סדור

תורה אור

תפלות ישראל

על פי נוסח הקדוש האר״י ז״ל

עם כל הדינים והמנהגים, כאשר יסד והכריע אדמו״ר
כקש״ת מהור״ר שניאור זלמן זצ״ל מק״ק לאדי
בעל התניא והשו״ע.

כמו שנדפס בשקלאב וקאפוסט בחיי הרב המחבר ז״ל, ובהוצאה זאת הוסרו כל השבושים שנפלו בו ברבות הימים בדפוסים שונים. והוגה ב ת כ ל י ת   ה ד י ו ק.

גם נלוה עליו **תורה אור** מראה מקומות לפסוקי תנ״ך.

ועתה נוספו בו על כל אלה:

א) **קריאות והפטרות** לשלש רגלים וחוה״מ ור״ח, חנוכה ופורים ותעניתים.
ב) **סליחות** לבה״ב ולתעניתים ולתחלואי ילדים ר״ל.
ג) **תפלות** לעצירת גשמים ולרבוי גשמים.
ד) **הרחמן** לברכת המזון של ברית מילה.

וגם חלק שני

מחזור לר״ה ויוה״כ

יצא לאור בהגהה מדויקת וכמה הוספות ע״י אגודת חסידי חב״ד העולמית
ברוקלין, ניו יארק

מפתח

א בּ ב ג ד ה ו ז

ח ט י כּ כ ךְ ל

מ ם נ ן ס ע פּ

פ ף צ ץ ק ר

שׁ שׂ תּ ת

תמונות הנקודות

◌ָ ◌ַ ◌ֵ ◌ֶ ◌ֹ ◌ְ וֹ ◌ֻ וּ

Druk. „Rekord“, Zamenhofa 18. Tel. [illegible]37

אָ בָּ בָ גָ דָ הָ וָ זָ חָ טָ יָ כָּ כָ ךָ לָ מָ ם נָ ן סָ עָ פָּ פָ ף צָ ץ קָ רָ שָׁ שָׂ תָּ תָ

אַ בַּ בַ גַ דַ הַ וַ זַ חַ טַ יַ כַּ כַ ך לַ מַ ם נַ ן סַ עַ פַּ פַ ף צַ ץ קַ רַ שַׁ שַׂ תַּ תַ

אֶ בֶּ בֶ גֶ דֶ הֶ וֶ זֶ חֶ טֶ יֶ כֶּ כֶ ך לֶ מֶ ם נֶ ן סֶ עֶ פֶּ פֶ ף צֶ ץ קֶ רֶ שֶׁ שֶׂ תֶּ תֶ

אְ בְּ בְ גְ דְ הְ וְ זְ חְ טְ יְ כְּ כְ ךְ לְ מְ ם נְ ן סְ עְ פְּ פְ ף צְ ץ קְ רְ שְׁ שְׂ תְּ תְ

אֵ בֵּ בֵ גֵ דֵ הֵ וֵ זֵ חֵ טֵ יֵ כֵּ כֵ ך לֵ מֵ ם נֵ ן סֵ עֵ פֵּ פֵ ף צֵ ץ קֵ רֵ שֵׁ שֵׂ תֵּ תֵ

אִ בִּ בִ גִ דִ הִ וִ זִ חִ טִ יִ כִּ כִ ך לִ מִ ם נִ ן סִ עִ פִּ פִ ף צִ ץ קִ רִ שִׁ שִׂ תִּ תִ

אֹ בֹּ בֹ גֹ דֹ הֹ וֹ זֹ חֹ טֹ יֹ כֹּ כֹ ך לֹ מֹ ם נֹ ן סֹ עֹ פֹּ פֹ ף צֹ ץ קֹ רֹ שֹׁ שֹׂ תֹּ תֹ

אֻ בֻּ בֻ גֻ דֻ הֻ וֻ זֻ חֻ טֻ יֻ כֻּ כֻ ך לֻ מֻ ם נֻ ן סֻ עֻ פֻּ פֻ ף צֻ ץ קֻ רֻ שֻׁ שֻׂ תֻּ תֻ

אוֹ בּוֹ בוֹ גוֹ דוֹ הוֹ ווֹ זוֹ חוֹ טוֹ יוֹ כּוֹ כוֹ לוֹ מוֹ נוֹ סוֹ עוֹ פּוֹ פוֹ צוֹ קוֹ רוֹ שׁוֹ שׂוֹ תּוֹ תוֹ

אוּ בּוּ בוּ גוּ דוּ הוּ וּוּ זוּ חוּ טוּ יוּ כּוּ כוּ לוּ מוּ נוּ סוּ עוּ פּוּ פוּ צוּ קוּ רוּ שׁוּ שׂוּ תּוּ תוּ

אֲ אֳ אֱ הֲ הֳ הֱ חֲ חֳ חֱ עֲ עֳ עֱ

תּוֹרָה צִוָּה לָנוּ משֶׁה מוֹרָשָׁה קְהִלַּת יַעֲקֹב:

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ יְהֹוָה אֶחָד:

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

בְּרִיךְ רַחֲמָנָא אֱלָהָנָא מַלְכָּא דְעָלְמָא מָרָא דְהַאי פִּיתָּא:

בִּרְכוֹת הַדְלָקַת הַנֵּרוֹת

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהַדְלִיק נֵר שֶׁל שַׁבָּת קֹדֶשׁ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהַדְלִיק נֵר שֶׁל יוֹם טוֹב:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהַדְלִיק נֵר שֶׁל שַׁבָּת וְשֶׁל יוֹם טוֹב:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהַדְלִיק נֵר שֶׁל יוֹם הַזִּכָּרוֹן:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהַדְלִיק נֵר שֶׁל שַׁבָּת וְשֶׁל יוֹם הַזִּכָּרוֹן:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהַדְלִיק נֵר שֶׁל יוֹם הַכִּפּוּרִים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהַדְלִיק נֵר שֶׁל שַׁבָּת וְשֶׁל יוֹם הַכִּפּוּרִים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה:

בִּרְכַּת הַפְרָשַׁת חַלָּה

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהַפְרִישׁ חַלָּה:

מפתחות

להלכות נטילת ידים וברכת הנהנין מאדמו"ר · שבסדור חלק ראשון ·

הלכות נט"י לסעודה

(א) שיעור מים בכלי שמשת היד · (ב) לשפוך על כל יד ב"פ ושלא יגע בכלי בין שפיכה לשפיכה · (ג) פרטי דיני נגיעת היד בכלי · (ד) ברכה ושפשוף הידים · (ה) להגביה ידיו בשעת הברכה וסדר הנטילה · (ו) הגולה שבידיו והפסק אחר נטילה · (ז) הכשר המים · (ח) טבילת הידים ונטילה במעיין · (ט) הברכה על הטבילה · (י) מלאכה הפוסלת המים · (יא) מים ששתו מהן בהמה חיה ועוף ושלג וחזיר · (יב) כלי שלמה לנטילה · (יג) תקון הכלי · (יד) כלי שלא נעשה לקבלה · (טו טז) כח גברא וקטום הברזא · (יז) עם באמצע הסעודה · (יח) שיעור הפת שמחייב במקומות המשונים · (יט) איזה מיני פת חייבים בנט"י ופת עפילה · (כ כא) מטלו במתקה · (כב) כף וסכין וכריכת ידיו במפה למה מושלין :

ברכת הנהנין

פרק א (א ב) ברכות הנהנות · (ג) מבדילין מקמח ודייסא · (ד) טעה בברכה וספק במין · (ה) איך לנהוג לכתחלה · (ו) שני מינים וחלוק בין נתכוון לפטור · (ז) ברכה אחרונה · (ח ט י יא) דייסא ה' מינים ואורז ודוחן · (יב יג יד) טעם ברכה מעין ג' ואם אכל גם פירות שברכתן בנ"ל · (טו) מעין ג' פוטר בנ"ל · (טז) ענבים ותמרים · (יז) ברכה אחרונה קודם כשותה · (יח יט כ כא) איזו מין פוטר השני מברכה לראשונה ולאחרונה :

ב (א ב ג) שיעור להתחייב ברהמ"ז ומעין ג' · (ד) מי שדעתו לאכול מעט ונמלך לאכול כדי שביעה · (ה ו ז ח ט) לאטריות · פלוקנין · פת הבאה בכסנין · סופגנין · פרימא · רקיקין דקין · כיסים ממולאים · (י) לאכים אלו הבאים בתוך הסעודה · (יא יב) מזון · (יג יד טו) לחם אפוי שנתבשל ונטגן הרעמזי"ל קניידלי"ך :

ג (א ב ג ד ה ו) תערובת שני מינים ביחד · (ז) פיסה ממולאת · (ח עד סוף הפרק) עיקר ותפל · דג מליח ופת · פת ויי"ש · לחם ושכר עם תבשיל : שנוי מקום :

ד (א ב ג ד ה ו) דברים הבאים בתוך הסעודה · (ז ח ט י) מים ומשקים בתוך הסעודה · (יא יב) משקים שקודם הסעודה (יג עד סוף הפרק) פרפראות שקודם הסעודה :

ה (א עד ט) נמלך · סלוק · היסח הדעת (י עד סוף הפרק) שינוי המאכל והמקום :

ו (א ב ג ד ה) מינים מרים · ועפושים · גרעינים · קליפות · ומאכלים מרעים · (ו ז) סימני פה"ע ופה"א · (ח ט) ענף הפירות (י עד סוף הפרק) מים · מבושלים · מטוגנים · מרוקחים · מתוקנים ע"י דבר אחר · מאג"ן פולווי"ל :

ז (א) ברכת שהכל · (ב ג ד ה) מינים שנתקלקלו ומאכלים הראויים לאכילה ושתיה · משקה מפירות ותבואה · יין מבושל · (ו) מעורב עם משקים · (ז ח) אכילה ושתיה לחכו או לרפואה · (ט) האוכל ביוה"כ או דבר איסור · (י) דבש שבשלו ומרקחו עם שאר מינים · (יא) פירות שסחטן לחולית מימיהן · ווישניק מאליניק · יין שמן שעושה לרפואה · (יב יג) פירות שבשלן או שבישלן במים בלא בשר לאכלן עם מימיהם · (יד) לשתות מימיהם לבד · פיי"א · קאווע · קווא"ם · (טו טז יז) מרק של מעשה קדרה · (יח) מי שריית כבשים · קראו"ט אונערקי"ם · (יט) מרק שעירב עם מאכל · (כ) מרק שנתבשל עם בשר · (כא) ירקות שנתבשלו בחומץ וכדומה · (כב עד סוף הפרק) מינים שמיעכן או שנשתנו בבישול · פאווידל"א · קאשע מגרופין :

ח (א עד ט) שיעור ולצרף לברכה אחרונה · ואוכל שנמאס ומשקה שנקרש · (ט י) דבר שלא כברייתו · (יא עד סוף הפרק) סגאת המיך ועופס :

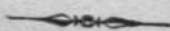
ט (א ב) הפסק בין ברכה לאכילה · (ג ד) טועם הברכות · (ה ו ז) לאמות בשעת הברכה · ברכה הראשונה הפוטרת מין השני · (ח ט) בירך ונאבד קודם אכילה · (י) המברך לבטלה · (יא עד סוף הפרק) שני מקום ודברים המשונים בברכה לאמריהם במקומם :

י דיני קדימה בברכות :

יא (א עד יג) ברכות הריח (יג עד סוף הפרק) שהחיינו על פרי חדש :

יב (א עד ט) בשורות טובות ורעות לגבר · (ט) שמועות רשום · (י) מולא מלאה · (יא) טבל בקן והפסד · (יב) ראה חבירו החביב · פלא · (יג) ילדה אשתו זכר · (יד עד סוף הפרק) הטוב והמטיב על היין :

יג (א עד ח) ברכת הגשמים ארבעה צריכים להודות · הגומל · בריך רחמנא · (ח עד יד) ברכות הראיה · (יד עד סוף הפרק) זיקין זועות ברקים ורעמים :

השכמת הבקר

מודעת זאת מעלת קימת חצות לילה שהיא עת רצון למעלה. ומי שאינו יכול לקום בחצות כל לילה. עכ"פ יתאמץ לקום בחצות באיזה לילה שיכול ולהיות מכלל עבדי ה' וכמ"ש כל עבדי ה' העומדים בבית ה' בלילות דייקא ובאיזה לילה שאינו יכול יתאמץ עכ"פ לקום איזו שעה לפני עמוד השחר כמ"ש אעירה שחר ומיד שיתעורר משנתו כדי שלא יחזור ויישן ירגיל א"ע להתבונן מיד לפני מי הוא שוכב לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה כמ"ש הלא את השמים ואת הארץ אני מלא וכו' ואלו היה שוכב לפני מלך בשר ודם היה מתחייב בנפשו וכו'. וטוב להרגיל עצמו לומר מיד שיעור טפח זה מודה אני וכו' ועי"ז יזכור את ה' הנצב עליו ויקום בזריזות:

מוֹדֶה אֲנִי לְפָנֶיךָ מֶלֶךְ חַי וְקַיָּם שֶׁהֶחֱזַרְתָּ בִּי נִשְׁמָתִי בְּחֶמְלָה. רַבָּה אֱמוּנָתֶךָ:

הלכות נטילה שחרית

לפי שבנוסח זה אין בו שם מז' שמות שאינן נמחקין אין איסור לומר קודם נט"י בעוד שאין ידיו נקיות אבל להזכיר את השם בברכות או להוציא ד"ת מפיו אסור עד שינקה ידיו. ולהרהר בד"ת מותר. מי שישן במלבושיו מאחר שיכול להיות שלא נגעו ידיו במקומות המכוסים שבגופו שדרכן להיות מכוסים לעולם. הרי סתם ידים אלו כשרות להזכיר את השם בברכות ולדבר ד"ת מדין התלמוד וא"צ ליגע במלבושיו קודם נטילה אע"פ שרוח רעה שורה עליהם. אך בזוהר החמירו מאוד שלא להזכיר השם בברכות ולא ללמוד וכן שלא ליגע במלבושיו וכן שלא לילך ד"א בעוד שרוח הטומאה שורה על הידים קודם נט"י שחרית. ומ"מ אם אירע מקרה שאין לו מים ליטול ידיו ג"פ כראוי כשמשכים בלילה חלילה לו לבטל מד"ת עד שיאיר היום ויטול ידיו כראוי אלא יטול מעט או ינקה בכל דבר שמנקה כדין התלמוד רק יזהר שלא ליגע לעין ולא לאזן ולא לחוטם ולא לפה ולא לאמה כגון מעברה ולמטה לא לצורך זווג וכן יזהר שלא יגע במים תוך הכלי וישמאם וכ"ש שצריך ליזהר מאוד שלא ליגע בשום מאכל או משקה שלא לטמאם וצריך להזהיר על זה הנשים ביותר כי רוב תיקון המאכלים על ידן:

סדר הנטילה

לכתחלה יטול כלי מלא מים בימינו ויתנם מימינו לשמאלו ואח"כ ישפוך משמאלו על ימינו ויזהר מאד אפילו לשכב ליטול בסירוגין כי כן קבלו חכמי הקבלה שאין רוח הטומאה עוברת לגמרי מכל וכל עד שיטול ג' פעמים בסירוגין וגם ליטול כל פרק כף היד עד חבורו לקנה הזרוע כי עד שם הטומאה מתפשטת על הידים ואם אין לו מים רבים כל כך ליטול ידיו ג"פ כראוי טבל פ"א ויברך ענט"י כי הברכה לא נתקנה בשביל העברה הטומאה מעל ידו בלבד אלא לפי שצריך להתקדש בקדושתו של הקב"ה ולהעביר הטומאה מעל ידיו על ידי זריקת מים הטהורים מן הכלי ככהן שמקדש ידיו מן הכיור ולכן מברכים אשר קדשנו כו' ולקדוש הידים די בפעם אחת. ומ"מ צריך שיזהר לשפוך רביעית על שתי ידיו כאחת מאחר שאינו נוטל ידיו אלא פ"א. גם צריך ליזהר אפילו לשכב בידו מים הכשרים לנט"י לסעודה. ושיטלם על ידיו מכח כלי ומכח אדם וגם שלא ליגע בידו הטמאה בלחלוחית המים שעל פי הכלי שהטומאה נגיעת היד שאינה נטולה וכן צריך

ליזהר

ליזהר מדברים המוזגים וכל דבר המוסל בנט"י לסעודה לפי שכל נטילה הפסולה לסעודה אין לברך עליה בשחר:

אם לישן כל הלילה או שהיה ישן כחות פחות מס' נשימות לא שרתה עליו רוח הטומאה כלל וא"צ ליטול ידיו ג"פ כ"א פ"א לתפלה ולא יברך ענט"י ולא ברכת אלהי נשמה אבל אם ישן יותר מששים נשימות אפילו ישן שינת עראי צריך ליטול ידיו ג' פעמים ומכל מקום ימשמש במקומות המכוסים שבגופו קודם הנטילה כדי שיברך על נטילת ידים לד"ה:

אם עשה צרכיו קודם התפלה או נגע במקומות המכוסים שבגוף או חיכך בראשו אחר שנטל ידיו כראוי ובירך כבר ענט"י צריך ליטול ידיו שנית במים לתפלה פ"א ומצוה לחזור אחר מים עד מיל לק"ש ולתפלה בין בשחרית בין במנחה וערבית (משא"כ לת"ת והזכרת השם שא"צ רק נקיון בכל דבר שמנקה) וסמך לנטילה זו שנא' ארחץ בנקיון כפי ואסובבה את מזבחך ה' לשמיע בקול תודה וגו' וצריך ליטול עד הפרק דהיינו עד חבור שאצבעות לכף היד ויקח שר מים בכפו וישפשף בפות הידים זו בזו לנקותם לקיים ארחץ בנקיון כפי אך א"צ כלי ולא כח גותן ולא מים כשרים ולא שאר דברים המעכבים בנט"י לסעודה וא"צ לברך על נטילה זו ומ"מ לכתחלה כשיעור משנהו וצריך לנקביו ודעתו לפנות מיד ימתין מלברך עד שיפנה מבהכ"ס אבל אם א"צ לנקביו ולא יפנה עד לאחר זמן מרובה יברך מיד ובלבד שיהיה מחצי לילה ואילך כדין שאר ברכות השחר ואפילו אם דעתו לישן שינת קבע קודם אור היום וילפרך לחזור וליטול ידיו ג"פ בשחרית אעפ"כ יכול לברך על הנטילה כראשונה ולא יצטרך לברך על הנטילה השנית כי לא תקנו לברך ענט"י אלא פ"א בשחר כשהוא שנעשה בריה חדשה וכמו כל ברכות השחר:

המהלך בדרך ואין לו כלי אם מטביל בתוך מי גבאים שיש בהן מ' סאה או במי מעין אע"פ שאין בו מ' סאה יברך ענט"י ואחר כך כשיזדמן לו כלי ומים ישפוך עליהם ג"פ ובשעת הדחק כשאינו מצפה להיות לו כלי ומים קודם שיעבור זמן קריאת שמע ותפלה מטביל במי גבאים אע"פ שאין בהם מ' סאה ומברך ענט"י

צריך להיות צנוע בבית הכסא שלא יגלה בשרו אלא כמה שצריך ובשעה שצריך ולא קודם לכן אפי' רגע ולכן לא יגלה עצמו עד שישב ולא יגלה כ"א טפח מלאחריו ומלפניו טפחיים וכ"ש שלא בבית הכסא צ"ל צנוע שלא לגלות בשרו שלא לצורך והכרח ואפילו בלילה כי עיקר הצניעות הוא מפני הבושה מלפני ממ"ה הקב"ה אשר מלא כל הארץ כבודו. ולפניו כחשכה כאורה: הנפנה במקום מגולה לא ישב ואחוריו למערב או למזרח או אפילו לדרום במדינות אלו שהן בצפונית מערבית לירושלים אלא יהיה אחוריו רק לצפון אבל במקום שיש מחיצות ואפילו מחיצה אחת ישב בלד המחיצה בסמוך לה ונפנה ואחוריו למחיצה ואפי' הוא למזרח או למערב ודרום. ולהטיל מים מותר בכל ענין ומותר להטיל מים בפני רבים מפני חשש סכנה. אע"מ יש להסתלק לצדדין. הקיות בימי חכמי המשנה היו מקנחים בצרורות שהן כמו אבנים קטנים חלקות ואפי' הן גדולות קצת כאגוז וכביצה שאינו יכול להכניסן לתוך פי הטבעת בעומק כי צואה הנשארת בעומק פי הטבעת אינה אוסרת לקרות ולהתפלל כשאינה נראית לחוץ כשהוא יושב שאז פי הטבעת פתוח ואפילו בשבת התירו לטלטל הצרורות לקנח בהן לפי שהן מוקצה משום כבוד הבריות לא גזרו. ומדת חסידות לרחוץ במים ומי שאינו אסטניס ומקנח במלבושתיו ממש לא יקנח ביד ימין אלא ביד שמאל ולא באצבע האמצעי שכורך עליה הרצועות של תפילין:

ולא יעסה נקביו שלא לעבור על בל תשקצו מד"ס והוא שהרגיש כבר בנקביו ומעמיד עצמו אך לא העמידו דבריהם במקום כבוד הבריות כגון עד שימצא מקום לנוע וכן במקום הפסק בתפלה ואפילו בברכות ק"ש או באמצע פסוקי דזמרה מב"ש ואילך אין להפסיק כשיכול להעמיד עצמו עד שיסיים התפלה ולהעמיד עצמו מפני הכבוד אין בה משום בל תשקצו בכל ענין ואף אם מרגיש בנקביו וי"א שבקטנים אין בה משום ב"ת אלא שאסרו משום סכנה וגם שלא יהיה עקר וי"א שכל שיוכל להעמיד עצמו עד כדי הילוך פרסה אין בו משום בל תשקצו ולא משום סכנה בין בקטנים בין בגדולים·

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל נְטִילַת יָדַיִם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר יָצַר אֶת הָאָדָם בְּחָכְמָה וּבָרָא בוֹ נְקָבִים נְקָבִים חֲלוּלִים חֲלוּלִים גָּלוּי וְיָדוּעַ לִפְנֵי כִסֵּא כְבוֹדֶךָ שֶׁאִם יִסָּתֵם אֶחָד מֵהֶם אוֹ אִם יִפָּתֵחַ אֶחָד מֵהֶם אִי אֶפְשַׁר לְהִתְקַיֵּם אֲפִילוּ שָׁעָה אֶחָת: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה רוֹפֵא כָל בָּשָׂר וּמַפְלִיא לַעֲשׂוֹת:

אֱלֹהַי. נְשָׁמָה שֶׁנָּתַתָּ בִּי טְהוֹרָה הִיא אַתָּה בְרָאתָהּ אַתָּה יְצַרְתָּהּ אַתָּה נְפַחְתָּהּ בִּי וְאַתָּה מְשַׁמְּרָהּ בְּקִרְבִּי וְאַתָּה עָתִיד לִטְּלָהּ מִמֶּנִּי וּלְהַחֲזִירָהּ בִּי לֶעָתִיד לָבֹא: כָּל־זְמַן שֶׁהַנְּשָׁמָה בְקִרְבִּי מוֹדֶה אֲנִי לְפָנֶיךָ יְהֹוָה אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי רִבּוֹן כָּל־הַמַּעֲשִׂים אֲדוֹן כָּל־הַנְּשָׁמוֹת: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה הַמַּחֲזִיר נְשָׁמוֹת לִפְגָרִים מֵתִים:

כל הברכות הללו מברך אפילו לא נתחייב בהן כגון שניעור כל הלילה ולא פשט בגדיו ולא לבש אחרים אלא שאם ניעור כל הלילה ולא נתחייב בהן אינו מברך אלא אחר שיעלה ע"ה אבל אם ישן בלילה ונתחייב בהן יכול לברך מיד שנתחייב בהן ובלבד שיהיה מחצות לילה ואילך ואם ניעור כל הלילה: ושמע קול תרנגול מחצות ואילך יכול לברך הנותן לשכוי בינה אבל על שמיעה שקודם חצות לא יברך אלא ימתין עד אחר שיעלה עמוד השחר:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַנּוֹתֵן לַשֶּׂכְוִי בִינָה לְהַבְחִין בֵּין יוֹם וּבֵין לָיְלָה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם פּוֹקֵחַ עִוְרִים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם מַתִּיר אֲסוּרִים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם זוֹקֵף כְּפוּפִים:

א) תהלים קמו ח. ב) שם קמו ז. ג) שם קמו ח.

ברוך

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם מַלְבִּישׁ עֲרֻמִּים:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַנּוֹתֵן לַיָּעֵף כֹּחַ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם רוֹקַע הָאָרֶץ עַל־הַמָּיִם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמֵּכִין מִצְעֲדֵי גָבֶר:

בתשעה באב וביום הכפורים אין אומרים ברכה זו

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁעָשָׂה לִי כָּל צָרְכִּי:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אוֹזֵר יִשְׂרָאֵל בִּגְבוּרָה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם עוֹטֵר יִשְׂרָאֵל בְּתִפְאָרָה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁלֹּא עָשַׂנִי גוֹי:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁלֹּא עָשַׂנִי עָבֶד:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁלֹּא עָשַׂנִי אִשָּׁה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמַּעֲבִיר שֵׁנָה מֵעֵינָי וּתְנוּמָה מֵעַפְעַפָּי:

וִיהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתַּרְגִּילֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ וְתַדְבִּיקֵנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְאַל תְּבִיאֵנוּ לֹא לִידֵי חֵטְא וְלֹא לִידֵי עֲבֵרָה וְעָוֹן וְלֹא לִידֵי נִסָּיוֹן וְלֹא לִידֵי בִזָּיוֹן וְאַל יַשְׁלֶט בָּנוּ יֵצֶר הָרָע וְהַרְחִיקֵנוּ מֵאָדָם רָע וּמֵחָבֵר רָע וְדַבְּקֵנוּ בְּיֵצֶר טוֹב וּבְמַעֲשִׂים טוֹבִים וְכוֹף אֶת יִצְרֵנוּ לְהִשְׁתַּעְבֶּד־לָךְ וּתְנֵנוּ הַיּוֹם וּבְכָל־יוֹם לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָל־רוֹאֵינוּ וְתִגְמְלֵנוּ

(א) תהלים קמו ז.

חֲסָדִים טוֹבִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה הַגּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָֹה אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁתַּצִּילֵנִי הַיּוֹם וּבְכָל־יוֹם מֵעַזֵּי פָנִים וּמֵעַזּוּת פָּנִים מֵאָדָם רָע וּמֵחָבֵר רָע וּמִשָּׁכֵן רָע וּמִפֶּגַע רָע מֵעַיִן הָרָע מִלָּשׁוֹן הָרָע מִמַּלְשִׁינוּת מֵעֵדוּת שֶׁקֶר מִשִּׂנְאַת הַבְּרִיּוֹת מֵעֲלִילָה מִמִּיתָה מְשׁוּנָּה מֵחֳלָיִם רָעִים וּמִמִּקְרִים רָעִים וּמִשָּׂטָן הַמַּשְׁחִית מִדִּין קָשֶׁה וּמִבַּעַל דִּין קָשֶׁה בֵּין שֶׁהוּא בֶן־בְּרִית וּבֵין שֶׁאֵינוֹ בֶן־בְּרִית וּמִדִּינָהּ שֶׁל גֵּיהִנֹּם:

ברכת התורה צריך ליזהר בה מאד ואסור לדבר ולהוציא ד"ת מפיו עד שיברך ומי שישן בלילה מברך בקומו מחצות הלילה ואילך ואם ניעור כל הלילה מברך כשיאור היום כמו כל ברכת השחר:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל דִּבְרֵי תוֹרָה:

וְהַעֲרֶב־נָא יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ אֶת־דִּבְרֵי תוֹרָתְךָ בְּפִינוּ וּבְפִי כָל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל וְנִהְיֶה אֲנַחְנוּ וְצֶאֱצָאֵינוּ וְצֶאֱצָאֵי כָל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל כֻּלָּנוּ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ וְלוֹמְדֵי תוֹרָתְךָ לִשְׁמָהּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה הַמְלַמֵּד תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר בָּנוּ מִכָּל הָעַמִּים וְנָתַן לָנוּ אֶת תּוֹרָתוֹ: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

במדבר ו כב
וַיְדַבֵּר יְהוָֹה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: (כג) דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־בָּנָיו לֵאמֹר
כֹּה תְבָרְכוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָמוֹר לָהֶם: (כד) יְבָרֶכְךָ יְהוָֹה
וְיִשְׁמְרֶךָ: (כה) יָאֵר יְהוָֹה ׀ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: (כו) יִשָּׂא יְהוָֹה ׀ פָּנָיו אֵלֶיךָ
וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם: (כז) וְשָׂמוּ אֶת־שְׁמִי עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲנִי אֲבָרְכֵם:

אֵלּוּ דְבָרִים שֶׁאֵין לָהֶם שִׁעוּר הַפֵּאָה וְהַבִּכּוּרִים וְהָרְאָיוֹן וּגְמִילוּת חֲסָדִים וְתַלְמוּד תּוֹרָה: אֵלּוּ דְבָרִים שֶׁאָדָם אוֹכֵל פֵּרוֹתֵיהֶם בָּעוֹלָם הַזֶּה וְהַקֶּרֶן קַיֶּמֶת לָעוֹלָם הַבָּא: וְאֵלּוּ הֵן כִּבּוּד אָב וָאֵם וּגְמִילוּת חֲסָדִים וְהַשְׁכָּמַת בֵּית הַמִּדְרָשׁ שַׁחֲרִית וְעַרְבִית וְהַכְנָסַת אוֹרְחִים וּבִקּוּר חוֹלִים וְהַכְנָסַת כַּלָּה וְהַלְוָיַת הַמֵּת וְעִיּוּן תְּפִלָּה וַהֲבָאַת שָׁלוֹם שֶׁבֵּין אָדָם לַחֲבֵרוֹ וּבֵין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ וְתַלְמוּד תּוֹרָה כְּנֶגֶד כֻּלָּם:

הקדמה

הקל קול יעקב תו׳ כתיב ואתה מחיה את כלם. ובטובו מחדש בכל יום תמיד מע׳ מחדש ממש מאין ליש בכל עת ורגע כמאמר ברוך עושה בראשית אומר ועושה כו׳ ודברה תורה כלשון בני אדם כמו שגילוי אור וחיות וכח הנשמה משכל האדם הוא מתגלה ומשתלשל בג׳ מיני מדרגות זו למטה מזו שהם בחינת מחשבה דבור ומעשה לבושי השכל. כך כביכול אור פני מלך חיים מחיי החיים א״ס ב״ה מתגלה ומאיר להחיות העלמות בג׳ מיני לבושין אלו כמה שכתוב לבושין תקינת לון דמינייהו פרחין נשמתין כו׳ רק כי לא מחשבותי מחשבותיכם וגו׳ וכתיב ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו פירש כי מהוות הקב״ה רם ונשא ומתנשא רבבות מדרגות עד אין קץ ותכלית למעלה מעלה אפילו מבחינת השכל וחכמה עילאה ואצ״ל מבחינת מחשבה דו״מ ובתחלת ששת ימי בראשית כשעלה ברצונו לברא העולם במחשבה אחת נבראו כל העולמות בדרך כלל ונפרטו אח״כ בט׳ מאמרות בששת ימים הרי מחשבה זו וכל המאמרות הן צמצום גדול ועצום מאד מאד ובפרט לומר יהי רקיע תו׳ דכלא קמיה כלא ומלין דהדיוטא ולאו אורחא דמלכא כו׳: אך הנה צמצום זה לגילוי והמשכות אור פני מלך חיים מחיי החיים א״ס ב״ה הי׳ אז בתורת חסד חנם מרצון העליון ב״ה בלי אתערותא דלתתא כלל. אך אחר שנברא האדם כתיב ויניחהו בגן עדן לעבדה אלו רמ״ח מ״ע כו׳ פי׳ כי גן עדן הוא גילוי אור פני מלך חיים המאיר ומתגלה בשכל והשגת הנשמות ולכן נהנין מזיו השכינה הוא בחינת גילוי השכינה ומתענגים על ה׳ מקור החיים והתענגים. אך מי הגורם המשכת האור והחיות לירד בצמצומים עצומים לבא לידי גילוי והשגה הנה הוא על ידי אתערותא דלתתא עסק התורה והמצות כי כל מצוה הוא כלי לרצון העליון א״ס ב״ה שלכן נקראות איברין דמלכא ונר מצוה עד״מ כמו שהנר היא כלי לאור הגשמי והנה על ידי קיום מצות מעשיות ממשיכין חיי החיים ואור ה׳ בגן עדן התחתון בבחינת גילוי ועל ידי קול ודבור בתלמוד תורה ממשיכין לגן עדן העליון כי כל קול הוא בחינת המשכה מהעלם אל הגלוי דהיינו השכל שבמוח או תשוקה שבלב באים לידי גלוי בדבור שבפה על ידי הקול היוצא מהבל שבלב וכשאדם התחתון מוציא מפיו דברי תורה שהן רצונו וחכמתו המיוחדות במאצילן ב״ה בתכלית כמו שכתוב ה׳ בחכמה וגו׳ (וכמ״ש בלק״א בפל״ה בהגה״ה) אזי גם שורש נשמתו למעלה מעלה המושרשת בי״ס דבי״ע גם כן מדבר וממשיך דבר ה׳ ממש למטה כביכול וכמו שכתוב ואשים דברי בפיך ודברי אשר שמתי בפיך. וזה שאמרו רבותינו ז״ל כל הקורא ושונה הקב״ה קורא ושונה כנגדו וכמו שכתוב את ה׳ האמרת היום האמרת הוא פועל יוצא שאתה עשית אותו אומר ד״ת כביכול כדי להיות לך לאלהים כו׳ וכמו שכתוב בזהר על פסוק ועשיתם אותם אתם כתיב כאלו עשאוני כביכול וזהו ברוך אומר ועושה עושה בראשית ע״י התורה שנקראת ראשית ברוך אתה ה׳ נותן התורה בכל יום לכן מברכין כן בכל יום ויום כי כלם בחכמה עשית היא תורה שבכתב מלאה הארץ היא תורה שבעל פה קנינך הן הן קנה חכמה קנה בינה והן הן טעמי הלכות שבגמרא מאי טעמא דרבי מאיר קסבר כו׳ שהם נמשכות מחכמה ובינה עילאין וכל המשכה נקרא בשם קנה עד״מ כמו קנה הגשמי המוציא הקול מהלב וגם התפשטות והילוך כח השכלי מהמוח אל הלב הוא דרך

נידע

הקדמה

נידק דקן מאד המובלעים בקנה כידוע לי"ח. אך כדי שיוכל האדם לעורר דבור העליון כביכול על ידי קולו ודבורו צריך לקשר נפשו האלקית תחלה [בבחי' העלאת מ"נ כי אין טפה יורדת מלמעלה כו'] לה' אחד בק"ש שחרית וערבית (ושאר התפלה הוא ביאור הקריאת שמע כנודע) ברעותא דלבא שיהיה לבו חפץ באמת לדבקה בו כי רוח אמשיך רוח ואייתי רוח וכמו שכתוב אם ישים אליו לבו רוחו ונשמתו אליו יאסוף כמו שכתוב בזהר הקדוש וזה שכתוב ואהבת את ה' אלהיך פירוש שתאהוב ותתפוץ שה' יהיה אלהיך ואתה תהא מרכבה ובטל לו מחשבתך למחשבתו ודבורך לדבורו וכן לבטל ולהפך כל המדות למדותיו יתברך כנודע שאז הוא אלהיך ובקרבך קדוש ולבשתתפוץ כן יהיה כך באמת כשיהיו הדברים האלה כו' ודברת בם וגו' וזהו הקל קול יעקב הקול הראשון מכמה למעלה מה שישראל צועקים ה' אחד· בקריאת שמע וחפצים לדבקה בו ברעותא דלבא ולא להיות בפרודא חס ושלום בשום אופן מחמת אהבה הטבעית על כל פנים ועל ידי זה האלהים יעננו בקול מלמעלה למטה וקורא ושונה כנגדו להיות דבר ה' ממש בפיו ולכן קול זה מלא וי"ו כי וי"ו מורה על המשכה מלמעלה מיו"ד שבראשה היא בחינת חכמה עלאה כו'. אך לפי שמודעת זאת מדת הקדושה היא אחדות והתכללות ונעוץ תחלתן בסופן וסופן בתחלתן ולא בפרודא חס ושלום לכן אי אפשר גם כן לקול התחתון מכמה למעלה לקשר נפשו בה' אחד בקריאת שמע בקשר אמיץ וחזק ולדבקה בו באמת לאמיתו בלי המשכת קול העליון מלמעלה למטה על ידי קנה העליון קנה חכמה קנה בינה כו' וכנודע ג"כ שלכן נקראו חכמה ובינה עילאה בשם אבא ואמא שהן הן המולידות המדות אהבה ויראה כו' (גם נודע מהאר"י ז"ל שאפי' בעליית עולמות עליונים אי אפשר להתחתון לעלות למעלה בבחינת מ"ן עד שתרד תחלה הארה מלמעלה) אך בהיות כי תכלית בריאת עולם הזה כדי להיות לו דירה בתחתונים דוקא כמ"ש וימלא כבוד ה' את כל הארץ דייקא בבחינת גלוי אחדותו ויחודו יתברך כמו שכתוב ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר יחדיו וגו' כי עין בעין יראו וגו' וכמו שהיה מעין זה במתן תורה שעל כל דבור פרחה נשמתן. אבל לימות המשיח ותחיית המתים שיזדכך חומריות עולם הזה יוכלו לסבול לקבל הארה יותר גדולה לאין קץ בבחינת גלוי לעין כל בשר והשגתם שכל אחד לפי השגתו מראה באצבע עד"מ ואומר הנה אלהינו זה קוינו לו וגו' אך מי הוא הגורם המשכות ירידת אור ה' לתחתונים ממש בבחינת גלוי בזה הנה הן הן כל המצות מעשיות בכלל כנ"ל (וכמ"ש בפל"ו ול"ז) ובפרט מצות הצדקה השקולה כנגד כולן שלכן נקראת בשם מצוה סתם בירושלמי לפי שענינה ומהותה היא השפעת חיים חן וחסד למאן דלית ליה מגרמיה ולהחיות רוח שפלים כו' ובאתערותא דלתתא זו היא אתערותא דלעילא להמשיך הארת אור פני מלך חיים מחיי החיים א"ס ברוך הוא לעולם הזה השפל והתחתון שבכל המדרגות בתורת חסד חנם מרצון העליון ברוך הוא כאור שבעת הימים של ימי בראשית. שהאיר בחסד חנם כנ"ל :

ובזה יובן מה שכתוב במשלי כן צדקה לחיים פירש כן הוא לשון בסיס ומכון כדפי' רש"י במלכים ור"ל שהצדק הוא מכון לחיים עליונים הנמשכים מאור פני מלך חיים א"ס ב"ה לעולם הזה הגשמי להחיות רוח שפלים כו' וזהו שכתוב בצדקה תכונני פירש שתהיה מכון לשבתו יתברך רק שבעת הנה חומריות עולם הזה הנמשך מקליפת נגה מסתיר ומכסה על אור פני מלך כו' עד עת קץ אשר שם לחשך ויצא בברק

הקדמה

חצו כלומר כמו שהברק יוצא מתוך עבים חשוכים שהיה גנוז בתוכם ומבריק ומאיר בכל העולם. כן יצא אור ה' הזרוע וגנוז בחשכת חומריות עולם הזה על ידי מעשה הצדקה הנקרא בשם זריעה זורע צדקות וכמו שכתוב אור זרוע לצדיק וז"ש הקל קול יעקב יו"ד עקב הוא בחי' החיות ואור המלובש בעולם הזה השפל המכונה בשם עקב על ידי מעשה הצדקה במדת הרחמים שהוא מדתו של יעקב וכמה שכתוב וצדקה ביעקב אתה עשית. הנה קול הוא בחינת המשכת החיות מאור פני מלך לפנימית ורוחניות העולם על ידי קול ודבור בתלמוד תורה ויעקב הוא בחינת ההמשכה בבחינת גלוי לחיצונית עולם הזה וחומריותן על ידי השפעת החסד והרחמים להחיות רוח שפלים כנ"ל כדי להיות לו דירה בתחתונים דייקא כנ"ל. וז"ש בגמרא (פ"ק דב"ב דף יו"ד) ר"א יהיב פרוטה לעני והדר מצלי שנאמר אני בצדק אחזה פניך דייקא היא בחינת גלוי אלקות בנפש השכלית המשכלת ומתבוננת בגדולת ה' השורה במוח ומנפש השכלית אל נפש החיונית שבלב על ידי מעשה הצדקה כי נפש החיונית היא בחינה חיצונית לגבי נפש השכלית וזהו לשון מצלי שהוא לשון הטיה והמשכת אלקות מלמעלה מההעלם אל הגלוי בנפש ובעולם וזהו בא"י שיתגלה שם הוי"ה ברוך הוא בעולם ובנפש השכלית והחיונית שבלב כאלו הוא לנכח ממש וזהו אתה. ובחינת גלוי בנפש הוא התהפכות המדות שבלב לה' לבדו וזהו לשון אלהינו כמו אלהי אברהם שהוא בחינת מרכבה כו'. וזהו ענין כללות התפלה כולה שהוא ביאור הק"ש להתגלות שם הוי"ה המורה על יחודא עילאה כי להיותו מהוה הכל מאין ליש תמיד בכל רגע לזאת כולא קמיה כלא ממש והוא היה הוה ויהיה בלי שום שנוי כו' וזהו ענין כל ברכות השחר ופסוקי דזמרה וברכות ק"ש ותפלה דרך כלל. ודרך פרט הוא מבואר במלת ברוך לשון בריכה והמשכה מהעלם עד העולם מעלמא דאתכסיא לעלמא דאתגליא תקרא אתה. ורופא חולי עמו ישראל ומברך השנים עד"מ הוא הכלי שבו מתגלה אלקותו יתברך שמו למטה בגשמיות כשנותן חיים ובריאות לחולים וברכה על פני האדמה כו' וכמ"ש בזהר דלית ברכתא שריא באתר ריקניא וזהו הקל כו' בה"א הידיעה וחסר וי"ו שהוא קלא פנימאה שבלב כמש"כ בזהר הקדוש דהיינו התפלה כולה שכל כוונתה היא בקשת גלוי אלקותו יתברך צריך לומר בקשה זו מעומקא דלבא כמ"ש ממעמקים קראתיך ה' פירוש קראתיך כאדם הקורא את חברו לבא אליו עד"מ. אך עצה היעוצה להיות קריאה ובקשה זו מעומקא דלבא להיות ממארי דחושבנא בכל לילה בתקון חצות או בקריאת שמע שעל המטה למעט מרירות בנפשו מכל מעשיו ודבוריו ומחשבותיו אשר לא לה' המה מיום היותו ויוסף דעת והתבוננות בגדולות ה' יוסיף מכאוב בנפשו על אשר בהבל בא ובחשך וצלמות ילך רוב הזמן כו' אך הסבה לזה היא ודאי מחמת בחינת גלות השכינה כביכול הוא בחינת הסתר אור פני מלך בלבוש שק כמו שכתוב אלביש שמים קדרות ושק וגו' וכתיב ואנכי הסתר אסתיר פני וגו'. וזהו שאמרו רז"ל במשנה אין עומדין להתפלל אלא מתוך כובד ראש פירש ע"ד שארז"ל (פ"ו דסנהדרין מ"ו ס) שכינה מה לשון אומרת קלני מראשי ופירש"י ראשי כבד עלי ומתוך כובד ראש יבא אחר כך לידי שמחה היא שמחת הנפש המשכלת ומתבוננת בגדולת א"ס ברוך הוא ע"פ עצה היעוצה בלק"א פרק ל"א ופרק ל"ג שם באריכות וכמו שאמרו רז"ל בברייתא אין עומדים להתפלל אלא מתוך שמחה כי ב' המאמרים שבמשנה ושבברייתא עולין בקנה אחד הכובד ראש עם השמחה שלאחר כך כמבואר בל"א שם באריכות

באריכות. והנה בשומו זאת אל לבו קודם התפלה ודאי יתפלל ויבקש משומקא דלבא על בחינת גלוי אלקותו בנפש ושלום ועי"ז יכול ג"כ לכוף יצרו ללמוד הרבה יותר מרגילותו וכן בכל עת ובכל שעה שאפשר לו כמארז"ל כל שאפשר לו לעסוק ואינו עוסק עליו נאמר כי דבר ה' בזה הכרת תכרת הנפש וגו' היינו הסתלקות אלקות חס ושלום כנ"ל וכן בצדקה כי הן הן המשכת גילוי אלקותו יתברך בפועל ממש בפנימיות ובחיצוניות שהן דבור ומעשה כנ"ל והתפלה היא רק בקשה שיהיה כן בפועל ממש ואם כן אם אינו עושה כן בפ"מ הרי זה תפלת שוא חס ושלום וזהו עונשו שמזמינים לו כל המניעות סבות המורדות ומבלבלות אותו ברבות מחשבות של הבל הבלים כי קרוב ה' לכל קוראיו לכל אשר יקראוהו באמת כתיב ובזה יובן מה שכתוב במשלי מסיר אזנו משמוע תורה גם תפלתו תועבה כי דובר שקרים לא יכון וגו' וזהו הקל קול יעקב שהיא מדת אמת כמו שכתוב תתן אמת ליעקב וגם מדתו היא מדת הרחמים לעורר תחלה רחמים רבים בתקון חצות וכהאי גונא במרירות נפשו על ידי זה בא לבחינת הקל שהוא קלא פנימאה עומקא דלבא כמו שכתוב בזוהר הקדוש:

כל איש ירא ה' וחפץ במצותיו לקיים מצות ציצית כל היום לד"ה צריך ליזהר בט"ק שלנו להיות פתוח לגמרי מב' צדדיו ולא יתחבר שם אפילו בקרסים ומכ"ש בתפירה אפי' מחציו ולמעלה ואין צריך ליזהר שלא לעשות בתי זרועות' ורוחב הטלית קטן צ"ע אמה של תורה שהיא רוחב כ"ד גודלין מרווחים מאדם בינוני והאורך שלאחריו מבית הצואר ולמטה צ"ע ג"כ אמה של תורה מרווחת בכדי שיהיה שם אמה על אמה שלם עד תחלת נקב בית הצואר שמלאחריו והאורך שמלפניו מסוף נקב בית הצואר עד למטה צ"ע גם כן אמה של תורה ורוחב אמה ונמצא כל האורך שתי אמות לבד מבית הצואר שהוא נקב שיש בו חסרון ואינו עולה למדת שיעור טלית ובזה מקיים המצוה לד"ה. והקטנים שהגיעו לחינוך דהיינו מבן שש שנים עד בן י"ג אפשר להקל ולסמוך ע"ד האומרים ששיעור בגד להתחייב בציצית הוא אמה על אמה בלבד וכל השיעור הזה של הרוחב ואורך הטלית קטן צריך להיות כולו מופשט ומלביש את האדם בכל השיעור הזה כולו כמ"ש אשר תכסה בה דייקא ולא יתקפל ולא יתקמט כלום משיעור הזה כי מקום הנקפל או הנקמט אינו עולה מן המדה וצריך להשגיח ע"ז תמיד כל הנזהרים לקיים מצות ציצית כל היום וגם צריך ליזהר להיות שיעור זה בריוח עם עודף מעט ברוחב הטלית קטן ולא בצמצום כי זהו דבר קשה ליזהר שיהיה מופשט כ"כ השיעור כולו ברוחב. וגם נכון ליזהר להיות שני צדי בית הצואר למעלה אצל הצואר תכופים זה לזה על ידי קשירה בשפיחות או על ידי קרסים בכדי שיהיה החזה מכוסה ממש כמ"ש בכתבי האריז"ל. הנקב שמכניס בו חוטי הציצית צריך שיהיה רחוק מסוף הכנף כאורך מלא קשר אגודל עד סוף הצפורן דהיינו כל אורך פרק ראשון אגודל מאדם בינוני בריוח ולא בצמצום עד רוחב שלש גודלין ולא עד בכלל אלא פחות מעט והרחקה זו צריכה לכל הדעות צ"ע מסוף רוחב הטלית שהוא לקומת המתעטף וגם מסוף אורך הטלית שהוא רוחב המתעטף בטלית גדול שמתעטף בו כמו שיה' וכן צריך להרחיק בטלית קטן באורך וברוחב רק שבטלית גדול יעשה נקב אחד לבד ויכנים בתוכו הד' חוטין ויכפלם לח' וימתחם לאורך הטלית שהוא לרוחב המתעטף ויקשרם שם על צדי הטלית למעלה ממלא קשר גודל מזוית הטלית שלמטה שאמר ועשו להם ציצית על כנפי ולא בכנפי אלא בגובה הכנף למעלה ממלא קשר גודל מהזויות. [הגה"ה וגם צ"ע הציצית תולה ומנשפת פירוש מנעת ומכה על קרן הזוית ולכך ריה"א

לא יקשרנה על שולי הטלית למטה שהוא אורך הטלית שמגלאת תלויים כלפי הקרקע ולא על הקרן בכנפות התחתונות אבל בכנפות העליונות יש בזה חילוקים כפי העטיפה כמש"ת]. ולא די במה שהנקב שבו מכניס החוטין הוא למעלה מקשר גודל שנאמר גדילים תעשה לך על ארבע כנפות שיהא הגדיל נעשה בגובה הכנף ומהנקב עד הקשר הראשון אינו נקרא גדיל עדיין (שלכן אינו עולה בחשבון מדת אורך הציצית שהוא רחב י"ב גודלין אחר שנכפלו לח' חוטין וצ"ע שיעור זה מלבד מה שמהנקב עד הקשר) ואם הטלית דקה ורכה ואינו תפור תחיכת בגד (שקורין כנפות) בכנפותיה להקשותה ולחזקה כנהוג מקדם ולזאת גם אם יהדק וידחק קשר הראשון על צדי הטלית לא יועיל כלום שלא תרד הציצית אח"כ ממקומה למטה ממלא קשר גודל בקל וממילא ומורח הוא לעיין ולהשגיח על זה תמיד ובפרט בשעת התפלה אזי עלה טובה לו לעשות עוד נקב קטן סמוך לשפת הטלית שמצדה לרחבה למעלה מקשר גודל מהזויות שלמטה ולהעביר שם חוט הכורך שהוא הארוך אחר שעשה הקשר העליון כראוי קודם שיתחיל לכרוך. ובדורות הקודמים והגמרא היו עושים הנקב סמוך לשפת הטלית מאד ועל ידי זה היתה הציצית מהודקת לשפת הטלית ולכן היה די להם באורך ד' החוטין ברוחב כ"ד גודלין לבד לפי שמהנקב ואילך נחשב מהגדיל מאחר שהיה הקשר מהודק כשאר הקשרים ברם כגון דא צריך לאודועי שזה שנתבאר כאן בשתם שקשירת הציצית על הכנף הוא על צידי הטלית ברחבה באין הפרש והבדל בין כנפות התחתונות לעליונות זהו לפי מנהג שנתפשט בינינו להגביה צידי הטלית על הכתף מכאן ומכאן כדי שיהיו ב' ציצית לאחריו ושנים לפניו להיות מסובב במצות ואף גם ציצית העליונות הקשורות על רוחב הטלית הן נופפות ותלוין על הקרן ולא כלפי קרקע אבל לפי מנהג העולם שאין מגביהין הצדדין על הכתפות אם יקשור הציצית על צדי הטלית ברחבה תהיה תלויה כלפי קרקע ולא על הקרן לכך צריך לקשור ב' ציצית העליונות על עליונית הטלית שהיא ארכה למעלה ממלא קשר גודל מהזויות באורך הטלית. אמנם דרך הטוב והישר הוא לנהוג כמנהג האריז"ל בספר נגיד ומצוה והובא גם כן במ"א וגם ע"פ הנגלה הנה אמת נכון הדבר שלא להיות עיקר עטיפת הטלית באחוריו לבד אלא להיות מסובב במצוה גם מלפניו עד למטה מהחזה כמו מלאחריו כמו שהוא דרך רוב המלבושים וככה היה המנהג בימי חכמי הגמרא וכן היה המנהג עדיין בימי רמ"א כמו

שכתב המ"א והיינו על ידי שיעטוף ראשו בחצי השמאלי של אורך הטלית וכנף השמאלי העליון יהיה על החזה או סמוך לו וחצי אורך הטלית הימני יסבב לפניו עד למטה מהחזה ברוחב אמה שזהו שיעור רוחב טלית החייבת בציצית צריך להיות כולו מופשט ומלבישו כנ"ל. וכנף העליון הימני ישליך ע"ג כתפו השמאלית לאחוריו (כדאיתא במדרש הובא בב"י) וכנף התחתון הימני יגביה על גב ידו הימנית בענין שהציצית הקשורה על שולי הטלית למעלה ממלא קשר אגודל מהזויות תהא תולה ומנפפת על הקרן ולא כלפי קרקע.

הן יקשור ציצית העליונה הימנית של עליונית טלית שהיא ארוכה למעלה ממלא קשר אגודל מהזויות ותהיה תולה ומנפפת על הקרן מאחריו למטה מכתף השמאלית וכהם יקשור גם כן ציצית העליונה השמאלית התלויה מלפניו אבל ציצית התחתונה השמאלית יקשור על צדי הטלית ברחבה (וכמ"ש בתא"מ בשם מהר"ש שיש כנף שתולה בו ציצית ברוחב הטלית כפי עטיפתו) שתהא תולה ומנפפת על הקרן כי כנף התחתון השמאלי הוא מופשל ותלוי למטה מיד השמאלית ולא על גב ידו ככנף התחתון הימני ושתי ציצית שמלפניו לפי סדר עטיפה זו הן העליונה השמאלית ותחתונה הימנית ושתים שמאחוריו הן העליונה הימנית שלמטה מכתפו השמאלית והתחתונה השמאלית שהוא משוך קצת לאחוריו וממלא ע"י מתיחת כנף העליון שמושכו ומשליכו לאחוריו על גבי כתפו השמאלית ונמצא מסובב. במצוה כזה יהיה מעוטף כל שעת התפלה. אמנם תיכף אחר ברכת להתעטף בציצית עד כדי הילוך ד' אמות יהיה עטוף כעטיפת הישמעאלים ממש כמ"ש בכהאריז"ל דהיינו להגביה גם כנף התחתון הימני להשליכו על כתף השמאלית לאחוריו רק שיזהר גם או להיות עטוף מלפניו ברוחב אמה מופשט ומלבישו כנ"ל ולצאת בטליתות שלנו שאינן ארוכות כ"כ י"א או להגביה גם כנף התחתון השמאלית להיות נפניו מצד שמאלו על גבי החזה או סמוך לו כדי הילוך ד' אמות אחר הברכה כמ"ש בקצת כהאריז"ל (כמו שכתוב לקמן) אלא אם כן יגביה שולי הטלית על גבי כתפיו מלאחריו ויכרכם סביב צוארו כמו שנוהגין קצת וזו שגגה גדולה כי עטיפת הראש בלי עטוף הגוף לא שמה עטיפה לדברי הכל לענין ציצית ואין בה שום מצוה כלל לדברי הכל. ובטלית קטן יש לעשות ב' נקבים מרוחקים כמלא קשר גודל באורך ורוחב ויכנים הד' חוטין בנקב זה ויוציאם בנקב זה ויכפלם ויקשרם ויהדקם במוך לנגד ממש כדי שיהא הקשר הראשון למעלה מהקשר גודל וצריך ליזהר להיות הציצית תלויות על צד העליון שהוא צד החיצון של הבגד כשהוא לבוש בו ולא על צד התחתון הפנימי שנאמר וראיתם אותו וזכרתם וגו' למען תזכרו וגו' ואותם התוחבים אותם בכנפות טועים הם. ויש מדקדקים לעשות הנקבים באלכסון קצת בכדי שכשתהא הציצית תלויה למטה לשולי הבגד תהא מוטפת (פירוש נוטפת) ומכה שם תוך מלא קשר גודל מהזויות בשולי הבגד לרחבו לצאת לדברי המצריכים כן ואם נאמר שהטיל הציצית ברחוק מלא קשר גודל באורך ורוחב כדת נפסקה זוית הבגד מלמטה לגמרי מן הבגד אפי' נפסקה סמוך להנקב שהציצית תלויה בו ולא נשתייר אלא משהו עד הנקב כשרה כי לא הקפיד הכתוב על שיעור מלא קשר גודל אלא בשעת עשייה והטלת הציצית בבגד לבד שנאמר ועשו להם ציצית על כנפי וגו' וכן אם נקרע טלית גדול מהנקב ממש שהציצית תלויה בו ולמטה עד שפת הטלית ולא עד בכלל בין באורך הטלית בין ברחבו וירדה הציצית למטה כשרה ואין צריך לתפור הקרע כל שנשתייר משהו אבל אם נפסקה ציצית הראשונה וצריך לעשות ציצית אחרת צריך לתפור הקרע תחלה ויתפור בחוטי משי ולא בחוטי צמר. וכן אם נקרע למעלה מהנקב שהציצית תלויה בו אפילו קרע ארוך מאוד לאורך הטלית רק שנשתייר כל שהוא שלם בשפת הטלית מצדה לרחבה כשרה וא"צ לתפור. וכן אם נקרע כמין גא"ם ונשתייר כל שהוא שלם בב' שפתי הטלית דהיינו מצדה ומשוליה אבל אם הקרע מפולש מצדו האחד ועד השפה ועד בכלל בין שהקרע לאורך הטלית ומתחיל משפת הטלית שמצדה תוך ג' אצבעות לשוליה ובין שהקרע ממש למעלה ומתחיל משוליה תוך ג' אצבעות לשפת הטלית שמצדה לרחבה אף ע"פ שמקום הציצית שלם נפסלה הציצית הואיל ואין לה כנף שלם כשיעורו שהוא שלש על שלש אצבעות. והוא שאורך הקרע יותר מרוחב אצבע ומהם שהוא רוב שיעור הכנף ואפילו נקרע כולו ואם חזר ותפרו אינו מועיל להכשיר ציצית הראשונה מאחר שנפסלה כבר והתורה אמרה תעשה ולא מן העשוי בפסול. אבל להתיר הראשונה ולחזור ולתלותה או ציצית אחרת יש מכשירים ויש פוסלים ואומרים שאין תפירה מועלת בקרע מפולש מצדו אחד שבתוך ג' אצבעות שיעור הכנף ויש לחוש לדבריהם במקום שאפשר אבל אם הקרע הוא למעלה משלש אצבעות לשוליה והולך לאורך הטלית וכן אם הולך משוליה ממש למעלה ברחוק שלש אצבעות משפת הטלית שמצדה ואפילו הוא כמין גא"ם ונפסק הכנף לגמרי מהטלית מועלת תפירה לדברי

לדברי

לדברי הכל מאחר שאין הקרע בשיעור הכנף עצמו. ואם לא נקרע ונפסק הכנף לגמרי מהטלית אלא נשאר מחובר במשהו מצד למעלה משלש אצבעות לשוליה או מחובר בשוליה ברחוק ג' אצבעות מצדה לא נפסלה הציצית הראשונה ויחזור ויתפור הכנף עם הציצית להטלית בחוטי משי אבל אם נפסק לגמרי יש אומרים שנפסלה ציצית הראשונה וי"א שאפי' חבור משהו אינו מועיל להכשיר הציצית הראשונה על ידי שיחזור ויתפור עד שיהיה מחובר כשיעור רוחב ג' אצבעות אז כשרה אפילו בלא תפירה ויש לחוש לדבריהם במקום שאפשר וכל האצבעות הן ברוחב גודל ואם הציצית ארוכה יותר מי"ב גודלין צריך להיות הגדיל שהן הכריכות והקשרים יותר מד' גודלין כי לכתחלה צריך להיות הגדיל שליש וענף ב' שלישים. אם נפסק אפי' חוט א' מעיקרו דהיינו על הכנף או אפי' תוך הגדיל פסולה. אבל אם נפסק ב' מן הראשין היוצאין חוץ לגדיל כשרה אפי' נפסק לגמרי ואם נפסקו ג' ראשין אפי' יוצאים מצד אחד של הקשר אם לא דקדק בעת עשיית הציצית שיהיו ד' ראשין עומדים לעולם מצד אחד פסולה אם לא נשתייר באחד מהם כדי עניבה וכל שכן אם אחד יוצא מצד זה ואחד מצד השני ואם נפסקו ג' ראשין פסול בכל ענין אפילו נשתייר בכל אחד מהן הרבה יותר מכדי עניבה וכן הדין אם נתפרקו החוטין משזירתן:

בכל יום כשמתעטף בהם קודם הברכה יעיין ויבדוק בחוטין אם הם כשרים ובפרט על הכנף והגדיל. גם צריך להפריד החוטין זה מזה קודם הברכה ואם נשתהה לבא לבית הכנסת ובעוד שיבדוק או יפריד החוטין יתבטל מלהתפלל עם הציבור אין צריך לבדקן ולא להפרידן:

בשעת בדיקת הציצית יאמר זה:

תהלים קד א

בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה יְהוָה אֱלֹהַי גָּדַלְתָּ מְּאֹד הוֹד וְהָדָר לָבָשְׁתָּ: (ב) עֹטֶה אוֹר כַּשַּׂלְמָה נוֹטֶה שָׁמַיִם כַּיְרִיעָה:

בהתעטפו יכוין שצונו הקב"ה להתעטף בו כדי שנזכור כל מצותיו לעשותם שנאמר וראיתם אותו וזכרתם וגו':

העטיפה צריך להיות מעומד וגם הברכה צריך להיות מעומד לכתחלה וקודם שיתחיל להתעטף יברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהִתְעַטֵּף בְּצִיצִית:

ויכסה ראשו ויתעטף כעטיפת הישמעאלים דהיינו שיכרוך הטלית עם הב' כנפות של צד ימין סביב צוארו ויחזירנו לאחוריו דרך צד שמאל וב' כנפות האחרים של צד שמאל יהיו דרך הפנים ונמצאו כל הד' ציצית מצד שמאל שתים לפניו ושתים לאחוריו וצריך שיהא מעוטף מלפניו ומלאחריו עד החזה (ואין צריך לכסות ראשו עד פיו) ויעמוד כך מעוטף לפחות כדי הילוך ארבע אמות אחר הברכה ואח"כ יפשילם כמנהג המקום ומכל מקום מטוב להיות עטוף בטלית גדול כל זמן התפלה שיכסה בו ראשו וגופו מלפניו ומלאחריו סביב הזרועות שיהא מונח צד ימין על שמאל. וטוב יותר להשליך כנף הא' של ימין על כתף שמאל לאחוריו ונמצא כולו מעוטף בו עטיפה גמורה כעטיפת הישמעאלים קצת:

ובשעת עטיפת הטלית גדול יאמר זה.

תהלים לו ח

מַה־יָּקָר חַסְדְּךָ אֱלֹהִים וּבְנֵי אָדָם בְּצֵל כְּנָפֶיךָ יֶחֱסָיוּן: (ט) יִרְוְיֻן מִדֶּשֶׁן בֵּיתֶךָ וְנַחַל עֲדָנֶיךָ תַשְׁקֵם: (י) כִּי עִמְּךָ מְקוֹר חַיִּים בְּאוֹרְךָ נִרְאֶה־אוֹר: (יא) מְשֹׁךְ חַסְדְּךָ לְיֹדְעֶיךָ וְצִדְקָתְךָ לְיִשְׁרֵי־לֵב:

וכן בטליתות קטנים שלנו אם רוצה לברך עליו צריך שימשכו רחבו לעטיפה ויתעטף בו כנזכר לעיל כדי לברך להתעטף ויעמוד כך מעוטף לפחות כדי הילוך ד' אמות ואח"כ ימשכנו מעל ראשו

ראשו וילבשנו. ואם לובשו מיד בקומו בעוד שאין ידיו נקיות כדי שלא ילך ד' אמות בלא ציצית מברך על טלית גדול ויכוין לפטור גם את זה וכן אם לובשו קודם אור היום שאינו זמן ציצית. והמדקדקים נוהגין לישן בט"ק כדי שאם יישן על היום לא יהיה ערום בלא מצות וגם לא יצטרך ללבשו קודם נט"י לעבור על קדושת הזהר שנתבאר בדין השכמת הבקר ואף אם פשטו מעליו וחזר ולבשו בלילה אין בו משום בל תוסיף מאחר שי"א שכסות יום חייב בלילה וכן ע"פ הסוד יש מצוה בלבישת טלית קטן גם בלילה:

צריך להזהיר לנשים העושות ציצית שתוציא בפיה בפירוש בתחילת הטוויה שהיא עושה כן לשם ציצית וכן בהתחלת השזירה. מלבושים שלנו שיש להם ב' כנפות מלפניהם למטה וב' כנפות למעלה בבית הצואר צריך ליזהר לעשות הכנפות שלמעלה עגולות כמו שנהגו עכשיו מקרוב ולא מרובעים כמקדם כדי לפטרם מציצית לדברי הכל וכן המכסה (שקורין קאלדר"א) שמכסין בו בשינה ביום אף אם עיקרו מיוחד ללילה יש לעשות בו קרן אחד עגולה לפטרו מציצית. לדברי הכל אין לעשות טלית של פשתן כלל ובשעת הדחק הגדול יעשה בה ציצית של פשתן טוויות ושזורות לשמן כהלכתן ויוכל לברך עליהן וכן בטלית קטן. מותר להתיר ציצית הטלית מבגד זה כדי לתלותם בבגד אחר וכן כדי לתלות ציצית חדשה במקומם אך לא יפסיקם אלא יתירנה שאין לפסול ציצית כהרס בידים משום בזוי מצוה. אין לברך על הציצית בשחר עד שיכיר בין תכלת שבציצית ללבן שבה ויש אומרים שהוא כדי שיראה את חבירו הרגיל ואינו רגיל ברחוק ד' אמות ויכירנו ולא בערב אחר תחלת השקיעה שאז הוא תחלת בין השמשות והפושט טליתו לפי שעה על דעת לחזור וללבשה לאלתר א"צ לחזור ולברך בכל ענין ואפילו פשטה על דעת שלא לחזור וללבשה לאלתר ואח"כ נמלך לחזור וללבשה לאלתר אם נשאר עליו טלית קטן א"צ לחזור ולברך אבל אם בא ללובשה אחר כמה שעות משפשטה צריך לחזור ולברך אפי' כשאר עליו טלית קטן ואפי' היתה דעתו מתחלה לכך. השואל טלית מחבירו יבקש ממנו שיתן לו במתנה ע"מ להחזיר כדי שיוכל לברך עליה לדברי הכל כי מצות טוב ה':

הלכות תפילין

אחר שלבש הטלית גדול יניח תפילין כדי שיהיו עליו לפחות בשעת קריאת שמע והתפלה ויכוין בהנחתם שצונו הקב"ה לכתוב ד' פרשיות אלו שיש בהם יחוד שמו ויציאת מצרים כדי שנזכור נסים ונפלאות שעשה עמנו שהם מורים על יחודו ואשר לו הכח והממשלה לעשות בעליונים ובתחתונים כרצונו. וצונו להניחן על הזרוע כנגד הלב ועל הראש נגד המוח כדי שנשעבד הנשמה שהיא במוח וגם התאוות ומחשבות לבנו לעבודתו יתברך שע"י הנחת תפילין יזכור את הבורא וימעיט הנאותיו:

יש נוהגין להניח תפלה ש"י מיושב מטעם שנתבאר בזוהר ומברכין ג"כ מיושב:

מקום הנחת תפלין של יד ביד שמאלו בגובה הבשר שבפרק שבין המרפק שקורין עלינבויגי"ן להכתף וזה המקום נקרא קיבורת ולא יניחנה למעלה מחצי הפרק ולא למטה בתחתיתו ממש למטה מן הקיבורת שנאמר ושמתם את דברי אלה על לבבכם צריכה שתהא שימה כנגד הלב וזהו קיבורת שהוא מכוון ממש כנגד הלב. ולכן צריך שיטה את התפלה של יד לצד הגוף מעט בענין שכשיכוף את זרועו למטה תהא התפלה של יד מכוונת נגד לבו ממש ויזהר שלא יהיה דבר חוצץ בין התפילין לבשרו:

אסור להסיח דעתו מהתפילין כל זמן שהן עליו ואינו נקרא היסח הדעת אלא כשעומד בקלות ראש או שחוק ושיחה בטילה שהרי זה מפיר יראה אבל אם מתעסק בצרכיו ויראת ה' היא תקועה בלבו להזהר מכל חטא ועון בעסקיו שלא למרות עיני כבודו ח"ו לא נקרא היסח הדעת אע"פ שאין דעתו ממש על התפילין ולכן מצות תפילין להיות לבוש בהן כל היום כולו וחייב אדם למשמש בתפילין בכל פעם שנזכר מהם שעל ידי זה יהא נזכר על האזכרות שבהם ויזכור את ה' לשעבד לו הלב והמוח ולא יבא לידי היסח הדעת גמור בהוא קלות ראש ושיחה בטלה אך מצוה מן המובחר שלא להסיח דעתו כלל מהן ולמשמש בהן בכל עת גם בעוד שדעתו עליהן כדי שלא יבא לידי היסח הדעת כלל וכלל. זולת כשעוסק בתורה ובתפלה י"א שאז אין בהם משום היסח הדעת ואעפ"כ בכל פעם שנזכר מהן ימשמש בהן. ואחר הנחת התפלה של יד על הקיבורת קודם שמהדקה יברך:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו להניח תפלין:

זיכוין לאסור גם את של ראש ואח"כ יהדק הרצועה בתוך הקשר כדי נקיים מצות וקשרתם לאות על ידך שהוא מצות ההידוק על היד עצמו בקשר זה שהרי הידוק זה על היד נעשה עם הקשר ויזהר שלא יזוח הקשר של יו"ד מן התפלה של יד ורשאי לכרוך הרצועה סביב התיתורא כדי לחזקה על היד אבל לא סביב הקציצה (ויש נוהגין כ"ף סביב התיתורא בכדי שיהיה כמין שי"ן עם הרצועה המהדקת את התפלה של היד) ואח"כ עושין שבעה כריכות על פרק הזרוע המחובר אל היד ואח"כ יניח את של ראש בגובה הראש ויזהר שיהא באמצע רוחב הראש ממש שהרי אמרו קדש והיה כי יביאך מימין השמע והיה אם שמוע משמאל ובתפילין דר"ת שהפרשיות כסדרן אין בין ימין לשמאל אלא משום דהיינו ההוי"ן שבין והיה כי יביאך לשמע על כן צריך ליזהר בזה מאוד וגם צריך להשגיח ולראות בחריצים שבין הבתים אם נדבקו מעט נדבק בשגגת הסופר יזהר להפרידם בנחת נראה שבין דקה וחדה שיהיו נפרדים בין בית לבית עד למטה ממש ולכן מעבירין גיד התפירה בין בית לבית למטה ממש בכדי להבדיל בטוב ושלא יתדבקו כדאיתא בגמרא ופוסקים הובאו בב"י ובכהאר"י ז"ל. וצריך שיהיה הקשר של תפילין ש"ר מאחורי הראש בגובה הערף באמצע נראה כעין דלית נגד הגרון שהיא לפנים הרואה מלאחריו כעין דלית בכתיבתו:

ואם שח בין תפלה לתפלה יברך על של ראש:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו על מצות תפלין:

בד"א כשהנר מעמידים שאין לברך תפילין אבל אם הפסיק בעניינים שהם נצרכים לו להנחת תפילין אין צריך לחזור ולברך על של ראש. ולכתחלה אין להפסיק כלל אלא אם כן אי אפשר בענין אחר ולכרוך הרצועה סביב הזרוע לא הוי הפסק כלל שזהו מענין המצוה עצמה אבל בענינים אחרים אפי' הפסיק בדברי קדושה הוי הפסק אף על פי כן אם שמע קדיש או ברכו או קדושה בין תפילין של יד לתפילין של ראש מותר להפסיק ולענות עם הצבור ואע"פ שגורם ברכה אחרת על של ראש ואסור לגרום ברכה שאינה צריכה לפי שיש אומרים שמברכים לעולם על ש"ר על מצות תפילין אף אם לא שח בינתים ואף שאין נוהגין כן לכתחלה דספק ברכות להקל מכל מקום לענין איסור גרם ברכה שאינה צריכה כדאי הם לסמוך עליהם שלא לבטל מעניית דבר שבקדושה:

אחר שהניח תפילין של ראש יכרוך ג' כריכות על האצבע האמצעי. בתחלה כריכה אחת על פרק האמצעי ואח"כ שתי כריכות על הפרק התחתון (וכורך המותר על כף היד) ובסוף הכריכות יקשור:

כל אדם עם יראת אלהים בלבו יניח התפילין דרבינו תם בלא ברכה אחר התפלה בביתו וללמוד בהם שעה אחת אם חושש להניחן בבית המדרש מפני היוהרא או מפני שנוח לו יותר ללמוד בביתו. ולא יפסיק בשום שיחה כלל בין תפילין של יד לתפילין של ראש אף שאין מברך עליהן אבל מפסיק לענות אמן ואמ"ל לקדושה וברכו ואמן יהא שמיה רבא וכו'. וכן המניח תפילין בחול המועד בלא ברכה:

אין להניח תפילין אחר תחלת השקיעה ואם היו עליו מקודם א"צ לחלצן כ"א בע"ש ובעיו"ט שצריך לחלצן לפני השקיעה וזמן מה קודם שמדליקין הנרות בע"ש:

המהלך במבואות המטונפות או במבואות שיש שם חזירים והתפילין בראשו כגון ההולך מביתו לבהכ"נ כשהוא לבוש בתפילין או שמתפלל בדרך בהליכתו או בנסיעתו בין כפרים שיש שם חזירים ואין העגלה גבוה י"ט כגון עגלות של חורף צריך לכסות התפילין שלא יראו התולה מגולים. וכן לענין התפלה שצריך להפסיק בתפלתו שלא להוציא דבור מפיו כשרואה חזירים מלפניו כמלא עיניו ולצדדין שלפניו כלפניו דמי ואפילו אם מעלים עיניו אינו מועיל אם אין העגלה גבוה י"ט ואין מכסה על העגלה אבל אם יש מכסה אפילו פתוח מלפניו יכול להפוך פניו

נגד

צד המכסה והוא הדין אם עושה בבית לענין תפלה ותפילין וכן הדין לענין שאר ספרים שאם יש עושה בבית אסור להניח הספרים מגולים אלא אם כן מונחים על שולחן או דף בגבוה י' טפחים מן הקרקע אבל בפחות מי"ט צריך לכסותם :

מי שאין לו תפילין והצבור מתפללין מוטב שיתעכב אחר תפלת הצבור לשאול לו תפילין מחברו כדי שיקרא ק"ש ויתפלל בתפילין ממה שיתפלל עם הצבור בלא תפילין אבל מי שמתירא שמא יעבור זמן קריאת שמע עד שימצא תפילין קורא ק"ש בלא תפילין ואם מתירא שמא יעבור גם זמן תפלה מתפלל גם כן וכשיבואו תפילין לידו אח"כ יניחן במנחה או יניחן באמצע היום ויאמר בהן איזה מזמור ואם באו לידו בין ק"ש לתפלה אפילו באמצע הפרק יכול לברך עליהן אבל לא בין גאולה לתפלה אלא לובשן בלא ברכה · וכן אין להפסיק לענות קדיש וקדושה וברכו ומודים בין גאולה לתפלה כיצד הוא עושה ממתין בשירה חדשה שלעניית קדיש וקדושה וברכו ומודים מפסיק אפי' באמצע הפרק ואפילו באמצע הפסוק חוץ מפסוק שמע ישראל והוא הדין לברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד. וכן אין להפסיק גם כן בין שמע ישראל לברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד. ומכל מקום יזהר לכתחלה לממתין באיזה סיום ענין שלא להפסיק באמצע ענין כגון פסוק ושמתם וגו' יכול להפסיק בין נפשיכם לוקשרתם שהוא ענין אבל עד מלת נפשיכם לא יפסיק בין תיבה לתיבה אך אם אי אפשר לו יכול להפסיק ולענות אפילו באמצע ענין וכשחוזר חוזר לתחלת הפסוק:

כשמפסיק למודים ישחה ויאמר מודים אנחנו לך ולא יותר וכשמפסיק לקדיש יאמר אמן יהא שמיה רבא עד יתברך ועד בכלל וישמע מהש"ץ עד ואמרו אמן ויענה אמן ומתתקבל ואילך לא יענה אמן שאינו אלא מנהג ובקדושה יאמר רק קדוש וברוך. וגם ימלוך הוא מעיקר הקדושה אבל נוסח שמוסיפין בשבת אינו מנוסח הקדושה ואין אומרים אותו במקום שאסור להפסיק וכשמפסיק לברכו לא יאמר רק ברוך ה' המבורך לעולם ועד בלבד ולא יענה אמן אחר ברוך ה' המבורך לעולם ועד שאומר הש"ץ כי א"צ כלל לענות אמן זה שאין הש"ץ אומר ברוך ה' המבורך לעולם ועד אלא כדי לכלול עצמו עם הצבור לכן אין להש"ץ להמתין מלומר ברוך ה' המבורך לעולם ועד עד שיסיימו הצבור אלא עונה עמהם ביחד . ועל ברכות התורה יענה ברוך ה' המבורך לעולם ועד וגם אמן אחר נותן התורה אבל אחר שאר ברכות אין עונין אמן בקריאת שמע וברכותיה אפילו בין הפרקים חוץ מאמן שעונין אחר ברכת האל הקדוש ואמן שאחר שומע תפלה שיש להם דין דבר שבקדושה ועונין אותו אפילו באמצע פסוק אבל בפסוקי דזמרה מברוך שאמר ועד ישתבח מותר לענות אמן אפילו באמצע פרק ואסור להפסיק באמצע הברכה של קריאת שמע אפילו בעניית אמן שאחר ברכה זו עצמה ולכן אין להמתין בשירה חדשה לענות אמן על גאל ישראל אלא אם רוצה לצאת כל הדעות שיש אומרים שאין לענות אמן אחר שאמר גאל ישראל שלא להפסיק בין גאולה לתפלה וי"א לענות יוכל לסיים עם הש"ץ והא אינו מחוייב לענות אמן אחר הש"ץ לפי מנהגינו שאין עונין אמן אחר ברכת עצמו :

בתפלת י"ח צריך להחזיר פניו כנגד ירושלים והמקדש ומה שנהגו לעמוד כלפי מזרח נתפשט המנהג מימי קדם כשהיתה הגולה בצרפת וסמוכות שלה אבל במדינות אלו הצפוניות ביותר צריך לעמוד כנגד קרן דרומית מזרחית ולא כנגד הקרן ממש אלא משוך מן הקרן מעט כלפי דרום בענין שאם תחלק רובע העיגול שמאמצע הדרום לאמצע המזרח לג' שלישים יכין פניו מכוונים כנגד רוחק ערך שליש אחד מאמצע הדרום וערך ב' שלישים מאמצע המזרח :

בק"ש יש רמ"ה תיבות וחסרו ג' תיבות להשלים מנין רמ"ח תיבות לכן נוהגין שהש"ץ חוזר ואומר ה' אלהיכם אמת : יחיד המתפלל לעצמו יחזור תיבות אני ה' אלהיכם :

זמן ק"ש של שחרית שהוא רביע היום צריך ליזהר במאוד בקיץ ביותר שלא לעבור הזמן כי הוא יותר מוקדם בקיץ שבמדינות אלו נץ החמה בקיץ הוא בערך ג' שעות ומהלך אחר חצות לילה ורביע היום ארבע שעות ורביע נמצא כלה הזמן בג' רביעי שעה שמינית . ולפי שמורי השעות אין כלם הולכים באמת והוא ספק של תורה וגם אין ראוי לסמוך לכן צריך ליזהר לגמור קריאת שמע בסוף שעה שביעית בקיץ :

נכון לומר קודם התפלה (הריני מקבל עלי מצות עשה של ואהבת לרעך כמוך) :

סדר שחרית

מַה־טֹּבוּ אֹהָלֶיךָ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנֹתֶיךָ יִשְׂרָאֵל: וַאֲנִי בְּרֹב חַסְדְּךָ אָבוֹא בֵיתֶךָ אֶשְׁתַּחֲוֶה אֶל־הֵיכַל קָדְשְׁךָ בְּיִרְאָתֶךָ: וַאֲנִי תְפִלָּתִי לְךָ׀ יְהֹוָה עֵת רָצוֹן אֱלֹהִים בְּרָב־חַסְדֶּךָ עֲנֵנִי בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ:

אֲדוֹן עוֹלָם אֲשֶׁר מָלַךְ׳ בְּטֶרֶם כָּל־יְצִיר נִבְרָא: לְעֵת נַעֲשָׂה בְחֶפְצוֹ כֹּל׳ אֲזַי מֶלֶךְ שְׁמוֹ נִקְרָא: וְאַחֲרֵי כִּכְלוֹת הַכֹּל׳ לְבַדּוֹ יִמְלוֹךְ נוֹרָא: וְהוּא הָיָה וְהוּא הֹוֶה׳ וְהוּא יִהְיֶה בְּתִפְאָרָה: וְהוּא אֶחָד וְאֵין שֵׁנִי׳ לְהַמְשִׁיל לוֹ לְהַחְבִּירָה: בְּלִי רֵאשִׁית בְּלִי תַכְלִית׳ וְלוֹ הָעֹז וְהַמִּשְׂרָה: וְהוּא אֵלִי וְחַי גֹּאֲלִי׳ וְצוּר חֶבְלִי בְּעֵת צָרָה: וְהוּא נִסִּי וּמָנוֹס לִי׳ מְנָת כּוֹסִי בְּיוֹם אֶקְרָא: בְּיָדוֹ אַפְקִיד רוּחִי׳ בְּעֵת אִישַׁן וְאָעִירָה: וְעִם־רוּחִי גְּוִיָּתִי׳ יְהֹוָה לִי וְלֹא אִירָא:

ביום שאין אומרים תחנון אין אומרים זה:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ זָכְרֵנוּ בְּזִכָּרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ וּפָקְדֵנוּ בִּפְקֻדַּת יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים מִשְּׁמֵי שְׁמֵי קֶדֶם וּזְכָר לָנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ אַהֲבַת הַקַּדְמוֹנִים אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ וְאֶת־הַבְּרִית וְאֶת־הַחֶסֶד וְאֶת־הַשְּׁבוּעָה שֶׁנִּשְׁבַּעְתָּ לְאַבְרָהָם אָבִינוּ בְּהַר הַמּוֹרִיָּה וְאֶת־הָעֲקֵדָה שֶׁעָקַד אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ עַל־גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ:

בראשית כב

א וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְהָאֱלֹהִים נִסָּה אֶת־אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי: ב וַיֹּאמֶר קַח־נָא אֶת־בִּנְךָ אֶת־יְחִידְךָ אֲשֶׁר־אָהַבְתָּ אֶת־יִצְחָק וְלֶךְ־

לך

לְךָ אֶל־אֶרֶץ הַמֹּרִיָּה וְהַעֲלֵהוּ שָׁם לְעֹלָה עַל אַחַד הֶהָרִים
אֲשֶׁר אֹמַר אֵלֶיךָ: ג וַיַּשְׁכֵּם אַבְרָהָם בַּבֹּקֶר וַיַּחֲבֹשׁ אֶת־
חֲמֹרוֹ וַיִּקַּח אֶת־שְׁנֵי נְעָרָיו אִתּוֹ וְאֵת יִצְחָק בְּנוֹ וַיְבַקַּע
עֲצֵי עֹלָה וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־אָמַר־לוֹ הָאֱלֹהִים:
ד בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא אֶת־
הַמָּקוֹם מֵרָחֹק: ה וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־נְעָרָיו שְׁבוּ־לָכֶם
פֹּה עִם־הַחֲמוֹר וַאֲנִי וְהַנַּעַר נֵלְכָה עַד־כֹּה וְנִשְׁתַּחֲוֶה
וְנָשׁוּבָה אֲלֵיכֶם: ו וַיִּקַּח אַבְרָהָם אֶת־עֲצֵי הָעֹלָה וַיָּשֶׂם
עַל־יִצְחָק בְּנוֹ וַיִּקַּח בְּיָדוֹ אֶת־הָאֵשׁ וְאֶת־הַמַּאֲכֶלֶת
וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו: ז וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל־אַבְרָהָם אָבִיו
וַיֹּאמֶר אָבִי וַיֹּאמֶר הִנֶּנִּי בְנִי וַיֹּאמֶר הִנֵּה הָאֵשׁ וְהָעֵצִים
וְאַיֵּה הַשֶּׂה לְעֹלָה: ח וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֱלֹהִים יִרְאֶה־לּוֹ
הַשֶּׂה לְעֹלָה בְּנִי וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו: ט וַיָּבֹאוּ אֶל־
הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָמַר־לוֹ הָאֱלֹהִים וַיִּבֶן שָׁם אַבְרָהָם אֶת־
הַמִּזְבֵּחַ וַיַּעֲרֹךְ אֶת־הָעֵצִים וַיַּעֲקֹד אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ וַיָּשֶׂם
אֹתוֹ עַל־הַמִּזְבֵּחַ מִמַּעַל לָעֵצִים: י וַיִּשְׁלַח אַבְרָהָם אֶת־
יָדוֹ וַיִּקַּח אֶת־הַמַּאֲכֶלֶת לִשְׁחֹט אֶת־בְּנוֹ: יא וַיִּקְרָא אֵלָיו
מַלְאַךְ יְהֹוָה מִן־הַשָּׁמַיִם וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם | אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר
הִנֵּנִי: יב וַיֹּאמֶר אַל־תִּשְׁלַח יָדְךָ אֶל־הַנַּעַר וְאַל־תַּעַשׂ לוֹ
מְאוּמָה כִּי | עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי־יְרֵא אֱלֹהִים אַתָּה וְלֹא
חָשַׂכְתָּ אֶת־בִּנְךָ אֶת־יְחִידְךָ מִמֶּנִּי: יג וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם אֶת־
עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה־אַיִל אַחַר נֶאֱחַז בַּסְּבַךְ בְּקַרְנָיו וַיֵּלֶךְ
אַבְרָהָם וַיִּקַּח אֶת־הָאַיִל וַיַּעֲלֵהוּ לְעֹלָה תַּחַת בְּנוֹ:
יד וַיִּקְרָא אַבְרָהָם שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא יְהֹוָה | יִרְאֶה אֲשֶׁר

יֵאָמֵר הַיּוֹם בְּהַר יְהוָה יֵרָאֶה׃ טו וַיִּקְרָא מַלְאַךְ יְהוָה אֶל־
אַבְרָהָם שֵׁנִית מִן־הַשָּׁמָיִם׃ טז וַיֹּאמֶר בִּי נִשְׁבַּעְתִּי נְאֻם־
יְהוָה כִּי יַעַן אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְלֹא חָשַׂכְתָּ
אֶת־בִּנְךָ אֶת־יְחִידֶךָ׃ יז כִּי־בָרֵךְ אֲבָרֶכְךָ וְהַרְבָּה אַרְבֶּה
אֶת־זַרְעֲךָ כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְכַחוֹל אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת הַיָּם
וְיִרַשׁ זַרְעֲךָ אֵת שַׁעַר אֹיְבָיו׃ יח וְהִתְבָּרְכוּ בְזַרְעֲךָ כֹּל
גּוֹיֵי הָאָרֶץ עֵקֶב אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ בְּקֹלִי׃ יט וַיָּשָׁב אַבְרָהָם
אֶל־נְעָרָיו וַיָּקֻמוּ וַיֵּלְכוּ יַחְדָּו אֶל־בְּאֵר שָׁבַע וַיֵּשֶׁב
אַבְרָהָם בִּבְאֵר שָׁבַע׃

ביום שאין אומרים התחנון אין אומרים זה

רִבּוֹנוֹ שֶׁל־עוֹלָם כְּמוֹ שֶׁכָּבַשׁ אַבְרָהָם אָבִינוּ אֶת־רַחֲמָיו מֵעַל בֶּן־יְחִידוֹ לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם כֵּן יִכְבְּשׁוּ רַחֲמֶיךָ אֶת־כַּעַסְךָ מֵעָלֵינוּ וְיִגֹּלּוּ רַחֲמֶיךָ עַל מִדּוֹתֶיךָ. וְתִתְנַהֵג עִמָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּמִדַּת הַחֶסֶד וּבְמִדַּת הָרַחֲמִים וְתִכָּנֵס לָנוּ לִפְנִים מִשּׁוּרַת הַדִּין. וּבְטוּבְךָ הַגָּדוֹל יָשׁוּב חֲרוֹן אַפְּךָ מֵעַמְּךָ וּמֵעִירְךָ וּמֵאַרְצְךָ וּמִנַּחֲלָתֶךָ. וְקַיֶּם לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־הַדָּבָר שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ בְּתוֹרָתֶךָ עַל־יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ כָּאָמוּר וְזָכַרְתִּי אֶת־בְּרִיתִי יַעֲקוֹב וְאַף אֶת־בְּרִיתִי יִצְחָק וְאַף אֶת־בְּרִיתִי אַבְרָהָם אֶזְכֹּר וְהָאָרֶץ אֶזְכֹּר: וְנֶאֱמַר וְאַף־גַּם־זֹאת בִּהְיוֹתָם בְּאֶרֶץ אֹיְבֵיהֶם לֹא־מְאַסְתִּים וְלֹא־גְעַלְתִּים לְכַלֹּתָם לְהָפֵר בְּרִיתִי אִתָּם כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם: וְנֶאֱמַר וְזָכַרְתִּי לָהֶם בְּרִית רִאשֹׁנִים אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם לִהְיוֹת לָהֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה: וְנֶאֱמַר וְשָׁב יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־שְׁבוּתְךָ וְרִחֲמֶךָ וְשָׁב וְקִבֶּצְךָ מִכָּל הָעַמִּים אֲשֶׁר הֱפִיצְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ שָׁמָּה: אִם יִהְיֶה נִדַּחֲךָ בִּקְצֵה הַשָּׁמָיִם מִשָּׁם יְקַבֶּצְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּמִשָּׁם יִקָּחֶךָ: וֶהֱבִיאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יָרְשׁוּ אֲבֹתֶיךָ וִירִשְׁתָּהּ וְהֵיטִבְךָ וְהִרְבְּךָ מֵאֲבֹתֶיךָ: וְנֶאֱמַר יְהוָה חָנֵּנוּ לְךָ קִוִּינוּ הֱיֵה זְרֹעָם לַבְּקָרִים אַף יְשׁוּעָתֵנוּ בְּעֵת צָרָה: וְנֶאֱמַר וְעֵת צָרָה הִיא לְיַעֲקֹב וּמִמֶּנָּה יִוָּשֵׁעַ: וְנֶאֱמַר בְּכָל צָרָתָם לוֹ לא כ׳ צָר וּמַלְאַךְ פָּנָיו הוֹשִׁיעָם בְּאַהֲבָתוֹ וּבְחֶמְלָתוֹ הוּא גְאָלָם וַיְנַטְּלֵם וַיְנַשְּׂאֵם כָּל יְמֵי עוֹלָם: וְנֶאֱמַר מִי־אֵל כָּמוֹךָ נֹשֵׂא עָוֹן וְעֹבֵר עַל־
פֶּשַׁע

א) ויקרא כו מב . ב) שם כו מד . ג) שם כו מה . ד) דברים ל ג . ה) שם ל ד . ו) שם ל ה ז) ישעיה לג ב .
ח) ירמיה ל ז . ט) ישעיה סג ט . י) מיכה ז יח .

פֹּשֵׁעַ לִשְׁאֵרִית נַחֲלָתוֹ לֹא־הֶחֱזִיק לָעַד אַפּוֹ כִּי־חָפֵץ חֶסֶד הוּא: יָשׁוּב יְרַחֲמֵנוּ יִכְבֹּשׁ עֲוֹנֹתֵינוּ וְתַשְׁלִיךְ בִּמְצוּלוֹת יָם כָּל־חַטֹּאתָם: תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ מִימֵי קֶדֶם: וְנֶאֱמַר וַהֲבִיאוֹתִים אֶל־הַר קָדְשִׁי וְשִׂמַּחְתִּים בְּבֵית תְּפִלָּתִי עוֹלֹתֵיהֶם וְזִבְחֵיהֶם לְרָצוֹן עַל־מִזְבְּחִי כִּי בֵיתִי בֵּית־תְּפִלָּה יִקָּרֵא לְכָל הָעַמִּים:

לְעוֹלָם יְהֵא אָדָם יְרֵא שָׁמַיִם בְּסֵתֶר וּמוֹדֶה עַל־הָאֱמֶת וְדוֹבֵר אֱמֶת בִּלְבָבוֹ וְיַשְׁכֵּם וְיֹאמַר:

רִבּוֹן כָּל־הָעוֹלָמִים לֹא עַל־צִדְקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים. מָה אָנוּ מֶה חַיֵּינוּ מֶה חַסְדֵּנוּ מַה־צִּדְקֵנוּ מַה־כֹּחֵנוּ מַה־גְּבוּרָתֵנוּ מַה־נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ הֲלֹא כָּל־הַגִּבּוֹרִים כְּאַיִן לְפָנֶיךָ וְאַנְשֵׁי הַשֵּׁם כְּלֹא הָיוּ וַחֲכָמִים כִּבְלִי מַדָּע וּנְבוֹנִים כִּבְלִי הַשְׂכֵּל כִּי רוֹב מַעֲשֵׂיהֶם תֹּהוּ וִימֵי חַיֵּיהֶם הֶבֶל לְפָנֶיךָ. וּמוֹתַר הָאָדָם מִן הַבְּהֵמָה אָיִן כִּי הַכֹּל הָבֶל: לְבַד הַנְּשָׁמָה הַטְּהוֹרָה שֶׁהִיא עֲתִידָה לִתֵּן דִּין וְחֶשְׁבּוֹן לִפְנֵי כִסֵּא כְבוֹדֶךָ וְכָל הַגּוֹיִם כְּאַיִן נֶגְדֶּךָ שֶׁנֶּאֱמַר הֵן גּוֹיִם כְּמַר מִדְּלִי וּכְשַׁחַק מֹאזְנַיִם נֶחְשָׁבוּ הֵן אִיִּים כַּדַּק יִטּוֹל:

אֲבָל אֲנַחְנוּ עַמְּךָ בְּנֵי בְרִיתֶךָ. בְּנֵי אַבְרָהָם אֹהַבְךָ שֶׁנִּשְׁבַּעְתָּ לּוֹ בְּהַר הַמּוֹרִיָּה. זֶרַע יִצְחָק יְחִידוֹ שֶׁנֶּעֱקַד עַל גַּבֵּי־הַמִּזְבֵּחַ. עֲדַת יַעֲקֹב בִּנְךָ בְּכוֹרֶךָ שֶׁמֵּאַהֲבָתְךָ שֶׁאָהַבְתָּ אֹתוֹ וּמִשִּׂמְחָתְךָ שֶׁשָּׂמַחְתָּ־בּוֹ קָרָאתָ אֶת־שְׁמוֹ יִשְׂרָאֵל וִישֻׁרוּן:

לְפִיכָךְ אֲנַחְנוּ חַיָּבִים לְהוֹדוֹת לְךָ וּלְשַׁבֵּחֲךָ וּלְפָאֶרְךָ וּלְבָרֵךְ וּלְקַדֵּשׁ וְלִתֵּן שֶׁבַח

והודיה

א) מיכה ז יח. ב) שם ז כ. ג) ישעיה נו ז. ד) קהלת ג יט. ה) ישעיה מ טו.

וְהוֹדָיָה לְשִׁמֶךָ: אַשְׁרֵינוּ מַה־טּוֹב חֶלְקֵנוּ וּמַה־
נָּעִים גּוֹרָלֵנוּ וּמַה־יָּפָה יְרֻשָּׁתֵנוּ אַשְׁרֵינוּ שֶׁאֲנוּ
מַשְׁכִּימִים וּמַעֲרִיבִים עֶרֶב וָבֹקֶר וְאוֹמְרִים
פַּעֲמַיִם בְּכָל־יוֹם:

דברים ו ד

שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה ׀ אֶחָד:

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

ה וְאָהַבְתָּ אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ
וּבְכָל־מְאֹדֶךָ: ו וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר
אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל־לְבָבֶךָ: ז וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ
בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ
וּבְקוּמֶךָ: ח וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל־יָדֶךָ וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין
עֵינֶיךָ: ט וּכְתַבְתָּם עַל־מְזֻזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:

אַתָּה הוּא עַד־שֶׁלֹּא נִבְרָא הָעוֹלָם אַתָּה הוּא מִשֶּׁנִּבְרָא הָעוֹלָם
אַתָּה הוּא בָּעוֹלָם הַזֶּה וְאַתָּה הוּא לָעוֹלָם הַבָּא קַדֵּשׁ אֶת־
שִׁמְךָ בְּעוֹלָמֶךָ עַל־עַם מַקְדִּישֵׁי שְׁמֶךָ וּבִישׁוּעָתְךָ מַלְכֵּנוּ תָּרוּם
וְתַגְבִּיהַּ קַרְנֵנוּ. וְהוֹשִׁיעֵנוּ בְּקָרוֹב לְמַעַן שְׁמֶךָ: בָּרוּךְ הַמְקַדֵּשׁ
שְׁמוֹ בָּרַבִּים:

אַתָּה הוּא יְהוָה הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ וּבִשְׁמֵי
הַשָּׁמַיִם הָעֶלְיוֹנִים · אֱמֶת אַתָּה הוּא רִאשׁוֹן
וְאַתָּה הוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין אֱלֹהִים · קַבֵּץ נְפוּצוֹת
קֹוֶיךָ מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ · יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל־בָּאֵי
עוֹלָם כִּי אַתָּה־הוּא הָאֱלֹהִים לְבַדְּךָ לְכֹל מַמְלְכוֹת
הָאָרֶץ. אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ אֶת־הַיָּם
וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר בָּם · וּמִי בְּכָל־מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ בָּעֶלְיוֹנִים

ובתחתונים שיאמר לך מה תעשה ומה תפעל · אבינו
שבשמים חי וקים עשה עמנו צדקה וחסד בעבור
שמך הגדול הגבור והנורא שנקרא עלינו וקים לנו
יהוה אלהינו את הדבר שהבטחתנו על ידי צפניה
חוזך כאמור · בעת ההיא אביא אתכם ובעת קבצי
אתכם כי אתן אתכם לשם ולתהלה בכל עמי הארץ
בשובי את שבותיכם לעיניכם אמר יהוה:

נכון מאד לומר בכל יום פרשת תרומת הדשן וסידור המערכה. ויכול לאומרה אפילו קודם אור היום בתורף. ונכון שיאמרנה קודם פרשת התמיד:

ויקרא ו

א וידבר יהוה אל משה לאמר: ב צו את אהרן ואת בניו לאמר
זאת תורת העלה הוא העלה על מוקדה על המזבח כל
הלילה עד הבקר ואש המזבח תוקד בו: ג ולבש הכהן מדו בד
ומכנסי בד ילבש על בשרו והרים את הדשן אשר תאכל האש
את העלה על המזבח ושמו אצל המזבח: ד ופשט את בגדיו
ולבש בגדים אחרים והוציא את הדשן אל מחוץ למחנה אל
מקום טהור: ה והאש על המזבח תוקד בו לא תכבה ובער
עליה הכהן עצים בבקר בבקר וערך עליה העלה והקטיר עליה
חלבי השלמים: ו אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה:

ביום שאין אומרים תחנון אין אומרים זה:

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שתרחם עלינו ותמחול לנו על כל חטאתינו ותכפר לנו על כל עונותינו · ותמחול ותסלח לנו על כל פשעינו ושיבנה בית המקדש במהרה בימינו ונקריב לפניך קרבן התמיד שיכפר בעדנו כמו שכתבת עלינו בתורתך על ידי משה עבדך מפי כבודך כאמור:

במדבר כח

א וידבר יהוה אל משה לאמר: ב צו את בני ישראל
ואמרת אלהם את קרבני לחמי לאשי ריח
ניחחי תשמרו להקריב לי במועדו: ג ואמרת להם זה

א) נ״א ג׳ כ׳. ב) ע״פ המסורה.

הָאִשֶּׁה אֲשֶׁר תַּקְרִיבוּ לַיהוָה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְמִימִם
שְׁנַיִם לַיּוֹם עֹלָה תָמִיד: ד אֶת־הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה
בַבֹּקֶר וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם:
ה וַעֲשִׂירִית הָאֵיפָה סֹלֶת לְמִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כָּתִית
רְבִיעִת הַהִין: ו עֹלַת תָּמִיד הָעֲשֻׂיָה בְּהַר סִינַי לְרֵיחַ
נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיהוָה: ז וְנִסְכּוֹ רְבִיעִת הַהִין לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד
בַּקֹּדֶשׁ הַסֵּךְ נֶסֶךְ שֵׁכָר לַיהוָה: ח וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי
תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם כְּמִנְחַת הַבֹּקֶר וּכְנִסְכּוֹ תַּעֲשֶׂה
אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה:

וְשָׁחַט אֹתוֹ עַל יֶרֶךְ הַמִּזְבֵּחַ צָפֹנָה לִפְנֵי יְהוָה וְזָרְקוּ בְּנֵי אַהֲרֹן
הַכֹּהֲנִים אֶת־דָּמוֹ עַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב:

אַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁהִקְטִירוּ אֲבוֹתֵינוּ לְפָנֶיךָ אֶת
קְטֹרֶת הַסַּמִּים בִּזְמַן שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ קַיָּם כַּאֲשֶׁר צִוִּיתָ אוֹתָם עַל־יַד
מֹשֶׁה נְבִיאָךְ כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתָךְ:

לד וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה קַח־לְךָ סַמִּים נָטָף וּשְׁחֵלֶת
וְחֶלְבְּנָה סַמִּים וּלְבֹנָה זַכָּה בַּד בְּבַד יִהְיֶה:
לה וְעָשִׂיתָ אֹתָהּ קְטֹרֶת רֹקַח מַעֲשֵׂה רוֹקֵחַ מְמֻלָּח טָהוֹר
קֹדֶשׁ: לו וְשָׁחַקְתָּ מִמֶּנָּה הָדֵק וְנָתַתָּה מִמֶּנָּה לִפְנֵי הָעֵדֻת
בְּאֹהֶל מוֹעֵד אֲשֶׁר אִוָּעֵד לְךָ שָׁמָּה קֹדֶשׁ קָדָשִׁים תִּהְיֶה
לָכֶם: וְנֶאֱמַר וְהִקְטִיר עָלָיו אַהֲרֹן קְטֹרֶת סַמִּים בַּבֹּקֶר
בַּבֹּקֶר בְּהֵיטִיבוֹ אֶת־הַנֵּרֹת יַקְטִירֶנָּה: וּבְהַעֲלֹת אַהֲרֹן
אֶת־הַנֵּרֹת בֵּין הָעַרְבַּיִם יַקְטִירֶנָּה קְטֹרֶת תָּמִיד לִפְנֵי
יְהוָה לְדֹרֹתֵיכֶם:

תָּנוּ רַבָּנָן פִּטּוּם הַקְּטֹרֶת כֵּיצַד שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וּשְׁמוֹנָה מָנִים
הָיוּ בָהּ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת וְשִׁשִּׁים וַחֲמִשָּׁה כְּמִנְיַן יְמוֹת הַחַמָּה מָנֶה

[illegible]

לכל

לְכָל־יוֹם פְּרַס בְּשַׁחֲרִית וּפְרַס בֵּין הָעַרְבָּיִם: וּשְׁלֹשָׁה מָנִים יְתֵרִים שֶׁמֵּהֶם מַכְנִיס כֹּהֵן גָּדוֹל מְלֹא חָפְנָיו בְּיוֹם הַכִּפֻּרִים· וּמַחֲזִירָן לְמַכְתֶּשֶׁת בְּעֶרֶב יוֹם הַכִּפֻּרִים· וְשׁוֹחֲקָן יָפֶה יָפֶה כְּדֵי שֶׁתְּהֵא דַקָּה מִן הַדַּקָּה: וְאַחַד עָשָׂר סַמָּנִין הָיוּ בָהּ· וְאֵלּוּ־הֵן א הַצֳּרִי ב וְהַצִּפֹּרֶן ג הַחֶלְבְּנָה ד וְהַלְּבוֹנָה· מִשְׁקַל שִׁבְעִים שִׁבְעִים מָנֶה· ה מוֹר ו וּקְצִיעָה ז שִׁבֹּלֶת נֵרְדְּ ח וְכַרְכֹּם· מִשְׁקַל שִׁשָּׁה עָשָׂר שִׁשָּׁה עָשָׂר מָנֶה. ט הַקֹּשְׁטְ שְׁנֵים עָשָׂר· י קִלּוּפָה שְׁלֹשָׁה· יא קִנָּמוֹן תִּשְׁעָה· בֹּרִית כַּרְשִׁינָה תִּשְׁעָה קַבִּין· יֵין קַפְרִיסִין סְאִין תְּלָתָא וְקַבִּין תְּלָתָא· וְאִם אֵין לוֹ יֵין־קַפְרִיסִין מֵבִיא חֲמַר חִוַּרְיָן עַתִּיק· מֶלַח סְדוֹמִית רֹבַע· מַעֲלֶה עָשָׁן כָּל־שֶׁהוּא: רַבִּי נָתָן הַבַּבְלִי אוֹמֵר אַף כִּפַּת הַיַּרְדֵּן כָּל שֶׁהִיא וְאִם נָתַן בָּהּ דְּבַשׁ פְּסָלָהּ· וְאִם חִסַּר אֶחָד מִכָּל סַמָּנֶיהָ חַיָּב מִיתָה: רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר· הַצֳּרִי אֵינוֹ אֶלָּא שְׂרָף הַנּוֹטֵף מֵעֲצֵי הַקְּטָף: בֹּרִית כַּרְשִׁינָה שֶׁשָּׁפִין בָּהּ אֶת־הַצִּפֹּרֶן· כְּדֵי שֶׁתְּהֵא נָאָה: יֵין קַפְרִיסִין שֶׁשּׁוֹרִין בּוֹ אֶת־הַצִּפֹּרֶן· כְּדֵי שֶׁתְּהֵא עַזָּה: וַהֲלֹא מֵי רַגְלַיִם יָפִין לָהּ אֶלָּא שֶׁאֵין מַכְנִיסִין מֵי רַגְלַיִם בַּמִּקְדָּשׁ מִפְּנֵי הַכָּבוֹד:

תַּנְיָא רַבִּי נָתָן אוֹמֵר כְּשֶׁהוּא שׁוֹחֵק אוֹמֵר הָדֵק הֵיטֵב הֵיטֵב הָדֵק· מִפְּנֵי שֶׁהַקּוֹל יָפֶה לַבְּשָׂמִים: פִּטְּמָהּ לַחֲצָאִין כְּשֵׁרָה· לִשְׁלִישׁ וְלִרְבִיעַ לֹא שָׁמַעְנוּ: אָמַר רַבִּי יְהוּדָה זֶה הַכְּלָל אִם כְּמִדָּתָהּ כְּשֵׁרָה לַחֲצָאִין וְאִם חִסַּר אֶחָד מִכָּל סַמָּנֶיהָ חַיָּב מִיתָה: תַּנְיָא בַּר קַפָּרָא אוֹמֵר· אַחַת לְשִׁשִּׁים אוֹ לְשִׁבְעִים שָׁנָה הָיְתָה בָאָה שֶׁל שִׁירַיִם לַחֲצָאִין: וְעוֹד תָּנֵי בַּר קַפָּרָא אִלּוּ הָיָה נוֹתֵן בָּהּ קָרְטוֹב שֶׁל דְּבַשׁ אֵין אָדָם יָכוֹל לַעֲמוֹד מִפְּנֵי רֵיחָהּ וְלָמָּה אֵין מְעָרְבִין בָּהּ דְּבַשׁ מִפְּנֵי שֶׁהַתּוֹרָה אָמְרָה א כִּי כָל שְׂאוֹר וְכָל דְּבַשׁ לֹא תַקְטִירוּ מִמֶּנּוּ אִשֶּׁה לַיהוָה:

ב יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: ג״פ ג יְהוָה צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ: ג״פ ד יְהוָה הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ: ג״פ ה וְעָרְבָה לַיהוָה מִנְחַת יְהוּדָה וִירוּשָׁלָיִם כִּימֵי עוֹלָם וּכְשָׁנִים קַדְמוֹנִיּוֹת:

אביי

א) ויקרא ב יא ב) תהלים פד ט . ג) תהלים פד יג . ד) שם כ י . ה) מלאכי ג ד

אַבַּיֵּי הֲוָה מְסַדֵּר סֵדֶר הַמַּעֲרָכָה מִשְּׁמָא דִגְמָרָא וְאַלִּבָּא דְאַבָּא שָׁאוּל מַעֲרָכָה גְּדוֹלָה קוֹדֶמֶת לְמַעֲרָכָה שְׁנִיָּה שֶׁל קְטוֹרֶת · וּמַעֲרָכָה שְׁנִיָּה שֶׁל קְטוֹרֶת קוֹדֶמֶת לְסִדּוּר שְׁנֵי גִזְרֵי עֵצִים וְסִדּוּר שְׁנֵי גִזְרֵי עֵצִים קוֹדֵם לְדִשּׁוּן מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי וְדִשּׁוּן מִזְבֵּחַ הַפְּנִימִי קוֹדֵם לַהֲטָבַת חָמֵשׁ נֵרוֹת · וַהֲטָבַת חָמֵשׁ נֵרוֹת קוֹדֶמֶת לְדַם הַתָּמִיד · וְדַם הַתָּמִיד קוֹדֵם לַהֲטָבַת שְׁתֵּי נֵרוֹת · וַהֲטָבַת שְׁתֵּי נֵרוֹת קוֹדֶמֶת לִקְטֹרֶת · וּקְטֹרֶת קוֹדֶמֶת לְאֵבָרִים · וְאֵבָרִים לְמִנְחָה · וּמִנְחָה לַחֲבִתִּין · וַחֲבִתִּין לִנְסָכִין · וּנְסָכִין לְמוּסָפִין · וּמוּסָפִין לְבָזִיכִין · וּבָזִיכִין קוֹדְמִין לְתָמִיד שֶׁל בֵּין הָעַרְבַּיִם שֶׁנֶּאֱמַר וְעָרַךְ עָלֶיהָ הָעֹלָה וְהִקְטִיר עָלֶיהָ חֶלְבֵי הַשְּׁלָמִים · עָלֶיהָ הַשְׁלֵם כָּל־הַקָּרְבָּנוֹת כֻּלָּם׃

אָנָּא בְּכֹחַ גְּדֻלַּת יְמִינְךָ תַּתִּיר צְרוּרָה ·
קַבֵּל רִנַּת עַמְּךָ שַׂגְּבֵנוּ טַהֲרֵנוּ נוֹרָא ·
נָא גִבּוֹר דּוֹרְשֵׁי יִחוּדְךָ כְּבָבַת שָׁמְרֵם ·
בָּרְכֵם טַהֲרֵם רַחֲמֵי צִדְקָתְךָ תָּמִיד גָּמְלֵם ·
חֲסִין קָדוֹשׁ בְּרוֹב טוּבְךָ נַהֵל עֲדָתֶךָ ·
יָחִיד גֵּאֶה לְעַמְּךָ פְּנֵה זוֹכְרֵי קְדֻשָּׁתֶךָ ·
שַׁוְעָתֵנוּ קַבֵּל וּשְׁמַע צַעֲקָתֵנוּ יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת ·
בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד׃

אב״ג ית״ץ
קר״ע שט״ן
נג״ד יכ״ש
בט״ר צת״ג
חק״ב טנ״ע
יג״ל פז״ק
שק״ו צי״ת

ביום שאין אומרים תחנון אין אומרים זה׃

רִבּוֹן הָעוֹלָמִים אַתָּה צִוִּיתָנוּ לְהַקְרִיב קָרְבַּן הַתָּמִיד בְּמוֹעֲדוֹ. וּלְהַקְטִיר הַקְּטֹרֶת בִּזְמַנָּהּ וְלִהְיוֹת הַכֹּהֲנִים בַּעֲבוֹדָתָם וּלְוִיִּם בְּדוּכָנָם וְיִשְׂרָאֵל בְּמַעֲמָדָם וְעַתָּה בַּעֲוֹנוֹתֵינוּ חָרַב בֵּית הַמִּקְדָּשׁ וּבָטַל הַתָּמִיד וְהַקְּטֹרֶת וְאֵין לָנוּ לֹא כֹהֵן בַּעֲבוֹדָתוֹ וְלֹא לֵוִי בְּדוּכָנוֹ · וְלֹא יִשְׂרָאֵל בְּמַעֲמָדוֹ · לָכֵן יְהִי

א) ויקרא ו ה

רצון

רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיְּהֵא שִׂיחַ שִׂפְתוֹתֵינוּ חָשׁוּב וּמְקֻבָּל לְפָנֶיךָ כְּאִלּוּ הִקְרַבְנוּ קָרְבַּן הַתָּמִיד בְּמוֹעֲדוֹ וְעָמַדְנוּ עַל מַעֲמָדוֹ וְהִקְטַרְנוּ הַקְּטֹרֶת בִּזְמַנָּהּ ׃ כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וּנְשַׁלְּמָה פָרִים שְׂפָתֵינוּ׃ וְנֶאֱמַר זֹאת הַתּוֹרָה לָעֹלָה לַמִּנְחָה וְלַחַטָּאת וְלָאָשָׁם וְלַמִּלּוּאִים וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים׃

אֵיזֶהוּ מְקוֹמָן שֶׁל זְבָחִים קָדְשֵׁי קָדָשִׁים שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן פַּר וְשָׂעִיר שֶׁל יוֹם הַכִּפּוּרִים שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן וְקִבּוּל דָּמָן בִּכְלִי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן וְדָמָן טָעוּן הַזָּיָה עַל־בֵּין הַבַּדִּים וְעַל־הַפָּרֹכֶת וְעַל־מִזְבַּח הַזָּהָב מַתָּנָה אַחַת מֵהֶן מְעַכָּבֶת ׃ שְׁיָרֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד מַעֲרָבִי שֶׁל מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן אִם־לֹא נָתַן לֹא עִכֵּב׃ פָּרִים הַנִּשְׂרָפִים וּשְׂעִירִים הַנִּשְׂרָפִים שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן וְקִבּוּל דָּמָן בִּכְלִי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן וְדָמָן טָעוּן הַזָּיָה עַל־הַפָּרֹכֶת וְעַל־מִזְבַּח הַזָּהָב מַתָּנָה אַחַת מֵהֶן מְעַכָּבֶת ׃ שְׁיָרֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד מַעֲרָבִי שֶׁל מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן אִם־לֹא נָתַן לֹא עִכֵּב ׃ אֵלּוּ וָאֵלּוּ נִשְׂרָפִין בְּבֵית הַדֶּשֶׁן׃ חַטֹּאות הַצִּבּוּר וְהַיָּחִיד אֵלּוּ הֵן חַטֹּאות הַצִּבּוּר שְׂעִירֵי רָאשֵׁי חֳדָשִׁים וְשֶׁל מוֹעֲדוֹת שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן וְקִבּוּל דָּמָן בִּכְלִי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן וְדָמָן טָעוּן אַרְבַּע מַתָּנוֹת עַל אַרְבַּע קְרָנוֹת ׃ כֵּיצַד עָלָה בַכֶּבֶשׁ וּפָנָה לַסּוֹבֵב וּבָא־לוֹ לְקֶרֶן דְּרוֹמִית מִזְרָחִית ׃ מִזְרָחִית צְפוֹנִית ׃ צְפוֹנִית מַעֲרָבִית ׃ מַעֲרָבִית דְּרוֹמִית ׃ שְׁיָרֵי הַדָּם הָיָה שׁוֹפֵךְ עַל יְסוֹד דְּרוֹמִי ׃ וְנֶאֱכָלִין לִפְנִים מִן־הַקְּלָעִים לְזִכְרֵי כְהֻנָּה בְּכָל־מַאֲכָל לְיוֹם וָלַיְלָה עַד חֲצוֹת׃

הָעוֹלָה קֹדֶשׁ קָדָשִׁים שְׁחִיטָתָהּ בַּצָּפוֹן ׃ וְקִבּוּל דָּמָהּ בִּכְלִי שָׁרֵת בַּצָּפוֹן וְדָמָהּ טָעוּן שְׁתֵּי מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע וּטְעוּנָה

הפשט

א) הושע יד ג ב) ויקרא ז לז

הֶפְשֵׁט וְנִתּוּחַ וְכָלִיל לָאִשִּׁים: זִבְחֵי שַׁלְמֵי צִבּוּר וַאֲשָׁמוֹת · אֵלּוּ
הֵן אֲשָׁמוֹת אֲשַׁם גְּזֵלוֹת אֲשַׁם מְעִילוֹת אֲשַׁם שִׁפְחָה חֲרוּפָה אֲשַׁם
נָזִיר אֲשַׁם מְצוֹרָע אָשָׁם תָּלוּי · שְׁחִיטָתָן בַּצָּפוֹן וְקִבּוּל דָּמָן בִּכְלִי
שָׁרֵת בַּצָּפוֹן · וְדָמָן טָעוּן שְׁתֵּי מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע · וְנֶאֱכָלִין
לִפְנִים מִן הַקְּלָעִים לְזִכְרֵי כְהֻנָּה בְּכָל־מַאֲכָל לְיוֹם וָלַיְלָה עַד חֲצוֹת:
הַתּוֹדָה וְאֵיל נָזִיר קָדָשִׁים קַלִּים שְׁחִיטָתָן בְּכָל מָקוֹם בָּעֲזָרָה
וְדָמָן טָעוּן שְׁתֵּי מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע · וְנֶאֱכָלִין בְּכָל הָעִיר
לְכָל־אָדָם בְּכָל־מַאֲכָל לְיוֹם וָלַיְלָה עַד חֲצוֹת: הַמּוּרָם מֵהֶם כַּיּוֹצֵא
בָהֶם אֶלָּא שֶׁהַמּוּרָם נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים לִנְשֵׁיהֶם וְלִבְנֵיהֶם וּלְעַבְדֵיהֶם:
שְׁלָמִים קָדָשִׁים קַלִּים שְׁחִיטָתָן בְּכָל־מָקוֹם בָּעֲזָרָה · וְדָמָן
טָעוּן שְׁתֵּי מַתָּנוֹת שֶׁהֵן אַרְבַּע · וְנֶאֱכָלִין בְּכָל־הָעִיר לְכָל־
אָדָם בְּכָל־מַאֲכָל לִשְׁנֵי יָמִים וְלַיְלָה אֶחָד: הַמּוּרָם מֵהֶם כַּיּוֹצֵא
בָהֶם אֶלָּא שֶׁהַמּוּרָם נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים לִנְשֵׁיהֶם וְלִבְנֵיהֶם וּלְעַבְדֵיהֶם:
הַבְּכוֹר וְהַמַּעֲשֵׂר וְהַפֶּסַח קָדָשִׁים קַלִּים שְׁחִיטָתָן בְּכָל־מָקוֹם
בָּעֲזָרָה וְדָמָן טָעוּן מַתָּנָה אֶחָת וּבִלְבָד שֶׁיִּתֵּן כְּנֶגֶד הַיְסוֹד:
שִׁנָּה בַּאֲכִילָתָן הַבְּכוֹר נֶאֱכָל לַכֹּהֲנִים וְהַמַּעֲשֵׂר לְכָל־אָדָם ·
וְנֶאֱכָלִין בְּכָל־הָעִיר בְּכָל־מַאֲכָל לִשְׁנֵי יָמִים וְלַיְלָה אֶחָד · הַפֶּסַח
אֵינוֹ נֶאֱכָל אֶלָּא בַלַּיְלָה וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֶלָּא עַד־חֲצוֹת וְאֵינוֹ נֶאֱכָל
אֶלָּא לִמְנוּיָו וְאֵינוֹ נֶאֱכָל אֶלָּא צָלִי:

רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר בִּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה מִדּוֹת הַתּוֹרָה נִדְרֶשֶׁת · מִקַּל וָחֹמֶר
וּמִגְּזֵרָה שָׁוָה · מִבִּנְיַן אָב מִכָּתוּב אֶחָד וּמִבִּנְיַן אָב מִשְּׁנֵי כְתוּבִים ·
מִכְּלָל וּפְרָט וּמִפְּרָט וּכְלָל · כְּלָל וּפְרָט וּכְלָל אִי אַתָּה דָן אֶלָּא כְּעֵין הַפְּרָט ·
מִכְּלָל שֶׁהוּא צָרִיךְ לִפְרָט וּמִפְּרָט שֶׁהוּא צָרִיךְ לִכְלָל · כָּל־דָּבָר שֶׁהָיָה
בִּכְלָל וְיָצָא מִן־הַכְּלָל לְלַמֵּד לֹא לְלַמֵּד עַל־עַצְמוֹ יָצָא אֶלָּא לְלַמֵּד עַל־
הַכְּלָל כֻּלּוֹ יָצָא · כָּל־דָּבָר שֶׁהָיָה בִּכְלָל וְיָצָא לִטְעוֹן טַעַן אֶחָד שֶׁהוּא
כְעִנְיָנוֹ יָצָא לְהָקֵל וְלֹא לְהַחֲמִיר · כָּל־דָּבָר שֶׁהָיָה בִּכְלָל וְיָצָא לִטְעוֹן טַעַן
אַחֵר שֶׁלֹּא כְעִנְיָנוֹ יָצָא לְהָקֵל וּלְהַחֲמִיר · כָּל־דָּבָר שֶׁהָיָה בִּכְלָל וְיָצָא לִדּוֹן
בְּדָבָר חָדָשׁ אִי אַתָּה יָכוֹל לְהַחֲזִירוֹ לִכְלָלוֹ עַד שֶׁיַּחֲזִירֶנּוּ הַכָּתוּב לִכְלָלוֹ
בְּפֵרוּשׁ · דָּבָר הַלָּמֵד מֵעִנְיָנוֹ וְדָבָר הַלָּמֵד מִסּוֹפוֹ · וְכֵן (נ״א וכאן) שְׁנֵי כְתוּבִים
הַמַּכְחִישִׁים

הַמַּכְחִישִׁים זֶה אֶת־זֶה עַד שֶׁיָּבֹא הַכָּתוּב הַשְּׁלִישִׁי וְיַכְרִיעַ בֵּינֵיהֶם:
יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ
בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ: קדיש דרבנן

ח הוֹדוּ לַיהֹוָה קִרְאוּ בִשְׁמוֹ · הוֹדִיעוּ בָעַמִּים עֲלִילֹתָיו:
ט שִׁירוּ לוֹ זַמְּרוּ־לוֹ שִׂיחוּ בְּכָל־נִפְלְאֹתָיו:
י הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קָדְשׁוֹ יִשְׂמַח לֵב מְבַקְשֵׁי יְהֹוָה:
יא דִּרְשׁוּ יְהֹוָה וְעֻזּוֹ בַּקְּשׁוּ פָנָיו תָּמִיד: יב זִכְרוּ נִפְלְאֹתָיו
אֲשֶׁר עָשָׂה מֹפְתָיו וּמִשְׁפְּטֵי־פִיהוּ: יג זֶרַע יִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ
בְּנֵי יַעֲקֹב בְּחִירָיו: יד הוּא יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל־הָאָרֶץ
מִשְׁפָּטָיו: טו זִכְרוּ לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דָּבָר צִוָּה לְאֶלֶף דּוֹר:
טז אֲשֶׁר כָּרַת אֶת־אַבְרָהָם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִצְחָק:
יז וַיַּעֲמִידֶהָ לְיַעֲקֹב לְחֹק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם: יח לֵאמֹר
לְךָ אֶתֵּן אֶרֶץ־כְּנָעַן חֶבֶל נַחֲלַתְכֶם: יט בִּהְיוֹתְכֶם מְתֵי
מִסְפָּר כִּמְעַט וְגָרִים בָּהּ: כ וַיִּתְהַלְּכוּ מִגּוֹי אֶל־גּוֹי
וּמִמַּמְלָכָה אֶל־עַם אַחֵר: כא לֹא־הִנִּיחַ לְאִישׁ לְעָשְׁקָם
וַיּוֹכַח עֲלֵיהֶם מְלָכִים: כב אַל־תִּגְּעוּ בִּמְשִׁיחָי וּבִנְבִיאַי
אַל־תָּרֵעוּ: כג שִׁירוּ לַיהֹוָה כָּל־הָאָרֶץ בַּשְּׂרוּ מִיּוֹם־אֶל־
יוֹם יְשׁוּעָתוֹ: כד סַפְּרוּ בַגּוֹיִם אֶת־כְּבוֹדוֹ בְּכָל־הָעַמִּים
נִפְלְאֹתָיו: כה כִּי גָדוֹל יְהֹוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד וְנוֹרָא הוּא עַל־
כָּל־אֱלֹהִים: כו כִּי כָּל־אֱלֹהֵי הָעַמִּים אֱלִילִים · כאן צריך להפסיק
וַיהֹוָה שָׁמַיִם עָשָׂה: כז הוֹד וְהָדָר לְפָנָיו עֹז וְחֶדְוָה
בִּמְקֹמוֹ: כח הָבוּ לַיהֹוָה מִשְׁפְּחוֹת עַמִּים · הָבוּ לַיהֹוָה
כָּבוֹד וָעֹז: כט הָבוּ לַיהֹוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ · שְׂאוּ מִנְחָה וּבֹאוּ
לְפָנָיו הִשְׁתַּחֲווּ לַיהֹוָה בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ: ל חִילוּ מִלְּפָנָיו

כָּל־הָאָרֶץ אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט: לא יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם
וְתָגֵל הָאָרֶץ וְיֹאמְרוּ בַגּוֹיִם יְהֹוָה מָלָךְ: לב יִרְעַם הַיָּם
וּמְלוֹאוֹ יַעֲלֹץ הַשָּׂדֶה וְכָל־אֲשֶׁר־בּוֹ: לג אָז יְרַנְּנוּ עֲצֵי
הַיָּעַר מִלִּפְנֵי יְהֹוָה כִּי־בָא לִשְׁפּוֹט אֶת־הָאָרֶץ: לד הוֹדוּ
לַיהֹוָה כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: לה וְאִמְרוּ הוֹשִׁיעֵנוּ
אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ וְקַבְּצֵנוּ וְהַצִּילֵנוּ מִן־הַגּוֹיִם לְהוֹדוֹת לְשֵׁם
קָדְשֶׁךָ לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ: לו בָּרוּךְ יְהֹוָה אֱלֹהֵי
יִשְׂרָאֵל מִן־הָעוֹלָם וְעַד־הָעֹלָם וַיֹּאמְרוּ כָל־הָעָם אָמֵן
וְהַלֵּל לַיהֹוָה: רוֹמְמוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם
רַגְלָיו קָדוֹשׁ הוּא: רוֹמְמוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ
לְהַר קָדְשׁוֹ כִּי־קָדוֹשׁ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ: וְהוּא רַחוּם |
יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא־יַשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלֹא־יָעִיר
כָּל־חֲמָתוֹ: אַתָּה יְהֹוָה לֹא־תִכְלָא רַחֲמֶיךָ מִמֶּנִּי
חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ תָּמִיד יִצְּרוּנִי: זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְהֹוָה
וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה: תְּנוּ עֹז לֵאלֹהִים עַל־
יִשְׂרָאֵל גַּאֲוָתוֹ וְעֻזּוֹ בַּשְּׁחָקִים: נוֹרָא אֱלֹהִים |
מִמִּקְדָּשֶׁיךָ אֵל יִשְׂרָאֵל הוּא נֹתֵן | עֹז וְתַעֲצֻמוֹת לָעָם
בָּרוּךְ אֱלֹהִים: אֵל־נְקָמוֹת יְהֹוָה אֵל נְקָמוֹת הוֹפִיעַ:
הִנָּשֵׂא שֹׁפֵט הָאָרֶץ הָשֵׁב גְּמוּל עַל־גֵּאִים: לַיהֹוָה
הַיְשׁוּעָה עַל־עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ סֶּלָה: יְהֹוָה צְבָאוֹת
עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: יְהֹוָה צְבָאוֹת
אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ: יְהֹוָה הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ
בְיוֹם־קָרְאֵנוּ: הוֹשִׁיעָה | אֶת־עַמֶּךָ וּבָרֵךְ אֶת־נַחֲלָתֶךָ

ורעם

א) תהלים צט ה. ב) שם צט ט. ג) שם עח לח. ד) שם מ יב. ה) שם כה ו. ו) שם סח לה. [illegible] שם סח לו. ח) שם צד א. ט) שם צד ב. י) שם ג ט. כ) שם מו ח. ל) שם פד יג. מ) שם כ י. נ) שם כח ט.

וְרֵעֵם וְנַשְּׂאֵם עַד־הָעוֹלָם׃ נַפְשֵׁנוּ חִכְּתָה לַיהוָה
עֶזְרֵנוּ וּמָגִנֵּנוּ הוּא׃ כִּי־בוֹ יִשְׂמַח לִבֵּנוּ כִּי בְשֵׁם
קָדְשׁוֹ בָטָחְנוּ׃ יְהִי־חַסְדְּךָ יְהוָה עָלֵינוּ כַּאֲשֶׁר יִחַלְנוּ
לָךְ׃ הַרְאֵנוּ יְהוָה חַסְדֶּךָ וְיֶשְׁעֲךָ תִּתֶּן־לָנוּ׃ קוּמָה
עֶזְרָתָה לָּנוּ וּפְדֵנוּ לְמַעַן חַסְדֶּךָ׃ אָנֹכִי | יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
הַמַּעַלְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם הַרְחֶב־פִּיךָ וַאֲמַלְאֵהוּ׃ אַשְׁרֵי
הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיהוָה אֱלֹהָיו׃ וַאֲנִי |
בְּחַסְדְּךָ בָטַחְתִּי יָגֵל לִבִּי בִּישׁוּעָתֶךָ אָשִׁירָה לַיהוָה
כִּי גָמַל עָלָי׃

תהלים ל
א מִזְמוֹר שִׁיר־חֲנֻכַּת הַבַּיִת לְדָוִד׃ ב אֲרוֹמִמְךָ יְהוָה כִּי דִלִּיתָנִי וְלֹא־
שִׂמַּחְתָּ אֹיְבַי לִי׃ ג יְהוָה אֱלֹהָי שִׁוַּעְתִּי אֵלֶיךָ וַתִּרְפָּאֵנִי׃
ד יְהוָה הֶעֱלִיתָ מִן־שְׁאוֹל נַפְשִׁי °חִיִּיתַנִי *מִיָּרְדִי־בוֹר׃ ה זַמְּרוּ לַיהוָה
חֲסִידָיו וְהוֹדוּ לְזֵכֶר קָדְשׁוֹ׃ ו כִּי רֶגַע | בְּאַפּוֹ חַיִּים בִּרְצוֹנוֹ בָּעֶרֶב
יָלִין בֶּכִי וְלַבֹּקֶר רִנָּה׃ ז וַאֲנִי אָמַרְתִּי בְשַׁלְוִי בַּל־אֶמּוֹט לְעוֹלָם׃
ח יְהוָה בִּרְצוֹנְךָ הֶעֱמַדְתָּה לְהַרְרִי עֹז הִסְתַּרְתָּ פָנֶיךָ הָיִיתִי נִבְהָל׃
ט אֵלֶיךָ יְהוָה אֶקְרָא וְאֶל־יְהוָה אֶתְחַנָּן׃ י מַה־בֶּצַע בְּדָמִי בְּרִדְתִּי
אֶל־שָׁחַת הֲיוֹדְךָ עָפָר הֲיַגִּיד אֲמִתֶּךָ׃ יא שְׁמַע־יְהוָה וְחָנֵּנִי יְהוָה הֱיֵה־
עֹזֵר לִי׃ יב הָפַכְתָּ מִסְפְּדִי לְמָחוֹל לִי פִּתַּחְתָּ שַׂקִּי וַתְּאַזְּרֵנִי שִׂמְחָה׃
יג לְמַעַן יְזַמֶּרְךָ כָבוֹד וְלֹא יִדֹּם יְהוָה אֱלֹהַי לְעוֹלָם אוֹדֶךָּ׃

יְהוָה מֶלֶךְ יְהוָה מָלָךְ יְהוָה יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד׃
יְהוָה מֶלֶךְ יְהוָה מָלָךְ יְהוָה יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד׃
וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה
יְהוָה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד׃

הוֹשִׁיעֵנוּ | יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְקַבְּצֵנוּ מִן־הַגּוֹיִם לְהֹדוֹת
לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ׃ בָּרוּךְ

° נ״ל חת״ל בפתח. * מיורדי כ׳.

א) תהלים לג כ. ב) שם לג כא. ג) שם לג כב. ד) שם פה ח. ה) שם מד כז. ו) שם פא יא. ז) שם קמד טו,
ח) שם יג ו. ט) זכריה יד ט. י) תהלים קו מז. כ) שם קו מח.

יְהֹוָה | אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן־הָעוֹלָם | וְעַד־הָעוֹלָם וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן הַלְלוּיָהּ׃ כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ הַלְלוּיָהּ׃

בחל יאמר זה ובשבת וביו"ט אומרים למנצח מזמור לדוד השמים מספרים וכו׳ · תלים סז

א לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מִזְמוֹר שִׁיר׃ ב אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ וִיבָרְכֵנוּ יָאֵר פָּנָיו אִתָּנוּ סֶלָה׃ ג לָדַעַת בָּאָרֶץ דַּרְכֶּךָ בְּכָל־גּוֹיִם יְשׁוּעָתֶךָ׃ ד יוֹדוּךָ עַמִּים | אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם׃ ה יִשְׂמְחוּ וִירַנְּנוּ לְאֻמִּים כִּי־תִשְׁפֹּט עַמִּים מִישֹׁר וּלְאֻמִּים | בָּאָרֶץ תַּנְחֵם סֶלָה׃ ו יוֹדוּךָ עַמִּים | אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם׃ ז אֶרֶץ נָתְנָה יְבוּלָהּ יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ׃ ח יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים וְיִירְאוּ אוֹתוֹ כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ׃

לְשֵׁם יִחוּד קֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּהּ לְיַחֲדָא שֵׁם יה בוה בְּיִחוּדָא שְׁלִים בְּשֵׁם כָּל־יִשְׂרָאֵל׃

בָּרוּךְ שֶׁאָמַר וְהָיָה הָעוֹלָם · בָּרוּךְ הוּא · בָּרוּךְ אוֹמֵר וְעוֹשֶׂה · בָּרוּךְ גּוֹזֵר וּמְקַיֵּם · בָּרוּךְ עֹשֶׂה בְרֵאשִׁית · בָּרוּךְ מְרַחֵם עַל הָאָרֶץ · בָּרוּךְ מְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת · בָּרוּךְ מְשַׁלֵּם שָׂכָר טוֹב לִירֵאָיו · בָּרוּךְ חַי לָעַד וְקַיָּם לָנֶצַח · בָּרוּךְ פּוֹדֶה וּמַצִּיל · בָּרוּךְ שְׁמוֹ · בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הָאֵל אָב הָרַחֲמָן הַמְהֻלָּל בְּפֶה עַמּוֹ מְשֻׁבָּח וּמְפֹאָר בִּלְשׁוֹן חֲסִידָיו וַעֲבָדָיו וּבְשִׁירֵי דָוִד עַבְדֶּךָ · נְהַלֶּלְךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בִּשְׁבָחוֹת וּבִזְמִירוֹת · נְגַדֶּלְךָ וּנְשַׁבֵּחֲךָ וּנְפָאֶרְךָ וְנַמְלִיכְךָ וְנַזְכִּיר שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ אֱלֹהֵינוּ יָחִיד חֵי הָעוֹלָמִים מֶלֶךְ · מְשֻׁבָּח וּמְפֹאָר עֲדֵי־עַד

א) תלים סז ז.

שמו

שְׁמוֹ הַגָּדוֹל: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה מֶלֶךְ מְהֻלָּל בַּתִּשְׁבָּחוֹת:

א״א מזמור לתודה בשבת וביו״ט ולא בע״פ ובחוה״מ של פסח ולא בערב י״כ:

תהלים ק

א מִזְמוֹר לְתוֹדָה הָרִיעוּ לַיהֹוָה כָּל־הָאָרֶץ: ב עִבְדוּ אֶת־יְהֹוָה
בְּשִׂמְחָה בֹּאוּ לְפָנָיו בִּרְנָנָה: ג דְּעוּ כִּי־יְהֹוָה הוּא
אֱלֹהִים הוּא עָשָׂנוּ וְלֹא (ולו ק) אֲנַחְנוּ עַמּוֹ וְצֹאן מַרְעִיתוֹ: ד בֹּאוּ
שְׁעָרָיו בְּתוֹדָה חֲצֵרֹתָיו בִּתְהִלָּה הוֹדוּ לוֹ בָּרְכוּ שְׁמוֹ: ה כִּי־טוֹב
יְהֹוָה לְעוֹלָם חַסְדּוֹ וְעַד־דֹּר וָדֹר אֱמוּנָתוֹ:

בשבת ויו״ט אומרים זה:

תהלים צב

א מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת: ב טוֹב לְהֹדוֹת לַיהֹוָה וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ
עֶלְיוֹן: ג לְהַגִּיד בַּבֹּקֶר חַסְדֶּךָ וֶאֱמוּנָתְךָ בַּלֵּילוֹת: ד עֲלֵי־
עָשׂוֹר וַעֲלֵי־נָבֶל עֲלֵי הִגָּיוֹן בְּכִנּוֹר: ה כִּי שִׂמַּחְתַּנִי יְהֹוָה בְּפָעֳלֶךָ
בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֲרַנֵּן: ו מַה־גָּדְלוּ מַעֲשֶׂיךָ יְהֹוָה מְאֹד עָמְקוּ
מַחְשְׁבֹתֶיךָ: ז אִישׁ־בַּעַר לֹא יֵדָע וּכְסִיל לֹא־יָבִין אֶת־זֹאת:
ח בִּפְרֹחַ רְשָׁעִים כְּמוֹ־עֵשֶׂב וַיָּצִיצוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן לְהִשָּׁמְדָם עֲדֵי־
עַד: ט וְאַתָּה מָרוֹם לְעֹלָם יְהֹוָה: י כִּי הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יְהֹוָה כִּי־הִנֵּה
אֹיְבֶיךָ יֹאבֵדוּ יִתְפָּרְדוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן: יא וַתָּרֶם כִּרְאֵים קַרְנִי בַּלֹּתִי
בְּשֶׁמֶן רַעֲנָן: יב וַתַּבֵּט עֵינִי בְּשׁוּרָי בַּקָּמִים עָלַי מְרֵעִים תִּשְׁמַעְנָה
אָזְנָי: יג צַדִּיק כַּתָּמָר יִפְרָח כְּאֶרֶז בַּלְּבָנוֹן יִשְׂגֶּה: יד שְׁתוּלִים
בְּבֵית יְהֹוָה בְּחַצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יַפְרִיחוּ: טו עוֹד יְנוּבוּן בְּשֵׂיבָה
דְּשֵׁנִים וְרַעֲנַנִּים יִהְיוּ: טז לְהַגִּיד כִּי־יָשָׁר יְהֹוָה צוּרִי וְלֹא־
עַוְלָתָה (עולתה ק) בּוֹ:

תהלים צג

א יְהֹוָה מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ לָבֵשׁ יְהֹוָה עֹז הִתְאַזָּר אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל
בַּל־תִּמּוֹט: ב נָכוֹן כִּסְאֲךָ מֵאָז מֵעוֹלָם אָתָּה: ג נָשְׂאוּ
נְהָרוֹת יְהֹוָה נָשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דָּכְיָם: ד מִקֹּלוֹת
מַיִם רַבִּים אַדִּירִים מִשְׁבְּרֵי־יָם אַדִּיר בַּמָּרוֹם יְהֹוָה: ה עֵדֹתֶיךָ
נֶאֶמְנוּ מְאֹד לְבֵיתְךָ נַאֲוָה־ (נ״א נָאוָה) קֹּדֶשׁ יְהֹוָה לְאֹרֶךְ יָמִים:

יהי

יְהִי כְבוֹד יְהוָה לְעוֹלָם יִשְׂמַח יְהוָה בְּמַעֲשָׂיו:
יְהִי שֵׁם יְהוָה מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם:
מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ עַד־מְבוֹאוֹ מְהֻלָּל שֵׁם יְהוָה:
רָם עַל־כָּל־גּוֹיִם ׀ יְהוָה עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ:
יְהוָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם יְהוָה זִכְרְךָ לְדֹר־וָדֹר:
יְהוָה בַּשָּׁמַיִם הֵכִין כִּסְאוֹ וּמַלְכוּתוֹ בַּכֹּל
מָשָׁלָה: יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ וְיֹאמְרוּ
בַגּוֹיִם יְהוָה מָלָךְ: יְהוָה מֶלֶךְ יְהוָה מָלָךְ יְהוָה
יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: יְהוָה מֶלֶךְ עוֹלָם וָעֶד אָבְדוּ
גוֹיִם מֵאַרְצוֹ: יְהוָה הֵפִיר עֲצַת גּוֹיִם הֵנִיא
מַחְשְׁבוֹת עַמִּים: רַבּוֹת מַחֲשָׁבוֹת בְּלֶב אִישׁ
וַעֲצַת־יְהוָה הִיא תָקוּם: עֲצַת יְהוָה לְעוֹלָם
תַּעֲמֹד מַחְשְׁבוֹת לִבּוֹ לְדֹר וָדֹר: כִּי הוּא אָמַר
וַיֶּהִי הוּא צִוָּה וַיַּעֲמֹד: כִּי בָחַר יְהוָה בְּצִיּוֹן אִוָּהּ
לְמוֹשָׁב לוֹ: כִּי־יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יָהּ יִשְׂרָאֵל
לִסְגֻלָּתוֹ: כִּי לֹא יִטֹּשׁ יְהוָה עַמּוֹ וְנַחֲלָתוֹ לֹא
יַעֲזֹב: וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית וְהִרְבָּה
לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלֹא יָעִיר כָּל־חֲמָתוֹ: יְהוָה
הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ:
אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה: אַשְׁרֵי הָעָם
שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְהוָה אֱלֹהָיו: א תְּהִלָּה

א) תהלים קד לא. ב) שם קיג ב. ג) שם שם ג. ד) שם שם ד. ה) שם קלה יג. ו) שם קג יט. ז) דה״א טז לא.
ח) תהלים י טז. ט) שם לג י. י) משלי יט כא. כ) תהלים לג יא. ל) שם שם ט. מ) שם קלב יג. נ) שם קלה ד.
ס) שם צד יד. ע) שם עח לח. פ) שם כ׳ י. צ) שם פד ה. ק) שם קמד טו. ר) שם קמה א.

לְדָוִד אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם
וָעֶד: ב בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָּ וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד:
ג גָּדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר: ד דּוֹר
לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ: ה הֲדַר כְּבוֹד
הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי נִפְלְאֹתֶיךָ אָשִׂיחָה: ו וֶעֱזוּז נוֹרְאֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ
וּגְדֻלָּתְךָ (וגדולתך ק׳) אֲסַפְּרֶנָּה: ז זֵכֶר רַב־טוּבְךָ יַבִּיעוּ
וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ: ח חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל־
(וגדל ק׳) חָסֶד: ט טוֹב־יְהוָה לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו:
י יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל־מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה: יא כְּבוֹד
מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ: יב לְהוֹדִיעַ ׀ לִבְנֵי
הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ: יג מַלְכוּתְךָ
מַלְכוּת כָּל־עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דּוֹר וָדֹר: יד סוֹמֵךְ
יְהוָה לְכָל־הַנֹּפְלִים וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים: טו עֵינֵי כֹל
אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן־לָהֶם אֶת־אָכְלָם בְּעִתּוֹ:
טז פּוֹתֵחַ אֶת־יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל־חַי רָצוֹן: יז צַדִּיק
יְהוָה בְּכָל־דְּרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו: יח קָרוֹב
יְהוָה לְכָל־קֹרְאָיו לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת:
יט רְצוֹן־יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת־שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם:
כ שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת־כָּל־אֹהֲבָיו וְאֵת כָּל־הָרְשָׁעִים
יַשְׁמִיד: כא תְּהִלַּת יְהוָה יְדַבֶּר־פִּי וִיבָרֵךְ כָּל־בָּשָׂר
שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד: וַאֲנַחְנוּ ׀ נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה
וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

א הַלְלוּיָהּ הַלְלִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה: ב אֲהַלְלָה יְהוָה בְּחַיָּי אֲזַמְּרָה
לֵאלֹהַי

(א) תהלים קמה א. ב) שם קמו.

לֵאלֹהַי בְּעוֹדִי׃ ג אַל־תִּבְטְחוּ בִנְדִיבִים בְּבֶן־אָדָם ׀ שֶׁאֵין לוֹ
תְשׁוּעָה׃ ד תֵּצֵא רוּחוֹ יָשֻׁב לְאַדְמָתוֹ בַּיּוֹם הַהוּא אָבְדוּ עֶשְׁתֹּנֹתָיו׃
ה אַשְׁרֵי שֶׁאֵל יַעֲקֹב בְּעֶזְרוֹ שִׂבְרוֹ עַל־יְהוָה אֱלֹהָיו׃ ו עֹשֶׂה ׀
שָׁמַיִם וָאָרֶץ אֶת־הַיָּם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּם הַשֹּׁמֵר אֱמֶת לְעוֹלָם׃
ז עֹשֶׂה מִשְׁפָּט ׀ לָעֲשׁוּקִים נֹתֵן לֶחֶם לָרְעֵבִים יְהוָה מַתִּיר אֲסוּרִים׃
ח יְהוָה ׀ פֹּקֵחַ עִוְרִים יְהוָה זֹקֵף כְּפוּפִים יְהוָה אֹהֵב צַדִּיקִים׃
ט יְהוָה ׀ שֹׁמֵר אֶת־גֵּרִים יָתוֹם וְאַלְמָנָה יְעוֹדֵד וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים יְעַוֵּת׃
יִמְלֹךְ יְהוָה ׀ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ׃

א הַלְלוּיָהּ ׀ כִּי־טוֹב זַמְּרָה אֱלֹהֵינוּ כִּי־נָעִים נָאוָה תְהִלָּה׃ ב בּוֹנֵה
יְרוּשָׁלַםִ יְהוָה נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל יְכַנֵּס׃ ג הָרוֹפֵא לִשְׁבוּרֵי לֵב
וּמְחַבֵּשׁ לְעַצְּבוֹתָם׃ ד מוֹנֶה מִסְפָּר לַכּוֹכָבִים לְכֻלָּם שֵׁמוֹת יִקְרָא׃
ה גָּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב־כֹּחַ לִתְבוּנָתוֹ אֵין מִסְפָּר׃ ו מְעוֹדֵד עֲנָוִים יְהוָה
מַשְׁפִּיל רְשָׁעִים עֲדֵי־אָרֶץ׃ ז עֱנוּ לַיהוָה בְּתוֹדָה זַמְּרוּ לֵאלֹהֵינוּ
בְכִנּוֹר׃ ח הַמְכַסֶּה שָׁמַיִם ׀ בְּעָבִים הַמֵּכִין לָאָרֶץ מָטָר הַמַּצְמִיחַ
הָרִים חָצִיר׃ ט נוֹתֵן לִבְהֵמָה לַחְמָהּ לִבְנֵי עֹרֵב אֲשֶׁר יִקְרָאוּ׃ י לֹא
בִגְבוּרַת הַסּוּס יֶחְפָּץ לֹא־בְשׁוֹקֵי הָאִישׁ יִרְצֶה׃ יא רוֹצֶה יְהוָה
אֶת־יְרֵאָיו אֶת־הַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ׃ יב שַׁבְּחִי יְרוּשָׁלַםִ אֶת־יְהוָה
הַלְלִי אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן׃ יג כִּי־חִזַּק בְּרִיחֵי שְׁעָרָיִךְ בֵּרַךְ בָּנַיִךְ בְּקִרְבֵּךְ׃
יד הַשָּׂם־גְּבוּלֵךְ שָׁלוֹם חֵלֶב חִטִּים יַשְׂבִּיעֵךְ׃ טו הַשֹּׁלֵחַ אִמְרָתוֹ אֶרֶץ
עַד־מְהֵרָה יָרוּץ דְּבָרוֹ׃ טז הַנֹּתֵן שֶׁלֶג כַּצָּמֶר כְּפוֹר כָּאֵפֶר יְפַזֵּר׃
יז מַשְׁלִיךְ °קַרְחוֹ כְפִתִּים לִפְנֵי קָרָתוֹ מִי יַעֲמֹד׃ יח יִשְׁלַח דְּבָרוֹ
וְיַמְסֵם יַשֵּׁב רוּחוֹ יִזְּלוּ־מָיִם׃ יט מַגִּיד °דְּבָרָו לְיַעֲקֹב חֻקָּיו וּמִשְׁפָּטָיו
לְיִשְׂרָאֵל׃ כ לֹא עָשָׂה כֵן ׀ לְכָל־גּוֹי וּמִשְׁפָּטִים בַּל־יְדָעוּם הַלְלוּיָהּ׃

א הַלְלוּיָהּ ׀ הַלְלוּ אֶת־יְהוָה מִן־הַשָּׁמַיִם הַלְלוּהוּ בַּמְּרוֹמִים׃
ב הַלְלוּהוּ כָל־מַלְאָכָיו הַלְלוּהוּ כָּל־°צְבָאָו׃ ג הַלְלוּהוּ
שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ הַלְלוּהוּ כָּל־כּוֹכְבֵי אוֹר׃ ד הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמָיִם

יז קַרְחוֹ יקוד בנסח. יט דְּבָרָו קרי דבריו. ב צְבָאָו קרי צבאיו

א) תהלים קמז. ב) שם קמח.

וְהַמַּיִם אֲשֶׁר ׀ מֵעַל הַשָּׁמָיִם: ה יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה כִּי הוּא
צִוָּה וְנִבְרָאוּ: ו וַיַּעֲמִידֵם לָעַד לְעוֹלָם חָק־נָתַן וְלֹא יַעֲבוֹר:
ז הַלְלוּ אֶת־יְהוָה מִן־הָאָרֶץ תַּנִּינִים וְכָל־תְּהֹמוֹת: ח אֵשׁ וּבָרָד
שֶׁלֶג וְקִיטוֹר רוּחַ סְעָרָה עֹשָׂה דְבָרוֹ: ט הֶהָרִים וְכָל־גְּבָעוֹת עֵץ
פְּרִי וְכָל־אֲרָזִים: י הַחַיָּה וְכָל־בְּהֵמָה רֶמֶשׂ וְצִפּוֹר כָּנָף: יא מַלְכֵי
אֶרֶץ וְכָל־לְאֻמִּים שָׂרִים וְכָל־שֹׁפְטֵי אָרֶץ: יב בַּחוּרִים וְגַם־בְּתוּלוֹת
זְקֵנִים עִם־נְעָרִים: יג יְהַלְלוּ ׀ אֶת־שֵׁם יְהוָה כִּי־נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ
הוֹדוֹ עַל־אֶרֶץ וְשָׁמָיִם: יד וַיָּרֶם קֶרֶן לְעַמּוֹ תְּהִלָּה לְכָל־חֲסִידָיו
לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם קְרֹבוֹ הַלְלוּיָהּ:

* הַלְלוּיָהּ ׀ שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חָדָשׁ תְּהִלָּתוֹ בִּקְהַל חֲסִידִים:
ב יִשְׂמַח יִשְׂרָאֵל בְּעֹשָׂיו בְּנֵי־צִיּוֹן יָגִילוּ בְמַלְכָּם:
ג יְהַלְלוּ שְׁמוֹ בְמָחוֹל בְּתֹף וְכִנּוֹר יְזַמְּרוּ־לוֹ: ד כִּי־רוֹצֶה יְהוָה
בְּעַמּוֹ יְפָאֵר עֲנָוִים בִּישׁוּעָה: ה יַעְלְזוּ חֲסִידִים בְּכָבוֹד יְרַנְּנוּ עַל
מִשְׁכְּבוֹתָם: ו רוֹמְמוֹת אֵל בִּגְרוֹנָם וְחֶרֶב פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם:
ז לַעֲשׂוֹת נְקָמָה בַּגּוֹיִם תּוֹכֵחוֹת בַּלְאֻמִּים: ח לֶאְסֹר מַלְכֵיהֶם
בְּזִקִּים וְנִכְבְּדֵיהֶם בְּכַבְלֵי בַרְזֶל: ט לַעֲשׂוֹת בָּהֶם ׀ מִשְׁפָּט כָּתוּב
הָדָר הוּא לְכָל־חֲסִידָיו הַלְלוּיָהּ:

* הַלְלוּיָהּ ׀ הַלְלוּ־אֵל בְּקָדְשׁוֹ הַלְלוּהוּ בִּרְקִיעַ עֻזּוֹ: ב הַלְלוּהוּ
בִגְבוּרֹתָיו הַלְלוּהוּ כְּרֹב גֻּדְלוֹ: ג הַלְלוּהוּ בְּתֵקַע
שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בְּנֵבֶל וְכִנּוֹר: ד הַלְלוּהוּ בְתֹף וּמָחוֹל הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים
וְעֻגָב: ה הַלְלוּהוּ בְצִלְצְלֵי־שָׁמַע הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה: ו כֹּל
הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ הַלְלוּיָהּ: כֹּל הַנְּשָׁמָה:

בָּרוּךְ יְהוָה לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן: בָּרוּךְ יְהוָה מִצִּיּוֹן שֹׁכֵן יְרוּשָׁלָיִם הַלְלוּיָהּ: בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת לְבַדּוֹ

*) תהלים קמט. ב) שם קנ. ג) שם פט נג. ד) שם קלה כא. ה) שם עב יח.

לְבֹדוֹ: וּבָרוּךְ | שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם וְיִמָּלֵא
כְבוֹדוֹ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ אָמֵן | וְאָמֵן:

וַיְבָרֶךְ דָּוִיד אֶת־יְהוָה לְעֵינֵי כָּל־הַקָּהָל וַיֹּאמֶר דָּוִיד
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָבִינוּ מֵעוֹלָם
וְעַד־עוֹלָם: לְךָ יְהוָה הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת
וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד כִּי־כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְךָ יְהוָה הַמַּמְלָכָה
וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל | לְרֹאשׁ: וְהָעֹשֶׁר וְהַכָּבוֹד מִלְּפָנֶיךָ
וְאַתָּה מוֹשֵׁל בַּכֹּל וּבְיָדְךָ כֹּחַ וּגְבוּרָה וּבְיָדְךָ לְגַדֵּל וּלְחַזֵּק
לַכֹּל: וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ וּמְהַלְלִים לְשֵׁם
תִּפְאַרְתֶּךָ: וִיבָרְכוּ שֵׁם כְּבֹדֶךָ וּמְרוֹמַם עַל־כָּל־בְּרָכָה
וּתְהִלָּה: אַתָּה־הוּא יְהוָה לְבַדֶּךָ אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת־
הַשָּׁמַיִם שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם וְכָל־צְבָאָם הָאָרֶץ וְכָל־אֲשֶׁר
עָלֶיהָ הַיַּמִּים וְכָל־אֲשֶׁר בָּהֶם וְאַתָּה מְחַיֶּה אֶת־כֻּלָּם
וּצְבָא הַשָּׁמַיִם לְךָ מִשְׁתַּחֲוִים: אַתָּה הוּא יְהוָה הָאֱלֹהִים
אֲשֶׁר בָּחַרְתָּ בְּאַבְרָם וְהוֹצֵאתוֹ מֵאוּר כַּשְׂדִּים וְשַׂמְתָּ
שְּׁמוֹ אַבְרָהָם: וּמָצָאתָ אֶת־לְבָבוֹ נֶאֱמָן לְפָנֶיךָ וְכָרוֹת
עִמּוֹ הַבְּרִית לָתֵת אֶת־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי הַחִתִּי הָאֱמֹרִי
וְהַפְּרִזִּי וְהַיְבוּסִי וְהַגִּרְגָּשִׁי לָתֵת לְזַרְעוֹ וַתָּקֶם אֶת־דְּבָרֶיךָ
כִּי צַדִּיק אָתָּה: וַתֵּרֶא אֶת־עֳנִי אֲבֹתֵינוּ בְּמִצְרָיִם וְאֶת־
זַעֲקָתָם שָׁמַעְתָּ עַל־יַם־סוּף: וַתִּתֵּן אֹתֹת וּמֹפְתִים
בְּפַרְעֹה וּבְכָל־עֲבָדָיו וּבְכָל־עַם אַרְצוֹ כִּי יָדַעְתָּ כִּי
הֵזִידוּ עֲלֵיהֶם וַתַּעַשׂ־לְךָ שֵׁם כְּהַיּוֹם הַזֶּה: וְהַיָּם בָּקַעְתָּ

לפניהם

א) תהלים עב יט. ב) דה"א כט י. ג) שם שם יא. ד) שם שם יב. ה) שם שם יג. ו) נחמיה ט ו. ז) שם ט ז
ח) שם ט ח. ט) שם ט ח. י) שם ט ט. כ) שם ט י. ל) שם ט יא.

לִפְנֵיהֶם וַיַּעַבְרוּ בְתוֹךְ־הַיָּם בַּיַּבָּשָׁה ׃ וְאֶת־רֹדְפֵיהֶם
הִשְׁלַכְתָּ בִמְצוֹלֹת כְּמוֹ־אֶבֶן בְּמַיִם עַזִּים ׃
שמות יד ל וַיּוֹשַׁע יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּד מִצְרָיִם
וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת־מִצְרַיִם מֵת עַל־שְׂפַת
הַיָּם ׃ לא וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת־הַיָּד הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה
יְהוָה בְּמִצְרַיִם וַיִּירְאוּ הָעָם אֶת־יְהוָה וַיַּאֲמִינוּ בַּיהוָה
וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ ׃
שמות טו א אָז יָשִׁיר־מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת
לַיהוָה וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר אָשִׁירָה לַיהוָה כִּי־גָאֹה גָּאָה
סוּס וְרֹכְבוֹ רָמָה בַיָּם ׃ ב עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה
זֶה אֵלִי וְאַנְוֵהוּ אֱלֹהֵי אָבִי וַאֲרֹמְמֶנְהוּ ׃ ג יְהוָה אִישׁ
מִלְחָמָה יְהוָה שְׁמוֹ ׃ ד מַרְכְּבֹת פַּרְעֹה וְחֵילוֹ יָרָה בַיָּם
וּמִבְחַר שָׁלִשָׁיו טֻבְּעוּ בְיַם־סוּף ׃ ה תְּהֹמֹת יְכַסְיֻמוּ יָרְדוּ
בִמְצוֹלֹת כְּמוֹ־אָבֶן ׃ ו יְמִינְךָ יְהוָה נֶאְדָּרִי בַּכֹּחַ יְמִינְךָ
יְהוָה תִּרְעַץ אוֹיֵב ׃ ז וּבְרֹב גְּאוֹנְךָ תַּהֲרֹס קָמֶיךָ תְּשַׁלַּח
חֲרֹנְךָ יֹאכְלֵמוֹ כַּקַּשׁ ׃ ח וּבְרוּחַ אַפֶּיךָ נֶעֶרְמוּ מַיִם נִצְּבוּ
כְמוֹ־נֵד נֹזְלִים קָפְאוּ תְהֹמֹת בְּלֶב־יָם ׃ ט אָמַר אוֹיֵב
אֶרְדֹּף אַשִּׂיג אֲחַלֵּק שָׁלָל תִּמְלָאֵמוֹ נַפְשִׁי אָרִיק חַרְבִּי
תּוֹרִישֵׁמוֹ יָדִי ׃ י נָשַׁפְתָּ בְרוּחֲךָ כִּסָּמוֹ יָם צָלֲלוּ כַּעוֹפֶרֶת
בְּמַיִם אַדִּירִים ׃ יא מִי־כָמֹכָה בָּאֵלִם יְהוָה מִי כָּמֹכָה
נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ נוֹרָא תְהִלֹּת עֹשֵׂה פֶלֶא ׃ יב נָטִיתָ יְמִינְךָ
תִּבְלָעֵמוֹ אָרֶץ ׃ יג נָחִיתָ בְחַסְדְּךָ עַם־זוּ גָּאָלְתָּ נֵהַלְתָּ
בְעָזְּךָ אֶל־נְוֵה קָדְשֶׁךָ ׃ יד שָׁמְעוּ עַמִּים יִרְגָּזוּן חִיל אָחַז
יֹשְׁבֵי פְּלָשֶׁת ׃ טו אָז נִבְהֲלוּ אַלּוּפֵי אֱדוֹם אֵילֵי מוֹאָב

יאחזמו רעד נמגו כל ישבי כנען: טז תפל עליהם
אימתה ופחד בגדל זרועך ידמו כאבן עד־יעבר עמך
יהוה עד־יעבר עם־זו קנית: יז תבאמו ותטעמו בהר
נחלתך מכון לשבתך פעלת יהוה מקדש אדני כוננו
ידיך: יח יהוה | ימלך לעלם ועד: יהוה ימלך לעלם
ועד: יהוה מלכותה קאם לעלם ולעלמי עלמיא:
יט כי בא סוס פרעה ברכבו ובפרשיו בים וישב יהוה
עלהם את־מי הים ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך
הים: כי ליהוה המלוכה ומושל בגוים: ועלו מושיעים
בהר ציון לשפט את־הר עשו והיתה ליהוה המלוכה:
והיה יהוה למלך על־כל־הארץ ביום ההוא יהיה יהוה
אחד ושמו אחד:

ישתבח שמך לעד מלכנו האל המלך הגדול והקדוש בשמים
ובארץ. כי לך נאה יהוה אלהינו ואלהי אבותינו
לעולם ועד. שיר ושבחה הלל וזמרה עז וממשלה נצח גדלה
וגבורה תהלה ותפארת קדשה ומלכות. ברכות והודאות
לשמך הגדול והקדוש. ומעולם עד עולם אתה אל: ברוך אתה
יהוה אל מלך גדול ומהלל בתשבחות אל ההודאות אדון
הנפלאות בורא כל־הנשמות רבון כל־המעשים הבוחר בשירי
זמרה מלך יחיד חי העולמים:

בעשי"ת מיום א' דר"ה עד אחר יוה"כ קודם חצי קדיש יאמר זה:

תהלים קל
א שיר המעלות ממעמקים קראתיך יהוה: ב אדני שמעה בקולי תהיינה
אזניך קשבות לקול תחנוני: ג אם־עונות תשמר־יה אדני מי
יעמד: ד כי־עמך הסליחה למען תורא: ה קויתי יהוה קותה נפשי ולדברו
הוחלתי: ו נפשי לאדני משמרים לבקר שמרים לבקר: ז יחל ישראל
אל־יהוה כי־עם־יהוה החסד והרבה עמו פדות: ח והוא יפדה את־ישראל
מכל עונתיו:

א) תהלים כב כט. ב) עובדיה כא. ג) זכריה יד ט. ד) תהלים נג.

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא: אמן בְּעָלְמָא דִּי־בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ
מַלְכוּתֵהּ וְיַצְמַח פּוּרְקָנֵהּ וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ׳ אמן: בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן
וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן: יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא
מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא
וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. אמן: לְעֵלָּא מִן כָּל
בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תּוּשְׁבְּחָתָא וְנֶחָמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן:

חזן **בָּרְכוּ אֶת־יְהֹוָה הַמְבֹרָךְ:**

קהל וחזן **בָּרוּךְ יְהֹוָה הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:**

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ עֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת־הַכֹּל: הַמֵּאִיר לָאָרֶץ וְלַדָּרִים עָלֶיהָ בְּרַחֲמִים וּבְטוּבוֹ מְחַדֵּשׁ בְּכָל־יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה־בְרֵאשִׁית: מָה רַבּוּ מַעֲשֶׂיךָ יְהֹוָה כֻּלָּם בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ מָלְאָה הָאָרֶץ קִנְיָנֶךָ: הַמֶּלֶךְ הַמְרוֹמָם לְבַדּוֹ מֵאָז הַמְשֻׁבָּח וְהַמְפֹאָר וְהַמִּתְנַשֵּׂא מִימוֹת עוֹלָם: אֱלֹהֵי עוֹלָם בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים רַחֵם עָלֵינוּ אֲדוֹן עֻזֵּנוּ צוּר מִשְׂגַּבֵּנוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ מִשְׂגָּב בַּעֲדֵנוּ: אֵל בָּרוּךְ גְּדוֹל דֵּעָה הֵכִין וּפָעַל זָהֳרֵי חַמָּה טוֹב יָצַר כָּבוֹד לִשְׁמוֹ מְאוֹרוֹת נָתַן סְבִיבוֹת עֻזּוֹ פִּנּוֹת צְבָאָיו קְדוֹשִׁים רוֹמְמֵי שַׁדַּי תָּמִיד מְסַפְּרִים כְּבוֹד־אֵל וּקְדֻשָּׁתוֹ: תִּתְבָּרַךְ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתָּחַת עַל־כָּל־שֶׁבַח מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ וְעַל־מְאוֹרֵי־אוֹר שֶׁיָּצַרְתָּ יְפָאֲרוּךָ סֶּלָה:

תִּתְבָּרַךְ לָנֶצַח צוּרֵנוּ מַלְכֵּנוּ וְגֹאֲלֵנוּ בּוֹרֵא קְדוֹשִׁים יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לָעַד מַלְכֵּנוּ יוֹצֵר מְשָׁרְתִים וַאֲשֶׁר מְשָׁרְתָיו כֻּלָּם עוֹמְדִים בְּרוּם עוֹלָם וּמַשְׁמִיעִים

ביראה

א) ישעיה מה ז (בשינוי לשון). ב) תהלים קד כד.

בְּיִרְאָה יַחַד בְּקוֹל דִּבְרֵי אֱלֹהִים חַיִּים וּמֶלֶךְ עוֹלָם: כֻּלָּם אֲהוּבִים כֻּלָּם בְּרוּרִים כֻּלָּם גִּבּוֹרִים כֻּלָּם קְדוֹשִׁים וְכֻלָּם עֹשִׂים בְּאֵימָה וּבְיִרְאָה רְצוֹן קוֹנָם: וְכֻלָּם פּוֹתְחִים אֶת־פִּיהֶם בִּקְדֻשָּׁה וּבְטָהֳרָה בְּשִׁירָה וּבְזִמְרָה וּמְבָרְכִים וּמְשַׁבְּחִים וּמְפָאֲרִים וּמַעֲרִיצִים וּמַקְדִּישִׁים וּמַמְלִיכִים: אֶת־שֵׁם הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא קָדוֹשׁ הוּא:

וְכֻלָּם מְקַבְּלִים עֲלֵיהֶם עֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם זֶה מִזֶּה וְנוֹתְנִים בְּאַהֲבָה רְשׁוּת זֶה לָזֶה׳ לְהַקְדִּישׁ לְיוֹצְרָם בְּנַחַת רוּחַ בְּשָׂפָה בְרוּרָה וּבִנְעִימָה קְדוֹשָׁה כֻּלָּם כְּאֶחָד עוֹנִים בְּאֵימָה וְאוֹמְרִים בְּיִרְאָה:

קָדוֹשׁ׀ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: וְהָאוֹפַנִּים וְחַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ בְּרַעַשׁ גָּדוֹל מִתְנַשְּׂאִים לְעֻמַּת הַשְּׂרָפִים לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים:

בָּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ:

לְאֵל בָּרוּךְ נְעִימוֹת יִתֵּנוּ לַמֶּלֶךְ אֵל חַי וְקַיָּם זְמִרוֹת יֹאמֵרוּ וְתִשְׁבָּחוֹת יַשְׁמִיעוּ כִּי הוּא לְבַדּוֹ מָרוֹם וְקָדוֹשׁ פּוֹעֵל גְּבוּרוֹת עֹשֶׂה חֲדָשׁוֹת בַּעַל מִלְחָמוֹת זוֹרֵעַ צְדָקוֹת מַצְמִיחַ יְשׁוּעוֹת בּוֹרֵא רְפוּאוֹת נוֹרָא תְהִלּוֹת אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת הַמְחַדֵּשׁ בְּטוּבוֹ בְּכָל־יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית כָּאָמוּר לְעֹשֵׂה אוֹרִים גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה יוֹצֵר הַמְּאוֹרוֹת:

נס בכנת חו"ל אומרים אהבת עולם ולא אהבה רבה

אַהֲבַת עוֹלָם אֲהַבְתָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ חֶמְלָה גְדוֹלָה וִיתֵרָה חָמַלְתָּ עָלֵינוּ: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ בַּעֲבוּר

א) ישעיה ו ג. ב) יחזקאל ג יב. ג) תהלים קלו ז.

שִׁמְךָ הַגָּדוֹל וּבַעֲבוּר אֲבוֹתֵינוּ שֶׁבָּטְחוּ בְךָ וַתְּלַמְּדֵם
חֻקֵּי חַיִּים לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם כֵּן תְּחָנֵּנוּ
וּתְלַמְּדֵנוּ: אָבִינוּ אָב הָרַחֲמָן הַמְרַחֵם רַחֵם־נָא עָלֵינוּ
וְתֵן בְּלִבֵּנוּ בִינָה לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל לִשְׁמֹעַ לִלְמֹד וּלְלַמֵּד
לִשְׁמֹר וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת־כָּל־דִּבְרֵי תַלְמוּד תּוֹרָתֶךָ
בְּאַהֲבָה: וְהָאֵר עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ וְדַבֵּק לִבֵּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ
וְיַחֵד לְבָבֵנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אֶת־שְׁמֶךָ וְלֹא־נֵבוֹשׁ
וְלֹא־נִכָּלֵם וְלֹא־נִכָּשֵׁל לְעוֹלָם וָעֶד: כִּי בְשֵׁם קָדְשְׁךָ
הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא בָּטָחְנוּ נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתֶךָ:
וְרַחֲמֶיךָ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ וַחֲסָדֶיךָ הָרַבִּים אַל יַעַזְבוּנוּ נֶצַח
סֶלָה וָעֶד: מַהֵר וְהָבֵא עָלֵינוּ בְּרָכָה וְשָׁלוֹם מְהֵרָה:
וַהֲבִיאֵנוּ לְשָׁלוֹם מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ: וּשְׁבוֹר עֹל
הַגּוֹיִם מֵעַל צַוָּארֵינוּ וְתוֹלִיכֵנוּ מְהֵרָה קוֹמְמִיּוּת
לְאַרְצֵנוּ: כִּי אֵל פּוֹעֵל יְשׁוּעוֹת אָתָּה וּבָנוּ בָחַרְתָּ מִכָּל־
עַם וְלָשׁוֹן וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל בְּאַהֲבָה
לְהוֹדוֹת לְךָ וּלְיַחֶדְךָ וּלְאַהֲבָה אֶת־שְׁמֶךָ: בָּרוּךְ אַתָּה
יְהוָֹה הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה:

ד שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ יְהוָֹה | אֶחָד:

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

ה וְאָהַבְתָּ אֵת יְהוָֹה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ
וּבְכָל־מְאֹדֶךָ: ו וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר
אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל־לְבָבֶךָ: ז וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ
בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ
וּבְקוּמֶךָ: ח וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל־יָדֶךָ וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין

א) דברים ו. ב) שם.

עֵינֶיךָ: ט וּכְתַבְתָּם עַל־מְזֻזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:
יג וְהָיָה אִם־שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי
מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
וּלְעָבְדוֹ בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם: יד וְנָתַתִּי מְטַר־
אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ
וְיִצְהָרֶךָ: טו וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ וְאָכַלְתָּ
וְשָׂבָעְתָּ: טז הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן־יִפְתֶּה לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם
וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: יז וְחָרָה
אַף־יְהוָה בָּכֶם וְעָצַר אֶת־הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר
וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל
הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהוָה נֹתֵן לָכֶם: יח וְשַׂמְתֶּם אֶת־
דְּבָרַי אֵלֶּה עַל־לְבַבְכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם
לְאוֹת עַל־יֶדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם: יט וְלִמַּדְתֶּם
אֹתָם אֶת־בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ
בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: כ וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוּזוֹת
בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:

כא לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר
נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם כִּימֵי
הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ:

לז וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: לח דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל־
כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וְנָתְנוּ עַל־צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל
תְּכֵלֶת: לט וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם
אֶת־כָּל־מִצְוֹת יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא־תָתֻרוּ אַחֲרֵי

א) דברים יא. ב) במדבר טו.

לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם׃
מ לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֹתָי וִהְיִיתֶם
קְדֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם׃ מא אֲנִי יְהֹוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר
הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים
אֲנִי יְהֹוָה אֱלֹהֵיכֶם׃

אֱמֶת וְיַצִּיב וְנָכוֹן וְקַיָּם וְיָשָׁר וְנֶאֱמָן וְאָהוּב וְחָבִיב וְנֶחְמָד וְנָעִים וְנוֹרָא וְאַדִּיר וּמְתֻקָּן וּמְקֻבָּל וְטוֹב וְיָפֶה הַדָּבָר הַזֶּה עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד׃ אֱמֶת אֱלֹהֵי עוֹלָם מַלְכֵּנוּ צוּר יַעֲקֹב מָגֵן יִשְׁעֵנוּ לְדֹר וָדֹר הוּא קַיָּם וּשְׁמוֹ קַיָּם וְכִסְאוֹ נָכוֹן וּמַלְכוּתוֹ (נ״א ואמונתו) לָעַד קַיֶּמֶת׃ וּדְבָרָיו חָיִים וְקַיָּמִים נֶאֱמָנִים וְנֶחֱמָדִים לָעַד וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים׃ עַל אֲבוֹתֵינוּ וְעָלֵינוּ עַל־בָּנֵינוּ וְעַל־דּוֹרוֹתֵינוּ וְעַל כָּל־דּוֹרוֹת זֶרַע יִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ עַל־הָרִאשׁוֹנִים וְעַל־הָאַחֲרוֹנִים דָּבָר טוֹב וְקַיָּם בֶּאֱמֶת וּבֶאֱמוּנָה חֹק וְלֹא יַעֲבוֹר׃ אֱמֶת שָׁאַתָּה הוּא יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מַלְכֵּנוּ מֶלֶךְ אֲבוֹתֵינוּ גּוֹאֲלֵנוּ גּוֹאֵל אֲבוֹתֵינוּ צוּרֵנוּ צוּר יְשׁוּעָתֵנוּ פּוֹדֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ מֵעוֹלָם הוּא שְׁמֶךָ וְאֵין לָנוּ עוֹד אֱלֹהִים זוּלָתֶךָ סֶלָה׃

עֶזְרַת אֲבוֹתֵינוּ אַתָּה הוּא מֵעוֹלָם מָגֵן וּמוֹשִׁיעַ לָהֶם וְלִבְנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר׃ בְּרוּם עוֹלָם מוֹשָׁבֶךָ וּמִשְׁפָּטֶיךָ וְצִדְקָתְךָ עַד אַפְסֵי אָרֶץ׃ אֱמֶת אַשְׁרֵי אִישׁ שֶׁיִּשְׁמַע לְמִצְוֹתֶיךָ וְתוֹרָתְךָ וּדְבָרְךָ יָשִׂים עַל לִבּוֹ׃ אֱמֶת אַתָּה הוּא אָדוֹן לְעַמֶּךָ וּמֶלֶךְ גִּבּוֹר לָרִיב רִיבָם לְאָבוֹת וּבָנִים׃ אֱמֶת אַתָּה הוּא רִאשׁוֹן וְאַתָּה הוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ׃ אֱמֶת מִמִּצְרַיִם גְּאַלְתָּנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וּמִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ׃ כָּל־בְּכוֹרֵיהֶם הָרָגְתָּ

וּבְכוֹרְךָ

ובכורך ישראל גאלת וים־סוף להם בקעת וזדים טבעת וידידים העברת ויכסו מים צריהם אחד מהם לא נותר: על־זאת שבחו אהובים ורוממו לאל ונתנו ידידים זמרות שירות ותשבחות ברכות והודאות למלך אל חי וקים: רם ונשא גדול ונורא משפיל גאים עדי ארץ ומגביה שפלים עד־מרום מוציא אסירים פודה ענוים עוזר דלים העונה לעמו ישראל בעת שועם אליו: תהלות לאל עליון גואלם ברוך הוא ומבורך משה ובני ישראל לך ענו שירה בשמחה רבה ואמרו כלם:

מי־כמכה באלם יהוה מי כמכה נאדר בקדש נורא תהלת עשה פלא: שירה חדשה שבחו גאולים לשמך הגדול על־שפת הים יחד כלם הודו והמליכו ואמרו יהוה ימלך לעלם ועד: ונאמר גאלנו יהוה צבאות שמו קדוש ישראל: ברוך אתה יהוה גאל ישראל:

אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך:

ברוך אתה יהוה אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב · האל הגדול הגבור והנורא · אל עליון · גומל חסדים טובים קונה הכל · וזוכר חסדי אבות ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה:

בעשי״ת זכרנו לחיים מלך חפץ בחיים וכתבנו בספר החיים למענך אלהים חיים:

מלך עוזר ומושיע ומגן: ברוך אתה יהוה מגן אברהם: אתה גבור לעולם אדני מחיה מתים אתה רב להושיע:

בקיץ מוריד הטל: בחורף משיב הרוח ומוריד הגשם:

מכלכל חיים בחסד מחיה מתים ברחמים רבים סומך נופלים ורופא חולים ומתיר אסורים ומקים אמונתו לישני עפר · מי כמוך בעל גבורות

א) שמות טו יח. ב) [illegible] טו יא. ג) ישעיה מז ד. ד) תהלים נא יז. ה) דברים [illegible] פ׳ לג.

ומי

וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:
בעשי"ת מִי כָמוֹךָ אָב הָרַחֲמָן (במוספים ומנחת שבת ונעילה הָרַחֲמִים) זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים:

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

כשהש"ץ חוזר הש"ע אומרים זה:

נַקְדִּישָׁךְ וְנַעֲרִיצָךְ כְּנֹעַם שִׂיחַ סוֹד שַׂרְפֵי קֹדֶשׁ הַמְשַׁלְּשִׁים לְךָ קְדֻשָּׁה כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר: קָדוֹשׁ | קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְהֹוָה צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים: בָּרוּךְ כְּבוֹד יְהֹוָה מִמְּקוֹמוֹ: וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר: יִמְלֹךְ יְהֹוָה לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:
(בעשי"ת הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ):

אַתָּה חוֹנֵן לְאָדָם דַּעַת וּמְלַמֵּד לֶאֱנוֹשׁ בִּינָה:

במוצאי שבת ובמוצאי יו"ט אומרים זה:

אַתָּה חוֹנַנְתָּנוּ לְמַדַּע תּוֹרָתֶךָ · וַתְּלַמְּדֵנוּ לַעֲשׂוֹת חֻקֵּי רְצוֹנֶךָ וַתַּבְדֵּל יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל בֵּין אוֹר לְחֹשֶׁךְ בֵּין יִשְׂרָאֵל לָעַמִּים בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה· אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הָחֵל עָלֵינוּ הַיָּמִים הַבָּאִים לִקְרָאתֵנוּ לְשָׁלוֹם חֲשׂוּכִים מִכָּל־חֵטְא וּמְנֻקִּים מִכָּל־עָוֹן וּמְדֻבָּקִים בְּיִרְאָתֶךָ:

חָנֵּנוּ מֵאִתְּךָ חָכְמָה בִּינָה וָדָעַת: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה חוֹנֵן הַדָּעַת:

הֲשִׁיבֵנוּ אָבִינוּ לְתוֹרָתֶךָ וְקָרְבֵנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ

והחזירנו

א) ישעיה ו ג . ב) יחזקאל ג יב . ג) תהלים קמו י

וְהַחֲזִירֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה הָרוֹצֶה בִּתְשׁוּבָה:

סְלַח־לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטָאנוּ מְחוֹל לָנוּ מַלְכֵּנוּ כִּי פָשָׁעְנוּ כִּי אֵל טוֹב וְסַלָּח אָתָּה: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה חַנּוּן הַמַּרְבֶּה לִסְלוֹחַ:

רְאֵה נָא בְעָנְיֵנוּ וְרִיבָה רִיבֵנוּ וּגְאָלֵנוּ מְהֵרָה לְמַעַן שְׁמֶךָ כִּי אֵל גּוֹאֵל חָזָק אָתָּה: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה גּוֹאֵל יִשְׂרָאֵל:

בתענית צבור אומר הש״ץ א) עננו •

עֲנֵנוּ יְהֹוָה עֲנֵנוּ בְּיוֹם צוֹם תַּעֲנִיתֵנוּ כִּי בְצָרָה גְדוֹלָה אֲנָחְנוּ אַל־תֵּפֶן אֶל־רִשְׁעֵנוּ וְאַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ מִמֶּנּוּ וְאַל־תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתֵנוּ הֱיֵה נָא קָרוֹב לְשַׁוְעָתֵנוּ יְהִי נָא חַסְדְּךָ לְנַחֲמֵנוּ טֶרֶם נִקְרָא אֵלֶיךָ עֲנֵנוּ כַּדָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר וְהָיָה טֶרֶם יִקְרָאוּ וַאֲנִי אֶעֱנֶה עוֹד הֵם מְדַבְּרִים וַאֲנִי אֶשְׁמָע: כִּי אַתָּה יְהֹוָה הָעוֹנֶה בְּעֵת צָרָה פּוֹדֶה וּמַצִּיל בְּכָל־עֵת צָרָה וְצוּקָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה הָעוֹנֶה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּעֵת צָרָה:

רְפָאֵנוּ יְהֹוָה וְנֵרָפֵא הוֹשִׁיעֵנוּ וְנִוָּשֵׁעָה כִּי תְהִלָּתֵנוּ אָתָּה׳ וְהַעֲלֵה אֲרוּכָה וּרְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל־מַכּוֹתֵינוּ כִּי אֵל מֶלֶךְ רוֹפֵא נֶאֱמָן וְרַחֲמָן אָתָּה: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה רוֹפֵא חוֹלֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

בָּרֵךְ עָלֵינוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־הַשָּׁנָה הַזֹּאת וְאֶת כָּל־מִינֵי תְבוּאָתָהּ לְטוֹבָה וְתֵן בקיץ בְּרָכָה בחורף טַל וּמָטָר לִבְרָכָה עַל פְּנֵי הָאֲדָמָה וְשַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וּבָרֵךְ שְׁנָתֵנוּ כַּשָּׁנִים הַטּוֹבוֹת לִבְרָכָה׳ כִּי אֵל טוֹב וּמֵטִיב אַתָּה וּמְבָרֵךְ הַשָּׁנִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה מְבָרֵךְ הַשָּׁנִים:

תְּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֵרוּתֵנוּ וְשָׂא נֵס לְקַבֵּץ גָּלֻיּוֹתֵינוּ

א) שבת סה כד. ב) ימים יח יד (כמנוי נשן).

וְקַבְּצֵנוּ יַחַד מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ לְאַרְצֵנוּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְקַבֵּץ נִדְחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל:

הָשִׁיבָה שׁוֹפְטֵינוּ כְּבָרִאשׁוֹנָה וְיוֹעֲצֵינוּ כְּבַתְּחִלָּה וְהָסֵר מִמֶּנּוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה וּמְלוֹךְ עָלֵינוּ אַתָּה יְהוָה לְבַדְּךָ בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים בְּצֶדֶק וּבְמִשְׁפָּט: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מֶלֶךְ אוֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט: (בעשי״ת הַמֶּלֶךְ הַמִּשְׁפָּט):

*) וְלַמַּלְשִׁינִים אַל־תְּהִי תִקְוָה וְכָל־הַמִּינִים וְכָל־הַזֵּדִים כְּרֶגַע יֹאבֵדוּ וְכָל אֹיְבֵי עַמְּךָ מְהֵרָה יִכָּרֵתוּ וּמַלְכוּת הָרִשְׁעָה מְהֵרָה תְעַקֵּר וּתְשַׁבֵּר וּתְמַגֵּר וְתַכְנִיעַ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה שׁוֹבֵר אֹיְבִים וּמַכְנִיעַ זֵדִים:

עַל־הַצַּדִּיקִים וְעַל־הַחֲסִידִים וְעַל־זִקְנֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל וְעַל פְּלֵיטַת בֵּית סוֹפְרֵיהֶם וְעַל־גֵּרֵי הַצֶּדֶק וְעָלֵינוּ ׳ יֶהֱמוּ נָא רַחֲמֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְתֵן שָׂכָר טוֹב לְכָל־הַבּוֹטְחִים בְּשִׁמְךָ בֶּאֱמֶת ׳ וְשִׂים חֶלְקֵנוּ עִמָּהֶם ׳ וּלְעוֹלָם לֹא נֵבוֹשׁ כִּי בְךָ בָּטָחְנוּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מִשְׁעָן וּמִבְטָח לַצַּדִּיקִים:

וְלִירוּשָׁלַיִם עִירְךָ בְּרַחֲמִים תָּשׁוּב וְתִשְׁכּוֹן בְּתוֹכָהּ כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ וְכִסֵּא דָוִד עַבְדְּךָ מְהֵרָה בְּתוֹכָהּ תָּכִין ׳ וּבְנֵה אוֹתָהּ בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ בִּנְיַן עוֹלָם: נחם בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה בּוֹנֵה יְרוּשָׁלָיִם:

בת״ב למנחה אומרים זה:

נַחֵם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־אֲבֵלֵי צִיּוֹן וְאֶת־אֲבֵלֵי יְרוּשָׁלָיִם ׳ וְאֶת־הָעִיר הָאֲבֵלָה וְהַחֲרֵבָה וְהַבְּזוּיָה וְהַשּׁוֹמֵמָה ׳ הָאֲבֵלָה מִבְּלִי בָנֶיהָ וְהַחֲרֵבָה מִמְּעוֹנוֹתֶיהָ ׳ וְהַבְּזוּיָה מִכְּבוֹדָהּ ׳ וְהַשּׁוֹמֵמָה מֵאֵין יוֹשֵׁב ׳ וְהִיא יוֹשֶׁבֶת וראשה

א) ישעיה ה׳ כו כבתי נבון . *) עיין לקמן בשער הכלה סימן ט אות ל״ט . ריה״ח

וראשה חפוי כאשה עקרה שלא ילדה · ויבלעוה לגיונות ויירשוה עובדי פסילים · ויטילו את־עמך ישראל לחרב · ויהרגו בזדון חסידי עליון · על־כן ציון במר תבכה וירושלם תתן קולה לבי לבי על חלליהם מעי מעי על חלליהם · כי אתה יהוה באש הצתה ובאש אתה עתיד לבנותה · כאמור ואני אהיה־לה נאם־יהוה חומת אש סביב ולכבוד אהיה בתוכה:
ברוך אתה יהוה מנחם ציון ובונה ירושלם:

את־צמח דוד עבדך מהרה תצמיח וקרנו תרום בישועתך כי לישועתך קוינו כל־היום: ברוך אתה יהוה מצמיח קרן ישועה:

שמע קולנו יהוה אלהינו · אב הרחמן רחם עלינו וקבל ברחמים וברצון את־תפלתנו כי אל שומע תפלות ותחנונים אתה · ומלפניך מלכנו ריקם אל־תשיבנו: בתענית אומר יחיד כאן עננו בלא חתימה כי אתה שומע תפלת כל־פה: ברוך אתה יהוה שומע תפלה:

רצה יהוה אלהינו בעמך ישראל · ולתפלתם שעה · והשב העבודה לדביר ביתך ואשי ישראל ותפלתם באהבה תקבל ברצון ותהי לרצון תמיד עבודת ישראל עמך:

בראש חודש ובחולו של מועד:

אלהינו ואלהי אבותינו יעלה ויבא ויגיע ויראה וירצה וישמע ויפקד ויזכר זכרוננו ופקדוננו וזכרון אבותינו וזכרון משיח בן־דוד עבדך וזכרון ירושלם עיר קדשך וזכרון כל־עמך בית ישראל לפניך לפליטה לטובה לחן ולחסד ולרחמים ולחיים טובים ולשלום ביום בראש חודש ראש החדש | בפסח חג המצות | בסוכות חג הסכות הזה: זכרנו יהוה אלהינו בו לטובה · ופקדנו בו לברכה והושיענו בו לחיים טובים: ובדבר ישועה ורחמים חוס וחננו ורחם עלינו

א) זכריה ב ט.

והושיענו

וְהוֹשִׁיעֵנוּ כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ, כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם הַטּוֹב כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ הַמְרַחֵם כִּי לֹא־תַמּוּ חֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל־בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ וְנָשׁוּב אֵלֶיךָ לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנוּ מוֹדִים לָךְ: בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

בחנוכה ובפורים אומרים כאן ועל הנסים:

וְעַל הַנִּסִּים וְעַל הַפֻּרְקָן וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל הַנִּפְלָאוֹת שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בִּזְמַן הַזֶּה:

לחנוכה

בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ בֶּן־יוֹחָנָן כֹּהֵן גָּדוֹל חַשְׁמוֹנָאִי וּבָנָיו כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְהַשְׁכִּיחָם תּוֹרָתֶךָ וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם רַבְתָּ אֶת־רִיבָם דַּנְתָּ אֶת־דִּינָם נָקַמְתָּ אֶת־נִקְמָתָם מָסַרְתָּ גִבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים וּטְמֵאִים בְּיַד

טהורים

לפורים

בִּימֵי מָרְדְּכַי וְאֶסְתֵּר בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה כְּשֶׁעָמַד עֲלֵיהֶם הָמָן הָרָשָׁע בִּקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד לַהֲרֹג וּלְאַבֵּד אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים מִנַּעַר וְעַד־זָקֵן טַף וְנָשִׁים בְּיוֹם אֶחָד בִּשְׁלֹשָׁה עָשָׂר

לחדש

לפורים

לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים־עָשָׂר הוּא־חֹדֶשׁ אֲדָר וּשְׁלָלָם לָבוֹז וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים הֵפַרְתָּ אֶת־עֲצָתוֹ וְקִלְקַלְתָּ אֶת־מַחֲשַׁבְתּוֹ וַהֲשֵׁבוֹתָ לּוֹ גְּמוּלוֹ בְּרֹאשׁוֹ וְתָלוּ אוֹתוֹ וְאֶת־בָּנָיו עַל הָעֵץ:

לחנוכה

טְהוֹרִים וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרָתֶךָ וּלְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמֶךָ וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה וּפֻרְקָן כְּהַיּוֹם הַזֶּה וְאַחַר כֵּן בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וּפִנּוּ אֶת־הֵיכָלֶךָ וְטִהֲרוּ אֶת־מִקְדָּשֶׁךָ וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ וְקָבְעוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה אֵלּוּ לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל:

וְעַל־כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

בעש״ת וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל־בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

וְכָל־הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ שִׁמְךָ הַגָּדוֹל לְעוֹלָם כִּי טוֹב הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה הָאֵל הַטּוֹב:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

לש״ץ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ בַבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל־יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁךָ כָּאָמוּר: יְבָרֶכְךָ יְהוָה וְיִשְׁמְרֶךָ: אמן יָאֵר יְהוָה ׀ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: אמן יִשָּׂא יְהוָה ׀ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם: אמן

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חַיִּים חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ:

בעש״ת וּבְסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה יְשׁוּעָה וְנֶחָמָה וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

במדבר ו כד. כה. כו.

יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגאלי:
אלהי נצור לשוני מרע ושפתי מדבר מרמה ולמקללי נפשי תדום ונפשי כעפר לכל תהיה פתח לבי בתורתך ובמצותיך תרדוף נפשי וכל החושבים עלי רעה מהרה הפר עצתם וקלקל מחשבתם: יהיו כמץ לפני רוח ומלאך יהוה דוחה: למען יחלצון ידידיך הושיעה ימינך ועננו: עשה למען שמך עשה למען ימינך עשה למען תורתך: עשה למען קדשתך: יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגאלי: עשה שלום (בעשי"ת השלום) במרומיו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שיבנה בית המקדש במהרה בימינו ותן חלקנו בתורתך:

ברכת כהנים

נהגו בכל מדינות אלו שאין נושאים כפים אלא ביו"ט שאז שרויים בשמחת יו"ט ונושאים כפים במוסף אפילו אם חל בשבת וכן ביוה"כ. לכתחלה יעקור כל כהן ממקומו כשמתחיל הש"ץ רצה. ואם לא עקר רגליו קודם שסיים הש"ץ ברכת עבודה שוב לא יעלה. אחר שהעם מודים עם הש"ץ יאמרו תפלה זו:

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שתהא הברכה הזאת שצויתנו לברך את עמך ישראל ברכה שלמה שלא יהיה בה מכשול ועון מעתה ועד עולם:

ויאריכו בה שיגמור הש"ץ הברכה כדי שיענו הצבור אמן על שתיהם:

יאמר המקרא אלהינו ואלהי אבותינו ברכנו וכו' עד שמגיע לתיבת כהנים ובהגיע לכהנים קורא בקול רם כהנים והוא קריאה לכהנים ואח"כ מסיים ואומר עם קדושך כאמור והכהנים מחזירים פניהם כלפי העם ומברכין:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר קדשנו בקדשתו של אהרן וצונו לברך את עמו ישראל באהבה: אמן

ומקרא להם כל מלה ומלה:

אין החזן להתחיל יברכך עד שיכלה אמן מפי כל הצבור. ואין הכהנים רשאין להתחיל בתיבה עד שתכלה מפי המקרא. ואין הצבור עונים אמן עד שתכלה הברכה מפי הכהנים:

עם שאחורי הכהנים אינם בכלל ברכה. אבל מלפניהם ומצדיהם אפילו מחיצה של ברזל אינה מפסקת בין ישראל לאביהם שבשמים רק שיחזירו פניהם נגד פני הכהנים ולא יחזירו פניהם אבל יהיה ש"ל אינה אלא פנים כנגד פנים. וצריך לשמוע ולכוין לברכתם: ואין לומר הפסוקים רק הרבש"ע בשעה שמנגנים:

יברכך יהוה וישמרך: אמן יאר יהוה פניו אליך

א) תהלים יט טו. ב) שם לה ה. ג) שם ס ז. קח ז. ד) במדבר ו כד.

אליך ׳ ויחנך : אמן ישא ׳ יהוה ׳ פניו ׳ אליך ׳ וישם ׳ לך ׳ שלום : אמן

בשעה שהכהנים מנגנים תיבות וישם לך שלום יאמר זה :

רבונו של־עולם אני שלך וחלומותי שלך חלום חלמתי ואיני יודע מה־הוא יהי רצון מלפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי שיהיו כל־חלומותי עלי ועל כל־ישראל לטובה בין חלומות שחלמתי על אחרים ובין שחלמתי על עצמי ובין שחלמו אחרים עלי אם טובים הם חזקם ואמצם ויתקימו בי ובהם כחלומותיו של יוסף הצדיק. ואם צריכים רפואה רפאם כחזקיהו מלך יהודה מחליו וכמרים הנביאה מצרעתה. וכנעמן מצרעתו וכמי מרה על־ידי משה רבינו וכמי יריחו על־ידי אלישע. וכשם שהפכת את־קללת בלעם הרשע מקללה לברכה כן תהפך כל־חלומותי עלי ועל כל־ישראל לטובה ותשמרני ותחנני ותרצני :

אחר הדוכן אומרים הקהל זה

אדיר במרום שוכן בגבורה אתה שלום ושמך שלום יהי רצון מלפניך שתשים עלינו ועל כל־עמך בית ישראל חיים וברכה למשמרת שלום :

אחר הדוכן אומרים הכהנים זה

רבונו של־עולם עשינו מה־שגזרת עלינו עשה אתה עמנו כמו שהבטחתנו : השקיפה ממעון קדשך מן־השמים וברך את־עמך את ישראל ואת האדמה אשר נתתה לנו כאשר נשבעת לאבתינו ארץ זבת חלב ודבש :

אחר שמונה עשרה בשחרית ובמנחה יאמר וידוי :

אלהינו ואלהי אבותינו תבא לפניך תפלתנו ואל תתעלם מתחנתנו שאין אנו עזי פנים וקשי ערף לומר לפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו צדיקים אנחנו ולא חטאנו אבל אנחנו ואבותינו חטאנו :

אשמנו ׳ בגדנו ׳ גזלנו ׳ דברנו דפי : העוינו ׳ והרשענו ׳ זדנו ׳ חמסנו ׳ טפלנו שקר : יעצנו רע ׳ כזבנו ׳ לצנו ׳ מרדנו ׳ נאצנו ׳ סררנו ׳ עוינו ׳ פשענו ׳ צררנו ׳ קשינו ערף : רשענו ׳ שחתנו ׳ תעבנו ׳ תעינו ׳ תעתענו : סרנו ממצותיך

א) במדבר ו כו . ב) דברים כו טו .

וממשפטיך

וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁוָה לָנוּ: וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל־הַבָּא
עָלֵינוּ כִּי־אֱמֶת עָשִׂיתָ וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ:

אֵל אֶרֶךְ אַפַּיִם אַתָּה וּבַעַל הָרַחֲמִים נִקְרֵאתָ וְדֶרֶךְ תְּשׁוּבָה
הוֹרֵיתָ׃ גְּדֻלַּת רַחֲמֶיךָ וַחֲסָדֶיךָ תִּזְכּוֹר הַיּוֹם וּבְכָל־יוֹם לְזֶרַע
יְדִידֶיךָ׃ תֵּפֶן אֵלֵינוּ בְּרַחֲמִים׃ כִּי אַתָּה הוּא בַּעַל הָרַחֲמִים׃
בְּתַחֲנוּן וּבִתְפִלָּה פָּנֶיךָ נְקַדֵּם׃ כְּהוֹדַעְתָּ לֶעָנָיו מִקֶּדֶם׃ מֵחֲרוֹן
אַפְּךָ שׁוּב׃ כְּמוֹ בְּתוֹרָתְךָ כָּתוּב׃ וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ נֶחֱסֶה וְנִתְלוֹנָן׃
כְּיוֹם וַיֵּרֶד יְהוָה בֶּעָנָן: תַּעֲבוֹר עַל פֶּשַׁע וְתִמְחֶה אָשָׁם׃ כְּיוֹם
וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם׃ תַּאֲזִין שַׁוְעָתֵנוּ וְתַקְשִׁיב מֶנּוּ מַאֲמָר׃ כְּיוֹם
וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְהוָה וְשָׁם נֶאֱמַר:

**וַיַּעֲבֹר יְהוָה | עַל־פָּנָיו וַיִּקְרָא יְהוָה | יְהוָה אֵל רַחוּם
וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וֶאֱמֶת: נֹצֵר חֶסֶד
לָאֲלָפִים נֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה:**

רַחוּם וְחַנּוּן חָטָאנוּ לְפָנֶיךָ רַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ:

א לְדָוִד אֵלֶיךָ יְהוָה נַפְשִׁי אֶשָּׂא: ב אֱלֹהַי בְּךָ בָטַחְתִּי אַל־אֵבוֹשָׁה
אַל־יַעַלְצוּ אוֹיְבַי לִי: ג גַּם כָּל־קוֶֹיךָ לֹא יֵבֹשׁוּ יֵבֹשׁוּ
הַבּוֹגְדִים רֵיקָם: ד דְּרָכֶיךָ יְהוָה הוֹדִיעֵנִי אֹרְחוֹתֶיךָ לַמְּדֵנִי:
ה הַדְרִיכֵנִי בַאֲמִתֶּךָ | וְלַמְּדֵנִי כִּי־אַתָּה אֱלֹהֵי יִשְׁעִי אוֹתְךָ קִוִּיתִי
כָּל־הַיּוֹם: ו זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְהוָה וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה: ז חַטֹּאות
נְעוּרַי | וּפְשָׁעַי אַל־תִּזְכֹּר כְּחַסְדְּךָ זְכָר־לִי־אַתָּה לְמַעַן טוּבְךָ יְהוָה:
ח טוֹב־וְיָשָׁר יְהוָה עַל־כֵּן יוֹרֶה חַטָּאִים בַּדָּרֶךְ: ט יַדְרֵךְ עֲנָוִים
בַּמִּשְׁפָּט וִילַמֵּד עֲנָוִים דַּרְכּוֹ: י כָּל־אָרְחוֹת יְהוָה חֶסֶד וֶאֱמֶת
לְנֹצְרֵי בְרִיתוֹ וְעֵדֹתָיו: יא לְמַעַן־שִׁמְךָ יְהוָה וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנִי כִּי רַב־
הוּא: יב מִי־זֶה הָאִישׁ יְרֵא יְהוָה יוֹרֶנּוּ בְּדֶרֶךְ יִבְחָר: יג נַפְשׁוֹ
בְּטוֹב תָּלִין וְזַרְעוֹ יִירַשׁ אָרֶץ: יד סוֹד יְהוָה לִירֵאָיו וּבְרִיתוֹ לְהוֹדִיעָם:
טו עֵינַי תָּמִיד אֶל־יְהוָה כִּי הוּא־יוֹצִיא מֵרֶשֶׁת רַגְלָי: טז פְּנֵה־אֵלַי
וְחָנֵּנִי כִּי־יָחִיד וְעָנִי אָנִי: יז צָרוֹת לְבָבִי הִרְחִיבוּ מִמְּצוּקוֹתַי
הוֹצִיאֵנִי: יח רְאֵה עָנְיִי וַעֲמָלִי וְשָׂא לְכָל־חַטֹּאותָי: יט רְאֵה־אוֹיְבַי כִּי־
רָבּוּ

א) נחמיה ט לג. ב) שמות לד ו. ג) שם לד ז. ד) תהלים כה.

רָבּוּ וְשִׂנְאַת חָמָס שְׂנֵאוּנִי: כ שָׁמְרָה נַפְשִׁי וְהַצִּילֵנִי אַל־אֵבוֹשׁ כִּי־
חָסִיתִי בָךְ: כא תֹּם־וָיֹשֶׁר יִצְּרוּנִי כִּי קִוִּיתִיךָ: כב פְּדֵה אֱלֹהִים אֶת־
יִשְׂרָאֵל מִכֹּל צָרוֹתָיו: וְהוּא יִפְדֶּה אֶת־יִשְׂרָאֵל מִכֹּל עֲוֹנוֹתָיו:

לשני וחמישי

וְהוּא רַחוּם | יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא־יַשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב
אַפּוֹ וְלֹא־יָעִיר כָּל־חֲמָתוֹ: אַתָּה יְהוָֹה לֹא־תִכְלָא
רַחֲמֶיךָ מִמֶּנּוּ חַסְדְּךָ וַאֲמִתְּךָ תָּמִיד יִצְּרוּנוּ: הוֹשִׁיעֵנוּ |
יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ וְקַבְּצֵנוּ מִן־הַגּוֹיִם לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ
לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ: אִם־עֲוֹנוֹת תִּשְׁמָר־יָהּ אֲדֹנָי מִי
יַעֲמֹד: כִּי־עִמְּךָ הַסְּלִיחָה לְמַעַן תִּוָּרֵא: לֹא כַחֲטָאֵינוּ
תַּעֲשֶׂה־לָּנוּ וְלֹא כַעֲוֹנוֹתֵינוּ תִּגְמוֹל עָלֵינוּ: אִם־עֲוֹנֵינוּ
עָנוּ בָנוּ יְהוָֹה עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ: זְכֹר רַחֲמֶיךָ יְהוָֹה
וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה: יַעֲנֵנוּ יְהוָֹה בְּיוֹם צָרָה יְשַׂגְּבֵנוּ
שֵׁם | אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: יְהוָֹה הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־
קָרְאֵנוּ: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים
עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה לְמַעַן שְׁמֶךָ: וְעַתָּה | אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ
אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ אֶת־עַמְּךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בְּיָד חֲזָקָה
וַתַּעַשׂ־לְךָ שֵׁם כַּיּוֹם הַזֶּה חָטָאנוּ רָשָׁעְנוּ: אֲדֹנָי כְּכָל־
צִדְקֹתֶיךָ יָשָׁב־נָא אַפְּךָ וַחֲמָתְךָ מֵעִירְךָ יְרוּשָׁלַיִם הַר־
קָדְשֶׁךָ כִּי בַחֲטָאֵינוּ וּבַעֲוֹנוֹת אֲבֹתֵינוּ יְרוּשָׁלַיִם וְעַמְּךָ
לְחֶרְפָּה לְכָל־סְבִיבֹתֵינוּ: וְעַתָּה | שְׁמַע אֱלֹהֵינוּ אֶל־
תְּפִלַּת עַבְדְּךָ וְאֶל־תַּחֲנוּנָיו וְהָאֵר פָּנֶיךָ עַל־מִקְדָּשְׁךָ
הַשָּׁמֵם לְמַעַן אֲדֹנָי:

א) תהלים עח לח. ב) שם שם לט. ג) שם מ יב. ד) שם קו מז. ה) שם קל ג. ו) שם קל ד. ז) ירמיה יד ז.
ח) תהלים כה ו. ט) שם כ י. י) דניאל ט טו. כ) שם ט טז. ל) שם ט יז.

הַטֵּה אֱלֹהַי | אָזְנְךָ וּשְׁמָע פְּקַח עֵינֶיךָ וּרְאֵה שֹׁמְמֹתֵינוּ וְהָעִיר אֲשֶׁר־נִקְרָא שִׁמְךָ עָלֶיהָ כִּי | לֹא עַל־צִדְקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ כִּי עַל־רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים: אֲדֹנָי | שְׁמָעָה אֲדֹנָי | סְלָחָה אֲדֹנָי הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה אַל־תְּאַחַר לְמַעַנְךָ אֱלֹהַי כִּי־שִׁמְךָ נִקְרָא עַל־עִירְךָ וְעַל־עַמֶּךָ: אָבִינוּ אָב הָרַחֲמָן הַרְאֵנוּ אוֹת לְטוֹבָה וְקַבֵּץ נְפוּצוֹתֵינוּ מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל־הַגּוֹיִם כִּי אַתָּה יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ: וְעַתָּה יְהוָֹה אָבִינוּ אַתָּה אֲנַחְנוּ הַחֹמֶר וְאַתָּה יֹצְרֵנוּ וּמַעֲשֵׂה יָדְךָ כֻּלָּנוּ: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ צוּרֵנוּ וְגוֹאֲלֵנוּ: חוּסָה יְהוָֹה עַל־עַמֶּךָ וְאַל־תִּתֵּן נַחֲלָתְךָ לְחֶרְפָּה לִמְשָׁל־בָּם גּוֹיִם לָמָּה יֹאמְרוּ בָעַמִּים אַיֵּה אֱלֹהֵיהֶם: יָדַעְנוּ כִּי חָטָאנוּ וְאֵין מִי יַעֲמוֹד בַּעֲדֵנוּ אֶלָּא שִׁמְךָ הַגָּדוֹל יַעֲמָד־לָנוּ בְּעֵת צָרָה: כְּרַחֵם אָב עַל־בָּנִים כֵּן תְּרַחֵם יְהוָֹה עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ: חֲמוֹל עַל־עַמֶּךָ רַחֵם עַל־נַחֲלָתֶךָ חוּסָה־נָּא כְּרוֹב רַחֲמֶיךָ חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ כִּי לְךָ יְהוָֹה הַצְּדָקָה עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת בְּכָל־עֵת: הַבֶּט־נָא וְהוֹשִׁיעָה צֹאן מַרְעִיתֶךָ וְאַל־יִמְשָׁל־בָּנוּ קֶצֶף כִּי לְךָ יְהוָֹה הַיְשׁוּעָה בְּךָ תוֹחַלְתֵּנוּ אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת אָנָּא סְלַח־נָא כִּי אֵל טוֹב וְסַלָּח אָתָּה:

אָנָּא מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם זְכוֹר וְהַבֵּט לִבְרִית בֵּין הַבְּתָרִים וְתֵרָאֶה לְפָנֶיךָ עֲקֵדַת יָחִיד וּלְמַעַן יִשְׂרָאֵל אָבִינוּ אַל־תַּעַזְבֵנוּ אָבִינוּ וְאַל־תִּטְּשֵׁנוּ מַלְכֵּנוּ וְאַל־תִּשְׁכָּחֵנוּ יוֹצְרֵנוּ וְאַל־תַּעַשׂ עִמָּנוּ כָּלָה כְּחַטֹּאתֵינוּ בְּגָלוּתֵנוּ כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

אֵין כָּמוֹךָ חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ אֵין כָּמוֹךָ אֵל אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת הוֹשִׁיעֵנוּ וְרַחֲמֵנוּ מֵרַעַשׁ וּמֵרֹגֶז הַצִּילֵנוּ: זְכֹר לַעֲבָדֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב אַל־תֵּפֶן אֶל־קָשְׁיֵנוּ וְאֶל־רִשְׁעֵנוּ וְאֶל־חַטָּאתֵנוּ: שׁוּב מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ וְהִנָּחֵם עַל־הָרָעָה לְעַמֶּךָ: וְהָסֵר מִמֶּנּוּ מַכַּת הַמָּוֶת כִּי רַחוּם אָתָּה: כִּי כֵן דַּרְכֶּךָ עֹשֶׂה חֶסֶד חִנָּם בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר: אָנָּא | יְהוָֹה הוֹשִׁיעָה נָּא אָנָּא

יהוה ה

א) דניאל ט יח. ב) שם שם יט. ג) ישעיה סד ז. ד) יואל ב יז. ה) דברים ט כז (כמעט לשון). ו) [illegible]
[illegible]

יְהֹוָה הַצְלִיחָה נָּא: אָנָּא יְהֹוָה עֲנֵנוּ בְּיוֹם קָרְאֵנוּ: לְךָ יְהֹוָה קִוִּינוּ· לְךָ יְהֹוָה חִכִּינוּ· לְךָ יְהֹוָה נְיַחֵל· אַל־תֶּחֱשֶׁה וּתְעַנֵּנוּ כִּי נָאֲמוּ גוֹיִם אָבְדָה תִקְוָתָם כָּל־בֶּרֶךְ לְךָ תִכְרַע וְכָל־קוֹמָה לְפָנֶיךָ תִשְׁתַּחֲוֶה:

הַפּוֹתֵחַ יָד בִּתְשׁוּבָה לְקַבֵּל פּוֹשְׁעִים וְחַטָּאִים נִבְהֲלָה נַפְשֵׁנוּ מֵרוֹב עִצְבוֹנֵנוּ אַל־תִּשְׁכָּחֵנוּ נֶצַח קוּמָה וְהוֹשִׁיעֵנוּ וְאַל־תִּשְׁפּוֹךְ חֲרוֹנְךָ עָלֵינוּ כִּי אֲנַחְנוּ עַמְּךָ בְּנֵי בְרִיתֶךָ: עוֹרְרָה גְבוּרָתְךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ וְאַל־יִמְעֲטוּ לְפָנֶיךָ תְּלָאוֹתֵינוּ מַהֵר יְקַדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ בְּעֵת צָרָתֵנוּ לֹא לְמַעֲנֵנוּ אֶלָּא לְמַעַנְךָ פְּעַל וְאַל תַּשְׁחִית אֶת־זֵכֶר שְׁאֵרִיתֵנוּ כִּי לְךָ מְיַחֲלוֹת עֵינֵינוּ כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה: וּזְכוֹר עֵדוּתֵינוּ בְּכָל־יוֹם תָּמִיד אוֹמְרִים פַּעֲמַיִם בְּאַהֲבָה שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ יְהֹוָה | אֶחָד:

יְהֹוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שׁוּב מֵחֲרוֹן אַפֶּךָ וְהִנָּחֵם עַל־הָרָעָה לְעַמֶּךָ:

הַבֵּט מִשָּׁמַיִם וּרְאֵה כִּי הָיִינוּ לַעַג וָקֶלֶס בַּגּוֹיִם נֶחְשַׁבְנוּ כְּצֹאן לַטֶּבַח יוּבָל לַהֲרוֹג וּלְאַבֵּד וּלְמַכָּה וּלְחֶרְפָּה:

וּבְכָל־זֹאת שִׁמְךָ לֹא שָׁכָחְנוּ נָא אַל־תִּשְׁכָּחֵנוּ: יהוה

זָרִים אוֹמְרִים אֵין תּוֹחֶלֶת וְתִקְוָה· חֹן אוֹם לְשִׁמְךָ מְקַוֶּה· טָהוֹר יְשׁוּעָתֵנוּ קָרְבָה· יָגַעְנוּ וְלֹא הוּנַח לָנוּ רַחֲמֶיךָ יִכְבְּשׁוּ אֶת־כַּעַסְךָ מֵעָלֵינוּ:

אָנָּא שׁוּב מֵחֲרוֹנְךָ וְרַחֵם סְגֻלָּה אֲשֶׁר בָּחָרְתָּ: יהוה

חוּסָה יְהֹוָה עָלֵינוּ בְּרַחֲמֶיךָ· וְאַל־תִּתְּנֵנוּ בִּידֵי אַכְזָרִים לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אַיֵּה־נָא אֱלֹהֵיהֶם· לְמַעַנְךָ עֲשֵׂה עִמָּנוּ חֶסֶד וְאַל־תְּאַחַר:

אָנָּא שׁוּב מֵחֲרוֹנְךָ וְרַחֵם סְגֻלָּה אֲשֶׁר בָּחָרְתָּ: יהוה

[illegible]

יתלנו

קוֹלֵֽנוּ תִשְׁמַע וְתָחוֹן וְאַל־תִּטְּשֵֽׁנוּ בְּיַד אוֹיְבֵֽינוּ לִמְחוֹת אֶת־
שְׁמֵֽנוּ׃ זְכוֹר אֲשֶׁר נִשְׁבַּֽעְתָּ לַאֲבוֹתֵֽינוּ כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַֽיִם
אַרְבֶּה אֶת־זַרְעֲכֶם וְעַתָּה נִשְׁאַֽרְנוּ מְעַט מֵהַרְבֵּה׃
וּבְכָל־זֹאת שִׁמְךָ לֹא שָׁכָֽחְנוּ נָא אַל־תִּשְׁכָּחֵֽנוּ׃ יהוה
עָזְרֵֽנוּ׀ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵֽנוּ עַל־דְּבַר כְּבוֹד־שְׁמֶֽךָ וְהַצִּילֵֽנוּ וְכַפֵּר עַל־
חַטֹּאתֵֽינוּ לְמַֽעַן שְׁמֶֽךָ׃
יְהֹוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל שׁוּב מֵחֲרוֹן אַפֶּֽךָ וְהִנָּחֵם עַל־
הָרָעָה לְעַמֶּֽךָ׃
שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל שְׁמוֹר שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל וְאַל־יֹאבַד יִשְׂרָאֵל
הָאוֹמְרִים שְׁמַע יִשְׂרָאֵל׃
שׁוֹמֵר גּוֹי אֶחָד שְׁמוֹר שְׁאֵרִית עַם אֶחָד וְאַל־יֹאבַד גּוֹי אֶחָד
הַמְיַחֲדִים שִׁמְךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵֽינוּ יְהֹוָה אֶחָד׃
שׁוֹמֵר גּוֹי קָדוֹשׁ שְׁמוֹר שְׁאֵרִית עַם קָדוֹשׁ וְאַל־יֹאבַד גּוֹי קָדוֹשׁ
הַמְשַׁלְּשִׁים בְּשָׁלֹשׁ קְדֻשּׁוֹת לְקָדוֹשׁ׃ מִתְרַצֶּה בְּרַחֲמִים
וּמִתְפַּיֵּס בְּתַחֲנוּנִים הִתְרַצֶּה וְהִתְפַּיֵּס לְדוֹר עָנִי כִּי אֵין עוֹזֵר׃

פ״כ מה שמוסיפין בשני ובחמישי׃

אָבִֽינוּ מַלְכֵּֽנוּ אָבִֽינוּ אָֽתָּה׃ אָבִֽינוּ מַלְכֵּֽנוּ אֵין לָֽנוּ מֶֽלֶךְ אֶלָּא
אָֽתָּה׃ אָבִֽינוּ מַלְכֵּֽנוּ רַחֵם עָלֵֽינוּ׃ אָבִֽינוּ מַלְכֵּֽנוּ חָנֵּֽנוּ
וַעֲנֵֽנוּ כִּי אֵין בָּֽנוּ מַעֲשִׂים עֲשֵׂה עִמָּֽנוּ צְדָקָה וָחֶֽסֶד לְמַֽעַן שִׁמְךָ
הַגָּדוֹל וְהוֹשִׁיעֵֽנוּ׃

וַאֲנַֽחְנוּ לֹא נֵדַע מַה־נַּעֲשֶׂה כִּי עָלֶֽיךָ עֵינֵֽינוּ׃ זְכֹר רַחֲמֶֽיךָ
יְהֹוָה וַחֲסָדֶֽיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵֽמָּה׃ יְהִי־חַסְדְּךָ
יְהֹוָה עָלֵֽינוּ כַּאֲשֶׁר יִחַֽלְנוּ לָךְ׃ אַל־תִּזְכָּר־לָֽנוּ עֲוֹנוֹת
רִאשׁוֹנִים מַהֵר יְקַדְּמֽוּנוּ רַחֲמֶֽיךָ כִּי דַלּֽוֹנוּ מְאֹד׃ חָנֵּֽנוּ
יְהֹוָה חָנֵּֽנוּ כִּי־רַב שָׂבַֽעְנוּ בוּז׃ בְּרֹֽגֶז רַחֵם תִּזְכּוֹר׃
בְּרֹֽגֶז עֲקֵדָה תִּזְכּוֹר׃ בְּרֹֽגֶז תְּמִימוּת תִּזְכּוֹר׃ בְּרֹֽגֶז

אהבה

א) תהלים עט ט. ב) דה״א כ יז. ג) תהלים כה ו. ד) שם לג כב. ה) שם עט ח. ו) שם קכג ג. ז) חבקוק ג ב

אַהֲבָה תִזְכּוֹר: יְהוָֹה הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ: כִּי־הוּא יָדַע יִצְרֵנוּ זָכוּר כִּי־עָפָר אֲנָחְנוּ: עָזְרֵנוּ ׀ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ עַל־דְּבַר כְּבוֹד־שְׁמֶךָ וְהַצִּילֵנוּ וְכַפֵּר עַל־חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ:

כש״ץ אומר חצי קדיש

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא אמן: בְּעָלְמָא דִּי־בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ וְיַצְמַח פּוּרְקָנֵהּ וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ׳ אמן: בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן: יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא׳ אמן: לְעֵילָּא מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן:

לשני וחמישי

אין אומרים אל ארך אפים לא בר״ח ולא בחנוכה ופורים קטן וגדול ב׳ ימים ולא בע״פ וט״ב:

אֵל אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וֶאֱמֶת: אַל־בְּאַפְּךָ תוֹכִיחֵנוּ חוּסָה יְהוָֹה עַל־עַמֶּךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ מִכָּל־רָע חָטָאנוּ לְךָ אָדוֹן׳ סְלַח־נָא כְּרוֹב רַחֲמֶיךָ אֵל:

כשפותחין הארון יאמרו הקהל:

וַיְהִי בִּנְסֹעַ הָאָרֹן וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קוּמָה ׀ יְהוָֹה וְיָפֻצוּ אֹיְבֶיךָ וְיָנֻסוּ מְשַׂנְאֶיךָ מִפָּנֶיךָ: כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה וּדְבַר־יְהוָֹה מִירוּשָׁלָם:

בָּרוּךְ שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתוֹ:

בְּרִיךְ שְׁמֵיהּ דְּמָרֵא עָלְמָא בְּרִיךְ כִּתְרָךְ וְאַתְרָךְ יְהֵא רְעוּתָךְ עִם עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל לְעָלַם וּפוּרְקַן יְמִינָךְ אַחֲזֵי לְעַמָּךְ בְּבֵי מַקְדְּשָׁךְ: וּלְאַמְטוּיֵי לָנָא מִטּוּב נְהוֹרָךְ וּלְקַבֵּל צְלוֹתָנָא בְּרַחֲמִין יְהֵא רַעֲוָא קֳדָמָךְ דְּתוֹרִיךְ לָן חַיִּין בְּטִיבוּ וְלֶהֱוֵא אֲנָא פְּקִידָא בְּגוֹ צַדִּיקַיָּא לְמִרְחַם עָלַי וּלְמִנְטַר יָתִי וְיַת כָּל־דִּי לִי וְדִי לְעַמָּךְ יִשְׂרָאֵל אַנְתְּ הוּא זָן לְכֹלָּא וּמְפַרְנֵס לְכֹלָּא אַנְתְּ הוּא שַׁלִּיט עַל כֹּלָּא אַנְתְּ הוּא דְּשַׁלִּיט עַל מַלְכַיָּא וּמַלְכוּתָא דִּילָךְ הִיא אֲנָא עַבְדָּא

[illegible] תהלים כ׳. ב) שם ק״ג יד. ג) שם עט ט. ד) שמות לד ו. ה) במדבר י לה. ו) ישעיה ב ג.

דקודשא

דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּסָגִידְנָא קַמֵּהּ וּמִקַּמֵּי דִּיקַר אוֹרַיְתֵהּ: בְּכָל עִדָּן וְעִדָּן לָא עַל אֱנָשׁ רְחִיצְנָא וְלָא עַל בַּר אֱלָהִין סָמִיכְנָא: אֶלָּא בֶּאֱלָהָא דִשְׁמַיָּא דְּהוּא אֱלָהָא קְשׁוֹט׳ וְאוֹרַיְתֵהּ קְשׁוֹט׳ וּנְבִיאוֹהִי קְשׁוֹט׳ וּמַסְגֵּא לְמֶעְבַּד טַבְוָן וּקְשׁוֹט בֵּהּ אֲנָא רָחִיץ: וְלִשְׁמֵהּ קַדִּישָׁא יַקִּירָא אֲנָא אֵמַר תֻּשְׁבְּחָן יְהֵא רַעֲוָא קֳדָמָךְ דְּתִפְתַּח לִבָּאִי בְּאוֹרַיְתָא וְתַשְׁלִים מִשְׁאֲלִין דְּלִבָּאִי וְלִבָּא דְכָל עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל לְטַב וּלְחַיִּין וְלִשְׁלָם:

ואומר הש"ץ גַּדְּלוּ לַיהֹוָה אִתִּי וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו: [א]

והקהל עונין:

לְךָ יְהֹוָה הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד כִּי־כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְךָ יְהֹוָה הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל ׀ לְרֹאשׁ: [ב] רוֹמְמוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ כִּי־קָדוֹשׁ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ: [ג] אַב הָרַחֲמִים הוּא יְרַחֵם עַם עֲמוּסִים וְיִזְכֹּר בְּרִית אֵיתָנִים וְיַצִּיל נַפְשׁוֹתֵינוּ מִן הַשָּׁעוֹת הָרָעוֹת וְיִגְעַר בְּיֵצֶר הָרָע מִן הַנְּשׂוּאִים וְיָחֹן עָלֵינוּ לִפְלֵיטַת עוֹלָמִים׳ וִימַלֵּא מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ בְּמִדָּה טוֹבָה יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים:

חזן וְתִגָּלֶה וְתֵרָאֶה מַלְכוּתוֹ עָלֵינוּ בִּזְמַן קָרוֹב וְיָחֹן פְּלֵטָתֵנוּ וּפְלֵטַת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים וּלְרָצוֹן וְנֹאמַר אָמֵן׳ הַכֹּל הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ וּתְנוּ כָבוֹד לַתּוֹרָה כֹּהֵן קְרַב׳ יַעֲמֹד (פב"פ) הַכֹּהֵן:

בָּרוּךְ שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתוֹ:

קהל וְאַתֶּם הַדְּבֵקִים בַּיהֹוָה אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כֻּלְּכֶם הַיּוֹם: [ד]

ברכת התורה לפניה בָּרְכוּ אֶת־יְהֹוָה הַמְבֹרָךְ:

והקהל עונין בָּרוּךְ יְהֹוָה הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר־בָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים וְנָתַן לָנוּ אֶת־תּוֹרָתוֹ׳ בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

אחר הקריאה מברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר נָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ׳ בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה נוֹתֵן הַתּוֹרָה:

א) תהלים לד ד. ב) דה"א כט יא. ג) תהלים צט ט. ד) דברים ד ד.

ברוך

ברכת הגומל

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַגּוֹמֵל לְחַיָּבִים טוֹבוֹת
שֶׁגְּמָלַנִי טוֹב:

ועונין אחריו מִי שֶׁגְּמָלְךָ טוֹב הוּא יִגְמָלְךָ כָּל־טוֹב סֶלָה:

אחר קריאת התורה אומר הח"ק

והמגביהין הס"ת להראות הכתב לעם· כל אדם ישתדל לקרב עצמו לתיבה כדי שיוכל לקרא מה
שכתוב בספר תורה בעת הגבהת הספר תורה· ויאמר:

וְזֹאת הַתּוֹרָה אֲשֶׁר שָׂם מֹשֶׁה לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל:

עֵץ־חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ וְתֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר: דְּרָכֶיהָ דַרְכֵי־נֹעַם וְכָל־
נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם: אֹרֶךְ יָמִים בִּימִינָהּ בִּשְׂמֹאלָהּ עֹשֶׁר וְכָבוֹד: יְהֹוָה
חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר:

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה: אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ
אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְהֹוָה אֱלֹהָיו: א תְּהִלָּה לְדָוִד אֲרוֹמִמְךָ
אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: ב בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָּ
וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: ג גָּדוֹל יְהֹוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ
אֵין חֵקֶר: ד דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ: ה הֲדַר
כְּבוֹד הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אָשִׂיחָה: ו וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ
וּגְדֻלָּתְךָ (וגדולתך ק) אֲסַפְּרֶנָּה: ז זֵכֶר רַב־טוּבְךָ יַבִּיעוּ וְצִדְקָתְךָ
יְרַנֵּנוּ: ח חַנּוּן וְרַחוּם יְהֹוָה אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדוֹל־(וגדל ק) חָסֶד:
ט טוֹב־יְהֹוָה לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו: י יוֹדוּךָ יְהֹוָה כָּל־
מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה: יא כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ וּגְבוּרָתְךָ
יְדַבֵּרוּ: יב לְהוֹדִיעַ | לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ:
יג מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דּוֹר וָדֹר:
יד סוֹמֵךְ יְהֹוָה לְכָל־הַנֹּפְלִים וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים: טו עֵינֵי כֹל
אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן־לָהֶם אֶת־אָכְלָם בְּעִתּוֹ: טז פּוֹתֵחַ אֶת־
יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל־חַי רָצוֹן: יז צַדִּיק יְהֹוָה בְּכָל־דְּרָכָיו וְחָסִיד
בְּכָל־מַעֲשָׂיו: יח קָרוֹב יְהֹוָה לְכָל־קֹרְאָיו לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ
בֶאֱמֶת: יט רְצוֹן־יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת־שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם:
כ שׁוֹמֵר יְהֹוָה אֶת־כָּל־אֹהֲבָיו וְאֵת כָּל־הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד:

א) דברים ד מד. ב) משלי ג יח. ג) שם ג יז. ד) שם ג טז. ה) ישעיה מב כא. ו) תהלים פד ה. ז) שם
קמד טו. ח) שם קמה א.

בא תְּהִלַּת יְהוָה יְדַבֶּר־פִּי וִיבָרֵךְ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:
וַאֲנַחְנוּ ׀ נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

מ"ם שבכל יום שאין בו תחנון ונפילת אפים אין אומרים למנצח יענך ולא תפלה לדוד. דהיינו כל חדש ניסן ופסח שני שהוא י"ד באייר ול"ג בעומר ומר"ח סיון עד י"ב בו ועד בכלל דהיינו תשעה ימים אחר חג השבועות כי החג יש לו תשלומין כל שבעה וט"ו באב וער"ה ומעיו"כ עד סוף תשרי וט"ו בשבט ובכל יום שיש בבהכ"נ מילה או חתן כל שבעת ימי המשתה ובג"ל ט"ב ופורים קטן שהוא י"ד וט"ו באדר ראשון ופורים גדול וחנוכה ור"ח. גם במנחה ער"ח וערב חנוכה וערב פורים גדול וקטן וערב ל"ג בעומר וערב ט"ו באב וערב ט"ו בשבט אין אומרים תחנון וגם אבל במנחה שלפני ער"ה וערב יום כפורים ופסח שני נופלין:

א לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד: ב יַעַנְךָ יְהוָה בְּיוֹם צָרָה יְשַׂגֶּבְךָ שֵׁם ׀
אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: ג יִשְׁלַח־עֶזְרְךָ מִקֹּדֶשׁ וּמִצִּיּוֹן יִסְעָדֶךָּ:
ד יִזְכֹּר כָּל־מִנְחֹתֶיךָ וְעוֹלָתְךָ יְדַשְּׁנֶה־סֶלָה: ה יִתֶּן־לְךָ כִלְבָבֶךָ
וְכָל־עֲצָתְךָ יְמַלֵּא: ו נְרַנְּנָה ׀ בִּישׁוּעָתֶךָ וּבְשֵׁם־אֱלֹהֵינוּ נִדְגֹּל יְמַלֵּא
יְהוָה כָּל־מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ: ז עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי הוֹשִׁיעַ ׀ יְהוָה מְשִׁיחוֹ
יַעֲנֵהוּ מִשְּׁמֵי קָדְשׁוֹ בִּגְבֻרוֹת יֵשַׁע יְמִינוֹ: ח אֵלֶּה בָרֶכֶב וְאֵלֶּה
בַסּוּסִים וַאֲנַחְנוּ ׀ בְּשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נַזְכִּיר: ט הֵמָּה כָּרְעוּ וְנָפָלוּ
וַאֲנַחְנוּ קַמְנוּ וַנִּתְעוֹדָד: י יְהוָה הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ:

וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וּלְשָׁבֵי פֶשַׁע בְּיַעֲקֹב נְאֻם יְהוָה: וַאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי אוֹתָם אָמַר יְהוָה רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ וּדְבָרַי אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי בְּפִיךָ לֹא־יָמוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זַרְעֲךָ וּמִפִּי זֶרַע זַרְעֲךָ אָמַר יְהוָה מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם: וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל: וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר קָדוֹשׁ ׀ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: וּמְקַבְּלִין דֵּין מִן דֵּין וְאָמְרִין קַדִּישׁ בִּשְׁמֵי מְרוֹמָא עִלָּאָה בֵּית שְׁכִינְתֵּהּ קַדִּישׁ עַל־אַרְעָא עוֹבַד גְּבוּרְתֵּהּ

א) תהלים קמה כא ב) שם כ א. ג) ישעיה נט כ. ד) שם שם כא. ה) תהלים כב ד. ו) ישעיה ו ג.
(*)

קדיש

קַדִּישׁ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יְהוָה צְבָאוֹת מַלְיָא כָל־אַרְעָא זִיו יְקָרֵהּ: וַתִּשָּׂאֵנִי רוּחַ וָאֶשְׁמַע אַחֲרַי קוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל בָּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ: וּנְטָלַתְנִי (נ״א וּנְטָלַתְנִי) רוּחָא וּשְׁמָעִית בַּתְרַי קָל זִיעַ סַגִּיא דִּמְשַׁבְּחִין וְאָמְרִין בְּרִיךְ יְקָרָא דַיהוָה מֵאֲתַר בֵּית שְׁכִינְתֵּהּ: יְהוָה | יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: יְהוָה מַלְכוּתֵהּ קָאֵם לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא: יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל אֲבוֹתֵינוּ שָׁמְרָה־זֹּאת לְעוֹלָם לְיֵצֶר מַחְשְׁבוֹת לְבַב עַמֶּךָ וְהָכֵן לְבָבָם אֵלֶיךָ: וְהוּא רַחוּם | יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלֹא־יָעִיר כָּל־חֲמָתוֹ: כִּי־אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח וְרַב־חֶסֶד לְכָל־קֹרְאֶיךָ: צִדְקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת: תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתֵינוּ מִימֵי קֶדֶם: בָּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹם | יוֹם יַעֲמָס־לָנוּ הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ סֶלָה: יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: יְהוָה צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ: יְהוָה הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ: בָּרוּךְ הוּא אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּרָאָנוּ לִכְבוֹדוֹ וְהִבְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים וְנָתַן

לנו

א) יחזקאל ג יב. ב) שמות טו יח. ג) דה״א כט יח. ד) תהלים עח לח. ה) שם פו ה. ו) שם קיט קמב. ז) מיכה ז כ. ח) תהלים סח כ. ט) שם מו ח. י) שם פד יג. כ) שם כ י

לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ הוּא יִפְתַּח לִבֵּנוּ בְּתוֹרָתוֹ וְיָשֵׂם בְּלִבֵּנוּ אַהֲבָתוֹ וְיִרְאָתוֹ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ וּלְעָבְדוֹ בְּלֵבָב שָׁלֵם לְמַעַן לֹא נִיגַע לָרִיק וְלֹא נֵלֵד לַבֶּהָלָה: וּבְכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁנִּשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ בָּעוֹלָם הַזֶּה וְנִזְכֶּה וְנִחְיֶה וְנִרְאֶה וְנִירַשׁ טוֹבָה וּבְרָכָה לִשְׁנֵי יְמוֹת הַמָּשִׁיחַ וּלְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא: לְמַעַן | יְזַמֶּרְךָ כָבוֹד וְלֹא יִדֹּם יְהוָֹה אֱלֹהַי לְעוֹלָם אוֹדֶךָּ: בָּרוּךְ הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח בַּיהוָֹה וְהָיָה יְהוָֹה מִבְטַחוֹ: בִּטְחוּ בַיהוָֹה עֲדֵי־עַד כִּי בְּיָהּ יְהוָֹה צוּר עוֹלָמִים: וְיִבְטְחוּ בְךָ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ כִּי לֹא־עָזַבְתָּ דֹּרְשֶׁיךָ יְהוָֹה: יְהוָֹה חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר: וחש"ץ אומר ק"ש

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. אמן: בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ וְיַצְמַח פּוּרְקָנֵהּ וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ. אמן: בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן: יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. אמן: לְעֵילָּא מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן:

תִּתְקַבַּל צְלוֹתְהוֹן וּבָעוּתְהוֹן דְּכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל קֳדָם אֲבוּהוֹן דִּי בִשְׁמַיָּא וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם (בעשי"ת הַשָּׁלוֹם) בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

א) תהלים ל יג. ב) ירמיה יז ז. ג) ישעיה כו ד. ד) תהלים ט יא. ה) ישעיה מב כא.

בשני ובחמישי מכניסין הס"ת להיכל. ואומר הש"ץ יהללו וכו':

חזן יְהַלְלוּ | אֶת־שֵׁם־יְהוָה כִּי־נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ

הקהל אומרים הוֹדוֹ עַל־אֶרֶץ וְשָׁמָיִם: וַיָּרֶם קֶרֶן לְעַמּוֹ תְּהִלָּה לְכָל־
חֲסִידָיו לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם־קְרֹבוֹ הַלְלוּיָהּ:

ביום שא"א תחנון א"א תפלה לדוד אלא מתחילין בית יעקב:

א תְּפִלָּה לְדָוִד | הַטֵּה־יְהוָה אָזְנְךָ עֲנֵנִי כִּי־עָנִי וְאֶבְיוֹן
אָנִי: ב שָׁמְרָה נַפְשִׁי כִּי־חָסִיד אָנִי הוֹשַׁע
עַבְדְּךָ אַתָּה אֱלֹהַי הַבּוֹטֵחַ אֵלֶיךָ: ג חָנֵּנִי אֲדֹנָי כִּי־אֵלֶיךָ
אֶקְרָא כָּל־הַיּוֹם: ד שַׂמֵּחַ נֶפֶשׁ עַבְדֶּךָ כִּי־אֵלֶיךָ אֲדֹנָי
נַפְשִׁי אֶשָּׂא: ה כִּי־אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח וְרַב־חֶסֶד
לְכָל־קֹרְאֶיךָ: ו הַאֲזִינָה יְהוָה תְּפִלָּתִי וְהַקְשִׁיבָה בְּקוֹל
תַּחֲנוּנוֹתָי: ז בְּיוֹם צָרָתִי אֶקְרָאֶךָּ כִּי תַעֲנֵנִי: ח אֵין
כָּמוֹךָ בָאֱלֹהִים | אֲדֹנָי וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ: ט כָּל־גּוֹיִם | אֲשֶׁר
עָשִׂיתָ יָבוֹאוּ וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ אֲדֹנָי וִיכַבְּדוּ לִשְׁמֶךָ:
י כִּי־גָדוֹל אַתָּה וְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת אַתָּה אֱלֹהִים לְבַדֶּךָ:
יא הוֹרֵנִי יְהוָה דַּרְכֶּךָ אֲהַלֵּךְ בַּאֲמִתֶּךָ יַחֵד לְבָבִי לְיִרְאָה
שְׁמֶךָ: יב אוֹדְךָ | אֲדֹנָי אֱלֹהַי בְּכָל־לְבָבִי וַאֲכַבְּדָה שִׁמְךָ
לְעוֹלָם: יג כִּי־חַסְדְּךָ גָּדוֹל עָלָי וְהִצַּלְתָּ נַפְשִׁי מִשְּׁאוֹל
תַּחְתִּיָּה: יד אֱלֹהִים | זֵדִים קָמוּ עָלַי וַעֲדַת עָרִיצִים בִּקְשׁוּ
נַפְשִׁי וְלֹא שָׂמוּךָ לְנֶגְדָּם: טו וְאַתָּה אֲדֹנָי אֵל־רַחוּם וְחַנּוּן
אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וֶאֱמֶת: טז פְּנֵה אֵלַי וְחָנֵּנִי תְּנָה־עֻזְּךָ
לְעַבְדֶּךָ וְהוֹשִׁיעָה לְבֶן־אֲמָתֶךָ: יז עֲשֵׂה־עִמִּי אוֹת לְטוֹבָה
וְיִרְאוּ שֹׂנְאַי וְיֵבֹשׁוּ כִּי־אַתָּה יְהוָה עֲזַרְתַּנִי וְנִחַמְתָּנִי:

בֵּית יַעֲקֹב לְכוּ וְנֵלְכָה בְּאוֹר יְהוָה: כִּי כָּל־הָעַמִּים יֵלְכוּ אִישׁ
בְּשֵׁם אֱלֹהָיו וַאֲנַחְנוּ נֵלֵךְ בְּשֵׁם־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד:

א) תהלים קמח יג. ב) שם קמח יד. ג) שם פו. ד) ישעיה ב ה. ה) מיכה ד ה.

יְהִי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עִמָּנוּ כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם־אֲבֹתֵינוּ אַל־יַעַזְבֵנוּ וְאַל־
יִטְּשֵׁנוּ׃ לְהַטּוֹת לְבָבֵנוּ אֵלָיו לָלֶכֶת בְּכָל־דְּרָכָיו וְלִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו
וְחֻקָּיו וּמִשְׁפָּטָיו אֲשֶׁר צִוָּה אֶת־אֲבֹתֵינוּ׃ וְיִהְיוּ דְבָרַי אֵלֶּה אֲשֶׁר
הִתְחַנַּנְתִּי לִפְנֵי יְהוָה קְרֹבִים אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יוֹמָם וָלָיְלָה לַעֲשׂוֹת ׀
מִשְׁפַּט עַבְדּוֹ וּמִשְׁפַּט עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ׃ לְמַעַן דַּעַת
כָּל־עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד׃

א שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד לוּלֵי יְהוָה שֶׁהָיָה לָנוּ יֹאמַר־נָא יִשְׂרָאֵל׃
ב לוּלֵי יְהוָה שֶׁהָיָה לָנוּ בְּקוּם עָלֵינוּ אָדָם׃ ג אֲזַי חַיִּים
בְּלָעוּנוּ בַּחֲרוֹת אַפָּם בָּנוּ׃ ד אֲזַי הַמַּיִם שְׁטָפוּנוּ נַחְלָה עָבַר
עַל־נַפְשֵׁנוּ׃ ה אֲזַי עָבַר עַל־נַפְשֵׁנוּ הַמַּיִם הַזֵּידוֹנִים׃ ו בָּרוּךְ
יְהוָה שֶׁלֹּא נְתָנָנוּ טֶרֶף לְשִׁנֵּיהֶם׃ ז נַפְשֵׁנוּ כְּצִפּוֹר נִמְלְטָה מִפַּח
יוֹקְשִׁים הַפַּח נִשְׁבָּר וַאֲנַחְנוּ נִמְלָטְנוּ׃ ח עֶזְרֵנוּ בְּשֵׁם יְהוָה עֹשֵׂה
שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃

שיר של יום

בראשון בשבת הַיּוֹם יוֹם רִאשׁוֹן בַּשַּׁבָּת שֶׁבּוֹ הָיוּ הַלְוִיִּם אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ׃

א לְדָוִד מִזְמוֹר לַיהוָה הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ׃ ב כִּי
הוּא עַל־יַמִּים יְסָדָהּ וְעַל־נְהָרוֹת יְכוֹנְנֶהָ׃ ג מִי־יַעֲלֶה
בְהַר יְהוָה וּמִי יָקוּם בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ׃ ד נְקִי כַפַּיִם וּבַר לֵבָב אֲשֶׁר
לֹא־נָשָׂא לַשָּׁוְא נַפְשִׁי* וְלֹא נִשְׁבַּע לְמִרְמָה׃ ה יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת
יְהוָה וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ׃ ו זֶה דּוֹר דֹּרְשָׁו מְבַקְשֵׁי פָנֶיךָ יַעֲקֹב
סֶלָה׃ ז שְׂאוּ שְׁעָרִים ׀ רָאשֵׁיכֶם וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבוֹא
מֶלֶךְ הַכָּבוֹד׃ ח מִי זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְהוָה עִזּוּז וְגִבּוֹר יְהוָה גִּבּוֹר
מִלְחָמָה׃ ט שְׂאוּ שְׁעָרִים ׀ רָאשֵׁיכֶם וּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבֹא°
מֶלֶךְ הַכָּבוֹד׃ י מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְהוָה צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ
הַכָּבוֹד סֶלָה׃

**הוֹשִׁיעֵנוּ ׀ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְקַבְּצֵנוּ מִן־הַגּוֹיִם לְהֹדוֹת
לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ׃ בָּרוּךְ**

* נפשו ק׳. ° ויבוא ק׳.

א) [illegible] ב) [illegible] ג) [illegible] ד) [illegible] ה) תהלים קכד. ו) [illegible] ח) [illegible]

יְהֹוָה | אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן־הָעוֹלָם | וְעַד־הָעוֹלָם וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן הַלְלוּיָהּ: בָּרוּךְ יְהֹוָה | מִצִּיּוֹן שֹׁכֵן יְרוּשָׁלָםִ הַלְלוּיָהּ: בָּרוּךְ | יְהֹוָה אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת לְבַדּוֹ: וּבָרוּךְ | שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם וְיִמָּלֵא כְבוֹדוֹ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ אָמֵן | וְאָמֵן:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא׳ אמן: בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ וְיַצְמַח פּוּרְקָנֵהּ וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ׳ אמן: בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן: יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא: יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא׳ אמן: לְעֵילָּא מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

עֹשֶׂה שָׁלוֹם (בעשי״ת הַשָּׁלוֹם) בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

בשני בשבת הַיּוֹם יוֹם שֵׁנִי בַּשַּׁבָּת שֶׁבּוֹ הָיוּ הַלְוִיִּם אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ:

א שִׁיר מִזְמוֹר לִבְנֵי־קֹרַח: ב גָּדוֹל יְהֹוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד בְּעִיר
אֱלֹהֵינוּ הַר־קָדְשׁוֹ: ג יְפֵה נוֹף מְשׂוֹשׂ כָּל־הָאָרֶץ הַר־
צִיּוֹן יַרְכְּתֵי צָפוֹן קִרְיַת מֶלֶךְ רָב: ד אֱלֹהִים בְּאַרְמְנוֹתֶיהָ נוֹדַע
לְמִשְׂגָּב: ה כִּי־הִנֵּה הַמְּלָכִים נוֹעֲדוּ עָבְרוּ יַחְדָּו: ו הֵמָּה רָאוּ כֵּן
תָּמָהוּ נִבְהֲלוּ נֶחְפָּזוּ: ז רְעָדָה אֲחָזָתַם שָׁם חִיל כַּיּוֹלֵדָה: ח בְּרוּחַ
קָדִים תְּשַׁבֵּר אֳנִיּוֹת תַּרְשִׁישׁ: ט כַּאֲשֶׁר שָׁמַעְנוּ | כֵּן רָאִינוּ
בְּעִיר יְהֹוָה־צְבָאוֹת בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ אֱלֹהִים יְכוֹנְנֶהָ עַד־עוֹלָם סֶלָה:
י דִּמִּינוּ אֱלֹהִים חַסְדֶּךָ בְּקֶרֶב הֵיכָלֶךָ: יא כְּשִׁמְךָ אֱלֹהִים כֵּן
תְּהִלָּתְךָ עַל־קַצְוֵי־אֶרֶץ צֶדֶק מָלְאָה יְמִינֶךָ: יב יִשְׂמַח | הַר־צִיּוֹן תָּגֵלְנָה
בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן מִשְׁפָּטֶיךָ: יג סֹבּוּ צִיּוֹן וְהַקִּיפוּהָ סִפְרוּ מִגְדָּלֶיהָ:
יד שִׁיתוּ לִבְּכֶם | לְחֵילָה פַּסְּגוּ אַרְמְנוֹתֶיהָ לְמַעַן תְּסַפְּרוּ לְדוֹר
אַחֲרוֹן: טו כִּי זֶה | אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ עוֹלָם וָעֶד הוּא יְנַהֲגֵנוּ
עַל־מוּת: הושיענו׳ ק״י׳

א) תהלים קלה כא. ב) שם עב יח. ג) שם פט נג. ד) שם מח.

בשלישי בשבת הַיּוֹם יוֹם שְׁלִישִׁי בַּשַּׁבָּת שֶׁבּוֹ הָיוּ הַלְוִיִּם אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ:

א מִזְמוֹר לְאָסָף אֱלֹהִים נִצָּב בַּעֲדַת־אֵל בְּקֶרֶב אֱלֹהִים יִשְׁפֹּט:
ב עַד־מָתַי תִּשְׁפְּטוּ־עָוֶל וּפְנֵי רְשָׁעִים תִּשְׂאוּ־סֶלָה:
ג שִׁפְטוּ־דַל וְיָתוֹם עָנִי וָרָשׁ הַצְדִּיקוּ: ד פַּלְּטוּ־דַל וְאֶבְיוֹן מִיַּד
רְשָׁעִים הַצִּילוּ: ה לֹא יָדְעוּ וְלֹא יָבִינוּ בַּחֲשֵׁכָה יִתְהַלָּכוּ יִמּוֹטוּ
כָּל־מוֹסְדֵי אָרֶץ: ו אֲנִי אָמַרְתִּי אֱלֹהִים אַתֶּם וּבְנֵי עֶלְיוֹן כֻּלְּכֶם:
ז אָכֵן כְּאָדָם תְּמוּתוּן וּכְאַחַד הַשָּׂרִים תִּפֹּלוּ: ח קוּמָה אֱלֹהִים
שָׁפְטָה הָאָרֶץ כִּי־אַתָּה תִנְחַל בְּכָל־הַגּוֹיִם: הושיענו · קד׳ ·

ברביעי בשבת הַיּוֹם יוֹם רְבִיעִי בַּשַּׁבָּת שֶׁבּוֹ הָיוּ הַלְוִיִּם אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ:

ב אֵל־נְקָמוֹת יְהוָֹה אֵל נְקָמוֹת הוֹפִיעַ: ב הִנָּשֵׂא שֹׁפֵט הָאָרֶץ
הָשֵׁב גְּמוּל עַל־גֵּאִים: ג עַד־מָתַי רְשָׁעִים | יְהוָֹה עַד־מָתַי
רְשָׁעִים יַעֲלֹזוּ: ד יַבִּיעוּ יְדַבְּרוּ עָתָק יִתְאַמְּרוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן:
ה עַמְּךָ יְהוָֹה יְדַכְּאוּ וְנַחֲלָתְךָ יְעַנּוּ: ו אַלְמָנָה וְגֵר יַהֲרֹגוּ וִיתוֹמִים
יְרַצֵּחוּ: ז וַיֹּאמְרוּ לֹא יִרְאֶה־יָּהּ וְלֹא־יָבִין אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: ח בִּינוּ
בֹּעֲרִים בָּעָם וּכְסִילִים מָתַי תַּשְׂכִּילוּ: ט הֲנֹטַע אֹזֶן הֲלֹא יִשְׁמָע
אִם־יֹצֵר עַיִן הֲלֹא יַבִּיט: י הֲיֹסֵר גּוֹיִם הֲלֹא יוֹכִיחַ הַמְלַמֵּד אָדָם
דָּעַת: יא יְהוָֹה יֹדֵעַ מַחְשְׁבוֹת אָדָם כִּי הֵמָּה הָבֶל: יב אַשְׁרֵי
הַגֶּבֶר אֲשֶׁר־תְּיַסְּרֶנּוּ יָּהּ וּמִתּוֹרָתְךָ תְלַמְּדֶנּוּ: יג לְהַשְׁקִיט לוֹ מִימֵי
רָע עַד־יִכָּרֶה לָרָשָׁע שָׁחַת: יד כִּי | לֹא־יִטֹּשׁ יְהוָֹה עַמּוֹ וְנַחֲלָתוֹ
לֹא יַעֲזֹב: טו כִּי־עַד־צֶדֶק יָשׁוּב מִשְׁפָּט וְאַחֲרָיו כָּל־יִשְׁרֵי־לֵב:
טז מִי־יָקוּם לִי עִם־מְרֵעִים מִי־יִתְיַצֵּב לִי עִם־פֹּעֲלֵי אָוֶן: יז לוּלֵי
יְהוָֹה עֶזְרָתָה לִּי כִּמְעַט | שָׁכְנָה דוּמָה נַפְשִׁי: יח אִם־אָמַרְתִּי
מָטָה רַגְלִי חַסְדְּךָ יְהוָֹה יִסְעָדֵנִי: יט בְּרֹב שַׂרְעַפַּי בְּקִרְבִּי תַּנְחוּמֶיךָ
יְשַׁעַשְׁעוּ נַפְשִׁי: כ הַיְחָבְרְךָ כִּסֵּא הַוּוֹת יֹצֵר עָמָל עֲלֵי־חֹק:
כא יָגוֹדּוּ עַל־נֶפֶשׁ צַדִּיק וְדָם נָקִי יַרְשִׁיעוּ: כב וַיְהִי יְהוָֹה לִי לְמִשְׂגָּב
וֵאלֹהַי לְצוּר מַחְסִי: כג וַיָּשֶׁב עֲלֵיהֶם | אֶת־אוֹנָם וּבְרָעָתָם
יַצְמִיתֵם יַצְמִיתֵם יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ:
ג לְכוּ נְרַנְּנָה לַיהוָֹה נָרִיעָה לְצוּר יִשְׁעֵנוּ: ב נְקַדְּמָה פָנָיו בְּתוֹדָה

א) תהלים פב. ב) שם צד. ג) שם צה.

בִּזְמִרוֹת נָרִיעַ לוֹ: ג כִּי אֵל גָּדוֹל יְהֹוָה וּמֶלֶךְ גָּדוֹל עַל־כָּל־
אֱלֹהִים: הושיענו · ק״י ·

בחמישי בשבת הַיּוֹם יוֹם חֲמִישִׁי בַּשַּׁבָּת שֶׁבּוֹ הָיוּ הַלְוִיִּם אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ:

א לַמְנַצֵּחַ עַל־הַגִּתִּית לְאָסָף: ב הַרְנִינוּ לֵאלֹהִים עוּזֵּנוּ הָרִיעוּ
לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב: ג שְׂאוּ־זִמְרָה וּתְנוּ־תֹף כִּנּוֹר נָעִים עִם־
נָבֶל: ד תִּקְעוּ בַחֹדֶשׁ שׁוֹפָר בַּכֵּסֶה לְיוֹם חַגֵּנוּ: ה כִּי חֹק לְיִשְׂרָאֵל
הוּא מִשְׁפָּט לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב: ו עֵדוּת ׀ בִּיהוֹסֵף שָׂמוֹ בְּצֵאתוֹ עַל־
אֶרֶץ מִצְרָיִם שְׂפַת לֹא־יָדַעְתִּי אֶשְׁמָע: ז הֲסִירוֹתִי מִסֵּבֶל שִׁכְמוֹ
כַּפָּיו מִדּוּד תַּעֲבֹרְנָה: ח בַּצָּרָה קָרָאתָ וָאֲחַלְּצֶךָּ אֶעֶנְךָ בְּסֵתֶר
רַעַם אֶבְחָנְךָ עַל־מֵי מְרִיבָה סֶלָה: ט שְׁמַע עַמִּי וְאָעִידָה בָּךְ
יִשְׂרָאֵל אִם־תִּשְׁמַע־לִי: י לֹא־יִהְיֶה בְךָ אֵל זָר וְלֹא תִשְׁתַּחֲוֶה לְאֵל
נֵכָר: יא אָנֹכִי ׀ יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ הַמַּעַלְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם הַרְחֶב־פִּיךָ
וַאֲמַלְאֵהוּ: יב וְלֹא־שָׁמַע עַמִּי לְקוֹלִי וְיִשְׂרָאֵל לֹא־אָבָה לִי:
יג וָאֲשַׁלְּחֵהוּ בִּשְׁרִירוּת לִבָּם יֵלְכוּ בְּמוֹעֲצוֹתֵיהֶם: יד לוּ עַמִּי שֹׁמֵעַ
לִי יִשְׂרָאֵל בִּדְרָכַי יְהַלֵּכוּ: טו כִּמְעַט אוֹיְבֵיהֶם אַכְנִיעַ וְעַל־צָרֵיהֶם
אָשִׁיב יָדִי: טז מְשַׂנְאֵי יְהֹוָה יְכַחֲשׁוּ־לוֹ וִיהִי עִתָּם לְעוֹלָם:
יז וַיַּאֲכִילֵהוּ מֵחֵלֶב חִטָּה וּמִצּוּר דְּבַשׁ אַשְׂבִּיעֶךָ: הושיענו · ק״י ·

בששי בשבת הַיּוֹם יוֹם שִׁשִּׁי בַּשַּׁבָּת שֶׁבּוֹ הָיוּ הַלְוִיִּם אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ:

א יְהֹוָה מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ לָבֵשׁ יְהֹוָה עֹז הִתְאַזָּר אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל
בַּל־תִּמּוֹט: ב נָכוֹן כִּסְאֲךָ מֵאָז מֵעוֹלָם אָתָּה: ג נָשְׂאוּ
נְהָרוֹת ׀ יְהֹוָה נָשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דָּכְיָם: ד מִקֹּלוֹת ׀
מַיִם רַבִּים אַדִּירִים מִשְׁבְּרֵי־יָם אַדִּיר בַּמָּרוֹם יְהֹוָה: ה עֵדֹתֶיךָ ׀
נֶאֶמְנוּ מְאֹד לְבֵיתְךָ נַאֲוָה־ (ס״א נָאֲוָה) קֹּדֶשׁ יְהֹוָה לְאֹרֶךְ יָמִים:
הושיענו · ק״י ·

ר״ח אחר שיר של יום אומרים ברכי נפשי ·

א בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהֹוָה יְהֹוָה אֱלֹהַי גָּדַלְתָּ מְּאֹד הוֹד וְהָדָר
לָבָשְׁתָּ: ב עֹטֶה אוֹר כַּשַּׂלְמָה נוֹטֶה שָׁמַיִם כַּיְרִיעָה:
ג הַמְקָרֶה בַמַּיִם עֲלִיּוֹתָיו הַשָּׂם־עָבִים רְכוּבוֹ הַמְהַלֵּךְ עַל־כַּנְפֵי־

א) תהלים פא. ב) שם צג. ג) שם קד.

רוח

רֹהֵט: ד עֹשֶׂה מַלְאָכָיו רוּחוֹת מְשָׁרְתָיו אֵשׁ לֹהֵט: ה יָסַד אֶרֶץ
עַל־מְכוֹנֶיהָ בַּל־תִּמּוֹט עוֹלָם וָעֶד: ו תְּהוֹם כַּלְּבוּשׁ כִּסִּיתוֹ עַל־
הָרִים יַעַמְדוּ מָיִם: ז מִן־גַּעֲרָתְךָ יְנוּסוּן מִן־קוֹל רַעַמְךָ יֵחָפֵזוּן:
ח יַעֲלוּ הָרִים יֵרְדוּ בְקָעוֹת אֶל־מְקוֹם זֶה ׀ יָסַדְתָּ לָהֶם: ט גְּבוּל־
שַׂמְתָּ בַּל־יַעֲבֹרוּן בַּל־יְשׁוּבוּן לְכַסּוֹת הָאָרֶץ: י הַמְשַׁלֵּחַ מַעְיָנִים
בַּנְּחָלִים בֵּין הָרִים יְהַלֵּכוּן: יא יַשְׁקוּ כָּל־חַיְתוֹ שָׂדָי יִשְׁבְּרוּ פְרָאִים
צְמָאָם: יב עֲלֵיהֶם עוֹף־הַשָּׁמַיִם יִשְׁכּוֹן מִבֵּין עֳפָאיִם יִתְּנוּ־קוֹל:
יג מַשְׁקֶה הָרִים מֵעֲלִיּוֹתָיו מִפְּרִי מַעֲשֶׂיךָ תִּשְׂבַּע הָאָרֶץ: יד מַצְמִיחַ
חָצִיר ׀ לַבְּהֵמָה וְעֵשֶׂב לַעֲבֹדַת הָאָדָם לְהוֹצִיא לֶחֶם מִן־הָאָרֶץ:
טו וְיַיִן ׀ יְשַׂמַּח לְבַב־אֱנוֹשׁ לְהַצְהִיל פָּנִים מִשָּׁמֶן וְלֶחֶם לְבַב־אֱנוֹשׁ
יִסְעָד: טז יִשְׂבְּעוּ עֲצֵי יְהוָֹה אַרְזֵי לְבָנוֹן אֲשֶׁר נָטָע: יז אֲשֶׁר־שָׁם
צִפֳּרִים יְקַנֵּנוּ חֲסִידָה בְּרוֹשִׁים בֵּיתָהּ: יח הָרִים הַגְּבֹהִים לַיְּעֵלִים
סְלָעִים מַחְסֶה לַשְׁפַנִּים: יט עָשָׂה יָרֵחַ לְמוֹעֲדִים שֶׁמֶשׁ יָדַע
מְבוֹאוֹ: כ תָּשֶׁת חֹשֶׁךְ וִיהִי לָיְלָה בּוֹ־תִרְמֹשׂ כָּל־חַיְתוֹ־יָעַר:
כא הַכְּפִירִים שֹׁאֲגִים לַטָּרֶף וּלְבַקֵּשׁ מֵאֵל אָכְלָם: כב תִּזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ
יֵאָסֵפוּן וְאֶל־מְעוֹנֹתָם יִרְבָּצוּן: כג יֵצֵא אָדָם לְפָעֳלוֹ וְלַעֲבֹדָתוֹ עֲדֵי־
עָרֶב: כד מָה־רַבּוּ מַעֲשֶׂיךָ ׀ יְהוָֹה כֻּלָּם בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ מָלְאָה
הָאָרֶץ קִנְיָנֶךָ: כה זֶה ׀ הַיָּם גָּדוֹל וּרְחַב יָדָיִם שָׁם רֶמֶשׂ וְאֵין
מִסְפָּר חַיּוֹת קְטַנּוֹת עִם־גְּדֹלוֹת: כו שָׁם אֳנִיּוֹת יְהַלֵּכוּן לִוְיָתָן זֶה ׀
יָצַרְתָּ לְשַׂחֶק־בּוֹ: כז כֻּלָּם אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּן לָתֵת אָכְלָם בְּעִתּוֹ:
כח תִּתֵּן לָהֶם יִלְקֹטוּן תִּפְתַּח יָדְךָ יִשְׂבְּעוּן טוֹב: כט תַּסְתִּיר פָּנֶיךָ
יִבָּהֵלוּן תֹּסֵף רוּחָם יִגְוָעוּן וְאֶל־עֲפָרָם יְשׁוּבוּן: ל תְּשַׁלַּח רוּחֲךָ
יִבָּרֵאוּן וּתְחַדֵּשׁ פְּנֵי אֲדָמָה: לא יְהִי כְבוֹד יְהוָֹה לְעוֹלָם יִשְׂמַח
יְהוָֹה בְּמַעֲשָׂיו: לב הַמַּבִּיט לָאָרֶץ וַתִּרְעָד יִגַּע בֶּהָרִים וְיֶעֱשָׁנוּ:
לג אָשִׁירָה לַיהוָֹה בְּחַיָּי אֲזַמְּרָה לֵאלֹהַי בְּעוֹדִי: לד יֶעֱרַב עָלָיו
שִׂיחִי אָנֹכִי אֶשְׂמַח בַּיהוָֹה: לה יִתַּמּוּ חַטָּאִים ׀ מִן־הָאָרֶץ וּרְשָׁעִים ׀
עוֹד אֵינָם בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָֹה הַלְלוּיָהּ:

מן ר"ח אלול עד אחר הושענא רבה אחר שיר של יום ובמנחה קודם עלינו אומרים זה:

א לְדָוִד ׀ יְהוָֹה ׀ אוֹרִי וְיִשְׁעִי מִמִּי אִירָא יְהוָֹה מָעוֹז־חַיַּי מִמִּי

א) תהלים כז.

אֶפְחָד : ב בִּקְרֹב עָלַי ׀ מְרֵעִים לֶאֱכֹל אֶת־בְּשָׂרִי צָרַי
וְאֹיְבַי לִי הֵמָּה כָשְׁלוּ וְנָפָלוּ : ג אִם־תַּחֲנֶה עָלַי ׀ מַחֲנֶה לֹא־יִירָא
לִבִּי אִם־תָּקוּם עָלַי מִלְחָמָה בְּזֹאת אֲנִי בוֹטֵחַ : ד אַחַת ׀ שָׁאַלְתִּי
מֵאֵת־יְהוָֹה אוֹתָהּ אֲבַקֵּשׁ שִׁבְתִּי בְּבֵית־יְהוָֹה כָּל־יְמֵי חַיַּי לַחֲזוֹת
בְּנֹעַם־יְהוָֹה וּלְבַקֵּר בְּהֵיכָלוֹ : ה כִּי יִצְפְּנֵנִי ׀ בְּסֻכֹּה בְּיוֹם רָעָה
יַסְתִּרֵנִי בְּסֵתֶר אָהֳלוֹ בְּצוּר יְרוֹמְמֵנִי : ו וְעַתָּה יָרוּם רֹאשִׁי עַל
אֹיְבַי סְבִיבוֹתַי וְאֶזְבְּחָה בְאָהֳלוֹ זִבְחֵי תְרוּעָה אָשִׁירָה וַאֲזַמְּרָה
לַיהוָֹה : ז שְׁמַע־יְהוָֹה קוֹלִי אֶקְרָא וְחָנֵּנִי וַעֲנֵנִי : ח לְךָ ׀ אָמַר לִבִּי
בַּקְּשׁוּ פָנָי אֶת־פָּנֶיךָ יְהוָֹה אֲבַקֵּשׁ : ט אַל־תַּסְתֵּר פָּנֶיךָ ׀ מִמֶּנִּי אַל־
תַּט בְּאַף עַבְדֶּךָ עֶזְרָתִי הָיִיתָ אַל־תִּטְּשֵׁנִי וְאַל־תַּעַזְבֵנִי אֱלֹהֵי
יִשְׁעִי : י כִּי־אָבִי וְאִמִּי עֲזָבוּנִי וַיהוָֹה יַאַסְפֵנִי : יא הוֹרֵנִי יְהוָֹה
דַּרְכֶּךָ׳ וּנְחֵנִי בְּאֹרַח מִישׁוֹר לְמַעַן שׁוֹרְרָי : יב אַל־תִּתְּנֵנִי בְּנֶפֶשׁ
צָרָי כִּי קָמוּ־בִי עֵדֵי־שֶׁקֶר וִיפֵחַ חָמָס : יג לוּלֵא הֶאֱמַנְתִּי לִרְאוֹת
בְּטוּב־יְהוָֹה בְּאֶרֶץ חַיִּים : יד קַוֵּה אֶל־יְהוָֹה חֲזַק וְיַאֲמֵץ לִבֶּךָ
וְקַוֵּה אֶל־יְהוָֹה :

קַוֵּה אֶל־יְהוָֹה חֲזַק וְיַאֲמֵץ לִבֶּךָ וְקַוֵּה אֶל־יְהוָֹה : אֵין־קָדוֹשׁ כַּיהוָֹה
כִּי־אֵין בִּלְתֶּךָ וְאֵין צוּר כֵּאלֹהֵינוּ : כִּי מִי אֱלוֹהַּ מִבַּלְעֲדֵי
יְהוָֹה וּמִי־צוּר זוּלָתִי אֱלֹהֵינוּ :

אֵין כֵּאלֹהֵינוּ ׳ אֵין כַּאדוֹנֵינוּ ׳ אֵין כְּמַלְכֵּנוּ ׳ אֵין כְּמוֹשִׁיעֵנוּ : מִי כֵאלֹהֵינוּ ׳ מִי כַאדוֹנֵינוּ ׳ מִי כְמַלְכֵּנוּ ׳ מִי כְמוֹשִׁיעֵנוּ : נוֹדֶה לֵאלֹהֵינוּ ׳ נוֹדֶה לַאדוֹנֵינוּ ׳ נוֹדֶה לְמַלְכֵּנוּ ׳ נוֹדֶה לְמוֹשִׁיעֵנוּ : בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ ׳ בָּרוּךְ אֲדוֹנֵינוּ ׳ בָּרוּךְ מַלְכֵּנוּ ׳ בָּרוּךְ מוֹשִׁיעֵנוּ : אַתָּה הוּא אֱלֹהֵינוּ ׳ אַתָּה הוּא אֲדוֹנֵינוּ ׳ אַתָּה הוּא מַלְכֵּנוּ ׳ אַתָּה הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ ׳ אַתָּה תוֹשִׁיעֵנוּ : אַתָּה תָקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן כִּי־עֵת לְחֶנְנָהּ כִּי־בָא מוֹעֵד :

*יש מלה כמנהג המקום.

א) תהלים כז ד ב) ש״א ב ב ג) תהלים יח לב. ד) שם קב יד.

אַתָּה הוּא יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁהִקְטִירוּ
אֲבוֹתֵינוּ לְפָנֶיךָ אֶת־קְטֹרֶת הַסַּמִּים:

פִּטּוּם הַקְּטֹרֶת הַצֳּרִי וְהַצִּפֹּרֶן הַחֶלְבְּנָה וְהַלְּבוֹנָה ׳ מִשְׁקַל שִׁבְעִים
שִׁבְעִים מָנֶה: מוֹר וּקְצִיעָה שִׁבֹּלֶת־נֵרְדְּ וְכַרְכֹּם מִשְׁקַל
שִׁשָּׁה עָשָׂר שִׁשָּׁה עָשָׂר מָנֶה ׳ הַקֹּשְׁטְ שְׁנֵים עָשָׂר ׳ קִלּוּפָה
שְׁלשָׁה ׳ קִנָּמוֹן תִּשְׁעָה׳ בֹּרִית כַּרְשִׁינָה תִּשְׁעָה קַבִּין׳ יֵין קַפְרִיסִין
סְאִין תְּלָתָא וְקַבִּין תְּלָתָא ׳ וְאִם אֵין לוֹ יֵין קַפְרִיסִין מֵבִיא חֲמַר
חִוַּרְיָן עַתִּיק׳ מֶלַח סְדוֹמִית רֹבַע ׳ מַעֲלֶה עָשָׁן כָּל־שֶׁהוּא:
רַבִּי נָתָן הַבַּבְלִי אוֹמֵר אַף כִּפַּת הַיַּרְדֵּן כָּל־שֶׁהִיא וְאִם נָתַן
בָּהּ דְּבַשׁ פְּסָלָהּ ׳ וְאִם חִסַּר אֶחָד מִכָּל סַמָּמָנֶיהָ חַיָּב מִיתָה:
רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר ׳ הַצֳּרִי אֵינוֹ אֶלָּא שְׂרָף
הַנּוֹטֵף מֵעֲצֵי הַקְּטָף: בֹּרִית כַּרְשִׁינָה שֶׁשָּׁפִין בָּהּ אֶת־
הַצִּפֹּרֶן כְּדֵי שֶׁתְּהֵא נָאָה׳ יֵין קַפְרִיסִין שֶׁשּׁוֹרִין בּוֹ אֶת־
הַצִּפֹּרֶן כְּדֵי שֶׁתְּהֵא עַזָּה: וַהֲלֹא מֵי רַגְלַיִם יָפִין לָהּ אֶלָּא שֶׁאֵין
מַכְנִיסִין מֵי רַגְלַיִם בַּמִּקְדָּשׁ מִפְּנֵי הַכָּבוֹד:

תָּנָא דְבֵי אֵלִיָּהוּ כָּל הַשּׁוֹנֶה הֲלָכוֹת בְּכָל־יוֹם מֻבְטָח לוֹ שֶׁהוּא בֶּן עוֹלָם
הַבָּא שֶׁנֶּאֱמַר הֲלִיכוֹת עוֹלָם לוֹ אַל תִּקְרֵי הֲלִיכוֹת אֶלָּא הֲלָכוֹת:

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר רַבִּי חֲנִינָא תַּלְמִידֵי חֲכָמִים מַרְבִּים שָׁלוֹם בָּעוֹלָם ׳
שֶׁנֶּאֱמַר וְכָל־בָּנַיִךְ לִמּוּדֵי יְהֹוָה וְרַב שְׁלוֹם בָּנָיִךְ: אַל תִּקְרֵי בָּנָיִךְ
אֶלָּא בּוֹנָיִךְ: שָׁלוֹם רָב לְאֹהֲבֵי תוֹרָתֶךָ וְאֵין לָמוֹ מִכְשׁוֹל: יְהִי־שָׁלוֹם בְּחֵילֵךְ
שַׁלְוָה בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ: לְמַעַן־אַחַי וְרֵעָי אֲדַבְּרָה־נָּא שָׁלוֹם בָּךְ: לְמַעַן בֵּית־
יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ אֲבַקְשָׁה טוֹב לָךְ: יְהֹוָה עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהֹוָה׀ יְבָרֵךְ אֶת־
עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם:

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא ׳ אמן: בְּעָלְמָא דִּי בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ
מַלְכוּתֵהּ וְיַצְמַח פּוּרְקָנֵהּ וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ ׳ אמן: בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן
וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן: יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא
מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא
וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקֻדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא ׳ אמן: לְעֵילָּא מִן כָּל
בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן:

עַל

א) חבקוק ג ו. ב) ישעיה נד יג. ג) תהלים קיט קסה. ד) שם קכב ז. ה) שם קכב ח. ו) שם קכב ט.
ז) שם כט יא.

עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבָּנָן · וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל־תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן · וְעַל כָּל־מָאן דְּעָסְקִין בְּאוֹרַיְתָא דִּי בְאַתְרָא הָדֵין וְדִי בְכָל־אֲתַר וַאֲתַר יְהֵא לְהוֹן וּלְכוֹן שְׁלָמָא רַבָּא חִנָּא וְחִסְדָּא וְרַחֲמִין וְחַיִּין אֲרִיכִין · וּמְזוֹנָא רְוִיחָא וּפוּרְקָנָא · מִן־קֳדָם אֲבוּהוֹן דְּבִשְׁמַיָּא וְאִמְרוּ אָמֵן :

יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן־שְׁמַיָּא וְחַיִּים טוֹבִים עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן :

עֹשֶׂה שָׁלוֹם (בעשי״ת הַשָּׁלוֹם) בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן :

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם וְגוֹרָלֵנוּ כְּכָל־הֲמוֹנָם שֶׁהֵם מִשְׁתַּחֲוִים לְהֶבֶל וָרִיק: וַאֲנַחְנוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים: הוּא אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד אֱמֶת מַלְכֵּנוּ אֶפֶס זוּלָתוֹ כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתוֹ וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל־לְבָבֶךָ כִּי יְהֹוָה הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתָּחַת אֵין עוֹד :

וְעַל־כֵּן נְקַוֶּה לְּךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים מִן־הָאָרֶץ וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת יִכָּרֵתוּן לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי וְכָל־בְּנֵי־בָשָׂר יִקְרְאוּ בִשְׁמֶךָ לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל־רִשְׁעֵי אָרֶץ. יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל־יוֹשְׁבֵי תֵבֵל כִּי־לְךָ תִּכְרַע כָּל־בֶּרֶךְ תִּשָּׁבַע כָּל־לָשׁוֹן · לְפָנֶיךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפֹּלוּ וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יְקָר יִתֵּנוּ · וִיקַבְּלוּ כֻלָּם עֲלֵיהֶם אֶת־עוֹל מַלְכוּתֶךָ ·

א) נשם ממן טוהו. ב) ישעיה מה כ. ג) דברים ד לט.

וְתִמְלוֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד · כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ יְהֹוָה ׀ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד : וְנֶאֱמַר וְהָיָה יְהֹוָה לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהֹוָה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד : ק״י

אַל־תִּירָא מִפַּחַד פִּתְאוֹם וּמִשֹּׁאַת רְשָׁעִים כִּי תָבוֹא : עֻצוּ עֵצָה וְתֻפָר דַּבְּרוּ דָבָר וְלֹא יָקוּם כִּי עִמָּנוּ אֵל : וְעַד־זִקְנָה אֲנִי הוּא וְעַד־שֵׂיבָה אֲנִי אֶסְבֹּל אֲנִי עָשִׂיתִי וַאֲנִי אֶשָּׂא וַאֲנִי אֶסְבֹּל וַאֲמַלֵּט :

וכתב רמ״ע ס״ע פסוק זה :

אַךְ צַדִּיקִים יוֹדוּ לִשְׁמֶךָ יֵשְׁבוּ יְשָׁרִים אֶת־פָּנֶיךָ :

מנהג לנחית תפילין דר״ת אחר התפלה בלא ברכה ולקרות ק״ש בהם ויש מהגין לומר גם כן פרשת קדש והיה כי יביאך :

א וַיְדַבֵּר יְהֹוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר : ב קַדֶּשׁ־לִי כָל־בְּכוֹר פֶּטֶר כָּל־
רֶחֶם בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה לִי הוּא : ג וַיֹּאמֶר
מֹשֶׁה אֶל־הָעָם זָכוֹר אֶת־הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר יְצָאתֶם מִמִּצְרַיִם מִבֵּית
עֲבָדִים כִּי בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיא יְהֹוָה אֶתְכֶם מִזֶּה וְלֹא יֵאָכֵל חָמֵץ :
ד הַיּוֹם אַתֶּם יֹצְאִים בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב : ה וְהָיָה כִי־יְבִיאֲךָ יְהֹוָה אֶל־
אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי וְהַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ
לָתֶת לָךְ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ וְעָבַדְתָּ אֶת־הָעֲבֹדָה הַזֹּאת
בַּחֹדֶשׁ הַזֶּה : ו שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל מַצֹּת וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי חַג
לַיהֹוָה : ז מַצּוֹת יֵאָכֵל אֵת שִׁבְעַת הַיָּמִים וְלֹא־יֵרָאֶה לְךָ חָמֵץ
וְלֹא־יֵרָאֶה לְךָ שְׂאֹר בְּכָל־גְּבֻלֶךָ : ח וְהִגַּדְתָּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא
לֵאמֹר בַּעֲבוּר זֶה עָשָׂה יְהֹוָה לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרָיִם : ט וְהָיָה לְךָ לְאוֹת
עַל־יָדְךָ וּלְזִכָּרוֹן בֵּין עֵינֶיךָ לְמַעַן תִּהְיֶה תּוֹרַת יְהֹוָה בְּפִיךָ כִּי בְּיָד
חֲזָקָה הוֹצִאֲךָ יְהֹוָה מִמִּצְרָיִם : י וְשָׁמַרְתָּ אֶת־הַחֻקָּה הַזֹּאת
לְמוֹעֲדָהּ מִיָּמִים יָמִימָה : יא וְהָיָה כִּי־יְבִאֲךָ יְהֹוָה אֶל־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי
כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְךָ וְלַאֲבֹתֶיךָ וּנְתָנָהּ לָךְ : יב וְהַעֲבַרְתָּ כָל־פֶּטֶר־רֶחֶם
לַיהֹוָה וְכָל־פֶּטֶר ׀ שֶׁגֶר בְּהֵמָה אֲשֶׁר יִהְיֶה לְךָ הַזְּכָרִים לַיהֹוָה :
יג וְכָל־פֶּטֶר חֲמֹר תִּפְדֶּה בְשֶׂה וְאִם־לֹא תִפְדֶּה וַעֲרַפְתּוֹ וְכֹל בְּכוֹר

אדם

א) שמות יג יא ב) זכריה יד ט. ג) משלי ג כה. ד) ישעיה מו ד. ה) תהלים קמ יד ו) שמות יג

אדם בבניך תפדה: יד והיה כי־ישאלך בנך מחר לאמר מה־זאת
ואמרת אליו בחזק יד הוציאנו יהוה ממצרים מבית עבדים:
טו ויהי כי־הקשה פרעה לשלחנו ויהרג יהוה כל־בכור בארץ
מצרים מבכר אדם ועד־בכור בהמה על־כן אני זבח ליהוה כל־
פטר רחם הזכרים וכל־בכור בני אפדה: טז והיה לאות על־
ידכה ולטוטפת בין עיניך כי בחזק יד הוציאנו יהוה ממצרים:

שש זכירות

למען תזכר את־יום צאתך מארץ מצרים כל ימי חייך:

רק השמר לך ושמר נפשך מאד פן־תשכח את־הדברים אשר־ראו עיניך ופן־יסורו מלבבך כל ימי חייך והודעתם לבניך ולבני בניך: יום אשר עמדת לפני יהוה אלהיך בחרב:

זכור את אשר־עשה לך עמלק בדרך בצאתכם ממצרים: אשר קרך בדרך ויזנב בך כל־הנחשלים אחריך ואתה עיף ויגע ולא ירא אלהים: והיה בהניח יהוה אלהיך לך מכל־איביך מסביב בארץ אשר יהוה־אלהיך נתן לך נחלה לרשתה תמחה את־זכר עמלק מתחת השמים לא תשכח:

זכר אל־תשכח את אשר־הקצפת את־יהוה אלהיך במדבר:

זכור את אשר־עשה יהוה אלהיך למרים בדרך בצאתכם ממצרים:

זכור את־יום השבת לקדשו:

תפלת הדרך

צריך לאומרה משהחזיק בדרך חוץ לעיר ביום ראשון כשנוסע מביתו וטוב לומר מעומד אם אפשר בקל. ובשאר הימים שמתעכב בדרך עד שובו לביתו יאמר אותה בכל בוקר אפילו במלון ויחתום ברוך אתה שומע תפלה בלי הזכרת השם:

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שתוליכנו לשלום ותצעידנו לשלום ותדריכנו לשלום ותסמכנו לשלום ותגיענו למחוז חפצנו לחיים ולשמחה ולשלום (ואם דעתו

א, דברים טז ג. ב) שם ד ט. ג) שם ד י. ד) שם כה יז. ה) שם כה יח. ו) שם כה יט. ז) שם ט ז. ח) שם כד ט. ט) שמות כ ח.

(אח״כ אומר וְתַחֲזִירֵנוּ לְשָׁלוֹם) וְתַצִּילֵנוּ מִכַּף כָּל־אוֹיֵב וְאוֹרֵב וְלִסְטִים וְחַיּוֹת רָעוֹת בַּדֶּרֶךְ וּמִכָּל־פּוּרְעָנִיּוֹת הַמִּתְרַגְּשׁוֹת וּבָאוֹת לָעוֹלָם וְתִשְׁלַח בְּרָכָה בְּכָל־מַעֲשֵׂה יָדֵינוּ וְתִתְּנֵנִי* לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים בְּעֵינֶיךָ וּבְעֵינֵי כָל־רוֹאֵינוּ וְתִגְמְלֵנוּ חֲסָדִים טוֹבִים וְתִשְׁמַע קוֹל תְּפִלָּתֵנוּ כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת כָּל־פֶּה: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה:

הטבת חלום

המטיבים יהיו ג׳ האוהבים אותו אפילו הם הדיוטות:

החולם אומר ג״פ רצופים חֶלְמָא טָבָא חֲזָאִי: ועונים המטיבים ג״פ חֶלְמָא טָבָא חֲזֵיתָא: גם עונים פ״א חֶלְמָא דִידָךְ טָבָא הוּא · וְטָבָא לֶהֱוֵי · רַחֲמָנָא לְשַׁוְיֵהּ לְטַב שֶׁבַע זִמְנִין לִגְזְרוּן עֲלֵיהּ מִן שְׁמַיָּא דְלֶהֱוֵי טָבָא וִיהֵוֵי טָבָא · טָבָא הוּא וְטָבָא לֶהֱוֵי:

אח״כ חוזר החולם ואומר ג״פ חלמא טבא חזאי ועונין המטיבין ג״פ חלמא טבא חזיתא ופ״א חלמא דידך וכו׳ ככה יאמרו החולם והמטיבין ז״פ עד שנמצא החולם אומר כ״א פעמים חלמא טבא חזאי וכן המטיבין ואחר כך יאמרו המטיבין ג׳ הפוכות וג׳ פדיות וג׳ שלומות והחולם אומר פסוקים אלה:

הָפַכְתָּ מִסְפְּדִי לְמָחוֹל לִי פִּתַּחְתָּ שַׂקִּי וַתְּאַזְּרֵנִי שִׂמְחָה: אָז תִּשְׂמַח בְּתוּלָה בְּמָחוֹל וּבַחֻרִים וּזְקֵנִים יַחְדָּו וְהָפַכְתִּי אֶבְלָם לְשָׂשׂוֹן וְנִחַמְתִּים וְשִׂמַּחְתִּים מִיגוֹנָם: וְלֹא־אָבָה יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹעַ אֶל־בִּלְעָם וַיַּהֲפֹךְ יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ לְּךָ אֶת־הַקְּלָלָה לִבְרָכָה כִּי אֲהֵבְךָ יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ: פָּדָה בְשָׁלוֹם נַפְשִׁי מִקֲּרָב־לִי כִּי־בְרַבִּים הָיוּ עִמָּדִי: וַיֹּאמֶר הָעָם אֶל־שָׁאוּל הֲיוֹנָתָן יָמוּת אֲשֶׁר עָשָׂה הַיְשׁוּעָה הַגְּדוֹלָה הַזֹּאת בְּיִשְׂרָאֵל חָלִילָה חַי־יְהֹוָה אִם־יִפֹּל מִשַּׂעֲרַת רֹאשׁוֹ אַרְצָה כִּי־עִם־אֱלֹהִים עָשָׂה הַיּוֹם הַזֶּה וַיִּפְדּוּ הָעָם אֶת־יוֹנָתָן וְלֹא־מֵת: וּפְדוּיֵי יְהֹוָה יְשֻׁבוּן וּבָאוּ צִיּוֹן בְּרִנָּה וְשִׂמְחַת עוֹלָם עַל־רֹאשָׁם שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה יַשִּׂיגוּ וְנָסוּ יָגוֹן וַאֲנָחָה: בּוֹרֵא נִיב שְׂפָתָיִם שָׁלוֹם ׀ שָׁלוֹם לָרָחוֹק וְלַקָּרוֹב אָמַר יְהֹוָה וּרְפָאתִיו:

ורוח

א) תהלים ל׳ י״ב . ב) ירמיה ל״א י״ג . ג) דברים כ״ג ו׳ . ד) תהלים נ״ה י״ט . ה) ש״א י״ד מ״ה . ו) ישעיה ל״ה י׳ . ז) שם נ״ז י״ט .

---

* [בלשון יחיד כ״כ המג״א והב״ח הגדול בשם של״ה סימן ק׳ סעיף ז׳ בשם מ׳ בשם מורי סבא (פרי עץ חיים מהרח״ו בשם האר״י ז״ל).]

וְרֽוּחַ לָֽבְשָׁה אֶת־עֲמָשַׂי רֹאשׁ *הַשָּׁלִישִׁים לְךָ דָוִיד וְעִמְּךָ בֶן־יִשַׁי שָׁלוֹם ׀ שָׁלוֹם לְךָ וְשָׁלוֹם לְעֹזְרֶךָ כִּי עֲזָרְךָ אֱלֹהֶיךָ וַיְקַבְּלֵם דָּוִיד וַיִּתְּנֵם בְּרָאשֵׁי הַגְּדוּד׃ וַאֲמַרְתֶּם כֹּה לֶחָי וְאַתָּה שָׁלוֹם וּבֵיתְךָ שָׁלוֹם וְכֹל אֲשֶׁר־לְךָ שָׁלוֹם׃ יְהֹוָה עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהֹוָה ׀ יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם׃

רם מוסיפין פעד ׳ כהולם לומר יְהֹוָה שָׁמַעְתִּי שִׁמְעֲךָ יָרֵאתִי ומסיבין לו יְהֹוָה פָּעָלְךָ בְּקֶרֶב שָׁנִים חַיֵּיהוּ בְּקֶרֶב שָׁנִים תּוֹדִיעַ בְּרֹגֶז רַחֵם תִּזְכּוֹר׃ ככה יאמרו ג״פ: כהולם לומר א שִׁיר לַמַּעֲלוֹת אֶשָּׂא עֵינַי אֶל־הֶהָרִים מֵאַיִן יָבֹא עֶזְרִי׃ ב עֶזְרִי מֵעִם יְהֹוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃ ומסיבין לו ג אַל־יִתֵּן לַמּוֹט רַגְלֶךָ אַל־יָנוּם שֹׁמְרֶךָ׃ ד הִנֵּה לֹא־יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל׃ ה יְהֹוָה שֹׁמְרֶךָ יְהֹוָה צִלְּךָ עַל־יַד יְמִינֶךָ׃ ו יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא־יַכֶּכָּה וְיָרֵחַ בַּלָּיְלָה׃ ז יְהֹוָה יִשְׁמָרְךָ מִכָּל־רָע יִשְׁמֹר אֶת־נַפְשֶׁךָ׃ ח יְהֹוָה יִשְׁמָר־צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃ ככה יאמרו ג״פ: כהולם לומר תּוֹדִיעֵנִי אֹרַח חַיִּים ומסיבין לו שֹׂבַע שְׂמָחוֹת אֶת־פָּנֶיךָ נְעִמוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח׃ ככה יאמרו ג״פ ׳ וכהולם לומר כב וַיְדַבֵּר יְהֹוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ כג דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־בָּנָיו לֵאמֹר כֹּה תְבָרְכוּ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָמוֹר לָהֶם׃ והמסיבים אומרים כד יְבָרֶכְךָ יְהֹוָה וְיִשְׁמְרֶךָ׃ כה יָאֵר יְהֹוָה ׀ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ׃ כו יִשָּׂא יְהֹוָה ׀ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם׃ כז וְשָׂמוּ אֶת־שְׁמִי עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲנִי אֲבָרְכֵם׃ ככה יאמרו ג״פ: ואח״כ יאמרו לו לֵךְ בְּשִׂמְחָה אֱכֹל לַחְמֶךָ וּשְׁתֵה בְלֶב־טוֹב יֵינֶךָ כִּי כְבָר רָצָה הָאֱלֹהִים אֶת־מַעֲשֶׂיךָ׃

סדר המילה.

כשמביאין את הילד לבית הכנסת אומרים **ברוך הבא.**

אַשְׁרֵי ׀ תִּבְחַר וּתְקָרֵב יִשְׁכֹּן חֲצֵרֶיךָ נִשְׂבְּעָה בְּטוּב בֵּיתֶךָ קְדֹשׁ הֵיכָלֶךָ׃ וַיְדַבֵּר יְהֹוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ פִּינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן הֵשִׁיב אֶת־חֲמָתִי מֵעַל בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּקַנְאוֹ אֶת־

*השלשים כתיב

קנאתי

א) דה״א יב יח. ב) ש״א כה ו. ג) תהלים כט יא. ד) חבקוק ג ב. ה) תהלים קכא. ו) שם טז יא. ז) במדבר ו כב. ח) קהלת ט ז. ט) תהלים סה ה. י) במדבר כה י. כ) שם כה יא.

בְּקַנְאוֹ אֶת־קִנְאָתִי בְּתוֹכָם וְלֹא־כִלִּיתִי אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּקִנְאָתִי: לָכֵן אֱמֹר הִנְנִי נֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שָׁלוֹם:

כשמניחין הילד על הכסא של אליהו יאמר המוהל:

זֶה הַכִּסֵּא שֶׁל אֵלִיָּהוּ זָכוּר לַטּוֹב: לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי יְהֹוָה: שִׂבַּרְתִּי לִישׁוּעָתְךָ יְהֹוָה וּמִצְוֹתֶיךָ עָשִׂיתִי: אֵלִיָּהוּ מַלְאַךְ הַבְּרִית הִנֵּה שֶׁלְּךָ לְפָנֶיךָ עֲמוֹד עַל־יְמִינִי וְסָמְכֵנִי: שָׂשׂ אָנֹכִי עַל־אִמְרָתֶךָ כְּמוֹצֵא שָׁלָל רָב: שָׁלוֹם רָב לְאֹהֲבֵי תוֹרָתֶךָ וְאֵין לָמוֹ מִכְשׁוֹל: אַשְׁרֵי תִּבְחַר וּתְקָרֵב יִשְׁכֹּן חֲצֵרֶיךָ נִשְׂבְּעָה בְּטוּב בֵּיתֶךָ קְדֹשׁ הֵיכָלֶךָ:

המוהל מברך **בָּרוּךְ** אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל הַמִּילָה:

אבי הבן מברך בין מילה לפריעה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לְהַכְנִיסוֹ בִּבְרִיתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ:

והעומדים שם עונים כְּשֵׁם שֶׁנִּכְנַס לַבְּרִית. כֵּן יִכָּנֵס לְתוֹרָה וּלְחֻפָּה וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים:

ולאחר שעשה החיתוך כראוי ימהר לעשות הפריעה והמציצה ונוטל את הכוס ומברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדֵּשׁ יְדִיד מִבֶּטֶן וְחֹק בִּשְׁאֵרוֹ שָׂם וְצֶאֱצָאָיו חָתַם בְּאוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ עַל־כֵּן בִּשְׂכַר זֹאת אֵל חַי חֶלְקֵנוּ צוּרֵנוּ צַוֵּה לְהַצִּיל יְדִידוּת שְׁאֵרֵנוּ מִשַּׁחַת לְמַעַן בְּרִיתוֹ אֲשֶׁר שָׂם בִּבְשָׂרֵנוּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה כּוֹרֵת הַבְּרִית:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ קַיֵּם אֶת־הַיֶּלֶד הַזֶּה לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ וְיִקָּרֵא שְׁמוֹ בְּיִשְׂרָאֵל פב"פ יִשְׂמַח הָאָב בְּיוֹצֵא חֲלָצָיו וְתָגֵל אִמּוֹ בִּפְרִי בִטְנָהּ: כַּכָּתוּב יִשְׂמַח־אָבִיךָ וְאִמֶּךָ וְתָגֵל יוֹלַדְתֶּךָ: וְנֶאֱמַר וָאֶעֱבֹר עָלַיִךְ וָאֶרְאֵךְ מִתְבּוֹסֶסֶת בְּדָמָיִךְ וָאֹמַר לָךְ בְּדָמַיִךְ חֲיִי.
ואמר

א) במדבר כה יא. ב) בראשית מט יח. ג) תהלים קיט קסו. ד) שם קיט קסב. ה) שם קיט קסה. ו) שם סה ה. ז) משלי כג כה. ח) יחזקאל טז ו.

וָאֹמַר לָךְ בְּדָמַיִךְ חֲיִי: וְנֶאֱמַר זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ דָּבָר צִוָּה לְאֶלֶף דּוֹר: אֲשֶׁר כָּרַת אֶת־אַבְרָהָם וּשְׁבוּעָתוֹ לְיִשְׂחָק: וַיַּעֲמִידֶהָ לְיַעֲקֹב לְחֹק לְיִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם: וְנֶאֱמַר וַיָּמָל אַבְרָהָם אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ בֶּן־שְׁמֹנַת יָמִים כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ אֱלֹהִים: הוֹדוּ לַיהוָֹה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: הוֹדוּ לַיהוָֹה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: (פלוני) זֶה הַקָּטָן גָּדוֹל יִהְיֶה כְּשֵׁם שֶׁנִּכְנַס לַבְּרִית כֵּן יִכָּנֵס לְתוֹרָה וּלְחֻפָּה וּלְמַעֲשִׂים טוֹבִים:

ושותים לתינוק לשתות מכוס הברכה או ישתה בעצמו · ואחר המילה יתפלל תפלה זו הסנדק ואבי הבן:

רבונו של עולם יהי רצון מלפניך שיהא זה חשוב ומקובל לפניך כאלו הקרבתיהו לפני כסא כבודך ואתה ברחמיך הרבים שלח על ידי מלאכיך הקדושים נשמה קדושה וטהורה (לפ"ב"פ) הנמול עתה לשמך הגדול ושיהיה לבו פתוח כפתחו של אולם בתורתך הקדושה ללמוד וללמד לשמור ולעשות ותן לו אריכות ימים ושנים חיים של יראת חטא חיים של עושר וכבוד ושתמלא משאלות לבו לטובה אמן וכן יהי רצון:

מי שברך אבותינו אברהם יצחק ויעקב משה ואהרן דוד ושלמה הוא יברך את הילד הרך הנמול (פ"ב"פ) בעבור (שפ"ב"פ) נדר עבורו לצדקה לבקור חולים בשכר זה הקב"ה ישלח לו מהרה רפואה שלמה בכל רמ"ח אבריו ושס"ה גידיו ויגדלהו לתורה ולחופה ולמעשים טובים ונאמר אמן:

דיני פדיון הבן

מצות עשה לפדות כל איש ישראל את בנו שהוא בכור לאמו הישראלית מיום שלשים ולמעלה דהיינו ביום ל"א בחמשה סלעים ואם פדאו קודם אינו פדוי מכאן ואילך עובר בעשה · והחמש סלעים הם משקל שמונה לוט כסף נקי (סקורין פיי"ן דלב"ר) במשקל סקיסר דמדינתנו ואלו חמשה סלעים יתן לכהן בכסף או בשוה כסף מכל דבר שירצה חוץ מקרקעות עבדים ושטרות ואם עשה כנס אינו פדוי:

והא לך סדר פדיון הבן

האב מייתי ליה לבכור קמי' כהן ומייתי כסף או שוה כסף חמשה סלעים ומודיע לכהן שהוא בכור פטר רחם לאמו הישראלית ואומר לו:

אִשְׁתִּי הַיִּשְׂרְאֵלִית יָלְדָה לִי בֵּן זֶה הַבְּכוֹר: הכהן שואל לאב ואומר בְּמַאי בָּעִית טְפֵי בִּבְנָךְ בְּכוֹרָךְ אוֹ בְּחָמֵשׁ סְלָעִים דְּמִחַיְּבַתְּ לִתֵּן לִי בְּפִדְיוֹן בִּנְךָ בְּכוֹרְךָ זֶה: האב אומר בְּעֵינָא בִּבְנִי בְּכוֹרִי זֶה וְהֵילָךְ חָמֵשׁ סְלָעִים בְּפִדְיוֹן דְּמִחַיְּבְנָא בֵּיהּ:

א) תהלים קה ח ב) שם קה ט. ג) שם קה י. ד) בראשית כא ד. ה) תהלים קז א.

ברוך

סדר פדיון הבן

והכהן מברך אחר לכהן הפדיון מברך אח״כ .

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל פִּדְיוֹן הַבֵּן :

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לִזְמַן הַזֶּה :

יש שנהגו לעשות סעודה ואם יש שם יין עשה הפדיון בתוך הסעודה אחר המוציא ומברך הכהן על היין מיד אחר הפדיון ואם אין שם יין עשה הפדיון שלא בתוך הסעודה ולא מברך הכהן על שאר משקים וסעודה זו הוי סעודת מצוה :

סדר הכנסת שבת

מאד מאד צריך ליזהר בהדלקת נרות להדליק קודם שקיעת החמה שקיעה הנראית דהיינו בעוד השמש זורח בראשי האילנות בשדה בארץ המישור שאין שום הר במערב או בראשי גגים הגבוהים בעיר ולא לעשות אח״כ שום מלאכה כלל כדי להוסיף מחול על הקדש מעט כי אחר סילוק וביאת האור מראשי האילנות וגגים הגבוהים בכמו ד׳ חלקי ששים משעה (שקורין מינוטין) אזי היא שקיעה האמיתית שהוא סילוק וביאת האור מראשי ההרים הגבוהים שבא״י ואז הוא תחילת זמן ביה״ש לר׳ יהודה בברייתא ופסקו בגמ׳ הלכה כמותו בכניסת שבת לחומרא לפי שהוא ספק של תורה באיסור כרת וסקילה ח״ו ולא כר׳ יוסי דאמר שתחילת זמן ביה״ש הוא בסוף ביה״ש דר׳ יהודה שהוא בבדי חומש שעה וחצי חומש משעות השוות (שהן כ״ד במעל״ע והן י״ח מינוטין) אחר השקיעה האמיתית בימים השוים שהם ימי ניסן ותשרי בא״י ואז הוא ודאי לילה לר׳ יהודה ומשך זמן שנמשך ביה״ש דר׳ יוסי הוא מועט מאד דהיינו ערך ב׳ חלקי ששים משעה לבד כי בשליש שעה משעות השוות אחר שקיעה האמיתית הוא ודאי לילה גם לר׳ יוסי בא״י בימים השוים (כמ״ש בסמ״ג בהל׳ תרומה) שאז הוא זמן צאת ג׳ כוכבים בינונים בא״י בימים אלו תם בכל החורף כמעט דהיינו שאז כשהרקיע בטהרתו והאויר זך נראים אז ג׳ כוכבים בינונים לזכי הראות מהאצטגנינין הבקיאים בגודל גוף הכוכבים כולם ברקיע (וכמ״ש בתשו׳ מהר״ם ב״ב בשם ר״י) ובגודל אורם ויודעים שאלו ג׳ הנראים להם הם בינונים בגודל גופם ברקיע תם באורם (וכמ״ש הרמב״ך בפי׳ המשנה) והם אינם נראים לעולם לפני שקיעה האמיתית משא״כ בגדולים מהם בגופם או באורם שנראים לפעמים לפני שקיעה האמיתית בשהאויר זך והקטנים מהם בגופם או באורם אינן נראים עד לאחר זמן מה יותר משליש שעה אחר שקיעה האמיתית ומה שנראים לפעמים כוכבים קטנים מאד מקודם לשליש שעה אחר השקיעה בא״י (וכפי ערך זה במדינותינו) הם באמת גדולים ברקיע אלא שלמראית עינינו נראים קטנים (כמ״ש בתשו׳ ר״י במהר״ם ב״ב שם והובאה ב״י ביו״ד סי׳ רס״ב והלא בש״ך שלא ע״ש רק בב״י) ובמדינות אלו זמן צאת ג׳ כוכבים בינונים בימים השוים הוא בכמו חצי שעה בקירוב **אחר** שקיעה האמיתית שהן ל״ד חלקי ששים בקירוב אחר שקיעה הנראית של חדשי החמה פוחת ...ליל צ״ח שהאויר זך וכן בכל החורף במעט (שבמרחשון

ביום

מעט מחשרי שנראים או ג׳ כוכבים בכחצי שעה אחר שקיעה הנראית ובטבת שוף מעט על תשרי ובאדר חוזר ופוחת מעט כבמרחשון ובניסן חוזר להיות בשוה עם תשרי (ע׳ בס׳ אילים במעין חתום) ופסקו בגמרא הלכה כר׳ יוסי לחומרא כמו ביציאת שבת וק״ש של ערבית וכיוצא בהן שאינו ודאי לילה עד צאת הכוכבים הבינתים בגודל נפס ברקיע ובאורם ולפי שאין אנו בקיאים בהם לכך צריך להחמיר בקיץ לענין ק״ש של ערבית עד שעה שלימה אחר השקיעה ובמו״ש להוסיף אח״כ מעט מחול על הקדש ובחורף שהימים קצרים ורבתה המכשלה מאד בנשים להדליק נר שבת אחר השקיעה וגם באנשים ע״ה וקלי הדעת במלאכות אחרות צריך להודיעם שהוא איסור גמור של תורה ולהוכיחם בדברים רכים וקשים אולי ישמעו לו אבל אם יודע שלא ישמעו לו לא יוכיחם ולא יודיעם כלל וכלל כי מוטב שיהיו שוגגים ואל יהו מזידים כדאיתא בגמ׳ גבי תוס׳ יוה״כ והיינו דווקא תיכף אחר השקיעה עד סמוך לחצי שעה אחר כך כי אז בקרוב לחצי שעה אחר השקיעה בחורף חובה של תורה למחות בידם ביד חזקה בעונשים ונידויים אם לא ישמעו שבודאי איסור של תורה אין אומרים מוטב שיהיו שוגגים וכו׳ ובקיץ השיעור משתנה לפי החדשים כנטיית המדינה לצפון העולם וחסרון ידיעה בזה אינו נקרא ספק בזה ולכן צריך להחמיר ולמחות בכל תוקף במדינות אלו: גם בקיץ בכחצי שעה אחר שקיעה האמיתית עכ״פ ויש אומרים שספק של תורה דינו כודאי איסור של תורה לענין זה ולכן צריך למחות בכל תוקף בין בקיץ בין בחורף תיכף אחר שקיעה האמיתית שהוא תחלת ביה״ש דר׳ יהודה ולא אמרו בגמ׳ מוטב שיהיו שוגגים אלא לענין תוס׳ מחול על הקדש ולא לענין עצומו של יום אפי׳ לספיקו וכן עיקר להחמיר בשל תורה אבל לענין תפלת המנחה שהיא מד״ס אין למחות ביד המקילין בין בחול בין בשבת ובפרט בשעת הדחק בימות החורף שהיום קצר וכמו שמצינו שהתירו חכמים איסור שבות מד״ס בביה״ש בשעת הדחק ולצורך מצוה עוברת (אבל אין לסמוך כלל להקל עפ״י מ״ש הרב״י בש״ע הל׳ שבת בשם י״א והיא דעת ר״ת וסיעתו שעד כדי הילוך ג׳ מילין ורביע שהוא קרוב לשעה בינונית אחר השקיעה הוא יום גמור ואח״כ מתחיל ביה״ש דר׳ יהודה והוא כדי הילוך ג׳ רבעי מיל שאז הוא זמן צאת הכוכבים ולילה ודאי כבארז״ל שמשקיעת החמה עד צ״ה הוא כדי הילוך ד׳ מילין כי כבר חזר בו הב״י בש״ע י״ד הל׳ מילה ופסק בפשיטות דאחר השקיעה מיד הוא ביה״ש וכ״פ הש״ך שם וכ״פ הפר״ח לאו״ח סי׳ תרע״ב וטעמם ונמוקם עמהם כי ר״ת וסיעתו יחידאי נינהו נגד הגאונים הראשונים רב שרירא ורב האי בנו (הובא לשונם בתשו׳ ר״מ אלשקר סי׳ צ״ו) ואחריהם רבינו חננאל (בש״ל) והרי״ף והרמב״ם והראב״ן וסיעתם ונגד ר״י בעל התוס׳ ובעל העיטור וסיעתם ואינהו בתראי וחלקו על ר״ת וכ״כ הרא״ש בשם הר״י: ומה גם כי דעת זו היא נגד החוש ופליאה נשגבה שהרי שיעור ד׳ מילין מהשקיעה עד צ״ה שבדברי רז״ל בגמ׳ מבואר שם בפי׳ בגמ׳ שהוא שיעור א׳ ממש כשיעור ד׳ מילין שמן ע״ה עד נץ החמה ובעת עליית ע״ה נראה בעליל שהרקיע הוא לא כוכבים ולא ג׳ כוכבים בלבד וכבה הוא ממש ודאי בסוף הילוך ד׳ מילין אחר שקיעה אבל זמן תחלת הלילה לענין מצות של תורה שהוא בצאת וראיית ג׳ כוכבים בד ידאי שהוא מוקדם הרבה לזמן צאת וראיית כל הכוכבים כמו שנראי׳ בעת עליית ע״ה ועוד יש פליאות עצומות מהחוש על דעת זו וגם ראיות רבות ועצומות מסוגיות הלמוד לדעת הגאונים וגם שאין דבריהם צריכים חיזוק כנודע שדבריהם קבלה):

והן קצת אזהרות והערות להרים מכשולות ושגגות השכיחות ומצויות זלפ״ד הרבה מגדולי הראשונים יש בהן איסור כרת וסקילה במזיד וחיוב חטאת בשוגג ה׳ יכפר:

שלא לסמוך על היתר הנהוג באם נפל זבוב או שאר פסולת לכוס או לקערה להוציאו ע״י כף ולשאוב קצת משקה עמו כו׳ כי יש בזה חשש חיוב חטאת ואיסור סקילה ח״ו · ואין תקנה רק לשפוך מהכוס עד שיצא הפסולת מתוכו: ולא ינפח עליו ברוח פיו עד שיצא: אבל מותר לנפח עליו להקריבו לדופן הכוס ואז יטהו וישפוך ממנו עד שיפול הפסולת מתוכו: שכיון שנפילת הפסולת לחוץ הוא ע״י שאוחז בידו הכוס עם המשקה שבתוכו ומטהו בידו ה״ז נקרא בורר אוכל מתוך פסולת ומותר כדי לשתות מיד וכן אם נפל לקערה שיש בה רוטב ואפי׳ שומן הצף ע״פ הרוטב לא יורקנו ע״י כף עם רוטב שה״ז כבורר פסולת מאוכל וחייב:

ליזהר מאד שלא לאכול בשבת פולין (שקורין באב) בין חיין בין מבושלים בעודם בשרביטין שלהם כי מאחר שאין השרביטים ראוי לאכילה יש בהם משום מפרק לד״ה שהוא תולדת הדש וחייב חטאת וסקילה ח״ו ואעפ״י שכבר ניתקו הפולין מהשרביטים על ידי הבישול ואינן מחוברים בו · וכן בשומשמין · ובעל נפש יחמיר לעצמו גם במין קטניות (שקורין ארבעס) בעודן בשרביטן אף שהשרביטין ראויים לאכילה · כי אין זה היתר ברור:

טוב למנוע מלאכול אגוזים ולוזים בשבת אא״כ הוציאם מקליפתם מע״ש כי הנה אף בעוד שהפרי מונח בקליפתו כולו או מקצתו מותר להסיר קליפתו בידו ואין בו משום בורר פסולת מאוכל מ״מ לאחר שהוסרה הקליפה אם מונחת איזה חתיכת קליפה בין חתיכות פרי או בין שלמי׳ אם כסירה משם חייב חטאת וסקילה משום בורר פסולת מתוך אוכל אלא יברור הפרי מהקליפות ולא יגע בקליפות כלל · ואפילו אם הקליפות מונחות לבדן בלי שום פרי ביניהן יש איסור גדול בטלטולן משום מוקצה כנודע · וקשה להזהר בכל זה:

אעפ״י שאין בישול אחר בישול בדבר יבש · מ״מ אם חוזר ונמחה ממנו קצת יש בו משום בישול אחר בישול בלחלוחית המחוי אם היס״ב · ולכן צריך ליזהר במאד שלא להחם בשר או עופות צלוים או מבושלים אם יתחמם המוהל הנמחה מהם עד שהי״ס בו משום איסור סקילה וכרת ח״ו וכן שלא לשפוך בכ״ר שהיס״ב עי׳ צוקער כי מאחר שהצוקער נמחה יש בו משום בישול · ולכן אין להקל במלח שלנו אף שנתבשל תחלה שמאחר שחוזר ונמחה אין להקל בו יותר מבמלח שבימיהם · לפי חילוק הדעות שבש״ע שי״א אפי׳ ליתן בכ״ש שהיס״ב · והמחמיר תע״ב:

סדר מנחת ערב שבת

אומרים זה בכל ערב שבת קודם מנחה לבד בחל יו״ט או חוה״מ בערב שבת [illegible]

א הֹדוּ לַיהֹוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: ב יֹאמְרוּ גְּאוּלֵי יְהֹוָה
אֲשֶׁר גְּאָלָם מִיַּד־צָר: ג וּמֵאֲרָצוֹת קִבְּצָם מִמִּזְרָח וּמִמַּעֲרָב
מִצָּפוֹן וּמִיָּם: ד תָּעוּ בַמִּדְבָּר בִּישִׁימוֹן דָּרֶךְ עִיר מוֹשָׁב לֹא מָצָאוּ:

ה רְעֵבִים גַּם־צְמֵאִים נַפְשָׁם בָּהֶם תִּתְעַטָּף׃ ו וַיִּצְעֲקוּ אֶל־יְהוָה
בַּצַּר לָהֶם מִמְּצוּקוֹתֵיהֶם יַצִּילֵם׃ ז וַיַּדְרִיכֵם בְּדֶרֶךְ יְשָׁרָה לָלֶכֶת
אֶל־עִיר מוֹשָׁב׃ ח יוֹדוּ לַיהוָה חַסְדּוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם׃ ט כִּי־
הִשְׂבִּיעַ נֶפֶשׁ שֹׁקֵקָה וְנֶפֶשׁ רְעֵבָה מִלֵּא־טוֹב׃ י יֹשְׁבֵי חֹשֶׁךְ
וְצַלְמָוֶת אֲסִירֵי עֳנִי וּבַרְזֶל׃ יא כִּי־הִמְרוּ אִמְרֵי־אֵל וַעֲצַת עֶלְיוֹן
נָאָצוּ׃ יב וַיַּכְנַע בֶּעָמָל לִבָּם כָּשְׁלוּ וְאֵין עֹזֵר׃ יג וַיִּזְעֲקוּ אֶל־יְהוָה
בַּצַּר לָהֶם מִמְּצֻקוֹתֵיהֶם יוֹשִׁיעֵם׃ יד יוֹצִיאֵם מֵחֹשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת
וּמוֹסְרוֹתֵיהֶם יְנַתֵּק׃ טו יוֹדוּ לַיהוָה חַסְדּוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם׃
טז כִּי־שִׁבַּר דַּלְתוֹת נְחֹשֶׁת וּבְרִיחֵי בַרְזֶל גִּדֵּעַ׃ יז אֱוִלִים מִדֶּרֶךְ
פִּשְׁעָם וּמֵעֲוֺנֹתֵיהֶם יִתְעַנּוּ׃ יח כָּל־אֹכֶל תְּתַעֵב נַפְשָׁם וַיַּגִּיעוּ עַד
שַׁעֲרֵי־מָוֶת׃ יט וַיִּזְעֲקוּ אֶל־יְהוָה בַּצַּר לָהֶם מִמְּצֻקוֹתֵיהֶם
יוֹשִׁיעֵם׃ כ יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וְיִרְפָּאֵם וִימַלֵּט מִשְּׁחִיתוֹתָם׃ כא יוֹדוּ
לַיהוָה חַסְדּוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם׃ כב וְיִזְבְּחוּ זִבְחֵי תוֹדָה וִיסַפְּרוּ
מַעֲשָׂיו בְּרִנָּה׃ כג יוֹרְדֵי הַיָּם בָּאֳנִיּוֹת עֹשֵׂי מְלָאכָה בְּמַיִם רַבִּים׃
כד הֵמָּה רָאוּ מַעֲשֵׂי יְהוָה וְנִפְלְאוֹתָיו בִּמְצוּלָה׃ כה וַיֹּאמֶר וַיַּעֲמֵד
רוּחַ סְעָרָה וַתְּרוֹמֵם גַּלָּיו׃ כו יַעֲלוּ שָׁמַיִם יֵרְדוּ תְהוֹמוֹת נַפְשָׁם
בְּרָעָה תִתְמוֹגָג׃ כז יָחוֹגּוּ וְיָנוּעוּ כַּשִּׁכּוֹר וְכָל־חָכְמָתָם תִּתְבַּלָּע׃
כח וַיִּצְעֲקוּ אֶל־יְהוָה בַּצַּר לָהֶם וּמִמְּצוּקֹתֵיהֶם יוֹצִיאֵם׃ כט יָקֵם
סְעָרָה לִדְמָמָה וַיֶּחֱשׁוּ גַּלֵּיהֶם׃ ל וַיִּשְׂמְחוּ כִי־יִשְׁתֹּקוּ וַיַּנְחֵם אֶל
מְחוֹז חֶפְצָם׃ לא יוֹדוּ לַיהוָה חַסְדּוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם׃
לב וִירוֹמְמוּהוּ בִּקְהַל עָם וּבְמוֹשַׁב זְקֵנִים יְהַלְלוּהוּ׃ לג יָשֵׂם נְהָרוֹת
לְמִדְבָּר וּמֹצָאֵי מַיִם לְצִמָּאוֹן׃ לד אֶרֶץ פְּרִי לִמְלֵחָה מֵרָעַת יוֹשְׁבֵי
בָהּ׃ לה יָשֵׂם מִדְבָּר לַאֲגַם־מַיִם וְאֶרֶץ צִיָּה לְמֹצָאֵי מָיִם׃ לו וַיּוֹשֶׁב
שָׁם רְעֵבִים וַיְכוֹנְנוּ עִיר מוֹשָׁב׃ לז וַיִּזְרְעוּ שָׂדוֹת וַיִּטְּעוּ כְרָמִים
וַיַּעֲשׂוּ פְּרִי תְבוּאָה׃ לח וַיְבָרְכֵם וַיִּרְבּוּ מְאֹד וּבְהֶמְתָּם לֹא יַמְעִיט׃
לט וַיִּמְעֲטוּ וַיָּשֹׁחוּ מֵעֹצֶר רָעָה וְיָגוֹן׃ מ שֹׁפֵךְ בּוּז עַל־נְדִיבִים
וַיַּתְעֵם בְּתֹהוּ לֹא־דָרֶךְ׃ מא וַיְשַׂגֵּב אֶבְיוֹן מֵעוֹנִי וַיָּשֶׂם כַּצֹּאן
מִשְׁפָּחוֹת׃ מב יִרְאוּ יְשָׁרִים וְיִשְׂמָחוּ וְכָל־עַוְלָה קָפְצָה פִּיהָ׃ מג מִי־
חָכָם וְיִשְׁמָר־אֵלֶּה וְיִתְבּוֹנְנוּ חַסְדֵי יְהוָה׃

פָּתַח אֵלִיָּהוּ וְאָמַר רִבּוֹן עָלְמִין דְּאַנְתְּ הוּא חָד וְלָא בְּחֻשְׁבָּן אַנְתְּ הוּא עִלָּאָה עַל־כָּל־עִלָּאִין סְתִימָא עַל־כָּל־סְתִימִין לֵית מַחֲשָׁבָה תְּפִיסָא בָךְ כְּלָל: אַנְתְּ הוּא דְאַפִּיקַת עֲשַׂר תִּקּוּנִין וְקָרֵינָן לְהוֹן עֲשַׂר סְפִירָן לְאַנְהָגָא בְהוֹן עָלְמִין סְתִימִין דְּלָא אִתְגַּלְיָן וְעָלְמִין דְּאִתְגַּלְיָן וּבְהוֹן אִתְכְּסִיאַת מִבְּנֵי נָשָׁא וְאַנְתְּ הוּא דְקָשִׁיר לוֹן וּמְיַחֵד לוֹן וּבְגִין דְּאַנְתְּ מִלְּגָו כָּל־מָאן דְּאַפְרֵישׁ חַד מֵחַבְרֵיהּ מֵאִלֵּין עֲשַׂר סְפִירָן אִתְחַשֵּׁב לֵיהּ כְּאִלּוּ אַפְרֵשׁ בָּךְ: וְאִלֵּין עֲשַׂר סְפִירָן אִנּוּן אָזְלִין כְּסִדְרָן חַד אֲרִיךְ וְחַד קְצִיר וְחַד בֵּינוֹנִי: וְאַנְתְּ הוּא דְאַנְהִיג לוֹן וְלֵית מָאן דְאַנְהִיג לָךְ לָא לְעֵלָּא וְלָא לְתַתָּא וְלָא מִכָּל־סִטְרָא: לְבוּשִׁין תְּקִינַת לוֹן דְּמִנַּיְהוּ פָּרְחִין נִשְׁמָתִין לִבְנֵי נָשָׁא: וְכַמָּה גוּפִין. תְּקִינַת לוֹן דְּאִתְקְרִיאוּ גוּפִין לְגַבֵּי לְבוּשִׁין דִּמְכַסְיָן עֲלֵיהוֹן וְאִתְקְרִיאוּ בְּתִקּוּנָא דָא: חֶסֶד דְּרוֹעָא יְמִינָא: גְּבוּרָה דְּרוֹעָא שְׂמָאלָא: תִּפְאֶרֶת גּוּפָא: נֶצַח וְהוֹד תְּרֵין שׁוֹקִין: יְסוֹד סִיּוּמָא דְגוּפָא אוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ: מַלְכוּת פֶּה תּוֹרָה שֶׁבְּעַל פֶּה קָרֵינָן לָהּ: חָכְמָה מוֹחָא אִיהִי מַחֲשָׁבָה מִלְּגָו: בִּינָה לִבָּא וּבָהּ הַלֵּב מֵבִין וְעַל אִלֵּין תְּרֵין כְּתִיב הַנִּסְתָּרֹת לַיהוָֹה אֱלֹהֵינוּ: כֶּתֶר עֶלְיוֹן אִיהוּ כֶּתֶר מַלְכוּת וַעֲלֵיהּ אִתְּמַר מַגִּיד מֵרֵאשִׁית אַחֲרִית וְאִיהוּ קַרְקַפְתָּא דִּתְפִלֵּי מִלְּגָו אִיהוּ שֵׁם מַ״ה בזס יו״ד ה״א וא״ו ה״א דְּאִיהוּ אֹרַח אֲצִילוּת וְאִיהוּ שַׁקְיוּ דְאִילָנָא בִּדְרוֹעוֹי וְעַנְפּוֹי כְּמַיָּא דְאַשְׁקֵי לְאִילָנָא וְאִתְרַבֵּי בְּהַהוּא שַׁקְיוּ: רִבּוֹן עָלְמִין אַנְתְּ הוּא עִלַּת הָעִלּוֹת וְסִבַּת הַסִּבּוֹת דְּאַשְׁקֵי לְאִילָנָא בְּהַהוּא נְבִיעוּ: וְהַהוּא נְבִיעוּ אִיהוּ כְּנִשְׁמָתָא לְגוּפָא דְאִיהִי חַיִּים לְגוּפָא: וּבָךְ לֵית דִּמְיוֹן וְדִיּוֹקְנָא מִכָּל־מַה דִּלְגָו וּלְבַר: וּבְרָאתָ שְׁמַיָּא וְאַרְעָא וְאַפִּיקַת מִנְּהוֹן שִׁמְשָׁא וְסִיהֲרָא וְכוֹכְבַיָּא וּמַזָּלַיָּא: וּבְאַרְעָא אִילָנִין וְדִשְׁאִין וְגִנְתָּא דְעֵדֶן וְעִשְׂבִּין וְחֵיוָן וּבְעִירִין וְעוֹפִין וְנוּנִין וּבְנֵי נָשָׁא לְאִשְׁתְּמוֹדְעָא בְהוֹן עִלָּאִין וְאֵיךְ יִתְנַהֲגוּן עִלָּאִין וְתַתָּאִין וְאֵיךְ אִשְׁתְּמוֹדְעָן עִלָּאֵי מִתַּתָּאֵי וְלֵית דְּיָדַע בָּךְ כְּלָל: וּבַר מִנָּךְ לֵית יְחִידָא בְּעִלָּאֵי וְתַתָּאֵי וְאַנְתְּ אִשְׁתְּמוֹדַע עִלַּת עַל־כֹּלָּא וְאָדוֹן עַל כֹּלָּא: וְכָל־סְפִירָא אִית לָהּ שֵׁם יְדִיעָא

וּבְהוֹן אִתְקְרִיאוּ מַלְאֲכַיָּא : וְאַנְתְּ לֵית לָךְ שֵׁם יְדִיעָא דְּאַנְתְּ הוּא מְמַלֵּא כָל־שְׁמָהָן : וְאַנְתְּ הוּא שְׁלִימוּ דְּכֻלְּהוּ : וְכַד אַנְתְּ תִּסְתַּלֵּק מִנַּיְהוּ אִשְׁתָּאֲרוּ כֻּלְּהוּ שְׁמָהָן כְּגוּפָא בְּלָא נִשְׁמְתָא : אַנְתְּ הוּא חַכִּים וְלָא בְחָכְמָה יְדִיעָא אַנְתְּ הוּא מֵבִין וְלָא בְּבִינָה יְדִיעָא : לֵית לָךְ אֲתַר יְדִיעָא : אֶלָּא לְאִשְׁתְּמוֹדְעָא תּוּקְפָךְ וְחֵילָךְ לִבְנֵי נָשָׁא וּלְאַחֲזָאָה לוֹן אֵיךְ מִתְנַהֵג עָלְמָא בְּדִינָא וּבְרַחֲמֵי דְּאִית צֶדֶק וּמִשְׁפָּט כְּפוּם עוֹבְדֵיהוֹן דִּבְנֵי נָשָׁא : דִּין אִיהוּ גְבוּרָה מִשְׁפָּט עַמּוּדָא דְאֶמְצָעִיתָא צֶדֶק מַלְכוּתָא קַדִּישָׁא מֹאזְנֵי צֶדֶק תְּרֵין סַמְכֵי קְשׁוֹט הִין צֶדֶק אוֹת בְּרִית קֹדֶשׁ כֹּלָּא לְאַחֲזָאָה אֵיךְ מִתְנַהֵג עָלְמָא אֲבָל לָאו דְּאִית לָךְ צֶדֶק יְדִיעָא דְּאִיהוּ דִין וְלָא מִשְׁפָּט יְדִיעָא דְּאִיהוּ רַחֲמֵי וְלָא מִכָּל אִלֵּין מִדּוֹת כְּלָל : בָּרוּךְ יְהֹוָה לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן :

יְ דִיד נֶפֶשׁ אָב הָרַחֲמָן • מְשׁוֹךְ עַבְדְּךָ אֶל־רְצוֹנֶךָ • יָרוּץ עַבְדְּךָ
כְּמוֹ אַיָּל • יִשְׁתַּחֲוֶה אֶל מוּל הֲדָרֶךָ • יֶעֱרַב לוֹ יְדִידוּתֶיךָ •
מִנֹּפֶת צוּף וְכָל־טָעַם :

הָ דוּר נָאֶה זִיו הָעוֹלָם • נַפְשִׁי חוֹלַת אַהֲבָתֶךָ • אָנָּא אֵל־נָא רְפָא
נָא לָהּ • בְּהַרְאוֹת לָהּ נֹעַם זִיוֶךָ • אָז תִּתְחַזֵּק וְתִתְרַפֵּא •
וְהָיְתָה לָּהּ שִׂמְחַת עוֹלָם :

וָ תִיק יֶהֱמוּ רַחֲמֶיךָ • וְחוּסָה נָא עַל בֵּן אֲהוּבֶךָ • כִּי־זֶה כַּמָּה
נִכְסוֹף נִכְסַפְתִּי לִרְאוֹת בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ • אֵלֶּה חָמְדָה לִבִּי
וְחוּסָה נָא וְאַל תִּתְעַלָּם :

הִ גָּלֶה נָא וּפְרוֹס חֲבִיבִי עָלַי אֶת־סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ • תָּאִיר אֶרֶץ
מִכְּבוֹדֶךָ • נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בָּךְ • מַהֵר אָהוּב כִּי בָא מוֹעֵד •
וְחָנֵּנוּ כִּימֵי עוֹלָם :

י״ם והוס״ם סהל בשבת אין אומרים לכו נרננה רק מתחילין מזמור לדוד

א לְכוּ נְרַנְּנָה לַיהוָֹה נָרִיעָה לְצוּר יִשְׁעֵנוּ׃ ב נְקַדְּמָה
פָנָיו בְּתוֹדָה בִּזְמִרוֹת נָרִיעַ לוֹ׃ ג כִּי אֵל גָּדוֹל
יְהוָֹה וּמֶלֶךְ גָּדוֹל עַל־כָּל־אֱלֹהִים׃ ד אֲשֶׁר בְּיָדוֹ
מֶחְקְרֵי־אָרֶץ וְתוֹעֲפוֹת הָרִים לוֹ׃ ה אֲשֶׁר־לוֹ הַיָּם וְהוּא
עָשָׂהוּ וְיַבֶּשֶׁת יָדָיו יָצָרוּ׃ ו בֹּאוּ נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִכְרָעָה
נִבְרְכָה לִפְנֵי־יְהוָֹה עֹשֵׂנוּ׃ ז כִּי הוּא אֱלֹהֵינוּ וַאֲנַחְנוּ עַם
מַרְעִיתוֹ וְצֹאן יָדוֹ הַיּוֹם אִם־בְּקֹלוֹ תִשְׁמָעוּ׃ ח אַל־
תַּקְשׁוּ לְבַבְכֶם כִּמְרִיבָה כְּיוֹם מַסָּה בַּמִּדְבָּר׃ ט אֲשֶׁר
נִסּוּנִי אֲבוֹתֵיכֶם בְּחָנוּנִי גַּם־רָאוּ פָעֳלִי׃ י אַרְבָּעִים
שָׁנָה ׀ אָקוּט בְּדוֹר וָאֹמַר עַם תֹּעֵי לֵבָב הֵם וְהֵם לֹא־
יָדְעוּ דְרָכָי׃ יא אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי בְאַפִּי אִם־יְבֹאוּן
אֶל־מְנוּחָתִי׃

א שִׁירוּ לַיהוָֹה שִׁיר חָדָשׁ שִׁירוּ לַיהוָֹה כָּל־הָאָרֶץ׃
ב שִׁירוּ לַיהוָֹה בָּרְכוּ שְׁמוֹ בַּשְּׂרוּ מִיּוֹם־לְיוֹם
יְשׁוּעָתוֹ׃ ג סַפְּרוּ בַגּוֹיִם כְּבוֹדוֹ בְּכָל־הָעַמִּים נִפְלְאוֹתָיו׃
ד כִּי גָדוֹל יְהוָֹה וּמְהֻלָּל מְאֹד נוֹרָא הוּא עַל־כָּל־
אֱלֹהִים׃ ה כִּי ׀ כָּל־אֱלֹהֵי הָעַמִּים אֱלִילִים ׀ וַיהוָֹה
שָׁמַיִם עָשָׂה׃ ו הוֹד־וְהָדָר לְפָנָיו עֹז וְתִפְאֶרֶת
בְּמִקְדָּשׁוֹ׃ ז הָבוּ לַיהוָֹה מִשְׁפְּחוֹת עַמִּים הָבוּ לַיהוָֹה
כָּבוֹד וָעֹז׃ ח הָבוּ לַיהוָֹה כְּבוֹד שְׁמוֹ שְׂאוּ מִנְחָה וּבֹאוּ
לְחַצְרוֹתָיו׃ ט הִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָֹה בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ חִילוּ
מִפָּנָיו כָּל־הָאָרֶץ׃ י אִמְרוּ בַגּוֹיִם ׀ יְהוָֹה מָלָךְ אַף־תִּכּוֹן
תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט יָדִין עַמִּים בְּמֵישָׁרִים׃ יא יִשְׂמְחוּ

הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל הָאָרֶץ יִרְעַם הַיָּם וּמְלֹאוֹ: יב יַעֲלֹז שָׂדַי
וְכָל־אֲשֶׁר־בּוֹ אָז יְרַנְּנוּ כָּל־עֲצֵי־יָעַר: יג לִפְנֵי יְהֹוָה
כִּי בָא כִּי בָא לִשְׁפֹּט הָאָרֶץ יִשְׁפֹּט־תֵּבֵל בְּצֶדֶק
וְעַמִּים בֶּאֱמוּנָתוֹ:

א יְהֹוָה מָלָךְ תָּגֵל הָאָרֶץ יִשְׂמְחוּ אִיִּים רַבִּים: ב עָנָן
וַעֲרָפֶל סְבִיבָיו צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כִּסְאוֹ:
ג אֵשׁ לְפָנָיו תֵּלֵךְ וּתְלַהֵט סָבִיב צָרָיו: ד הֵאִירוּ בְרָקָיו
תֵּבֵל רָאֲתָה וַתָּחֵל הָאָרֶץ: ה הָרִים כַּדּוֹנַג נָמַסּוּ
מִלִּפְנֵי יְהֹוָה מִלִּפְנֵי אֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ: ו הִגִּידוּ הַשָּׁמַיִם
צִדְקוֹ וְרָאוּ כָל־הָעַמִּים כְּבוֹדוֹ: ז יֵבֹשׁוּ כָּל־עֹבְדֵי פֶסֶל
הַמִּתְהַלְלִים בָּאֱלִילִים הִשְׁתַּחֲווּ־לוֹ כָּל־אֱלֹהִים:
ח שָׁמְעָה וַתִּשְׂמַח ׀ צִיּוֹן וַתָּגֵלְנָה בְּנוֹת יְהוּדָה לְמַעַן
מִשְׁפָּטֶיךָ יְהֹוָה: ט כִּי־אַתָּה יְהֹוָה עֶלְיוֹן עַל־כָּל־הָאָרֶץ
מְאֹד נַעֲלֵיתָ עַל־כָּל־אֱלֹהִים: י אֹהֲבֵי יְהֹוָה שִׂנְאוּ רָע
שֹׁמֵר נַפְשׁוֹת חֲסִידָיו מִיַּד רְשָׁעִים יַצִּילֵם: יא אוֹר
זָרֻעַ לַצַּדִּיק וּלְיִשְׁרֵי־לֵב שִׂמְחָה: יב שִׂמְחוּ צַדִּיקִים
בַּיהֹוָה וְהוֹדוּ לְזֵכֶר קָדְשׁוֹ:

א מִזְמוֹר שִׁירוּ לַיהֹוָה ׀ שִׁיר חָדָשׁ כִּי־נִפְלָאוֹת עָשָׂה
הוֹשִׁיעָה־לּוֹ יְמִינוֹ וּזְרוֹעַ קָדְשׁוֹ: ב הוֹדִיעַ
יְהֹוָה יְשׁוּעָתוֹ לְעֵינֵי הַגּוֹיִם גִּלָּה צִדְקָתוֹ: ג זָכַר חַסְדּוֹ ׀
וֶאֱמוּנָתוֹ לְבֵית יִשְׂרָאֵל רָאוּ כָל־אַפְסֵי־אָרֶץ אֵת יְשׁוּעַת
אֱלֹהֵינוּ: ד הָרִיעוּ לַיהֹוָה כָּל־הָאָרֶץ פִּצְחוּ וְרַנְּנוּ וְזַמֵּרוּ:
ה זַמְּרוּ לַיהֹוָה בְּכִנּוֹר בְּכִנּוֹר וְקוֹל זִמְרָה: ו בַּחֲצֹצְרוֹת

וְקוֹל שׁוֹפָר הָרִיעוּ לִפְנֵי ׀ הַמֶּלֶךְ יְהוָה: ז יִרְעַם הַיָּם
וּמְלֹאוֹ תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ: ח נְהָרוֹת יִמְחֲאוּ־כָף יַחַד
הָרִים יְרַנֵּנוּ: ט לִפְנֵי יְהוָה כִּי בָא לִשְׁפֹּט הָאָרֶץ
יִשְׁפֹּט־תֵּבֵל בְּצֶדֶק וְעַמִּים בְּמֵישָׁרִים:

א יְהוָה מָלָךְ יִרְגְּזוּ עַמִּים יֹשֵׁב כְּרוּבִים תָּנוּט הָאָרֶץ:
ב יְהוָה בְּצִיּוֹן גָּדוֹל וְרָם הוּא עַל־כָּל־הָעַמִּים:
ג יוֹדוּ שִׁמְךָ גָּדוֹל וְנוֹרָא קָדוֹשׁ הוּא: ד וְעֹז מֶלֶךְ
מִשְׁפָּט אָהֵב אַתָּה כּוֹנַנְתָּ מֵישָׁרִים מִשְׁפָּט וּצְדָקָה
בְּיַעֲקֹב ׀ אַתָּה עָשִׂיתָ: ה רוֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו קָדוֹשׁ הוּא: ו מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן ׀
בְּכֹהֲנָיו וּשְׁמוּאֵל בְּקֹרְאֵי שְׁמוֹ קֹרְאִים אֶל־יְהוָה וְהוּא
יַעֲנֵם: ז בְּעַמּוּד עָנָן יְדַבֵּר אֲלֵיהֶם שָׁמְרוּ עֵדֹתָיו וְחֹק
נָתַן־לָמוֹ: ח יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אַתָּה עֲנִיתָם אֵל נֹשֵׂא הָיִיתָ
לָהֶם וְנֹקֵם עַל־עֲלִילוֹתָם: ט רוֹמְמוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ כִּי קָדוֹשׁ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ:

א **מִזְמוֹר** לְדָוִד הָבוּ לַיהוָה בְּנֵי אֵלִים הָבוּ
לַיהוָה כָּבוֹד וָעֹז: ב הָבוּ לַיהוָה
כְּבוֹד שְׁמוֹ הִשְׁתַּחֲווּ לַיהוָה בְּהַדְרַת־קֹדֶשׁ:
ג קוֹל יְהוָה עַל־הַמָּיִם אֵל־הַכָּבוֹד הִרְעִים
יְהוָה עַל־מַיִם רַבִּים: ד קוֹל־יְהוָה בַּכֹּחַ קוֹל
יְהוָה בֶּהָדָר: ה קוֹל יְהוָה שֹׁבֵר אֲרָזִים
וַיְשַׁבֵּר יְהוָה אֶת־אַרְזֵי הַלְּבָנוֹן: ו וַיַּרְקִידֵם

(א) תהלים צט. (ב) שם כט.

כְּמוֹ־עֵגֶל לְבָנוֹן וְשִׂרְיוֹן כְּמוֹ בֶן־רְאֵמִים׃
ז קוֹל־יְהוָֹה חֹצֵב לַהֲבוֹת אֵשׁ׃ ח קוֹל יְהוָֹה
יָחִיל מִדְבָּר יָחִיל יְהוָֹה מִדְבַּר קָדֵשׁ׃ ט קוֹל
יְהוָֹה ׀ יְחוֹלֵל אַיָּלוֹת וַיֶּחֱשֹׂף יְעָרוֹת וּבְהֵיכָלוֹ
כֻּלּוֹ אֹמֵר כָּבוֹד׃ י יְהוָֹה לַמַּבּוּל יָשָׁב וַיֵּשֶׁב
יְהוָֹה מֶלֶךְ לְעוֹלָם׃ יא יְהוָֹה עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן
יְהוָֹה ׀ יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם׃

אָנָּא בְּכֹחַ גְּדֻלַּת יְמִינְךָ תַּתִּיר צְרוּרָה׃ אב״ג ית״ץ
קַבֵּל רִנַּת עַמְּךָ שַׂגְּבֵנוּ טַהֲרֵנוּ נוֹרָא׃ קר״ע שט״ן
נָא גִבּוֹר דּוֹרְשֵׁי יִחוּדְךָ כְּבָבַת שָׁמְרֵם׃ נג״ד יכ״ש
בָּרְכֵם טַהֲרֵם רַחֲמֵי צִדְקָתְךָ תָּמִיד גָּמְלֵם׃ בט״ר צת״ג
חֲסִין קָדוֹשׁ בְּרוֹב טוּבְךָ נַהֵל עֲדָתֶךָ׃ חק״ב טנ״ע
יָחִיד גֵּאֶה לְעַמְּךָ פְּנֵה זוֹכְרֵי קְדֻשָּׁתֶךָ׃ יג״ל פז״ק
שַׁוְעָתֵנוּ קַבֵּל וּשְׁמַע צַעֲקָתֵנוּ יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת׃ שק״ו צי״ת
בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד׃

לְכָה דוֹדִי לִקְרַאת כַּלָּה׃ פְּנֵי שַׁבָּת נְקַבְּלָה׃ לכה

שָׁמוֹר וְזָכוֹר בְּדִבּוּר אֶחָד׃ הִשְׁמִיעָנוּ אֵל הַמְיֻחָד׃
יְהוָֹה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד׃ לְשֵׁם וּלְתִפְאֶרֶת
וְלִתְהִלָּה׃ לכה

לִקְרַאת שַׁבָּת לְכוּ וְנֵלְכָה׃ כִּי הִיא מְקוֹר הַבְּרָכָה׃
מֵרֹאשׁ מִקֶּדֶם נְסוּכָה׃ סוֹף מַעֲשֶׂה
בְּמַחֲשָׁבָה תְּחִלָּה׃ לכה

מִקְדַּשׁ מֶלֶךְ עִיר מְלוּכָה׃ קוּמִי צְאִי מִתּוֹךְ הַהֲפֵכָה׃
רַב לָךְ שֶׁבֶת בְּעֵמֶק הַבָּכָא׃ וְהוּא יַחֲמוֹל
עָלַיִךְ חֶמְלָה׃ לכה

הִתְנַעֲרִי מֵעָפָר קוּמִי · לִבְשִׁי בִּגְדֵי תִפְאַרְתֵּךְ עַמִּי · עַל־יַד בֶּן־יִשַׁי בֵּית הַלַּחְמִי · קָרְבָה אֶל־נַפְשִׁי גְאָלָהּ: לכה

הִתְעוֹרְרִי הִתְעוֹרְרִי · כִּי בָא אוֹרֵךְ קוּמִי אוֹרִי · עוּרִי עוּרִי שִׁיר דַּבֵּרִי · כְּבוֹד יְהוָה עָלַיִךְ נִגְלָה: לכה

לֹא תֵבֹשִׁי וְלֹא תִכָּלְמִי · מַה־תִּשְׁתּוֹחֲחִי וּמַה־תֶּהֱמִי · בָּךְ יֶחֱסוּ עֲנִיֵּי עַמִּי · וְנִבְנְתָה הָעִיר עַל־תִּלָּהּ: לכה

וְהָיוּ לִמְשִׁסָּה שֹׁאסָיִךְ · וְרָחֲקוּ כָּל־מְבַלְּעָיִךְ · יָשִׂישׂ עָלַיִךְ אֱלֹהָיִךְ · כִּמְשׂוֹשׂ חָתָן עַל־כַּלָּה: לכה

יָמִין וּשְׂמֹאל תִּפְרוֹצִי · וְאֶת־יְהוָה תַּעֲרִיצִי · עַל־יַד אִישׁ בֶּן־פַּרְצִי · וְנִשְׂמְחָה וְנָגִילָה: לכה

בּוֹאִי בְשָׁלוֹם עֲטֶרֶת בַּעְלָהּ · גַּם בְּרִנָּה (ביו״ט בְּשִׂמְחָה) וּבְצָהֳלָה · תּוֹךְ אֱמוּנֵי עַם־סְגֻלָּה · בּוֹאִי כַלָּה בּוֹאִי כַלָּה · יאמרו בלחש פעם ג׳ בּוֹאִי כַלָּה שַׁבָּת מַלְכְּתָא: לכה

א מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת: ב טוֹב לְהֹדוֹת לַיהוָה וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ עֶלְיוֹן: ג לְהַגִּיד בַּבֹּקֶר חַסְדֶּךָ וֶאֱמוּנָתְךָ בַּלֵּילוֹת: ד עֲלֵי־עָשׂוֹר וַעֲלֵי־נָבֶל עֲלֵי הִגָּיוֹן בְּכִנּוֹר: ה כִּי שִׂמַּחְתַּנִי יְהוָה בְּפָעֳלֶךָ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֲרַנֵּן: ו מַה־גָּדְלוּ מַעֲשֶׂיךָ יְהוָה מְאֹד עָמְקוּ מַחְשְׁבֹתֶיךָ: ז אִישׁ־בַּעַר לֹא יֵדָע וּכְסִיל לֹא־יָבִין אֶת־זֹאת: ח בִּפְרֹחַ רְשָׁעִים כְּמוֹ עֵשֶׂב וַיָּצִיצוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן לְהִשָּׁמְדָם עֲדֵי־עַד: ט וְאַתָּה מָרוֹם לְעֹלָם יְהוָה: י כִּי הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יְהוָה כִּי־הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יֹאבֵדוּ יִתְפָּרְדוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן: יא וַתָּרֶם כִּרְאֵים קַרְנִי בַּלֹּתִי בְּשֶׁמֶן רַעֲנָן: יב וַתַּבֵּט עֵינִי בְּשׁוּרָי בַּקָּמִים עָלַי מְרֵעִים תִּשְׁמַעְנָה אָזְנָי: יג צַדִּיק כַּתָּמָר יִפְרָח כְּאֶרֶז בַּלְּבָנוֹן יִשְׂגֶּה: יד שְׁתוּלִים בְּבֵית יְהוָה בְּחַצְרוֹת אֱלֹהֵינוּ יַפְרִיחוּ: טו עוֹד יְנוּבוּן בְּשֵׂיבָה

א) ישעיה נ יט (בשינוי). ב) תהלים צב.

דְּשֵׁנִים וְרַעֲנַנִּים יִהְיוּ׃ טו לְהַגִּיד כִּי־יָשָׁר יְהוָה צוּרִי וְלֹא־
עַ֫לָתָה (עולתה ק׳) בּוֹ׃

א יְהוָה מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ לָבֵשׁ יְהוָה עֹז הִתְאַזָּר אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל
בַּל־תִּמּוֹט׃ ב נָכוֹן כִּסְאֲךָ מֵאָז מֵעוֹלָם אָתָּה׃ ג נָשְׂאוּ
נְהָרוֹת ׀ יְהוָה נָשְׂאוּ נְהָרוֹת קוֹלָם יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דָּכְיָם׃ ד מִקֹּלוֹת ׀
מַיִם רַבִּים אַדִּירִים מִשְׁבְּרֵי־יָם אַדִּיר בַּמָּרוֹם יְהוָה׃ ה עֵדֹתֶיךָ׃
נֶאֶמְנוּ מְאֹד לְבֵיתְךָ נַאֲוָה־ (ס״א נָאֲוָה) קֹדֶשׁ יְהוָה לְאֹרֶךְ יָמִים׃

קדיש יתום ·

בשבת קודש נהגו לומרים זה המאמר והוא מזוהר פרשת תרומה׃

כְּגַוְנָא דְאִנּוּן מִתְיַחֲדִין לְעֵלָּא בְּאֶחָד אוּף הָכִי אִיהִי
אִתְיַחֲדַת לְתַתָּא בְּרָזָא דְאֶחָד לְמֶהֱוֵי עִמְּהוֹן
לְעֵלָּא חַד לָקֳבֵל חַד · קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶחָד
לְעֵלָּא לָא יָתִיב עַל כּוּרְסַיָּא דִיקָרֵהּ עַד דְּאִתְעֲבִידַת
אִיהִי בְּרָזָא דְאֶחָד כְּגַוְנָא דִילֵיהּ לְמֶהֱוֵי אֶחָד בְּאֶחָד
וְהָא אוֹקִימְנָא רָזָא דַיהוָה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד׃

רָזָא דְשַׁבָּת אִיהִי שַׁבָּת דְּאִתְאַחֲדַת בְּרָזָא דְאֶחָד
לְמִשְׁרֵי עֲלָהּ רָזָא דְאֶחָד · צְלוֹתָא דְמַעֲלֵי שַׁבַּתָּא
דְּהָא אִתְאַחֲדַת כּוּרְסַיָּא יַקִּירָא קַדִּישָׁא בְּרָזָא דְאֶחָד
וְאִתְתַּקְּנַת לְמִשְׁרֵי עֲלָהּ מַלְכָּא קַדִּישָׁא עִלָּאָה כַּד
עַיִל שַׁבַּתָּא אִיהִי אִתְיַחֲדַת וְאִתְפְּרְשַׁת מִסִּטְרָא אָחֳרָא׃
וְכָל־דִּינִין מִתְעַבְּרִין מִנָּהּ וְאִיהִי אִשְׁתְּאֲרַת בְּיִחוּדָא
דִנְהִירוּ קַדִּישָׁא וְאִתְעַטְּרַת בְּכַמָּה עִטְרִין לְגַבֵּי מַלְכָּא
קַדִּישָׁא׃ וְכָל־שׁוּלְטָנֵי רוּגְזִין וּמָארֵי דְדִינָא כֻּלְּהוּ
עַרְקִין וְאִתְעַבְּרוּ מִנָּהּ׃ וְלֵית שׁוּלְטָנָא אָחֳרָא בְּכֻלְּהוּ
עָלְמִין׃ וְאַנְפָּהָא נְהִירִין בִּנְהִירוּ עִלָּאָה וְאִתְעַטְּרַת

לְתַתָּא בְּעַמָּא קַדִּישָׁא : וְכֻלְּהוּ מִתְעַטְּרִין בְּנִשְׁמָתִין חַדְתִּין : כְּדֵין שֵׁירוּתָא דִצְלוֹתָא לְבָרְכָא לָהּ בְּחֶדְוָה בִּנְהִירוּ דְאַנְפִּין : חצי קדיש · ברכו ·

ביחיד יאמר ג״כ סוף המאמר אחר בנהירו דאנפין

וְלוֹמַר· בָּרְכוּ אֶת־יְהֹוָה הַמְבֹרָךְ · אֶת־דַּיְקָא דָא שַׁבָּת דְּמַעֲלֵי שַׁבַּתָּא : בָּרוּךְ יְהֹוָה הַמְבֹרָךְ דָא אַפִּיקוּ דְבִרְכָאָן מִמְּקוֹרָא דְחַיֵּי וַאֲתַר דְּנָפִיק מִנֵּיהּ כָּל־שַׁקְיוּ לְאַשְׁקָאָה לְכֹלָּא : וּבְגִין דְּאִיהוּ מְקוֹרָא בְּרָזָא דְאָת קַיָּמָא קָרֵינָן לֵיהּ הַמְבֹרָךְ אִיהוּ מַבּוּעָא דְבֵירָא וְכֵיוָן דְּמְטָאָן הָתָם הָא כֻלְּהוּ לְעוֹלָם וָעֶד וְדָא אִיהוּ בָּרוּךְ יְהֹוָה הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד :

ברוך אתה ·

תפלת ערבית

בחו״ס מתחילין שיר המעלות :

בחול יאמר א וְהוּא רַחוּם | יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלֹא יָעִיר כָּל־חֲמָתוֹ : ב יְהֹוָה הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ :

ג שִׁיר הַמַּעֲלוֹת הִנֵּה בָּרְכוּ אֶת־יְהֹוָה כָּל־עַבְדֵי יְהֹוָה הָעֹמְדִים בְּבֵית יְהֹוָה בַּלֵּילוֹת : ב שְׂאוּ־יְדֵכֶם קֹדֶשׁ וּבָרְכוּ אֶת־יְהֹוָה : ג יְבָרֶכְךָ יְהֹוָה מִצִּיּוֹן עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ : ד יוֹמָם | יְצַוֶּה יְהֹוָה | חַסְדּוֹ וּבַלַּיְלָה שִׁירֹה עִמִּי תְּפִלָּה לְאֵל חַיָּי : ה וּתְשׁוּעַת צַדִּיקִים מֵיְהֹוָה מָעוּזָּם בְּעֵת צָרָה : וַיַּעְזְרֵם יְהֹוָה וַיְפַלְּטֵם יְפַלְּטֵם מֵרְשָׁעִים וְיוֹשִׁיעֵם כִּי חָסוּ בוֹ :

א) תהלים עח (לח . ב) שם כ י . ג) שם קלד . ד) שם מב ט . ה) שם לז (לט . ו) שם מ ...

ר״ה״ח

יְהֹוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב־לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה א) : יְהֹוָה צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ ב) : יְהֹוָה הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ ג) :

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא׃ אמן : בְּעָלְמָא דִּי־בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ וְיַצְמַח פּוּרְקָנֵהּ וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ׃ אמן : בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל־בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן : יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא׃ אמן : לְעֵילָא מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן :

ויאמר הש״ץ בָּרְכוּ אֶת־יְהֹוָה הַמְבֹרָךְ :

והקהל עונים בָּרוּךְ יְהֹוָה הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד :

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בִּדְבָרוֹ מַעֲרִיב עֲרָבִים בְּחָכְמָה פּוֹתֵחַ שְׁעָרִים וּבִתְבוּנָה מְשַׁנֶּה עִתִּים וּמַחֲלִיף אֶת־הַזְּמַנִּים וּמְסַדֵּר אֶת־הַכּוֹכָבִים בְּמִשְׁמְרוֹתֵיהֶם בָּרָקִיעַ כִּרְצוֹנוֹ בּוֹרֵא יוֹם וָלָיְלָה גּוֹלֵל אוֹר מִפְּנֵי חֹשֶׁךְ וְחֹשֶׁךְ מִפְּנֵי אוֹר : וּמַעֲבִיר יוֹם וּמֵבִיא לָיְלָה וּמַבְדִּיל בֵּין יוֹם וּבֵין לָיְלָה יְהֹוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ : בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה הַמַּעֲרִיב עֲרָבִים :

אַהֲבַת עוֹלָם בֵּית יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ אָהָבְתָּ׃ תּוֹרָה וּמִצְוֹת חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים אוֹתָנוּ לִמַּדְתָּ עַל כֵּן יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בְּשָׁכְבֵנוּ וּבְקוּמֵנוּ נָשִׂיחַ בְּחֻקֶּיךָ וְנִשְׂמַח בְּדִבְרֵי תוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ לְעוֹלָם וָעֶד כִּי הֵם חַיֵּינוּ וְאֹרֶךְ יָמֵינוּ וּבָהֶם נֶהְגֶּה יוֹמָם וָלָיְלָה וְאַהֲבָתְךָ לֹא תָסוּר (נ״א אל תסיר) מִמֶּנּוּ לְעוֹלָמִים : בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אוֹהֵב עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל :

שמע

א) תהלים מו ח. ב) שם פד יג. ג) שם כ י.

ד שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ יְהֹוָה | אֶחָד:

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

ה וְאָהַבְתָּ אֵת יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ
וּבְכָל־מְאֹדֶךָ: ו וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר
אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל־לְבָבֶךָ: ז וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ
בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ
וּבְקוּמֶךָ: ח וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל־יָדֶךָ וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין
עֵינֶיךָ: ט וּכְתַבְתָּם עַל־מְזֻזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:
יג וְהָיָה אִם־שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי
מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְהֹוָה אֱלֹהֵיכֶם
וּלְעָבְדוֹ בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם: יד וְנָתַתִּי מְטַר־
אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ
וְיִצְהָרֶךָ: טו וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ וְאָכַלְתָּ
וְשָׂבָעְתָּ: טז הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן־יִפְתֶּה לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם
וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם: יז וְחָרָה
אַף־יְהֹוָה בָּכֶם וְעָצַר אֶת־הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר
וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל
הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהֹוָה נֹתֵן לָכֶם: יח וְשַׂמְתֶּם אֶת־
דְּבָרַי אֵלֶּה עַל־לְבַבְכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם
לְאוֹת עַל־יֶדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם: יט וְלִמַּדְתֶּם
אֹתָם אֶת־בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ
בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ: כ וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוּזוֹת
בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:

למען

א) דברים ו. ב) שם יא

כא לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר
נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם כִּימֵי
הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ׃
לז וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ לח דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל־
כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וְנָתְנוּ עַל־צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל
תְּכֵלֶת׃ לט וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם
אֶת־כָּל־מִצְוֹת יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא־תָתוּרוּ אַחֲרֵי
לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם׃
מ לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֹתָי וִהְיִיתֶם
קְדֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם׃ מא אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר
הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים
אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃

אֱמֶת וֶאֱמוּנָה כָּל־זֹאת וְקַיָּם עָלֵינוּ כִּי הוּא יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ וְאֵין זוּלָתוֹ׃ וַאֲנַחְנוּ יִשְׂרָאֵל עַמּוֹ׃
הַפּוֹדֵנוּ מִיַּד מְלָכִים מַלְכֵּנוּ הַגּוֹאֲלֵנוּ מִכַּף כָּל־
הֶעָרִיצִים הָאֵל הַנִּפְרָע לָנוּ מִצָּרֵינוּ וְהַמְשַׁלֵּם גְּמוּל
לְכָל־אֹיְבֵי נַפְשֵׁנוּ׃ הָעֹשֶׂה גְדוֹלוֹת עַד־אֵין חֵקֶר
וְנִפְלָאוֹת עַד־אֵין מִסְפָּר׃ הַשָּׂם נַפְשֵׁנוּ בַּחַיִּים וְלֹא־
נָתַן לַמּוֹט רַגְלֵנוּ׃ הַמַּדְרִיכֵנוּ עַל־בָּמוֹת אוֹיְבֵינוּ וַיָּרֶם
קַרְנֵנוּ עַל־כָּל־שֹׂנְאֵינוּ׃ הָאֵל הָעֹשֶׂה־לָּנוּ נְקָמָה בְּפַרְעֹה
וְאוֹתוֹת וּמוֹפְתִים בְּאַדְמַת בְּנֵי־חָם הַמַּכֶּה בְעֶבְרָתוֹ
כָּל־בְּכוֹרֵי מִצְרָיִם וַיּוֹצֵא אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם
לְחֵרוּת עוֹלָם הַמַּעֲבִיר בָּנָיו בֵּין גִּזְרֵי יַם־סוּף וְאֶת־

א) במדבר טו. ב) איוב ט י. ג) תהלים סו ט

רודפיהם

רוֹדְפֵיהֶם וְאֶת־שׂוֹנְאֵיהֶם בִּתְהוֹמוֹת טִבַּע וְרָאוּ בָנָיו
גְּבוּרָתוֹ שִׁבְּחוּ וְהוֹדוּ לִשְׁמוֹ וּמַלְכוּתוֹ בְּרָצוֹן קִבְּלוּ
עֲלֵיהֶם מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ עָנוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה
רַבָּה וְאָמְרוּ כֻלָּם :

מִי כָמֹכָה בָּאֵלִם יְהוָה מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ נוֹרָא
תְהִלֹּת עֹשֵׂה פֶלֶא : מַלְכוּתְךָ רָאוּ בָנֶיךָ בּוֹקֵעַ
יָם לִפְנֵי מֹשֶׁה זֶה אֵלִי עָנוּ וְאָמְרוּ : יְהוָה ׀ יִמְלֹךְ
לְעֹלָם וָעֶד :

וְנֶאֱמַר כִּי־פָדָה יְהוָה אֶת־יַעֲקֹב וּגְאָלוֹ מִיַּד חָזָק
מִמֶּנּוּ : בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה גָּאַל יִשְׂרָאֵל :

הַשְׁכִּיבֵנוּ אָבִינוּ לְשָׁלוֹם וְהַעֲמִידֵנוּ מַלְכֵּנוּ לְחַיִּים
טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם וְתַקְּנֵנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה
מִלְּפָנֶיךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ מְהֵרָה לְמַעַן שְׁמֶךָ וּפְרוֹשׂ*)
עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ׃

וְהָגֵן בַּעֲדֵנוּ . וְהָסֵר מֵעָלֵינוּ אוֹיֵב דֶּבֶר וְחֶרֶב וְרָעָב וְיָגוֹן ׃ וְהָסֵר שָׂטָן

בשבת חותמין: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַפּוֹרֵשׂ*) סֻכַּת שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל וְעַל־יְרוּשָׁלָיִם :

מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנוּ ׃ וּשְׁמוֹר
צֵאתֵנוּ וּבוֹאֵנוּ לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם מֵעַתָּה וְעַד
עוֹלָם כִּי אֵל שׁוֹמְרֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ אָתָּה : בָּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה שׁוֹמֵר אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל לָעַד : חצי קדיש

מנהג העולם לומר קודם ח"ק בחול ברוך ה' לעולם אמן ואמן ובשבת ושמרו (וביו"ט ור"ה ויוה"כ פסוקים אחרים מעין קדושת היום) ויש להם על מה שיסמכו אבל העיקר שלא לומר בחול ברוך ה' לעולם אמן ואמן מפני שהם הפסק וכן בשבת (ויו"ט ור"ה ויוה"כ) אין להפסיק בפסוקים ואין להפסיק להכריז יעלה ויבא בליל ר"ח :

לשבת ושמרו בני ישראל את השבת לעשות את השבת לדרתם ברית
עולם

א) ירמיה לא יא. ב) שמות לא טז. *) כנ"ל פי' שערי תפלה

ערבית לשבת

עולם: בֹּיני ובין בני ישראל אות היא לעלם כי ששת ימים עשה יהוה
את השמים ואת הארץ וביום השביעי שבת וינפש: ה״ק

לשלש רגלים וידבר משה את מעדי ה׳ אל בני ישראל: ה״ק

לראש השנה
תקעו בחדש שופר בכסה ליום חגנו: כי חק לישראל הוא משפט
לאלהי יעקב: ה״ק

ליום כפור
כי ביום הזה יכפר עליכם לטהר אתכם מכל חטאתיכם לפני יהוה תטהרו: ה״ק

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק
וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא ׳ אֵל עֶלְיוֹן ׳ גּוֹמֵל חֲסָדִים
טוֹבִים קוֹנֵה הַכֹּל ׳ וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן
שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

בעשי״ת זָכְרֵנוּ לְחַיִּים מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים:

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה מָגֵן אַבְרָהָם:
אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:

בקיץ מוֹרִיד הַטָּל: בחורף מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא
חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר ׳ מִי כָמוֹךָ
בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

בעשי״ת מִי כָמוֹךָ אָב הָרַחֲמָן זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים:

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה מְחַיֵּה הַמֵּתִים:
אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה: בָּרוּךְ אַתָּה
יְהֹוָה הָאֵל הַקָּדוֹשׁ: (בעשי״ת הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ):

אַתָּה קִדַּשְׁתָּ אֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי לִשְׁמֶךָ
תַּכְלִית מַעֲשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: בֵּרַכְתּוֹ
מִכָּל־הַיָּמִים וְקִדַּשְׁתּוֹ מִכָּל־הַזְּמַנִּים וְכֵן
כָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ:

א וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל־צְבָאָם:
ב וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי

א) שמות לא יז . ב) ויקרא כג מד . ג) תהלים פא ד . ד) שם פא ה . ה) ויקרא טז ל . ו) בראשית ב .

מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: ג וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים
אֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי בוֹ שָׁבַת
מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר־בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת:

יִשְׂמְחוּ בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג עַם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי · כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ · וּבַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ בּוֹ וְקִדַּשְׁתּוֹ חֶמְדַּת יָמִים אֹתוֹ קָרָאתָ זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ · רְצֵה נָא בִמְנוּחָתֵנוּ קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ · שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמַּח נַפְשֵׁנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת · וְהַנְחִילֵנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ · וְיָנוּחוּ בָהּ כָּל־יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת:

רְצֵה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל · וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה · וְהָשֵׁב הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

בראש חודש ובחולו של מועד:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר · זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן־דָּוִד עַבְדֶּךָ וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ וְזִכְרוֹן כָּל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ לִפְלֵיטָה לְטוֹבָה לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים וּלְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם

בר״ח ראשׁ הַחֹדֶשׁ | בפסח חַג הַמַּצּוֹת | בסכות חַג הַסֻּכּוֹת

הַזֶּה: זָכְרֵנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה · וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה · וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים טוֹבִים: וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְחָנֵּנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ · כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד
צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ
עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־
יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם הַטּוֹב
כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא־תַמּוּ חֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

בחנוכה אומרים כאן ועל הנסים:

וְעַל הַנִּסִּים וְעַל הַפֻּרְקָן וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל הַנִּפְלָאוֹת
שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בִּזְמַן הַזֶּה:

בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ בֶּן־יוֹחָנָן כֹּהֵן גָּדוֹל חַשְׁמוֹנָאִי וּבָנָיו כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן
הָרְשָׁעָה עַל־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְהַשְׁכִּיחָם תּוֹרָתֶךָ וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ
וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם רַבְתָּ אֶת־רִיבָם דַּנְתָּ אֶת־
דִּינָם נָקַמְתָּ אֶת־נִקְמָתָם מָסַרְתָּ גִבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים
וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרָתֶךָ וּלְךָ
עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמֶךָ וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה
וּפֻרְקָן כְּהַיּוֹם הַזֶּה וְאַחַר כַּךְ בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וּפִנּוּ אֶת־הֵיכָלֶךָ
וְטִהֲרוּ אֶת־מִקְדָּשֶׁךָ וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ וְקָבְעוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי
חֲנֻכָּה אֵלּוּ לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל:

וְעַל־כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד

בש״ת וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל־בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

וְכָל־הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ שִׁמְךָ הַגָּדוֹל לְעוֹלָם כִּי טוֹב הָאֵל
יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה הָאֵל הַטּוֹב: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה הַטּוֹב שִׁמְךָ
וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חַיִּים חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל
עַמֶּךָ בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ
לָּנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים
וְשָׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ:

בש״ת וּבְסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה יְשׁוּעָה וְנֶחָמָה וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב
לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהֹוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

אֱלֹהַי נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי וְכָל־הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם: יִהְיוּ כְּמֹץ לִפְנֵי־רוּחַ וּמַלְאַךְ יְהֹוָה דֹּחֶה: לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ: יִהְיוּ־לְרָצוֹן | אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהֹוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי: עֹשֶׂה שָׁלוֹם (בש"ת הַשָּׁלוֹם) בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ:

ואומרים ויכלו

א וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל־צְבָאָם: ב וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי
מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ
אֲשֶׁר עָשָׂה: ג וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי בוֹ
שָׁבַת מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר־בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת:

ואומר הש"ץ ברכה מעין ז' וא"א בליל א' של פסח:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן קוֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

מָגֵן אָבוֹת בִּדְבָרוֹ מְחַיֵּה מֵתִים בְּמַאֲמָרוֹ הָאֵל הַקָּדוֹשׁ (בעש"ת הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ) שֶׁאֵין כָּמוֹהוּ הַמֵּנִיחַ לְעַמּוֹ בְּיוֹם שַׁבַּת קָדְשׁוֹ כִּי בָם רָצָה לְהָנִיחַ לָהֶם לְפָנָיו נַעֲבוֹד בְּיִרְאָה וָפַחַד וְנוֹדֶה לִשְׁמוֹ בְּכָל־יוֹם תָּמִיד מֵעֵין הַבְּרָכוֹת אֵל־הַהוֹדָאוֹת אֲדוֹן הַשָּׁלוֹם מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת וּמְבָרֵךְ שְׁבִיעִי וּמֵנִיחַ בִּקְדֻשָּׁה לְעַם מְדֻשְּׁנֵי עֹנֶג זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה נָא בִמְנוּחָתֵנוּ
צִבּוּר
קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ
בְּתוֹרָתֶךָ · שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמַּח נַפְשֵׁנוּ
בִּישׁוּעָתֶךָ וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת ·
וְהַנְחִילֵנוּ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת
קָדְשֶׁךָ · וְיָנוּחוּ בָהּ כָּל־יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי
שְׁמֶךָ : בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת :

קדיש שלם

תהלים כג
א מִזְמוֹר לְדָוִד יְהוָֹה רֹעִי לֹא אֶחְסָר : ב בִּנְאוֹת דֶּשֶׁא יַרְבִּיצֵנִי
עַל־מֵי מְנֻחוֹת יְנַהֲלֵנִי : ג נַפְשִׁי יְשׁוֹבֵב יַנְחֵנִי בְמַעְגְּלֵי־
צֶדֶק לְמַעַן שְׁמוֹ : ד גַּם כִּי־אֵלֵךְ בְּגֵיא צַלְמָוֶת לֹא־אִירָא רָע כִּי־
אַתָּה עִמָּדִי שִׁבְטְךָ וּמִשְׁעַנְתֶּךָ הֵמָּה יְנַחֲמֻנִי : ה תַּעֲרֹךְ לְפָנַי
ו
שֻׁלְחָן נֶגֶד צֹרְרָי דִּשַּׁנְתָּ בַשֶּׁמֶן רֹאשִׁי כּוֹסִי רְוָיָה : ו אַךְ | טוֹב וָחֶסֶד
יִרְדְּפוּנִי כָּל־יְמֵי חַיָּי וְשַׁבְתִּי בְּבֵית־יְהוָֹה לְאֹרֶךְ יָמִים : חצי קדיש

חזן בָּרְכוּ אֶת־יְהוָֹה הַמְבֹרָךְ :

קהל וחזן בָּרוּךְ יְהוָֹה הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד :

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית שֶׁלֹּא
עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה
שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם וְגוֹרָלֵנוּ כְּכָל־הֲמוֹנָם שֶׁהֵם מִשְׁתַּחֲוִים לְהֶבֶל
וָרִיק : וַאֲנַחְנוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים
הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא : שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם
מִמַּעַל וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים : הוּא אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד אֱמֶת מַלְכֵּנוּ

אֶפֶס זוּלָתוֹ כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתוֹ וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל־לְבָבֶךָ כִּי יְהֹוָה הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתָּחַת אֵין עוֹד:

וְעַל־כֵּן נְקַוֶּה לְךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים מִן הָאָרֶץ וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת יִכָּרֵתוּן לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי וְכָל־בְּנֵי־בָשָׂר יִקְרְאוּ בִשְׁמֶךָ לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל־רִשְׁעֵי אָרֶץ׃ יַכִּירוּ וְיֵדְעוּ כָּל־יוֹשְׁבֵי תֵבֵל כִּי לְךָ תִּכְרַע כָּל־בֶּרֶךְ תִּשָּׁבַע כָּל־לָשׁוֹן׃ לְפָנֶיךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפּוֹלוּ וְלִכְבוֹד שִׁמְךָ יְקָר יִתֵּנוּ׃ וִיקַבְּלוּ כֻלָּם עֲלֵיהֶם אֶת־עֹל מַלְכוּתֶךָ׃ וְתִמְלוֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד׃ כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ הִיא וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ יְהֹוָה יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: וְנֶאֱמַר וְהָיָה יְהֹוָה לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהֹוָה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד: ק״

אַל־תִּירָא מִפַּחַד פִּתְאֹם וּמִשֹּׁאַת רְשָׁעִים כִּי תָבֹא: עֻצוּ עֵצָה וְתֻפָר דַּבְּרוּ דָבָר וְלֹא יָקוּם כִּי עִמָּנוּ אֵל: וְעַד־זִקְנָה אֲנִי הוּא וְעַד־שֵׂיבָה אֲנִי אֶסְבֹּל אֲנִי עָשִׂיתִי וַאֲנִי אֶשָּׂא וַאֲנִי אֶסְבֹּל וַאֲמַלֵּט:

(כתב רמ״ג בנ״צ פסוק זה) אך צדיקים יודו לשמך ישבו ישרים את פניך:

כשיבוא לביתו יאמר זה:

שָׁלוֹם עֲלֵיכֶם מַלְאֲכֵי הַשָּׁרֵת מַלְאֲכֵי עֶלְיוֹן מִמֶּלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: ג״פ בּוֹאֲכֶם לְשָׁלוֹם מַלְאֲכֵי הַשָּׁלוֹם מַלְאֲכֵי עֶלְיוֹן מִמֶּלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: ג״פ בָּרְכוּנִי לְשָׁלוֹם מַלְאֲכֵי הַשָּׁלוֹם מַלְאֲכֵי עֶלְיוֹן מִמֶּלֶךְ מַלְכֵי

א) דברים ד לט. ב) שמות טו יח. ג) זכריה יד ט. ד) משלי ג כה. ה) ישעיה ח י. ו) שם מו ד.

הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: ג״פ צֵאתְכֶם
לְשָׁלוֹם מַלְאֲכֵי הַשָּׁלוֹם מַלְאֲכֵי עֶלְיוֹן מִמֶּלֶךְ
מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: ג״פ

כִּי מַלְאָכָיו יְצַוֶּה־לָּךְ לִשְׁמָרְךָ בְּכָל־דְּרָכֶיךָ:
יְהוָה יִשְׁמָר־צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם:

אֵשֶׁת־חַיִל מִי יִמְצָא וְרָחֹק מִפְּנִינִים מִכְרָהּ: יא בָּטַח בָּהּ לֵב
בַּעְלָהּ וְשָׁלָל לֹא יֶחְסָר: יב גְּמָלַתְהוּ טוֹב וְלֹא־רָע כֹּל יְמֵי
חַיֶּיהָ: יג דָּרְשָׁה צֶמֶר וּפִשְׁתִּים וַתַּעַשׂ בְּחֵפֶץ כַּפֶּיהָ: יד הָיְתָה
כָּאֳנִיּוֹת סוֹחֵר מִמֶּרְחָק תָּבִיא לַחְמָהּ: טו וַתָּקָם | בְּעוֹד לַיְלָה וַתִּתֵּן
טֶרֶף לְבֵיתָהּ וְחֹק לְנַעֲרֹתֶיהָ: טז זָמְמָה שָׂדֶה וַתִּקָּחֵהוּ מִפְּרִי כַפֶּיהָ
נָטְעָ° כָּרֶם: יז חָגְרָה בְעוֹז מָתְנֶיהָ וַתְּאַמֵּץ זְרוֹעֹתֶיהָ: יח טָעֲמָה
כִּי־טוֹב סַחְרָהּ לֹא־יִכְבֶּה בַלַּיְלָ° נֵרָהּ: יט יָדֶיהָ שִׁלְּחָה בַכִּישׁוֹר
וְכַפֶּיהָ תָּמְכוּ פָלֶךְ: כ כַּפָּהּ פָּרְשָׂה לֶעָנִי וְיָדֶיהָ שִׁלְּחָה לָאֶבְיוֹן:
כא לֹא־תִירָא לְבֵיתָהּ מִשָּׁלֶג כִּי כָל־בֵּיתָהּ לָבֻשׁ שָׁנִים: כב מַרְבַדִּים
עָשְׂתָה־לָּהּ שֵׁשׁ וְאַרְגָּמָן לְבוּשָׁהּ: כג נוֹדָע בַּשְּׁעָרִים בַּעְלָהּ
בְּשִׁבְתּוֹ עִם־זִקְנֵי־אָרֶץ: כד סָדִין עָשְׂתָה וַתִּמְכֹּר וַחֲגוֹר נָתְנָה
לַכְּנַעֲנִי: כה עֹז־וְהָדָר לְבוּשָׁהּ וַתִּשְׂחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן: כו פִּיהָ פָּתְחָה
בְחָכְמָה וְתוֹרַת־חֶסֶד עַל־לְשׁוֹנָהּ: כז צוֹפִיָּה °הֲלִיכוֹת בֵּיתָהּ וְלֶחֶם
עַצְלוּת לֹא תֹאכֵל: כח קָמוּ בָנֶיהָ וַיְאַשְּׁרוּהָ בַּעְלָהּ וַיְהַלְלָהּ:
כט רַבּוֹת בָּנוֹת עָשׂוּ חָיִל וְאַתְּ עָלִית עַל־כֻּלָּנָה: ל שֶׁקֶר הַחֵן וְהֶבֶל
הַיֹּפִי אִשָּׁה יִרְאַת־יְהוָה הִיא תִתְהַלָּל: לא תְּנוּ־לָהּ מִפְּרִי יָדֶיהָ
וִיהַלְלוּהָ בַשְּׁעָרִים מַעֲשֶׂיהָ:

סדר הקידוש לליל שבת

תהלים כג

א מִזְמוֹר לְדָוִד יְהוָה רֹעִי לֹא אֶחְסָר: ב בִּנְאוֹת דֶּשֶׁא יַרְבִּיצֵנִי
עַל־מֵי מְנֻחוֹת יְנַהֲלֵנִי: ג נַפְשִׁי יְשׁוֹבֵב יַנְחֵנִי בְמַעְגְּלֵי־
צֶדֶק לְמַעַן שְׁמוֹ: ד גַּם כִּי־אֵלֵךְ בְּגֵיא צַלְמָוֶת לֹא־אִירָא רָע כִּי־

אתה

א) תהלים צא יא. ב) שם קכא ח. ג) משלי לא. °נטעה קרי. °בלילה קרי. °הליכות קרי.

אַתָּה עִמָּדִי שִׁבְטְךָ וּמִשְׁעַנְתֶּךָ הֵמָּה יְנַחֲמֻנִי׃ ה תַּעֲרֹךְ לְפָנַי ׀ שֻׁלְחָן נֶגֶד צֹרְרָי דִּשַּׁנְתָּ בַשֶּׁמֶן רֹאשִׁי כּוֹסִי רְוָיָה׃ ו אַךְ ׀ טוֹב וָחֶסֶד יִרְדְּפוּנִי כָּל־יְמֵי חַיָּי וְשַׁבְתִּי בְּבֵית־יְהוָֹה לְאֹרֶךְ יָמִים׃

דָּא הִיא סְעוּדָתָא דַּחֲקַל תַּפּוּחִין קַדִּישִׁין׃

אַתְקִינוּ סְעוּדָתָא דִּמְהֵימְנוּתָא שְׁלֵמָתָא חֶדְוָתָא דְּמַלְכָּא קַדִּישָׁא אַתְקִינוּ סְעוּדָתָא דְּמַלְכָּא דָּא הִיא סְעוּדָתָא דַּחֲקַל תַּפּוּחִין קַדִּישִׁין וּזְעֵיר אַנְפִּין וְעַתִּיקָא קַדִּישָׁא אַתְיָן לְסַעֲדָא בַּהֲדָהּ׃

יוֹם הַשִּׁשִּׁי א וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל־צְבָאָם׃ ב וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה׃ ג וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר־בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת׃

סברי מרנן בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְרָצָה בָנוּ׳ וְשַׁבַּת קָדְשׁוֹ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן הִנְחִילָנוּ זִכָּרוֹן לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית תְּחִלָּה לְמִקְרָאֵי קֹדֶשׁ׳ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם׃ כִּי בָנוּ בָחַרְתָּ וְאוֹתָנוּ קִדַּשְׁתָּ מִכָּל־הָעַמִּים׳ וְשַׁבַּת קָדְשְׁךָ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן הִנְחַלְתָּנוּ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת׃

א זַמֵּר בִּשְׁבָחִין׳ לְמֵיעַל גּוֹ פִתְחִין׳ דְּבַחֲקַל תַּפּוּחִין׳ דְּאִנּוּן קַדִּישִׁין׃

ג זַמִּין לַהּ הַשְׁתָּא • בִּפְתוֹרָא חֲדַתָּא • וּבִמְנַרְתָּא טַבְתָּא • דְּנַהֲרָא עַל רֵישִׁין:

י מִינָא וּשְׂמָאלָא • וּבֵינַיְהוּ כַלָּה • בְּקִשּׁוּטִין אָזְלָא • וּמָאנִין וּלְבוּשִׁין:

י תַחֲבֵק לַהּ בַּעֲלָהּ • וּבִיסוֹדָא דִילָהּ • דְּעָבֵד נַיְחָא לַהּ • יְהֵא כַתִּישׁ כַּתִּישִׁין:

צ וָחִין אַף עַקְתִין • בְּטֵלִין וּשְׁבִיתִין • בְּרַם אַנְפִּין חֲדַתִּין • וְרוּחִין עִם נַפְשִׁין:

חָ דוּ סַגֵּי יֵיתֵי • וְעַל חֲדָא תַרְתֵּי • נְהוֹרָא לַהּ יַמְטֵי • וּבִרְכָאן דִּנְפִישִׁין:

קָ רִיבוּ שׁוּשְׁבִינִין • עֲבִידוּ תִקּוּנִין • לְאַפָּשָׁא זִינִין • וְנוּנִין עִם רַחֲשִׁין:

לְ מֶעֱבַד נִשְׁמָתִין • וְרוּחִין חֲדַתִּין • בְּתַרְתֵּין וּבִתְלָתִין • וּבִתְלָתָא שִׁבְשִׁין:

וְ עִטּוּרִין שַׁבְעִין לַהּ • וּמַלְכָּא דִלְעֵלָּא • דְּיִתְעַטַּר כֹּלָּא • בְּקַדִּישׁ קַדִּישִׁין:

רְ שִׁימִין וּסְתִימִין • בְּגוֹ כָל־עָלְמִין • בְּרַם עַתִּיק יוֹמִין • הֲלָא בַטִּישׁ בַּטִּישִׁין:

יְ הֵא רַעֲוָא קַמֵּהּ • דְּתִשְׁרֵיהּ עַל עַמֵּהּ • דְּיִתְעַנַּג לִשְׁמֵהּ • בִּמְתִיקִין וְדוּבְשִׁין:

אֲ סַדֵּר לִדְרוֹמָא • מְנַרְתָּא דִסְתִימָא • וְשֻׁלְחָן עִם נַהֲמָא • בִּצְפוֹנָא אַרְשִׁין:

בְּ חַמְרָא גוֹ כַסָּא • וּמְדָאנֵי אָסָא • לְאָרוּס וַאֲרוּסָה • לְהִתְקַפָּא חַלָּשִׁין:

נְ עֲבֵיד לְהוֹן כִּתְרִין • בְּמִלִּין יַקִּירִין • בְּשַׁבְעִין עִטּוּרִין • דְּעַל גַּבֵּי חַמְשִׁין:

שְׁ כִינְתָּא תִתְעַטַּר • בְּשִׁית נַהֲמֵי לִסְטַר • בְּוָוִין תִּתְקַטַּר (ס״א בחין תתקטר • בשית נהמי לסטר) • וְזִינִין דִּכְנִישִׁין:

שְׁ בִיתִין וּשְׁבִיקִין · מְסָאֳבִן דִּרְחִיקִין · חֲבִילִין דִּמְעִיקִין · וְכָל
זִינֵי חֲבוּשִׁין :
לְ מִבְצַע עַל רִפְתָּא · כְּזֵיתָא וּכְבֵיעֲתָא · תְּרֵין יוּדִין נַקְטָא
סְתִימִין וּפְרִישִׁין :
מְ שַׁח זֵיתָא דַכְיָא · דְּטָחֲנִין רֵחַיָּא · וְנַגְדִּין נַחֲלַיָּא · בְּגַוָּהּ
בִּלְחִישִׁין :
הֲ לָא נֵימָא רָזִין · וּמִלִּין דִּגְנִיזִין · דְּלֵיתֵיהוֹן מִתְחֲזִין · טְמִירִין
וּכְבִישִׁין :
אִתְעַטְּרַת כַּלָּה · בְּרָזִין דִּלְעֵלָּא · בְּגוֹ הַאי הִלּוּלָא · דְּעִירִין
קַדִּישִׁין :

וִיהֵא רַעֲוָא מִן קֳדָם עַתִּיקָא קַדִּישָׁא דְּכָל קַדִּישִׁין וּטְמִירָא דְּכָל
טְמִירִין סְתִימָא דְּכֹלָּא דְּיִתְמַשֵּׁךְ טַלָּא עִלָּאָה מִנֵּיהּ לְמַלְיָא
רֵישָׁא דִּזְעֵיר אַנְפִּין וּלְהַטִּיל לַחֲקַל תַּפּוּחִין קַדִּישִׁין בִּנְהִירוּ
דְּאַנְפִּין בְּרַעֲוָא וּבְחֶדְוָתָא דְכֹלָּא :

שחרית לשבת

במקום למנצח בנגינות יאמר מזמורים אלו קודם ברוך שאמר :

א לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד : ב הַשָּׁמַיִם מְסַפְּרִים כְּבוֹד־אֵל וּמַעֲשֵׂה
יָדָיו מַגִּיד הָרָקִיעַ : ג יוֹם לְיוֹם יַבִּיעַ אֹמֶר וְלַיְלָה
לְּלַיְלָה יְחַוֶּה־דָּעַת : ד אֵין־אֹמֶר וְאֵין דְּבָרִים בְּלִי נִשְׁמָע קוֹלָם :
ה בְּכָל־הָאָרֶץ | יָצָא קַוָּם וּבִקְצֵה תֵבֵל מִלֵּיהֶם לַשֶּׁמֶשׁ שָׂם ׀ אֹהֶל
בָּהֶם : ו וְהוּא כְּחָתָן יֹצֵא מֵחֻפָּתוֹ יָשִׂישׂ כְּגִבּוֹר לָרוּץ אֹרַח :
ז מִקְצֵה הַשָּׁמַיִם ׀ מוֹצָאוֹ וּתְקוּפָתוֹ עַל־קְצוֹתָם וְאֵין נִסְתָּר
מֵחַמָּתוֹ : ח תּוֹרַת יְהֹוָה תְּמִימָה מְשִׁיבַת נָפֶשׁ עֵדוּת יְהֹוָה נֶאֱמָנָה
מַחְכִּימַת פֶּתִי : ט פִּקּוּדֵי יְהֹוָה יְשָׁרִים מְשַׂמְּחֵי־לֵב מִצְוַת יְהֹוָה
בָּרָה מְאִירַת עֵינָיִם : י יִרְאַת יְהֹוָה ׀ טְהוֹרָה עוֹמֶדֶת לָעַד מִשְׁפְּטֵי
יְהֹוָה אֱמֶת צָדְקוּ יַחְדָּו : יא הַנֶּחֱמָדִים מִזָּהָב וּמִפַּז רָב וּמְתוּקִים
מִדְּבַשׁ וְנֹפֶת צוּפִים : יב גַּם־עַבְדְּךָ נִזְהָר בָּהֶם בְּשָׁמְרָם עֵקֶב רָב :

א) תהלים יט.

יג שגיאות מי־יבין מנסתרות נקני: יד גם מזדים | חשך עבדך
אל־ימשלו־בי אז איתם ונקיתי מפשע רב: טו יהיו לרצון |
אמרי־פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגאלי:

א רננו צדיקים ביהוה לישרים נאוה תהלה: ב הודו ליהוה
בכנור בנבל עשור זמרו־לו: ג שירו לו שיר חדש
היטיבו נגן בתרועה: ד כי־ישר דבר־יהוה וכל־מעשהו
באמונה: ה אהב צדקה ומשפט חסד יהוה מלאה הארץ:
ו בדבר יהוה שמים נעשו וברוח פיו כל־צבאם: ז כנס כנד
מי הים נתן באוצרות תהומות: ח ייראו מיהוה כל־הארץ
ממנו יגורו כל־ישבי תבל: ט כי הוא אמר ויהי הוא צוה
ויעמד: י יהוה הפיר עצת גוים הניא מחשבות עמים: יא עצת
יהוה לעולם תעמד מחשבות לבו לדר ודר: יב אשרי הגוי
אשר־יהוה אלהיו העם | בחר לנחלה לו: יג משמים הביט יהוה
ראה את־כל־בני האדם: יד ממכון־שבתו השגיח אל כל־ישבי
הארץ: טו היצר יחד לבם המבין אל־כל־מעשיהם: טז אין
המלך נושע ברב־חיל גבור לא־ינצל ברב־כח: יז שקר הסוס
לתשועה וברב חילו לא ימלט: יח הנה עין יהוה אל־יראיו
למיחלים לחסדו: יט להציל ממות נפשם ולחיותם ברעב:
כ נפשנו חכתה ליהוה עזרנו ומגננו הוא: כא כי־בו ישמח
לבנו כי בשם קדשו בטחנו: כב יהי־חסדך יהוה עלינו כאשר
יחלנו לך:

א לדוד בשנותו את־טעמו לפני אבימלך ויגרשהו וילך:
ב אברכה את־יהוה בכל־עת תמיד תהלתו בפי:
ג ביהוה תתהלל נפשי ישמעו ענוים וישמחו: ד גדלו ליהוה
אתי ונרוממה שמו יחדו: ה דרשתי את־יהוה וענני ומכל־
מגורותי הצילני: ו הביטו אליו ונהרו ופניהם אל־יחפרו: ז זה
עני קרא ויהוה שמע ומכל־צרותיו הושיעו: ח חנה מלאך יהוה
סביב ליראיו ויחלצם: ט טעמו וראו כי־טוב יהוה אשרי הגבר
יחסה

א) תהלים לג. ב) = לד.

יְחַפְּרוּ: י יְראוּ אֶת־יְהוָה קְדשָׁיו כִּי־אֵין מַחְסוֹר לִירֵאָיו:
יא כְּפִירִים רָשׁוּ וְרָעֵבוּ וְדֹרְשֵׁי יְהוָה לֹא־יַחְסְרוּ כָל־טוֹב: יב לְכוּ
בָנִים שִׁמְעוּ־לִי יִרְאַת יְהוָה אֲלַמֶּדְכֶם: יג מִי הָאִישׁ הֶחָפֵץ חַיִּים
אֹהֵב יָמִים לִרְאוֹת טוֹב: יד נְצֹר לְשׁוֹנְךָ מֵרָע וּשְׂפָתֶיךָ מִדַּבֵּר
מִרְמָה: טו סוּר מֵרָע וַעֲשֵׂה־טוֹב בַּקֵּשׁ שָׁלוֹם וְרָדְפֵהוּ: טז עֵינֵי
יְהוָה אֶל־צַדִּיקִים וְאָזְנָיו אֶל־שַׁוְעָתָם: יז פְּנֵי יְהוָה בְּעֹשֵׂי רָע
לְהַכְרִית מֵאֶרֶץ זִכְרָם: יח צָעֲקוּ וַיהוָה שָׁמֵעַ וּמִכָּל־צָרוֹתָם
הִצִּילָם: יט קָרוֹב יְהוָה לְנִשְׁבְּרֵי־לֵב וְאֶת־דַּכְּאֵי־רוּחַ יוֹשִׁיעַ:
כ רַבּוֹת רָעוֹת צַדִּיק וּמִכֻּלָּם יַצִּילֶנּוּ יְהוָה: כא שֹׁמֵר כָּל־עַצְמוֹתָיו
אַחַת מֵהֵנָּה לֹא נִשְׁבָּרָה: כב תְּמוֹתֵת רָשָׁע רָעָה וְשֹׂנְאֵי צַדִּיק
יֶאְשָׁמוּ: כג פּוֹדֶה יְהוָה נֶפֶשׁ עֲבָדָיו וְלֹא יֶאְשְׁמוּ כָּל־הַחֹסִים בּוֹ:

א תְּפִלָּה לְמשֶׁה אִישׁ־הָאֱלֹהִים אֲדֹנָי מָעוֹן אַתָּה הָיִיתָ לָּנוּ בְּדֹר
וָדֹר: ב בְּטֶרֶם ׀ הָרִים יֻלָּדוּ וַתְּחוֹלֵל אֶרֶץ וְתֵבֵל
וּמֵעוֹלָם עַד־עוֹלָם אַתָּה־אֵל: ג תָּשֵׁב אֱנוֹשׁ עַד־דַּכָּא וַתֹּאמֶר
שׁוּבוּ בְנֵי־אָדָם: ד כִּי אֶלֶף שָׁנִים בְּעֵינֶיךָ כְּיוֹם אֶתְמוֹל כִּי יַעֲבֹר
וְאַשְׁמוּרָה בַלָּיְלָה: ה זְרַמְתָּם שֵׁנָה יִהְיוּ בַּבֹּקֶר כֶּחָצִיר יַחֲלֹף:
ו בַּבֹּקֶר יָצִיץ וְחָלָף לָעֶרֶב יְמוֹלֵל וְיָבֵשׁ: ז כִּי־כָלִינוּ בְאַפֶּךָ
וּבַחֲמָתְךָ נִבְהָלְנוּ: ח שַׁתָּ° עֲוֹנֹתֵינוּ לְנֶגְדֶּךָ עֲלֻמֵנוּ לִמְאוֹר פָּנֶיךָ:
ט כִּי כָל־יָמֵינוּ פָּנוּ בְעֶבְרָתֶךָ כִּלִּינוּ שָׁנֵינוּ כְמוֹ־הֶגֶה: י יְמֵי
שְׁנוֹתֵינוּ בָהֶם שִׁבְעִים שָׁנָה וְאִם בִּגְבוּרֹת ׀ שְׁמוֹנִים שָׁנָה וְרָהְבָּם
עָמָל וָאָוֶן כִּי גָז חִישׁ וַנָּעֻפָה: יא מִי־יוֹדֵעַ עֹז אַפֶּךָ וּכְיִרְאָתְךָ
עֶבְרָתֶךָ: יב לִמְנוֹת יָמֵינוּ כֵּן הוֹדַע וְנָבִא לְבַב חָכְמָה: יג שׁוּבָה
יְהוָה עַד־מָתָי וְהִנָּחֵם עַל־עֲבָדֶיךָ: יד שַׂבְּעֵנוּ בַבֹּקֶר חַסְדֶּךָ
וּנְרַנְּנָה וְנִשְׂמְחָה בְּכָל־יָמֵינוּ: טו שַׂמְּחֵנוּ כִּימוֹת עִנִּיתָנוּ שְׁנוֹת
רָאִינוּ רָעָה: טז יֵרָאֶה אֶל־עֲבָדֶיךָ פָעֳלֶךָ וַהֲדָרְךָ עַל־בְּנֵיהֶם:
יז וִיהִי נֹעַם ׀ אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ עָלֵינוּ וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנָה עָלֵינוּ
וּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ כּוֹנְנֵהוּ:

א יֹשֵׁב* בְּסֵתֶר עֶלְיוֹן בְּצֵל שַׁדַּי יִתְלוֹנָן: ב אֹמַר לַיהוָה מַחְסִי
וּמְצוּדָתִי

* כולם נקודים במלאפום והאלף נבלע. סיסתה קרי.

א) תהלים צ. ב) שם צא.

וּמְצוּדָתִי אֱלֹהַי אֶבְטַח־בּוֹ: ג כִּי הוּא יַצִּילְךָ מִפַּח יָקוּשׁ
מִדֶּבֶר הַוּוֹת: ד בְּאֶבְרָתוֹ ׀ יָסֶךְ לָךְ וְתַחַת כְּנָפָיו תֶּחְסֶה צִנָּה
וְסֹחֵרָה אֲמִתּוֹ: ה לֹא־תִירָא מִפַּחַד לָיְלָה מֵחֵץ יָעוּף יוֹמָם:
ו מִדֶּבֶר בָּאֹפֶל יַהֲלֹךְ מִקֶּטֶב יָשׁוּד צָהֳרָיִם: ז יִפֹּל מִצִּדְּךָ ׀ אֶלֶף
וּרְבָבָה מִימִינֶךָ אֵלֶיךָ לֹא יִגָּשׁ: ח רַק בְּעֵינֶיךָ תַבִּיט וְשִׁלֻּמַת
רְשָׁעִים תִּרְאֶה: ט כִּי־אַתָּה יְהֹוָה מַחְסִי עֶלְיוֹן שַׂמְתָּ מְעוֹנֶךָ:
י לֹא־תְאֻנֶּה אֵלֶיךָ רָעָה וְנֶגַע לֹא־יִקְרַב בְּאָהֳלֶךָ: יא כִּי מַלְאָכָיו
יְצַוֶּה־לָּךְ לִשְׁמָרְךָ בְּכָל־דְּרָכֶיךָ: יב עַל־כַּפַּיִם יִשָּׂאוּנְךָ פֶּן־תִּגֹּף
בָּאֶבֶן רַגְלֶךָ: יג עַל־שַׁחַל וָפֶתֶן תִּדְרֹךְ תִּרְמֹס כְּפִיר וְתַנִּין: יד כִּי
בִי חָשַׁק וַאֲפַלְּטֵהוּ אֲשַׂגְּבֵהוּ כִּי־יָדַע שְׁמִי: טו יִקְרָאֵנִי ׀ וְאֶעֱנֵהוּ
עִמּוֹ אָנֹכִי בְצָרָה אֲחַלְּצֵהוּ וַאֲכַבְּדֵהוּ: טז אֹרֶךְ יָמִים אַשְׂבִּיעֵהוּ
וְאַרְאֵהוּ בִּישׁוּעָתִי:

א מִזְמוֹר שִׁירוּ לַיהֹוָה ׀ שִׁיר חָדָשׁ כִּי־נִפְלָאוֹת עָשָׂה הוֹשִׁיעָה־
לּוֹ יְמִינוֹ וּזְרוֹעַ קָדְשׁוֹ: ב הוֹדִיעַ יְהֹוָה יְשׁוּעָתוֹ לְעֵינֵי
הַגּוֹיִם גִּלָּה צִדְקָתוֹ: ג זָכַר חַסְדּוֹ ׀ וֶאֱמוּנָתוֹ לְבֵית יִשְׂרָאֵל רָאוּ
כָל־אַפְסֵי־אָרֶץ אֵת יְשׁוּעַת אֱלֹהֵינוּ: ד הָרִיעוּ לַיהֹוָה כָּל־הָאָרֶץ
פִּצְחוּ וְרַנְּנוּ וְזַמֵּרוּ: ה זַמְּרוּ לַיהֹוָה בְּכִנּוֹר בְּכִנּוֹר וְקוֹל זִמְרָה:
ו בַּחֲצֹצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר הָרִיעוּ לִפְנֵי ׀ הַמֶּלֶךְ יְהֹוָה: ז יִרְעַם הַיָּם
וּמְלֹאוֹ תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ: ח נְהָרוֹת יִמְחֲאוּ־כָף יַחַד הָרִים
יְרַנֵּנוּ: ט לִפְנֵי יְהֹוָה כִּי בָא לִשְׁפֹּט הָאָרֶץ יִשְׁפֹּט־תֵּבֵל בְּצֶדֶק
וְעַמִּים בְּמֵישָׁרִים:

א שִׁיר לַמַּעֲלוֹת אֶשָּׂא עֵינַי אֶל־הֶהָרִים מֵאַיִן יָבֹא עֶזְרִי: ב עֶזְרִי
מֵעִם יְהֹוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: ג אַל־יִתֵּן לַמּוֹט רַגְלֶךָ אַל־
יָנוּם שֹׁמְרֶךָ: ד הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל: ה יְהֹוָה
שֹׁמְרֶךָ יְהֹוָה צִלְּךָ עַל־יַד יְמִינֶךָ: ו יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא־יַכֶּכָּה וְיָרֵחַ
בַּלָּיְלָה: ז יְהֹוָה יִשְׁמָרְךָ מִכָּל־רָע יִשְׁמֹר אֶת־נַפְשֶׁךָ: ח יְהֹוָה יִשְׁמָר־
צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם:

א שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד שָׂמַחְתִּי בְּאֹמְרִים לִי בֵּית יְהֹוָה נֵלֵךְ:
ב עֹמְדוֹת הָיוּ רַגְלֵינוּ בִּשְׁעָרַיִךְ יְרוּשָׁלָםִ: ג יְרוּשָׁלַםִ

א) תהלים צח. ב) שם קכא. ג) שם קכב.

הַבְּנוּיָה כְּעִיר שֶׁחֻבְּרָה־לָּהּ יַחְדָּו: ד שֶׁשָּׁם עָלוּ שְׁבָטִים שִׁבְטֵי־
יָהּ עֵדוּת לְיִשְׂרָאֵל לְהֹדוֹת לְשֵׁם יְהֹוָה: ה כִּי שָׁמָּה ׀ יָשְׁבוּ
כִסְאוֹת לְמִשְׁפָּט כִּסְאוֹת לְבֵית דָּוִד: ו שַׁאֲלוּ שְׁלוֹם יְרוּשָׁלָ͏ִם
יִשְׁלָיוּ אֹהֲבָיִךְ: ז יְהִי־שָׁלוֹם בְּחֵילֵךְ שַׁלְוָה בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ: ח לְמַעַן
אַחַי וְרֵעָי אֲדַבְּרָה־נָּא שָׁלוֹם בָּךְ: ט לְמַעַן בֵּית־יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ
אֲבַקְשָׁה טוֹב לָךְ:

א שִׁיר הַמַּעֲלוֹת אֵלֶיךָ נָשָׂאתִי אֶת־עֵינַי הַיֹּשְׁבִי בַּשָּׁמָיִם: ב הִנֵּה
כְעֵינֵי עֲבָדִים אֶל־יַד אֲדוֹנֵיהֶם כְּעֵינֵי שִׁפְחָה אֶל־יַד
גְּבִרְתָּהּ כֵּן עֵינֵינוּ אֶל־יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ עַד שֶׁיְּחָנֵּנוּ: ג חָנֵּנוּ יְהֹוָה
חָנֵּנוּ כִּי־רַב שָׂבַעְנוּ בוּז: ד רַבַּת שָׂבְעָה־לָּהּ נַפְשֵׁנוּ הַלַּעַג
הַשַּׁאֲנַנִּים הַבּוּז לִגְאֵיוֹנִים:

א שִׁיר הַמַּעֲלוֹת לְדָוִד לוּלֵי יְהֹוָה שֶׁהָיָה לָנוּ יֹאמַר־נָא יִשְׂרָאֵל:
ב לוּלֵי יְהֹוָה שֶׁהָיָה לָנוּ בְּקוּם עָלֵינוּ אָדָם: ג אֲזַי חַיִּים
בְּלָעוּנוּ בַּחֲרוֹת אַפָּם בָּנוּ: ד אֲזַי הַמַּיִם שְׁטָפוּנוּ נַחְלָה עָבַר עַל־
נַפְשֵׁנוּ: ה אֲזַי עָבַר עַל־נַפְשֵׁנוּ הַמַּיִם הַזֵּידוֹנִים: ו בָּרוּךְ יְהֹוָה שֶׁלֹּא
נְתָנָנוּ טֶרֶף לְשִׁנֵּיהֶם: ז נַפְשֵׁנוּ כְּצִפּוֹר נִמְלְטָה מִפַּח יוֹקְשִׁים הַפַּח
נִשְׁבָּר וַאֲנַחְנוּ נִמְלָטְנוּ: ח עֶזְרֵנוּ בְּשֵׁם יְהֹוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ:

א הַלְלוּיָהּ ׀ הַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהֹוָה הַלְלוּ עַבְדֵי יְהֹוָה: ב שֶׁעֹמְדִים
בְּבֵית יְהֹוָה בְּחַצְרוֹת בֵּית אֱלֹהֵינוּ: ג הַלְלוּ־יָהּ כִּי־
טוֹב יְהֹוָה זַמְּרוּ לִשְׁמוֹ כִּי נָעִים: ד כִּי־יַעֲקֹב בָּחַר לוֹ יָהּ יִשְׂרָאֵל
לִסְגֻלָּתוֹ: ה כִּי אֲנִי יָדַעְתִּי כִּי־גָדוֹל יְהֹוָה וַאֲדֹנֵינוּ מִכָּל־אֱלֹהִים:
ו כֹּל אֲשֶׁר־חָפֵץ יְהֹוָה עָשָׂה בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ בַּיַּמִּים וְכָל־תְּהֹמוֹת:
ז מַעֲלֶה נְשִׂאִים מִקְצֵה הָאָרֶץ בְּרָקִים לַמָּטָר עָשָׂה מוֹצֵא רוּחַ
מֵאוֹצְרוֹתָיו: ח שֶׁהִכָּה בְּכוֹרֵי מִצְרָיִם מֵאָדָם עַד־בְּהֵמָה: ט שָׁלַח ׀
אֹתוֹת וּמֹפְתִים בְּתוֹכֵכִי מִצְרָיִם בְּפַרְעֹה וּבְכָל־עֲבָדָיו: י שֶׁהִכָּה
גּוֹיִם רַבִּים וְהָרַג מְלָכִים עֲצוּמִים: יא לְסִיחוֹן ׀ מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי וּלְעוֹג
מֶלֶךְ הַבָּשָׁן וּלְכֹל מַמְלְכוֹת כְּנָעַן: יב וְנָתַן אַרְצָם נַחֲלָה נַחֲלָה
לְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ: יג יְהֹוָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם יְהֹוָה זִכְרְךָ לְדֹר־וָדֹר:
יד כִּי־יָדִין יְהֹוָה עַמּוֹ וְעַל־עֲבָדָיו יִתְנֶחָם: טו עֲצַבֵּי הַגּוֹיִם כֶּסֶף
וזהב

א) תהלים קכג. * לאחר יתום עד. ב) שם קכד. ג) שם קלה.

וְזָהָב מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם׃ טז פֶּה־לָהֶם וְלֹא יְדַבֵּרוּ עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא
יִרְאוּ׃ יז אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא יַאֲזִינוּ אַף אֵין יֶשׁ־רוּחַ בְּפִיהֶם׃
יח כְּמוֹהֶם יִהְיוּ עֹשֵׂיהֶם כֹּל אֲשֶׁר־בֹּטֵחַ בָּהֶם׃ יט בֵּית יִשְׂרָאֵל
בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה בֵּית אַהֲרֹן בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה׃ כ בֵּית הַלֵּוִי בָּרְכוּ
אֶת־יְהוָה יִרְאֵי יְהוָה בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה׃ כא בָּרוּךְ יְהוָה ׀ מִצִּיּוֹן
שֹׁכֵן יְרוּשָׁלָ͏ִם הַלְלוּיָהּ׃

א הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
ב הוֹדוּ לֵאלֹהֵי הָאֱלֹהִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
ג הוֹדוּ לַאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
ד לְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת גְּדֹלוֹת לְבַדּוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
ה לְעֹשֵׂה הַשָּׁמַיִם בִּתְבוּנָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
ו לְרֹקַע הָאָרֶץ עַל־הַמָּיִם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
ז לְעֹשֵׂה אוֹרִים גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
ח אֶת־הַשֶּׁמֶשׁ לְמֶמְשֶׁלֶת בַּיּוֹם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
ט אֶת־הַיָּרֵחַ וְכוֹכָבִים לְמֶמְשְׁלוֹת בַּלָּיְלָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
י לְמַכֵּה מִצְרַיִם בִּבְכוֹרֵיהֶם ? כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
יא וַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
יב בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
יג לְגֹזֵר יַם־סוּף לִגְזָרִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
יד וְהֶעֱבִיר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
טו וְנִעֵר פַּרְעֹה וְחֵילוֹ בְיַם־סוּף ה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
טז לְמוֹלִיךְ עַמּוֹ בַּמִּדְבָּר כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
יז לְמַכֵּה מְלָכִים גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
יח וַיַּהֲרֹג מְלָכִים אַדִּירִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
יט לְסִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃

כ וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
כא וְנָתַן אַרְצָם לְנַחֲלָה נָ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
כב נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
כג שֶׁבְּשִׁפְלֵנוּ זָכַר־לָנוּ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
כד וַיִּפְרְקֵנוּ מִצָּרֵינוּ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
כה נֹתֵן לֶחֶם לְכָל־בָּשָׂר כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
ט הוֹדוּ לְאֵל הַשָּׁמָיִם הָ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃

הָאַדֶּרֶת וְהָאֱמוּנָה לְחַי עוֹלָמִים׃
הַבִּינָה וְהַבְּרָכָה לְחַי עוֹלָמִים׃
הַגַּאֲוָה וְהַגְּדֻלָּה לְחַי עוֹלָמִים׃
הַדֵּעָה וְהַדִּבּוּר לְחַי עוֹלָמִים׃
הַהוֹד וְהֶהָדָר לְחַי עוֹלָמִים׃
הַוַּעַד וְהַוָּתִיקוּת לְחַי עוֹלָמִים׃
הַזִּיו וְהַזֹּהַר לְחַי עוֹלָמִים׃
הַחַיִל וְהַחֹסֶן לְחַי עוֹלָמִים׃
הַטֶּכֶס וְהַטֹּהַר לְחַי עוֹלָמִים׃
הַיִּחוּד וְהַיִּרְאָה לְחַי עוֹלָמִים׃
הַכֶּתֶר וְהַכָּבוֹד לְחַי עוֹלָמִים׃
הַלֶּקַח וְהַלִּבּוּב לְחַי עוֹלָמִים׃
הַמְּלוּכָה וְהַמֶּמְשָׁלָה לְחַי עוֹלָמִים׃
הַנּוֹי וְהַנֵּצַח לְחַי עוֹלָמִים׃
הַסִּגּוּי וְהַשֶּׂגֶב לְחַי עוֹלָמִים׃
הָעֹז וְהָעֲנָוָה לְחַי עוֹלָמִים׃
הַפְּדוּת וְהַפְּאֵר לְחַי עוֹלָמִים׃
הַצְּבִי וְהַצֶּדֶק לְחַי עוֹלָמִים׃
הַקְּרִיאָה וְהַקְּדֻשָּׁה לְחַי עוֹלָמִים׃
הָרֹן וְהָרוֹמֵמוּת לְחַי עוֹלָמִים׃
הַשִּׁיר וְהַשֶּׁבַח לְחַי עוֹלָמִים׃
הַתְּהִלָּה וְהַתִּפְאֶרֶת לְחַי עוֹלָמִים׃

לְשֵׁם יִחוּד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ לְיַחֲדָא שֵׁם י״ה בו״ה בְּיִחוּדָא שְׁלִים בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל׃

בָּרוּךְ שֶׁאָמַר וְהָיָה הָעוֹלָם׳ בָּרוּךְ הוּא׳ בָּרוּךְ אוֹמֵר וְעוֹשֶׂה׳ בָּרוּךְ גּוֹזֵר וּמְקַיֵּם׳ בָּרוּךְ עוֹשֶׂה בְרֵאשִׁית׳ בָּרוּךְ מְרַחֵם עַל הָאָרֶץ׳ בָּרוּךְ מְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת׳ בָּרוּךְ מְשַׁלֵּם שָׂכָר טוֹב לִירֵאָיו׳ בָּרוּךְ חַי לָעַד וְקַיָּם לָנֶצַח׳ בָּרוּךְ פּוֹדֶה וּמַצִּיל׳ בָּרוּךְ שְׁמוֹ׳ בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הָאֵל אָב הָרַחֲמָן הַמְהֻלָּל בְּפֶה עַמּוֹ מְשֻׁבָּח וּמְפֹאָר בִּלְשׁוֹן חֲסִידָיו וַעֲבָדָיו וּבְשִׁירֵי דָוִד עַבְדֶּךָ׳ נְהַלֶּלְךָ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ בִּשְׁבָחוֹת וּבִזְמִירוֹת׳ נְגַדֶּלְךָ וּנְשַׁבֵּחֲךָ וּנְפָאֶרְךָ וְנַמְלִיכְךָ וְנַזְכִּיר שִׁמְךָ בְּלִבֵּנוּ אֱלֹהֵינוּ יָחִיד חֵי הָעוֹלָמִים מֶלֶךְ׳ מְשֻׁבָּח

וּמְפֹאָר

וּמְפֹאָר עֲדֵי־עַד שְׁמוֹ הַגָּדוֹל · בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה מֶלֶךְ מְהֻלָּל בַּתִּשְׁבָּחוֹת:
א מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת: ב טוֹב לְהֹדוֹת לַיהֹוָה וּלְזַמֵּר לְשִׁמְךָ עֶלְיוֹן:
ג לְהַגִּיד בַּבֹּקֶר חַסְדֶּךָ וֶאֱמוּנָתְךָ בַּלֵּילוֹת: ד עֲלֵי עָשׂוֹר וַעֲלֵי־
נָבֶל עֲלֵי הִגָּיוֹן בְּכִנּוֹר: ה כִּי שִׂמַּחְתַּנִי יְהֹוָה בְּפָעֳלֶךָ בְּמַעֲשֵׂי יָדֶיךָ אֲרַנֵּן:
ו מַה־גָּדְלוּ מַעֲשֶׂיךָ יְהֹוָה מְאֹד עָמְקוּ מַחְשְׁבֹתֶיךָ: ז אִישׁ בַּעַר לֹא יֵדָע
וּכְסִיל לֹא־יָבִין אֶת־זֹאת: ח בִּפְרֹחַ רְשָׁעִים כְּמוֹ עֵשֶׂב וַיָּצִיצוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן
לְהִשָּׁמְדָם עֲדֵי־עַד: ט וְאַתָּה מָרוֹם לְעֹלָם יְהֹוָה: י כִּי הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יְהֹוָה
כִּי־הִנֵּה אֹיְבֶיךָ יֹאבֵדוּ יִתְפָּרְדוּ כָּל־פֹּעֲלֵי אָוֶן: יא וַתָּרֶם כִּרְאֵים קַרְנִי בַּלֹּתִי
בְּשֶׁמֶן רַעֲנָן: יב וַתַּבֵּט עֵינִי בְּשׁוּרָי בַּקָּמִים עָלַי מְרֵעִים תִּשְׁמַעְנָה אָזְנָי:
יג צַדִּיק כַּתָּמָר יִפְרָח כְּאֶרֶז בַּלְּבָנוֹן יִשְׂגֶּה: יד שְׁתוּלִים בְּבֵית יְהֹוָה בְּחַצְרוֹת
אֱלֹהֵינוּ יַפְרִיחוּ: טו עוֹד יְנוּבוּן בְּשֵׂיבָה דְּשֵׁנִים וְרַעֲנַנִּים יִהְיוּ: טז לְהַגִּיד כִּי־
יָשָׁר יְהֹוָה צוּרִי וְלֹא עַלְתָה (עולתה ק׳) בּוֹ:

א יְהֹוָה מָלָךְ גֵּאוּת לָבֵשׁ לָבֵשׁ יְהֹוָה עֹז הִתְאַזָּר אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט:
ב נָכוֹן כִּסְאֲךָ מֵאָז מֵעוֹלָם אָתָּה: ג נָשְׂאוּ נְהָרוֹת יְהֹוָה נָשְׂאוּ נְהָרוֹת
קוֹלָם יִשְׂאוּ נְהָרוֹת דָּכְיָם: ד מִקֹּלוֹת מַיִם רַבִּים אַדִּירִים מִשְׁבְּרֵי־יָם אַדִּיר
בַּמָּרוֹם יְהֹוָה: ה עֵדֹתֶיךָ נֶאֶמְנוּ מְאֹד לְבֵיתְךָ נַאֲוָה־(נָאֲוָה) קֹּדֶשׁ יְהֹוָה
לְאֹרֶךְ יָמִים:

יְהִי כְבוֹד יְהֹוָה לְעוֹלָם יִשְׂמַח יְהֹוָה בְּמַעֲשָׂיו: יְהִי שֵׁם יְהֹוָה מְבֹרָךְ מֵעַתָּה
וְעַד־עוֹלָם: מִמִּזְרַח שֶׁמֶשׁ עַד־מְבוֹאוֹ מְהֻלָּל שֵׁם יְהֹוָה: רָם עַל־כָּל־
גּוֹיִם יְהֹוָה עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ: יְהֹוָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם יְהֹוָה זִכְרְךָ לְדֹר וָדֹר:
יְהֹוָה בַּשָּׁמַיִם הֵכִין כִּסְאוֹ וּמַלְכוּתוֹ בַּכֹּל מָשָׁלָה: יִשְׂמְחוּ הַשָּׁמַיִם וְתָגֵל
הָאָרֶץ וְיֹאמְרוּ בַגּוֹיִם יְהֹוָה מָלָךְ: יְהֹוָה מֶלֶךְ יְהֹוָה מָלָךְ יְהֹוָה יִמְלֹךְ לְעֹלָם
וָעֶד: יְהֹוָה מֶלֶךְ עוֹלָם וָעֶד אָבְדוּ גוֹיִם מֵאַרְצוֹ: יְהֹוָה הֵפִיר עֲצַת גּוֹיִם הֵנִיא
מַחְשְׁבוֹת עַמִּים: רַבּוֹת מַחֲשָׁבוֹת בְּלֶב אִישׁ וַעֲצַת יְהֹוָה הִיא תָקוּם:
עֲצַת יְהֹוָה לְעוֹלָם תַּעֲמֹד מַחְשְׁבוֹת לִבּוֹ לְדֹר וָדֹר: כִּי הוּא אָמַר וַיֶּהִי
הוּא צִוָּה וַיַּעֲמֹד: כִּי־בָחַר יְהֹוָה בְּצִיּוֹן אִוָּהּ לְמוֹשָׁב לוֹ: כִּי־יַעֲקֹב בָּחַר
לוֹ יָהּ יִשְׂרָאֵל לִסְגֻלָּתוֹ: כִּי לֹא־יִטֹּשׁ יְהֹוָה עַמּוֹ וְנַחֲלָתוֹ לֹא יַעֲזֹב:
וְהוּא רַחוּם יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלֹא יָעִיר כָּל־
חֲמָתוֹ: יְהֹוָה הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ:

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה: אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי
הָעָם שֶׁיְהֹוָה אֱלֹהָיו: א תְּהִלָּה לְדָוִד אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה
שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד: ב בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָּ וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד:

ג גָּדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר׃ ד דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ
וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ׃ ה הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי נִפְלְאֹתֶיךָ אָשִׂיחָה׃ ו וֶעֱזוּז
נוֹרְאֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ וּגְדֻלָּתְךָ (וגדולתך ק׳) אֲסַפְּרֶנָּה׃ ז זֵכֶר רַב־טוּבְךָ יַבִּיעוּ
וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ׃ ח חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדוֹל (וגדל ק׳) חָסֶד׃ ט טוֹב־
יְהוָה לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו׃ י יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל־מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ
יְבָרְכוּכָה׃ יא כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ׃ יב לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם
גְּבוּרֹתָיו וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ׃ יג מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ
בְּכָל־דּוֹר וָדֹר׃ יד סוֹמֵךְ יְהוָה לְכָל־הַנֹּפְלִים וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים׃ טו עֵינֵי
כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן־לָהֶם אֶת־אָכְלָם בְּעִתּוֹ׃ טז פּוֹתֵחַ אֶת־יָדֶךָ
וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל־חַי רָצוֹן׃ יז צַדִּיק יְהוָה בְּכָל־דְּרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו׃
יח קָרוֹב יְהוָה לְכָל־קֹרְאָיו לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ בֶאֱמֶת׃ יט רְצוֹן יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה
וְאֶת־שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם׃ כ שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת־כָּל־אֹהֲבָיו וְאֵת כָּל־
הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד׃ כא תְּהִלַּת יְהוָה יְדַבֶּר־פִּי וִיבָרֵךְ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ
לְעוֹלָם וָעֶד׃ וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם הַלְלוּיָהּ׃
א הַלְלוּיָהּ הַלְלִי נַפְשִׁי אֶת יְהוָה׃ ב אֲהַלְלָה יְהוָה בְּחַיָּי אֲזַמְּרָה לֵאלֹהַי
בְּעוֹדִי׃ ג אַל־תִּבְטְחוּ בִנְדִיבִים בְּבֶן־אָדָם שֶׁאֵין לוֹ תְשׁוּעָה׃
ד תֵּצֵא רוּחוֹ יָשֻׁב לְאַדְמָתוֹ בַּיּוֹם הַהוּא אָבְדוּ עֶשְׁתֹּנֹתָיו׃ ה אַשְׁרֵי שֶׁאֵל
יַעֲקֹב בְּעֶזְרוֹ שִׂבְרוֹ עַל־יְהוָה אֱלֹהָיו׃ ו עֹשֶׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ אֶת־הַיָּם וְאֶת־
כָּל־אֲשֶׁר־בָּם הַשֹּׁמֵר אֱמֶת לְעוֹלָם׃ ז עֹשֶׂה מִשְׁפָּט לָעֲשׁוּקִים נֹתֵן לֶחֶם
לָרְעֵבִים יְהוָה מַתִּיר אֲסוּרִים׃ ח יְהוָה פֹּקֵחַ עִוְרִים יְהוָה זֹקֵף כְּפוּפִים
יְהוָה אֹהֵב צַדִּיקִים׃ ט יְהוָה שֹׁמֵר אֶת־גֵּרִים יָתוֹם וְאַלְמָנָה יְעוֹדֵד וְדֶרֶךְ
רְשָׁעִים יְעַוֵּת׃ י יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ׃
א הַלְלוּיָהּ כִּי־טוֹב זַמְּרָה אֱלֹהֵינוּ כִּי־נָעִים נָאוָה תְהִלָּה׃ ב בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַיִם
יְהוָה נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל יְכַנֵּס׃ ג הָרֹפֵא לִשְׁבוּרֵי לֵב וּמְחַבֵּשׁ
לְעַצְּבוֹתָם׃ ד מוֹנֶה מִסְפָּר לַכּוֹכָבִים לְכֻלָּם שֵׁמוֹת יִקְרָא׃ ה גָּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ
וְרַב־כֹּחַ לִתְבוּנָתוֹ אֵין מִסְפָּר׃ ו מְעוֹדֵד עֲנָוִים יְהוָה מַשְׁפִּיל רְשָׁעִים עֲדֵי־
אָרֶץ׃ ז עֱנוּ לַיהוָה בְּתוֹדָה זַמְּרוּ לֵאלֹהֵינוּ בְכִנּוֹר׃ ח הַמְכַסֶּה שָׁמַיִם
בְּעָבִים הַמֵּכִין לָאָרֶץ מָטָר הַמַּצְמִיחַ הָרִים חָצִיר׃ ט נוֹתֵן לִבְהֵמָה לַחְמָהּ
לִבְנֵי עֹרֵב אֲשֶׁר יִקְרָאוּ׃ י לֹא בִגְבוּרַת הַסּוּס יֶחְפָּץ לֹא־בְשׁוֹקֵי הָאִישׁ
יִרְצֶה׃ יא רוֹצֶה יְהוָה אֶת־יְרֵאָיו אֶת־הַמְיַחֲלִים לְחַסְדּוֹ׃ יב שַׁבְּחִי יְרוּשָׁלַיִם
אֶת־יְהוָה הַלְלִי אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן׃ יג כִּי־חִזַּק בְּרִיחֵי שְׁעָרָיִךְ בֵּרַךְ בָּנַיִךְ בְּקִרְבֵּךְ׃
יד הַשָּׂם גְּבוּלֵךְ שָׁלוֹם חֵלֶב חִטִּים יַשְׂבִּיעֵךְ׃ טו הַשֹּׁלֵחַ אִמְרָתוֹ אֶרֶץ עַד־

מְהֵרָה יָרוּץ דְּבָרוֹ: טז הַנֹּתֵן שֶׁלֶג כַּצָּמֶר כְּפוֹר כָּאֵפֶר יְפַזֵּר: יז מַשְׁלִיךְ
קַרְחוֹ כְפִתִּים לִפְנֵי קָרָתוֹ מִי יַעֲמֹד: יח יִשְׁלַח־דְּבָרוֹ וְיַמְסֵם יַשֵּׁב רוּחוֹ
יִזְּלוּ־מָיִם: יט מַגִּיד דְּבָרָיו לְיַעֲקֹב חֻקָּיו וּמִשְׁפָּטָיו לְיִשְׂרָאֵל: כ לֹא עָשָׂה
כֵן לְכָל־גּוֹי וּמִשְׁפָּטִים בַּל־יְדָעוּם הַלְלוּיָהּ:

א הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ אֶת־יְהוָה מִן־הַשָּׁמַיִם הַלְלוּהוּ בַּמְּרוֹמִים: ב הַלְלוּהוּ
כָל־מַלְאָכָיו הַלְלוּהוּ כָּל־צְבָאָיו: ג הַלְלוּהוּ שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ הַלְלוּהוּ
כָּל־כּוֹכְבֵי אוֹר: ד הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמָיִם וְהַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל הַשָּׁמָיִם:
ה יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה כִּי הוּא צִוָּה וְנִבְרָאוּ: ו וַיַּעֲמִידֵם לָעַד לְעוֹלָם חָק־
נָתַן וְלֹא יַעֲבוֹר: ז הַלְלוּ אֶת־יְהוָה מִן־הָאָרֶץ תַּנִּינִים וְכָל־תְּהֹמוֹת:
ח אֵשׁ וּבָרָד שֶׁלֶג וְקִיטוֹר רוּחַ סְעָרָה עֹשָׂה דְבָרוֹ: ט הֶהָרִים וְכָל־גְּבָעוֹת
עֵץ פְּרִי וְכָל־אֲרָזִים: י הַחַיָּה וְכָל־בְּהֵמָה רֶמֶשׂ וְצִפּוֹר כָּנָף: יא מַלְכֵי־
אֶרֶץ וְכָל־לְאֻמִּים שָׂרִים וְכָל־שֹׁפְטֵי אָרֶץ: יב בַּחוּרִים וְגַם־בְּתוּלוֹת זְקֵנִים
עִם־נְעָרִים: יג יְהַלְלוּ אֶת שֵׁם יְהוָה כִּי־נִשְׂגָּב שְׁמוֹ לְבַדּוֹ הוֹדוֹ עַל־
אֶרֶץ וְשָׁמָיִם: יד וַיָּרֶם קֶרֶן לְעַמּוֹ תְּהִלָּה לְכָל חֲסִידָיו לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַם
קְרֹבוֹ הַלְלוּיָהּ:

א הַלְלוּיָהּ שִׁירוּ לַיהוָה שִׁיר חָדָשׁ תְּהִלָּתוֹ בִּקְהַל חֲסִידִים: ב יִשְׂמַח־
יִשְׂרָאֵל בְּעֹשָׂיו בְּנֵי צִיּוֹן יָגִילוּ בְמַלְכָּם: ג יְהַלְלוּ שְׁמוֹ בְמָחוֹל
בְּתֹף וְכִנּוֹר יְזַמְּרוּ־לוֹ: ד כִּי־רוֹצֶה יְהוָה בְּעַמּוֹ יְפָאֵר עֲנָוִים בִּישׁוּעָה:
ה יַעְלְזוּ חֲסִידִים בְּכָבוֹד יְרַנְּנוּ עַל מִשְׁכְּבוֹתָם: ו רוֹמְמוֹת אֵל בִּגְרוֹנָם וְחֶרֶב
פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם: ז לַעֲשׂוֹת נְקָמָה בַּגּוֹיִם תּוֹכֵחֹת בַּלְאֻמִּים: ח לֶאְסֹר מַלְכֵיהֶם
בְּזִקִּים וְנִכְבְּדֵיהֶם בְּכַבְלֵי בַרְזֶל: ט לַעֲשׂוֹת בָּהֶם מִשְׁפָּט כָּתוּב הָדָר הוּא
לְכָל־חֲסִידָיו הַלְלוּיָהּ:

א הַלְלוּיָהּ הַלְלוּ־אֵל בְּקָדְשׁוֹ הַלְלוּהוּ בִּרְקִיעַ עֻזּוֹ: ב הַלְלוּהוּ בִגְבוּרֹתָיו
הַלְלוּהוּ כְּרֹב גֻּדְלוֹ: ג הַלְלוּהוּ בְּתֵקַע שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בְּנֵבֶל
וְכִנּוֹר: ד הַלְלוּהוּ בְתֹף וּמָחוֹל הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעוּגָב: ה הַלְלוּהוּ בְצִלְצְלֵי־
שָׁמַע הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה: ו כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ הַלְלוּיָהּ: כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ הַלְלוּיָהּ:
בָּרוּךְ יְהוָה לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן: בָּרוּךְ יְהוָה מִצִּיּוֹן שֹׁכֵן יְרוּשָׁלָיִם הַלְלוּיָהּ:
בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהִים אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל עֹשֵׂה נִפְלָאוֹת לְבַדּוֹ: וּבָרוּךְ
שֵׁם כְּבוֹדוֹ לְעוֹלָם וְיִמָּלֵא כְבוֹדוֹ אֶת כֹּל הָאָרֶץ אָמֵן וְאָמֵן:
וַיְבָרֶךְ דָּוִיד אֶת־יְהוָה לְעֵינֵי כָּל־הַקָּהָל וַיֹּאמֶר דָּוִיד בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אָבִינוּ מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם: לְךָ יְהוָה הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה
וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד כִּי־כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְךָ יְהוָה הַמַּמְלָכָה

וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ: וְהָעֹשֶׁר וְהַכָּבוֹד מִלְּפָנֶיךָ וְאַתָּה מוֹשֵׁל בַּכֹּל
וּבְיָדְךָ כֹּחַ וּגְבוּרָה וּבְיָדְךָ לְגַדֵּל וּלְחַזֵּק לַכֹּל: וְעַתָּה אֱלֹהֵינוּ מוֹדִים אֲנַחְנוּ
לָךְ וּמְהַלְלִים לְשֵׁם תִּפְאַרְתֶּךָ: וִיבָרְכוּ שֵׁם כְּבוֹדֶךָ וּמְרוֹמַם עַל־כָּל־בְּרָכָה
וּתְהִלָּה: אַתָּה הוּא יְהוָה לְבַדֶּךָ אַתָּה עָשִׂיתָ אֶת־הַשָּׁמַיִם שְׁמֵי הַשָּׁמַיִם
וְכָל־צְבָאָם הָאָרֶץ וְכָל־אֲשֶׁר עָלֶיהָ הַיַּמִּים וְכָל־אֲשֶׁר בָּהֶם וְאַתָּה מְחַיֶּה
אֶת־כֻּלָּם וּצְבָא הַשָּׁמַיִם לְךָ מִשְׁתַּחֲוִים: אַתָּה הוּא יְהוָה הָאֱלֹהִים אֲשֶׁר
בָּחַרְתָּ בְּאַבְרָם וְהוֹצֵאתוֹ מֵאוּר כַּשְׂדִּים וְשַׂמְתָּ שְּׁמוֹ אַבְרָהָם: וּמָצָאתָ אֶת־
לְבָבוֹ נֶאֱמָן לְפָנֶיךָ וְכָרוֹת עִמּוֹ הַבְּרִית לָתֵת אֶת־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי הַחִתִּי
הָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַיְבוּסִי וְהַגִּרְגָּשִׁי לָתֵת לְזַרְעוֹ וַתָּקֶם אֶת־דְּבָרֶיךָ כִּי צַדִּיק
אָתָּה: וַתֵּרֶא אֶת־עֳנִי אֲבֹתֵינוּ בְּמִצְרָיִם וְאֶת־זַעֲקָתָם שָׁמַעְתָּ עַל־יַם־סוּף:
וַתִּתֵּן אֹתֹת וּמֹפְתִים בְּפַרְעֹה וּבְכָל־עֲבָדָיו וּבְכָל־עַם אַרְצוֹ כִּי יָדַעְתָּ כִּי
הֵזִידוּ עֲלֵיהֶם וַתַּעַשׂ־לְךָ שֵׁם כְּהַיּוֹם הַזֶּה: וְהַיָּם בָּקַעְתָּ לִפְנֵיהֶם וַיַּעַבְרוּ
בְתוֹךְ־הַיָּם בַּיַּבָּשָׁה וְאֶת־רֹדְפֵיהֶם הִשְׁלַכְתָּ בִמְצוֹלֹת כְּמוֹ־אֶבֶן בְּמַיִם עַזִּים:
ל וַיּוֹשַׁע יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּד מִצְרָיִם וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת־
מִצְרַיִם מֵת עַל־שְׂפַת הַיָּם: לא וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת־הַיָּד הַגְּדֹלָה
אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה בְּמִצְרַיִם וַיִּירְאוּ הָעָם אֶת־יְהוָה וַיַּאֲמִינוּ בַּיהוָה
וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ:
* אָז יָשִׁיר־מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת לַיהוָה וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר
אָשִׁירָה לַיהוָה כִּי־גָאֹה גָּאָה סוּס וְרֹכְבוֹ רָמָה בַיָּם: ב עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ
וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה זֶה אֵלִי וְאַנְוֵהוּ אֱלֹהֵי אָבִי וַאֲרֹמְמֶנְהוּ: ג יְהוָה אִישׁ
מִלְחָמָה יְהוָה שְׁמוֹ: ד מַרְכְּבֹת פַּרְעֹה וְחֵילוֹ יָרָה בַיָּם וּמִבְחַר שָׁלִשָׁיו
טֻבְּעוּ בְיַם־סוּף: ה תְּהֹמֹת יְכַסְיֻמוּ יָרְדוּ בִמְצוֹלֹת כְּמוֹ־אָבֶן: ו יְמִינְךָ יְהוָה
נֶאְדָּרִי בַּכֹּחַ יְמִינְךָ יְהוָה תִּרְעַץ אוֹיֵב: ז וּבְרֹב גְּאוֹנְךָ תַּהֲרֹס קָמֶיךָ תְּשַׁלַּח
חֲרֹנְךָ יֹאכְלֵמוֹ כַּקַּשׁ: ח וּבְרוּחַ אַפֶּיךָ נֶעֶרְמוּ מַיִם נִצְּבוּ כְמוֹ־נֵד נֹזְלִים
קָפְאוּ תְהֹמֹת בְּלֶב־יָם: ט אָמַר אוֹיֵב אֶרְדֹּף אַשִּׂיג אֲחַלֵּק שָׁלָל תִּמְלָאֵמוֹ
נַפְשִׁי אָרִיק חַרְבִּי תּוֹרִישֵׁמוֹ יָדִי: י נָשַׁפְתָּ בְרוּחֲךָ כִּסָּמוֹ יָם צָלְלוּ כַּעוֹפֶרֶת
בְּמַיִם אַדִּירִים: יא מִי־כָמֹכָה בָּאֵלִם יְהוָה מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ נוֹרָא
תְהִלֹּת עֹשֵׂה־פֶלֶא: יב נָטִיתָ יְמִינְךָ תִּבְלָעֵמוֹ אָרֶץ: יג נָחִיתָ בְחַסְדְּךָ
עַם־זוּ גָּאָלְתָּ נֵהַלְתָּ בְעָזְּךָ אֶל־נְוֵה קָדְשֶׁךָ: יד שָׁמְעוּ עַמִּים יִרְגָּזוּן חִיל
אָחַז יֹשְׁבֵי פְּלָשֶׁת: טו אָז נִבְהֲלוּ אַלּוּפֵי אֱדוֹם אֵילֵי מוֹאָב יֹאחֲזֵמוֹ רָעַד
נָמֹגוּ כֹּל יֹשְׁבֵי כְנָעַן: טז תִּפֹּל עֲלֵיהֶם אֵימָתָה וָפַחַד בִּגְדֹל זְרוֹעֲךָ יִדְּמוּ
כָּאָבֶן עַד־יַעֲבֹר עַמְּךָ יְהוָה עַד־יַעֲבֹר עַם־זוּ קָנִיתָ: יז תְּבִאֵמוֹ וְתִטָּעֵמוֹ

בהר

*פ״א מסורה. סכ״ט מסורה.

בְּהַר נַחֲלָתְךָ מָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ פָּעַלְתָּ יְהוָה מִקְּדָשׁ אֲדֹנָי כּוֹנְנוּ יָדֶיךָ: יי יְהוָה׀ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: יְהוָה׀ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: יְהוָה מַלְכוּתֵהּ קָאֵם לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא: יט כִּי בָא סוּס פַּרְעֹה בְּרִכְבּוֹ וּבְפָרָשָׁיו בַּיָּם וַיָּשֶׁב יְהוָה עֲלֵהֶם אֶת־מֵי הַיָּם וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הָלְכוּ בַיַּבָּשָׁה בְּתוֹךְ הַיָּם: כִּי לַיהוָה הַמְּלוּכָה וּמֹשֵׁל בַּגּוֹיִם: וְעָלוּ מוֹשִׁעִים בְּהַר צִיּוֹן לִשְׁפֹּט אֶת־הַר עֵשָׂו וְהָיְתָה לַיהוָה הַמְּלוּכָה: וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד:

נִשְׁמַת כָּל־חַי תְּבָרֵךְ אֶת־שִׁמְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ · וְרוּחַ כָּל־בָּשָׂר תְּפָאֵר וּתְרוֹמֵם זִכְרְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד · מִן־הָעוֹלָם וְעַד־הָעוֹלָם אַתָּה אֵל · וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ פּוֹדֶה וּמַצִּיל וּמְפַרְנֵס וְעוֹנֶה וּמְרַחֵם בְּכָל־עֵת צָרָה וְצוּקָה אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא אָתָּה: אֱלֹהֵי הָרִאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים אֱלוֹהַּ כָּל־בְּרִיּוֹת אֲדוֹן כָּל־תּוֹלָדוֹת הַמְהֻלָּל בְּרֹב הַתִּשְׁבָּחוֹת · הַמְנַהֵג עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד וּבְרִיּוֹתָיו בְּרַחֲמִים · וַיהוָה הִנֵּה לֹא־יָנוּם וְלֹא־יִישָׁן הַמְעוֹרֵר יְשֵׁנִים וְהַמֵּקִיץ נִרְדָּמִים וְהַמֵּשִׂיחַ אִלְּמִים וְהַמַּתִּיר אֲסוּרִים וְהַסּוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְהַזּוֹקֵף כְּפוּפִים · לְךָ לְבַדְּךָ אֲנַחְנוּ מוֹדִים · אִלּוּ פִינוּ מָלֵא שִׁירָה כַּיָּם וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה כַּהֲמוֹן גַּלָּיו וְשִׂפְתוֹתֵינוּ שֶׁבַח כְּמֶרְחֲבֵי רָקִיעַ וְעֵינֵינוּ מְאִירוֹת כַּשֶּׁמֶשׁ וְכַיָּרֵחַ וְיָדֵינוּ פְרוּשׂוֹת כְּנִשְׁרֵי שָׁמָיִם וְרַגְלֵינוּ

קַלּוֹת כָּאַיָּלוֹת: אֵין אֲנוּ מַסְפִּיקִים לְהוֹדוֹת
לְךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ וּלְבָרֵךְ אֶת־
שְׁמֶךָ עַל־אַחַת מֵאֶלֶף אַלְפֵי אֲלָפִים וְרִבֵּי
רְבָבוֹת פְּעָמִים הַטּוֹבוֹת נִסִּים וְנִפְלָאוֹת
שֶׁעָשִׂיתָ עִמָּנוּ וְעִם־אֲבוֹתֵינוּ מִלְּפָנִים: מִמִּצְרַיִם
גְּאַלְתָּנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ·
בְּרָעָב זַנְתָּנוּ וּבְשָׂבָע כִּלְכַּלְתָּנוּ מֵחֶרֶב
הִצַּלְתָּנוּ וּמִדֶּבֶר מִלַּטְתָּנוּ וּמֵחֳלָיִם רָעִים
וְנֶאֱמָנִים דִּלִּיתָנוּ: עַד־הֵנָּה עֲזָרוּנוּ רַחֲמֶיךָ
וְלֹא־עֲזָבוּנוּ חֲסָדֶיךָ· וְאַל־תִּטְּשֵׁנוּ יְהֹוָה
אֱלֹהֵינוּ לָנֶצַח: עַל־כֵּן אֵבָרִים שֶׁפִּלַּגְתָּ בָּנוּ
וְרוּחַ וּנְשָׁמָה שֶׁנָּפַחְתָּ בְּאַפֵּינוּ וְלָשׁוֹן אֲשֶׁר
שַׂמְתָּ בְּפִינוּ; הֵן הֵם יוֹדוּ וִיבָרְכוּ וִישַׁבְּחוּ
וִיפָאֲרוּ וִירוֹמְמוּ וְיַעֲרִיצוּ וְיַקְדִּישׁוּ וְיַמְלִיכוּ
אֶת־שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ: כִּי כָל־פֶּה לְךָ יוֹדֶה וְכָל־
לָשׁוֹן לְךָ תִשָּׁבַע· וְכָל־עַיִן לְךָ תְצַפֶּה וְכָל־
בֶּרֶךְ לְךָ תִכְרַע וְכָל־קוֹמָה לְפָנֶיךָ תִשְׁתַּחֲוֶה:
וְכָל־הַלְּבָבוֹת יִירָאוּךָ וְכָל־קֶרֶב וּכְלָיוֹת יְזַמְּרוּ
לִשְׁמֶךָ·· כַּדָּבָר שֶׁכָּתוּב. כָּל־עַצְמוֹתַי א
תֹּאמַרְנָה יְהֹוָה מִי כָמוֹךָ מַצִּיל עָנִי מֵחָזָק
מִמֶּנּוּ וְעָנִי וְאֶבְיוֹן מִגֹּזְלוֹ: מִי יִדְמֶה־לָּךְ וּמִי
יִשְׁוֶה־לָּךְ וּמִי יַעֲרָךְ־לָךְ· הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר

א) תהלים לה׳.

וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן קֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: נְהַלֶּלְךָ וּנְשַׁבֵּחֲךָ וּנְפָאֶרְךָ וּנְבָרֵךְ אֶת־שֵׁם קָדְשֶׁךָ ׃ כָּאָמוּר לְדָוִד ׀ בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה וְכָל־קְרָבַי אֶת־שֵׁם קָדְשׁוֹ:

הָאֵל בְּתַעֲצֻמוֹת עֻזֶּךָ הַגָּדוֹל בִּכְבוֹד שְׁמֶךָ הַגִּבּוֹר לָנֶצַח וְהַנּוֹרָא בְּנוֹרְאוֹתֶיךָ: הַמֶּלֶךְ הַיּוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רָם וְנִשָּׂא:

שׁוֹכֵן עַד מָרוֹם וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ ׃ וְכָתוּב רַנְּנוּ צַדִּיקִים בַּיהוָה לַיְשָׁרִים נָאוָה תְהִלָּה:

בְּפִי יְשָׁרִים תִּתְרוֹמָם ׃ וּבְשִׂפְתֵי צַדִּיקִים תִּתְבָּרַךְ ׃ וּבִלְשׁוֹן חֲסִידִים תִּתְקַדָּשׁ ׃ וּבְקֶרֶב קְדוֹשִׁים תִּתְהַלָּל:

וּבְמַקְהֲלוֹת רִבְבוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרִנָּה יִתְפָּאַר שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר שֶׁכֵּן חוֹבַת כָּל־הַיְצוּרִים ׃ לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְהוֹדוֹת לְהַלֵּל לְשַׁבֵּחַ לְפָאֵר לְרוֹמֵם לְהַדֵּר לְבָרֵךְ לְעַלֵּה וּלְקַלֵּס עַל כָּל־דִּבְרֵי שִׁירוֹת וְתִשְׁבְּחוֹת דָּוִד בֶּן־יִשַׁי עַבְדְּךָ מְשִׁיחֶךָ:

וּבְכֵן יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לָעַד מַלְכֵּנוּ הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ ׃ כִּי לְךָ נָאֶה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד ׃ שִׁיר וּשְׁבָחָה הַלֵּל וְזִמְרָה עֹז וּמֶמְשָׁלָה נֶצַח גְּדֻלָּה וּגְבוּרָה תְּהִלָּה וְתִפְאֶרֶת קְדֻשָּׁה וּמַלְכוּת ׃ בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ וּמֵעוֹלָם עַד־עוֹלָם אַתָּה אֵל: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וּמְהֻלָּל בַּתִּשְׁבָּחוֹת אֵל הַהוֹדָאוֹת אֲדוֹן

ט) תהלים קג א. ב) שם נג א.

הַנִּפְלָאוֹת בּוֹרֵא כָּל־הַנְּשָׁמוֹת רִבּוֹן כָּל־הַמַּעֲשִׂים · הַבּוֹחֵר בְּשִׁירֵי זִמְרָה · מֶלֶךְ יָחִיד חֵי הָעוֹלָמִים :

(בשב"ת מוס׳ פ׳ דר"ס עד אחר יוה"כ קודם חצי קדיש יאמר שיר המעלות ממעמקים וגו׳) :

תהלים קל
א שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מִמַּעֲמַקִּים קְרָאתִיךָ יְהוָה : ב אֲדֹנָי שִׁמְעָה בְקוֹלִי תִּהְיֶינָה
אָזְנֶיךָ קַשֻּׁבוֹת לְקוֹל תַּחֲנוּנָי : ג אִם־עֲוֹנוֹת תִּשְׁמָר־יָהּ אֲדֹנָי מִי
יַעֲמֹד : ד כִּי־עִמְּךָ הַסְּלִיחָה לְמַעַן תִּוָּרֵא : ה קִוִּיתִי יְהוָה קִוְּתָה נַפְשִׁי וְלִדְבָרוֹ
הוֹחָלְתִּי : ו נַפְשִׁי לַאדֹנָי מִשֹּׁמְרִים לַבֹּקֶר שֹׁמְרִים לַבֹּקֶר : ז יַחֵל יִשְׂרָאֵל
אֶל־יְהוָה כִּי־עִם־יְהוָה הַחֶסֶד וְהַרְבֵּה עִמּוֹ פְדוּת : ח וְהוּא יִפְדֶּה אֶת־יִשְׂרָאֵל
מִכֹּל עֲוֹנוֹתָיו : חצי קדיש

חזן בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה הַמְבֹרָךְ :

קהל וחזן בָּרוּךְ יְהוָה הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד :

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ עֹשֶׂה שָׁלוֹם וּבוֹרֵא אֶת־הַכֹּל :

כשחל י"ט בחול אומרים המאיר לארץ :

הַמֵּאִיר לָאָרֶץ וְלַדָּרִים עָלֶיהָ בְּרַחֲמִים וּבְטוּבוֹ מְחַדֵּשׁ בְּכָל־יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה־בְרֵאשִׁית : מָה־רַבּוּ מַעֲשֶׂיךָ יְהוָה כֻּלָּם בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ מָלְאָה הָאָרֶץ קִנְיָנֶךָ : הַמֶּלֶךְ הַמְרוֹמָם לְבַדּוֹ מֵאָז הַמְשֻׁבָּח וְהַמְפֹאָר וְהַמִּתְנַשֵּׂא מִימוֹת עוֹלָם :

אלהי

הַכֹּל יוֹדוּךָ וְהַכֹּל יְשַׁבְּחוּךָ וְהַכֹּל יֹאמְרוּ אֵין קָדוֹשׁ כַּיהוָה · הַכֹּל יְרוֹמְמוּךָ · סֶּלָה יוֹצֵר הַכֹּל · הָאֵל הַפּוֹתֵחַ בְּכָל־יוֹם דַּלְתוֹת שַׁעֲרֵי מִזְרָח וּבוֹקֵעַ חַלּוֹנֵי רָקִיעַ מוֹצִיא חַמָּה מִמְּקוֹמָהּ וּלְבָנָה מִמְּכוֹן שִׁבְתָּהּ וּמֵאִיר לָעוֹלָם כֻּלּוֹ וּלְיוֹשְׁבָיו שֶׁבָּרָא בְּמִדַּת הָרַחֲמִים : הַמֵּאִיר לָאָרֶץ וְלַדָּרִים עָלֶיהָ בְּרַחֲמִים · וּבְטוּבוֹ מְחַדֵּשׁ בְּכָל־יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית : מָה־רַבּוּ מַעֲשֶׂיךָ יְהוָה כֻּלָּם בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ מָלְאָה

הָאָרֶץ קִנְיָנֶךָ: הַמֶּלֶךְ הַמְרוֹמָם לְבַדּוֹ
מֵאָז הַמְשֻׁבָּח וְהַמְפֹאָר וְהַמִּתְנַשֵּׂא
מִימוֹת עוֹלָם: אֱלֹהֵי עוֹלָם בְּרַחֲמֶיךָ
הָרַבִּים רַחֵם עָלֵינוּ אֲדוֹן עֻזֵּנוּ צוּר
מִשְׂגַּבֵּנוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ מִשְׂגָּב בַּעֲדֵנוּ:
אֵין עֲרֹךְ לְךָ וְאֵין זוּלָתֶךָ · אֶפֶס
בִּלְתֶּךָ וּמִי דּוֹמֶה־לָּךְ · אֵין עֲרֹךְ לְךָ
יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ בָּעוֹלָם הַזֶּה · וְאֵין
זוּלָתְךָ מַלְכֵּנוּ לְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא ·
אֶפֶס בִּלְתְּךָ גּוֹאֲלֵנוּ לִימוֹת הַמָּשִׁיחַ ·
וְאֵין דּוֹמֶה־לְּךָ מוֹשִׁיעֵנוּ לִתְחִיַּת
הַמֵּתִים:

אֵל אָדוֹן עַל כָּל־הַמַּעֲשִׂים · בָּרוּךְ
וּמְבֹרָךְ בְּפִי כָּל־הַנְּשָׁמָה · גָּדְלוֹ
וְטוּבוֹ מָלֵא עוֹלָם · דַּעַת וּתְבוּנָה
סֹבְבִים הוֹדוֹ: הַמִּתְגָּאֶה עַל־חַיּוֹת
הַקֹּדֶשׁ · וְנֶהְדָּר בְּכָבוֹד עַל־
הַמֶּרְכָּבָה · זְכוּת וּמִישׁוֹר לִפְנֵי
כִסְאוֹ · חֶסֶד וְרַחֲמִים מָלֵא כְבוֹדוֹ:
טוֹבִים מְאוֹרוֹת שֶׁבָּרָא אֱלֹהֵינוּ · יְצָרָם
בְּדַעַת בְּבִינָה וּבְהַשְׂכֵּל · כֹּחַ וּגְבוּרָה נָתַן בָּהֶם ·
לִהְיוֹת מוֹשְׁלִים בְּקֶרֶב תֵּבֵל: מְלֵאִים זִיו וּמְפִיקִים
נֹגַהּ · נָאֶה זִיוָם בְּכָל־הָעוֹלָם · שְׂמֵחִים בְּצֵאתָם וְשָׂשִׂים
בְּבוֹאָם · עֹשִׂים בְּאֵימָה רְצוֹן קוֹנָם: פְּאֵר וְכָבוֹד

אֱלֹהֵי עוֹלָם
בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים
רַחֵם עָלֵינוּ אֲדוֹן
עֻזֵּנוּ צוּר מִשְׂגַּבֵּנוּ
מָגֵן יִשְׁעֵנוּ מִשְׂגָּב
בַּעֲדֵנוּ: אֵל בָּרוּךְ
גְּדוֹל דֵּעָה הֵכִין
וּפָעַל זָהֳרֵי חַמָּה
טוֹב יָצַר כָּבוֹד
לִשְׁמוֹ מְאוֹרוֹת
נָתַן סְבִיבוֹת עֻזּוֹ
פִּנּוֹת צְבָאָיו
קְדוֹשִׁים רוֹמְמֵי
שַׁדַּי תָּמִיד
מְסַפְּרִים כְּבוֹד־אֵל
וּקְדֻשָּׁתוֹ: תִּתְבָּרַךְ
יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ
בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל
וְעַל־הָאָרֶץ מִתָּחַת
עַל כָּל שֶׁבַח
מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ וְעַל־
מְאוֹרֵי־אוֹר שֶׁיָּצַרְתָּ
יְפָאֲרוּךָ סֶּלָה:

נוֹתְנִים לִשְׁמוֹ · צָהֳלָה וְרִנָּה לְזֵכֶר מַלְכוּתוֹ · קָרָא לַשֶּׁמֶשׁ וַיִּזְרַח־אוֹר · רָאָה וְהִתְקִין צוּרַת הַלְּבָנָה: שֶׁבַח נוֹתְנִים־לוֹ כָּל־צְבָא מָרוֹם · תִּפְאֶרֶת וּגְדֻלָּה שְׂרָפִים וְחַיּוֹת וְאוֹפַנֵּי הַקֹּדֶשׁ:

לָאֵל אֲשֶׁר שָׁבַת מִכָּל־הַמַּעֲשִׂים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי נִתְעַלָּה וְיָשַׁב עַל־כִּסֵּא כְבוֹדוֹ · תִּפְאֶרֶת עָטָה לְיוֹם הַמְּנוּחָה עֹנֶג קָרָא לְיוֹם הַשַּׁבָּת: זֶה שֶׁבַח יוֹם הַשְּׁבִיעִי שֶׁבּוֹ שָׁבַת אֵל מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ: וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי מְשַׁבֵּחַ וְאוֹמֵר מִזְמוֹר שִׁיר לְיוֹם הַשַּׁבָּת: טוֹב לְהוֹדוֹת לַיהוָֹה: לְפִיכָךְ יְפָאֲרוּ וִיבָרְכוּ לָאֵל כָּל־יְצוּרָיו שֶׁבַח יְקָר וּגְדֻלָּה וְכָבוֹד יִתְּנוּ לָאֵל מֶלֶךְ יוֹצֵר כֹּל הַמַּנְחִיל מְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתוֹ בְּיוֹם שַׁבַּת קֹדֶשׁ שִׁמְךָ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ יִתְקַדַּשׁ וְזִכְרְךָ מַלְכֵּנוּ יִתְפָּאַר בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל הָאָרֶץ מִתָּחַת עַל כָּל־שֶׁבַח מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ וְעַל־מְאוֹרֵי־אוֹר שֶׁיָּצַרְתָּ יְפָאֲרוּךָ סֶּלָה:

תִּתְבָּרַךְ לָנֶצַח צוּרֵנוּ מַלְכֵּנוּ וְגוֹאֲלֵנוּ בּוֹרֵא קְדוֹשִׁים יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לָעַד מַלְכֵּנוּ יוֹצֵר מְשָׁרְתִים וַאֲשֶׁר מְשָׁרְתָיו כֻּלָּם עוֹמְדִים בְּרוּם עוֹלָם וּמַשְׁמִיעִים בְּיִרְאָה יַחַד בְּקוֹל דִּבְרֵי אֱלֹהִים חַיִּים וּמֶלֶךְ עוֹלָם: כֻּלָּם אֲהוּבִים כֻּלָּם בְּרוּרִים כֻּלָּם גִּבּוֹרִים כֻּלָּם קְדוֹשִׁים וְכֻלָּם עֹשִׂים בְּאֵימָה וּבְיִרְאָה רְצוֹן קוֹנָם: וְכֻלָּם פּוֹתְחִים אֶת־פִּיהֶם בִּקְדֻשָּׁה וּבְטָהֳרָה בְּשִׁירָה וּבְזִמְרָה וּמְבָרְכִים וּמְשַׁבְּחִים וּמְפָאֲרִים וּמַעֲרִיצִים וּמַקְדִּישִׁים וּמַמְלִיכִים:

ש) תהלים צב א. ב) שם ב.

אֶת־שֵׁם הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא קָדוֹשׁ הוּא: וְכֻלָּם מְקַבְּלִים עֲלֵיהֶם עֹל מַלְכוּת שָׁמַיִם זֶה מִזֶּה וְנוֹתְנִים בְּאַהֲבָה רְשׁוּת זֶה לָזֶה: לְהַקְדִּישׁ לְיוֹצְרָם בְּנַחַת רוּחַ בְּשָׂפָה בְרוּרָה וּבִנְעִימָה קְדוֹשָׁה כֻּלָּם כְּאֶחָד עוֹנִים בְּאֵימָה וְאוֹמְרִים בְּיִרְאָה:

קָדוֹשׁ ׀ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְהֹוָה צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ:

וְהָאוֹפַנִּים וְחַיּוֹת הַקֹּדֶשׁ בְּרַעַשׁ גָּדוֹל מִתְנַשְּׂאִים לְעֻמַּת הַשְּׂרָפִים לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים:

בָּרוּךְ כְּבוֹד־יְהֹוָה מִמְּקוֹמוֹ:

לָאֵל בָּרוּךְ נְעִימוֹת יִתֵּנוּ לַמֶּלֶךְ אֵל חַי וְקַיָּם זְמִרוֹת יֹאמֵרוּ וְתִשְׁבָּחוֹת יַשְׁמִיעוּ כִּי הוּא לְבַדּוֹ מָרוֹם וְקָדוֹשׁ פּוֹעֵל גְּבוּרוֹת עֹשֶׂה חֲדָשׁוֹת בַּעַל מִלְחָמוֹת זוֹרֵעַ צְדָקוֹת מַצְמִיחַ יְשׁוּעוֹת בּוֹרֵא רְפוּאוֹת נוֹרָא תְהִלּוֹת אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת הַמְחַדֵּשׁ בְּטוּבוֹ בְּכָל־יוֹם תָּמִיד מַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית כָּאָמוּר לְעֹשֵׂה אוֹרִים גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה יוֹצֵר הַמְּאוֹרוֹת:

אַהֲבַת עוֹלָם אֲהַבְתָּנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ חֶמְלָה גְדוֹלָה וִיתֵרָה חָמַלְתָּ עָלֵינוּ: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ בַּעֲבוּר שִׁמְךָ הַגָּדוֹל וּבַעֲבוּר אֲבוֹתֵינוּ שֶׁבָּטְחוּ בְךָ וַתְּלַמְּדֵם חֻקֵּי חַיִּים לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם כֵּן תְּחָנֵּנוּ וּתְלַמְּדֵנוּ: אָבִינוּ אָב הָרַחֲמָן הַמְרַחֵם רַחֶם־נָא עָלֵינוּ

וְתֵן בְּלִבֵּנוּ בִינָה לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל לִשְׁמֹעַ לִלְמֹד וּלְלַמֵּד
לִשְׁמֹר וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת־כָּל־דִּבְרֵי תַלְמוּד תּוֹרָתֶךָ
בְּאַהֲבָה: וְהָאֵר עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ וְדַבֵּק לִבֵּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ
וְיַחֵד לְבָבֵנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אֶת־שְׁמֶךָ וְלֹא־נֵבוֹשׁ
וְלֹא־נִכָּלֵם וְלֹא־נִכָּשֵׁל לְעוֹלָם וָעֶד: כִּי בְשֵׁם קָדְשְׁךָ
הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא בָּטָחְנוּ נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתֶךָ:
וְרַחֲמֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וַחֲסָדֶיךָ הָרַבִּים אַל יַעַזְבוּנוּ נֶצַח
סֶלָה וָעֶד: מַהֵר וְהָבֵא עָלֵינוּ בְּרָכָה וְשָׁלוֹם מְהֵרָה:
וַהֲבִיאֵנוּ לְשָׁלוֹם מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ: וּשְׁבוֹר עֹל
הַגּוֹיִם מֵעַל צַוָּארֵנוּ וְתוֹלִיכֵנוּ מְהֵרָה קוֹמְמִיּוּת
לְאַרְצֵנוּ: כִּי אֵל פּוֹעֵל יְשׁוּעוֹת אָתָּה וּבָנוּ בָחַרְתָּ מִכָּל־
עַם וְלָשׁוֹן וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל בְּאַהֲבָה
לְהוֹדוֹת לְךָ וּלְיַחֶדְךָ וּלְאַהֲבָה אֶת־שְׁמֶךָ: בָּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה הַבּוֹחֵר בְּעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה:

ד **שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה ׀ אֶחָד:**

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

ה וְאָהַבְתָּ אֵת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ
וּבְכָל־מְאֹדֶךָ:
ו וְהָיוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר
אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם עַל־לְבָבֶךָ:
ז וְשִׁנַּנְתָּם לְבָנֶיךָ וְדִבַּרְתָּ
בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ
וּבְקוּמֶךָ:
ח וּקְשַׁרְתָּם לְאוֹת עַל־יָדֶךָ וְהָיוּ לְטֹטָפֹת בֵּין
עֵינֶיךָ:
ט וּכְתַבְתָּם עַל־מְזֻזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ:
יג וְהָיָה אִם־שָׁמֹעַ תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹתַי אֲשֶׁר אָנֹכִי
מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם

וּלְעָבְדוֹ בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם׃ יד וְנָתַתִּי מְטַר־
אַרְצְכֶם בְּעִתּוֹ יוֹרֶה וּמַלְקוֹשׁ וְאָסַפְתָּ דְגָנֶךָ וְתִירֹשְׁךָ
וְיִצְהָרֶךָ׃ טו וְנָתַתִּי עֵשֶׂב בְּשָׂדְךָ לִבְהֶמְתֶּךָ וְאָכַלְתָּ
וְשָׂבָעְתָּ׃ טז הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן־יִפְתֶּה לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם
וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם׃ יז וְחָרָה
אַף־יְהוָה בָּכֶם וְעָצַר אֶת־הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר
וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל
הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהוָה נֹתֵן לָכֶם׃ יח וְשַׂמְתֶּם אֶת־
דְּבָרַי אֵלֶּה עַל־לְבַבְכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם אֹתָם
לְאוֹת עַל־יֶדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם׃ יט וְלִמַּדְתֶּם
אֹתָם אֶת־בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ
בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ׃ כ וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוּזוֹת
בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ׃
כא לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר
נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת לָהֶם כִּימֵי
הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ׃
לז וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ לח דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם וְעָשׂוּ לָהֶם צִיצִת עַל־
כַּנְפֵי בִגְדֵיהֶם לְדֹרֹתָם וְנָתְנוּ עַל־צִיצִת הַכָּנָף פְּתִיל
תְּכֵלֶת׃ לט וְהָיָה לָכֶם לְצִיצִת וּרְאִיתֶם אֹתוֹ וּזְכַרְתֶּם
אֶת־כָּל־מִצְוֹת יְהוָה וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא־תָתוּרוּ אַחֲרֵי
לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם אֲשֶׁר־אַתֶּם זֹנִים אַחֲרֵיהֶם׃
מ לְמַעַן תִּזְכְּרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֶת־כָּל־מִצְוֹתָי וִהְיִיתֶם
קְדֹשִׁים לֵאלֹהֵיכֶם׃ מא אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר

הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:

אֱמֶת וְיַצִּיב וְנָכוֹן וְקַיָּם וְיָשָׁר וְנֶאֱמָן וְאָהוּב וְחָבִיב וְנֶחְמָד וְנָעִים וְנוֹרָא וְאַדִּיר וּמְתֻקָּן וּמְקֻבָּל וְטוֹב וְיָפֶה הַדָּבָר הַזֶּה עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד: אֱמֶת אֱלֹהֵי עוֹלָם מַלְכֵּנוּ צוּר יַעֲקֹב מָגֵן יִשְׁעֵנוּ לְדֹר וָדֹר הוּא קַיָּם וּשְׁמוֹ קַיָּם וְכִסְאוֹ נָכוֹן וּמַלְכוּתוֹ (נ״א ואמונתו) לָעַד קַיֶּמֶת: וּדְבָרָיו חָיִים וְקַיָּמִים נֶאֱמָנִים וְנֶחֱמָדִים לָעַד וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים: עַל אֲבוֹתֵינוּ וְעָלֵינוּ עַל־בָּנֵינוּ וְעַל־דּוֹרוֹתֵינוּ וְעַל כָּל־דּוֹרוֹת זֶרַע יִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ עַל־הָרִאשׁוֹנִים וְעַל־הָאַחֲרוֹנִים דָּבָר טוֹב וְקַיָּם בֶּאֱמֶת וּבֶאֱמוּנָה חֹק וְלֹא יַעֲבוֹר: אֱמֶת שָׁאַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מַלְכֵּנוּ מֶלֶךְ אֲבוֹתֵינוּ גּוֹאֲלֵנוּ גּוֹאֵל אֲבוֹתֵינוּ צוּרֵנוּ צוּר יְשׁוּעָתֵנוּ פּוֹדֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ מֵעוֹלָם הוּא שְׁמֶךָ וְאֵין לָנוּ עוֹד אֱלֹהִים זוּלָתְךָ סֶלָה:

עֶזְרַת אֲבוֹתֵינוּ אַתָּה הוּא מֵעוֹלָם מָגֵן וּמוֹשִׁיעַ לָהֶם וְלִבְנֵיהֶם אַחֲרֵיהֶם בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר: בְּרוּם עוֹלָם מוֹשָׁבֶךָ וּמִשְׁפָּטֶיךָ וְצִדְקָתְךָ עַד אַפְסֵי אָרֶץ: אֱמֶת אַשְׁרֵי אִישׁ שֶׁיִּשְׁמַע לְמִצְוֹתֶיךָ וְתוֹרָתְךָ וּדְבָרְךָ יָשִׂים עַל לִבּוֹ: אֱמֶת אַתָּה הוּא אָדוֹן לְעַמֶּךָ וּמֶלֶךְ גִּבּוֹר לָרִיב רִיבָם לְאָבוֹת וּבָנִים: אֱמֶת אַתָּה הוּא רִאשׁוֹן וְאַתָּה הוּא אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ: אֱמֶת מִמִּצְרַיִם גְּאַלְתָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וּמִבֵּית עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ: כָּל־בְּכוֹרֵיהֶם הָרָגְתָּ וּבְכוֹרְךָ יִשְׂרָאֵל גָּאָלְתָּ

יַם

יַם־סוּף לָהֶם בָּקַעְתָּ וְזֵדִים טִבַּעְתָּ וִידִידִים הֶעֱבַרְתָּ
וַיְכַסּוּ מַיִם צָרֵיהֶם אֶחָד מֵהֶם לֹא נוֹתָר: עַל־זֹאת שִׁבְּחוּ
אֲהוּבִים וְרוֹמְמוּ לָאֵל וְנָתְנוּ יְדִידִים זְמִרוֹת שִׁירוֹת
וְתִשְׁבָּחוֹת בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לַמֶּלֶךְ אֵל חַי וְקַיָּם: רָם
וְנִשָּׂא גָּדוֹל וְנוֹרָא מַשְׁפִּיל גֵּאִים עֲדֵי אָרֶץ וּמַגְבִּיהַּ
שְׁפָלִים עַד־מָרוֹם מוֹצִיא אֲסִירִים פּוֹדֶה עֲנָוִים עוֹזֵר
דַּלִּים הָעוֹנֶה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּעֵת שַׁוְּעָם אֵלָיו: תְּהִלּוֹת
לָאֵל עֶלְיוֹן גֹּאֲלָם בָּרוּךְ הוּא וּמְבֹרָךְ מֹשֶׁה וּבְנֵי
יִשְׂרָאֵל לְךָ עָנוּ שִׁירָה בְּשִׂמְחָה רַבָּה וְאָמְרוּ כֻלָּם:
מִי־כָמֹכָה | בָּאֵלִם יְהוָֹה מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ נוֹרָא
תְהִלֹּת עֹשֵׂה | פֶלֶא:
שִׁירָה חֲדָשָׁה שִׁבְּחוּ גְאוּלִים לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל עַל־שְׂפַת
הַיָּם יַחַד כֻּלָּם הוֹדוּ וְהִמְלִיכוּ וְאָמְרוּ יְהוָֹה |
יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: וְנֶאֱמַר גֹּאֲלֵנוּ יְהוָֹה צְבָאוֹת שְׁמוֹ
קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה גָּאַל יִשְׂרָאֵל:

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי
יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא · אֵל עֶלְיוֹן · גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים
קֹנֵה הַכֹּל · וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:
בש״ת זָכְרֵנוּ לְחַיִּים מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים:
מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה מָגֵן אַבְרָהָם:
אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:
בקיץ מוֹרִיד הַטָּל: בחורף מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם:
מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים
וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר · מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת
וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:
בש״ת מִי כָמוֹךָ אַב הָרַחֲמָן זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים:
וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

בחזרת הש"ץ אומרים זה :

נַקְדִּישָׁךְ וְנַעֲרִיצָךְ כְּנֹעַם שִׂיחַ סוֹד שַׂרְפֵי קֹדֶשׁ הַמְשַׁלְּשִׁים לְךָ קְדֻשָּׁה כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר ׃
קָדוֹשׁ ׀ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ ׃ אָז בְּקוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל אַדִּיר וְחָזָק מַשְׁמִיעִים קוֹל מִתְנַשְּׂאִים לְעֻמַּת הַשְּׂרָפִים לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים ׃ בָּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ ׃ מִמְּקוֹמְךָ מַלְכֵּנוּ תוֹפִיעַ וְתִמְלוֹךְ עָלֵינוּ כִּי מְחַכִּים אֲנַחְנוּ לָךְ מָתַי תִּמְלֹךְ בְּצִיּוֹן בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד ׃ תִּשְׁכּוֹן תִּתְגַּדַּל וְתִתְקַדַּשׁ בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ לְדוֹר וָדוֹר וּלְנֵצַח נְצָחִים ׃ וְעֵינֵינוּ תִרְאֶינָה מַלְכוּתֶךָ כַּדָּבָר הָאָמוּר בְּשִׁירֵי עֻזֶּךָ עַל יְדֵי דָוִד מְשִׁיחַ צִדְקֶךָ ׃
יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ ׃

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הָאֵל הַקָּדוֹשׁ ׃ (בש"ת הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ)

יִשְׂמַח מֹשֶׁה בְּמַתְּנַת חֶלְקוֹ כִּי עֶבֶד נֶאֱמָן קָרָאתָ לוֹ כְּלִיל תִּפְאֶרֶת בְּרֹאשׁוֹ נָתַתָּ לוֹ ׃ בְּעָמְדוֹ לְפָנֶיךָ עַל הַר־סִינַי וּשְׁנֵי לֻחוֹת אֲבָנִים הוֹרִיד בְּיָדוֹ וְכָתוּב בָּהֶם שְׁמִירַת שַׁבָּת וְכֵן כָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ ׃

וְשָׁמְרוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשַּׁבָּת לַעֲשׂוֹת אֶת־הַשַּׁבָּת לְדֹרֹתָם בְּרִית עוֹלָם ׃ בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הִיא לְעֹלָם כִּי־שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יְהוָה אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיִּנָּפַשׁ ׃

וְלֹא נְתַתּוֹ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת וְלֹא הִנְחַלְתּוֹ מַלְכֵּנוּ לְעוֹבְדֵי אֱלִילִים וְגַם בִּמְנוּחָתוֹ לֹא יִשְׁכְּנוּ עֲרֵלִים כִּי לְיִשְׂרָאֵל עַמְּךָ נְתַתּוֹ בְּאַהֲבָה לְזֶרַע יַעֲקֹב אֲשֶׁר־בָּם בָּחָרְתָּ ׃

יִשְׂמְחוּ בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג עַם מְקַדְּשֵׁי

א) שמות לא טז. ב) שם לא יז.

שְׁבִיעִי · כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ · וּבַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ בּוֹ וְקִדַּשְׁתּוֹ חֶמְדַּת יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ * :

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ · רְצֵה נָא בִמְנוּחָתֵנוּ קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ · שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמַּח נַפְשֵׁנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת · וְהַנְחִילֵנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ · וְיָנוּחוּ בוֹ כָּל־יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ : בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת :

רְצֵה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל · וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה · וְהָשֵׁב הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ :

בר״ח ובחוה״מ של מועד :

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר · זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן־דָּוִד עַבְדֶּךָ וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ וְזִכְרוֹן כָּל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ לִפְלֵיטָה לְטוֹבָה לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים וּלְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם בר״ח רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ | בפסח חַג הַמַּצּוֹת | בסוכות חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה : זָכְרֵנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה · וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה · וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים טוֹבִים : וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְחָנֵּנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ · כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה :

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים : בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן :

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ וְעַל

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל־בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ וְנָשׁוּב אֵלֶיךָ לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ · בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת :

*עי' בספרי הקבלה סימן י״ו אות כ״ג.

נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם הַטּוֹב כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא־תַמּוּ חֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

בשבת חנוכה אומרים כאן ועל הנסים:

וְעַל הַנִּסִּים וְעַל הַפֻּרְקָן וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל הַנִּפְלָאוֹת שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בִּזְּמַן הַזֶּה:

בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ בֶּן־יוֹחָנָן כֹּהֵן גָּדוֹל חַשְׁמוֹנָאִי וּבָנָיו כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה עַל־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְהַשְׁכִּיחָם תּוֹרָתֶךָ וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם רַבְתָּ אֶת־רִיבָם דַּנְתָּ אֶת־דִּינָם נָקַמְתָּ אֶת־נִקְמָתָם מָסַרְתָּ גִּבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרָתֶךָ וּלְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמֶךָ וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה וּפֻרְקָן כְּהַיּוֹם הַזֶּה וְאַחַר כֵּן בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וּפִנּוּ אֶת־הֵיכָלֶךָ וְטִהֲרוּ אֶת־מִקְדָּשֶׁךָ וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ וְקָבְעוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה אֵלּוּ לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל:

וְעַל־כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

בש״ת וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל־בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

וְכָל־הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ שִׁמְךָ הַגָּדוֹל לְעוֹלָם כִּי טוֹב הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה הָאֵל הַטּוֹב: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

לש״ץ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ בַבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל־יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁךָ כָּאָמוּר: יְבָרֶכְךָ יְהוָה וְיִשְׁמְרֶךָ: אמן יָאֵר יְהוָה׀ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: אמן יִשָּׂא יְהוָה׀ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם: אמן

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חַיִּים חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ:

בש״ת וּבְסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה יְשׁוּעָה וְנֶחָמָה וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהֹוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי: תה״ל י״ט
אֱלֹהַי נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם וְנַפְשִׁי
כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי וְכָל
הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם: יִהְיוּ כְּמֹץ לִפְנֵי־
רוּחַ וּמַלְאַךְ יְהֹוָה דֹּחֶה: לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: עֲשֵׂה
לְמַעַן שְׁמֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ:
יִהְיוּ לְרָצוֹן | אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהֹוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי: עֹשֶׂה שָׁלוֹם
(בשו״ת הַשָּׁלוֹם) בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ
וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ:

הַיּוֹם יוֹם שַׁבַּת קֹדֶשׁ שֶׁבּוֹ הָיוּ הַלְוִיִּם אוֹמְרִים בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ:

מזמור שיר ליום השבת וכו׳ קדיש יתום:

אַתָּה הָרְאֵתָ לָדַעַת כִּי יְהֹוָה הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד מִלְּבַדּוֹ:
מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דּוֹר וָדֹר:
יְהֹוָה מֶלֶךְ יְהֹוָה מָלָךְ יְהֹוָה יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: יְהֹוָה עֹז לְעַמּוֹ
יִתֵּן יְהֹוָה | יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם:

כשפותחין הארון יאמרו הקהל:

וַיְהִי בִּנְסֹעַ הָאָרֹן וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קוּמָה | יְהֹוָה וְיָפֻצוּ אֹיְבֶיךָ וְיָנֻסוּ
מְשַׂנְאֶיךָ מִפָּנֶיךָ: כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה וּדְבַר־יְהֹוָה מִירוּשָׁלָיִם:
בָּרוּךְ שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתוֹ:

בְּרִיךְ שְׁמֵיהּ דְּמָרֵא עָלְמָא בְּרִיךְ כִּתְרָךְ וְאַתְרָךְ יְהֵא רְעוּתָךְ עִם
עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל לְעָלַם וּפוּרְקַן יְמִינָךְ אַחֲזֵי לְעַמָּךְ בְּבֵי
מַקְדְּשָׁךְ: וּלְאַמְטוּיֵי לָנָא מִטּוּב נְהוֹרָךְ וּלְקַבֵּל צְלוֹתָנָא בְּרַחֲמִין
יְהֵא רַעֲוָא קֳדָמָךְ דְּתוֹרִיךְ לָן חַיִּין בְּטִיבוּ וְלֶהֱוֵא אֲנָא פְּקִידָא בְּגוֹ
צַדִּיקַיָּא לְמִרְחַם עָלַי וּלְמִנְטַר יָתִי וְיַת כָּל־דִּי לִי וְדִי לְעַמָּךְ יִשְׂרָאֵל
אַנְתְּ הוּא זָן לְכֹלָּא וּמְפַרְנֵס לְכֹלָּא אַנְתְּ הוּא שַׁלִּיט עַל כֹּלָּא אַנְתְּ
הוּא דְּשַׁלִּיט עַל מַלְכַיָּא וּמַלְכוּתָא דִּילָךְ הִיא אֲנָא עַבְדָּא
דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְּסָגִידְנָא קַמֵּהּ וּמִקַּמֵּי דִּיקַר אוֹרַיְתֵיהּ: בְּכָל
עִדָּן וְעִדָּן לָא עַל אֱנָשׁ רָחִיצְנָא וְלָא עַל בַּר אֱלָהִין סָמִיכְנָא:
אֶלָּא בֶּאֱלָהָא דִשְׁמַיָּא דְּהוּא אֱלָהָא קְשׁוֹט · וְאוֹרַיְתֵיהּ קְשׁוֹט •

א) דברים ד לה. ב) תהלים קמה יג. ג) שם כט יא.

תֻּבְיאוֹהִי קְשׁוֹט · וּמַסְגֵּא לְמֶעְבַּד טַבְוָן וּקְשׁוֹט בֵּיהּ אֲנָא רָחִיץ׃ וְלִשְׁמֵיהּ קַדִּישָׁא יַקִּירָא אֲנָא אֵמַר תֻּשְׁבְּחָן יְהֵא רַעֲוָא קֳדָמָךְ דְּתִפְתַּח לִבָּאִי בְּאוֹרַיְתָא וְתַשְׁלִים מִשְׁאֲלִין דְּלִבָּאִי וְלִבָּא דְכָל עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל לְטַב וּלְחַיִּין וְלִשְׁלָם׃

ש״ץ וקהל שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ יְהֹוָה | אֶחָד׃

אֶחָד אֱלֹהֵינוּ גָּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ קָדוֹשׁ [וְנוֹרָא] שְׁמוֹ׃

ואומר ש״ץ גַּדְּלוּ לַיהֹוָה אִתִּי וּנְרוֹמְמָה שְׁמוֹ יַחְדָּו׃

והקהל עונין׃

לְךָ יְהֹוָה הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד כִּי־כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְךָ יְהֹוָה הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל | לְרֹאשׁ׃ רוֹמְמוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ כִּי־קָדוֹשׁ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ׃

עַל הַכֹּל יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שְׁמוֹ שֶׁל־מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא׃ בָּעוֹלָמוֹת שֶׁבָּרָא הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא׃ כִּרְצוֹנוֹ וְכִרְצוֹן יְרֵאָיו וְכִרְצוֹן כָּל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ צוּר הָעוֹלָמִים אֲדוֹן כָּל־הַבְּרִיּוֹת אֱלוֹהַּ כָּל־הַנְּפָשׁוֹת׃ הַיּוֹשֵׁב בְּמֶרְחֲבֵי מָרוֹם הַשּׁוֹכֵן בִּשְׁמֵי שְׁמֵי קֶדֶם׃ קְדֻשָּׁתוֹ עַל הַחַיּוֹת וּקְדֻשָּׁתוֹ עַל כִּסֵּא הַכָּבוֹד׃ וּבְכֵן יִתְקַדַּשׁ שִׁמְךָ בָּנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ לְעֵינֵי כָּל־חָי׃ וְנֹאמַר לְפָנָיו שִׁיר חָדָשׁ כַּכָּתוּב׃ שִׁירוּ לֵאלֹהִים זַמְּרוּ שְׁמוֹ סֹלּוּ לָרֹכֵב בָּעֲרָבוֹת בְּיָהּ שְׁמוֹ וְעִלְזוּ לְפָנָיו׃ וְנִרְאֵהוּ עַיִן בְּעַיִן בְּשׁוּבוֹ אֶל נָוֵהוּ כַּכָּתוּב׃ כִּי עַיִן בְּעַיִן יִרְאוּ בְּשׁוּב יְהֹוָה צִיּוֹן׃ וְנֶאֱמַר וְנִגְלָה כְּבוֹד יְהֹוָה וְרָאוּ כָל־בָּשָׂר יַחְדָּו כִּי פִּי יְהֹוָה דִּבֵּר׃

אַב הָרַחֲמִים הוּא יְרַחֵם עַם עֲמוּסִים וְיִזְכּוֹר בְּרִית אֵיתָנִים וְיַצִּיל נַפְשׁוֹתֵינוּ מִן הַשָּׁעוֹת הָרָעוֹת וְיִגְעַר בְּיֵצֶר הָרָע מִן הַנְּשׂוּאִים וְיָחֹן אוֹתָנוּ לִפְלֵיטַת עוֹלָמִים · וִימַלֵּא מִשְׁאֲלוֹתֵינוּ בְּמִדָּה טוֹבָה יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים׃ ויעור

א) דברים ו ד. ב) תהלים סח ה. ג) ישעיה נב ח. ד) שם מ ה.

כשפותחין ההיכל בחול בשבת סולקת ס"ת קודם בריך שמיה יאמר י"ג מדות :

יהוה | יהוה אל רחום וחנון ארך אפים ורב־חסד ואמת: נצר חסד לאלפים נשא עון ופשע וחטאה ונקה:

ואחר כך יאמר תפלה זו :

רבונו של עולם מלא משאלות לבי לטובה · והפק רצוני ותן שאלתי לי עבדך בן אמתך (פלוני בן פלונית) וזכני ואת־אשתי ובני ובנותי לעשות רצונך בלבב שלם · ומלטנו מיצר הרע ותן חלקנו בתורתך · וזכנו שתשרה שכינתך בתוכנו · והופע עלינו רוח חכמה ובינה · ויתקים בנו מקרא שכתוב ונחה עליו רוח יהוה רוח חכמה ובינה רוח עצה וגבורה רוח דעת ויראת יהוה · וכן יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שתזכנו לעשות מעשים טובים בעיניך · וללכת בדרכי ישרים לפניך · וקדשנו במצותיך · ונזכה לחיים טובים וארוכים · ולחיי העולם הבא · ותשמרנו ממעשים רעים · ומשעות רעות המתרגשות לבא לעולם · והבוטח ביהוה חסד יסובבנהו אמן :

יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך ה' צורי וגואלי :

ואני תפלתי־לך | יהוה עת רצון אלהים ברב־חסדך ענני באמת ישעך : בריך שמיה

בר"ה ויוה"כ כשחל בשבת סולקת ס"ת יאמר ג"פ י"ג מדות קודם בריך שמיה :

יהוה | יהוה אל רחום וחנון ארך אפים ורב־חסד ואמת: נצר חסד לאלפים נשא עון ופשע וחטאה ונקה:

ואח"כ יאמר תפלה זו :

רבונו של עולם מלא משאלותי לטובה והפק רצוני ותן שאלתי (בר"ה אין אומרים זה ומחול על כל־עונותי ועל כל־עונות אנשי ביתי מחילה בחסד מחילה ברחמים וטהרני מחטאי ומעוני ומפשעי) וזכרני בזכרון טוב לפניך ופקדני בפקדת ישועה ורחמים וזכרני לחיים ארוכים לחיים טובים ולשלום ופרנסה

א) שמות לד ו. ב) ישעיה יא ב. ג) תהלים יט טו. ד) שם סט יד.

טוֹבָה וְכַלְכָּלָה וְלֶחֶם לֶאֱכוֹל וּבֶגֶד לִלְבּוֹשׁ וְעֹשֶׁר וְכָבוֹד וַאֲרִיכוּת יָמִים בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ וְשֵׂכֶל וּבִינָה לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל עִמְקֵי סוֹדוֹתֶיךָ וְהָפֵק רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְכָל־מַכְאוֹבֵינוּ וּתְבָרֵךְ כָּל־מַעֲשֵׂה יָדֵינוּ וְתִגְזוֹר עָלֵינוּ גְּזֵרוֹת טוֹבוֹת יְשׁוּעוֹת וְנֶחָמוֹת וּבַטֵּל מֵעָלֵינוּ כָּל־גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת וְרָעוֹת וְתֵן בְּלֵב מַלְכוּת וְיוֹעֲצָיו וְשָׂרָיו עָלֵינוּ לְטוֹבָה אָמֵן וְכֵן יְהִי רָצוֹן׃

יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך ה׳ צורי וגואלי׃

וַאֲנִי תְפִלָּתִי־לְךָ ׀ יְהוָה עֵת רָצוֹן אֱלֹהִים בְּרָב־חַסְדֶּךָ עֲנֵנִי בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ׃ בריך שמיה

חזן וְיַעֲזוֹר וְיָגֵן וְיוֹשִׁיעַ לְכָל־הַחוֹסִים בּוֹ וְנֹאמַר אָמֵן ׃ הַכֹּל הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ וּתְנוּ כָבוֹד לַתּוֹרָה כֹּהֵן קְרָב ׃ יַעֲמֹד (פב״פ) הַכֹּהֵן׃

בָּרוּךְ שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתוֹ׃

קהל וְאַתֶּם הַדְּבֵקִים בַּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כֻּלְּכֶם הַיּוֹם׃

ברכת התורה לפניה בָּרְכוּ אֶת־יְהוָה הַמְבֹרָךְ׃

והקהל עונין בָּרוּךְ יְהוָה הַמְבֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר־בָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים וְנָתַן לָנוּ אֶת־תּוֹרָתוֹ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה נוֹתֵן הַתּוֹרָה׃

לאחר הקריאה מברך׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר נָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה נוֹתֵן הַתּוֹרָה׃

מי שברך אבותינו אברהם יצחק ויעקב הוא יברך את (פב״פ) בעבור שעלה לתורה לכבוד המקום ולכבוד התורה (ביו״ט ולכבוד הרגל) ׃ (בר״ה ולכבוד יום הדין) בשכר זה הקדוש ברוך הוא ישמרהו ויצילהו מכל צרה וצוקה ומכל נגע ומחלה (בר״ה ויכתבהו ויחתמהו לחיים טובים בזה יום הדין) וישלח ברכה והצלחה בכל מעשה ידיו (ביו״ט ויזכה לעלות לרגל) עם כל ישראל אחיו ונאמר אמן׃

ליולדת מי שברך אבותינו אברהם יצחק ויעקב משה ואהרן דוד ושלמה הוא יברך את האשה היולדת (פב״פ) (עם בנה הנולד לה במזל טוב) (עם בתה הילדה הנולדה לה במזל טוב ויקרא שמה בישראל פב״פ) בעבור שבעלה נדר לצדקה בעדם בשכר זה (לזכר יגדלהו לתורה ולחופה) (לנקבה יגדלה לחופה) ולמעשים טובים ונאמר אמן׃

לשבת

לחולה מי שברך אבותינו אברהם יצחק ויעקב משה ואהרן דוד ושלמה הוא *) יברך את החולה (פב״פ) בעבור (שפב״פ) נדר לצדקה בעבורו (לנקבה בעבורה) ׃ שבת היא מלזעוק ורפואה קרובה לבוא ונאמר אמן׃

*) עיין שערי תפלה

לחול
לחולה מי שברך אבותינו אברהם יצחק ויעקב משה ואהרן דוד ושלמה הוא ירפא את החולה (פב"פ) בעבור (שפב"פ) נדר לצדקה בעבורו (לנקבה בעבורה) · בשכר זה הקב"ה ימלא רחמים עליו להחלימו ולרפאותו ולהחזיקו ולהחיותו (לנקבה עליה להחלימה ולרפאותה ולהחזיקה ולהחיותה) וישלח לו (לה) מהרה רפואה שלימה מן השמים לרמ"ח אבריו ושס"ה גידיו (לנקבה בכל אבריה וגידיה) בתוך שאר חולי ישראל רפואת הנפש ורפואת הגוף ונאמר אמן :

ברכת הגומל

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם הגומל לחיבים טובות שגמלני טוב :

ועונין אחריו מי שגמלך טוב הוא יגמלך כל־טוב סלה :

מי שבנו הגיע לבר מצוה יאמר :

*) ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם שפטרני מענש הלזה :

קודם הקריאה למפטיר אומר חצי קדיש

וכשמגביהין הס"ת להראות הכתב לעם · כל אדם ישתדל לקרב עצמו נתינה כדי שיוכל לקרא הכתוב בספר תורה בעת הגבהת הספר תורה · ויאמר :

וזאת התורה אשר־שם משה לפני בני ישראל :
עץ־חיים היא למחזיקים בה ותומכיה מאשר : דרכיה דרכי־נעם וכל־נתיבתיה שלום : ארך ימים בימינה בשמאלה עשר וכבוד : יהוה חפץ למען צדקו יגדיל תורה ויאדיר :

ברכת ההפטרה לפניה

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר בחר בנביאים טובים ורצה בדבריהם הנאמרים באמת ברוך אתה יהוה הבוחר בתורה ובמשה עבדו ובישראל עמו ובנביאי האמת וצדק :

ולאחר ההפטרה מברך :

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם צור כל־העולמים צדיק בכל־הדורות האל הנאמן האומר ועושה המדבר ומקים שכל־דבריו אמת וצדק : נאמן אתה הוא יהוה אלהינו ונאמנים דבריך ודבר אחד מדבריך אחור לא־ישוב ריקם כי אל מלך נאמן*) (נ"א ורחמן) אתה : ברוך אתה יהוה האל הנאמן בכל־דבריו :

*) עי' בשערי תפלה
רחום
*) בנ"ל מטעם שצריך שיאמר מעין החתימה סמוך לחתימה וכן הוא ברמב"ם בסדר התפלה ובאבודרהם ובספר השבת הוביא והכמה הוא מטעם הנ"ל וברמב"ם כתוב עכשיו אחר בופט הברכה.

רַחֵם עַל־צִיּוֹן כִּי הִיא בֵּית חַיֵּינוּ · וְלַעֲלוּבַת נֶפֶשׁ תּוֹשִׁיעַ
וְתִשַׂמַּח בִּמְהֵרָה בְּיָמֵינוּ : בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה מְשַׂמֵּחַ
צִיּוֹן בְּבָנֶיהָ :

שַׂמְּחֵנוּ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ בְּאֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא עַבְדֶּךָ · וּבְמַלְכוּת בֵּית
דָּוִד מְשִׁיחֶךָ · בִּמְהֵרָה יָבֹא וְיָגֵל לִבֵּנוּ · עַל־כִּסְאוֹ לֹא־
יֵשֵׁב זָר · וְלֹא יִנְחֲלוּ עוֹד אֲחֵרִים אֶת־כְּבוֹדוֹ כִּי בְשֵׁם קָדְשְׁךָ
נִשְׁבַּעְתָּ לּוֹ שֶׁלֹּא יִכְבֶּה נֵרוֹ לְעוֹלָם וָעֶד : בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה
מָגֵן דָּוִד : המפסיר בת"ע במנחה ובפ"ב ובמנחת יוה"כ מסיים כאן :

בשבת

עַל־הַתּוֹרָה וְעַל־הָעֲבוֹדָה וְעַל־הַנְּבִיאִים וְעַל־יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה
שֶׁנָּתַתָּ־לָּנוּ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ לִקְדֻשָּׁה וְלִמְנוּחָה לְכָבוֹד
וּלְתִפְאָרֶת · עַל־הַכֹּל יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבָרְכִים
אוֹתָךְ יִתְבָּרַךְ שִׁמְךָ בְּפִי כָּל־חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד : בָּרוּךְ אַתָּה
יְהוָֹה מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת :

בשלש רגלים

עַל־הַתּוֹרָה וְעַל־הָעֲבוֹדָה וְעַל־הַנְּבִיאִים וְעַל־יוֹם (בשבת השבת
הזה ועל יום) חַג

לפסח הַמַּצּוֹת הַזֶּה | לשבועות הַשָּׁבֻעוֹת הַזֶּה | לסכות הַסֻּכּוֹת הַזֶּה | לשמ"ע ולש"ת שְׁמִינִי עֲצֶרֶת הַחַג הַזֶּה
וְעַל־יוֹם־טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה · שֶׁנָּתַתָּ־לָּנוּ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ
(בשבת לקדושה ולמנוחה) לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת
עַל־הַכֹּל יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבָרְכִים אוֹתָךְ · יִתְבָּרַךְ
שִׁמְךָ בְּפִי כָּל־חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד : בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה מְקַדֵּשׁ
(השבת ו) יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים :

בראש השנה

עַל־הַתּוֹרָה וְעַל־הָעֲבוֹדָה וְעַל־הַנְּבִיאִים וְעַל־יוֹם (השבת הזה ועל
יום) הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה וְעַל־יוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה · שֶׁנָּתַתָּ־לָּנוּ
יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ (בשבת לקדושה ולמנוחה) לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת · עַל־הַכֹּל
יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבָרְכִים אוֹתָךְ יִתְבָּרַךְ שִׁמְךָ
בְּפִי כָּל־חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד וּדְבָרְךָ מַלְכֵּנוּ אֱמֶת וְקַיָּם לָעַד :

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מֶלֶךְ עַל כָּל־הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ (השבת ו) יִשְׂרָאֵל
וְיוֹם הַזִּכָּרוֹן :

בצום כפור

עַל־הַתּוֹרָה וְעַל־הָעֲבוֹדָה וְעַל־הַנְּבִיאִים וְעַל־יוֹם (השבת הזה ועל יום) הַכִּפֻּרִים הַזֶּה · וְעַל־יוֹם סְלִיחַת הֶעָוֹן הַזֶּה וְעַל־יוֹם מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה שֶׁנָּתַתָּ־לָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ (לקדושה ולמנוחה) לִסְלִיחָה וְלִמְחִילָה וּלְכַפָּרָה לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת · עַל־הַכֹּל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ · וּמְבָרְכִים אוֹתָךְ · יִתְבָּרֵךְ שִׁמְךָ בְּפִי כָּל־חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד · וּדְבָרְךָ מַלְכֵּנוּ אֱמֶת וְקַיָּם לָעַד : בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לַעֲוֹנוֹתֵינוּ וְלַעֲוֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל · וּמַעֲבִיר אַשְׁמוֹתֵינוּ בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה מֶלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ (השבת ו) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַכִּפֻּרִים :

יְקוּם פֻּרְקָן מִן שְׁמַיָּא חִנָּא וְחִסְדָּא וְרַחֲמִין וְחַיִּין אֲרִיכִין · וּמְזוֹנָא רְוִיחָא וְסִיַּעְתָּא דִשְׁמַיָּא וּבַרְיוּת גּוּפָא · וּנְהוֹרָא מַעַלְיָא זַרְעָא חַיָּא וְקַיָּמָא · זַרְעָא דִּי לָא יִפְסוּק וְדִי לָא יִבְטוּל מִפִּתְגָּמֵי אוֹרַיְתָא : לְמָרָנָן וְרַבָּנָן חֲבוּרָתָא קַדִּישָׁתָא דִּי בְּאַרְעָא דְיִשְׂרָאֵל וְדִי בְּבָבֶל לְרֵישֵׁי כַלָּה וּלְרֵישֵׁי גַלְוָתָא וּלְרֵישֵׁי מְתִיבָתָא וּלְדַיָּנֵי דְבָבָא : לְכָל־תַּלְמִידֵיהוֹן · וּלְכָל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן · וּלְכָל־מַן־דְּעָסְקִין בְּאוֹרַיְתָא · מַלְכָּא דְעָלְמָא יְבָרֵךְ יַתְהוֹן יַפִּישׁ חַיֵּיהוֹן וְיַסְגֵּא יוֹמֵיהוֹן וְיִתֵּן אַרְכָא לִשְׁנֵיהוֹן · וְיִתְפָּרְקוּן וְיִשְׁתֵּזְבוּן מִן כָּל־עָקָא וּמִן כָּל־מַרְעִין בִּישִׁין מָרָן דִּי בִשְׁמַיָּא יְהֵא בְסַעְדְּהוֹן · כָּל־זְמַן וְעִדָּן וְנֹאמַר אָמֵן :

יחיד המתפלל אינו צריך לומר יקום פורקן זה ולא מי שברך :

יְקוּם פֻּרְקָן מִן שְׁמַיָּא חִנָּא וְחִסְדָּא וְרַחֲמִין וְחַיִּין אֲרִיכִין וּמְזוֹנָא רְוִיחָא וְסִיַּעְתָּא דִשְׁמַיָּא וּבַרְיוּת

גּוּפָא וּנְהוֹרָא מַעַלְיָא זַרְעָא חַיָּא וְקַיָּמָא · זַרְעָא דִּי לָא יִפְסוּק וְדִי לָא יִבְטוּל מִפִּתְגָּמֵי אוֹרַיְתָא : לְכָל־קְהָלָא קַדִּישָׁא הָדֵין · רַבְרְבַיָּא עִם זְעֵרַיָּא טַפְלָא וּנְשַׁיָּא · מַלְכָּא דְעָלְמָא יְבָרֵךְ יַתְכוֹן וְיַפִּישׁ חַיֵּיכוֹן וְיַסְגֵּא יוֹמֵיכוֹן · וְיִתֵּן אַרְכָא לִשְׁנֵיכוֹן · וְתִתְפָּרְקוּן וְתִשְׁתֵּזְבוּן מִן כָּל־עָקָא וּמִן כָּל־מַרְעִין בִּישִׁין : מָרָן דִּי בִשְׁמַיָּא יְהֵא בְסַעְדְּכוֹן כָּל־זְמַן וְעִדָּן וְנֹאמַר אָמֵן :

מִי שֶׁבֵּרַךְ אֲבוֹתֵינוּ אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב הוּא יְבָרֵךְ אֶת־כָּל־הַקָּהָל הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה · עִם כָּל־קְהִלּוֹת הַקֹּדֶשׁ · הֵם וּנְשֵׁיהֶם וּבְנֵיהֶם וּבְנוֹתֵיהֶם וְכָל־אֲשֶׁר־לָהֶם · וּמִי שֶׁמְּיַחֲדִים בָּתֵּי כְנֵסִיּוֹת לִתְפִלָּה · וּמִי שֶׁבָּאִים בְּתוֹכָם לְהִתְפַּלֵּל · וּמִי שֶׁנּוֹתְנִים נֵר לַמָּאוֹר וְיַיִן לְקִדּוּשׁ וּלְהַבְדָּלָה וּפַת לָאוֹרְחִים וּצְדָקָה לָעֲנִיִּים וְכָל־מִי שֶׁעוֹסְקִים בְּצָרְכֵי צִבּוּר בֶּאֱמוּנָה : הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא יְשַׁלֵּם שְׂכָרָם וְיָסִיר מֵהֶם כָּל־מַחֲלָה · וְיִרְפָּא לְכָל־גּוּפָם וְיִסְלַח לְכָל־עֲוֹנָם וְיִשְׁלַח בְּרָכָה וְהַצְלָחָה בְּכָל־מַעֲשֵׂה יְדֵיהֶם עִם כָּל־יִשְׂרָאֵל אֲחֵיהֶם וְנֹאמַר אָמֵן :

תקנת אמירת תהלים בצבור

זה איזה שנים אשר בכמה קהלות ישראל, הן בבתי כנסיות מתפללי נוסח אר"י והן בשאר בתי כנסיות, יסדו לומר בכל יום אחר תפלת שחרית שיעור תהלים כפי שמתחלק לימי החדש, ואומרים ק"י אחריו.

ובכל שבת קדש שמברכים בו החדש אומרים בהשכמה, קודם התפלה, כל התהלים וק"י אח"ז, ואם יש חיוב — יא"צ או אבל — אומרים ק"י אחר כל ספר.

וגם בש"ק שלפני ר"ה נוהגין כן.

לוח לקביעות החדשים

לדעת החדשים המלאים לעולם והחסרים לעולם

ניסן · **סיון** · **אב** · **תשרי** · **שבט** · **אדר ראשון** · (במעוברות) · מלאים לעולם · **ר"ח של ל' יום** · **אייר** · **תמוז** · **אלול** · **טבת** · **אדר** · (הסמוך לניסן) חסרים לעולם · ר"ח של כ"ט יום · **חשון** · **כסליו** · פעמים שניהם מלאים · ואז נקראת השנה שלימה · ופעמים שניהם חסרים ואז נקראת השנה **חסירה** · ופעמים שחשון חסר וכסליו מלא ואז נקראת בסדרה ר"ל שיבואו החדשים על הסדר מלא וחסר מלא וחסר:

לדעת החדשים שלעולם אינם ר"ח כ"א יום אחד ואותם שלעולם הם שני ימים

ניסן · **סיון** · **תשרי** · **שבט** · לעולם ר"ח יום אחד בלבד · **אייר** · **תמוז** · **אלול** · **חשון** · **אדר** · **ואדר** · לעולם ר"ח ב' ימים · **כסליו** ו**טבת** · לפעמים ב' ימים ולפעמים יום א' בלבד · כיצד כשחשון וכסליו שניהם מלאים אז יהיו כסליו וטבת ב' ימים ר"ח · וכשיהיו שניהם חסרים אז לא יהיו כ"א יום אחד · וכשיהיו אחד חסר ואחד מלא אז יהיה כסליו יום א' ר"ח וטבת ב' ימים:

לדעת הימים הראוים לקבוע בהם ר"ח ולא בזולתם · וזה יובן מן יום השני של ר"ח שהוא ראשון לחודש ועיקר לחשבון

ניסן אגה"ז · **אייר** בגה"ז · **סיון** אגד"ו · **תמוז** אגה"ז · **אב** בדו"ז · **אלול** אבד"ו · **תשרי** בגה"ז · **חשון** בדה"ז · **כסליו** אבגדה"ו · **טבת** אבגד"ו · **שבט** בגדה"ז · **אדר** ובד"ז · וכשהשנים מעוברות · **אדר ראשון** בדה"ז · **אדר שני** ובד"ז:

סימני השנים הפשוטות והמעוברות

סימן לפשוטות: **בש"ה** · **בח"ג** · **גכ"ה** · **הש"א** · **הכ"ז** · **זש"ג** · **זח"א**:

סימן למעוברות: **בש"ז** · **בח"ה** · **גכ"ז** · **הש"ג** · **הח"א** · **זש"ה** · **זח"ג** · פירוש האות הראשונה יורה על יום השבוע שבו הוקבע ר"ה · והאות השני מורה על השנה אם היא שלימה או חסירה או כסדרה · והאות הג' יורה על יום קביעות ר"ח ניסן ופסח:

סימן לראשי חדשים של כל השנה

ראשי חדשים לעולם הם סדורים על סדר ימי השבוע · כיצד הרי שסימן השנה הפשוטה ד"מ **זש"ג** · הנה ידעת מסימן זה שחשון וכסליו שניהם מלאים ור"ח תשרי ביום שבת · לכן תדע שחשון ביום א' ב' · וכסליו ג' ד' · טבת ה' ו' · ושבט ז' · אדר א' ב' · ניסן ג' · אייר ד' ה' · סיון ו' · תמוז ז' א' · אב ב' · אלול ג' ד' · וכמוהו אם סימן השנה המעוברת ד"מ **זח"ג** הרי ידעת שחשון וכסליו שניהם חסרים ויהיה ר"ה הוא ר"ח תשרי ביום שבת · לכן תדע שחשון ביום א' ב' · כסליו ג' · טבת ד' · שבט ה' · אדר ראשון ו' ז' · ואדר שני א' ב' · ניסן ג' · אייר ד' ה' · סיון ו' · תמוז ז' א' · אב ב' · אלול ג' ד' · וכן על דרך זה לעולם: **ר"ה וסוכות** בגה"ז · **יום כפור** בדה"ז (וכמוהו **תענית אסתר** אלא שאם חל בשבת יוקדם ליום ה') **חנוכה** אבדו"ז · **צום עשרה בטבת** אגדה"ו · **פורים** אגדה"ו · **פסח** אגה"ז (וכמוהו **צום שבעה עשר בתמוז ותשעה באב** · אלא שאם חלו בשבת נדחו ליום א') · **עצרת והושענא רבה** אגד"ו:

סימן לקביעות המועדים מימות הפסח

א"ת פי' ביום א' של פסח יחול לעולם תשעה באב:

ב"ש פי' ביום ב' של פסח יחול לעולם שבועות:

ג"ר פי' ביום ג' של פסח יחול לעולם ראש השנה:

ד"ק פי' ביום ד' של פסח יחול לעולם קריאת התורה הוא **שמחת תורה**:

ה"צ פי' ביום ה' של פסח יחול לעולם צום כפור:

ו"פ פי' ביום ו' של פסח חל פורים שעבר:

פל"ג פי' ביום שחל בו פורים יחול לעולם ל"ג בעומר:

סדר ההפטורות שיש בהם חלוקי מנהגים

בראשית — כה אמר גו' — יגדיל תורה ויאדיר.

נח — רני עקרה גו' — אמר מרחמך ה'.

וירא — ואשה אחת גו' — ותשא את בנה ותצא.

ויצא — ועמי תלואים גו' — על תלמי שדי. ויברח יעקב גו' ובאשה שמר. ובנביא העלה גו' ובנביא נשמר.

וישלח — חזון עובדי' גו'

שמות — הבאים ישרש גו'.

בשלח — ודבורה אשה נביאה גו'.

יתרו — בשנת מות גו' — זרע קדש מצבתה.

כי תשא — וישלח אחאב גו'.

ויקהל — וישלח המלך שלמה גו'

פקודי — ותשלם כל המלאכה גו'.

צו — כה אמר ה' גו' — אבדה האמונה ונכרתה מפיהם. כה אמר ה' אל יתהלל גו' (ומדלגין הפסוקים שבינתים).

שמיני — ויוסף עוד דוד גו' — וילך כל העם איש לביתו.

אח"מ — הלא כבני כושים גו'.

קדושים — ויהי דבר ה' גו' הלדרוש אותי אתם באים גו'.

בהר — ויאמר ירמי' גו' ארץ זבת חלב ודבש.

מסעי —שמעו דבר ה' גו' — אלקיך יהודה, אם תשוב — ובו יתהללו.

ראה — עני' סוערה גו. — אם הוא שבת ר"ח אומרים הפטרת שר"ח ואז מוסיפין בהפטורת ש"פ כי תצא עני' סוערה גו'. אם הוא שבת ער"ח מפטירין עני' סוערה ומוסיפין פסוק ראשון ואחרון של הפטרת מחר חודש.

כי תצא — עיין לעיל פ' ראה.

האזינו — וידבר דוד גו' ונדחית מפני הפטרת ש"ת.

ש"ת — שובה ישראל גו' — ופושעים יכשלו בם. מי אל כמוך גו'.

מנחת יוה"כ — ויהי דבר ה' אל יונה גו' — ובהמה רבה. מי אל כמוך גו'.

שמע"צ — ויהי ככלות שלמה להתפלל גו' — לדוד עבדו ולישראל עמו.

שר"ח ומחר חדש — אחר הפטרת שר"ח אומרים פסוק ראשון ואחרון של הפטרת מחר חדש.

פ' שקלים — ויכרות יהוידע גו'.

פ' זכור — כה אמר ה' צבאות פקדתי גו'.

פ' פרה — ויהי דבר ה' גו' — אני ה' דברתי ועשיתי.

פ' החדש — כה אמר גו' בראשון באחד לחדש גו' — עולת תמיד. אם הוא ר"ח או ער"ח אומרים אחר הפטרת החדש פסוק ראשון ואחרון של הפטרת שר"ח או מ"ח.

שבת הגדול — מפטירין וערבה רק בשבת הגדול שחל בע"פ.

לוח המולדות ומועדים

תש"ב

	שעה	חלקים	רגעים	מועדים	ראש חדש
תשרי — יום א' בוקר	5	16	12		ב
יום הכפורים				ד	
חג הסוכות				ב ג	
שמיני עצרת				ב	
שמחת תורה				ג	
חשוון — אור ליום ג'	6	—	13		ג ד
כסלו — יום ד' בוקר	6	44	14		ה ו
יו"ד כסלו				א	
י"ט כסלו				ג	
חנוכה				ב	
טבת — אור ליום ו'	7	28	15		ז א
עשרה בטבת				ג	
שבט — יום ז' בוקר	8	12	16		ב
חמשה עשר בשבט				ב	
אדר — אור ליום ב'	8	56	17		ג ד
פורים				ג	
ניסן — יום ג בוקר	9	41	—		ה
פסח עירוב תבשילין				ה ו	
אייר — אור ליום ה'	10	25	1		ו ז
פסח שני				ו	
ל"ג בעומר				ג	
סיון — יום ו' בוקר	11	9	2		א
שבועות עירוב תבשילין				ו ז	
תמוז — אור ליום א'	11	53	3		ב ג
י"ב—י"ג תמוז				ז א	
שבעה עשר בתמוז				ה	
אב — יום ב'	12	37	4		ד
תשעה באב				ה	
חמשה עשר באב				ד	
אלול — אור ליום ד'	1	21	5		ה ו
ח"י אלול				ב	

תש"ג

	שעה	חלקים	רגעים	מועדים	ראש חדש
תשרי — יום ה'	2	5	6		ז
יום הכפורים				ב	
חג הסוכות				ז א	
שמיני עצרת				ז	
שמחת תורה				א	
חשוון — אור ליום ז'	2	49	7		א ב
כסלו — יום א' ערב	3	33	8		ג
יו"ד כסלו				ה	
י"ט כסלו				ז	
חנוכה				ו	
טבת — יום ג' בוקר	4	17	9		ד
עשרה בטבת				ו	
שבט — יום ד' ערב	5	1	10		ה
חמשה עשר בשבט				ה	
אדר א' — יום ו' בקר	5	45	11		ו ז
פורים קטן				ו	
אדר ב' — יום ז' ערב	6	29	12		א ב
פורים				א	
ניסן — יום ב' בקר	7	13	13		ג
פסח				ג ד	
אייר — אור ליום ד'	7	57	14		ד ה
פסח שני				ד	
ל"ג בעומר				א	
סיון יום ה' בוקר	8	41	15		ו
שבועות				ד ה	
תמוז — אור ליום ז'	9	25	16		ז א
י"ב־י"ג תמוז				ה ו	
שבעה עשר בתמוז				ג	
אב — יום א' בוקר	10	9	17		ב
תשעה באב				ג	
חמשה עשר באב				ב	
אלול — אור ליום ג'	10	54	—		ג ד
ח"י אלול				ז	

נאך דיזע תפלה קודם מברכין החודש:

מִי שֶׁעָשָׂה נִסִּים לַאֲבוֹתֵינוּ וְגָאַל אוֹתָם מֵעַבְדוּת לְחֵרוּת. הוּא יִגְאַל אוֹתָנוּ בְּקָרוֹב. וִיקַבֵּץ נִדָּחֵינוּ מֵאַרְבַּע כַּנְפוֹת הָאָרֶץ חֲבֵרִים כָּל יִשְׂרָאֵל וְנֹאמַר אָמֵן:

ראש חודש (פלוני) ביום (פלוני) הבא עלינו לטובה :

יחדשהו

(סי' תרא) יוד

יְחַדְּשֵׁהוּ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עָלֵינוּ וְעַל כָּל־עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל ׳ לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם ׳ לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה ׳ לִישׁוּעָה וּלְנֶחָמָה ׳ וְנֹאמַר אָמֵן׃

אב הרחמים אומרים בכל שבת לבד כשמברכין החודש וכשאין אומרים תחנון אין אומרים אותו
כשמברכין ר״ח סיון אומרים אותו :

אָב הָרַחֲמִים שׁוֹכֵן מְרוֹמִים ׳ בְּרַחֲמָיו הָעֲצוּמִים הוּא יִפְקוֹד בְּרַחֲמִים הַחֲסִידִים וְהַיְשָׁרִים וְהַתְּמִימִים ׳ קְהִלּוֹת הַקֹּדֶשׁ שֶׁמָּסְרוּ נַפְשָׁם עַל־קְדֻשַּׁת הַשֵּׁם הַנֶּאֱהָבִים וְהַנְּעִימִים בְּחַיֵּיהֶם וּבְמוֹתָם לֹא נִפְרָדוּ מִנְּשָׁרִים קַלּוּ וּמֵאֲרָיוֹת גָּבֵרוּ לַעֲשׂוֹת רְצוֹן קוֹנָם וְחֵפֶץ צוּרָם ׃ יִזְכְּרֵם אֱלֹהֵינוּ לְטוֹבָה עִם שְׁאָר צַדִּיקֵי עוֹלָם וְיִנְקוֹם נִקְמַת דַּם עֲבָדָיו הַשָּׁפוּךְ ׃ כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים ׳ הַרְנִינוּ גוֹיִם עַמּוֹ כִּי דַם־עֲבָדָיו יִקּוֹם וְנָקָם יָשִׁיב לְצָרָיו וְכִפֶּר אַדְמָתוֹ עַמּוֹ ׃ וְעַל יְדֵי עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים כָּתוּב לֵאמֹר ׳ וְנִקֵּיתִי דָּמָם לֹא־נִקֵּיתִי וַיהוָה שֹׁכֵן בְּצִיּוֹן ׃ וּבְכִתְבֵי הַקֹּדֶשׁ נֶאֱמַר ׳ לָמָּה ׀ יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אַיֵּה אֱלֹהֵיהֶם יִוָּדַע בַּגּוֹיִם לְעֵינֵינוּ נִקְמַת דַּם־עֲבָדֶיךָ הַשָּׁפוּךְ ׃ וְאוֹמֵר כִּי־דֹרֵשׁ דָּמִים אוֹתָם זָכָר לֹא שָׁכַח צַעֲקַת עֲנָוִים ׃ וְאוֹמֵר יָדִין בַּגּוֹיִם מָלֵא גְוִיּוֹת מָחַץ רֹאשׁ עַל־אֶרֶץ רַבָּה ׃ מִנַּחַל בַּדֶּרֶךְ יִשְׁתֶּה עַל־כֵּן יָרִים רֹאשׁ ׃

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה ׃ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיהוָה אֱלֹהָיו ׃ א תְּהִלָּה לְדָוִד אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד ׃ ב בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָּ וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד ׃ ג גָּדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר ׃ ד דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ ׃ ה הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי נִפְלְאֹתֶיךָ אָשִׂיחָה ׃ ו וֶעֱזוּז נוֹרְאֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ וּגְדֻלָּתְךָ (וגדולתך ק) אֲסַפְּרֶנָּה ׃ ז זֵכֶר רַב־טוּבְךָ יַבִּיעוּ וְצִדְקָתְךָ
ירננו

א) דברים לב מג. ב) יואל ד כא. ג) תהלים עט י. ד) שם ט יג. ה) קי ו. ו) שם קי ז. ז) שם פד ה.
ח) שם קמד טו. ט) שם קמה

ירננו : ח חנון ורחום יהוה ארך אפים וגדול־(וגדל ק) חסד :
ט טוב־יהוה לכל ורחמיו על־כל־מעשיו : י יודוך יהוה כל־
מעשיך וחסידיך יברכוכה : יא כבוד מלכותך יאמרו וגבורתך
ידברו : יב להודיע | לבני האדם גבורתיו וכבוד הדר מלכותו :
יג מלכותך מלכות כל־עלמים וממשלתך בכל־דור ודר :
יד סומך יהוה לכל־הנפלים וזוקף לכל־הכפופים : טו עיני כל
אליך ישברו ואתה נותן־להם את־אכלם בעתו : טז פותח את־
ידך ומשביע לכל־חי רצון : יז צדיק יהוה בכל־דרכיו וחסיד
בכל־מעשיו : יח קרוב יהוה לכל־קראיו לכל אשר יקראהו
באמת : יט רצון־יראיו יעשה ואת־שועתם ישמע ויושיעם :
כ שומר יהוה את־כל־אהביו ואת כל־הרשעים ישמיד :
כא תהלת יהוה ידבר־פי ויברך כל־בשר שם קדשו לעולם ועד :
ואנחנו | נברך יה מעתה ועד־עולם הללויה : א

ואומר הש״ץ **יהללו | את־שם יהוה כי־נשגב שמו לבדו**

הקהל עונין הודו על־ארץ ושמים : וירם קרן לעמו תהלה לכל־
חסידיו לבני ישראל עם קרובו הללויה : ח״ק

תפלת מוסף לשבת

אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך :
ברוך אתה יהוה אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי
יעקב האל הגדול הגבור והנורא · אל עליון · גומל חסדים טובים
קונה הכל · וזוכר חסדי אבות ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה :
בש״ת זכרנו לחיים מלך חפץ בחיים וכתבנו בספר החיים למענך אלהים חיים :
מלך עוזר ומושיע ומגן : ברוך אתה יהוה מגן אברהם :
אתה גבור לעולם אדני מחיה מתים אתה רב להושיע :
בקיץ מוריד הטל : בחורף משיב הרוח ומוריד הגשם :
מכלכל חיים בחסד מחיה מתים ברחמים רבים סומך נופלים ורופא חולים
ומתיר אסורים ומקים אמונתו לישני עפר · מי כמוך בעל גבורות
ומי דומה לך מלך ממית ומחיה ומצמיח ישועה :

א) תהלים קטו יח

תפלת מוסף לשבת

בש״ת מִי כָמוֹךָ אָב הָרַחֲמִים זוֹכֵר יְצוּרָיו לַחַיִּים בְּרַחֲמִים׃
וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה מְחַיֵּה הַמֵּתִים׃

בחזרת הש״ץ אומרים זה׃

כֶּתֶר יִתְּנוּ לְךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מַלְאָכִים הֲמוֹנֵי מַעְלָה וְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
קְבוּצֵי מַטָּה יַחַד כֻּלָּם קְדֻשָּׁה לְךָ יְשַׁלֵּשׁוּ ׳ כַּכָּתוּב עַל־יַד
נְבִיאֶךָ וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר׃ קָדוֹשׁ ׀ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְהֹוָה צְבָאוֹת
מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ׃ כְּבוֹדוֹ מָלֵא עוֹלָם מְשָׁרְתָיו שׁוֹאֲלִים זֶה
לָזֶה אַיֵּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים׃
בָּרוּךְ כְּבוֹד־יְהֹוָה מִמְּקוֹמוֹ׃ מִמְּקוֹמוֹ הוּא יִפֶן בְּרַחֲמָיו לְעַמּוֹ
הַמְיַחֲדִים שְׁמוֹ עֶרֶב וָבֹקֶר בְּכָל־יוֹם תָּמִיד פַּעֲמַיִם בְּאַהֲבָה שְׁמַע
אוֹמְרִים׃ שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ יְהֹוָה ׀ אֶחָד׃ הוּא אֱלֹהֵינוּ
הוּא אָבִינוּ הוּא מַלְכֵּנוּ הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ הוּא יוֹשִׁיעֵנוּ וְיִגְאָלֵנוּ
שֵׁנִית בְּקָרוֹב וְיַשְׁמִיעֵנוּ בְּרַחֲמָיו לְעֵינֵי כָּל־חַי לֵאמֹר הֵן גָּאַלְתִּי
אֶתְכֶם אַחֲרִית כְּבְרֵאשִׁית לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהֹוָה
אֱלֹהֵיכֶם׃ וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר׃ יִמְלֹךְ יְהֹוָה ׀ לְעוֹלָם
אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ׃

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה׃ בָּרוּךְ אַתָּה
יְהֹוָה הָאֵל הַקָּדוֹשׁ׃ (בש״ת הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ)׃

תִּכַּנְתָּ שַׁבָּת רָצִיתָ קָרְבְּנוֹתֶיהָ׃ צִוִּיתָ פֵּרוּשֶׁיהָ עִם
סִדּוּרֵי נְסָכֶיהָ ׳ מְעַנְּגֶיהָ לְעוֹלָם כָּבוֹד יִנְחָלוּ ׳
טוֹעֲמֶיהָ חַיִּים זָכוּ ׳ וְגַם הָאוֹהֲבִים דְּבָרֶיהָ גְּדֻלָּה בָּחָרוּ ׳
אָז מִסִּינַי נִצְטַוּוּ צִוּוּיֵ פְּעָלֶיהָ כָּרָאוּי׃

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
שֶׁתַּעֲלֵנוּ בְשִׂמְחָה לְאַרְצֵנוּ ׳ וְתִטָּעֵנוּ בִּגְבוּלֵנוּ
וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת־קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ תְּמִידִים
כְּסִדְרָם וּמוּסָפִים כְּהִלְכָתָם וְאֶת־מוּסַף יוֹם הַשַּׁבָּת
הַזֶּה ׳ נַעֲשֶׂה וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ

כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ עַל־יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ כָּאָמוּר:

וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי־כְבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ: עֹלַת שַׁבַּת בְּשַׁבַּתּוֹ עַל־עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ:

יִשְׂמְחוּ בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג עַם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי · כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ · וּבַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ בּוֹ וְקִדַּשְׁתּוֹ חֶמְדַּת יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ · רְצֵה נָא בִמְנוּחָתֵנוּ קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ · שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמַּח נַפְשֵׁנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת · וְהַנְחִילֵנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ · וְיָנוּחוּ־בוֹ כָּל־יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת:

רְצֵה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל · וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה · וְהָשֵׁב הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם הַטּוֹב כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא־תַמּוּ חֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ וְנָשׁוּב אֵלֶיךָ לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ · בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

ועל

ש (י״)

א) במדבר כח ט. ב) שם שם.

בחנוכה אומרים כאן ועל הנסים:

וְעַל הַנִּסִּים וְעַל הַפֻּרְקָן וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל הַנִּפְלָאוֹת שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בִּזְּמַן הַזֶּה:

בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ בֶּן־יוֹחָנָן כֹּהֵן גָּדוֹל חַשְׁמוֹנַאי וּבָנָיו כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה עַל־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְהַשְׁכִּיחָם תּוֹרָתֶךָ וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם רַבְתָּ אֶת־רִיבָם דַּנְתָּ אֶת־דִּינָם נָקַמְתָּ אֶת־נִקְמָתָם מָסַרְתָּ גִבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרָתֶךָ וּלְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמֶךָ וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה וּפֻרְקָן כְּהַיּוֹם הַזֶּה וְאַחַר כַּךְ בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וּפִנּוּ אֶת־הֵיכָלֶךָ וְטִהֲרוּ אֶת־מִקְדָּשֶׁךָ וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ וְקָבְעוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה אֵלּוּ לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל:

וְעַל־כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

בש"ת וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל־בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

וְכָל־הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ שִׁמְךָ הַגָּדוֹל לְעוֹלָם כִּי טוֹב הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה הָאֵל־הַטּוֹב: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

לש"ץ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ בַּבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל־יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁךָ כָּאָמוּר: יְבָרֶכְךָ יְהֹוָה וְיִשְׁמְרֶךָ: אמן יָאֵר יְהֹוָה׀ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: אמן יִשָּׂא יְהֹוָה׀ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם: אמן

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חַיִּים חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ:

בש"ת וּבְסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה יְשׁוּעָה וְנֶחָמָה וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

יִהְיוּ לְרָצוֹן׀ אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהֹוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי: לש"ץ ק"ש

אֱלֹהַי נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי וְכָל־

החושבים

הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם: יִהְיוּ כְּמֹץ לִפְנֵי־רוּחַ וּמַלְאַךְ יְהֹוָה דֹּחֶה: לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ: יִהְיוּ לְרָצוֹן ׀ אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהֹוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי: עֹשֶׂה שָׁלוֹם (בעשי״ת הַשָּׁלוֹם) בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ:

קַוֵּה אֶל־יְהֹוָה חֲזַק וְיַאֲמֵץ לִבֶּךָ וְקַוֵּה אֶל־יְהֹוָה: אֵין־קָדוֹשׁ כַּיהֹוָה כִּי־אֵין בִּלְתֶּךָ וְאֵין צוּר כֵּאלֹהֵינוּ: כִּי מִי אֱלוֹהַּ מִבַּלְעֲדֵי יְהֹוָה וּמִי־צוּר זוּלָתִי אֱלֹהֵינוּ:

אֵין כֵּאלֹהֵינוּ ׳ אֵין כַּאדוֹנֵינוּ ׳ אֵין כְּמַלְכֵּנוּ ׳ אֵין כְּמוֹשִׁיעֵנוּ: מִי כֵאלֹהֵינוּ ׳ מִי כַאדוֹנֵינוּ ׳ מִי כְמַלְכֵּנוּ ׳ מִי כְמוֹשִׁיעֵנוּ: נוֹדֶה לֵאלֹהֵינוּ ׳ נוֹדֶה לַאדוֹנֵינוּ ׳ נוֹדֶה לְמַלְכֵּנוּ ׳ נוֹדֶה לְמוֹשִׁיעֵנוּ: בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ ׳ בָּרוּךְ אֲדוֹנֵינוּ ׳ בָּרוּךְ מַלְכֵּנוּ ׳ בָּרוּךְ מוֹשִׁיעֵנוּ: אַתָּה הוּא אֱלֹהֵינוּ ׳ אַתָּה הוּא אֲדוֹנֵינוּ ׳ אַתָּה הוּא מַלְכֵּנוּ ׳ אַתָּה הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ: אַתָּה תָקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן כִּי־עֵת לְחֶנְנָהּ כִּי־בָא מוֹעֵד:

אַתָּה הוּא יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁהִקְטִירוּ אֲבוֹתֵינוּ לְפָנֶיךָ אֶת־קְטֹרֶת הַסַּמִּים:

פִּטּוּם הַקְּטֹרֶת הַצֳּרִי וְהַצִּפֹּרֶן הַחֶלְבְּנָה וְהַלְּבוֹנָה ׳ מִשְׁקַל שִׁבְעִים שִׁבְעִים מָנֶה: מוֹר וּקְצִיעָה שִׁבֹּלֶת־נֵרְדְּ וְכַרְכֹּם מִשְׁקַל שִׁשָּׁה עָשָׂר שִׁשָּׁה עָשָׂר מָנֶה ׳ הַקֹּשְׁטְ שְׁנֵים עָשָׂר ׳ קִלּוּפָה שְׁלֹשָׁה ׳ קִנָּמוֹן תִּשְׁעָה ׳ בֹּרִית כַּרְשִׁינָה תִּשְׁעָה קַבִּין ׳ יֵין קַפְרִיסִין סְאִין תְּלָתָא וְקַבִּין תְּלָתָא ׳ וְאִם אֵין לוֹ יֵין קַפְרִיסִין מֵבִיא חֲמַר חִוַּרְיָן עַתִּיק ׳ מֶלַח סְדוֹמִית רֹבַע ׳ מַעֲלֶה עָשָׁן כָּל־שֶׁהוּא:

יָפִי

רַבִּי נָתָן הַבַּבְלִי אוֹמֵר אַף כִּפַּת הַיַּרְדֵּן כָּל־שֶׁהִיא וְאִם נָתַן בָּהּ דְּבַשׁ פְּסָלָהּ · וְאִם חִסַּר אַחַת מִכָּל סַמָּנֶיהָ חַיָּב מִיתָה: רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר · הַצֳּרִי אֵינוֹ אֶלָּא שְׂרָף הַנּוֹטֵף מֵעֲצֵי הַקְּטָף: בֹּרִית כַּרְשִׁינָה שֶׁשָּׁפִין בָּהּ אֶת־הַצִּפֹּרֶן כְּדֵי שֶׁתְּהֵא נָאָה · יֵין קַפְרִיסִין שֶׁשּׁוֹרִין בּוֹ אֶת־הַצִּפֹּרֶן כְּדֵי שֶׁתְּהֵא עַזָּה: וַהֲלֹא מֵי רַגְלַיִם יָפִין לָהּ אֶלָּא שֶׁאֵין מַכְנִיסִין מֵי רַגְלַיִם בַּמִּקְדָּשׁ מִפְּנֵי הַכָּבוֹד:

תָּנָא דְבֵי אֵלִיָּהוּ כָּל־הַשּׁוֹנֶה הֲלָכוֹת בְּכָל־יוֹם מוּבְטָח לוֹ שֶׁהוּא בֶּן־עוֹלָם הַבָּא שֶׁנֶּאֱמַר הֲלִיכוֹת עוֹלָם לוֹ אַל תִּקְרֵי הֲלִיכוֹת אֶלָּא הֲלָכוֹת:

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר רַבִּי חֲנִינָא תַּלְמִידֵי חֲכָמִים מַרְבִּים שָׁלוֹם בָּעוֹלָם · שֶׁנֶּאֱמַר וְכָל־בָּנַיִךְ לִמּוּדֵי יְהֹוָה וְרַב שְׁלוֹם בָּנָיִךְ: אַל תִּקְרֵי בָּנָיִךְ אֶלָּא בּוֹנָיִךְ: שָׁלוֹם רָב לְאֹהֲבֵי תוֹרָתֶךָ וְאֵין לָמוֹ מִכְשׁוֹל: יְהִי־שָׁלוֹם בְּחֵילֵךְ שַׁלְוָה בְּאַרְמְנוֹתָיִךְ: לְמַעַן־אַחַי וְרֵעָי אֲדַבְּרָה־נָּא שָׁלוֹם בָּךְ: לְמַעַן בֵּית־יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ אֲבַקְשָׁה טוֹב לָךְ: יְהֹוָה עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהֹוָה ׀ יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם: קדיש דרבנן

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם וְגוֹרָלֵנוּ כְּכָל־הֲמוֹנָם שֶׁהֵם מִשְׁתַּחֲוִים לְהֶבֶל וָלָרִיק: וַאֲנַחְנוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים: הוּא אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד אֱמֶת מַלְכֵּנוּ אֶפֶס זוּלָתוֹ כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתוֹ וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל־לְבָבֶךָ כִּי יְהֹוָה הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתָּחַת אֵין עוֹד:

וְעַל־כֵּן נְקַוֶּה לְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת
עֻזֶּךָ לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים מִן הָאָרֶץ וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת
יִכָּרֵתוּן לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי וְכָל־בְּנֵי־בָשָׂר
יִקְרְאוּ בִשְׁמֶךָ לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל־רִשְׁעֵי אָרֶץ ׃ יַכִּירוּ
וְיֵדְעוּ כָּל־יוֹשְׁבֵי תֵבֵל כִּי לְךָ תִּכְרַע כָּל־בֶּרֶךְ תִּשָּׁבַע
כָּל־לָשׁוֹן ׃ לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפֹּלוּ וְלִכְבוֹד
שִׁמְךָ יְקָר יִתֵּנוּ ׃ וִיקַבְּלוּ כֻלָּם עֲלֵיהֶם אֶת־עֹל מַלְכוּתֶךָ ׃
וְתִמְלוֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד ׃ כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ
הִיא וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ
יְהוָה יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד ׃ וְנֶאֱמַר וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־
כָּל־הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד ׃

קדיש יתום

אַל־תִּירָא מִפַּחַד פִּתְאֹם וּמִשֹּׁאַת רְשָׁעִים כִּי תָבֹא ׃ עֻצוּ עֵצָה וְתֻפָר דַּבְּרוּ
דָבָר וְלֹא יָקוּם כִּי עִמָּנוּ אֵל ׃ וְעַד־זִקְנָה אֲנִי הוּא וְעַד־שֵׂיבָה אֲנִי אֶסְבֹּל
אֲנִי עָשִׂיתִי וַאֲנִי אֶשָּׂא וַאֲנִי אֶסְבֹּל וַאֲמַלֵּט ׃

(כתר כש״ג בנ״ל פסוק זה) אך צדיקים יודו לשמך ישבו ישרים את פניך ׃

מוספין קודמין לבזיכין נהגו לומר פ׳ בזיכין ונתן ספנים אחר תפלת מוסף שבת ׃

ה וְלָקַחְתָּ סֹלֶת וְאָפִיתָ אֹתָהּ שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה חַלּוֹת שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים
יִהְיֶה הַחַלָּה הָאֶחָת ׃ ו וְשַׂמְתָּ אוֹתָם שְׁתַּיִם מַעֲרָכוֹת
שֵׁשׁ הַמַּעֲרָכֶת עַל הַשֻּׁלְחָן הַטָּהֹר לִפְנֵי יְהוָה ׃ ז וְנָתַתָּ עַל־
הַמַּעֲרֶכֶת לְבֹנָה זַכָּה וְהָיְתָה לַלֶּחֶם לְאַזְכָּרָה אִשֶּׁה לַיהוָה ׃
ח בְּיוֹם הַשַּׁבָּת בְּיוֹם הַשַּׁבָּת יַעַרְכֶנּוּ לִפְנֵי יְהוָה תָּמִיד מֵאֵת בְּנֵי־
יִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם ׃ ט וְהָיְתָה לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו וַאֲכָלֻהוּ בְּמָקוֹם
קָדֹשׁ כִּי קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הוּא לוֹ מֵאִשֵּׁי יְהוָה חָק־עוֹלָם ׃

כדר קידוש ליום השבת

תהלים כג
א מִזְמוֹר לְדָוִד יְהוָה רֹעִי לֹא אֶחְסָר ׃ ב בִּנְאוֹת דֶּשֶׁא יַרְבִּיצֵנִי
עַל־מֵי מְנֻחוֹת יְנַהֲלֵנִי ׃ ג נַפְשִׁי יְשׁוֹבֵב יַנְחֵנִי בְמַעְגְּלֵי־
צדק

(ט) ויקרא כד

צֶדֶק לְמַעַן שְׁמוֹ: ד גַּם כִּי־אֵלֵךְ בְּגֵיא צַלְמָוֶת לֹא־אִירָא רָע כִּי־
אַתָּה עִמָּדִי שִׁבְטְךָ וּמִשְׁעַנְתֶּךָ הֵמָּה יְנַחֲמֻנִי: ה תַּעֲרֹךְ לְפָנַי ׀
שֻׁלְחָן נֶגֶד צֹרְרָי דִּשַּׁנְתָּ בַשֶּׁמֶן רֹאשִׁי כּוֹסִי רְוָיָה: ו אַךְ ׀ טוֹב וָחֶסֶד
יִרְדְּפוּנִי כָּל־יְמֵי חַיָּי וְשַׁבְתִּי בְּבֵית־יְהוָה לְאֹרֶךְ יָמִים:

אַתְקִינוּ סְעוּדָתָא דִמְהֵימְנוּתָא שְׁלֵימָתָא חֶדְוָתָא דְמַלְכָּא קַדִּישָׁא אַתְקִינוּ סְעוּדָתָא דְמַלְכָּא דָּא הִיא סְעוּדָתָא דְעַתִּיקָא קַדִּישָׁא: וַחֲקַל תַּפּוּחִין קַדִּישִׁין וּזְעֵיר אַנְפִּין אַתְיָן לְסַעֲדָא בַּהֲדֵיהּ:

וְשָׁמְרוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשַּׁבָּת לַעֲשׂוֹת אֶת־הַשַּׁבָּת לְדֹרֹתָם בְּרִית עוֹלָם: בֵּינִי וּבֵין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אוֹת הִוא לְעֹלָם כִּי־שֵׁשֶׁת יָמִים עָשָׂה יְהוָה אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי שָׁבַת וַיִּנָּפַשׁ:

אִם־תָּשִׁיב מִשַּׁבָּת רַגְלֶךָ עֲשׂוֹת חֲפָצֶךָ בְּיוֹם קָדְשִׁי וְקָרָאתָ לַשַּׁבָּת עֹנֶג לִקְדוֹשׁ יְהוָה מְכֻבָּד וְכִבַּדְתּוֹ מֵעֲשׂוֹת דְּרָכֶיךָ מִמְּצוֹא חֶפְצְךָ וְדַבֵּר דָּבָר: אָז תִּתְעַנַּג עַל־יְהוָה וְהִרְכַּבְתִּיךָ עַל־בָּמֳתֵי אָרֶץ וְהַאֲכַלְתִּיךָ נַחֲלַת יַעֲקֹב אָבִיךָ כִּי פִּי יְהוָה דִּבֵּר:

דָּא הִיא סְעוּדָתָא דְעַתִּיקָא קַדִּישָׁא:

ח זָכוֹר אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ: ט שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד וְעָשִׂיתָ
כָּל־מְלַאכְתֶּךָ: י וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא־
תַעֲשֶׂה כָל־מְלָאכָה אַתָּה ׀ וּבִנְךָ וּבִתֶּךָ עַבְדְּךָ וַאֲמָתְךָ וּבְהֶמְתֶּךָ
וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ: יא כִּי שֵׁשֶׁת־יָמִים עָשָׂה יְהוָה אֶת־הַשָּׁמַיִם
וְאֶת־הָאָרֶץ אֶת־הַיָּם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּם וַיָּנַח בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי •
עַל־כֵּן בֵּרַךְ יְהוָה אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת וַיְקַדְּשֵׁהוּ:

סברי מרנן בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

א סַדֵּר לִסְעוּדָתָא • בְּצַפְרָא דְשַׁבַּתָּא • וְאַזְמִין בָּהּ הַשְׁתָּא • עַתִּיקָא קַדִּישָׁא:

ג הוֹדֵיהּ יִשְׁרֵי בָהּ • בְּקִדּוּשָׁא רַבָּא • וּבְחַמְרָא טָבָא • דְּבֵיהּ תֶּחֱדֵי נַפְשָׁא:

א) ישעיה נח יג. ב) שם נח יד ג) שמות כ.

י שַׁדֵּר לָן שׁוּפְרֵיהּ · וְנֶחֱזֵי בִּיקָרֵיהּ · וִיחַוֵּי לָן סִתְרֵיהּ · דְּאִתְאֲמַר בִּלְחִישָׁא :

י גַּלֵּה לָן טַעֲמֵי · דְּבִתְרֵיסַר נַהֲמֵי · דְּאִנּוּן אָת בִּשְׁמֵיהּ · כְּפִילָא וּקְלִישָׁא :

צְ רוֹרָא דִּלְעֵלָּא · דְּבֵיהּ חַיֵּי כֹלָּא · וְיִתְרַבֵּי חֵילָא · וְתִסַּק עַד רֵישָׁא :

חָ דוּ חַצְדֵּי חַקְלָא · בְּדִבּוּר וּבְקָלָא · וּמַלִּילוּ מִלָּה · מְתִיקָא כְּדוּבְשָׁא :

קָ דָם רִבּוֹן עָלְמִין · בְּמִלִּין סְתִימִין · תְּגַלּוֹן פִּתְגָּמִין · וְתֵימְרוּן חִדּוּשָׁא :

לְ עַטֵּר פְּתוֹרָא · בְּרָזָא יַקִּירָא · עֲמִיקָא וּטְמִירָא · וְלַאו מִלְּתָא אֲוְשָׁא :

וְ אִלֵּין מִלַּיָּא · יְהוֹן לִרְקִיעַיָּא · וְתַמָּן מַאן שַׁרְיָא · הֲלָא הַהוּא שִׁמְשָׁא :

רְ בוּ יַתִּיר יִסְגֵּי · לְעֵלָּא מִן דַּרְגֵּיהּ · וְיִסַּב בַּת זוּגֵיהּ · דַּהֲוַת פְּרִישָׁא :

תפלת מנחה לשבת

אחר הדבר וסדר הקטורת תאמר אשרי ובא לציון ·

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה : אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְהֹוָה אֱלֹהָיו : א תְּהִלָּה לְדָוִד אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד : ב בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָּ וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד : ג גָּדוֹל יְהֹוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר : ד דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ : ה הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אָשִׂיחָה : ו וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ וּגְדֻלָּוֹתְךָ (וגדולתך ק) אֲסַפְּרֶנָּה : ז זֵכֶר רַב־טוּבְךָ יַבִּיעוּ וְצִדְקָתְךָ יְרַנֵּנוּ : ח חַנּוּן וְרַחוּם יְהֹוָה אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל־(וגדל ק) חָסֶד : ם טוֹב־יְהֹוָה לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו : י יוֹדוּךָ יְהֹוָה כָּל־מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה : יא כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ וּגְבוּרָתְךָ יְדַבֵּרוּ : יב לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ :

ם) תהלים פד . ה . ב) קמד טו . ג) קמה .

י״ג מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דּוֹר וָדֹר׃
י״ד סוֹמֵךְ יְהוָה לְכָל־הַנֹּפְלִים וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים׃ ט״ו עֵינֵי כֹל
אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן־לָהֶם אֶת־אָכְלָם בְּעִתּוֹ׃ ט״ז פּוֹתֵחַ אֶת־
יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל־חַי רָצוֹן׃ י״ז צַדִּיק יְהוָה בְּכָל־דְּרָכָיו וְחָסִיד
בְּכָל־מַעֲשָׂיו׃ י״ח קָרוֹב יְהוָה לְכָל־קֹרְאָיו לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ
בֶאֱמֶת׃ י״ט רְצוֹן־יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת־שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם׃
כ שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת־כָּל־אֹהֲבָיו וְאֵת כָּל־הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד׃
כ״א תְּהִלַּת יְהוָה יְדַבֶּר־פִּי וִיבָרֵךְ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד׃
וַאֲנַחְנוּ ׀ נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ׃

וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וּלְשָׁבֵי פֶשַׁע בְּיַעֲקֹב נְאֻם יְהוָה׃
וַאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי אוֹתָם אָמַר יְהוָה רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ וּדְבָרַי אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי בְּפִיךָ לֹא־יָמוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זַרְעֲךָ וּמִפִּי זֶרַע זַרְעֲךָ אָמַר יְהוָה מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃ וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל׃ וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר קָדוֹשׁ ׀ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ׃ וּמְקַבְּלִין דֵּין מִן־דֵּין וְאָמְרִין קַדִּישׁ בִּשְׁמֵי מְרוֹמָא עִלָּאָה בֵּית שְׁכִינְתֵּהּ קַדִּישׁ עַל־אַרְעָא עוֹבַד גְּבוּרְתֵּהּ קַדִּישׁ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יְהוָה צְבָאוֹת מַלְיָא כָל־אַרְעָא זִיו יְקָרֵהּ׃ וַתִּשָּׂאֵנִי רוּחַ וָאֶשְׁמַע אַחֲרַי קוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל בָּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ׃ וּנְטָלַתְנִי (נ״א וּנְטָלַתְנִי) רוּחָא וּשְׁמָעִית בַּתְרַי קָל זִיעַ סַגִּיא דִּמְשַׁבְּחִין וְאָמְרִין בְּרִיךְ יְקָרָא דַיהוָה מֵאֲתַר בֵּית שְׁכִינְתֵּהּ׃ יְהוָה ׀ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד׃ יְהוָה מַלְכוּתֵהּ קָאֵם לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא׃ יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל אֲבוֹתֵינוּ שָׁמְרָה־זֹּאת לְעוֹלָם

א) תהלים קט״ו י״ח.

ליצר

לְיֵצֶר מַחְשְׁבוֹת לְבַב עַמֶּךָ וְהָכֵן לְבָבָם אֵלֶיךָ׃ וְהוּא רַחוּם | יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלֹא־יָעִיר כָּל־חֲמָתוֹ׃ כִּי־אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח וְרַב־חֶסֶד לְכָל־קֹרְאֶיךָ׃ צִדְקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת׃ תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתֵינוּ מִימֵי קֶדֶם׃ בָּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹם | יוֹם יַעֲמָס־לָנוּ הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ סֶלָה׃ יְהֹוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב־לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה׃ יְהֹוָה צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ׃ יְהֹוָה הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ׃ בָּרוּךְ הוּא אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּרָאָנוּ לִכְבוֹדוֹ וְהִבְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים וְנָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ הוּא יִפְתַּח לִבֵּנוּ בְּתוֹרָתוֹ וְיָשֵׂם בְּלִבֵּנוּ אַהֲבָתוֹ וְיִרְאָתוֹ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ וּלְעָבְדוֹ בְּלֵבָב שָׁלֵם לְמַעַן לֹא נִיגַע לָרִיק וְלֹא נֵלֵד לַבֶּהָלָה׃ וּבְכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁנִּשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ בָּעוֹלָם הַזֶּה וְנִזְכֶּה וְנִחְיֶה וְנִרְאֶה וְנִירַשׁ טוֹבָה וּבְרָכָה לִשְׁנֵי יְמוֹת הַמָּשִׁיחַ וּלְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא׃ לְמַעַן יְזַמֶּרְךָ כָבוֹד וְלֹא יִדֹּם יְהֹוָה אֱלֹהַי לְעוֹלָם אוֹדֶךָּ׃ בָּרוּךְ הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח בַּיהֹוָה וְהָיָה יְהֹוָה מִבְטַחוֹ׃ בִּטְחוּ בַיהֹוָה עֲדֵי־עַד כִּי בְּיָהּ יְהֹוָה צוּר עוֹלָמִים׃ וְיִבְטְחוּ בְךָ יוֹדְעֵי שְׁמֶךָ כִּי לֹא־עָזַבְתָּ דֹּרְשֶׁיךָ יְהֹוָה׃ יְהֹוָה חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר׃

כשקורין בתורה אומרים חצי קדיש ואח"כ אומרים:

וַאֲנִי תְפִלָּתִי־לְךָ | יְהֹוָה עֵת רָצוֹן אֱלֹהִים בְּרָב־חַסְדֶּךָ עֲנֵנִי בֶּאֱמֶת יִשְׁעֶךָ׃

מנחה לשבת

ואחר קריה״ת. כשהספר מתפללין ש״ע ואומרים ח״ק קודם שמונה עשרה ובמקום שאין ס״ת אומר ג״כ חצי קדיש אחר ואני תפלתי :

אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך :

ברוך אתה יהוה אלהינו ואלהי אבותינו אלהי אברהם אלהי יצחק ואלהי יעקב האל הגדול הגבור והנורא · אל עליון · גומל חסדים טובים קונה הכל · וזוכר חסדי אבות ומביא גואל לבני בניהם למען שמו באהבה:

בש״ת זכרנו לחיים מלך חפץ בחיים וכתבנו בספר החיים למענך אלהים חיים :

מלך עוזר ומושיע ומגן : ברוך אתה יהוה מגן אברהם :

אתה גבור לעולם אדני מחיה מתים אתה רב להושיע :

בקיץ מוריד הטל : בחורף משיב הרוח ומוריד הגשם :

מכלכל חיים בחסד מחיה מתים ברחמים רבים סומך נופלים ורופא חולים ומתיר אסורים ומקים אמונתו לישני עפר · מי כמוך בעל גבורות ומי דומה לך מלך ממית ומחיה ומצמיח ישועה :

בש״ת מי כמוך אב הרחמים זוכר יצוריו לחיים ברחמים :

ונאמן אתה להחיות מתים : ברוך אתה יהוה מחיה המתים :

בחזרת הש״ץ אומרים זה :

נקדישך ונעריצך כנעם שיח סוד שרפי קדש המשלשים לך קדשה ככתוב על יד נביאך וקרא זה אל־זה ואמר :

קדוש | קדוש קדוש יהוה צבאות מלא כל־הארץ כבודו : לעמתם משבחים ואומרים : ברוך כבוד יהוה ממקומו : ובדברי קדשך כתוב לאמר : ימלך יהוה לעולם אלהיך ציון לדר ודר הללויה :

אתה קדוש ושמך קדוש וקדושים בכל־יום יהללוך סלה : ברוך אתה יהוה האל הקדוש : (בש״ת המלך הקדוש) :

אתה אחד ושמך אחד · ומי כעמך כישראל גוי אחד בארץ · תפארת גדלה · ועטרת ישועה · יום מנוחה וקדשה לעמך נתת : אברהם יגל · יצחק ירנן · יעקב ובניו ינוחו בו : מנוחת אהבה ונדבה מנוחת אמת ואמונה · מנוחת שלום השקט ובטח מנוחה שלמה שאתה רוצה בה · יכירו בניך וידעו

כִּי מֵאִתְּךָ הִיא מְנוּחָתָם ׳ וְעַל מְנוּחָתָם יַקְדִּישׁוּ אֶת־שְׁמֶךָ :

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ ׳ רְצֵה נָא בִמְנוּחָתֵנוּ קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ ׳ שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמַּח נַפְשֵׁנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת ׳ וְהַנְחִילֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבְּתוֹת קָדְשֶׁךָ ׳ וְיָנוּחוּ בָם כָּל־יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ : בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת :

רְצֵה יְהוָה אֱלֹקֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל ׳ וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה ׳ וְהָשֵׁב הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ :

בר״ח ובחולו של מועד :

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ יַעֲלֶה וְיָבֹא וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר ׳ זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן־דָּוִד עַבְדֶּךָ וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ וְזִכְרוֹן כָּל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ לִפְלֵיטָה לְטוֹבָה לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים וּלְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם בְּיוֹם

בר״ח ראשׁ הַחֹדֶשׁ | בפסח חַג הַמַּצּוֹת | בסכות חַג הַסֻּכּוֹת

הַזֶּה : זָכְרֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה ׳ וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה ׳ וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים טוֹבִים : וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְחָנֵּנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה :

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים : בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן :

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ וְעַל

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל־בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ וְנָשׁוּב אֵלֶיךָ לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ ׳ בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת :

נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם הַטּוֹב כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא־תַמּוּ חֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

בחנוכה ועל הנסים:

וְעַל הַנִּסִּים וְעַל הַפֻּרְקָן וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל הַנִּפְלָאוֹת שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בִּזְּמַן הַזֶּה:

בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ בֶּן־יוֹחָנָן כֹּהֵן גָּדוֹל חַשְׁמוֹנָאִי וּבָנָיו כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה עַל־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְהַשְׁכִּיחָם תּוֹרָתֶךָ וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם רַבְתָּ אֶת־רִיבָם דַּנְתָּ אֶת־דִּינָם נָקַמְתָּ אֶת־נִקְמָתָם מָסַרְתָּ גִבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרָתֶךָ וּלְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמֶךָ וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה וּפֻרְקָן כְּהַיּוֹם הַזֶּה וְאַחַר כַּךְ בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וּפִנּוּ אֶת־הֵיכָלֶךָ וְטִהֲרוּ אֶת־מִקְדָּשֶׁךָ וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ וְקָבְעוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה אֵלּוּ לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל:

וְעַל־כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

בשו״ת וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל־בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

וְכָל־הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ שִׁמְךָ הַגָּדוֹל לְעוֹלָם כִּי טוֹב הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה הָאֵל הַטּוֹב: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חַיִּים חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ:

בשו״ת וּבְסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה יְשׁוּעָה וְנֶחָמָה וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

יִהְיוּ לְרָצוֹן | אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָֹה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

אֱלֹהַי נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי וְכָל־

החושבים

החושבים עלי רעה מהרה הפר עצתם וקלקל מחשבתם: יהיו כמוץ לפני רוח ומלאך יהוה דחה: למען יחלצון ידידיך הושיעה ימינך ועננ‍י: עשה למען שמך עשה למען ימינך עשה למען תורתך עשה למען קדשתך: יהיו לרצון | אמרי־פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגאלי: עשה שלום (בש״ת השלום) במרומיו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל־ישראל ואמרו אמן:

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שיבנה בית המקדש במהרה בימינו ותן חלקנו בתורתך:

א״א צדקתך ביום שא״א תחנון

צדקתך | כהררי־אל משפטיך תהום רבה אדם ובהמה תושיע יהוה: וצדקתך אלהים עד־מרום אשר־עשית גדלות אלהים מי כמוך: צדקתך צדק לעולם ותורתך אמת: קדיש שלם

סדר סעודה שלישית

תאמר מזמור לדוד ה׳ רועי וכו׳ ואין קידוש בסעודה ג׳ וטוב לאכול ג״כ בסעודה ג׳ יותר מכשאר סעודות׃

א מזמור לדוד יהוה רעי לא אחסר: ב בנאות דשא ירביצני
על־מי מנחות ינהלני: ג נפשי ישובב ינחני במעגלי־
צדק למען שמו: ד גם כי־אלך בגיא צלמות לא־אירא רע כי־
אתה עמדי שבטך ומשענתך המה ינחמני: ה תערך לפני |
שלחן נגד צררי דשנת בשמן ראשי כוסי רויה: ו אך | טוב וחסד
ירדפוני כל־ימי חיי ושבתי בבית־יהוה לארך ימים:

אתקינו סעודתא דמהימנותא שלמתא חדותא דמלכא קדישא: אתקינו סעודתא דמלכא דא היא סעודתא דזעיר אנפין ועתיקא קדישא וחקל תפוחין קדישין אתין לסעדא בהדה:

בני

א) תהלים ל״ו ז. ב) שם ע״א יט. ג) שם קיט קמב.

בְּנֵי הֵיכָלָא דִּכְסִיפִין · לְמֶחֱזֵי זִיו דִּזְעֵיר אַנְפִּין:
י הוֹן הָכָא · בְּהַאי תַּכָּא · דְּבֵיהּ מַלְכָּא בְּגִלּוּפִין:
צ בוּ לַחֲדָא · בְּהַאי וַעֲדָא · בְּגוֹ עִירִין וְכָל־גַּדְפִּין:
ח דוּ הַשְׁתָּא · בְּהַאי שַׁעְתָּא · דְּבֵיהּ רַעֲוָא וְלֵית זַעֲפִין:
ק רִיבוּ לִי · חֲזוּ חֵילִי · דְּלֵית דִּינִין דִּתְקִיפִין:
ל בַר נַטְלִין · וְלָא עָאלִין · הַנֵּי כַּלְבִּין דַּחֲצִיפִין:
ו הָא אַזְמִין · עַתִּיק יוֹמִין · לְמִצְחָא עֲדֵי יְהוֹן חַלְפִין:
ר עוּ דִילֵיהּ · דְּגַלֵּי לֵיהּ · לְבַטָּלָא בְּכָל־קְלִיפִין:
י שַׁוֵּי לוֹן · בְּנוּקְבֵיהוֹן · וְיִטַּמְרוּן בְּגוֹ כֵיפִין:
א רֵי הַשְׁתָּא · בְּמִנְחָתָא · בְּחֶדְוָתָא דִּזְעֵיר אַנְפִּין

מסכת אבות

מסכת אומר פרקי אבות פרק אחד בכל שבת שבין פסח לעצרת במנחה ואומרים לפניו משנת כל ישראל ולאחריו משנת רבי חנניא בן עקשיא ויש נוהגין כך כל שבתות הקיץ:

כָּל־יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם חֵלֶק לָעוֹלָם הַבָּא: שֶׁנֶּאֱמַר וְעַמֵּךְ כֻּלָּם צַדִּיקִים לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אָרֶץ נֵצֶר מַטָּעַי מַעֲשֵׂה יָדַי לְהִתְפָּאֵר:

פרק ראשון

א מֹשֶׁה קִבֵּל תּוֹרָה מִסִּינַי וּמְסָרָהּ לִיהוֹשֻׁעַ וִיהוֹשֻׁעַ לִזְקֵנִים וּזְקֵנִים לִנְבִיאִים וּנְבִיאִים מְסָרוּהָ לְאַנְשֵׁי כְנֶסֶת הַגְּדוֹלָה · הֵם אָמְרוּ שְׁלשָׁה דְבָרִים הֱווּ מְתוּנִים בַּדִּין · וְהַעֲמִידוּ תַלְמִידִים הַרְבֵּה · וַעֲשׂוּ סְיָג לַתּוֹרָה: ב שִׁמְעוֹן הַצַּדִּיק הָיָה מִשְּׁיָרֵי כְנֶסֶת הַגְּדוֹלָה הוּא הָיָה אוֹמֵר עַל שְׁלשָׁה דְבָרִים הָעוֹלָם עוֹמֵד עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוֹדָה וְעַל גְּמִילוּת חֲסָדִים: ג אַנְטִיגְנוֹס אִישׁ סוֹכוֹ קִבֵּל מִשִּׁמְעוֹן הַצַּדִּיק הוּא הָיָה אוֹמֵר אַל־תִּהְיוּ כַּעֲבָדִים הַמְשַׁמְּשִׁין אֶת־הָרַב עַל־מְנָת לְקַבֵּל פְּרָס אֶלָּא הֱווּ כַּעֲבָדִים הַמְשַׁמְּשִׁין אֶת־הָרַב שֶׁלֹּא עַל־מְנָת לְקַבֵּל פְּרָס וִיהִי מוֹרָא שָׁמַיִם עֲלֵיכֶם: ד יוֹסֵי בֶּן־יוֹעֶזֶר אִישׁ צְרֵדָה וְיוֹסֵי בֶּן־יוֹחָנָן אִישׁ יְרוּשָׁלַיִם קִבְּלוּ מֵהֶם יוֹסֵי בֶּן־יוֹעֶזֶר אִישׁ צְרֵדָה אוֹמֵר יְהִי בֵיתְךָ בֵּית וַעַד לַחֲכָמִים וֶהֱוֵי מִתְאַבֵּק בַּעֲפַר רַגְלֵיהֶם וֶהֱוֵי שׁוֹתֶה בַצָּמָא אֶת־

א ישעיה ס כא.

דִּבְרֵיהֶם: ה יוֹסֵי בֶּן־יוֹחָנָן אִישׁ יְרוּשָׁלַיִם אוֹמֵר יְהִי בֵיתְךָ פָּתוּחַ
לִרְוָחָה וְיִהְיוּ עֲנִיִּים בְּנֵי בֵיתֶךָ וְאַל תַּרְבֶּה שִׂיחָה עִם הָאִשָּׁה
בְּאִשְׁתּוֹ אָמְרוּ קַל וָחֹמֶר בְּאֵשֶׁת חֲבֵרוֹ מִכָּאן אָמְרוּ חֲכָמִים כָּל־
הַמַּרְבֶּה שִׂיחָה עִם הָאִשָּׁה גּוֹרֵם רָעָה לְעַצְמוֹ וּבוֹטֵל מִדִּבְרֵי
תוֹרָה וְסוֹפוֹ יוֹרֵשׁ גֵּיהִנֹּם: ו יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־פְּרַחְיָה וְנִתַּאי הָאַרְבֵּלִי
קִבְּלוּ מֵהֶם יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־פְּרַחְיָה אוֹמֵר עֲשֵׂה לְךָ רַב וּקְנֵה לְךָ חָבֵר
וֶהֱוֵי דָן אֶת־כָּל־הָאָדָם לְכַף זְכוּת: ז נִתַּאי הָאַרְבֵּלִי אוֹמֵר הַרְחֵק
מִשָּׁכֵן רָע וְאַל תִּתְחַבֵּר לָרָשָׁע וְאַל תִּתְיָאֵשׁ מִן הַפּוּרְעָנוּת:
ח יְהוּדָה בֶּן־טַבַּאי וְשִׁמְעוֹן בֶּן־שָׁטַח קִבְּלוּ מֵהֶם יְהוּדָה בֶּן־טַבַּאי
אוֹמֵר אַל־תַּעַשׂ עַצְמְךָ כְּעוֹרְכֵי הַדַּיָּנִין וּכְשֶׁיִּהְיוּ בַּעֲלֵי הַדִּין
עוֹמְדִים לְפָנֶיךָ יִהְיוּ בְעֵינֶיךָ כִּרְשָׁעִים וּכְשֶׁנִּפְטָרִים מִלְּפָנֶיךָ יִהְיוּ
בְעֵינֶיךָ כְּזַכָּאִין כְּשֶׁקִּבְּלוּ עֲלֵיהֶם אֶת־הַדִּין: ט שִׁמְעוֹן בֶּן־שָׁטַח
אוֹמֵר הֱוֵי מַרְבֶּה לַחְקוֹר אֶת־הָעֵדִים וֶהֱוֵי זָהִיר בִּדְבָרֶיךָ שֶׁמָּא
מִתּוֹכָם יִלְמְדוּ לְשַׁקֵּר: י שְׁמַעְיָה וְאַבְטַלְיוֹן קִבְּלוּ מֵהֶם שְׁמַעְיָה
אוֹמֵר אֱהוֹב אֶת־הַמְּלָאכָה וּשְׂנָא אֶת־הָרַבָּנוּת וְאַל תִּתְוַדַּע
לָרָשׁוּת: יא אַבְטַלְיוֹן אוֹמֵר חֲכָמִים הִזָּהֲרוּ בְדִבְרֵיכֶם שֶׁמָּא תָחוֹבוּ
חוֹבַת גָּלוּת וְתִגְלוּ לִמְקוֹם מַיִם הָרָעִים וְיִשְׁתּוּ הַתַּלְמִידִים הַבָּאִים
אַחֲרֵיכֶם וְיָמוּתוּ וְנִמְצָא שֵׁם שָׁמַיִם מִתְחַלֵּל: יב הִלֵּל וְשַׁמַּאי
קִבְּלוּ מֵהֶם הִלֵּל אוֹמֵר הֱוֵי מִתַּלְמִידָיו שֶׁל אַהֲרֹן אוֹהֵב שָׁלוֹם
וְרוֹדֵף שָׁלוֹם אוֹהֵב אֶת־הַבְּרִיּוֹת וּמְקָרְבָן לַתּוֹרָה: יג הוּא הָיָה
אוֹמֵר נְגַד שְׁמָא אֲבַד שְׁמֵהּ וּדְלָא מוֹסִיף יָסֵף וּדְלָא יַלִּיף קְטָלָא
חַיָּב וּדְאִשְׁתַּמַּשׁ בְּתַגָּא חֲלָף: יד הוּא הָיָה אוֹמֵר אִם אֵין אֲנִי לִי
מִי לִי וּכְשֶׁאֲנִי לְעַצְמִי מָה אֲנִי וְאִם לֹא עַכְשָׁיו אֵימָתָי: טו שַׁמַּאי
אוֹמֵר עֲשֵׂה תוֹרָתְךָ קֶבַע אֱמוֹר מְעַט וַעֲשֵׂה הַרְבֵּה וֶהֱוֵי מְקַבֵּל
אֶת־כָּל־הָאָדָם בְּסֵבֶר פָּנִים יָפוֹת: טז רַבָּן גַּמְלִיאֵל הָיָה אוֹמֵר
עֲשֵׂה לְךָ רַב וְהִסְתַּלֵּק מִן הַסָּפֵק וְאַל תַּרְבֶּה לְעַשֵּׂר אֻמָּדוֹת:
יז שִׁמְעוֹן בְּנוֹ אוֹמֵר כָּל־יָמַי גָּדַלְתִּי בֵּין הַחֲכָמִים וְלֹא מָצָאתִי
לַגּוּף טוֹב מִשְּׁתִיקָה וְלֹא הַמִּדְרָשׁ עִקָּר אֶלָּא הַמַּעֲשֶׂה וְכָל־הַמַּרְבֶּה
דְבָרִים מֵבִיא חֵטְא: יח רַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן־גַּמְלִיאֵל אוֹמֵר עַל־שְׁלֹשָׁה

דְּבָרִים הָעוֹלָם קַיָּם עַל־הַדִּין וְעַל־הָאֱמֶת וְעַל־הַשָּׁלוֹם שֶׁנֶּאֱמַר אֱמֶת וּמִשְׁפַּט שָׁלוֹם שִׁפְטוּ בְּשַׁעֲרֵיכֶם:

רַבִּי חֲנַנְיָה בֶּן־עֲקַשְׁיָא אוֹמֵר רָצָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְזַכּוֹת אֶת־יִשְׂרָאֵל לְפִיכָךְ הִרְבָּה לָהֶם תּוֹרָה וּמִצְוֹת שֶׁנֶּאֱמַר יְהֹוָה חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר:

פרק שני

כָּל־יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם חֵלֶק לָעוֹלָם הַבָּא: שֶׁנֶּאֱמַר וְעַמֵּךְ כֻּלָּם צַדִּיקִים לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אָרֶץ נֵצֶר מַטָּעַי מַעֲשֵׂה יָדַי לְהִתְפָּאֵר:

א רַבִּי אוֹמֵר אֵיזוֹ הִיא דֶרֶךְ יְשָׁרָה שֶׁיָּבוֹר לוֹ הָאָדָם כָּל־שֶׁהִיא תִּפְאֶרֶת לְעֹשֶׂהָ וְתִפְאֶרֶת לוֹ מִן הָאָדָם· וֶהֱוֵי זָהִיר בְּמִצְוָה קַלָּה כְּבַחֲמוּרָה שֶׁאֵין אַתָּה יוֹדֵעַ מַתַּן שְׂכָרָן שֶׁל מִצְוֹת וֶהֱוֵי מְחַשֵּׁב הֶפְסֵד מִצְוָה כְּנֶגֶד שְׂכָרָהּ· וּשְׂכַר עֲבֵרָה כְּנֶגֶד הֶפְסֵדָהּ· הִסְתַּכֵּל בִּשְׁלשָׁה דְבָרִים וְאֵין אַתָּה בָא לִידֵי עֲבֵרָה דַּע מַה־לְּמַעְלָה מִמְּךָ· עַיִן רוֹאָה וְאֹזֶן שׁוֹמַעַת· וְכָל־מַעֲשֶׂיךָ בְּסֵפֶר נִכְתָּבִים: ב רַבָּן גַּמְלִיאֵל בְּנוֹ שֶׁל רַבִּי יְהוּדָה הַנָּשִׂיא אוֹמֵר· יָפֶה תַּלְמוּד תּוֹרָה עִם דֶּרֶךְ אֶרֶץ שֶׁיְּגִיעַת שְׁנֵיהֶם מְשַׁכַּחַת עָוֹן וְכָל־תּוֹרָה שֶׁאֵין עִמָּהּ מְלָאכָה סוֹפָהּ בְּטֵלָה וְגוֹרֶרֶת עָוֹן וְכָל־הָעוֹסְקִים עִם הַצִּבּוּר יִהְיוּ עוֹסְקִים עִמָּהֶם לְשֵׁם שָׁמַיִם שֶׁזְּכוּת אֲבוֹתָם מְסַיַּעְתָּם וְצִדְקָתָם עוֹמֶדֶת לָעַד וְאַתֶּם מַעֲלֶה אֲנִי עֲלֵיכֶם שָׂכָר הַרְבֵּה כְּאִלּוּ עֲשִׂיתֶם: ג הֱווּ זְהִירִין בָּרָשׁוּת שֶׁאֵין מְקָרְבִין לוֹ לָאָדָם אֶלָּא לְצֹרֶךְ עַצְמָן נִרְאִין כְּאוֹהֲבִין בִּשְׁעַת הֲנָאָתָן וְאֵין עוֹמְדִין לוֹ לָאָדָם בִּשְׁעַת דָּחְקוֹ: ד הוּא הָיָה אוֹמֵר עֲשֵׂה רְצוֹנוֹ כִּרְצוֹנְךָ כְּדֵי שֶׁיַּעֲשֶׂה רְצוֹנְךָ כִּרְצוֹנוֹ בַּטֵּל רְצוֹנְךָ מִפְּנֵי רְצוֹנוֹ כְּדֵי שֶׁיְּבַטֵּל רְצוֹן אֲחֵרִים מִפְּנֵי רְצוֹנֶךָ· הִלֵּל אוֹמֵר אַל תִּפְרוֹשׁ מִן הַצִּבּוּר וְאַל תַּאֲמִין בְּעַצְמְךָ עַד יוֹם מוֹתְךָ וְאַל תָּדִין אֶת־חֲבֵרְךָ עַד שֶׁתַּגִּיעַ לִמְקוֹמוֹ וְאַל תֹּאמַר דָּבָר שֶׁאִי אֶפְשַׁר לִשְׁמוֹעַ שֶׁסּוֹפוֹ לְהִשָּׁמַע· וְאַל תֹּאמַר לִכְשֶׁאֶפָּנֶה אֶשְׁנֶה שֶׁמָּא לֹא תִפָּנֶה: ה הוּא הָיָה אוֹמֵר אֵין בּוּר יְרֵא חֵטְא וְלֹא עַם הָאָרֶץ חָסִיד וְלֹא הַבַּיְשָׁן לָמֵד וְלֹא הַקַּפְּדָן מְלַמֵּד וְלֹא כָל־הַמַּרְבֶּה בִסְחוֹרָה מַחְכִּים וּבְמָקוֹם

א) זכריה ח טז · ב) ישעיה ס כא·

שֶׁאֵין אֲנָשִׁים הִשְׁתַּדֵּל לִהְיוֹת אִישׁ: ו אַף הוּא רָאָה גֻּלְגֹּלֶת אַחַת שֶׁצָּפָה עַל־פְּנֵי הַמָּיִם אָמַר לָהּ עַל דְּאַטֵּפְתְּ אַטְפוּךְ וְסוֹף מְטִיפַיִךְ יְטוּפוּן: ז הוּא הָיָה אוֹמֵר מַרְבֶּה בָשָׂר מַרְבֶּה רִמָּה מַרְבֶּה נְכָסִים מַרְבֶּה דְאָגָה מַרְבֶּה נָשִׁים מַרְבֶּה כְשָׁפִים מַרְבֶּה שְׁפָחוֹת מַרְבֶּה זִמָּה מַרְבֶּה עֲבָדִים מַרְבֶּה גָזֵל מַרְבֶּה תוֹרָה מַרְבֶּה חַיִּים מַרְבֶּה יְשִׁיבָה מַרְבֶּה חָכְמָה מַרְבֶּה עֵצָה מַרְבֶּה תְבוּנָה מַרְבֶּה צְדָקָה מַרְבֶּה שָׁלוֹם קָנָה שֵׁם טוֹב קָנָה לְעַצְמוֹ קָנָה לוֹ דִּבְרֵי תוֹרָה קָנָה לוֹ חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא: ח רַבָּן יוֹחָנָן בֶּן־זַכַּאי קִבֵּל מֵהִלֵּל וּמִשַּׁמַּאי הוּא הָיָה אוֹמֵר אִם לָמַדְתָּ תוֹרָה הַרְבֵּה אַל תַּחֲזִיק טוֹבָה לְעַצְמְךָ כִּי לְכַךְ נוֹצָרְתָּ: ט חֲמִשָּׁה תַלְמִידִים הָיוּ לוֹ לְרַבָּן יוֹחָנָן בֶּן־זַכַּאי וְאֵלּוּ הֵן רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן־הוֹרְקְנוֹס וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־חֲנַנְיָה וְרַבִּי יוֹסֵי הַכֹּהֵן וְרַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן־נְתַנְאֵל וְרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן־עֲרָךְ׃ הוּא הָיָה מוֹנֶה שִׁבְחָם רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן־הוֹרְקְנוֹס בּוֹר סוּד שֶׁאֵינוֹ מְאַבֵּד טִפָּה רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן־חֲנַנְיָה אַשְׁרֵי יוֹלַדְתּוֹ רַבִּי יוֹסֵי הַכֹּהֵן חָסִיד רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן־נְתַנְאֵל יְרֵא חֵטְא וְרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן־עֲרָךְ כְּמַעְיָן הַמִּתְגַּבֵּר׃ הוּא הָיָה אוֹמֵר אִם יִהְיוּ כָּל־חַכְמֵי יִשְׂרָאֵל בְּכַף מֹאזְנַיִם וֶאֱלִיעֶזֶר בֶּן־הוֹרְקְנוֹס בְּכַף שְׁנִיָּה מַכְרִיעַ אֶת־כֻּלָּם: אַבָּא שָׁאוּל אוֹמֵר מִשְּׁמוֹ אִם יִהְיוּ כָּל־חַכְמֵי יִשְׂרָאֵל בְּכַף מֹאזְנַיִם וֶאֱלִיעֶזֶר בֶּן־הוֹרְקְנוֹס אַף עִמָּהֶם וְאֶלְעָזָר בֶּן־עֲרָךְ בְּכַף שְׁנִיָּה מַכְרִיעַ אֶת־כֻּלָּם: י אָמַר לָהֶם צְאוּ וּרְאוּ אֵיזוֹ הִיא דֶּרֶךְ טוֹבָה שֶׁיִּדְבַּק בָּהּ הָאָדָם רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר עַיִן טוֹבָה רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר חָבֵר טוֹב רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר שָׁכֵן טוֹב רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר הָרוֹאֶה אֶת־הַנּוֹלָד רַבִּי אֶלְעָזָר אוֹמֵר לֵב טוֹב אָמַר לָהֶם רוֹאֶה אֲנִי אֶת־דִּבְרֵי אֶלְעָזָר בֶּן־עֲרָךְ מִדִּבְרֵיכֶם שֶׁבִּכְלַל דְּבָרָיו דִּבְרֵיכֶם: אָמַר לָהֶם צְאוּ וּרְאוּ אֵיזוֹ הִיא דֶּרֶךְ רָעָה שֶׁיִּתְרַחֵק מִמֶּנָּה הָאָדָם׃ רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר עַיִן רָעָה רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר חָבֵר רָע רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר שָׁכֵן רָע רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר הַלֹּוֶה וְאֵינוֹ מְשַׁלֵּם אֶחָד הַלֹּוֶה מִן הָאָדָם כְּלֹוֶה מִן הַמָּקוֹם שֶׁנֶּאֱמַר לֹוֶה רָשָׁע וְלֹא יְשַׁלֵּם וְצַדִּיק חוֹנֵן וְנוֹתֵן רַבִּי אֶלְעָזָר אוֹמֵר לֵב רָע אָמַר לָהֶם רוֹאֶה אֲנִי אֶת־

דברי

א) תהלים לז כא

דִּבְרֵי אֶלְעָזָר בֶּן־עֲרָךְ מִדִּבְרֵיכֶם שֶׁבִּכְלַל דְּבָרָיו דִּבְרֵיכֶם: הֵם אָמְרוּ שְׁלשָׁה דְבָרִים רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר יְהִי כְבוֹד חֲבֵרְךָ חָבִיב עָלֶיךָ כְּשֶׁלָּךְ וְאַל תְּהִי נוֹחַ לִכְעוֹס וְשׁוּב יוֹם אֶחָד לִפְנֵי מִיתָתְךָ וֶהֱוֵי מִתְחַמֵּם כְּנֶגֶד אוּרָן שֶׁל חֲכָמִים וֶהֱוֵי זָהִיר בְּגַחַלְתָּן שֶׁלֹּא תִכָּוֶה שֶׁנְּשִׁיכָתָן נְשִׁיכַת שׁוּעָל וַעֲקִיצָתָן עֲקִיצַת עַקְרָב וּלְחִישָׁתָן לְחִישַׁת שָׂרָף וְכָל־דִּבְרֵיהֶם כְּגַחֲלֵי אֵשׁ: יא רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ אוֹמֵר עַיִן הָרָע וְיֵצֶר הָרָע וְשִׂנְאַת הַבְּרִיּוֹת מוֹצִיאִין אֶת־הָאָדָם מִן הָעוֹלָם: יב רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר יְהִי מָמוֹן חֲבֵרְךָ חָבִיב עָלֶיךָ כְּשֶׁלָּךְ וְהַתְקֵן עַצְמְךָ לִלְמוֹד תּוֹרָה שֶׁאֵינָהּ יְרֻשָּׁה־לָּךְ וְכָל־מַעֲשֶׂיךָ יִהְיוּ לְשֵׁם שָׁמָיִם: יג רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר הֱוֵי זָהִיר בִּקְרִיאַת שְׁמַע וּבִתְפִלָּה וּכְשֶׁאַתָּה מִתְפַּלֵּל אַל תַּעַשׂ תְּפִלָּתְךָ קֶבַע אֶלָּא רַחֲמִים וְתַחֲנוּנִים לִפְנֵי הַמָּקוֹם שֶׁנֶּאֱמַר כִּי־חַנּוּן וְרַחוּם הוּא אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וְנִחָם עַל־הָרָעָה וְאַל תְּהִי רָשָׁע בִּפְנֵי עַצְמְךָ: יד רַבִּי אֶלְעָזָר אוֹמֵר הֱוֵי שָׁקוּד לִלְמוֹד תּוֹרָה וְדַע מַה־שֶּׁתָּשִׁיב לְאֶפִּיקוֹרוֹס וְדַע לִפְנֵי מִי אַתָּה עָמֵל וּמִי הוּא בַּעַל מְלַאכְתְּךָ שֶׁיְּשַׁלֶּם־לְךָ שְׂכַר פְּעֻלָּתֶךָ: טו רַבִּי טַרְפוֹן אוֹמֵר הַיּוֹם קָצֵר וְהַמְּלָאכָה מְרֻבָּה וְהַפּוֹעֲלִים עֲצֵלִים וְהַשָּׂכָר הַרְבֵּה וּבַעַל הַבַּיִת דּוֹחֵק: טז הוּא הָיָה אוֹמֵר לֹא עָלֶיךָ הַמְּלָאכָה לִגְמוֹר וְלֹא אַתָּה בֶן־חוֹרִין לְהִבָּטֵל מִמֶּנָּה אִם לָמַדְתָּ תּוֹרָה הַרְבֵּה נוֹתְנִין לְךָ שָׂכָר הַרְבֵּה וְנֶאֱמָן הוּא בַּעַל מְלַאכְתְּךָ שֶׁיְּשַׁלֶּם־לְךָ שְׂכַר פְּעֻלָּתֶךָ וְדַע שֶׁמַּתַּן שְׂכָרָן שֶׁל צַדִּיקִים לֶעָתִיד לָבֹא:

רַבִּי חֲנַנְיָה בֶּן־עֲקַשְׁיָא אוֹמֵר רָצָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְזַכּוֹת אֶת־יִשְׂרָאֵל לְפִיכָךְ הִרְבָּה לָהֶם תּוֹרָה וּמִצְוֹת שֶׁנֶּאֱמַר יְהוָה חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר:

פרק שלישי

כָּל־יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם חֵלֶק לָעוֹלָם הַבָּא: שֶׁנֶּאֱמַר וְעַמֵּךְ כֻּלָּם צַדִּיקִים לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אָרֶץ נֵצֶר מַטָּעַי מַעֲשֵׂה יָדַי לְהִתְפָּאֵר:

א עֲקַבְיָא בֶּן־מַהֲלַלְאֵל אוֹמֵר הִסְתַּכֵּל בִּשְׁלשָׁה דְבָרִים וְאֵין אַתָּה בָא לִידֵי עֲבֵרָה: דַּע מֵאַיִן בָּאתָ וּלְאָן אַתָּה הוֹלֵךְ

א) יואל ב יג. ב) ישעיה מב כא.

ולפני

ולפני מי אתה עתיד ליתן דין וחשבון · מאין באת מטפה סרוחה
ולאן אתה הולך למקום עפר רמה ותולעה ולפני מי אתה עתיד
ליתן דין וחשבון לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא:
ב רבי חנינא סגן הכהנים אומר הוי מתפלל בשלומה של מלכות
שאלמלא מוראה איש את־רעהו חיים בלעו: רבי חנניא בן־
תרדיון אומר שנים שיושבין ואין ביניהם דברי תורה הרי זה
מושב לצים שנאמר ובמושב לצים לא ישב אבל שנים שיושבין
ויש ביניהם דברי תורה שכינה שרויה ביניהם שנאמר אז נדברו
יראי יהוה איש אל־רעהו ויקשב יהוה וישמע ויכתב ספר זכרון
לפניו ליראי יהוה ולחשבי שמו: אין לי אלא שנים מנין אפילו
אחד שיושב ועוסק בתורה שהקדוש ברוך הוא קובע לו שכר
שנאמר ישב בדד וידם כי נטל עליו: ג רבי שמעון אומר שלשה
שאכלו על שלחן אחד ולא אמרו עליו דברי תורה כאלו אכלו
מזבחי מתים שנאמר כי כל־שלחנות מלאו קיא צאה בלי מקום:
אבל שלשה שאכלו על שלחן אחד ואמרו עליו דברי תורה
כאלו אכלו משלחנו של־מקום שנאמר וידבר אלי זה השלחן
אשר לפני יהוה: ד רבי חנינא בן־חכינאי אומר הנעור בלילה
והמהלך בדרך יחידי ומפנה לבו לבטלה הרי זה מתחיב בנפשו:
ה רבי נחוניא בן־הקנה אומר כל־המקבל עליו עול תורה מעבירין
ממנו עול מלכות ועול דרך ארץ*) וכל־הפורק ממנו עול תורה
נותנין עליו עול מלכות ועול דרך ארץ: ו רבי חלפתא בן־דוסא
איש כפר חנניא אומר עשרה שיושבין ועוסקין בתורה שכינה
שרויה ביניהם שנאמר אלהים נצב בעדת־אל ומנין אפילו
חמשה שנאמר ואגדתו על־ארץ יסדה ומנין אפילו שלשה
שנאמר בקרב אלהים ישפט · ומנין אפילו שנים שנאמר אז
נדברו יראי יהוה איש אל־רעהו ויקשב יהוה וישמע · ומנין
אפילו אחד שנאמר בכל־המקום אשר אזכיר את־שמי אבוא
אליך

א) תהלים א א. ב) מלאכי ג טז. ג) איכה ג כח. ד) ישעיה כח ח. ה) יחזקאל מא כב. ו) תהלים פב א.
ז) עמוס ט ו· ח) תהלים פב א· ט) מלאכי ג טז· י) שמות כ כד.

*) פי׳ כנור שבת כשבו׳ את מונות כמדים.

אֱלֶיךָ וּבְרַכְתִּיךָ: ז רַבִּי אֶלְעָזָר אִישׁ בַּרְתּוֹתָא אוֹמֵר תֶּן־לוֹ מִשֶּׁלּוֹ
שֶׁאַתָּה וְשֶׁלְּךָ שֶׁלּוֹ וְכֵן בְּדָוִד הוּא אוֹמֵר כִּי־מִמְּךָ הַכֹּל וּמִיָּדְךָ
נָתַנּוּ לָךְ: רַבִּי יַעֲקֹב אוֹמֵר הַמְהַלֵּךְ בַּדֶּרֶךְ וְשׁוֹנֶה וּמַפְסִיק
מִמִּשְׁנָתוֹ וְאוֹמֵר מַה־נָּאֶה אִילָן זֶה מַה־נָּאֶה נִיר זֶה מַעֲלֶה עָלָיו
הַכָּתוּב כְּאִלּוּ מִתְחַיֵּב בְּנַפְשׁוֹ: ח רַבִּי דוֹסְתָּאִי בְּרַבִּי יַנַּאי מִשּׁוּם
רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר כָּל־הַשּׁוֹכֵחַ דָּבָר אֶחָד מִמִּשְׁנָתוֹ מַעֲלֶה עָלָיו
הַכָּתוּב כְּאִלּוּ מִתְחַיֵּב בְּנַפְשׁוֹ · שֶׁנֶּאֱמַר רַק הִשָּׁמֶר לְךָ וּשְׁמֹר
נַפְשְׁךָ מְאֹד פֶּן־תִּשְׁכַּח אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־רָאוּ עֵינֶיךָ · יָכוֹל
אֲפִילוּ תָּקְפָה עָלָיו מִשְׁנָתוֹ תַּלְמוּד לוֹמַר וּפֶן־יָסוּרוּ מִלְּבָבְךָ כֹּל
יְמֵי חַיֶּיךָ הָא אֵינוֹ מִתְחַיֵּב בְּנַפְשׁוֹ עַד שֶׁיֵּשֵׁב וִיסִירֵם מִלִּבּוֹ:
ט רַבִּי חֲנִינָא בֶּן־דּוֹסָא אוֹמֵר כֹּל שֶׁיִּרְאַת חֶטְאוֹ קוֹדֶמֶת לְחָכְמָתוֹ
חָכְמָתוֹ מִתְקַיֶּמֶת וְכֹל שֶׁחָכְמָתוֹ קוֹדֶמֶת לְיִרְאַת חֶטְאוֹ אֵין חָכְמָתוֹ
מִתְקַיֶּמֶת: י הוּא הָיָה אוֹמֵר כֹּל שֶׁמַּעֲשָׂיו מְרֻבִּין מֵחָכְמָתוֹ חָכְמָתוֹ
מִתְקַיֶּמֶת · וְכֹל שֶׁחָכְמָתוֹ מְרֻבָּה מִמַּעֲשָׂיו אֵין חָכְמָתוֹ מִתְקַיֶּמֶת:
הוּא הָיָה אוֹמֵר כֹּל שֶׁרוּחַ הַבְּרִיּוֹת נוֹחָה הֵימֶנּוּ · רוּחַ הַמָּקוֹם
נוֹחָה הֵימֶנּוּ · וְכֹל שֶׁאֵין רוּחַ הַבְּרִיּוֹת נוֹחָה הֵימֶנּוּ אֵין רוּחַ הַמָּקוֹם
נוֹחָה הֵימֶנּוּ: רַבִּי דוֹסָא בֶּן־הָרְכִּינַס אוֹמֵר שֵׁנָה שֶׁל שַׁחֲרִית וְיַיִן
שֶׁל צָהֳרַיִם וְשִׂיחַת הַיְלָדִים וִישִׁיבַת בָּתֵּי כְנֵסִיּוֹת שֶׁל עַמֵּי הָאָרֶץ
מוֹצִיאִין אֶת־הָאָדָם מִן־הָעוֹלָם: יא רַבִּי אֶלְעָזָר הַמּוֹדָעִי אוֹמֵר
הַמְחַלֵּל אֶת־הַקֳּדָשִׁים · וְהַמְבַזֶּה אֶת־הַמּוֹעֲדוֹת · וְהַמַּלְבִּין פְּנֵי
חֲבֵרוֹ בָּרַבִּים · וְהַמֵּפֵר בְּרִיתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ · וְהַמְגַלֶּה פָנִים
בַּתּוֹרָה שֶׁלֹּא כַהֲלָכָה · אַף עַל פִּי שֶׁיֵּשׁ בְּיָדוֹ תּוֹרָה וּמַעֲשִׂים
טוֹבִים · אֵין לוֹ חֵלֶק לָעוֹלָם הַבָּא: יב רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אוֹמֵר הֱוֵי
קַל לְרֹאשׁ וְנוֹחַ לְתִשְׁחֹרֶת וֶהֱוֵי מְקַבֵּל אֶת־כָּל־הָאָדָם בְּשִׂמְחָה:
יג רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר שְׂחוֹק וְקַלּוּת רֹאשׁ מַרְגִּילִין אֶת־הָאָדָם לְעֶרְוָה:
מַסֹּרֶת סְיָג לַתּוֹרָה · מַעַשְׂרוֹת סְיָג לָעֹשֶׁר · נְדָרִים סְיָג לַפְּרִישׁוּת ·
סְיָג לַחָכְמָה שְׁתִיקָה: יד הוּא הָיָה אוֹמֵר חָבִיב אָדָם שֶׁנִּבְרָא
בְּצֶלֶם חִבָּה יְתֵרָה נוֹדַעַת לוֹ שֶׁנִּבְרָא בְּצֶלֶם שֶׁנֶּאֱמַר כִּי בְּצֶלֶם
אלהים

) דה״א כט יד . ב) דברים ד ט . ג) בראשית ט ו .

אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת הָאָדָם׃ חֲבִיבִין יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּקְרְאוּ בָנִים לַמָּקוֹם
חִבָּה יְתֵרָה נוֹדַעַת לָהֶם שֶׁנִּקְרְאוּ בָנִים לַמָּקוֹם שֶׁנֶּאֱמַר בָּנִים אַתֶּם
לַיהוָֹה אֱלֹהֵיכֶם׃ חֲבִיבִין יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּתַּן לָהֶם כְּלִי חֶמְדָּה חִבָּה
יְתֵרָה נוֹדַעַת לָהֶם שֶׁנִּתַּן לָהֶם כְּלִי חֶמְדָּה שֶׁנֶּאֱמַר כִּי לֶקַח טוֹב
נָתַתִּי לָכֶם תּוֹרָתִי אַל־תַּעֲזֹבוּ׃ טו הַכֹּל צָפוּי וְהָרְשׁוּת נְתוּנָה
וּבְטוּב הָעוֹלָם נִדּוֹן וְהַכֹּל לְפִי רוֹב הַמַּעֲשֶׂה׃ טז הוּא הָיָה אוֹמֵר
הַכֹּל נָתוּן בְּעֵרָבוֹן וּמְצוּדָה פְרוּסָה עַל־כָּל־הַחַיִּים הֶחָנוּת פְּתוּחָה
וְהַחֶנְוָנִי מַקִּיף וְהַפִּנְקָס פָּתוּחַ וְהַיָּד כּוֹתֶבֶת וְכָל־הָרוֹצֶה לִלְווֹת יָבֹא
וְיִלְוֶה׃ וְהַגַּבָּאִין מַחֲזִירִין תָּדִיר בְּכָל־יוֹם וְנִפְרָעִין מִן הָאָדָם מִדַּעְתּוֹ
וְשֶׁלֹּא מִדַּעְתּוֹ׃ וְיֵשׁ לָהֶם עַל־מַה שֶׁיִּסְמוֹכוּ וְהַדִּין דִּין אֱמֶת וְהַכֹּל
מְתֻקָּן לִסְעוּדָה׃ יז רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה אוֹמֵר אִם אֵין תּוֹרָה אֵין
דֶּרֶךְ אֶרֶץ׃ אִם אֵין דֶּרֶךְ אֶרֶץ אֵין תּוֹרָה׃ אִם אֵין חָכְמָה אֵין
יִרְאָה אִם אֵין יִרְאָה אֵין חָכְמָה׃ אִם אֵין דַּעַת אֵין בִּינָה אִם אֵין
בִּינָה אֵין דַּעַת׃ אִם אֵין קֶמַח אֵין תּוֹרָה אִם אֵין תּוֹרָה אֵין קֶמַח׃
הוּא הָיָה אוֹמֵר כֹּל שֶׁחָכְמָתוֹ מְרֻבָּה מִמַּעֲשָׂיו לְמָה הוּא דוֹמֶה
לְאִילָן שֶׁעֲנָפָיו מְרֻבִּין וְשָׁרָשָׁיו מוּעָטִין וְהָרוּחַ בָּאָה וְעוֹקַרְתּוֹ
וְהוֹפַכְתּוֹ עַל פָּנָיו׃ שֶׁנֶּאֱמַר וְהָיָה כְּעַרְעָר בָּעֲרָבָה וְלֹא יִרְאֶה כִּי־
יָבֹא טוֹב וְשָׁכַן חֲרֵרִים בַּמִּדְבָּר אֶרֶץ מְלֵחָה וְלֹא תֵשֵׁב׃ אֲבָל כֹּל
שֶׁמַּעֲשָׂיו מְרֻבִּין מֵחָכְמָתוֹ לְמָה הוּא דוֹמֶה לְאִילָן שֶׁעֲנָפָיו מוּעָטִין
וְשָׁרָשָׁיו מְרֻבִּין׃ שֶׁאֲפִילוּ כָּל־הָרוּחוֹת שֶׁבָּעוֹלָם בָּאוֹת וְנוֹשְׁבוֹת
בּוֹ אֵין מְזִיזִין אוֹתוֹ מִמְּקוֹמוֹ׃ שֶׁנֶּאֱמַר וְהָיָה כְּעֵץ שָׁתוּל עַל־מַיִם
וְעַל־יוּבַל יְשַׁלַּח שָׁרָשָׁיו וְלֹא יִרְאֶה כִּי־יָבֹא חֹם וְהָיָה עָלֵהוּ רַעֲנָן
וּבִשְׁנַת בַּצֹּרֶת לֹא יִדְאָג וְלֹא יָמִישׁ מֵעֲשׂוֹת פֶּרִי׃ יח רַבִּי אֱלִיעֶזֶר
חִסְמָא אוֹמֵר קִנִּין וּפִתְחֵי נִדָּה הֵן הֵן גּוּפֵי הֲלָכוֹת׃ תְּקוּפוֹת
וְגִמַּטְרִיָּאוֹת פַּרְפְּרָאוֹת לַחָכְמָה׃

רַבִּי חֲנַנְיָה בֶּן עֲקַשְׁיָא אוֹמֵר רָצָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְזַכּוֹת אֶת־יִשְׂרָאֵל
לְפִיכָךְ הִרְבָּה לָהֶם תּוֹרָה וּמִצְוֹת שֶׁנֶּאֱמַר יְהוָֹה חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ
יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר׃

ט) דברים יד. ב) משלי ד. ב. ג) ירמיה יז. ו. ד) שם יז. ח

פרק רביעי

כָּל־יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם חֵלֶק לָעוֹלָם הַבָּא: שֶׁנֶּאֱמַר וְעַמֵּךְ כֻּלָּם צַדִּיקִים לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אָרֶץ נֵצֶר מַטָּעַי מַעֲשֵׂה יָדַי לְהִתְפָּאֵר:

א בֶּן זוֹמָא אוֹמֵר אֵיזֶהוּ חָכָם הַלּוֹמֵד מִכָּל אָדָם׳ שֶׁנֶּאֱמַר מִכָּל־מְלַמְּדַי הִשְׂכַּלְתִּי כִּי עֵדְוֹתֶיךָ שִׂיחָה לִּי: אֵיזֶהוּ גִבּוֹר הַכּוֹבֵשׁ אֶת יִצְרוֹ שֶׁנֶּאֱמַר טוֹב אֶרֶךְ אַפַּיִם מִגִּבּוֹר וּמוֹשֵׁל בְּרוּחוֹ מִלֹּכֵד עִיר: אֵיזֶהוּ עָשִׁיר הַשָּׂמֵחַ בְּחֶלְקוֹ שֶׁנֶּאֱמַר יְגִיעַ כַּפֶּיךָ כִּי תֹאכֵל אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ אַשְׁרֶיךָ בָּעוֹלָם הַזֶּה וְטוֹב לָךְ לָעוֹלָם הַבָּא׳ אֵיזֶהוּ מְכֻבָּד הַמְכַבֵּד אֶת הַבְּרִיּוֹת שֶׁנֶּאֱמַר כִּי־מְכַבְּדַי אֲכַבֵּד וּבֹזַי יֵקָלּוּ: ב בֶּן עַזַּאי אוֹמֵר הֱוֵי רָץ לְמִצְוָה קַלָּה וּבוֹרֵחַ מִן הָעֲבֵרָה שֶׁמִּצְוָה גּוֹרֶרֶת מִצְוָה וַעֲבֵרָה גּוֹרֶרֶת עֲבֵרָה׳ שֶׁשְּׂכַר מִצְוָה מִצְוָה וּשְׂכַר עֲבֵרָה עֲבֵרָה: ג הוּא הָיָה אוֹמֵר אַל תְּהִי בָז לְכָל אָדָם וְאַל תְּהִי מַפְלִיג לְכָל דָּבָר שֶׁאֵין לְךָ אָדָם שֶׁאֵין לוֹ שָׁעָה וְאֵין לְךָ דָבָר שֶׁאֵין לוֹ מָקוֹם: ד רַבִּי לְוִיטַס אִישׁ יַבְנֶה אוֹמֵר מְאֹד מְאֹד הֱוֵי שְׁפַל רוּחַ שֶׁתִּקְוַת אֱנוֹשׁ רִמָּה: רַבִּי יוֹחָנָן בֶּן בְּרוֹקָה אוֹמֵר כָּל הַמְחַלֵּל שֵׁם שָׁמַיִם בַּסֵּתֶר נִפְרָעִין מִמֶּנּוּ בְּגָלוּי אֶחָד שׁוֹגֵג וְאֶחָד מֵזִיד בְּחִלּוּל הַשֵּׁם: ה רַבִּי יִשְׁמָעֵאל בַּר רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר הַלּוֹמֵד תּוֹרָה עַל מְנָת לְלַמֵּד מַסְפִּיקִין בְּיָדוֹ לִלְמוֹד וּלְלַמֵּד וְהַלּוֹמֵד עַל מְנָת לַעֲשׂוֹת מַסְפִּיקִין בְּיָדוֹ לִלְמוֹד וּלְלַמֵּד לִשְׁמוֹר וְלַעֲשׂוֹת: רַבִּי צָדוֹק אוֹמֵר אַל תִּפְרוֹשׁ מִן הַצִּבּוּר וְאַל תַּעַשׂ עַצְמְךָ כְּעוֹרְכֵי הַדַּיָּנִין וְאַל תַּעֲשֶׂהָ עֲטָרָה לְהִתְגַּדֶּל־בָּהּ וְלֹא קַרְדּוֹם לַחְתָּךְ־בָּהּ וְכַךְ הָיָה הִלֵּל אוֹמֵר וּדְאִשְׁתַּמֵּשׁ בְּתָגָא חָלָף הָא לָמַדְתָּ כָּל־הַנֶּהֱנֶה מִדִּבְרֵי תוֹרָה נוֹטֵל חַיָּיו מִן הָעוֹלָם: ו רַבִּי יוֹסֵי אוֹמֵר כָּל הַמְכַבֵּד אֶת הַתּוֹרָה גּוּפוֹ מְכֻבָּד עַל הַבְּרִיּוֹת וְכָל הַמְחַלֵּל אֶת הַתּוֹרָה גּוּפוֹ מְחֻלָּל עַל הַבְּרִיּוֹת: ז רַבִּי יִשְׁמָעֵאל בְּנוֹ אוֹמֵר הַחוֹשֵׂךְ עַצְמוֹ מִן הַדִּין פּוֹרֵק מִמֶּנּוּ אֵיבָה וְגָזֵל וּשְׁבוּעַת שָׁוְא וְהַגַּס לִבּוֹ בְּהוֹרָאָה שׁוֹטֶה רָשָׁע וְגַס רוּחַ: ח הוּא הָיָה אוֹמֵר אַל תְּהִי דָן יְחִידִי שֶׁאֵין דָּן יְחִידִי אֶלָּא אֶחָד וְאַל תֹּאמַר קַבְּלוּ דַעְתִּי שֶׁהֵן רַשָּׁאִין וְלֹא אָתָּה: ט רַבִּי יוֹנָתָן אוֹמֵר כָּל הַמְקַיֵּם אֶת הַתּוֹרָה מֵעֹנִי סוֹפוֹ

א) תהלים קיט צט. ב) משלי טז לב. ג) תהלים קכח ב. ד) ש"א ב ל.

לקימה

לְקַיְּמָהּ מֵעֹשֶׁר וְכָל הַמְבַטֵּל אֶת הַתּוֹרָה מֵעֹשֶׁר סוֹפוֹ לְבַטְּלָהּ מֵעֹנִי: י רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר הֱוֵי מְמַעֵט בְּעֵסֶק וַעֲסֹק בַּתּוֹרָה וֶהֱוֵי שְׁפַל רוּחַ בִּפְנֵי כָל אָדָם וְאִם בָּטַלְתָּ מִן הַתּוֹרָה יֶשׁ־לְךָ בְּטֵלִים הַרְבֵּה כְּנֶגְדְּךָ וְאִם עָמַלְתָּ בַּתּוֹרָה הַרְבֵּה יֶשׁ שָׂכָר הַרְבֵּה לְתֶּן־לָךְ:
יא רַבִּי אֱלִיעֶזֶר בֶּן יַעֲקֹב אוֹמֵר הָעוֹשֶׂה מִצְוָה אַחַת קוֹנֶה לּוֹ פְּרַקְלִיט אֶחָד וְהָעוֹבֵר עֲבֵרָה אַחַת קוֹנֶה לּוֹ קַטֵּיגוֹר אֶחָד תְּשׁוּבָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים כִּתְרִים בִּפְנֵי הַפּוּרְעָנוּת: רַבִּי יוֹחָנָן הַסַּנְדְּלָר אוֹמֵר כָּל־כְּנֵסִיָּה שֶׁהִיא לְשֵׁם שָׁמַיִם סוֹפָהּ לְהִתְקַיֵּם וְשֶׁאֵינָהּ לְשֵׁם שָׁמַיִם אֵין סוֹפָהּ לְהִתְקַיֵּם: יב רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן שַׁמּוּעַ אוֹמֵר יְהִי כְבוֹד תַּלְמִידְךָ חָבִיב עָלֶיךָ כְּשֶׁלָּךְ וּכְבוֹד חֲבֵרְךָ כְּמוֹרָא רַבָּךְ וּמוֹרָא רַבָּךְ כְּמוֹרָא שָׁמַיִם: יג רַבִּי יְהוּדָה אוֹמֵר הֱוֵי זָהִיר בְּתַלְמוּד שֶׁשִּׁגְגַת תַּלְמוּד עוֹלָה זָדוֹן: רַבִּי שִׁמְעוֹן אוֹמֵר שְׁלֹשָׁה כְתָרִים הֵן כֶּתֶר תּוֹרָה וְכֶתֶר כְּהֻנָּה וְכֶתֶר מַלְכוּת וְכֶתֶר שֵׁם טוֹב עוֹלֶה עַל גַּבֵּיהֶן: יד רַבִּי נְהוֹרָאִי אוֹמֵר הֱוֵי גוֹלֶה לִמְקוֹם תּוֹרָה וְאַל תֹּאמַר שֶׁהִיא תָבוֹא אַחֲרֶיךָ שֶׁחֲבֵרֶיךָ יְקַיְּמוּהָ בְיָדֶךָ וְאֶל־בִּינָתְךָ אַל תִּשָּׁעֵן: טו רַבִּי יַנַּאי אוֹמֵר אֵין בְּיָדֵינוּ לֹא מִשַּׁלְוַת הָרְשָׁעִים וְאַף לֹא מִיִּסּוּרֵי הַצַּדִּיקִים · רַבִּי מַתְיָא בֶן־חָרָשׁ אוֹמֵר הֱוֵי מַקְדִּים בִּשְׁלוֹם כָּל־אָדָם וֶהֱוֵי זָנָב לָאֲרָיוֹת וְאַל תְּהִי רֹאשׁ לַשְּׁעָלִים:
טז רַבִּי יַעֲקֹב אוֹמֵר הָעוֹלָם הַזֶּה דּוֹמֶה לִפְרוֹזְדוֹר בִּפְנֵי הָעוֹלָם הַבָּא · הַתְקֵן עַצְמְךָ בִּפְרוֹזְדוֹר כְּדֵי שֶׁתִּכָּנֵס לִטְרַקְלִין: יז הוּא הָיָה אוֹמֵר יָפָה שָׁעָה אַחַת בִּתְשׁוּבָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בָּעוֹלָם הַזֶּה מִכָּל חַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא וְיָפָה שָׁעָה אַחַת שֶׁל קֹרַת רוּחַ בָּעוֹלָם הַבָּא מִכָּל חַיֵּי הָעוֹלָם הַזֶּה: יח רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן אֶלְעָזָר אוֹמֵר אַל תְּרַצֶּה אֶת חֲבֵרְךָ בִּשְׁעַת כַּעְסוֹ וְאַל תְּנַחֲמֵהוּ בְּשָׁעָה שֶׁמֵּתוֹ מֻטָּל לְפָנָיו וְאַל תִּשְׁאַל לוֹ בִּשְׁעַת נִדְרוֹ וְאַל תִּשְׁתַּדֵּל לִרְאוֹתוֹ בִּשְׁעַת קַלְקָלָתוֹ: יט שְׁמוּאֵל הַקָּטָן אוֹמֵר בִּנְפֹל אוֹיִבְךָ אַל תִּשְׂמָח וּבִכָּשְׁלוֹ אַל־יָגֵל לִבֶּךָ: פֶּן־יִרְאֶה יְהוָה וְרַע בְּעֵינָיו וְהֵשִׁיב מֵעָלָיו אַפּוֹ:
כ אֱלִישָׁע בֶּן אֲבוּיָה אוֹמֵר הַלּוֹמֵד תּוֹרָה יֶלֶד לְמָה הוּא דוֹמֶה לִדְיוֹ כְתוּבָה עַל נְיָר חָדָשׁ · וְהַלּוֹמֵד תּוֹרָה זָקֵן לְמָה הוּא דוֹמֶה

לדיו

*) משלי כד יז. ב) שם כד יח.

לְדְיוֹ כְתוּבָה עַל נְיָר מָחוּק: רַבִּי יוֹסֵי בַּר יְהוּדָה אִישׁ כְּפַר הַבַּבְלִי אוֹמֵר הַלּוֹמֵד תּוֹרָה מִן הַקְּטַנִּים לְמַה הוּא דוֹמֶה לְאוֹכֵל עֲנָבִים קֵהוֹת וְשׁוֹתֶה יַיִן מִגִּתּוֹ ׃ וְהַלּוֹמֵד תּוֹרָה מִן הַזְּקֵנִים לְמַה הוּא דוֹמֶה לְאוֹכֵל עֲנָבִים בְּשׁוּלוֹת וְשׁוֹתֶה יַיִן יָשָׁן: רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר אַל תִּסְתַּכֵּל בְּקַנְקַן אֶלָּא בְּמַה שֶּׁיֵּשׁ בּוֹ יֵשׁ קַנְקַן חָדָשׁ מָלֵא יָשָׁן וְיָשָׁן שֶׁאֲפִילּוּ חָדָשׁ אֵין בּוֹ: כא רַבִּי אֶלְעָזָר הַקַּפָּר אוֹמֵר הַקִּנְאָה וְהַתַּאֲוָה וְהַכָּבוֹד מוֹצִיאִין אֶת הָאָדָם מִן הָעוֹלָם: כב הוּא הָיָה אוֹמֵר הַיִּלּוֹדִים לָמוּת וְהַמֵּתִים לְחָיוֹת (נ״א לְהֵחָיוֹת) וְהַחַיִּים לִדּוֹן לֵידַע וּלְהוֹדִיעַ וּלְהִוָּדַע שֶׁהוּא אֵל הוּא הַיּוֹצֵר הוּא הַבּוֹרֵא הוּא הַמֵּבִין הוּא הַדַּיָּן הוּא הָעֵד הוּא בַּעַל דִּין הוּא עָתִיד לָדוּן בָּרוּךְ הוּא שֶׁאֵין לְפָנָיו לֹא עַוְלָה וְלֹא שִׁכְחָה וְלֹא מַשּׂוֹא פָנִים וְלֹא מִקַּח שֹׁחַד ׃ וְדַע שֶׁהַכֹּל לְפִי הַחֶשְׁבּוֹן וְאַל יַבְטִיחֲךָ יִצְרְךָ שֶׁהַשְּׁאוֹל בֵּית מָנוֹס לָךְ שֶׁעַל כָּרְחֲךָ אַתָּה נוֹצָר וְעַל כָּרְחֲךָ אַתָּה נוֹלָד וְעַל כָּרְחֲךָ אַתָּה חַי וְעַל כָּרְחֲךָ אַתָּה מֵת ׃ וְעַל כָּרְחֲךָ אַתָּה עָתִיד לִתֵּן דִּין וְחֶשְׁבּוֹן לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא:

רַבִּי חֲנַנְיָה בֶּן עֲקַשְׁיָא אוֹמֵר רָצָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְזַכּוֹת אֶת יִשְׂרָאֵל לְפִיכָךְ הִרְבָּה לָהֶם תּוֹרָה וּמִצְוֹת שֶׁנֶּאֱמַר יְהֹוָה חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר:

פרק חמישי

כָּל יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם חֵלֶק לָעוֹלָם הַבָּא: שֶׁנֶּאֱמַר וְעַמֵּךְ כֻּלָּם צַדִּיקִים לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אָרֶץ נֵצֶר מַטָּעַי מַעֲשֵׂה יָדַי לְהִתְפָּאֵר:

א בַּעֲשָׂרָה מַאֲמָרוֹת נִבְרָא הָעוֹלָם וּמַה תַּלְמוּד לוֹמַר וַהֲלֹא בְּמַאֲמָר אֶחָד יָכוֹל לְהִבָּרְאוֹת אֶלָּא לְהִפָּרַע מִן הָרְשָׁעִים שֶׁמְּאַבְּדִין אֶת הָעוֹלָם שֶׁנִּבְרָא בַּעֲשָׂרָה מַאֲמָרוֹת וְלִתֵּן שָׂכָר טוֹב לַצַּדִּיקִים שֶׁמְּקַיְּמִין אֶת הָעוֹלָם שֶׁנִּבְרָא בַּעֲשָׂרָה מַאֲמָרוֹת: ב עֲשָׂרָה דוֹרוֹת מֵאָדָם וְעַד נֹחַ לְהוֹדִיעַ כַּמָּה אֶרֶךְ אַפַּיִם לְפָנָיו שֶׁכָּל הַדּוֹרוֹת הָיוּ מַכְעִיסִין וּבָאִין עַד שֶׁהֵבִיא עֲלֵיהֶם אֶת מֵי הַמַּבּוּל: עֲשָׂרָה דוֹרוֹת מִנֹּחַ וְעַד אַבְרָהָם לְהוֹדִיעַ כַּמָּה אֶרֶךְ אַפַּיִם לְפָנָיו שֶׁכָּל הַדּוֹרוֹת הָיוּ מַכְעִיסִין וּבָאִין עַד שֶׁבָּא אַבְרָהָם

אָבִינוּ וְקִבֵּל שְׂכַר כֻּלָּם: ג עֲשָׂרָה נִסְיוֹנוֹת נִתְנַסָּה אַבְרָהָם אָבִינוּ
וְעָמַד בְּכֻלָּם לְהוֹדִיעַ כַּמָּה חִבָּתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ: ד עֲשָׂרָה
נִסִּים נַעֲשׂוּ לַאֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם וַעֲשָׂרָה עַל הַיָּם: עֶשֶׂר מַכּוֹת
הֵבִיא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עַל הַמִּצְרִיִּים בְּמִצְרַיִם וְעֶשֶׂר עַל הַיָּם:
עֲשָׂרָה נִסְיוֹנוֹת נִסּוּ אֲבוֹתֵינוּ אֶת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בַּמִּדְבָּר
שֶׁנֶּאֱמַר וַיְנַסּוּ אוֹתִי זֶה עֶשֶׂר פְּעָמִים וְלֹא שָׁמְעוּ בְּקוֹלִי: ה עֲשָׂרָה
נִסִּים נַעֲשׂוּ לַאֲבוֹתֵינוּ בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ לֹא הִפִּילָה אִשָּׁה מֵרֵיחַ
בְּשַׂר הַקֹּדֶשׁ וְלֹא הִסְרִיחַ בְּשַׂר הַקֹּדֶשׁ מֵעוֹלָם וְלֹא נִרְאָה זְבוּב
בְּבֵית הַמִּטְבָּחַיִם וְלֹא אֵרַע קֶרִי לְכֹהֵן גָּדוֹל בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים וְלֹא
כִבּוּ הַגְּשָׁמִים אֵשׁ שֶׁל עֲצֵי הַמַּעֲרָכָה וְלֹא נִצְּחָה הָרוּחַ אֶת עַמּוּד
הֶעָשָׁן וְלֹא נִמְצָא פְסוּל בָּעֹמֶר וּבִשְׁתֵּי הַלֶּחֶם וּבְלֶחֶם הַפָּנִים עוֹמְדִים
צְפוּפִים וּמִשְׁתַּחֲוִים רְוָחִים וְלֹא הִזִּיק נָחָשׁ וְעַקְרָב בִּירוּשָׁלַיִם וְלֹא
אָמַר אָדָם לַחֲבֵרוֹ צַר לִי הַמָּקוֹם שֶׁאָלִין בִּירוּשָׁלָיִם: ו עֲשָׂרָה
דְבָרִים נִבְרְאוּ בְּעֶרֶב שַׁבָּת בֵּין הַשְּׁמָשׁוֹת וְאֵלוּ הֵן פִּי הָאָרֶץ פִּי
הַבְּאֵר פִּי הָאָתוֹן הַקֶּשֶׁת וְהַמָּן וְהַמַּטֶּה וְהַשָּׁמִיר הַכְּתָב וְהַמִּכְתָּב
וְהַלֻּחוֹת וְיֵשׁ אוֹמְרִים אַף קִבְרוֹ שֶׁל משֶׁה רַבֵּינוּ וְאֵילוֹ שֶׁל אַבְרָהָם
אָבִינוּ וְיֵשׁ אוֹמְרִים אַף הַמַּזִּיקִין וְאַף צְבַת בִּצְבַת עֲשׂוּיָה:
ז שִׁבְעָה דְבָרִים בְּגֹלֶם וְשִׁבְעָה בְחָכָם חָכָם אֵינוֹ מְדַבֵּר לִפְנֵי מִי
שֶׁגָּדוֹל מִמֶּנּוּ בְּחָכְמָה וּבְמִנְיָן וְאֵינוֹ נִכְנָס לְתוֹךְ דִּבְרֵי חֲבֵרוֹ וְאֵינוֹ
נִבְהָל לְהָשִׁיב שׁוֹאֵל כְּעִנְיָן וּמֵשִׁיב כַּהֲלָכָה וְאוֹמֵר עַל רִאשׁוֹן
רִאשׁוֹן וְעַל אַחֲרוֹן אַחֲרוֹן וְעַל מַה־שֶּׁלֹּא שָׁמַע אוֹמֵר לֹא שָׁמַעְתִּי
וּמוֹדֶה עַל הָאֱמֶת וְחִלּוּפֵיהֶן בְּגֹלֶם: ח שִׁבְעָה מִינֵי פוּרְעָנִיּוֹת בָּאִין
לָעוֹלָם עַל שִׁבְעָה גוּפֵי עֲבֵרָה׃ מִקְצָתָן מְעַשְּׂרִין וּמִקְצָתָן אֵינָן
מְעַשְּׂרִין רָעָב שֶׁל מְהוּמָה בָּא מִקְצָתָן רְעֵבִים וּמִקְצָתָן שְׂבֵעִים׃
גָּמְרוּ שֶׁלֹּא לְעַשֵּׂר רָעָב שֶׁל בַּצֹּרֶת בָּא׃ וְשֶׁלֹּא לִטּוֹל אֶת הַחַלָּה
רָעָב שֶׁל כְּלָיָה בָּא: דֶּבֶר בָּא לָעוֹלָם עַל מִיתוֹת הָאֲמוּרוֹת בַּתּוֹרָה
שֶׁלֹּא נִמְסְרוּ לְבֵית דִּין וְעַל פֵּרוֹת שְׁבִיעִית׃ חֶרֶב בָּאָה לָעוֹלָם
עַל עִנּוּי הַדִּין וְעַל עִוּוּת הַדִּין וְעַל הַמּוֹרִים בַּתּוֹרָה שֶׁלֹּא כַהֲלָכָה:
ט חַיָּה רָעָה בָּאָה לָעוֹלָם עַל שְׁבוּעַת שָׁוְא וְעַל חִלּוּל הַשֵּׁם׃ גָּלוּת

(ט) במדבר יד כב.

בָּא לָעוֹלָם עַל עוֹבְדֵי אֱלִילִים וְעַל גִּלּוּי עֲרָיוֹת וְעַל שְׁפִיכוּת
דָּמִים וְעַל שְׁמִטַּת הָאָרֶץ: בְּאַרְבָּעָה פְרָקִים הַדֶּבֶר מִתְרַבֶּה
בָּרְבִיעִית וּבַשְּׁבִיעִית וּבְמוֹצָאֵי שְׁבִיעִית וּבְמוֹצָאֵי הֶחָג שֶׁבְּכָל
שָׁנָה וְשָׁנָה׃ בָּרְבִיעִית מִפְּנֵי מַעְשַׂר עָנִי שֶׁבַּשְּׁלִישִׁית בַּשְּׁבִיעִית
מִפְּנֵי מַעְשַׂר עָנִי שֶׁבַּשִּׁשִּׁית ׃ בְּמוֹצָאֵי שְׁבִיעִית מִפְּנֵי פֵּרוֹת
שְׁבִיעִית ׃ בְּמוֹצָאֵי הֶחָג שֶׁבְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה מִפְּנֵי גֶּזֶל מַתְּנוֹת
עֲנִיִּים: אַרְבַּע מִדּוֹת בָּאָדָם הָאוֹמֵר שֶׁלִּי שֶׁלָּךְ וְשֶׁלָּךְ שֶׁלִּי עַם
הָאָרֶץ׃ שֶׁלִּי שֶׁלִּי וְשֶׁלָּךְ שֶׁלָּךְ זוֹ מִדָּה בֵינוֹנִית וְיֵשׁ אוֹמְרִים זוֹ מִדַּת
סְדוֹם׃ שֶׁלִּי שֶׁלָּךְ וְשֶׁלָּךְ שֶׁלָּךְ חָסִיד ׃ שֶׁלָּךְ שֶׁלִּי וְשֶׁלִּי שֶׁלִּי רָשָׁע:
יא אַרְבַּע מִדּוֹת בְּדֵעוֹת נוֹחַ לִכְעוֹס וְנוֹחַ לִרְצוֹת יָצָא הֶפְסֵדוֹ
בִּשְׂכָרוֹ ׃ קָשֶׁה לִכְעוֹס וְקָשֶׁה לִרְצוֹת יָצָא שְׂכָרוֹ בְּהֶפְסֵדוֹ ׃ קָשֶׁה
לִכְעוֹס וְנוֹחַ לִרְצוֹת חָסִיד ׃ נוֹחַ לִכְעוֹס וְקָשֶׁה לִרְצוֹת רָשָׁע:
יב אַרְבַּע מִדּוֹת בְּתַלְמִידִים מַהֵר לִשְׁמוֹעַ וּמַהֵר לְאַבֵּד יָצָא שְׂכָרוֹ
בְּהֶפְסֵדוֹ ׃ קָשֶׁה לִשְׁמוֹעַ וְקָשֶׁה לְאַבֵּד יָצָא הֶפְסֵדוֹ בִּשְׂכָרוֹ׃ מַהֵר
לִשְׁמוֹעַ וְקָשֶׁה לְאַבֵּד זֶה חֵלֶק טוֹב׃ קָשֶׁה לִשְׁמוֹעַ וּמַהֵר לְאַבֵּד זֶה
חֵלֶק רָע: יג אַרְבַּע מִדּוֹת בְּנוֹתְנֵי צְדָקָה הָרוֹצֶה שֶׁיִּתֵּן וְלֹא יִתְּנוּ
אֲחֵרִים עֵינוֹ רָעָה בְּשֶׁל אֲחֵרִים יִתְּנוּ אֲחֵרִים וְהוּא לֹא יִתֵּן עֵינוֹ
רָעָה בְּשֶׁלּוֹ ׃ יִתֵּן וְיִתְּנוּ אֲחֵרִים חָסִיד ׃ לֹא יִתֵּן וְלֹא יִתְּנוּ אֲחֵרִים
רָשָׁע: יד אַרְבַּע מִדּוֹת בְּהוֹלְכֵי בֵית הַמִּדְרָשׁ הוֹלֵךְ וְאֵינוֹ עוֹשֶׂה
שְׂכַר הֲלִיכָה בְּיָדוֹ ׃ עוֹשֶׂה וְאֵינוֹ הוֹלֵךְ שְׂכַר מַעֲשֶׂה בְּיָדוֹ ׃ הוֹלֵךְ
וְעוֹשֶׂה חָסִיד ׃ לֹא הוֹלֵךְ וְלֹא עוֹשֶׂה רָשָׁע: טו אַרְבַּע מִדּוֹת בְּיוֹשְׁבִים
לִפְנֵי חֲכָמִים סְפוֹג וּמַשְׁפֵּךְ מְשַׁמֶּרֶת וְנָפָה: סְפוֹג שֶׁהוּא סוֹפֵג אֶת
הַכֹּל׃ וּמַשְׁפֵּךְ׃ שֶׁמַּכְנִיס בְּזוֹ וּמוֹצִיא בְזוֹ מְשַׁמֶּרֶת שֶׁמּוֹצִיאָה אֶת
הַיַּיִן וְקוֹלֶטֶת אֶת הַשְּׁמָרִים וְנָפָה שֶׁמּוֹצִיאָה אֶת הַקֶּמַח וְקוֹלֶטֶת
אֶת הַסֹּלֶת: טז כָּל אַהֲבָה שֶׁהִיא תְלוּיָה בְדָבָר בָּטֵל דָּבָר בְּטֵלָה
אַהֲבָה וְשֶׁאֵינָהּ תְּלוּיָה בְדָבָר אֵינָהּ בְּטֵלָה לְעוֹלָם ׃ אֵיזוֹ הִיא אַהֲבָה
שֶׁהִיא תְלוּיָה בְדָבָר זוֹ אַהֲבַת אַמְנוֹן וְתָמָר׃ וְשֶׁאֵינָהּ תְּלוּיָה בְדָבָר
זוֹ אַהֲבַת דָּוִד וִיהוֹנָתָן: יז כָּל מַחֲלֹקֶת שֶׁהִיא לְשֵׁם שָׁמַיִם סוֹפָהּ
לְהִתְקַיֵּם וְשֶׁאֵינָהּ לְשֵׁם שָׁמַיִם אֵין סוֹפָהּ לְהִתְקַיֵּם אֵיזוֹ הִיא

מחלוקת

מַחֲלֹקֶת שֶׁהִיא לְשֵׁם שָׁמַיִם זוֹ מַחֲלֹקֶת הִלֵּל וְשַׁמַּאי וְשֶׁאֵינָהּ לְשֵׁם שָׁמַיִם זוֹ מַחֲלֹקֶת קֹרַח וְכָל עֲדָתוֹ: יח כָּל הַמְזַכֶּה אֶת הָרַבִּים אֵין חֵטְא בָּא עַל יָדוֹ · וְכָל הַמַּחֲטִיא אֶת הָרַבִּים אֵין מַסְפִּיקִין בְּיָדוֹ לַעֲשׂוֹת תְּשׁוּבָה · מֹשֶׁה זָכָה וְזִכָּה אֶת הָרַבִּים · זְכוּת הָרַבִּים תָּלוּי בּוֹ שֶׁנֶּאֱמַר צִדְקַת יְהוָה עָשָׂה וּמִשְׁפָּטָיו עִם־יִשְׂרָאֵל · יָרָבְעָם בֶּן נְבָט חָטָא וְהֶחֱטִיא אֶת הָרַבִּים חֵטְא הָרַבִּים תָּלוּי בּוֹ שֶׁנֶּאֱמַר עַל־חַטֹּאות יָרָבְעָם אֲשֶׁר חָטָא וַאֲשֶׁר הֶחֱטִיא אֶת־יִשְׂרָאֵל: יט כָּל מִי שֶׁיֶּשׁ־בּוֹ שְׁלֹשָׁה דְבָרִים הַלָּלוּ הוּא מִתַּלְמִידָיו שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ וּשְׁלֹשָׁה דְבָרִים אֲחֵרִים הוּא מִתַּלְמִידָיו שֶׁל בִּלְעָם הָרָשָׁע · תַּלְמִידָיו שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ עַיִן טוֹבָה וְרוּחַ נְמוּכָה וְנֶפֶשׁ שְׁפָלָה · תַּלְמִידָיו שֶׁל בִּלְעָם הָרָשָׁע עַיִן רָעָה וְרוּחַ גְּבוֹהָה וְנֶפֶשׁ רְחָבָה: מַה בֵּין תַּלְמִידָיו שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ לְתַלְמִידָיו שֶׁל בִּלְעָם הָרָשָׁע · תַּלְמִידָיו שֶׁל אַבְרָהָם אָבִינוּ אוֹכְלִין בָּעוֹלָם הַזֶּה וְנוֹחֲלִין הָעוֹלָם הַבָּא · שֶׁנֶּאֱמַר לְהַנְחִיל אֹהֲבַי ׀ יֵשׁ וְאֹצְרֹתֵיהֶם אֲמַלֵּא: אֲבָל תַּלְמִידָיו שֶׁל בִּלְעָם הָרָשָׁע יוֹרְשִׁין גֵּיהִנֹּם וְיוֹרְדִין לִבְאֵר שַׁחַת · שֶׁנֶּאֱמַר וְאַתָּה אֱלֹהִים תּוֹרִדֵם לִבְאֵר שַׁחַת אַנְשֵׁי דָמִים וּמִרְמָה לֹא יֶחֱצוּ יְמֵיהֶם וַאֲנִי אֶבְטַח בָּךְ: כ יְהוּדָה בֶן תֵּימָא אוֹמֵר הֱוֵי עַז כַּנָּמֵר וְקַל כַּנֶּשֶׁר רָץ כַּצְּבִי וְגִבּוֹר כָּאֲרִי לַעֲשׂוֹת רְצוֹן אָבִיךָ שֶׁבַּשָּׁמָיִם: הוּא הָיָה אוֹמֵר עַז פָּנִים לְגֵיהִנֹּם וּבֹשֶׁת פָּנִים לְגַן עֵדֶן: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ: כא בֶּן בַּג בַּג אוֹמֵר הֲפָךְ בָּהּ וַהֲפָךְ בָּהּ דְּכֹלָּא בָהּ וּבָהּ תֶּחֱזֵי וְסִיב וּבְלֵה בָהּ וּמִנַּהּ לָא תְזוּעַ שֶׁאֵין לְךָ מִדָּה טוֹבָה הֵימֶנָּה: בֶּן הֵא הֵא אוֹמֵר לְפוּם צַעֲרָא אַגְרָא: כב הוּא הָיָה אוֹמֵר בֶּן חָמֵשׁ שָׁנִים לַמִּקְרָא בֶּן עֶשֶׂר שָׁנִים לַמִּשְׁנָה · בֶּן שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה לַמִּצְוֹת בֶּן חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה לַגְּמָרָא בֶּן שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה לַחֻפָּה · בֶּן עֶשְׂרִים לִרְדּוֹף · בֶּן שְׁלֹשִׁים לַכֹּחַ בֶּן אַרְבָּעִים לַבִּינָה · בֶּן חֲמִשִּׁים לָעֵצָה בֶּן שִׁשִּׁים לַזִּקְנָה · בֶּן שִׁבְעִים לַשֵּׂיבָה · בֶּן שְׁמוֹנִים לַגְּבוּרָה בֶּן תִּשְׁעִים לָשׁוּחַ

א) דברים לג כא. ב) מ״א טו ל. ג) משלי ח כא. ד) תהלים נה כד.

לְשׁוּחַ · בֶּן מֵאָה כְּאִלּוּ מֵת וְעָבַר וּבָטֵל מִן הָעוֹלָם:
רַבִּי חֲנַנְיָה בֶּן־עֲקַשְׁיָא אוֹמֵר רָצָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְזַכּוֹת אֶת־יִשְׂרָאֵל לְפִיכָךְ הִרְבָּה לָהֶם תּוֹרָה וּמִצְוֹת שֶׁנֶּאֱמַר יְהֹוָה חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר:

פרק ששי

כָּל־יִשְׂרָאֵל יֵשׁ לָהֶם חֵלֶק לָעוֹלָם הַבָּא: שֶׁנֶּאֱמַר וְעַמֵּךְ כֻּלָּם צַדִּיקִים לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אָרֶץ נֵצֶר מַטָּעַי מַעֲשֵׂה יָדַי לְהִתְפָּאֵר:

א שָׁנוּ חֲכָמִים בִּלְשׁוֹן הַמִּשְׁנָה בָּרוּךְ שֶׁבָּחַר בָּהֶם וּבְמִשְׁנָתָם: רַבִּי מֵאִיר אוֹמֵר כָּל הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה לִשְׁמָהּ זוֹכֶה לִדְבָרִים הַרְבֵּה וְלֹא עוֹד אֶלָּא שֶׁכָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ כְּדַאי הוּא לוֹ · נִקְרָא רֵעַ אָהוּב אוֹהֵב אֶת הַמָּקוֹם אוֹהֵב אֶת הַבְּרִיּוֹת מְשַׂמֵּחַ אֶת הַמָּקוֹם מְשַׂמֵּחַ אֶת הַבְּרִיּוֹת וּמַלְבַּשְׁתּוֹ עֲנָוָה וְיִרְאָה וּמַכְשַׁרְתּוֹ לִהְיוֹת צַדִּיק חָסִיד יָשָׁר וְנֶאֱמָן וּמְרַחַקְתּוֹ מִן הַחֵטְא וּמְקָרַבְתּוֹ לִידֵי זְכוּת וְנֶהֱנִין מִמֶּנּוּ עֵצָה וְתוּשִׁיָּה בִּינָה וּגְבוּרָה שֶׁנֶּאֱמַר לִי עֵצָה וְתוּשִׁיָּה אֲנִי בִינָה לִי גְבוּרָה וְנוֹתֶנֶת לוֹ מַלְכוּת וּמֶמְשָׁלָה וְחִקּוּר דִּין וּמְגַלִּין לוֹ רָזֵי תוֹרָה וְנַעֲשֶׂה כְּמַעְיָן הַמִּתְגַּבֵּר וּכְנָהָר שֶׁאֵינוֹ פּוֹסֵק וְהֹוֶה צָנוּעַ וְאֶרֶךְ רוּחַ וּמוֹחֵל עַל עֶלְבּוֹנוֹ וּמְגַדַּלְתּוֹ וּמְרוֹמַמְתּוֹ עַל כָּל הַמַּעֲשִׂים: ב אָמַר רַבִּי יְהוֹשֻׁעַ בֶּן לֵוִי בְּכָל יוֹם וָיוֹם בַּת קוֹל יוֹצֵאת מֵהַר חוֹרֵב וּמַכְרֶזֶת וְאוֹמֶרֶת אוֹי לָהֶם לַבְּרִיּוֹת מֵעֶלְבּוֹנָהּ שֶׁל תּוֹרָה שֶׁכָּל מִי שֶׁאֵינוֹ עוֹסֵק בַּתּוֹרָה נִקְרָא נָזוּף שֶׁנֶּאֱמַר נֶזֶם זָהָב בְּאַף חֲזִיר אִשָּׁה יָפָה וְסָרַת טָעַם: וְאוֹמֵר וְהַלֻּחֹת מַעֲשֵׂה אֱלֹהִים הֵמָּה וְהַמִּכְתָּב מִכְתַּב אֱלֹהִים הוּא חָרוּת עַל הַלֻּחֹת אַל תִּקְרֵי חָרוּת אֶלָּא חֵרוּת שֶׁאֵין לְךָ בֶּן חוֹרִין אֶלָּא מִי שֶׁעוֹסֵק בְּתַלְמוּד תּוֹרָה וְכָל מִי שֶׁעוֹסֵק בְּתַלְמוּד תּוֹרָה הֲרֵי זֶה מִתְעַלֶּה שֶׁנֶּאֱמַר וּמִמַּתָּנָה נַחֲלִיאֵל וּמִנַּחֲלִיאֵל בָּמוֹת: ג הַלּוֹמֵד מֵחֲבֵרוֹ פֶּרֶק אֶחָד אוֹ הֲלָכָה אַחַת אוֹ פָּסוּק אֶחָד אוֹ דִבּוּר אֶחָד אוֹ אֲפִילוּ אוֹת אַחַת צָרִיךְ לִנְהָג בּוֹ כָּבוֹד שֶׁכֵּן מָצִינוּ בְּדָוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל שֶׁלֹּא לָמַד מֵאֲחִיתֹפֶל אֶלָּא שְׁנֵי דְבָרִים בִּלְבָד קְרָאוֹ רַבּוֹ אַלּוּפוֹ וּמְיֻדָּעוֹ

שנאמר

א) משלי ח יד. ב) שם יא כב. ג) שמות לב טז. ד) במדבר כא יט.

שֶׁנֶּאֱמַר וְאַתָּה אֱנוֹשׁ כְּעֶרְכִּי אַלּוּפִי וּמְיֻדָּעִי: וַהֲלֹא דְבָרִים קַל
חָמֶר וּמַה דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל שֶׁלֹּא לָמַד מֵאֲחִיתֹפֶל אֶלָּא שְׁנֵי
דְבָרִים בִּלְבָד קְרָאוֹ רַבּוֹ אַלּוּפוֹ וּמְיֻדָּעוֹ הַלּוֹמֵד מֵחֲבֵרוֹ פֶּרֶק אֶחָד
אוֹ הֲלָכָה אַחַת אוֹ פָּסוּק אֶחָד אוֹ דִבּוּר אֶחָד אוֹ אֲפִילוּ אוֹת אֶחָת
עַל אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה שֶׁצָּרִיךְ לִנְהָג בּוֹ כָּבוֹד וְאֵין כָּבוֹד אֶלָּא
תוֹרָה שֶׁנֶּאֱמַר כָּבוֹד חֲכָמִים יִנְחָלוּ וּתְמִימִים יִנְחֲלוּ טוֹב: וְאֵין
טוֹב אֶלָּא תוֹרָה שֶׁנֶּאֱמַר כִּי לֶקַח טוֹב נָתַתִּי לָכֶם תּוֹרָתִי אַל־
תַּעֲזֹבוּ: ד כַּךְ הִיא דַרְכָּהּ שֶׁל תּוֹרָה פַּת בְּמֶלַח תֹּאכֵל וּמַיִם
בִּמְשׂוּרָה תִּשְׁתֶּה וְעַל הָאָרֶץ תִּישָׁן וְחַיֵּי צַעַר תִּחְיֶה וּבַתּוֹרָה אַתָּה
עָמֵל אִם אַתָּה עֹשֶׂה כֵּן אַשְׁרֶיךָ וְטוֹב לָךְ אַשְׁרֶיךָ בָּעוֹלָם הַזֶּה
וְטוֹב לָךְ לָעוֹלָם הַבָּא: ה אַל תְּבַקֵּשׁ גְּדֻלָּה לְעַצְמְךָ וְאַל תַּחְמוֹד
כָּבוֹד יוֹתֵר מִלִּמּוּדֶךָ עֲשֵׂה וְאַל תִּתְאַוֶּה לְשֻׁלְחָנָם שֶׁל מְלָכִים
שֶׁשֻּׁלְחָנְךָ גָּדוֹל מִשֻּׁלְחָנָם וְכִתְרְךָ גָּדוֹל מִכִּתְרָם וְנֶאֱמָן הוּא בַּעַל
מְלַאכְתְּךָ שֶׁיְּשַׁלֶּם־לָךְ שְׂכַר פְּעֻלָּתֶךָ: ו גְּדוֹלָה תוֹרָה יוֹתֵר מִן
הַכְּהֻנָּה וּמִן הַמַּלְכוּת שֶׁהַמַּלְכוּת נִקְנֵית בִּשְׁלֹשִׁים מַעֲלוֹת וְהַכְּהֻנָּה
בְּעֶשְׂרִים וְאַרְבַּע וְהַתּוֹרָה נִקְנֵית בְּאַרְבָּעִים וּשְׁמוֹנָה דְבָרִים וְאֵלּוּ
הֵן בְּתַלְמוּד בִּשְׁמִיעַת הָאֹזֶן בַּעֲרִיכַת שְׂפָתַיִם בְּבִינַת הַלֵּב בְּאֵימָה
בְּיִרְאָה בַּעֲנָוָה בְּשִׂמְחָה בְּטָהֳרָה בְּשִׁמּוּשׁ חֲכָמִים בְּדִבּוּק חֲבֵרִים
בְּפִלְפּוּל הַתַּלְמִידִים בְּיִשּׁוּב בְּמִקְרָא בְּמִשְׁנָה בְּמִעוּט סְחוֹרָה
בְּמִעוּט דֶּרֶךְ אֶרֶץ בְּמִעוּט תַּעֲנוּג בְּמִעוּט שֵׁנָה בְּמִעוּט שִׂיחָה
בְּמִעוּט שְׂחוֹק בְּאֶרֶךְ אַפַּיִם בְּלֵב־טוֹב בֶּאֱמוּנַת חֲכָמִים בְּקַבָּלַת
הַיִּסּוּרִין הַמַּכִּיר אֶת מְקוֹמוֹ וְהַשָּׂמֵחַ בְּחֶלְקוֹ וְהָעֹשֶׂה סְיָג לִדְבָרָיו
וְאֵינוֹ מַחֲזִיק טוֹבָה לְעַצְמוֹ אָהוּב אוֹהֵב אֶת הַמָּקוֹם אוֹהֵב אֶת
הַבְּרִיּוֹת אוֹהֵב אֶת הַצְּדָקוֹת אוֹהֵב אֶת הַמֵּישָׁרִים אוֹהֵב אֶת
הַתּוֹכָחוֹת וּמִתְרַחֵק מִן הַכָּבוֹד וְלֹא מֵגִיס לִבּוֹ בְּתַלְמוּדוֹ וְאֵינוֹ
שָׂמֵחַ בְּהוֹרָאָה נוֹשֵׂא בְעוֹל עִם חֲבֵרוֹ וּמַכְרִיעוֹ לְכַף זְכוּת וּמַעֲמִידוֹ
עַל הָאֱמֶת וּמַעֲמִידוֹ עַל הַשָּׁלוֹם וּמִתְיַשֵּׁב לִבּוֹ בְּתַלְמוּדוֹ שׁוֹאֵל
וּמֵשִׁיב שׁוֹמֵעַ וּמוֹסִיף הַלּוֹמֵד עַל מְנָת לְלַמֵּד וְהַלּוֹמֵד עַל מְנָת
לַעֲשׂוֹת הַמַּחְכִּים אֶת רַבּוֹ וְהַמְכַוֵּן אֶת שְׁמוּעָתוֹ וְהָאוֹמֵר דָּבָר
בשם

א) תהלים נה יד. ב) משלי ג לה. ג) שם כח י. ד) שם ד ב.

בְּשֵׁם אוֹמְרוֹ הָא לָמַדְתָּ כָּל הָאוֹמֵר דָּבָר בְּשֵׁם אוֹמְרוֹ מֵבִיא גְאֻלָּה לָעוֹלָם שֶׁנֶּאֱמַר וַתֹּאמֶר אֶסְתֵּר לַמֶּלֶךְ בְּשֵׁם מָרְדֳּכָי: ז גְּדוֹלָה תוֹרָה שֶׁהִיא נוֹתֶנֶת חַיִּים לְעוֹשֶׂיהָ בָּעוֹלָם הַזֶּה וּבָעוֹלָם הַבָּא. שֶׁנֶּאֱמַר כִּי חַיִּים הֵם לְמֹצְאֵיהֶם וּלְכָל־בְּשָׂרוֹ מַרְפֵּא: וְאוֹמֵר רִפְאוּת תְּהִי לְשָׁרֶּךָ וְשִׁקּוּי לְעַצְמוֹתֶיךָ: וְאוֹמֵר עֵץ־חַיִּים הִיא לַמַּחֲזִיקִים בָּהּ וְתֹמְכֶיהָ מְאֻשָּׁר: וְאוֹמֵר כִּי לִוְיַת חֵן הֵם לְרֹאשֶׁךָ וַעֲנָקִים לְגַרְגְּרֹתֶיךָ: וְאוֹמֵר תִּתֵּן לְרֹאשְׁךָ לִוְיַת חֵן עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת תְּמַגְּנֶךָּ: וְאוֹמֵר כִּי־בִי יִרְבּוּ יָמֶיךָ וְיוֹסִיפוּ לְךָ שְׁנוֹת חַיִּים: וְאוֹמֵר אֹרֶךְ יָמִים בִּימִינָהּ בִּשְׂמֹאלָהּ עֹשֶׁר וְכָבוֹד: וְאוֹמֵר כִּי אֹרֶךְ יָמִים וּשְׁנוֹת חַיִּים וְשָׁלוֹם יוֹסִיפוּ לָךְ: ח רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יְהוּדָה מִשּׁוּם רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן יוֹחָאי אוֹמֵר הַנּוֹי וְהַכֹּחַ וְהָעֹשֶׁר וְהַכָּבוֹד וְהַחָכְמָה וְהַזִּקְנָה וְהַשֵּׂיבָה וְהַבָּנִים נָאֶה לַצַּדִּיקִים וְנָאֶה לָעוֹלָם. שֶׁנֶּאֱמַר עֲטֶרֶת תִּפְאֶרֶת שֵׂיבָה בְּדֶרֶךְ צְדָקָה תִּמָּצֵא: וְאוֹמֵר תִּפְאֶרֶת בַּחוּרִים כֹּחָם וַהֲדַר זְקֵנִים שֵׂיבָה: וְאוֹמֵר עֲטֶרֶת זְקֵנִים בְּנֵי בָנִים וְתִפְאֶרֶת בָּנִים אֲבוֹתָם: וְאוֹמֵר וְחָפְרָה הַלְּבָנָה וּבוֹשָׁה הַחַמָּה כִּי מָלַךְ יְהוָה צְבָאוֹת בְּהַר צִיּוֹן וּבִירוּשָׁלַיִם וְנֶגֶד זְקֵנָיו כָּבוֹד: רַבִּי שִׁמְעוֹן בֶּן מְנַסְיָא אוֹמֵר אֵלּוּ שֶׁבַע מִדּוֹת שֶׁמָּנוּ חֲכָמִים לַצַּדִּיקִים כֻּלָּם נִתְקַיְּמוּ בְּרַבִּי וּבְבָנָיו: ט אָמַר רַבִּי יוֹסֵי בֶּן קִסְמָא פַּעַם אַחַת הָיִיתִי מְהַלֵּךְ בַּדֶּרֶךְ וּפָגַע בִּי אָדָם אֶחָד וְנָתַן־לִי שָׁלוֹם וְהֶחֱזַרְתִּי לוֹ שָׁלוֹם אָמַר־לִי רַבִּי מֵאֵיזֶה מָקוֹם אָתָּה אָמַרְתִּי לוֹ מֵעִיר גְּדוֹלָה שֶׁל חֲכָמִים וְשֶׁל סוֹפְרִים אָנִי אָמַר לִי רַבִּי רְצוֹנְךָ שֶׁתָּדוּר עִמָּנוּ בִּמְקוֹמֵנוּ וַאֲנִי אֶתֵּן לְךָ אֶלֶף אֲלָפִים דִּינְרֵי זָהָב וַאֲבָנִים טוֹבוֹת וּמַרְגָּלִיּוֹת אָמַרְתִּי לוֹ אִם אַתָּה נוֹתֵן לִי כָּל כֶּסֶף וְזָהָב וַאֲבָנִים טוֹבוֹת וּמַרְגָּלִיּוֹת שֶׁבָּעוֹלָם אֵינִי דָר אֶלָּא בִּמְקוֹם תּוֹרָה וְכֵן כָּתוּב בְּסֵפֶר תְּהִלִּים עַל יְדֵי דָוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל טוֹב לִי תוֹרַת פִּיךָ מֵאַלְפֵי זָהָב וָכָסֶף: וְלֹא עוֹד אֶלָּא שֶׁבִּשְׁעַת פְּטִירָתוֹ שֶׁל אָדָם אֵין מְלַוִּין לוֹ לְאָדָם לֹא כֶסֶף וְלֹא זָהָב וְלֹא אֲבָנִים טוֹבוֹת

ומרגליות

א) אסתר ב כב. ב) משלי ד כב. ג) שם ג ח. ד) שם ג יח. ה) שם א ט. ו) שם ד ט. ז) שם ט יא. ח) שם ג טז. ט) שם ג ב. י) שם טז לא. כ) שם כ כט. ל) שם יז ו. מ) ישעיה כד כג. נ) תהלים קיט עב.

וּמַרְגָּלִיּוֹת אֶלָּא תּוֹרָה וּמַעֲשִׂים טוֹבִים בִּלְבָד · שֶׁנֶּאֱמַר בְּהִתְהַלֶּכְךָ תַּנְחֶה אֹתָךְ בְּשָׁכְבְּךָ תִּשְׁמוֹר עָלֶיךָ וַהֲקִיצוֹתָ הִיא תְשִׂיחֶךָ: בְּהִתְהַלֶּכְךָ תַּנְחֶה אֹתָךְ בָּעוֹלָם הַזֶּה בְּשָׁכְבְּךָ תִּשְׁמוֹר עָלֶיךָ בַּקֶּבֶר וַהֲקִיצוֹתָ הִיא תְשִׂיחֶךָ לָעוֹלָם הַבָּא · וְאוֹמֵר לִי הַכֶּסֶף וְלִי הַזָּהָב נְאֻם יְהֹוָה צְבָאוֹת: י חֲמִשָּׁה קִנְיָנִים קָנָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּעוֹלָמוֹ וְאֵלּוּ הֵן תּוֹרָה קִנְיָן אֶחָד שָׁמַיִם וָאָרֶץ קִנְיָן אֶחָד אַבְרָהָם קִנְיָן אֶחָד יִשְׂרָאֵל קִנְיָן אֶחָד בֵּית הַמִּקְדָּשׁ קִנְיָן אֶחָד: תּוֹרָה מִנַּיִן דִּכְתִיב יְהֹוָה קָנָנִי רֵאשִׁית דַּרְכּוֹ קֶדֶם מִפְעָלָיו מֵאָז: שָׁמַיִם וָאָרֶץ מִנַּיִן דִּכְתִיב כֹּה אָמַר יְהֹוָה הַשָּׁמַיִם כִּסְאִי וְהָאָרֶץ הֲדֹם רַגְלָי אֵיזֶה בַיִת אֲשֶׁר תִּבְנוּ לִי וְאֵיזֶה מָקוֹם מְנוּחָתִי: וְאוֹמֵר מָה רַבּוּ מַעֲשֶׂיךָ יְהֹוָה כֻּלָּם בְּחָכְמָה עָשִׂיתָ מָלְאָה הָאָרֶץ קִנְיָנֶךָ: אַבְרָהָם מִנַּיִן דִּכְתִיב וַיְבָרְכֵהוּ וַיֹּאמַר בָּרוּךְ אַבְרָם לְאֵל עֶלְיוֹן קֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: יִשְׂרָאֵל מִנַּיִן דִּכְתִיב עַד־יַעֲבֹר עַמְּךָ יְהֹוָה עַד־יַעֲבֹר עַם זוּ קָנִיתָ: וְאוֹמֵר לִקְדוֹשִׁים אֲשֶׁר־בָּאָרֶץ הֵמָּה וְאַדִּירֵי כָּל־חֶפְצִי־בָם: בֵּית הַמִּקְדָּשׁ מִנַּיִן דִּכְתִיב מָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ פָּעַלְתָּ יְהֹוָה מִקְּדָשׁ אֲדֹנָי כּוֹנְנוּ יָדֶיךָ: וְאוֹמֵר וַיְבִיאֵם אֶל־גְּבוּל קָדְשׁוֹ הַר־זֶה קָנְתָה יְמִינוֹ: יא כָּל מַה שֶּׁבָּרָא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בְּעוֹלָמוֹ לֹא בְרָאוֹ אֶלָּא לִכְבוֹדוֹ · שֶׁנֶּאֱמַר כֹּל הַנִּקְרָא בִשְׁמִי וְלִכְבוֹדִי בְּרָאתִיו יְצַרְתִּיו אַף עֲשִׂיתִיו: וְאוֹמֵר יְהֹוָה ׀ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד:

רַבִּי חֲנַנְיָה בֶּן־עֲקַשְׁיָא אוֹמֵר רָצָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא לְזַכּוֹת אֶת־יִשְׂרָאֵל לְפִיכָךְ הִרְבָּה לָהֶם תּוֹרָה וּמִצְוֹת שֶׁנֶּאֱמַר יְהֹוָה חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר:

סדר הבדלה

בשעת ברכת בורא מיני בשמים צריך לאחוז הכוס בשמאלו והבשמים בימינו ובשעת ברכת בורא מאורי האש צריך לאחוז הכוס בימינו. ואח"כ יבים בצפרנים · ויחזור ויאחז הכוס בימינו בברכת הבדלה:

הִנֵּה אֵל יְשׁוּעָתִי אֶבְטַח וְלֹא אֶפְחָד כִּי עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ יְהֹוָה וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה: וּשְׁאַבְתֶּם מַיִם בְּשָׂשׂוֹן

א) משלי ו כב . ב) חגי ב ח . ג) משלי ח כב . ד) ישעיה סו א . ה) תהלים קד כד . ו) בראשית יד יט . ז) שמות טו טז . ח) תהלים טז ג . ט) שמות טו יז . י) תהלים עח נד . כ) ישעיה מג ז . ל) שמות טו יח . מ) ישעיה מב כא . נ) שם יב ב . ס) שם יב ג .

מְמַעַיְנֵי הַיְשׁוּעָה: לַיהוָה הַיְשׁוּעָה עַל־עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ
סֶּלָה: יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה:
יְהוָה צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ: יְהוָה הוֹשִׁיעָה
הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ: לַיְּהוּדִים הָיְתָה אוֹרָה וְשִׂמְחָה
וְשָׂשׂוֹן וִיקָר: כֵּן תִּהְיֶה לָנוּ: כּוֹס יְשׁוּעוֹת אֶשָּׂא וּבְשֵׁם
יְהוָה אֶקְרָא:

סברי מרנן בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא מִינֵי בְשָׂמִים:

בברכת בורא מאורי האש יביט בד׳ צפרניו וכמה יסיו כפיס כל האגודל ולא יראה האגודל:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא מְאוֹרֵי הָאֵשׁ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמַּבְדִּיל בֵּין
קֹדֶשׁ לְחוֹל בֵּין אוֹר לְחֹשֶׁךְ בֵּין יִשְׂרָאֵל לָעַמִּים
בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה׃ בָּרוּךְ אַתָּה
יְהוָה הַמַּבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל:

אחר ההבדלה אומרים ויתן לך:

וְיִתֶּן־לְךָ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ וְרֹב
דָּגָן וְתִירֹשׁ: יַעַבְדוּךָ עַמִּים וְיִשְׁתַּחֲוֻ* לְךָ לְאֻמִּים
הֱוֵה גְבִיר לְאַחֶיךָ וְיִשְׁתַּחֲווּ לְךָ בְּנֵי אִמֶּךָ אֹרְרֶיךָ אָרוּר
וּמְבָרְכֶיךָ בָּרוּךְ: וְאֵל שַׁדַּי יְבָרֵךְ אֹתְךָ וְיַפְרְךָ וְיַרְבֶּךָ
וְהָיִיתָ לִקְהַל עַמִּים: וְיִתֶּן־לְךָ אֶת־בִּרְכַּת אַבְרָהָם לְךָ
וּלְזַרְעֲךָ אִתָּךְ לְרִשְׁתְּךָ אֶת־אֶרֶץ מְגֻרֶיךָ אֲשֶׁר־נָתַן
אֱלֹהִים לְאַבְרָהָם: מֵאֵל אָבִיךָ וְיַעְזְרֶךָּ וְאֵת שַׁדַּי
וִיבָרְכֶךָּ בִּרְכֹת שָׁמַיִם מֵעָל בִּרְכֹת תְּהוֹם רֹבֶצֶת תָּחַת

ברכת

* וישתחוו קרי

א) תהלים ג ט. ב) שם מו ח. ג) שם פד יג. ד) שם כ י. ה) אסתר ח טז. ו) תהלים קטז יג. ז) בראשית כז כח. ח) שם כז כט. ט) שם כח ג. י) שם כח ד. כ) שם מט כה.

בִּרְכֹת שָׁדַיִם וָרָחַם׃ בִּרְכֹת אָבִיךָ גָּבְרוּ עַל־בִּרְכֹת הוֹרַי עַד־תַּאֲוַת גִּבְעֹת עוֹלָם תִּהְיֶיןָ לְרֹאשׁ יוֹסֵף וּלְקָדְקֹד נְזִיר אֶחָיו׃ וַאֲהֵבְךָ וּבֵרַכְךָ וְהִרְבֶּךָ וּבֵרַךְ פְּרִי־בִטְנְךָ וּפְרִי־אַדְמָתֶךָ דְּגָנְךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ שְׁגַר אֲלָפֶיךָ וְעַשְׁתְּרֹת צֹאנֶךָ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ לָתֶת לָךְ׃ בָּרוּךְ תִּהְיֶה מִכָּל־הָעַמִּים לֹא־יִהְיֶה בְךָ עָקָר וַעֲקָרָה וּבִבְהֶמְתֶּךָ׃ וְהֵסִיר יְהוָֹה מִמְּךָ כָּל־חֹלִי וְכָל־מַדְוֵי מִצְרַיִם הָרָעִים אֲשֶׁר יָדַעְתָּ לֹא יְשִׂימָם בָּךְ וּנְתָנָם בְּכָל־שֹׂנְאֶיךָ׃

הַמַּלְאָךְ הַגֹּאֵל אֹתִי מִכָּל־רָע יְבָרֵךְ אֶת־הַנְּעָרִים וְיִקָּרֵא בָהֶם שְׁמִי וְשֵׁם אֲבֹתַי אַבְרָהָם וְיִצְחָק וְיִדְגּוּ לָרֹב בְּקֶרֶב הָאָרֶץ׃ יְהוָֹה אֱלֹהֵיכֶם הִרְבָּה אֶתְכֶם וְהִנְּכֶם הַיּוֹם כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לָרֹב׃ יְהוָֹה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵכֶם יֹסֵף עֲלֵיכֶם כָּכֶם אֶלֶף פְּעָמִים וִיבָרֵךְ אֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָכֶם׃

בָּרוּךְ אַתָּה בָּעִיר וּבָרוּךְ אַתָּה בַּשָּׂדֶה׃ בָּרוּךְ טַנְאֲךָ וּמִשְׁאַרְתֶּךָ׃ בָּרוּךְ פְּרִי־בִטְנְךָ וּפְרִי אַדְמָתְךָ וּפְרִי בְהֶמְתֶּךָ שְׁגַר אֲלָפֶיךָ וְעַשְׁתְּרוֹת צֹאנֶךָ׃ בָּרוּךְ אַתָּה בְּבֹאֶךָ וּבָרוּךְ אַתָּה בְּצֵאתֶךָ׃ יְצַו יְהוָֹה אִתְּךָ אֶת־הַבְּרָכָה בַּאֲסָמֶיךָ וּבְכֹל מִשְׁלַח יָדֶךָ וּבֵרַכְךָ בָּאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָֹה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ׃ יִפְתַּח יְהוָֹה ׀ לְךָ אֶת־אוֹצָרוֹ הַטּוֹב אֶת־הַשָּׁמַיִם לָתֵת מְטַר־אַרְצְךָ בְּעִתּוֹ וּלְבָרֵךְ אֵת כָּל־מַעֲשֵׂה יָדֶךָ וְהִלְוִיתָ גּוֹיִם רַבִּים וְאַתָּה לֹא תִלְוֶה׃ כִּי־יְהוָֹה אֱלֹהֶיךָ בֵּרַכְךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר־לָךְ

והעבטת

ה) בראשית מח טז. ו) דברים א׳ י׳. ז) שם א׳ יא.
א) בראשית מט כו. ב) דברים ז יג. ג) שם ז יד. ד) שם ז טו. מ) שם כח יב. נ) שם טו ו.
ח) שם כח ג. ט) שם כח ה. י) שם כח ד. כ) שם כח ו. ל) שם כח ח.

ריח״ח

וְהַעֲבַטְתָּ גּוֹיִם רַבִּים וְאַתָּה לֹא תַעֲבֹט וּמָשַׁלְתָּ בְּגוֹיִם רַבִּים וּבְךָ לֹא יִמְשֹׁלוּ: אַשְׁרֶיךָ יִשְׂרָאֵל מִי כָמוֹךָ עַם נוֹשַׁע בַּיהוָה מָגֵן עֶזְרֶךָ וַאֲשֶׁר־חֶרֶב גַּאֲוָתֶךָ וְיִכָּחֲשׁוּ אֹיְבֶיךָ לָךְ וְאַתָּה עַל־בָּמוֹתֵימוֹ תִדְרֹךְ:

יִשְׂרָאֵל נוֹשַׁע בַּיהוָה תְּשׁוּעַת עוֹלָמִים לֹא־תֵבֹשׁוּ וְלֹא־תִכָּלְמוּ עַד־עוֹלְמֵי עַד: וַאֲכַלְתֶּם אָכוֹל וְשָׂבוֹעַ וְהִלַּלְתֶּם אֶת־שֵׁם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר־עָשָׂה עִמָּכֶם לְהַפְלִיא וְלֹא־יֵבֹשׁוּ עַמִּי לְעוֹלָם: וִידַעְתֶּם כִּי בְקֶרֶב יִשְׂרָאֵל אָנִי וַאֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְאֵין עוֹד וְלֹא־יֵבֹשׁוּ עַמִּי לְעוֹלָם: כִּי־בְשִׂמְחָה תֵצֵאוּ וּבְשָׁלוֹם תּוּבָלוּן הֶהָרִים וְהַגְּבָעוֹת יִפְצְחוּ לִפְנֵיכֶם רִנָּה וְכָל־עֲצֵי הַשָּׂדֶה יִמְחֲאוּ־כָף: הִנֵּה אֵל יְשׁוּעָתִי אֶבְטַח וְלֹא אֶפְחָד כִּי עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ יְהוָה וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה: וּשְׁאַבְתֶּם־מַיִם בְּשָׂשׂוֹן מִמַּעַיְנֵי הַיְשׁוּעָה: וַאֲמַרְתֶּם בַּיּוֹם הַהוּא הוֹדוּ לַיהוָה קִרְאוּ בִשְׁמוֹ הוֹדִיעוּ בָעַמִּים עֲלִילֹתָיו הַזְכִּירוּ כִּי נִשְׂגָּב שְׁמוֹ: זַמְּרוּ יְהוָה כִּי גֵאוּת עָשָׂה מוּדַעַת זֹאת בְּכָל־הָאָרֶץ: צַהֲלִי וָרֹנִּי יוֹשֶׁבֶת צִיּוֹן כִּי־גָדוֹל בְּקִרְבֵּךְ קְדוֹשׁ יִשְׂרָאֵל: וְאָמַר בַּיּוֹם הַהוּא הִנֵּה אֱלֹהֵינוּ זֶה קִוִּינוּ לוֹ וְיוֹשִׁיעֵנוּ זֶה יְהוָה קִוִּינוּ לוֹ נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתוֹ:

בּוֹרֵא נִיב שְׂפָתָיִם שָׁלוֹם שָׁלוֹם לָרָחוֹק וְלַקָּרוֹב אָמַר יְהוָה וּרְפָאתִיו: וְרוּחַ לָבְשָׁה אֶת־עֲמָשַׂי רֹאשׁ הַשָּׁלִישִׁים לְךָ דָוִיד וְעִמְּךָ בֶן־יִשַׁי שָׁלוֹם ׀ שָׁלוֹם לְךָ וְשָׁלוֹם לְעֹזְרֶךָ כִּי עֲזָרְךָ אֱלֹהֶיךָ וַיְקַבְּלֵם דָּוִיד

ויתנם

א) דברים לג כט. ב) ישעיה מה יז. ג) יואל ב כו. ד) שם ב כז. ה) ישעיה נה יב. ו) שם יב ב. ז) שם יב ג. ח) שם יב ד. ט) שם כה ט. י) שם נז יט. ל) דה"א יב יט.

דִּיהֶם בְּרָאשֵׁי הַגְּדוּד: וַאֲמַרְתֶּם כֹּה לֶחָי וְאַתָּה שָׁלוֹם וּבֵיתְךָ שָׁלוֹם וכל אֲשֶׁר־לְךָ שָׁלוֹם: יְהֹוָה עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהֹוָה יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם:

קידוש לבנה

עפ״י הקבלה אין לקדש הלבנה עד אחר ז׳ ימים למולד · ויש לקדש הלבנה בבגדים הטובים ונאים וקודם הברכה יאמר:

ג) הַלְלוּיָהּ | הַלְלוּ אֶת־יְהֹוָה מִן־הַשָּׁמַיִם הַלְלוּהוּ בַּמְּרוֹמִים: ב הַלְלוּהוּ כָל־מַלְאָכָיו הַלְלוּהוּ כָּל־צְבָאָו*: ג הַלְלוּהוּ שֶׁמֶשׁ וְיָרֵחַ הַלְלוּהוּ כָּל־כּוֹכְבֵי אוֹר: ד הַלְלוּהוּ שְׁמֵי הַשָּׁמָיִם וְהַמַּיִם אֲשֶׁר | מֵעַל הַשָּׁמָיִם: ה יְהַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהֹוָה כִּי הוּא צִוָּה וְנִבְרָאוּ: ו וַיַּעֲמִידֵם לָעַד לְעוֹלָם חָק־נָתַן וְלֹא יַעֲבוֹר:

יאמר תלוי ועיניו בלבנה פ״א קודם הברכה וכשיתחיל לברך לא יראה בה כלל:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בְּמַאֲמָרוֹ בָּרָא שְׁחָקִים וּבְרוּחַ פִּיו כָּל־צְבָאָם חֹק וּזְמַן נָתַן לָהֶם שֶׁלֹּא יְשַׁנּוּ אֶת־תַּפְקִידָם: שָׂשִׂים וּשְׂמֵחִים לַעֲשׂוֹת רְצוֹן קוֹנָם · פּוֹעֵל אֱמֶת שֶׁפְּעֻלָּתוֹ אֱמֶת · וְלַלְּבָנָה אָמַר שֶׁתִּתְחַדֵּשׁ עֲטֶרֶת

תפארת

* צבאיו קרי

א) ש״א כה ו. ב) תהלים כט יא ג) שם קמח

תִּפְאֶרֶת לַעֲמוּסֵי בָטֶן · שֶׁהֵם
עֲתִידִים לְהִתְחַדֵּשׁ כְּמוֹתָהּ ·
וּלְפָאֵר לְיוֹצְרָם עַל שֵׁם כְּבוֹד
מַלְכוּתוֹ · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה
מְחַדֵּשׁ חֳדָשִׁים :

ידלג שלשה דילוגים ויאמר:

בָּרוּךְ עוֹשֵׂךְ בָּרוּךְ יוֹצְרֵךְ בָּרוּךְ בּוֹרְאֵךְ
בָּרוּךְ קוֹנֵךְ: כְּשֵׁם שֶׁאֲנִי רוֹקֵד כְּנֶגְדֵּךְ
וְאֵינִי יָכוֹל לִנְגּוֹעַ בָּךְ כָּךְ לֹא יוּכְלוּ כָּל אוֹיְבַי
לִנְגּוֹעַ בִּי לְרָעָה: תִּפֹּל עֲלֵיהֶם אֵימָתָה וָפַחַד
בִּגְדֹל זְרוֹעֲךָ יִדְּמוּ כָּאָבֶן: כָּאֶבֶן יִדְּמוּ זְרוֹעֲךָ
בִּגְדֹל וָפַחַד אֵימָתָה עֲלֵיהֶם תִּפֹּל :

ככה יעשה ג״פ ידלג ג׳ דילוגים ואומר מברוך עושך וכו׳ עד כאן:

דָּוִד מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל חַי וְקַיָּם: ג״פ

ואומר לחבירו שָׁלוֹם עֲלֵיכֶם וחבירו משיב עֲלֵיכֶם שָׁלוֹם: ג״פ

ואומרים ג״פ

סִמָּן טוֹב וּמַזָּל טוֹב יְהֵא לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל אָמֵן:
קוֹל דּוֹדִי הִנֵּה זֶה בָּא מְדַלֵּג עַל הֶהָרִים
מְקַפֵּץ עַל הַגְּבָעוֹת: דּוֹמֶה דוֹדִי לִצְבִי
אוֹ לְעֹפֶר הָאַיָּלִים הִנֵּה זֶה עוֹמֵד אַחַר כָּתְלֵנוּ

משגיח

א) שמות טו טז. ב) שה״ש ב ח. ג) שה״ש ב ט.

מַשְׁגִּיחַ מִן הַחַלּוֹנוֹת מֵצִיץ מִן הַחֲרַכִּים:

א שִׁיר לַמַּעֲלוֹת אֶשָּׂא עֵינַי אֶל־הֶהָרִים מֵאַיִן יָבֹא עֶזְרִי:
ב עֶזְרִי מֵעִם יְהוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: ג אַל־יִתֵּן
לַמּוֹט רַגְלֶךָ אַל־יָנוּם שֹׁמְרֶךָ: ד הִנֵּה לֹא־יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר
יִשְׂרָאֵל: ה יְהוָה שֹׁמְרֶךָ יְהוָה צִלְּךָ עַל־יַד יְמִינֶךָ: ו יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ
לֹא־יַכֶּכָּה וְיָרֵחַ בַּלָּיְלָה: ז יְהוָה יִשְׁמָרְךָ מִכָּל־רָע יִשְׁמֹר אֶת־
נַפְשֶׁךָ: ח יְהוָה יִשְׁמָר־צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם:

א הַלְלוּיָהּ | הַלְלוּ־אֵל בְּקָדְשׁוֹ הַלְלוּהוּ בִּרְקִיעַ עֻזּוֹ:
ב הַלְלוּהוּ בִגְבוּרֹתָיו הַלְלוּהוּ כְּרֹב גֻּדְלוֹ:
ג הַלְלוּהוּ בְּתֵקַע שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בְּנֵבֶל וְכִנּוֹר: ד הַלְלוּהוּ
בְתֹף וּמָחוֹל הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעוּגָב: ה הַלְלוּהוּ בְצִלְצְלֵי־
שָׁמַע הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה: ו כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל
יָהּ הַלְלוּיָהּ:

תָּנָא דְבֵי רַבִּי יִשְׁמָעֵאל אִלְמָלֵי
לֹא זָכוּ יִשְׂרָאֵל אֶלָּא
לְהַקְבִּיל פְּנֵי אֲבִיהֶם שֶׁבַּשָּׁמַיִם
פַּעַם אַחַת בַּחֹדֶשׁ דַּיָּם · אָמַר
אַבַּיֵּי הִלְכָּךְ נֵימְרִינְהוּ מְעוּמָּד:
מִי זֹאת עוֹלָה מִן־הַמִּדְבָּר

מתרפקת

א) תהלים קכא. ב) שם קנ. ג) סנה׳ מב.

מִתְרַפֶּקֶת עַל דּוֹדָהּ: וִיהִי רָצוֹן
מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי
אֲבוֹתַי לְמַלֹּאות פְּגִימַת הַלְּבָנָה·
וְלֹא יִהְיֶה בָּהּ שׁוּם מִעוּט · וְיִהְיֶה
אוֹר הַלְּבָנָה כְּאוֹר הַחַמָּה כְּאוֹר
שִׁבְעַת יְמֵי בְרֵאשִׁית כְּמוֹ
שֶׁהָיְתָה קֹדֶם מִעוּטָהּ · שֶׁנֶּאֱמַר
וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת שְׁנֵי הַמְּאֹרֹת
הַגְּדֹלִים · וְיִתְקַיֵּם בָּנוּ מִקְרָא
שֶׁכָּתוּב וּבִקְשׁוּ אֶת־יְהוָה
אֱלֹהֵיהֶם וְאֵת דָּוִד מַלְכָּם אָמֵן:

א לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מִזְמוֹר שִׁיר: ב אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ וִיבָרְכֵנוּ יָאֵר פָּנָיו
אִתָּנוּ סֶלָה: ג לָדַעַת בָּאָרֶץ דַּרְכֶּךָ בְּכָל־גּוֹיִם יְשׁוּעָתֶךָ:
ד יוֹדוּךָ עַמִּים | אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם: ה יִשְׂמְחוּ וִירַנְּנוּ לְאֻמִּים
כִּי־תִשְׁפֹּט עַמִּים מִישֹׁר וּלְאֻמִּים | בָּאָרֶץ תַּנְחֵם סֶלָה: ו יוֹדוּךָ
עַמִּים | אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם: ז אֶרֶץ נָתְנָה יְבוּלָהּ יְבָרְכֵנוּ
אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ: ח יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים וְיִירְאוּ אוֹתוֹ כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ:

עלינו · ק״י · וינער שולי טלית קטן :

א) סנהדרין מב . ב) הושע ג ה . ג) תהלים סז

קודם מים אחרונים יאמר על נהרות בבל

א עַל־נַהֲרוֹת ׀ בָּבֶל שָׁם יָשַׁבְנוּ גַּם־בָּכִינוּ בְּזָכְרֵנוּ אֶת־צִיּוֹן׃ ב עַל־
עֲרָבִים בְּתוֹכָהּ תָּלִינוּ כִּנֹּרוֹתֵינוּ׃ ג כִּי שָׁם שְׁאֵלוּנוּ שׁוֹבֵינוּ
דִּבְרֵי־שִׁיר וְתוֹלָלֵינוּ שִׂמְחָה שִׁירוּ לָנוּ מִשִּׁיר צִיּוֹן׃ ד אֵיךְ נָשִׁיר
אֶת־שִׁיר יְהוָה עַל אַדְמַת נֵכָר׃ ה אִם־אֶשְׁכָּחֵךְ יְרוּשָׁלָםִ תִּשְׁכַּח
יְמִינִי׃ ו תִּדְבַּק לְשׁוֹנִי ׀ לְחִכִּי אִם־לֹא אֶזְכְּרֵכִי אִם־לֹא אַעֲלֶה אֶת־
יְרוּשָׁלַםִ עַל רֹאשׁ שִׂמְחָתִי׃ ז זְכֹר יְהוָה ׀ לִבְנֵי אֱדוֹם אֵת יוֹם
יְרוּשָׁלָםִ הָאֹמְרִים עָרוּ ׀ עָרוּ עַד הַיְסוֹד בָּהּ׃ ח בַּת־בָּבֶל הַשְּׁדוּדָה
אַשְׁרֵי שֶׁיְשַׁלֶּם־לָךְ אֶת־גְּמוּלֵךְ שֶׁגָּמַלְתְּ לָנוּ׃ ט אַשְׁרֵי שֶׁיֹּאחֵז
וְנִפֵּץ אֶת־עֹלָלַיִךְ אֶל־הַסָּלַע׃ למנצח בנגינות מזמור שיר וגו׳

ואם הוא יום שאין אומרים בו תחנון יאמר זה:

א שִׁיר הַמַּעֲלוֹת בְּשׁוּב יְהוָה אֶת־שִׁיבַת צִיּוֹן הָיִינוּ כְּחֹלְמִים׃
ב אָז יִמָּלֵא שְׂחוֹק פִּינוּ וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה אָז יֹאמְרוּ בַגּוֹיִם
הִגְדִּיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת עִם־אֵלֶּה׃ ג הִגְדִּיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ
הָיִינוּ שְׂמֵחִים׃ ד שׁוּבָה יְהוָה אֶת־שְׁבִיתֵנוּ כַּאֲפִיקִים בַּנֶּגֶב׃
ה הַזֹּרְעִים בְּדִמְעָה בְּרִנָּה יִקְצֹרוּ׃ ו הָלוֹךְ יֵלֵךְ ׀ וּבָכֹה נֹשֵׂא מֶשֶׁךְ־
הַזָּרַע בֹּא־יָבֹא בְרִנָּה נֹשֵׂא אֲלֻמֹּתָיו׃

א לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר שִׁיר יְסוּדָתוֹ בְּהַרְרֵי־קֹדֶשׁ׃ ב אֹהֵב יְהוָה
שַׁעֲרֵי צִיּוֹן מִכֹּל מִשְׁכְּנוֹת יַעֲקֹב׃ ג נִכְבָּדוֹת מְדֻבָּר בָּךְ
עִיר הָאֱלֹהִים סֶלָה׃ ד אַזְכִּיר ׀ רַהַב וּבָבֶל לְיֹדְעָי הִנֵּה פְלֶשֶׁת
וְצוֹר עִם־כּוּשׁ זֶה יֻלַּד־שָׁם׃ ה וּלְצִיּוֹן יֵאָמַר אִישׁ וְאִישׁ יֻלַּד־בָּהּ
וְהוּא יְכוֹנְנֶהָ עֶלְיוֹן׃ ו יְהוָה יִסְפֹּר בִּכְתוֹב עַמִּים זֶה יֻלַּד־שָׁם סֶלָה׃
ז וְשָׁרִים כְּחֹלְלִים כָּל מַעְיָנַי בָּךְ׃

אֲבָרְכָה אֶת־יְהוָה בְּכָל־עֵת תָּמִיד תְּהִלָּתוֹ בְּפִי׃ סוֹף דָּבָר
הַכֹּל נִשְׁמָע אֶת־הָאֱלֹהִים יְרָא וְאֶת־מִצְוֹתָיו שְׁמוֹר כִּי־זֶה
כָּל־הָאָדָם׃ תְּהִלַּת יְהוָה יְדַבֶּר־פִּי וִיבָרֵךְ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ
לְעוֹלָם וָעֶד׃ וַאֲנַחְנוּ ׀ נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ׃

קודם מים אחרונים יאמר פסוק זה:

זֶה ׀ חֵלֶק־אָדָם רָשָׁע מֵאֱלֹהִים וְנַחֲלַת אִמְרוֹ מֵאֵל׃

א) תהלים קלז. ב) שם קכו. ג) שם פז. ד) שם לד ב. ה) קהלת יב יג. ו) תהלים קמה כא. ז) שם קטו יח.
ח) איוב כ כט.

ברכת המזון

ואחר מים אחרונים יאמר פסוק זה :

א) וַיְדַבֵּר אֵלַי זֶה הַשֻּׁלְחָן אֲשֶׁר לִפְנֵי יְהוָה :

אם מברכין בזימון אומר המברך

הַב לָן וְנִבְרִיךְ :

(או בל"א רבותי מיר וועלין בענטשין) :

ועונין המסובין יְהִי שֵׁם יְהוָה מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם :

(המברך אומר ברשות מרנן ורבותי) נְבָרֵךְ שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ :

ועונין המסובין בָּרוּךְ שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ וּבְטוּבוֹ חָיִינוּ :

ומי שלא אכל עמהם עונה בָּרוּךְ וּמְבֹרָךְ שְׁמוֹ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד :

ואם הם עשרה אומר המברך נְבָרֵךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ :

ועונין המסובין בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ וּבְטוּבוֹ חָיִינוּ :

ומי שלא אכל עונה בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ וּמְבֹרָךְ שְׁמוֹ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד

בסעודת נשואין אומר המברך

נְבָרֵךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשִּׂמְחָה בִּמְעוֹנוֹ שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ ·

ועונין

בָּרוּךְ אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשִּׂמְחָה בִּמְעוֹנוֹ שֶׁאָכַלְנוּ מִשֶּׁלּוֹ וּבְטוּבוֹ חָיִינוּ ·

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַזָּן אֶת־הָעוֹלָם כֻּלּוֹ בְּטוּבוֹ בְּחֵן בְּחֶסֶד וּבְרַחֲמִים הוּא־נוֹתֵן לֶחֶם לְכָל־בָּשָׂר כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ : וּבְטוּבוֹ הַגָּדוֹל עִמָּנוּ תָּמִיד לֹא־חָסַר לָנוּ וְאַל יֶחְסַר־לָנוּ מָזוֹן לְעוֹלָם וָעֶד : בַּעֲבוּר שְׁמוֹ הַגָּדוֹל כִּי הוּא אֵל זָן וּמְפַרְנֵס לַכֹּל וּמֵטִיב לַכֹּל וּמֵכִין מָזוֹן לְכָל־בְּרִיּוֹתָיו אֲשֶׁר בָּרָא כָּאָמוּר ב) פּוֹתֵחַ אֶת־יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל־חַי רָצוֹן: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַזָּן אֶת־הַכֹּל :

נוֹדֶה לְּךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל שֶׁהִנְחַלְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ אֶרֶץ חֶמְדָּה טוֹבָה וּרְחָבָה וְעַל שֶׁהוֹצֵאתָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם וּפְדִיתָנוּ מִבֵּית עֲבָדִים וְעַל־בְּרִיתְךָ שֶׁחָתַמְתָּ בִּבְשָׂרֵנוּ וְעַל תּוֹרָתְךָ שֶׁלִּמַּדְתָּנוּ וְעַל חֻקֶּיךָ שֶׁהוֹדַעְתָּנוּ וְעַל חַיִּים חֵן וָחֶסֶד

שחוננתנו

א) יחזקאל מא כב. ב) תהלים קמה טז.

שֶׁהוֹנַנְתָּנוּ וְעַל אֲכִילַת מָזוֹן שָׁאַתָּה זָן וּמְפַרְנֵס אוֹתָנוּ תָּמִיד בְּכָל־יוֹם וּבְכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה׃

בחנוכה ופורים אומרים כאן ועל הנסים ואם שכח אזי כשיגיע אל הרחמן יאמר הרחמן יעשה לנו נסים כמו שעשה לאבותינו בימים ההם בזמן הזה בימי וכו׳:

וְעַל הַנִּסִּים וְעַל הַפֻּרְקָן וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל הַנִּפְלָאוֹת שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה׃

לחנוכה

בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ בֶּן־יוֹחָנָן כֹּהֵן גָּדוֹל חַשְׁמוֹנָאִי וּבָנָיו כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְהַשְׁכִּיחָם תּוֹרָתֶךָ וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם רַבְתָּ אֶת־רִיבָם דַּנְתָּ אֶת־דִּינָם נָקַמְתָּ אֶת־נִקְמָתָם מָסַרְתָּ גִּבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרָתֶךָ וּלְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמֶךָ וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה וּפֻרְקָן כְּהַיּוֹם הַזֶּה וְאַחַר כַּךְ בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וּפִנּוּ אֶת־הֵיכָלֶךָ וְטִהֲרוּ אֶת־מִקְדָּשֶׁךָ וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ וְקָבְעוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה אֵלּוּ לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל׃

לפורים

בִּימֵי מָרְדְּכַי וְאֶסְתֵּר בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה כְּשֶׁעָמַד עֲלֵיהֶם הָמָן הָרָשָׁע בִּקֵּשׁ לְהַשְׁמִיד לַהֲרֹג וּלְאַבֵּד אֶת־כָּל־הַיְּהוּדִים מִנַּעַר וְעַד־זָקֵן טַף וְנָשִׁים בְּיוֹם אֶחָד בִּשְׁלֹשָׁה עָשָׂר לְחֹדֶשׁ שְׁנֵים־עָשָׂר הוּא חֹדֶשׁ אֲדָר וּשְׁלָלָם לָבוֹז וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים הֵפַרְתָּ אֶת־עֲצָתוֹ וְקִלְקַלְתָּ אֶת־מַחֲשַׁבְתּוֹ וַהֲשֵׁבוֹתָ לוֹ גְּמוּלוֹ בְּרֹאשׁוֹ וְתָלוּ אוֹתוֹ וְאֶת־בָּנָיו עַל הָעֵץ׃

וְעַל הַכֹּל יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבָרְכִים אוֹתָךְ יִתְבָּרַךְ שִׁמְךָ בְּפִי כָּל־חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד׃ כַּכָּתוּב וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ וּבֵרַכְתָּ אֶת־יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ עַל־הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר נָתַן־לָךְ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה עַל־הָאָרֶץ וְעַל־הַמָּזוֹן׃

רַחֵם יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ עַל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ וְעַל־יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ וְעַל מַלְכוּת בֵּית

ט) דברים ח י. דוד

דוד משיחך ועל הבית הגדול והקדוש שנקרא שמך
עליו : אלהינו אבינו רענו (בשבת רוענו) זוננו פרנסנו
וכלכלנו והרויחנו והרוח לנו יהוה אלהינו מהרה
מכל צרותינו : ונא אל תצריכנו יהוה אלהינו · לא
לידי מתנת בשר ודם ולא לידי הלואתם כי אם
לידך המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה שלא נבוש
ולא נכלם לעולם ועד :

בשבת רצה והחליצנו יהוה אלהינו במצותיך ובמצות יום השביעי
השבת הגדול והקדוש הזה כי יום זה גדול וקדוש
הוא לפניך · לשבת בו ולנוח בו באהבה כמצות רצונך ·
וברצונך הניח לנו יהוה אלהינו שלא תהא צרה ויגון ואנחה
ביום מנוחתנו · והראנו יהוה אלהינו בנחמת ציון עירך ·
ובבנין ירושלים עיר קדשך כי אתה הוא בעל הישועות
ובעל הנחמות :

בר"ח ויו"ט
אלהינו ואלהי אבותינו יעלה ויבא · ויגיע ויראה וירצה · וישמע ויפקד
ויזכר · זכרוננו ופקדוננו · וזכרון אבותינו · וזכרון משיח בן דוד
עבדך · וזכרון ירושלים עיר קדשך · וזכרון כל עמך בית ישראל לפניך
לפליטה לטובה · לחן ולחסד ולרחמים ולחיים טובים ולשלום · ביום
בר"ח ראש החדש הזה · בפסח חג המצות הזה · בשבועות חג השבעות הזה ·
בסוכות חג הסכות הזה · בשמ"ע שמיני עצרת החג הזה · בר"ה הזכרון הזה ·
בשלש רגלים (חוץ מחש"מ) ובר"ה ביום טוב מקרא קדש הזה · זכרנו יהוה אלהינו
בו לטובה · ופקדנו בו לברכה והושיענו בו לחיים טובים : ובדבר ישועה
ורחמים חוס וחננו ורחם עלינו והושיענו כי אליך עינינו · כי אל
מלך חנון ורחום אתה :

ובנה ירושלים עיר הקדש במהרה בימינו · ברוך
אתה יהוה בנה ברחמיו ירושלים · אמן :

שכח ולא אמר רצה בשבת אפילו בסעודה שלישית אם הוא קודם שקיעת החמה ונזכר קודם ברכת
הטוב והמטיב אומר :

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם שנתן שבתות למנוחה
לעמו

לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה לְאוֹת וְלִבְרִית · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת : ואם טעה ולא אמר יעלה ויבא ביו"ט אומר בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר נָתַן יָמִים טוֹבִים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה אֶת־יוֹם חַג (פלוני) הַזֶּה · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים : בר"ה אומר בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר נָתַן יָמִים טוֹבִים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל לְזִכָּרוֹן אֶת־יוֹם הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה · בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַזִּכָּרוֹן : בחש"מ אומר בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר נָתַן מוֹעֲדִים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה אֶת־יוֹם חַג (פלוני) הַזֶּה : (ואינו חותם) וכן בר"ח אומר בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁנָּתַן רָאשֵׁי חֳדָשִׁים לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל לְזִכָּרוֹן : ואינו חותם : ואם חל יו"ט (או ר"ה או ר"ח) בשבת ולא הזכיר לא של שבת ולא של יו"ט (או ר"ה או ר"ח) כוללן יחד ואומר בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁנָּתַן שַׁבָּתוֹת לִמְנוּחָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּאַהֲבָה לְאוֹת וְלִבְרִית · וְיָמִים טוֹבִים (בחש"מ וּמוֹעֲדִים) לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה אֶת־יוֹם חַג (פלוני) הַזֶּה (בר"ה וְיָמִים טוֹבִים לְזִכָּרוֹן אֶת־יוֹם הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה בר"ח וְרָאשֵׁי חֳדָשִׁים לְזִכָּרוֹן) · וחותם בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת וְיִשְׂרָאֵל · וְהַזְּמַנִּים : בר"ה וְיוֹם הַזִּכָּרוֹן : בר"ח וְרָאשֵׁי חֳדָשִׁים :

וכל זה כשנזכר קודם שהתחיל ברכת הטוב והמטיב אבל אם נזכר אחר שהתחיל ברכת הטוב והמטיב אפילו לא אמר אלא תיבת ברוך בלבד צריך לחזור לראש · בד"א בשבת ויו"ט של שלש רגלים אבל בחש"מ ור"ח אם לא נזכר עד שהתחיל הטוב והמטיב אינו חוזר וכן בסעודה שלישית של שבת ויו"ט וכן בר"ה ביום אבל בליל ר"ה חוזר :

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הָאֵל · אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ · אַדִּירֵנוּ בּוֹרְאֵנוּ גֹּאֲלֵנוּ יוֹצְרֵנוּ · קְדוֹשֵׁנוּ קְדוֹשׁ יַעֲקֹב · רוֹעֵנוּ רוֹעֵה יִשְׂרָאֵל הַמֶּלֶךְ הַטּוֹב וְהַמֵּטִיב לַכֹּל בְּכָל יוֹם וָיוֹם · הוּא הֵטִיב לָנוּ · הוּא מֵטִיב לָנוּ · הוּא יֵיטִיב לָנוּ · הוּא גְמָלָנוּ הוּא גוֹמְלֵנוּ הוּא יִגְמְלֵנוּ לָעַד · לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים · וּלְרֶוַח הַצָּלָה וְהַצְלָחָה · בְּרָכָה וִישׁוּעָה · נֶחָמָה פַּרְנָסָה וְכַלְכָּלָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים

וְשָׁלוֹם וְכָל־טוֹב וּמִכָּל־טוּב לְעוֹלָם אַל־יְחַסְּרֵנוּ: הָרַחֲמָן הוּא יִמְלוֹךְ עָלֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד: הָרַחֲמָן הוּא יִתְבָּרַךְ בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ: הָרַחֲמָן הוּא יִשְׁתַּבַּח לְדוֹר דּוֹרִים וְיִתְפָּאַר בָּנוּ לָעַד וּלְנֵצַח נְצָחִים וְיִתְהַדַּר בָּנוּ לָעַד וּלְעוֹלְמֵי עוֹלָמִים: הָרַחֲמָן הוּא יְפַרְנְסֵנוּ בְּכָבוֹד: הָרַחֲמָן הוּא יִשְׁבּוֹר עוֹל גָּלוּת מֵעַל צַוָּארֵנוּ וְהוּא יוֹלִיכֵנוּ קוֹמְמִיּוּת לְאַרְצֵנוּ: הָרַחֲמָן הוּא יִשְׁלַח בְּרָכָה מְרֻבָּה בְּבַיִת זֶה וְעַל שֻׁלְחָן זֶה שֶׁאָכַלְנוּ עָלָיו: הָרַחֲמָן הוּא יִשְׁלַח לָנוּ אֶת־אֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא זָכוּר לַטּוֹב וִיבַשֶּׂר־לָנוּ בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת יְשׁוּעוֹת וְנֶחָמוֹת: הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ אֶת־אָבִי מוֹרִי בַּעַל הַבַּיִת הַזֶּה וְאֶת־אִמִּי מוֹרָתִי בַּעֲלַת הַבַּיִת הַזֶּה אוֹתָם וְאֶת־בֵּיתָם וְאֶת־זַרְעָם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר לָהֶם אוֹתָנוּ וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר לָנוּ: כְּמוֹ שֶׁבֵּרַךְ אֶת־אֲבוֹתֵינוּ אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב בַּכֹּל מִכֹּל כֹּל כֵּן יְבָרֵךְ אוֹתָנוּ (בני ברית) כֻּלָּנוּ יַחַד בִּבְרָכָה שְׁלֵמָה וְנֹאמַר אָמֵן:

מִמָּרוֹם יְלַמְּדוּ עָלָיו וְעָלֵינוּ זְכוּת שֶׁתְּהֵא לְמִשְׁמֶרֶת שָׁלוֹם וְנִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת יְהֹוָה וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ וְנִמְצָא חֵן וְשֵׂכֶל טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם:

בשבת הָרַחֲמָן הוּא יַנְחִילֵנוּ לְיוֹם שֶׁכֻּלּוֹ שַׁבָּת וּמְנוּחָה לְחַיֵּי הָעוֹלָמִים:

בר"ח הָרַחֲמָן הוּא יְחַדֵּשׁ עָלֵינוּ אֶת־הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה:

ביו"ט הָרַחֲמָן הוּא יַנְחִילֵנוּ לְיוֹם שֶׁכֻּלּוֹ טוֹב:

בסוכות הָרַחֲמָן הוּא יָקִים לָנוּ אֶת־סֻכַּת דָּוִד הַנּוֹפֶלֶת:

לְרֹאשׁ הַשָּׁנָה: הָרַחֲמָן, הוּא יְחַדֵּשׁ עָלֵינוּ אֶת הַשָּׁנָה הַזֹּאת לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה.

הָרַחֲמָן הוּא יְזַכֵּנוּ לִימוֹת הַמָּשִׁיחַ וּלְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא • מַגְדִּיל (בשבת ור"ח ובר"ח מִגְדּוֹל) יְשׁוּעוֹת מַלְכּוֹ וְעֹשֶׂה חֶסֶד לִמְשִׁיחוֹ לְדָוִד וּלְזַרְעוֹ עַד עוֹלָם: עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְראוּ אֶת־יְהֹוָה קְדֹשָׁיו כִּי־אֵין מַחְסוֹר לִירֵאָיו: כְּפִירִים רָשׁוּ וְרָעֵבוּ וְדֹרְשֵׁי יְהֹוָה לֹא־יַחְסְרוּ כָל־טוֹב: הוֹדוּ לַיהוָֹה כִּי טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: פּוֹתֵחַ אֶת־יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל־חַי רָצוֹן: בָּרוּךְ הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח בַּיהוָֹה וְהָיָה יְהוָֹה מִבְטַחוֹ:

ומברך על הכוס:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

נוסח ברכה אחרונה מעין שלש

על תבשיל של ה' מיני דגן ועל היין ועל פירות מז' המינים שהם גפן תאנה ורמון זית ותמרה ואם אכל פירות מז' המינים ומיני מזונות ושתה יין יכלול הכל בברכה אחת ויאמר כך על המחיה ועל הכלכלה ועל הגפן ועל פרי הגפן ועל העץ ועל פרי העץ ועל תנובת השדה ועל ארץ חמדה כו' וחותם ונודה לך על הארץ ועל המחיה ועל פרי הגפן ועל הפירות בא"י על הארץ ועל המחיה ועל פרי הגפן והפירות:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם עַל

על פירות מז' מינים	על יין	על ה' מיני דגן
הָעֵץ וְעַל פְּרִי הָעֵץ	הַגֶּפֶן וְעַל פְּרִי הַגֶּפֶן	הַמִּחְיָה וְעַל הַכַּלְכָּלָה

וְעַל תְּנוּבַת הַשָּׂדֶה וְעַל־אֶרֶץ חֶמְדָּה טוֹבָה וּרְחָבָה שֶׁרָצִיתָ וְהִנְחַלְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ לֶאֱכוֹל מִפִּרְיָהּ וְלִשְׂבּוֹעַ מִטּוּבָהּ רַחֵם נָא יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ עַל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ וְעַל־יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ וְעַל־צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ וְעַל־מִזְבְּחֶךָ וְעַל־הֵיכָלֶךָ וּבְנֵה יְרוּשָׁלַיִם עִיר הַקֹּדֶשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְהַעֲלֵנוּ לְתוֹכָהּ • וְשַׂמְּחֵנוּ בָהּ וּנְבָרֶכְךָ בִּקְדֻשָּׁה וּבְטָהֳרָה • בשבת וּרְצֵה וְהַחֲלִיצֵנוּ בְּיוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה: בר"ח ור"ה וְזָכְרֵנוּ לְטוֹבָה בר"ח בְּיוֹם רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה בר"ה בְּיוֹם הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה בפסח בְּיוֹם חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה בשבועות בְּיוֹם חַג הַשָּׁבֻעוֹת הַזֶּה בסוכות בְּיוֹם חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה בשמ"ע בְּיוֹם שְׁמִינִי עֲצֶרֶת הַחַג הזה

א) תהלים יח נא. ב) ש"ב כב נא.
א) תהלים לד י. ב) שם לד יא. ג) שם קלו א. ד) שם קמה טז. ה) ירמיה יז ז.

ריה"ח

הזה · כי אתה יהוה טוב ומטיב לכל ונודה לך על הארץ ועל

על ה׳ מיני דגן	על היין	על פירות מז׳ מינים
המחיה · ברוך אתה יהוה על־הארץ ועל־המחיה :	פרי־הגפן · ברוך אתה יהוה על־הארץ ועל פרי הגפן :	הפרות · ברוך אתה יהוה על־הארץ ועל־הפרות :

ברכה אחרונה על שאר אוכלין ומשקין :

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם בורא נפשות רבות וחסרונן על כל מה־שבראת להחיות בהם נפש כל־חי · ברוך חי העולמים :

ברכת אירוסין ונשואין

יברך על הכוס ואח״כ יאמר :

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר קדשנו במצותיו וצונו על העריות · ואסר לנו את־הארוסות · והתיר לנו את־הנשואות לנו על־ידי חפה וקדושין : ברוך אתה יהוה מקדש עמו ישראל על־ידי חפה וקדושין :

יפרוש החתן והכלה ואח״כ מקדש החתן את הכלה בטבעת ואומר :

הרי את מקדשת לי בטבעת זו כדת משה וישראל :

וקורין הכתובה ויברך שנית על הכוס ואח״כ יאמר :

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם שהכל ברא לכבודו :
ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם יוצר האדם :
ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר יצר את־האדם בצלמו בצלם דמות תבניתו · והתקין לו ממנו בנין עדי עד : ברוך אתה יהוה יוצר האדם :
שוש תשיש ותגל העקרה בקבוץ בניה לתוכה בשמחה : ברוך אתה יהוה משמח ציון בבניה :
שמח תשמח רעים האהובים כשמחך יצירך בגן עדן מקדם : ברוך אתה יהוה משמח חתן וכלה :

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּרָא שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה חָתָן וְכַלָּה ׳ גִּילָה רִנָּה דִּיצָה וְחֶדְוָה ׳ אַהֲבָה וְאַחֲוָה שָׁלוֹם וְרֵעוּת ׳ מְהֵרָה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ יִשָּׁמַע בְּעָרֵי יְהוּדָה ׳ וּבְחוּצוֹת יְרוּשָׁלָיִם ׳ קוֹל שָׂשׂוֹן וְקוֹל שִׂמְחָה ׳ קוֹל חָתָן וְקוֹל כַּלָּה ׳ קוֹל מִצְהֲלוֹת חֲתָנִים מֵחֻפָּתָם ׳ וּנְעָרִים מִמִּשְׁתֵּה נְגִינָתָם : בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה מְשַׂמֵּחַ חָתָן עִם הַכַּלָּה :

ונותן החתן והכלה שנית ובבהמ"ז אומר הברכות תחלה ואח"כ מברך על הכוס :

סדר קריאת שמע על המטה

רִבּוֹנוֹ שֶׁל־עוֹלָם הֲרֵינִי מוֹחֵל לְכָל־מִי שֶׁהִכְעִיס וְהִקְנִיט אוֹתִי אוֹ שֶׁחָטָא כְּנֶגְדִּי בֵּין בְּגוּפִי בֵּין בְּמָמוֹנִי בֵּין בִּכְבוֹדִי בֵּין בְּכָל־אֲשֶׁר לִי בֵּין בְּאוֹנֶס בֵּין בְּרָצוֹן בֵּין בְּשׁוֹגֵג בֵּין בְּמֵזִיד בֵּין בְּדִבּוּר בֵּין בְּמַעֲשֶׂה בֵּין בְּגִלְגּוּל זֶה בֵּין בְּגִלְגּוּל אַחֵר לְכָל־בַּר יִשְׂרָאֵל וְלֹא יֵעָנֵשׁ שׁוּם אָדָם בְּסִבָּתִי יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהֹוָה אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁלֹּא אֶחֱטָא עוֹד וְלֹא אֶחֱזוֹר בָּהֶם וְלֹא אָשׁוּב עוֹד לְהַכְעִיסֶךָ וְלֹא אֶעֱשֶׂה הָרַע בְּעֵינֶיךָ וּמַה־שֶּׁחָטָאתִי מְחוֹק בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים וְלֹא עַל יְדֵי יִסּוּרִים וָחֳלָיִם רָעִים : יִהְיוּ לְרָצוֹן | אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהֹוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי :

הַשְׁכִּיבֵנוּ אָבִינוּ לְשָׁלוֹם וְהַעֲמִידֵנוּ מַלְכֵּנוּ לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם וְתַקְּנֵנוּ בְּעֵצָה טוֹבָה מִלְּפָנֶיךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ מְהֵרָה לְמַעַן שְׁמֶךָ ׳ וּפְרוֹשׂ עָלֵינוּ סֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ (בשבת א"א זה) וְהָגֵן בַּעֲדֵנוּ וְהָסֵר מֵעָלֵינוּ אוֹיֵב דֶּבֶר וְחֶרֶב וְרָעָב וְיָגוֹן וְהָסֵר שָׂטָן מִלְּפָנֵינוּ וּמֵאַחֲרֵינוּ וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ תַּסְתִּירֵנוּ ׳ וּשְׁמוֹר צֵאתֵנוּ וּבוֹאֵנוּ לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם כִּי אֵל שׁוֹמְרֵנוּ וּמַצִּילֵנוּ אָתָּה :

קריאת שמע על המטה

ד שְׁמַ֖ע יִשְׂרָאֵ֑ל יְהוָ֥ה אֱלֹהֵ֖ינוּ יְהוָ֥ה ׀ אֶחָֽד׃

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד׃

ה וְאָ֣הַבְתָּ֔ אֵ֖ת יְהוָ֣ה אֱלֹהֶ֑יךָ בְּכָל־לְבָבְךָ֥ וּבְכָל־נַפְשְׁךָ֖
וּבְכָל־מְאֹדֶֽךָ׃ ו וְהָי֞וּ הַדְּבָרִ֣ים הָאֵ֗לֶּה אֲשֶׁ֨ר
אָנֹכִ֧י מְצַוְּךָ֛ הַיּ֖וֹם עַל־לְבָבֶֽךָ׃ ז וְשִׁנַּנְתָּ֣ם לְבָנֶ֔יךָ וְדִבַּרְתָּ֖
בָּ֑ם בְּשִׁבְתְּךָ֤ בְּבֵיתֶ֙ךָ֙ וּבְלֶכְתְּךָ֣ בַדֶּ֔רֶךְ וּֽבְשָׁכְבְּךָ֖
וּבְקוּמֶֽךָ׃ ח וּקְשַׁרְתָּ֥ם לְא֖וֹת עַל־יָדֶ֑ךָ וְהָי֥וּ לְטֹטָפֹ֖ת בֵּ֥ין
עֵינֶֽיךָ׃ ט וּכְתַבְתָּ֛ם עַל־מְזֻז֥וֹת בֵּיתֶ֖ךָ וּבִשְׁעָרֶֽיךָ׃

יג וְהָיָ֗ה אִם־שָׁמֹ֤עַ תִּשְׁמְעוּ֙ אֶל־מִצְוֺתַ֔י אֲשֶׁ֧ר אָנֹכִ֛י מְצַוֶּ֥ה אֶתְכֶ֖ם הַיּ֑וֹם
לְאַהֲבָ֞ה אֶת־יְהוָ֤ה אֱלֹֽהֵיכֶם֙ וּלְעָבְד֔וֹ בְּכָל־לְבַבְכֶ֖ם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶֽם׃
יד וְנָתַתִּ֧י מְטַֽר־אַרְצְכֶ֛ם בְּעִתּ֖וֹ יוֹרֶ֣ה וּמַלְק֑וֹשׁ וְאָסַפְתָּ֣ דְגָנֶ֔ךָ וְתִירֹשְׁךָ֖ וְיִצְהָרֶֽךָ׃
טו וְנָתַתִּ֛י עֵ֥שֶׂב בְּשָׂדְךָ֖ לִבְהֶמְתֶּ֑ךָ וְאָכַלְתָּ֖ וְשָׂבָֽעְתָּ׃ טז הִשָּֽׁמְר֣וּ לָכֶ֔ם פֶּ֥ן
יִפְתֶּ֖ה לְבַבְכֶ֑ם וְסַרְתֶּ֗ם וַעֲבַדְתֶּם֙ אֱלֹהִ֣ים אֲחֵרִ֔ים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶ֖ם לָהֶֽם׃ יז וְחָרָ֨ה
אַף־יְהוָ֜ה בָּכֶ֗ם וְעָצַ֤ר אֶת־הַשָּׁמַ֙יִם֙ וְלֹא־יִהְיֶ֣ה מָטָ֔ר וְהָ֣אֲדָמָ֔ה לֹ֥א תִתֵּ֖ן אֶת־
יְבוּלָ֑הּ וַאֲבַדְתֶּ֣ם מְהֵרָ֗ה מֵעַל֙ הָאָ֣רֶץ הַטֹּבָ֔ה אֲשֶׁ֥ר יְהוָ֖ה נֹתֵ֥ן לָכֶֽם׃ יח וְשַׂמְתֶּם֙
אֶת־דְּבָרַ֣י אֵ֔לֶּה עַל־לְבַבְכֶ֖ם וְעַל־נַפְשְׁכֶ֑ם וּקְשַׁרְתֶּ֨ם אֹתָ֤ם לְאוֹת֙ עַל־יֶדְכֶ֔ם
וְהָי֥וּ לְטוֹטָפֹ֖ת בֵּ֥ין עֵינֵיכֶֽם׃ יט וְלִמַּדְתֶּ֥ם אֹתָ֛ם אֶת־בְּנֵיכֶ֖ם לְדַבֵּ֣ר בָּ֑ם
בְּשִׁבְתְּךָ֤ בְּבֵיתֶ֙ךָ֙ וּבְלֶכְתְּךָ֣ בַדֶּ֔רֶךְ וּֽבְשָׁכְבְּךָ֖ וּבְקוּמֶֽךָ׃ כ וּכְתַבְתָּ֛ם עַל־
מְזוּז֥וֹת בֵּיתֶ֖ךָ וּבִשְׁעָרֶֽיךָ׃
כא לְמַ֨עַן יִרְבּ֤וּ יְמֵיכֶם֙ וִימֵ֣י בְנֵיכֶ֔ם עַ֚ל הָֽאֲדָמָ֔ה אֲשֶׁ֨ר נִשְׁבַּ֧ע יְהוָ֛ה לַאֲבֹתֵיכֶ֖ם
לָתֵ֣ת לָהֶ֑ם כִּימֵ֥י הַשָּׁמַ֖יִם עַל־הָאָֽרֶץ׃

לז וַיֹּ֥אמֶר יְהוָ֖ה אֶל־מֹשֶׁ֥ה לֵּאמֹֽר׃ לח דַּבֵּ֞ר אֶל־בְּנֵ֤י יִשְׂרָאֵל֙ וְאָמַרְתָּ֣ אֲלֵהֶ֔ם
וְעָשׂ֨וּ לָהֶ֥ם צִיצִ֛ת עַל־כַּנְפֵ֥י בִגְדֵיהֶ֖ם לְדֹרֹתָ֑ם וְנָתְנ֛וּ עַל־צִיצִ֥ת
הַכָּנָ֖ף פְּתִ֥יל תְּכֵֽלֶת׃ לט וְהָיָ֣ה לָכֶם֮ לְצִיצִת֒ וּרְאִיתֶ֣ם אֹת֗וֹ וּזְכַרְתֶּם֙ אֶת־כָּל־
מִצְוֺ֣ת יְהוָ֔ה וַעֲשִׂיתֶ֖ם אֹתָ֑ם וְלֹֽא־תָת֜וּרוּ אַחֲרֵ֤י לְבַבְכֶם֙ וְאַחֲרֵ֣י עֵֽינֵיכֶ֔ם אֲשֶׁר־
אַתֶּ֥ם זֹנִ֖ים אַחֲרֵיהֶֽם׃ מ לְמַ֣עַן תִּזְכְּר֔וּ וַעֲשִׂיתֶ֖ם אֶת־כָּל־מִצְוֺתָ֑י וִהְיִיתֶ֥ם
קְדֹשִׁ֖ים לֵאלֹהֵיכֶֽם׃ מא אֲנִ֞י יְהוָ֣ה אֱלֹהֵיכֶ֗ם אֲשֶׁ֨ר הוֹצֵ֤אתִי אֶתְכֶם֙ מֵאֶ֣רֶץ
מִצְרַ֔יִם לִהְי֥וֹת לָכֶ֖ם לֵאלֹהִ֑ים אֲנִ֖י יְהוָ֥ה אֱלֹהֵיכֶֽם׃

יַעְלְזוּ חֲסִידִים בְּכָבוֹד יְרַנְּנוּ עַל־מִשְׁכְּבוֹתָם: רוֹמְמוֹת אֵל בִּגְרוֹנָם
וְחֶרֶב פִּיפִיּוֹת בְּיָדָם: ג״פ הִנֵּה מִטָּתוֹ שֶׁלִּשְׁלֹמֹה שִׁשִּׁים
גִּבֹּרִים סָבִיב לָהּ מִגִּבֹּרֵי יִשְׂרָאֵל: כֻּלָּם אֲחֻזֵי חֶרֶב מְלֻמְּדֵי
מִלְחָמָה אִישׁ חַרְבּוֹ עַל־יְרֵכוֹ מִפַּחַד בַּלֵּילוֹת: ג״פ יְבָרֶכְךָ יְהוָה
וְיִשְׁמְרֶךָ: יָאֵר יְהוָה׀ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: יִשָּׂא יְהוָה׀ פָּנָיו אֵלֶיךָ
וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם:

א יֹשֵׁב בְּסֵתֶר עֶלְיוֹן בְּצֵל שַׁדַּי יִתְלוֹנָן: ב אֹמַר לַיהוָה מַחְסִי
וּמְצוּדָתִי אֱלֹהַי אֶבְטַח־בּוֹ: ג כִּי הוּא יַצִּילְךָ מִפַּח יָקוּשׁ
מִדֶּבֶר הַוּוֹת: ד בְּאֶבְרָתוֹ׀ יָסֶךְ לָךְ וְתַחַת כְּנָפָיו תֶּחְסֶה צִנָּה
וְסֹחֵרָה אֲמִתּוֹ: ה לֹא־תִירָא מִפַּחַד לָיְלָה מֵחֵץ יָעוּף יוֹמָם:
ו מִדֶּבֶר בָּאֹפֶל יַהֲלֹךְ מִקֶּטֶב יָשׁוּד צָהֳרָיִם: ז יִפֹּל מִצִּדְּךָ׀ אֶלֶף
וּרְבָבָה מִימִינֶךָ אֵלֶיךָ לֹא יִגָּשׁ: ח רַק בְּעֵינֶיךָ תַבִּיט וְשִׁלֻּמַת
רְשָׁעִים תִּרְאֶה: ט כִּי־אַתָּה יְהוָה מַחְסִי עֶלְיוֹן שַׂמְתָּ מְעוֹנֶךָ:

בליל שבת א״א וידוי ולא למנצח בנגינות:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ · תָּבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ וְאַל תִּתְעַלַּם
מִתְּחִנָּתֵנוּ שֶׁאֵין אָנוּ עַזֵּי פָנִים וּקְשֵׁי עֹרֶף לוֹמַר לְפָנֶיךָ
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטָאנוּ אֲבָל
אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ חָטָאנוּ:

אָשַׁמְנוּ · בָּגַדְנוּ · גָּזַלְנוּ · דִּבַּרְנוּ דֹפִי: הֶעֱוִינוּ · וְהִרְשַׁעְנוּ ·
זַדְנוּ · חָמַסְנוּ · טָפַלְנוּ שֶׁקֶר: יָעַצְנוּ רָע · כִּזַּבְנוּ · לַצְנוּ ·
מָרַדְנוּ · נִאַצְנוּ · סָרַרְנוּ · עָוִינוּ · פָּשַׁעְנוּ · צָרַרְנוּ · קִשִּׁינוּ עֹרֶף:
רָשַׁעְנוּ · שִׁחַתְנוּ · תִּעַבְנוּ · תָּעִינוּ · תִּעְתָּעְנוּ: סַרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ
וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁוָה לָנוּ: וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל־הַבָּא
עָלֵינוּ כִּי־אֱמֶת עָשִׂיתָ וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ: מַה נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב
מָרוֹם · וּמַה נְּסַפֵּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים · הֲלֹא כָּל־הַנִּסְתָּרוֹת
וְהַנִּגְלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ:

אתה

א) תהלים קמט ה. ב) שם קמט ו. ג) שה״ש ג ז. ד) שם ג ח. ה) במדבר ו כד. ו) שם ו כה. ז) שם ו כו.
ח) תהלים צא. ט) נחמיה ט לג.

אַתָּה יוֹדֵעַ רָזֵי עוֹלָם וְתַעֲלוּמוֹת סִתְרֵי כָל־חָי: אַתָּה חוֹפֵשׂ כָּל־חַדְרֵי בָטֶן וּבוֹחֵן כְּלָיוֹת וָלֵב · אֵין דָּבָר נֶעְלָם מִמָּךְ · וְאֵין נִסְתָּר מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ וּבְכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתְּרַחֵם עָלֵינוּ וְתִמְחוֹל לָנוּ עַל כָּל־חַטֹּאתֵינוּ וּתְכַפֵּר לָנוּ עַל כָּל־עֲוֹנוֹתֵינוּ וְתִמְחוֹל וְתִסְלַח לָנוּ עַל כָּל־פְּשָׁעֵינוּ:

ואם ירצה לומר כל הסדר המגלה לקמן בתפלת יום כפור:

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שאם חטאתי עויתי פשעתי לפניך ופגמתי באות (י) של שמך הגדול (יהוה) בביטול ק"ש ובאות (א) של (אדני) ונתחייבתי בבית דינך הצדק סקילה או כיוצא בה הרי אני מקבל עלי סקילה והריני כאילו נסקלתי על ידי אות (א) של שם (אדני) בבית דין הגדול שבירושלים על דבר כבוד שמך:

ואם חטאתי עויתי פשעתי לפניך ופגמתי באות (ה) ראשונה של שמך הגדול (יהוה) בביטול תפילין ובאות (ד) של (אדני) ונתחייבתי בדינך הצדק שריפה או כיוצא בה הריני מקבל עלי שריפה והריני כאילו נשרפתי ע"י אות (ד) של (אדני) בבית דין הגדול שבירושלים על דבר כבוד שמך:

ואם חטאתי עויתי פשעתי לפניך ופגמתי באות (ו) של שמך הגדול (יהוה) בביטול ציצית ובאות (נ) של שמך (אדני) ונתחייבתי לפניך בדינך הצדק הרג או כיוצא בו הריני מקבל עלי הרג והריני כאילו נהרגתי ע"י אות (נ) של (אדני) בבית דין הגדול שבירושלים על דבר כבוד שמך:

ואם חטאתי עויתי פשעתי לפניך ופגמתי באות (ה) אחרונה שבשמך הגדול (יהוה) בביטול תפלה ובאות (יוד) של (אדני) ונתחייבתי בדינך הצדק חנק או כיוצא בו הריני מקבל עלי חנק והריני כאילו נחנקתי ע"י אות (י) של (אדני) בבית דין הגדול שבירושלים על דבר כבוד שמך:

אָנָּא בְּכֹחַ גְּדֻלַּת יְמִינְךָ תַּתִּיר צְרוּרָה	אב"ג ית"ץ
קַבֵּל רִנַּת עַמְּךָ שַׂגְּבֵנוּ טַהֲרֵנוּ נוֹרָא ·	קר"ע שט"ן
נָא גִבּוֹר דּוֹרְשֵׁי יִחוּדְךָ כְּבָבַת שָׁמְרֵם ·	נג"ד יכ"ש
בָּרְכֵם טַהֲרֵם רַחֲמֵי צִדְקָתְךָ תָּמִיד גָּמְלֵם ·	בט"ר צת"ג
חֲסִין קָדוֹשׁ בְּרוֹב טוּבְךָ נַהֵל עֲדָתֶךָ ·	חק"ב טנ"ע
יָחִיד גֵּאֶה לְעַמְּךָ פְּנֵה זוֹכְרֵי קְדֻשָּׁתֶךָ ·	יג"ל פז"ק
שַׁוְעָתֵנוּ קַבֵּל וּשְׁמַע צַעֲקָתֵנוּ יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת	שק"ו צי"ת

בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

*) לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד: ב בְּבוֹא אֵלָיו נָתָן הַנָּבִיא כַּאֲשֶׁר־בָּא
אֶל־בַּת־שָׁבַע: ג חָנֵּנִי אֱלֹהִים כְּחַסְדֶּךָ כְּרֹב רַחֲמֶיךָ
מְחֵה פְשָׁעָי: ד הֶרֶב כַּבְּסֵנִי מֵעֲוֹנִי וּמֵחַטָּאתִי טַהֲרֵנִי: ה כִּי

*) תהלים נא.

פְּשָׁעַי אֲנִי אֵדָע וְחַטָּאתִי נֶגְדִּי תָמִיד: ו לְךָ לְבַדְּךָ ׀ חָטָאתִי
וְהָרַע בְּעֵינֶיךָ עָשִׂיתִי לְמַעַן־תִּצְדַּק בְּדָבְרֶךָ תִּזְכֶּה בְשָׁפְטֶךָ:
ז הֵן־בְּעָווֹן חוֹלָלְתִּי וּבְחֵטְא יֶחֱמַתְנִי אִמִּי: ח הֵן אֱמֶת חָפַצְתָּ
בַטֻּחוֹת וּבְסָתֻם חָכְמָה תוֹדִיעֵנִי: ט תְּחַטְּאֵנִי בְאֵזוֹב וְאֶטְהָר
תְּכַבְּסֵנִי וּמִשֶּׁלֶג אַלְבִּין: י תַּשְׁמִיעֵנִי שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה תָּגֵלְנָה
עֲצָמוֹת דִּכִּיתָ: יא הַסְתֵּר פָּנֶיךָ מֵחֲטָאָי וְכָל־עֲוֺנֹתַי מְחֵה:
יב לֵב טָהוֹר בְּרָא־לִי אֱלֹהִים וְרוּחַ נָכוֹן חַדֵּשׁ בְּקִרְבִּי: יג אַל־
תַּשְׁלִיכֵנִי מִלְּפָנֶיךָ וְרוּחַ קָדְשְׁךָ אַל־תִּקַּח מִמֶּנִּי: יד הָשִׁיבָה לִּי
שְׂשׂוֹן יִשְׁעֶךָ וְרוּחַ נְדִיבָה תִסְמְכֵנִי: טו אֲלַמְּדָה פֹשְׁעִים דְּרָכֶיךָ
וְחַטָּאִים אֵלֶיךָ יָשׁוּבוּ: טז הַצִּילֵנִי מִדָּמִים ׀ אֱלֹהִים אֱלֹהֵי תְּשׁוּעָתִי
תְּרַנֵּן לְשׁוֹנִי צִדְקָתֶךָ: יז אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:
יח כִּי ׀ לֹא־תַחְפֹּץ זֶבַח וְאֶתֵּנָה עוֹלָה לֹא תִרְצֶה: יט זִבְחֵי אֱלֹהִים
רוּחַ נִשְׁבָּרָה לֵב־נִשְׁבָּר וְנִדְכֶּה אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה: כ הֵיטִיבָה
בִרְצוֹנְךָ אֶת־צִיּוֹן תִּבְנֶה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלִָם: כא אָז תַּחְפֹּץ זִבְחֵי־צֶדֶק
עוֹלָה וְכָלִיל אָז יַעֲלוּ עַל־מִזְבַּחֲךָ פָרִים:

א) שִׁיר לַמַּעֲלוֹת אֶשָּׂא עֵינַי אֶל־הֶהָרִים מֵאַיִן יָבֹא עֶזְרִי: ב עֶזְרִי
מֵעִם יְהוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: ג אַל־יִתֵּן לַמּוֹט רַגְלֶךָ אַל־
יָנוּם שֹׁמְרֶךָ: ד הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל: ה יְהוָה
שֹׁמְרֶךָ יְהוָה צִלְּךָ עַל־יַד יְמִינֶךָ: ו יוֹמָם הַשֶּׁמֶשׁ לֹא־יַכֶּכָּה וְיָרֵחַ
בַּלָּיְלָה: ז יְהוָה יִשְׁמָרְךָ מִכָּל־רָע יִשְׁמֹר אֶת־נַפְשֶׁךָ: ח יְהוָה יִשְׁמָר־
צֵאתְךָ וּבוֹאֶךָ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם:

ב) גָּד גְּדוּד יְגוּדֶנּוּ וְהוּא יָגֻד עָקֵב: עָקֵב יָגֻד וְהוּא יְגוּדֶנּוּ גְּדוּד
גָּד ג״פ: ג) אִם־תִּשְׁכַּב לֹא־תִפְחָד וְשָׁכַבְתָּ וְעָרְבָה שְׁנָתֶךָ ג״פ:
בְּטוֹב אָלִין אָקִיץ בְּרַחֲמִים ג״פ: ד) לִישׁוּעָתְךָ קִוִּיתִי יְהוָה ג״פ:
ה) אַתָּה סֵתֶר לִי מִצַּר תִּצְּרֵנִי רָנֵּי פַלֵּט תְּסוֹבְבֵנִי סֶלָה ג״פ:
ו) תּוֹדִיעֵנִי אֹרַח חַיִּים שֹׂבַע שְׂמָחוֹת אֶת־פָּנֶיךָ נְעִמוֹת בִּימִינְךָ
נֶצַח ג״פ: ז) אַתָּה תָקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן כִּי־עֵת לְחֶנְנָהּ כִּי־בָא מוֹעֵד:

כתנא

א) תהלים קכא. ב) בראשית מט יט. ג) משלי ג כד. ד) בראשית מט יח. ה) תהלים לב ז. ו) שם טז יא.
רדלה
ז) שם קב יד.

כִּדְנָה תֵּאמְרוּן לְהוֹם אֱלָהַיָּא דִּי־שְׁמַיָּא וְאַרְקָא לָא עֲבַדוּ יֵאבַדוּ מֵאַרְעָא וּמִן־תְּחוֹת שְׁמַיָּא אֵלֶּה: בְּיָדְךָ אַפְקִיד רוּחִי פָּדִיתָה אוֹתִי יְהוָֹה אֵל אֱמֶת:

רבון העולמים אתה בראת עולמך ברצונך הטוב כפי מה שעלה במחשבתך הקדומה ובראת השמים וכל צבאם והארץ וכל אשר עליה ואדם עליה בראת ונפחת באפו נשמת חיים למען יכיר גדלך ותפארתך ואתה מהיה את כלם כי אתה נשמה לכל הנשמות וחיות לכל חי ואתה הוא (יהוה אלהי) הנה אפקיד נפשי ורוחי ונשמתי בידך הטהורה והנאמנה ואתה הוא (יהוה אלהי) תטהר אותם מכל טומאה וחלאה שנדבק בהם ע"י מעשי הרעים ותחזירם לי בנחת והשקט ובבטח ועשה יהו"ה אלה"י שיעיר אותי בחצות הלילה ממש לקום על משמרתי להתפלל לפניך יהו"ה אלה"י וללמוד תורתך כי אתה הוא יהו"ה אלה"י סייעני וזכני במצוה הזאת שאקום בכל לילה בחצות ממש ואל יארע לי שום חלי ראש ושום צער ג ונזק מזה כי אתה שומע תפלת עמך ישראל ד ברחמים. ברוך שומע תפלה: עורה כבודי עורה הנבל וכנור אעירה שחר: תורה צוה לנו משה מורשה קהלת יעקב:

יש לומר קודם השינה כדי לפרנסה · מזמור לדוד ה' רועי וכו' · צריך ליזהר בנטילת ידים קודם השינה ולאחר השינה גם לשפוך מים אלל המטה אחר שתשמים · והכותב בזוכר לומר זה כלהם:

עטיפא בקיטפא אזדמנת שרי שרי לא תיעול ולא תינפוק לא דידך ולא בעדבך תוב תוב ימא ארגישת גלגלוי לך קראן בחולקא קדישא אחידנא בקדושא דמלכא אתעטפנא · (ולהפיא ליה לרישיה ולאתתיה עד שעתא הדא)

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמַּפִּיל חֶבְלֵי שֵׁנָה עַל עֵינַי וּתְנוּמָה עַל עַפְעַפַּי וּמֵאִיר לְאִישׁוֹן בַּת עָיִן: וִיהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָֹה אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁתַּשְׁכִּיבֵנִי לְשָׁלוֹם וְתַעֲמִידֵנִי לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם וְאַל יְבַהֲלוּנִי רַעְיוֹנַי וַחֲלוֹמוֹת רָעִים וְהִרְהוּרִים רָעִים וּתְהֵא מִטָּתִי שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ וְהָאֵר עֵינַי פֶּן אִישַׁן הַמָּוֶת: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה הַמֵּאִיר לָעוֹלָם כֻּלּוֹ בִּכְבוֹדוֹ:

ע) דניאל י׳ ל׳. ב) [illegible]

הערה לתיקון חצות והיא הוספת ביאור למ"ש בלק"א פ' מ"ג ע"פ מה ששמעתי ממורי ז"ל בענין יראה פנימית והיצונית דיראה פנימית יראה בושת ד"מ כמו שיש בושה לפני אדם גדול בדורו ולדיק כו' שהבושה היא מפנימיותו ולא מחיצוניותו וזו היא יראה עילאה להתבושש מאור א"ס ב"ה המלובש בחכמה עילאה כ"ח מ"ה דכולא קמיה כלא ממש חשיבא וע"י בטול זה שהחכמה תחיה וכו' וכמ"ש כפתו בהג"ה ומוח נמשכה ג"כ הבושה וכו' וזהו י' של שם הוי"ה ב"ה: ויראה חיצונית היא ד"מ כמו היראה ופחד ממלך גדול ונורא: שבחינת גדולת מלכותו היא מבחי' חיצוניותו שהיא התפשטות מלכותו על ארצות ומדינות רבות ורבי רבבות אנשים כו' וזהו ה' אחרונה של שם הוי"ה ב"ה שיש לה התפשטות אורך ורוחב כו' המורה על בחינות התפשטות מלכותו מלכות כל עולמים בלי גבול ותכלית ובבחינת א"ס ממש · כי מדת מלכותו מיוחדת בו ית' בתכלית היחוד ומה שהעולמות והנבראים שבתוכם הן בבחי' גבול ותכלית הוא מחמת לצמצומים רבים ועצומים לצמצם האור והחיות הנמשך ממדת מלכותו יתברך וזאת היא מעלת ומדרגת המלאכים והנשמות זו על זו גבוה מעל גבוה כו' כי לפי רבוי הצמצומים באור הנמשך ממלכותו ית' ככה יתמעט האור והחיות המחיה ומהוה את הנשמה או את המלאך מאין ליש וככה מתמעט מדת היראה והפחד בנשמה או במלאך · ואם תפול אימתה ופחד על איזה מלאך ביותר שאת ממעלת ובחינת מדרגתו אז יתבטל ממציאותו ויחזור למקורו והיה כלא היה · וזה שארז"ל הושיט הקב"ה אצבעו הקטנה ביניהם ושרפם אצבעו הקטנה דייקא היא מדת מלכותו מדרגה העשירית שבי"ס:

והנה זאת היא תורת האדם בעולם הזה ראשית עבודתו לקבל עליו עול מלכותו ית' להמשיך עליו פחד ואימת המלך הקב"ה איש איש כפי שכלו ודעתו והתבוננותו בעומק תבונתו בבחינת גדולת מלכותו מלכות כל עולמים למעלה עד אין קץ ולמטה עד אין תכלית וכן לד' ספרין וכו' וכן בבחינת הזמן ה' מלך מלך וימלוך כו' לעולם ועד עד אין קץ ותכלית כו' וכל קבלה והמשכה זו שהאדם מקבל עליו עול מלכותו וממשיך עליו פחד ואימה ומייגע עצמו ביראה יגיעת נפשו וכו' כל זאת אינה רק בחי' העלאת מ"ן שהיא בחי' אתערותא דלתתא: אך עיקר היראה היא הבאה מלמעלה באתערותא דלעילא דהיינו שתפול עליו מלמעלה אימתה ופחד ה' בלבו כאשר יוכל שאת בנפשו האלהית לפי ערך מקור חוצבה ברבוי הצמצומים שלא תתבטל כו' והנה מעלת ויתרון יראה זו הבאה מלמעלה על בחינת היראה שהאדם ממשיך על עצמו ביגיעת נפש כו' ואפילו על האהבה שהאדם מוליד בנפשו מרוח בינתו בגדולת א"ס ב"ה וכן על בחינת היראה עילאה יראה בושת שבנפש היא כמעלת ויתרון האור על החושך ממש כי זו שבאה מלמעלה היא בחינת אלהות ממדת מלכותו יתברך שבאצילות המיוחדת במאצילה בא"ס ב"ה וזו שהאדם ממשיך ע"ע היא ממדת היראה הכלולה בנפשו ממש וכן האהבה כנודע שכל נפש מישראל כלולה מי"ס דעשיה או דיצירה כו' רק שע"י התבוננות הן יוצאות מההעלם אל הגילוי לכן גם כן אינה שוה בכל נפש כי יש מתעורר במיעוט התבוננות ס' ונדבר קטן מתפעל כו':

והנה אחר שהגיע האדם למעלת ומדרגת היראה הבאה מלמעלה ממלכותו יתברך שבאצילות אזי ממילא יעלה ויבא ויגיע לבחינת ומדרגת אהבה רבה הבאה מלמעלה מאליה וממילא בבחינת מתנה כי דרכו של איש לחזר אחר אשה כו' ולכן נקרא מדת יראה זו זה השער לה' כו' בזאת יבא אהרן כו' אך בחינת האהבה שהאדם מוליד בנפשו על ידי התבוננותו היא בחי' העלאת מ"ן ואתערותא דלתתא לבחינת האהבה שבאה מלמעלה באתערותא דלעילא ממדת חסד והאהבה שבאצילות שהיא בחינת אלהות וכן מה שמייגע נפשו להמשיך עליו יראה עילאה יראה בושת היא העלאת מ"ן ואתערותא דלתתא ליראה עילאה העליונה האמתית וכו':

והנה מודעת זאת למבקשי ה' יבינו כל כי לעתים רחוקים בעת רצון למעלה יצוה ה' חסדו ויאיר עליהם אור האהבה ותתלהב נפשם בלבם ולהט שלהבת העולה מאליה וממילא · ובאה מלמעלה בבחינת מתנה והיא מלתא דבכיא · אבל לא שכיחא כלל שתפול אימתה ופחד על נפשם מלמעלה מאליה וממילא והסיבה לזה היא בחינת גלות השכינה שירדה הארתה והשפעתה ונתלבשה בלבוש שק החיצונים שמכלכלם הקליפות כמ"ש בזוה"ק פרשה פקודי · אך לסיבת האהבה באה מלמעלה מאליה בקבישות כל אימת שירצה האדם לעורר נפשו באתערותא דלתתא בהתבוננות כו' וזהו דבר שא"א בלי קדימת היראה הבאה מלמעלה כי זה השער לה' כו' והדרש של אש ה' כנ"ל:

והעצה הישרה לזה להתאבל ולשית לער בנפשו על מניעת והסתלקות יראה ממש המקרא חורבן ירושלים יר"ה של"ס בסבת גלות השכינה היא הארת מדת פחד מלכותו יתברך המלובש

תיקון חצות

בלבוש שק אשר הלבשנו בעונותינו בפריקת עול מלכות שמים בביטול מ"ע ותלמוד תורה כנגד כולם והמשיך עלינו עול ד"א שהוא פחד חיצוני פן יחסר לחמו וכי האי גוונא שארי יראות חיצוניות המסירים לבב האדם מעבודת קונו וגורמים לפרוק עול תורה ועבודה ויעקב חבל נחלתו כתיב והמשל המושך בחבל מלמעלה כו' שלכן ממשיכים ומורידים כביכול ג"כ הארת מדת פחד מלכותו ית' שורש נשמותינו ג"כ לשורש החיצונים כו' כנ"ל וכנודע :

והנה כל המעמיק דעתו ותבונתו בגדולת א"ס ב"ה הממלא כ"ע וסובב כ"ע וכולא קמיה כלא חשיב כו' יבכה במר נפשו על היותו גרמא בנזקין להוריד הארת כבוד מלכותו ית' בבחי' גלות לחיצונים שבהיכלות הנ"ע המגביהין עצמן כנשר לומר ידינו רמה ולא ה' • לי יאורי ואני עשיתיני כו' הצדיקים המנפלים נפשם וגופם לה' ליכלל וליבטל באורו ית' שפכו דמם כמים להיות ביטול זה נגד רצונם ודעתם וזהו חרפתם אשר חרפו וגו' וזהו על נהרות בבל • נהרות הוא מל' המשכה • בבל הם החיצונים כי שם בלל ה' וגו' • והנה כל ההמשכות אנו המשכנו ושם הייתו וזהו שם ישבנו כו' אעלה את ירושלים על ראש שמחתי דייקא פירוש שמחת הנפש בה' כשמשכלת ומתבוננת בגדולת ה' ונולדה חיבת האהבה והשמחה אזי צריך לעורר אח"כ מדת יראה עליונה מהן הבאה מלמעלה והוא בחינת ירושלים כנ"ל ועד"ז יבוארו כל הפסוקים :

והנה מאמר שמתאבל על מניעת והסתלקות היראה מכל: כליו הקב"ה כאילו כו' ולזאת אין מניעתה מונעת מלחול ומלשרות על נפשו בחינת האהבה הבאה מלמעלה מאליה שאינה בבחינת גלות כמו היראה וד"ל: אך לא די באנינות וצער בלב כי אם להראות אבילות בפ"מ ליסב על הארץ כו' מפני שמדת מלכות נקרא בשם כבוד מלכותו וזהו עיקר מהות מדת המלוכה כמאמרם ז"ל מלך שמחל על כבודו אין כבודו מחול ואין כבוד אלא בדבר הנראה בראייה חושיית בפ"מ וד"ל :

ואחר הדברים והאמת האלה כל החי אשר נגע יראת ה' בלבם יסירו מסוה הבושה ויתאספו אגודות אגודות עשרה או פחות או אפילו ביחידות ויעשו כסדר תיקון חצות הנדפס בסידורים והגם שהזמן המובחר הוא בחצות האמיתי דוקא (דלא כמ"א) אעפ"כ אין זה לעכב אלא תחלת זמנה ה"א מתחלת האשמורה התיכונה כמ"ש בזוהר פ' ויקהל שהן שתי שעות לפני חצות האמיתי בקיץ ובחורף • וסוף זמנה נמשך עד אור היום למי שלא היה יכול להקדים • כמ"ש בפע"ח ולשומעים יונעם ותבא עליהם ברכת חז"ל שכל המתאבל על ירושלים זוכה ורואה בשמחתה לעתיד דכתיב שמחו את ירושלים וגילו בה כל אוהביה שישו אתה משוש וגו' • כן יהי רצון אמן :

ישב על הארץ אצל המזוזה שבפתח ורגליו יחפים ממנעל ויתן אפר מקלה על מצחו במקום הנחת תפילין ובשומו האפר יאמר :

לָשׂוּם ׀ לַאֲבֵלֵי צִיּוֹן לָתֵת לָהֶם פְּאֵר תַּחַת אֵפֶר:

א עַל־נַהֲרוֹת ׀ בָּבֶל שָׁם יָשַׁבְנוּ גַּם־בָּכִינוּ בְּזָכְרֵנוּ אֶת־צִיּוֹן: ב עַל־
עֲרָבִים בְּתוֹכָהּ תָּלִינוּ כִּנֹּרוֹתֵינוּ: ג כִּי שָׁם שְׁאֵלוּנוּ שׁוֹבֵינוּ
דִּבְרֵי־שִׁיר וְתוֹלָלֵינוּ שִׂמְחָה שִׁירוּ לָנוּ מִשִּׁיר צִיּוֹן: ד אֵיךְ נָשִׁיר
אֶת־שִׁיר יְהוָה עַל אַדְמַת נֵכָר: ה אִם־אֶשְׁכָּחֵךְ יְרוּשָׁלִָם תִּשְׁכַּח
יְמִינִי: ו תִּדְבַּק לְשׁוֹנִי ׀ לְחִכִּי אִם־לֹא אֶזְכְּרֵכִי אִם־לֹא אַעֲלֶה אֶת־
יְרוּשָׁלִַם עַל רֹאשׁ שִׂמְחָתִי: ז זְכֹר יְהוָה ׀ לִבְנֵי אֱדוֹם אֵת יוֹם
יְרוּשָׁלִָם הָאֹמְרִים עָרוּ ׀ עָרוּ עַד הַיְסוֹד בָּהּ: ח בַּת־בָּבֶל הַשְּׁדוּדָה
אַשְׁרֵי שֶׁיְשַׁלֶּם־לָךְ אֶת־גְּמוּלֵךְ שֶׁגָּמַלְתְּ לָנוּ: ט אַשְׁרֵי שֶׁיֹּאחֵז
וְנִפֵּץ אֶת־עֹלָלַיִךְ אֶל־הַסָּלַע:

ש) ישעיה סא ג.

א מִזְמוֹר לְאָסָף אֱלֹהִים בָּאוּ גוֹיִם ׀ בְּנַחֲלָתֶךָ טִמְּאוּ אֶת־הֵיכַל
קָדְשֶׁךָ שָׂמוּ אֶת־יְרוּשָׁלִַם לְעִיִּים׃ ב נָתְנוּ אֶת־נִבְלַת
עֲבָדֶיךָ מַאֲכָל לְעוֹף הַשָּׁמָיִם בְּשַׂר חֲסִידֶיךָ לְחַיְתוֹ־אָרֶץ׃ ג שָׁפְכוּ
דָמָם ׀ כַּמַּיִם סְבִיבוֹת יְרוּשָׁלִָם וְאֵין קוֹבֵר׃ ד הָיִינוּ חֶרְפָּה לִשְׁכֵנֵינוּ
לַעַג וָקֶלֶס לִסְבִיבוֹתֵינוּ׃ ה עַד־מָה יְהֹוָה תֶּאֱנַף לָנֶצַח תִּבְעַר
כְּמוֹ־אֵשׁ קִנְאָתֶךָ׃ ו שְׁפֹךְ חֲמָתְךָ אֶל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא־יְדָעוּךָ
וְעַל־מַמְלָכוֹת אֲשֶׁר בְּשִׁמְךָ לֹא קָרָאוּ׃ ז כִּי־אָכַל אֶת־יַעֲקֹב וְאֶת־
נָוֵהוּ הֵשַׁמּוּ׃ ח אַל תִּזְכָּר־לָנוּ עֲוֹנֹת רִאשֹׁנִים מַהֵר יְקַדְּמוּנוּ
רַחֲמֶיךָ כִּי דַלּוֹנוּ מְאֹד׃ ט עָזְרֵנוּ ׀ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ עַל־דְּבַר כְּבוֹד־
שְׁמֶךָ וְהַצִּילֵנוּ וְכַפֵּר עַל־חַטֹּאתֵינוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ׃ י לָמָּה ׀ יֹאמְרוּ
הַגּוֹיִם אַיֵּה אֱלֹהֵיהֶם יִוָּדַע בַּגּוֹיִם לְעֵינֵינוּ נִקְמַת דַּם־עֲבָדֶיךָ
הַשָּׁפוּךְ׃ יא תָּבוֹא לְפָנֶיךָ אֶנְקַת אָסִיר כְּגֹדֶל זְרוֹעֲךָ הוֹתֵר בְּנֵי
תְמוּתָה׃ יב וְהָשֵׁב לִשְׁכֵנֵינוּ שִׁבְעָתַיִם אֶל־חֵיקָם חֶרְפָּתָם אֲשֶׁר
חֵרְפוּךָ אֲדֹנָי׃ יג וַאֲנַחְנוּ עַמְּךָ ׀ וְצֹאן מַרְעִיתֶךָ נוֹדֶה לְּךָ לְעוֹלָם
לְדֹר וָדֹר נְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ׃

א זְכֹר יְהֹוָה מֶה־הָיָה לָנוּ הַבִּיט* וּרְאֵה אֶת־חֶרְפָּתֵנוּ׃ ב נַחֲלָתֵנוּ
נֶהֶפְכָה לְזָרִים בָּתֵּינוּ לְנָכְרִים׃ ג יְתוֹמִים הָיִינוּ וְאֵין אָב
אִמֹּתֵינוּ כְּאַלְמָנוֹת׃ ד מֵימֵינוּ בְּכֶסֶף שָׁתִינוּ עֵצֵינוּ בִּמְחִיר יָבֹאוּ׃
ה עַל צַוָּארֵנוּ נִרְדָּפְנוּ יָגַעְנוּ °לֹא הוּנַח־לָנוּ׃ ו מִצְרַיִם נָתַנּוּ יָד
אַשּׁוּר לִשְׂבֹּעַ לָחֶם׃ ז אֲבֹתֵינוּ חָטְאוּ *אֵינָם °אֲנַחְנוּ עֲוֹנֹתֵיהֶם
סָבָלְנוּ׃ ח עֲבָדִים מָשְׁלוּ בָנוּ פֹּרֵק אֵין מִיָּדָם׃ ט בְּנַפְשֵׁנוּ נָבִיא
לַחְמֵנוּ מִפְּנֵי חֶרֶב הַמִּדְבָּר׃ י עוֹרֵנוּ כְּתַנּוּר נִכְמָרוּ מִפְּנֵי זַלְעֲפוֹת
רָעָב׃ יא נָשִׁים בְּצִיּוֹן עִנּוּ בְּתֻלֹת בְּעָרֵי יְהוּדָה׃ יב שָׂרִים בְּיָדָם
נִתְלוּ פְּנֵי זְקֵנִים לֹא נֶהְדָּרוּ׃ יג בַּחוּרִים טְחוֹן נָשָׂאוּ וּנְעָרִים בָּעֵץ
כָּשָׁלוּ׃ יד זְקֵנִים מִשַּׁעַר שָׁבָתוּ בַּחוּרִים מִנְּגִינָתָם׃ טו שָׁבַת מְשׂוֹשׂ
לִבֵּנוּ נֶהְפַּךְ לְאֵבֶל מְחֹלֵנוּ׃ טז נָפְלָה עֲטֶרֶת רֹאשֵׁנוּ אוֹי־נָא לָנוּ
כִּי חָטָאנוּ׃ יז עַל־זֶה הָיָה דָוֶה לִבֵּנוּ עַל־אֵלֶּה חָשְׁכוּ עֵינֵינוּ׃
יח עַל הַר־צִיּוֹן שֶׁשָּׁמֵם שׁוּעָלִים הִלְּכוּ־בוֹ׃ יט אַתָּה יְהֹוָה לְעוֹלָם

*הביטה קרי. °ולא קרי. *ואינם קרי. °ואנחנו קרי.
ר״ת ה״ו

תֵּשֵׁב כִּסְאֲךָ לְדוֹר וָדוֹר: כ לָמָּה לָנֶצַח תִּשְׁכָּחֵנוּ תַּעַזְבֵנוּ לְאֹרֶךְ
יָמִים: כא הֲשִׁיבֵנוּ יְהוָה אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָ* חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם: כב כִּי
אִם־מָאֹס מְאַסְתָּנוּ קָצַפְתָּ עָלֵינוּ עַד־מְאֹד: הֲשִׁיבֵנוּ יְהוָה אֵלֶיךָ
וְנָשׁוּבָה חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם:

הַבֵּט מִשָּׁמַיִם וּרְאֵה מִזְּבֻל קָדְשְׁךָ וְתִפְאַרְתֶּךָ אַיֵּה קִנְאָתְךָ
וּגְבוּרֹתֶךָ הֲמוֹן מֵעֶיךָ וְרַחֲמֶיךָ אֵלַי הִתְאַפָּקוּ: כִּי־אַתָּה
אָבִינוּ כִּי אַבְרָהָם לֹא יְדָעָנוּ וְיִשְׂרָאֵל לֹא יַכִּירָנוּ אַתָּה יְהוָה אָבִינוּ
גֹּאֲלֵנוּ מֵעוֹלָם שְׁמֶךָ: לָמָּה תַתְעֵנוּ יְהוָה מִדְּרָכֶיךָ תַּקְשִׁיחַ לִבֵּנוּ
מִיִּרְאָתֶךָ שׁוּב לְמַעַן עֲבָדֶיךָ שִׁבְטֵי נַחֲלָתֶךָ: לַמִּצְעָר יָרְשׁוּ עַם־
קָדְשֶׁךָ צָרֵינוּ בּוֹסְסוּ מִקְדָּשֶׁךָ: וְעַתָּה יְהוָה אָבִינוּ אָתָּה אֲנַחְנוּ
הַחֹמֶר וְאַתָּה יֹצְרֵנוּ וּמַעֲשֵׂה יָדְךָ כֻּלָּנוּ: אַל־תִּקְצֹף יְהוָה עַד־
מְאֹד וְאַל־לָעַד תִּזְכֹּר עָוֹן הֵן הַבֶּט־נָא עַמְּךָ כֻלָּנוּ: עָרֵי קָדְשְׁךָ
הָיוּ מִדְבָּר צִיּוֹן מִדְבָּר הָיָתָה יְרוּשָׁלִַם שְׁמָמָה: בֵּית קָדְשֵׁנוּ
וְתִפְאַרְתֵּנוּ אֲשֶׁר הִלְלוּךָ אֲבֹתֵינוּ הָיָה לִשְׂרֵפַת אֵשׁ וְכָל־מַחֲמַדֵּינוּ
הָיָה לְחָרְבָּה: הַעַל־אֵלֶּה תִתְאַפַּק יְהוָה תֶּחֱשֶׁה וּתְעַנֵּנוּ עַד־מְאֹד:
הַטֵּה אֱלֹהַי ׀ אָזְנְךָ וּשְׁמָע פְּקַח עֵינֶיךָ וּרְאֵה שֹׁמְמֹתֵינוּ וְהָעִיר
אֲשֶׁר־נִקְרָא שִׁמְךָ עָלֶיהָ כִּי ׀ לֹא עַל־צִדְקֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים
תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ כִּי עַל־רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים: אֲדֹנָי ׀ שְׁמָעָה אֲדֹנָי ׀ סְלָחָה
אֲדֹנָי הַקֲשִׁיבָה וַעֲשֵׂה אַל־תְּאַחַר לְמַעַנְךָ אֱלֹהַי כִּי־שִׁמְךָ נִקְרָא
עַל־עִירְךָ וְעַל־עַמֶּךָ:

אחר כך תתעורר לקום ותאמר אלו הפסוקים:

הִתְנַעֲרִי מֵעָפָר קוּמִי שְּׁבִי יְרוּשָׁלִָם הִתְפַּתְּחִי מוֹסְרֵי צַוָּארֵךְ
שְׁבִיָּה בַּת־צִיּוֹן: עַל חוֹמֹתַיִךְ יְרוּשָׁלִַם הִפְקַדְתִּי
שֹׁמְרִים כָּל־הַיּוֹם וְכָל־הַלַּיְלָה תָּמִיד לֹא יֶחֱשׁוּ הַמַּזְכִּירִים אֶת־
יְהוָה אַל־דֳּמִי לָכֶם: וְאַל־תִּתְּנוּ דֳמִי לוֹ עַד־יְכוֹנֵן וְעַד־יָשִׂים אֶת־
יְרוּשָׁלִַם תְּהִלָּה בָּאָרֶץ: נִשְׁבַּע יְהוָה בִּימִינוֹ וּבִזְרוֹעַ עֻזּוֹ אִם־אֶתֵּן
אֶת־דְּגָנֵךְ עוֹד מַאֲכָל לְאֹיְבַיִךְ וְאִם־יִשְׁתּוּ בְנֵי־נֵכָר תִּירוֹשֵׁךְ אֲשֶׁר

*ונשובה קרי . *אקוה יתיר ה'. ינעת

א) ישעיה סג טו. ב) שם סג טז. ג) שם סג יז. ד) שם סג יח. ה) שם סד ז. ו) שם סד ח. ז) שם סד ט
ח) שם סד י. ט) שם סד יא. י) דניאל ט יח. כ) שם ט יט. ל) ישעיה נב ב. מ) שם סב ו. נ) שם סב ז.
ס) שם סב ח.

יְגֵעַתְּ בּוֹ: כִּי מְאַסְפָיו יֹאכְלֻהוּ וְהִלְלוּ אֶת־יְהוָה וּמְקַבְּצָיו יִשְׁתֻּהוּ בְּחַצְרוֹת קָדְשִׁי:

אַתָּה תָקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן • כִּי־עֵת לְחֶנְנָהּ כִּי־בָא מוֹעֵד: כִּי־רָצוּ עֲבָדֶיךָ אֶת־אֲבָנֶיהָ וְאֶת־עֲפָרָהּ יְחֹנֵנוּ: בּוֹנֵה יְרוּשָׁלַםִ יְהוָה נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל יְכַנֵּס:

(תיקון לאה) אומרים גם בימים שאין אומרים תחנון ואפילו בשבת ויו"ט ור"ח רק שאין אומרים למנצח יענך ולא למנצח מזמור לדוד בשוא וכו' אבל שאר הסדר אומרים:

שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: ח מִי זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְהוָה עִזּוּז וְגִבּוֹר יְהוָה גִּבּוֹר מִלְחָמָה: ט שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: י מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְהוָה צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה:

⁕ לַמְנַצֵּחַ מַשְׂכִּיל לִבְנֵי־קֹרַח: ב כְּאַיָּל תַּעֲרֹג עַל־אֲפִיקֵי־מָיִם כֵּן נַפְשִׁי תַעֲרֹג אֵלֶיךָ אֱלֹהִים: ג צָמְאָה נַפְשִׁי לֵאלֹהִים לְאֵל חָי מָתַי אָבוֹא וְאֵרָאֶה פְּנֵי אֱלֹהִים: ד הָיְתָה־לִּי דִמְעָתִי לֶחֶם יוֹמָם וָלָיְלָה בֶּאֱמֹר אֵלַי כָּל־הַיּוֹם אַיֵּה אֱלֹהֶיךָ: ה אֵלֶּה אֶזְכְּרָה וְאֶשְׁפְּכָה עָלַי נַפְשִׁי כִּי אֶעֱבֹר בַּסָּךְ אֶדַּדֵּם עַד־בֵּית־אֱלֹהִים בְּקוֹל־רִנָּה וְתוֹדָה הָמוֹן חוֹגֵג: ו מַה־תִּשְׁתּוֹחֲחִי נַפְשִׁי וַתֶּהֱמִי עָלָי הוֹחִלִי לֵאלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדֶנּוּ יְשׁוּעוֹת פָּנָיו: ז אֱלֹהַי עָלַי נַפְשִׁי תִשְׁתּוֹחָח עַל־כֵּן אֶזְכָּרְךָ מֵאֶרֶץ יַרְדֵּן וְחֶרְמוֹנִים מֵהַר מִצְעָר: ח תְּהוֹם אֶל־תְּהוֹם קוֹרֵא לְקוֹל צִנּוֹרֶיךָ כָּל־מִשְׁבָּרֶיךָ וְגַלֶּיךָ עָלַי עָבָרוּ: ט יוֹמָם יְצַוֶּה יְהוָה חַסְדּוֹ וּבַלַּיְלָה שִׁירֹה עִמִּי תְּפִלָּה לְאֵל חַיָּי: י אוֹמְרָה לְאֵל סַלְעִי לָמָה שְׁכַחְתָּנִי לָמָּה־קֹדֵר אֵלֵךְ בְּלַחַץ אוֹיֵב: יא בְּרֶצַח בְּעַצְמוֹתַי חֵרְפוּנִי צוֹרְרָי בְּאָמְרָם אֵלַי כָּל־הַיּוֹם אַיֵּה אֱלֹהֶיךָ: יב מַה־תִּשְׁתּוֹחֲחִי נַפְשִׁי וּמַה־תֶּהֱמִי עָלָי הוֹחִילִי לֵאלֹהִים כִּי־עוֹד אוֹדֶנּוּ יְשׁוּעֹת פָּנַי וֵאלֹהָי:

⁕ שָׁפְטֵנִי אֱלֹהִים וְרִיבָה רִיבִי מִגּוֹי לֹא־חָסִיד מֵאִישׁ מִרְמָה וְעַוְלָה תְפַלְּטֵנִי: ב כִּי־אַתָּה אֱלֹהֵי מָעוּזִּי לָמָה זְנַחְתָּנִי

למה

ישעיה סב ט. ב) תהלים קב יד. ג) שם קב טו. ד) שם קמז ב. ה) שם כד. ו) שם מב. ז) שם מג.

לָמָּה־קֹדֵר אֶתְהַלֵּךְ בְּלַחַץ אוֹיֵב: ג שְׁלַח־אוֹרְךָ וַאֲמִתְּךָ הֵמָּה
יַנְחוּנִי יְבִיאוּנִי אֶל־הַר־קָדְשְׁךָ וְאֶל־מִשְׁכְּנוֹתֶיךָ: ד וְאָבוֹאָה | אֶל־
מִזְבַּח אֱלֹהִים אֶל־אֵל שִׂמְחַת גִּילִי וְאוֹדְךָ בְכִנּוֹר אֱלֹהִים אֱלֹהָי:
ה מַה־תִּשְׁתּוֹחֲחִי | נַפְשִׁי וּמַה־תֶּהֱמִי עָלָי הוֹחִילִי לֵאלֹהִים כִּי־עוֹד
אוֹדֶנּוּ יְשׁוּעֹת פָּנַי וֵאלֹהָי:

* לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד: ב יַעַנְךָ יְהוָה בְּיוֹם צָרָה יְשַׂגֶּבְךָ שֵׁם
אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: ג יִשְׁלַח־עֶזְרְךָ מִקֹּדֶשׁ וּמִצִּיּוֹן יִסְעָדֶךָּ:
ד יִזְכֹּר כָּל־מִנְחֹתֶךָ וְעוֹלָתְךָ יְדַשְּׁנֶה־סֶּלָה: ה יִתֶּן־לְךָ כִלְבָבֶךָ
וְכָל־עֲצָתְךָ יְמַלֵּא: ו נְרַנְּנָה | בִּישׁוּעָתֶךָ וּבְשֵׁם־אֱלֹהֵינוּ נִדְגֹּל
יְמַלֵּא יְהוָה כָּל־מִשְׁאֲלוֹתֶיךָ: ז עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי הוֹשִׁיעַ יְהוָה
מְשִׁיחוֹ יַעֲנֵהוּ מִשְּׁמֵי קָדְשׁוֹ בִּגְבֻרוֹת יֵשַׁע יְמִינוֹ: ח אֵלֶּה בָרֶכֶב
וְאֵלֶּה בַסּוּסִים וַאֲנַחְנוּ | בְּשֵׁם־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נַזְכִּיר: ט הֵמָּה כָּרְעוּ
וְנָפָלוּ וַאֲנַחְנוּ קַּמְנוּ וַנִּתְעוֹדָד: י יְהוָה הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ
בְיוֹם־קָרְאֵנוּ:

* לְדָוִד מִזְמוֹר לַיהוָה הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ: ב כִּי־
הוּא עַל־יַמִּים יְסָדָהּ וְעַל־נְהָרוֹת יְכוֹנְנֶהָ: ג מִי־יַעֲלֶה
בְהַר יְהוָה וּמִי יָקוּם בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ: ד נְקִי כַפַּיִם וּבַר לֵבָב אֲשֶׁר
לֹא־נָשָׂא לַשָּׁוְא נַפְשׁוֹ וְלֹא נִשְׁבַּע לְמִרְמָה: ה יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת
יְהוָה וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ: ו זֶה דּוֹר דֹּרְשָׁו מְבַקְשֵׁי פָנֶיךָ יַעֲקֹב
סֶלָה: ז שְׂאוּ שְׁעָרִים | רָאשֵׁיכֶם וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבוֹא
מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: ח מִי זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְהוָה עִזּוּז וְגִבּוֹר יְהוָה גִּבּוֹר
מִלְחָמָה: ט שְׂאוּ שְׁעָרִים | רָאשֵׁיכֶם וּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבֹא
מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: י מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְהוָה צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ
הַכָּבוֹד סֶלָה:

* לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מִזְמוֹר שִׁיר: ב אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ וִיבָרְכֵנוּ יָאֵר פָּנָיו
אִתָּנוּ סֶלָה: ג לָדַעַת בָּאָרֶץ דַּרְכֶּךָ בְּכָל־גּוֹיִם יְשׁוּעָתֶךָ:
ד יוֹדוּךָ עַמִּים | אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם: ה יִשְׂמְחוּ וִירַנְּנוּ לְאֻמִּים
כִּי־תִשְׁפֹּט עַמִּים מִישֹׁר וּלְאֻמִּים | בָּאָרֶץ תַּנְחֵם סֶלָה: ו יוֹדוּךָ
עַמִּים | אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם: ז אֶרֶץ נָתְנָה יְבוּלָהּ יְבָרְכֵנוּ

*נפשי קרי *ידרשו קרי

אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ: ח יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים וְיִירְאוּ אוֹתוֹ כָּל־אַפְסֵי־אָרֶץ:

א הַלְלוּיָהּ | אוֹדֶה יְהוָה בְּכָל־לֵבָב בְּסוֹד יְשָׁרִים וְעֵדָה: ב גְּדֹלִים
מַעֲשֵׂי יְהוָה דְּרוּשִׁים לְכָל־חֶפְצֵיהֶם: ג הוֹד־וְהָדָר
פָּעֳלוֹ וְצִדְקָתוֹ עֹמֶדֶת לָעַד: ד זֵכֶר עָשָׂה לְנִפְלְאוֹתָיו חַנּוּן וְרַחוּם
יְהוָה: ה טֶרֶף נָתַן לִירֵאָיו יִזְכֹּר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ: ו כֹּחַ מַעֲשָׂיו
הִגִּיד לְעַמּוֹ לָתֵת לָהֶם נַחֲלַת גּוֹיִם: ז מַעֲשֵׂי יָדָיו אֱמֶת וּמִשְׁפָּט
נֶאֱמָנִים כָּל־פִּקּוּדָיו: ח סְמוּכִים לָעַד לְעוֹלָם עֲשׂוּיִם בֶּאֱמֶת וְיָשָׁר:
ט פְּדוּת | שָׁלַח לְעַמּוֹ צִוָּה לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ קָדוֹשׁ וְנוֹרָא שְׁמוֹ:
י רֵאשִׁית חָכְמָה | יִרְאַת יְהוָה שֵׂכֶל טוֹב לְכָל־עֹשֵׂיהֶם תְּהִלָּתוֹ
עֹמֶדֶת לָעַד:

ב נוֹעַ תָּנוּעַ אֶרֶץ כַּשִּׁכּוֹר וְהִתְנוֹדְדָה כַּמְּלוּנָה וְכָבַד עָלֶיהָ פִּשְׁעָהּ
וְנָפְלָה וְלֹא־תֹסִיף קוּם: ג וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יִפְקֹד יְהוָה עַל־
צְבָא הַמָּרוֹם בַּמָּרוֹם וְעַל מַלְכֵי הָאֲדָמָה עַל־הָאֲדָמָה:

ד לַמְנַצֵּחַ מִזְמוֹר לְדָוִד: ב בְּבוֹא אֵלָיו נָתָן הַנָּבִיא כַּאֲשֶׁר־בָּא
אֶל־בַּת־שָׁבַע: ג חָנֵּנִי אֱלֹהִים כְּחַסְדֶּךָ כְּרֹב רַחֲמֶיךָ
מְחֵה פְשָׁעָי: ד הֶרֶב כַּבְּסֵנִי מֵעֲוֺנִי וּמֵחַטָּאתִי טַהֲרֵנִי: ה כִּי־
פְשָׁעַי אֲנִי אֵדָע וְחַטָּאתִי נֶגְדִּי תָמִיד: ו לְךָ לְבַדְּךָ | חָטָאתִי
וְהָרַע בְּעֵינֶיךָ עָשִׂיתִי לְמַעַן־תִּצְדַּק בְּדָבְרֶךָ תִּזְכֶּה בְשָׁפְטֶךָ:
ז הֵן־בְּעָווֹן חוֹלָלְתִּי וּבְחֵטְא יֶחֱמַתְנִי אִמִּי: ח הֵן אֱמֶת חָפַצְתָּ
בַטֻּחוֹת וּבְסָתֻם חָכְמָה תוֹדִיעֵנִי: ט תְּחַטְּאֵנִי בְאֵזוֹב וְאֶטְהָר
תְּכַבְּסֵנִי וּמִשֶּׁלֶג אַלְבִּין: י תַּשְׁמִיעֵנִי שָׂשׂוֹן וְשִׂמְחָה תָּגֵלְנָה
עֲצָמוֹת דִּכִּיתָ: יא הַסְתֵּר פָּנֶיךָ מֵחֲטָאָי וְכָל־עֲוֺנֹתַי מְחֵה:
יב לֵב טָהוֹר בְּרָא־לִי אֱלֹהִים וְרוּחַ נָכוֹן חַדֵּשׁ בְּקִרְבִּי: יג אַל־
תַּשְׁלִיכֵנִי מִלְּפָנֶיךָ וְרוּחַ קָדְשְׁךָ אַל־תִּקַּח מִמֶּנִּי: יד הָשִׁיבָה לִּי
שְׂשׂוֹן יִשְׁעֶךָ וְרוּחַ נְדִיבָה תִסְמְכֵנִי: טו אֲלַמְּדָה פֹשְׁעִים דְּרָכֶיךָ
וְחַטָּאִים אֵלֶיךָ יָשׁוּבוּ: טז הַצִּילֵנִי מִדָּמִים | אֱלֹהִים אֱלֹהֵי תְּשׁוּעָתִי
תְּרַנֵּן לְשׁוֹנִי צִדְקָתֶךָ: יז אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:
יח כִּי | לֹא־תַחְפֹּץ זֶבַח וְאֶתֵּנָה עוֹלָה לֹא תִרְצֶה: יט זִבְחֵי אֱלֹהִים

א) תהלים קיא · ב) ישעיה כד כ · ג) שם כד כא · ד) תהלים נא ·

רוּחַ נִשְׁבָּרָה לֵב־נִשְׁבָּר וְנִדְכֶּה אֱלֹהִים לֹא תִבְזֶה׃ כ הֵיטִיבָה בִרְצוֹנְךָ אֶת־צִיּוֹן תִּבְנֶה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלָיִם׃ כא אָז תַּחְפֹּץ זִבְחֵי־צֶדֶק עוֹלָה וְכָלִיל אָז יַעֲלוּ עַל־מִזְבַּחֲךָ פָרִים׃

עַד אָנָה בְּכִיָּה בְּצִיּוֹן וּמִסְפֵּד בִּירוּשָׁלָיִם׃ אַתָּה תָקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן וְתִבְנֶה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלָיִם׃

ואחר התיקון אם קודם חצות ילמוד פרק אחד משניות שכל השונה הלכות מובטח לו כו׳ ואם אחר חצות ילמוד בזוה״ק במאמרים המדברים מענין תפלת חצות לילה:

מאמרי זוהר מענין חצות

ח״א דף ע״ב ע״א **רבי** יהודה קם ליליא חד למלעי באורייתא בפלגו ליליא בבי אושפיזא במתא מחסיא והוה תמן בביתא חד יודאי דאתא בתרי קסירי דקטפירא · פתח רבי יהודה ואמר (בראשית כח) והאבן הזאת אשר שמתי מצבה יהיה בית אלהים · דא הוא אבן שתיה דמתמן אשתיל עלמא ועלה אתבני בי מקדשא · זקף רישיה ההוא יודאי וא״ל האי מלה איך אפשר והא אבן שתיה עד לא אתברי עלמא הות ומינה אשתיל עלמא ואת אמרת והאבן הזאת אשר שמתי מצבה דמשמע דיעקב שוי לה השתא דכתיב (שם) ויקח את האבן אשר שם מראשותיו ותו דיעקב בבית אל הוה והאי אבנא הות בירושלים רבי יהודה לא אסחר רישיה לגביה · פתח ואמר (עמוס ד) הכון לקראת אלהיך ישראל · וכתיב (דברים כז) הסכת ושמע ישראל · מלי דאורייתא בעיין כוונה ומלין דאורייתא בעאן לאתתקנא בגופא ורעותא כחדא · קם ההוא יודאי ואתלבש ויתיב לגביה דר׳ יהודה ואמר זכאין אתון צדיקיא דמשתדלי באורייתא יומא ולילא אמר ליה ר׳ יהודה השתא דכוונת גרמך אימא מליך דנתחבר כחדא דהא מלי דאורייתא בעיין תקונא דגופא ותקונא דלבא ואי לאו בערסאי שכיבנא ובלבאי אמרנא מלין אלא הא תנינן דאפילו חד דיתיב ולעי באורייתא שכינתא אתחברת בהדיה ומה שכינתא הכא ואנא שכיב בערסאי ולא עוד אלא דבעיין צחותא · ותו דכל בר נש (אחרי מות ס״ו) דקם למלעי באורייתא מפלגו ליליא כד אתער רוח צפון (בפלגו דליליא) קב״ה אתי לאשתעשעא עם צדיקיא בגנתא דעדן והוא וכל צדיקיא דבגנתא כלהו צייתין (ליה וצייתין) לאינון מלין דנפקי מפומיה ומה קב״ה וכל צדיקיא מתעדנין למשמע מלי דאורייתא בשעתא דא ואנא אהא שכיב בערסאי אמר ליה השתא אימא מליך · אמר ליה שאילנא על מה דאמרת בפסוקא דא (רזא דאבן שתיה דאמרת) והאבן הזאת אשר שמתי מצבה יהיה בית אלהים · דדא אבן שתיה (השתא דציית למלי) היך אפשר דהא אבן שתיה עד לא אתברי עלמא הות ומינה אשתיל עלמא ואת אמרת אשר שמתי דמשמע דיעקב שוי לה השתא וכתיב ויקח את האבן אשר שם מראשותיו ותו דיעקב בבית אל הוה ואבנא דא הות בירושלים · אמר ליה כל ארעא דישראל אכפל תחותוי והדיא אבן תחותיה הוה · אמר ליה אשר שם כתיב וכתיב והאבן הזאת אשר שמתי מצבה · אמר ליה אי ידעת מלה אימא לה · פתח ואמר (תהלים יז) אני בצדק אחזה פניך אשבעה בהקיץ תמונתך · דוד מלכא חביבותא ודבקותא דיליה בהאי אבן הוה ועלה אמר (שם קיח) אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה ·

כד בעא **לאסתכלא** בחיזו יקרא דמריה נטל להאי אבן בידיה בקדמיתא ולבתר עייל בגין דכל מאן דבעי לאתחזאי קמיה מריה לא אעיל **אלא** בהאי אבן דכתיב (ויקרא טז) בזאת יבא אהרן אל הקדש · ודוד משבח גרמיה ואמר אני בצדק אחזה פניך וכל אשתדלותיה דדוד לאתחזאה בהאי אבן כדקא יאות לגבי דלעילא · ת"ח אברהם אתקין צלותא דצפרא ואודע טיבו דמאריה בעלמא **ואתקין ההיא** שעתא בתקונהא כדקא יאות דכתיב (בראשית כב) וישכם אברהם בבקר · יצחק אתקין צלותא דמנחה ואודע בעלמא דאית דין ואית דיין דיכול לשזבא ולמידן עלמא · יעקב אתקין צלותא דערבית ובגין צלותא דא דאתקין מה דלא אתקין בר נש מקדמת דנא כדקא יאות · בגין כך שבח גרמיה ואמר והאבן **הזאת** אשר שמתי מצבה · דעד ההיא שעתא לא שוי לה **אחרא** כוותיה ובגין **כך ויקח** את האבן אשר שם מראשותיו וישם אותה מצבה · מאי מצבה דהוה נפילה ואוקים לה · ויצק שמן על ראשה דהא ביעקב תליא מלתא למעבד **יתיר** מכל בני עלמא · אתא רבי יהודה ונשקיה · אמר ליה וכל האי ידעת ואת משתדל בסחורתא ומנח חיי עלמא · אמר ליה דהוה דהיקא לי שעתא ואית לי תרין בנין וקיימין כל יומא בבי רב ואנא אשתדלנא על מזונייהו ולמיהב **לון** אגר למרייהו בגין דישתדלון באורייתא · פתח ואמר (מלכים א ג) ושלמה ישב על כסא דוד אביו ותכון מלכותו מאד · מאי שבחא דא אלא דאתקין אבן שתיה ושוי עלה קדש הקדשים וכדין ותכון מלכותו מאד · כתיב (בראשית ט) וראיתיה לזכור ברית עולם · דהא קב"ה תיאובתא דיליה בה תדיר ומאן דלא אתחזי בה לא אעיל **קמי** מאריה ועל דא כתיב וראיתיה לזכור ברית עולם · וראיתיה מאי וראיתיה רזא **הוא** כד"א (יחזקאל ט) והתוית תו על מצחות וגו' לאתחזאה עלייהו · **ואיכא דאמרי דא רשימו** דאת קדישא די בבשרא · אמר רבי יהודה ודאי כלא הוא [ד"א סכי] אבל האי קשת דאתחזי בעלמא ברזא עלאה קיימא וכד יפקון ישראל מן גלותא זמינא **האי** קשת לאתקשטא בגווני ככלה דא דמתקשטא לבעלה · אמר ליה ההוא יודאי כך אמר לי אבא כד הוה מסתלק מעלמא (אמר לי) לא תצפי לרגלוי דמשיחא עד דיתחזי האי קשת בעלמא (ד"א ל"ג בעננא) מתקשטא בגווני נהירין ויתנהיר לעלמא · וכדין צפי ליה למשיח מגלן דכתיב וראיתיה לזכור ברית עולם · והשתא דאתחזיא בגוונין חשוכין מתחזיא לדוכרנא (והיא לזכור) דלא ייתי מבול אבל בההוא זמנא אתחזיא בגווני נהירין ומתקשטא בתקונא ככלה דמתקשטא לבעלה וכדין לזכור ברית עולם וידכר קב"ה להאי ברית דאיהי בגלותא ויקים לה מעפרא ההד (הושע ג) ובקשו את ה' אלהיהם ואת דויד מלכם · וכתיב (ירמיה ל) ועבדו את ה' אלהיהם ואת דוד מלכם אשר אקים להם אשר אקים מעפר כד"א (עמוס ט) אקים את סוכת דוד הנופלת · ועל דא וראיתיה לזכור ברית עולם ולאקמא לה מעפרא ואמר הבי אבא דבגין כך אדכר באורייתא **פורקנא דישראל** ודכורנא דילה **ודא הוא** דכתיב (ישעיה נד) אשר נשבעתי מעבור מי נח עוד על הארץ כן נשבעתי מקצף עליך ומגער בך :

ח"א ת"ב ל"ח **רבי חייא** אמר בשעתא דבר נש שכיב ונאים ונשמתיה נפקת מניה והיא אסהידת ביה בבר נש וכדין דיינין לההוא קלא ההד (מיכה ז) משוכבת חיקך שמור פתחי פיך · מאי טעמא משום **ההיא** אסהידת בבר נש · רבי יהודה אמר כל מה דבר נש עביד בבל יומא נשמתיה אסהידת ביה בבר נש בליליא · תאנא אמר ר' אלעזר בתחלת שעתא קמייתא בליליא כד נשף יממא ועאל שמשא מארי דמפתחן דממנן על שמשא עאל בתריסר תרעין.

מאמרי זוהר מענין חצות

תרעין דפתיחין ביממא בתר דעאל בבלהו כל אינון תרעין סתימין (נ״א פתחין) כרוזא קאים ושרי .אכרזא קאים מאן דקאים ואחיד לאינון מפתחן בתר דסיים. כרוזא כל אינון נטורי עלמא מתכנשין וסלקין לית מאן דפתח (פומא) פטרא. כלא משתככין כדין דינין דלתתא מתערין ואזלין ושאטין בעלמא וסיהרא שארי לאנהרא ומארי דיבבא תקעין ומיללין תקעין תגיינות כדין מתערי שירתא ומזמרין קמי מאריהון כמה מארי תריסין קיימי בקיומייהו ואתערין דינין בעלמא · כדין בני נשא ניימין ונשמתא נפקת ואסהידת סהדותא ואתחייבת בדינא וקב״ה עביד חסד בבר נש ונשמתא תבת לאתרא בפלגות ליליא כד צפורין מתערין סטרא. דצפון אתער ברוחא קם בקיומיה שרביטא דבסטר דרום ובטש בההוא רוחא ושכיך ואתבסם כדין אתער קב״ה בנמוסוי לאשתעשעא עם צדיקיא בגנתא דעדן בההיא שעתא זכאה חולקיה דבר נש דקאים לאשתעשעא באורייתא דהא קב״ה וכל צדיקיא דבגנתא דעדן כולהו צייתין לקליה הה״ד (ש״ר ח) היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני · ולא עוד אלא דקב״ה משיך עליה חד חוטא דחס״ד למהוי (ד״א ל״נ תדיר) נטיר בעלמא דהא עלאין ותתאין נטרין ליה הה״ד (תהלים מב) יומם יצוה ה׳ חסדו ובלילה שירה עמי · אמר רבי חזקיה כל מאן דאשתדל בהאי שעתא באורייתא ודאי אית ליה חולקא תדיר בעלמא דאתי · אמר רבי יוסי מאי טעמא תדיר אמר ליה הכי אוליפנא דכל פלגות ליליא כד קב״ה אתער בגנתא דעדן כל אינון נטיען דגנתא אשתקיין יתיר מההוא נחלא דאקרי נחל קדומים נחל עדנים דלא פסקו מימוי לעלמין כביכול ההוא דקאים ואשתדל באורייתא כאלו ההיא נחלא אתרק על רישיה ואשקי ליה בגו אינון נטיען דבגנתא דעדן (אמר ר׳ יוסי) ולא עוד אלא הואיל וכלהו צדיקיא דבגו גנתא דעדן צייתין ליה חולקא שויין ליה בההוא שקיו דנחלא אשתכח דאית ליה חולקא תדיר בעלמא דאתי · רבי אבא הוה אתי מטבריא לבי טרוניא דחמוי ורבי יעקב בריה הוה עמיה · אערעו בכפר טרשא · כד בעו למשכב אמר רבי אבא למרית דביתא אית הכא תרנגול אמר ליה מארא דביתא אמאי · אמר ליה בגין דקאימנא בפלגות ליליא ממש · אמר ליה לא אצטריך דהא סימנא לי בביתא דהדין מקלא דקמי ערסאי מלינא ליה מיא ונטיף טיף טיף בפלגות ליליא ממש אתרקו כלהו מיא ואתגלגל האי קיטפא ונהים ואשתמע קליה בכל ביתא וכדין הוא פלגות ליליא ממש · וחד סבא הוה לי דהוה קם בכל פלגות ליליא ואשתדל באורייתא ובגיני כך עבד האי אמר רבי אבא בריך רחמנא דשדרני הכא · בפלגות ליליא נהים ההוא גלגלא דקיטפא · קמו רבי אבא ורבי יעקב שמעו לההוא גברא דהוה יתיב בשפולי ביתא ותרין בנוי עמיה והוה אמר כתיב (תהלים קיט) חצות לילה אקום להודות לך על משפטי צדקך · מאי קא חמא דוד דאיהו אמר חצות לילה ולא בחצות לילה אלא חצות לילה ודאי לקב״ה אמר הכי וכי קב״ה הכי אקרי · אין דהא חצות לילה ממש קב״ה אשתכח וסיעתא דיליה וכדין היא שעתא דעייל בגנתא דעדן לאשתעשעא עם צדיקיא · אמר רבי אבא לרבי יעקב ודאי נשתתף בשכינתא ונתחבר כחדא קריבו ויתיבו עמיה אמרו ליה אימא מלה דפומך דשפיר קאמרת · מנא לך האי · אמר לון מלה דא אוליפנא מסבאי ותו הוה אמר דתלת [נ״א יתתולת] שעתא קמייתא דליליא כל דינין דלתתא מתערין ואזלין ושאטין בעלמא בפלגות ליליא ממש קב״ה אתער בגנתא דעדן ודינין דלתתא לא משתכחין וכל נימוסין דלעילא בליליא לא אשתכחו אלא בפלגות ליליא ממש מגלן מאברהם דכתיב (בראשית יד) ויחלק עליהם לילה · במצרים (שמות יב) ויהי בחצי הלילה · **ובאתרין סגיאין באורייתא הכי אשתכח · ודוד הוה ידע · מנא הוה ידע אלא**

הכי

זכי אמר סבא דמלכותא דיליה בהאי (ליליא) תליא ועל דא קאים בההיא שעתא ואמר שירתא ולהכי קרייה לקב"ה חצות לילה ממש אקום להודות לך וגו' · דהא כל דינין תליין מהכא ודינין דמלכותא מהכא משתכחין וההיא שעתא אתקטיר בה דוד וקם ואמר שירתא · אתי רבי אבא ונשקיה אמר ליה ודאי הכי הוא בריך רחמנא דשדרני הכא · ת"ח לילה דינא בכל אתר והא אוקימנא מלי והכי הוא ודאי והא אתער קמי דרבי שמעון · אמר ההוא ינוקא בריה דההוא גברא אי הכי אמאי כתיב חצות לילה · אמר ליה הא אתמר בפלגות ליליא מלכותא דשמיא אתערת אמר אנא שמענא מלה · אמר ליה רבי אבא אימא ברי טב דהא מלה רפימך קלא דבוצינא להוי · אמר אנא שמענא דהא ליליא דינא דמלכותא איהו ובכל אתר דינא הוא והאי , קאמר חצות בגין דינקא בתרי גווני (חצות) בדינא וחסד ודאי פלגותא קדמיתא דינא הוא דהא פלגותא אחרא נהירו אנפהא בסטרא דחסד ועל דא חצות לילה כתיב ודאי · קם רבי אבא ושוי ידוי ברישיה וברכיה אמר ודאי השיבנא דחכמתא לא אשתכח בר באינון זכאי דזכו בה השתא חמינא דאפילו ינוקי בדרא דרבי שמעון זכו לחכמתא עלאה · זכאה אנת רבי שמעון · וי לדרא דאנת תסתלק מניה · יתבו עד צפרא ואשתדלו באורייתא :

ח"א דקל"ז ע"א **פתח** רבי יהודה ואמר (תהלים קלד) הנה ברכו את ה' כל עבדי ה' וגו' · האי קרא אוקמוה · אבל תא חזי הנה ברכו את ה' ומאן אינון דיתחזון לברכא ליה לקב"ה כל עבדי ה' בגין דכל בר נש בעלמא מישראל אע"ג דכלא יתחזון לברכא ליה לקב"ה ברכתא דבגינייהו יתברכון עלאין ותתאין מאן היא ההיא דברכין ליה עבדי ה' ולא כלהו ומאן אינון דברכתהון ברכתא העומדים בבית ה' בלילות אלין אינון דקיימו בפלגות ליליא ואתערו למקרי באורייתא אלין קיימי בבית ה' בלילות דהא כדין קודשא בריך הוא אתי לאשתעשעא עם צדיקיא בגנתא דעדן ואנן קיימי הכא לאתערא במלי דאורייתא :

ח"א דנ"ז ע"ב **פתח** רבי אלעזר ואמר (תהלים פח) ה' אלהי ישועתי יום צעקתי בלילה נגדך · תא חזי דוד מלכא הוה קם בפלגות ליליא ואשתדל באורייתא בשירין ותושבחן להדוא דמלכא ומטרוניתא ודא הוה חדוא דמהימנותא בארעא בגין דהאי איהו שבחא דמהימנותא דאתחזי בארעא דהא לעילא פתחי בחדוא שירתא כמה מלאכין עלאין בכמה זינין דקא משבחן בליליא בכל סטרין כה"נ לתתא בארעא מאן דמשבח ליה לקב"ה בארעא בליליא רעי ביה [בעי] קב"ה וכל אינון מלאכין קדישין דקא משבחן ליה לקב"ה כלהו צייתין להוא דקא משבח ליה בליליא בארעא דהאי תושבחתא איהו בשלימו לסלקא יקריה דקב"ה מתתא ולזמרא בחדוא דיחודא תא חזי דוד מלכא כתב ה' אלהי ישועתי וגו' · ה' אלהי ישועתי אימתי איהו ישועתי בההוא יומא דאקדמית תושבחתא בליליא לגבך כדין איהו ישועתי ביממא · ותא חזי דהא בליליא מאן דמשבח למאריה בתושבחתא דאורייתא כדין אתקף בתקיפו ביממא בסטרא דימינא דהא חוטא חד נפקא מסטרא דימינא וכדין אתמשך עליה ואתתקף ביה ועל דא אמר ה' אלהי ישועתי יום צעקתי וגו' ובגין כך אמר (שם קטו) לא המתים יהללו יה · לא המתים בגין דאיצטריך לשבחא חי לחי ומת לחי לאו הכי דכתיב לא המתים יהללו יה · ואנחנו נברך יה דהא אנן חיין ולית לן הולקא בסטרא דמותא כלל · חזקיהו אמר (ישעיה לח) חי חי הוא יודך כמוני · בגין דהוי אתקריב לחי דוד מלכא איהו חי וקורבא דיליה לחי העולמים · ומאן דאתקריב לגביה איהו

מאמרי זוהר מענין חצות

וזו דכתיב (דברים ד) ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כלכם היום · וכתיב (שמואל ב כג) ובניהו בן יהוידע בן איש חי רב פעלים מקבצאל :

ח״א ד״ע ע״ב **ד״א** (תהלים פט) שמים תכן אמונתך בהם · שמים באינון חסדים אתקנו ורזא דאמונה אתקנת בהו דלית תקונהא אלא מגו שמים · כרתי ברית לבחירי דא הוא רזא דמהימנותא · ד״א דא איהו צדיק דמיניה נפקין ברכאן לכלהו תתאי וכל [אינון] חיוון קדישין כלהו אתברכאן מן ההוא נגידו דנגיד לתתאי · ובג״כ כתיב כרתי ברית לבחירי נשבעתי לדוד עבדי ־א רזא דמהימנותא דאיהו קיימא תדיר בצדיק דא קיומא דעלמא דלא יתבדרון לעלמין בר בזמנא דגלותא דנגידו דברכאן אתמנעו ורזא דמהימנותא לא אישתלים וכל הדוון אתמנעו וכד עייל ליליא מההוא זמנא הדוון לא עאלו קמי מלכא ואע״ג דהדוון לא אתערו אבל לבר קיימי ומזמרי שירתא וכד אתפליג ליליא ואתערותא סלקא מתתא לעילא כדין קב״ה אתער כל חילי שמיא לבביה ובעט ברקיעא ואזדעזעאן עלאי ותתאי ולית נייחא קמיה בר בזמנא דמתערי לתתא באוריתא כדין קב״ה וכל אינון נשמתין דצדיקיא (עמיה) כולהו צייתין והדיין לההוא קלא וכדין נייחא [ס״א קמיה] ואית נייחא לכלהו נשמתין דצדיקיא עמיה (קמיה אשתכח) בגין דביומא דאתחריב מקדשא לתתא אומי קב״ה דלא ייעול בגו ירושלם דלעילא עד דיעלון ישראל לירושלם דלתתא דכתיב (הושע יא) בקרבך קדוש ולא אבוא בעיר. והא אוקמוה חברייא וכל אינון מזמרי קיימי לבר ואמרי שירתא בתלת פלגי ליליא וכלהו משבחן בתושבחן ידיעאן וכלהו חילי שמיא כלהו מתערי בליליא וישראל ביממא וקדושה לא מקדשי לעילא עד דמקדשי ישראל לתתא וכדין כל חילי שמיא מקדשי שמא קדישא כחדא · ועל דא ישראל קדישין מתקדשין מעלאי ותתאי (ס״א בגין דקדושא דשמא דקב״ה לא סליק אלא מעילא ומתתא) כהדא הה״ד (ויקרא יט) קדושים תהיו כי קדוש אני ה' אלהיכם · פתח ר' יוסי ואמר (איוב לח) על מה אדניה הטבעו האי קרא קב״ה אמר ליה בגין דכד ברא עלמא לא ברא ליה אלא על סמכין דאינון ז' סמכין דעלמא כד״א (משלי ט) חצבה עמודיה שבעה ואינון סמכין לא אתיידע על מה קיימין בגין דאיהו רזא עמיקא סתימא דכל סתימין ועלמא לא אתברי עד דנטל אבנא חדא ואיהי אבנא דאתקרי אבן שתיה ונטל לה קב״ה וזרק לה לגו תהומא ואתנעיץ מעילא לתתא ומניה אשתיל עלמא ואיהי נקודה אמצעיתא דעלמא ובהאי נקודה קיימא קדש הקדשים הה״ד (איוב לח) או מי ירה אבן פנתה כד״א (ישעיה כח) אבן בוחן פנת יקרת וכתיב (תהלים קיח) אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה ת״ח האי אבן אתברי מאשא ומרוחא ומִמיא ואתגליד מכלהו ואתעביד אבנא חדא וקיימא על תהומי לזמנין נבעין מניה מיא ואתמליין תהומי והאי אבנא קיימא לאת באמצעיתא דעלמא והאי איהו אבן דקים ואשתיל יעקב שתילו וקיומא דעלמא הה״ד (בראשית לא) ויקח יעקב אבן וירימה מצבה · והאבן הזאת אשר שמתי מצבה וגו' וכי האי אבן שוי ליה יעקב והא האי אבן (לא) איתברי בקדמיתא כד ברא קב״ה עלמא אלא דשוי לה (נ״א וכי השתא שוי לה יעקב והא עד לא איתברי עלמא הוות אלא דיעקב שוי לה) קיומא דלעילא ותתא וע״ד אשר שמתי מצבה כתיב מאי אשר שמתי דכתיב יהיה בית אלהים דשוי מדורא דלעילא הכא · ת״ח האי אבן אית עלה ז' עינים כד״א (זכריה ג) על אבן אחת שבעה עינים על מה אתקריאת שתיה חד דמינה (אשתלים) אשתיל עלמא וחד שתיה שת יה דשוי קב״ה לה לאתברכא מינה עלמא בגין דעלמא מינה מתברכא ות״ח בשעתא דעאל שמשא הני כרובים דקיימין בהאי **חכתא** והוו יתבי באת הוו אקשן גדפיהו לעילא ופרשי לן ואשתמע קול נגונא

דגדפיהו

דנדפייהו לעילא וכדין שראן לנגנא איטן מלאכין דאמרי שירתא בשירותא דליליא בגין דיסלק יקריה דקב"ה מתתא לעילא ומאי שירתא הוו אמרי ההוא נגונא דנדפייהו דכרובים (תהלים קל"ד) הנה ברכו וגו' שאו ידיכם וגו' וכדין (אינון) איהו שירותא לאינון מלאכי עילאי לזמרא · במשמרתא תניינא הני כרובים אקשו נדפייהו לעילא ואשתמע קול נגונא דלהון וכדין שראן לנגנא אינון מלאכין דקיימין במשמרתא תניינא ומאי שירתא הוו אמרי בהאי שעתא נגונא דנדפייהו דכרובים (שם קכ"ה) הבוטחים בה' כהר ציון לא ימוט וגו' וכדין (ההוא) איהו (שירתא) שירותא לאינון דקיימי בהאי משמרתא תניינא לנגנא · במשמרתא תליתאה הני כרובים אקשו נדפייהו ואמרי שירתא ומאי היא (שם קי"ג) הללויה הללו עבדי ה' וגו' יהי שם ה' מבורך וגו' ממזרח וגו' כדין אינון מלאכין דקיימי במשמרתא תליתאה כלהו אמרי שירתא וכלהו ככבי ומזלי דברקיע פתחי שירתא כמה דכתיב (איוב ל"ח) ברן יחד כוכבי בוקר ויריעו כל בני אלהים וכתיב (תהלים קמ"ח) הללוהו כל כוכבי אור דהא אינון ככבי דנהורא מנגנין על נהורא (ס"א דמבנן על שירתא) כד אתי צפרא וכדין נטלי שירתא אבתרייהו (ס"א ישראל) דישראל לתתא וסלקא יקריה דקב"ה מתתא ומלעילא ישראל לתתא בימטא ומלאכי עילאי לעילא בליליא וכדין אשתלים שמא קדישא בכל סטרין והאי אבן דקאמר כלהו מלאכי עילאי וישראל לתתא כלהו אתקפו בהאי אבן ואיהו סלקא לעילא לאתעטרא גו אבהן ביממא ובליליא קב"ה אתי לאשתעשעא עם צדיקיא בגנתא דעדן זכאין אינון כל דקיימי בקיומייהו ומשתדלין באורייתא בליליא בגין דקב"ה וכל אינון צדיקיא דבגנתא דעדן שמעו קלייהו דבני נשא אינון דמשתדלי באורייתא כמה דכתיב (ש"ה ח) היושבת בגנים וגו' · ת"ח האי אבן איהו אבן טבא ודא איהו רזא דכתיב (שמות כ"ח) ומלאת בו מלואת אבן ארבעה טורים אבן ואלין אינון סדרין [דאשלמותא] דאבן טבא אשלמותא דאבן יקרה בגין דאית [אשלמותא] אבן אחרא דכתיב (יחזקאל ל"ו) והסירותי את לב האבן וגו' וכתיב (שם) ואת רוחי אתן בקרבכם והאי איהו (ישעיה כ"ח) אבן בוחן פנת יקרת ואוקמוה ועל רזא דא כתיב (שמות ל"ד) לחת אבן דאינון לוחות אתגזרו מהכא ועל דא אקרון על שמיה דהאי אבן והאי הוא רזא דכתיב (בראשית מ"ט) משם רועה אבן ישראל [ס"א הא ודאי אבן ישראל איקרי] כמה דאתמר ר' חזקיה פתח (שמות כ"ח) והאבנים תהיין על שמות בני ישראל שתים עשרה אלין אבנין יקירין עילאין דאתקרון אבני המקום כד"א (בראשית כ"ח) ויקח מאבני המקום והא אוקמוה · והאבנים על שבות בני ישראל כמה דאית (י"ב אבנים) י"ב שבטים לתתא הכי נמי לעילא תריסר שבטין ואינון תריסר אבנין יקירין וכתיב (תהלים קכ"ב) ששם עלו שבטים וגו' (דא רזא) עדות לישראל דא ישראל רזא דלעילא וכלהו להודות לשם ה' וע"ד והאבנים תהיין על שמות בני ישראל וכמה דאית י"ב שעי ביממא הכי אית י"ב שעי בליליא ביומא לעילא בליליא לתתא כלא דא לקבל דא הני י"ב שעי דבליליא מתפלגי לתלת פלגאן וכמה ממני תריסין קיימי תחותייהו דרגין על דרגין כלהו ממנן בליליא ונטלי טרפא בקדמיתא וכדין כד אתפליג ליליא קיימין תרין (סטרין) סדרין מסטרא דא ותרין סדרין מסטרא אחרא ורוחא עלאה נפיק (ס"א נשיב) בינייהו וכדין כל אינון אילנין דבגנתא דעדן כלהו פתחי שירתא וקב"ה עאל בגנתא דעדן הה"ד (ד"ה א' ט"ז) אז ירננו וגו' כי בא לשפוט את הארץ כמה דכתיב (ישעיה י"א) ושפט בצדק דלים בגין דמשפט עאל בינייהו ואתמליא מניה ג"ע והוא דצפון אתער בעלמא וחדוה אשתכח ונשיב ההוא רוחא באינון בוסמין וסלקין ריחין לעילא ומתעטרין צדיקיא בעטרייהו ומתהנן מנו זיוא דאספקלריאה דנהרא

זכאין אינון צדיקיא דזכאן לההוא נהורא עלאה וההוא נהורא דאספקלריאה דנהרא נהיר לכל סטרין וכל חד וחד מאלין צדיקיא נטיל להולקיה כדקא חזי ליה יהוי נטיל (ס"א והכי נהיר) כל חד וחד כפום עובדוי דעבד בהאי עלמא [מאינון] אית מנהון דמתכספי מההוא נהירו דנטיל חבריה יתיר ונהיר והא אוקמוה הולקיה דליליא מכד שארי ליליא למיעל כמה נרדיני נמוסן מתערין ושאטין בעלמא ופתחין (קע"ב ב') סתימין ולבתר כמה זינין לזנייהו כמה דאוקימנא וכדין כד אתפליג ליליא סטרא דצפון נחית (נהיר נהירו) מעילא לתתא ואחיד ביה בליליא עד תרין הולקין דליליא ולבתר סטרא דדרום אתער עד דאתי צפרא וכד אתי צפרא כדין דרום וצפון אחידו ביה וכדין אתאן ישראל לתתא סלקין לה בצלותהון יבעותהון לעילא עד דסלקא ואתגניזת בינייהו ונטלא ברכאן מרישא (דמלכא) דכל רישין ואתברכא מההוא טלא דאתמשכא מלעילא ומההוא טלא פריש לכמה סטרין וכמה רבוון אתזנו מניה מההוא טלא ומניה עתידין לאחייא מתייא הה"ד (ישעיה כו) הקיצו ורננו שוכני עפר כי טל אורות טלך טלא מאינון נהורין עלאין דנהרין לעילא · עד דהוי יתבי אתפליג ליליא אמר ליה ר' יהודה לרבי יוסי השתא רוחא דצפון אתער וליליא אתפליג והשתא עדנא דקב"ה תאיב לקלהון דצדיקיא בהאי עלמא אינון דמשתדלי באורייתא השתא קב"ה ציית (לקל מלייהו) לן בהאי אתר לא נפסוק מלי דאורייתא :

ח"א תמ"ג פ"א **יששכר** חמור גרם רובץ וגו' פתח ואמר (תהלים כז) לדוד ה' אורי וישעי ממי אירא ה' מעוז חיי ממי אפחד כמה חביבין אינון מלין דאורייתא כמה חביבין אינון דמשתדלי באורייתא קמיה דכל מאן דאשתדל באורייתא לא דחיל מפגעי עלמא נטיר הוא לעילא נטיר הוא לתתא ולא עוד אלא דכפית לכל פגעי דעלמא ואחית לון לעומקא דתהומא רבא · תא חזי בשעתא דעאל ליליא (לעיל קע"ב א') פתחין סתימין וכלבי וחמרי שריין שאטן בעלמא ואתייהיבת רשו לחבלא וכל בני עלמא נייטו בערסייהו ונשמתהון דצדיקיא סלקין לאתענגא לעילא כד אתער רוח צפון ואתפליג ליליא אתערותא קדישא אתער בעלמא ואתמר בכמה דוכתי · זכאה חולקיה דההוא ב"נ דאיהו קאים בההיא שעתא ואשתדל באורייתא כיון דאיהו פתח באורייתא כל אינון זינין בישין אעיל לון בנוקבי דתהומא רבא וכפית ליה לחמור ונחית ליה בטפסרי תחות עפרא דוהמי קטרא בג"כ יששכר דאשתדלותיה באורייתא כפית ליה החמור ונחית ליה מההוא גרם המעלות דאיהו סליק לנזקא עלמא ושוי מדוריה בין המשפתים בין זוהמי דטפסרי דעפרא :

ח"ב דמ"ו פ"א **וה'** הולך לפניהם יומם (שמות יג) רבי יוסי פתח (תהלים כב) למנצח על אילת השחר וגו' כמה חביבא אורייתא קמיה דקב"ה דכל מאן דאשתדל באורייתא רחים הוא לעילא רחים הוא לתתא קב"ה אצית ליה למלולוי לא שביק ליה בהאי עלמא ולא שביק ליה בעלמא דאתי ואורייתא בעי למלעי בה בימטא ובליליא דכתיב (יהושע א') והגית בו יומם ולילה וכתיב (ירמיה לג) אם לא בריתי יומם ולילה וגו' תינח בימטא בליליא אמאי בגין דיהא שכיח לגביה שמא קדישא שלים כמה דלית יומם בלא ליליא ולאו איהו שלים אלא דא עם דא כך בעי אורייתא לאשתכחא עמיה דב"נ יומא וליליא למהוי שלימותא לגב דב"נ יומם ולילה והא אתמר דעקרא דליליא מפלגותא ואילך ואע"ג דפלגו קדמיתא בכללא דליליא הוא אבל בפלגות ליליא קב"ה עאל בגנתא דעדן לאשתעשעא עם

צדיקיא

מאמרי זוהר מענין חצות

צדיקיא וכדין בעי ליה לבר נש למיקם ולמלעי באורייתא והא אתמר דקב"ה וכל צדיקיא דבגנתא דעדן כלהו צייתין לקליה הה"ד (שיר ח) היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני והא אוקמוה היושבת בגנים דא כנסת ישראל דאיהי משבחת ליה לקב"ה בשבחא דאורייתא בליליא זכאה חולקיה מאן דאשתתף בהדה לשבחא ליה לקב"ה בשבחא דאורייתא וכד אתי צפרא כ"י אתיא ומשתעשעא ביה בקב"ה ואושיט לה לגבה שרביטא דהסד ולא עלה בלחודהא אלא עלה ועל אינון דמשתתפין בהדה והא אתמר דכתיב (תהלים מג) יומם יצוה ה' חסדו ובלילה וגו' ועל דא אילת השחר אקרי. אמר ר' שמעון בשעתא דבעי לאתנהרא צפרא אתחשך ואתקדר נהורא וקדרותא אשתבח כדין אתחברת אתתא בבעלה דתנינן אשה מספרת עם בעלה למשתעי בהדיה ועאלת להיכליה לבתר כד בעי שמשא למיעל אתנהיר ואתת ליליא ונטיל ליה כדין כל תרעין סתימין וחמרין נערין וכלבין נבחין כד אתפליג ליליא שארי מלכא (למיקרי) למיקם ומטרוניתא לזמרא ואתי מלכא ואקיש לתרעא דהיכלא ואמר פתחי לי אחותי רעיתי וגו' וכדין משתעשע בנשמתהון דצדיקיא זכאה חולקיה דההוא דאתער ההוא זמנא במלי דאורייתא בגין דא כל אינון דבני היכלא דמטרוניתא כלהו בעיין למיקם בההוא זמנא לשבחא למלכא וכלהו משבחן קמיה ושבחא דסליק מהאי עלמא דאיהו רחוק (יתיר) דא ניחא ליה לקב"ה מכלא כד אסתליק ליליא ואתי צפרא (נ"א ואתחשך) ואתקדר כדין מלכא ומטרוניתא ברזא בחדוא ויהיב לה מתנן ולכל בני היכלא זכאה חולקיה מאן דאיהו בבניינא:

ח"ג דקנ"ג ע"ב **פתח** רבי שמעון ואמר (איוב לה) ולא אמר איה אלוה עושי נותן זמירות בלילה האי קרא אוקמוה ואתמר אבל עושי עושי מבעי ליה מאי עושי אלא שמא (צ"ב ב') דאלוה שמא כליל איהו דאתחזי הוא ובי דיניה דא שמא שלים איהו דכליל דכר וניקבא א"ל ו"ה ובגיני כך עושי. נותן זמירות בלילה בגין דדא איהו דקא (ק"מ א') משבחת תדיר לגבי מלכא דשלמא דיליה כגוונא דבוצינא דלא שכיך תדיר בגין לקבלא נהורא חדוא עילאה מסגיאות הדוא דיליה וע"ד נותן זמירות בלילה כל אינון כבביא דקא מנהרן ברקיעא כולהו אודאן ומשבחן לקוב"ה בכל ההוא זמנא דאתחזיין ברקיעא בגין דמלאכי עלאי כולהו אודאן ומשבחן אשמורות אשמורות בתלת פלגי דהוי ליליא בליליא אתפלגין כמה סטרין בראשיתא דליליא כד רמש ליליא ואתחשך כל אינון רוחין בישין וזינין בישין כולהו מתבדרין ומשטטי בכל עלמא ואתפרשא סטרא אחרא ותבעי אורחי דבי מלכא מכל אינון סטרין קדישין כיון דההוא סטרא אחרא אתער כל בני עלמא טעמי טעמא דמותא (נ"א דשינה) חד משתין במותא ושלטא עליהו כדין כיון דמסאבו אתפרשא מלעילא ושלטא ונחתא לתתא כדין אתפרשן תלת משריין לשבחא ליה לקב"ה בתלת סטרין (נ"א מטרין) דליליא כמה דאתערו בהאי חברייא. בעוד דאינון משבחין לקב"ה סטרא אחרא אזלא ומשטטא לתתא בכל סטרי עלמא ועד דסטרא אחרא לא אתעבר מתמן לא יכלין אינון לאתייחדא במאריהון רזא לחכימין מלאכי עליונין וישראל לתתא כולהו דחקי בההוא סטרא אחרא מלאכין עלאין כד בעאן לאתייחדא במאריהון לא יכלין עד דדחיין לה לבר בה עבדין נהתין שיתין רבוא דמלאכי קדישא ואפילו שינתא על כל בני עלמא בגין דאיהו נחתא דקא דחיין לה לבר ויהבי לה כל עלמא דא בההיא שינתא

מאמרי זוהר מענין חצות

כדין איהי שלמא עלייהו ומקבלין מסאבו מינה בר בארעא דישראל בלהודהא דלא (ק"ח ב') שלמא תמן כיון דאיהי אתפרשא מינייהו עאלין לקמי מאריהון ומשבחן ואודאן קמיה כגוונא דא ישראל לתתא לא יכלין לאתייחדא במאריהון עד דדחיין לההוא סטרא אחרא מינייהו ויהבי ליה חולקא במה דאתעסקת. ולבתר אינון מתקרבין לגבי מאריהון ולא אשתכח מקטרגא עילא ותתא ואי תימא תינח לתתא אבל לעילא מאי קטרוגא תמן אלא לעילא בגין דאיהו רוח מסאבא ואינון רוחין קדישין עד דמשדרי רוחא מסאבא מבינייהו לא יכלין לקרבי לגבי מאריהון דהא קודשא גו מסאבא לא מתערב לעלמין וכן כגוונא דא ישראל לתתא לא מתערבין באומין עובדי כוכבים דעלמא ותרין סטרין עלאין ותתאין כד בעיין לקרבא לגבי מלכא קדישא דחיין לה לבר ועל דא כד עייל ליליא ומלאכין קדישין ועילאין כד מסתדרין שורין שורין לקרבא (נ"א לשבחא) לגבי מאריהון דחיין ליה לההוא סטרא לבר בקדמיתא ולבתר עאלין בקודשא (נ"א ועל דא כד עייל ליליא כל רוחין בישין וזינין בישין ורוחיא מסאבא אתדחיין לבר ושמשי מלכא עיילין לגו קדשא) למלכא דהוו ליה אבנין יקירין בחד תיבותא מתגלפא בקסטרוי וההוא מלכא הוה חכים בגין דלא יתקרב כל מאן דבעי לגבי ההוא תיבותא דאבנין יקירין ומרגלאן דתמן נטל בחכמתיה חד חויא תקיפא וכריך ליה סחרניה דההוא תיבותא כל מאן דבעי לאושטא ידיה לגבי תיבותא הא חויא דליג עליה וקטיל ליה חד רחימא הוה ליה למלכא א"ל מלכא כל זמנא דאת בעי לאעלא ולאשתמשא בתיבותא תעביד כך וכך לגבי ההוא חויא ותפתח תיבותא ותשמש בגניזין דיליה כך קב"ה כריך חויא סחרניה דקדשא אתאן מלאכין עלאין לאעלא גו קדשא הא חויא תמן והלי לאמתאבא ביה (ואי תימא הא כלהו אשא ואשא לא מקבלא מסאבו) ת"ח כתיב (תהלים ק') עושה מלאכיו רוחות משרתיו אש לוהט עושה מלאכיו רוחות אלין מלאכין דקיימי לבר משרתיו אש לוהט אלין מלאכין דקיימין לגו איהו רוחא מסאבו ואינון רוח. רוח ברוח לא עייל דא בדא רוח מסאבו ברוח קדשא לא אתערבו דא בדא ובג"כ אינון דאקרון רוח לא יכלין לאעלא לגו בגין ההוא רוחא מסאבו אינון דלגו אינון אש וההוא אש דחי לההוא מסאבו דלא עייל לגו ובגין כך כלא דחיין ליה לבר לממאבו דלא יתערב בהדייהו ועל דא מלאכי עלאי קא משבחן ליה לקב"ה בתר דדחיין ליה למסאבו לבר. תלת אשמורות אינון בליליא לקבליהון תלת משריין דקא מתפלגי לשבחא לקב"ה כמה דאתמר ועל דא האי רבון דכלהו איהו נר (נ"א כנור) דדוד דלא שביק לעלמין אלא תדיר אודי ומשבח ליה למלכא עלאה וע"ד (איוב לה) נותן זמירות בלילה. ד"א ולא אמר איה אלוה עושי כמה דאתמר בגין דהא מעילא ומתתא איתכליל בר נש ואתעביד כמה דאיהו נופא מתרין סטרין מגו דכר ונוקבא אוף הכי רוחא רוח איהו כליל מגו דכר ונוקבא ועל רזא דנא אתתקן בר נש בגליפוי בגופא ורוחא ובגין דאיהו כליל ברזא דא ובעובדא דא כמה דאתמר ע"ד כתיב (בראשית א) ויאמר אלהים נעשה אדם בצלמנו כדמותנו והא אתמר בליליא הא אמרת דהא בראשיתא דליליא כל אינון זינין ורוחין בישין מתערי בעלמא היך איהו יכיל למהוי דאי הכי הא תנינן דמסטרא דצפון נפקי כל הני זינין בישין ואת אמרת (ס"א ואתמר) דכד אתער רוח צפון בפלגות ליליא דהא כדין כל אינון רוחין בישין וסטרין בישין אתכנשו מעלמא ועאלין גו נוקבא דתהומא רבא אי הכי הא בסטרא דדרום דאיהו ימינא אמאי משמשא אינון זינין בישין ברישׁ ליליא דקא שלטא רוח דרום אלא ודאי אלמלא ההוא סטרא דדרום דקא מעכב ודחיא לההוא סטרא בישא הוה כמשמש כולי עלמא ולא יכיל עלמא למסבל אבל כד אתער ההוא

מאמרי זוהר מענין חצות

סטרא אחרא לא אתער אלא בסטר רוח מערב דקא שלטא בריש ליליא ועלמא
איהו כלא כניש ועל דא קב"ה אקדים אסותא לעלמא בגוונא דא כמה דאתמר
זכאין אינון ישראל בהאי עלמא ובעלמא דאתי דקב"ה אתרעי בהו מכל שאר
עמין ע"ג דעלמא עאלו לביתא ר' אלעזר ור' אבא כד אתפליג ליליא קמו למלעי
באורייתא א"ר אבא השתא ודאי איהו עידן רעותא לקב"ה והא זמנין סגיאין
אתערנא האי דקב"ה בשעתא דאתפליג ליליא עאל גו אינון צדיקיא בגנתא דעדן
ואשתעשע בהו זכאה איהו מאן דאשתדל באורייתא בההוא זמנא אמר ר' אלעזר
הא דאשתעשע קב"ה גו צדיקיא בגנתא דעדן היך אשתעשע אלא בההיא זמנא
דאתפליג ליליא קב"ה אתער ברחימו דשמאלא לגבי כנסת ישראל דהא לית רחימו
אלא מסטרא דשמאלא וכנסת ישראל לית לה דורונא למקרב לגבי מלכא או
חשיבו מעליא אלא באינון רוחין דצדיקיא דקב"ה חמי לון מתעטרן בכמה עובדין
טבין ובכמה זכוון דעבדו בההוא יומא וקב"ה ניחא ליה מכל קרבנין ועלוון דקב"ה
ארח בהו ריח ניחוח דקא עבדי ישראל כדין נהירו אתנהיר וכל אילנין דגנתא
דעדן אמרי שירתא וצדיקיא מתעטרין תמן באינון עדונין דעלמא דאתי · כד
אתער בר נש בההוא שעתא למלעי באורייתא נטיל חולקיה עמהון דצדיקיא די
בגו גנתא חד שמא גליפא דתלתין ותרין אתוון אתעטר בהו תמן ואיהו גו
רזין דצדיקיא :

פ"ג ד"כ פ"ג **רבי** חזקיה הוה יתיב קמיה דר' יצחק קמו בפלגות ליליא למלעי
באורייתא · פתח ר' יצחק ואמר (תהלים קלד) הנה ברכו את ה'
כל עבדי ה' וגו' האי קרא הא אוקמוה חברייא והא אתמר אבל האי שבחא הוא
דכל אינון בני מהימנותא ומאן אינון בני מהימנותא אינון דמשתדלי באורייתא
וידעין ליחדא שמא קדישא כדקא יאות ושבחא דאינון בני מהימנותא אינון
דקיימין בפלגו ליליא למלעי באורייתא ומתדבקי בה בכנסת ישראל לשבחא ליה
לקב"ה במילי דאורייתא ת"ח בשעתא דבר נש קם בפלגות ליליא למלעי באורייתא
ורוח צפון אתער בפלגות ליליא ההיא אילתא קיימא ומשבחא ליה לקב"ה ובשעתא
דהיא קיימא כמה אלף וכמה רבבן קיימין עמה בקיומייהו וכלהו שארין לשבחא
למלכא קדישא ההוא מאן דזכי וקם בפלגות ליליא למלעי באורייתא קב"ה אצית
ליה כמה דאוקמוה דכתיב (שיר ח) היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני
וכל אינון אוכלסין לעילא וכל בני תושבחתא דמזמרין למאריהון כלהו משתככי
בגין תושבחתא דאינון דלעי באורייתא ומכרזי ואמרי (תהלים קלד) הנה ברכו את ה'
כל עבדי ה' אתון ברכו את ה' אתון שבחו למלכא קדישא אתון אעטרו לית
למלכא וההיא אילתא מתעטרא ביה בההוא ב"נ וקמת קמי מלכא ואמרת חמי
במאי ברא אתינא לקמך במאי ברא אתערנא לגבך זמאן אינון דשבחא כלא
דלהון קמי מלכא · הדר ואמר העומדים בבית ה' בלילות אלין אקרון עבדי ה'
אלין אתחזון לברכא למלכא וברכתא דלהון ברכתא ההד (שם) שאו ידיכם קדש
וברכו את ה' וגו' אתון אתחזון דמלכא קדישא ית' על ידייכו וברכתא דעל
ידייכו ברכתא היא שאו ידיכם קדש מהו קדש אתר עלאה דמבועא דנחלא עמיקא
נפיק מניה · דכתיב (בראשית ב) ונהר יוצא מעדן להשקות ועדן הוא דאקרי קדש
עלאה בג"כ שאו ידיכם קדש ובר נש דעביד כן וזכי להאי מאי קא מכרזי עליה
יברכך ה' מציון את תברך לקב"ה מאתר דאקרי קדש עלאה והוא יברך לך מאתר
דאקרי ציון דאת ומטרוניתא תתברכון כחדא כמה דזוגא דלבן הוה כחדא
לשבחא למלכא כך מההוא אתר דמתברכא בנ"י בההוא אתר יזמין לך ברכאן
ההד יברכך ה' מציון (ולא עוד אלא) וראה בטוב ירושלים מאן הוא טוב ירושלים
אי'

מאמרי זוהר מענין חצות

אינון ברכאן דנפקא לה ממלכא ע"י דההוא דרגא קדישא רצדיק ועל דא יברכך ה' מציון וראה בטוב ירושלים וכלא חד מלה (ולא עוד א"א) וראה בנים לבניך וגו' וראה בנים לבניך שפיר מהו שלום על ישראל מאי קא בעי הכא על ישראל אלא בגין דאסגי שלמא לעילא דכד הוא זכי לכולא האי אסגי שלמא לעילא ותתא שלום על ישראל סתם ושלום שבחא הוא דעלאי ותתאי שבחא הוא דכל עלמין ומלי דאורייתא אסגיאו שלמא בעלמא דכתיב (שם כט) ה' עוז לעמו יתן וגו':

ח"ג דכ"ג פ"ב **פתח** ההוא טייעא ואמר (איוב לח) ברן יחד כוכבי בוקר ויריעו כל בני אלהים ת"ח כד קב"ה אתי לאשתעשעא עם צדיקיא בגנתא דעדן כל מלי דעלמא תתאה (ס"א עלאה) וכל עלאין ותתאין מתערין לקבליה וכל אילני דבגנתא דעדן פתחי שבחא לקבליה הה"ד (ד"ה א טז) אז ירננו עצי היער מלפני ה' כי בא ואפילו עופי דארעא כלהו מרחשי שבחא קמיה כדין שלהובא נפק ובטש בגדפוי דתרנגולא וקרי ושבח למלכא קדישא וקרי לבני נשא דישתדלון באורייתא ובשבחא דמאריהון ובפולחניה זכאה חולקיהון דמאן דקיימין מערסייהו לאשתדלא באורייתא כד אתי צפרא פתחין דדרומא נפתחין ותרעי דאסוותא נפקין לעלמא ורוחא דמזרח אתער ורחמי אשתכחו וכל אינון כבביא ומזליא דממנן תחות שולטני דהאי בקר כלהו פתחין שבחא וזמרין למלכא עלאה הה"ד ברן יחד כוכבי בקר וגו' · מה בעאן הכא בני אלהים דאינון מזמנין תרועה בהאי בקר והא כל דינין אתעברו בזמנא דחסד אתער בעלמא אלא ויריעו כל בני אלהים הא אתבר תוקפא דדינין קשיין אתבר הילא דלהון כד"א (ישעיה כד) רעה התרועעה הארץ וכ"כ בגין דהאי בקר אתער בעלמא ואברהם אתער · ואתי למנטע (בראשית כא) אשל בבאר שבע מלה דא הכי שמענא לה בבאר שבע ודאי דכתיב ויקרא שם בשם ה' אל עולם · פתח חבריה טייעא ואמר (שם מד) הבקר אור והאנשים שלחו וגו' מאי הבקר אור הכי אוליפנא מהו בקר אלא בזמנא דאתי צפרא ודינין מתעברין וחסד בעא לאתערא כל אינון דאתיין מסטרא דא מבקרי (ס"א מפקדי) לאתרייהו לזמנא ברכאן לעלמא ודא הוא הבקר אור דהא דהמי מתישבי לעלמא וחסד קאי באתריה כדין הוא בקר אור וכתיב (שם ה) וירא אלהים את האור כי טוב ת"ח כלא הוא בדרגין ידיען ליליא הא ידיעא בקר אור הא ידיעא והוא דרגא עלאה דאשתכח ביה תדירא אימתי כד נהיר שמשא ידיעה והוא דרגא עלאה דמבסם לכלא ונהיר לכלא כד"א (תהלים פד) כי שמש ומגן ה' אלהים והאי בקר אור נהיר משמשא ודא נהיר לליליא בג"כ כולהו תליא דא בדא והאי בקר אור כד אתער כל בני עלמא אתאחדן באחדותא ברדוותא ומשתכחי בעלמא והשתא הא נהיר יממא עידן רעותא הוא למיך באורחא בריכו לון ר' חייא ור' יוסי ונשקו לון ברישייהו ושדרו לון אמר רבי חייא לר' יוסי בריך רחמנא דתקן אורחנא קמן ודאי קב"ה שדר לון גבן זכאין אינון דמשתדלי באורייתא ולא ארפין מינה שעתא חדא נפקו ר' חייא ור' יוסי ואזלו לאורחייהו אמר ר' יוסי ודאי רחימותא דלבאי קשיר באלין טייעי א"ר חייא לא תווהנא על דא דהא ביומי דר' שמעון אפילו צפרי שמיא מרחשן חכמתא דהא מלוי אשתמודען לעילא ותתא:

ח"ג דכ"ג פ"א **פתח** ר' יוסי ואמר (איוב לה) ולא אמר איה אלוה עושי נותן זמירות בלילה תא חזי בשעתא דאתער רוח צפון ואתפליג ליליא הא אוקמוה דשלהובא חד נפיק ובטש תחות גדפוי דתרנגולא ואקיש גדפוי וקארי וההוא שלהובא בזמנא דמטי גביה ואתער לקבליה אסתכי ביה ואזדעזע וקארי ואסתכי

יאסתבי ואשנח בגין יקרא דמאריה למעבד רעותיה וקארי לון לבני נשא ועל דא אקרי שכוי אשנחא ואקרי גבר בגין דאתער בשלהובא דגבורה בסטרא דגבורה קא אתיא לאתערא בעלמא כדין אינון בני מהימנותא קייטין ויהבין גבורה וחילא לכנ"י וכדין אקרי רנה דאורייתא ועל דא ירית דוד מלכותא הוא ובנוי לעלמין ולדרי דרין וכד תרנגולא קארי ובני נשא נייטי בערסייהו ולא מתערי תרנגולא קארי לבתר ואמר מה דאמר (קע"ה פ"ג) והא אוקמוה לבתר בטש בגדפוי ואמר ווי לפלניא נזיף דמאריה שבקא דמאריה דלא אתער רוחיה ולא אשגח ליקרא דמאריה כד נהיר יממא כרוזא קרי עליה ואמר ולא אמר איה אלוה עושי נותן זמירות בלילה לסייעא ליה באינון תושבחן ולמהוי כלא בסיועא חדא עשי עשני מבעי ליה מהו עשי אלא בשעתא דבר נש קם בפלגות ליליא ואשתדל ברנה דאורייתא דרנה דאורייתא לא אתקרי אלא בליליא וכד איהו אשתכח באורייתא כד נהיר יממא קב"ה וכנסת ישראל מתקני ליה בחד חוטא דחסד לאשתזבא מכלא ולנהרא ליה בין עלאין ותתאין · ר' יהודה אמר אנא שמענא דאמר רבי אבא האי קרא איה אלוה עשי עשה לי מבעי ליה מהו עשי אלא כמה דאמרת בשעתא דאיהו קם בפלגות ליליא ואשתדל באורייתא כד נהיר יממא אתער אברהם בההוא חוטא דיליה דכתיב ביה (בראשית יד) אם מחוט ועד שרוך נעל וגו' וקב"ה וכנסת ישראל מתקני ליה ועבדי ליה בכל יומא בריה חדשה הה"ד אלוה עשי והא (נ"ק ע"ב א) אוקמוה אל ו"ה · אל דא אברהם דכתיב (ביה) האל הגדול · ו' דא קב"ה · ה' דא כנסת ישראל ודא הוא אל ו"ה · ואינון עבדין ליה לבר נש ומתקנין ליה בכל יומא ובג"כ כתיב עשי כד"א (תהלים קמט) ישמח ישראל בעושיו · אמר רבי יוסי ודאי כך הוא וכלא חד מלה · ר' יהודה פתח ואמר (ויקרא ד) או הודע אליו חטאתו וגו' · הודע אליו מסטרא דמאן או ידע (נ"א נודע) חטאתו מבעי ליה מהו הודע אליו · אלא קב"ה פקיד לכנסת ישראל לאודעא ליה לבר נש ההוא חובא דהוא חב ובמה מודעא ליה בדינהא כד"א (איוב כ) יגלו שמים עונו וארץ מתקוממה לו · הודע אליו כמאן דפקיד לאחרא · דתנינן בשעתא דבר נש חב קמי קב"ה ולא אשגח בחטאיה לאהדרא בתיובתא קמי' מאריה דאשדי ליה בתר כתפיה נשמתיה ממש סלקת ואסהידת קמי קב"ה · כדין פקיד מלכא לכנ"י ואמר או הודע אליו חטאתו אשר חטא אושים דינא עליה ואודע ליה חוביה כד"א (יחזקאל טז) הודע את ירושלים את תועבותיה בתר דמטי עליה דינא בדין אתער רוחא למהדר בתיובתא קמי מאריה ואתבגע למקרב קרבנא דהא מאן דלביה גס ביה חטי ואנשי חטאיה ולא אשגח עליה וקב"ה זמין לקבליה ופקיד לאודעא ליה לההוא חובא, בגין דלא יתנשי מניה. אמר ר' יוסי הכי הוא ודאי והכי אשכחנא בדוד דכיון דעבד ההוא עובדא דבת שבע לא אשגח ביה אמר ליה קב"ה אנת אנשית ליה אנא אדכרנא לך. מיד מה כתיב (שמואל ב יב) אתה האיש כה אמר ה' אתה האיש דלא דכרת ליה אתה האיש דאנשית ליה דבמה אודע ליה בדינא אוף הכא קב"ה קאמר הודע אליו חטאתו אשר חטא ושפיר מלה והכי הוא דלא כתיב או נודע אליו כמה דכתיב (שמות כא) או נודע כי שור נגח הוא. ומאן דקאים בליליא למלעי באורייתא אורייתא קא מודעא ליה חוביה ולא באורח דינא אלא כאמא דאודעא לברה במלה רכיך והוא לא אנשי ליה ותב בתיובתא קמי מאריה. ואי תימא דוד דהוה קם בפלגו ליליא אמאי אתערו עליה בדינא אלא שאני דוד דאיהו עבר במה דאתקשר ובעיא דינא ובמה דעבר אתדן. הוא חטא לקבליה דמלכותא קדישא ולגבי ירושלם קדישא ובג"ד אתתרך מירושלים ומלכותא אעדיו מניה עד דאתתקן כדקא יאות (ואתענש):

רבי

מאמרי זוהר מענין חצות

פ"ג וס"ו פ"א **רבי** חייא פתח (ישעיה כו) נפשי אויתיך בלילה אף רוחי בקרבי אשחרך וגו'· נפשי אויתיך בלילה· נפשי אותך בלילה מבעי ליה· מאי נפשי אויתיך· אף רוחי בקרבי אשחרך ישחרך מבעי ליה· אלא הכי תאנא קב"ה רוחא ונפשא דכלא וישראל אמרי נפשי ורוחי אנת· בג"כ אויתיך לאדבקא בך ואשחרך לאשכחא רעותך· רבי יוסי אמר בשעתא דב"נ נאים בערסיה נפקא נפשיה סלקא ואסהידת ביה בב"נ על כל מה דעבד בכלא יומא· גופא אמר לנפשא נפשי אויתיך בלילה אף רוחי בקרבי אשחרך· ד"א נפשי אויתיך אמרה כנ"י קמי קב"ה נפשי אויתיך בלילה בעוד דאנא בגלותא ביני עממיא ומניעא נפשי מכל בישתא (נ"א ורוינא נפשי מכל פיסתא) דקיטרא ביני עממיא ע"ג נפשי אויתיך בגין לאתבא לאתרי· אף רוחי בקרבי אשחרך כלומר אע"ג דעובדי כוכבים משעבדין לבני בכל שעבודא רוחא קדישא לא אתעדי מנאי בגין למשחר לך ולמעבד פקודיך. רבי יצחק אמר אמרי ישראל קמי קב"ה בעוד דנפשי בי אויתיך בלילה מ"ט בלילה אלא בגין והאי נפש בהאי שעתא אצטריך להמדא לך· אף רוחי בקרבי אשחרך· כד אתער בי רוחא קדישא אשחרך באתערותא למעבד רעותך· כי כאשר משפטיך לארץ· בזמנא דמשפט נחית בארעא לבשמא עלמא כדין צדק למדו יושבי תבל· כלומר יכלין למסבל דינא דצדק ולא ישתצי עלמא מניה· אימתי צדק למדו יושבי תבל כאשר משפטיך לארץ· רבי חזקיה אמר נפשי אויתיך בלילה דא כנסת ישראל· אף רוחי בקרבי אשחרך דא קב"ה· רבי אבא הוה יתיב קמיה דרבי שמעון קם ר"ש בפלגו ליליא למלעי באוריתא קמו ר' אלעזר ורבי אבא עמיה פתח ר"ש ואמר (תהלים מב) כאיל תערוג על אפיקי מים כן נפשי תערוג אליך אלהים האי קרא אוקמוה חברייא זכאין אינון ישראל מכל עממין דקב"ה יהב לון אוריתא קדישא יאורית לון נשמתין קדישין מאתר קדישא בגין למעבד פקודוי ולאשתעשעא באוריתא· דכל מאן דאשתעשעא באוריתא· לא דחיל מכלא· דכתיב (שם קיט) לולי תורתך שעשועי אז אבדתי בעניי מאי אינון שעשועי אוריתא· דאוריתא שעשועי אקרי דכתיב (משלי ח) ואהיה שעשועים יום יום ודא הוא דתנינן קב"ה אתי לאשתעשעא עם צדיקיא בגנתא דעדן· מאי לאשתעשעא בגין למהדי בהו· דתנינן זכאין אינון צדיקיא דכתיב בהו (ישעיה נח) אז תתענג על ה'· בגין לאתענגא מההוא שקיו דנחלא כד"א והשביע בצחצחות נפשך· כביכול קוב"ה משתעשע בהו מההוא שקיו דנחלא דמתעגני בהו צדיקיא· וע"ד אתי לאשתעשעא עם צדיקיא· וכל מאן דאשתדל באוריתא זכי לאשתעשעא עם צדיקיא מההוא שקיו דנחלא· תאנא כאיל תערוג על אפיקי מים דא כנסת ישראל כד"א (תהלים כב) אילותי לעזרתי חושה· תערוג על אפיקי מים ודאי לאשתקייא משקיו דמבועי דנחלא ע"י דצדיק· תערוג כד"א (שיר ו) לערוגות הבשם· כן נפשי תערוג אלין אלהים· לאשתקייא מינך בעלמא דין ובעלמא דאתי ממבועי נחלא מאן אינו מבועי חד לעילא דכתיב (בראשית ב) ונהר יוצא מעדן להשקות את הגן וגו'· ומתמן נגיד ונפיק ומשקי גנתא וכל אינון נהלין נגדין ונפקין ומתכנשין בתרי מבועין דאקרי נצח והוד ואלין אקרון אפיקי מים בההוא דרגא דצדיק דמיניה נגיד ונפיק ומשתקייא גנתא· בגין כך איל וצבי עשות ויסוד כחדא משתכחו צדיק וצדק כו':

ח"ג ת"ס פ"א **ואתחנן** אל ה' בעת ההיא לאמר אדנ"י יהוה אתה החלות להראות את עבדך וגו' רבי יוסי פתח (ישעיה לח) ויסב חזקיהו פניו אל הקיר ויתפלל אל ה'· תא חזי כמה היא חילא תקיפא דאורייתא וכמה הוא

ע"אה

עלאה על כלא דכל מאן דאשתדל באורייתא לא דחיל מעלאי ותתאי ולא דחיל
מערעורין בישין דעלמא בגין דאיהו אחיד באילנא דחיי ואכיל מיניה בכל יומא
דהא אורייתא אוליף ליה לבר נש למהך באורח קשוט אוליף ליה עיטא היך
יתוב קמי מאריה (לבטלא ההיא גזרה) ואפי׳ יתגזר עליה מותא כלא יתבטל
ויסתלק מניה ולא שריא עלוי (עיטא דבר נש בהאי עלמא) · ועל דא בעי
לאשתדלא באורייתא יממא ולילא ולא יתעדי מיניה הה״ד (יהושע א) והגית בו
יומם ולילה · ואי אעדי מניה אורייתא או אתפרש מינה כאלו אתפרש מן חיי ·
תא חזי עיטא דבר נש כד איהו סליק בליליא על ערסיה בעי לקבלא עליה על
מלכותא דלעילא בלבא שלים ולאקדמא למימסר גביה פקדונא דנפשיה · והא
אוקמוה בגין דכל עלמא טעמין טעמא דמותא דהא אילנא דמותא שריא בעלמא ·
וכל רוחין דבני נשא נפקין וסלקין (ס״א ואתמסרן) ואתמסרן גביה ובגין דאינון
בפקדונא כלהו תייבין לאתרייהו · תא חזי כד אתער רוח צפון בפלגות ליליא
וכרוזא נפיק וקב״ה אתי לגנתא דעדן לאשתעשעא ברוחיהון דצדיקיא כדין
מתכווני (נ״א מתערי) כל בני מטרוניתא וכל בני היכלא לשבחא ליה למלכא
קדישא וכדין כל אינון פקדונין דרוחין דאתמסרן בידיה כלהו אתיב למאריהון
רובא דבני עלמא מתערין בההיא שעתא · והא פקדוניה דכולהו אתיב לגבייהו
ואינון דבני היכלא עלאה קיימי בקומייהו ־תערי ומשתדלי בתושבחתא דאורייתא
ומשתתפי בכנסת ישראל עד דנהיר יממא · כד אתי צפרא הוא וכל בני היכלא
(דמלכא) כלהו אתיין לגבי מלכא קדישא ואינון אקרון בגין דמלכא ומטרוניתא
והא אוקמוה כד אתי צפרא בעי לנקאה גרמיה בכלא ולמיזן זייניה לאשתדלא עם
מלכא קדישא דהא בליליא אשתדל במטרוניתא השתא אתי עם מטרוניתא
לזווגא לה עם מלכא · אתי לבי כנשתא מדכי גרמיה בקרבנין משבח בתושבחתייהו
דדוד מלכא אחיד תפלין (ס״א בידיה וברישיה) ברישיה וציצית בגדפיה אומר
תהלה לדוד צלי צלותא קמי מאריה והא אוקמוה בצלותא בעי למיקם כגוונא
(ס״א בזווגא) דמלאכי עלאי לאתחברא בהדייהו דאינון אקרון העומדים כמה דאת
אמר (זכריה ג׳) ונתתי לך מהלכים בין העומדים · ולכוונא רעותיה קמי מאריה
ויתבע בעותיה · תא חזי בשעתא דבר נש קאים בפלגות ליליא מערסיה לאשתדלא
באורייתא כרוזא קרי עליה ואמר (תהלים קלד) הנה ברכו את ה׳ כל עבדי ה׳
העומדים בבית ה׳ בלילות · השתא כד איהו קאים בצלותא קמי מאריה ההוא
כרוזא קארי עליה ואמר ונתתי לך מהלכים בין העומדים האלה בתר דמסיים
צלותא ברעו (ס״א וקאים בעיטא) קמי מאריה הא אוקמוה דבעי למימסר נפשיה
ברעותא דלבא להרוא אתר דאצטריך וכמה עיטין אית ליה לבר נש בכלא
ובשעתא דצלותא קייבא (ס״א סיימא) כל אינון מלין דאפיק בר נש מפומיה דההוא
צלותא כלהו סלקן לעילא ובקען אוירין ורקיעין עד דמטו להרוא אתר דמטו
ומתעטר ברישא דמלכא ועביד מנייהו עטרא · והא אוקמוה חברייא צלותא דבעי
בר נש לקב״ה לכוונא דיהא צלותא תחנונים מנלן ממשה דכתיב ואתחנן אל ה׳
דא איהי צלותא מעליא · תא חזי מאן דקאים בצלותא בעי לכוונא רגלוי ואוקמוה
דבעי לחפיא רישא כמאן דקאים קמי מלכא ובעי למכסייה (נ״א לאסתמא) עינוי
בגין דלא יסתכל בשכינתא ובספרא דרב המנונא סבא אמר מאן דפקח עינוי
בשעתא דצלותא או דלא מאיך עינוי בארעא אקדים עליה מלאך המות וכד
תיפוק נפשיה לא יסתכל בנהירו דשכינתא ולא ימות בנשיקה · מאן דמזלזל
בשכינתא מתזלזל הוא בההוא שעתא דאצטריך ליה הדא הוא דכתיב (שמואל א ב)
כי מכבדי אכבד ובוזי יקלו האי מאן דאסתכל בשכינתא בשעתא דאיהו מצלי ·
תדיר

מאמרי זוהר מענין חצות

והיך יכיל לאסתכלא בשכינתא אלא לינדע דודאי שכינתא קיימא קמיה הדא הוא דכתיב ויסב חזקיהו פניו אל הקיר דתמן שארי שכינתא. בג"כ לא בעיא למהוי חוציץ בינו ובין הקיר. ואוקמוה מאן דקאים בצלותא בעי לסדרא שבחא דמאריה בקדמיתא ולבתר יתבע בעותיה דהא משה הכי אמר בקדמיתא אתה החלות וגו' ולבסוף אעברה וגו'. רבי יהודה אמר מאי שנא הכא דכתיב אדני בקדמיתא באל"ף דל"ת נו"ן יו"ד ולבסוף יהוה וקרינן אלהים אלא סדורא הכי הוא מתתא לעילא ולאכללא מדת יום בלילה ומדת לילה ביום ולזווגא כלא כחדא כדקא יאות וד"ל וכו':

סדר נט"י לסעודה וקצת הלכותיה בקצרה

(א) **גרסינן** בגמרא דחולין בנט"י בא לידי עניות ופירש"י שאינו רוחץ ומשפשף יפה אלא מעט מים כגון רביעית בצמצום. אר"ח אנא משאי מלא חפנאי מיא ויהבו לי מלא חפני טיבותא. וע"כ אין ליטול ברביעית מים בצמצום אלא יטול בשפע גם על חפניו עד הפרק. דהיינו עד מקום חבור כף היד לקנה הזרוע. ויזהר לעיין היטב שיגיעו המים בכל שטח היד סביב סביב. וגם בכל אורך האצבעות. וברחבן סביב. ויהיה ריוח מעט בין אצבע לאצבע. ויהיו מוגבהין כלפי מעלה קצת בכדי שיגיע שם המים היטב וגם על ראשי האצבעות. ואם בשפיכה אחת לא הגיעו המים בכל שטח היד אין תקנה לשפוך על אותו מקום לבדו שלא הגיעו המים. שאין נטילה לחצאין. אלא צריך לחזור ולשפוך על כל היד כבתחלה: (ב) הרוצה לקיים מצות נט"י לד"ה צריך ליזהר לשפוך על כל יד ב"פ לשלם אף שטפך רביעית ויותר (ראב"ד רשב"א מהירושלמי וכר' יוסי רפ"ב דידים דלא כר"מ) שיגיעו המים בכל שטח היד סביב עד הפרק כמו בשפיכה הראשונה ממש כי המים שעל היד משפיכה הראשונה נטמאו מהיד והמים השניים מטהרים את הראשונים ולכן צריך לשפוך ב"פ רצופים ולא יגע בכלי בידו האחת בין שפיכה לשפיכה פן יגע בידו השניה או בלחלוחית שעל הכלי שבאה ממים שמאים שעל ידו הראשונה. ואף שיחזור וישפוך על ידו השניה שתי פעמים אין המים שעל יד זו מטהרים את הלחלוחית מים טמאים שנטמאו מיד הראשונה: (ג) ואפי' אחר ששפך ב"פ על יד זו יזהר שלא יגע בה בידו השניה שאינה נטולה ואם נגע צריך לנגבה במפה תחלה יפה מהמים הראשונים שנטמאו בנגיעת יד שאינה נטולה הטמאה ואח"כ יחזור וישפוך עליה ב"פ כראוי. וכן יעשה אם נגע בה אחר ששפך עליה פעם אחד וכן אם נגע בה אדם אחר שלא נטל ידיו. וכן אם אחר שנטל ידיו ונגבן נגע ביד אדם אחר ששפך עליה פעם אחד לבד או בלחלוחית שעל הכלי הבאה מיד האדם ההוא ששפך עליה פעם אחד לבד שהם מים טמאים מקנחם היטב ויחזור ויטול ליד זו שנגע בה נטילה כשרה לשפוך עליה ב"פ כראוי ואפי' באמצע הסעודה וא"צ ליטול ידו השניה וכדין הנוגע במקום הטינופת באמצע הסעודה: (ד) ואחר ששפך ב"פ על יד זו וב"פ על יד זו מצות חכמים לשפשפם יפה זו בזו לטהרה יתירה. ולפי שהשפשוף זה הוא מכלל מצות נט"י לכן יברך ברכת על נט"י קודם שפשוף זה כדי שתהא הברכה כמו עובר לעשיית המצוה כשאר ברכות המצות אף שאינה עובר לעשייתה ממש שלא רצו חכמים לתקן לברך קודם הנטילה ממש לפי שגם הסתם אין הידים נקיות. ואם לא בירך קודם השפשוף יברך אח"כ קודם הניגוב. ואם שכח יברך אח"כ: (ה) ועפ"י הקבלה יש להגביה ידיו בשעת הברכה ואין לומר ואשא כפי וכו'. כי אין להפסיק בין נטילה לברכה כלל וכלל וצריך לתכפן בכל מה דאפשר ויש לשפוך על יד ימין תחלה ואח"כ על יד שמאל. אך ע"פ הקבלה יקח הכלי עם המים ביד ימינו תחלה ויתננו לשמאלו וישפוך בשמאלו על ימינו תחלה ואח"כ ישפוך בימינו על שמאלו: (ו) וקודם הנטילה צריך לעיין בידיו אם אין עליהם שום דבר החוצץ והצפורן שהיא גדולה והיא שודפת תוך לבשר צריך לנקר הצואה שתחתיה תוך לבשר משום חציצה ונקל אפילו כנגד הבשר חוצץ. ואם יש עליהן איזה לכלוך צריך להעבירו תחלה ע"י שפשוף מים יפה. יזהר לקנח ולנגב המים יפה מהיד קודם נטילה כי הם מים שמאים ויטמאו את מי הנטילה. וכן הסולא מבה"כ ונטל ידיו מעט לברך א"י צריך לנגבן היטב תחלה קודם נט"י לסעודה אך מן הדין יכול לברך ולנגב יד אחר ברכה ענט"י. ואין בזה משום הפסק בין

שם"

בפ"י לסעודה אבל צריך ליזהר מלהשיח בינתים אפי' שיחה קלה ואפילו ללמוד לא נכון: (ז) וצריך ליזהר שיהיו המים כשרים לנט"י דהיינו שלא נשתנו מראיהם ולא נעשה בהם שום מלאכה. שאם נשתנו מראיהם בין מחמת מקומם בין מחמת דבר שנפל לתוכם כגון שנפל לתוכה יין או שכר. וכן אם נשתנו מראיהם מחמת עשן או ד"א פסולים לנט"י. אבל אם נשתנו ונעשו עכורים מחמת עפר וטיט כשרים. אך אם הם עכורים כ"כ עד שאין הכלב שותה מהם פסולים. וכן אם אין הכלב יכול לשתות מהם מחמת שהם סרוחים או מלוחים או מרים. ולכן מי הים פסולין לנט"י:

(ח) אבל מותר להטביל ידיו בים. וכן במי גשמים המכונסין בקרקע אף שהם סרוחים ועכורים עד שאין הכלב יכול לשתות מהם והוא שיש בהם מ' סאה שהם ראוים לטבילה. וגם יהיו מכונסים באשבורן ולא זוחלין והולכין. שמי גשמים הזוחלין פסולים לטבילה. אבל במעיין מטבילים הידים אפילו בזוחלין. ואפילו בפחות הרבה מארבעים סאה אלא שהידים מתכסים בו לבד. ובשעת הדחק יש לסמוך על יש מקילין בנט"י להטבילן במי גשמים או הפשרת שלגים המכונסים באשבורן אע"פ שאין בהם מ' סאה אלא כדי לכסות הידים בלבד כגון המהלך בדרך והוא רחוק מהמים ואין עמו כלי לשאוב וליטול ממנו לידיו או שהם סרוחים או עכורים ופסולים לנטילה אבל אין להקל להטביל בשלוגין שבקרקע אפילו יש בהם מ' סאה ולא בשלג שאינו מרוסק שע"פ הארץ אע"פ שמחובר יחד מ' סאה ויותר אבל מותר ליטול ידיו בשעת הדחק בשכר שלנו או מי דבש שעיקרן מים ואין בהם משום שינוי מראה הואיל ונשתנו לשבח: (ט) וכל המטביל ידיו לסעודה י"א לברך על טבילת ידים או על שטיפת ידים ולא ענט"י וי"א שאין לברך על טבילת ידים אלא ענט"י ולכתחלה טוב לברך על שטיפת ידים ויוצא לדברי הכל אך אם בירך על טבילת ידים או ענט"י א"צ לחזור ולברך והמטביל ידיו דיו להטביל פעם אחת לבד רק שיעיין בהם שאין בהם שום דבר החוצץ: (י) מלאכה הפוסלת במים כיצד כגון ששכשך בתוכם איזה כלי שצריך הדחה להדיחו בהן וכן ירקות הצריכים הדחה או ששרה בתוכם ירקות כדי שלא יכמשו או ששרה בתוכם כלים שנתבקעו בימות החמה כדי שיבוטו וכן שאר כל דבר ששרה בתוכם במתכוון ולא שנפל לתוכם מאליו וכן אם העמיד בתוכם כלי של מים חמין או של יין לצננם ה"ז מלאכה ופסולה וא"צ מים שמדד בהם איזה כלי לידע מדתו והיוצא מנה"כ או שנגע במקום המטונף שבגופו שצריך לנקות ידיו ושכשכן תוך כלי של מים נפסלו לנט"י ואפי' שטבל בהם אצבעו הקטנה לנקות נפסלו כל המים שבכלי אבל אם חפן מהם בחפניו ושפשף ידיו לנקותן במים שחפן הרי המים הנשארים בכלי לא נעשה בהם מלאכה וכשרים • ומים כשרים שנפלו לתוכם מעט מים פסולים בטלים ברוב: (יא) בהמה חיה ועוף ששתו מכלי של מים הרי המים הנשארים לא נעשה בהם שום מלאכה וכשרים. אך אם שתה מהם כלב או חזיר או שאר דבר מאוס כל שבני אדם נמנעים לשתות מים הנשארים בכלי משום מיאוס יש פוסלין משום שנעשו כשופכין וטוב לחוש לדבריהם: (יב) הכלי שנוטל ממנו לידים צריך שיהיה מחזיק רביעית וצריך להיות שלם בלי שום נקב או סדק מפולש ואפי' מחזיק רביעית ויותר מהנקב ולמטה כי מאחר שמהנקב ולמעלה אין תורת כלי עליו נמצא שהמים הבאים על ידו מפי הכלי ולמעלה אינם באים מכלי אפי' אותן קנקנים שמתחלת עשייתן עושין האומנים בהם נקב בצדיהם סמוך לפיהם אין עליהם תורת כלי מהנקב ולמעלה ואין נוטלין ממנו לידים דרך פיו וכן אותם קנקנים שיש להם כמין דד בולט בגובה יותר משפת הכלי ולמעלה שיוצקין ממנו דרך דד הבולט בגובה אין נוטלין ממנו לידים דרך הדד אלא דרך פיו כי מאחר שאינו מקבל משקין למעלה מפיו האי הדד ואינו עשוי לקבלה אלא ליצוק ממנו אין תורת כלי עליו וכן אם פי הכלי עצמו למעלה אינו בשוה וביושר ע"פ כולו אלא יש בו עולה ויורד מקצתו גבוה ומקצתו נמוך אין נוטלין במקום הגבוה מאחר שאינו מקבל משקין וכן אם יש בו סדקים מפולשים למעלה אין ליטול ממנו אם יש בו הסדק איזו משך אורך קצת אבל בפגימות קטנות אין לחוש: (יג) כלי עץ שניקב או נסדק וסתם הנקב היטב בשמרטוטין או בסים וכיוצא בו עד שאין המים יוצאין דרך שם כלל אין סתימה זו מועלת לעשותו כלי לנטילת ידים וי"א שאפי' זפת וכיוצא בו אינו מועיל בכלי עץ אלא בכלי חרס לבד ולד"ה אין שום סתימה מועלת בכלי זכוכית אפילו זפת וכיוצא בו ואפי' בדיל ועופרת וכיוצא בהן: (יד) כל כסויי הכלים שיש להם בית קבול אפי' הם מחזיקים רביעית ויותר פסולים לנט"י מאחר שלא נעשו לקבלה אין עליהם שם כלי לענין נט"י ואפילו אם רגילין ליתן לתוכן מעט משקה לפרקים וכן מיני כובעים של לבדין (שקורין קאפילוש) אפי' הם עבים כ"כ עד שאין המים יוצאין מהם אין נוטלין מהם לידים הואיל ולא נעשו לקבלה ואע"פ שהולכי דרכים רגילים לשתות בהם לפעמים ואין ליטול מהם אפי' בדרך: (טו) נט"י מן הכלי צריך שיבואו המים על ידו מכח גברא דוקא בין מכח הנוטל ידיו עצמו בין מכח

אחרים

סדר נטילת ידים לסעודה

אחרים השופכים מים על ידיו ואפי' אם הוא קטן אם הוא מבן ו' שנים ולמעלה שיש בו דעת קצת. אבל אם המים באין מאליהם כגון חבית שיש בו ברזא והסיר את הברזא וקירב ידיו לקלוח המים המקלחים מנקב הברזא המים הבאים בכח ראשון לבדו דהיינו קלוח ראשון לבדו נקראים באים מכח גברא הואיל ובאים ע"י כח אדם שהסיר את הברזא ואפי' היה עכו"ם אבל מים המקלחים אחר כך אינן נקראים באים מכח גברא אלא מאליהם הם מקלחים ופסולים לנטילת ידים ולכן אפי' כשקירב ידיו לקלוח ראשון צריך ליזהר אחר שקיבל על ידיו שפיכה אחת להחזיר הברזא בנקב ולחזור ולהסירה ולקבל שפיכה שניה על ידיו מקלוח ראשון אם הקלוח גדול ומספיק להגיע המים בבת אחת לכל שטח ב' ידיו כאחד עד הפרק מכל סביבותיהן בשפיכה אחת מכח ראשון לבדו ואם אין הקלוח גדול כ"כ יסיר הברזא ב"פ על יד זו וב"פ על יד זו אבל אם הקלוח דק בענין שאינו מספיק להגיע המים לכל שטח היד עד הפרק מכל סביבותיה בשפיכה אחת מכח ראשון דהיינו קלוח ראשון לבדו כגון אותן שיש להם כיור קבוע בכותל ובתחתית הכיור יוצא ממנו דד קטן ועליו סובבת ברזא קטנה לסתמו ולפתחו מאחר שקלוח הדד קטן ודק אין ליטול ממנו לידים: (טז) יש מחמירים שלא לקבל נטילה מעכו"ם השופך על ידיו ולא מנדה כגון בתו וטוב לחוש לדבריהם: (יז) צריך ליזהר מאד בסעודה שלא ליגע בשוק וירך או שאר מקומות המכוסים שבאדם לפי שיש בהם מלמולי זיעה וכן לא יחכך בראשו שיש גם כן מלמולי זיעה וכן בצואת האף והאוזן או שאר מטופת ואם נגע צריך לחזור וליטול היד שנגע בה כהלכה עד הפרק ולענין הברכה יש מחלוקת אם יחזור ויברך על נט"י ולכן יברך בלא שם ומלכות: (יח) אסור לאכול אפילו פת כל שהוא בלא נט"י כל שצריך לברך המוציא על הפת אבל אם הפת היה טפלה לד"א כגון ששתה יי"ש ואוכל מעט פת אחריו שלא יזיקנו כמו שהפת טפלה למשקה לענין ברכה שנפטרת בברכתו וא"צ לברך עליה המוציא כך היא טפלה לענין שאין צריך נטילת ידים אבל אם טועם הפת קודם שישתה כדי שלא ישתה על ליבא ריקנא ויזיקנו צריך לברך המוציא וצריך ליטול ידיו כהלכה אלא שלא יברך ענט"י ואפילו הנוטל ידיו לסעודה אם אינו אוכל פת כביצה לא יברך ענט"י אע"פ שמברך המוציא וברכת המזון והשיעור לצרף לכביצה הוא שיאכל כל כזית בכדי אכילת פרס וצריך ליזהר בזה בסעודה שלישית של שבת: (יט) לא תקנו נטילת ידים אלא לפת שמברכים עליה המוציא ובהמ"ז אבל מיני לחמים שמברכים עליהם במ"מ ואין מברכים עליהם המוציא ובהמ"ז אלא כשקבע סעודתו עליהם כך אין צריך נט"י אלא כשקבע סעודתו עליהם: (כ) כל מאכל שטיבולו במשקה בין שמטבלו עכשיו כשאוכל בין שהיה מטובל ומלוחלח מקודם ולא נתנגב עדיין כגון פירות כבושים או שלוקים ומבושלים או בשר מבושל צריך נט"י כהלכתא עד הפרק ולא יברך. ושבעה משקין הן יין דבש שמן חלב מים טל ודם וחומץ יין הוא כיין וכן חומץ מי דבש הוא משקה וכן זיעה היוצאת מן המשקין הוא כמשקין כגון יין שרף ואם נתערב אחד משבעה משקין במי פירות הולכין אחר הרוב. וכל משקה שנקרש עד שאין טופח על מנת להטפיח בטל מתורת משקה ואם חזר ונימוח חזר להיות תורת משקה עליו ולכן מיני עיסה המטוגנים בחמאה צריכים נט"י במקומות שמתיכין החמאה תחלה ואח"כ שופכין אותה לתוך מיני עיסה לטגנה בה. אבל במקומות שמשימים החמאה כשהיא קרושה תוך מיני עיסה ושם היא נמוחה אין שם משקה עליה מאחר שנימוחה על האוכל וי"א שהדבש הוא משקה לעולם אפי' כשנקרש עד שאינו טופח ע"מ להטפיח ולכן אין לאכול אפי' דבש קרוש אלא ע"י כף או סכין: (כא) ומיני מרקחת המרוקחים בדבש ויש עליהן טופח ע"מ להטפיח צריכים נט"י לד"ה אא"כ אוכל ע"י כף או סכין לפי שמתיכים הדבש תחלה לבדו והוא שהדבש בעין וניכר על המרקחת אבל אם נימוח האוכל המרוקח לגמרי ונעשה גוף אחד ממש עם הדבש ע"י הריקוח והטיגון או ע"י פירוק בכף יפה יפה (כמו שרגילים לעשות בתפוחים מרוסקים ובגודגדניות מרוסקין) הולכין אחר הרוב. ואם האוכל הוא הרוב נתבטל הדבש מתורת משקה ושם אוכל עליו אף שהוא טופח ע"מ להטפיח. ואם בשעה שבשלה השעוה מהדבש חושב עליו לאוכלין בלבד ולא למשקין דהיינו שהיה בדעתו כדי ליתנו לתוך התבשיל או כדי לרקח בו מרקחת ולא כדי לשתותו כשהוא רך ונוזל או לעשות ממנו משקה י"א שע"י מחשבה זו נעשה אוכל ולא ירדה עליו תורת משקה כלל אף כשהוא בעין לבדו רך ונוזל ויש לסמוך על דבריהם במרקחת שכ"פ: (כב) אין כף וסכין מועילין אלא במרקחת וכיוצא בו שרגילין לאכול ע"י כף או סכין פעמים רבות אבל דבר שטיבולו במשקה שאין דרכו לעולם לאכול ע"י כף או סכין אינם מועילים לפטור מנט"י. ובשעת הדחק שאין מים מצויים כגון בדרך אפשר להקל לאכול ע"י מפה לכרוך על שתי ידיו אבל לאכול פת אין שום צד היתר בעולם לא ע"י כף וסכין ולא ע"י מפה ויש מקילים למהלך בדרך ואין לפניו מים עד יותר מד' מילין לכרוך שתי ידיו במפה ולאכול וי"א והמחמיר תע"ב:

ואלה מוסיף על הראשונים . קצת חדושי הלכות ברורות מלוקטות מספרי הקדמונים שלא נקבעו בלוח הראשון המיוסד ומשוכלל ע"פ דעת האחרונים . אשר באיזה מקומן של שבחים ועיונים . הניחו מקום לגדור לרעות בגנים וללקוט שושנים . ואלו ואלו דברי אלהים חיים מרועה א' ניתנים (גם סדר ההלכות והפרקים מסודרים פה באופן נאות ויותר מתוקנים) :

פרק א מצות עשה מן התורה לברך אחר אכילת מזון שנאמר ואכלת ושבעת וברכת את ה'. ומד"ס לברך לפני כל אכילה ושתיה וכל הנהנה מן העוה"ז בלא ברכה כאילו נהנה מקדשי שמים שנאמר לה' הארץ ומלואה וגו' : (ב) על כל אוכלין ומשקין מברכין ברכה כוללת לכמה מינים . בפה"א לכל מיני פירות הארץ ובפה"ע לכל פירות האילן . ושה"כ לשאר כל אוכלין ומשקין חוץ מן היין והפת . שהיין הוציאו מכלל פירות האילן לברך עליו בפה"ג . והפת הוציאו מכלל פירות הארץ לברך עליה המוציא לחם מן הארץ : (ג) וכל שהוא ממין דגן ולא עשאן פת כגון מיני הבשילין של קמח או דייסא אע"פ שאין נקראים לחם מכל מקום יש בהם חשיבות שנקרא מזון ומברכים עליהם במ"מ . בירך על הפת במ"מ יצא וי"א . וספק ברכות להקל כמו שיתבאר (בפ"ב) : (ד) בירך על פירות האילן בפה"א יצא אבל אם בירך על פרי האדמה בפה"ע לא יצא ועל כולם אם ברך שה"כ יצא אפילו על פת ויין לפיכך כל פרי שהוא ספק לו אם פרי העץ או פרי האדמה מברך בפה"א . ואם אינו יודע כלל מה הוא מברך שה"כ וכן כשנסתפק לו מגד הדין מחמת מחלוקת הפוסקים : (ה) וכל זה כשנולד לו ספק אחר שלמד או בדיעבד אבל לכתחילה אסור לו לצאת בברכת שהכל אלא צריך לברך על כל דבר ברכה המיוחדת לו ואם הוא ע"ה ילך אצל חכם וילמדנו הלכות ברכות : (ו) היו לפניו פרי האדמה ופרי העץ ובירך תחילה על פרי האדמה צריך לחזור ולברך על פרי העץ כי לא נפטר בברכת בפה"א אלא כשבירך עליו ולא כשבירך על פרי האדמה . בד"א במברך סתם אבל אם נתכוין לפטור בברכתו גם בפה"ע יצא ואפילו לא היה פרי העץ עדיין לפניו כשבירך אלא שאחר כך הביאו לפניו . ויש חולקין על זה ואומרים שאפי' נתכוין לפטור בברכת בפה"א את פרי העץ המונח לפניו לא יצא וצריך לחזור ולברך בפה"ע ולא אמרו שאם בירך על פה"ע בפה"א יצא אלא בדיעבד כשא"א לתקן לחזור ולברך כראוי ברכה המיוחדת לו שאם כן תהא ברכת בפה"א לבטלה אבל כשאינה לבטלה ה"ז כלכתחילה וצריך לברך כתקון חכמים לפיכך למעשה צריך ליזהר שלא להתכוין לעולם לפטור פה"ע בברכת בפה"א כדי לברך לד"ה : (ז) על כל אוכלין ומשקין מברכים אחריהם בנ"ר . חוץ מן הפת שמברכין אחריה בהמ"ז וחוץ מז' המינים שנשתבחה בהם א"י שהם חטה ושעורה וגפן ותאנה ורמון וזית ותמרה שמברכין אחריהם ברכה אחת מעין ג' ברכות וכן על היין היוצא מן הגפן . ובכלל מין חטה הכוסמין ושיפון מין שעורים והם הנקראים דגן סתם בכל מקום : (ח) אין מברכין במ"מ על הדגן ולא לאחריו מעין ג' אלא כשאוכלו בדרך אכילתו כגון תבשיל שנעשה מקמח או דגן עצמו שנחלק לשנים או לג' ויותר ונתבשל במים או בשאר משקים וזו היא שנקראת דייסא בכל מקום או אפילו לא נחלק רק שהוסרה קליפתו ודרכו לאכול כך מבושל כגון הריפות של שעורים וי"א עד שיתמעכו וידבקו הגרעינים זה לזה מרוב הבישול אבל אם הוא שלם שלא הוסר קליפתו ולא נתמעך אינו מברך אלא בפה"א ולאחריו בנ"ר ולא מעין ג' כי לא נשתבחה א"י באכילה זו ויש מסתפקים בזה אם לברך אחריו בנ"ר או מעין ג' ומספק זה אומרים שאין לאכול ממנו כשיעור כ"א בתוך הסעודה וטוב לחוש לדבריהם לכתחלה אבל אם אירע שאכל שלא בתוך הסעודה יברך בנ"ר : (ט) קמח של א' מחמשת מיני דגן שקלאו ועירבו במים או בשאר משקים אם נעשה רך וקלוש כ"כ עד שאינו ראוי אלא לשתיה ולא לסעוד הלב כלל אינו מברך עליו אלא שהכל אבל אם הוא עב קצת שהוא ראוי לאכילה ולסעוד הלב אע"פ שאינו עב לגמרי שיהא ראוי ללוטשו מברך עליו במ"מ ולאחריו מעין ג' : (י) דוחן הרי הוא כשאר מיני קטניות ומברכין עליו שהכל בין על הפת בין על התבשיל הנעשה מקמחו אבל האורז אם בשלו עד שנתמעך או שפתתו ועשה ממנו פת מברך עליו במ"מ אבל לאחריו מברך בנ"ר וי"א שאפילו לא נתמעך בבישול מברך עליו במ"מ ומספק ראוי לברך עליו שהכל כשהוא שלם ואם בירך עליו בפה"א יצא מאחר שהוא שלם : (יא) מנהג העולם שמפרשים אורז רייז דוחן הירז. אבל יש מפרשים אורז הירז דוחן רייז לפיכך ירא שמים לא יאכל בין אורז בין דוחן (מבושל) בין שלם בין נתמעך כי אם בתוך הסעודה וכשאוכל שלא בתוך הסעודה יברך שהכל על כולם : (יב) בברכה מעין ג' של פירות מז' המינים חותמין בחוץ לארץ על הארץ ועל הפירות ובארץ ישראל על הארץ ועל פירותיה ואפי' פירות ארץ ישראל שאכלו בחוץ לארץ חותמין לאחריהם על הארץ

ועל

ועל פירותיה: (יג) אכל פירות משבעת המינים ואכל מיני מזונות ושתה יין יכלול הכל בברכה אחת ויקדים המחיה ואחר כך הגפן ואחר כך פרי העץ ויאמר כך על המחיה ועל הכלכלה על הגפן ועל פרי הגפן ועל העץ ועל פרי העץ ועל תנובת השדה ועל ארץ חמדה כו' ואותם ונודה לך על הארץ ועל המחיה ועל פרי הגפן ועל הפירות בא"י על הארץ ועל המחיה ועל פרי הגפן והפירות: (יד) אכל פירות מז' המינים ואכל תפוחים וכיוצא בהם א"צ לברך בנ"ר על התפוחים לפי שהם בכלל ברכת על העץ ועל פרי העץ אבל אם אכל תפוחים ושתה יין צריך לברך בנ"ר על התפוחים ואפי' אתה על הארץ ועל הפירות אבל אם אכל ענבים או צמוקים ושתה יין ובירך על הגפן ועל פרי הגפן נפטרו מברכת על העץ לפי שהם הם פרי הגפן: (טו) בד"א כשנתכוין לפוטרם אבל בסתם אינו פוטרם שאע"פ שברכתם המיוחדת להם אינה פרי הגפן אלא פרי העץ. לפיכך לכתחלה לא יתכוין לפוטרם בברכת על הגפן אלא יכלול אותם בה בפירוש כמו שנתבאר: (טז) וכן בברכה ראשונה לא יתכוין בברכת היין לפטור גם הענבים או הצמוקים אלא יברך עליהם ברכה המיוחדת להם ואם נתכוין לפוטרם או שכח ובירך על הענבים או הצמוקים בפה"ג יצא: (יז) ברכת המזון אינה פוטרת מעין שלש שאם אכל פירות מז' המינים לפני הסעודה להתענג בלבד ולא כדי לפתוח בני מעיים להמשיך הלב לאכילה (שאז הם נפטרים בבהמ"ז כמו שיתבאר בפ"ד) השכח ולא בירך לאחריהם ולא נזכר עד אחר בהמ"ז צריך לחזור ולברך על העץ כו' ואין צריך לומר פירות שאינן משבעת המינין ושאר אוכלין ומשקין שברכה שלאחריהם היא בנ"ר שאינן נפטרים בברכת המזון חוץ מן התמרים והיין שנפטרים בדיעבד בברכת הזן שבברכת המזון לפי שהם סועדים הלב גם כן וכן חמשת מיני דגן שאכלן לפני הסעודה נפטרו בברכת המזון בדיעבד אבל לכתחלה אם נזכר קודם ברכת המזון צריך לברך תחלה על המחיה קודם בהמ"ז וכן ברכת על העץ על התמרים ועל הגפן על היין שלפני הסעודה אם אינו שותהו כדי לגרר ולהמשיך הלב לאכילה כמו שיתבאר בפ"ד: (יח) ברכת על המחיה אינה פוטרת ברכת בנ"ר כגון אם אכל דייסא ובשר ודגים אע"פ שמשביעין קצת אינן בכלל מחיה וכן ברכת בנ"ר אינה פוטרת מעין ג': (יט) לפיכך כל דבר שנסתפק בברכתו אם הוא מעין ג' או בנ"ר ורוצה לאכלו שלא בתוך הסעודה יאכל עמו דבר שברכתו בנ"ר ודבר שברכתו מעין ג' מאותו המין שמסתפק בו כגון אם מסתפק בתבשיל אם ראוי לברך אחריו על המחיה או בנ"ר יאכל מיני מזונות ודבר אחר שברכתו בנ"ר בודאי ויברך על המחיה ובנ"ר ופוטר תבשיל זה ממ"נ: (כ) ואם מסתפק בפרי אם הוא משבעת המינים יאכל פרי אחר שהוא מז' המינים בודאי ויברך על העץ ועל פרי העץ ויוצא גם על פרי זה ממ"נ וא"צ לדבר אחר לברך עליו בנ"ר אבל אם אין לו פרי אחר אין לו תקנה על ידי שישתה יין ויברך על הגפן או לאכול תבשיל מחמשת המינים ויברך על המחיה ולכלול על העץ ועל פה"ע כעל הגפן או כעל המחיה על הספק לפיכך לא יאכלנו אלא בתוך הסעודה אבל אם כבר אכל פוטר לכללו בברכה על הספק: (כא) היין שהוא חשוב והוא ראש לכל המשקין הרי הוא פוטר בברכתו כל מיני משקין בין מברכה ראשונה שהיא שה"כ אם היו המשקין לפניו כשבירך בפה"ג או שהיה דעתו לשתותם אף שלא היה דעתו לפוטרם בפירוש נפטרו ממילא בין מברכה אחרונה שנפטרו בברכת על הגפן ואפי' הוא בענין שצריך לברך עליהם ברכה ראשונה שה"כ כגון שלא היו לפניו כשבירך בפה"ג וגם לא היה דעתו עליהם ואם שתה יין פחות משיעור רביעית שאין צריך לברך לאחריו ושאר משקין שתה רביעית יברך לאחריהם בנ"ר אף אם הוא בענין שלא בירך לפניהם שה"כ:

פרק ב׳ ברכת המזון מן התורה אינה. אלא כשאכל פת כדי שביעה כמ"ש ואכלת ושבעת וברכת. וחכמים תקנו לברך אפילו על כזית ולא תקנו אלא בלחם שדרך ב"א לקבוע סעודה עליו. אבל מיני לחמים שיתבאר שאין רגילין לקבוע סעודה עליהן אין מברכין עליהם המוציא ובהמ"ז אלא לפניהם במ"מ ולאחריהם מעין ג' אא"כ אוכל מהם כשיעור קביעות סעודה דהיינו כשיעור שרוב ב"א קובעים סעודת קבע שהיא סעודת ערב ובוקר על שיעור כזה מהם לחם גמור וגם מלחמים אלו כשאוכלין שיעור כזה לפעמים אזי הם קובעים סעודה עליו ולכן אף מי שאוכלו סעודת ארעי ולא שבע משיעור זה בטלה דעתו: (ב) ובשיעור זה רבו בו הדיעות ולמעשה יש לנהוג כל שאוכל מהם ד' ביצים ולמעלה עד חצי עשרון ולא עד בכלל אם הוא לא שבע ממנו יברך המוציא של כזית לחם אחר תחלה ויברך בהמ"ז לצאת לד"ה ובחצי עשרון בטלה דעתו לד"ה ומברך המוציא ובהמ"ז עליו לבדו ואם אוכל פחות מכשיעור ביצים והוא לא שבע ממנו מברך במ"מ ומעין ג' ואם שבע ממנו ישאל ידיו ויברך המוציא ובהמ"ז עליו לבדו והוא שאכל כשיעור ד' ביצים אבל פחות מכן אם

אם שבע משיעור זה יברך על כזית לחם אחר תחלה המוציא ואח"כ בהמ"ז: (ג) ואם אינו שבע ממין לחם זה לבד אלא שאוכלו עם לפתן המשביע כגון שמלפתו בבשר או דגים וכיוצא בהם עד שבע ה"ז כאילו שבע ממנו לבדו לפי שהלפתן טפלה לו ונתחייב בבהמ"ז מד"ת ולפיכך האוכל כד' ביצים ממין לחם זה עם לפתן כזה עד ששבע מברך המוציא ובהמ"ז ופחות מכן מברך על לחם אחר תחלה: (ד) ואם מתחלה היה בדעתו לאכול אכילת עראי ובירך במ"מ ואח"כ נמלך לאכול עוד כדי שביעה וקביעות סעודה נכון לצאת ידי כל ספק ולברך תחלה מעין ג' על מה שכבר אכל וישהה מעט ויטול ידיו ויברך המוציא ויאכל עד כדי שביעה ויברך בהמ"ז אף שאינו שבע מאכילה השנייה לבדה אלא בצירוף אכילה הראשונה שכבר בירך אחריה מעין שלש והוא שאכל באחרונה כד' ביצים לפחות: (ה) ואלו הם מיני לחמים שאין דרך ב"א לקבוע סעודה עליהם לחמניות וטרוקנין ופת הבאה בכסנין. לחמניות הם מיני לחמים דקים ורכים שהיתה בלילת הקמח במים בלילה רכה ולא עבה כעיסת לחם גמור כשנילושה ומתגלגלת בידים אלא כעיסת סופגנין שא"א לגלגלה בידים ואפאו בתנור או במחבת בלי משקה ואע"פ שהוא לחם גמור לענין חלה ומצה אעפ"כ הואיל ואין דרך רוב ב"א לקבוע עליו סעודה לא תקנו לברך המוציא ובהמ"ז אלא במ"מ ומעין ג' עד שיאכל כשיעור קביעת סעודה: (ו) וכן טרוקנין שבוללין קמח במים בלילה רכה יותר מדאי אלא ששופכין לתוך גומא והאש שבכירה או תנור עד שנעשה עב קצת אחר האפייה וכן אם שפך הרבה לתוך המחבת עד שנעשה עב קצת אחר האפייה (שקורין בלינעס) אבל אם לא שפך לתוך גומא אלא על גבי קרקע הכירה והתנור ומתפשט שם עד שנעשה דק מאוד אחר האפייה והיא נקראת טריתא אין עליה תורת לחם כלל לענין חלה ואין מברכין עליה במ"מ ומעין ג' אפי' קבע סעודתו עליה. וכן אם שפך מעט מבלילה רכה יותר מדאי לתוך מחבת רחבה ומתפשטת שם על שולי המחבת ונעשה דק מאוד גם אחר האפייה (שקורין בלינעס) אין קביעות מועלת בהן כמו בטריתא. וי"א ואומרים שטריתא מברכין עליה המוציא ובהמ"ז בשיעור קביעות סעודה כמו בטרוקנין ויש לחוש לדבריהם שלא לאכול שיעור קביעות סעודה כ"א שיברך המוציא על לחם גמור תחלה. ויש מחמירים עוד לפ"ז לומר שלא נתנו חכמים שיעור קביעות סעודה לברך המוציא וברכת המזון בטרוקנין אלא כשבלילת העיסה רכה יותר מדאי אבל כשאינה רכה יותר מדאי אף שא"א לגלגלה בידים אלא טורפין בכף בקערה ואפאו בתנור או במחבת בלי משקה ונעשה עבה קצת אחר האפייה ולא דק מאוד כי טריתא לחם גמור הוא ומברכין עליו המוציא ובהמ"ז בכזית. וכן מה שנתנו שיעור קביעות סעודה בלחמניות הוא בבלילה רכה יותר מדאי או שנעשו רקיקין דקין מאוד אחר האפייה כטריתא ואף אם אין הבלילה רכה יותר מדאי. וטוב לחוש לדבריהם שלא לאכול כי אם בתוך הסעודה: (ז) פת הבאה בכסנין י"מ שהוא עיסה שנילושה בחלב או בחמאה או בדבש או בשמן ויין או בשאר מי פירות או במי ביצים ושומן לפי שאינה עשויה לקביעות סעודה כי רוב בני אדם כוססין ממנה מעט ואין קובעין סעודה אלא על פת שנילושה במים לבדה ואם עירב עמהם מעט מים בלישתה הולכין אחר הרוב. וכן עיסה גמורה שנילושה במים שעירב בה תבלין בלישתה עד שאין דרך רוב בני אדם לאכול ממנה הרבה ולקבוע סעודה עליה מפני רבוי התבלין. וי"א ע"ז ואומרים שמברכין המוציא ובהמ"ז על פת זו כי אינו דומה ללחמניות וטרוקנין שאין רוב ב"א קובעין סעודה עליהן מחמת שינוי בלילתן לגריעותא שבלילה רכה אינה סועדת הלב כ"כ כלחם גמור אלא פת הבאה בכסנין היא פת גמורה העשויה כמין כיס וממלאין אותה קודם אפייתה במיני מתיקה כמו דבש וצוקר או שקדים ואגוזים וכיוצא בהם משאר מיני פירות או תבלין והמילוי הוא העיקר כי עיקר עשייתם אינה למזון ולהשביע אלא לעדון ותענוג ומזון העיסה הוא טפל והיה ראוי לברך על המלוי ולפטור העיסה אלא לפי שהעיסה היא מחמשת המינים שהם נקראים מזון אינה נעשית טפלה אל המלוי כמתכוון לאכילתה ג"כ כמו שיתבאר (בפ"ג) ולכן די לברך עליה במ"מ ועל המחיה אבל לא המוציא ובהמ"ז עד שיאכל שיעור קביעות סעודה (שאז העיסה הוא עיקר שסועדת הלב) ואין בכלל זה עיסה הממולאת בשומשמין שעושין בפורים במדינות אלו שאין עיקר עשייתם לעדן ותענוג אלא למזון ולהשביע: (ח) בד"א כשהמלוי הוא ממיני מתיקה או מיני פירות הנאכלין לעדון ותענוג ולא למזון ולהשביע וגם אין דרך רוב העולם ללפת בהם הפת אבל אם המילוי הוא מבשר ודגים או גבינה שהם מיני לפתן המשביע או אפי' מיני ירקות שאין משביעין ומלפתין בהם הפת או אפי' אינו לפתן כלל אלא שהוא מדברים הנאכלים למזון ולהשביע והדרך לקבוע סעודה עליהם אין המילוי מוציא הפת מתורת לחם גמור ומברכין עליה המוציא ובהמ"ז בכזית אף אם עיקר כוונתו באכילת פת זו בשביל המילוי שבתוכה והפת טפלה בכוונתו דינו כשאר לחם גמור שעיקר כוונתו על הלפתן או על שאר דברים הנאכלים

שמחמת

סדר ברכת הנהנין

מחמת הסעודה ואוכל הפת בתורת טפלה להלפתן וא"צ שמברך המוציא ובהמ"ז בכזית : (ט) ולפיכך הלכה בעיסה שנילושה בחלב וכיוצא בו משאר משקין או מי פירות חוץ ממים מן הדין יש לסמוך על סברא הראשונה שבד"ס הלך אחר המיקל אך בעל נפש יחמיר לעצמו שלא לאכול בלא נט"י והמוציא על לחם אחר תחילה רק בנילושה בדבש יש להקל אם הקמח מעט והדבש הוא הרוב . והעיקר לטעם והענוג המתיקות כמו שעושין במדינות אלו (שקורין לעקיך) אלא שהקמח נחשב עיקר מחמת שהוא מין מזון וגם מכשיר התערובות לאכילה כמו שיתבאר (בפ"ג) : (י) כל מיני לחמים אלו שברכתם במ"מ אם באו על השולחן בתוך הסעודה שלא מחמת הסעודה דהיינו שלא לאכול לשם מזון ולהשביע אלא לעדון ותענוג בלבד או בסוף הסעודה לקינוח והקל מכובד המאכל אין נפטרים בברכת המוציא שעל הפת וצריך לברך עליהם במ"מ אבל לא לאחריהם מעין ג' לפי שנפטרים בבהמ"ז חוץ מפת שנילושה בחלב וכיוצא בו שאין לברך עליהם במ"מ בתוך הסעודה או בסופה בכל ענין מאחר שי"א שברכתם המוציא כלחם גמור ונפטרת כבר בברכת המוציא ספק ברכות להקל ואם אוכל מלחמים אלו תוך הסעודה למזון ולהשביע ואפילו מיני עיסה הממולאים בפירות א"צ לברך אפי' על הפירות לפי שהם נחשבים כטפלה אל העיסה ונפטרים עמה בברכת הפת :

(יא) וכן מיני עיסה שבלילתן רכה וטגנו במשקה נפטרים בברכת הפת כשאוכלים למזון כמו שנפטרים כל מעשה קדירה אבל אם אוכלן לקנוח או לתענוג צריך לברך כמו בלחמניות וכיוצא בהם ואם אוכלן שלא בתוך הסעודה מברך לפניהם במ"מ ולאחריהם מעין ג' ואפילו שבע מהם ואפילו אכל שיעור שאחרים קובעין עליו סעודה וגם הוא קבע סעודתו עליהם לבדם לפי שמכיון שמתחלה היתה בלילה רכה ואח"כ טגנו במשקה אין עליהם תורת לחם כלל לד"ה וטעם שמן שמטשחין המחבת שלא תשרף העיסה אינה נקראת משקה : (יב) אבל עיסה שבלילתה עבה כעיסת לחם גמור המתגלגלת בידים וטגנה במחבת בשמן או שאר משקין ושומן י"א שאין הטיגון במחבת מוציאה מתורת לחם גמור הואיל ומשקה שבמחבת הוא דבר מועט והעיסה היתה בלילתה עבה תחלה וה"ז כאילו נאפית בתנור ומברכין עליה המוציא ובהמ"ז בכזית וי"ח ואומרים שדין הטיגון כדין הבישול וכמו שיתבאר וכן עיקר . ומ"מ אם אוכל כדי שביעה שהיא ספק של תורה (ואף שמנין הברכות הוא מד"ס מ"מ מאחר שמרע"ה תיקן ברכת הזן בברכה בפ"ע לפתוח בברוך ולחתום בברוך ראוי להחמיר בספיקה כעין ספק של תורה) יש להחמיר שלא לאכול כי אם בתוך הסעודה של לחם גמור ואפילו היא ממולאת כל שאינה ממולאת בפירות וכיוצא בהם אלא בגבינה ומטוגנת בחמאה (שקורין פלאדין) או בבשר ומטוגנת בשומן אבל הקובע סעודה על מיני טיגון לבדה אין לברך המוציא ובהמ"ז לפי סברא האחרונה כ"א במ"מ ומעין ג' וכל זה בטיגון אבל עיסה שנתבשלה בקדירה אין עליה תורת לחם כלל גם לסברא הראשונה ומברכין עליה במ"מ ומעין ג' לעולם אפי' בקביעות סעודה ואפי' הן חתיכות גדולות שקורין (קניידליך או קרעפליך) אך אם חזר ואפאה בתנור או במחבת בלי משקה חזר וירד עליו תורת לחם גמור ואפי' הן החתיכות קטנות מכזית ומברכין עליה המוציא ובהמ"ז בכזית ולפי סברא הראשונה שהטיגון במעט משקה דינו כאפייה ה"ה אם חזר וטגנה במחבת במשקה מעט ולכן מיני עיסה ממולאים בגבינה (שקורין קרעפליך) שמבשלין אותו במדינתנו ואח"כ מטגנין בחמאה במחבת או אפילו בקדירה אלא שהחמאה הוא דבר מועט לפי ערך רבוי העיסה והגבינה אין לאכול מהם כדי שביעה כ"א בתוך הסעודה לחוש לסברא הראשונה אבל אם משימים לתוך הקדירה שמטגנים בתוכה הרבה שומן הצף ע"פ החלב (שקורין שמעטינע) ה"ז כמין בישול גמור ומברך במ"מ ומעין ג' לעולם וכן אם טגנה באלפס או קדירה הרבה חמאה כמין בישול במים אע"פ שאח"כ סינן מהם החמאה : (יג) וכל זה בעיסה שנתבשלה קודם אפייתה אבל לחם אפוי שנתבשל בקדרה אין הבישול מוציאו מתורת לחם גמור לענין ברכה שלא לברך עליו המוציא ובהמ"ז בכזית אא"כ נימוח הלחם בבישול עד שלא נשאר בפרוסות כזית בכל אחד כי כל פרוסה שנשאר בה כזית לא נתבטלה עדיין מתורת לחם לענין ברכה אפילו אין בה תואר לחם כלל מחמת רוב הבישול ואם לא נשאר בה כזית נתבטלה מתורת לחם לגמרי ואפי' נראה שיש עליה תואר לחם אינו חשוב תואר ומברכים עליה במ"מ ומעין ג' לעולם אפי' קבע סעודה על פרוסות הרבה שנימוחו בבישול ולא נשאר כזית בכל א'. וי"א שאפילו לא נמחו בבישול אלא שמתחלה קודם הבישול פירר הפת בפרוסות קטנות פחותות מכזית כמו שנוהגין לעשות במצה בפסח אפי' נראה שיש עליהן תואר לחם לא נחשב תואר ואפילו חזרו ודבקו ע"י הבישול ונעשו כזית וספק ברכות להקל ומ"מ כל בעל נפש יחמיר לעצמו שלא לאכול מהן כדי שביעה אם יש עליהן תואר לחם כי אם שיברך המוציא על כזית לחם גמור תחלה ובטיגון יש להחמיר בכל ענין : (יד) וכל זה כשנתבשל בכלי ראשון אבל כלי שני אינו מבשל ולפיכך אם

נתן

מהן לתוכו פירורי לחם אפילו פחותין מכזית מברך עליהם המוציא ולאחריהם בהמ"ז בכזית והוא שלא היו בתוכו כ"כ עד שנמוח והלך תואר הלחם האפוי מהם אלא עדיין ניכרים שהם לחם אפי' בלא עיסה. ועירוי מכ"ר הוא ספק אם נדון ככ"ר או ככלי שני ולכן אין לאכול פירורין פחותין מכזית שבקערה שעירה עליהם מכלי ראשון כי אם בתוך הסעודה אם יש עליהם תואר לחם אבל אם שהו עד שנמוחו קצת הלך מהם תואר לחם האפוי ואפי' פירורין פחותין מכזית שנשרו בלוגנין ומן מרינס ונמוחו קצת עד שהלך מהם תואר הלחם ונראים כפרורי עיסה מברך עליהן במ"מ ומעין ג' אפילו בקביעות סעודה וכל שהמים מהלבנים מחמת מחוי הפרורים כבר הלך מהם תואר הלחם וכן הדין בחתיכות פת שנתייבשו בתנור (שקורין פעגן) ושורין אותו בשכר לבן ופירורי לחם העומדים בשינים אפי' הוא פירור דק כקמח שאין נראה בו תואר לחם לעין אעפ"כ מראהו עמד בו ולא נתבטל מתורת לחם ומברכין עליו המוציא: (ט) פרורי לחם פחותים מכזית שחברם ודבקם יחד ע"י דבש או חלב או מרק אם ע"י זה נמוחו קצת ונעשו כעיסה ואין עליהם תואר לחם אפוי מברך במ"מ ומעין ג' לעולם מאחר שמתחלה לא היה כזית בכל פירור לבדו ולכן מה שנוהגים בפסח לכתוש המצות לפירורין דקין מאוד וחוזרין וגובלין אותו במים המין ובשומן ומי ביצים ועי"ז נמוחו קצת ונעשו כעיסה כשלישין ועושין אותן כעיגולים (שקורין קניידליך או הרעמזליך) ואין עליהם תואר לחם אפוי מברך עליהם במ"מ ומעין ג' לעולם ואפילו לא נתבשלו אח"כ בקדירה אלא שגנם במשקה להאומרים שטיגון אינו כאפייה וכן עיקר כמו שנתבאר למעלה ואם לא הלך מהן תואר הלחם בלישתן ובישולם בקדירה והלך מהן מחמת הבישול אע"פ שיש בכל אחד כזית ויותר מברך עליהם במ"מ ומעין ג' לעולם ולא אמרו שכזית לחם אפוי אינו מתבטל מתורת לחם בבישול אפילו אין בו תואר לחם אלא בכזית ראשון הנשאר קיים משעת האפייה אבל לא שנתפרר וחזר ונתחבר בלישה ואם לא הלך מהם תואר הלחם בבישול יש להחמיר שלא לאכול כדי ביצה כ"א בתוך הסעודה. ובטיגון יש להחמיר בכל ענין כמו שנתבאר למעלה:

פרק ג תערובות שני מינין שהן מעורבין יחד ואין נרגשותיהם שוות אם האחד הוא עיקר והשני אין טועמין בו כ"א לתקנו ולהכשירו הרי העיקר פוטר את הטפל בברכתו בין מברכה ראשונה בין מברכה אחרונה ואם שניהם עיקר אם אחד מהם הוא הרוב הרי זה נחשב עיקר והמיעוט נחשב טפל ובטל לגבי הרוב: (ב) מין דגן הואיל ומקרא מזון הוא חשוב עיקר לעולם שאפי' רוב התבשיל דבש או מינים אחרים ומיעוטו מאחד מחמשת המינין אפילו עיקרו מחמת הדבש או מינים אחרים. והדגן אינו אלא להטעימו ולהכשיר הוא נעשה עיקר ומברך עליו במ"מ וברכה אחת מעין ג' והוא שיש ממשות הדגן במה שאוכל אבל אם אין בו אלא טעמו בלבד אינו מברך במ"מ וי"א שאין נברך לאחריו מעין ג' על תערובות ה' מיני דגן אא"כ יש בתערובות כזית דגן בכדי אכילת פרס ויש לחוש לדבריהם לאכול עוד כזית שברכתו היא על המחיה בודאי ועוד כזית שברכתו היא בנ"ר בודאי כמו שנתבאר למעלה (בפ"א): (ג) בד"א שהדגן מועט נחשב עיקר כשנותנין אותו ליתן טעם בתערובות אבל אם אין נותנים אותו אלא כדי לדבקו או כדי לגבוע את התבשיל ולהקפותו (שיהא עב קצת) הרי הוא טפל לתבשיל: (ד) בד"א שאין מתכוונין כלל לאכילת הדגן אבל אם מתכוונין ג"כ לאכילתו אף שאינו עיקר אלא עיקר הכוונה לאכילת שאר המינים כגון מיני מתיקה מקמח נילוש בדבש (שקורין לעקוך) והדבש הוא הרוב והעיקר באכילה זו לעדון ותענוג מהמתיקות ואכילת הקמח אינו עיקר כ"כ אעפ"כ נחשב הקמח עיקר לברך עליו במ"מ ומעין ג' אבל לא לברך עליו המוציא ובהמ"ז הואיל ועיקר עשייתו ואפיית פת זו אינה למזון ולסעודה אלא לעדון ותענוג מהמתיקות ומזון הקמח הוא טפל ולא עיקר עשייתו ואפייתו אא"כ אכל כשיעור קביעות סעודה כמו שנתבאר (בפ"ב): (ה) וכל מיני מתיקה הנעשים לעדון ותענוג מבלילת קמח דגן מעט עם צוקר וקמח שקדים הרבה אע"פ שבלילתה עבה ונאפית בתנור כלחם גמור מברך במ"מ ומעין ג' אא"כ בקביעות סעודה: (ו) אבל פת הנעשית מתערובות קמח דגן בקמח קטניות מאחר שנעשית לקביעות סעודה ממש הדגן עיקר ומברכין עליה המוציא לעולם ואפי' אם קמח הדגן הוא מועט פחות מכזית בכדי אכילת פרס שברכה ראשונה אין לה שיעור אפי' על כל שהוא (כמו שיתבאר בפ"ח) ואצ"ל לחם גמור שהלחם לבדו בלי מילוי שאוכלו עם מאכל אחר ביחד אף אם המאכל עיקר ורוב אעפ"כ הלחם נחשב עיקר ומברך המוציא אא"כ אינו אוכל ומתכוין כלל ליהנות מאכילתו כמו שיתבאר לפנים: (ז) ועיסה שיש בה מילוי בשר ודגים וגבינה ופירות וכיוצא בהם נעשה המילוי טפילה לעיסה ונפטר בברכת העיסה בין שברכתה המוציא בין שברכתה במ"מ ועי"ד שנתבאר למעלה (בפ"ב) אפילו אוכל אח"כ המילוי

לבדו

סדר ברכת הנהנין

לבדו ואפי' אם המילוי רב מאד ועיקר הכוונה בעיסה זו לאכילת המילוי מאחר שמתאוין ותאב ג"כ לאכילת העיסה ואין צריך להחמיר ליקח קצת המילוי מן העיסה ולברך עליו כי הוא ברכה לבטלה כיון שבירך על העיקר א"צ לחזור ולברך על הטפל אבל אם אינו אוכל אלא המילוי לבדו בלא פת מברך עליו ברכה הראויה לו שהכל או בפה"א או בפה"ע: (ח) ולא זו בלבד אמרו אלא כל דבר שהוא עיקר ועמו טפלה מברך על העיקר ופוטר את הטפלה אפי' אין מאכלים מעורבים זע"ז כלל אלא שאוכל שניהם יחד ועיקר האכילה הוא מין אחד והשני אינו בא אלא מחמת הראשון שאם לא היה אוכל הראשון לא היה אוכל השני עתה הרי השני נפטר בברכת הראשון ואפי' הוא לחם שהוא חשוב מכל המינין כגון מי שחפץ לאכול דג מלוח וכדי שלא יזיקנו בגרונו אוכל עמו פת הרי היא טפלה לדג ונפטרת בברכתו. והוא שאינו רעב ואינו תאב כלל לאכילת הפת ולא היה אוכלה כלל אם לא המליח אבל אם הוא תאב גם לאכילת פת אע"פ שאוכלה עם המליח אינה טפלה אליו אפי' אם הוא תאב להמליח יותר צ"ל עליה המוציא ופוטר את המליח כנ"ל והוא מהדברים שדרכם לבא מחמת הסעודה שהם נפטרים לגמרי בברכת הפת אף כשאין באים מחמתו: (ט) וכן מי שאוכל לפני הסעודה פת שרויה ביין שרף אע"פ שעיקר כוונתו בזה על היין שרף אלא שמפני שהוא חזק וקשה לו לשתותו לבדו שורה בו פת ואוכלה אעפ"כ כיון שהוא לפני הסעודה מן הסתם כוונתו ג"כ לסעוד לבו ולפיכך צ"ל המוציא ופוטר את היי"ש הבלוע בו וכן פת הבאה בכיסנין (ע"ד שנתבאר למעלה בס"ב) אם שורה אותה ביין או יי"ש ושאר משקים א"צ לברך על המשקה הבלוע בה ולא על משקה שעל גבה כגון המטבל בדבש ואוכל אבל אם כוונתו על היי"ש לבדו אלא מפני שהוא חזק וקשה עליו לשתותו לבדו הוא שורה בו פת ואינו תאב לו כלל כגון שהוא אחר הסעודה צריך לברך עליה שהכל: (י) ואפי' אם מתכוין ומתאוה לטעם פת השרויה במשקה אלא שאינו עושה לאכילה אלא לשתיה כגון המפרר לחם דק דק ונותן לתוך שכר חם כדי שיתן בו טעם כיון שאין בלחם ממשות ודבר השוב השכר עיקר: (יא) וכל זה בפת או מאכל אחר שאוכל עם המלוח או עם היי"ש ביחד אבל מה שאוכל אח"כ לבדו צריך לברך עליו תחלה וסוף אע"פ שגם באכילה זו הוא טפל כגון מי שאוכל פת למתק השתיה ששתה כבר הרי הפת טפלה למשקה וא"צ לברך עליה: (יב) וכל פת שהיא טפלה לענין ברכה היא טפלה גם כן לענין נטילת ידים וא"צ ליטול ידיו ומכל מקום יש ליזהר שלא לאכול כ"א פחות מכביצה. אך טוב למנוע מלאכול פת למתק השתיה כי מי יוכל להבחין אם אוכלה למיתוק או למילוי הכרס שאז צריך לברך עליה המוציא: (יג) בד"א כשרוצה לאכול למתק השתיה ששתה כבר אבל אם רוצה לאכול בשביל השתייה לפני השתיה כגון שרוצה לשתות בבוקר ורוצה לאכול מעט כדי שלא ישתה אגילה ריקנא אע"פ שהאכילה זו היא צורך השתייה וטפלה אליה צריך לברך עליה ברכה המיוחדת לה כדי שלא יהנה מהעוה"ז בלא ברכה ואם אוכל מעט פת תחלה צריך ליטול ידיו כהלכה: (יד) ומדת חסידות אפי' כשאוכל למתק השתייה ששתה כבר לעשות תחלה ממנו מעט כדי לברך לפניו ברכה המיוחדת לו אם אינה שה"כ קודם שיברך על המשקה שה"כ כדי להרבות בברכות כי לעולם ירבה אדם בברכות הצריכות וימעט בשאינן צריכות וזו היא ברכה הצריכה שהרי היא מיוחדת להטפל ולא ברכת העיקר ולא צוו למעט אלא כשיכול לפטור שני דברים בברכה אחת המיוחדת לשניהם: (טו) בד"א כשאין העיקר חביב יותר מהטפל אבל אם העיקר חביב עליו יותר מהטפל צריך לברך עליו תחלה ופוטר את הטפל ואפי' אם ברכת העיקר היא שהכל וברכת הטפל היא בפה"ע או בפה"א שהן קודמים לברכת שהכל (כמו שיתבאר בפ"י) כיון שלא היה אוכלו כלל אם לא העיקר ואפילו אם עכשיו כשאוכל הטפל עם העיקר הטפל חביב עליו יותר אלא שכשאוכלו לבדו אינו חביב עליו כמו העיקר אין לברך עליו כלל וי"ח בזה ויש לסמוך עליהם בשבת וי"ט כדי להשלים מנין מאה ברכות: (טז) לעולם אין הטפל נפטר בברכת העיקר ואפי' הם ב' מינים שברכותיהן שוות אלא כשהיה הטפל לפניו או שהיתה דעתו עליו בבירור בשעה שבירך על העיקר אבל אם אחר הברכה הביאו לפניו ולא היתה דעתו עליו בענין שאם לא היתה טפלה היה צריך לחזור ולברך (וע"ד שיתבאר בפ"ב) אין טפלתו מועלת כלום לפוטרו בברכת העיקר לא מברכה ראשונה אע"פ שברכותיהם שוות ולא מברכה אחרונה כשאין ברכותיהם האחרונות שוות אא"כ קבע עצמו על העיקר והוא דבר שהקביעות מועלת בו מפני שהדרך בכך כגון פת ויין וכן שכר והדבש במדינות אלו. ומ"מ מי שאוכל פת או מאכל אחר למתק השתיה והדרך בכך ברוב הפעמים הרי זה כאילו היתה דעתו עליו: (יז) וכל טפלה הבאה אחר אכילת העיקר אינה נפטרת בברכתו אא"כ אוכלה במקום שאוכל העיקר ולא שינה מקומו בנתיים מחדר לחדר אע"פ שהיא טפלה לדבר הטעון ברכה לאחריו במקומו (שיתבאר בפ"ט) או שקבע עצמו על העיקר וע"ד שיתבאר בפ"ט ס"ב כל פרטי דין זה:

דברים

פרק ד דברים הבאים בתוך הסעודה אם הם דברים הבאים מחמת הסעודה דהיינו שדרך לקבוע סעודה עליהם ואין דרכם (כל כך) לאכול כל היום אלא בשעת הסעודה לבד בין ללפת בהם את הפת כגון בשר ודגים וגבינה וירקות וביצים ומיני מלוחים בין למזון ולהשביע כגון כרוב ותרדין ודייסא וכל מעשה קדרה שאינן באין ללפת הפת אלא למזון ולהשביע א"צ ברכה לפניהם אפי' אוכלם בלא פת שברכת המוציא שבירך על הפת שהוא עיקר הסעודה פוטרתם ולא לאחריהם שברכת המזון פוטרתם: (ב) ואם הם דברים שאין באים מחמת הסעודה דהיינו שאין דרך לקבוע סעודה עליהם ולא ללפת ולא להשביע אלא דרכם לאכלם כל היום אפי' שלא בשעת הסעודה כגון כל מיני פירות וכיוצא בהם בין חיין בין מבושלים ואפי' נתבשלו עם בשר אם אוכל אותם בלא פת טעונים ברכה לפניהם אפי' אוכלם בגמר הסעודה כדי לעכל המאכל או לקנח להקל מכובד המאכל. אבל אין טעונין ברכה לאחריהם אפי' אוכלם באמצע הסעודה לא לעכל ולא לקנוח אלא לתענוג בלבד. ויש מסתפקים בפירות מבושלים כשאוכלם למזון והשביע אם לברך לפניהם ולכן יש לאכול מהן מעט קודם הסעודה ולברך עליהם אבל אם אוכל מהם מעט תוך הסעודה או בסופה לקנוח או לתענוג צריך לברך לפניהם לד"ה: (ג) ואפי' אם אוכל מהם מעט עם פת ורוצה לאכול ג"כ בלא פת צריך לברך לפניהם. בד"א כשהביאו הפירות לקנוח ולתענוג אבל אם הביאו אותם ללפת בהם את הפת ג"כ א"צ לברך לפניהם אם אוכל מהם תחלה עם פת ודעתו לאכול מהם עוד עם פת אע"פ שבנתיים אוכל בלא פת ואף אם אח"כ נמלך שלא ללפת בהם בסוף אין בכך כלום כיון שבשעה שאוכל כוונתו ללפת בהם עדיין וטוב לנהוג לאכול מהם תחלה בלא פת ולברך ואח"כ יאכל בין עם פת בין בלא פת: (ד) וכ"ז כשקבע לפתן סעודתו על דבר אחר ובאמצע הסעודה הביאו לו פירות אבל אם קבע לפתן סעודתו על הפירות א"צ לברך לפניהם אע"פ שאוכל מהם בתחלת אכילתו בלא פת וי"א ולכן טוב שיאכל תחלה מעט עם פת ואז אף אם אוכל מהם בלא פת א"צ לברך אפי' אין דעתו לאכול עוד פת: (ה) וכל מקום שאין הפירות נפטרים בברכת הפת צריך לברך עליהם אפי' היו לפניו בשעה שבירך המוציא ונתכוין לפוטרם וכל מקום שהם נפטרים אפי' לא היו לפניו בשעה שבירך המוציא ולא היה דעתו בפירוש עליהם כי מן הסתם דעתו על כל מה שיביאו לפניו כיון שקובע עצמו לאכילה: (ו) אבל אם ידוע שלא היה דעתו ע"ז כלל כגון שלאחר ברכת המוציא שלחו לו דורון מבית אחרים שאינו סומך עליהם ולא היה דעתו על הדורון אינו נפטר בברכת הפת אפי' הוא דבר שדרכו ללפת בו את הפת ומלפת בו הפת. ועכשיו אין העולם נזהרים בזה במדינות אלו מפני שבימינו הוא דבר מצוי שאחד שולח לחבירו דורון בסעודה אפי' מבית אחרים: (ז) ומים או שאר משקין אין לברך עליהם בתוך הסעודה ואפי' שותה לצמאו ולא לשרות המאכל שבמעיו לפי שא"א לאכילה בלא שתיה ואפי' היה צמא קודם סעודה כיון שאז לא רצה לשתות כדי שלא יזיקו לו המים נמצא כי שתיית המים בסבת הפת הוא ומאחר שקבע סעודתו על הפת הרי ברכת הפת פוטרתו (משא"כ כשאוכל מעט פת שלא יזיקו לו המים (כמ"ש בפ"ג) ואפי' משקין שנותנין אותן שלא לצמאו כגון שכר ומי דבש אין לברך עליהם בתוך הסעודה כי אין דרכם לשתותם קודם הסעודה אלא לאחריה לפיכך כשבאים בתוך הסעודה הרי הם טפלים לסעודה וגם אם אוכל איזה דבר למתק השתייה ה"ז טפל למשקה והמשקה ללחם ונפטרים בברכת הלחם: (ח) אבל יין אע"פ שבא לשתות בתוך הסעודה מברך עליו אע"פ ששותהו לשרות האכילה שבמעיו מפני חשיבותו שמקדשין ומבדילין עליו קבעו לו ברכה אף בתוך הסעודה. אבל אינו מברך לאחריו שנפטר בבהמ"ז ואם שתה יין לפני הסעודה אפי' קודם שקבע עצמו לסעודה א"צ לברך על היין שבתוך הסעודה אא"כ לא היה בדעתו כלל לשתות יין בתוך הסעודה ואח"כ נמלך: (ט) בד"א כשמברך כשהוא בחדר שסועד בו ולא יצא ממקומו בנתיים אבל אם סועד בחדר אחר או שיצא ממקומו בנתיים צריך לחזור ולברך אא"כ שתה כשיעור רביעית שטעון ברכה אחרונה וכל זמן שלא בירך י"א שאין שינוי מקום הוב הפסק (כמש"ת בפ"ט) בד"א בסתם אבל אם היה דעתו בפירוש לפטור היין שבתוך הסעודה אפי' סועד בחדר אחר אינו צריך לחזור ולברך אם היו שני החדרים בבית אחד: (י) וי"ש שבתוך הסעודה אם שותהו כדי לשרות האכילה שבמעיו הרי הוא טפל לסעודה ואין צריך לברך עליו ואם שותהו כדי לחמם האצטומכא לעכל המאכל צריך לברך עליו אא"כ בירך עליו או על שאר משקה לפני הסעודה. בד"א במדינות שאין דרכם לשתותו תוך הסעודה אלא כשאר כל היום לחזק הלב ודינו כדין פירות אבל במדינות אלו שרגילים לשתותו תוך הסעודה א"צ לברך עליו: (יא) ואם משקין שותה לפני הסעודה אינו פוטר דברים שבתוך הסעודה או אחר הסעודה אע"פ שבדעתו לשתות

סדר ברכת הנהנין

לשתות גם כן בתוך הסעודה צריך לברך אחריו אם שתה כשיעור חוץ מן היין לפי שבא לפתוח בני מעיים להמשיך האדם לתאות האכילה ומכלל הסעודה הוא ונפטר בבהמ"ז לפיכך א"צ לברך אחריו קודם הסעודה אפי' אין בדעתו כלל לשתות יין בתוך הסעודה וה"ה לי"ש : (יב) וכן מי שמקדש על היין הואיל ואין קידוש אלא במקום סעודה מכלל הסעודה הוא ואין צריך לברך אחריו אבל המבדיל על היין ולא היה בדעתו כלל לשתות יין בתוך הסעודה צריך לברך אחריו הואיל ואינו מתכוין לפתוח תאות המאכל אלא למצוה בלבד ואפי' שכח ולא בירך לפני הסעודה ונזכר בתוך הסעודה קודם ברכת המזון (אבל לאחר בהמ"ז לא יברך שבהמ"ז פוטרת על היין בדיעבד כמו שנתבאר בפ"א) בד"א שאין לו כוס לבהמ"ז אבל אם דעתו לברך בהמ"ז על הכוס אין צריך לברך אחריו לפני הסעודה שנפטר בברכה אחרונה שמברך על הכוס של בהמ"ז : (יג) וכן מי שאוכל לפני הסעודה פרפראות כמו מיני מתיקה או מיני פירות לפתוח בני מעיים ולגרר ולהמשיך הלב לאכילה אע"פ שאין לו פרפראות אחר הסעודה לפוטרם א"צ לברך אחריהם לפני הסעודה שנפטרין בבהמ"ז כמו יין (לשתיה) שלפני הסעודה . אבל אם אוכלם להענג בלבד ולא לגרר ולהמשיך הלב לסעודה צריך לברך לאחריהם ואינן נפטרים בבהמ"ז כמו יין של הבדלה וכמו שנתבאר בפ"א

פרק ה

נמר בלבו שלא לאכול או לשתות ואח"כ נמלך זקוק לחזור ולברך בכל מקום חוץ מבסעודה שאע"פ שגמר בלבו שלא לאכול עוד אין זה סילוק והיסח הדעת כיון שדרכו של אדם להמשיך ולגרר מאכילה לאכילה ופעמים שאדם יושב בסעודה קטנה וממשיך לסעודה גדולה ואין נמלך זוקק ברכה בסעודה אא"כ בשעה שבירך המוציא לא היה לו אלא מעט לחם ולא היה יודע כלל בשעת הברכה שיהיה לו יותר אח"כ ואח"כ נתנו לו יותר או אפי' אח"כ נמלך וקנה מן השוק עוד לחם אבל אם יש לו לחם בביתו והותך לו חתיכה לאכול אותה ואח"כ רוצה לחתוך עוד אין זה נמלך שדרך אדם הוא כן : (ב) וכן שאר מאכלים שידוע שבשעת ברכת המוציא לא היה דעתו עליהם כלל ואפי' לחם ושאר דברים שהיה דעתו עליהם אלא שגמר מלאכול ועקר ממקומו והסיח דעתו מלאכול עוד כשחזר לסעודתו צריך לחזור ולברך לפי שאין דרכו של אדם להתגרר מאכילה לאכילה אלא כשיושב במקום קביעות סעודתו ולא כשהולך למקום אחר : (ג) וכל זה באכילה אבל בשתיה אם גמר בלבו שלא לשתות עוד ואח"כ נמלך צריך לחזור ולברך ואפילו לא גמר בלבו בפירוש אם אמר תנו כוס ונברך בהמ"ז וכן אם אמר באו ונברך בהמ"ז הרי זה סילוק והיסח הדעת משתיה ואם נמלך לשתות צריך לברך בתחלה אבל אם נמלך לחזור לאכילתו אוכל בלא ברכה ואם מחמת אכילה זו נגרר לו לשתות שותה ג"כ בלא ברכה אבל אם נמלך לחזור לסעודתו ובא לשתות מחמת אכילה ראשונה צריך לברך אבל א"צ ברכה אחרונה וכן אם נמלך לאכול שאר דברים הבאים מחמת סעודה אף שאין בדעתו לאכול פת כלל א"צ עליהם וי"א שאין חילוק בין אכילה לשתיה שאפי' באכילה ואפי' בסעודת קבע אם הסיח דעתו מלאכול עוד ואח"כ נמלך לאכול פת או ש"ד הבאים מחמת הסעודה צריך לחזור ולברך וטוב לחוש לדבריהם שלא לחזור ולאכול כלל אבל לא יאכל ויברך משום חשש ברכה לבטלה : (ד) אבל אם נטל הכוס בידו לברך בהמ"ז אע"פ שלא נטל ידיו וגם לא אמר מתחלה תנו כוס ונברך בהמ"ז הרי זה סילוק והיסח הדעת לגמרי לד"ה אפי' מאכילה וצריך לחזור ולברך לד"ה וגם ברכה אחרונה צריך לברך על שאר דברים הבאים מחמת הסעודה קודם בהמ"ז שהסעודה אחרת היא כיון שסילק דעתו מהפת : (ה) ואם נטל ידיו מים אחרונים אע"פ שלא נטל הכוס הרי זה סילוק והיסח הדעת לגמרי וצריך לברך לדברי הכל ואפי' בברכה אינו רשאי לאכול ולא לשתות משום הפסק בין מים אחרונים לבהמ"ז אא"כ רוצה לחזור וליטול מים אחרונים אח"כ סמוך לבהמ"ז : (ו) וי"א שצריך לחזור ולברך המוציא משום היסח הדעת צריך לחזור וליטול ידיו כראוי לאכילת פת ומים האחרונים אין עולין לו אפי' נטלן כראוי לאכילת פת הואיל ולא נתכוין בהם לאכילת פת : (ז) אם בעל הסעודה אמר נברך בהמ"ז כל המסובין אסורים לשתות בלא ברכה והוא ששתקו והסכימו לדבריו אבל אם אחד מהאורחים או מבני ביתו אמר כן אף האומר עצמו יכול לחזור ולשתות גם בעה"ב מפני שיודע שאין הדבר תלוי בו אלא בבעל הבית וכיון שבעה"ב לא עשה היסח הדעת אף הוא דעתו סומכת על בעה"ב לשתות עמו : (ח) וכן הקרואים בבית בעה"ב לאכול מיני פירות אע"פ שמביאין להם בזה אחר זה אין צריך לברך אלא על הראשון ואע"פ שבשעת הברכה לא היו יודעים כמה יביאו להם כיון שדעתן על בעל הסעודה שזימנם אבל אם בא אליהם איש אחר שלא זימנם ואינו קובע עצמו עמהם אלא נכנס

אצלם

אלא לפי שעה, כ"א מהמסובין מושיט לו כוס או מיני פירות צ"ע על כל א"א אם מוסיפין לו אחר שכבר בירך על הכוס שלפניו ואפי' עדיין לא שתה כלו. ועכשיו שהמנהג הוא כן שמוסיפין כוסות הרבה למי שנכנס למסיבה הקבועים לשתיה אצ"ע אלא על כוס הראשון: (ט) אין מברכין שום ברכה אחרונה ואפי' בהמ"ז שמן התורה אלא בעוד שלא נתעכל המזון במעיו וכן אין ב' אכילות נפטרים בברכה א' אלא כשלא שהה בינתים שיעור שיתעכל המזון במעיו אבל אם שהה כ"כ צריך לחזור ולברך וכן הרוצה לפטור ב' שתיות בברכה אחת ושהה בינתים כשיעור עכול. וכמה שיעורו כל שאינו רעב מאותה אכילה הראשונה או שאינו צמא משתיה הראשונה:

פרק ו כל האילנות שגידוליהם פרי אע"פ שהוא קטן מאוד שם פרי עליו ומברכין עליו ברכתו הראויה לו דהיינו בורא פרי העץ (חוץ מזיתים וענבים וחרובים שיש בהם חילוקי דינים ולפי שאינם גדלים במדינתינו לא העתקתים) ובלבד שלא יהא מר או עפוץ (כלומר זוה"ר) ביותר עד שאינו ראוי לאכילה אפי' ע"י הדחק שאז אין מברכין עליו כלל ואפי' אם מיתקן על ידי האור או ד"א אין שם פרי עליהם כלל ומברכים עליהם שה"כ: (ב) וכן שקדים המרים אין מברכים עליהם כשהם גדולים ואינן ראוין לאכילה אפי' ע"י הדחק אבל אם מיתקן ע"י האור או ד"א מברכין עליהם בפה"ע: (ג) גרעיני הפירות אם הם מתוקים וראוים לאכילה בכלל הפרי הם ושם פרי עליהם ומברכין עליהם בפה"ע ואם הם מרים אינו מברך עליהם כלל ואף אם מיתקן ע"י האור או דבר אחר אינו מברך עליהם אלא שה"כ: (ד) קליפי הפירות כגון קליפי פאמראנצין המרוקחים אינו מברך עליהם בפה"ע שאין עיקר הפרי שנוטעין אילן בשבילו וי"א שגם קליפי הפירות נחשבים מכלל הפרי עצמו ומברכין עליהם בפה"ע וספק ברכות להקל בדיעבד אבל לכתחילה מברכין עליהם בפה"א ויצא לד"ה: (ה) מיני פירות גרועים הגדלים ביער כגון תפוחים קטנים אגסים קטנים (שקורין בארין) אע"פ שהם ראוים לאכילה אין חשובים פרי. מברכין עליהם שה"כ בין חיין בין מבושלים אבל אגוזים הגדלים ביער פירות חשובים הם ומברכין עליהם בפה"ע וכן עשבי השדה שאין זורעין הואיל והם גדלים מעצמן י"א שמברכין עליהם שהכל והאר"י ז"ל היה נוהג לברך בפה"א על הגדלים בארץ ובורא פרי העץ על הגדלים באילן אפי' הם מינים גרועים כעשבים ודומיהם: (ו) וסימן לידע איזהו פרי העץ ואיזהו פרי האדמה באילנים הנמוכים כמיני הגס וכיוצא בו. י"א שכל עץ שעושה פירות ונשאר משנה לשנה אף אם בחורף כלה כל העץ שלמעלה מהקרקע העיקר וענפים ולא נשאר אלא השרש בארץ וחוזר וצומח העיקר וענפיו ועליו ופרותיו בשנה השניה ה"ז אילן גמור ומברכין על פירותיו בפה"ע וי"ח בזה ואומרים שמאחר שכלה כל העיקר בחורף וחוזר וצומח משרשו נקרא פרי האדמה לענין ברכה ויש אומרים שאפי' העיקר נשאר קיים כל החורף רק שענפיו נושרים בחורף וחוזרים וצומחים בקיץ מהעיקר ומוציאין עלין ופירות אין פירותיו חשובים לברך עליהם בפה"ע ויש לחוש לדבריהם לכתחלה לברך בפה"א ואם בירך בפה"ע אף על פירות עץ שכלה כל העיקר וענפיו בחורף ולא נשאר אלא השורש יצא בדיעבד: (ז) וכ"ז כשחוזרים וצומחים ענפים מהעיקר והענפים הם שמוציאים עלין ופירות ולא העיקר שהוא קשה אבל מיני עשבים רכין שהעלין והפירות יוצאין מהעיקר עצמו אינו נקרא אילן כלל לד"ה לענין ברכת בפה"ע (ואף שנקרא אילן לענין ברכת בורא עצי בשמים על ריחו וכמ"ש בפי"א וכמו שנקרא אילן לענין כלאי הכרם. ואף אם אינו כלה כלל בחורף אלא כל העיקר נשאר קיים כל החורף וחוזר ומתלחלח ומוציא עלין ופירות בשנה השניה מברכין עליהם בפה"א כגון מיני תותים שקורין במדינתנו מאלינע"ס אבל מיני תותים הגדלים באילן גמור אף הם פירות חשובים כגון מין שקורין בפולין יאגדעס שחורים מברך עליהם בפה"ע: (ח) ואותן תותים אדומים הנמצאים בעשבים בתמוז יש מהם מין הנמצא בחורף ואין בהם אלא טרף בעלמא כמו ביתוך הקרנים ומוצצין אותן וזורקין אותם מברכים עליהם שה"כ כדין מי פירות שיתבאר בפ"ז: (ט) וכן המוצץ המשקה הבלוע לבדו ולא גוף הפרי מכל הפירות חוץ מענבים שהמוצץ אפי' היין לבדו הבלוע בתוכם מברך בפה"ע אבל דבש תמרים בין על הבלוע בין על הזב מהם מברך שה"כ לפי שכל משקה היוצא מהפירות אין שם פרי עליו חוץ מהיוצא מזיתים וענבים רק שהשמן היוצא מזיתים אינו ראוי לאכילה בלי תערובות ואין מברכין עליו כלל בלי תערובות כמ"ש בפ"ז: (י) כל הפירות בין פה"ע בין פה"א שטובים חיין ומבושלים מברכין עליהם ברכתם בין חיין בין מבושלים ואפי' אם דרך אכילתם היא כשהם חיין מפני שאין דרך רוב העולם לבשלם לא נשתנית ברכתם בשביל שבשלם מאחר שהגיעו לכלל פרי כשהם חיין אין הבישול מוטל תורת פרי מהם והוא שלא נשתנו טעמם לגריעותא מחמת הבישול שטובים

מבושלים

מטוגנים כמו היין אבל אם הם טובים היין יותר ממטוגנים כיון שע"י הבישול נשתנו לגריעותא מברכים עליהם שהכל כשהם מבושלים ואם חזר וטגנם בדבש ונשתבחו מברך ברכה המיוחדת להם בורא פרי האדמה או בפה"ע ואין צריך לומר אם מתחלה טגנם בדבש או בשלם עם בשר השמנה או שלא נגרעו עכ"פ מבעודם חיין הרי הדבש או טעם ושומן הבשר טפל אליהם ונפטר בברכתם (רק הבשר שבעין אינו טפל וצריך לברך עליו שהכל): (יא) אבל פירות שדרך אכילתם היא לאכלם מבושלים מפני שהן טובים מבושלים יותר מחיין אע"פ שהם טובים וראויים לאכילה גם כשהן חיין רק שאין רגילין רוב בני אדם לאכלן חיין אלא לבשלן תחלה מחמת שהם טובים יותר כשהם מבושלים מברכין עליהם כשהן חיין שהכל ולאחר הבישול מברכין ברכתם הראויה להם כגון מיני לפתות שקורין (ריבן ומערין) שדרך אכילתם הוא לאכלם מבושלים מברך עליהם בפה"א כשהם מבושלים אבל כשהן חיין מברך עליהם שהכל נהיה בדברו: (יב) אבל אם דרך רוב בני אדם לאכלם גם כשהן חיין כמו מיני ירקות וקטניות אפילו טובים מבושלים יותר מחיין מברך עליהם בפה"א בין חיין בין מבושלים אפילו מיני ירקות שאין דרך רוב בני אדם לאכלם חיין אלא עם פת או ד"א כגון בצלים וכיוצא בהם מברך עליהם בפה"א כשהן חיין אבל בצלים מבושלים מברך עליהם שהכל כיון שמתקלקלין כשמבשלין אותם בפני עצמם ואפילו נתבשלו עם בשר ונשתבחו לפי שהבשר או התבשיל שמבשלין הוא העיקר הואיל ובישולם עם בשר ותבשיל הוא כדי שיתנו הם טעמן בבשר ותבשיל ולא הבשר והתבשיל בהם. (יג) קטניות יבשים כשהן חיין מברך עליהם שהכל שאין זו דרך אכילתן אבל בעודם רטובים מברך בפה"א גם כל השרביטין הראוין לאכילה. בד"א בבעל גנות שהם מרעים מיד לאוכלם חיין אבל הזורעים בשדות דרכם להניחם עד שיתייבשו ולאכלם מבושלים לפיכך כשהם חיין מברכין עליהם שהכל: (יד) אגוז גמור הראוי לאכילה חי שטגנו בדבש אפילו בישלו במים קודם הטיגון ונשתנה טעמו לגריעותא וברכתו אז שהכל אעפ"כ כשחוזר וניתקן על ידי הטיגון חוזר לברכתו שהיא בפה"ע ואף שתיקון זה הוא ע"י הדבש מ"מ האגוז חשוב עיקר והדבש טפל אליו לתקנו ולהכשירו וכן בכל מיני פירות מרוקחים בין פירות האילן בין פירות הארץ ואפילו פירות שאין ראוין לאכילה כלל בלא טיגון בדבש כגון ורדים שקורין (רויזן) וכיוצא בהם אין הדבש עיקר אלא טפל שהרי אינו בא אלא להכשיר הפרי לאכילה והרי זה כפרי שאין דרכו לאכל חי אלא מבושל שמברכין עליו ברכתו בפה"ע או בפה"א לפי שעל דעת כן נוטעים אותו ולא ברכת הדבש שנתבשל בהם והכשירוהו לאכילה ומכל מקום ברכת הורדים בפה"א לפי שהן פרחים ולא עיקר הפרי: (טו) אבל המטגן אגוז בעודו רך ומר מברך שהכל לפי שאין נוטעים האגוז אלא על דעת לאכלו כשנגמר הפרי ולא קודם לכן שלא להפסידו ולהסירו מהאילן קודם שיגמור גידולו אבל קליפת הפרי שמטגנה עד שנעשית ראויה לאכילה מברך בפה"א לפי שעל דעת כן נוטעים גם כן לאכול הקליפה ע"י טיגון לאחר שיגמר הפרי אלא לפי שכיון שאינה עיקר הפרי שע"ד כן נוטעים האילן אינו חשוב כ"כ לברך עליו בפה"ע אלא בפה"א כמו שנתבאר: (טז) צוקער אע"פ שעושה מקנים המתוקים מברכים עליו שהכל: (יז) צנון מברכין עליו בפה"א אע"פ שסופו להקשות: (יח) פלפלין בעודם רטובים שהן ראוין לאכילה י"א שמברך עליהם בפה"ע כיון שהם גדלים באילן וי"א שמברכין עליהם בפה"א הואיל ועיקר נטיעתם הוא ע"ד שיתייבשו ויאכלו רובן שחוקים בתבלין ואין נאכלים בפ"ע אלא מיעוטם לפעמים וספק ברכות להקל בדיעבד אבל לכתחלה יברך בפה"א לצאת לדברי הכל: (יט) אבל פלפלין יבשים וזנגביל שקורין (אינגבער) יבש וכן הלפורן שקורין (נעגליך) וכל כיוצא בהן שאין נאכלין ביובש אלא ע"י תערובת אין מברכין עליהם כלום כשאוכל בפ"ע שאין זו אכילה של הנאה לברך עליהם ברכת הנהנין אבל עץ של קנמון שקורין (צימרינד) רגילים לאכלו ביובש ומברכים עליו בפה"ע כי הוא גדל על האילן כמו קנים: (כ) וכן אגוז (שקורין מושקאט נוס) רגילים לאכלו גם כן ביובש ומברכין עליו בפה"ע ומי שיש לו שילשול ונותן המושקאט לתוך השכר כדי שיעצר אם אינו צמא ואינו שותה אלא לרפואה המושקאט עיקר והשכר טפל ומברך בורא פרי העץ ואם הוא צמא או תאב לשתות השכר גם בלא רפואה אע"פ שנותן המושקאט לתוכו לרפואה השכר עיקר ומברך עליו שהכל ופוטר את המושקאט הואיל ובליעת המושקאט הוא ע"י השכר ובלעדו לא היה בולעו: (כא) זנגביל בעודו רטוב שהוא ראוי לאכילה מברכין עליו בפה"א ולא בפה"ע לפי שאינו עיקר הפרי כי הוא שורש תחת הקרקע וכן זנגביל יבש שנעשה ממנו מרקחת מברכין עליו בפה"א וכן בפלפלים יבשים שאף שנעשו ראויים לאכילה ע"י הדבש אין הדבש חשוב עיקר אלא טפל שהרי הוא בא להכשירם ולתקנם וכן בשמים שחוקים ומעורבים עם צוקער כמו שרגילים לכתוש זנגביל יבש

ולפרש

תפרנו עם צוקער שקורין (מאגין פולווער) אף שאינן ראויים לאכילה כלל בפ"ע אין הצוקער תפל אלא הוא עיקר אלא טפל כיון שהוא בא להכשירם ולתקנם: (כג) בד"א במיני בשמים ותבלין שדרכם להאכל ע"י מינן בדבש או על ידי תערובת צוקער או ד"א שהן חשובין עיקר כגון. זנגביל ופלפלין ולפורך וכיוצא בהם אבל מיני בשמים ותבלין שאין דרכם לאכל אלא כשמתבלין בהם התבשיל ואז התבשיל הוא עיקר ואין האכילה נקראת על שם התבלין כלל וכ"ש אינן עומדים לאכילה כלל כגון ציטווער וכיוצא בו אין שם פרי עליו ואף אם תיקנו והכשירו לאכילה כמות שהוא כמו שרגילין שטולין ציטווער ואוכלין לרפואה אין מברכין עליו אלא שהכל כיון שאין מטעין אותו ע"ד לאכלו כלל אלא ע"ד ליתנו בתבשיל והצ"ע אם טגנו בדבש או שעירבו עם צוקער וכן השבת (שקורין ענ"יס) והכמון (שקורין קימ"ל) הואיל ואין דרכם לאכול אלא ליתנם בתבשיל לטעם בלבד לפיכך אף כשנאכלם בפ"ע או אכלם חיין אינו מברך עליהם אלא שה"כ אבל כשטולין זנגביל לרפואה מברכין עליו בפה"א כיון שנעשה ראוי לאכילה עי"ז:

פרק ז על כל דבר שאין גדולו מן הארץ כגון בשר בהמה חיה ועוף דגים וחלב וגבינה ביצים מים ומלח ודגם מברכים שהכל. וכן כמהין ופטריות (שקורין שוועמליך) אף שגידולם מן הארץ שמלחלוחית הארץ הם גדלים על העצים ועל הכלים כיון שאין יניקתם מן הארץ אלא מן האויר אינם נקראים פרי האדמה ומברכין עליהם שה"כ: (ב) וכן כל דבר שנשתנה לקלקול נשתנה ברכתו המיוחדת לו ומברכים עליו ברכה הכוללת שהיא שהכל כגון פת שעפשה ותבשיל שנשתנה צורתו ונתקלקל מעט אבל אם נתקלקל לגמרי עד שאינו ראוי לאכילה כלל אפילו על ידי הדחק אין מברכין עליו כלל וכן כפה שעפשה. וכן יין שהחמיץ עד שב"א נמנעים לשתותו מפני חמיצותו מברכין עליו שה"כ. ואם נעשה חומץ גמור דהיינו שהוא חזק כל כך שכשמשליכים אותו על הארץ הוא מבעבע ומעלה רתיחות אין מברכין עליו כלל מפני שמזיקו ואם עירבו במים עד שהוא ראוי לשתיה מברך עליו שהכל: (ג) וכן כל מיני פירות שבשלם במים ועשה מהם משקה ואפילו שכר שעורים מברכים עליו שהכל ולא במ"מ הואיל והוא צלול ועומד לשתיה: (ד) יין שריחו חומץ וטעמו יין עדיין שם יין עליו ולא נשתנית ברכתו אבל אם טעמו חומץ אע"פ שריחו יין מברכין עליו שהכל: (ה) יין מבושל מברכים עליו בורא פרי הגפן וכן יין שמערבים בו דבש ופלפלין אע"פ שנשתנה טעם היין ע"י דבש ופלפלין לא נשתנה לגריעותא וברכתו בפה"ג: (ו) יין שנתערב בו אחד משאר משקין אם נתערב כ"כ עד שנפסד טעם היין אין לברך בפה"ג אלא שהכל כיון שנשתנה לגריעותא ואם נתערב בו דבר שאינו מפסיד טעם היין הולכין אחר הרוב ויין שמזגו במים אפילו המים הם הרוב מברכים עליו בפה"ג אם הוא יין חזק שראוי לשתות ע"י מזיגה גדולה כזו ודרך בני אדם לשתותו במקום יין על ידי מזיגה כזו שאם לא כן בטלה דעתו אצל כל אדם. ואם היין הוא אחד מששה במים שיש במים ששה פעמים כמותו אין מברכין עליו בפה"ג בכל ענין: (ז) אין מברכין על המים שה"כ לפניהם ובנ"ר לאחריהם אלא כששותה לצמאו אבל אם שותה להבליע ליגמתו שחנקתו אינו מברך לא בתחלה ולא בסוף לפי שאין הנאה לאדם בשתיית המים אלא בשעה שהוא צמא אבל שאר משקים שיש הנאה לגוף בשתייתן ובטעמן צריך לברך עליהן בתחלה ובסוף אע"פ שאינו תאב להם ואינו שותה ברצון אלא מחמת אונס לגמתו שחנקתו: (ח) וכן כל האוכלין והמשקין שאדם אוכל ושותה לרפואה אם טעמן טוב והחיך נהנה מהם מברך עליהם תחלה וסוף אע"פ שאינו תאב להם כלל ואינו אוכלם אלא מחמת אונס חליו אבל אם הם רעים שאין לו הנאה מהם אע"פ שמתרפא בהם אינו מברך לא בתחלה ולא בסוף (ואם אינם טובים ולא רעים לגמרי יש מי שאומר שלעולם מברך עליהם שהכל): (ט) וכן חולה האוכל ביוה"כ או מי שאוכל דבר איסור מפני הסכנה כיון שנהנה צריך לברך תחלה וסוף אע"פ שאינו נהנה ברצון כלל אלא מחמת אונס חליו: (י) דבש שבישלו עם מיני בשמים כתושים כדי לבשמו כמנהג הולכי דרכים הדבש עיקר והבשמים טפלים ומברך שהכל שהרי הבשמים באים לתקן הדבש ולבשמו. אבל מיני מרקחת מפירות או עשבים או מיני בשמים מרוקחים בדבש אפילו הם כתושים ביותר ומעורבים בדבש הם חשובים עיקר ומברכים עליהם ברכתם (כמ"ש בפ"ו) אפילו הוא הרבה ממנו בד"א במרקחת (שהיא עשויה לקינוח לאכול ממנה מעט מעט לפרקים ולא לאכלה הרבה למזון ולתבשיל לפיכך אין הדבש נחשב עיקר אע"פ שהוא הרוב) אבל תבשיל (שהוא עשוי לאכילה) העשוי מתערובת דבש ומינים אחרים שאינם מה' מיני דגן כגון פירות וקטניות הולכים אחר הרוב ואם הרוב הוא דבש הוא עיקר ומברך אף אם הפירות אפילו אינם כתושים ומעורבים עמו אלא עומדים בעינם בתוכו כיון שנתבשלו יחד ונעשו תבשיל אחד והוא הדין לשאר משקין חוץ מן המים שאע"ג רבו הוא עיקר והמים אינו אלא לתקן ולהכשיר אכילה

אכילת חבירו: (יא) כל הפירות שסוחטן להוציא מימיהם אין מימיהם חשובים כמותם לברך עליהם בפה"ע אלא מברכים עליהם שהכל (ולכן מברכים על המשקה ווישניק או מאלינ"יק שהכל) חוץ מזיתים וענבים שהמשקה היוצא מהם כמותם וראוי לברך עליהם בפה"ע אלא שהיין מפני חשיבותו גורם ברכה לעצמו ברכה מיוחדת ופרטית יותר והיא בפה"ג והשמן אינו מברך עליו כלל כששותהו לבדו מפני שהוא מזיק לו ואם אוכלו עם פת או מערבו בשאר משקין כמו שרגילין ליתנו בשכר הפת או המשקין עיקר ומברך על הפת או על המשקה ופוטר את השמן אא"כ חושש בגרונו ושותהו לרפואה מעורב בשאר משקין שאע"פ שהשמן מועט הוא עיקר שמכוין בו לשתותו לרפואה ולכך מברך עליו בפה"ע ופוטר את המשקה שהוא טפל אליו: (יב) כל הפירות אפילו זיתים וענבים ששראן או בישלן במים אע"פ שנכנס טעם הפרי במים אינו מברך על אותם המים אלא שהכל אפילו נתייבשו ודרך לאכלם ע"י בישול מכל מקום אין עיקר נטיעתם ע"ד כן. בד"א בפירות שדרכם לאכול חיין אבל מיני ירקות שדרך אכילתם ע"י בישול מי בישולם כמותם שעל דעת כן נוטעים אותם לאכול גם מימיהם עמהם או עם פת ולא יצאו מתורת אוכל לגמרי לפיכך מברכין עליהם ברכת הירקות אף אם בא לשתותם בפ"ע. וי"א שכל הפירות מי בישולם או שרייתם כמותם ומברך עליהם בפה"ע אם בא לשתותם בפ"ע כיון שעיקר בישול המים בשביל הפירות ויש להמשקה טעם הפרי ולכך לכתחלה יברך על המרק שהכל ויצא לד"ה אבל אם אכל מתחלה הפרי ובירך עליו בפה"ע ואח"כ בא לשתות המרק לא יברך על המרק שהכל כי שמא נפטר כבר בברכת בפה"ע ע"כ טוב שישתה ד"א תחלה לברך עליו שהכל: (יג) וכל זה לצאת ידי ספק ברכה ראשונה אבל בספק ברכה אחרונה כגון מי שריית או בשול צמוקים או תאנים או שאר פירות משבעת המינים שברכתם האחרונה היא מעין ג' וכששותה המרק לבדו יש להסתפק אם יברך מעין ג' או בנ"ר לא ישתה כשיעור אלא תוך הסעודה או יאכל פרי מז' המינים (כשיעור) גם ישתה מים (כשיעור) כדי שיצטרך לברך מעין ג' וגם בנ"ר: (יד) וכל זה כששראן או בישלן על דעת לאכלן עם מימיהם שאז תורת מרק עליהם אבל אם שראן או בישלן לשתות מימיהם לבדם אין שם מרק עליהם אלא שם משקה ולדברי הכל מברך עליו שהכל ובנ"ר ולכן מברכין על מים מבושלים עם עלים (שקורין טיי"א) או על מי שריית תותים ותפוחים (שקורין עפי"ל קוואס או יאגדים קוואס) שהכל נהיה בדברו (וכן על שתיית הקאווי"י): (טו) וכן מרק של כל מעשה קדרה מחמשת המינין אין המרק נחשב כתבשיל לברך עליו בורא מיני מזונות אם בא לשתותו בפ"ע אא"כ בישלו כדי לאכול התבשיל אבל אם עיקר הבישול בשביל המרק לבדו כמו שמבשלין שעורין לחולה לשתות המרק מברכים עליו שהכל ומטעם זה מברכים על שכר שעורים שהכל ולא במ"מ ואפילו אם אוכל ג"כ התבשיל עם המרק (כגון שעושין תבשיל משעורין או ש"ש שקורין גריץ) ועושים מים הרבה שאין ראוי רק לשורפו (שקורין זו"פ) אין המרק נפטר בברכת התבשיל שאינו טפל אליו כלל כיון שעיקר הבישול בשביל המרק ומ"מ כדי לצאת [illegible] ראוי לברך תחלה על המרק ולשתות ממנו מעט בפ"ע ואח"כ יברך על התבשיל במ"מ שגם התבשיל אינו נעשה טפל אל המרק אע"פ שעיקר הבישול בשבילו לפי שמין דגן הוא חשוב ואינו נעשה טפל להפסיד ברכתו כל שבא ליתן טעם בקדירה: (טז) אבל תבשיל מין דגן שהגרעינים שלימים ועומדים בעינם שברכתו בפה"א הרי המרק כמרק של שאר פירות שאפילו עיקר הבישול בשביל אכילת הפירות אין מברכין על המרק אלא שהכל לסברא הראשונה הואיל ואין דרך אכילתן על ידי בישול ואף חמשת מיני דגן אין דרך אכילתם על ידי בישול כשהם שלמים ועומדים בעינם אלא לעשות מהם פת או תבשיל לאחר שכתשו או טחנו שמפני זה אין מברכים עליהם במ"מ מפני חשיבותם אלא לאחר שכתשו או טחנו שהוא דרך אכילתם (כמ"ש בפ"א) אבל מיני קטניות שדרך אכילתם ע"י בישול גם כשהם שלימים ועומדים בעינם מברכין על המרק בפה"א לד"ה והוא שאין עיקר הבישול בשביל המרק לבדו אבל אם עיקר הבישול בשביל המרק בין במיני קטניות בין במיני דגן מברכין עליו שהכל אף אם אוכל ג"כ התבשיל עמו ואינו טפל אליו כלל ולא נפטר בברכתו. אלא לצאת על צד היותר טוב ראוי לברך תחלה על המרק ולשתות ממנו מעט בפ"ע ואח"כ יברך על התבשיל אם הוא מין דגן אבל אם הוא ממיני קטניות לא יברך על התבשיל כלל לפי שהוא טפל אל המרק ונפטר בברכתו כיון שעיקר הבישול בשבילו וכן בפירות שעיקר בישולם לצורך המרק: (יז) אבל מיני ירקות אף אם נתבשלו לצורך המרק מברך עליו ברכת הירקות כיון שבכל העולם מבשלים אותם לאכלם ואז המרק טפל לגבי התבשיל לא נשתנית ברכת המרק בשביל זה שבישלם לצורך מימיהם כי בטלה דעתו אצל כל אדם משא"כ ה' מיני דגן ומיני קטניות שבישלם לצורך מימיהם לא שייך לומר בהם כ"כ בטלה דעתו כי הרבה עושין מהם כן דייסא בלא רופא והרבה עושין מהם

פת והרבה אוכלין קטניות חיין וכן פירות שדרכם לאכול חיין וגם היבשים שאין דרכם לאכול חיין הרבה שורין אותן לצורך מימיהם כמו שרגילין באגסים יבשים ובצמוקי ענבים לפיכך מברך עליהם שה"כ לד"ה כמו שנתבאר: (יח) מי שריית פירות שנכבשו בהם להתקיים (כגון קרוי"ט ואוגרקי"ס) אין מברכין עליהם אלא שהכל לפי סברא הראשונה אע"פ שנכנס טעם הפרי במים הואיל ולא נכנסו בהם כדי שיתנו בהם טעם ולא היתה הכוונה כלל על המים שיהיו מוכשרים ומוטעמים יותר בטעם הפרי שיכנס בהם כמו שהכוונה הוא בבישול ירקות גם על המים שיהיו מוטעמים בטעם הירק שלכך נחשבים כמותם אבל לפי סברא האחרונה כיון שעיקר שרייתם הוא בשביל הפירות מברכין עליהם כברכת הפרי שהורה בו: (יט) וכל זה במרק שנתבשל בו המאכל או שנשרה בו עד שנתן בו טעם אבל אם לא נשרה בו אלא שעירבן לאכלן יחד ובא לשתות בפ"ע צריך לברך עליו בפ"ע ואם בא לאכלן ביחד א"צ לברך עליו כלום אפי' הוא יין מפני שהוא טפל למאכל ונפטר בברכתו ואם עיקר כוונתו על המרק והמאכל הוא לתת בו טעם המרק עיקר ואם כוונתו על שניהם אין הולכים בו אחר הרוב אלא מברך על שניהם תחלה על המאכל ויאכל ממנו מעט ואח"כ שה"כ על המרק ואפי' אם המאכל הוא מין דגן אינו נחשב עיקר לפטור המרק בברכתו לפי שאף מין דגן עצמו שנעשה רך וראוי לשתיה כמרק אין מברכין עליו במ"מ (כמ"ש בפ"א) משא"כ במרק שנתבשל בו המאכל או נשרה בו ונתן בו טעם שהרי הוא בטל לגבי המאכל והאוכל הוא חשוב הואיל ועיקרו בשביל המאכל כמ"ש לסברא האחרונה או מפני שדרך המאכל לאכול המרק עמו או עם הפת כמ"ש לסברא הראשונה: (כ) ואפי' במרק שנתבשל בו לא נחלקו אלא כשנתבשל בו הפרי לבד בלא בשר אבל אם נתן בשר בקדירה אין לברך על המרק אלא שה"כ אם בא לשתותו בפ"ע אפילו במרק של ירקות כי טעם הבשר שבמרק חשוב עיקר יותר מטעם הירקות או הפרי אבל מרק של תבשיל ממין דגן שמברכין עליו במ"מ הרי טעם הדגן שבמרק חשוב עיקר יותר מטעם הבשר שמין דגן חשוב מכל המינים (כמ"ש לעיל): (כא) וירקות שנתבשלו בחומץ או במשקה שקורין באר"שט או במשקה אחר חוץ ממים אין מברכין על המרק ברכת הירקות לפי סברא ראשונה שאין מי ירקות חשובים כמותם אלא מפני שמבשלים בהם עד שיתנו טעם בהם ויאכלום ג"כ ומאחר שיש להחומץ או שאר משקה עוד טעם של עצמו הרי טעם זה עיקר ולא אמרו שמרק הירקות כמותם אלא במים שאין להם טעם הנאה של עצמן אלא למי שהוא צמא אבל לסברא האחרונה אם עיקר הבישול בשביל הירקות הרי המרק בטל אצלם ונחשב כמותם כשנתנו בו טעם אע"פ שיש להם עוד טעם שלהם: (כב) תמרים שמיעכם ביד והוציא גרעיניהם ועשה מהם עיסה וכן כל כיוצא בהם משאר פירות אע"פ שאין דרכם בכך לא נשתנית ברכתם ומברך עליהם בפה"ע הואיל ולא נשתנה תוארם לגמרי ואינן דומין לחטים שנשחקו ברחיים שאף שלא נשחקו דק דק כקמח גמור אלא יש בהן טעם חטים וראוין לאכילה קצת חיין אעפ"כ אין מברכין עליהן בפה"א אלא שה"כ וכן כיוצא בהן בשל קטניות אפילו מבושלים שקורין (גרויפי"ן של מלך) לפי שנשתנה תואר החטים לגמרי בטחינתם אע"פ שלא נשחקו דק דק כקמח גמור משא"כ בתמרים וכיוצא בהם שנתמעכו עדיין תואר פרי עליהם אבל אגוז שכתשו ביותר עד שאינו ניכר במהותו ותוארו וכן שומשמין שטחן היטב מברך עליהם שה"כ הואיל ואין דרכם בכך אבל דבר שדרכו בכך כגון זנגביל ובשמים שחוקים ומעורבים עם צוקר או מרוקחים בדבש לא נשתנית ברכתם וכן וורדים וכיוצא בהם מפירות שדרך אכילתן הוא להתכם דק דק ולטגנם מברך עליהם ברכתם אפילו כתושים ביותר עד שאין ניכר תוארם כלל לפי שגם זה הוא דרך אכילתן: (כג) וכן פירות מבושלים או מטוגנים שנמוחו על ידי הבישול כגון גודגדניות מטוגנים שקורין (פאווידל"א) ונשתנה מהותם ותוארם הואיל ואין זו דרך אכילתם מברך עליהם שה"כ אבל אם לא נימוחו לגמרי בבישולם רק שנהרסקו ונתמעכו ועדיין ממשן קיים וניכר מהותם ותוארם לא נשתנית ברכתם אע"פ שאין זו דרך אכילתם: (כד) וי"א שאפילו פירות שנמחו לגמרי בבישול או שנכתשו ביותר עד שאין מהותם ותוארם ניכר כלל לא נשתנית ברכתם בין חיין בין מבושלים אם לא נשתנו לגריעותא ואע"פ שאין דרך אכילתם בכך ואין דומין לחטים שלא נשחקו דק דק כקמח גמור אלא יש בהם טעם חטים וממשם ואעפ"כ מברכים עליהם שה"כ לפי שהחטים יש להם עילוי אחר לעשות מהן פת לפיכך מאחר שנשתנו מברייתם ע"י טחינה ולא הגיעו בשינוי זה למעלתם האחרונה שהיא מעלת הפת הרי שנויים זה מוציאן ומורידן מתורת פרי שהיתה עליהם קודם שנשתנו אבל פירות שאין עושין מהם פת אין שנוים זה שעל ידי כתישה או מחוי הבישול מוציאם מתורת פרי אלא אם כן נשתנו לגריעותא בטעמם ע"י בישול כמו שנתבאר (בפ"ו) אבל מיני קטניות הואיל ודרך לעשות מהן פת לפעמים הרי שנויים מברייתם בטחינתם מוציאם מתורת פרי

ואפילו ע"י קצת שחיקה או כתישה במכתשת כנהוג בדוחן וכיוצא בו ממיני קטניות שעושין מהם דייסא (שקורין קאש"ע מגרופי"ן) אבל לסברא הראשונה אפשר שכתישה או שחיקה מועטת לא נשתנית ברכתה ויש לברך על דייסא זו בפה"א מאחר שזו היא דרך אכילתה:

ולענין הלכה ספק ברכות להקל בדיעבד אבל לכתחלה מברך שהכל לצאת לדברי הכל:

פרק ח

ברכה אחרונה בין של אוכלין בין של משקין צריכים שיעור שאין מברכין אותה אא"כ שאכל כשיעור הראוי להיות נקרא אכילה ולא טעימה או שתה כשיעור הראוי להיות שתיה. ואין אכילה פחותה מכזית ואין שתיה פחותה מרביעית הלוג שהוא ביצה ומחצה בקליפתה אפילו שותה משקה חריף וחזק שדרך כל אדם לשתות ממנו מעט כמו יי"ש אין הנאת שתייתו חשובה אם אין בה שיעור שתיית כל המשקים שהוא רביעית ויש מספקים בברכה אחרונה של יין אם מברכים אותה על כזית וטוב ליזהר שלא לשתות אלא פחות מכזית או רביעית אבל בדיעבד שכבר שתה כזית ואין לו כדי רביעית א"צ לברך אחריו: (ב) אכל כחצי זית ושהה מעט וחזר ואכל כחצי זית אם יש מתחלת אכילה ראשונה עד סוף אכילה אחרונה יותר מכדי אכילת פרס (שהוא כחצי ככר של שתי ביצים) אין מצטרפין זה עם זה ואפילו לא הפסיק כלל באכילתו אלא ששהה כ"כ מתחילת אכילת הכזית עד סופו וכל שלא שהה יותר מכדי אכילת פרס מצטרפות שתי אכילות להחשב כאחת אפילו אם הוא בענין שהשהיה נחשבת כסעודה אחרת לענין ברכה ראשונה כגון ששינה מקומו בינתים. והני ככר זה משערים בפת חמים שנאכלת מהר ומיסב ואוכלו בלפתן ואינו פונה אנה ואנה ואוכלו מהר: (ג) לפיכך קמח של א' מחמשת מיני דגן מעורב עם קמח של מיני קטניות ועשה ממנו פת אע"פ שמברך עליו המוציא שהדגן עיקר אפילו הוא מועט כמו שנתבאר (בפ"ג) מ"מ אינו מברך לאחריו בהמ"ז אא"כ יש בקמח הדגן כזית בכדי אכילת פרס מהתערובות ואז צריך בהמ"ז על הזית מהתערובות וי"א שאינו מברך בהמ"ז עד שיאכל כל הפרס ויש לחוש לדבריהם להקל בספק ברכות: (ד) אבל אם תערובת קמח הדגן הוא פחות משיעור זה מברך המוציא ואינו מברך בהמ"ז אפילו אכל הרבה אבל מברך מעין ג' אפילו לא אכל אלא כזית כיון שיש טעם פת בכולן אף שאין בו ממשות הפת אלא כל שהוא ויש מסתפקים בזה ולכן נכון לממנע שלא לאכול מפת זו כ"א תוך הסעודה: (ה) קמח חטים שעירבו עם קמח אורז מברך אחריו בהמ"ז אם עשה ממנו פת ואם מעין שלש אם עשה ממנו תבשיל אפילו אין בו כזית בכדי אכילת פרס כל שיש בו טעם דגן לפי שהחטים גוררים את האורז להיות בכלל טעם חטים: (ו) שיעור צירוף שתיה י"א שהוא בכדי שיעור שתיית רביעית ואם שתה כחצי רביעית בחפזון שלא כדרך שתיית רוב בנ"א ושהה מעט וחזר ושתה אם יש מתחלת שתיה ראשונה עד סוף שתיה אחרונה כדי שתיית רביעית של שאר כל אדם אין מצטרפין זה עם זה (וה"ה אם לא הפסיק בינתיים אלא ששהה בשתייתו כל כך) וי"א ששיעור צירוף השתיה רביעית בכדי אכילת פרס כמו צירוף אכילה וכן עיקר לפיכך יש לברך ברכה אחרונה על קאוו"י ושי"א חמין אע"פ ששותהו מעט מעט אם לא שהה יותר מכדי אכילת פרס: (ז) כל האוכלין מצטרפין זה עם זה לכזית ומברך לאחריהם כברכת הקל שבהן כגון אכל כחצי זית מז' המינים וכחצי זית מדבר שברכתו האחרונה הוא בורא נפשות רבות מברך אחריהם בנ"ר ואם אכל כחצי זית פת וכחצי זית משבעת המינים מברך לאחריהם מעין שלש. וכל המשקין מצטרפין זה עם זה לרביעית אבל אוכלין ומשקין אין מצטרפין זע"ז לא לכזית ולא לרביעית: (ח) רוטב שנתבשל בו אוכל אינו מצטרף עמו כי משקה גמור הוא לכל דבר וכן אוכל שנימוח כל כך עד שראוי לשתיה יצא מתורת אוכל. וכן משקה שנקרש עד שראוי לאכילה יצא מתורת משקה אפילו יש בו שופה ע"מ להפשירה: (ט) יש מסתפקים לומר שכל דבר שהוא כברייתו כגון ענבה אחת או אפילו קטנית אחת אפשר שמברך אחריה ברכה אחרונה לכך נכון ליזהר שלא לאכול בריה פחותה מכזית. ואינה נקראת בריה אא"כ אוכלה כמות שהיא אבל אם זרק הגרעין מן הפרי בפרי שדרך לאכול גרעיניה או אם הסיר קצת מגוף הפרי שלא אכלו כלו הרי לא אכל בריה שלימה ואם אכל מה שבתוך הגרעין וזרק קליפתו וכן פרי שאין דרך לאכול גרעינים כיון שאכל מה שראוי לאכול ממנו הרי אכל בריה שלימה והוא שהובא הפרי לפניו לאכול כשהוא שלם אבל אם קודם שהובא לפניו הסיר ממנו גרעינתו כמו שרגיל להיות בזיתים מלוחים אין עליו חשיבות בריה וכן אם נחתך או נתרסק קודם שהובא לפניו: (י) וכל זה בברכה אחרונה אבל לברכה ראשונה א"צ שיעור אכילה או שתייה אלא אפילו טעימה כל שהוא אסור להנות מהעוה"ז בלא ברכה: (יא) ואינה חשובה הנאה אלא הנאת

*) חסר: מצטרפין זע"ז יותר מכן

מפיו ולא הגיע לתוך גרונו כגון הטועם את התבשיל לידע אם הוא צריך מלח ותבלין או אם הוא טוב למאכל וחוזר ופולט אין צריך לברך אף על פי שנהנה בטעמו ואפילו טעם הרבה עד כדי רביעית ולא עד בכלל:

פרק ט כל הברכות צריך שלא יפסיק בין ברכה לאכילה אפילו מפני הכבוד והיראה אפילו בשהו טעם עד שיבלע ואם הפסיק בין ברכה לאכילה ודבר דבור שאינה לצורך האכילה צריך לחזור ולברך ואם שח בשהו לטעם יש להסתפק אם צריך לחזור ולברך: (ב) ואפילו בשתיקה אסור להפסיק יותר מכדי שאילת שלום תלמיד לרב שהן ג' תיבות אלו שלום עליך רבי אם שהה יותר א"צ לחזור ולברך ושהייה שהיא צורך אכילה אינה חשובה הפסק כלל לפיכך המברך על הפרי וחותך ממנו והוכל לא יחתוך עד אחר הברכה כדי שיברך על השלם למצוה מן המובחר (כמ"ש בפ"י) ואין להם להפסק שהיית החתוך בין ברכה לאכילה ומ"מ האוכל אגוז וכיוצא בו שוברו ואחר כך יברך כי שמא התליע או נרקב בתוכו ונמצא בירך לבטלה: (ג) צריך ליזהר מאד בכוונת הברכות שיבין ענין הברכות שהוא מברך את ה' ועל מה הוא מברך ולא יהא לבבו פונה לדבר אחר: (ד) כל דבר שמברך עליו לאכלו או להריח בו או לעשות בו מצוה צריך ליטול בימינו כשהוא מברך ונטילה ע"י כלי שהוא נטילה ומ"מ טוב ליזהר שלא ליטול ע"י שכן ואם לא אחזו כלל אם היה לפניו בשעת הברכה יצא ואם בירך ואח"כ הביאו לפניו אפילו בירך ע"ד כן צריך לחזור ולברך: (ה) מי שבירך על הפירות שלפניו ואח"כ הביאו לו יותר מאותו המין או ממין אחר שנפטר בברכת הראשון כגון שברכותיהן שוות או הראשון עיקר והשני טפל א"צ לחזור ולברך אפילו הביאו לפניו מין האחר אחר שכלה הראשון שכבר אכלו כולו והוא שכשבירך היתה דעתו גם על השני לאכול אפילו לא היה בדעתו בפירוש לפוטרו בברכה זו אבל אם לא היתה דעתו עליו בשעת הברכה אם השני הוא ממין הראשון ממש א"צ לחזור ולברך אפילו כלה המין הראשון ואם אין מאותו המין אלא שהביאם מין פירות או שהביאם מין משקה אם יש עדיין לפניו ממין הראשון א"צ לברך ואם כבר כלה הראשון צריך לחזור ולברך אבל אם הם שני מינין לגמרי אלא שנפטר בברכת הראשון מחמת שברכותיהן שוות או שהאחד עיקר והשני טפל כגון ששותה שכר או י"ש ואח"כ הביאו לו דגים או גבינה למתק השתיה אע"פ שהכל ברכה אחת וגם הדגים טפלים לשכר שע"כ שותה יותר והיה לפניו עדיין ממין הראשון אינם נפטרים בברכה אחת אלא אם כן היתה דעתו עליהם או שהיו לפניו בשעת הברכה ׃ וי"א שאע"פ שהביאו לפניו ממין הראשון ולא אכל הראשון עדיין צריך לחזור ולברך אם לא היתה דעתו עליו וספק ברכות להקל ולכתחלה טוב ליזהר להיות דעתו על כל מה שיביאו לו ׃ ואורחים הקרואים אצל בעה"ב כיון שדעתם על בעה"ב שזומנם הרי דעתם על כל מה שיביא לפניהם: (ו) וכל זה כשהראשון והשני הם שוים בחשיבות שאין לשני דין קדימה על הראשון אלו היו שניהם לפניו אבל אם היה לשני דין קדימה על הראשון אע"פ שהיו שניהם לפניו בשעת הברכה אין ברכת שאינו מוקדם פוטרת את המוקדם לברכה אא"כ נתכוין לפוטרו בפירוש בברכה זו וכשנתכוין לפוטרו פוטרו אפילו לא היה לפניו בשעת הברכה: (ז) לפיכך מי שהיו לפניו מעשה קדירה של ה' מיני דגן ופת הבאה בכסנין שברכתו גם כן במ"מ אלא שקביעות סעודה מועלת לו לברך המוציא (וע"ד שנתבאר בפ"ב) ובירך על מעשה קדרה לא פטר את הפת הבאה בכסנין אא"כ נתכוין בפירוש לפוטרם בברכה זו לפי שאינו בדין שיפטור מי שאינו חשוב את החשוב ממנו שלא בכוונה ׃ וכן אם היו לפניו שני מיני לחמניות ופת הבאה בכסנין שהאחד קביעות סעודה מועלת בו והשני אין קביעות סעודה מועלת (וע"ד שנתבאר בפ"ב) או פת הבאה בכיסנין שקביעות סעודה מועלת בה עם פרורי לחם מדובקים שאין עליהם תורת לחם או שנתבשלו ׃ וי"א על כל זה ואומרים שאין חילוק כלל בין דבר החשוב לשאינו חשוב כל כך כל שברכותיהן שוות ואפילו יש לאחד דין קדימה על השני לכתחלה כשהניחם לפניו הרי החשוב והמוקדם נפטר בברכת שאינו חשוב אף שלא נתכוין בפירוש לפוטרו ולצאת מידי ספק ברכות צריך ליזהר לכתחלה לכתכוין בפירוש לפטור גם החשוב בברכה זו כשאינו לפניו עדיין ואם ישנו לפניו יברך עליו תחלה: (ח) נטל בידו פרי לאכלו ובירך עליו ונפל מידו ונאבד או נמאס עד שאינו ראוי לאכילה ויש ממין זה לפניו עוד וכן אם בירך על הכוס ונשפך והחול וממלא מהכנקן העומד לפניו שהוכן לשתיה א"צ לחזור ולברך והוא שהיתה דעתו עליו בבירור לאכול או לשתות ממה שלפניו אף אם לא היה נפל מידו מה שבירך עליו אבל בסתם אין הברכה חלה אלא על מה שבידו בשעת הברכה: (ט) ואפילו אם היתה דעתו בבירור לאכול ולשתות עוד אין הברכה חלה אלא כשהוא לפניו בשעת הברכה אבל אם אחר כך הביאוהו לפניו צריך לחזור ולברך

סדר ברכת הנהנין

אם נפל מה שבידו ממנו אפילו במקום שלא היה צריך לברך אם היה אוכל ושותה ממה שבידו · ומ"מ השותה על אמת המים מברך ושותה אע"פ שהמים שהיו לפניו כשבירך חלפו ועברו לפי שמתחלה כשבירך יצא שהמים שלפניו יתגלגלו ויעברו : (י) וכל מקום שהוא צריך לחזור ולברך וברכתו הראשונה היא לבטלה צ"ל אחריה בשכמל"ו וכן כל שמזכיר שם שמים לבטלה · ואם נפל מידו האוכל או נשפך הכוס קודם שיאמר אלהינו יסיים ויאמר למדני חוקיך שיהא נראה כקורא פסוק ואין כאן הזכרת שם שמים לבטלה וכן כל ברכה לבטלה שמכיר בה קודם שאמר אלהינו : (יא) היה אוכל בחדר זה ונטל המאכל בידו והלך לחדר אחר לאכול שם צריך לחזור ולברך אע"פ שלא הסיח דעתו בינתיים ואפילו חזר לאכול במקומו כיון ששינה מקומו בינתיים הפסיק אכילתו ואם מתחלה כשבירך בחדר זה היה בדעתו לשנות מקומו מחדר לחדר באמצע אכילתו אפילו אוכל בחדר השני מאכל אחר שברכתו כברכת הראשון א"צ לחזור ולברך והוא שהיו שני החדרים בבית אחד אבל מבית לבית או אפילו מבית לחצר אין דעתו מועלת כלום אפילו נטל המאכל בידו כשהולך וחוזר ואוכלו במקום השני בלא היסח הדעת בינתיים: (יב) בד"א שאינו יכול לראות מקומו הראשון במקום שאוכל אבל אם במקום שאוכל יכול לראות את מקומו הראשון שאכל שם אפילו דרך חלון ואפילו מקצת מקומו א"צ לחזור ולברך אפי' מבית לחצר אפילו לא היה כן בדעתו כשבירך ואפילו על מאכל אחר שברכתו כברכת הראשון (אם היה בדעתו לאכלו כשבירך כמו שנתבאר): (יג) וכל זה ביחיד או בבני חבורה ועקרו כולם ממקום למקום אבל אם הניחו מקצתם במקומם אפילו אחד מהם והשאר הלכו כולם אפילו לבית אחר אפי' אינו סמוך לבית זה כשהם חוזרים א"צ לברך על מה שיאכלו כאן אבל אם רוצים לאכול במקום שהלכו צריכים לברך ואין מועיל מה שהניחו מקצת חברים זה למה שיאכלו בבית אחר : (יד) וכל זה בדברים שאין טעונים ברכה לאחריהם במקומם אבל דברים הטעונים ברכה לאחריהם במקומם הואיל והוא צריך לחזור למקומו אין עמידתו גמר סעודתו לפיכך כשחוזר ואוכל ושותה אפילו במקום אחר על דעת סעודתו הראשונה הוא אוכל ושותה לקיים סעודתו ואין צריך לומר כשחוזר למקומו ואין צריך לברך בתחלה אפילו לא הניח מקצת חברים בבית זה והוא שאכל כבר כזית אבל פחות מכזית דינו כדברים שאין טעונים ברכה לאחריהם במקומם: (טו) ומה הם דברים הטעונים ברכה לאחריהם במקומן י"א כל שהוא מז' המינין אפילו פירות ויין הואיל וברכתם האחרונה היא מעין ג' היא חשובה להצריך לברך במקום אכילה וי"א שאין דגן בלבד טעון ברכה לאחריו במקומו מפני חשיבותו שנקרא מזון וי"א פת בלבד ולכתחלה יחמיר בכל ז' המינין לברך במקומו וכן לענין שנוי מקום בדיעבד אין צריך לחזור ולברך שספק ברכות להקל: (טז) ואפילו הלך בתוך הסעודה לבית אחר ואוכל ושותה שם דברים שהינם טפלים לסעודה לענין ברכה ראשונה והוצרך לברך עליהם בבית הראשון כגון פירות כיון שהם טפלים לענין ברכה אחרונה ונפטרים בבהמ"ז ע"ד סעודתו הראשונה הוא אוכל ושותה וא"צ לברך עליהם שם אפילו לא אכל שם פת ואפילו לא היה כן בדעתו כשבירך המוציא לשנות מקומו באמצע סעודתו (ואם אכל שם פת ואין רוצה לחזור ולאכול פת במקומו הראשון מברך בהמ"ז במקום בגמר אכילת הפת) ומ"מ לכתחלה אסור לעקור ממקומו עד שיברך בהמ"ז או ברכה מעין ג' בכל דבר הטעון ברכה לאחריו במקומו (ואם שכח ועקר ממקומו ואין לו פת לאכול שם צריך לחזור למקומו אפילו היה שוגג אם אפשר לו שאין עליו עכוב מחמת החבורה שנתלוו עמו בדרך ואינם רוצים להמתין עליו ובדיעבד יצא אם בירך במקום שנזכר אפילו עקר במזיד ואפילו לכתחלה אם הוא רחוק כ"כ שעד שיחזור למקומו יתעכל המזון במעיו ולא יהיה רשאי לברך עוד יברך במקום שנזכר) : (יז) בד"א כשלא היה כן בדעתו כשבירך המוציא אבל אם מתחלה כשבירך המוציא היה בדעתו לגמור סעודתו בבית אחר מותר שהרי מתחלה לא קבע במקום זה כל סעודתו לפיכך נהגו הולכי דרכים שאוכלים דרך הילוכם ויושבים ומברכין במקום סיום אכילתם מפני שלכך נתכוונו מתחלה אבל אם אינו הולך כלל כדי לאכול שם אע"פ שהיה בדעתו מתחלה לילך לשם לא ילך עד שיברך ברכת המזון אא"כ הולך לצורך מצוה עוברת : (יח) ואפילו בדברים שאין טעונין ברכה לאחריהם במקומם אם קבע עליהם והם דברים שקביעתן קביעות כגון שכר ומי דבש במדינות אלו אין שנוי מקום חשוב הפסק אם חוזר למקומו אלא כששהה חוץ למקומו כגון שהלך לדבר עם חבירו והפליג בדברים או שהלך לבה"כ או שהלך לאיזה עסק ושהה בו אבל אם לא שהה אפילו עשה איזה דבר מדברי הרשות בדרך עראי כגון שהוצרך לנקביו ונכנס לבה"כ וכיוצא בזה אינו חשוב הפסק וא"צ לומר אם דבר עם חבירו ולא הפליג ואפילו הוא דבר הרשות וא"צ לומר אם יצא להביא דבר מצרכי האכילה או השתיה : (יט) האוכל בגדר שאינה מוקפת מחיצות כיון שמתרחק עד שלא יוכל לראות מקומו הראשון נקרא

שני (כמו מחדר לחדר שבהיקף מחיצות) ואפילו אוכל פירות האילן במזרחו וחוזר ואוכל ממנו במערבו כיון שאינו יכול לראות מקומו הראשון מפני האילן שמפסיק נקרא שנוי מקום וצריך לחזור ולברך אם לא היה בדעתו לאכול במערבו כשבירך במזרחו אבל אם אוכל בחדר אחד אע"פ שיש מקום גבוה באמצע ובא לאכול מאחוריו כגון אחורי התנור שאינו יכול לראות מקומו הראשון אין זה שנוי מקום כיון שמוקף מחיצות: (כ) וכן האוכל בגן מוקף מחיצות ורוצה לאכול מפירות כל אילן ואילן כיון שבירך על אחד אין צריך לברך על האחרים אם היה בדעתו כן כשבירך ומגן לגן המוקפים מחיצות כל אחד בפ"ע אפילו הם סמוכים זה לזה צריך לחזור ולברך אפילו אם כשבירך היה דעתו על הכל לפי שהם כמו מבית לבית שאין דעתו מועלת כלום וכן מאילן לאילן במקום שאינו מוקף מחיצות אם לא יכול לראות מקומו הראשון:

פרק י הביאו לפניו לאכול חתיכות של פת ופת שלימה מאותו מין המובחר לברך על השלימה · ואפי' הוא פת קיבר וקטנה והחתיכות פת נקיה וגדולה מהשלימה והוא שהכל ממין אחד אבל אם השלימה משעורים והחתיכות מחטים אפילו היה פרוסה קטנה היא קודמת לברך עליה שהכל המוקדם בפסוק ארץ חטה ושעורה וגו' מוקדם לברכה ואעפ"כ ירא שמים יוצא ידי שתיהן שמניח הפרוסה בתוך השלימה ובוצע משתיהן יחד הואיל וגם השעורה היא מז' המינין והיא שלימה אבל אם השלימה היא של שיפון (שקורין קארן) אע"פ שהוא מין שעורים כיון שלא הזכירו הכתוב בפירוש אין צריך להניחו כלל עם פרוסה של חטים: (ב) וכ"ז אם רוצה לאכול משתיהן אבל אם אינו רוצה לאכול אלא מאחת מהן יברך עליה ואין לו לחוש להשנית אע"פ שהיא מוקדמת בפסוק והיא חשובה וחביבה עליו שמשום קדימתה וחשיבותה אינו מחוייב לאכול ממנה כלל ואפילו רוצה לאכול פרוסה שאינה מז' המינים ולפניו שלימה שהיא משבעת המינים אינו מחוייב לאכול ממנה מפני שלימותה וחשיבותה:

(ג) הביאו לפניו לאכול שתי גלוסקאות שלימות או שתי פרוסות אחת גדולה ואחת קטנה מברך על הגדולה והוא שתיהן ממין אחד ושוות בנקיות אבל אם היתה הקטנה נקיה והגדולה פת קיבר מברך על הנקיה ואם שתיהן שוות בגדלתו ושתיהן נקיות רק שזו לבינה יותר מזו מברך על הלבינה יותר אבל אם השניה שאינה לבינה כל כך היא גדולה מזו יש להסתפק איזה מהן קודמת לברכה: (ד) וכל זה במין אחד אבל אם אחד של שעורים ואחד של כוסמין אע"פ שהכוסמין יפים ונקיים משל שעורים מברך על של שעורים לפי שהשעורה מפורשת בשבעת המינים משא"כ כוסמין אע"פ שהם מין חטים לא הזכירם הכתוב בפירוש: (ה) בד"א כששתיהן חביבות עליו בשוה אבל אם של כוסמין חביבה עליו יותר י"א שמברך על החביב וי"א שמברך על מין שבעה שבפסוק: (ו) היו לפניו מיני פירות הרבה שברכותיהם שוות ואין ביניהם מז' המינים אם יש ביניהם מין אחד שהוא חביב אצלו יותר מכולם מצוה מן המובחר לברך עליו ולפטור את השאר מברכתו · מ"מ אם החביב אינו שלם והאחרים הם שלמים מצוה מן המובחר לברך על השלם: (ז) אם אין ברכותיהן שוות הרי ברכות בורא פרי העץ ובורא פרי האדמה קודמין לברכת שהכל אע"פ שהמין שברכתו שהכל חביב עליו · אבל בפה"ע ובפה"א אם המין שברכתו בפה"א חביב עליו צריך לברך עליו תחלה ואם שניהם שוים בחביבות טוב להקדים ברכת בפה"ע אע"פ שאין חיוב גמור בדבר: (ח) ואם יש ביניהם מז' המינים אם ברכותיהם שוות (כגון תאנים וענבים עם תפוחים) עליו הוא מברך ופוטר את האחרים אפילו הוא חצי והם שלמים · ואם האחרים חביבים עליו יותר מברך על איזה שירצה ואם ברכותיהם שוות וצריך לברך על שניהם (כגון תאנים או ענבים או צמוקים עם מיני קטניות) איזה מהם שירצה יכול להקדים לברך תחלה מן הדין אם שניהם שוים בחביבות אלא שטוב יותר להקדים ברכת בפה"ע לבפה"א ואם אותו שאינו ממין ז' חביב עליו יותר יש להקדימו אע"פ שברכתו בפה"א: (ט) שבעת המינין עצמן יש להם קדימה זע"ז שכל המוקדם בפסוק ארץ חטה ושעורה וגפן ותאנה ורמון ארץ זית שמן ודבש (דבש פירוש תמרים) קודם לברכה אם הן שוין אלו בחביבות ואם המאוחר בפסוק חביב אלו יותר איזה שירצה יקדים: (י) בד"א בפירות זה עם זה או בחטה ושעורה זה עם זה · אבל חטה ושעורה עם פירות יש להקדים החטה והשעורה אע"פ שהפירות חביבים עליו יותר: (יא) באיזה חטה ושעורה הכתוב מדבר כשהן בדרך אכילתן כגון שעשה ממנו פת או תבשיל שברכתו במ"מ אבל כל שמברכין עליו בפה"א או שהכל אין מברכין עליו לפני מין ז' אא"כ הוא דבר שחביב אלו יותר ואין ברכתו שהכל אלא בורא פרי האדמה וברכת מין ז' הוא בפה"ע כמו שנתבאר: (יב) אפילו ברכת במ"מ של כוסמין וש"ש ושיפון שאין כתובין בפירוש בפסוק קודמין לברכת בורא פרי העץ של כל הפירות אף שהן מין ז' (ולכן מיני מתיקה שקורין לעקיך אפילו הוא של שיפון קודמין לכל מיני מרקחת אפי' הן ממין ז ואף שהם חביבים עליו ביותר) חוץ מן הז"ת

שהוא

סדר ברכת הנהנין

שהוא קודם לשעורה ואע"ג דגם שיפון שהן מין שעורה אם הוא בחביבות לפי שארץ השני שבפסוק הפסיק הענין וכל הסמוך לו הפסוק מן המאוחר מארץ הראשון אבל החטה קודמת לזית וכן שעורה לתמרים: (יג) תמרים קודמין לענבים ולתאנים אבל היין קודם אפילו לזית אפילו הזית חביב עליו יותר. מפני שברכת בורא פרי הגפן היא חשובה מכל הברכות חוץ מברכת במ"מ בין של חטה בין של שעורה שקודמת לבפה"ג אפילו היין חביב עליו יותר: (יד) ברכת הפת אפילו של כוסמין ושיפון קודמת לכל הברכות אפילו לזית ויין: (טו) כל מקום שהחביב קודם בין שהוא חביב עליו ברוב הפעמים אע"פ שאין חפץ בו עתה בין שחפץ בו עתה אע"פ שאינו חביב עליו ברוב הפעמים נקרא חביב. ואם יש לפניו שני מינים שאחד חפץ בו עתה והשני חביב עליו ברוב פעמים איזה שירצה יקדים: (טז) כל דיני קדימות הללו אינן אלא כשמניחין לפניו אבל אם אותו שדינו להקדימו אינו לפניו א"צ להמתין עליו ואם הביאו לפניו בעודו מברך על מין הראשון, אע"פ שברכותיהן שוות והשני חביב לו והוא ממין ז' מ"מ יאכל ממין הראשון תחלה:

פרק יא ברכת הריח הטוב צריך לברך קודם שיתחיל להריח כמו שמברכין על האוכלין קודם שיטעום לפי שאסור ליהנות מעולם הזה בלא ברכה וכיצד מברך אם זה שהריח הטוב יוצא ממנו הוא מין עשב מברך **בורא עשבי בשמים** ויש לומר (עשבי) העי"ן בחיר"ק כמ"ש עשבות הרים (משלי כז): (ב) ואם הוא מין עץ מברך עליו **בורא עצי בשמים** ולפי' אינו עץ גמור ממש כעץ האילן אלא גבעולין שאינן רכים ממש כעשבים וירק אלא קשים קצת כגבעולי הפשתן כגון שבולת נרד שקורין אוספיג וכן סימלק (שקורין רוסמארי"ן) נקראין עץ לענין ברכה זו כמו שמצינו בלשון הכתוב שהפשתן נקרא עץ כמ"ש ותטמנם בפשתי העץ וכן על ריח השמן משבולת נרד (שקורין שפיגנארד"ו) מברך **בורא עצי בשמים**: (ג) ואם הוא פרי הראוי לאכילה בין פרי העץ כמו תפוח ואתרוג בין פרי האדמה מברך על ריחו בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר נָתַן רֵיחַ טוֹב בַּפֵּירוֹת ואם נטלו בידו לאכלו בלבד והריח עולה מאליו אל חוטמו אינו מברך על ריח זה הואיל ולא נטלו בידו כדי שיעלה הריח אל חוטמו רק לאכילה לבדה אא"כ נמלך ומגביה הפרי אל חוטמו ליהנות מריחו קודם שיאכלנו או מברך תחלה אשר נתן ריח טוב בפירות ואחר כך ברכת בורא פרי העץ או בפה"א ואוכלו ואפילו פרי שאינו ראוי לאכילה אלא על ידי תערובות אם עיקרו עומד לכך כגון קנמון (שקורין צימרינ"ד) וציפורן (שקורין נעגלי"ך) שעומדין לתבלין בתבשילין יש אומרים שמברך על ריחם אשר נתן ריח טוב בפירות ויש חולקים בזה ואומרים שמברך עליהן בורא עצי בשמים מאחר שאינם ראוים לאכילה בעינם. ומספק יש לברך עליהם **בורא מיני בשמים** שהיא כוללת כל המינים ויוצא בה ידי חובתו בדיעבד על כל המינים וכן בדבר שספק לו אם הוא מין עץ או מין עשב: (ד) וורדים שהם שושנים (שקורין רויז"ן) הגדלים בקרקע מברך על ריחם בורא עשבי בשמים והגדלים באילן מברך בורא עצי בשמים ואע"פ שראוים לאכילה במרקחת אין עיקרם עומד לכך אלא להריח: (ה) וכל שאינו לא מין עץ ולא מין עשב כגון המור והוא מוסק (שקורין פיזו"ם בל"א) היוצא מחמוסרות שבצואר חיה ידוע שמתקבץ שם תחלה כמין דם ואח"כ מתייבש ונעשה ממנו המור מברך על ריחו בורא מיני בשמים ואסור לאכלו וליתנו בתבשיל משום השם דם ויש מתירין ובעל נפש יחמיר לעצמו בספק של תורה: (ו) שמן שפטמו בבשמים אם יש ממשות הבושם בשמן מברך על ריח השמן כברכת הבושם עצי בשמים או עשבי בשמים ואם סיננו מהשמן לגמרי רק שריחו נקלט בשמן י"א שמברך בורא מיני בשמים ויש לחוש לדבריהם אבל מים הנסחטים מהבושם הרי הם כממשות הבושם ומברך על ריחם כברכת הבושם לדברי הכל. וכן על ריח שרף הנוטף מהעצים מברך עצי בשמים כגון הלבונה והמילסיכ"י: (ז) ואם יש בתוך השמן ממשות משניהם מעצי ומעשבי בשמים מברך בורא מיני בשמים לדברי הכל וכן אם עצי ועשבי בשמים שחוקים ומעורבים יחד בעינם בלי תערובות שמן מברך על ריחם בורא מיני בשמים אבל אם אינם שחוקים ואפשר להפרידם צריך לברך על זה בפני עצמו ועל זה בפ"ע וטוב להקדים ברכת עצי בשמים לעשבי בשמים ואם יש ביניהם הדס הוא מוקדם לברכה. ואם יש לפניו גם דבר שברכתו בורא מיני בשמים צריך להקדים ברכת עשבי בשמים לבורא מיני בשמים: (ח) אין מברכין על הריח הטוב אא"כ עשוי להריח בו אבל מוגמר שמגמרים בו את הבגדים ליתן בהם ריח אין מברכין עליו לפי שלא נעשה להריח בעצמו של מוגמר ואצ"ל מוגמר שמגמרין בבית להעביר ממנו ריח רע ואפילו בשמים שמוליך עמו האנשים לבית הכסא לבטל הריח רע אין מברכין עליהם כלל אף אם בא להריח בהם שלא בבית הכסא הואיל ואין עומדים להריח בהם ליהנות מריחם רק להעביר ריח רע בלבד. ולכן י"א שהמריח באתרוג של מצוה אין מברך עליו כל שבעת ימי החג. אע"פ שמותר להריח בו אינו עומד להריח בו אלא ליטלו לשם מצ'

ואינו דומה לאתרוג של כל השנה ושאר פירות העומדים לאכילה שאע"פ שעיקרם לאכילה מ"מ רגילות הוא ג"כ להריח מהם בשעת אכילה ולכך נקראים ג"כ עומדים לריח וי"א שגם בשבעת ימי החג מאחר שמותר להריח בו נקרא ג"כ עומד לריח כמו בשאר ימות השנה ולכן טוב למנוע מלהריח בו כל החג להנצל מספק ברכה אבל בהדס מן הדין אסור להריח בו כל החג כמ"ש בהלכות לולב: (ט) וכן פלפלין וזנגביל כתושין אף מי שנהנה מריחם י"א שאין לברך עליו לפי שמכיון שעשויין לתבלין בלבד ואין רגילות כל כך להריח בהם לא נקראו עומדים לריח כלל ומ"מ אע"כ קנמון ואגוז רגילות הוא להריח בהם אפילו שלא בשעת אכילה וגם כשמשימים אותם בתבשיל מתכוונים גם להיות ריח התבשיל נודף ויש חולקין בזה ולכן נכון למנוע שלא להריח בהם · וכן שלא להריח בלחם חם אם יש לו ריח טוב להנצל מספק ברכה: (י) ואפילו בשמים העומדים להריח בהם אם מונחים באיזה מקום שלא הונחו שם כדי להריח בהם שם כגון שהונחו בחדר להצניעם ולשמרם הרי הנכנס לשם ומריח אינו מברך ואפילו נכנס כדי להריח בהם · אבל כשמוכרים בחנות שהמוכרים שם צריך לברך על ריחם כל הנכנס לשם והנהנה מהריח · לפי שבהנחתם שם מתכוין המוכר גם שיעלה מהם ריח טוב ויקפצו עליהם קונים וכן המוכר מברך בפעם הראשונה שנכנס ונהנה מהריח ואפילו המונחים בחדר להצניעם שם אם נטלו בידו והגביהם ממקומם להקריבם אל חוטמו להריח בהם צריך לברך מאחר שהם בעצמן עומדים להריח רק שבמקום זה שמונחים עתה אינם מונחים לריח וכיון שהגביהם בידו הרי שינה מקומם לתוך ידו הרי להריח (ומטעם זה הנוטל פרי בידו לאכלו בלבד ואח"כ נמלך ומגביה הפרי בידו אל חוטמו להריח בו צריך לברך כנ"ל לפי ששינה מקומו הראשון שהיה שם הפרי שלא לריח שהוא ידו): (יא) ריח טוב שאין לו עיקר כגון בגדים המוגמרים י"א שאין מברכין על ריחם וטוב לחוש ולמנוע מלהריח בהם אבל כלי שהיו בתוכו בשמים ונקלט הריח לתוכו לדברי הכל אין לברך עליו לפי שלא הונחו בו הבשמים כדי שיקלוט הריח אל תוכו: (יב) הרואה פרי חדש שמתחדש משנה לשנה או אפילו שני פעמים בשנה והגיע גדלייתו מברך שהחיינו אפילו רואה ביד חבירו או על האילן ואם אינו נהנה בראייתו אינו מברך עד שעת אכילה והעולם נהגו שלא לברך בכל ענין עד שעת אכילה כדי שלא לחלק בין נהנה בראייתו למי שלא נהנה · ויברך תחלה שהחיינו ואח"כ בפה"ע או בפה"א והמברך בשעת ראייה לא הפסיד אם נהנה בראייתו: (יג) אין לברך עד שנגמר תשלום גידול הפרי ומ"מ אם בירך משבישלו הפירות שהם ראויים לברכה שהיא ע"ד שנתבאר פ"ו אין צריך לחזור ולברך שהחיינו אחר תשלום גידולם ואם לא בירך בראייה ראשונה או באכילה הראשונה יש לברך על הראייה השנייה או על האכילה השנייה בלא שם ומלכות: (יד) פרי שיש בו מינים הרבה מברך על כל מין ומין כגון שני מינים אגסים (שקורין גראליי"ן ובארי"ן) או תפוחים (כגון תפוח שבשדות ותפוח שבגני העיר) או גודגדניות (כגון שקורין ווייכסע"ל וקארשי"ן) ואפילו יש להם טעם אחד כגון אדומות ושחורות: (טו) אין מברכין שהחיינו אלא על דבר הניכר היטב שהוא חדש ואין עתה כיוצא בו מן הישן לפיכך אין מברכין אלא על פירות שאין יכולין להתקיים משנה לשנה כשמגיע החדש אין בעולם כיוצא בו מן הישן ואף שיש מקיימין אותם ע"י תחבולות הם מעט מזער ואין חוששין להם אבל מיני ירקות שמטמינים אותם בבורות ומתקיימים שם כל ימות השנה (שקורין רעטא"ך או בוריקע"ס) אין מברכין עליהם בחדושם הואיל ויש ישנים רבים כיוצא בהם ואף אם הוא לא אכל מהם כל ימות השנה הרי אחרים רבים אכלו מהם ואם החדש ניכר היטב בטעמו וגם במראיתו מברכין עליו שהחיינו כגון סריפות שעושין מדגן חדש שמכירים היטב שהם חדשים במראית העין ובטעמם שהוא לשבח: (טז) ריח שמתחדש משנה לשנה יש אומרים לברך עליו שהחיינו כמו על פרי מאכל ויש חולקין לכן יש לברך בלא שם ומלכות:

פרק יב כל שמחה וטובה הבאה לאדם מטובת עולם הזה חייב לברך עליה ואם אין עמו שותף בטובה מברך שהחיינו ואם יש עמו שותף בטובה מברך הטוב והמטיב: (ב) כיצד בנה בית חדש או קנה · או קנה בגדים חדשים אפילו יש לו בית ובגדים כיוצא בהם צריך לברך שהחיינו וכן אם קנה וחזר וקנה צריך לברך על כל פעם ולא על חדשים בלבד אלא אפילו ישנים כל שהם חדשים לו שלא היו שלו מעולם אבל אם היו שלו ומכרם וחזר וקנאם אינו מברך עליהם · ואם קנה בגד להתכסות בו פעם הוא ופעם בני ביתו מברך הטוב והמטיב הואיל ויש עמו שותף בטובה: (ג) ואם נתנו לו במתנה י"א שמברך במקום שהחיינו הטוב והמטיב שהוא טובה לו ולנותן (שאם המקבל עני הוא טובה לנותן שזיכהו הקב"ה לעשות צדקה. ואם המקבל עשיר שמח הנותן שהמקבל שמח במתנתו) וי"ח ויש נוהגים [illegible] ולברך שהחיינו שהיא ברכה הראויה וצריכה ואינה לבטלה לד"ה:

סדר ברכת הנהנין

(ד) **וכל מקום שמברך** שהחיינו או הטוב והמטיב על בגדים חדשים. מברך מיד בשעת הקנין. שאין הברכה אלא על שמחת הלב שהוא שמח בקנייתם והוא שקנה בגד חשוב ומתוקן אבל אם צריך לתפרו י"א שלא יברך בשעת הקנין אלא אחר שלבשו מיד ואם לא בירך יכול לברך כל זמן שלא פשטו אבל אם פשטו על דעת שלא לחזור וללבשו לאלתר אלא לאחר זמן לא יברך בלבישה שנייה: (ה) וכל זה בבגד חשוב שלבו של אדם שמח בו אבל על דבר שאינו חשוב כל כך כגון חלוק או מנעלים ואנפילאות אין לברך עליהם ואם הוא עני ושמח בהם יברך ועשיר גדול שקנה בגדים חשובים שאינו שמח בהם מפני שאינם נחשבים אצלו לא יברך ובמדינות אלו נוהגין שאפילו עני אינו מברך על חלוק ומנעלים וכיוצא בהם. על שאר כלי תשמישי אדם אפילו כלי כסף וזהב אין נוהגין לברך כלל לא בקנייתם ולא בתשמישם וכן עיקר וכן בספרים: (ו) הלובש בגד חדש י"א שמברך מלביש ערומים אע"פ שכבר בירך בשחר ונכון לברך בלא שם ומלכות וטוב ללבשו קודם ברכת השחר לפוטרו בברכת מלביש ערומים שבשחר וכן בחגורה חדשה ואם לא חגר עד לאחר ברכת השחר טוב לברך **אוזר ישראל בגבורה** בלי שם ומלכות וכן בכובע ברוך **עוטר ישראל בתפארה**:

(ז) על שמועות טובות בין שהיא טובת רבים בין שהיא טובת יחיד כל שלבו שמח בטובתו כגון שהוא אביו או רבו או רעו אשר כנפשו מברך הטוב והמטיב הטוב לו ששימח לבבו והמטיב למי שנעשית לו הטובה ואין צריך לומר אם ראה הטוב בעיניו ואם בשרוהו טובת עצמו מברך שהחיינו ואם יש לו שותף בה מברך הטוב והמטיב וה"ה אם רואה בעיניו או יודע מעצמו הטובה שהגיע לו מברך שהחיינו אם אין לו שותף בה: (ח) על שמועות רעות אומר בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם דַּיַּן הָאֱמֶת וה"ה אם רואה בעיניו ונהגו העולם לומר ברוך דיין האמת בלא שם ומלכות כששומעים ממיתת איזה אדם מישראל אבל במי שיש לו צער במיתתו מפני אהבתו וכ"ש באדם חשוב שמת צריך לומר בשם ומלכות ואם מת אביו שיורשו מברך בתחלה בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם דַּיַּן הָאֱמֶת ואח"כ שהחיינו ואם יש לו עוד אח שיורש עמו אע"פ שאין אחיו אצלו מברך כ"א הטוב והמטיב במקום שהחיינו בין ששמעו ממיתתו בין שראה ואין מברכין על שמועה בין טובה בין רעה אא"כ שמע מפי אדם נאמן שראה את הדבר ואם אין המגיד נאמן בעיניו יברך בלי שם ומלכות: (ט) המוצא מציאה מברך **הטוב והמטיב** הטוב לו והמטיב לעניים שהרי נתחייב בצדקה שכל אדם חייב ליתן כפי השגת ידו (כמו שכתוב בהלכות צדקה) משא"כ באחד שירש את אביו אין זו טובה לעניים שהרי גם אביו נתחייב ליתן לצדקה ממנון זה לעניים והמעשר שיפריש הבן יכול הוא להוציא לשאר מצות: (י) על מתנה נמי צריך לברך שהחיינו כמו בירושה וכן אם הרויח ריוח גדול וה"ה להיפך על הפסד גדול שבא לו בממונו אם דרך בני אדם להצטער עליו מברך דיין האמת וחייב אדם לברך על הרעה בדעת שלימה ובנפש חפיצה כדרך שמברך על הטובה: (יא) הרואה את חבירו החביב עליו הרבה ושמח ונהנה בראייתו אם לא ראהו זה שלשים יום יברך שהחיינו ואם לא ראהו זה שנים עשר חודש צריך לברך בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם מְחַיֵּה הַמֵּתִים ואפילו היתה לו ממנו ידיעה בינתיים בכתב או בעל פה כי עיקר הברכה הוא על הנאה ושמחת הלב בראיית פניו וגם הנשים מברכות כן על ראיית חברותיהן כשמחות בראייתן וכן האיש על אשה כגון אמו או בתו ואחותו: (יב) ילדה אשתו זכר חייב לברך **הטוב והמטיב** הטוב לו והמטיב לאשתו ששמח לה ג"כ בזכר וכן על כל בן ובן שנולד לו והיא ג"כ חייבת לברך כן ואפילו אם הוא בעיר אחרת ובאו ואמרו לו ילדה אשתך זכר מברך הטוב והמטיב. ואם מתה אשתו בלידתה נכון שלא לברך הטוב והמטיב אלא שהחיינו. וכשחוזר ורואה הבן[הנולד] אם רואהו תוך ל' יום מיום ששמע א"צ לחזור ולברך שהחיינו מאחר שכבר בירך עליו הטוב והמטיב אם אחר ל' יום צריך לברך אפילו אם ראהו כבר לפני שלשים יום אם לבו שמח ונהנה ואפילו על בת צריך לברך כל שלשים יום כשנהנה ושמח בראייתה כמו שנתבאר אלא שעל השמועה אינו מברך כלום שאינו שמועה טובה: (יג) על שנוי יין דהיינו כשמרבים להביא ממנו לשתות ממינים שונים או מכלים שונים דהיינו שהשני הוא מחבית אחרת שאפילו הוא ממין יין הראשון נחשב כמין יין אחר צריך לברך על השני קודם שישתה ממנו בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַטּוֹב וְהַמֵּטִיב אע"פ שהוא בענין שאין צריך לברך עליו בפה"ג כגון בני חבורה שמסובין אצל בעה"ב ודעתם מתחלה על כל מה שיביא להם בעל הבית שמפני השינוי היין שהוא משמח אלהים ואנשים תקנו חכמים עליו עוד ברכה כשמרבים בשמחה להביא ממנו לשתות עוד יין שני ואפילו אין ידוע שהשני משובח מן הראשון אלא בסתם ואם הוא בענין שצריך לחזור ולברך בפה"ג על השני כגון שנמלך יברך תחלה הטוב והמטיב ואח"כ בפה"ג. אבל אם ידוע לו שהשני גרוע מן הראשון אין לברך עליו הטוב והמטיב אפילו אין גרוע אלא מעט אא"כ הראשון הוא יין אדום ושני לבן כיון שהלבן הוא בריא לגוף יותר מן האדום יש לברך עליו הטוב והמטיב אע"פ שהוא גרוע ממנו מעט בטעם כל שאינו גרוע הרבה עד שאינו ראוי לשתותו אלא ע"י הדחק: (יד) ואם בתחלה לבן ואח"כ אדום אם ידוע שהאדום משובח יותר בטעם מברך עליו אבל

בפתח אינו מברך כיון שהלבן בריא יותר לגוף וא"ל שאם שתה תחלה יין ישן ואחר כך חדש שאינו מברך עליו בפתח אלא אם כן ידוע שהוא משובח בטעמו כמו הישן : (טו) וכל מקום שמברך על השני בפתח הרי זה מברך עליו אפילו הביאוהו על השולחן בבת אחת עם הראשון ששתה תחלה ובירך עליו בפה"ג. אם דעת לשתות גם השני אעפ"כ מברך הטוב והמטיב כששותה מן השני כיון שהוא שני בשתיה אבל אם ידע שהוא גרוע מחבירו וכבר הביאו לו שניהם אפילו בזה אחר זה לא יברך תחלה בפה"ג על הגרוע כדי לברך הטוב והמטיב על המשובח שהרי הוא חביב לו וכל החביב מן חבירו קודם את חבירו לברך עליו ברכת הנהנין (כמו שנתבאר בפרק י') ואע"פ שלא יברך אח"כ הטוב והמטיב על הגרוע אין בכך כלום מ"מ אם עבר ובירך בפה"ג על הגרוע יברך הטוב והמטיב על המשובח אע"פ שהביאום בבת אחת על השולחן ואפילו הביאו המשובח תחלה כיון שהוא שני בשתיה : (טז) בד"א שמברכים הטוב והמטיב על היין שמחבית אחרת כשנתנו כל אחד בחבית בפ"ע תוך מ' יום לדריכתו שכיון שכל אחד היה תוסס בחבית בפ"ע הרי הם כשני מיני יינות אבל אם היו תוססים בכלי אחד ולאחר מ' יום חלקום ונתנום בב' חביות הרי הכל יין אחד ואין מברכין הטוב והמטיב על השני בכל ענין : (יז) אם הביאו לפניהם עוד מין יין שלישי אחרין ומברכין הטוב והמטיב שנית והוא שלא היתה דעתם מתחלה עליו כשברכו בראשונה : (יח) אין מברכין הטוב והמטיב על היין השני אלא כשיש להם מן הראשון ורוצים לשתות השני גם משום שנוי יין כדי שיטעמו יין אחר משונה מן הראשון אבל אם הם שותין יין השני מפני שכבר כלה הראשון אין מברכין עליו הטוב והמטיב : (יט) אין מברכין הטוב והמטיב אלא כשהיו שותים יחד בחבורה אחת וה"ה אם אשתו או בניו שותין עמו אבל לא השותה יחיד שכן משמעות הברכה הטוב לו והמטיב לחבירו שטעמו גם שהחייו אינו מברך כי לא הקנו הברכה אלא משום רבוי השמחה ובשותה יחידי אין רבוי שמחה כ"כ ולכן גם אם חברו שותה היין זה בחדר אחר אינו מצטרף : (כ) ואפילו כשמיסב עמו יחד אין מברכין הטוב והמטיב אלא כששניהם שותין מהיין הב' אבל אם חבירו שותה יין הראשון לבדו אינו מברך הטוב והמטיב על השני ואם שניהם שותין יין הב' ביחד אלא שיין הראשון שתה הוא לבדו יש להסתפק בדבר וספק ברכה להקל : (כא) מברכין הטוב והמטיב על היין בין בתוך הסעודה בין שלא בתוך הסעודה אלא שבתוך הסעודה כל אחד ואחד מהמסובין צריך לברך לעצמו וכן בברכת בפה"ג ושלא בתוך הסעודה יכול האחד להוציא חבריו בברכתו אם נתכוונו לצאת י"ח ואם שתו בסעודה יין אחד ומברכין בהמ"ז על יין אחר א"צ לברך עליו הטוב והמטיב קודם שישתה ממנו אחר בהמ"ז שהרי כבר אמר הטוב והמטיב בבהמ"ז :

פרק יג

יחיד שנעשה לו נס באיזה מקום כגון שנפל עליו כותל וניצל או היה רעה או לסטים חייב הוא עצמו כשרואה אותו מקום לאחר שלשים יום לברך בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁעָשָׂה לִי נֵס בַּמָּקוֹם הַזֶּה. ואפילו אם אין הנס ידוע על פי המקום ואחר הנס מיד כשיזדמנו לו עשרה צריך לברך הגומל כמו שיתבאר ואם חוזר ורואה מקום זה לאחר ל' יום מראיה הראשונה חוזר ומברך וכן לעולם. מי שנעשו לו נסים הרבה במקומות הרבה כשרואה כל אחד מהמקומות צריך להזכיר שאר כל המקומות וכוללם בברכה אחת ואומר שעשה לי נס במקום הזה ובמקום פלוני ובמקום פלוני וכל יוצאי יריכו של אותו אדם שנעשה לו נס באותו מקום אם הנס ידוע ע"פ המקום כגון שנפל עליו הכותל חייבים הם ובניהם עד סוף כל הדורות לברך כשרואים המקום בָּרוּךְ אַתָּה יְיָ אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁעָשָׂה נֵס לְאָבִינוּ בַּמָּקוֹם הַזֶּה שכולם שותפים באותו הנס אבל א"צ להזכיר שאר המקומות ואפילו הבנים שנולדו קודם לכן שאינם שותפים בנס זה חייבים לברך על נס אביהם : (ב) ארבעה צריכים להודות ולברך ברכת הגומל (כנוסח שכתוב בסידור) יורדי הים כשיעלו ממנו · והולכי מדבריות כשיגיעו לישוב. ומי שהיה חולה ונתרפא. ומי שהיה חבוש בבית האסורים על ידי עסקי נפשות ויצא או על עסקי ממון אם היה משונה בכבלי ברזל וצריך לברך ברכה זו בפני עשרה ושנים מהם תלמידי חכמים ואם אין מצויין שם תלמידי חכמים לא ימנע מלברך והמברך שלא למנין העשרה ונהגו לברך בבית הכנסת אחר קריאת התורה לפי שיש שם עשרה ואם בירך בפחות מעשרה יש אומרים שיצא וטוב לחזור ולברך בעשרה בלא שם ומלכות : (ג) קטן אין צריך להודות אפילו הגיע לחינוך מצוה אבל נשים ועבדים חייבים בברכה זו ולכן כל אשה יולדת כשתקום מחליה תברך בבית הכנסת של נשים וישמעו עשרה אנשים מבפנים : (ד) מי ששמח בלבו על הצלת חבירו ראוי לברך ברכה זו במטבע זו או במטבע אחרת כגון בְּרִיךְ רַחֲמָנָא אֱלָהָנָא מַלְכָּא דְעָלְמָא דִּיהֲבָךְ לָן וְלָא יַהֲבָךְ לְעַפְרָא וא"צ לברך בפני עשרה אבל אם אינו שמח בלבו ליתן שבח והודאה מחמת שמחתו (אלא מחמת שהברכה כתובה וקבעוה כבר והוא יודעה) הרי זו ברכה לבטלה ואם צריך לברך בפניו מפני השלום יברך בלא שם ומלכות ואפילו בשם

סדר ברכת הנהנין

לבד כגון בריך רחמנא לא יאמר שהרי אסור ברכה לבטלה משום הזכרת ש"ש לבטלה בין שמזכיר בלשון הקודש בין בשאר לשונות ולכן צריך להזהיר לאותם הרגיל על לשונם לומר ברוך ה' בלשון אשכנז אף על דבר שאין בו שמחת הלב: (ה) אין לברך עד שיצא מהסכנה לגמרי לפיכך לא יברך החולה עד שיחזור לבוריו לגמרי ואם איחר מלברך יש לו תשלומין כ"ז שירצה ונכון שלא לאחר ג' ימים לפיכך אם יצא מן הסכנה ביום ב' אחר קריאת התורה יברך בפני עשרה בלא ספר תורה ולא ימתין עד יום ה': (ו) יש אומרים שאין החולה מברך אלא על חולי שיש בו סכנה כגון מכה של חלל וכיוצא בו מחליים שמחללים עליהם את השבת ולמעשה יש לנהוג שכל שמוטל על מטתו יותר מג' ימים יש לו לברך בעמדו: (ז) יש אומרים שאין מברכין הגומל אלא על ארבעה שמנו חכמים בלבד ויש אומרים שהוא הדין לכל מי שהיה בסכנה וניצול כגון שנפל עליו כותל או שניצול מדריסת שור (וסוס) ונגיחותיו או שעמד עליו אריה לטרפו בישוב או אם גנבים באו לו או שודדי לילה וניצול מהם חייבים לברך הגומל כל שהיה חשש סכנת נפשות וכן נהגו: (ח) הרואה חכמי ישראל צ"ע ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם שחלק מחכמתו ליראיו חכמי או"ה צריך לברך ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם שנתן מחכמתו לבשר ודם: (ט) הרואה מלכי או"ה צריך לברך ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם שנתן מכבודו לבשר ודם ואפי' סומא שיודע שהמלך עובר מברך וה"ה בכל שאר ברכות הראיה (שיתבאר בפרק זה) שאינה של הנאה אלא שע"י כן מכירים שבחו של מקום ב"ה: (י) מצוה להשתדל לראות מלך אפילו של או"ה. ואם ראה פ"א לא יבטל מלמודו יותר לראותו. אם לא שבא בחיל יותר ובכבוד גדול יותר: (יא) הרואה בתי ישראל בישובן צריך לברך ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם מציב גבול אלמנה. בחורבנן צריך לברך ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם דיין האמת. והעולם נהגו שלא לברך אלא על בתי כנסיות שמתפללין בתוכם. הרואה קברי ישראל צ"ע ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם אשר יצר אתכם בדין וזן אתכם בדין וכלכל אתכם בדין והמית אתכם בדין ויודע מספר כלכם והוא עתיד להחיותכם ולקים אתכם בדין וחותם ברוך אתה יי מחיה המתים: (יב) הרואה בריות משונות אם הם ממעי אמן צ"ע ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם משנה הבריות ואם נשתנו אח"כ מברך דיין האמת בהם ומלכות אם מצטער עליהם כמו שנתבאר. הרואה אילנות טובות ונאות ובריות נאות צריך לברך ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם שככה לו בעולמו: (יג) כל ברכות הראיה אם חוזר ורואה אותו דבר שבירך עליו בתוך ל' יום אינו חוזר ומברך ומונין מיום הראיה (כגון אם ראה ביום א' בשבת בשחור ורואה בסוף ד' שבועות ביום ג' חוזר ומברך) אבל אם ראה אחר כיוצא בו כגון מלך אחר או חכם אחר אפילו ראה זה אחר זה מיד צריך לחזור ולברך חוץ מקברי ישראל שאפילו ראה קבר אחר אינו מברך תוך ל' ותוך מברכת משנה הבריות וברכת שככה לו בעולמו שאינו מברך על כיוצא בו כלל אפילו אחר ל' אלא בפעם ראשונה שרואה שהחידוש גדול: (יד) היוצא בימי ניסן ורואה אילנות שמוציאין פרח צריך לברך ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם שלא חסר בעולמו כלום וברא בו בריות טובות ואילנות טובות ליהנות בהם בני אדם ואינו מברך אלא בפעם ראשונה שרואה בכל שנה: (טו) על הזיקן והוא כמין כוכב היורה כחץ באורך השמים ממקום למקום ונמשך אורו כשבט ועל הזועות והוא רעדת הארץ ועל הברקים ועל הרעמים ועל הרוח שנשב בזעף והוא רוח סערה חזקה ביותר על כל א' מאלו צריך לברך ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם עושה מעשה בראשית ואם רוצה יאמר ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם שכחו וגבורתו מלא עולם ואם שמע רעם וראה ברק כאחד מברך על שניהם ברכה אחת אבל בזה אחר זה מברך על זה וחוזר ומברך על זה ונהגו העולם במדינות אלו לברך על הברק עושה מעשה בראשית ועל הרעם שכחו וגבורתו מלא עולם לפי שברוב פעמים הם באים זה אחר זה מיד ואינם מפלים לברך ברכה אחת ב"פ זה אחר זה כי טוב יותר לשבח למקום ברוב השבחות מלשבחו בשבח א' ובחרו לרעם שכחו וגבורתו מלא עולם לפי שהרעם מראה כח וגבורה יותר מן הברק: (טז) כל זמן שלא נתפזרו העבים נפטר על כל הברקים בברכה שבירך בפעם ראשונה וכן על הרעמים אבל אם נתפזרו בין ברק לברק ובין רעם לרעם צריך לחזור ולברך עליהם: (יז) היה יושב במקום לא טהור ושמע קול רעם או ראה ברק אם יכול לצאת ולברך תוך כדי דיבור לשום הרעם או הברק צריך לצאת ולברך וכגון שלא עמד עדיין במקום הטנופת ולא עשה צרכיו עדיין או שיכול ליטול ידיו תוך כדי דבור ואם לאו לא יצא ואחר כדי דיבור אין לברך על העבר וי"א בזה וספק ברכות להקל לכן אחר תוך כדי דבור יברך בלא שם ומלכות:

לולב עם המינים. ג' מיני לולב דהיינו לולב והדס וערבה יהיו קשורים ואגודים יחד ולא יהיה חוץ או מחיצה חוצץ ביניהם ובשעת נטילה יהיה שדרת הלולב נגד פניו ויהיו ג' הדסים א' בימינו וא' בשמאלו וא' באמצע השדרה נוטה קצת לימין ושני בדי ערבות א' לימין וא' לשמאל. **זמן** הדין יש לברך על הלולב אחר התפלה קודם הלל אלא לפי שמצות נטילתו בסוכה הוא מצוה מן המובחר ואי אפשר לצאת מבית הכנסת מפני הרואים לפיכך בבוקר קודם שיתפלל בעודו בסוכה יברך: **ויקח** הלולב תחלה לבדו בימינו ויברך ואח"כ יקח האתרוג בשמאלו ובמקום סיום הלולב והדס וערבה יחבר האתרוג עם הלולב וינענע לששה קצות ח"י נענועים שבכל צד שינענע יעשה ג' הולכות וג' הובאות דהיינו הולכה והובאה ג"פ ובכל הובאה יגע סוף הלולב ומיניו והאתרוג לחזה שלו ממש. וכשינענע יזהר שלא יגע ראש הלולב בכותל רק שיהיה הלל בינתים: סדר הנענועים הראשון לדרום השני לצפון הג' למזרח הרביעי למעלה החמישי למטה ולא שיהפך ח"ו ראש הלולב למטה אלא שההולכה תהיה נגד מטה וההובאה נגד מעלה הפך מלמעלה (וכן בכל הנענועים יהיה ראש הלולב נגד מעלה אלא שהולכה תהיה לאותו צד שמנענע) הששי למערב: ובהלל יעשה ד"פ ח"י נענועים דהיינו פעם א' בהודו לה' שבתחילה ואחד באנא ה' הושיעה נא. ואחד בכפלו אנא ה' הושיעה נא ואחד בהודו לבסוף: ואם בירך על הלולב אחר התפלה בב"ה לא ינענע בהלל אלא ג"פ דהיינו בהודו תחלה וסוף ובאנא פ"א (כמ"ש בר"מ):

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל־נְטִילַת לוּלָב:

ביום ראשון מברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה:

אלו ימים שגומרים בהם את ההלל ב' ימים וב' לילות ראשונים של פסח. ב' ימים דשבועות. ט' ימים דסוכות. ח' ימים דחנוכה. ובימים שאין גומרים את ההלל יש לנהוג שהש"ץ לבדו יברך בתחלה ובסוף והקהל יענו אמן ויאמרו כברכתו:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לִקְרוֹא אֶת־הַהַלֵּל:

א הַלְלוּיָהּ | הַלְלוּ עַבְדֵי יְהֹוָה הַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהֹוָה: ב יְהִי שֵׁם יְהֹוָה מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם: ג מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ עַד־מְבוֹאוֹ מְהֻלָּל שֵׁם יְהֹוָה: ד רָם עַל־כָּל־גּוֹיִם | יְהֹוָה עַל־הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ: ה מִי כַּיהֹוָה אֱלֹהֵינוּ הַמַּגְבִּיהִי לָשָׁבֶת: ו הַמַּשְׁפִּילִי לִרְאוֹת בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ: ז מְקִימִי מֵעָפָר דָּל מֵאַשְׁפֹּת יָרִים אֶבְיוֹן: ח לְהוֹשִׁיבִי עִם־נְדִיבִים עִם נְדִיבֵי עַמּוֹ: ט מוֹשִׁיבִי | עֲקֶרֶת הַבַּיִת אֵם־הַבָּנִים שְׂמֵחָה הַלְלוּיָהּ:

א) תהלים קיג.

א בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לֹעֵז׃
ב הָיְתָה יְהוּדָה לְקׇדְשׁוֹ יִשְׂרָאֵל מַמְשְׁלוֹתָיו׃
ג הַיָּם רָאָה וַיָּנֹס הַיַּרְדֵּן יִסֹּב לְאָחוֹר׃ ד הֶהָרִים רָקְדוּ
כְאֵילִים גְּבָעוֹת כִּבְנֵי־צֹאן׃ ה מַה־לְּךָ הַיָּם כִּי תָנוּס הַיַּרְדֵּן
תִּסֹּב לְאָחוֹר׃ ו הֶהָרִים תִּרְקְדוּ כְאֵילִים גְּבָעוֹת כִּבְנֵי־
צֹאן׃ ז מִלִּפְנֵי אָדוֹן חוּלִי אָרֶץ מִלִּפְנֵי אֱלוֹהַּ יַעֲקֹב׃
ח הַהֹפְכִי הַצּוּר אֲגַם־מָיִם חַלָּמִישׁ לְמַעְיְנוֹ־מָיִם׃

בר״ח וחוה״מ פסח דולג׃

א לֹא לָנוּ יְהוָה לֹא לָנוּ כִּי לְשִׁמְךָ תֵּן כָּבוֹד עַל־חַסְדְּךָ עַל־אֲמִתֶּךָ׃
ב לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אַיֵּה־נָא אֱלֹהֵיהֶם׃ ג וֵאלֹהֵינוּ בַשָּׁמָיִם
כֹּל אֲשֶׁר־חָפֵץ עָשָׂה׃ ד עֲצַבֵּיהֶם כֶּסֶף וְזָהָב מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם׃
ה פֶּה לָהֶם וְלֹא יְדַבֵּרוּ עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ׃ ו אׇזְנַיִם לָהֶם וְלֹא
יִשְׁמָעוּ אַף לָהֶם וְלֹא יְרִיחוּן׃ ז יְדֵיהֶם ׀ וְלֹא יְמִישׁוּן רַגְלֵיהֶם וְלֹא
יְהַלֵּכוּ לֹא־יֶהְגּוּ בִּגְרוֹנָם׃ ח כְּמוֹהֶם יִהְיוּ עֹשֵׂיהֶם כֹּל אֲשֶׁר־בֹּטֵחַ
בָּהֶם׃ ט יִשְׂרָאֵל בְּטַח בַּיהוָה עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא׃ י בֵּית אַהֲרֹן
בִּטְחוּ בַיהוָה עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא׃ יא יִרְאֵי יְהוָה בִּטְחוּ בַיהוָה עֶזְרָם
וּמָגִנָּם הוּא׃ פ״כ

יב יְהוָה זְכָרָנוּ יְבָרֵךְ יְבָרֵךְ אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל יְבָרֵךְ אֶת־
בֵּית אַהֲרֹן׃ יג יְבָרֵךְ יִרְאֵי יְהוָה הַקְּטַנִּים עִם־
הַגְּדֹלִים׃ יד יֹסֵף יְהוָה עֲלֵיכֶם עֲלֵיכֶם וְעַל־בְּנֵיכֶם׃
טו בְּרוּכִים אַתֶּם לַיהוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ׃ טז הַשָּׁמַיִם
שָׁמַיִם לַיהוָה וְהָאָרֶץ נָתַן לִבְנֵי־אָדָם׃ יז לֹא־הַמֵּתִים
יְהַלְלוּ־יָהּ וְלֹא כׇּל־יֹרְדֵי דוּמָה׃ יח וַאֲנַחְנוּ ׀ נְבָרֵךְ יָהּ
מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ׃

בר״ח וחוה״מ פסח דולג׃

א אָהַבְתִּי כִּי־יִשְׁמַע ׀ יְהוָה אֶת־קוֹלִי תַּחֲנוּנָי׃ ב כִּי־הִטָּה אׇזְנוֹ
לִי וּבְיָמַי אֶקְרָא׃ ג אֲפָפוּנִי ׀ חֶבְלֵי־מָוֶת וּמְצָרֵי שְׁאוֹל

א) תהלים קיד. ב) שם קטו ח. ג) שם קטז.

מְצָאוּנִי צָרָה וְיָגוֹן אֶמְצָא׃ ד וּבְשֵׁם־יְהוָה אֶקְרָא אָנָּה יְהוָה
מַלְּטָה נַפְשִׁי׃ ה חַנּוּן יְהוָה וְצַדִּיק וֵאלֹהֵינוּ מְרַחֵם׃ ו שֹׁמֵר *פְּתָאִים
יְהוָה דַּלֹּתִי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ׃ ז שׁוּבִי נַפְשִׁי לִמְנוּחָיְכִי כִּי יְהוָה גָּמַל
עָלָיְכִי׃ ח כִּי חִלַּצְתָּ נַפְשִׁי מִמָּוֶת אֶת־עֵינִי מִן־דִּמְעָה אֶת־רַגְלִי
מִדֶּחִי׃ ט אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי יְהוָה בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים׃ י הֶאֱמַנְתִּי כִּי
אֲדַבֵּר אֲנִי עָנִיתִי מְאֹד׃ יא אֲנִי אָמַרְתִּי בְחָפְזִי כָּל־הָאָדָם כֹּזֵב׃ ע"פ

יב מָה־אָשִׁיב לַיהוָה כָּל־תַּגְמוּלוֹהִי עָלָי׃ יג כּוֹס־יְשׁוּעוֹת
אֶשָּׂא וּבְשֵׁם יְהוָה אֶקְרָא׃ יד נְדָרַי לַיהוָה אֲשַׁלֵּם
נֶגְדָה־נָּא לְכָל־עַמּוֹ׃ טו יָקָר בְּעֵינֵי יְהוָה הַמָּוְתָה
לַחֲסִידָיו׃ טז אָנָּה יְהוָה כִּי־אֲנִי עַבְדֶּךָ אֲנִי עַבְדְּךָ בֶּן־
אֲמָתֶךָ פִּתַּחְתָּ לְמוֹסֵרָי׃ יז לְךָ אֶזְבַּח זֶבַח תּוֹדָה
וּבְשֵׁם יְהוָה אֶקְרָא׃ יח נְדָרַי לַיהוָה אֲשַׁלֵּם נֶגְדָה־נָּא
לְכָל־עַמּוֹ׃ יט בְּחַצְרוֹת | בֵּית יְהוָה בְּתוֹכֵכִי יְרוּשָׁלָםִ
הַלְלוּיָהּ׃

א הַלְלוּ אֶת־יְהוָה כָּל־גּוֹיִם שַׁבְּחוּהוּ כָּל־הָאֻמִּים׃ ב כִּי
גָבַר עָלֵינוּ | חַסְדּוֹ וֶאֱמֶת־יְהוָה לְעוֹלָם הַלְלוּיָהּ׃

א הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב — כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
ב יֹאמַר־נָא יִשְׂרָאֵל — כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
ג יֹאמְרוּ נָא בֵית־אַהֲרֹן — כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
ד יֹאמְרוּ נָא יִרְאֵי יְהוָה — כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃

ה מִן־הַמֵּצַר קָרָאתִי יָּהּ עָנָנִי בַמֶּרְחָב יָהּ׃ ו יְהוָה לִי
לֹא אִירָא מַה־יַּעֲשֶׂה לִי אָדָם׃ ז יְהוָה לִי בְּעֹזְרָי
וַאֲנִי אֶרְאֶה בְשֹׂנְאָי׃ ח טוֹב לַחֲסוֹת בַּיהוָה מִבְּטֹחַ
בָּאָדָם׃ ט טוֹב לַחֲסוֹת בַּיהוָה מִבְּטֹחַ בִּנְדִיבִים׃

כל

*פתאים הא' נעלם והחיריק נקודה תחת סו"ד.
ריה"ח

א) תהלים קיז. ב) שם קיח.

כָּל־גּוֹיִם סְבָבוּנִי בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילַם׃ יא סַבּוּנִי
גַם־סְבָבוּנִי בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילַם׃ יב סַבּוּנִי כִדְבֹרִים
דֹּעֲכוּ כְּאֵשׁ קוֹצִים בְּשֵׁם יְהוָה כִּי אֲמִילַם׃ יג דָּחֹה
דְחִיתַנִי לִנְפֹּל וַיהוָה עֲזָרָנִי׃ יד עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ וַיְהִי־לִי
לִישׁוּעָה׃ טו קוֹל ׀ רִנָּה וִישׁוּעָה בְּאָהֳלֵי צַדִּיקִים יְמִין
יְהוָה עֹשָׂה חָיִל׃ טז יְמִין יְהוָה רוֹמֵמָה יְמִין יְהוָה עֹשָׂה
חָיִל׃ יז לֹא־אָמוּת כִּי־אֶחְיֶה וַאֲסַפֵּר מַעֲשֵׂי־יָהּ׃ יח יַסֹּר
יִסְּרַנִּי יָּהּ וְלַמָּוֶת לֹא נְתָנָנִי׃ יט פִּתְחוּ־לִי שַׁעֲרֵי־צֶדֶק
אָבֹא־בָם אוֹדֶה יָהּ׃ כ זֶה־הַשַּׁעַר לַיהוָה צַדִּיקִים
יָבֹאוּ בוֹ׃ כא אוֹדְךָ כִּי עֲנִיתָנִי וַתְּהִי־לִי לִישׁוּעָה אודך׃
כב אֶבֶן מָאֲסוּ הַבּוֹנִים הָיְתָה לְרֹאשׁ פִּנָּה אבן׃ כג מֵאֵת
יְהוָה הָיְתָה זֹּאת הִיא נִפְלָאת בְּעֵינֵינוּ מאת׃ כד זֶה
הַיּוֹם עָשָׂה יְהוָה נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בוֹ זה׃

כה אָנָּא יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָּא   אָנָּא יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָּא
אָנָּא יְהוָה הַצְלִיחָה נָא׃   אָנָּא יְהוָה הַצְלִיחָה נָא׃

כו בָּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם יְהוָה בֵּרַכְנוּכֶם מִבֵּית
יְהוָה ברוך׃ כז אֵל ׀ יְהוָה וַיָּאֶר לָנוּ אִסְרוּ־חַג
בַּעֲבֹתִים עַד קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ אל׃ כח אֵלִי אַתָּה וְאוֹדֶךָּ
אֱלֹהַי אֲרוֹמְמֶךָּ אלי׃ כט הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי
לְעוֹלָם חַסְדּוֹ הודו׃

יְהַלְלוּךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ (עַל) כָּל־מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ צַדִּיקִים עוֹשֵׂי
רְצוֹנֶךָ וְכָל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרִנָּה יוֹדוּ וִיבָרְכוּ
וִישַׁבְּחוּ וִיפָאֲרוּ וִירוֹמְמוּ וְיַעֲרִיצוּ וְיַקְדִּישׁוּ וְיַמְלִיכוּ אֶת־שִׁמְךָ
מַלְכֵּנוּ׃ כִּי לְךָ טוֹב לְהוֹדוֹת וּלְשִׁמְךָ נָאֶה לְזַמֵּר׃ כִּי מֵעוֹלָם וְעַד
עוֹלָם

עוֹלָם אַתָּה אֵל: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה מֶלֶךְ מְהֻלָּל בַּתִּשְׁבָּחוֹת:

א) טסגין לומר בר"ח אחר הלל פסוק זה:

וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בַּיָּמִים וַיהֹוָה בֵּרַךְ אֶת־אַבְרָהָם בַּכֹּל:

ויאמר ובריה ישמרני ויחייני כן יהי רצון מלפניך אלהים חיים ומלך עולם אשר בידו נפש כל חי אמן: כל זה יאמר ג"פ

בר"ח וכי"ט ובחוה"מ קדיש שלם ובחנוכה חצי קדיש בר"ח וכי"ט ובחוה"מ אומרים כאן שיר של יום ובר"ח אומרים ברכי נפשי אחר שיר של יום ק"י ומוליכין ס"ת וקורין בר"ח ובחוה"מ ד' גברי קדיש על ס"ת ואח"כ אומרים אשרי ובא לציון ומכניסין ס"ת להיכל ואח"כ אומר הש"ץ ח"ק ומתפללים תפלת המוסף ומסירין התפילין בר"ח קודם הקדיש · ובחנוכה ג' גברי וקדיש אשרי ובא לציון קדיש שלם ומכניסין ס"ת להיכל ואח"כ אומרים בית יעקב:

מוּסָף לְרֹאשׁ חֹדֶשׁ

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא · אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים · קוֹנֵה הַכֹּל · וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:

בקיץ מוֹרִיד הַטָּל: בחורף מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֶּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר · מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

בחזרת הש"ץ אומרים זה:

כֶּתֶר יִתְּנוּ לְךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מַלְאָכִים הֲמוֹנֵי מַעְלָה וְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל קְבוּצֵי מַטָּה יַחַד כֻּלָּם קְדֻשָּׁה לְךָ יְשַׁלֵּשׁוּ כַּכָּתוּב עַל־יַד נְבִיאֶךָ וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר: קָדוֹשׁ ׀ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְהֹוָה צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים: בָּרוּךְ כְּבוֹד יְהֹוָה מִמְּקוֹמוֹ: וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר: יִמְלֹךְ יְהֹוָה לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

א) בראשית כד א.

רָאשֵׁי חֳדָשִׁים לְעַמְּךָ נָתָתָּ ׳ זְמַן כַּפָּרָה לְכָל
תּוֹלְדוֹתָם ׳ בִּהְיוֹתָם מַקְרִיבִים לְפָנֶיךָ זִבְחֵי
רָצוֹן ׳ וּשְׂעִירֵי חַטָּאוֹת לְכַפֵּר בַּעֲדָם ׳ זִכָּרוֹן לְכֻלָּם
יִהְיֶה וּתְשׁוּעַת נַפְשָׁם מִיַּד שׂוֹנֵא: מִזְבֵּחַ חָדָשׁ בְּצִיּוֹן
תָּכִין ׳ וְעוֹלַת רֹאשׁ חֹדֶשׁ נַעֲלֶה עָלָיו ׳ וּשְׂעִירֵי עִזִּים
נַעֲשֶׂה בְרָצוֹן ׳ וּבַעֲבוֹדַת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ נִשְׂמַח כֻּלָּנוּ ׳
וּבְשִׁירֵי דָוִד עַבְדֶּךָ הַנִּשְׁמָעִים בְּעִירֶךָ הָאֲמוּרִים לִפְנֵי
מִזְבְּחֶךָ ׳ אַהֲבַת עוֹלָם תָּבִיא לָהֶם וּבְרִית אָבוֹת לַבָּנִים
תִּזְכּוֹר: וַהֲבִיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ בְּרִנָּה ׳ וְלִירוּשָׁלַיִם בֵּית
מִקְדָּשְׁךָ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת־
קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ תְּמִידִים כְּסִדְרָם ׳ וּמוּסָפִים
כְּהִלְכָתָם ׳ וְאֶת־מוּסַף יוֹם רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה ׳ נַעֲשֶׂה
וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ ׳ כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ
עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ עַל־יְדֵי משֶׁה עַבְדֶּךָ מִפִּי
כְבוֹדֶךָ כָּאָמוּר:

וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁיכֶם תַּקְרִיבוּ עֹלָה לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי־
בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה
שִׁבְעָה תְּמִימִם: וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר שְׁלשָׁה
עֶשְׂרֹנִים לַפָּר וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ ׳
וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ ׳ וְשָׂעִיר לְכַפֵּר ׳ וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם:
אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ חַדֵּשׁ עָלֵינוּ אֶת־הַחֹדֶשׁ
הַזֶּה ׳ לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה ׳ לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה ׳
לִישׁוּעָה וּלְנֶחָמָה ׳ לְפַרְנָסָה וּלְכַלְכָּלָה ׳ לְחַיִּים טוֹבִים
וּלְשָׁלוֹם ׳ לִמְחִילַת חֵטְא וְלִסְלִיחַת עָוֹן ׳ כִּי־בְעַמְּךָ

א) במדבר כח יא

יִשְׂרָאֵל בָּחַרְתָּ מִכָּל־הָאֻמּוֹת׳ וְחֻקֵּי רָאשֵׁי חֳדָשִׁים לָהֶם קָבָעְתָּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְרָאשֵׁי חֳדָשִׁים:

רְצֵה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל׳ וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה׳ וְהָשֵׁב הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדֶה לְךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ וְעַל

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל־בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ וְנָשׁוּב אֵלֶיךָ לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ׳ בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם הַטּוֹב כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא־תַמּוּ חֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

בחנוכה ועל הנסים:

וְעַל הַנִּסִּים וְעַל הַפֻּרְקָן וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל הַנִּפְלָאוֹת שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בִּזְמַן הַזֶּה:

בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ בֶּן־יוֹחָנָן כֹּהֵן גָּדוֹל חַשְׁמוֹנָאִי וּבָנָיו כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן הָרְשָׁעָה עַל־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְהַשְׁכִּיחָם תּוֹרָתֶךָ וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם רַבְתָּ אֶת־רִיבָם דַּנְתָּ אֶת־דִּינָם נָקַמְתָּ אֶת־נִקְמָתָם מָסַרְתָּ גִּבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרָתֶךָ וּלְךָ עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמֶךָ וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה וּפֻרְקָן כְּהַיּוֹם הַזֶּה וְאַחַר כַּךְ בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וּפִנּוּ אֶת־הֵיכָלֶךָ וְטִהֲרוּ אֶת־מִקְדָּשֶׁךָ וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ וְקָבְעוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה אֵלּוּ לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל:

וְעַל־כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

מוסף לראש חדש

וְכֹל הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ שִׁמְךָ הַגָּדוֹל לְעוֹלָם כִּי טוֹב הָאֵל
יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה הָאֵל הַטּוֹב: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה הַטּוֹב שִׁמְךָ
וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

לש"ץ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ בַבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה
עַל־יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם
קְדוֹשֶׁךָ כָּאָמוּר: יְבָרֶכְךָ יְהֹוָה וְיִשְׁמְרֶךָ: אמן יָאֵר יְהֹוָה ׀ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: אמן
יִשָּׂא יְהֹוָה ׀ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם: אמן

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חַיִּים חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל
עַמֶּךָ בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ
לָּנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים
וְשָׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ:
בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:
יִהְיוּ לְרָצוֹן ׀ אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהֹוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי: לש"ץ קש

אֱלֹהַי נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם וְנַפְשִׁי
כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי וְכָל־
הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם: יִהְיוּ כְּמֹץ לִפְנֵי־
רוּחַ וּמַלְאַךְ יְהֹוָה דֹּחֶה: לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: עֲשֵׂה
לְמַעַן שְׁמֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ:
יִהְיוּ לְרָצוֹן ׀ אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהֹוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי: עֹשֶׂה שָׁלוֹם
בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ
וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ:

מוסף לשבת וראש חדש

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק
וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא ׳ אֵל עֶלְיוֹן ׳ גּוֹמֵל חֲסָדִים
טוֹבִים׳ קוֹנֵה הַכֹּל ׳ וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן
שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה מָגֵן אַבְרָהָם:
אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:
בקיץ מוֹרִיד הַטָּל: בחורף מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם:

מכלכל

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר · מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה: וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

ובחזרת הש"ץ אומרים זה :

כֶּתֶר יִתְּנוּ לְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מַלְאָכִים הֲמוֹנֵי מַעְלָה וְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל קְבוּצֵי מַטָּה יַחַד כֻּלָּם קְדֻשָּׁה לְךָ יְשַׁלֵּשׁוּ כַּכָּתוּב עַל־יַד נְבִיאֶךָ וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר: קָדוֹשׁ ׀ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: כְּבוֹדוֹ מָלֵא עוֹלָם מְשָׁרְתָיו שׁוֹאֲלִים זֶה לָזֶה אַיֵּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים: בָּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ: מִמְּקוֹמוֹ הוּא יִפֶן בְּרַחֲמָיו לְעַמּוֹ הַמְיַחֲדִים שְׁמוֹ עֶרֶב וָבֹקֶר בְּכָל־יוֹם תָּמִיד פַּעֲמַיִם בְּאַהֲבָה שְׁמַע אוֹמְרִים: שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה ׀ אֶחָד: הוּא אֱלֹהֵינוּ הוּא אָבִינוּ הוּא מַלְכֵּנוּ הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ הוּא יוֹשִׁיעֵנוּ וְיִגְאָלֵנוּ שֵׁנִית בְּקָרוֹב וְיַשְׁמִיעֵנוּ בְּרַחֲמָיו לְעֵינֵי כָּל־חַי לֵאמֹר הֵן גָּאַלְתִּי אֶתְכֶם אַחֲרִית כְּבְרֵאשִׁית לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר: יִמְלֹךְ יְהוָה ׀ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה יָצַרְתָּ עוֹלָמְךָ מִקֶּדֶם · כִּלִּיתָ מְלַאכְתְּךָ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי · אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ · וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל־הַלְּשׁוֹנוֹת · וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ · וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ · וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ: וַתִּתֶּן־לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה · שַׁבָּתוֹת לִמְנוּחָה · וְרָאשֵׁי חֳדָשִׁים לְכַפָּרָה · וּלְפִי שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ · חָרְבָה עִירֵנוּ · וְשָׁמֵם בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ · וְגָלָה יְקָרֵנוּ · וְנִטַּל כָּבוֹד מִבֵּית חַיֵּינוּ · וְאֵין אֲנוּ יְכוֹלִים

לַעֲשׂוֹת חוֹבוֹתֵינוּ בְּבֵית בְּחִירָתֶךָ בַּבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו · מִפְּנֵי הַיָּד שֶׁנִּשְׁתַּלְּחָה בְּמִקְדָּשֶׁךָ: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתַּעֲלֵנוּ בְשִׂמְחָה לְאַרְצֵנוּ · וְתִטָּעֵנוּ בִּגְבוּלֵנוּ וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ · אֶת־קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ · תְּמִידִים כְּסִדְרָם · וּמוּסָפִים כְּהִלְכָתָם: וְאֶת־מוּסְפֵי יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה · וְיוֹם רֹאשׁ הַחֹדֶשׁ הַזֶּה · נַעֲשֶׂה וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה · כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ · כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ · עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ · מִפִּי כְבוֹדֶךָ כָּאָמוּר:

וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי־כְבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ: עֹלַת שַׁבַּת בְּשַׁבַּתּוֹ עַל־עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ:

וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁיכֶם תַּקְרִיבוּ עֹלָה לַיהוָֹה פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם: וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר · שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר · וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל · וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ · וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ · וְשָׂעִיר לְכַפֵּר וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם:

יִשְׂמְחוּ בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג עַם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי · כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ וּבַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ־בּוֹ וְקִדַּשְׁתּוֹ · חֶמְדַּת יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ · זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה נָא בִמְנוּחָתֵנוּ וְחַדֵּשׁ עָלֵינוּ בְּיוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה · אֶת־הַחֹדֶשׁ הַזֶּה לְטוֹבָה וְלִבְרָכָה · לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה · לִישׁוּעָה וּלְנֶחָמָה · לְפַרְנָסָה וּלְכַלְכָּלָה · לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם · לִמְחִילַת חֵטְא וְלִסְלִיחַת עָוֹן · קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ · וְתֵן חֶלְקֵנוּ

א) במדבר כח יא.

בתורתך

בְּתוֹרָתֶךָ ׳ שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמַּח נַפְשֵׁנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ ׳
וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת ׳ וְהַנְחִילֵנוּ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ
בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ וְיָנוּחוּ־בוֹ כָּל־יִשְׂרָאֵל
מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ כִּי בְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בָּחַרְתָּ מִכָּל־הָאֻמּוֹת
וְשַׁבַּת קָדְשְׁךָ לָהֶם הוֹדַעְתָּ וְחֻקֵּי רָאשֵׁי חֳדָשִׁים לָהֶם
קָבָעְתָּ : בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת וְיִשְׂרָאֵל
וְרָאשֵׁי חֳדָשִׁים :

רְצֵה יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל ׳ וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה ׳ וְהָשֵׁב הָעֲבוֹדָה
לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי
לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ :
וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים : בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה הַמַּחֲזִיר
שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן :

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְהוָֹה
אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
לְעוֹלָם וָעֶד צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ
אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדֶה לְּךָ
וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים
בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ
וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ וְעַל

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ
וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל־בָּשָׂר
יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת
לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ
וְקִיַּמְתָּנוּ כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ
לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ וְנָשׁוּב אֵלֶיךָ לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ
וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם עַל
שֶׁאֲנוּ מוֹדִים לָךְ ׳ בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת :

נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם הַטּוֹב כִּי לֹא־כָלוּ
רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא־תַמּוּ חֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ :

בשבת חנוכה ועל הנסים :

וְעַל הַנִּסִּים וְעַל הַפֻּרְקָן וְעַל הַגְּבוּרוֹת וְעַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל הַנִּפְלָאוֹת
שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה :
בִּימֵי מַתִּתְיָהוּ בֶּן־יוֹחָנָן כֹּהֵן גָּדוֹל חַשְׁמוֹנָאִי וּבָנָיו כְּשֶׁעָמְדָה מַלְכוּת יָוָן
הָרְשָׁעָה עַל־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל לְהַשְׁכִּיחָם תּוֹרָתֶךָ וּלְהַעֲבִירָם מֵחֻקֵּי רְצוֹנֶךָ
וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים עָמַדְתָּ לָהֶם בְּעֵת צָרָתָם רַבְתָּ אֶת־רִיבָם דַּנְתָּ אֶת־
דִּינָם נָקַמְתָּ אֶת־נִקְמָתָם מָסַרְתָּ גִּבּוֹרִים בְּיַד חַלָּשִׁים וְרַבִּים בְּיַד מְעַטִּים
וּטְמֵאִים בְּיַד טְהוֹרִים וּרְשָׁעִים בְּיַד צַדִּיקִים וְזֵדִים בְּיַד עוֹסְקֵי תוֹרָתֶךָ וּלְךָ
עָשִׂיתָ שֵׁם גָּדוֹל וְקָדוֹשׁ בְּעוֹלָמֶךָ וּלְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל עָשִׂיתָ תְּשׁוּעָה גְדוֹלָה

וּפִנּוּ אֶת־הֵיכָלֶךָ וְטִהֲרוּ אֶת־מִקְדָּשֶׁךָ וְהִדְלִיקוּ נֵרוֹת בְּחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ וְקָבְעוּ שְׁמוֹנַת יְמֵי וְתִקֵּן כְּהַיּוֹם הַזֶּה וְאַחַר כַּךְ בָּאוּ בָנֶיךָ לִדְבִיר בֵּיתֶךָ
חֲנֻכָּה אֵלּוּ לְהוֹדוֹת וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל:

וְעַל־כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד: וְכָל־הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ שִׁמְךָ הַגָּדוֹל לְעוֹלָם כִּי טוֹב הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה הָאֵל הַטּוֹב: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַטּוֹב שִׁמְךָ
וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

לש"ץ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ בַבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה
עַל־יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם
קְדוֹשֶׁךָ כָּאָמוּר: יְבָרֶכְךָ יְהוָה וְיִשְׁמְרֶךָ: אמן יָאֵר יְהוָה | פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: אמן
יִשָּׂא יְהוָה | פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם: אמן

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חַיִּים חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל
עַמֶּךָ בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ
לָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים
וְשָׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ:
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

יִהְיוּ לְרָצוֹן | אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי: לש"ץ קדיש

אֱלֹהַי נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם וְנַפְשִׁי
כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי וְכָל
הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם: יִהְיוּ כְּמֹץ לִפְנֵי
רוּחַ וּמַלְאַךְ יְהוָה דֹּחֶה: לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: עֲשֵׂה
לְמַעַן שְׁמֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ:
יִהְיוּ לְרָצוֹן | אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי: עֹשֶׂה שָׁלוֹם
בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: יהי רצון וכו'

סדר עירוב תבשילין

כשחל יו"ט ביום ה' וביום ו' או ביום ו' ושבת יקח בערב יו"ט פת מצה וגם תבשיל חשוב עמו כגון בשר או דג ויתן ביד אחר לזכות על ידו לכל הקהל ואומר:

אני מזכה לכל מי שרוצה לזכות ולסמוך על עירוב זה:

ומי שזכה נוטל בידו ומגביה טפח והמזכה מברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
וְצִוָּנוּ עַל מִצְוַת עֵרוּב:

בְּדֵין יְהֵא שָׁרֵא לָנָא לַאֲפוּיֵי וּלְבַשּׁוּלֵי וּלְאַטְמוּנֵי וּלְאַדְלוּקֵי
שרגא

שְׁרֵנָא וּלְתַקָּנָא וּלְמֶעְבַּד כָּל־צָרְכָנָא מִיּוֹמָא טָבָא לְשַׁבַּתָּא לָנָא
וּלְכָל־יִשְׂרָאֵל הַדָּרִים בָּעִיר הַזֹּאת :

עירובי חצרות

נהגו לקבץ קמח מכל בית ובית בע"פ ועושין מצה אחת שלימה ומערבין בה לכל שבתות השנה ונוהגין שהשמש נותן המצה ביד אחד שיזכה בשביל כל הקהל והשמש מזכה צריך לזכות לכל בני החצר או המבוי ולכל מי שיתוסף עליהם ולא יעשו ע"ח בע"פ אא"כ יש ב' בתים בחצר בהכ"ל שיותרו ע"י עירוב זה לטלטל ולהביא העירוב מזה לזה :

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
וְצִוָּנוּ עַל מִצְוַת עֵרוּב :
בְּדֵין יְהֵא שָׁרֵא לָנָא לְאַפּוֹקֵי וּלְעַיּוֹלֵי וּלְטַלְטוֹלֵי מִבַּיִת לְבַיִת
וּמֵחָצֵר לְחָצֵר וּמִבַּיִת לְחָצֵר וּמֵחָצֵר לְבַיִת וּמֵרְשׁוּת לִרְשׁוּת
בֵּין בְּשַׁבָּת זוּ וּבֵין בִּשְׁאָר שַׁבְּתוֹת הַשָּׁנָה לָנוּ וּלְכָל־הַדָּרִים
בִּשְׁכוּנָה (נ"א בָּעִיר) הַזֹּאת :

עירובי תחומין

יניח מזון שתי סעודות מערב יו"ט או מערב שבת או לפתן כדי לאכול בו שתי סעודות וקונה שביתה כאילו שם ביתו ויכול להלך משם אלפים אמה לכל רוח שירצה והעירוב יהיה בתוך אלפים מביתו ויברך :

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
וְצִוָּנוּ עַל מִצְוַת עֵרוּב :
בְּדֵין יְהֵא שָׁרֵא לָנָא לְיֵלֵךְ מִמָּקוֹם זֶה אַלְפַּיִם אַמָּה לְכָל־רוּחַ :

ואם מערב לרבים יאמר ולפלוני או לבני מקום פלוני ואין מערבין ערובי תחומין אלא לדעת פ"כ צריך להודיעם קודם חשיכה שהניח עירובו בשבילם :

תפלת שלש רגלים

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ :
בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי
יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא ׳ אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים ׳
קוֹנֵה הַכֹּל ׳ וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:
מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן : בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה מָגֵן אַבְרָהָם :

במוסף של יו"ט הראשון של פסח מתחילין לומר מוריד הטל ובמוסף ש"ע מתחילין לומר משיב הרוח ומוריד הגשם ואין הצבור רשאין להתחיל עד ששמעו מפי הש"ץ ונוהגין שהשמש מכריז קודם שהתפלה נפסק לא די בהיכריז משיב הרוח לבד אלא יאמר ג"כ מוריד הגשם :

תפלת שלש רגלים

אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ׃

בקיץ מוֹרִיד הַטָּל׃ בחורף מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם׃

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר׃ מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה׃ וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה מְחַיֵּה הַמֵּתִים׃

בחזרת הש״ץ אומרים נקדישך׃

נַקְדִּישְׁךָ וְנַעֲרִיצְךָ כְּנֹעַם שִׂיחַ סוֹד שַׂרְפֵי קֹדֶשׁ הַמְשַׁלְּשִׁים לְךָ קְדֻשָּׁה כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר׃ קָדוֹשׁ | קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְהֹוָה צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ׃ אָז בְּקוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל אַדִּיר וְחָזָק מַשְׁמִיעִים קוֹל מִתְנַשְּׂאִים לְעֻמַּת הַשְּׂרָפִים לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים׃ בָּרוּךְ כְּבוֹד־יְהֹוָה מִמְּקוֹמוֹ׃ מִמְּקוֹמְךָ מַלְכֵּנוּ תוֹפִיעַ וְתִמְלוֹךְ עָלֵינוּ כִּי מְחַכִּים אֲנַחְנוּ לָךְ מָתַי תִּמְלֹךְ בְּצִיּוֹן בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד׃ תִּשְׁכּוֹן תִּתְגַּדֵּל וְתִתְקַדֵּשׁ בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ לְדוֹר וָדוֹר וּלְנֵצַח נְצָחִים׃ וְעֵינֵינוּ תִרְאֶינָה מַלְכוּתֶךָ כַּדָּבָר הָאָמוּר בְּשִׁירֵי עֻזֶּךָ עַל יְדֵי דָוִד מְשִׁיחַ צִדְקֶךָ׃ יִמְלֹךְ יְהֹוָה לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ׃

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה הָאֵל הַקָּדוֹשׁ׃

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים׳ אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ׳ וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל־הַלְּשׁוֹנוֹת וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ׳ וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ׃

כשחל יו״ט במוצאי שבת אומרים כאן ותודיענו

וַתּוֹדִיעֵנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ וַתְּלַמְּדֵנוּ לַעֲשׂוֹת חֻקֵּי רְצוֹנֶךָ׳ וַתִּתֶּן־לָנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מִשְׁפָּטִים יְשָׁרִים׳ וְתוֹרוֹת אֱמֶת׳ חֻקִּים

וּמִצְוֹת

וּמַצּוֹת טוֹבִים ׃ וַתַּנְחִילֵנוּ זְמַנֵּי שָׂשׂוֹן ׃ וּמוֹעֲדֵי קֹדֶשׁ ׃
וְחַגֵּי נְדָבָה ׃ וַתּוֹרִישֵׁנוּ קְדֻשַּׁת שַׁבָּת ׃ וּכְבוֹד מוֹעֵד ׃
וַחֲגִיגַת הָרֶגֶל ׃ וַתַּבְדֵּל יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל ׃
בֵּין אוֹר לְחֹשֶׁךְ בֵּין יִשְׂרָאֵל לָעַמִּים ׃ בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי
לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה׃ בֵּין קְדֻשַּׁת שַׁבָּת לִקְדֻשַּׁת יוֹם
טוֹב הִבְדַּלְתָּ ׃ וְאֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי מִשֵּׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה
קִדַּשְׁתָּ ׃ הִבְדַּלְתָּ וְקִדַּשְׁתָּ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתֶךָ׃

וַתִּתֶּן־לָנוּ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה (שבתות למנוחה ו) מוֹעֲדִים
לְשִׂמְחָה ׃ חַגִּים וּזְמַנִּים לְשָׂשׂוֹן ׃ (את יום השבת הזה ו) אֶת־יוֹם

בפסח	בשבועות	בסכות	בשמ"ע
חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה ׃	חַג הַשָּׁבֻעוֹת הַזֶּה ׃	חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה ׃	שְׁמִינִי עֲצֶרֶת הַחַג הַזֶּה ׃

וְאֶת־יוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה זְמַן

חֵרוּתֵנוּ	מַתַּן תּוֹרָתֵנוּ	שִׂמְחָתֵנוּ	שִׂמְחָתֵנוּ

(בשבת באהבה) מִקְרָא קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם׃
אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ יַעֲלֶה וְיָבֹא ׃ וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה ׃ וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד
וְיִזָּכֵר זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ ׃ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ ׃ וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן־דָּוִד
עַבְדֶּךָ ׃ וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ ׃ וְזִכְרוֹן כָּל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ
לִפְלֵיטָה לְטוֹבָה ׃ לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים וּלְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם ׃ בְּיוֹם
(בשבת הַשַּׁבָּת הַזֶּה וּבְיוֹם)

בפסח	בשבועות	בסכות	בשמ"ע
חַג הַמַּצּוֹת	חַג הַשָּׁבֻעוֹת	חַג הַסֻּכּוֹת	שְׁמִינִי עֲצֶרֶת הַחַג

הַזֶּה ׃ בְּיוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה ׃ זָכְרֵנוּ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה ׃
וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה ׃ וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים טוֹבִים׃ וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס
וְחָנֵּנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ ׃ כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה׃
וְהַשִּׂיאֵנוּ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ אֶת־בִּרְכַּת מוֹעֲדֶיךָ ׃ לְחַיִּים
טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם ׃ לְשִׂמְחָה וּלְשָׂשׂוֹן ׃ כַּאֲשֶׁר

רצית

רָצִיתָ וְאָמַרְתָּ לְבָרְכֵנוּ: (נ״א אלהינו ואלהי אבותינו רצה נא במנוחתנו) : קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמֵּחַ נַפְשֵׁנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ ׳ וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת ׳ וְהַנְחִילֵנוּ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ ׳ באהבה וברצון בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂשׂוֹן ׳ שבת ו מוֹעֲדֵי קָדְשֶׁךָ וְיִשְׂמְחוּ בְךָ כָּל־יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ ׳ בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה מְקַדֵּשׁ השבת ו יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים :

רְצֵה יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל ׳ וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה ׳ וְהָשֵׁב הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ :

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים : בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן :

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם הַטּוֹב כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא־תַמּוּ חֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ :

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל־בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ וְנָשׁוּב אֵלֶיךָ לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנוּ מוֹדִים לָךְ ׳ בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת :

וְעַל־כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד :

וְכָל־הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ שִׁמְךָ הַגָּדוֹל לְעוֹלָם כִּי טוֹב הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה הָאֵל הַטּוֹב : בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת :

לש״ץ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ בַבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל־יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁךָ כָּאָמוּר : יְבָרֶכְךָ יְהוָֹה וְיִשְׁמְרֶךָ : אמן יָאֵר יְהוָֹה ׀ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ : אמן יִשָּׂא יְהוָֹה ׀ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם : אמן

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חַיִּים חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

יִהְיוּ לְרָצוֹן | אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי: לש״ן קד״ש
אֱלֹהַי נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי וְכָל־הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם: יִהְיוּ כְּמֹץ לִפְנֵי־רוּחַ וּמַלְאַךְ יְהוָה דּוֹחֶה: לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ: יִהְיוּ לְרָצוֹן | אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי: עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: יהי רצון וכו׳

(בשלש רגלים כשחל בחול יאמר י״ג מדות רבש״ע כדפס לעיל בתפלת שבת בהוצאת ס״ת)

הזכרת נשמות

יִזְכּוֹר אֱלֹהִים נִשְׁמַת אַבָּא מוֹרִי (פלוני בר פלונית) שֶׁהָלַךְ לְעוֹלָמוֹ בַּעֲבוּר שֶׁבְּלִי נֶדֶר אֶתֵּן צְדָקָה בַּעֲדוֹ בִּשְׂכַר זֶה תְּהֵא נַפְשׁוֹ צְרוּרָה בִּצְרוֹר הַחַיִּים עִם נִשְׁמַת אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב שָׂרָה רִבְקָה רָחֵל וְלֵאָה וְעִם שְׁאָר צַדִּיקִים וְצִדְקָנִיּוֹת שֶׁבְּגַן עֵדֶן וְנֹאמַר אָמֵן:

יִזְכּוֹר אֱלֹהִים נִשְׁמַת אִמִּי מוֹרָתִי (פלונית בת פלונית) שֶׁהָלְכָה לְעוֹלָמָהּ בַּעֲבוּר שֶׁבְּלִי נֶדֶר אֶתֵּן צְדָקָה בַּעֲדָהּ בִּשְׂכַר זֶה תְּהֵא נַפְשָׁהּ צְרוּרָה בִּצְרוֹר הַחַיִּים עִם נִשְׁמַת אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב שָׂרָה רִבְקָה רָחֵל וְלֵאָה וְעִם שְׁאָר צַדִּיקִים וְצִדְקָנִיּוֹת שֶׁבְּגַן עֵדֶן וְנֹאמַר אָמֵן:

מוסף לשלש רגלים

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא · אֵל עֶלְיוֹן · גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים · קוֹנֵה הַכֹּל · וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מָגֵן אַבְרָהָם:
אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:
בקיץ מוֹרִיד הַטָּל: בחורף מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגֶּשֶׁם:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר׳ מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה: וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

בחזרת הש"ץ אומרים קדושת כתר:

כֶּתֶר יִתְּנוּ לְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מַלְאָכִים הֲמוֹנֵי מַעְלָה וְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל קְבוּצֵי מַטָּה יַחַד כֻּלָּם קְדֻשָּׁה לְךָ יְשַׁלֵּשׁוּ כַּכָּתוּב עַל־יַד נְבִיאֶךָ וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר: קָדוֹשׁ ׀ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: כְּבוֹדוֹ מָלֵא עוֹלָם מְשָׁרְתָיו שׁוֹאֲלִים זֶה לָזֶה אַיֵּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים: בָּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ: מִמְּקוֹמוֹ הוּא יִפֶן בְּרַחֲמָיו לְעַמּוֹ הַמְיַחֲדִים שְׁמוֹ עֶרֶב וָבֹקֶר בְּכָל־יוֹם תָּמִיד פַּעֲמַיִם בְּאַהֲבָה שְׁמַע אוֹמְרִים: שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה ׀ אֶחָד: הוּא אֱלֹהֵינוּ הוּא אָבִינוּ הוּא מַלְכֵּנוּ הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ הוּא יוֹשִׁיעֵנוּ וְיִגְאָלֵנוּ שֵׁנִית בְּקָרוֹב וְיַשְׁמִיעֵנוּ בְּרַחֲמָיו לְעֵינֵי כָּל־חַי לֵאמֹר הֵן גָּאַלְתִּי אֶתְכֶם אַחֲרִית כְּבְרֵאשִׁית לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר: יִמְלֹךְ יְהוָה ׀ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הָאֵל הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים׳ אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ׳ וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל־הַלְּשׁוֹנוֹת וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ׳ וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

וַתִּתֶּן־לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה (שבתות למנוחה ו) מוֹעֲדִים

לשמחה

לְשִׂמְחָה חַגִּים וּזְמַנִּים לְשָׂשׂוֹן (את יום השבת הזה ו) אֶת־יוֹם

בפסח	בשבועות	בסוכות	בשמ"ע
חַג הַמַּצּוֹת הַזֶּה׃	חַג הַשָּׁבֻעוֹת הַזֶּה׃	חַג הַסֻּכּוֹת הַזֶּה׃	שְׁמִינִי עֲצֶרֶת הֶחָג הַזֶּה׃

וְאֶת־יוֹם טוֹב (כשוי"ט וְאֶת־יוֹם) מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה זְמַן

חֵרוּתֵנוּ | מַתַּן תּוֹרָתֵנוּ | שִׂמְחָתֵנוּ | שִׂמְחָתֵנוּ

(בשבת באהבה) מִקְרָא קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם׃

וּמִפְּנֵי חֲטָאֵינוּ גָּלִינוּ מֵאַרְצֵנוּ׃ וְנִתְרַחַקְנוּ מֵעַל אַדְמָתֵנוּ. וְאֵין אֲנוּ יְכוֹלִים לַעֲלוֹת וְלֵרָאוֹת וּלְהִשְׁתַּחֲווֹת לְפָנֶיךָ וְלַעֲשׂוֹת חוֹבוֹתֵינוּ בְּבֵית בְּחִירָתֶךָ׃ בַּבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ׃ שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו׃ מִפְּנֵי הַיָּד שֶׁנִּשְׁתַּלְּחָה בְּמִקְדָּשֶׁךָ׃ יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ׃ מֶלֶךְ רַחֲמָן שֶׁתָּשׁוּב וּתְרַחֵם עָלֵינוּ וְעַל מִקְדָּשְׁךָ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים וְתִבְנֵהוּ מְהֵרָה וּתְגַדֵּל כְּבוֹדוֹ׃ אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ אֱלֹהֵינוּ גַּלֵּה כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ עָלֵינוּ מְהֵרָה׃ וְהוֹפַע וְהִנָּשֵׂא עָלֵינוּ לְעֵינֵי כָּל־חָי׃ וְקָרֵב פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם וּנְפוּצוֹתֵינוּ כַּנֵּס מִיַּרְכְּתֵי אָרֶץ וַהֲבִיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ בְּרִנָּה׃ וְלִירוּשָׁלַיִם בֵּית מִקְדָּשְׁךָ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם׃ וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת־קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ תְּמִידִים כְּסִדְרָם וּמוּסָפִים כְּהִלְכָתָם׃

וְאֶת־מוּסַף יוֹם (בשבת וְאֶת־מוּסְפֵי יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְיוֹם)

בפסח	בשבועות	בסוכות	בשמ"ע
חַג הַמַּצּוֹת	חַג הַשָּׁבֻעוֹת	חַג הַסֻּכּוֹת	שְׁמִינִי עֲצֶרֶת הֶחָג

הַזֶּה׃ וְיוֹם טוֹב (כשוי"ט וְיוֹם) מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה נַעֲשֶׂה וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה׃ כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ׃ כְּמוֹ

שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ · עַל יְדֵי משֶׁה עַבְדֶּךָ · מִפִּי כְבוֹדֶךָ כָּאָמוּר:

בשבת
וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי־כְבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ: עֹלַת שַׁבַּת בְּשַׁבַּתּוֹ עַל־עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ:

בפסח
וּבַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ פֶּסַח לַיהוָה: וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה חָג שִׁבְעַת יָמִים מַצּוֹת יֵאָכֵל: בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא־קֹדֶשׁ כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ:

בחוה״מ של פסח ובשני ימים האחרונים של פסח מתחילין והקרבתם וכו׳:

וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה עֹלָה לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד וְשִׁבְעָה כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם:
וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר · שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר · וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל · וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ · וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ וְשָׂעִיר לְכַפֵּר וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם:

בשבועות
וּבְיוֹם הַבִּכּוּרִים בְּהַקְרִיבְכֶם מִנְחָה חֲדָשָׁה לַיהוָה בְּשָׁבֻעֹתֵיכֶם מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ:
וְהִקְרַבְתֶּם עוֹלָה לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנַיִם אַיִל אֶחָד שִׁבְעָה כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה:
וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר · שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר · וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל · וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ · וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ וּשְׁנֵי שְׂעִירִים לְכַפֵּר וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם:

בסוכות
וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ וְחַגֹּתֶם חַג לַיהוָה שִׁבְעַת יָמִים:
וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁלֹשָׁה עָשָׂר אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם יִהְיוּ:
וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר · שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר · וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל · וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ · וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ וְשָׂעִיר לְכַפֵּר וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם:

וביום

א) במדבר כח ט. ב) שם כח יז. ג) שם כח יח. ד) שם כח יט. ה) שם כח כ. ו) שם כח כו. ז) שם כח כז. ח) שם כט יב.

ביום הראשון של חול המועד סוכות

וּבַיּוֹם הַשֵּׁנִי פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנֵים עָשָׂר אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם: ומנחתם

וּבַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי פָּרִים עַשְׁתֵּי־עָשָׂר · אֵילִם שְׁנָיִם · כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם:

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר · שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר · וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ · וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ וְשָׂעִיר לְכַפֵּר וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם:

ביום שני של חול המועד

וּבַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי פָּרִים עַשְׁתֵּי־עָשָׂר אֵילִם שְׁנָיִם · כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם: ומנחתם

וּבַיּוֹם הָרְבִיעִי פָּרִים עֲשָׂרָה · אֵילִם שְׁנָיִם · כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם:

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר · שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר · וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל · וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ · וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ וְשָׂעִיר לְכַפֵּר וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם:

ביום שלישי של חול המועד

וּבַיּוֹם הָרְבִיעִי פָּרִים עֲשָׂרָה · אֵילִם שְׁנָיִם · כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם: ומנחתם

וּבַיּוֹם הַחֲמִישִׁי פָּרִים תִּשְׁעָה · אֵילִם שְׁנָיִם · כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם:

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר · שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר · וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל · וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ · וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ וְשָׂעִיר לְכַפֵּר וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם:

ביום רביעי של חול המועד

וּבַיּוֹם הַחֲמִישִׁי פָּרִים תִּשְׁעָה · אֵילִם שְׁנָיִם · כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם: ומנחתם

וּבַיּוֹם הַשִּׁשִּׁי פָּרִים שְׁמֹנָה · אֵילִם שְׁנָיִם · כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם:

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר · שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר · וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל · וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ · וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ וְשָׂעִיר לְכַפֵּר וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם:

וביום

במדבר כט יז ב) שם כט כ. ג) שם כט כג. ד) שם כט כו. ה) שם כט כט.

להושענא רבה

וּבַיּוֹם הַשִּׁשִּׁי פָּרִים שְׁמֹנָה · אֵילִם שְׁנָיִם · כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה
עָשָׂר תְּמִימִם : ומנחתם

וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי פָּרִים שִׁבְעָה · אֵילִם שְׁנָיִם · כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה
עָשָׂר תְּמִימִם :

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר · שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר · וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל ·
וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ · וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ וְשָׂעִיר לְכַפֵּר וּשְׁנֵי תְמִידִים
כְּהִלְכָתָם :

לשמיני עצרת ולשמחת תורה

בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי עֲצֶרֶת תִּהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ :
וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה פַּר אֶחָד אַיִל אֶחָד · כְּבָשִׂים
בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם :

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר · שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר · וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל ·
וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ · וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ וְשָׂעִיר לְכַפֵּר וּשְׁנֵי תְמִידִים
כְּהִלְכָתָם :

לשבת
יִשְׂמְחוּ בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג · עַם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי · כֻּלָּם
יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ וּבַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ־בּוֹ וְקִדַּשְׁתּוֹ · חֶמְדַּת
יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ · זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית :

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מֶלֶךְ רַחֲמָן רַחֵם עָלֵינוּ טוֹב וּמֵטִיב הִדָּרֶשׁ לָנוּ שׁוּבָה עָלֵינוּ בַּהֲמוֹן רַחֲמֶיךָ בִּגְלַל אָבוֹת שֶׁעָשׂוּ רְצוֹנֶךָ · בְּנֵה בֵיתְךָ כְּבַתְּחִלָּה · וְכוֹנֵן מִקְדָּשְׁךָ עַל־מְכוֹנוֹ · וְהַרְאֵנוּ בְּבִנְיָנוֹ וְשַׂמְּחֵנוּ בְּתִקּוּנוֹ · וְהָשֵׁב כֹּהֲנִים לַעֲבוֹדָתָם וּלְוִיִּם לְשִׁירָם וּלְזִמְרָם וְהָשֵׁב יִשְׂרָאֵל לִנְוֵיהֶם וְשָׁם נַעֲלֶה וְנֵרָאֶה וְנִשְׁתַּחֲוֶה לְפָנֶיךָ בְּשָׁלשׁ פַּעֲמֵי רְגָלֵינוּ כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ שָׁלוֹשׁ פְּעָמִים | בַּשָּׁנָה יֵרָאֶה כָל־זְכוּרְךָ אֶת־פְּנֵי | יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחָר בְּחַג הַמַּצּוֹת וּבְחַג הַשָּׁבֻעוֹת וּבְחַג הַסֻּכּוֹת וְלֹא יֵרָאֶה אֶת־פְּנֵי יְהוָה

ריקם

א) במדבר כט לב. ב) שם כט לה. ג) שם כט לו. ד) דברים טז טז.

רֵיקָם: אִישׁ כְּמַתְּנַת יָדוֹ כְּבִרְכַּת יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר נָתַן־לָךְ:

וְהַשִּׂיאֵנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־בִּרְכַּת מוֹעֲדֶיךָ׳ לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם׳ לְשִׂמְחָה וּלְשָׂשׂוֹן׳ כַּאֲשֶׁר רָצִיתָ וְאָמַרְתָּ לְבָרְכֵנוּ: (לשבת אלהינו ואלהי אבותינו רצה נא במנוחתנו): קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ׳ שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמַּח נַפְשֵׁנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ׳ וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְךָ בֶּאֱמֶת׳ וְהַנְחִילֵנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ׳ באהבה וברצון בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂשׂוֹן׳ שבת ו מוֹעֲדֵי קָדְשֶׁךָ וְיִשְׂמְחוּ בְךָ כָּל־יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ׳ בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה מְקַדֵּשׁ השבת ו יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

רְצֵה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל׳ וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה׳ וְהָשֵׁב הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ וְעַל

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל־בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ וְנָשׁוּב אֵלֶיךָ לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ׳ בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם הַטּוֹב כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא־תַמּוּ חֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

וְעַל־כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד: וְכָל־הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ שִׁמְךָ הַגָּדוֹל לְעוֹלָם כִּי טוֹב הָאֵל

*) דברים טז י״ז.

יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה הָאֵל הַטּוֹב: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

לש״ץ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ בַבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל־יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁךָ כָּאָמוּר: יְבָרֶכְךָ יְהֹוָה וְיִשְׁמְרֶךָ: אמן יָאֵר יְהֹוָה׀ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: אמן יִשָּׂא יְהֹוָה׀ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם: אמן

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חַיִּים חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

לש״ץ ק״ש יִהְיוּ־לְרָצוֹן׀ אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהֹוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

אֱלֹהַי נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי וְכָל־הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחְשְׁבוֹתָם: יִהְיוּ כְּמֹץ לִפְנֵי־רוּחַ וּמַלְאַךְ יְהֹוָה דּוֹחֶה: לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ: יִהְיוּ־לְרָצוֹן׀ אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהֹוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי: עֹשֶׂה שָׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: יהי רצון וכו׳

אין כאלהינו. עלינו. ק״י.

סדר קידוש ליום טוב

יקדש על היין ואומר:

אַתְקִינוּ סְעוּדָתָא דְמַלְכָּא שְׁלֵימָתָא חֶדְוָתָא דְמַלְכָּא קַדִּישָׁא דָּא הִיא סְעוּדָתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ: אֵלֶּה מוֹעֲדֵי יְהֹוָה מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ אֲשֶׁר־תִּקְרְאוּ אֹתָם בְּמוֹעֲדָם:

סברי מרנן בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

מוסף לשליח צבור בקול

ליום ראשון של פסח

פותחין הארון

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי

א) ויקרא כג ד.

יצחק

יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב · הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא · אֵל עֶלְיוֹן · גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים · קוֹנֵה הַכֹּל · וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה: מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן:

בְּדַעְתּוֹ אַבִּיעָה חִידוֹת · בְּעַם זוּ בְּזוּ בְּטַל לְהַחֲדוֹת · טַל גַּיְא וּדְשָׁאֶיהָ לַחֲדוֹת · דָּצִים בְּצִלּוֹ לְהַחֲדוֹת · אוֹת יַלְדֵת טַל לְהָגֵן לְתוֹלָדוֹת: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:

תְּהוֹמוֹת הֲדוֹם לִרְסִיסוֹ כְּסוּפִים · וְכָל־נְאוֹת דֶּשֶׁא לוֹ נִכְסָפִים · טַל זִכְרוֹ גְּבוּרוֹת מוֹסִיפִים · חָקוּק בְּגִישַׁת מוּסָפִים · טַל לְהַחֲיוֹת בּוֹ נְקוּקֵי סְעִיפִים:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ:

טַל תֵּן לִרְצוֹת אַרְצָךְ · שִׁיתֵנוּ בְרָכָה בְּדִיצָךְ · רֹב דָּגָן וְתִירוֹשׁ בְּהַפְרִיצָךְ · קוֹמֵם עִיר בָּהּ חֶפְצָךְ · בְּטַל:

טַל צַוֵּה שָׁנָה טוֹבָה וּמְעֻטֶּרֶת · פְּרִי הָאָרֶץ לְגָאוֹן וּלְתִפְאֶרֶת · עִיר כְּסֻכָּה נוֹתֶרֶת · שִׂימָהּ בְּיָדְךָ עֲטֶרֶת · בְּטַל:

טַל נוֹפֵת עֲלֵי אֶרֶץ בְּרוּכָה · מִמֶּגֶד שָׁמַיִם שַׂבְּעֵנוּ בְרָכָה · לְהָאִיר מִתּוֹךְ חֲשֵׁכָה · כַּנָּה אַחֲרֶיךָ מְשׁוּכָה · בְּטַל:

טַל יַעֲסִיס צוּף הָרִים · טְעֵם בִּמְאוֹדֶיךָ מֻבְחָרִים · חֲנוּנֶיךָ חַלֵּץ מִמַּסְגְּרִים · זִמְרָה נַנְעִים וְקוֹל נָרִים · בְּטַל:

טל

טַל וְשֹׂבַע מַלֵּא אֲסָמֵינוּ. הֲבֵעַת תְּחַדֵּשׁ יָמֵינוּ.
דּוֹד כְּעֶרְכְּךָ הַעֲמֵד שְׁמֵנוּ. גַּן רָוֶה שִׂימֵנוּ.
בְּטַל:

טַל בּוֹ תְּבָרֵךְ מָזוֹן' בְּמַשְׁמַנֵּינוּ אַל יְהִי רָזוֹן' אֲיֻמָּה
אֲשֶׁר הִסַּעְתָּ כַּצֹּאן' אָנָּא תָּפֵק לָהּ רָצוֹן.
בְּטַל:

שָׁאַתָּה הוּא יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַטָּל:

לִבְרָכָה וְלֹא לִקְלָלָה: אמן
לְחַיִּים וְלֹא לַמָּוֶת: אמן
לְשֹׂבַע וְלֹא לְרָזוֹן: אמן

מכלכל חיים כו׳

מוסף לשליח צבור בקול
לשמיני עצרת

ברוך אתה כו׳ ומושיע ומגן תמצא לעיל

פותחין הארון

אַף בְּרִי אֻתַּת שֵׁם שַׂר מָטָר' לְהַעֲבִיב וּלְהַעֲנִין
לְהָרִיק וּלְהַמְטַר' מַיִם אִבִּים בָּם גַּיא לַעֲטַר' לְבַל
יוּעֲצָרוּ בְּנִשְׁיוֹן שְׁטַר' אֱמוּנִים גְּנוֹן בָּם שׁוֹאֲלֵי מָטָר:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ:

יַטְרִיחַ לְפַלֵּג מִפֶּלֶג גֶּשֶׁם' לְמוֹגֵג פְּנֵי נֶשִׁי בְּצַחוֹת לֶשֶׁם'
מַיִם לַאֲדָרְךָ כִּנִּיתָ בְּרֶשֶׁם' לְהַרְגִּיעַ בְּרַעֲפָם
לִנְפוּחֵי נֶשֶׁם' לְהַחֲיוֹת מַזְכִּירִים גְּבוּרוֹת הַגֶּשֶׁם:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ:

זְכוֹר אָב נִמְשַׁךְ אַחֲרֶיךָ כַּמַּיִם' בֵּרַכְתּוֹ כְּעֵץ שָׁתוּל
עַל פַּלְגֵי מַיִם' גְּנַנְתּוֹ הִצַּלְתּוֹ מֵאֵשׁ וּמִמַּיִם'

דְּרָשׁוּהוּ בְזַרְעוֹ עַל כָּל־מָיִם: בַּעֲבוּרוֹ אַל תִּמְנַע מָיִם:
זְכוֹר הַנּוֹלָד בִּבְשׂוֹרַת יֻקַּח נָא מְעַט מַיִם ׳ וְשַׂחְתָּ
לְהוֹרוֹ לְשָׁחֲטוֹ לִשְׁפֹּךְ דָּמוֹ כַּמַּיִם ׳ זָהַר גַּם הוּא
לִשְׁפֹּךְ לֵב כַּמַּיִם ׳ חָפַר וּמָצָא בְּאֵרוֹת מָיִם: בְּצִדְקוֹ
חֹן חַשְׁרַת מָיִם:
זְכוֹר טָעַן מַקְלוֹ וְעָבַר יַרְדֵּן מַיִם ׳ יִחַד לֵב וְגָל אֶבֶן
מִפִּי בְאֵר מַיִם ׳ כְּנֶאֱבַק לוֹ שַׂר בָּלוּל מֵאֵשׁ
וּמִמַּיִם ׳ לָכֵן הִבְטַחְתּוֹ הֱיוֹת עִמּוֹ בָּאֵשׁ וּבַמָּיִם:
בַּעֲבוּרוֹ אַל תִּמְנַע מָיִם:
זְכוֹר מָשׁוּי בְּתֵבַת גֹּמֶא מִן הַמַּיִם ׳ נָמוּ דָּלֹה דָלָה
וְהִשְׁקָה צֹאן מַיִם ׳ סְגוּלֶיךָ עֵת צָמְאוּ לַמַּיִם ׳ עַל
הַסֶּלַע הָךְ וַיֵּצְאוּ מָיִם: בְּצִדְקוֹ חֹן חַשְׁרַת מָיִם:
זְכוֹר פְּקִיד שְׁתוֹת טוֹבֵל חָמֵשׁ טְבִילוֹת בַּמַּיִם ׳ צוֹעֶה
וּמַרְחִיץ כַּפָּיו בְּקִדּוּשׁ מַיִם ׳ קוֹרֵא וּמַזֶּה טָהֳרַת
מַיִם ׳ רוּחַק מֵעַם פַּחַז כַּמָּיִם: בַּעֲבוּרוֹ אַל תִּמְנַע מָיִם:
זְכוֹר שְׁנֵים עָשָׂר שְׁבָטִים שֶׁהֶעֱבַרְתָּ בְּגִזְרַת מָיִם ׳
שֶׁהִמְתַּקְתָּ לָמוֹ מְרִירוּת מַיִם ׳ תּוֹלְדוֹתָם נִשְׁפַּךְ
דָּמָם עָלֶיךָ כַּמַּיִם ׳ תֵּפֶן כִּי נַפְשֵׁנוּ אָפְפוּ מָיִם: בְּצִדְקָם
חֹן חַשְׁרַת מָיִם:

שָׁאַתָּה הוּא יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מַשִּׁיב הָרוּחַ וּמוֹרִיד הַגָּשֶׁם:
לִבְרָכָה וְלֹא לִקְלָלָה: אמן
לְחַיִּים וְלֹא לַמָּוֶת: אמן
לְשׂבַע וְלֹא לְרָזוֹן: אמן

מכלכל חיים ס׳

(קלט)

סדר התרת נדרים

מבואר בגמרא ובפוסקים שאין צריך שאלה היתר והפרה רק לנדרים ושבועות שאדם נודר או נשבע במה שנוגע לעצמו בלבד כגון אוכל או לא אוכל אישן או לא אישן וכדומה אבל במה שנודר או נשבע לחבירו או לשום מי שמשביעו יהיה מאיזה עם ודת שיהיה אין מועיל שום היתר והפרה והאלה בשלם :

בער"ה קודם חצות ויבוא בפני עדה שלמה :

שמעו נא רבותי דיינים מומחים · כל־נדר או שבועה או אסור ואפילו אסור הנאה שאסרתי עלי או על־אחרים בכל־לשון של אסור וכל־מוצא שפתי שיצא מפי או שנדרתי וגמרתי בלבי אפילו לעשות איזו מצוה או איזו הנהגה טובה שנהגתי שלשה פעמים ולא התניתי שיהא בלי נדר הן דבר שעשיתי על עצמי או על אחרים הן אותם הידועים לי או שכבר נשכחו ממני בכולהון איתחרטנא בהון מעקרא : ושואל ומבקש אני התרה עליהם : ואין אני תוהא חס ושלום על קיום מעשים טובים שעשיתי רק אני מתחרט על שלא אמרתי בפרוש הנני אעשה דבר זה בלי נדר ושבועה וקבלה בלב לכן אני שואל ממעלתכם התרה בכולהון אני מתחרט על כל־הנזכר בין אם היו מעשים הנוגעים בגוף או בנשמה או בממון : והנה מצד הדין המתחרט ומבקש התרה צריך לפרוט הנדר אך דעו נא רבותי כי רבים הם ואי אפשר לפורטם ואין אני מבקש התרה על אותן נדרים שאין להתיר אותם על כן יהיו נא בעיניכם כאלו הייתי פורטם :

והמתירין משיבין ג"פ בזה הלשון :

הכל יהיו מתרים לך הכל מחולים לך הכל שרוים לך אין כאן לא נדר ולא שבועה ולא אסור ולא הסכמה וקבלה בלב אבל יש כאן מחילה וסליחה וכפרה וכשם שמתירים אנחנו בבית דין של מטה כך יהיו מתרים בבית דין של מעלה

ואח"כ יאמר מוסר מודעה לפניהם ויאמר בלשון הזה :

הרי אני מוסר מודעה לפניכם ואני מבטל מכאן ולהבא כל הנדרים וכל־השבועות ואסורין והסכמות וקבלות בלב שאקבל עלי בעצמי חוץ מנדרי תענית בשעת מנחה ובאם

שאשכח

שֶׁאֶשְׁכַּח תְּנַאי מוֹדָעָה הַזֹּאת וְאֶדּוֹר מֵהַיּוֹם עוֹד מֵעַתָּה אֲנִי
מִתְחָרֵט עֲלֵיהֶם וּמַתְנֶה עֲלֵיהֶם שֶׁיִּהְיוּ כֻּלָּן בְּטֵלִין וּמְבֻטָּלִין לָא
שְׁרִירִין וְלָא קַיָּמִין וְלָא יְהוֹן חָלִין כְּלָל וּבִכְלָל בְּבוּלְהוֹן אִתְחֲרַטְנָא
בְּהוֹן מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם :

סדר הנזיפה יאמר לפני העדה :

אִם עָבַרְתִּי עַל שׁוּם דָּבָר שֶׁנִּתְחַיַּבְתִּי נְזִיפָה אוֹ אָרוּר אוֹ נִדּוּי
אוֹ חֵרֶם אוֹ שַׁמְתָּא אוֹ קְלָלָה בֵּין מִפִּי הַשְּׁכִינָה בֵּין מִפִּי בֵּית
דִּין שֶׁל צְבָא מַעְלָה בֵּין מִפִּי עַצְמִי בֵּין מִפִּי אֲחֵרִים בֵּין בָּעוֹלָם
הַזֶּה בֵּין בָּעוֹלָם הַבָּא הֲרֵינִי שָׁב בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לִפְנֵי יְהֹוָה
וְאֵשֵׁב יָחֵף עַל הָאָרֶץ כִּמְנוּדֶּה בּוֹכֶה וּמְבַכֶּה וּמִתְחָרֵט וּמִתְוַדֶּה
עַל כָּל מַה־שֶּׁחָטָאתִי וְעָוִיתִי וּפָשַׁעְתִּי וּמָרִיתִי וּמָרַדְתִּי מִיּוֹם
הֱיוֹתִי עַל הָאֲדָמָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה וְאֶשְׁפּוֹךְ אֶת־נַפְשִׁי לִשְׁאוֹל
סְלִיחָה וּמְחִילָה וְכַפָּרָה מִן הַשָּׁמַיִם וּמִן הַבְּרִיּוֹת וְאֶשְׁאַל מִמַּעֲלַתְכֶם
שֶׁתַּתִּירוּנִי מִכָּל־הַנְּזִיפוֹת וְהָאֲרוּרִים וְהַנִּדּוּיִם וְהַחֲרָמִים וְהַשַּׁמְתוֹת
וְהַקְּלָלוֹת שֶׁנִּתְחַיַּבְתִּי וְשֶׁנִּכְשַׁלְתִּי בָהֶם עַד הַיּוֹם הַזֶּה :

יתרחק מן העדה הקדושה ד' אמות ויחלוץ מנעליו וירחץ ידיו וישב על הארץ כאבל ויתן אפר
על ראשו ויאמר זה :

הֲרֵינִי יוֹשֵׁב לְקַבֵּל נְזִיפָה עַל כַּמָּה חֲטָאִים וַעֲוֹנוֹת וּפְשָׁעִים
שֶׁחָטָאתִי וְשֶׁעָוִיתִי וְשֶׁפָּשַׁעְתִּי · אָנֹכִי עֶצֶב נִבְזֶה הִרְבֵּיתִי
אַשְׁמָה בְּתוֹרָתֶךָ וּבָגַדְתִּי בְּאַחְדוּתֶךָ וּפָגַמְתִּי בִּסְפִירוֹתֶךָ· הִשְׁלַכְתִּי
פְּגַם בְּמִקְדָּשֶׁךָ וְהַמַּיִם הַיּוֹצְאִים מִבֵּית יְהֹוָה הוֹלַכְתִּים מִבֵּית
הַמַּלְכוּת לְבֵית הַכִּסֵּא מְקוֹם הַטִּנֹּפֶת אֵשֶׁת הַזִּמָּה אוֹיַבְתֶּךָ ·
וְהָרַסְתִּי אֶת־מִזְבְּחוֹתֶיךָ חִלַּלְתִּי בְּרִיתֶךָ בְּהִכַּסּוֹת הָעָרְלָה עַל
בְּרִית הַקֹּדֶשׁ וּפָגַמְתִּי בְּכָל כ"ז אוֹתִיּוֹת הַקְּדוֹשִׁים · וְהִגְבַּרְתִּי
הַחִיצוֹנִים וְהִנְנִי נִתְחַיַּבְתִּי נִדּוּי מִפִּי בֵּית דִּין הַצֶּדֶק אוֹ מִפִּי
הַקָּבָּ"ה אוֹ מִפִּי הַשְּׁכִינָה · לָכֵן מִתְוַדֶּה אֲנִי וּמִתְחַנֵּן וּמִתְחָרֵט
וּבוֹכֶה וּמִתְאוֹנֵן עַל עֲוֹנוֹתַי וְאוֹמֵר חָטָאתִי עָוִיתִי פָּשַׁעְתִּי לֹא
אוֹסִיף עוֹד לָשׁוּב בַּדֶּרֶךְ הַזֶּה הַתֵּר הַתֵּר הַתֵּר יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית
סְלַח סְלַח סְלַח אֲבִיר יַעֲקֹב כִּי אֵל מֶלֶךְ טוֹב וְסַלָּח אָתָּה : וְסַיְּעֵנִי
לִהְיוֹת

התרת נדרים

לִהְיוֹת מֵהַשָּׁבִים אֵלֶיךָ בְּלֵב שָׁלֵם אֲשֶׁר חַטֹּאתָם לֹא תִזָּכֵר עוֹד
אָמֵן סֶלָה:

ואח"כ קוראים אותו בב"ד ואומרים :

אָחִינוּ אַתָּה אָחִינוּ אַתָּה אָחִינוּ אַתָּה מֵאַחַר שֶׁקִּבַּלְתָּ עָלֶיךָ אֶת־הַדִּין עֲמוֹד מֵעַל הָאָרֶץ וּבֹא אֶצְלֵנוּ :

יעמוד מן הארץ ויתפלל בדמעות שליש :

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָֹה אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁכָּל־הַקְּלָלוֹת וְהָאֲרוּרִים וְהַנִּדּוּיִם שֶׁקִּלַּלְתִּי אוֹ שֶׁאֵרַרְתִּי אוֹ שֶׁנִּדֵּיתִי אֶת־עַצְמִי אוֹ אִשְׁתִּי אוֹ בְּנֵי בֵיתִי אוֹ אֶת־אֲחֵרִים אֲשֶׁר מִזֶּרַע יִשְׂרָאֵל הֵמָּה אוֹ אֲחֵרִים שֶׁקִּלְּלוּ אוֹ שֶׁאֵרְרוּ אוֹ שֶׁנִּדּוּ אוֹתִי אוֹ אֶת־אִשְׁתִּי אוֹ זַרְעִי אוֹ זֶרַע זַרְעִי אוֹ אֶת־בְּנֵי בֵיתִי :

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָֹה אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ שֶׁאַל יִשְׁלְטוּ בָנוּ וְאַל יַעֲשׂוּ שׁוּם רוֹשֶׁם כְּלָל : וְכָל־הַקְּלָלוֹת יֵהָפְכוּ עָלֵינוּ לִבְרָכוֹת : כִּדְכְתִיב וַיַּהֲפֹךְ יְהוָֹה אֱלֹהֶיךָ לְּךָ אֶת־הַקְּלָלָה לִבְרָכָה כִּי אֲהֵבְךָ יְהוָֹה אֱלֹהֶיךָ :

ואז גם המתירין משיבין לו בלשון זה :

כֻּלָּם יִהְיוּ מֻתָּרִים לָךְ · כֻּלָּם יִהְיוּ מְחוּלִים לָךְ · כֻּלָּם יִהְיוּ שְׁרוּיִם לָךְ · אֵין כָּאן לֹא נִדּוּי וְלֹא שַׁמְתָּא וְלֹא אָרוּר · אֲבָל יֵשׁ כָּאן מְחִילָה וּסְלִיחָה וְכַפָּרָה וּכְשֵׁם שֶׁמֻּתָּר אַתָּה מִבֵּית דִּין שֶׁל מַטָּה כַּךְ תְּהֵא מֻתָּר מִבֵּית דִּין שֶׁל מַעְלָה וְלֹא יַעֲשֶׂה שׁוּם רוֹשֶׁם כְּלָל וְכָל־הַקְּלָלוֹת יֵהָפְכוּ לִבְרָכָה כִּדְכְתִיב וַיַּהֲפֹךְ יְהוָֹה אֱלֹהֶיךָ לְּךָ אֶת־הַקְּלָלָה לִבְרָכָה כִּי אֲהֵבְךָ יְהוָֹה אֱלֹהֶיךָ :

קידוש לראש השנה

כשחל בשבת אומרים תחלה יום הששי :

יוֹם הַשִּׁשִּׁי : א וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל־צְבָאָם : ב וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: ג וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר־בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת :

א ב) בראשית ב א.

ברוך

וכשחל בחול מתחילין כאן :

סברי מרנן בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן :

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר־־
בָּנוּ מִכָּל־־עָם וְרוֹמְמָנוּ מִכָּל־־לָשׁוֹן וְקִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו · וַתִּתֶּן־לָנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת־־
(לשבת יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֶת־) יוֹם הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה · אֶת־יוֹם טוֹב
מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה · יוֹם (זִכְרוֹן) תְּרוּעָה (בְּאַהֲבָה) מִקְרָא
קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם · כִּי בָנוּ בָחַרְתָּ וְאוֹתָנוּ
קִדַּשְׁתָּ מִכָּל־הָעַמִּים · וּדְבָרְךָ מַלְכֵּנוּ אֱמֶת וְקַיָּם לָעַד :
בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה מֶלֶךְ עַל כָּל־־הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ (הַשַּׁבָּת
וְ) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַזִּכָּרוֹן :

בליל שני של ר"ה נוהגין להביא פרי חדש בפני המקדש ויתן עינו בו ויאמר שהחיינו · ואם אין פרי חדש מצוי מכל מקום יאמר שהחיינו :

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ
לַזְּמַן הַזֶּה :

בר"ה בלילה ראשונה נוהגין לאכול תפוח מתוק בדבש בתחלת הסעודה וצריך לברך בתחלה :

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הָעֵץ :

ואח"כ יאמר :

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ שֶׁתְּחַדֵּשׁ עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה וּמְתוּקָה :

תפלת ראש השנה

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ :

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק
וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא · אֵל עֶלְיוֹן · גּוֹמֵל חֲסָדִים
טוֹבִים · קוֹנֵה הַכֹּל · וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן
שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה :

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים לְמַעַנְךָ
אֱלֹהִים חַיִּים :

מלך

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה מָגֵן אַבְרָהָם:
אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ מוֹרִיד הַטָּל:
מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים
וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר · מִי כָמוֹךָ
בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:
מִי כָמוֹךָ אָב הָרַחֲמָן (במוסף ובמנחת שבת הָרַחֲמִים) זוֹכֵר יְצוּרָיו
לְחַיִּים בְּרַחֲמִים:
וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

בחזרת הש"ץ אומרים נקדישך כמו בשבת:

נַקְדִּישָׁךְ וְנַעֲרִיצָךְ כְּנֹעַם שִׂיחַ סוֹד שַׂרְפֵי קֹדֶשׁ הַמְשַׁלְּשִׁים לְךָ
קְדֻשָּׁה כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר ·
קָדוֹשׁ | קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְהוָֹה צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: אָז
בְּקוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל אַדִּיר וְחָזָק מַשְׁמִיעִים קוֹל מִתְנַשְּׂאִים לְעֻמַּת
הַשְּׂרָפִים לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים · בָּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָֹה מִמְּקוֹמוֹ:
מִמְּקוֹמְךָ מַלְכֵּנוּ תוֹפִיעַ וְתִמְלוֹךְ עָלֵינוּ כִּי מְחַכִּים אֲנַחְנוּ לָךְ מָתַי
תִּמְלֹךְ בְּצִיּוֹן בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד: תִּשְׁכּוֹן תִּתְגַּדַּל וְתִתְקַדַּשׁ
בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַם עִירְךָ לְדוֹר וָדוֹר וּלְנֵצַח נְצָחִים: וְעֵינֵינוּ תִרְאֶינָה
מַלְכוּתֶךָ כַּדָּבָר הָאָמוּר בְּשִׁירֵי עֻזֶּךָ עַל יְדֵי דָוִד מְשִׁיחַ צִדְקֶךָ:
יִמְלֹךְ יְהוָֹה לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:
אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה:
לְדֹר וָדֹר הַמְלִיכוּ לָאֵל כִּי הוּא לְבַדּוֹ מָרוֹם וְקָדוֹשׁ:
וּבְכֵן יִתְקַדַּשׁ שִׁמְךָ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ וְעַל יְרוּשָׁלַם
עִירֶךָ וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ וְעַל מַלְכוּת בֵּית דָּוִד
מְשִׁיחֶךָ וְעַל מְכוֹנְךָ וְהֵיכָלֶךָ:
וּבְכֵן תֵּן פַּחְדְּךָ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל־מַעֲשֶׂיךָ · וְאֵימָתְךָ עַל כָּל
מַה־שֶּׁבָּרָאתָ · וְיִירָאוּךָ כָּל־הַמַּעֲשִׂים וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל־
הַבְּרוּאִים · וְיֵעָשׂוּ כֻלָּם אֲגֻדָּה אֶחָת · לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם ·
שֶׁיָּדַעְנוּ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשִּׁלְטָן לְפָנֶיךָ · עֹז בְּיָדְךָ וּגְבוּרָה בִּימִינֶךָ ·
וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל מַה־שֶּׁבָּרָאתָ:

וּבְכֵן תֵּן כָּבוֹד יְהֹוָה לְעַמֶּךָ תְּהִלָּה לִירֵאֶיךָ וְתִקְוָה טוֹבָה לְדוֹרְשֶׁיךָ · וּפִתְחוֹן פֶּה לַמְיַחֲלִים לָךְ שִׂמְחָה לְאַרְצֶךָ · וְשָׂשׂוֹן לְעִירֶךָ · וּצְמִיחַת קֶרֶן לְדָוִד עַבְדֶּךָ וַעֲרִיכַת נֵר לְבֶן־יִשַׁי מְשִׁיחֶךָ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ׃

וּבְכֵן צַדִּיקִים יִרְאוּ וְיִשְׂמָחוּ · וִישָׁרִים יַעֲלֹזוּ · וַחֲסִידִים בְּרִנָּה יָגִילוּ · וְעוֹלָתָה תִּקְפָּץ־פִּיהָ וְהָרִשְׁעָה כֻּלָּהּ כְּעָשָׁן תִּכְלֶה · כִּי תַעֲבִיר מֶמְשֶׁלֶת זָדוֹן מִן הָאָרֶץ׃

וְתִמְלוֹךְ אַתָּה הוּא יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ לְבַדֶּךָ · עַל כָּל־מַעֲשֶׂיךָ · בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ · וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ · כַּכָּתוּב בְּדִבְרֵי קָדְשֶׁךָ יִמְלֹךְ יְהֹוָה לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ׃

קָדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ · וְאֵין אֱלוֹהַּ מִבַּלְעָדֶיךָ כַּכָּתוּב וַיִּגְבַּהּ יְהֹוָה צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט וְהָאֵל הַקָּדוֹשׁ נִקְדַּשׁ בִּצְדָקָה׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ׃

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים · אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ · וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל־הַלְּשׁוֹנוֹת וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ · וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ׃

כשחל י״ט ב׳ במוצאי שבת אומרים כאן ותודיענו

וַתּוֹדִיעֵנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ וַתְּלַמְּדֵנוּ לַעֲשׂוֹת חֻקֵּי רְצוֹנֶךָ · וַתִּתֶּן־לָנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מִשְׁפָּטִים יְשָׁרִים · וְתוֹרוֹת אֱמֶת · חֻקִּים וּמִצְוֹת טוֹבִים · וַתַּנְחִילֵנוּ זְמַנֵּי שָׂשׂוֹן · וּמוֹעֲדֵי קֹדֶשׁ וְחַגֵּי נְדָבָה · וַתּוֹרִישֵׁנוּ קְדֻשַּׁת שַׁבָּת · וּכְבוֹד מוֹעֵד וַחֲגִיגַת הָרֶגֶל · וַתַּבְדֵּל יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בֵּין קֹדֶשׁ לְחוֹל · בֵּין אוֹר לְחֹשֶׁךְ בֵּין יִשְׂרָאֵל לָעַמִּים · בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי

א) תהלים קמו י · ב) ישעיה ה טז ·

לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה: בֵּין קְדֻשַּׁת שַׁבָּת לִקְדֻשַּׁת יוֹם טוֹב הִבְדַּלְתָּ ׳ וְאֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי מִשֵּׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה קִדַּשְׁתָּ ׳ הִבְדַּלְתָּ וְקִדַּשְׁתָּ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתֶךָ:

וַתִּתֶּן־לָנוּ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת־יוֹם (השבת הזה ואת יום) הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה אֶת־יוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה יוֹם (זכרון) תְּרוּעָה (באהבה) מִקְרָא קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ יַעֲלֶה וְיָבֹא ׳ וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה ׳ וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר ׳ זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ ׳ וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ ׳ וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן־דָּוִד עַבְדֶּךָ ׳ וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ ׳ וְזִכְרוֹן כָּל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ לִפְלֵיטָה לְטוֹבָה ׳ לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים וּלְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם ׳ בְּיוֹם (השבת הזה וביום) הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה ׳ בְּיוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה ׳ זָכְרֵנוּ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה ׳ וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה ׳ וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים טוֹבִים ׳ וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְחָנֵּנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ ׳ כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מְלוֹךְ עַל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ בִּכְבוֹדֶךָ וְהִנָּשֵׂא עַל כָּל־הָאָרֶץ בִּיקָרֶךָ וְהוֹפַע בַּהֲדַר גְּאוֹן עֻזֶּךָ עַל כָּל־יוֹשְׁבֵי תֵבֵל אַרְצֶךָ וְיֵדַע כָּל־פָּעוּל כִּי אַתָּה פְעַלְתּוֹ וְיָבִין כָּל־יְצוּר כִּי אַתָּה יְצַרְתּוֹ וְיֹאמַר כֹּל אֲשֶׁר נְשָׁמָה בְאַפּוֹ יְהוָֹה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מֶלֶךְ וּמַלְכוּתוֹ בַּכֹּל מָשָׁלָה: (לשבת אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה נָא בִמְנוּחָתֵנוּ) קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמַּח נַפְשֵׁנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ (לשבת וְהַנְחִילֵנוּ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת (שבתות) קָדְשֶׁךָ וְיָנוּחוּ־בָהּ (בם בם) כָּל־יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ) וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת ׳ כִּי אַתָּה אֱלֹהִים אֱמֶת וּדְבָרְךָ מַלְכֵּנוּ אֱמֶת וְקַיָּם לָעַד: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה מֶלֶךְ עַל כָּל־הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ השבת ו יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַזִּכָּרוֹן:

תפלת ראש השנה

רְצֵה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל · וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה · וְהָשֵׁב הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ :

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים : בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן :

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ וְעַל

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל־בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עַל שֶׁהֶחֱיִתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ וְנָשׁוּב אֵלֶיךָ לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנוּ מוֹדִים לָךְ · בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת :

נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם הַטּוֹב כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא־תַמּוּ חֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ :

וְעַל־כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד :

וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל־בְּנֵי בְרִיתֶךָ :

וְכָל־הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ שִׁמְךָ הַגָּדוֹל לְעוֹלָם כִּי טוֹב הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה הָאֵל הַטּוֹב : בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת :

לש״ץ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ בַבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל־יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁךָ כָּאָמוּר : יְבָרֶכְךָ יְהֹוָה וְיִשְׁמְרֶךָ : אמן יָאֵר יְהֹוָה ׀ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ : אמן יִשָּׂא יְהֹוָה ׀ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם : אמן

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חַיִּים חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ :

וּבְסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה יְשׁוּעָה וְנֶחָמָה וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם :

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם :

יִהְיוּ לְרָצוֹן ׀ אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהֹוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי : לש״ץ קי

אלהי

אֱלֹהַי נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי וְכָל־הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם: יִהְיוּ כְּמֹץ לִפְנֵי־רוּחַ וּמַלְאַךְ יְהוָה דֹּחֶה: לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ: יִהְיוּ לְרָצוֹן ׀ אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי: עֹשֶׂה הַשָּׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: יהי רצון וכו׳

בליל ר״ה ויוה״כ קודם קדיש בתרא אומרים לדוד מזמור:

*לְדָוִד מִזְמוֹר לַיהוָה הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ: ב כִּי־
הוּא עַל־יַמִּים יְסָדָהּ וְעַל־נְהָרוֹת יְכוֹנְנֶהָ: ג מִי יַעֲלֶה
בְהַר יְהוָה וּמִי יָקוּם בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ: ד נְקִי כַפַּיִם וּבַר לֵבָב אֲשֶׁר
לֹא־נָשָׂא לַשָּׁוְא נַפְשִׁי וְלֹא נִשְׁבַּע לְמִרְמָה: ה יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת
יְהוָה וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ: ו זֶה דּוֹר דֹּרְשָׁו מְבַקְשֵׁי פָנֶיךָ יַעֲקֹב
סֶלָה: ז שְׂאוּ שְׁעָרִים ׀ רָאשֵׁיכֶם וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבוֹא
מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: ח מִי זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְהוָה עִזּוּז וְגִבּוֹר יְהוָה גִּבּוֹר
מִלְחָמָה: ט שְׂאוּ שְׁעָרִים ׀ רָאשֵׁיכֶם וּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבֹא
מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: י מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְהוָה צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ
הַכָּבוֹד סֶלָה:

מנהג בליל הראשון של ר״ה לומר לחבירו:

לְשָׁנָה טוֹבָה תִּכָּתֵב וְתֵחָתֵם:

אין אומר בר״ה א״מ שחל בו בשבת וכן בערב שבת במנחה או שחל בו כלה ומחל וכו׳ וכיוצא בזה:

(בר״ה א״מ זה) אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חָטָאנוּ לְפָנֶיךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא אָתָּה:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חַדֵּשׁ עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ בַּטֵּל מֵעָלֵינוּ כָּל גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ בַּטֵּל מַחְשְׁבוֹת שׂוֹנְאֵינוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הָפֵר עֲצַת אוֹיְבֵינוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כַּלֵּה כָּל־צַר וּמַשְׂטִין מֵעָלֵינוּ:

*נפשי קד. **תהלים כד.

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ סְתוֹם פִּיּוֹת מַשְׂטִינֵנוּ וּמְקַטְרִיגֵנוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כַּלֵּה דֶּבֶר וְחֶרֶב וְרָעָב וּשְׁבִי וּמַשְׁחִית מִבְּנֵי בְרִיתֶךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מְנַע מַגֵּפָה מִנַּחֲלָתֶךָ:
(גר"ס פ"ט וכ אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ סְלַח וּמְחוֹל לְכָל־עֲוֹנוֹתֵינוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מְחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מְחוֹק בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים כָּל שִׁטְרֵי חוֹבוֹתֵינוּ: פ"ט)
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הַחֲזִירֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ שְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְחוֹלֵי עַמֶּךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ קְרַע רֹעַ גְּזַר דִּינֵנוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ זָכְרֵנוּ בְּזִכָּרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים טוֹבִים:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר גְּאֻלָּה וִישׁוּעָה:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר פַּרְנָסָה וְכַלְכָּלָה:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר זְכֻיּוֹת:
(גר"ס פ"ט וכ אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר סְלִיחָה וּמְחִילָה):
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הַצְמַח לָנוּ יְשׁוּעָה בְּקָרוֹב:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הָרֵם קֶרֶן יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הָרֵם קֶרֶן מְשִׁיחֶךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מַלֵּא יָדֵינוּ מִבִּרְכוֹתֶיךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מַלֵּא אֲסָמֵינוּ שָׂבָע:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ שְׁמַע קוֹלֵנוּ חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ פְּתַח שַׁעֲרֵי שָׁמַיִם לִתְפִלָּתֵנוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ זְכוֹר כִּי עָפָר אֲנָחְנוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ נָא אַל־תְּשִׁיבֵנוּ רֵיקָם מִלְּפָנֶיךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ תְּהֵא הַשָּׁעָה הַזֹּאת שְׁעַת רַחֲמִים וְעֵת רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חֲמוֹל עָלֵינוּ וְעַל עוֹלָלֵינוּ וְטַפֵּנוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן הֲרוּגִים עַל שֵׁם קָדְשֶׁךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן טְבוּחִים עַל יִחוּדֶךָ:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן בָּאֵי בָאֵשׁ וּבַמַּיִם עַל קִדּוּשׁ שְׁמֶךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ נְקוֹם נִקְמַת דַּם עֲבָדֶיךָ הַשָּׁפוּךְ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ אִם לֹא לְמַעֲנֵנוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן שִׁמְךָ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא שֶׁנִּקְרָא עָלֵינוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה וָחֶסֶד וְהוֹשִׁיעֵנוּ: ק״ש. שיר של יום.

אַתָּה הָרְאֵתָ לָדַעַת כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד מִלְּבַדּוֹ:
מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר:
יְהוָה מֶלֶךְ יְהוָה מָלָךְ יְהוָה יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: יְהוָה עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהוָה ׀ יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם:

בר״ס ויוס״כ בשבת הולכין ס״ת קודם בריך שמיה יאמר ג״פ י״ג מדות המנהג בהפלת שבת:

סדר תקיעות

אחר קריאת התורה יכין עצמו לתקוע בשופר · ויאמר קפיטל זה ז׳ פעמים:

א לַמְנַצֵּחַ לִבְנֵי־קֹרַח מִזְמוֹר: ב כָּל־הָעַמִּים תִּקְעוּ־כָף הָרִיעוּ לֵאלֹהִים בְּקוֹל רִנָּה: ג כִּי־יְהוָה עֶלְיוֹן נוֹרָא מֶלֶךְ גָּדוֹל עַל־כָּל־הָאָרֶץ: ד יַדְבֵּר עַמִּים תַּחְתֵּינוּ וּלְאֻמִּים תַּחַת רַגְלֵינוּ: ה יִבְחַר־לָנוּ אֶת־נַחֲלָתֵנוּ אֶת־גְּאוֹן יַעֲקֹב אֲשֶׁר־אָהֵב סֶלָה: ו עָלָה אֱלֹהִים בִּתְרוּעָה יְהוָה בְּקוֹל שׁוֹפָר: ז זַמְּרוּ אֱלֹהִים זַמֵּרוּ זַמְּרוּ לְמַלְכֵּנוּ זַמֵּרוּ: ח כִּי מֶלֶךְ כָּל־הָאָרֶץ אֱלֹהִים זַמְּרוּ מַשְׂכִּיל: ט מָלַךְ אֱלֹהִים עַל־גּוֹיִם אֱלֹהִים יָשַׁב ׀ עַל־כִּסֵּא קָדְשׁוֹ: נְדִיבֵי עַמִּים ׀ נֶאֱסָפוּ עַם אֱלֹהֵי אַבְרָהָם כִּי לֵאלֹהִים מָגִנֵּי־אֶרֶץ מְאֹד נַעֲלָה:

התוקע מתחיל וגם הקהל יאמרו כל פסוק ופסוק

מִן־הַמֵּצַר קָרָאתִי יָּהּ עָנָנִי בַמֶּרְחָב־יָהּ:

א) תהלים מז. ב) שם קיח ה.

קֹולִי שִׁמְעָה כְּחַסְדֶּךָ יְהֹוָה כְּמִשְׁפָּטֶךָ חַיֵּנִי׃
רֹאשׁ־דְּבָרְךָ אֱמֶת וּלְעוֹלָם כָּל־מִשְׁפַּט צִדְקֶךָ׃
עֲרֹב עַבְדְּךָ לְטוֹב אַל־יַעַשְׁקֻנִי זֵדִים׃
שָׂשׂ אָנֹכִי עַל־אִמְרָתֶךָ כְּמוֹצֵא שָׁלָל רָב׃
טוּב טַעַם וָדַעַת לַמְּדֵנִי כִּי בְמִצְוֹתֶיךָ הֶאֱמָנְתִּי׃
נִדְבוֹת פִּי רְצֵה־נָא יְהֹוָה וּמִשְׁפָּטֶיךָ לַמְּדֵנִי׃
עָלָה אֱלֹהִים בִּתְרוּעָה יְהֹוָה בְּקוֹל שׁוֹפָר׃

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו אלהי המשפט שבזכות אלו השמות היוצאים מר"ת א"ל נ"א ק"רב ת"שועת מ"צפיך · פ"תודך ס"ר ת"וציאם מ"מאסר · פ"דה ס"ועים פ"תח ס ומים י"מינך מ"צפים · ד"לה י"וקשים ו"קבץ נ"פוצים ס"מוך י"ה מ"נפלגים · שתקרע המסכים והמקטרגים אשר הם מבדילים בינך ובין עמך ישראל ארוממך אלהי המלך המשפט שומע קול תרועת עמך ישראל ברחמים׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ לִשְׁמוֹעַ קוֹל שׁוֹפָר׃
בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה׃

תקיעה · שברים · תרועה · תקיעה׃
תקיעה · שברים · תרועה · תקיעה׃
תקיעה · שברים · תרועה · תקיעה׃

ויתודה בלחש.

תקיעה · שברים · תקיעה׃
תקיעה · שברים · תקיעה׃
תקיעה · שברים · תקיעה׃

ויתודה בלחש.

תקיעה · תרועה · תקיעה׃
תקיעה · תרועה · תקיעה׃
תקיעה · תרועה · תקיעה גדולה׃

זבבן יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שיעלו אלו המלאכים היוצאים מן השופר ומן התקיעה ומן השברים ומן התרועה ומן התקיעה ומן קש"ק ומן תש"ק ומן קר"ק לפני כסא כבודך וימליצו טוב בעדנו לכפר על כל חטאתינו׃

א) תהלים קיט קמט · ב) שם קיט קס · ג) שם קיט קכב · ד) שם קיט קסב: ה) שם קיט סו · ו) שם קיט קח ז) שם מז ו ·

אַשְׁרֵי הָעָם יוֹדְעֵי תְרוּעָה יְהוָה בְּאוֹר־פָּנֶיךָ יְהַלֵּכוּן׃
בְּשִׁמְךָ יְגִילוּן כָּל־הַיּוֹם וּבְצִדְקָתְךָ יָרוּמוּ׃
כִּי־תִפְאֶרֶת עֻזָּמוֹ אָתָּה וּבִרְצוֹנְךָ תָּרוּם קַרְנֵנוּ׃

אשרי יושבי ביתך עוד יהללוך סלה וכו׳ • יהללו וכו׳ • ואח״כ מתפללין מוסף

מוסף לראש השנה

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא • אֵל עֶלְיוֹן • גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים • קוֹנֵה הַכֹּל • וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה׃

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים׃

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מָגֵן אַבְרָהָם׃

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ מוֹרִיד הַטָּל׃ מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר • מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה׃

מִי כָמוֹךָ אַב הָרַחֲמִים זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים׃

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְחַיֵּה הַמֵּתִים׃

בחזרת הש״ץ אומרים קדושת כתר׃

כֶּתֶר יִתְּנוּ לְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מַלְאָכִים הֲמוֹנֵי מַעְלָה וְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל קְבוּצֵי מַטָּה יַחַד כֻּלָּם קְדֻשָּׁה לְךָ יְשַׁלֵּשׁוּ כַּכָּתוּב עַל־יַד נְבִיאֶךָ וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר׃ קָדוֹשׁ ׀ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ׃ כְּבוֹדוֹ מָלֵא עוֹלָם מְשָׁרְתָיו שׁוֹאֲלִים זֶה לָזֶה אַיֵּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים׃ בָּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ׃ מִמְּקוֹמוֹ הוּא יִפֶן בְּרַחֲמָיו לְעַמּוֹ הַמְיַחֲדִים שְׁמוֹ עֶרֶב וָבֹקֶר בְּכָל־יוֹם תָּמִיד פַּעֲמַיִם בְּאַהֲבָה שְׁמַע אוֹמְרִים׃ שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה ׀ אֶחָד׃ הוּא אֱלֹהֵינוּ

א) תהלים פט טז . ב) שם פט ז . ג) שם פט יח.

הוא

הוּא אָבִינוּ הוּא מַלְכֵּנוּ הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ הוּא יוֹשִׁיעֵנוּ וְיִגְאָלֵנוּ שֵׁנִית בְּקָרוֹב וְיַשְׁמִיעֵנוּ בְּרַחֲמָיו לְעֵינֵי כָּל־חַי לֵאמֹר הֵן גָּאַלְתִּי אֶתְכֶם אַחֲרִית כְּבְרֵאשִׁית לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר: יִמְלֹךְ יְהוָה׀ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה:
לְדֹר וָדֹר הַמְלִיכוּ לָאֵל כִּי הוּא לְבַדּוֹ מָרוֹם וְקָדוֹשׁ:

וּבְכֵן יִתְקַדַּשׁ שִׁמְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ וְעַל מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ וְעַל מְכוֹנְךָ וְהֵיכָלֶךָ:

וּבְכֵן תֵּן פַּחְדְּךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל־מַעֲשֶׂיךָ · וְאֵימָתְךָ עַל כָּל מַה־שֶּׁבָּרָאתָ · וְיִירָאוּךָ כָּל־הַמַּעֲשִׂים וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל־הַבְּרוּאִים · וְיֵעָשׂוּ כֻלָּם אֲגֻדָּה אֶחָת · לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם· שֶׁיָּדַעְנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשִּׁלְטָן לְפָנֶיךָ· עֹז בְּיָדְךָ וּגְבוּרָה בִּימִינֶךָ· וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל מַה־שֶּׁבָּרָאתָ:

וּבְכֵן תֵּן כָּבוֹד יְהוָה לְעַמֶּךָ תְּהִלָּה לִירֵאֶיךָ · וְתִקְוָה טוֹבָה לְדוֹרְשֶׁיךָ · וּפִתְחוֹן פֶּה לַמְיַחֲלִים לָךְ שִׂמְחָה לְאַרְצֶךָ · וְשָׂשׂוֹן לְעִירֶךָ · וּצְמִיחַת קֶרֶן לְדָוִד עַבְדֶּךָ וַעֲרִיכַת נֵר לְבֶן־יִשַׁי מְשִׁיחֶךָ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ:

וּבְכֵן צַדִּיקִים יִרְאוּ וְיִשְׂמָחוּ · וִישָׁרִים יַעֲלֹזוּ · וַחֲסִידִים בְּרִנָּה יָגִילוּ · וְעוֹלָתָה תִּקְפָּץ־פִּיהָ וְהָרִשְׁעָה כֻלָּהּ כֶּעָשָׁן תִּכְלֶה · כִּי תַעֲבִיר מֶמְשֶׁלֶת זָדוֹן מִן הָאָרֶץ:

וְתִמְלוֹךְ אַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְבַדֶּךָ · עַל כָּל־מַעֲשֶׂיךָ · בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ · וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ · כַּכָּתוּב בְּדִבְרֵי קָדְשֶׁךָ יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

קָדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ · וְאֵין אֱלוֹהַּ מִבַּלְעָדֶיךָ כַּכָּתוּב וַיִּגְבַּהּ יְהוָה צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט וְהָאֵל הַקָּדוֹשׁ נִקְדַּשׁ בִּצְדָקָה:
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים · אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ · וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל־הַלְּשׁוֹנוֹת וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ · וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ :

וַתִּתֶּן־לָנוּ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת־יוֹם (השבת הזה ואת יום) הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה אֶת־יוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה יוֹם (זכרון) תְּרוּעָה (באהבה) מִקְרָא קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם :

וּמִפְּנֵי חֲטָאֵינוּ גָּלִינוּ מֵאַרְצֵנוּ · וְנִתְרַחַקְנוּ מֵעַל אַדְמָתֵנוּ · וְאֵין אֲנוּ יְכוֹלִים לַעֲשׂוֹת חוֹבוֹתֵינוּ בְּבֵית בְּחִירָתֶךָ · בַּבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ · שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ עָלָיו מִפְּנֵי הַיָּד שֶׁנִּשְׁתַּלְּחָה בְּמִקְדָּשֶׁךָ: יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ · מֶלֶךְ רַחֲמָן שֶׁתָּשׁוּב וּתְרַחֵם עָלֵינוּ וְעַל מִקְדָּשְׁךָ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים וְתִבְנֵהוּ מְהֵרָה וּתְגַדֵּל כְּבוֹדוֹ: אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ אֱלֹהֵינוּ גַּלֵּה כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ עָלֵינוּ מְהֵרָה · וְהוֹפַע וְהִנָּשֵׂא עָלֵינוּ לְעֵינֵי כָּל־חָי · וְקָרֵב פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם וּנְפוּצוֹתֵינוּ כַּנֵּס מִיַּרְכְּתֵי אָרֶץ · וַהֲבִיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ בְּרִנָּה · וְלִירוּשָׁלַיִם בֵּית מִקְדָּשְׁךָ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם · וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת־קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ תְּמִידִים כְּסִדְרָם וּמוּסָפִים כְּהִלְכָתָם וְאֶת מ״ע גם בשחל בחל מוּסְפֵי יוֹם (הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְיוֹם) הַזִּכָּרוֹן הַזֶּה וְיוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה נַעֲשֶׂה וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ · כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ כָּאָמוּר :

בשבת
וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי־כְבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ: עֹלַת שַׁבַּת בְּשַׁבַּתּוֹ עַל־עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ:

וּבַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ יוֹם תְּרוּעָה יִהְיֶה לָכֶם:
וַעֲשִׂיתֶם עֹלָה לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה פַּר בֶּן־בָּקָר אֶחָד אַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם: וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ וּשְׁנֵי שְׂעִירִים לְכַפֵּר וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם: מִלְּבַד עֹלַת הַחֹדֶשׁ וּמִנְחָתָהּ וְעֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכֵּיהֶם כְּמִשְׁפָּטָם לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיהוָה:

בשבת
יִשְׂמְחוּ בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג עַם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי · כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ וּבַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ־בּוֹ וְקִדַּשְׁתּוֹ · חֶמְדַּת יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ · זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית:

עָלֵינוּ לְשַׁבֵּחַ לַאֲדוֹן הַכֹּל לָתֵת גְּדֻלָּה לְיוֹצֵר בְּרֵאשִׁית שֶׁלֹּא עָשָׂנוּ כְּגוֹיֵי הָאֲרָצוֹת וְלֹא שָׂמָנוּ כְּמִשְׁפְּחוֹת הָאֲדָמָה שֶׁלֹּא שָׂם חֶלְקֵנוּ כָּהֶם וְגוֹרָלֵנוּ כְּכָל־הֲמוֹנָם שֶׁהֵם מִשְׁתַּחֲוִים לְהֶבֶל וָרִיק: וַאֲנַחְנוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וּמוֹדִים לִפְנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא: שֶׁהוּא נוֹטֶה שָׁמַיִם וְיוֹסֵד אָרֶץ וּמוֹשַׁב יְקָרוֹ בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וּשְׁכִינַת עֻזּוֹ בְּגָבְהֵי מְרוֹמִים: הוּא אֱלֹהֵינוּ אֵין עוֹד אֱמֶת מַלְכֵּנוּ אֶפֶס זוּלָתוֹ כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתוֹ וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם וַהֲשֵׁבֹתָ אֶל־לְבָבֶךָ כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל וְעַל־הָאָרֶץ מִתָּחַת אֵין עוֹד:

וְעַל־כֵּן נְקַוֶּה לְּךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לִרְאוֹת מְהֵרָה בְּתִפְאֶרֶת עֻזֶּךָ לְהַעֲבִיר גִּלּוּלִים מִן־הָאָרֶץ וְהָאֱלִילִים כָּרוֹת

א) במדבר כח ט. ב) שם כט א. ג) שם כט ו. ד) דברים ד לט. יכרתון

יְבָרֵךְ מִתְּחַתְנוֹ לְתַקֵּן עוֹלָם בְּמַלְכוּת שַׁדַּי וְכָל־בְּנֵי־בָשָׂר
יִקְרְאוּ בִשְׁמֶךָ לְהַפְנוֹת אֵלֶיךָ כָּל־רִשְׁעֵי אָרֶץ ׃ יַכִּירוּ
וְיֵדְעוּ כָּל־יוֹשְׁבֵי תֵבֵל כִּי לְךָ תִּכְרַע כָּל־בֶּרֶךְ תִּשָּׁבַע
כָּל־לָשׁוֹן ׃ לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יִכְרְעוּ וְיִפֹּלוּ וְלִכְבוֹד
שִׁמְךָ יְקָר יִתֵּנוּ ׃ וִיקַבְּלוּ כֻלָּם עֲלֵיהֶם אֶת־עֹל מַלְכוּתֶךָ ׃
וְתִמְלוֹךְ עֲלֵיהֶם מְהֵרָה לְעוֹלָם וָעֶד ׃ כִּי הַמַּלְכוּת שֶׁלְּךָ
הִיא וּלְעוֹלְמֵי עַד תִּמְלוֹךְ בְּכָבוֹד כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ
יְהוָה ׀ יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד ׃

וְנֶאֱמַר לֹא־הִבִּיט אָוֶן בְּיַעֲקֹב וְלֹא־רָאָה עָמָל בְּיִשְׂרָאֵל יְהוָה
אֱלֹהָיו עִמּוֹ וּתְרוּעַת מֶלֶךְ בּוֹ ׃ וְנֶאֱמַר וַיְהִי בִישֻׁרוּן מֶלֶךְ
בְּהִתְאַסֵּף רָאשֵׁי עָם יַחַד שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל ׃ וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב
לֵאמֹר כִּי לַיהוָה הַמְּלוּכָה וּמֹשֵׁל בַּגּוֹיִם ׃ וְנֶאֱמַר יְהוָה מָלָךְ גֵּאוּת
לָבֵשׁ לָבֵשׁ יְהוָה עֹז הִתְאַזָּר אַף־תִּכּוֹן תֵּבֵל בַּל־תִּמּוֹט ׃ וְנֶאֱמַר
שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבוֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד ׃
ח מִי זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְהוָה עִזּוּז וְגִבּוֹר יְהוָה גִּבּוֹר מִלְחָמָה ׃
ט שְׂאוּ שְׁעָרִים רָאשֵׁיכֶם וּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבֹא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד ׃
י מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְהוָה צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ הַכָּבוֹד סֶלָה ׃
וְעַל יְדֵי עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים כָּתוּב לֵאמֹר כֹּה־אָמַר יְהוָה מֶלֶךְ־
יִשְׂרָאֵל וְגֹאֲלוֹ יְהוָה צְבָאוֹת אֲנִי רִאשׁוֹן וַאֲנִי אַחֲרוֹן וּמִבַּלְעָדַי
אֵין אֱלֹהִים ׃ וְנֶאֱמַר וְעָלוּ מוֹשִׁעִים בְּהַר צִיּוֹן לִשְׁפֹּט אֶת־הַר
עֵשָׂו וְהָיְתָה לַיהוָה הַמְּלוּכָה ׃ וְנֶאֱמַר וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־
הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד ׃ וּבְתוֹרָתְךָ כָּתוּב
לֵאמֹר שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד ׃

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מְלוֹךְ עַל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ בִּכְבוֹדֶךָ
וְהִנָּשֵׂא עַל כָּל־הָאָרֶץ בִּיקָרֶךָ וְהוֹפַע בַּהֲדַר
גאון

א) שמות טו יח. ב) במדבר כג כא. ג) דברים לג ה. ד) תהלים כב כט. ה) שם צג א. ו) שם כד ז. ז) ישעיה מד ו. ח) עובדיה א כא. ט) זכריה יד ט. י) דברים ו ד.

גְּאוֹן עֻזֶּךָ עַל כָּל־יוֹשְׁבֵי תֵבֵל אַרְצֶךָ וְיֵדַע כָּל־פָּעוּל כִּי אַתָּה פְעַלְתּוֹ וְיָבִין כָּל־יָצוּר כִּי אַתָּה יְצַרְתּוֹ וְיֹאמַר כֹּל אֲשֶׁר נְשָׁמָה בְאַפּוֹ יְהוָֹה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מֶלֶךְ וּמַלְכוּתוֹ בַּכֹּל מָשָׁלָה: (לשבת אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה נָא בִמְנוּחָתֵנוּ) קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמַּח נַפְשֵׁנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ (לשבת וְהַנְחִילֵנוּ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ וְיָנוּחוּ בוֹ כָּל־יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ) וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת · כִּי אַתָּה אֱלֹהִים אֱמֶת וּדְבָרְךָ מַלְכֵּנוּ אֱמֶת וְקַיָּם לָעַד: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה מֶלֶךְ עַל כָּל־הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ (הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַזִּכָּרוֹן:

ותוקעין גם כאן תשר״ת תש״ת תר״ת

אַתָּה זוֹכֵר מַעֲשֵׂה עוֹלָם וּפוֹקֵד כָּל־יְצוּרֵי קֶדֶם לְפָנֶיךָ נִגְלוּ כָּל־תַּעֲלוּמוֹת וַהֲמוֹן נִסְתָּרוֹת שֶׁמִּבְּרֵאשִׁית כִּי אֵין שִׁכְחָה לִפְנֵי כִסֵּא כְבוֹדֶךָ וְאֵין נִסְתָּר מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ: אַתָּה זוֹכֵר אֶת־כָּל־הַמִּפְעָל וְגַם כָּל־הַיְצוּר לֹא נִכְחָד מִמֶּךָּ · הַכֹּל גָּלוּי וְיָדוּעַ לְפָנֶיךָ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ צוֹפֶה וּמַבִּיט עַד סוֹף כָּל־הַדּוֹרוֹת · כִּי תָבִיא חוֹק זִכָּרוֹן לְהִפָּקֵד כָּל־רוּחַ וָנֶפֶשׁ לְהִזָּכֵר מַעֲשִׂים רַבִּים וַהֲמוֹן בְּרִיּוֹת לְאֵין תַּכְלִית · מֵרֵאשִׁית כָּזֹאת הוֹדַעְתָּ וּמִלְּפָנִים אוֹתָהּ גִּלִּיתָ · זֶה הַיּוֹם תְּחִלַּת מַעֲשֶׂיךָ זִכָּרוֹן לְיוֹם רִאשׁוֹן: כִּי חֹק לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִשְׁפָּט לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב: וְעַל הַמְּדִינוֹת בּוֹ יֵאָמֵר אֵיזוֹ לַחֶרֶב וְאֵיזוֹ לַשָּׁלוֹם אֵיזוֹ לָרָעָב וְאֵיזוֹ לַשּׂבַע · וּבְרִיּוֹת בּוֹ יִפָּקֵדוּ לְהַזְכִּירָם לַחַיִּים וְלַמָּוֶת · מִי לֹא נִפְקַד כְּהַיּוֹם הַזֶּה כִּי זֵכֶר כָּל־

היצר

א) תהלים פא ה.

הַצּוּר לְפָנֶיךָ בָּא · מַעֲשֵׂה אִישׁ וּפְקֻדָּתוֹ וַעֲלִילוֹת
מִצְעֲדֵי גָבֶר מַחְשְׁבוֹת אָדָם וְתַחְבּוּלוֹתָיו וְיִצְרֵי מַעַלְלֵי
אִישׁ · אַשְׁרֵי אִישׁ שֶׁלֹּא יִשְׁכָּחֶךָּ וּבֶן־אָדָם יִתְאַמֶּץ־בָּךְ׃
כִּי דוֹרְשֶׁיךָ לְעוֹלָם לֹא יִכָּשֵׁלוּ · וְלֹא יִכָּלְמוּ לָנֶצַח כָּל־
הַחוֹסִים בָּךְ׃ כִּי זֵכֶר כָּל־הַמַּעֲשִׂים לְפָנֶיךָ בָּא וְאַתָּה
דוֹרֵשׁ מַעֲשֵׂה כֻלָּם׃ וְגַם אֶת־נֹחַ בְּאַהֲבָה זָכַרְתָּ
וַתִּפְקְדֵהוּ בִּדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים בַּהֲבִיאֲךָ אֶת־מֵי
הַמַּבּוּל לְשַׁחֵת כָּל־בָּשָׂר מִפְּנֵי רֹעַ מַעַלְלֵיהֶם · עַל־כֵּן
זִכְרוֹנוֹ בָּא לְפָנֶיךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ לְהַרְבּוֹת זַרְעוֹ כְּעַפְרוֹת
תֵּבֵל וְצֶאֱצָאָיו כְּחוֹל הַיָּם׃ כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ וַיִּזְכֹּר
אֱלֹהִים אֶת־נֹחַ וְאֵת כָּל־הַחַיָּה וְאֶת־כָּל־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר
אִתּוֹ בַּתֵּבָה וַיַּעֲבֵר אֱלֹהִים רוּחַ עַל־הָאָרֶץ וַיָּשֹׁכּוּ
הַמָּיִם׃ וְנֶאֱמַר וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת־נַאֲקָתָם וַיִּזְכֹּר
אֱלֹהִים אֶת־בְּרִיתוֹ אֶת־אַבְרָהָם אֶת־יִצְחָק וְאֶת־יַעֲקֹב׃
וְנֶאֱמַר וְזָכַרְתִּי אֶת־בְּרִיתִי יַעֲקוֹב וְאַף אֶת־בְּרִיתִי יִצְחָק
וְאַף אֶת־בְּרִיתִי אַבְרָהָם אֶזְכֹּר וְהָאָרֶץ אֶזְכֹּר׃ וּבְדִבְרֵי
קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר זֵכֶר עָשָׂה לְנִפְלְאוֹתָיו חַנּוּן וְרַחוּם
יְהֹוָה׃ וְנֶאֱמַר טֶרֶף נָתַן לִירֵאָיו יִזְכֹּר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ׃
וְנֶאֱמַר וַיִּזְכֹּר לָהֶם בְּרִיתוֹ וַיִּנָּחֵם כְּרֹב חֲסָדָו׃ וְעַל יְדֵי
עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים כָּתוּב לֵאמֹר הָלֹךְ וְקָרָאתָ בְאָזְנֵי
יְרוּשָׁלַיִם לֵאמֹר כֹּה אָמַר יְהֹוָה זָכַרְתִּי לָךְ חֶסֶד נְעוּרַיִךְ
אַהֲבַת כְּלוּלֹתָיִךְ לֶכְתֵּךְ אַחֲרַי בַּמִּדְבָּר בְּאֶרֶץ לֹא
זְרוּעָה׃ וְנֶאֱמַר וְזָכַרְתִּי אֲנִי אֶת־בְּרִיתִי אוֹתָךְ בִּימֵי

°מלא ו. *חסר י.

א) בראשית ח א. ב) שמות ב כד ג) ויקרא כו מב. ד) תהלים קיא ד ה) שם קיא ה. ו) שם קו מה
ז) ירמיה ב ב. ח) יחזקאל טז ס.

נְעוּרָיִךְ וַהֲקִימוֹתִי לָךְ בְּרִית עוֹלָם: וְנֶאֱמַר הֲבֵן יַקִּיר לִי אֶפְרַיִם אִם יֶלֶד שַׁעֲשֻׁעִים כִּי־מִדֵּי דַבְּרִי בּוֹ זָכֹר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד עַל־כֵּן הָמוּ מֵעַי לוֹ רַחֵם אֲרַחֲמֶנּוּ נְאֻם־יְהוָה:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ זָכְרֵנוּ בְּזִכָּרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ וּפָקְדֵנוּ בִּפְקֻדַּת יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים מִשְּׁמֵי שְׁמֵי קֶדֶם וּזְכָר־לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־הַבְּרִית וְאֶת־הַחֶסֶד וְאֶת־הַשְּׁבוּעָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לְאַבְרָהָם אָבִינוּ בְּהַר הַמּוֹרִיָּה וְתֵרָאֶה לְפָנֶיךָ עֲקֵדָה שֶׁעָקַד אַבְרָהָם אָבִינוּ אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ וְכָבַשׁ רַחֲמָיו לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם כֵּן יִכְבְּשׁוּ רַחֲמֶיךָ אֶת־כַּעַסְךָ מֵעָלֵינוּ וּבְטוּבְךָ הַגָּדוֹל יָשׁוּב חֲרוֹן אַפְּךָ מֵעַמְּךָ וּמֵעִירְךָ וּמֵאַרְצְךָ וּמִנַּחֲלָתֶךָ וְקַיֶּם־לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶת־הַדָּבָר שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ בְּתוֹרָתֶךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ כָּאָמוּר: וְזָכַרְתִּי לָהֶם בְּרִית רִאשֹׁנִים אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי־אֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם לִהְיוֹת לָהֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהוָה: כִּי זוֹכֵר כָּל־הַנִּשְׁכָּחוֹת אַתָּה הוּא מֵעוֹלָם וְאֵין שִׁכְחָה לִפְנֵי כִסֵּא כְבוֹדֶךָ וַעֲקֵדַת יִצְחָק לְזַרְעוֹ הַיּוֹם בְּרַחֲמִים תִּזְכּוֹר: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה זוֹכֵר הַבְּרִית:

ותוקעין גס גלתם תשר״ת תש״ת תר״ת

אַתָּה נִגְלֵיתָ בַּעֲנַן כְּבוֹדֶךָ עַל עַם קָדְשְׁךָ לְדַבֵּר עִמָּם ׳ מִן הַשָּׁמַיִם הִשְׁמַעְתָּם קוֹלֶךָ וְנִגְלֵיתָ עֲלֵיהֶם בְּעַרְפְלֵּי טֹהַר גַּם הָעוֹלָם כֻּלּוֹ חָל מִפָּנֶיךָ וּבְרִיּוֹת בְּרֵאשִׁית חָרְדוּ מִמֶּךָּ בְּהִגָּלוֹתְךָ מַלְכֵּנוּ עַל־הַר סִינַי לְלַמֵּד לְעַמְּךָ תּוֹרָה וּמִצְוֹת וַתַּשְׁמִיעֵם אֶת־הוֹד קוֹלֶךָ וְדִבְּרוֹת קָדְשְׁךָ מִלַּהֲבוֹת אֵשׁ ׳ בְּקוֹלוֹת וּבְרָקִים עֲלֵיהֶם נִגְלֵיתָ וּבְקוֹל שׁוֹפָר עֲלֵיהֶם הוֹפָעְתָּ ׳ כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי בִּהְיוֹת הַבֹּקֶר

א) ירמיה לא כ. ב) ויקרא כו מה. ג) שמות יט טז

וַיְהִי קוֹלֹת וּבְרָקִים וְעָנָן כָּבֵד עַל־הָהָר וְקוֹל שֹׁפָר
חָזָק מְאֹד וַיֶּחֱרַד כָּל־הָעָם אֲשֶׁר בַּמַּחֲנֶה ׃ וְנֶאֱמַר וַיְהִי
קוֹל הַשּׁוֹפָר הוֹלֵךְ וְחָזֵק מְאֹד מֹשֶׁה יְדַבֵּר וְהָאֱלֹהִים
יַעֲנֶנּוּ בְקוֹל ׃ וְנֶאֱמַר וְכָל הָעָם רֹאִים אֶת־הַקּוֹלֹת
וְאֶת־הַלַּפִּידִם וְאֵת קוֹל הַשּׁוֹפָר וְאֶת־הָהָר עָשֵׁן וַיַּרְא
הָעָם וַיָּנֻעוּ וַיַּעַמְדוּ מֵרָחֹק ׃ וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב
לֵאמֹר עָלָה אֱלֹהִים בִּתְרוּעָה יְהֹוָה בְּקוֹל שׁוֹפָר ׃
וְנֶאֱמַר בַּחֲצֹצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר הָרִיעוּ לִפְנֵי הַמֶּלֶךְ יְהֹוָה׃
וְנֶאֱמַר תִּקְעוּ בַחֹדֶשׁ שׁוֹפָר בַּכֵּסֶה לְיוֹם חַגֵּנוּ׃ כִּי חֹק
לְיִשְׂרָאֵל הוּא מִשְׁפָּט לֵאלֹהֵי יַעֲקֹב׃ וְנֶאֱמַר הַלְלוּיָהּ
הַלְלוּ־אֵל בְּקָדְשׁוֹ הַלְלוּהוּ בִּרְקִיעַ עֻזּוֹ׃ ב הַלְלוּהוּ
בִגְבוּרֹתָיו הַלְלוּהוּ כְּרֹב גֻּדְלוֹ׃ ג הַלְלוּהוּ בְּתֵקַע שׁוֹפָר
הַלְלוּהוּ בְּנֵבֶל וְכִנּוֹר׃ ד הַלְלוּהוּ בְתֹף וּמָחוֹל הַלְלוּהוּ
בְּמִנִּים וְעֻגָב׃ ה הַלְלוּהוּ בְצִלְצְלֵי־שָׁמַע הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי
תְרוּעָה׃ ו כֹּל הַנְּשָׁמָה תְּהַלֵּל יָהּ הַלְלוּיָהּ׃

וְעַל יְדֵי עֲבָדֶיךָ הַנְּבִיאִים כָּתוּב לֵאמֹר כָּל־יֹשְׁבֵי תֵבֵל
וְשֹׁכְנֵי אָרֶץ כִּנְשֹׂא־נֵס הָרִים תִּרְאוּ וְכִתְקֹעַ
שׁוֹפָר תִּשְׁמָעוּ׃ וְנֶאֱמַר וְהָיָה בַּיּוֹם הַהוּא יִתָּקַע בְּשׁוֹפָר
גָּדוֹל וּבָאוּ הָאֹבְדִים בְּאֶרֶץ אַשּׁוּר וְהַנִּדָּחִים בְּאֶרֶץ
מִצְרָיִם וְהִשְׁתַּחֲווּ לַיהֹוָה בְּהַר הַקֹּדֶשׁ בִּירוּשָׁלָיִם׃
וְנֶאֱמַר וַיהֹוָה עֲלֵיהֶם יֵרָאֶה וְיָצָא כַבָּרָק חִצּוֹ וַאדֹנָי
יֱהֹוִה בַּשּׁוֹפָר יִתְקָע וְהָלַךְ בְּסַעֲרוֹת תֵּימָן׃ יְהֹוָה צְבָאוֹת
יָגֵן עֲלֵיהֶם׃ כֵּן תָּגֵן עַל עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בִּשְׁלוֹמֶךָ׃

אלהינו

א) שמות יט יט. ב) שם כ יח. ג) תהלים מז ו. ד) שם צח ו. ה) שם פא ד. ו) שם קנ. ח) ישעיה יח ג.
ט) שם כז יג. י) זכריה ט יד. כ) שם ט טו

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ תְּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל לְחֵרוּתֵנוּ וְשָׂא נֵס לְקַבֵּץ גָּלֻיּוֹתֵינוּ וְקָרֵב פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם וּנְפוּצוֹתֵינוּ כַּנֵּס מִיַּרְכְּתֵי אָרֶץ וַהֲבִיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ בְּרִנָּה וְלִירוּשָׁלַיִם בֵּית מִקְדָּשְׁךָ בְּשִׂמְחַת עוֹלָם וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת־קָרְבְּנוֹת חוֹבוֹתֵינוּ בִּמְצֻוֶּה עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ כָּאָמוּר: וּבְיוֹם שִׂמְחַתְכֶם וּבְמוֹעֲדֵיכֶם וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁכֶם וּתְקַעְתֶּם בַּחֲצֹצְרֹת עַל עֹלֹתֵיכֶם וְעַל זִבְחֵי שַׁלְמֵיכֶם וְהָיוּ לָכֶם לְזִכָּרוֹן לִפְנֵי אֱלֹהֵיכֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ קוֹל שׁוֹפָר וּמַאֲזִין תְּרוּעָה וְאֵין דּוֹמֶה לָךְ: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה שׁוֹמֵעַ קוֹל תְּרוּעַת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים:

ותוקעים גם כאן תשר״ת תש״ת תר״ת

רְצֵה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל · וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה · וְהָשֵׁב הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם הַטּוֹב כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא־תַמּוּ חֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל־בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ וְנָשׁוּב אֵלֶיךָ לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנוּ מוֹדִים לָךְ · בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

וְעַל־כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל־בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

וְכֹל־הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ שִׁמְךָ הַגָּדוֹל לְעוֹלָם כִּי טוֹב הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה הָאֵל הַטּוֹב: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

ס) במדבר י׳.

אלהינו

לש״ץ אלהינו ואלהי אבותינו ברכנו בברכה המשלשת בתורה הכתובה על־ידי משה עבדך האמורה מפי אהרן ובניו כהנים עם קדושך כאמור: יברכך יהוה וישמרך: אמן יאר יהוה׀ פניו אליך ויחנך: אמן ישא יהוה׀ פניו אליך וישם לך שלום: אמן

שים שלום טובה וברכה חיים חן וחסד ורחמים עלינו ועל־כל־ישראל עמך ברכנו אבינו כלנו כאחד באור פניך כי באור פניך נתת לנו יהוה אלהינו תורת חיים ואהבת חסד וצדקה וברכה ורחמים וחיים ושלום וטוב בעיניך לברך את־עמך ישראל בכל־עת ובכל־שעה בשלומך:

ובספר חיים ברכה ושלום ופרנסה טובה ישועה ונחמה וגזרות טובות נזכר ונכתב לפניך אנחנו וכל־עמך בית ישראל לחיים טובים ולשלום:

ברוך אתה יהוה המברך את־עמו ישראל בשלום:

יהיו לרצון׀ אמרי־פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגאלי: לש״ץ לחש

אלהי נצור לשוני מרע ושפתי מדבר מרמה ולמקללי נפשי תדום ונפשי כעפר לכל תהיה פתח לבי בתורתך ובמצותיך תרדוף נפשי וכל־החושבים עלי רעה מהרה הפר עצתם וקלקל מחשבתם: יהיו כמץ לפני־רוח ומלאך יהוה דחה: למען יחלצון ידידיך הושיעה ימינך ועננו: עשה למען שמך עשה למען ימינך עשה למען תורתך עשה למען קדשתך: יהיו לרצון׀ אמרי־פי והגיון לבי לפניך יהוה צורי וגאלי: עשה השלום במרומיו הוא יעשה שלום עלינו ועל כל־ישראל ואמרו אמן: יהי רצון וכו׳

קבלה בשם הרוקח כשהחזן אומר כאן אלהינו אין עוד יאמרו הקהל פסוקים אלו:

אתה הראת לדעת כי יהוה הוא האלהים אין עוד מלבדו: שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה׀ אחד: הן ליהוה אלהיך השמים ושמי השמים הארץ וכל־אשר בה: כי יהוה אלהיכם הוא אלהי האלהים ואדני האדנים האל הגדל הגבור והנורא אשר לא ישא פנים ולא יקח שחד: כי שם יהוה אקרא הבו גדל לאלהינו: יהי שם יהוה מברך מעתה ועד עולם:

כה״ס ורוב״ל בנוסף קודם שאומר הש״ץ וכתוב אומרים א״מ:

אבינו מלכנו זכור רחמיך וכבוש כעסך וכלה דבר וחרב ורעב ושבי. ומשחית ועון ומגפה ופגע רע וכל־

מחלה

א) דברים ד לה. ב) שם ו ד. ג) שם י יד. ד) שם י יז. ה) שם לב ג. ו) תהלים קיג ב.

מַחֲלָה וְכָל־תַּקָּלָה וְכָל־קְטָטָה וְכָל־מִינֵי פּוּרְעָנִיּוֹת וְכָל־גְּזֵרָה רָעָה
וְשִׂנְאַת חִנָּם מֵעָלֵינוּ וּמֵעַל כָּל־בְּנֵי בְרִיתֶךָ : וכתוב וכו׳ ·

בר״ה וי״כ במוסף בחזרת הש״ץ אומרים בספר חיים בנוסח זה :

וּבְסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה יְשׁוּעָה וְנֶחָמָה וּגְזֵרוֹת
טוֹבוֹת נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל
לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם : וְנֶאֱמַר כִּי בִי יִרְבּוּ יָמֶיךָ וְיוֹסִיפוּ לְךָ שְׁנוֹת
חַיִּים : לְחַיִּים טוֹבִים תִּכְתְּבֵנוּ אֱלֹהִים חַיִּים כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים ·
כַּכָּתוּב וְאַתֶּם הַדְּבֵקִים בַּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כֻּלְּכֶם הַיּוֹם :

נקדים שלם קודם תתקבל תוקעין תשר״ת תש״ת תר״ת

סדר תשליך

אחר מנחה יום א׳ דר״ה קודם שקיעת החמה טוב לילך מחוץ לעיר אל נהר המים או מעין כי מים מורים על החסדים וגם דגים רומזים על עינא פקיחא ויאמר י״ג מדות שבפסוקים מי אל כמוך שהם כנגד י״ג מדות ה׳ ה׳ אל רחום וגו׳ ויכוין בכל מדה אל מדה אחת שבפסוק ה׳ ה׳ אל רחום וגו׳ ולא יאמרם · ואחר כך מן המצר ·וגו׳ והם כנגד ט׳ מדות ה׳ ארך אפים וגו׳ :

(יהוה יהוה אל · רחום · וחנון · ארך)
א מִי אֵל כָּמוֹךָ ב נֹשֵׂא עָוֹן ג וְעֹבֵר עַל פֶּשַׁע ד לִשְׁאֵרִית
(אפים · ורב חסד)
נַחֲלָתוֹ ה לֹא הֶחֱזִיק לָעַד אַפּוֹ ו כִּי חָפֵץ חֶסֶד הוּא :
(ואמת: · נוצר חסד · לאלפים)
ז יָשׁוּב יְרַחֲמֵנוּ ח יִכְבֹּשׁ עֲוֹנֹתֵינוּ ט וְתַשְׁלִיךְ בִּמְצֻלוֹת יָם
(נושא עון · ופשע)
כָּל־חַטֹּאתָם : י תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב יא חֶסֶד לְאַבְרָהָם יב אֲשֶׁר
(ונקה: · וחטאה · יהוה ארך)
נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתֵינוּ יג מִימֵי קֶדֶם : א מִן־הַמֵּצַר קָרָאתִי יָּהּ
(אפים · ורב חסד · נושא עון · ופשע)
ב עָנָנִי בַמֶּרְחָב יָהּ : ג יְהוָה לִי ד לֹא אִירָא ה מַה־יַּעֲשֶׂה לִי אָדָם :
(ונקה · לא ינקה · פוקד עון אבות על בנים)
ו יְהוָה לִי בְּעֹזְרָי ז וַאֲנִי אֶרְאֶה בְשֹׂנְאָי : ח טוֹב לַחֲסוֹת בַּיהוָה
(על שלשים ועל רבעים:)
מִבְּטֹחַ בָּאָדָם : ט טוֹב לַחֲסוֹת בַּיהוָה מִבְּטֹחַ בִּנְדִיבִים :

ויאמר מזמור רננו צדיקים ואח״כ יאמר :

לֹא־יָרֵעוּ וְלֹא־יַשְׁחִיתוּ בְּכָל־הַר קָדְשִׁי כִּי מָלְאָה הָאָרֶץ דֵּעָה
אֶת־יְהוָה כַּמַּיִם לַיָּם מְכַסִּים :

יהי

א) משלי ט יא. ב) דברים ד ד. ג) שמות לד ו. ד) שם לד ז. ה) במדבר יד יח. ו) מיכה ז יח. ז) שם ז יט ו
ח) שם ז כ. א) תהלים קיח ה. ב) שם ו. ג) שם ז. ד) שם ח. ה) שם ט. ו) ישעיה יא ט.

סדר תשליך

יְהִי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו אל עליון מוכתר בי"ג מדות מכילן דרחמי שתהא שעה זו עת רצון לפניך קריאת י"ג מכילין דרחמי שבפסוקי מי אל כמוך המכוונים אל י"ג מדות אל רחום וחנון אשר קראנו לפניך כאלו השגנו כל הסודות וצירופי שמות הקדושים היוצאים מהם וזיווגי מדותיהן אשר אחת באחת יגשו להמתיק את הדינין הקיפין · ובכן תשליך במצולות ים כל חטאתינו ותשפיע עלינו שפע ישועה ורחמים מהן · וזכרנו לחיים מלך חפץ בחיים וכתבנו בספר החיים למענך אלהים חיים ונזכה להשובה עילאה כי ימינך פשוטה לקבל שבים וקרע רוע גזר דיננו ויקראו לפניך זכיותינו ותאריך אפך עלינו לטובה אמן : יהיו לרצון וכו׳

סדר כפרות

בעיה"כ מנהג לשחוט תרנגול לבן הנקרא גבר ושוחטים אותו באשמורת הבוקר אחר סליחות כי אז חוט של חסד גובר בעולם ואנו שוחטין אותו להכניע הגבורות ומוליכין ממנו דמו כדי להמתיק ונקרא כפרה כמו שעיר המשתלח ויהיו הכפרות כפי חשבון בני אדם שבבית זכר לזכר נקבה לנקבה ולמעוברת שוחט ג׳ אח׳ בשבילה וזכר ונקבה בשביל ספק הולד :

ויאמר ג"פ בני אדם :

בְּנֵי אָדָם · יֹשְׁבֵי חֹשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת אֲסִירֵי עֳנִי וּבַרְזֶל : יוֹצִיאֵם מֵחֹשֶׁךְ וְצַלְמָוֶת וּמוֹסְרוֹתֵיהֶם יְנַתֵּק : אֱוִלִים מִדֶּרֶךְ פִּשְׁעָם וּמֵעֲוֺנֹתֵיהֶם יִתְעַנּוּ : כָּל־אֹכֶל תְּתַעֵב נַפְשָׁם וַיַּגִּיעוּ עַד־שַׁעֲרֵי מָוֶת : וַיִּזְעֲקוּ אֶל־יְהֹוָה בַּצַּר לָהֶם מִמְּצֻקוֹתֵיהֶם יוֹשִׁיעֵם : יִשְׁלַח דְּבָרוֹ וְיִרְפָּאֵם וִימַלֵּט מִשְּׁחִיתוֹתָם : יוֹדוּ לַיהֹוָה חַסְדּוֹ וְנִפְלְאוֹתָיו לִבְנֵי אָדָם : אִם־יֵשׁ עָלָיו מַלְאָךְ מֵלִיץ אֶחָד מִנִּי־אָלֶף לְהַגִּיד לְאָדָם יָשְׁרוֹ : וַיְחֻנֶּנּוּ וַיֹּאמֶר פְּדָעֵהוּ מֵרֶדֶת שַׁחַת מָצָאתִי כֹפֶר :

זֶה חֲלִיפָתִי · זֶה תְּמוּרָתִי · זֶה כַּפָּרָתִי · זֶה הַתַּרְנְגוֹל יֵלֵךְ לְמִיתָה וַאֲנִי אֵלֵךְ לְחַיִּים טוֹבִים אֲרוּכִים וּלְשָׁלוֹם :

בערב יום הכפורים יש להרבות בתפלה ותחנה כמו שיעור ב׳ ימים ע"ל ויום הכפורים

מלקות ילק קודם מנחה ומנחה · במנין הספרים שמוליכין ליל יום הכפורים ואומרים עליהם כל נדרי כיון מצוה גדולה לקנות ספר ראשון ויאמר פסוק :

אוֹר זָרֻעַ לַצַּדִּיק וּלְיִשְׁרֵי לֵב שִׂמְחָה :

א) תהלים קז · ב) שם יד · ג) שם ח · ד) שם יח · ה) שם יט · ו) שם כ · ז) שם כא · ח) איוב לג כג · ט) שם כד · י) תהלים צז יא ·

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא · אֵל עֶלְיוֹן · גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים · קוֹנֵה הַכֹּל · וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:
זָכְרֵנוּ לְחַיִּים מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים:
מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מָגֵן אַבְרָהָם:
אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֶּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ מוֹרִיד הַטָּל:
מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֶּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר · מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:
מִי כָמוֹךָ אָב הָרַחֲמָן (במנחה שבת הָרַחֲמִים) זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים:
וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְחַיֶּה הַמֵּתִים:

בשחרית בחזרת הש"ץ

נַקְדִּישְׁךָ וְנַעֲרִיצְךָ כְּנֹעַם שִׂיחַ סוֹד שַׂרְפֵי קֹדֶשׁ הַמְשַׁלְּשִׁים לְךָ קְדֻשָּׁה כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר ·
קָדוֹשׁ | קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: אָז בְּקוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל אַדִּיר וְחָזָק מַשְׁמִיעִים קוֹל · מִתְנַשְּׂאִים לְעֻמַּת הַשְּׂרָפִים לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים: בָּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ: מִמְּקוֹמְךָ מַלְכֵּנוּ תוֹפִיעַ וְתִמְלוֹךְ עָלֵינוּ כִּי מְחַכִּים אֲנַחְנוּ לָךְ מָתַי תִּמְלוֹךְ בְּצִיּוֹן בְּקָרוֹב בְּיָמֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד: תִּשְׁכּוֹן תִּתְגַּדַּל וְתִתְקַדַּשׁ בְּתוֹךְ יְרוּשָׁלַיִם עִירְךָ לְדוֹר וָדוֹר וּלְנֵצַח נְצָחִים: וְעֵינֵינוּ תִרְאֶינָה מַלְכוּתֶךָ כַּדָּבָר הָאָמוּר בְּשִׁירֵי עֻזֶּךָ עַל יְדֵי דָוִד מְשִׁיחַ צִדְקֶךָ:
יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:
אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה:
לְדֹר וָדֹר הַמְלִיכוּ לָאֵל כִּי הוּא לְבַדּוֹ מָרוֹם וְקָדוֹשׁ:
וּבְכֵן יִתְקַדַּשׁ שִׁמְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ וְעַל מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ וְעַל מְכוֹנְךָ וְהֵיכָלֶךָ:

וּבְכֵן תֵּן פַּחְדְּךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל־מַעֲשֶׂיךָ · וְאֵימָתְךָ עַל כֹּל מַה־שֶּׁבָּרָאתָ · וְיִירָאוּךָ כָּל־הַמַּעֲשִׂים וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל־הַבְּרוּאִים · וְיֵעָשׂוּ כֻלָּם אֲגֻדָּה אֶחָת · לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם · שֶׁיָּדַעְנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשִּׁלְטָן לְפָנֶיךָ · עֹז בְּיָדְךָ וּגְבוּרָה בִּימִינֶךָ · וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כֹּל מַה־שֶּׁבָּרָאתָ :

וּבְכֵן תֵּן כָּבוֹד יְהוָה לְעַמֶּךָ תְּהִלָּה לִירֵאֶיךָ · וְתִקְוָה טוֹבָה לְדוֹרְשֶׁיךָ · וּפִתְחוֹן פֶּה לַמְיַחֲלִים לָךְ שִׂמְחָה לְאַרְצֶךָ · וְשָׂשׂוֹן לְעִירֶךָ · וּצְמִיחַת קֶרֶן לְדָוִד עַבְדֶּךָ וַעֲרִיכַת נֵר לְבֶן־יִשַׁי מְשִׁיחֶךָ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ :

וּבְכֵן צַדִּיקִים יִרְאוּ וְיִשְׂמָחוּ · וִישָׁרִים יַעֲלֹזוּ · וַחֲסִידִים בְּרִנָּה יָגִילוּ · וְעוֹלָתָה תִּקְפָּץ־פִּיהָ וְהָרִשְׁעָה כֻלָּהּ כְּעָשָׁן תִּכְלֶה · כִּי תַעֲבִיר מֶמְשֶׁלֶת זָדוֹן מִן הָאָרֶץ :

וְתִמְלוֹךְ אַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְבַדֶּךָ · עַל כָּל־מַעֲשֶׂיךָ · בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ · וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ · כַּכָּתוּב בְּדִבְרֵי קָדְשֶׁךָ יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ :

קָדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ · וְאֵין אֱלוֹהַּ מִבַּלְעָדֶיךָ כַּכָּתוּב וַיִּגְבַּהּ יְהוָה צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט וְהָאֵל הַקָּדוֹשׁ נִקְדַּשׁ בִּצְדָקָה : בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ :

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים · אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ · וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל־הַלְּשׁוֹנוֹת וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ · וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ :

וַתִּתֶּן־לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת־יוֹם (השבת הזה ואת יום) הַכִּפֻּרִים הַזֶּה אֶת־יוֹם סְלִיחַת הֶעָוֹן הַזֶּה אֶת־יוֹם מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה (לקדושה ולמנוחה) לִמְחִילָה וְלִסְלִיחָה

ולכפרה

[ג]לְכַפָּרָה וְלִמְחָל־בּוֹ אֶת־כָּל־עֲוֹנוֹתֵינוּ (באהבה) מִקְרָא קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם׃

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ יַעֲלֶה וְיָבֹא · וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה · וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר · זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ · וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ · וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן־דָּוִד עַבְדֶּךָ · וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ · וְזִכְרוֹן כָּל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ לִפְלֵיטָה לְטוֹבָה · לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים וּלְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם · בְּיוֹם (בשבת השבת הזה וביום) הַכִּפֻּרִים הַזֶּה בְּיוֹם סְלִיחַת הֶעָוֹן הַזֶּה · בְּיוֹם מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה · זָכְרֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה · וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה · וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים טוֹבִים · וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְחָנֵּנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ · כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה׃

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מְחוֹל | לַעֲוֹנוֹתֵינוּ בְּיוֹם (הַשַּׁבָּת הַזֶּה וּבְיוֹם) הַכִּפֻּרִים הַזֶּה בְּיוֹם סְלִיחַת הֶעָוֹן הַזֶּה בְּיוֹם מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה מְחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטֹּאתֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ כָּאָמוּר׃ [א]אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מֹחֶה פְשָׁעֶיךָ לְמַעֲנִי וְחַטֹּאתֶיךָ לֹא־אֶזְכֹּר׃ [ב]וְנֶאֱמַר מָחִיתִי כָעָב פְּשָׁעֶיךָ וְכֶעָנָן חַטֹּאותֶיךָ שׁוּבָה אֵלַי כִּי גְאַלְתִּיךָ׃ [ג]וְנֶאֱמַר כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְהוָה תִּטְהָרוּ׃ (בשבת אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה נָא בִמְנוּחָתֵנוּ) קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ. וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמַּח נַפְשֵׁנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ (וְהַנְחִילֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ וְיָנוּחוּ (בָהּ) (בוֹ) (בָם) כָּל יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ) וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת. כִּי אַתָּה סָלְחָן לְיִשְׂרָאֵל. וּמָחֳלָן לְשִׁבְטֵי יְשֻׁרוּן בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר. וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לַעֲוֹנוֹתֵינוּ וְלַעֲוֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל וּמַעֲבִיר

א) ישעיה מג כה. ב) שם מד כב. ג) ויקרא טז ל.

אַשְׁמוֹתֵינוּ בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה מֶלֶךְ עַל כָּל־הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ הַשַּׁבָּת וְ יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַכִּפֻּרִים:

רְצֵה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל ׳ וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה ׳ וְהָשֵׁב הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ וְעַל

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל־בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ וְנָשׁוּב אֵלֶיךָ לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ ׳ בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם הַטּוֹב כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא־תַמּוּ חֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

וְעַל־כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד:

וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל־בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

וְכָל־הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ שִׁמְךָ הַגָּדוֹל לְעוֹלָם כִּי טוֹב הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה הָאֵל הַטּוֹב: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

לש״ץ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ בַבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל־יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁךָ כָּאָמוּר: יְבָרֶכְךָ יְהוָה וְיִשְׁמְרֶךָ: אמן יָאֵר יְהוָה ׀ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: אמן יִשָּׂא יְהוָה ׀ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם: אמן

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חַיִּים חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ:

וּבְסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה יְשׁוּעָה וְנֶחָמָה וּגְזֵרוֹת

טובות

טוֹבוֹת נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

יִהְיוּ לְרָצוֹן | אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ· תָּבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ וְאַל תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתֵנוּ שֶׁאֵין אָנוּ עַזֵּי פָנִים וּקְשֵׁי עֹרֶף לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטָאנוּ אֲבָל אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ חָטָאנוּ:

אָשַׁמְנוּ· בָּגַדְנוּ· גָּזַלְנוּ· דִּבַּרְנוּ דֹפִי: הֶעֱוִינוּ· וְהִרְשַׁעְנוּ· זַדְנוּ· חָמַסְנוּ· טָפַלְנוּ שֶׁקֶר: יָעַצְנוּ רָע· כִּזַּבְנוּ· לַצְנוּ· מָרַדְנוּ· נִאַצְנוּ· סָרַרְנוּ· עָוִינוּ· פָּשַׁעְנוּ· צָרַרְנוּ· קִשִּׁינוּ עֹרֶף: רָשַׁעְנוּ· שִׁחַתְנוּ· תִּעַבְנוּ· תָּעִינוּ· תִּעְתָּעְנוּ: סַרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁוָה לָנוּ: וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל הַבָּא עָלֵינוּ כִּי אֱמֶת עָשִׂיתָ וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ: מַה נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מָרוֹם· וּמַה נְּסַפֵּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים· הֲלֹא כָּל־הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִּגְלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ:

אַתָּה יוֹדֵעַ רָזֵי עוֹלָם וְתַעֲלוּמוֹת סִתְרֵי כָל־חָי: אַתָּה חוֹפֵשׂ כָּל חַדְרֵי בָטֶן וּבוֹחֵן כְּלָיוֹת וָלֵב· אֵין דָּבָר נֶעְלָם מִמֶּךָּ· וְאֵין נִסְתָּר מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ: וּבְכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתְּרַחֵם עָלֵינוּ וְתִמְחוֹל לָנוּ עַל כָּל־חַטֹּאתֵינוּ וּתְכַפֵּר לָנוּ עַל כָּל־עֲוֹנוֹתֵינוּ וְתִמְחוֹל וְתִסְלַח לָנוּ עַל כָּל־פְּשָׁעֵינוּ:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאֹנֶס וּבְרָצוֹן:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאִמּוּץ הַלֵּב:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּבְלִי דָעַת:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּבִטּוּי שְׂפָתָיִם:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגִלּוּי עֲרָיוֹת:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגָלוּי וּבַסָּתֶר:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּדַעַת וּבְמִרְמָה:

*) [illegible]

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּדִבּוּר פֶּה:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּהוֹנָאַת רֵעַ:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּהַרְהוֹר הַלֵּב:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּוְעִידַת זְנוּת:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּוִדּוּי פֶּה:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזִלְזוּל הוֹרִים וּמוֹרִים:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזָדוֹן וּבִשְׁגָגָה:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחֹזֶק יָד:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחִלּוּל הַשֵּׁם:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּטֻמְאַת שְׂפָתָיִם:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּטִפְשׁוּת פֶּה:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּיֵצֶר הָרָע:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּיוֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים:

וְעַל כֻּלָּם אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת · סְלַח־לָנוּ · מְחַל־לָנוּ · כַּפֶּר לָנוּ:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכַחַשׁ וּבְכָזָב:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכַפַּת־שֹׁחַד:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּלָצוֹן:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּלָשׁוֹן הָרָע:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּמַשָּׂא וּבְמַתָּן:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּמַאֲכָל וּבְמִשְׁתֶּה:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּנֶשֶׁךְ וּבְמַרְבִּית:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּנְטִיַּת גָּרוֹן:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׂיחַ שִׂפְתוֹתֵינוּ:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּסִקּוּר עָיִן:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּעֵינַיִם רָמוֹת:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּעַזּוּת מֵצַח:

וְעַל כֻּלָּם אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת ׃ סְלַח־לָנוּ ׃ מְחַל־לָנוּ ׃ כַּפֶּר לָנוּ ׃

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּפְרִיקַת־עוֹל ׃
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּפְלִילוּת ׃
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּצְדִיַּת־רֵעַ ׃
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּצָרוּת עָיִן ׃
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּקַלּוּת רֹאשׁ ׃
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּקַשְׁיוּת עֹרֶף ׃
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּרִיצַת רַגְלַיִם לְהָרַע ׃
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּרְכִילוּת ׃
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּשְׁבוּעַת שָׁוְא ׃
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׂנְאַת חִנָּם ׃
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּתְשׂוּמֶת־יָד ׃
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּתִמְהוֹן לֵבָב ׃

וְעַל כֻּלָּם אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת ׃ סְלַח־לָנוּ ׃ מְחַל־לָנוּ ׃ כַּפֶּר לָנוּ ׃

וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם עוֹלָה ׃
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם חַטָּאת ׃
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם קָרְבָּן עוֹלֶה וְיוֹרֵד ׃
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם אָשָׁם וַדַּאי וְתָלוּי ׃
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם מַכַּת מַרְדּוּת ׃
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם מַלְקוּת אַרְבָּעִים ׃
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם מִיתָה בִּידֵי שָׁמָיִם ׃
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם כָּרֵת וַעֲרִירִי ׃
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם אַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין ׃

סְקִילָה שְׂרֵפָה הֶרֶג וְחֶנֶק ׃ עַל מִצְוַת עֲשֵׂה וְעַל מִצְוַת לֹא תַעֲשֶׂה בֵּין שֶׁיֵּשׁ בָּהֶן קוּם עֲשֵׂה ׃ וּבֵין שֶׁאֵין בָּהֶן קוּם עֲשֵׂה ׃

את

אֶת־הַגְּלוּיִם לָנוּ • וְאֶת־שֶׁאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ • אֶת־הַגְּלוּיִם לָנוּ כְּבָר
אֲמַרְנוּם לְפָנֶיךָ וְהוֹדִינוּ לְךָ עֲלֵיהֶם • וְאֶת שֶׁאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ לְפָנֶיךָ
הֵם גְּלוּיִם וִידוּעִים כַּדָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר הַנִּסְתָּרֹת לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהַנִּגְלֹת
לָנוּ וּלְבָנֵינוּ עַד עוֹלָם לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת • כִּי
אַתָּה סָלְחָן לְיִשְׂרָאֵל וּמָחֳלָן לְשִׁבְטֵי יְשֻׁרוּן בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר
וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ:

אֱלֹהַי עַד שֶׁלֹּא נוֹצַרְתִּי אֵינִי כְדַאי • וְעַכְשָׁו שֶׁנּוֹצַרְתִּי כְּאִלּוּ לֹא
נוֹצַרְתִּי • עָפָר אֲנִי בְּחַיַּי קַל וָחוֹמֶר בְּמִיתָתִי • הֲרֵי אֲנִי
לְפָנֶיךָ כִּכְלִי מָלֵא בוּשָׁה וּכְלִמָּה • יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהַי
וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁלֹּא אֶחֱטָא עוֹד וּמַה־שֶּׁחָטָאתִי לְפָנֶיךָ מְחוֹק
בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים אֲבָל לֹא עַל יְדֵי יִסּוּרִים וָחֳלָיִם רָעִים:

אֱלֹהַי נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם וְנַפְשִׁי
כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי וְכָל־
הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם: יִהְיוּ כְּמֹץ לִפְנֵי־
רוּחַ וּמַלְאַךְ יְהוָה דֹּחֶה: לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: עֲשֵׂה
לְמַעַן שְׁמֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ:
יִהְיוּ־לְרָצוֹן ׀ אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי: עֹשֶׂה הַשָּׁלוֹם
בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ
וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ:

א לְדָוִד מִזְמוֹר לַיהוָה הָאָרֶץ וּמְלוֹאָהּ תֵּבֵל וְיֹשְׁבֵי בָהּ: ב כִּי־
הוּא עַל־יַמִּים יְסָדָהּ וְעַל־נְהָרוֹת יְכוֹנְנֶהָ: ג מִי יַעֲלֶה
בְהַר יְהוָה וּמִי יָקוּם בִּמְקוֹם קָדְשׁוֹ: ד נְקִי כַפַּיִם וּבַר לֵבָב אֲשֶׁר
לֹא־נָשָׂא לַשָּׁוְא נַפְשִׁי וְלֹא נִשְׁבַּע לְמִרְמָה: ה יִשָּׂא בְרָכָה מֵאֵת
יְהוָה וּצְדָקָה מֵאֱלֹהֵי יִשְׁעוֹ: ו זֶה דּוֹר דֹּרְשָׁיו מְבַקְשֵׁי פָנֶיךָ יַעֲקֹב
סֶלָה: ז שְׂאוּ שְׁעָרִים ׀ רָאשֵׁיכֶם וְהִנָּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבוֹא
מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: ח מִי זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְהוָה עִזּוּז וְגִבּוֹר יְהוָה גִּבּוֹר
מִלְחָמָה: ט שְׂאוּ שְׁעָרִים ׀ רָאשֵׁיכֶם וּשְׂאוּ פִּתְחֵי עוֹלָם וְיָבֹא
מֶלֶךְ הַכָּבוֹד: י מִי הוּא זֶה מֶלֶךְ הַכָּבוֹד יְהוָה צְבָאוֹת הוּא מֶלֶךְ
הַכָּבוֹד סֶלָה:

א) תהלים כד כד. ‏ⁱנפשו קרי. ‏ⁱⁱדורשיו קרי.

וטוב שלא לישן בליל יוה״כ אלא לעסוק בתורה · אחר ערבית יש לומר ד׳ מזמורים הראשונים שבתהלים כי יש בהם ש״י תיבות כמנין קרי ור״ת וס״ת מהמזמורים מנין קל״א כמנין סמא״ל כדי להנצל מקרי · וגם יכוין בהם יְהֹוָה בנקוד בְּרֵית :

א א אַשְׁרֵי הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא הָלַךְ בַּעֲצַת רְשָׁעִים וּבְדֶרֶךְ חַטָּאִים
לֹא עָמָד וּבְמוֹשַׁב לֵצִים לֹא יָשָׁב : ב כִּי אִם בְּתוֹרַת
יְהֹוָה חֶפְצוֹ וּבְתוֹרָתוֹ יֶהְגֶּה יוֹמָם וָלָיְלָה : ג וְהָיָה כְּעֵץ שָׁתוּל עַל
פַּלְגֵי מָיִם אֲשֶׁר פִּרְיוֹ יִתֵּן בְּעִתּוֹ וְעָלֵהוּ לֹא יִבּוֹל וְכֹל אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה
יַצְלִיחַ : ד לֹא כֵן הָרְשָׁעִים כִּי אִם כַּמֹּץ אֲשֶׁר תִּדְּפֶנּוּ רוּחַ : ה עַל
כֵּן לֹא יָקֻמוּ רְשָׁעִים בַּמִּשְׁפָּט וְחַטָּאִים בַּעֲדַת צַדִּיקִים : ו כִּי יוֹדֵעַ
יְהֹוָה דֶּרֶךְ צַדִּיקִים וְדֶרֶךְ רְשָׁעִים תֹּאבֵד :
ב א לָמָּה רָגְשׁוּ גוֹיִם וּלְאֻמִּים יֶהְגּוּ רִיק : ב יִתְיַצְּבוּ מַלְכֵי אֶרֶץ
וְרוֹזְנִים נוֹסְדוּ יָחַד עַל יְהֹוָה וְעַל מְשִׁיחוֹ : ג נְנַתְּקָה אֶת
מוֹסְרוֹתֵימוֹ וְנַשְׁלִיכָה מִמֶּנּוּ עֲבֹתֵימוֹ : ד יוֹשֵׁב בַּשָּׁמַיִם יִשְׂחָק אֲדֹנָי
יִלְעַג לָמוֹ : ה אָז יְדַבֵּר אֵלֵימוֹ בְאַפּוֹ וּבַחֲרוֹנוֹ יְבַהֲלֵמוֹ : ו וַאֲנִי נָסַכְתִּי
מַלְכִּי עַל צִיּוֹן הַר קָדְשִׁי : ז אֲסַפְּרָה אֶל חֹק יְהֹוָה אָמַר אֵלַי בְּנִי
אַתָּה אֲנִי הַיּוֹם יְלִדְתִּיךָ : ח שְׁאַל מִמֶּנִּי וְאֶתְּנָה גוֹיִם נַחֲלָתֶךָ וַאֲחֻזָּתְךָ
אַפְסֵי אָרֶץ : ט תְּרֹעֵם בְּשֵׁבֶט בַּרְזֶל כִּכְלִי יוֹצֵר תְּנַפְּצֵם : י וְעַתָּה
מְלָכִים הַשְׂכִּילוּ הִוָּסְרוּ שֹׁפְטֵי אָרֶץ : יא עִבְדוּ אֶת יְהֹוָה בְּיִרְאָה וְגִילוּ
בִּרְעָדָה : יב נַשְּׁקוּ בַר פֶּן יֶאֱנַף וְתֹאבְדוּ דֶרֶךְ כִּי יִבְעַר כִּמְעַט אַפּוֹ
אַשְׁרֵי כָּל חוֹסֵי בוֹ :
ג א מִזְמוֹר לְדָוִד בְּבָרְחוֹ מִפְּנֵי אַבְשָׁלוֹם בְּנוֹ : ב יְהֹוָה מָה רַבּוּ
צָרָי רַבִּים קָמִים עָלָי : ג רַבִּים אֹמְרִים לְנַפְשִׁי אֵין
יְשׁוּעָתָה לּוֹ בֵאלֹהִים סֶלָה : ד וְאַתָּה יְהֹוָה מָגֵן בַּעֲדִי כְּבוֹדִי וּמֵרִים
רֹאשִׁי : ה קוֹלִי אֶל יְהֹוָה אֶקְרָא וַיַּעֲנֵנִי מֵהַר קָדְשׁוֹ סֶלָה : ו אֲנִי
שָׁכַבְתִּי וָאִישָׁנָה הֱקִיצוֹתִי כִּי יְהֹוָה יִסְמְכֵנִי : ז לֹא אִירָא מֵרִבְבוֹת
עָם אֲשֶׁר סָבִיב שָׁתוּ עָלָי : ח קוּמָה יְהֹוָה הוֹשִׁיעֵנִי אֱלֹהַי כִּי
הִכִּיתָ אֶת כָּל אֹיְבַי לֶחִי שִׁנֵּי רְשָׁעִים שִׁבַּרְתָּ : ט לַיהֹוָה הַיְשׁוּעָה
עַל עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ סֶּלָה :
ד א לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹת מִזְמוֹר לְדָוִד : ב בְּקָרְאִי עֲנֵנִי אֱלֹהֵי צִדְקִי
בַּצָּר הִרְחַבְתָּ לִּי חָנֵּנִי וּשְׁמַע תְּפִלָּתִי : ג בְּנֵי אִישׁ

עַד מֶה כְבוֹדִי לִכְלִמָּה תֶּאֱהָבוּן רִיק תְּבַקְשׁוּ כָזָב סֶלָה: ד וּדְעוּ
כִּי הִפְלָה יְהוָה חָסִיד לוֹ יְהוָה יִשְׁמַע בְּקָרְאִי אֵלָיו: ה רִגְזוּ וְאַל
תֶּחֱטָאוּ אִמְרוּ בִלְבַבְכֶם עַל מִשְׁכַּבְכֶם וְדֹמּוּ סֶלָה: ו זִבְחוּ זִבְחֵי
צֶדֶק וּבִטְחוּ אֶל יְהוָה: ז רַבִּים אֹמְרִים מִי יַרְאֵנוּ טוֹב נְסָה עָלֵינוּ
אוֹר פָּנֶיךָ יְהוָה: ח נָתַתָּה שִׂמְחָה בְלִבִּי מֵעֵת דְּגָנָם וְתִירוֹשָׁם
רָבּוּ: ט בְּשָׁלוֹם יַחְדָּו אֶשְׁכְּבָה וְאִישָׁן כִּי אַתָּה יְהוָה לְבָדָד
לָבֶטַח תּוֹשִׁיבֵנִי:

במקרית כבעת סוגלת ס"ת קודם בריך שמיה אומרים י"ג מדות רבש"ע

מוּסַף לְיוֹם כִּפּוּר

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא· אֵל עֶלְיוֹן· גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים· קוֹנֵה הַכֹּל· וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים:

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ מוֹרִיד הַטָּל:

מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר· מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

מִי כָמוֹךָ אָב הָרַחֲמִים זוֹכֵר יְצוּרָיו לַחַיִּים בְּרַחֲמִים:

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

בחזרת הש"ץ אומרים קדושת כתר כמו במוסף של שבת:

כֶּתֶר יִתְּנוּ לְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מַלְאָכִים הֲמוֹנֵי מַעְלָה וְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל קְבוּצֵי מַטָּה יַחַד כֻּלָּם קְדֻשָּׁה לְךָ יְשַׁלֵּשׁוּ כַּכָּתוּב עַל־יַד נְבִיאֶךָ וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר: קָדוֹשׁ׀ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: כְּבוֹדוֹ מָלֵא עוֹלָם מְשָׁרְתָיו שׁוֹאֲלִים זֶה לָזֶה אַיֵּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים:

בָּרוּךְ כְּבוֹד־יְהֹוָה מִמְּקוֹמוֹ: מִמְּקוֹמוֹ הוּא יִפֶן בְּרַחֲמָיו לְעַמּוֹ הַמְיַחֲדִים שְׁמוֹ עֶרֶב וָבֹקֶר בְּכָל־יוֹם תָּמִיד פַּעֲמַיִם בְּאַהֲבָה שְׁמַע אוֹמְרִים: שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ יְהֹוָה׀ אֶחָד: הוּא אֱלֹהֵינוּ הוּא אָבִינוּ הוּא מַלְכֵּנוּ הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ הוּא יוֹשִׁיעֵנוּ וְיִגְאָלֵנוּ שֵׁנִית בְּקָרוֹב וְיַשְׁמִיעֵנוּ בְּרַחֲמָיו לְעֵינֵי כָּל־חַי לֵאמֹר הֵן גָּאַלְתִּי אֶתְכֶם אַחֲרִית כְּבְרֵאשִׁית לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהֹוָה אֱלֹהֵיכֶם: וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר: יִמְלֹךְ יְהֹוָה׀ לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה:
לְדֹר וָדֹר הַמְלִיכוּ לָאֵל כִּי הוּא לְבַדּוֹ מָרוֹם וְקָדוֹשׁ:

וּבְכֵן יִתְקַדַּשׁ שִׁמְךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ וְעַל מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ וְעַל מְכוֹנְךָ וְהֵיכָלֶךָ:

וּבְכֵן תֵּן פַּחְדְּךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל־מַעֲשֶׂיךָ · וְאֵימָתְךָ עַל כֹּל מַה־שֶּׁבָּרָאתָ · וְיִירָאוּךָ כָּל־הַמַּעֲשִׂים וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל־הַבְּרוּאִים · וְיֵעָשׂוּ כֻלָּם אֲגֻדָּה אֶחָת · לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם · שֶׁיָּדַעְנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשָּׁלְטָן לְפָנֶיךָ · עֹז בְּיָדְךָ וּגְבוּרָה בִּימִינֶךָ · וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כֹּל מַה־שֶּׁבָּרָאתָ:

וּבְכֵן תֵּן כָּבוֹד יְהֹוָה לְעַמֶּךָ תְּהִלָּה לִירֵאֶיךָ · וְתִקְוָה טוֹבָה לְדוֹרְשֶׁיךָ · וּפִתְחוֹן פֶּה לַמְיַחֲלִים לָךְ שִׂמְחָה לְאַרְצֶךָ · וְשָׂשׂוֹן לְעִירֶךָ · וּצְמִיחַת קֶרֶן לְדָוִד עַבְדֶּךָ וַעֲרִיכַת נֵר לְבֶן־יִשַׁי מְשִׁיחֶךָ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ:

וּבְכֵן צַדִּיקִים יִרְאוּ וְיִשְׂמָחוּ · וִישָׁרִים יַעֲלֹזוּ · וַחֲסִידִים בְּרִנָּה יָגִילוּ · וְעוֹלָתָה תִּקְפָּץ־פִּיהָ וְהָרִשְׁעָה כֻלָּהּ כֶּעָשָׁן תִּכְלֶה · כִּי תַעֲבִיר מֶמְשֶׁלֶת זָדוֹן מִן הָאָרֶץ:

וְתִמְלוֹךְ אַתָּה הוּא יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ לְבַדֶּךָ · עַל כָּל־מַעֲשֶׂיךָ · בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ · וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ · כַּכָּתוּב בְּדִבְרֵי קָדְשֶׁךָ יִמְלֹךְ יְהֹוָה לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

קָדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ · וְאֵין אֱלוֹהַּ מִבַּלְעָדֶיךָ · כַּכָּתוּב וַיִּגְבַּהּ
יְהוָה צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט וְהָאֵל־הַקָּדוֹשׁ נִקְדַּשׁ בִּצְדָקָה :
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ :

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים · אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ
בָּנוּ · וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל־הַלְּשׁוֹנוֹת וְקִדַּשְׁתָּנוּ
בְּמִצְוֹתֶיךָ · וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל
וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ :

וַתִּתֶּן־לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת־יוֹם (השבת הזה ואת יום)
הַכִּפֻּרִים הַזֶּה אֶת־יוֹם סְלִיחַת הֶעָוֹן הַזֶּה אֶת־
יוֹם מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה (לקדושה ולמנוחה) לִמְחִילָה וְלִסְלִיחָה
וּלְכַפָּרָה וְלִמְחָל־בּוֹ אֶת־כָּל־עֲוֹנוֹתֵינוּ (באהבה) מִקְרָא
קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם :

וּמִפְּנֵי חֲטָאֵינוּ גָּלִינוּ מֵאַרְצֵנוּ וְנִתְרַחַקְנוּ מֵעַל
אַדְמָתֵנוּ · וְאֵין אֲנוּ יְכוֹלִים לַעֲשׂוֹת חוֹבוֹתֵינוּ
בְּבֵית בְּחִירָתֶךָ · בַּבַּיִת הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ · שֶׁנִּקְרָא שִׁמְךָ
עָלָיו · מִפְּנֵי הַיָּד שֶׁנִּשְׁתַּלְּחָה בְּמִקְדָּשֶׁךָ : יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ · מֶלֶךְ רַחֲמָן שֶׁתָּשׁוּב וּתְרַחֵם
עָלֵינוּ וְעַל מִקְדָּשְׁךָ בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים וְתִבְנֵהוּ מְהֵרָה
וּתְגַדֵּל כְּבוֹדוֹ : אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ אֱלֹהֵינוּ גַּלֵּה כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ
עָלֵינוּ מְהֵרָה · וְהוֹפַע וְהִנָּשֵׂא עָלֵינוּ לְעֵינֵי כָּל־חַי · וְקָרֵב
פְּזוּרֵינוּ מִבֵּין הַגּוֹיִם וּנְפוּצוֹתֵינוּ כַּנֵּס מִיַּרְכְּתֵי אָרֶץ ·
וַהֲבִיאֵנוּ לְצִיּוֹן עִירְךָ בְּרִנָּה · וְלִירוּשָׁלַיִם בֵּית מִקְדָּשְׁךָ
בְּשִׂמְחַת עוֹלָם · וְשָׁם נַעֲשֶׂה לְפָנֶיךָ אֶת־קָרְבְּנוֹת
חוֹבוֹתֵינוּ תְּמִידִים כְּסִדְרָם וּמוּסָפִים כְּהִלְכָתָם · וְאֶת

מוּסַף וְאֶת מוּסְפֵי יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְ יוֹם הַכִּפֻּרִים הַזֶּה יוֹם סְלִיחַת הֶעָוֹן הַזֶּה יוֹם מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה נַעֲשֶׂה וְנַקְרִיב לְפָנֶיךָ בְּאַהֲבָה כְּמִצְוַת רְצוֹנֶךָ · כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ עָלֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ כָּאָמוּר׃

בשבת
וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי־כְבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ׃ עֹלַת שַׁבַּת בְּשַׁבַּתּוֹ עַל־עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ׃

וּבֶעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם וְעִנִּיתֶם אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם כָּל־מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ׃ וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה לַיהוָה רֵיחַ נִיחֹחַ פַּר בֶּן־בָּקָר אֶחָד אַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם׃

וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כִּמְדֻבָּר · שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר · וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל · וְעִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ · וְיַיִן כְּנִסְכּוֹ וּשְׁנֵי שְׂעִירִים לְכַפֵּר וּשְׁנֵי תְמִידִים כְּהִלְכָתָם׃ מִלְּבַד חַטַּאת הַכִּפֻּרִים וְעֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכֵּיהֶם׃

בשבת
יִשְׂמְחוּ בְמַלְכוּתְךָ שׁוֹמְרֵי שַׁבָּת וְקוֹרְאֵי עֹנֶג עַם מְקַדְּשֵׁי שְׁבִיעִי · כֻּלָּם יִשְׂבְּעוּ וְיִתְעַנְּגוּ מִטּוּבֶךָ וּבַשְּׁבִיעִי רָצִיתָ־בּוֹ וְקִדַּשְׁתּוֹ · חֶמְדַּת יָמִים אוֹתוֹ קָרָאתָ · זֵכֶר לְמַעֲשֵׂה בְרֵאשִׁית׃

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מְחוֹל | לַעֲוֹנוֹתֵינוּ בְּיוֹם (הַשַּׁבָּת הַזֶּה וּבְיוֹם) הַכִּפֻּרִים הַזֶּה בְּיוֹם סְלִיחַת הֶעָוֹן הַזֶּה בְּיוֹם מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה מְחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטֹּאתֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ כָּאָמוּר׃ אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מֹחֶה פְשָׁעֶיךָ לְמַעֲנִי וְחַטֹּאתֶיךָ לֹא־אֶזְכֹּר׃ וְנֶאֱמַר מָחִיתִי כָעָב פְּשָׁעֶיךָ וְכֶעָנָן חַטֹּאתֶיךָ שׁוּבָה אֵלַי כִּי גְאַלְתִּיךָ׃ וְנֶאֱמַר כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְהוָה תִּטְהָרוּ׃ (בשבת אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה נָא בִמְנוּחָתֵנוּ) קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ · וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ

שבענו

רי״ח

א) במדבר כט ז. ב) שם שם ח. ג) שם שם יא.

שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמַּח נַפְשֵׁנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ (וְהַנְחִילֵנוּ יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ וְיָנוּחוּ בוֹ כָּל־יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ)
וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת · כִּי אַתָּה סָלְחָן לְיִשְׂרָאֵל ·
וּמָחֳלָן לְשִׁבְטֵי יְשֻׁרוּן בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר · וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין
לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מֶלֶךְ מוֹחֵל
וְסוֹלֵחַ לַעֲוֹנוֹתֵינוּ וְלַעֲוֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל וּמַעֲבִיר
אַשְׁמוֹתֵינוּ בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה מֶלֶךְ עַל כָּל־הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ
הַשַּׁבָּת וְ יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַכִּפֻּרִים:

רְצֵה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל · וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה · וְהָשֵׁב הָעֲבוֹדָה
לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי
לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמַּחֲזִיר
שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ
לְעוֹלָם וָעֶד צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ
אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדֶה לְּךָ
וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים
בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ
וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ וְעַל
נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם הַטּוֹב כִּי לֹא־כָלוּ
רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא־תַמּוּ חֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל־בָּשָׂר
יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת
לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ
וְקִיַּמְתָּנוּ כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ
לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ וְנָשׁוּב אֵלֶיךָ לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ
וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם עַל
שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ · בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

וְעַל־כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד

וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל־בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

וְכָל־הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ שִׁמְךָ הַגָּדוֹל לְעוֹלָם כִּי טוֹב הָאֵל
יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה הָאֵל הַטּוֹב: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַטּוֹב
שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

לש״ץ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ בַבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה
עַל־יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם

קְדוֹשֶׁךָ כָּאָמוּר: יְבָרֶכְךָ יְהוָה וְיִשְׁמְרֶךָ: אמן יָאֵר יְהוָה ׀ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: אמן
יִשָּׂא יְהוָה ׀ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם: אמן

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חַיִּים חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ:

וּבְסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה יְשׁוּעָה וְנֶחָמָה וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

יִהְיוּ לְרָצוֹן ׀ אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ · תָּבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ וְאַל תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתֵנוּ שֶׁאֵין אָנוּ עַזֵּי פָנִים וּקְשֵׁי עֹרֶף לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטָאנוּ אֲבָל אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ חָטָאנוּ:

אָשַׁמְנוּ · בָּגַדְנוּ · גָּזַלְנוּ · דִּבַּרְנוּ דֹפִי: הֶעֱוִינוּ · וְהִרְשַׁעְנוּ · זַדְנוּ · חָמַסְנוּ · טָפַלְנוּ שֶׁקֶר: יָעַצְנוּ רָע · כִּזַּבְנוּ · לַצְנוּ · מָרַדְנוּ · נִאַצְנוּ · סָרַרְנוּ · עָוִינוּ · פָּשַׁעְנוּ · צָרַרְנוּ · קִשִּׁינוּ עֹרֶף: רָשַׁעְנוּ · שִׁחַתְנוּ · תִּעַבְנוּ · תָּעִינוּ · תִּעְתָּעְנוּ: סַרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁוָה לָנוּ: וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל־הַבָּא עָלֵינוּ כִּי אֱמֶת עָשִׂיתָ וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ: מַה נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מָרוֹם · וּמַה נְּסַפֵּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים · הֲלֹא כָּל־הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִּגְלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ:

אַתָּה יוֹדֵעַ רָזֵי עוֹלָם וְתַעֲלוּמוֹת סִתְרֵי כָּל־חָי: אַתָּה חוֹפֵשׂ כָּל חַדְרֵי בָטֶן וּבוֹחֵן כְּלָיוֹת וָלֵב · אֵין דָּבָר נֶעְלָם מִמֶּךָּ · וְאֵין נִסְתָּר מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ: וּבְכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתְּרַחֵם עָלֵינוּ וְתִמְחוֹל לָנוּ עַל כָּל־חַטֹּאתֵינוּ וּתְכַפֵּר לָנוּ עַל כָּל־עֲוֹנוֹתֵינוּ וְתִמְחוֹל וְתִסְלַח לָנוּ עַל כָּל־פְּשָׁעֵינוּ:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאֹנֶס וּבְרָצוֹן:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּאִמּוּץ הַלֵּב:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּבְלִי דָעַת:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּבִטּוּי שְׂפָתָיִם:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגִלּוּי עֲרָיוֹת:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּגָלוּי וּבַסָּתֶר:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּדַעַת וּבְמִרְמָה:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּדִבּוּר פֶּה:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּהוֹנָאַת רֵעַ:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּהַרְהוֹר הַלֵּב:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּוְעִידַת זְנוּת:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּוִדּוּי פֶּה:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזִלְזוּל הוֹרִים וּמוֹרִים:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּזָדוֹן וּבִשְׁגָגָה:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחֹזֶק־יָד:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּחִלּוּל הַשֵּׁם:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּטֻמְאַת שְׂפָתָיִם:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּטִפְשׁוּת פֶּה:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּיֵצֶר הָרָע:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּיוֹדְעִים וּבְלֹא יוֹדְעִים:

וְעַל כֻּלָּם אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת · סְלַח־לָנוּ · מְחַל־לָנוּ · כַּפֶּר לָנוּ:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכַחַשׁ וּבְכָזָב:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּכַפַּת־שׁוֹחַד:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּלָצוֹן:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּלָשׁוֹן הָרָע:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּמַשָּׂא וּבְמַתָּן:

וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּמַאֲכָל וּבְמִשְׁתֶּה:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּנֶשֶׁךְ וּבְמַרְבִּית:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּנְטִיַּת גָּרוֹן:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׂיחַ שִׂפְתוֹתֵינוּ:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּסִקּוּר עָיִן:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּעֵינַיִם רָמוֹת:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּעַזּוּת מֵצַח:

וְעַל כֻּלָּם אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת · סְלַח־לָנוּ · מְחַל־לָנוּ כַּפֶּר לָנוּ:

עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּפְרִיקַת־עֹל:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּפְלִילוּת:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּצְדִיַּת־רֵעַ:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּצָרוּת עָיִן:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּקַלּוּת רֹאשׁ:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּקַשְׁיוּת עֹרֶף:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּרִיצַת רַגְלַיִם לְהָרַע:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּרְכִילוּת:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּשְׁבוּעַת שָׁוְא:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּשִׂנְאַת חִנָּם:
עַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּתְשׂוּמֶת־יָד:
וְעַל חֵטְא שֶׁחָטָאנוּ לְפָנֶיךָ בְּתִמְהוֹן לֵבָב:

וְעַל כֻּלָּם אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת · סְלַח־לָנוּ · מְחַל־לָנוּ כַּפֶּר לָנוּ:

וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם עוֹלָה:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם חַטָּאת:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם קָרְבָּן עוֹלֶה וְיוֹרֵד:

וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם אָשָׁם וַדַּאי וְתָלוּי:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם מַכַּת מַרְדּוּת:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם מַלְקוּת אַרְבָּעִים:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם מִיתָה בִּידֵי שָׁמָיִם:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם כָּרֵת וַעֲרִירִי:
וְעַל חֲטָאִים שֶׁאָנוּ חַיָּבִים עֲלֵיהֶם אַרְבַּע מִיתוֹת בֵּית דִּין:

סְקִילָה שְׂרֵפָה הֶרֶג וְחֶנֶק · עַל מִצְוַת עֲשֵׂה וְעַל מִצְוַת לֹא תַעֲשֶׂה · בֵּין שֶׁיֵּשׁ בָּהֶן קוּם עֲשֵׂה · וּבֵין שֶׁאֵין בָּהֶן קוּם עֲשֵׂה · אֶת־הַגְּלוּיִם לָנוּ · וְאֶת־שֶׁאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ · אֶת־הַגְּלוּיִם לָנוּ כְּבָר אֲמַרְנוּם לְפָנֶיךָ וְהוֹדִינוּ לְךָ עֲלֵיהֶם · וְאֶת שֶׁאֵינָם גְּלוּיִם לָנוּ לְפָנֶיךָ הֵם גְּלוּיִם וִידוּעִים כַּדָּבָר שֶׁנֶּאֱמַר הַנִּסְתָּרֹת לַיהוָה אֱלֹהֵינוּ וְהַנִּגְלֹת לָנוּ וּלְבָנֵינוּ עַד עוֹלָם לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת · כִּי אַתָּה סָלְחָן לְיִשְׂרָאֵל וּמָחֳלָן לְשִׁבְטֵי יְשֻׁרוּן בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ:

אֱלֹהַי עַד שֶׁלֹּא נוֹצַרְתִּי אֵינִי כְדַאי · וְעַכְשָׁו שֶׁנּוֹצַרְתִּי כְּאִלּוּ לֹא נוֹצַרְתִּי · עָפָר אֲנִי בְּחַיַּי קַל וָחוֹמֶר בְּמִיתָתִי · הֲרֵי אֲנִי לְפָנֶיךָ כִּכְלִי מָלֵא בוּשָׁה וּכְלִמָּה · יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁלֹּא אֶחֱטָא עוֹד וּמַה־שֶּׁחָטָאתִי לְפָנֶיךָ מְחוֹק בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים אֲבָל לֹא עַל יְדֵי יִסּוּרִים וָחֳלָיִם רָעִים:

אֱלֹהַי נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי וְכָל־הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם: יִהְיוּ כְּמֹץ לִפְנֵי־רוּחַ וּמַלְאַךְ יְהוָה דֹּחֶה: לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרִי וְגֹאֲלִי: עֹשֶׂה הַשָּׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ:

מיוסד ע״פ ה״ג

אַתָּה כּוֹנַנְתָּ עוֹלָם מֵרֹאשׁ יָסַדְתָּ תֵּבֵל וְהַכֹּל פָּעַלְתָּ וּבְרִיּוֹת בּוֹ
יָצַרְתָּ · בְּשׁוּרְךָ עוֹלָם תֹּהוּ וָבֹהוּ וְחֹשֶׁךְ עַל־פְּנֵי תְהוֹם גֵּרַשְׁתָּ
אֹפֶל וְהִצַּבְתָּ נֹגַהּ · גֹּלֶם תַּבְנִיתְךָ מִן־הָאֲדָמָה יָצַרְתָּ וְעַל עֵץ הַדַּעַת
אוֹתוֹ פָּקַדְתָּ · דִּרְכְּךָ זָנַח וְנִזְנַח מֵעֵדֶן וְלֹא כִלִּיתוֹ לְמַעַן אֶרֶךְ אַפֶּךָ ·
הִגְדַּלְתָּ פִּרְיוֹ וּבֵרַכְתָּ זַרְעוֹ וְהִפְרֵיתָם כְּטוּבְךָ וְהוֹשַׁבְתָּם שֶׁקֶט ·
וַיִּפְרְקוּ עֹל וַיֹּאמְרוּ לָאֵל סוּר מִמֶּנּוּ וַהֲסִירוֹתָ יָד כְּרֶגַע כֶּחָצִיר
אֻמְלָלוּ · זָכַרְתָּ בְּרִית לְתָמִים בְּדוֹרוֹ וּבִזְכוּתוֹ שַׂמְתָּ לְעוֹלָם שְׁאֵרִית ·
חֹק בְּרִית קֶשֶׁת לִמְעֻנּוֹ כָּרַתָּ וּבְאַהֲבַת נִיחוֹחוֹ בָּנָיו בֵּרַכְתָּ · טָעוּ
בְּעָשְׁרָם וַיִּבְנוּ מִגְדָּל וַיֹּאמְרוּ לְכוּ וְנַעֲלֶה וְנִבְקַע הָרָקִיעַ לְהִלָּחֶם בּוֹ ·
יָחִיד אָב הֲמוֹן פִּתְאוֹם כְּכוֹכָב זָרַח מֵאוּר כַּשְׂדִּים לְהָאִיר בַּחֹשֶׁךְ ·
כְּעֵסֶק הַפָּרַתְּ בְּשׁוּרְךָ פָּעֳלוֹ וּלְעֵת שֵׂיבָתוֹ לְבָבוֹ חָקַרְתָּ · לְוִיַּת חֵן
מִמֶּנּוּ הוֹצֵאתָ טָלֶה טָהוֹר מִכֶּבֶשׂ נִבְחָר · מִגִּזְעוֹ אִישׁ תָּם הוֹצֵאתָ
חָתוּם בִּבְרִיתְךָ מֵרֶחֶם לָקַח · נָתַתָּ לוֹ שְׁנֵים עָשָׂר שְׁבָטִים אֲהוּבֵי
עֶלְיוֹן עֲמוּסִים מִבֶּטֶן נִקְרָאוּ · שַׂמְתָּ עַל לֵוִי לִוְיַת חֵן וָחֶסֶד וּמִכָּל
אֶחָיו כֶּתֶר לוֹ עִטַּרְתָּ · עַמְרָם נִבְחַר מִזֶּרַע לֵוִי אַהֲרֹן קְדוֹשׁ יְהוָה
לְשָׁרֶתְךָ קִדַּשְׁתָּ · פֵּאַרְתּוֹ בְּבִגְדֵי שְׂרָד וּבְקָרְבְּנוֹתָיו הֵפֵר כַּעְסֶךָ ·
צִיץ וּמְעִיל הַחֹשֶׁן וְאֵפוֹד כְּתֹנֶת וּמִכְנְסֵי בַד מִצְנֶפֶת וְאַבְנֵט ·
קָרְבְּנוֹת פָּרִים וְעוֹלוֹת כְּבָשִׂים וּשְׁחִיטַת שְׂעִירִים וְנִיחוֹחַ אֵילִים ·
רֵיחַ קְטֹרֶת רוֹקַח מִרְקַחַת וּבְעוּר גֶּחָלִים וּזְרִיקַת דָּם וּסְפִירַת
יֹשֶׁר · שַׁוְעַת קְטֹרֶת וּתְפִלַּת אֱמֶת וּקְדֻשָּׁתוֹ מְכַפֵּר עֲוֹנוֹתֵינוּ ·
תּוֹכֶן בּוּץ וַעֲרִיכַת אֶבֶן מְתֹאָר בְּכֻלָּם כְּמַלְאַךְ מִיכָאֵל מְשָׁרֵת :

מיוסד ע״פ הסל״ק

הִתְבַּנְתָּ כָּל־אֵלֶּה לִכְבוֹד אַהֲרֹן כְּלֵי כַפָּרָה לְיִשְׂרָאֵל שַׂמְתּוֹ וְעַל
יַד סְלִיחַת הֶעָוֹן נְתַתּוֹ · תַּחַת אַהֲרֹן מִגִּזְעוֹ יַעֲמוֹד לְשָׁרֵת
לְפָנֶיךָ בְּיוֹם הַסְּלִיחָה · תּוֹרַת מַעֲשֶׂה וַעֲבוֹדַת הַיּוֹם שִׁבְעָה יָמִים
בִּזְבוּלֵנוּ יִלְמוֹד וּמַזִּין עָלָיו שְׁלִישִׁי וּשְׁבִיעִי · שְׁלוּמֵי זִקְנֵי עַם וְחַכְמֵי
אֶחָיו הַכֹּהֲנִים תָּמִיד יְסוֹבְבוּהוּ עַד בֹּא יוֹם הֶעָשׂוֹר וְאוֹמְרִים לוֹ ·

רְאֵה לִפְנֵי מִי אַתָּה נִכְנָס לְמָקוֹם אֵשׁ לַהֶבֶת שַׁלְהֶבֶת · קְהַל עֲדָתֵנוּ
עָלֶיךָ יִסְמֹכוּ וְעַל יָדְךָ תְּהֵא סְלִיחָתֵנוּ · צִוּוּהוּ וְהִרְגִּילוּהוּ עַד בֹּא
יוֹם הֶעָשׂוֹר כְּדֵי שֶׁיְּהֵא רָגִיל בָּעֲבוֹדָה · פֵּרְשׂוּ לוֹ סָדִין שֶׁל בּוּץ
בְּהַגִּיעַ עֵת שְׁחִיטַת כֶּבֶשׂ הַתָּמִיד לַעֲשׂוֹת מְחִיצָה בֵּינוֹ וּבֵין הָעָם ·
עָשָׂה מִצְוָה בְּאֵימָה וְיִרְאָה וּבוֹדֵק עַצְמוֹ מֵחוֹצְצֵי טְבִילָה · שָׂשׂ
עַל מִצְוָה לְקַיֵּם דָּתוֹ וּפָשַׁט בִּגְדֵי חוֹל וְיָרַד וְטָבַל וְעָלָה וְנִסְתַּפֵּג
כְּמוֹ שֶׁהֻזְהָר · נָתְנוּ לוֹ בִּגְדֵי זָהָב וְלָבַשׁ וְקִדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו מִקִּתּוֹן
שֶׁל זָהָב · מִיַּד מְקַבֵּל אֶת־כֶּבֶשׂ הַתָּמִיד וְשׁוֹחֵט בּוֹ רוֹב שְׁנַיִם
וּמֵנִיחַ לְאַחֵר לִגְמוֹר הַשְּׁחִיטָה וּמְקַבֵּל אֶת־הַדָּם וּזְרָקוֹ עַל הַמִּזְבֵּחַ
כְּמִצְוָתוֹ · לִפְנִים יִכָּנֵס לְהֵטִיב חָמֵשׁ נֵרוֹת וּלְהַקְטִיר קְטֹרֶת הַבֹּקֶר
וּלְהֵטִיב אֶת־שְׁתֵּי הַנֵּרוֹת הַנִּשְׁאָרוֹת וְיָצָא וְהִקְרִיב אֶת־הָרֹאשׁ
וְאֶת־הָאֵבָרִים כְּמִצְוָתָן · כְּכָל־יוֹם יַעֲשֶׂה מִנְחַת חֲבִתִּין וְיִנַסֵּךְ אֶת־
הַיַּיִן בְּכָל־כְּלֵי שִׁיר וְאַחַר הַתָּמִיד מַקְרִיב פַּר הָעוֹלָה וְשִׁבְעַת
הַכְּבָשִׂים שֶׁל מוּסַף הַיּוֹם וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כְּמִשְׁפָּטָם (וּבְיוֹם
הַשַּׁבָּת מַקְרִיב קֹדֶם מוּסַף הַיּוֹם שְׁנֵי כְבָשִׂים שֶׁל מוּסַף שַׁבָּת
וּמִנְחָתָם וְאַחַר כָּךְ מְסַדֵּר לֶחֶם הַפָּנִים וּמַקְרִיב שְׁנֵי בָזִיכֵי לְבוֹנָה
וּמְנַסֵּךְ הַיַּיִן כְּהִלְכָתוֹ) · יָבֹא מִיַּד לְבֵית הַפַּרְוָה וּבַקֹּדֶשׁ הָיְתָה
וְיִפְרְשׂוּ לוֹ סָדִין שֶׁל בּוּץ בֵּינוֹ לְבֵין הָעָם כְּבָרִאשׁוֹנָה · טֶרֶם
יִפְשׁוֹט בִּגְדֵי זָהָב מְקַדֵּשׁ בִּנְקִיּוּת יָדָיו וְרַגְלָיו · חָל וּפָשַׁט בִּגְדֵי זָהָב
יָרַד וְטָבַל כְּמוֹ שֶׁהֻזְהַר וְעָלָה וְנִסְתַּפֵּג · זְהָבִים מַעֲבִיר וּלְבָנִים
לוֹבֵשׁ שֶׁעֲבוֹדַת הַיּוֹם בְּבִגְדֵי לָבָן · וּמִהֵר וְקִדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו וּבָא
לוֹ תְּחִלָּה אֵצֶל פָּרוֹ וּפָרוֹ הָיָה עוֹמֵד בַּצָּפוֹן כְּנֶגֶד בֵּין הָאוּלָם וְלַמִּזְבֵּחַ
רֹאשׁוֹ לְדָרוֹם וּפָנָיו לְמַעֲרָב וְהַכֹּהֵן עוֹמֵד בְּמִזְרָח וּפָנָיו לְמַעֲרָב ׃
הוּא עוֹמֵד בְּאֵימָה לִפְנֵי אֵל עֶלְיוֹן וְאוֹמֵר עָלָיו דִּבְרֵי וִדּוּי וְסָמַךְ
שְׁתֵּי יָדָיו עָלָיו וְהִתְוַדָּה ׃

וְכַךְ הָיָה אוֹמֵר אָנָּא הַשֵּׁם חָטָאתִי עָוִיתִי פָּשַׁעְתִּי
לְפָנֶיךָ אֲנִי וּבֵיתִי אָנָּא בְּשֵׁם כַּפֶּר נָא לַחֲטָאִים
וְלַעֲוֹנוֹת וְלַפְּשָׁעִים שֶׁחָטָאתִי וְשֶׁעָוִיתִי וְשֶׁפָּשַׁעְתִּי

לפניך

לְפָנֶיךָ אֲנִי וּבֵיתִי כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ מִפִּי
כְבוֹדֶךָ · כִּי־בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכֹּל
חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְהוָה׃

וְהַכֹּהֲנִים וְהָעָם הָעוֹמְדִים בָּעֲזָרָה כְּשֶׁהָיוּ שׁוֹמְעִים
אֶת־הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא מְפוֹרָשׁ יוֹצֵא מִפִּי
כֹהֵן גָּדוֹל בִּקְדֻשָּׁה וּבְטָהֳרָה הָיוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים
וְנוֹפְלִים עַל פְּנֵיהֶם וְאוֹמְרִים בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ
לְעוֹלָם וָעֶד׃

וְאַף הוּא הָיָה מִתְכַּוֵּן כְּנֶגֶד הַמְבָרְכִים לִגְמוֹר אֶת־הַשֵּׁם וְאוֹמֵר
תִּטְהָרוּ וְאַתָּה בְּטוּבְךָ מְעוֹרֵר רַחֲמֶיךָ וְסוֹלֵחַ לְאִישׁ חֲסִידֶךָ׃
דַּרְךְּ וּבָא לוֹ לְמִזְרַח הָעֲזָרָה לִצְפוֹן הַמִּזְבֵּחַ הַסְּגַן מִימִינוֹ וְרֹאשׁ
בֵּית אָב מִשְּׂמֹאלוֹ וְשָׁם שְׁנֵי שְׂעִירִים פְּנֵיהֶם לְמַעֲרָב
וַאֲחוֹרֵיהֶם לְמִזְרָח אֶחָד לִימִינוֹ וְאֶחָד לִשְׂמֹאלוֹ טָרַף בְּקַלְפֵּי
וְהֶעֱלָה שְׁנֵי גוֹרָלוֹת׃ גּוֹרָל יָמִין כְּשֶׁהוּא שֶׁל שֵׁם יִתְּנֵהוּ עַל
הַשָּׂעִיר וְאוֹמֵר לַיהוָה חַטָּאת׃

ככאן אין צריך לכרוע

וְהַכֹּהֲנִים וְהָעָם הָעוֹמְדִים בָּעֲזָרָה כְּשֶׁהָיוּ שׁוֹמְעִים
אֶת־הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא מְפוֹרָשׁ יוֹצֵא מִפִּי
כֹהֵן גָּדוֹל בִּקְדֻשָּׁה וּבְטָהֳרָה הָיוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים
וְנוֹפְלִים עַל פְּנֵיהֶם וְאוֹמְרִים בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ
לְעוֹלָם וָעֶד׃

בִּשְׂעִיר עֲזָאזֵל לָשׁוֹן זְהוֹרִית מִשְׁקַל שְׁתֵּי סְלָעִים בֵּין קַרְנָיו יִקְשׁוֹר
וְיַעֲמִידֵהוּ בְּשַׁעַר הַמִּזְרָח כְּנֶגֶד בֵּית שִׁלּוּחוֹ׃ אַף בְּשָׂעִיר
שֶׁהוּא שֶׁל שֵׁם יִקְשׁוֹר לָשׁוֹן שֶׁל זְהוֹרִית כְּנֶגֶד בֵּית שְׁחִיטָתוֹ בְּצַוָּאר
וּבָא לוֹ שֵׁנִית אֵצֶל פָּרוֹ וְאוֹמֵר עָלָיו וִדּוּי בֵּיתוֹ וִדּוּי אֶחָיו הַכֹּהֲנִים
וְסָמַךְ שְׁתֵּי יָדָיו עָלָיו וְהִתְוַדָּה׃

וְכַךְ הָיָה אוֹמֵר אָנָּא הַשֵּׁם חָטָאתִי עָוִיתִי פָּשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ אֲנִי וּבֵיתִי וּבְנֵי אַהֲרֹן עַם קְדוֹשֶׁךָ. אָנָּא בְּשֵׁם כַּפֶּר נָא לַחֲטָאִים וְלַעֲוֹנוֹת וְלַפְּשָׁעִים שֶׁחָטָאתִי וְשֶׁעָוִיתִי וְשֶׁפָּשַׁעְתִּי לְפָנֶיךָ אֲנִי וּבֵיתִי וּבְנֵי אַהֲרֹן עַם קְדוֹשֶׁךָ. כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ. כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְהֹוָה:

וְהַכֹּהֲנִים וְהָעָם הָעוֹמְדִים בָּעֲזָרָה כְּשֶׁהָיוּ שׁוֹמְעִים אֶת־הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא מְפוֹרָשׁ יוֹצֵא מִפִּי כֹהֵן גָּדוֹל בִּקְדֻשָּׁה וּבְטָהֳרָה הָיוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וְנוֹפְלִים עַל פְּנֵיהֶם וְאוֹמְרִים בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

וְאַף הוּא הָיָה מִתְכַּוֵּן כְּנֶגֶד הַמְבָרְכִים לִגְמוֹר אֶת־הַשֵּׁם וְאוֹמֵר תִּטְהָרוּ וְאַתָּה בְּטוּבְךָ מְעוֹרֵר רַחֲמֶיךָ וְסוֹלֵחַ לְשֵׁבֶט מְשָׁרְתֶךָ:

מיוסד ע״פ פ״ג

אַחַר וִדּוּי שֶׁקַּד בְּעַצְמָהּ לַעֲשׂוֹת חַטָּאתוֹ וְחַטַּאת הָעָם: בָּדַק סַכִּין וְשָׁחַט פָּרוֹ רוֹב שְׁנַיִם וּמֵרֵק אַחֵר אֶת־הַשְּׁחִיטָה וְקִבֵּל דָּמוֹ בְּמִזְרָק טָהוֹר: גַּם לַחֲבֵרוֹ יִתֵּן מִיַּד לְמָרֵס בְּדָמוֹ כְּדֵי שֶׁלֹּא יִקְרוֹשׁ: דַּם זֶה הִנִּיחוֹ בְּיַד מִי שֶׁמְּמָרֵס בּוֹ בָּעֲזָרָה עַל הָרוֹבֵד הָרְבִיעִי שֶׁמִּן הַהֵיכָל וּלְחוּץ וְנָטַל מַחְתָּה שֶׁל זָהָב אָדוֹם קַלָּה מַחֲזֶקֶת שְׁלֹשָׁה קַבִּין וְיָדָהּ אֲרוּכָּה וְעָלָה לְרֹאשׁ הַמִּזְבֵּחַ וּפִנָּה גֶּחָלִים שֶׁמֶּחֱצִיתָן נֶחֱלֶת וּמֶחֱצִיתָן שַׁלְהֶבֶת אֵילַךְ וְאֵילַךְ וְחָתָה מִן הַלּוֹחֲשׁוֹת מִצַּד מַעֲרַב הַמִּזְבֵּחַ: הוֹרִידָהּ מְלֵאָה גַחֲלֵי אֵשׁ לוֹחֲשׁוֹת וְהִנִּיחָהּ עַל הָרוֹבֵד הָרְבִיעִי שֶׁבָּעֲזָרָה הוֹצִיאוּ לוֹ כַּף רֵיקָן וּמַחְתָּה מְלֵאָה קְטֹרֶת דַּקָּה מִן הַדַּקָּה: וְחָפַן מִמֶּנָּה מְלֹא חָפְנָיו לֹא מְחוּקוֹת וְלֹא גְדוּשׁוֹת אֶלָּא טְפוּפוֹת וְנָתַן לְתוֹךְ הַכַּף וְנוֹתֵן בִּימִינוֹ הַמַּחְתָּה

של

שֶׁל גֶּחָלִים וּבִשְׂמֹאלוֹ הַכַּף שֶׁל קְטֹרֶת: זֵרֵז עַצְמוֹ וְנִכְנַס לְקֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים עַד שֶׁמַּגִּיעַ לָאָרוֹן וְהִנִּיחַ הַמַּחְתָּה בֵּין בַּדֵּי הָאָרוֹן וּבְבַיִת שֵׁנִי מַנִּיחַ עַל אֶבֶן הַשְּׁתִיָּה: חָפַן כָּל־הַקְּטֹרֶת שֶׁבַּכַּף בְּחָפְנָיו וְנָתַן עַל הַגֶּחָלִים לְצַד מַעֲרָב וּמַמְתִּין שָׁם עַד שֶׁנִּתְמַלֵּא הַבַּיִת כֻּלּוֹ עָשָׁן: טְהוֹר לֵב פָּסַע וְשָׁב לַאֲחוֹרָיו פָּנָיו לְקֹדֶשׁ וַאֲחוֹרָיו לַהֵיכָל עַד שֶׁיָּצָא מִן הַפָּרֹכֶת וּמִתְפַּלֵּל בַּהֵיכָל תְּפִלָּה קְצָרָה סָמוּךְ לַפָּרֹכֶת:

וְכָךְ הָיְתָה תְּפִלָּתוֹ שֶׁל כֹּהֵן גָּדוֹל· יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתְּהֵא שָׁנָה זוּ הַבָּאָה עָלֵינוּ וְעַל כָּל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּכָל־מָקוֹם שֶׁהֵם אִם שְׁחוּנָה גְשׁוּמָה וְאַל יִכָּנֵס לְפָנֶיךָ תְּפִלַּת עוֹבְרֵי דְרָכִים לְעִנְיַן הַגֶּשֶׁם בְּשָׁעָה שֶׁהָעוֹלָם צָרִיךְ לוֹ וְשֶׁלֹּא יִצְטָרְכוּ עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּפַרְנָסָה זֶה לָזֶה וְלֹא לְעַם אַחֵר· שָׁנָה שֶׁלֹּא תַפִּיל אִשָּׁה פְּרִי בִטְנָהּ וְשֶׁיִּתְּנוּ עֲצֵי הַשָּׂדֶה אֶת־תְּנוּבָתָם וְלֹא יַעֲדֵי עָבִיד שׁוּלְטָן מִדְּבֵית יְהוּדָה:

יָצָא וְנָטַל דַּם הַפָּר מִמִּי שֶׁמְּמָרֵס בּוֹ וְנִכְנַס לְמָקוֹם שֶׁנִּכְנַס וְעָמַד בְּמָקוֹם שֶׁעָמַד וְהִזָּה מִמֶּנּוּ לִפְנֵי הַכַּפֹּרֶת בֵּין בַּדֵּי הָאָרוֹן: אַחַת לְמַעְלָה וְשֶׁבַע לְמַטָּה וְלֹא הָיָה מִתְכַּוֵּן לְהַזּוֹת לֹא לְמַעְלָה וְלֹא לְמַטָּה אֶלָּא כְּמַצְלִיף:

וְכָךְ הָיָה מוֹנֶה אַחַת· אַחַת וְאַחַת· אַחַת וּשְׁתַּיִם אַחַת וְשָׁלֹשׁ· אַחַת וְאַרְבַּע· אַחַת וְחָמֵשׁ· אַחַת וָשֵׁשׁ· אַחַת וָשֶׁבַע· יָצָא מִקֹּדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים וְהִנִּיחוֹ עַל כֵּן הַזָּהָב שֶׁהָיָה בַּהֵיכָל:

בְּצֵאתוֹ הֵבִיאוּ לוֹ שְׂעִיר הַחַטָּאת שְׁחָטוֹ וְקִבֵּל דָּמוֹ בְּמִזְרָק טָהוֹר: לִפְנִים יִכָּנֵס לְהַזּוֹת מִדָּמוֹ בֵּין שְׁנֵי בַּדֵּי הָאָרוֹן כְּסֵדֶר

דם

דַּם הַפָּר: אַחַת לְמַעְלָה וְשֶׁבַע לְמַטָּה וְלֹא הָיָה מִתְכַּוֵּן לְהַזּוֹת לֹא לְמַעְלָה וְלֹא לְמַטָּה אֶלָּא כְּמַצְלִיף:

וְכָךְ הָיָה מוֹנֶה. אַחַת· אַחַת וְאַחַת· אַחַת וּשְׁתַּיִם· אַחַת וְשָׁלֹשׁ· אַחַת וְאַרְבַּע· אַחַת וְחָמֵשׁ· אַחַת וָשֵׁשׁ· אַחַת וָשֶׁבַע· יָצָא וְהִנִּיחַ עַל כֵּן הַזָּהָב הַשֵּׁנִי שֶׁהָיָה בְּהֵיכָל:

מִהֵר וְנָטַל דַּם הַפָּר מִן הַכֵּן שֶׁהִנִּיחַ עָלָיו וְטוֹבֵל אֶצְבָּעוֹ עַל כָּל הַזָּיָה· וְהִזָּה מִמֶּנּוּ עַל הַפָּרֹכֶת כְּנֶגֶד הָאָרוֹן מִבַּחוּץ: אַחַת לְמַעְלָה וְשֶׁבַע לְמַטָּה וְלֹא הָיָה מִתְכַּוֵּן לְהַזּוֹת לֹא לְמַעְלָה וְלֹא לְמַטָּה אֶלָּא כְּמַצְלִיף:

וְכָךְ הָיָה מוֹנֶה אַחַת· אַחַת וְאַחַת· אַחַת וּשְׁתַּיִם· אַחַת וְשָׁלֹשׁ· אַחַת וְאַרְבַּע· אַחַת וְחָמֵשׁ· אַחַת וָשֵׁשׁ· אַחַת וָשֶׁבַע:

נָחַץ וְהִנִּיחַ דַּם הַפָּר וְנָטַל דַּם הַשָּׂעִיר וְעָשָׂה לְדָמוֹ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְדַם הַפָּר· וְהִזָּה עַל הַפָּרֹכֶת כְּנֶגֶד הָאָרוֹן מִבַּחוּץ· אַחַת לְמַעְלָה וְשֶׁבַע לְמַטָּה· וְלֹא הָיָה מִתְכַּוֵּן לְהַזּוֹת לֹא לְמַעְלָה וְלֹא לְמַטָּה אֶלָּא כְּמַצְלִיף:

וְכָךְ הָיָה מוֹנֶה אַחַת· אַחַת וְאַחַת· אַחַת וּשְׁתַּיִם· אַחַת וְשָׁלֹשׁ· אַחַת וְאַרְבַּע· אַחַת וְחָמֵשׁ· אַחַת וָשֵׁשׁ· אַחַת וָשֶׁבַע:

שָׁשׁ וְעֵירָה דַּם הַפָּר לְתוֹךְ הַמִּזְרָק שֶׁבּוֹ דַּם הַשָּׂעִיר וְנָתַן הַמָּלֵא בְּרֵיקָן כְּדֵי שֶׁיִּתְעָרְבוּ יָפֶה יָפֶה זֶה בָזֶה וּבָא וְעָמַד לִפְנִים מִמִּזְבַּח הַזָּהָב בֵּין הַמִּזְבֵּחַ וְהַמְּנוֹרָה וּמַתְחִיל לְהַזּוֹת מִדַּם הַתַּעֲרוֹבֶת: עַל אַרְבַּע קַרְנוֹתָיו יִתֵּן כְּסִדְרָן מַתְחִיל מִקֶּרֶן מִזְרָחִית צְפוֹנִית וּמְסַיֵּם בְּקֶרֶן דְּרוֹמִית מִזְרָחִית וְחוֹתֶה הַגֶּחָלִים וְהָאֵפֶר בְּמִזְבַּח הַזָּהָב הֵילֵךְ וְהֵילֵךְ עַד שֶׁמְּגַלֶּה זְהָבוֹ וּמַזֶּה

מִדַּם הַתַּעֲרוֹבֶת עַל־טָהֳרוֹ שֶׁל־מִזְבֵּחַ שֶׁבַע פְּעָמִים: פָּסַע וְיָצָא לְצַד דָּרוֹם חוּץ לָאוּלָם וְשָׁפַךְ אֶת־הַשִּׁירַיִם עַל יְסוֹד מַעֲרָבִי שֶׁל־מִזְבֵּחַ הַחִיצוֹן: צָעַד וּבָא לוֹ אֵצֶל הַשָּׂעִיר הַמִּשְׁתַּלֵּחַ לַעֲזָאזֵל לְהִתְוַדּוֹת עָלָיו אַשְׁמַת קְהָלוֹ וְסָמַךְ שְׁתֵּי יָדָיו עָלָיו וְהִתְוַדָּה:

וְכָךְ הָיָה אוֹמֵר אָנָּא הַשֵּׁם חָטְאוּ עָווּ פָּשְׁעוּ לְפָנֶיךָ עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל: אָנָּא בְשֵׁם כַּפֶּר נָא לַחֲטָאִים וְלַעֲוֹנוֹת וְלַפְּשָׁעִים שֶׁחָטְאוּ וְשֶׁעָווּ וְשֶׁפָּשְׁעוּ לְפָנֶיךָ עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת משֶׁה עַבְדֶּךָ מִפִּי כְבוֹדֶךָ׃ כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְהוָֹה:

וְהַכֹּהֲנִים וְהָעָם הָעוֹמְדִים בָּעֲזָרָה כְּשֶׁהָיוּ שׁוֹמְעִים אֶת־הַשֵּׁם הַנִּכְבָּד וְהַנּוֹרָא מְפוֹרָשׁ יוֹצֵא מִפִּי כֹהֵן גָּדוֹל בִּקְדֻשָּׁה וּבְטָהֳרָה הָיוּ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים וְנוֹפְלִים עַל פְּנֵיהֶם וְאוֹמְרִים בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

וְאַף הוּא הָיָה מִתְכַּוֵּן כְּנֶגֶד הַמְבָרְכִים לִגְמוֹר אֶת־הַשֵּׁם וְאוֹמֵר תִּטְהָרוּ וְאַתָּה בְּטוּבְךָ מְעוֹרֵר רַחֲמֶיךָ וְסוֹלֵחַ לַעֲדַת יְשֻׁרוּן:

קָרָא לְאֶחָד מִן הַכֹּהֲנִים הַמְּזֻמָּן מֵאֶתְמוֹל לְהוֹלִיכוֹ וּמְסָרוֹ לוֹ וְהוֹלִיכוֹ אֶל אֶרֶץ גְּזֵרָה לְמִדְבַּר שְׁמָמָה וּכְשֶׁהִגִּיעַ לְצוּק חוֹלֵק לָשׁוֹן שֶׁל זְהוֹרִית שֶׁבְּקַרְנָיו חֶצְיוֹ קוֹשֵׁר בַּסֶּלַע וְחֶצְיוֹ בֵּין קַרְנָיו וּדְחָפוֹ בִּשְׁתֵּי יָדָיו לַאֲחוֹרָיו וְהוּא הָיָה מִתְגַּלְגֵּל וְיוֹרֵד וְלֹא הָיָה מַגִּיעַ לַחֲצִי הָהָר עַד שֶׁנַּעֲשָׂה אֵבָרִים אֵבָרִים וְאוֹמֵר כָּךְ יִמָּחוּ עֲוֹנוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל: רָץ לוֹ אֵצֶל הַפָּר וְאֵצֶל הַשָּׂעִיר הַנִּשְׂרָפִים וּקְרָעָן וְהוֹצִיא אֵמוּרֵיהֶם וּנְתָנָם בְּמָגֵס לְהַקְטִירָם עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ וּבְשָׂרָן קְלָעָן בְּמִקְלָעוֹת וּמְשַׁלְּחָן בְּיַד אֲחֵרִים לְהוֹצִיאָן לְבֵית הַשְּׂרֵפָה: שָׁב וּבָא לָעֲזָרַת נָשִׁים אַחַר שֶׁהִגִּיעַ הַשָּׂעִיר לַמִּדְבָּר לִקְרוֹת בְּתוֹרַת

כֹּהֲנִים פָּרָשַׁת אַחֲרֵי מוֹת וְאַךְ בֶּעָשׂוֹר וְגוֹלֵל הַסֵּפֶר תּוֹרָה וּמַנִּיחוֹ
בְּחֵיקוֹ וְאוֹמֵר יוֹתֵר מִמַּה שֶׁקָּרִיתִי לִפְנֵיכֶם כָּתוּב כָּאן וּבֶעָשׂוֹר
שֶׁבְּחוּמַּשׁ הַפְּקוּדִים קוֹרֵא עַל פֶּה וּמְבָרֵךְ לְאַחֲרֵיהֶם שְׁמוֹנֶה
בְּרָכוֹת עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוֹדָה וְעַל הַהוֹדָאָה וְעַל מְחִילַת הֶעָוֹן
וְעַל הַמִּקְדָּשׁ וְעַל יִשְׂרָאֵל וְעַל הַכֹּהֲנִים וְעַל שְׁאָר הַתְּפִלָּה:

תִּכֵּן צְעָדָיו וּבָא לְבֵית הַטְּבִילָה וְקִדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו
וּפָשַׁט בִּגְדֵי לָבָן וְיָרַד וְטָבַל עָלָה וְנִסְתַּפָּג הֵבִיאוּ
לוֹ בִּגְדֵי זָהָב וְלָבַשׁ וְקִדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו וְעָשָׂה שָׂעִיר
הַנַּעֲשֶׂה בַחוּץ שֶׁהוּא מִמּוּסַף הַיּוֹם וְאַחַר כָּךְ מַקְרִיב
אֶת־אֵילוֹ וְאֶת־אֵיל הָעָם וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם כְּמִשְׁפָּטָם
וּמַקְטִיר הָאֵמוּרִים שֶׁל פָּר וְשָׂעִיר הַנִּשְׂרָפִים וְאַחַר כָּךְ
מַקְרִיב תָּמִיד שֶׁל בֵּין הָעַרְבַּיִם כְּהִלְכָתוֹ:

אַחַר כַּלּוֹתוֹ מֵעֲשׂוֹת כָּל־אֵלֶּה עוֹד בָּא לוֹ לְבֵית הַטְּבִילָה מַהֵר
וְקִדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו וּפָשַׁט בִּגְדֵי זָהָב וְיָרַד וְטָבַל עָלָה וְנִסְתַּפָּג
הֵבִיאוּ לוֹ בִּגְדֵי לָבָן לָבַשׁ וְקִדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו נִכְנַס לְבֵית קֹדֶשׁ
הַקֳּדָשִׁים לְהוֹצִיא אֶת־הַכַּף וְאֶת־הַמַּחְתָּה שֶׁהִכְנִיס בְּשַׁחֲרִית וְעוֹד
בָּא לוֹ לְבֵית הַטְּבִילָה וְקִדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו וּפָשַׁט בִּגְדֵי לָבָן וְיָרַד
וְטָבַל עָלָה וְנִסְתַּפָּג הֵבִיאוּ לוֹ בִּגְדֵי זָהָב לָבַשׁ וְקִדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו
נִכְנַס לְהֵיכָל לְהַקְטִיר אֶת־הַקְּטֹרֶת שֶׁל בֵּין הָעַרְבַּיִם וּלְהַדְלִיק
אֶת־הַנֵּרוֹת כִּשְׁאָר יָמִים וְיָצָא וְהִקְרִיב מִנְחַת הַתָּמִיד וּמוֹתַר מִנְחַת
חֲבִתִּין וּמְנַסֵּךְ הַיַּיִן בְּכָל־כְּלֵי שִׁיר כְּהִלְכָתוֹ וְקִדֵּשׁ יָדָיו וְרַגְלָיו
וּפָשַׁט בִּגְדֵי זָהָב הֵבִיאוּ לוֹ בִּגְדֵי עַצְמוֹ וְלָבַשׁ וּמְלַוִּין אוֹתוֹ עַד בֵּיתוֹ
וְיוֹם טוֹב הָיָה עוֹשֶׂה בְּצֵאתוֹ בְשָׁלוֹם מִן הַקֹּדֶשׁ:

אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְהֹוָה אֱלֹהָיו:

וּבְכֵן כְּמוֹ שֶׁשָּׁמַעְתָּ תְּפִלַּת כֹּהֵן גָּדוֹל בְּהֵיכָל כְּמוֹ כֵן מִפִּינוּ
תִּשְׁמַע וְתוֹשִׁיעַ:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁתְּהֵא הַשָּׁנָה

הזאת

הַזֹּאת הַבָּאָה עָלֵינוּ וְעַל כָּל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּכָל־מָקוֹם שֶׁהֵם שְׁנַת אוֹרָה׃ שְׁנַת בְּרָכָה׃ שְׁנַת גִּילָה׃ שְׁנַת דִּיצָה׃ שְׁנַת הוֹד׃ שְׁנַת וַעַד טוֹב׃ שְׁנַת זִמְרָה׃ שְׁנַת חֶדְוָה׃ שְׁנַת טוֹבָה׃ שְׁנַת יְשׁוּעָה׃ שְׁנַת כַּלְכָּלָה׃ שְׁנַת לִמּוּד׃ שְׁנַת מְנוּחָה׃ שְׁנַת שָׂשׂוֹן׃ שְׁנַת עֶלְצוֹן׃ שְׁנַת פְּדוּת׃ שְׁנַת צָהֳלָה׃ שְׁנַת קוֹמְמִיּוּת׃ שְׁנַת קִבּוּץ גָּלֻיּוֹת׃ שְׁנַת קִבּוּל תְּפִלּוֹת׃ שְׁנַת רָצוֹן׃ שְׁנַת שָׁלוֹם׃ שְׁנַת טְלוּלָה גְּשׁוּמָה׃ שְׁנַת שָׂבָע׃ שָׁנָה שֶׁתּוֹלִיכֵנוּ בָהּ קוֹמְמִיּוּת לְאַרְצֵנוּ׃ שָׁנָה שֶׁתְּדַבֵּר בָּהּ עַמִּים תַּחְתֵּינוּ׃ שָׁנָה שֶׁתִּכְתְּבֵנוּ בָהּ לְחַיִּים טוֹבִים׃ שָׁנָה שֶׁלֹּא יִצְטָרְכוּ עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפַרְנָסָה זֶה לָזֶה וְלֹא לְעַם אַחֵר׃ שָׁנָה שֶׁתֵּעָצֵר הַמַּגֵּפָה וְהַמַּשְׁחִית מֵעָלֵינוּ וּמֵעַל כָּל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל׃ שָׁנָה שֶׁלֹּא תַפִּיל אִשָּׁה פְּרִי בִטְנָהּ׃

וּבְכֵן וְעַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים אָנוּ בְטוּחִים וְעַל חֲסָדֶיךָ אָנוּ נִשְׁעָנִים וְלִסְלִיחוֹתֶיךָ אָנוּ מְקַוִּים כִּי אַתָּה יְהֹוָה אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וּמַרְבֶּה לְהֵיטִיב וּמַנְהִיג אֶת־הָעוֹלָם כֻּלּוֹ בְּמִדַּת הַחֶסֶד וּבְמִדַּת הָרַחֲמִים כַּכָּתוּב בְּתוֹרַת מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ וַיֹּאמֶר אֲנִי אַעֲבִיר כָּל־טוּבִי עַל־פָּנֶיךָ וְקָרָאתִי בְשֵׁם יְהֹוָה לְפָנֶיךָ וְחַנֹּתִי אֶת־אֲשֶׁר אָחֹן וְרִחַמְתִּי אֶת־אֲשֶׁר אֲרַחֵם׃

וּבְכֵן מַה נֶּהְדַּר הָיָה כֹּהֵן גָּדוֹל בְּצֵאתוֹ בְשָׁלוֹם מִן הַקֹּדֶשׁ׃

באהל הנפתח ס׳ המגלה נמהור. תפלת מנחה וידבר וקטורת ולח״כ מתפללין ש״ע כמו בשחרית וקדושה נקדישך בנוסח הקל״ר:

תפלת נעילה

אומרים אשרי ובא לציון

אַשְׁרֵי יוֹשְׁבֵי בֵיתֶךָ עוֹד יְהַלְלוּךָ סֶּלָה׃ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁכָּכָה לּוֹ אַשְׁרֵי הָעָם שֶׁיְהֹוָה אֱלֹהָיו׃ א תְּהִלָּה לְדָוִד אֲרוֹמִמְךָ אֱלוֹהַי הַמֶּלֶךְ וַאֲבָרְכָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד׃ ב בְּכָל־יוֹם אֲבָרְכֶךָּ וַאֲהַלְלָה שִׁמְךָ לְעוֹלָם וָעֶד׃ ג גָּדוֹל יְהֹוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר׃ ד דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ וּגְבוּרֹתֶיךָ יַגִּידוּ׃ ה הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ וְדִבְרֵי נִפְלְאוֹתֶיךָ אָשִׂיחָה׃ ו וֶעֱזוּז נוֹרְאֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ

א) תהלים פד ה.

וּגְדֻלָּתְךָ (ותגלתך ק) אֲסַפְּרֶנָּה׃ ז זֵכֶר רַב־טוּבְךָ יַבִּיעוּ וְצִדְקָתְךָ
יְרַנֵּנוּ׃ ח חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל־(וגדל ק) חָסֶד׃
ט טוֹב־יְהוָה לַכֹּל וְרַחֲמָיו עַל־כָּל־מַעֲשָׂיו׃ י יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל־
מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכוּכָה׃ יא כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ וּגְבוּרָתְךָ
יְדַבֵּרוּ׃ יב לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרֹתָיו וּכְבוֹד הֲדַר מַלְכוּתוֹ׃
יג מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דּוֹר וָדֹר׃
יד סוֹמֵךְ יְהוָה לְכָל־הַנֹּפְלִים וְזוֹקֵף לְכָל־הַכְּפוּפִים׃ טו עֵינֵי כֹל
אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ וְאַתָּה נוֹתֵן־לָהֶם אֶת־אָכְלָם בְּעִתּוֹ׃ טז פּוֹתֵחַ אֶת־
יָדֶךָ וּמַשְׂבִּיעַ לְכָל־חַי רָצוֹן׃ יז צַדִּיק יְהוָה בְּכָל־דְּרָכָיו וְחָסִיד
בְּכָל־מַעֲשָׂיו׃ יח קָרוֹב יְהוָה לְכָל־קֹרְאָיו לְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָאֻהוּ
בֶאֱמֶת׃ יט רְצוֹן־יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה וְאֶת־שַׁוְעָתָם יִשְׁמַע וְיוֹשִׁיעֵם׃
כ שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת־כָּל־אֹהֲבָיו וְאֵת כָּל־הָרְשָׁעִים יַשְׁמִיד׃
כא תְּהִלַּת יְהוָה יְדַבֶּר־פִּי וִיבָרֵךְ כָּל־בָּשָׂר שֵׁם קָדְשׁוֹ לְעוֹלָם וָעֶד׃
וַאֲנַחְנוּ ׀ נְבָרֵךְ יָהּ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ׃

וּבָא לְצִיּוֹן גּוֹאֵל וּלְשָׁבֵי פֶשַׁע בְּיַעֲקֹב נְאֻם יְהוָה׃ וַאֲנִי זֹאת בְּרִיתִי אוֹתָם אָמַר יְהוָה רוּחִי אֲשֶׁר עָלֶיךָ וּדְבָרַי אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי בְּפִיךָ לֹא־יָמוּשׁוּ מִפִּיךָ וּמִפִּי זַרְעֲךָ וּמִפִּי זֶרַע זַרְעֲךָ אָמַר יְהוָה מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם׃ וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל׃ וְקָרָא זֶה אֶל־זֶה וְאָמַר קָדוֹשׁ ׀ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ׃ וּמְקַבְּלִין דֵּין מִן דֵּין וְאָמְרִין קַדִּישׁ בִּשְׁמֵי מְרוֹמָא עִלָּאָה בֵּית שְׁכִינְתֵּהּ קַדִּישׁ עַל־אַרְעָא עוֹבַד גְּבוּרְתֵּהּ קַדִּישׁ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יְהוָה צְבָאוֹת מַלְיָא כָל־אַרְעָא זִיו יְקָרֵהּ׃ וַתִּשָּׂאֵנִי רוּחַ וָאֶשְׁמַע אַחֲרַי קוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל בָּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ׃ וּנְטַלַתְנִי (נ״א וּנְטָלַתְנִי) רוּחָא וּשְׁמָעִית בַּתְרַי

מַל זִיעַ סַגִּיא דִּמְשַׁבְּחִין וְאָמְרִין בְּרִיךְ יְקָרָא דַיהוָה מֵאֲתַר בֵּית שְׁכִינְתֵּהּ: יְהוָה | יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד: יְהוָה מַלְכוּתֵהּ קָאֵם לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא: יְהוָה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם יִצְחָק וְיִשְׂרָאֵל אֲבוֹתֵינוּ שָׁמְרָה־זֹּאת לְעוֹלָם לְיֵצֶר מַחְשְׁבוֹת לְבַב עַמֶּךָ וְהָכֵן לְבָבָם אֵלֶיךָ: וְהוּא רַחוּם | יְכַפֵּר עָוֹן וְלֹא יַשְׁחִית וְהִרְבָּה לְהָשִׁיב אַפּוֹ וְלֹא־יָעִיר כָּל־חֲמָתוֹ: כִּי־אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח וְרַב־חֶסֶד לְכָל־קֹרְאֶיךָ: צִדְקָתְךָ צֶדֶק לְעוֹלָם וְתוֹרָתְךָ אֱמֶת: תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתֵינוּ מִימֵי קֶדֶם: בָּרוּךְ אֲדֹנָי יוֹם | יוֹם יַעֲמָס־לָנוּ הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ סֶלָה: יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב־לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: יְהוָה צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ: יְהוָה הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם־קָרְאֵנוּ: בָּרוּךְ הוּא אֱלֹהֵינוּ שֶׁבְּרָאָנוּ לִכְבוֹדוֹ וְהִבְדִּילָנוּ מִן הַתּוֹעִים וְנָתַן לָנוּ תּוֹרַת אֱמֶת וְחַיֵּי עוֹלָם נָטַע בְּתוֹכֵנוּ הוּא יִפְתַּח לִבֵּנוּ בְּתוֹרָתוֹ וְיָשֵׂם בְּלִבֵּנוּ אַהֲבָתוֹ וְיִרְאָתוֹ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנוֹ וּלְעָבְדוֹ בְּלֵבָב שָׁלֵם לְמַעַן לֹא נִיגַע לָרִיק וְלֹא נֵלֵד לַבֶּהָלָה: וּבְכֵן יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁנִּשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ בָּעוֹלָם הַזֶּה וְנִזְכֶּה וְנִחְיֶה וְנִרְאֶה וְנִירַשׁ טוֹבָה וּבְרָכָה לִשְׁנֵי יְמוֹת הַמָּשִׁיחַ וּלְחַיֵּי הָעוֹלָם הַבָּא: לְמַעַן יְזַמֶּרְךָ כָבוֹד וְלֹא יִדֹּם יְהוָה אֱלֹהַי לְעוֹלָם אוֹדֶךָּ: בָּרוּךְ הַגֶּבֶר אֲשֶׁר יִבְטַח בַּיהוָה וְהָיָה יְהוָה מִבְטַחוֹ: בִּטְחוּ בַיהוָה עֲדֵי־עַד כִּי בְּיָהּ יְהוָה צוּר עוֹלָמִים: וְיִבְטְחוּ בְךָ יוֹדְעֵי

שְׁמֶךָ כִּי לֹא־עָזַבְתָּ דֹּרְשֶׁיךָ יְהוָה: יְהוָה חָפֵץ לְמַעַן צִדְקוֹ יַגְדִּיל תּוֹרָה וְיַאְדִּיר: ח״ק

יִתְגַּדַּל וְיִתְקַדַּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא · אמן: בְּעָלְמָא דִּי־בְרָא כִרְעוּתֵהּ וְיַמְלִיךְ מַלְכוּתֵהּ וְיַצְמַח פּוּרְקָנֵהּ וִיקָרֵב מְשִׁיחֵהּ׃ אמן: בְּחַיֵּיכוֹן וּבְיוֹמֵיכוֹן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית יִשְׂרָאֵל בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן: יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלַם וּלְעָלְמֵי עָלְמַיָּא יִתְבָּרַךְ וְיִשְׁתַּבַּח וְיִתְפָּאַר וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא וְיִתְהַדָּר וְיִתְעַלֶּה וְיִתְהַלָּל שְׁמֵהּ דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא · אמן: לְעֵלָּא מִן כָּל בִּרְכָתָא וְשִׁירָתָא תֻּשְׁבְּחָתָא וְנֶחֱמָתָא דַּאֲמִירָן בְּעָלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן:

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא · אֵל עֶלְיוֹן · גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים · קוֹנֵה הַכֹּל · וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים וְחָתְמֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים:

מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ מוֹרִיד הַטָּל: מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר · מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

מִי כָמוֹךָ אָב הָרַחֲמִים זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים:

וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

בחזרת הש״ץ אומרים קדושת כתר כמו במוסף של שבת:

כֶּתֶר יִתְּנוּ לְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מַלְאָכִים הֲמוֹנֵי מַעְלָה וְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל קְבוּצֵי מַטָּה יַחַד כֻּלָּם קְדֻשָּׁה לְךָ יְשַׁלֵּשׁוּ כַּכָּתוּב עַל־יַד נְבִיאֶךָ וְקָרָא זֶה אֶל זֶה וְאָמַר: קָדוֹשׁ ׀ קָדוֹשׁ קָדוֹשׁ יְהוָה צְבָאוֹת מְלֹא כָל־הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ: כְּבוֹדוֹ מָלֵא עוֹלָם מְשָׁרְתָיו שׁוֹאֲלִים זֶה לָזֶה אַיֵּה מְקוֹם כְּבוֹדוֹ לְהַעֲרִיצוֹ לְעֻמָּתָם מְשַׁבְּחִים וְאוֹמְרִים: בָּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ: מִמְּקוֹמוֹ הוּא יִפֶן בְּרַחֲמָיו לְעַמּוֹ הַמְיַחֲדִים שְׁמוֹ עֶרֶב וָבֹקֶר בְּכָל־יוֹם תָּמִיד פַּעֲמַיִם בְּאַהֲבָה שְׁמַע אומרים

אוֹמְרִים: שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ יְהֹוָה אֶחָד: הוּא אֱלֹהֵינוּ הוּא אָבִינוּ הוּא מַלְכֵּנוּ הוּא מוֹשִׁיעֵנוּ הוּא יוֹשִׁיעֵנוּ וְיִגְאָלֵנוּ שֵׁנִית בְּקָרוֹב וְיַשְׁמִיעֵנוּ בְּרַחֲמָיו לְעֵינֵי כָּל־חַי לֵאמֹר הֵן גָּאַלְתִּי אֶתְכֶם אַחֲרִית כְּבְרֵאשִׁית לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהֹוָה אֱלֹהֵיכֶם: וּבְדִבְרֵי קָדְשְׁךָ כָּתוּב לֵאמֹר: יִמְלֹךְ יְהֹוָה לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל־יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה:

לְדֹר וָדֹר הַמְלִיכוּ לָאֵל כִּי הוּא לְבַדּוֹ מָרוֹם וְקָדוֹשׁ:

וּבְכֵן יִתְקַדַּשׁ שִׁמְךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ וְעַל מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ וְעַל מְכוֹנְךָ וְהֵיכָלֶךָ:

וּבְכֵן תֵּן פַּחְדְּךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ עַל כָּל־מַעֲשֶׂיךָ · וְאֵימָתְךָ עַל כָּל מַה־שֶּׁבָּרָאתָ · וְיִירָאוּךָ כָּל־הַמַּעֲשִׂים וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ כָּל־הַבְּרוּאִים · וְיֵעָשׂוּ כֻלָּם אֲגֻדָּה אֶחָת · לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם · שֶׁיָּדַעְנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ שֶׁהַשָּׁלְטָן לְפָנֶיךָ · עֹז בְּיָדְךָ וּגְבוּרָה בִּימִינֶךָ · וְשִׁמְךָ נוֹרָא עַל כָּל מַה־שֶּׁבָּרָאתָ:

וּבְכֵן תֵּן כָּבוֹד יְהֹוָה לְעַמֶּךָ תְּהִלָּה לִירֵאֶיךָ · וְתִקְוָה טוֹבָה לְדוֹרְשֶׁיךָ · וּפִתְחוֹן פֶּה לַמְיַחֲלִים לָךְ שִׂמְחָה לְאַרְצֶךָ · וְשָׂשׂוֹן לְעִירֶךָ · וּצְמִיחַת קֶרֶן לְדָוִד עַבְדֶּךָ וַעֲרִיכַת נֵר לְבֶן־יִשַׁי מְשִׁיחֶךָ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ:

וּבְכֵן צַדִּיקִים יִרְאוּ וְיִשְׂמָחוּ · וִישָׁרִים יַעֲלֹזוּ · וַחֲסִידִים בְּרִנָּה יָגִילוּ · וְעוֹלָתָה תִּקְפָּץ־פִּיהָ וְהָרִשְׁעָה כֻּלָּהּ כְּעָשָׁן תִּכְלֶה · כִּי תַעֲבִיר מֶמְשֶׁלֶת זָדוֹן מִן הָאָרֶץ:

וְתִמְלוֹךְ אַתָּה הוּא יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ לְבַדֶּךָ · עַל כָּל־מַעֲשֶׂיךָ · בְּהַר צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ · וּבִירוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ · כַּכָּתוּב בְּדִבְרֵי קָדְשֶׁךָ יִמְלֹךְ יְהֹוָה לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:

קָדוֹשׁ אַתָּה וְנוֹרָא שְׁמֶךָ · וְאֵין אֱלוֹהַּ מִבַּלְעָדֶיךָ · כַּכָּתוּב וַיִּגְבַּהּ

יְהוָה צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט וְהָאֵל הַקָּדוֹשׁ נִקְדַּשׁ בִּצְדָקָה: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ:

אַתָּה בְחַרְתָּנוּ מִכָּל־הָעַמִּים · אָהַבְתָּ אוֹתָנוּ וְרָצִיתָ בָּנוּ · וְרוֹמַמְתָּנוּ מִכָּל־הַלְּשׁוֹנוֹת וְקִדַּשְׁתָּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ · וְקֵרַבְתָּנוּ מַלְכֵּנוּ לַעֲבוֹדָתֶךָ וְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עָלֵינוּ קָרָאתָ:

וַתִּתֶּן־לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת־יוֹם (השבת הזה ואת יום) הַכִּפֻּרִים הַזֶּה אֶת־יוֹם סְלִיחַת הֶעָוֹן הַזֶּה אֶת־יוֹם מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה (לקדושה ולמנוחה) לִמְחִילָה וְלִסְלִיחָה וּלְכַפָּרָה וְלִמְחָל־בּוֹ אֶת־כָּל־עֲוֹנוֹתֵינוּ (באהבה) מִקְרָא קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ יַעֲלֶה וְיָבֹא · וְיַגִּיעַ וְיֵרָאֶה וְיֵרָצֶה · וְיִשָּׁמַע וְיִפָּקֵד וְיִזָּכֵר · זִכְרוֹנֵנוּ וּפִקְדוֹנֵנוּ · וְזִכְרוֹן אֲבוֹתֵינוּ · וְזִכְרוֹן מָשִׁיחַ בֶּן־דָּוִד עַבְדֶּךָ · וְזִכְרוֹן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשֶׁךָ · וְזִכְרוֹן כָּל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְפָנֶיךָ לִפְלֵיטָה לְטוֹבָה · לְחֵן וּלְחֶסֶד וּלְרַחֲמִים וּלְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם · בְּיוֹם (כנגד השבת הזה וביום) הַכִּפֻּרִים הַזֶּה בְּיוֹם סְלִיחַת הֶעָוֹן הַזֶּה · בְּיוֹם מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה · זָכְרֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בּוֹ לְטוֹבָה · וּפָקְדֵנוּ בוֹ לִבְרָכָה · וְהוֹשִׁיעֵנוּ בוֹ לְחַיִּים טוֹבִים · וּבִדְבַר יְשׁוּעָה וְרַחֲמִים חוּס וְחָנֵּנוּ וְרַחֵם עָלֵינוּ וְהוֹשִׁיעֵנוּ כִּי אֵלֶיךָ עֵינֵינוּ · כִּי אֵל מֶלֶךְ חַנּוּן וְרַחוּם אָתָּה:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ מְחוֹל | לַעֲוֹנוֹתֵינוּ בְּיוֹם (השבת הזה וביום) הַכִּפֻּרִים הַזֶּה בְּיוֹם סְלִיחַת הֶעָוֹן הַזֶּה בְּיוֹם מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה מְחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטֹּאתֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ כָּאָמוּר: אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מֹחֶה פְשָׁעֶיךָ לְמַעֲנִי וְחַטֹּאתֶיךָ לֹא־אֶזְכֹּר: וְנֶאֱמַר מָחִיתִי כָעָב פְּשָׁעֶיךָ וְכֶעָנָן חַטֹּאתֶיךָ שׁוּבָה אֵלַי כִּי גְאַלְתִּיךָ: וְנֶאֱמַר כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכֹּל

חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְהוָה תִּטְהָרוּ: (בשבת אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ רְצֵה נָא בִמְנוּחָתֵנוּ) קַדְּשֵׁנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ · וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ שַׂבְּעֵנוּ מִטּוּבֶךָ וְשַׂמַּח נַפְשֵׁנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ (וְהַנְחִילֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן שַׁבַּת קָדְשֶׁךָ וְיָנוּחוּ בוֹ כָּל־יִשְׂרָאֵל מְקַדְּשֵׁי שְׁמֶךָ) וְטַהֵר לִבֵּנוּ לְעָבְדְּךָ בֶּאֱמֶת · כִּי אַתָּה סָלְחָן לְיִשְׂרָאֵל וּמָחֳלָן לְשִׁבְטֵי יְשֻׁרוּן בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר · וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לַעֲוֹנוֹתֵינוּ וְלַעֲוֹנוֹת עַמּוֹ בֵּית יִשְׂרָאֵל וּמַעֲבִיר אַשְׁמוֹתֵינוּ בְּכָל־שָׁנָה וְשָׁנָה מֶלֶךְ עַל כָּל־הָאָרֶץ מְקַדֵּשׁ (הַשַּׁבָּת וְ) יִשְׂרָאֵל וְיוֹם הַכִּפֻּרִים:

רְצֵה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל · וְלִתְפִלָּתָם שְׁעֵה · וְהָשֵׁב הָעֲבוֹדָה לִדְבִיר בֵּיתֶךָ וְאִשֵּׁי יִשְׂרָאֵל וּתְפִלָּתָם בְּאַהֲבָה תְקַבֵּל בְּרָצוֹן וּתְהִי לְרָצוֹן תָּמִיד עֲבוֹדַת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:

וְתֶחֱזֶינָה עֵינֵינוּ בְּשׁוּבְךָ לְצִיּוֹן בְּרַחֲמִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמַּחֲזִיר שְׁכִינָתוֹ לְצִיּוֹן:

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד צוּר חַיֵּינוּ מָגֵן יִשְׁעֵנוּ אַתָּה הוּא לְדוֹר וָדוֹר נוֹדֶה לְּךָ וּנְסַפֵּר תְּהִלָּתֶךָ עַל חַיֵּינוּ הַמְּסוּרִים בְּיָדֶךָ וְעַל נִשְׁמוֹתֵינוּ הַפְּקוּדוֹת לָךְ וְעַל נִסֶּיךָ שֶׁבְּכָל־יוֹם עִמָּנוּ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְטוֹבוֹתֶיךָ שֶׁבְּכָל־עֵת עֶרֶב וָבֹקֶר וְצָהֳרָיִם הַטּוֹב כִּי לֹא־כָלוּ רַחֲמֶיךָ וְהַמְרַחֵם כִּי לֹא־תַמּוּ חֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם קִוִּינוּ לָךְ:

מודים דרבנן

מוֹדִים אֲנַחְנוּ לָךְ שָׁאַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי כָל־בָּשָׂר יוֹצְרֵנוּ יוֹצֵר בְּרֵאשִׁית בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ עַל שֶׁהֶחֱיִיתָנוּ וְקִיַּמְתָּנוּ כֵּן תְּחַיֵּנוּ וּתְקַיְּמֵנוּ וְתֶאֱסוֹף גָּלֻיּוֹתֵינוּ לְחַצְרוֹת קָדְשֶׁךָ וְנָשׁוּב אֵלֶיךָ לִשְׁמוֹר חֻקֶּיךָ וְלַעֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ וּלְעָבְדְּךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם עַל שֶׁאֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ · בָּרוּךְ אֵל הַהוֹדָאוֹת:

וְעַל־כֻּלָּם יִתְבָּרַךְ וְיִתְרוֹמַם וְיִתְנַשֵּׂא שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד: וַחֲתוֹם לְחַיִּים טוֹבִים כָּל־בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

וְכָל־הַחַיִּים יוֹדוּךָ סֶּלָה וִיהַלְלוּ שִׁמְךָ הַגָּדוֹל לְעוֹלָם כִּי טוֹב הָאֵל יְשׁוּעָתֵנוּ וְעֶזְרָתֵנוּ סֶלָה הָאֵל הַטּוֹב: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַטּוֹב שִׁמְךָ וּלְךָ נָאֶה לְהוֹדוֹת:

לש"ץ אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בָּרְכֵנוּ בַבְּרָכָה הַמְשֻׁלֶּשֶׁת בַּתּוֹרָה הַכְּתוּבָה עַל־יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ הָאֲמוּרָה מִפִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו כֹּהֲנִים עַם קְדוֹשֶׁךָ כָּאָמוּר: יְבָרֶכְךָ יְהוָֹה וְיִשְׁמְרֶךָ: אמן יָאֵר יְהוָֹה ׀ פָּנָיו אֵלֶיךָ וִיחֻנֶּךָּ: אמן יִשָּׂא יְהוָֹה ׀ פָּנָיו אֵלֶיךָ וְיָשֵׂם לְךָ שָׁלוֹם: אמן

שִׂים שָׁלוֹם טוֹבָה וּבְרָכָה חַיִּים חֵן וָחֶסֶד וְרַחֲמִים עָלֵינוּ וְעַל־כָּל־יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ בָּרְכֵנוּ אָבִינוּ כֻּלָּנוּ כְּאֶחָד בְּאוֹר פָּנֶיךָ כִּי בְאוֹר פָּנֶיךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ תּוֹרַת חַיִּים וְאַהֲבַת חֶסֶד וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים וְחַיִּים וְשָׁלוֹם וְטוֹב בְּעֵינֶיךָ לְבָרֵךְ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּכָל־עֵת וּבְכָל־שָׁעָה בִּשְׁלוֹמֶךָ: וּבְסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה יְשׁוּעָה וְנֶחָמָה וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת נִזָּכֵר וְנֵחָתֵם לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה הַמְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם:

יִהְיוּ לְרָצוֹן ׀ אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהוָֹה צוּרִי וְגֹאֲלִי:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ · תָּבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ וְאַל תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתֵנוּ שֶׁאֵין אָנוּ עַזֵּי פָנִים וּקְשֵׁי עֹרֶף לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטָאנוּ אֲבָל אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ חָטָאנוּ:

אָשַׁמְנוּ · בָּגַדְנוּ · גָּזַלְנוּ · דִּבַּרְנוּ דֹפִי: הֶעֱוִינוּ · וְהִרְשַׁעְנוּ · זַדְנוּ · חָמַסְנוּ · טָפַלְנוּ שֶׁקֶר: יָעַצְנוּ רָע · כִּזַּבְנוּ · לַצְנוּ · מָרַדְנוּ · נִאַצְנוּ · סָרַרְנוּ · עָוִינוּ · פָּשַׁעְנוּ · צָרַרְנוּ · קִשִּׁינוּ עֹרֶף: רָשַׁעְנוּ · שִׁחַתְנוּ · תִּעַבְנוּ · תָּעִינוּ · תִּעְתָּעְנוּ: סַרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁוָה לָנוּ · וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל־הַבָּא עָלֵינוּ כִּי אֱמֶת עָשִׂיתָ וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ: מַה נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מָרוֹם · וּמַה נְּסַפֵּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים · הֲלֹא כָּל־הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִּגְלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ:

אַתָּה נוֹתֵן יָד לְפוֹשְׁעִים וִימִינְךָ פְשׁוּטָה לְקַבֵּל שָׁבִים · וַתְּלַמְּדֵנוּ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ לְהִתְוַדּוֹת לְפָנֶיךָ עַל כָּל־עֲוֹנוֹתֵינוּ לְמַעַן נֶחְדַּל מֵעֹשֶׁק יָדֵינוּ וּתְקַבְּלֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ כְּאִשִּׁים וּכְנִיחוֹחִים לְמַעַן דְּבָרֶיךָ אֲשֶׁר

אָמַרְתָּ: אֵין קֵץ לְאִשֵּׁי חוֹבוֹתֵינוּ · וְאֵין מִסְפָּר לְנִיחוֹחֵי אַשְׁמוֹתֵינוּ: וְאַתָּה יוֹדֵעַ שֶׁאַחֲרִיתֵנוּ רִמָּה וְתוֹלֵעָה · לְפִיכָךְ הִרְבֵּיתָ סְלִיחָתֵנוּ · מָה אָנוּ מֶה חַיֵּינוּ מֶה חַסְדֵּנוּ מַה צִּדְקֵנוּ מַה כֹּחֵנוּ מַה גְּבוּרָתֵנוּ מַה נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ הֲלֹא כָּל־הַגִּבּוֹרִים כְּאַיִן לְפָנֶיךָ וְאַנְשֵׁי הַשֵּׁם כְּלֹא הָיוּ וַחֲכָמִים כִּבְלִי מַדָּע וּנְבוֹנִים כִּבְלִי הַשְׂכֵּל כִּי רֹב מַעֲשֵׂיהֶם תֹּהוּ וִימֵי חַיֵּיהֶם הֶבֶל לְפָנֶיךָ וּמוֹתַר הָאָדָם מִן־הַבְּהֵמָה אָיִן כִּי הַכֹּל הָבֶל:

(הט"ז שאומר וידוי בתוך התפלה צריך להזכיר של שבת באתה הבדלת כדרך שמזכיר של יוהכ"פ · (שו"ע סימן תרכ"ג סעיף ו') (מכי"ק אדמו"ר ז"ע)

אַתָּה הִבְדַּלְתָּ אֱנוֹשׁ מֵרֹאשׁ · וַתַּכִּירֵהוּ לַעֲמוֹד לְפָנֶיךָ · כִּי מִי יֹאמַר לְךָ מַה תִּפְעָל · וְאִם יִצְדַּק מַה יִּתֶּן לָךְ: וַתִּתֶּן־לָנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה אֶת־יוֹם הַכִּפֻּרִים הַזֶּה אֶת־יוֹם סְלִיחַת הֶעָוֹן הַזֶּה אֶת־יוֹם מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה · קֵץ וּמְחִילָה וּסְלִיחָה עַל כָּל־עֲוֹנוֹתֵינוּ · לְמַעַן נֶחְדַּל מֵעֹשֶׁק יָדֵינוּ · וְנָשׁוּב אֵלֶיךָ לַעֲשׂוֹת חֻקֵּי רְצוֹנְךָ בְּלֵבָב שָׁלֵם: וְאַתָּה בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים רַחֵם עָלֵינוּ · כִּי לֹא תַחְפּוֹץ בְּהַשְׁחָתַת עוֹלָם · שֶׁנֶּאֱמַר דִּרְשׁוּ יְהֹוָה בְּהִמָּצְאוֹ קְרָאֻהוּ בִּהְיוֹתוֹ קָרוֹב: וְנֶאֱמַר יַעֲזֹב רָשָׁע דַּרְכּוֹ וְאִישׁ אָוֶן מַחְשְׁבֹתָיו וְיָשֹׁב אֶל־יְהֹוָה וִירַחֲמֵהוּ וְאֶל־אֱלֹהֵינוּ כִּי־יַרְבֶּה לִסְלוֹחַ: וְאַתָּה אֱלוֹהַּ סְלִיחוֹת חַנּוּן וְרַחוּם אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת וּמַרְבֶּה לְהֵטִיב · וְרוֹצֶה אַתָּה בִּתְשׁוּבַת רְשָׁעִים וְאֵין אַתָּה חָפֵץ בְּמִיתָתָם: שֶׁנֶּאֱמַר אֱמֹר אֲלֵיהֶם חַי־אָנִי | נְאֻם | אֲדֹנָי יֱהֹוִה אִם־אֶחְפֹּץ בְּמוֹת הָרָשָׁע כִּי אִם־בְּשׁוּב רָשָׁע

א) קהלת ג יט. ב) ישעיה נה ו. ג) שם נה ז. ד) יחזקאל לג יא

מדרכו

מִדַּרְכּוֹ וְחָיָה שׁוּבוּ שׁוּבוּ מִדַּרְכֵיכֶם הָרָעִים וְלָמָּה תָמוּתוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל: וְנֶאֱמַר הֶחָפֹץ אֶחְפֹּץ מוֹת רָשָׁע נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה הֲלוֹא בְּשׁוּבוֹ מִדְּרָכָיו וְחָיָה: וְנֶאֱמַר כִּי לֹא אֶחְפֹּץ בְּמוֹת הַמֵּת נְאֻם אֲדֹנָי יֱהֹוִה וְהָשִׁיבוּ וִחְיוּ: כִּי אַתָּה סָלְחָן לְיִשְׂרָאֵל וּמָחֳלָן לְשִׁבְטֵי יְשֻׁרוּן בְּכָל־ דּוֹר וָדוֹר וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ:

אֱלֹהַי עַד שֶׁלֹּא נוֹצַרְתִּי אֵינִי כְדַאי וְעַכְשָׁו שֶׁנּוֹצַרְתִּי כְּאִלּוּ לֹא נוֹצַרְתִּי עָפָר אֲנִי בְּחַיַּי קַל וָחוֹמֶר בְּמִיתָתִי הֲרֵי אֲנִי לְפָנֶיךָ כִּכְלִי מָלֵא בוּשָׁה וּכְלִמָּה יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהֹוָה אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁלֹּא אֶחֱטָא עוֹד וּמַה־שֶׁחָטָאתִי לְפָנֶיךָ מְחוֹק בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים אֲבָל לֹא עַל יְדֵי יִסּוּרִים וָחֳלָיִם רָעִים:

אֱלֹהַי נְצוֹר לְשׁוֹנִי מֵרָע וּשְׂפָתַי מִדַּבֵּר מִרְמָה וְלִמְקַלְלַי נַפְשִׁי תִדּוֹם וְנַפְשִׁי כֶּעָפָר לַכֹּל תִּהְיֶה פְּתַח לִבִּי בְּתוֹרָתֶךָ וּבְמִצְוֹתֶיךָ תִּרְדּוֹף נַפְשִׁי וְכָל־ הַחוֹשְׁבִים עָלַי רָעָה מְהֵרָה הָפֵר עֲצָתָם וְקַלְקֵל מַחֲשַׁבְתָּם: יִהְיוּ כְּמֹץ לִפְנֵי־ רוּחַ וּמַלְאַךְ יְהֹוָה דּוֹחֶה: לְמַעַן יֵחָלְצוּן יְדִידֶיךָ הוֹשִׁיעָה יְמִינְךָ וַעֲנֵנִי: עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן יְמִינֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן תּוֹרָתֶךָ עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתֶךָ: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי־פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהֹוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי: עֹשֶׂה הַשָּׁלוֹם בִּמְרוֹמָיו הוּא יַעֲשֶׂה שָׁלוֹם עָלֵינוּ וְעַל כָּל־יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ שֶׁיִּבָּנֶה בֵּית הַמִּקְדָּשׁ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ וְתֵן חֶלְקֵנוּ בְּתוֹרָתֶךָ:

אומרים אבינו מלכנו בנעילה אפילו אם חל יום הכפורים בשבת ובמקום כתבנו אומרים חתמנו.

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חָטָאנוּ לְפָנֶיךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ אֶלָּא אָתָּה:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה עִמָּנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חַדֵּשׁ עָלֵינוּ שָׁנָה טוֹבָה:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ בַּטֵּל מֵעָלֵינוּ כָּל גְּזֵרוֹת קָשׁוֹת:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ בַּטֵּל מַחְשְׁבוֹת שׂוֹנְאֵינוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הָפֵר עֲצַת אוֹיְבֵינוּ:

א) יחזקאל יח כג. ב) שם יח לב.

אבינו

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כַּלֵּה כָּל־צַר וּמַסְטִין מֵעָלֵינוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ סְתוֹם פִּיּוֹת מַסְטִינֵנוּ וּמְקַטְרִיגֵנוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ כַּלֵּה דֶּבֶר וְחֶרֶב וְרָעָב וּשְׁבִי וּמַשְׁחִית מִבְּנֵי בְרִיתֶךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מְנַע מַגֵּפָה מִנַּחֲלָתֶךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ סְלַח וּמְחוֹל לְכָל־עֲוֹנוֹתֵינוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מְחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מְחוֹק בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים כָּל שִׁטְרֵי חוֹבוֹתֵינוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הַחֲזִירֵנוּ בִּתְשׁוּבָה שְׁלֵמָה לְפָנֶיךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ שְׁלַח רְפוּאָה שְׁלֵמָה לְחוֹלֵי עַמֶּךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ קְרַע רוֹעַ גְּזַר דִּינֵנוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ זָכְרֵנוּ בְּזִכָּרוֹן טוֹב לְפָנֶיךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חָתְמֵנוּ בְּסֵפֶר חַיִּים טוֹבִים:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חָתְמֵנוּ בְּסֵפֶר גְּאֻלָּה וִישׁוּעָה:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חָתְמֵנוּ בְּסֵפֶר פַּרְנָסָה וְכַלְכָּלָה:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חָתְמֵנוּ בְּסֵפֶר זְכֻיּוֹת:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חָתְמֵנוּ בְּסֵפֶר סְלִיחָה וּמְחִילָה:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הַצְמַח לָנוּ יְשׁוּעָה בְּקָרוֹב:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הָרֵם קֶרֶן יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ הָרֵם קֶרֶן מְשִׁיחֶךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מַלֵּא יָדֵינוּ מִבִּרְכוֹתֶיךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ מַלֵּא אֲסָמֵינוּ שָׂבָע:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ שְׁמַע קוֹלֵנוּ חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ קַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת־תְּפִלָּתֵנוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ פְּתַח שַׁעֲרֵי שָׁמַיִם לִתְפִלָּתֵנוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ זָכוֹר כִּי עָפָר אֲנָחְנוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ נָא אַל־תְּשִׁיבֵנוּ רֵיקָם מִלְּפָנֶיךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ תְּהֵא הַשָּׁעָה הַזֹּאת שְׁעַת רַחֲמִים וְעֵת רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חֲמוֹל עָלֵינוּ וְעַל עוֹלָלֵינוּ וְטַפֵּינוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן הֲרוּגִים עַל שֵׁם קָדְשֶׁךָ:

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן טְבוּחִים עַל יִחוּדֶךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן בָּאֵי בָאֵשׁ וּבַמַּיִם עַל קִדּוּשׁ שְׁמֶךָ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ נְקוֹם נִקְמַת דַּם עֲבָדֶיךָ הַשָּׁפוּךְ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ אִם לֹא לְמַעֲנֵנוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ עֲשֵׂה לְמַעַן שִׁמְךָ הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא שֶׁנִּקְרָא עָלֵינוּ:
אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ כִּי אֵין בָּנוּ מַעֲשִׂים עֲשֵׂה עִמָּנוּ צְדָקָה וָחֶסֶד וְהוֹשִׁיעֵנוּ: ק"ש

אין מברכין במוצאי יוה"כ בהבדלה אלא על אור ששבת ולא על אור שהדליק הגוי מאבנים·

סדר הושענות

כל ימי הסוכות הכל אחר הלל קודם ק"ש אומרים הושענות וכן בהושענא רבה בכל יום מקיף את התיבה פ"א בלולב ואומרים הושענא אחת ובהו"ר מקיפים ז' פעמים ואומרים ז' הושענות ואם אין להלך ולהשיב סדר זה בכל יום שחל יו"ט מימות השבוע. ובשבת אין אומרים הושענות כלל:

הוֹשַׁעְנָא

לְמַעַנְךָ אֱלֹהֵינוּ הוֹשַׁעְנָא:
לְמַעַנְךָ בּוֹרְאֵנוּ הוֹשַׁעְנָא:
לְמַעַנְךָ גּוֹאֲלֵנוּ הוֹשַׁעְנָא:
לְמַעַנְךָ דּוֹרְשֵׁנוּ הוֹשַׁעְנָא:

יום א'

לְמַעַן אֲמִתָּךְ· לְמַעַן בְּרִיתָךְ· לְמַעַן גָּדְלָךְ וְתִפְאַרְתָּךְ· לְמַעַן דָּתָךְ· לְמַעַן הוֹדָךְ· לְמַעַן וִעוּדָךְ· לְמַעַן זִכְרָךְ· לְמַעַן חַסְדָּךְ· לְמַעַן טוּבָךְ· לְמַעַן יִחוּדָךְ· לְמַעַן כְּבוֹדָךְ· לְמַעַן לִמּוּדָךְ· לְמַעַן מַלְכוּתָךְ· לְמַעַן נִצְחָךְ· לְמַעַן סוֹדָךְ· לְמַעַן עֻזָּךְ· לְמַעַן פְּאֵרָךְ· לְמַעַן צִדְקָתָךְ· לְמַעַן קְדֻשָּׁתָךְ· לְמַעַן רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים· לְמַעַן שְׁכִינָתָךְ· לְמַעַן תְּהִלָּתָךְ· הוֹשַׁעְנָא:

כִּי אָמַרְתִּי עוֹלָם חֶסֶד יִבָּנֶה·א) אני והו כתוי·

יום ב'

אֶבֶן שְׁתִיָּה· בֵּית הַבְּחִירָה· גֹּרֶן אָרְנָן· דְּבִיר הַמֻּצְנָע· הַר הַמּוֹרִיָּה

א) תהלים פט ג.

הַמּוֹרִיָּה ׃ וְהַר יֵרָאֶה ׃ זְבוּל תִּפְאַרְתֶּךָ ׃ חָנָה דָוִד ׃ טוֹב
הַלְּבָנוֹן ׃ יְפֵה נוֹף מְשׂוֹשׂ כָּל־הָאָרֶץ ׃ כְּלִילַת יֹפִי ׃ לִינַת הַצֶּדֶק ׃
מָכוֹן לְשִׁבְתֶּךָ ׃ נָוֶה שַׁאֲנָן ׃ סֻכַּת שָׁלֵם ׃ עֲלִיַּת שְׁבָטִים ׃ פִּנַּת
יִקְרַת ׃ צִיּוֹן הַמְצֻיֶּנֶת ׃ קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים ׃ רָצוּף אַהֲבָה ׃ שְׁכִינַת
כְּבוֹדֶךָ ׃ תֵּל תַּלְפִּיּוֹת ׃ הוֹשַׁעְנָא ׃

לְךָ זְרוֹעַ עִם־גְּבוּרָה תָּעֹז יָדְךָ תָּרוּם יְמִינֶךָ ׃ אני והו כהו׳ ׃

יום ג׳ אוֹם אֲנִי חוֹמָה ׃ בָּרָה כַּחַמָּה ׃ גּוֹלָה וְסוּרָה ׃ דָּמְתָה לְתָמָר ׃
הַהֲרוּגָה עָלֶיךָ ׃ וְנֶחֱשֶׁבֶת כְּצֹאן טִבְחָה ׃ זְרוּיָה בֵּין
מַכְעִיסֶיהָ ׃ חֲבוּקָה וּדְבוּקָה בָךְ ׃ טוֹעֶנֶת עֻלָּךְ ׃ יְחִידָה לְיַחֲדָךְ ׃
כְּבוּשָׁה בַּגּוֹלָה ׃ לוֹמֶדֶת יִרְאָתֶךָ ׃ מְרוּטַת לֶחִי ׃ נְתוּנָה לְמַכִּים ׃
סוֹבֶלֶת סִבְלָךְ ׃ עֲנִיָּה סֹעֲרָה ׃ פְּדוּיַת טוֹבִיָּה ׃ צֹאן קָדָשִׁים ׃
קְהִלּוֹת יַעֲקֹב ׃ רְשׁוּמִים בִּשְׁמֶךָ ׃ שׁוֹאֲגִים הוֹשַׁעְנָא ׃ תְּמוּכִים
עָלֶיךָ ׃ הוֹשַׁעְנָא ׃

תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם ׃ אני והו כהו׳ ׃

יום ד׳ אָדוֹן הַמּוֹשִׁיעַ ׃ בִּלְתְּךָ אֵין לְהוֹשִׁיעַ ׃ גִּבּוֹר וּמוֹשִׁיעַ ׃ דַּלּוֹתִי
וְלִי יְהוֹשִׁיעַ ׃ הָאֵל הַמּוֹשִׁיעַ ׃ וּמַצִּיל וּמוֹשִׁיעַ ׃ זוֹעֲקֶיךָ תּוֹשִׁיעַ ׃
חוֹכֶיךָ תּוֹשִׁיעַ ׃ טְלָאֶיךָ תַּשְׂבִּיעַ ׃ יְבוּל לְהַשְׁפִּיעַ ׃ כָּל־שִׂיחַ תַּדְשֵׁא
וְתוֹשִׁיעַ ׃ לְגֵיא בַּל תַּרְשִׁיעַ ׃ מְגָדִים תַּמְתִּיק וְתוֹשִׁיעַ ׃ נְשִׂיאִים
לְהַסִּיעַ ׃ שְׂעִירִים לְהָנִיעַ ׃ עֲנָנִים מִלְּהַמְנִיעַ ׃ פּוֹתֵחַ יָד וּמַשְׂבִּיעַ ׃
צְמֵאֶיךָ תַּשְׂבִּיעַ ׃ קוֹרְאֶיךָ תּוֹשִׁיעַ ׃ רְחוּמֶיךָ תּוֹשִׁיעַ ׃ שׁוֹחֲרֶיךָ
תּוֹשִׁיעַ ׃ תְּמִימֶיךָ תּוֹשִׁיעַ ׃ הוֹשַׁעְנָא ׃

נְעִמוֹת בִּימִינְךָ נֶצַח ׃ אני והו כהו׳ ׃

יום ה׳ אֲדָמָה וּבְהֵמָה ׃ בָּשָׂר וְרוּחַ וּנְשָׁמָה ׃ גִּיד וְעֶצֶם וְקוֹמָה ׃ דְּמוּת
וְצֶלֶם וְרִקְמָה ׃ הוֹד לַהֶבֶל דָּמָה ׃ וְנִמְשַׁל כַּבְּהֵמוֹת נִדְמָה ׃
זִיו וְתֹאַר וְקוֹמָה ׃ חִדּוּשׁ פְּנֵי אֲדָמָה ׃ טִיעַת עֲצֵי נְשַׁמָּה ׃ יְקָבִים
וְקָמָה ׃ כְּרָמִים וְשִׁקְמָה ׃ לְתֵבֵל הַמְסֻיָּמָה ׃ מְטָרוֹת עֹז לְסַיְּמָה ׃
נְשִׁיָּה לְקַיְּמָה ׃ שִׂיחִים לְהַעֲצִימָה ׃ עֲדָנִים לְעָצְמָה ׃ פְּרָחִים לְקוֹמְמָה ׃
צְמָחִים לְגָשְׁמָה ׃ קָרִים לְזָרְמָה ׃ רְבִיבִים לְשַׁלְּמָה ׃ שְׁתִיָּה
לְרוֹמְמָה ׃ תְּלוּיָה עַל בְּלִימָה ׃ הוֹשַׁעְנָא ׃

יְהֹוָה אֲדֹנֵינוּ מָה־אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־תְּנָה הוֹדְךָ עַל־הַשָּׁמָיִם ׃ אני והו כהו׳ ׃

א) תהלים סח יז. ב) מיכה ז כ. ג) תהלים טז יא. ד) שם ח ב.

אֲדָמָה מֵאֶרֶר • בְּהֵמָה מִמְּשַׁכֶּלֶת • גֹּרֶן מִגָּזָם • דָּגָן מִדַּלֶּקֶת •
הוֹן מִמְּאֵרָה • וְאֹכֶל מִמְּהוּמָה • זַיִת מִנֶּשֶׁל • חִטָּה מֵחָגָב •
טֶרֶף מִגּוֹבַאי • יֶקֶב מִיֶּלֶק • כֶּרֶם מִתּוֹלָע • לֶקֶשׁ מֵאַרְבֶּה • מֶגֶד
מִצְּלָצַל • נֶפֶשׁ מִבֶּהָלָה • שֹׂבַע מִסָּלְעָם • עֲדָרִים מִדַּלּוּת • פֵּרוֹת
מִשִּׁדָּפוֹן • צֹאן מִצְּמִיתוּת • קָצִיר מִקְּלָלָה • רֹב מֵרָזוֹן • שִׁבֹּלֶת
מִצִּנָּמוֹן • תְּבוּאָה מֵחָסִיל • הוֹשַׁעְנָא :
א) צַדִּיק יְהוָֹה בְּכָל־דְּרָכָיו וְחָסִיד בְּכָל־מַעֲשָׂיו :

אֲנִי וָהוֹ כנ"ל ולא כתוס הוֹשִׁיעָה נָּא :

כְּהוֹשַׁעְתָּ אֵלִים בְּלוּד עִמָּךְ • בְּצֵאתְךָ לְיֵשַׁע עַמָּךְ • כֵּן הוֹשַׁעְנָא :
כְּהוֹשַׁעְתָּ גּוֹי וֵאלֹהִים • דְּרוּשִׁים לְיֵשַׁע אֱלֹהִים • כֵּן
הוֹשַׁעְנָא : כְּהוֹשַׁעְתָּ הֲמוֹן צְבָאוֹת • וְעִמָּם מַלְאֲכֵי צְבָאוֹת • כֵּן
הוֹשַׁעְנָא : כְּהוֹשַׁעְתָּ זַכִּים מִבֵּית עֲבָדִים • חַנּוּן בְּיָדָם מַעֲבִידִים •
כֵּן הוֹשַׁעְנָא : כְּהוֹשַׁעְתָּ טְבוּעִים בְּצוּל גְּזָרִים • יְקָרְךָ עִמָּם
מַעֲבִירִים • כֵּן הוֹשַׁעְנָא : כְּהוֹשַׁעְתָּ כַּנָּה מְשׁוֹרֶרֶת וַיּוֹשַׁע • לְגוֹחָהּ
מְצֻיֶּנֶת וַיִּוָּשַׁע • כֵּן הוֹשַׁעְנָא : כְּהוֹשַׁעְתָּ מַאֲמַר וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם •
נָקוּב וְהוּצֵאתִי אִתְּכֶם • כֵּן הוֹשַׁעְנָא : כְּהוֹשַׁעְתָּ סוֹבְבֵי מִזְבֵּחַ •
עוֹמְסֵי עֲרָבָה לְהַקִּיף מִזְבֵּחַ • כֵּן הוֹשַׁעְנָא : כְּהוֹשַׁעְתָּ פִּלְאֵי אָרוֹן
כְּהֻפְשַׁע • צִעֵר פְּלֶשֶׁת בַּחֲרוֹן אַף וְנוֹשַׁע • כֵּן הוֹשַׁעְנָא : כְּהוֹשַׁעְתָּ
קְהִלּוֹת בָּבֶלָה שִׁלַּחְתָּ • רַחוּם לְמַעֲנָם שֻׁלַּחְתָּ • כֵּן הוֹשַׁעְנָא :
כְּהוֹשַׁעְתָּ שְׁבוּת שִׁבְטֵי יַעֲקֹב • תָּשׁוּב וְתָשִׁיב שְׁבוּת אָהֳלֵי יַעֲקֹב •
וְהוֹשִׁיעָה נָּא :

אֲנִי וָהוֹ הוֹשִׁיעָה נָּא :

ב) הוֹשִׁיעָה אֶת־עַמֶּךָ וּבָרֵךְ אֶת־נַחֲלָתֶךָ וּרְעֵם וְנַשְּׂאֵם עַד־הָעוֹלָם :
ג) וְיִהְיוּ דְבָרַי אֵלֶּה אֲשֶׁר הִתְחַנַּנְתִּי לִפְנֵי יְהוָֹה קְרֹבִים
אֶל־יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ יוֹמָם וָלָיְלָה לַעֲשׂוֹת ׀ מִשְׁפַּט עַבְדּוֹ וּמִשְׁפַּט עַמּוֹ
יִשְׂרָאֵל דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ : ד) לְמַעַן דַּעַת כָּל־עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי יְהוָֹה הוּא
הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד :

א) תהלים קמה יז. ב) שם כח ט. ג) מ"א ח נט. ד) שם ח ס.

להושענא רבה

אומרים ז׳ הושענות של כל ימי הסוכות ומקיפין את התיבה בכל פעם ואח״כ אומרים למען איתן ומקיפין ג״כ :

לְמַעַן אֵיתָן הַנִּזְרַק בְּלַהַב אֵשׁ : לְמַעַן בֵּן הַנֶּעֱקַד עַל עֵצִים וָאֵשׁ : לְמַעַן גִּבּוֹר הַנֶּאֱבַק עִם שַׂר אֵשׁ : לְמַעַן דְּגָלִים נָחִיתָ בְּאוֹר וַעֲנַן אֵשׁ : לְמַעַן הוּעֲלָה לַמָּרוֹם וְנִתְעַלָּה כְּמַלְאֲכֵי אֵשׁ : לְמַעַן וְהוּא לָךְ כִּסְגַן בְּאֶרְאֶלֵּי אֵשׁ : לְמַעַן זֶבֶד דִּבְּרוֹת הַנִּתוּנוֹת מֵאֵשׁ : לְמַעַן חִפּוּי יְרִיעוֹת עֲנַן אֵשׁ : לְמַעַן טֶכֶס הַר יָרַדְתָּ עָלָיו בָּאֵשׁ : לְמַעַן יְדִידוּת בַּיִת אֲשֶׁר אָהַבְתָּ מִשְּׁמֵי אֵשׁ : לְמַעַן כָּמַהּ עַד שֶׁקָּעָה הָאֵשׁ : לְמַעַן לָקַח מַחְתַּת אֵשׁ · וְהֵסִיר חֲרוֹן אֵשׁ : לְמַעַן מְקַנֵּא קִנְאָה גְדוֹלָה בָּאֵשׁ : לְמַעַן נָף יָדוֹ וְיָרְדוּ אַבְנֵי אֵשׁ : לְמַעַן שָׂם טְלֵה חָלָב כְּלִיל אֵשׁ : לְמַעַן עָמַד בַּגֹּרֶן וְנִרְצָה בָּאֵשׁ : לְמַעַן פִּלֵּל בָּעֲזָרָה וְיָרְדָה הָאֵשׁ : לְמַעַן צִיר עָלָה וְנִתְעַלָּה בְּרֶכֶב וְסוּסֵי אֵשׁ : לְמַעַן קְדוֹשִׁים מֻשְׁלָכִים בָּאֵשׁ : לְמַעַן רִבּוֹא רִבְבָן חָז וְנַהֲרֵי אֵשׁ : לְמַעַן שׁוֹמֵמוֹת עִירְךָ הַשְּׂרוּפָה בָּאֵשׁ : לְמַעַן תּוֹלְדוֹת אַלּוּפֵי יְהוּדָה תָּשִׂים כְּכִיּוֹר אֵשׁ · הוֹשַׁעְנָא :

לְךָ יְהוָה הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד כִּי־כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ לְךָ יְהוָה הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ : וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל־כָּל־הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהוָה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד : וּבְתוֹרָתְךָ כָּתוּב לֵאמֹר שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יְהוָה אֶחָד :
בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד :

ואומרים אני והו כהושעת עד הושיעה ואח״כ מתחילין כאן

אֲנִי וָהוֹ הוֹשִׁיעָה נָּא :

תְּתְנֵנוּ לְשֵׁם וְלִתְהִלָּה · תְּשִׁיתֵנוּ אֶל הַחֶבֶל וְאֶל הַנַּחֲלָה · תְּרוֹמְמֵנוּ לְמַעְלָה לְמָעְלָה · תְּקַבְּצֵנוּ לְבֵית הַתְּפִלָּה · תַּצִּיבֵנוּ כְּעֵץ עַל פַּלְגֵי מַיִם שְׁתוּלָה · תִּפְדֵּנוּ מִכָּל־נֶגַע וּמַחֲלָה · תְּעַטְּרֵנוּ בְּאַהֲבַת כְּלוּלָה · תְּשַׂמְּחֵנוּ בְּבֵית הַתְּפִלָּה · תְּנַהֲלֵנוּ עַל מֵי מְנוּחוֹת סֶלָה · תְּמַלְּאֵנוּ חָכְמָה וְשִׂכְלָה · תַּלְבִּישֵׁנוּ עֹז וּגְדֻלָּה · תַּכְתִּירֵנוּ בְּכֶתֶר הַמְעוּלָּה · תְּיַשְּׁרֵנוּ בְּאוֹרַח סְלוּלָה · תִּטָּעֵנוּ בְּיוֹשֶׁר מְסִלָּה : תְּחָנֵּנוּ בְּרַחֲמִים וּבְחֶמְלָה · תַּזְכִּירֵנוּ בְּמִי זֹאת עוֹלָה · תּוֹשִׁיעֵנוּ לְקֵץ הַגְּאֻלָּה · תְּהַדְּרֵנוּ בְּזִיו הַמְּעוּלָּה · תַּדְבִּיקֵנוּ כְּאֵזוֹר חֲתוּלָּה · תְּגַדְּלֵנוּ בְּיָד הַגְּדוֹלָה · תְּבִיאֵנוּ לְבֵיתְךָ בְּרִנָּה וְצָהֳלָה · תְּאַמְּצֵנוּ בְּרֶוַח וְהַצָּלָה ·

ה.אדרע

א) זכריה יד ט. ב) זכריה יד ט. ג) דברים ו ד

תְּאַדְּרֵנוּ בְּאֶבֶן תְּלוּלָה · תְּלַבְּבֵנוּ בְּבִנְיַן עִירְךָ כְּבַתְּחִלָּה · תְּעוֹרְרֵנוּ
לְצִיּוֹן בְּשִׁכְלוּלָהּ · תְּזַכֵּנוּ בְּנִבְנֵתָה הָעִיר עַל תִּלָּהּ · תַּרְבִּיצֵנוּ
בְּשָׂשׂוֹן וְגִילָה · תְּחַזְּקֵנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה :

הוֹשַׁעְנָא אָנָּא הוֹשִׁיעָה נָּא :

אָנָּא אֱזוֹן חִין תְּאֵבֵי יִשְׁעָךְ · בַּעֲרָבֵי נַחַל לְשַׁעְשְׁעָךְ · וְהוֹשִׁיעָה
נָּא : אָנָּא גְּאוֹל כַּנַּת נִטְעָךְ · דּוֹמָה בְּטַאטְאָךְ · וְהוֹשִׁיעָה
נָּא : אָנָּא הַבֵּט לַבְּרִית טִבְעָךְ · וּמַחֲשַׁבֵּי אֶרֶץ בְּהַטְבִּיעָךְ ·
וְהוֹשִׁיעָה נָּא : אָנָּא זְכָר־לָנוּ אָב יְדָעָךְ · חַסְדְּךָ לָמוֹ בְּהוֹדִיעָךְ ·
וְהוֹשִׁיעָה נָּא : אָנָּא טְהוֹרֵי לֵב בְּהַפְלִיאָךְ · יָדַע כִּי הִיא פִּלְאָךְ ·
וְהוֹשִׁיעָה נָּא : אָנָּא כַּבִּיר כֹּחַ תֶּן־לָנוּ יִשְׁעָךְ · לַאֲבוֹתֵינוּ כְּהִשָּׁבְעָךְ ·
וְהוֹשִׁיעָה נָּא : אָנָּא מַלֵּא מִשְׁאֲלוֹת עַם מְשַׁוְּעָךְ · נֶעֱקַד בְּהַר מוֹר
כְּמוֹ שׁוּעָךְ · וְהוֹשִׁיעָה נָּא : אָנָּא סַגֵּב אַשְׁלֵי נִטְעָךְ · עָרִיצִים
בְּהַגִּיעָךְ · וְהוֹשִׁיעָה נָּא : אָנָּא פְּתַח לָנוּ אוֹצְרוֹת רִבְעָךְ · צִיָּה
מֵהֶם בְּהַרְבִּיעָךְ · וְהוֹשִׁיעָה נָּא : אָנָּא קוֹרְאֶיךָ אֶרֶץ בְּרוֹעֲעָךְ · רְעֵם
בְּטוּב מִרְעָךְ · וְהוֹשִׁיעָה נָּא : אָנָּא שְׁעָרֶיךָ תַּעַל מִמַּשּׁוֹאָךְ · תֵּל
תַּלְפִּיּוֹת בְּהוֹפִיעָךְ · וְהוֹשִׁיעָה נָּא :

אָנָּא אֵל נָא הוֹשַׁעְנָא וְהוֹשִׁיעָה נָּא :

אֵל נָא תָּעִינוּ כְּשֶׂה אוֹבֵד · שְׁמֵנוּ מִסִּפְרְךָ אַל תְּאַבֵּד · הוֹשַׁעְנָא
וְהוֹשִׁיעָה נָּא : אֵל נָא רְעֵה אֶת־צֹאן הַהֲרֵגָה · קְצוּפָה וְעָלֶיךָ
הֲרוּגָה · הוֹשַׁעְנָא וְהוֹשִׁיעָה נָּא : אֵל נָא צֹאנְךָ וְצֹאן מַרְעִיתֶךָ ·
פְּעֻלָּתְךָ וְרַעְיָתֶךָ · הוֹשַׁעְנָא וְהוֹשִׁיעָה נָּא : אֵל נָא עֲנִיֵּי הַצֹּאן · שִׂיחָם
עֲנֵה בְּעֵת רָצוֹן · הוֹשַׁעְנָא וְהוֹשִׁיעָה נָּא : אֵל נָא נוֹשְׂאֵי לְךָ עַיִן ·
מִתְקוֹמְמֵיהֶם יִהְיוּ כְאַיִן · הוֹשַׁעְנָא וְהוֹשִׁיעָה נָּא : אֵל נָא לִמְנַסְּכֵי
לְךָ מַיִם · כְּמַמַּעַיְנֵי הַיְשׁוּעָה יִשְׁאֲבוּן מַיִם · הוֹשַׁעְנָא וְהוֹשִׁיעָה נָּא :
אֵל נָא יַעֲלוּ לְצִיּוֹן מוֹשִׁיעִים · טְפוּלִים בְּךָ וּבִשִׁמְךָ נוֹשָׁעִים ·
הוֹשַׁעְנָא וְהוֹשִׁיעָה נָּא : אֵל נָא חֲמוּץ בְּגָדִים · זְעוֹם לִנְעֹר כָּל
בּוֹגְדִים · הוֹשַׁעְנָא וְהוֹשִׁיעָה נָּא : אֵל נָא וְזָכוֹר תִּזְכּוֹר · הַנִּכּוֹרֵי
בִּלְתְּךָ וְכוֹר · הוֹשַׁעְנָא וְהוֹשִׁיעָה נָּא : אֵל נָא הוֹרְשֶׁיךָ בְּעַנְפֵי

עֲרָבוֹת ׃ נַעִים שְׁעֵה מֵעֲרָבוֹת ׃ הוֹשַׁעְנָא וְהוֹשִׁיעָה נָּא ׃ אֵל נָא בָּרֵךְ בְּעִטּוּר שָׁנָה ׃ אֲמָרֵי רְצֵה בְּפִלּוּלִי בְּיוֹם הוֹשַׁעְנָא ׃ הוֹשַׁעְנָא וְהוֹשִׁיעָה נָּא ׃

אָנָּא אֵל נָא הוֹשַׁעְנָא וְהוֹשִׁיעָה נָּא אָבִינוּ אָתָּה ׃

לְמַעַן תָּמִים בְּדוֹרוֹתָיו ׃ הַנִּמְלַט בְּרוֹב צִדְקוֹתָיו ׃ מֻצָּל מִשֶּׁטֶף בְּבוֹא מַבּוּל מָיִם ׃ לְאוֹם אֲנִי חוֹמָה ׃ הוֹשַׁעְנָא וְהוֹשִׁיעָה נָּא אָבִינוּ אָתָּה ׃ לְמַעַן שָׁלֵם בְּכָל מַעֲשִׂים ׃ הַמְנֻסֶּה בַּעֲשָׂרָה נִסִּים ׃ כְּשֶׁר מַלְאָכִים נָם יֻקַּח נָא מְעַט מַיִם ׃ לְבָרָה כַּחַמָּה ׃ הוֹשַׁעְנָא וְהוֹשִׁיעָה נָּא אָבִינוּ אָתָּה ׃ לְמַעַן רַךְ וְיָחִיד נֶחְנַט פְּרִי לְמֵאָה ׃ זָעַק אַיֵּה הַשֶּׂה לְעוֹלָה ׃ בִּשְּׂרוּהוּ עֲבָדָיו מָצָאנוּ מָיִם ׃ לְגוֹלָה וְסוֹרָה ׃ הוֹשַׁעְנָא וְהוֹשִׁיעָה נָּא אָבִינוּ אָתָּה ׃ לְמַעַן קִדֵּם שְׂאֵת בְּרָכָה ׃ הַנִּשְׂטַם וּלְשִׁמְךָ חִכָּה ׃ מְיַחֵם בְּמַקְלוֹת בְּשִׁקְתוֹת מָיִם ׃ לְדָמְתָה לְתָמָר ׃ הוֹשַׁעְנָא וְהוֹשִׁיעָה נָּא אָבִינוּ אָתָּה ׃ לְמַעַן צָדַק הֱיוֹת לְךָ לְכֹהֵן ׃ כֶּחָתָן פְּאֵר יְכַהֵן ׃ מְנֻסֶּה בְּמַסָּה בְּמֵי מְרִיבַת מָיִם ׃ לְהַהֲדַר הַטּוֹב ׃ הוֹשַׁעְנָא וְהוֹשִׁיעָה נָּא אָבִינוּ אָתָּה ׃ לְמַעַן פּוֹאַר הֱיוֹת גְּבִיר לְאֶחָיו ׃ יְהוּדָה אֲשֶׁר גָּבַר בְּאֶחָיו ׃ מִסְפַּר רוֹבַע מִדָּלְיָו יִזַּל מַיִם ׃ לֹא לָנוּ כִּי אִם לְמַעַנְךָ ׃ הוֹשַׁעְנָא וְהוֹשִׁיעָה נָּא אָבִינוּ אָתָּה ׃ לְמַעַן עָנָיו מִכֹּל וְנֶאֱמָן ׃ אֲשֶׁר בְּצִדְקוֹ כִּלְכֵּל הַמָּן ׃ מָשׁוּךְ לְגוֹאֵל וּמָשׁוּי מִמַּיִם ׃ לְמִי זֹאת הַנִּשְׁקָפָה ׃ הוֹשַׁעְנָא וְהוֹשִׁיעָה נָּא אָבִינוּ אָתָּה ׃ לְמַעַן שַׂמְתּוֹ כְּמַלְאֲכֵי מְרוֹמִים ׃ הַלּוֹבֵשׁ אוּרִים וְתֻמִּים ׃ מְצֻוֶּה לָבֹא בְּמִקְדָּשׁ בְּקִדּוּשׁ יָדַיִם וְרַגְלַיִם וּרְחִיצַת מָיִם ׃ לְהוֹלֶלֶת אַהֲבָה ׃ הוֹשַׁעְנָא וְהוֹשִׁיעָה נָּא אָבִינוּ אָתָּה ׃ לְמַעַן נְבִיאָה מְחוֹלַת מַחֲנַיִם ׃ לְכַמְּהֵי לֵב הוּשְׂמָה עֵינַיִם ׃ לְרַגְלָהּ רָצָה עֲלוֹת וְרֶדֶת בְּאֵר מַיִם ׃ לְטוֹבוּ אֹהָלָיו ׃ הוֹשַׁעְנָא וְהוֹשִׁיעָה נָּא אָבִינוּ אָתָּה ׃ לְמַעַן מְשָׁרֵת לֹא מָשׁ מֵאֹהֶל ׃ וְרוּחַ הַקֹּדֶשׁ עָלָיו אִהֵל ׃ בְּעָבְרוֹ בַּיַּרְדֵּן נִכְרְתוּ הַמַּיִם ׃ לְיָפָה וּבָרָה ׃ הוֹשַׁעְנָא וְהוֹשִׁיעָה נָּא אָבִינוּ אָתָּה ׃ לְמַעַן לָמַד רְאוֹת לְטוֹבָה אוֹת ׃ זָעַק אַיֵּה נִפְלָאוֹת ׃ מִצָּה טַל מִגִּזָּה מְלֹא הַסֵּפֶל מָיִם ׃ לְכַלַּת לְבָנוֹן ׃ הוֹשַׁעְנָא וְהוֹשִׁיעָה

נא

נָּא אָבִינוּ אָתָּה: לְמַעַן כְּלוּלֵי עֲשׂוֹת מִלְחַמְתֶּךָ· אֲשֶׁר בְּיָדָם תְּתֵּה
יְשׁוּעָתֶךָ· צְרוּפֵי מִגּוֹי בְּלָקְקָם בְּיָדָם מָיִם· לְלֹא בָגְדוּ בָךְ·
הוֹשַׁעְנָא וְהוֹשִׁיעָה נָּא אָבִינוּ אָתָּה: לְמַעַן יָחִיד צוֹרְרִים דָּשׁ·
אֲשֶׁר מֵהֶם לְנָזִיר הַקֹּדֶשׁ· מִמַּכְתֵּשׁ לֶחִי הִבְקַעְתָּ לוֹ מָיִם· לְמַעַן
[illegible]ם קָדְשֶׁךָ· הוֹשַׁעְנָא וְהוֹשִׁיעָה נָּא אָבִינוּ אָתָּה: לְמַעַן טוֹב
הוֹלֵךְ וְגָדֵל· מֵעַקְשׁוּת לֵב עֵדָה חִלֵּל· בְּשׁוּב עָם מֵחֵטְא צִוָּה שְׁאֹב
מָיִם· לְנָאוָה כִּירוּשָׁלָיִם· הוֹשַׁעְנָא וְהוֹשִׁיעָה נָּא אָבִינוּ אָתָּה:
לְמַעַן חִכָּךְ מְבַרְכֵר בְּשִׁיר· הַמְלַמֵּד תּוֹרָה בְּכָל־כְּלֵי שִׁיר· מְנַסֵּךְ
לְפָנָיו כְּחָאַב שְׁתוֹת מָיִם· לְשָׁמוּ בְךָ סִבְרָם· הוֹשַׁעְנָא וְהוֹשִׁיעָה
נָּא אָבִינוּ אָתָּה: לְמַעַן זָךְ עָלָה בִסְעָרָה· הַמְקַנֵּא וּמֵשִׁיב עֶבְרָה·
לִפְלוּלוֹ יָרְדָה אֵשׁ וְלִחֲכָה עָפָר וּמָיִם· לְעֵינֶיהָ בְּרֵכוֹת· הוֹשַׁעְנָא
וְהוֹשִׁיעָה נָּא אָבִינוּ אָתָּה: לְמַעַן וְשֵׁרֵת בֶּאֱמֶת לְרַבּוֹ· פִּי שְׁנַיִם
בְּרוּחוֹ נֶאֱצַל בּוֹ· בְּקַחְתּוֹ מְנַגֵּן וְתִמַּלֵּא· גֵּבִים מַיִם לְפָצוֹ מִי כָמֹכָה·
הוֹשַׁעְנָא וְהוֹשִׁיעָה נָּא אָבִינוּ אָתָּה: לְמַעַן הִרְהֵר עֲשׂוֹת רְצוֹנֶךָ·
הַמַּכְרִיז תְּשׁוּבָה לְצֹאנֶךָ· אָז בְּבֹא מְחָרֵף סָתַם עֵינוֹת מָיִם·
לְצִיּוֹן מִכְלַל יֹפִי· הוֹשַׁעְנָא וְהוֹשִׁיעָה נָּא אָבִינוּ אָתָּה: לְמַעַן
דָּרְשׁוּךָ בְּתוֹךְ הַגּוֹלָה· וְסוֹדְךָ לָמוֹ נִגְלָה· בְּלִי לְהִתְגָּאֵל דָּרְשׁוּ
זֵרְעֹנִים וּמָיִם· לְקוֹרְאֶיךָ בַּצָּר· הוֹשַׁעְנָא וְהוֹשִׁיעָה נָּא אָבִינוּ אָתָּה:
לְמַעַן גָּמַר חָכְמָה וּבִינָה· סוֹפֵר מָהִיר מְפַלֵּשׁ אֲמָנָה· מְחַכְּמֵנוּ
אֲמָרִים הַמְשׁוּלִים בְּרַחֲבֵי מָיִם· לְרַבָּתִי עָם· הוֹשַׁעְנָא וְהוֹשִׁיעָה
נָּא אָבִינוּ אָתָּה: לְמַעַן בָּאֵי לְךָ הַיּוֹם בְּכָל־לֵב· שׁוֹפְכִים לְךָ שִׂיחַ
בְּלֹא לֵב וָלֵב· שׁוֹאֲלִים מִמְּךָ עוֹז מִטְרוֹת מָיִם· לְשׁוֹרְרוּךָ בַּיָּם·
הוֹשַׁעְנָא וְהוֹשִׁיעָה נָּא אָבִינוּ אָתָּה: לְמַעַן אוֹמְרֵי יִגְדַּל שְׁמֶךָ·
וְהֵם נַחֲלָתְךָ וְעַמֶּךָ· צְמֵאִים לְיִשְׁעֲךָ כְּאֶרֶץ עֲיֵפָה לַמַּיִם· לְתַרְתָּ
לָמוֹ מְנוּחָה· הוֹשַׁעְנָא וְהוֹשִׁיעָה נָּא אָבִינוּ אָתָּה:

הוֹשַׁעְנָא אֵל נָא· אָנָּא הוֹשִׁיעָה נָּא:
הוֹשַׁעְנָא סְלַח נָא וְהַצְלִיחָה נָא
וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֵל מָעֻזֵּנוּ:

תַּעֲנֶה אֱמוּנִים שׁוֹפְכִים לְךָ לֵב כַּמַּיִם · לְמַעַן בָּא בָאֵשׁ וּבַמָּיִם · גָּזַר וְנָם יֻקַּח נָא מְעַט מַיִם · וְהַצְלִיחָה נָא וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֵל מָעֻזֵּנוּ : תַּעֲנֶה דְּגָלִים גָּזוּ גִּזְרֵי מַיִם · לְמַעַן הַנֶּעֱקַד בְּשַׁעַר הַשָּׁמַיִם · וְשָׁב וְחָפַר בְּאֵרוֹת מַיִם · וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֵל מָעֻזֵּנוּ : תַּעֲנֶה זַכִּים מִתְחַנְּנִים עֲלֵי מַיִם · לְמַעַן הָלָךְ מְפַצֵּל מַקְלוֹת בְּשִׁקְתוֹת הַמַּיִם · טָעַן וְגָל אֶבֶן מִבְּאֵר מַיִם · וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֵל מָעֻזֵּנוּ : תַּעֲנֶה יְדִידִים נוֹחֲלֵי דָת מְשׁוּלַּת מַיִם · לְמַעַן כָּרוּ בְּמִשְׁעֲנוֹתָם מַיִם · לְהָכִין לָמוֹ וּלְצֶאֱצָאֵימוֹ מַיִם · וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֵל מָעֻזֵּנוּ : תַּעֲנֶה מִתְחַנְּנִים כְּבִישִׁימוֹן עֲלֵי מַיִם · לְמַעַן נֶאֱמַן בַּיִת מַסְפִּיק לָעָם מַיִם · סֶלַע הָךְ וַיָּזוּבוּ מַיִם · וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֵל מָעֻזֵּנוּ : תַּעֲנֶה עוֹנִים עֲלִי בְאֵר מַיִם · לְמַעַן פָּקַד בְּמֵי מְרִיבַת מַיִם · צְמֵאִים לְהַשְׁקוֹתָם מַיִם · וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֵל מָעֻזֵּנוּ : תַּעֲנֶה קְדוֹשִׁים מְנַסְּכִים לְךָ מַיִם · לְמַעַן רֹאשׁ מְשׁוֹרְרִים כְּתָאַב שְׁתוֹת מַיִם · הַלַּיְלָה פָּץ וְנִסַּךְ לְךָ מַיִם · וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֵל מָעֻזֵּנוּ : תַּעֲנֶה שׁוֹאֲלִים בְּרִבּוּעַ אֶשְׁלֵי מַיִם · לְמַעַן תֵּל תַּלְפִּיּוֹת מוֹצָא מַיִם · תִּפְתַּח אֶרֶץ וְתַרְעִיף שָׁמַיִם · וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֵל מָעֻזֵּנוּ :

רַחֶם־נָא קְהַל עֲדַת יְשֻׁרוּן · סְלַח וּמְחַל עֲוֹנָם · וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ :

אָז כְּעֵינֵי עֲבָדִים אֶל יַד אֲדוֹנִים · בָּאנוּ לְפָנֶיךָ נְדוֹנִים · גָּאֵה אֲדוֹנֵי הָאֲדוֹנִים · נִתְגָּרוּ בָנוּ מְדָנִים · דְּשׁוּנוּ וּבְעָלוּנוּ זוּלָתְךָ אֲדוֹנִים · וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ : הֵן גַּשְׁנוּ הַיּוֹם בְּתַחֲנוּן · עָדֶיךָ רַחוּם וְחַנּוּן · וְסִפַּרְנוּ נִפְלְאוֹתֶיךָ בְּשִׁנּוּן · וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ : זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ · נָא אַל תִּיבָשׁ · חַשְׁרַת מַיִם בְּאִבֶּיהָ תֶּחְבָּשׁ · וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ : טָעֲנוּ בִשְׁמֹנָה · בְּיַד שִׁבְעָה וּשְׁמוֹנָה · יָשָׁר צַדִּיק אֵל אֱמוּנָה · וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ : כָּרַתָּ בְרִית לָאָרֶץ · עוֹד כָּל־יְמֵי הָאָרֶץ · לְבִלְתִּי פְרָץ בָּהּ פֶּרֶץ · וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ : מִתְחַנְּנִים עֲלֵי מַיִם · כַּעֲרָבִים עֲלֵי יִבְלֵי מַיִם · נָא זְכוֹר לָנוּ נִסּוּךְ הַמַּיִם · וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ : שִׂיחִים בְּדֶרֶךְ מַטָּעָתָם · עוֹמְסִים בְּשַׁוְעָתָם · עֲנֵם בְּקוֹל פְּגִיעָתָם · וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ : פּוֹעַל

ישעות

יְשׁוּעוֹת׃ פְּנֵה לְפִלּוּלָם שְׁעוֹת · צַדְּקֵם אֵל לְמוֹשָׁעוֹת · וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ׃ קוֹל רִגְשָׁם תָּשַׁע · תִּפְתַּח אֶרֶץ וְיִפְרוּ יֶשַׁע · רַב לְהוֹשִׁיעַ וְלֹא חָפֵץ רֶשַׁע · וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ׃

שַׁעֲרֵי שָׁמַיִם פְּתַח · וְאוֹצָרְךָ הַטּוֹב לָנוּ תִּפְתַּח · תּוֹשִׁיעֵנוּ וְרִיב אַל תִּמְתַּח · וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ׃

קוֹל מְבַשֵּׂר מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר׃

אֹמֶץ יִשְׁעֲךָ בָּא׃ קוֹל דּוֹדִי הִנֵּה זֶה בָּא · מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר׃ קוֹל בָּא בְּרִבְבוֹת כִּתִּים׃ לַעֲמוֹד עַל הַר הַזֵּיתִים׃ מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר׃
קוֹל גִּשְׁתּוֹ בַּשּׁוֹפָר לִתְקֹעַ · תַּחְתָּיו הַר יִבָּקֵעַ · מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר׃ קוֹל דָּפַק וְהֵצִיץ וְזָרַח · וּמָשׁ חֲצִי הָהָר מִמִּזְרָח · מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר׃ קוֹל הֵקִים מִלּוּל נְאֻמוֹ · וּבָא הוּא וְכָל־קְדוֹשָׁיו עִמּוֹ · מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר׃
קוֹל וּלְכָל־בָּאֵי הָעוֹלָם · בַּת קוֹל יִשָּׁמַע בָּעוֹלָם · מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר׃
קוֹל זֶרַע עֲמוּסֵי רַחְמוֹ · נוֹלְדוּ כְּיֶלֶד מִמְּעֵי אִמּוֹ · מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר׃
קוֹל חָלָה וְיָלְדָה מִי זֹאת · מִי שָׁמַע כָּזֹאת · מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר׃
קוֹל טָהוֹר פָּעַל כָּל־אֵלֶּה · וּמִי רָאָה כָּאֵלֶּה · מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר׃ קוֹל יֶשַׁע וּזְמַן הוּחַד · הֲיוּחַל אֶרֶץ בְּיוֹם אֶחָד · מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר׃ קוֹל כַּבִּיר רוּם וָתַחַת · אִם יִוָּלֵד גּוֹי פַּעַם אֶחָת · מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר׃ קוֹל לְעֵת יִגְאַל עַמּוֹ נָאוֹר · וְהָיָה לְעֵת עֶרֶב יִהְיֶה אוֹר · מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר׃
קוֹל מוֹשִׁיעִים יַעֲלוּ לְהַר צִיּוֹן · כִּי חָלָה גַּם יָלְדָה צִיּוֹן · מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר׃ קוֹל נִשְׁמַע בְּכָל־גְּבוּלֵךְ · הַרְחִיבִי מְקוֹם אָהֳלֵךְ · מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר׃ קוֹל שִׂימִי עַד דַּמֶּשֶׂק מִשְׁכְּנוֹתַיִךְ · קַבְּלִי בָנַיִךְ וּבְנוֹתַיִךְ · מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר׃ קוֹל עִלְזִי חֲבַצֶּלֶת הַשָּׁרוֹן · כִּי קָמוּ יְשֵׁנֵי חֶבְרוֹן · מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר׃ קוֹל פְּנוּ אֵלַי וְהִוָּשְׁעוּ · הַיּוֹם אִם בְּקוֹלִי תִשְׁמָעוּ · מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר׃ קוֹל צֶמַח אִישׁ צֶמַח שְׁמוֹ · הוּא דָוִד בְּעַצְמוֹ · מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר׃ קוֹל קוּמוּ כְּפוּשֵׁי עָפָר · הָקִיצוּ וְרַנְּנוּ שׁוֹכְנֵי עָפָר · מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר׃ קוֹל רַבָּתִי עָם בְּהַמְלִיכוֹ · מִגְדּוֹל יְשׁוּעוֹת מַלְכּוֹ · מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר׃ קוֹל שֵׁם רְשָׁעִים לְהַאֲבִיד · וְעֹשֶׂה חֶסֶד לִמְשִׁיחוֹ

לדוד

לְדָוִד׳ מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר: קוֹל תְּנָה יְשׁוּעוֹת לְעַם עוֹלָם׳ לְדָוִד וּלְזַרְעוֹ עַד עוֹלָם׳ מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר:

ג״פ קוֹל מְבַשֵּׂר מְבַשֵּׂר וְאוֹמֵר:

הוֹשִׁיעָה אֶת־עַמֶּךָ וּבָרֵךְ אֶת־נַחֲלָתֶךָ וּרְעֵם וְנַשְּׂאֵם עַד־הָעוֹלָם: וְיִהְיוּ דְבָרַי אֵלֶּה אֲשֶׁר הִתְחַנַּנְתִּי לִפְנֵי יְהוָה קְרוֹבִים אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ יוֹמָם וָלָיְלָה לַעֲשׂוֹת׀ מִשְׁפַּט עַבְדּוֹ וּמִשְׁפַּט עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ: לְמַעַן דַּעַת כָּל־עַמֵּי הָאָרֶץ כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד: ק״ש

ואח״כ יטול בידו הערבה ויחבוט ה׳ חבטות בקרקע כדי למתק ה׳ גבורות ויאמר:

יהי רצון מלפניך ה׳ אלהינו ואלהי אבותינו הבוחר בנביאים טובים׳ ומנהגים טובים שתקבל ברחמים וברצון את תפלתנו והקפותינו וזכר לנו זכות שבעת תמימיך׳ ותסיר מחיצת הברזל המפסקת בינינו ובינך ותאזין שועתנו ותיטיב לנו החתימה׳ תולה ארץ על בלימה. ותחתמנו בספר חיים טובים׳ והיום הזה תתן בשכינת עוזך חמשה גבורות ממותקות על ידי חביטת ערבה מנהג נביאיך הקדושים׳ ותתעורר האהבה ותנשקנו בנשיקת פיך ממתקת כל הגבורות וכל הדינין ותאיר לשכינת עוזך בשם (יו״ד ה״א וא״ו) שהוא טל אורות טלך ומשם תשפיע שפע לעבדך המתפלל לפניך שתאריך ימי ותמחול לי חטאי ועונותי ופשעי ותפשוט ימינך וידך לקבלני בתשובה שלמה לפניך ואוצרך הטוב תפתח להשביע מים נפש שוקקה כמו שכתוב אפתח ה׳ לך את אוצרו הטוב את השמים לתת מטר ארצך בעתו ולברך את כל מעשה ידך אמן:

סדר הקפות בשמחת תורה

מנהג ותיקון הוא לעשות יום שמיני עצרת ג״כ כמו בשמחת תורה ולהקיף בליל שמיני עצרת שבע הקפות עם הספרים סביב התיבה בשמחה גדולה ולרקד בפניהם ולרקן ולשבח עמהם בשמחה רבה וגם כי עשה כן בבהכ״נ שלו אם הולך לבהכ״נ אחר שלא גמרו ירקד וישמח ג״כ עמהם. וכן בליל שמחת תורה. ויש נוהגין ג״כ ביום שמחת תורה:

אַתָּה הָרְאֵתָ לָדַעַת כִּי יְהוָה הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד מִלְבַדּוֹ: לְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת גְּדֹלוֹת לְבַדּוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ: אֵין כָּמוֹךָ בָאֱלֹהִים׀ אֲדֹנָי וְאֵין כְּמַעֲשֶׂיךָ: יְהִי כְבוֹד יְהוָה לְעוֹלָם יִשְׂמַח יְהוָה בְּמַעֲשָׂיו: יְהִי שֵׁם יְהוָה

א) דברים כה יב. ב) שם ד לה. ג) תהלים קלו ד. ד) שם פו ח. ה) שם קד לא. ו) שם קיג ב.

יְהֹוָה מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם: יְהִי יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ עִמָּנוּ כַּאֲשֶׁר הָיָה עִם אֲבֹתֵינוּ אַל יַעַזְבֵנוּ וְאַל יִטְּשֵׁנוּ: וְאִמְרוּ הוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ וְקַבְּצֵנוּ וְהַצִּילֵנוּ מִן־הַגּוֹיִם לְהוֹדוֹת לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ לְהִשְׁתַּבֵּחַ בִּתְהִלָּתֶךָ: יְהֹוָה מֶלֶךְ יְהֹוָה מָלָךְ יְהֹוָה יִמְלֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד: יְהֹוָה עֹז לְעַמּוֹ יִתֵּן יְהֹוָה יְבָרֵךְ אֶת־עַמּוֹ בַשָּׁלוֹם: וְיִהְיוּ נָא אֲמָרֵינוּ לְרָצוֹן לִפְנֵי אֲדוֹן כֹּל: וַיְהִי בִּנְסֹעַ הָאָרֹן וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קוּמָה יְהֹוָה וְיָפֻצוּ אֹיְבֶיךָ וְיָנֻסוּ מְשַׂנְאֶיךָ מִפָּנֶיךָ: קוּמָה יְהֹוָה לִמְנוּחָתֶךָ אַתָּה וַאֲרוֹן עֻזֶּךָ: כֹּהֲנֶיךָ יִלְבְּשׁוּ צֶדֶק וַחֲסִידֶיךָ יְרַנֵּנוּ: בַּעֲבוּר דָּוִד עַבְדֶּךָ אַל תָּשֵׁב פְּנֵי מְשִׁיחֶךָ: וְאָמַר בַּיּוֹם הַהוּא הִנֵּה אֱלֹהֵינוּ זֶה קִוִּינוּ לוֹ וְיוֹשִׁיעֵנוּ זֶה יְהֹוָה קִוִּינוּ לוֹ נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בִּישׁוּעָתוֹ: מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל־עֹלָמִים וּמֶמְשַׁלְתְּךָ בְּכָל־דּוֹר וָדֹר: כִּי מִצִּיּוֹן תֵּצֵא תוֹרָה וּדְבַר יְהֹוָה מִירוּשָׁלָיִם:
אַב הָרַחֲמִים הֵיטִיבָה בִרְצוֹנְךָ אֶת־צִיּוֹן תִּבְנֶה חוֹמוֹת יְרוּשָׁלָיִם:
כִּי בְךָ לְבַד בָּטָחְנוּ מֶלֶךְ אֵל רָם וְנִשָּׂא אֲדוֹן עוֹלָמִים:

אח"כ מוליכין כל ספרי תורות סביב ומסבבין המגדל ז"פ ואומרים אנא וכו'. ועוד מזמורים כפי המנהג:

אָנָּא יְהֹוָה הוֹשִׁיעָה נָּא · אָנָּא יְהֹוָה הַצְלִיחָה נָא · אָנָּא יְהֹוָה עֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ:

אֱלֹהֵי הָרוּחוֹת הוֹשִׁיעָה נָּא · בּוֹחֵן לְבָבוֹת הַצְלִיחָה נָא · גּוֹאֵל חָזָק עֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ: תּוֹרַת יְהֹוָה תְּמִימָה מְשִׁיבַת נָפֶשׁ: מִזְמוֹר לְדָוִד הָבוּ לַיהֹוָה בְּנֵי אֵלִים הָבוּ לַיהֹוָה כָּבוֹד וָעֹז: הָבוּ לַיהֹוָה כְּבוֹד שְׁמוֹ הִשְׁתַּחֲווּ לַיהֹוָה בְּהַדְרַת קֹדֶשׁ: קוֹל יְהֹוָה עַל הַמָּיִם אֵל הַכָּבוֹד הִרְעִים יְהֹוָה עַל מַיִם רַבִּים: לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹת

א) מ"א ח נז . ב) דה"א טז לה . ג) תהלים כט יא . ד) במדבר י לה . ה) תהלים קלב ח . ו) שם קלב ט . ז) שם קלב י . ח) ישעיה כה ט . ט) תהלים קמה יג . י) ישעיה ב ג . כ) תהלים נא כ . ל) שם קיח כה . מ) שם יט ח . נ) שם כט א . ס) שם כט ב . ע) שם כט ג . פ) שם סא א .

לשמחת תורה

בנגינות מזמור שיר: אלהים יחננו ויברכנו יאר פניו אתנו סלה:

אנא בכח גדלת ימינך תתיר צרורה:

כי־אמרתי עולם חסד יבנה · עד כאן הקפה א׳:

דובר צדקות הושיעה נא · הדור בלבושו הצליחה נא · ותיק וחסיד עננו ביום קראנו: עדות יהוה נאמנה מחכימת פתי: קול יהוה בכח: לדעת בארץ דרכך בכל־גוים ישועתך:

קבל רנת עמך שגבנו טהרנו נורא:

לך זרוע עם־גבורה תעז ידך תרום ימינך · עד כאן הקפה ב׳:

זך וישר הושיעה נא · חומל דלים הצליחה נא · טוב ומטיב עננו ביום קראנו: פקודי יהוה ישרים משמחי לב: קול יהוה בהדר: יודוך עמים אלהים יודוך עמים כלם: נא גבור דורשי

יחודך כבבת שמרם:

תתן אמת ליעקב חסד לאברהם · עד כאן הקפה ג׳:

יודע מחשבות הושיעה נא · כביר ואור הצליחה נא · לובש צדקות עננו ביום קראנו: מצות יהוה ברה מאירת עינים: קול יהוה שובר ארזים וישבר יהוה את־ארזי הלבנון: וירקידם כמו עגל לבנון ושריון כמו בן ראמים: ישמחו וירננו לאמים כי תשפוט עמים מישור ולאמים בארץ תנחם סלה: ברכם

טהרם רחמי צדקתך תמיד גמלם:

נעמות בימינך נצח · עד כאן הקפה ד׳:

מלך עולמים הושיעה נא · נאור ואדיר הצליחה נא · סומך נופלים עננו ביום קראנו: יראת יהוה טהורה עומדת לעד: קול יהוה חוצב להבות אש: יודוך עמים אלהים יודוך עמים כלם: חסין קדוש ברוב טובך נהל עדתך:

יהוה אדנינו מה־אדיר שמך בכל־הארץ אשר־תנה הודך על־השמים · עד כאן הקפה ה׳:

עוזר דלים הושיעה נא · פודה ומציל הצליחה נא · צור העולמים עננו ביום קראנו: משפטי יהוה אמת צדקו

יהוה

א) תהלים סז ב. ב) שם יט ח. ג) שם כט ד. ד) שם סז ג. ה) שם יט ט. ו) שם כט ד. ז) שם סז ד.
ח) שם יט ט. ט) שם כט ה. י) שם כט ו. כ) שם סז ה. ל) בבייט י. מ) שם כט ו. נ) שם סז ו. ס) בר יט.

יחדו: קול יהוה יחיל מדבר יחיל יהוה מדבר קדש: ארץ נתנה יבולה יברכנו אלהים אלהינו: יחיד גאה לעמך פנה זוכרי קדשתך:

צדיק יהוה בכל־דרכיו וחסיד בכל־מעשיו · עד כאן הקפה ו׳:

קדוש ונורא הושיעה נא · רחום וחנון הצליחה נא · שומר הברית עננו ביום קראנו: תומך תמימים הושיעה נא · תקיף לעד הצליחה נא · תמים במעשיו עננו ביום קראנו: הנחמדים מזהב ומפז רב ומתוקים מדבש ונפת צופים: קול יהוה יחולל אילות ויחשף יערות ובהיכלו כלו אומר כבוד: יהוה למבול ישב וישב יהוה מלך לעולם: יהוה עז לעמו יתן יהוה יברך את־עמו בשלום: יברכנו אלהים וייראו אותו כל־אפסי ארץ: שועתנו קבל ושמע צעקתנו יודע תעלומות:

לך יהוה הגדלה והגבורה והתפארת והנצח וההוד כי־כל בשמים ובארץ: לך יהוה הממלכה והמתנשא לכל לראש: והיה יהוה למלך על־כל־הארץ ביום ההוא יהיה יהוה אחד ושמו אחד: ובתורתך כתוב לאמר שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה אחד: ברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד · עד כאן הקפה ז׳:

בגמרים אחר קריאת ההקפות אומרים זה:

שישו ושמחו בשמחת תורה · ותנו כבוד לתורה · כי טוב סחרה מכל־סחורה: מפז ומפנינים יקרה · נגיל ונשיש בזאת התורה · כי חיים היא לנו עוז ואורה: אהלל אלהי ואשמחה בו · ואשימה תקותי בו · אהודנו בסוד עם קרובו · אלהי צורי אחסה בו · נגיל: בכל־לב ארנן גבורותיך · ואספרה תהלתך · בששון השיבנו לביתך · על חסדך ועל אמתך · נגיל:

התקבצו מלאכים זה אל זה · זה לקבל זה ואמר זה לזה · מי הוא זה ואי זה הוא מאחז פני כסא פרשז עליו עננו: מי עלה למרום · מי עלה למרום · מי עלה למרום · והוריד עוז מבטחה · התקבצו: משה עלה למרום · משה עלה למרום · משה עלה למרום · והוא הוריד עוז מבטחה · התקבצו:

אגיל

א) תהלים כט ח. ב) שם שם ז. ג) שם יט יא. ד) שם כט ט. ה) שם כט י. ו) שם כט יא. ז) שם פ

אָגִיל וְאֶשְׂמַח בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה: בּוֹ יָבֹא צֶמַח בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה:
תּוֹרָה הִיא עֵץ חַיִּים לְכֻלָּם חַיִּים · כִּי עִמְּךָ מְקוֹר חַיִּים:
אַבְרָהָם שָׂמַח בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה · יִצְחָק שָׂמַח בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה ·
יַעֲקֹב שָׂמַח בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה · מֹשֶׁה שָׂמַח בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה · אַהֲרֹן
שָׂמַח בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה · אֵלִיָּהוּ שָׂמַח בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה · שְׁמוּאֵל
שָׂמַח בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה · דָּוִד שָׂמַח בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה · שְׁלֹמֹה שָׂמַח
בְּשִׂמְחַת תּוֹרָה:

אַשְׁרֵיכֶם יִשְׂרָאֵל אַשְׁרֵיכֶם יִשְׂרָאֵל אַשְׁרֵיכֶם יִשְׂרָאֵל · אֲשֶׁר
בָּחַר בָּכֶם אֵל וְהִנְחִילְכֶם הַתּוֹרָה מִמִּדְבַּר מַתָּנָה:

אשרי. יהללו.

דיני חנוכה

יברך בכל לילה להדליק נר חנוכה ושעשה נסים ובלילה ראשונה יברך ג"כ שהחיינו. ואין להדליק עד שיגמור כל הברכות. המנהג הנכון לדבק הנרות או להלות המנורה בשוני המזוזה בחלל הפתח ויתחיל להדליק בליל ראשון מנר הימין ומליל שני ואילך יברך על הנוסף וילך משמאל לימין:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
וְצִוָּנוּ לְהַדְלִיק נֵר חֲנֻכָּה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁעָשָׂה נִסִּים לַאֲבוֹתֵינוּ
בַּיָּמִים הָהֵם בִּזְּמַן הַזֶּה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ
לִזְמַן הַזֶּה:

ואחר שידליק הנרות יאמר זה:

הַנֵּרוֹת הַלָּלוּ אָנוּ מַדְלִיקִין עַל הַתְּשׁוּעוֹת וְעַל הַנִּסִּים וְעַל
הַנִּפְלָאוֹת שֶׁעָשִׂיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בִּזְּמַן הַזֶּה עַל
יְדֵי כֹּהֲנֶיךָ הַקְּדוֹשִׁים · וְכָל־שְׁמוֹנַת יְמֵי חֲנֻכָּה הַנֵּרוֹת הַלָּלוּ קֹדֶשׁ
הֵם וְאֵין לָנוּ רְשׁוּת לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֵן אֶלָּא לִרְאוֹתָן בִּלְבָד כְּדֵי לְהוֹדוֹת
וּלְהַלֵּל לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל · עַל נִסֶּיךָ וְעַל נִפְלְאוֹתֶיךָ וְעַל יְשׁוּעוֹתֶיךָ:

סדר קריאת המגלה

חייב אדם לקרות את המגלה בלילה ולשנותה ביום. וצריך לפשוט המגלה כאגרת ומברכין עליה שלש ברכות כלו אך אין מברכין שהחיינו אלא בלילה ולא ביום. ונוהגין לומר בלילה קדיש שלם אחר תפלת י״ח קודם קריאת המגלה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל מִקְרָא מְגִלָּה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁעָשָׂה נִסִּים לַאֲבוֹתֵינוּ בַּיָּמִים הָהֵם בַּזְּמַן הַזֶּה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה:

כשקורין המגלה בצבור מברכין לאחריה ברכה זו אבל לא ביחיד:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הָרָב אֶת־רִיבֵנוּ וְהַדָּן אֶת־דִּינֵנוּ וְהַנּוֹקֵם אֶת־נִקְמָתֵנוּ וְהַנִּפְרָע לָנוּ מִצָּרֵינוּ וְהַמְשַׁלֵּם גְּמוּל לְכָל־אֹיְבֵי נַפְשֵׁנוּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה הַנִּפְרָע לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל מִכָּל־צָרֵיהֶם הָאֵל הַמּוֹשִׁיעַ:

שׁוֹשַׁנַּת יַעֲקֹב צָהֲלָה וְשָׂמֵחָה· בִּרְאוֹתָם יַחַד תְּכֵלֶת מָרְדְּכָי· תְּשׁוּעָתָם הָיִיתָ לָנֶצַח· וְתִקְוָתָם בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר· לְהוֹדִיעַ שֶׁכָּל־קוֶֹיךָ לֹא יֵבוֹשׁוּ וְלֹא יִכָּלְמוּ לָנֶצַח כָּל־הַחוֹסִים בָּךְ· אָרוּר הָמָן אֲשֶׁר בִּקֵּשׁ לְאַבְּדִי בָּרוּךְ מָרְדְּכַי הַיְּהוּדִי אֲרוּרָה זֶרֶשׁ אֵשֶׁת מַפְחִידִי בְּרוּכָה אֶסְתֵּר בַּעֲדִי אֲרוּרִים כָּל־הָרְשָׁעִים בְּרוּכִים כָּל־הַצַּדִּיקִים· וְגַם חַרְבוֹנָה זָכוּר לַטּוֹב:

ואחר קריאת המגלה בלילה אומרים ואתה קדוש (ואם חל במוצאי שבת אומרים ויהי נועם ואתה קדוש) קדיש בלא תתקבל:

ביום אומרים אחר קריאת המגלה אשרי ובא לציון קדיש שלם וקודם קריאת התורה והמגלה אחר תפלת י״ח אין אומרים אלא חצי קדיש:

רמ״ח

סדר הנהגות של פסח

ונוהגין להניח פתיתי חמץ קצת זמן מה קודם הבדיקה כדי שימצאם הבודק וע"פ הקבלה יש להניח עשרה פתיתין. וקודם שיתחיל לבדוק יברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל בִּעוּר חָמֵץ:

וצריך לחפש לאור הנר בכל המחבואות גם בסדקים שבקרקע. ולא ידבר בין הברכה לתחלת הבדיקה אפילו מענייני הבדיקה ונכון שלא ישיח שלא מענייני הבדיקה כל זמן בדיקתו ויעמיד מב"ב אצלו לשמוע הברכה שיבדקו איש במקומו ולא ישיחו בינתים ויזהרו לבדוק תחלה בחדר הסמוך למקום ששמע הברכה ולא ילך לבדוק תיכף אחר הברכה לחדר אחר. ואחר הבדיקה יזהר בחמץ שמשייר להניחו למחר לשרפה או לאכילה לשמרו שלא יוליכוהו אנה ואנה שלא יתפרר ויתגרר ממנו ע"י תינוקות או עכברים. וגם צריך לבטל אחר הבדיקה ויאמר:

כָּל־חֲמִירָא וַחֲמִיעָא דְּאִכָּא בִרְשׁוּתִי דְּלָא חֲמִיתֵיהּ וּדְלָא בִעַרְתֵּיהּ וּדְלָא יְדַעְנָא לֵיהּ לִבָּטֵל וְלֶהֱוֵי הֶפְקֵר כְּעַפְרָא דְאַרְעָא:

ביום י"ד בשעה ה' יעשה לו מדורה בפני עצמו וישרפנו ויבטלנו ובביטול היום יאמר:

כָּל־חֲמִירָא וַחֲמִיעָא דְּאִכָּא בִרְשׁוּתִי דַּחֲזִיתֵיהּ וּדְלָא חֲזִיתֵיהּ דַּחֲמִיתֵיהּ וּדְלָא חֲמִיתֵיהּ דְּבִעַרְתֵּיהּ וּדְלָא בִעַרְתֵּיהּ לִבָּטֵל וְלֶהֱוֵי הֶפְקֵר כְּעַפְרָא דְאַרְעָא:

ויש לשרוף עשרה פתיתין ובשעת שריפת החמץ יאמר זה:

יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו כשם שאני מבער חמץ מביתי ומרשותי כך תבער את כל ההיצונים ואת רוח הטומאה תעביר מן הארץ ואת יצרנו הרע תעבירהו מאתנו ותתן לנו לב בשר לעבדך באמת וכל ס"א וכל הקליפות וכל הרשעה בעשן תכלה ותעביר ממשלת זדון מן הארץ וכל המעיקים לשכינה תבערם ברוח בער וברוח משפט כשם שבערת את מצרים ואת אלהיהם בימים ההם ובזמן הזה אמן סלה:

סדר קרבן פסח

ונשלמה פרים שפתינו ותפלת מנחה שהיא במקום תמיד של בין הערבים ובזמן שבהמ"ק היה קיים היה הפסח נשחט אחר התמיד של בין הערבים כן ראוי לעסוק בסדר קרבן פסח אחר תפלת המנחה ויאמר זה:

קרבן פסח מביא מן הכבשים או מן העזים זכר בן שנה ושוחטו בעזרה בכ"ם אחר חצות ארבעה עשר דוקא ואחר שחיטת תמיד של בין הערבים ואחר הטבת נרות של בין הערבים ואין שוחטין את הפסח על החמץ ואם שחט קודם לתמיד כשר ובלבד שיהא אחר ממרס בדם הפסח כדי שלא יקרש עד שיזרקו דם התמיד ואח"כ יזרקו דם הפסח זריקה אחת כנגד היסוד וכיצד עושין שחט השוחט וקבל הכהן הראשון שבראש השורה ונתן לחבירו וחבירו לחבירו והכהן הקרוב אצל המזבח זורקו זריקה אחת כנגד היסוד וחוזר הכלי ריקן לחבירו וחבירו לחבירו ומקבל כלי המלא תחלה ואח"כ מחזיר הריקן והיו שורות של בזיכי כסף ושורות של בזיכי זהב ולא היו לבזיכין שולים שמא יניחום ויקרש הדם אח"כ תולין את הפסח ומפשיטין אותו כולו וקורעין אותו וממחין את קרביו עד שיצא הפרש ומוציאין את האימורים והם החלב שעל הקרב ויותרת הכבד וב' כליות והחלב שעליהן והאליה

לעמת

סדר קרבן פסח

לעזרת העצה ונותנים בכלי שרת ומולחם ומקטירים הכהן על גבי המזבח כל אחד לבדו והשחיטה והזריקה ומחוי קרביו והקטר חלביו דוחין את השבת ושאר עניניו אינם דוחין את השבת וכן אין מוליכין את הפסח לבית כשחל בשבת אלא כת אחת הם מתעכבים עם פסחיהם בהר הבית והכת השניה יושבת לה בחיל והג׳ במקומה עומדת השכה יצאו וצלו פסחיהם . בשלשה כתות הפסח נשחט ואין כת פחותה משלשים אנשים נכנסה כת הראשונה נתמלאה העזרה נועלין אותה ובעוד שהם שוחטין ומקריבין את האימורים קוראין את ההלל אם גמרו אותו קודם שיקריבו כולם שונים אותו ואם שנו ישלשו על כל קריאה תוקעין ג׳ תקיעות תקיעה תרועה תקיעה גמרו להקריב פותחין העזרה יצאה כת ראשונה נכנסה כת שניה נועלין דלתות העזרה גמרו פותחין יצאה כת שניה נכנסה כת שלישית ומעשה כולן שוין ואחר שיצאו כולן רוחצין העזרה ואפילו בשבת מפני לכלוך הדם שהיה בה וכיצד היתה הרחיצה אמת המים היתה עוברת בעזרה והיה לה מקום לצאת ממנה וכשרוצין להדיח את הרצפה סותמין מקום יציאתה והיא מתמלאת על כל גדותיה מפה ומפה עד שהמים עולים וצפים מכאן ומכאן ומקבץ אליה כל דם וכל לכלוך שהיה בעזרה ואח״כ פותחין מקום יציאתה והכל יוצא עד שנשאר הרצפה מנוקה ומשופה זהו כבוד הבית ואם הפסח נמצא טריפה לא עלה לו עד שמביא אחר

וזהו הענין בקיטור גדול · וצריך האדם שירא ויחרד על דבר ה׳ לקרות אותו בזמנו שתעלה קריאתו במקום שקרבנתו וידאג על חורבן הבית ויתחנן לפני ה׳ בורא עולם שיבנה אותו במהרה בימינו אמן:

סדר הגדה

יסדר על שולחנו קערה בג׳ מצות מונחים זה על זה. הישראל ועליו הלוי ועליו הכהן ועליו לימין הזרוע וכנגדו לשמאל הביצה ותחתיהם באמצע המרור ותחת הזרוע החרוסת וכנגדו תחת הביצה הכרפס ותחת המרור החזרת שעושין כורך:

סימן סדר של פסח

קַדֵּשׁ · וּרְחַץ · כַּרְפַּס · יַחַץ · מַגִּיד · רָחְצָה · מוֹצִיא · מַצָּה · מָרוֹר · כּוֹרֵךְ · שֻׁלְחָן עוֹרֵךְ · צָפוּן · בָּרֵךְ · הַלֵּל · נִרְצָה:

קידוש לשלש רגלים

אַתְקִינוּ סְעוּדָתָא דְמַלְכָּא עִלָּאָה דָּא הִיא סְעוּדָתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וּשְׁכִינְתֵּיהּ:

קדש

כשחל יו״ט בשבת אומרים תחלה יום הששי:

יוֹם הַשִּׁשִּׁי: א וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל־צְבָאָם: ב וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי

מכל

מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה: ג וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ
אֹתוֹ כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר־בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת:

בחול מתחילין כאן

סברי מרנן בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר בָּחַר־
בָּנוּ מִכָּל־עָם וְרוֹמְמָנוּ מִכָּל־לָשׁוֹן וְקִדְּשָׁנוּ
בְּמִצְוֹתָיו ׳ וַתִּתֶּן־לָנוּ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ בְּאַהֲבָה (לשבת שַׁבָּתוֹת
לִמְנוּחָה ו) מוֹעֲדִים לְשִׂמְחָה ׳ חַגִּים וּזְמַנִּים לְשָׂשׂוֹן
אֶת־יוֹם (לשבת הַשַּׁבָּת הַזֶּה וְאֶת־יוֹם)

בפסח	בשבועות	בסוכות	בשמ"ע
חַג הַמַּצּוֹת	חַג הַשָּׁבֻעוֹת	חַג הַסֻּכּוֹת	שְׁמִינִי עֲצֶרֶת הַחַג

הַזֶּה ׳ וְאֶת־יוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה

זְמַן חֵרוּתֵנוּ	זְמַן מַתַּן תּוֹרָתֵנוּ	זְמַן שִׂמְחָתֵנוּ	זְמַן שִׂמְחָתֵנוּ

(בְּאַהֲבָה) מִקְרָא קֹדֶשׁ זֵכֶר לִיצִיאַת מִצְרָיִם ׳ כִּי בָנוּ
בָחַרְתָּ וְאוֹתָנוּ קִדַּשְׁתָּ מִכָּל־הָעַמִּים ׳ (וְשַׁבָּת ו) מוֹעֲדֵי
קָדְשֶׁךָ (לשבת בְּאַהֲבָה וּבְרָצוֹן) בְּשִׂמְחָה וּבְשָׂשׂוֹן הִנְחַלְתָּנוּ:
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה מְקַדֵּשׁ (הַשַּׁבָּת ו) יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים:

בסוכות בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו
וְצִוָּנוּ לֵישֵׁב בַּסֻּכָּה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ
לַזְּמַן הַזֶּה: בליל ב׳ דסוכות מברכים שהחינו ואח״כ לישב בסוכה.

במוצאי שבת מקדשין יקנה״ז • יין . קידוש . נר . הבדלה . זמן:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא מְאוֹרֵי הָאֵשׁ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמַּבְדִּיל בֵּין
קֹדֶשׁ לְחוֹל ׳ בֵּין אוֹר לְחֹשֶׁךְ ׳ בֵּין יִשְׂרָאֵל
לָעַמִּים ׳ בֵּין יוֹם הַשְּׁבִיעִי לְשֵׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה ׳ בֵּין

קִדֻּשַּׁת שַׁבָּת לִקְדֻשַּׁת יוֹם טוֹב הִבְדַּלְתָּ · וְאֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי מִשֵּׁשֶׁת יְמֵי הַמַּעֲשֶׂה קִדַּשְׁתָּ · הִבְדַּלְתָּ וְקִדַּשְׁתָּ אֶת־עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בִּקְדֻשָּׁתֶךָ : בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה הַמַּבְדִּיל בֵּין קֹדֶשׁ לְקֹדֶשׁ : שהחינו

בפסח שותה הכוס בישיבה בהסיבת שמאל דרך חירות :

ורחץ ונוטל ידיו ואינו מברך :

כרפס נוטל פחות מכזית כרפס ויטבול במי מלח או חומץ ויברך :

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הָאֲדָמָה :

יכוין להוציא גם המרור בברכה זו :

יחץ ויקח מצה האמצעית ופורסה לשנים חלק אחד גדול מחבירו וחלק הגדול יניח לאפיקומן והקטן מניח בין הב׳ מצות :

מגיד ומגביה הקערה שיש בה המצות ויאמר :

הָא לַחְמָא עַנְיָא דִּי אֲכַלוּ אַבְהָתָנָא בְּאַרְעָא דְמִצְרָיִם · כָּל דִּכְפִין יֵיתֵי וְיֵיכוֹל · כָּל דִּצְרִיךְ יֵיתֵי וְיִפְסַח · הַשַּׁתָּא הָכָא · לְשָׁנָה הַבָּאָה בְּאַרְעָא דְיִשְׂרָאֵל · הַשַּׁתָּא עַבְדִין לְשָׁנָה הַבָּאָה בְּנֵי חוֹרִין :

מסלקין הקערה עם המצות לצד אחר ומוזגין לו כוס ב׳ וכאן הבן שואל מה נשתנה :

מַה נִּשְׁתַּנָּה הַלַּיְלָה הַזֶּה מִכָּל הַלֵּילוֹת · שֶׁבְּכָל הַלֵּילוֹת אֵין אָנוּ מַטְבִּילִין אֲפִילוּ פַּעַם אֶחָת · הַלַּיְלָה הַזֶּה שְׁתֵּי פְעָמִים : שֶׁבְּכָל הַלֵּילוֹת אָנוּ אוֹכְלִין חָמֵץ אוֹ מַצָּה הַלַּיְלָה הַזֶּה כֻּלּוֹ מַצָּה : שֶׁבְּכָל הַלֵּילוֹת אָנוּ אוֹכְלִין שְׁאָר יְרָקוֹת הַלַּיְלָה הַזֶּה מָרוֹר : שֶׁבְּכָל הַלֵּילוֹת אָנוּ אוֹכְלִין בֵּין יוֹשְׁבִין וּבֵין מְסֻבִּין הַלַּיְלָה הַזֶּה כֻּלָּנוּ מְסֻבִּין :

ומחזירין הקערה ומגלין מקצת הפת ואומרים עבדים וכו׳ :

עֲבָדִים הָיִינוּ לְפַרְעֹה בְּמִצְרָיִם וַיּוֹצִיאֵנוּ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ מִשָּׁם בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרֹעַ נְטוּיָה · וְאִלּוּ לֹא

הוֹצִיא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אֶת־אֲבוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם הֲרֵי אָנוּ וּבָנֵינוּ וּבְנֵי בָנֵינוּ מְשֻׁעְבָּדִים הָיִינוּ לְפַרְעֹה בְּמִצְרָיִם׳ וַאֲפִילוּ כֻּלָּנוּ חֲכָמִים כֻּלָּנוּ נְבוֹנִים כֻּלָּנוּ יוֹדְעִים אֶת־הַתּוֹרָה מִצְוָה עָלֵינוּ לְסַפֵּר בִּיצִיאַת מִצְרָיִם׳ וְכָל הַמַּרְבֶּה לְסַפֵּר בִּיצִיאַת מִצְרַיִם הֲרֵי זֶה מְשֻׁבָּח:

מַעֲשֶׂה בְּרַבִּי אֱלִיעֶזֶר וְרַבִּי יְהוֹשֻׁעַ וְרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה וְרַבִּי עֲקִיבָא וְרַבִּי טַרְפוֹן שֶׁהָיוּ מְסֻבִּים בִּבְנֵי בְרַק׳ וְהָיוּ מְסַפְּרִים בִּיצִיאַת מִצְרַיִם כָּל אוֹתוֹ הַלַּיְלָה עַד שֶׁבָּאוּ תַלְמִידֵיהֶם וְאָמְרוּ לָהֶם רַבּוֹתֵינוּ הִגִּיעַ זְמַן קְרִיאַת שְׁמַע שֶׁל שַׁחֲרִית:

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן עֲזַרְיָה הֲרֵי אֲנִי כְּבֶן שִׁבְעִים שָׁנָה וְלֹא זָכִיתִי שֶׁתֵּאָמֵר יְצִיאַת מִצְרַיִם בַּלֵּילוֹת עַד שֶׁדְּרָשָׁהּ בֶּן זוֹמָא׳ שֶׁנֶּאֱמַר לְמַעַן תִּזְכֹּר אֶת־יוֹם צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ׳ יְמֵי חַיֶּיךָ הַיָּמִים׳ כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ לְהָבִיא הַלֵּילוֹת׳ וַחֲכָמִים אוֹמְרִים יְמֵי חַיֶּיךָ הָעוֹלָם הַזֶּה׳ כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ לְהָבִיא לִימוֹת הַמָּשִׁיחַ:

בָּרוּךְ הַמָּקוֹם׳ בָּרוּךְ הוּא בָּרוּךְ שֶׁנָּתַן תּוֹרָה לְעַמּוֹ יִשְׂרָאֵל׳ בָּרוּךְ הוּא כְּנֶגֶד אַרְבָּעָה בָנִים דִּבְּרָה תוֹרָה׳ אֶחָד חָכָם׳ וְאֶחָד רָשָׁע׳ וְאֶחָד תָּם׳ וְאֶחָד שֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ לִשְׁאוֹל:

חָכָם מַה הוּא אוֹמֵר מָה הָעֵדֹת וְהַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ אֶתְכֶם וְאַף אַתָּה אֱמוֹר לוֹ כְּהִלְכוֹת הַפֶּסַח אֵין מַפְטִירִין אַחַר הַפֶּסַח אֲפִיקוֹמָן:

רשע

א) דברים טז ג . ב) שם ו כ .

רָשָׁע מַה הוּא אוֹמֵר מָה הָעֲבוֹדָה הַזֹּאת לָכֶם׃ לָכֶם
וְלֹא לוֹ ׃ וּלְפִי שֶׁהוֹצִיא אֶת־עַצְמוֹ מִן הַכְּלָל
כָּפַר בְּעִקָּר ׃ וְאַף אַתָּה הַקְהֵה אֶת־שִׁנָּיו וֶאֱמֹר לוֹ
בַּעֲבוּר זֶה עָשָׂה יְהוָה לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרָיִם ׃ לִי וְלֹא לוֹ
אִלּוּ הָיָה שָׁם לֹא הָיָה נִגְאָל ׃

תָּם מַה הוּא אוֹמֵר מַה זֹּאת ׃ וְאָמַרְתָּ אֵלָיו בְּחֹזֶק יָד
הוֹצִיאָנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים ׃

וְשֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ לִשְׁאוֹל אַתְּ פְּתַח לוֹ שֶׁנֶּאֱמַר וְהִגַּדְתָּ
לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר בַּעֲבוּר זֶה עָשָׂה יְהוָה
לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרָיִם ׃
יָכוֹל מֵרֹאשׁ חֹדֶשׁ תַּלְמוּד לוֹמַר בַּיּוֹם הַהוּא אִי בַּיּוֹם
הַהוּא יָכוֹל מִבְּעוֹד יוֹם תַּלְמוּד לוֹמַר בַּעֲבוּר זֶה ׃
בַּעֲבוּר זֶה לֹא אָמַרְתִּי אֶלָּא בְּשָׁעָה שֶׁיֵּשׁ מַצָּה וּמָרוֹר
מֻנָּחִים לְפָנֶיךָ ׃
מִתְּחִלָּה עוֹבְדֵי עֲבוֹדָה זָרָה הָיוּ אֲבוֹתֵינוּ וְעַכְשָׁו
קֵרְבָנוּ הַמָּקוֹם לַעֲבוֹדָתוֹ ׃ שֶׁנֶּאֱמַר וַיֹּאמֶר
יְהוֹשֻׁעַ אֶל־כָּל־הָעָם כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל
בְּעֵבֶר הַנָּהָר יָשְׁבוּ אֲבוֹתֵיכֶם מֵעוֹלָם תֶּרַח אֲבִי אַבְרָהָם
וַאֲבִי נָחוֹר וַיַּעַבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים ׃

וָאֶקַּח אֶת־אֲבִיכֶם אֶת־אַבְרָהָם מֵעֵבֶר הַנָּהָר וָאוֹלֵךְ
אוֹתוֹ בְּכָל־אֶרֶץ כְּנָעַן וָאַרְבֶּ* אֶת־זַרְעוֹ וָאֶתֶּן לוֹ
אֶת־יִצְחָק ׃ וָאֶתֵּן לְיִצְחָק אֶת־יַעֲקֹב וְאֶת־עֵשָׂו וָאֶתֵּן

*וארבה קרי

א) שמות יב כו . ב) שם יג ח . ג) שם שם יד . ד) שם שם ח . ה) יהושע כד ב . ו) שם שם ג ז) שם שם ד

לעשו

לְעֵשָׂו אֶת־הַר שֵׂעִיר לָרֶשֶׁת אוֹתוֹ וְיַעֲקֹב וּבָנָיו
יָרְדוּ מִצְרָיִם׃

בָּרוּךְ שׁוֹמֵר הַבְטָחָתוֹ לְיִשְׂרָאֵל · בָּרוּךְ הוּא שֶׁהַקָּדוֹשׁ
בָּרוּךְ הוּא חִשֵּׁב אֶת־הַקֵּץ לַעֲשׂוֹת כְּמָה שֶׁאָמַר
לְאַבְרָהָם אָבִינוּ בִּבְרִית בֵּין הַבְּתָרִים · שֶׁנֶּאֱמַר וַיֹּאמֶר
לְאַבְרָם יָדֹעַ תֵּדַע כִּי גֵר יִהְיֶה זַרְעֲךָ בְּאֶרֶץ לֹא לָהֶם
וַעֲבָדוּם וְעִנּוּ אֹתָם אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנָה׃ וְגַם אֶת־הַגּוֹי
אֲשֶׁר יַעֲבֹדוּ דָּן אָנֹכִי וְאַחֲרֵי כֵן יֵצְאוּ בִּרְכוּשׁ גָּדוֹל׃

צריך לכסות המצות ולהגביה הכוס כן כתב האר״י ז״ל׃

וְהִיא שֶׁעָמְדָה לַאֲבוֹתֵינוּ וְלָנוּ שֶׁלֹּא אֶחָד בִּלְבָד עָמַד
עָלֵינוּ לְכַלּוֹתֵנוּ אֶלָּא שֶׁבְּכָל־דּוֹר וָדוֹר עוֹמְדִים
עָלֵינוּ לְכַלּוֹתֵנוּ · וְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מַצִּילֵנוּ מִיָּדָם׃

יעמיד הכוס ויגלה הפת׃

צֵא וּלְמַד מַה־בִּקֵּשׁ לָבָן הָאֲרַמִּי לַעֲשׂוֹת לְיַעֲקֹב
אָבִינוּ · שֶׁפַּרְעֹה לֹא גָזַר אֶלָּא עַל הַזְּכָרִים וְלָבָן
בִּקֵּשׁ לַעֲקוֹר אֶת־הַכֹּל · שֶׁנֶּאֱמַר אֲרַמִּי אֹבֵד אָבִי
וַיֵּרֶד מִצְרַיְמָה וַיָּגָר שָׁם בִּמְתֵי מְעָט וַיְהִי שָׁם לְגוֹי גָּדוֹל
עָצוּם וָרָב׃

וַיֵּרֶד מִצְרַיְמָה אָנוּס עַל פִּי הַדִּבּוּר · וַיָּגָר שָׁם מְלַמֵּד
שֶׁלֹּא יָרַד יַעֲקֹב אָבִינוּ לְהִשְׁתַּקֵּעַ בְּמִצְרַיִם אֶלָּא
לָגוּר שָׁם · שֶׁנֶּאֱמַר וַיֹּאמְרוּ אֶל פַּרְעֹה לָגוּר בָּאָרֶץ
בָּאנוּ כִּי אֵין מִרְעֶה לַצֹּאן אֲשֶׁר לַעֲבָדֶיךָ כִּי כָבֵד הָרָעָב
בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וְעַתָּה יֵשְׁבוּ נָא עֲבָדֶיךָ בְּאֶרֶץ גֹּשֶׁן׃
בִּמְתֵי מְעָט כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר בְּשִׁבְעִים נֶפֶשׁ יָרְדוּ

א) בראשית מו ו. ב) שם טו יג. ג) דברים כו ה. ד) בראשית מז ד. ה) דברים י כב.

אבותיך

אֲבֹתֶיךָ מִצְרָיְמָה וְעַתָּה שָׂמְךָ יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ כְּכוֹכְבֵי
הַשָּׁמַיִם לָרֹב: וַיְהִי שָׁם לְגוֹי מְלַמֵּד שֶׁהָיוּ יִשְׂרָאֵל
מְצֻיָּנִים שָׁם: גָּדוֹל עָצוּם כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
פָּרוּ וַיִּשְׁרְצוּ וַיִּרְבּוּ וַיַּעַצְמוּ בִּמְאֹד מְאֹד וַתִּמָּלֵא הָאָרֶץ
אֹתָם: וָרָב כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וָאֶעֱבֹר עָלַיִךְ וָאֶרְאֵךְ
מִתְבּוֹסֶסֶת בְּדָמָיִךְ וָאֹמַר לָךְ בְּדָמַיִךְ חֲיִי וָאֹמַר לָךְ
בְּדָמַיִךְ חֲיִי: רְבָבָה כְּצֶמַח הַשָּׂדֶה נְתַתִּיךְ וַתִּרְבִּי
וַתִּגְדְּלִי וַתָּבוֹאִי בַּעֲדִי עֲדָיִים שָׁדַיִם נָכֹנוּ וּשְׂעָרֵךְ צִמֵּחַ
וְאַתְּ עֵרֹם וְעֶרְיָה:

וַיָּרֵעוּ אֹתָנוּ הַמִּצְרִים וַיְעַנּוּנוּ וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבֹדָה קָשָׁה: וַיָּרֵעוּ
אֹתָנוּ הַמִּצְרִים כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר הָבָה נִתְחַכְּמָה לוֹ פֶּן יִרְבֶּה
וְהָיָה כִּי תִקְרֶאנָה מִלְחָמָה וְנוֹסַף גַּם הוּא עַל־שֹׂנְאֵינוּ וְנִלְחַם בָּנוּ
וְעָלָה מִן הָאָרֶץ: וַיְעַנּוּנוּ כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וַיָּשִׂימוּ עָלָיו שָׂרֵי מִסִּים
לְמַעַן עַנֹּתוֹ בְּסִבְלֹתָם וַיִּבֶן עָרֵי מִסְכְּנוֹת לְפַרְעֹה אֶת־פִּתֹם וְאֶת־
רַעַמְסֵס: וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבֹדָה קָשָׁה כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וַיַּעֲבִדוּ מִצְרַיִם
אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּפָרֶךְ: וַיְמָרְרוּ אֶת־חַיֵּיהֶם בַּעֲבֹדָה קָשָׁה בְּחֹמֶר
וּבִלְבֵנִים וּבְכָל־עֲבֹדָה בַּשָּׂדֶה אֵת כָּל־עֲבֹדָתָם אֲשֶׁר עָבְדוּ
בָהֶם בְּפָרֶךְ:

וַנִּצְעַק אֶל־יְהֹוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ וַיִּשְׁמַע יְהֹוָה אֶת־
קֹלֵנוּ וַיַּרְא אֶת־עָנְיֵנוּ וְאֶת־עֲמָלֵנוּ וְאֶת־לַחֲצֵנוּ:
וַנִּצְעַק אֶל־יְהֹוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וַיְהִי
בַיָּמִים הָרַבִּים הָהֵם וַיָּמָת מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיֵּאָנְחוּ בְנֵי
יִשְׂרָאֵל מִן הָעֲבֹדָה וַיִּזְעָקוּ וַתַּעַל שַׁוְעָתָם אֶל־הָאֱלֹהִים
מִן הָעֲבֹדָה:

וַיִּשְׁמַע יְהֹוָה אֶת־קֹלֵנוּ כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת־נַאֲקָתָם

ויזכור

א) דברים כו ס. ב) שמות א ז. ג) יחזקאל טז ז. ד) שם שם ו. ה) שמות א י. ו) שם א יא. ז) שם שם יג. ח) שם
שם יד. ט) שם ב כג. י) שם ג ט

וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־בְּרִיתוֹ אֶת־אַבְרָהָם אֶת־יִצְחָק וְאֶת־יַעֲקֹב׃
וַיַּרְא אֶת־עָנְיֵנוּ זוֹ פְּרִישׁוּת דֶּרֶךְ אֶרֶץ כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וַיַּרְא אֱלֹהִים
אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֵּדַע אֱלֹהִים׃
וְאֶת־עֲמָלֵנוּ אֵלּוּ הַבָּנִים כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר כָּל הַבֵּן הַיִּלּוֹד הַיְאֹרָה
תַּשְׁלִיכֻהוּ וְכָל־הַבַּת תְּחַיּוּן׃ וְאֶת־לַחֲצֵנוּ זֶה הַדְּחַק כְּמָה
שֶׁנֶּאֱמַר וְגַם רָאִיתִי אֶת־הַלַּחַץ אֲשֶׁר מִצְרַיִם לֹחֲצִים אֹתָם׃
וַיּוֹצִיאֵנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרֹעַ נְטוּיָה וּבְמֹרָא גָּדוֹל
וּבְאֹתוֹת וּבְמֹפְתִים׃ וַיּוֹצִיאֵנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם לֹא עַל יְדֵי
מַלְאָךְ וְלֹא עַל יְדֵי שָׂרָף וְלֹא עַל יְדֵי שָׁלִיחַ אֶלָּא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא
בִּכְבוֹדוֹ וּבְעַצְמוֹ· שֶׁנֶּאֱמַר וְעָבַרְתִּי בְאֶרֶץ מִצְרַיִם בַּלַּיְלָה הַזֶּה
וְהִכֵּיתִי כָל־בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם מֵאָדָם וְעַד בְּהֵמָה וּבְכָל־אֱלֹהֵי
מִצְרַיִם אֶעֱשֶׂה שְׁפָטִים אֲנִי יְהוָה׃ וְעָבַרְתִּי בְאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲנִי וְלֹא
מַלְאָךְ· וְהִכֵּיתִי כָל בְּכוֹר בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם אֲנִי וְלֹא שָׂרָף· וּבְכָל־
אֱלֹהֵי מִצְרַיִם אֶעֱשֶׂה שְׁפָטִים אֲנִי וְלֹא הַשָּׁלִיחַ· אֲנִי יְהוָה· אֲנִי
הוּא וְלֹא אַחֵר׃
בְּיָד חֲזָקָה זֶה הַדֶּבֶר כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר הִנֵּה יַד יְהוָה הוֹיָה בְּמִקְנְךָ
אֲשֶׁר בַּשָּׂדֶה בַּסּוּסִים בַּחֲמֹרִים בַּגְּמַלִּים בַּבָּקָר וּבַצֹּאן דֶּבֶר
כָּבֵד מְאֹד׃ וּבִזְרֹעַ נְטוּיָה זוֹ הַחֶרֶב כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וְחַרְבּוֹ שְׁלוּפָה
בְּיָדוֹ נְטוּיָה עַל יְרוּשָׁלָיִם· וּבְמֹרָא גָּדֹל זֶה גִּלּוּי שְׁכִינָה כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר
אוֹ הֲנִסָּה אֱלֹהִים לָבוֹא לָקַחַת לוֹ גוֹי מִקֶּרֶב גּוֹי בְּמַסֹּת בְּאֹתֹת
וּבְמוֹפְתִים וּבְמִלְחָמָה וּבְיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה וּבְמוֹרָאִים גְּדוֹלִים
כְּכֹל אֲשֶׁר עָשָׂה לָכֶם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם בְּמִצְרַיִם לְעֵינֶיךָ׃ וּבְאֹתוֹת
זֶה הַמַּטֶּה כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וְאֶת־הַמַּטֶּה הַזֶּה תִּקַּח בְּיָדְךָ אֲשֶׁר
תַּעֲשֶׂה־בּוֹ אֶת־הָאֹתֹת׃ וּבְמוֹפְתִים זֶה הַדָּם כְּמָה שֶׁנֶּאֱמַר וְנָתַתִּי
מוֹפְתִים בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ

באמירת דם ואש ותמרות עשן ישפוך ג' שפיכות ואין ליטול באצבע לשפוך כ"א בכוס עצמו וישפוך לתוך כלי שבור (ויכוין שהכוס סוד המלכות והשפך מהיין שבתוכו סוד האף והשפך שבו ע"י כח הבינה לתוך כלי שבור סוד הקליפה שנקראת ארור) :

דָּם וָאֵשׁ וְתִימְרוֹת עָשָׁן׃

דבר

א) שמות ב כה. ב) שם א כב. ג) שם ג ט. ד) דברים כו ח. ה) שמות יב ג. ו) שם ט ג. ז) דה"א כא טז. ח) דברים ד לד. ט) שמות ד יז. י) יואל ג ג (סוף פסוק אתב. דם וגו')

דָּבָר אַחֵר בְּיָד חֲזָקָה שְׁתַּיִם · וּבִזְרֹעַ נְטוּיָה שְׁתַּיִם · וּבְמוֹרָא גָּדוֹל שְׁתַּיִם · וּבְאֹתוֹת שְׁתַּיִם · וּבְמֹפְתִים שְׁתַּיִם :

אֵלּוּ עֶשֶׂר מַכּוֹת שֶׁהֵבִיא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עַל הַמִּצְרִים בְּמִצְרַיִם · וְאֵלּוּ הֵן :

ובאמירת עשר מכות ישפוך עשר שפיכות מהכוס עצמו כנ"ל (ויכוין בשפיכה גם כן כנ"ל) ומה שנשאר בכוס (נעשה סוד יין המשמח) לכך לא ישפוך אלא יוסיף יין :

דָּם · צְפַרְדֵּעַ · כִּנִּים · עָרוֹב · דֶּבֶר · שְׁחִין · בָּרָד · אַרְבֶּה · חֹשֶׁךְ · מַכַּת בְּכוֹרוֹת :

רַבִּי יְהוּדָה הָיָה נוֹתֵן בָּהֶם סִמָּנִים :

דְּצַ"ךְ · עַדַ"שׁ · בְּאַחַ"ב :

רַבִּי יוֹסֵי הַגְּלִילִי אוֹמֵר מִנַּיִן אַתָּה אוֹמֵר שֶׁלָּקוּ הַמִּצְרִים בְּמִצְרַיִם עֶשֶׂר מַכּוֹת וְעַל הַיָּם לָקוּ חֲמִשִּׁים מַכּוֹת · בְּמִצְרַיִם מַה הוּא אוֹמֵר וַיֹּאמְרוּ הַחַרְטֻמִּים אֶל־פַּרְעֹה אֶצְבַּע אֱלֹהִים הִוא[א] · וְעַל הַיָּם מַה הוּא אוֹמֵר וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת־הַיָּד הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָֹה בְּמִצְרַיִם וַיִּירְאוּ הָעָם אֶת־יְהוָֹה וַיַּאֲמִינוּ בַּיהוָֹה וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ[ב] : כַּמָּה לָקוּ בְאֶצְבַּע עֶשֶׂר מַכּוֹת · אֱמוֹר מֵעַתָּה בְּמִצְרַיִם לָקוּ עֶשֶׂר מַכּוֹת · וְעַל הַיָּם לָקוּ חֲמִשִּׁים מַכּוֹת :

רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אוֹמֵר מִנַּיִן שֶׁכָּל־מַכָּה וּמַכָּה שֶׁהֵבִיא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עַל הַמִּצְרִים בְּמִצְרַיִם הָיְתָה שֶׁל אַרְבַּע מַכּוֹת שֶׁנֶּאֱמַר יְשַׁלַּח בָּם חֲרוֹן אַפּוֹ עֶבְרָה וָזַעַם וְצָרָה מִשְׁלַחַת מַלְאֲכֵי רָעִים[ג] : עֶבְרָה אַחַת · וָזַעַם שְׁתַּיִם · וְצָרָה שָׁלֹשׁ · מִשְׁלַחַת מַלְאֲכֵי רָעִים אַרְבַּע אֱמוֹר מֵעַתָּה בְּמִצְרַיִם לָקוּ אַרְבָּעִים מַכּוֹת · וְעַל הַיָּם לָקוּ מָאתַיִם מַכּוֹת :

רַבִּי עֲקִיבָא אוֹמֵר מִנַּיִן שֶׁכָּל־מַכָּה וּמַכָּה שֶׁהֵבִיא הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא עַל הַמִּצְרִים בְּמִצְרַיִם הָיְתָה

א) שמות ח ט"ו . ב) שם י"ד ל"א . ג) תהלים ע"ח מ"ט .

של

שֶׁל חָמֵשׁ מַכּוֹת · שֶׁנֶּאֱמַר יְשַׁלַּח בָּם חֲרוֹן אַפּוֹ עֶבְרָה וָזַעַם וְצָרָה מִשְׁלַחַת מַלְאֲכֵי רָעִים · חֲרוֹן אַפּוֹ אַחַת · עֶבְרָה שְׁתַּיִם · וָזַעַם שָׁלֹשׁ · וְצָרָה אַרְבַּע · מִשְׁלַחַת מַלְאֲכֵי רָעִים חָמֵשׁ · אֱמוֹר מֵעַתָּה בְּמִצְרַיִם לָקוּ חֲמִשִּׁים מַכּוֹת · וְעַל הַיָּם לָקוּ חֲמִשִּׁים וּמָאתַיִם מַכּוֹת :

כַּמָּה מַעֲלוֹת טוֹבוֹת לַמָּקוֹם עָלֵינוּ :

אִלּוּ הוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם וְלֹא עָשָׂה בָהֶם שְׁפָטִים דַּיֵּנוּ :
אִלּוּ עָשָׂה בָהֶם שְׁפָטִים וְלֹא עָשָׂה בֵאלֹהֵיהֶם דַּיֵּנוּ :
אִלּוּ עָשָׂה בֵאלֹהֵיהֶם וְלֹא הָרַג אֶת־בְּכוֹרֵיהֶם דַּיֵּנוּ :
אִלּוּ הָרַג אֶת־בְּכוֹרֵיהֶם וְלֹא נָתַן לָנוּ אֶת־מָמוֹנָם דַּיֵּנוּ :
אִלּוּ נָתַן לָנוּ אֶת־מָמוֹנָם וְלֹא קָרַע לָנוּ אֶת־הַיָּם דַּיֵּנוּ :
אִלּוּ קָרַע לָנוּ אֶת־הַיָּם וְלֹא הֶעֱבִירָנוּ בְתוֹכוֹ בֶּחָרָבָה דַּיֵּנוּ :
אִלּוּ הֶעֱבִירָנוּ בְתוֹכוֹ בֶּחָרָבָה וְלֹא שִׁקַּע צָרֵינוּ בְּתוֹכוֹ דַּיֵּנוּ :
אִלּוּ שִׁקַּע צָרֵינוּ בְּתוֹכוֹ וְלֹא סִפֵּק צָרְכֵּנוּ בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה דַּיֵּנוּ :
אִלּוּ סִפֵּק צָרְכֵּנוּ בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה וְלֹא הֶאֱכִילָנוּ אֶת־הַמָּן דַּיֵּנוּ :
אִלּוּ הֶאֱכִילָנוּ אֶת־הַמָּן וְלֹא נָתַן לָנוּ אֶת־הַשַּׁבָּת דַּיֵּנוּ :
אִלּוּ נָתַן לָנוּ אֶת־הַשַּׁבָּת וְלֹא קֵרְבָנוּ לִפְנֵי הַר־סִינַי דַּיֵּנוּ :
אִלּוּ קֵרְבָנוּ לִפְנֵי הַר־סִינַי וְלֹא נָתַן לָנוּ אֶת־הַתּוֹרָה דַּיֵּנוּ :
אִלּוּ נָתַן לָנוּ אֶת־הַתּוֹרָה וְלֹא הִכְנִיסָנוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל דַּיֵּנוּ :
אִלּוּ הִכְנִיסָנוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל וְלֹא בָנָה לָנוּ אֶת־בֵּית־הַבְּחִירָה דַּיֵּנוּ :

עַל־אַחַת כַּמָּה וְכַמָּה טוֹבָה כְפוּלָה וּמְכֻפֶּלֶת לַמָּקוֹם עָלֵינוּ · שֶׁהוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם · וְעָשָׂה בָהֶם שְׁפָטִים · וְעָשָׂה בֵאלֹהֵיהֶם · וְהָרַג אֶת־בְּכוֹרֵיהֶם · וְנָתַן לָנוּ אֶת־מָמוֹנָם · וְקָרַע לָנוּ אֶת־הַיָּם · וְהֶעֱבִירָנוּ בְתוֹכוֹ בֶּחָרָבָה · וְשִׁקַּע צָרֵינוּ בְּתוֹכוֹ · וְסִפֵּק צָרְכֵּנוּ בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה · וְהֶאֱכִילָנוּ אֶת־הַמָּן · וְנָתַן לָנוּ אֶת־הַשַּׁבָּת · וְקֵרְבָנוּ לִפְנֵי הַר־סִינַי · וְנָתַן לָנוּ אֶת־הַתּוֹרָה · וְהִכְנִיסָנוּ לְאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל · וּבָנָה לָנוּ אֶת־בֵּית־הַבְּחִירָה לְכַפֵּר עַל כָּל־עֲוֹנוֹתֵינוּ :

רבן

א) תהלים עח מט

רַבָּן גַּמְלִיאֵל הָיָה אוֹמֵר כָּל־שֶׁלֹּא אָמַר שְׁלֹשָׁה דְבָרִים אֵלּוּ בַּפֶּסַח לֹא יָצָא יְדֵי חוֹבָתוֹ ׳ וְאֵלּוּ הֵן: פֶּסַח ׳ מַצָּה ׳ וּמָרוֹר:

פֶּסַח שֶׁהָיוּ אֲבוֹתֵינוּ אוֹכְלִים בִּזְמַן שֶׁבֵּית־הַמִּקְדָּשׁ קַיָּם עַל־שׁוּם מָה ׳ עַל־שׁוּם שֶׁפָּסַח הַמָּקוֹם עַל־בָּתֵּי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם ׳ שֶׁנֶּאֱמַר וַאֲמַרְתֶּם זֶבַח פֶּסַח הוּא לַיהוָֹה אֲשֶׁר פָּסַח עַל־בָּתֵּי בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִצְרַיִם בְּנָגְפּוֹ אֶת־מִצְרַיִם וְאֶת־בָּתֵּינוּ הִצִּיל וַיִּקֹּד הָעָם וַיִּשְׁתַּחֲווּ:

טטל הפרוסה בידו ויאמר:

מַצָּה זוֹ שֶׁאָנוּ אוֹכְלִים עַל־שׁוּם מָה ׳ עַל־שׁוּם שֶׁלֹּא הִסְפִּיק בְּצֵקָת שֶׁל אֲבוֹתֵינוּ לְהַחֲמִיץ עַד שֶׁנִּגְלָה עֲלֵיהֶם מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא וּגְאָלָם ׳ שֶׁנֶּאֱמַר וַיֹּאפוּ אֶת־הַבָּצֵק אֲשֶׁר הוֹצִיאוּ מִמִּצְרַיִם עֻגֹת מַצּוֹת כִּי לֹא חָמֵץ כִּי גֹרְשׁוּ מִמִּצְרַיִם וְלֹא יָכְלוּ לְהִתְמַהְמֵהַּ וְגַם צֵדָה לֹא עָשׂוּ לָהֶם:

טטל המרור בידו ויאמר:

מָרוֹר זֶה שֶׁאָנוּ אוֹכְלִים עַל־שׁוּם מָה ׳ עַל־שׁוּם שֶׁמֵּרְרוּ הַמִּצְרִים אֶת־חַיֵּי אֲבוֹתֵינוּ בְּמִצְרַיִם ׳ שֶׁנֶּאֱמַר וַיְמָרְרוּ אֶת־חַיֵּיהֶם בַּעֲבֹדָה קָשָׁה בְּחֹמֶר וּבִלְבֵנִים וּבְכָל־עֲבֹדָה בַּשָּׂדֶה אֵת כָּל עֲבֹדָתָם אֲשֶׁר עָבְדוּ בָהֶם בְּפָרֶךְ:

בְּכָל־דּוֹר וָדוֹר חַיָּב אָדָם לִרְאוֹת אֶת־עַצְמוֹ כְּאִלּוּ הוּא יָצָא מִמִּצְרַיִם ׳ שֶׁנֶּאֱמַר וְהִגַּדְתָּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר בַּעֲבוּר זֶה עָשָׂה יְהוָֹה לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרַיִם: לֹא אֶת־אֲבוֹתֵינוּ בִּלְבָד גָּאַל הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מִמִּצְרַיִם אֶלָּא אַף אוֹתָנוּ גָּאַל עִמָּהֶם ׳ שֶׁנֶּאֱמַר וְאוֹתָנוּ הוֹצִיא מִשָּׁם לְמַעַן הָבִיא אוֹתָנוּ לָתֶת לָנוּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבוֹתֵינוּ:

יכסה את הפת ויגביה את הכוס ויאחזו בידו עד סיום ברכת אשר גאלנו:

לְפִיכָךְ אֲנַחְנוּ חַיָּבִים לְהוֹדוֹת לְהַלֵּל לְשַׁבֵּחַ לְפָאֵר לְרוֹמֵם לְהַדֵּר לְבָרֵךְ לְעַלֵּה וּלְקַלֵּס ׳ לְמִי

א) שמות יב כו. ב) שם שם לט. ג) שם א יד. ד) שם יג ח. ה) דברים ו כג.

שֶׁעָשָׂה לַאֲבוֹתֵינוּ וְלָנוּ אֶת־כָּל־הַנִּסִּים הָאֵלּוּ ׃ הוֹצִיאָנוּ מֵעַבְדוּת לְחֵרוּת ׃ מִיָּגוֹן לְשִׂמְחָה ׃ וּמֵאֵבֶל לְיוֹם טוֹב ׃ וּמֵאֲפֵלָה לְאוֹר גָּדוֹל ׃ וּמִשִּׁעְבּוּד לִגְאֻלָּה ׃ וְנֹאמַר לְפָנָיו הַלְלוּיָהּ ׃

א הַלְלוּיָהּ ׀ הַלְלוּ עַבְדֵי יְהוָה הַלְלוּ אֶת־שֵׁם יְהוָה ׃
ב יְהִי שֵׁם יְהוָה מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם ׃
ג מִמִּזְרַח־שֶׁמֶשׁ עַד־מְבוֹאוֹ מְהֻלָּל שֵׁם יְהוָה ׃ ד רָם עַל־
כָּל־גּוֹיִם ׀ יְהוָה עַל־הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ ׃ ה מִי כַּיהוָה אֱלֹהֵינוּ
הַמַּגְבִּיהִי לָשָׁבֶת ׃ ו הַמַּשְׁפִּילִי לִרְאוֹת בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ ׃
ז מְקִימִי מֵעָפָר דָּל מֵאַשְׁפֹּת יָרִים אֶבְיוֹן ׃ ח לְהוֹשִׁיבִי
עִם־נְדִיבִים עִם נְדִיבֵי עַמּוֹ ׃ ט מוֹשִׁיבִי ׀ עֲקֶרֶת הַבַּיִת
אֵם־הַבָּנִים שְׂמֵחָה הַלְלוּיָהּ ׃

א בְּצֵאת יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרָיִם בֵּית יַעֲקֹב מֵעַם לֹעֵז ׃
ב הָיְתָה יְהוּדָה לְקָדְשׁוֹ יִשְׂרָאֵל מַמְשְׁלוֹתָיו ׃
ג הַיָּם רָאָה וַיָּנֹס הַיַּרְדֵּן יִסֹּב לְאָחוֹר ׃ ד הֶהָרִים רָקְדוּ
כְאֵילִים גְּבָעוֹת כִּבְנֵי־צֹאן ׃ ה מַה־לְּךָ הַיָּם כִּי תָנוּס הַיַּרְדֵּן
תִּסֹּב לְאָחוֹר ׃ ו הֶהָרִים תִּרְקְדוּ כְאֵילִים גְּבָעוֹת כִּבְנֵי־
צֹאן ׃ ז מִלִּפְנֵי אָדוֹן חוּלִי אָרֶץ מִלִּפְנֵי אֱלוֹהַּ יַעֲקֹב ׃
ח הַהֹפְכִי הַצּוּר אֲגַם־מָיִם חַלָּמִישׁ לְמַעְיְנוֹ־מָיִם ׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר גְּאָלָנוּ וְגָאַל אֶת־אֲבוֹתֵינוּ מִמִּצְרַיִם וְהִגִּיעָנוּ הַלַּיְלָה הַזֶּה לֶאֱכָל־בּוֹ מַצָּה וּמָרוֹר ׃ כֵּן יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ יַגִּיעֵנוּ לְמוֹעֲדִים וְלִרְגָלִים אֲחֵרִים הַבָּאִים לִקְרָאתֵנוּ לְשָׁלוֹם שְׂמֵחִים בְּבִנְיַן עִירֶךָ וְשָׂשִׂים

בַּעֲבוֹדָתֶךָ וְנֹאכַל שָׁם מִן הַזְּבָחִים וּמִן הַפְּסָחִים (במוצאי שבת מִן הַפְּסָחִים וּמִן הַזְּבָחִים) אֲשֶׁר יַגִּיעַ דָּמָם עַל קִיר מִזְבַּחֲךָ לְרָצוֹן וְנוֹדֶה לְּךָ שִׁיר חָדָשׁ עַל גְּאֻלָּתֵנוּ וְעַל פְּדוּת נַפְשֵׁנוּ: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה גָּאַל יִשְׂרָאֵל:

ומברך ושותה בהסיבה:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן:

רחצה ואחר כך נוטל ידיו ומברך על נטילת ידים:

מוציא ויקח המצות כסדר שהניחם הפרוסה בין שתי השלימות ויאחוז בידו ויברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם הַמּוֹצִיא לֶחֶם מִן הָאָרֶץ:

מצה ולא יבצע מכן אלא יניח המצה השלישית להשמט מידו ויברך על הפרוסה עם העליונה טרם יבצעם ברכה זו. ויכוין לפטור ג"כ אכילת הכריכה שממצה השלישית וגם אכילת האפיקומן יפטור בברכה זו:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל אֲכִילַת מַצָּה:

ואחר כך יבצע כזית מכל אחד משתיהן ויאכלם ביחד ובהסיבה:

מרור ואחר כך יקח כזית מרור ויטבל בחרוסת ויגער החרוסת מעליו כדי שלא יתבטל טעם המר רות ויברך ברכה זו:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל אֲכִילַת מָרוֹר: ויאכלנו בלי הסיבה

כורך ואח"כ יקח מצה הג' וחותך עמה כשיעור כזית ויטבול בחרוסת ויכרכם ביחד ויאמר זה:

כֵּן עָשָׂה הִלֵּל בִּזְמַן שֶׁבֵּית הַמִּקְדָּשׁ הָיָה קַיָּם הָיָה כּוֹרֵךְ פֶּסַח מַצָּה וּמָרוֹר וְאוֹכֵל בְּיַחַד׳ כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר עַל מַצּוֹת וּמְרוֹרִים יֹאכְלֻהוּ[א]:

ואוכלם ביחד [ובהסיבה. טוש"ע סימן תע"ה. הגהה מסדיר אדמו"ר בעל נ"ע ז"ע]:

שלחן עורך ואחר כך אוכל ושותה כדי צרכו ויכול לשתות יין בין כוס ב׳ לג׳:

צפון ואח"כ יקח האפיקומן ויחלקו לכל בני ביתו לכל אחד כזית ויזהר שלא ישתה אחר אפיקומן ויאכל בהסיבה וצריך לאכלו קודם חצות:

ברך ואח"כ מוזגין כוס שלישי ואומר עליו בהמ"ז ואחר בהמ"ז קודם שתיית כוס שלישי יברך:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם בּוֹרֵא פְּרִי הַגָּפֶן: ושותה בהסיבה

א) במדבר ט יא

שפוך

מוזגין כוס ד ופותחין כדלת ואומר:

שְׁפֹךְ חֲמָתְךָ אֶל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר לֹא יְדָעוּךָ וְעַל
מַמְלָכוֹת אֲשֶׁר בְּשִׁמְךָ לֹא קָרָאוּ: כִּי אָכַל אֶת־
יַעֲקֹב וְאֶת־נָוֵהוּ הֵשַׁמּוּ: שְׁפָךְ־עֲלֵיהֶם זַעְמֶךָ וַחֲרוֹן אַפְּךָ
יַשִּׂיגֵם: תִּרְדֹּף בְּאַף וְתַשְׁמִידֵם מִתַּחַת שְׁמֵי יְהוָה:

הלל נרצה

* לֹא לָנוּ יְהוָה לֹא לָנוּ כִּי לְשִׁמְךָ תֵּן כָּבוֹד עַל־חַסְדְּךָ עַל־אֲמִתֶּךָ:
ב לָמָּה יֹאמְרוּ הַגּוֹיִם אַיֵּה־נָא אֱלֹהֵיהֶם: ג וֵאלֹהֵינוּ בַשָּׁמָיִם
כֹּל אֲשֶׁר־חָפֵץ עָשָׂה: ד עֲצַבֵּיהֶם כֶּסֶף וְזָהָב מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם:
ה פֶּה לָהֶם וְלֹא יְדַבֵּרוּ עֵינַיִם לָהֶם וְלֹא יִרְאוּ: ו אָזְנַיִם לָהֶם וְלֹא
יִשְׁמָעוּ אַף לָהֶם וְלֹא יְרִיחוּן: ז יְדֵיהֶם וְלֹא יְמִישׁוּן רַגְלֵיהֶם וְלֹא
יְהַלֵּכוּ לֹא־יֶהְגּוּ בִּגְרוֹנָם: ח כְּמוֹהֶם יִהְיוּ עֹשֵׂיהֶם כֹּל אֲשֶׁר־בֹּטֵחַ
בָּהֶם: ט יִשְׂרָאֵל בְּטַח בַּיהוָה עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא: י בֵּית אַהֲרֹן
בִּטְחוּ בַיהוָה עֶזְרָם וּמָגִנָּם הוּא: יא יִרְאֵי יְהוָה בִּטְחוּ בַיהוָה עֶזְרָם
וּמָגִנָּם הוּא:

יב יְהוָה זְכָרָנוּ יְבָרֵךְ יְבָרֵךְ אֶת־בֵּית יִשְׂרָאֵל יְבָרֵךְ אֶת־
בֵּית אַהֲרֹן: יג יְבָרֵךְ יִרְאֵי יְהוָה הַקְּטַנִּים עִם־
הַגְּדֹלִים: יד יֹסֵף יְהוָה עֲלֵיכֶם עֲלֵיכֶם וְעַל־בְּנֵיכֶם:
טו בְּרוּכִים אַתֶּם לַיהוָה עֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: טז הַשָּׁמַיִם
שָׁמַיִם לַיהוָה וְהָאָרֶץ נָתַן לִבְנֵי־אָדָם: יז לֹא־הַמֵּתִים
יְהַלְלוּ־יָהּ וְלֹא כָּל־יֹרְדֵי דוּמָה: יח וַאֲנַחְנוּ נְבָרֵךְ יָהּ
מֵעַתָּה וְעַד־עוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

* אָהַבְתִּי כִּי־יִשְׁמַע יְהוָה אֶת־קוֹלִי תַּחֲנוּנָי: ב כִּי־הִטָּה אָזְנוֹ
לִי וּבְיָמַי אֶקְרָא: ג אֲפָפוּנִי חֶבְלֵי־מָוֶת וּמְצָרֵי שְׁאוֹל
מְצָאוּנִי צָרָה וְיָגוֹן אֶמְצָא: ד וּבְשֵׁם־יְהוָה אֶקְרָא אָנָּה יְהוָה
מַלְּטָה נַפְשִׁי: ה חַנּוּן יְהוָה וְצַדִּיק וֵאלֹהֵינוּ מְרַחֵם: ו שֹׁמֵר פְּתָאיִם

* [illegible]

א) תהלים עט ו. ב) שם שם ז. ג) שם סט כה. ד) איכה ג סו.

יְהֹוָה דַּלּוֹתִי וְלִי יְהוֹשִׁיעַ: ז שׁוּבִי נַפְשִׁי לִמְנוּחָיְכִי כִּי יְהֹוָה גָּמַל
עָלָיְכִי: ח כִּי חִלַּצְתָּ נַפְשִׁי מִמָּוֶת אֶת־עֵינִי מִן־דִּמְעָה אֶת־רַגְלִי
מִדֶּחִי: ט אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי יְהֹוָה בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים: י הֶאֱמַנְתִּי כִּי
אֲדַבֵּר אֲנִי עָנִיתִי מְאֹד: יא אֲנִי אָמַרְתִּי בְחָפְזִי כָּל־הָאָדָם כֹּזֵב:
יב מָה־אָשִׁיב לַיהֹוָה כָּל־תַּגְמוּלוֹהִי עָלָי: יג כּוֹס־יְשׁוּעוֹת
אֶשָּׂא וּבְשֵׁם יְהֹוָה אֶקְרָא: יד נְדָרַי לַיהֹוָה אֲשַׁלֵּם
נֶגְדָה־נָּא לְכָל־עַמּוֹ: טו יָקָר בְּעֵינֵי יְהֹוָה הַמָּוְתָה
לַחֲסִידָיו: טז אָנָּה יְהֹוָה כִּי־אֲנִי עַבְדֶּךָ אֲנִי עַבְדְּךָ בֶּן
אֲמָתֶךָ פִּתַּחְתָּ לְמוֹסֵרָי: יז לְךָ אֶזְבַּח זֶבַח תּוֹדָה
וּבְשֵׁם יְהֹוָה אֶקְרָא: יח נְדָרַי לַיהֹוָה אֲשַׁלֵּם נֶגְדָה־נָּא
לְכָל־עַמּוֹ: יט בְּחַצְרוֹת | בֵּית יְהֹוָה בְּתוֹכֵכִי יְרוּשָׁלָיִם
הַלְלוּיָהּ:

א הַלְלוּ אֶת־יְהֹוָה כָּל־גּוֹיִם שַׁבְּחוּהוּ כָּל־הָאֻמִּים: ב כִּי
גָבַר עָלֵינוּ | חַסְדּוֹ וֶאֱמֶת־יְהֹוָה לְעוֹלָם הַלְלוּיָהּ:

א הוֹדוּ לַיהֹוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
ב יֹאמַר־נָא יִשְׂרָאֵל כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
ג יֹאמְרוּ נָא בֵית־אַהֲרֹן כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
ד יֹאמְרוּ נָא יִרְאֵי יְהֹוָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:

ה מִן־הַמֵּצַר קָרָאתִי יָּהּ עָנָנִי בַמֶּרְחָב יָהּ: ו יְהֹוָה לִי
לֹא אִירָא מַה־יַּעֲשֶׂה לִי אָדָם: ז יְהֹוָה לִי בְּעֹזְרָי
וַאֲנִי אֶרְאֶה בְשֹׂנְאָי: ח טוֹב לַחֲסוֹת בַּיהֹוָה מִבְּטֹחַ
בָּאָדָם: ט טוֹב לַחֲסוֹת בַּיהֹוָה מִבְּטֹחַ בִּנְדִיבִים:
י כָּל־גּוֹיִם סְבָבוּנִי בְּשֵׁם יְהֹוָה כִּי אֲמִילַם: יא סַבּוּנִי
גַם־סְבָבוּנִי בְּשֵׁם יְהֹוָה כִּי אֲמִילַם: יב סַבּוּנִי כִדְבֹרִים
דֹּעֲכוּ כְּאֵשׁ קוֹצִים בְּשֵׁם יְהֹוָה כִּי אֲמִילַם: יג דָּחֹה

דְּחֹה דְחִיתַנִי לִנְפֹּל וַיהוָה עֲזָרָנִי: יד עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ וַיְהִי־לִי
לִישׁוּעָה: טו קוֹל ׀ רִנָּה וִישׁוּעָה בְּאָהֳלֵי צַדִּיקִים יְמִין
יְהוָה עֹשָׂה חָיִל: טז יְמִין יְהוָה רוֹמֵמָה יְמִין יְהוָה עֹשָׂה
חָיִל: יז לֹא־אָמוּת כִּי־אֶחְיֶה וַאֲסַפֵּר מַעֲשֵׂי־יָהּ: יח יַסֹּר
יִסְּרַנִּי יָּהּ וְלַמָּוֶת לֹא נְתָנָנִי: יט פִּתְחוּ־לִי שַׁעֲרֵי־צֶדֶק
אָבֹא־בָם אוֹדֶה יָהּ: כ זֶה־הַשַּׁעַר לַיהוָה צַדִּיקִים
יָבֹאוּ בוֹ: כא אוֹדְךָ כִּי עֲנִיתָנִי וַתְּהִי־לִי לִישׁוּעָה אודך:
כב אֶבֶן מָאֲסוּ הַבּוֹנִים הָיְתָה לְרֹאשׁ פִּנָּה אבן: כג מֵאֵת
יְהוָה הָיְתָה זֹּאת הִיא נִפְלָאת בְּעֵינֵינוּ מאת: כד זֶה
הַיּוֹם עָשָׂה יְהוָה נָגִילָה וְנִשְׂמְחָה בוֹ זה:
כה אָנָּא יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָּא: אָנָּא יְהוָה הוֹשִׁיעָה נָּא:
אָנָּא יְהוָה הַצְלִיחָה נָא: אָנָּא יְהוָה הַצְלִיחָה נָא:
כו בָּרוּךְ הַבָּא בְּשֵׁם יְהוָה בֵּרַכְנוּכֶם מִבֵּית
יְהוָה ברוך: כז אֵל ׀ יְהוָה וַיָּאֶר לָנוּ אִסְרוּ־חַג
בַּעֲבֹתִים עַד קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ אל: כח אֵלִי אַתָּה וְאוֹדֶךָּ
אֱלֹהַי אֲרוֹמְמֶךָּ אלי: כט הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי
לְעוֹלָם חַסְדּוֹ הודו:

יְהַלְלוּךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ (עַל) כָּל־מַעֲשֶׂיךָ וַחֲסִידֶיךָ צַדִּיקִים עוֹשֵׂי
רְצוֹנֶךָ וְכָל־עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרִנָּה יוֹדוּ וִיבָרְכוּ וִישַׁבְּחוּ
וִיפָאֲרוּ וִירוֹמְמוּ וְיַעֲרִיצוּ וְיַקְדִּישׁוּ וְיַמְלִיכוּ אֶת־שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ ׃ כִּי לְךָ
טוֹב לְהוֹדוֹת וּלְשִׁמְךָ נָאֶה לְזַמֵּר כִּי מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם אַתָּה אֵל:

א הוֹדוּ לַיהוָה כִּי־טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
ב הוֹדוּ לֵאלֹהֵי הָאֱלֹהִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
ג הוֹדוּ לַאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:
ד לְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת גְּדֹלוֹת לְבַדּוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ:

ה לְעֹשֵׂה הַשָּׁמַיִם בִּתְבוּנָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
ו לְרוֹקַע הָאָרֶץ עַל־הַמָּיִם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
ז לְעֹשֵׂה אוֹרִים גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
ח אֶת־הַשֶּׁמֶשׁ לְמֶמְשֶׁלֶת בַּיּוֹם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
ט אֶת־הַיָּרֵחַ וְכוֹכָבִים לְמֶמְשְׁלוֹת בַּלָּיְלָה כל״ח׃
י לְמַכֵּה מִצְרַיִם בִּבְכוֹרֵיהֶם יָ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
יא וַיּוֹצֵא יִשְׂרָאֵל מִתּוֹכָם כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
יב בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרוֹעַ נְטוּיָה כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
יג לְגֹזֵר יַם־סוּף לִגְזָרִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
יד וְהֶעֱבִיר יִשְׂרָאֵל בְּתוֹכוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
טו וְנִעֵר פַּרְעֹה וְחֵילוֹ בְיַם־סוּף הָ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
טז לְמוֹלִיךְ עַמּוֹ בַּמִּדְבָּר כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
יז לְמַכֵּה מְלָכִים גְּדֹלִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
יח וַיַּהֲרֹג מְלָכִים אַדִּירִים כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
יט לְסִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
כ וּלְעוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
כא וְנָתַן אַרְצָם לְנַחֲלָה נָ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
כב נַחֲלָה לְיִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
כג שֶׁבְּשִׁפְלֵנוּ זָכַר לָנוּ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
כד וַיִּפְרְקֵנוּ מִצָּרֵינוּ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
כה נוֹתֵן לֶחֶם לְכָל־בָּשָׂר כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃
כו הוֹדוּ לְאֵל הַשָּׁמָיִם הָ כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ׃

נִשְׁמַת כָּל־חַי תְּבָרֵךְ אֶת־שִׁמְךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ ׳ וְרוּחַ כָּל־בָּשָׂר תְּפָאֵר וּתְרוֹמֵם זִכְרְךָ מַלְכֵּנוּ תָּמִיד ׳ מִן־הָעוֹלָם וְעַד־הָעוֹלָם אַתָּה אֵל ׳ וּמִבַּלְעָדֶיךָ אֵין לָנוּ מֶלֶךְ גּוֹאֵל וּמוֹשִׁיעַ פּוֹדֶה

מַצִּיל וּמְפַרְנֵס וְעוֹנֶה וּמְרַחֵם בְּכָל־עֵת צָרָה וְצוּקָה אֵין לָנוּ מֶלֶךְ
אֶלָּא אָתָּה: אֱלֹהֵי הָרִאשׁוֹנִים וְהָאַחֲרוֹנִים אֱלוֹהַּ כָּל־בְּרִיּוֹת אֲדוֹן
כָּל־תּוֹלָדוֹת הַמְהֻלָּל בְּרֹב הַתִּשְׁבָּחוֹת · הַמְנַהֵג עוֹלָמוֹ בְּחֶסֶד
וּבְרִיּוֹתָיו בְּרַחֲמִים · וַיהוָה הִנֵּה לֹא־יָנוּם וְלֹא־יִישָׁן · הַמְעוֹרֵר יְשֵׁנִים
וְהַמֵּקִיץ נִרְדָּמִים וְהַמֵּשִׂיחַ אִלְּמִים וְהַמַּתִּיר אֲסוּרִים וְהַסּוֹמֵךְ נוֹפְלִים
וְהַזּוֹקֵף כְּפוּפִים · לְךָ לְבַדְּךָ אֲנַחְנוּ מוֹדִים · אִלּוּ פִינוּ מָלֵא שִׁירָה
כַּיָּם וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה כַּהֲמוֹן גַּלָּיו וְשִׂפְתוֹתֵינוּ שֶׁבַח כְּמֶרְחֲבֵי רָקִיעַ
וְעֵינֵינוּ מְאִירוֹת כַּשֶּׁמֶשׁ וְכַיָּרֵחַ וְיָדֵינוּ פְרוּשׂוֹת כְּנִשְׁרֵי שָׁמָיִם
וְרַגְלֵינוּ קַלּוֹת כָּאַיָּלוֹת: אֵין אֲנַחְנוּ מַסְפִּיקִים לְהוֹדוֹת לְךָ יְהוָה
אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ וּלְבָרֵךְ אֶת־שְׁמֶךָ עַל־אַחַת מֵאֶלֶף אַלְפֵי
אֲלָפִים וְרִבֵּי רְבָבוֹת פְּעָמִים הַטּוֹבוֹת נִסִּים וְנִפְלָאוֹת שֶׁעָשִׂיתָ
עִמָּנוּ וְעִם־אֲבוֹתֵינוּ מִלְּפָנִים: מִמִּצְרַיִם גְּאַלְתָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ · מִבֵּית
עֲבָדִים פְּדִיתָנוּ · בְּרָעָב זַנְתָּנוּ וּבְשָׂבָע כִּלְכַּלְתָּנוּ מֵחֶרֶב הִצַּלְתָּנוּ
וּמִדֶּבֶר מִלַּטְתָּנוּ וּמֵחֳלָיִם רָעִים וְנֶאֱמָנִים דִּלִּיתָנוּ: עַד־הֵנָּה עֲזָרוּנוּ
רַחֲמֶיךָ וְלֹא־עֲזָבוּנוּ חֲסָדֶיךָ · וְאַל־תִּטְּשֵׁנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לָנֶצַח:
עַל־כֵּן אֵבָרִים שֶׁפִּלַּגְתָּ בָּנוּ וְרוּחַ וּנְשָׁמָה שֶׁנָּפַחְתָּ בְּאַפֵּינוּ וְלָשׁוֹן
אֲשֶׁר שַׂמְתָּ בְּפִינוּ: הֵן הֵם יוֹדוּ וִיבָרְכוּ וִישַׁבְּחוּ וִיפָאֲרוּ וִירוֹמְמוּ
וְיַעֲרִיצוּ וְיַקְדִּישׁוּ וְיַמְלִיכוּ אֶת־שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ: כִּי כָל־פֶּה לְךָ יוֹדֶה
וְכָל־לָשׁוֹן לְךָ תִשָּׁבַע · וְכָל־עַיִן לְךָ תְצַפֶּה וְכָל־בֶּרֶךְ לְךָ תִכְרַע
וְכָל־קוֹמָה לְפָנֶיךָ תִשְׁתַּחֲוֶה · וְכָל־הַלְּבָבוֹת יִירָאוּךָ וְכָל־קֶרֶב
וּכְלָיוֹת יְזַמְּרוּ לִשְׁמֶךָ · כַּדָּבָר שֶׁכָּתוּב כָּל־עַצְמוֹתַי תֹּאמַרְנָה יְהוָה
מִי כָמוֹךָ · מַצִּיל עָנִי מֵחָזָק מִמֶּנּוּ וְעָנִי וְאֶבְיוֹן מִגֹּזְלוֹ: מִי יִדְמֶה־לָּךְ
וּמִי יִשְׁוֶה־לָּךְ וּמִי יַעֲרָךְ־לָךְ · הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן
קֹנֵה שָׁמַיִם וָאָרֶץ: נְהַלֶּלְךָ וּנְשַׁבֵּחֲךָ וּנְפָאֶרְךָ וּנְבָרֵךְ אֶת־שֵׁם קָדְשֶׁךָ ·
כָּאָמוּר לְדָוִד בָּרְכִי נַפְשִׁי אֶת־יְהוָה וְכָל־קְרָבַי אֶת־שֵׁם קָדְשׁוֹ:
הָאֵל בְּתַעֲצֻמוֹת עֻזֶּךָ · הַגָּדוֹל בִּכְבוֹד שְׁמֶךָ · הַגִּבּוֹר לָנֶצַח וְהַנּוֹרָא
בְּנוֹרְאוֹתֶיךָ · הַמֶּלֶךְ הַיּוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רָם וְנִשָּׂא:
שׁוֹכֵן עַד מָרוֹם וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ · וְכָתוּב רַנְּנוּ צַדִּיקִים בַּיהוָה לַיְשָׁרִים
נָאוָה תְהִלָּה: בְּפִי יְשָׁרִים תִּתְרוֹמָם · וּבְשִׂפְתֵי צַדִּיקִים

תתברך · ובלשון חסידים תתקדש · ובקרב קדושים תתהלל : ובמקהלות רבבות עמך בית ישראל ברנה יתפאר שמך מלכנו בכל־דור ודור שכן חובת כל־היצורים · לפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו להודות להלל לשבח לפאר לרומם להדר לברך לעלה ולקלס על כל־דברי שירות ותשבחות דוד בן־ישי עבדך משיחך : ובכן ישתבח שמך לעד מלכנו האל המלך הגדול והקדוש בשמים ובארץ · כי לך נאה יהוה אלהינו ואלהי אבותינו לעולם ועד שיר ושבחה הלל וזמרה עז וממשלה נצח גדלה וגבורה תהלה ותפארת קדשה ומלכות ברכות והודאות לשמך הגדול והקדוש ומעולם עד־עולם אתה אל : ברוך אתה יהוה אל מלך גדול ומהלל בתשבחות אל ההודאות אדון הנפלאות בורא כל־הנשמות רבון כל־המעשים · הבוחר בשירי זמרה · מלך יחיד חי העולמים :

ונוהגים לומר פזמונים אין להפסיק בהם בין ברכה זו ובין ברכת הכוס אלא מיד אח"כ יברך על כוס ד' :

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם בורא פרי הגפן : ושותה בהסיבה

ברכה אחרונה על הגפן :

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם על הגפן ועל פרי הגפן ועל תנובת השדה ועל ארץ חמדה טובה ורחבה שרצית והנחלת לאבותינו לאכול מפריה ולשבוע מטובה רחם נא יהוה אלהינו על־ישראל עמך ועל־ירושלים עירך ועל־ציון משכן כבודך ועל־מזבחך ועל־היכלך · ובנה ירושלים עיר הקדש במהרה בימינו והעלנו לתוכה · ושמחנו בה ונברכך בקדשה ובטהרה · (בשבת ורצה והחליצנו ביום השבת הזה) : וזכרנו לטובה ביום חג המצות הזה · כי אתה יהוה טוב ומטיב לכל ונודה לך על הארץ ועל פרי הגפן : ברוך אתה יהוה על הארץ ועל פרי הגפן :

ברכת בנ"ר על שאר מינין :

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם בורא נפשות רבות וחסרונן על כל מה־שבראת להחיות בהם נפש כל־חי · ברוך חי העולמים :

אח"כ יאמר לשנה הבאה בירושלים :

בליל שני של פסח מתחילין לספור ספירת העומר תיכף אחר תפלת ערבית אך יש מי שאומר שהגא בסוד ה׳ יש לספור אחר בגמר כל הסדר בח״ל והמקדים לברך ולספור מ״ד אחר התפלה מוקדם לברכה [דלפי הדין אסור לאכול עד שיספור ומה גם דבכל אורך הסדר קרוב הדבר שישכח מלספור או שיספור אחר חצות. (ע״כ הגה״ה מכדור אדמו״ר בעל ל״ע ז״ל)]. ואם שכח ולא ספר בלילה סופר ביום בלא ברכה כנודע וזמן התחלת עמוד השחר מה״י אייר ואילך במדינות אלו הצפוניות הוא בחצות בלילה לכן אין לספור אחר חצות אלא בלא ברכה וזמן זה של ע״ס נמשך עד י״ו בתמוז ועד בכלל ולכן משהגיע׳ חצות ליל י״ז בתמוז אסור לאכול:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם אֲשֶׁר קִדְּשָׁנוּ בְּמִצְוֹתָיו וְצִוָּנוּ עַל סְפִירַת הָעוֹמֶר:

יכוין לספירה של אותו הלילה ולתיבה אחת של אנא בכח ותיבה אחת של מזמור אלהים יחננו ואות א׳ מפסוק ישמחו:

הַיּוֹם יוֹם אֶחָד לָעוֹמֶר: חסד שבחסד׳ אנא אלהים י

הָרַחֲמָן הוּא יַחֲזִיר לָנוּ עֲבוֹדַת בֵּית הַמִּקְדָּשׁ לִמְקוֹמָהּ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ אָמֵן סֶלָה:

א לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינֹת מִזְמוֹר שִׁיר: ב אֱלֹהִים יְחָנֵּנוּ וִיבָרְכֵנוּ יָאֵר פָּנָיו אִתָּנוּ
סֶלָה: ג לָדַעַת בָּאָרֶץ דַּרְכֶּךָ בְּכָל גּוֹיִם יְשׁוּעָתֶךָ: ד יוֹדוּךָ
עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים כֻּלָּם: ה יִשְׂמְחוּ וִירַנְּנוּ לְאֻמִּים כִּי תִשְׁפֹּט עַמִּים
מִישׁוֹר וּלְאֻמִּים בָּאָרֶץ תַּנְחֵם סֶלָה: ו יוֹדוּךָ עַמִּים אֱלֹהִים יוֹדוּךָ עַמִּים
כֻּלָּם: ז אֶרֶץ נָתְנָה יְבוּלָהּ יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים אֱלֹהֵינוּ: ח יְבָרְכֵנוּ אֱלֹהִים
וְיִירְאוּ אוֹתוֹ כָּל אַפְסֵי אָרֶץ:

אָנָּא בְּכֹחַ גְּדֻלַּת יְמִינְךָ תַּתִּיר צְרוּרָה׳ — אב״ג ית״ץ
קַבֵּל רִנַּת עַמְּךָ שַׂגְּבֵנוּ טַהֲרֵנוּ נוֹרָא׳ — קר״ע שט״ן
נָא גִבּוֹר דּוֹרְשֵׁי יִחוּדְךָ כְּבָבַת שָׁמְרֵם׳ — נג״ד יכ״ש
בָּרְכֵם טַהֲרֵם רַחֲמֵי צִדְקָתְךָ תָּמִיד גָּמְלֵם׳ — בט״ר צת״ג
חֲסִין קָדוֹשׁ בְּרוֹב טוּבְךָ נַהֵל עֲדָתֶךָ׳ — חק״ב טנ״ע
יָחִיד גֵּאֶה לְעַמְּךָ פְּנֵה זוֹכְרֵי קְדֻשָּׁתֶךָ׳ — יג״ל פז״ק
שַׁוְעָתֵנוּ קַבֵּל וּשְׁמַע צַעֲקָתֵנוּ יוֹדֵעַ תַּעֲלוּמוֹת׳ — שק״ו צי״ת
בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד:

רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם אַתָּה צִוִּיתָנוּ עַל יְדֵי מֹשֶׁה עַבְדֶּךָ לִסְפּוֹר סְפִירַת הָעוֹמֶר כְּדֵי לְטַהֲרֵנוּ מִקְּלִפּוֹתֵינוּ וּמִטֻּמְאוֹתֵינוּ כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתָּ בְּתוֹרָתֶךָ וּסְפַרְתֶּם[א] לָכֶם מִמָּחֳרַת הַשַּׁבָּת מִיּוֹם הֲבִיאֲכֶם אֶת עוֹמֶר הַתְּנוּפָה שֶׁבַע שַׁבָּתוֹת תְּמִימוֹת תִּהְיֶינָה: עַד מִמָּחֳרַת הַשַּׁבָּת הַשְּׁבִיעִית תִּסְפְּרוּ

א) ויקרא כג טו. ב) [illegible]

חמשים יום · כדי שיטהרו נפשות עמך ישראל מזוהמתם · ובכן יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שבזכות ספירת העומר שספרתי היום יתקן מה שפגמתי בספירה (פלוני הסייך לאותו הלילה) · ואטהר ואתקדש בקדשה של מעלה ועל ידי זה ישפע שפע רב בכל העולמות ולתקן את נפשותינו ורוחותינו ונשמותינו מכל סיג ופגם ולטהרנו ולקדשנו בקדשתך העליונה אמן סלה:

היום שני ימים לעומר: ש

הרחמן יתננו ככם — גבורה שבחסד
היום שלשה ימים לעומר: מ

הרחמן ויברכנו גדולם — תפארת שבחסד
היום ארבעה ימים לעומר: ח

הרחמן יאר ימינך — נצח שבחסד
היום חמשה ימים לעומר: ו

הרחמן פניו צמיר — הוד שבחסד
היום ששה ימים לעומר: ו

הרחמן אלהינו לבורס — יסוד שבחסד
היום שבעה ימים שהם שבוע אחד לעומר: י

הרחמן סלה מלך ימין — מלכות שבחסד
היום שמונה ימים שהם שבוע אחד ויום אחד לעומר: ר

הרחמן נדפם קבל — חסד שבגבורה
היום תשעה ימים שהם שבוע אחד ושני ימים לעומר: ג

הרחמן כלכן רנם — גבורה שבגבורה
היום עשרה ימים שהם שבוע אחד ושלשה ימים לעומר: ג

הרחמן דרכך עמך — תפארת שבגבורה
היום אחד עשר יום שהם שבוע אחד וארבעה ימים לעומר: ו

הרחמן ככל שבכנו — נצח שבגבורה
היום שנים עשר יום שהם שבוע אחד וחמשה ימים לעומר ל

הרחמן גוים מאנו — הוד שבגבורה
היום שלשה עשר יום שהם שבוע אחד וששה ימים לעומר: א

הרחמן ישפטך נגלם — יסוד שבגבורה
היום ארבעה עשר יום שהם שני שבועות לעומר: ו מ

הרחמן יודך עג"ם אמ"י — מלכות שבגבורה
היום חמשה עשר יום שהם שני שבועות ויום אחד לעומר: י

הרחמן עמים כל — חסד שבתפארת
היום ששה עשר יום שהם שני שבועות ושני ימים לעומר: ם

הרחמן אלהים גבור — גבורה שבתפארת
היום שבעה עשר יום שהם שני שבועות ושלשה ימים לעומר: כ

הרחמן יודוך דוכפי — ת"ת שבתפארת
היום שמונה עשר יום שהם שני שבועות וארבעה ימים לעומר: י

הרחמן עמים יודוך — נצח שבתפארת
היום תשעה עשר יום שהם שני שבועות וחמשה ימים לעומר: ת

הרחמן כולם כככם — הוד שבתפארת
היום עשרים יום שהם שני שבועות וששה ימים לעומר: ש

הרחמן יברכנו במרם — יסוד שבתפארת
היום אחד ועשרים יום שהם שלשה שבועות לעומר: פ

הרחמן ויראנו גג"ד יכ"ם — מלכות שבתפארת
היום שנים ועשרים יום שהם שלשה שבועות ויום אחד לעומר:

הרחמן לאומים כרכם — חסד שבנצח
היום שלשה ועשרים יום שהם שלשה שבועות ושני ימים לעומר: מ

הרחמן כי פסקם — גבורה שבנצח
היום ארבעה ועשרים יום שהם שלשה שבועות ושלשה ימים לעומר: ע

הרחמן מבאום נתמי — תפארת שבנצח
היום חמשה ועשרים יום שהם שלשה שבועות וארבעה ימים לעומר: ם

הרחמן עמים נזקתן — נצח שבנצח

סדר ספירת העומר

היום ששה ועשרים יום שהם שלשה שבועות וחמשה ימים לעומר: י

הרחמן מישור תמיד — הוד שבנצח

היום שבעה ועשרים יום שהם שלשה שבועות וששה ימים לעומר: ם

הרחמן ולאומים גמלם — יסוד שבנצח

היום שמונה ועשרים יום שהם ארבעה שבועות לעומר: ם

הרחמן בארץ כס"ל נה"ל — מלכות שבנצח

היום תשעה ועשרים יום שהם ארבעה שבועות ויום אחד לעומר: י

הרחמן תנחם חסין — הוד שבחסד

היום שלשים יום שהם ארבעה שבועות ושני ימים לעומר: ש

הרחמן סלה קדוש — גבורה שבהוד

היום אחד ושלשים יום שהם ארבעה שבועות ושלשה ימים לעומר: ו

הרחמן יודוך ברוב — תפארת שבהוד

היום שנים ושלשים יום שהם ארבעה שבועות וארבעה ימים לעומר: ר

הרחמן עמים טובך — ל"ג בעומר — נצח שבהוד

היום שלשה ושלשים יום שהם ארבעה שבועות וחמשה ימים לעומר: ו

הרחמן אלהים נהל — הוד שבהוד

היום ארבעה ושלשים יום שהם ארבעה שבועות וששה ימים לעומר: ל

הרחמן יודוך עדתך — יסוד שבהוד

היום חמשה ושלשים יום שהם חמשה שבועות לעומר: א

הרחמן עמים חק"ב סגלם — מלכות שבהוד

היום ששה ושלשים יום שהם חמשה שבועות ויום אחד לעומר: ם

הרחמן כלם יחיד — חסד שביסוד

היום שבעה ושלשים יום שהם חמשה שבועות ושני ימים לעומר:

הרחמן ארץ נ"ל — גבורה שביסוד

היום שמונה ושלשים יום שהם חמשה שבועות ושלשה ימים לעומר: ם

הרחמן נס"ה לפמד — תפארת שביסוד

היום תשעה ושלשים יום שהם חמשה שבועות וארבעה ימים לעומר: ב

הרחמן יבולה פ"ס — נצח שביסוד

היום ארבעים יום שהם חמשה שבועות וחמשה ימים לעומר: א

הרחמן יברכנו אלהי — הוד שביסוד

היום אחד וארבעים יום שהם חמשה שבועות וששה ימים לעומר: ר

הרחמן אלהים קדושתך — יסוד שביסוד

היום שנים וארבעים יום שהם ששה שבועות לעומר: ץ

הרחמן אלהינו יג"ל — מלכות שביסוד

היום שלשה וארבעים יום שהם ששה שבועות ויום אחד לעומר: ת

הרחמן יברכנו שומ"ו — חסד שבמלכות

היום ארבעה וארבעים יום שהם ששה שבועות ושני ימים לעומר: נ

הרחמן אלהים קבל — גבורה שבמלכות

היום חמשה וארבעים יום שהם ששה שבועות ושלשה ימים לעומר: ד

הרחמן וייראו ושמע — תפארת שבמלכות

היום ששה וארבעים יום שהם ששה שבועות וארבעה ימים לעומר: ם

הרחמן אותו צעקתנו — נצח שבמלכות

היום שבעה וארבעים יום שהם ששה שבועות וחמשה ימים לעומר: ם

הרחמן כל יודע — הוד שבמלכות

היום שמונה וארבעים יום שהם ששה שבועות וששה ימים לעומר: ל

הרחמן אפסי תעלומות — יסוד שבמלכות

היום תשעה וארבעים יום שהם שבעה שבועות לעומר: ה

הרחמן ארץ יח"ו ש"ט — מלכות שבמלכות

הגהות לסדור הישן

העתק מן ההגהות הכתובות על גליון הסדור שהתפלל בו אדמו"ר הגדול הגאון האמיתי חסידא קדישא אור עולם נ"י כו' מרנא ורבנא **מנחם מענדיל** נבג"מ זי"ע מליובאוויטש בעל צ"צ ז"ל:

(א) **בפטום** הקטורת· מנה· נ"ב מָנֶה: (ב) כפת הירדן כל שהוא· נ"ב· שהיא ביָרִיד: (ג) זכר רחמיך· נ"ב· זכר זכֹר בחולם: (ד) בברוך שאמר· גוזר ומקיים· נ"ב· ומקים בחד יו"ד בציר"י: (ה) בברוך שאמר· בין תיבת מלך לתיבת משבח: נקודה להפסק מאמר· שתיבת מלך נמשך למעלה: (ו) בקדיש (כבה"י ולעילא מכל) נ"ב· מיותר (ויאמרו לעילא מן כל· כבכל השנה): (ז) בקדיש· נ"ב לְעָלַם יתברַך וישתבַח ויתפאַר ויתרוֹמַם ויתנשֵׂא ויתהַדָּר ויתעַלֶּה ויתהַלָּל כצ"ל: (ח) בוידוי ולא שוה· נ"ב· ולא שָׁוָה: (ט) בהפותח יד· את זכר· נ"ב את זֶכֶר: (י) שם תפלת עבדך· נ"ב· עַבְדֶּךָ: (יא) שם· לשמך מקוה· נ"ב מִקְוֶה: (יב) ובא לציון· ונטלתני· נ"ב (נ"א ונטַלַתְנִי): (יג) בקדיש צלותהון ובָעוּתְהוֹן: (יד) בתפלה לדוד· שמח נפש עבדך כי אליך אדני נפשי אשא· נ"ב (נ"א הויה): (טו) ותתנגו לחן· נ"ב· ותתנגי בלשון יחיד· כ"כ ... (כ"כ ק"י ...): (טז) בסדר המילה· ושבועתו ליצחק· נ"ב לישחק בשי"ן כצ"ל פסוק הוא בתהלים קיה: (יז) בפדיון הבן· נ"ב דְּמַחַיַּבְתָּא וְהֵילָךְ דִמְחַיַּבְנָא: (יח) בפתח אליהו· נ"ב עָלְמִין חָד בְּחוּשְׁבָּן בְהוֹן מָאן דְּאִתְקְרִיאוּ: (יט) דאיהי חיים· נ"ב (נ"א דאיהו חיים): (כ) וּבְרָאת דְּאֶמְצָעִיתָא: (כא) מהר אהוב· נ"ב אָהוּב:

(כב) כנונא וכו' לקביל· נ"ב· לְקָבֵל· וְאִתְעַטְּרַת חֲדַתִּין: (כג) מוריד הַטַּל· נ"ב· הַטָּל: (כד) בקדושת שחרית שבת· נ"ב· תיבת תשכון נמשך למטה: (כה) בבהמ"ז לא חָסֵר· נ"ב חָסַר: (כו) אחר ברכת הכוס בבירהמ"ז· מצויין· הרחמן לברית מילה: (כז) בברכה מעין שלש· רחם נא· נ"ב· כצ"ל: (כח) בברכת נשואין· חתנים· נ"ב חֲתָנִים: (כט) בברכת המפיל· פן אישן· נ"ב· אִישַׁן: (ל) קודם הלל· התיבות (...) לא נמצא שם כלל: (לא) יהלוך על כל מעשיך· נ"ב· תיבת על מוסגר בחצאי עיגול: (לב) בהזכרת נשמות· בעבור שאני נדרתי צדקה· נמחק· ונ"ב· בעבור שבלי נדר אתן צדקה בעדו· בעדה: (לג) נעילה· באתה הבדלת· ותתן לנו ה' אלהינו באהבה· נ"ב· הש"ץ שאומר הוידוי בתוך התפלה צריך להזכיר של שבת באתה הבדלת כדרך שמזכיר של יום הכפורים (ש"ע סימן תרכ"ג): (לד) הגדה של פסח· קודם לפיכך· יכסה את הפת ויגביה את הכוס· נ"ב· ויאחזנו בידו עד שיחתום גאל ישראל· והטעם מבואר בטור בשם המדרש: (לה) ואוכלם ביחד· נ"ב· ובהסיבה (טור ש"ע סימן תע"ה): (לו) קודם ספירת העומר· מוקדם לברכה· נ"ב· דלפי הדין אסור לאכול עד שיספור ומה גם דבכל אורך הסדר קרוב הדבר שישכח מלספור או שיספור אחר הצות:

תם ונשלם חלק ראשון מסידור שערי תורה אור ושערי תפלה

קריאה לשני ימים ראשונים של סוכות

וקורין בס״ת ראשונה בפ׳ אמור ה׳ גברי כתוב ובשבת ז׳ גברי. ולמפטיר בס״ת שניה בפ׳ פינחס. וכן ביום שני:

וידבר יהוה אל־משה לאמר: שור או־כשב
או־עז כי יולד והיה שבעת ימים תחת
אמו ומיום השמיני והלאה ירצה לקרבן אשה
ליהוה: ושור או־שה אתו ואת־בנו לא
תשחטו ביום אחד: וכי־תזבחו זבח־תודה
ליהוה לרצנכם תזבחו: ביום ההוא יאכל
לא־תותירו ממנו עד־בקר אני יהוה: ושמרתם
מצותי ועשיתם אתם אני יהוה: ולא תחללו
את־שם קדשי ונקדשתי בתוך בני ישראל
אני יהוה מקדשכם: המוציא אתכם מארץ
מצרים להיות לכם לאלהים אני יהוה: פ
שבת ב וידבר יהוה אל־משה לאמר: דבר
אל־בני ישראל ואמרת אלהם מועדי יהוה
אשר־תקראו אתם מקראי קדש אלה הם
מועדי: ששת ימים תעשה מלאכה וביום
השביעי שבת שבתון מקרא־קדש כל־
מלאכה לא תעשו שבת הוא ליהוה בכל
מושבתיכם: פ לוי ובשבת ג אלה מועדי יהוה
מקראי קדש אשר־תקראו אתם במועדם:
בחדש הראשון בארבעה עשר לחדש בין
הערבים פסח ליהוה: ובחמשה עשר יום
לחדש הזה חג המצות ליהוה שבעת ימים
מצות תאכלו: ביום הראשון מקרא־קדש
יהיה לכם כל־מלאכת עבדה לא תעשו:
והקרבתם אשה ליהוה שבעת ימים ביום
השביעי מקרא־קדש כל־מלאכת עבדה לא
תעשו: פ בשבת ד וידבר יהוה אל־משה לאמר:
דבר אל־בני ישראל ואמרת אלהם כי־תבאו
אל־הארץ אשר אני נתן לכם וקצרתם את־
קצירה והבאתם את־עמר ראשית קצירכם
אל־הכהן: והניף את־העמר לפני יהוה
לרצנכם ממחרת השבת יניפנו הכהן:
ועשיתם ביום הניפכם את־העמר כבש תמים
בן־שנתו לעלה ליהוה: ומנחתו שני עשרנים
סלת בלולה בשמן אשה ליהוה ריח ניחח
ונסכה המפטיר ב יין רביעת ההין: ולחם וקלי

וכרמל לא תאכלו עד־עצם היום הזה עד
הביאכם את־קרבן אלהיכם חקת עולם
לדרתיכם בכל משבתיכם: ס ישראל ובשבת ה
וספרתם לכם ממחרת השבת מיום הביאכם
את־עמר התנופה שבע שבתות תמימת
תהיינה: עד ממחרת השבת השביעת תספרו
חמשים יום והקרבתם מנחה חדשה ליהוה:
ממושבתיכם תביאו | לחם תנופה שתים שני
עשרנים סלת תהיינה חמץ תאפינה בכורים
ליהוה: והקרבתם על־הלחם שבעת כבשים
תמימם בני שנה ופר בן־בקר אחד ואילם
שנים יהיו עלה ליהוה ומנחתם ונסכיהם אשה
ריח־ניחח ליהוה: ועשיתם שעיר־עזים אחד
לחטאת ושני כבשים בני שנה לזבח שלמים:
והניף הכהן | אתם על לחם הבכרים תנופה
לפני יהוה על־שני כבשים קדש יהיו ליהוה
לכהן: וקראתם בעצם | היום הזה מקרא־
קדש יהיה לכם כל־מלאכת עבדה לא תעשו
חקת עולם בכל־מושבתיכם לדרתיכם:
ובקצרכם את־קציר ארצכם לא־תכלה פאת
שדך בקצרך ולקט קצירך לא תלקט לעני
ולגר תעזב אתם אני יהוה אלהיכם: פ רביעי
ובשבת ו וידבר יהוה אל־משה לאמר:
דבר אל־בני ישראל לאמר בחדש השביעי
באחד לחדש יהיה לכם שבתון זכרון תרועה
מקרא־קדש: כל־מלאכת עבדה לא תעשו
והקרבתם אשה ליהוה: ס וידבר יהוה אל־
משה לאמר: אך בעשור לחדש השביעי הזה
יום הכפרים הוא מקרא־קדש יהיה לכם
ועניתם את־נפשתיכם והקרבתם אשה ליהוה:
וכל־מלאכה לא תעשו בעצם היום הזה כי
יום כפרים הוא לכפר עליכם לפני יהוה
אלהיכם: כי כל־הנפש אשר לא־תענה
בעצם היום הזה ונכרתה מעמיה: וכל־הנפש
אשר תעשה כל־מלאכה בעצם היום הזה
והאבדתי את־הנפש ההוא מקרב עמה: כל־

קריאה ליום א׳ וב׳ של סוכות

מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם בְּכֹל מֹשְׁבֹתֵיכֶם׃ שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן הוּא לָכֶם וְעִנִּיתֶם אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם בְּתִשְׁעָה לַחֹדֶשׁ בָּעֶרֶב מֵעֶרֶב עַד־עֶרֶב תִּשְׁבְּתוּ שַׁבַּתְּכֶם׃ פ חמישי ובשבת ז

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה חַג הַסֻּכּוֹת שִׁבְעַת יָמִים לַיהוָה׃ בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא־קֹדֶשׁ כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃ שִׁבְעַת יָמִים תַּקְרִיבוּ אִשֶּׁה לַיהוָה בַּיּוֹם הַשְּׁמִינִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה לַיהוָה עֲצֶרֶת הִוא כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃ אֵלֶּה מוֹעֲדֵי יְהוָה אֲשֶׁר־תִּקְרְאוּ אֹתָם מִקְרָאֵי קֹדֶשׁ לְהַקְרִיב אִשֶּׁה לַיהוָה עֹלָה וּמִנְחָה זֶבַח וּנְסָכִים דְּבַר־יוֹם בְּיוֹמוֹ׃ מִלְּבַד שַׁבְּתֹת יְהוָה וּמִלְּבַד מַתְּנוֹתֵיכֶם וּמִלְּבַד כָּל־נִדְרֵיכֶם וּמִלְּבַד כָּל־נִדְבֹתֵיכֶם אֲשֶׁר תִּתְּנוּ לַיהוָה׃ אַךְ בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאָסְפְּכֶם אֶת־תְּבוּאַת הָאָרֶץ תָּחֹגּוּ אֶת־חַג־יְהוָה שִׁבְעַת יָמִים בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן שַׁבָּתוֹן וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי שַׁבָּתוֹן׃ וּלְקַחְתֶּם לָכֶם בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן פְּרִי עֵץ הָדָר כַּפֹּת תְּמָרִים וַעֲנַף עֵץ־עָבֹת וְעַרְבֵי־נָחַל וּשְׂמַחְתֶּם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם שִׁבְעַת יָמִים׃ וְחַגֹּתֶם אֹתוֹ חַג לַיהוָה שִׁבְעַת יָמִים בַּשָּׁנָה חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי תָּחֹגּוּ אֹתוֹ׃ בַּסֻּכֹּת תֵּשְׁבוּ שִׁבְעַת יָמִים כָּל־הָאֶזְרָח בְּיִשְׂרָאֵל יֵשְׁבוּ בַּסֻּכֹּת׃ לְמַעַן יֵדְעוּ דֹרֹתֵיכֶם כִּי בַסֻּכּוֹת הוֹשַׁבְתִּי אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהוֹצִיאִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶת־מֹעֲדֵי יְהוָה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

ומניחים ס״ת השניה ואומר ח״ק וקורא המפטיר בפרשת פינחס

וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ וְחַגֹּתֶם חַג לַיהוָה שִׁבְעַת יָמִים׃ וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁלֹשָׁה עָשָׂר אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם יִהְיוּ׃ וּמִנְחָתָם סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר הָאֶחָד לִשְׁלֹשָׁה עָשָׂר פָּרִים שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל הָאֶחָד לִשְׁנֵי הָאֵילִם׃ וְעִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד לְאַרְבָּעָה עָשָׂר כְּבָשִׂים׃ וּשְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד חַטָּאת מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד מִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ׃

הפטרה ליום א׳ וב׳ של סוכות

ליום א׳ בתרי עשר בזכריה סימן י״ד

הִנֵּה יוֹם־בָּא לַיהוָה וְחֻלַּק שְׁלָלֵךְ בְּקִרְבֵּךְ׃ וְאָסַפְתִּי אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם ׀ אֶל־יְרוּשָׁלִַם לַמִּלְחָמָה וְנִלְכְּדָה הָעִיר וְנָשַׁסּוּ הַבָּתִּים וְהַנָּשִׁים תִּשָּׁכַבְנָה תשגלנה כתיב וְיָצָא חֲצִי הָעִיר בַּגּוֹלָה וְיֶתֶר הָעָם לֹא יִכָּרֵת מִן־הָעִיר׃ וְיָצָא יְהוָה וְנִלְחַם בַּגּוֹיִם הָהֵם כְּיוֹם הִלָּחֲמוֹ בְּיוֹם קְרָב׃ וְעָמְדוּ רַגְלָיו בַּיּוֹם־הַהוּא עַל־הַר הַזֵּיתִים אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי יְרוּשָׁלִַם מִקֶּדֶם וְנִבְקַע הַר הַזֵּיתִים מֵחֶצְיוֹ מִזְרָחָה וָיָמָּה גֵּיא גְּדוֹלָה מְאֹד וּמָשׁ חֲצִי הָהָר צָפוֹנָה וְחֶצְיוֹ נֶגְבָּה׃ וְנַסְתֶּם גֵּיא־הָרַי כִּי־יַגִּיעַ גֵּי־הָרִים אֶל־אָצַל וְנַסְתֶּם כַּאֲשֶׁר נַסְתֶּם מִפְּנֵי הָרַעַשׁ בִּימֵי עֻזִּיָּה מֶלֶךְ־יְהוּדָה וּבָא יְהוָה

אֱלֹהַי

ליום ב׳ במלכים א׳ סימן ח׳

וַיִּקָּהֲלוּ אֶל־הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל בְּיֶרַח הָאֵתָנִים בֶּחָג הוּא הַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי׃ וַיָּבֹאוּ כֹּל זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׂאוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־הָאָרוֹן׃ וַיַּעֲלוּ אֶת־אֲרוֹן יְהוָה וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־כָּל־כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר בָּאֹהֶל וַיַּעֲלוּ אֹתָם הַכֹּהֲנִים וְהַלְוִיִּם׃ וְהַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה וְכָל־עֲדַת יִשְׂרָאֵל הַנּוֹעָדִים עָלָיו אִתּוֹ לִפְנֵי הָאָרוֹן מְזַבְּחִים צֹאן וּבָקָר אֲשֶׁר לֹא־יִסָּפְרוּ וְלֹא יִמָּנוּ מֵרֹב׃ וַיָּבִאוּ הַכֹּהֲנִים אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה אֶל־מְקוֹמוֹ אֶל־דְּבִיר הַבַּיִת אֶל־קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים אֶל־תַּחַת כַּנְפֵי הַכְּרוּבִים׃ כִּי הַכְּרוּבִים פֹּרְשִׂים כְּנָפַיִם אֶל־מְקוֹם הָאָרוֹן

וַיָּסֹכּוּ

אלהי כל־קדשים עמך׃ והיה ביום ההוא לא־יהיה אור יקרות וקפאון (יקפאון כתי׳)׃ והיה יום־אחד הוא יודע ליהוה לא־יום ולא־לילה והיה לעת־ערב יהיה־אור׃ והיה ביום ההוא יצאו מים־חיים מירושלם חצים אל־הים הקדמוני וחצים אל־הים האחרון בקיץ ובחרף יהיה׃ והיה יהוה למלך על־כל־הארץ ביום ההוא יהיה יהוה אחד ושמו אחד׃ יסוב כל־הארץ כערבה מגבע לרמון נגב ירושלם וראמה וישבה תחתיה למשער בנימן עד־מקום שער ראשון עד־שער הפנים ומגדל חננאל עד יקבי המלך׃ וישבו בה וחרם לא יהיה־עוד וישבה ירושלם לבטח׃ וזאת תהיה המגפה אשר יגף יהוה את־כל־העמים אשר צבאו על־ירושלם המק בשרו והוא עמד על־רגליו ועיניו תמקנה בחריהן ולשונו תמק בפיהם׃ והיה ביום ההוא תהיה מהומת־יהוה רבה בהם והחזיקו איש יד רעהו ועלתה ידו על־יד רעהו׃ וגם־יהודה תלחם בירושלם ואסף חיל כל־הגוים סביב זהב וכסף ובגדים לרב מאד׃ וכן תהיה מגפת הסוס הפרד הגמל והחמור וכל־הבהמה אשר יהיה במחנות ההמה כמגפה הזאת׃ והיה כל־הנותר מכל־הגוים הבאים על־ירושלם ועלו מדי שנה בשנה להשתחות למלך יהוה צבאות ולחג את־חג הסכות׃ והיה אשר לא־יעלה מאת משפחות הארץ אל־ירושלם להשתחות למלך יהוה צבאות ולא עליהם יהיה הגשם׃ ואם־משפחת מצרים לא־תעלה ולא באה ולא עליהם תהיה המגפה אשר יגף יהוה את־הגוים אשר לא יעלו לחג את־חג הסכות׃ זאת תהיה חטאת מצרים וחטאת כל־הגוים אשר לא יעלו לחג את־חג הסכות׃ ביום ההוא יהיה על־מצלות הסוס קדש ליהוה והיה הסירות בבית יהוה כמזרקים לפני המזבח׃ והיה כל־סיר בירושלם וביהודה קדש ליהוה צבאות ובאו כל־הזבחים ולקחו מהם ובשלו בהם ולא־יהיה כנעני עוד בבית־יהוה צבאות ביום ההוא׃

ויסכו הכרבים על־הארון ועל־בדיו מלמעלה׃ ויארכו הבדים ויראו ראשי הבדים מן־הקדש על־פני הדביר ולא יראו החוצה ויהיו שם עד היום הזה׃ אין בארון רק שני לחות האבנים אשר הנח שם משה בחרב אשר כרת יהוה עם־בני ישראל בצאתם מארץ מצרים׃ ויהי בצאת הכהנים מן־הקדש והענן מלא את־בית יהוה׃ ולא־יכלו הכהנים לעמד לשרת מפני הענן כי־מלא כבוד־יהוה את־בית יהוה׃ אז אמר שלמה יהוה אמר לשכן בערפל׃ בנה בניתי בית זבל לך מכון לשבתך עולמים׃ ויסב המלך את־פניו ויברך את כל־קהל ישראל וכל־קהל ישראל עמד׃ ויאמר ברוך יהוה אלהי ישראל אשר דבר בפיו את דוד אבי ובידו מלא לאמר׃ מן־היום אשר הוצאתי את־עמי את־ישראל ממצרים לא־בחרתי בעיר מכל שבטי ישראל לבנות בית להיות שמי שם ואבחר בדוד להיות על־עמי ישראל׃ ויהי עם־לבב דוד אבי לבנות בית לשם יהוה אלהי ישראל׃ ויאמר יהוה אל־דוד אבי יען אשר היה עם־לבבך לבנות בית לשמי הטיבת כי היה עם־לבבך׃ רק אתה לא תבנה הבית כי אם־בנך היצא מחלציך הוא־יבנה הבית לשמי׃ ויקם יהוה את־דברו אשר דבר ואקם תחת דוד אבי ואשב על־כסא ישראל כאשר דבר יהוה ואבנה הבית לשם יהוה אלהי ישראל׃ ואשם שם מקום לארון אשר־שם ברית יהוה אשר כרת עם־אבתינו בהוציאו אתם מארץ מצרים׃

המפטיר מברך הברכות

המפטיר מברך הברכות, ואומר הש״ץ יה אלי ובשבת אומרים יקום פורקן, אשרי יהללו, בשבת מזמור לדוד הבו וכו׳. ובחול לדוד מזמור וגו׳ ח״ק. ובתחלת מוסף.

לחול המועד של סוכות

ביום ראשון דחוה״מ סוכות קורין בפ׳ פינחס לכהן וביום השני. ללוי וביום השלישי. לישראל וביום הרביעי. ולרביעי קורין ספיקא דיומא וביום השני וביום השלישי:

ביום ב׳ דחוה״מ קורין לכהן וביום השלישי. ללוי וביום הרביעי. לישראל וביום החמישי. ולרביעי וביום השלישי וביום הרביעי:

ביום ג׳ דחוה״מ קורין לכהן וביום הרביעי. ללוי וביום החמישי. לישראל וביום הששי. ולרביעי וביום הרביעי וביום החמישי:

ביום ד׳ דחוה״מ קורין לכהן וביום החמישי. ללוי וביום הששי. לישראל וביום השביעי. ולרביעי וביום החמישי וביום הששי:

ביום הושענא רבה קורין לכהן וביום החמישי. ללוי וביום הששי. לישראל וביום השביעי. ולרביעי קורין וביום הששי וביום השביעי:

וביום השני פרים בני־בקר שנים עשר אילם שנים כבשים בני־שנה ארבעה עשר תמימם: ומנחתם ונסכיהם לפרים לאילם ולכבשים במספרם כמשפט: ושעיר־עזים אחד חטאת מלבד עלת התמיד ומנחתה ונסכיהם:

וביום השלישי פרים עשתי־עשר אילם שנים כבשים בני־שנה ארבעה עשר תמימם: ומנחתם ונסכיהם לפרים לאילם ולכבשים במספרם כמשפט: ושעיר חטאת אחד מלבד עלת התמיד ומנחתה ונסכה:

וביום הרביעי פרים עשרה אילם שנים כבשים בני־שנה ארבעה עשר תמימם: מנחתם ונסכיהם לפרים לאילם ולכבשים במספרם כמשפט: ושעיר־עזים אחד חטאת מלבד עלת התמיד מנחתה ונסכה:

וביום החמישי פרים תשעה אילם שנים כבשים בני־שנה ארבעה עשר תמימם: ומנחתם ונסכיהם לפרים לאילם ולכבשים במספרם כמשפט: ושעיר חטאת אחד מלבד עלת התמיד ומנחתה ונסכה:

וביום הששי פרים שמנה אילם שנים כבשים בני־שנה ארבעה עשר תמימם: ומנחתם ונסכיהם לפרים לאילם ולכבשים במספרם כמשפט: ושעיר חטאת אחד מלבד עלת התמיד מנחתה ונסכיה:

וביום השביעי פרים שבעה אילם שנים כבשים בני־שנה ארבעה עשר תמימם: ומנחתם ונסכהם לפרים לאילם ולכבשים במספרם כמשפטם: ושעיר חטאת אחד מלבד עלת התמיד מנחתה ונסכה:

קריאה לשבת חול המועד סוכות

ויאמר משה אל־יהוה ראה אתה אמר אלי העל את־העם הזה ואתה לא הודעתני את אשר־תשלח עמי ואתה אמרת ידעתיך בשם וגם־מצאת חן בעיני: ועתה אם־נא מצאתי חן בעיניך הודעני נא את־דרכך ואדעך למען אמצא־חן בעיניך וראה כי עמך הגוי הזה: ויאמר פני ילכו והנחתי לך: ויאמר אליו אם־אין פניך הלכים אל־תעלנו מזה: ובמה ׀ יודע אפוא כי־מצאתי חן בעיניך אני ועמך הלוא בלכתך עמנו ונפלינו אני ועמך מכל־העם אשר על־פני האדמה: פ לוי ויאמר יהוה אל־משה גם את־הדבר הזה אשר דברת אעשה כי־מצאת חן בעיני ואדעך בשם: ויאמר הראני נא את־כבדך: ויאמר אני אעביר כל־טובי על־פניך וקראתי בשם יהוה לפניך וחנתי את־אשר אחן ורחמתי את־אשר ארחם: ישראל ויאמר לא תוכל לראת את־פני כי לא־יראני האדם וחי: ויאמר יהוה הנה מקום אתי ונצבת על־הצור: והיה בעבר כבדי ושמתיך בנקרת הצור ושכתי כפי עליך עד־עברי: והסרתי את־כפי וראית את־אחרי ופני לא יראו: פ רביעי ויאמר יהוה אל־משה פסל־לך שני־לחת אבנים כראשנים וכתבתי על־הלחת את־

קריאה לשבת חול המועד סוכות

הדברים אשר היו על־הלחת הראשנים אשר שברת: והיה נכון לבקר ועלית בבקר אל־הר סיני ונצבת לי שם על־ראש ההר: ואיש לא־יעלה עמך וגם־איש אל־ירא בכל־ההר גם־הצאן והבקר אל־ירעו אל־מול ההר ההוא: חמישי ויפסל שני־לחת אבנים כראשנים וישכם משה בבקר ויעל אל־הר סיני כאשר צוה יהוה אתו ויקח בידו שני לחת אבנים: וירד יהוה בענן ויתיצב עמו שם ויקרא בשם יהוה: ויעבר יהוה ׀ על־פניו ויקרא יהוה ׀ יהוה אל רחום וחנון ארך אפים ורב־חסד ואמת: נצר חסד לאלפים נשא עון ופשע וחטאה ונקה לא ינקה פקד ׀ עון אבות על־בנים ועל־בני בנים על־שלשים ועל־רבעים: וימהר משה ויקד ארצה וישתחו: ויאמר אם־נא מצאתי חן בעיניך אדני ילך־נא אדני בקרבנו כי עם־קשה־ערף הוא וסלחת לעוננו ולחטאתנו ונחלתנו: ויאמר הנה אנכי כרת ברית נגד כל־עמך אעשה נפלאת אשר לא־נבראו בכל־הארץ ובכל־הגוים וראה כל־העם אשר־אתה בקרבו את־מעשה יהוה כי־נורא הוא אשר אני עשה עמך: ששי שמר־לך את אשר אנכי מצוך היום הנני גרש מפניך את־האמרי והכנעני והחתי והפרזי והחוי והיבוסי: השמר לך פן־תכרת ברית ליושב הארץ אשר אתה בא עליה פן־יהיה למוקש בקרבך: כי את־מזבחתם תתצון ואת־מצבתם תשברון ואת־אשריו תכרתון: כי לא תשתחוה לאל אחר כי יהוה קנא שמו אל קנא הוא: פן־תכרת ברית ליושב הארץ וזנו ׀ אחרי אלהיהם וזבחו לאלהיהם וקרא לך ואכלת מזבחו: ולקחת מבנתיו לבניך וזנו בנתיו אחרי אלהיהן והזנו את־בניך אחרי אלהיהן: אלהי מסכה לא תעשה־לך: שביעי את־חג המצות תשמר שבעת ימים תאכל מצות אשר צויתך למועד חדש האביב כי בחדש האביב יצאת ממצרים: כל־פטר רחם לי וכל־מקנך תזכר פטר שור ושה: ופטר חמור תפדה בשה ואם־לא תפדה וערפתו כל בכור בניך תפדה ולא־יראו פני ריקם: ששת ימים תעבד וביום השביעי תשבת בחריש ובקציר תשבת: וחג שבעת תעשה לך בכורי קציר חטים וחג האסיף תקופת השנה: שלש פעמים בשנה יראה כל־זכורך את־פני האדן ׀ יהוה אלהי ישראל: כי־אוריש גוים מפניך והרחבתי את־גבלך ולא־יחמד איש את־ארצך בעלתך לראות את־פני יהוה אלהיך שלש פעמים בשנה: לא־תשחט על־חמץ דם־זבחי ולא־ילין לבקר זבח חג הפסח: ראשית בכורי אדמתך תביא בית יהוה אלהיך לא־תבשל גדי בחלב אמו:

לםפטיר קורין בספר תורה שנית כפי סדר היום

הפטרה לשבת חול המועד סוכות ביחזקאל לח

והיה ׀ ביום ההוא ביום בוא גוג על־אדמת ישראל נאם אדני יהוה תעלה חמתי באפי: ובקנאתי באש־עברתי דברתי אם־לא ׀ ביום ההוא יהיה רעש גדול על אדמת ישראל: ורעשו מפני דגי הים ועוף השמים וחית השדה וכל־הרמש הרמש על־האדמה וכל האדם אשר על־פני האדמה ונהרסו ההרים ונפלו המדרגות וכל־חומה לארץ תפול: וקראתי עליו לכל־הרי חרב נאם אדני יהוה חרב איש באחיו תהיה: ונשפטתי אתו בדבר ובדם וגשם שוטף ואבני אלגביש אש וגפרית אמטיר עליו ועל־אגפיו ועל־עמים רבים אשר אתו: והתגדלתי והתקדשתי ונודעתי לעיני גוים רבים וידעו כי־אני יהוה: ואתה בן־אדם הנבא על־גוג ואמרת כה אמר אדני יהוה הנני אליך גוג נשיא ראש משך ותבל: ושבבתיך וששאתיך והעליתיך מירכתי צפון והבאותיך על־הרי ישראל:

 והכיתי

וְהִכֵּיתִי קַשְׁתְּךָ מִיַּד שְׂמֹאולֶךָ וְחִצֶּיךָ מִיַּד יְמִינְךָ
אַפִּיל׃ עַל־הָרֵי יִשְׂרָאֵל תִּפּוֹל אַתָּה וְכָל־
אֲגַפֶּיךָ וְעַמִּים אֲשֶׁר אִתָּךְ לְעֵיט צִפּוֹר כָּל־כָּנָף
וְחַיַּת הַשָּׂדֶה נְתַתִּיךָ לְאׇכְלָה׃ עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה
תִּפּוֹל כִּי אֲנִי דִבַּרְתִּי נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃
וְשִׁלַּחְתִּי־אֵשׁ בְּמָגוֹג וּבְיֹשְׁבֵי הָאִיִּים לָבֶטַח
וְיָדְעוּ כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ וְאֶת־שֵׁם קׇדְשִׁי אוֹדִיעַ
בְּתוֹךְ עַמִּי יִשְׂרָאֵל וְלֹא־אַחֵל אֶת־שֵׁם־קׇדְשִׁי
עוֹד וְיָדְעוּ הַגּוֹיִם כִּי־אֲנִי יְהוָה קָדוֹשׁ
בְּיִשְׂרָאֵל׃ הִנֵּה בָאָה וְנִהְיָתָה נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה
הוּא הַיּוֹם אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי׃ וְיָצְאוּ יֹשְׁבֵי ׀ עָרֵי
יִשְׂרָאֵל וּבִעֲרוּ וְהִשִּׂיקוּ בְּנֶשֶׁק וּמָגֵן וְצִנָּה בְּקֶשֶׁת
וּבְחִצִּים וּבְמַקֵּל יָד וּבְרֹמַח וּבִעֲרוּ בָהֶם אֵשׁ
שֶׁבַע שָׁנִים׃ וְלֹא־יִשְׂאוּ עֵצִים מִן־הַשָּׂדֶה
וְלֹא יַחְטְבוּ מִן־הַיְּעָרִים כִּי בַנֶּשֶׁק יְבַעֲרוּ־אֵשׁ
וְשָׁלְלוּ אֶת־שֹׁלְלֵיהֶם וּבָזְזוּ אֶת־בֹּזְזֵיהֶם נְאֻם
אֲדֹנָי יֱהוִה׃ וְהָיָה בַיּוֹם הַהוּא אֶתֵּן לְגוֹג ׀ מְקוֹם־
שָׁם קֶבֶר בְּיִשְׂרָאֵל גֵּי הָעֹבְרִים קִדְמַת הַיָּם
וְחֹסֶמֶת הִיא אֶת־הָעֹבְרִים וְקָבְרוּ שָׁם אֶת־גּוֹג
וְאֶת־כׇּל־הֲמוֹנֹה וְקָרְאוּ גֵּיא הֲמוֹן גּוֹג׃ וּקְבָרוּם
בֵּית יִשְׂרָאֵל לְמַעַן טַהֵר אֶת־הָאָרֶץ שִׁבְעָה
חֳדָשִׁים׃ וְקָבְרוּ כׇּל־עַם הָאָרֶץ וְהָיָה לָהֶם
לְשֵׁם יוֹם הִכָּבְדִי נְאֻם אֲדֹנָי יֱהוִה׃ וְאַנְשֵׁי
תָמִיד יַבְדִּילוּ עֹבְרִים בָּאָרֶץ מְקַבְּרִים אֶת־
הָעֹבְרִים אֶת־הַנּוֹתָרִים עַל־פְּנֵי הָאָרֶץ לְטַהֲרָהּ
מִקְצֵה שִׁבְעָה־חֳדָשִׁים יַחְקֹרוּ׃ וְעָבְרוּ הָעֹבְרִים
בָּאָרֶץ וְרָאָה עֶצֶם אָדָם וּבָנָה אֶצְלוֹ צִיּוּן עַד
קָבְרוּ אֹתוֹ הַמְקַבְּרִים אֶל־גֵּיא הֲמוֹן גּוֹג׃ וְגַם
שֶׁם־עִיר הֲמוֹנָה וְטִהֲרוּ הָאָרֶץ׃

אחר הפטרה מברך

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם צוּר כׇּל הָעוֹלָמִים צַדִּיק בְּכׇל הַדּוֹרוֹת. הָאֵל הַנֶּאֱמָן הָאוֹמֵר וְעֹשֶׂה הַמְדַבֵּר וּמְקַיֵּם שֶׁכׇּל דְּבָרָיו אֱמֶת וָצֶדֶק׃

נֶאֱמָן אַתָּה הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וְנֶאֱמָנִים דְּבָרֶיךָ. וְדָבָר אֶחָד מִדְּבָרֶיךָ אָחוֹר לֹא יָשׁוּב רֵיקָם. כִּי אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן (וְרַחֲמָן) אָתָּה׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הָאֵל הַנֶּאֱמָן בְּכׇל דְּבָרָיו׃

רַחֵם עַל צִיּוֹן כִּי הִיא בֵּית חַיֵּינוּ. וְלַעֲלוּבַת נֶפֶשׁ תּוֹשִׁיעַ וְתְשַׂמַּח בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מְשַׂמֵּחַ צִיּוֹן בְּבָנֶיהָ׃

שַׂמְּחֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא עַבְדֶּךָ וּבְמַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ. בִּמְהֵרָה יָבֹא וְיָגֵל לִבֵּנוּ עַל כִּסְאוֹ לֹא יֵשֶׁב זָר וְלֹא יִנְחֲלוּ עוֹד אֲחֵרִים אֶת כְּבוֹדוֹ. כִּי בְשֵׁם קׇדְשְׁךָ נִשְׁבַּעְתָּ לּוֹ שֶׁלֹּא יִכְבֶּה נֵרוֹ לְעוֹלָם וָעֶד׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה מָגֵן דָּוִד׃

עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוֹדָה וְעַל הַנְּבִיאִים וְעַל יוֹם הַשַּׁבָּת הַזֶּה שֶׁנָּתַתָּ לָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לִקְדֻשָּׁה וְלִמְנוּחָה לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת׃

על הכל יהוה אלהינו אנחנו מודים לך ומברכים אותך יתברך שמך בפי כל חי תמיד לעולם ועד: ברוך אתה יהוה מקדש השבת וישראל והזמנים.

שם פורק. מי שברך למנ״ך ולר״גל. אשרי יהללו ח״ק ומתפללין מוסף של יו״ם ומזכירין בו של שבת:

קריאה לשמיני עצרת

ומוציאין ב׳ ס״ת ומתחילין לקרות בא׳ בפ׳ ראה עשר תעשר ואין חילוק בין אם חל בשבת או בחול כחול ... שלו ומן מתבנות: וב׳ כ׳ למפטיר בפ׳ פינחס ביום השמיני עצרת:

עשר תעשר את כל־תבואת זרעך היצא השדה שנה שנה: ואכלת לפני יהוה אלהיך במקום אשר־יבחר לשכן שמו שם מעשר דגנך תירשך ויצהרך ובכרת בקרך וצאנך למען תלמד ליראה את־יהוה אלהיך כל־הימים: וכי־ירבה ממך הדרך כי לא תוכל שאתו כי־ירחק ממך המקום אשר יבחר יהוה אלהיך לשום שמו שם כי יברכך יהוה אלהיך: ונתתה בכסף וצרת הכסף בידך והלכת אל־המקום אשר יבחר יהוה אלהיך בו: ונתתה הכסף בכל אשר־תאוה נפשך בבקר ובצאן וביין ובשכר ובכל אשר תשאלך נפשך ואכלת שם לפני יהוה אלהיך ושמחת אתה וביתך: והלוי אשר־בשעריך לא תעזבנו כי אין לו חלק ונחלה עמך: ס מקצה ׀ שלש שנים תוציא את־כל־מעשר תבואתך בשנה ההוא והנחת בשעריך: ובא הלוי כי אין־לו חלק ונחלה עמך והגר והיתום והאלמנה אשר בשעריך ואכלו ושבעו למען יברכך יהוה אלהיך בכל־מעשה ידך אשר תעשה: בשבת לוי מקץ שבע־שנים תעשה שמטה: וזה דבר השמטה שמוט כל־בעל משה ידו אשר ישה ברעהו לא־יגש את־רעהו ואת־אחיו כי־קרא שמטה ליהוה: את־הנכרי תגש ואשר יהיה לך את־אחיך תשמט ידך: אפס כי לא יהיה־בך אביון כי־ברך יברכך יהוה בארץ אשר יהוה אלהיך נתן־לך נחלה לרשתה: רק

אם־שמוע תשמע בקול יהוה אלהיך לשמר לעשות את־כל־המצוה הזאת אשר אנכי מצוך היום: כי־יהוה אלהיך ברכך כאשר דבר־לך והעבטת גוים רבים ואתה לא תעבט ומשלת בגוים רבים ובך לא ימשלו: ס כי־יהיה בך אביון מאחד אחיך באחד שעריך בארצך אשר־יהוה אלהיך נתן לך לא תאמץ את־לבבך ולא תקפץ את־ידך מאחיך האביון: כי־פתח תפתח את־ידך לו והעבט תעביטנו די מחסרו אשר יחסר לו: השמר לך פן־יהיה דבר עם־לבבך בליעל לאמר קרבה שנת־השבע שנת השמטה ורעה עינך באחיך האביון ולא תתן לו וקרא עליך אל־יהוה והיה בך חטא: נתון תתן לו ולא־ירע לבבך בתתך לו כי בגלל ׀ הדבר הזה יברכך יהוה אלהיך בכל־מעשך ובכל משלח ידך: כי לא־יחדל אביון מקרב הארץ על־כן אנכי מצוך לאמר פתח תפתח את־ידך לאחיך לעניך ולאבינך בארצך: ס כי־ימכר לך אחיך העברי או העבריה ועבדך שש שנים ובשנה השביעת תשלחנו חפשי מעמך: וכי־תשלחנו חפשי מעמך לא תשלחנו ריקם: הענק תעניק לו מצאנך ומגרנך ומיקבך אשר ברכך יהוה אלהיך תתן־לו: וזכרת כי עבד היית בארץ מצרים ויפדך יהוה אלהיך על־כן אנכי מצוך את־הדבר הזה היום: והיה כי־יאמר אליך לא אצא מעמך כי אהבך ואת־ביתך כי־טוב לו עמך: ולקחת את־המרצע ונתתה

באזנו ובדלת והיה לך עבד עולם ואף
לאמתך תעשה כן: לא יקשה בעינך
בשלחך אתו חפשי מעמך כי משנה שכר
שכיר עבדך שש שנים וברכך יהוה אלהיך
בכל אשר תעשה: פ בשבת ישראל
כל הבכור אשר יולד בבקרך ובצאנך הזכר
תקדיש ליהוה אלהיך לא תעבד בבכר
שורך ולא תגז בכור צאנך: לפני יהוה
אלהיך תאכלנו שנה בשנה במקום אשר
יבחר יהוה אתה וביתך: וכי יהיה בו מום
פסח או עור כל מום רע לא תזבחנו ליהוה
אלהיך: בשעריך תאכלנו הטמא והטהור
יחדו כצבי וכאיל: רק את דמו לא תאכל
על הארץ תשפכנו כמים: פ לוי ובשבת ד שמור
את חדש האביב ועשית פסח ליהוה אלהיך
כי בחדש האביב הוציאך יהוה אלהיך
ממצרים לילה: וזבחת פסח ליהוה אלהיך
צאן ובקר במקום אשר יבחר יהוה לשכן
שמו שם: לא תאכל עליו חמץ שבעת ימים
תאכל עליו מצות לחם עני כי בחפזון יצאת
מארץ מצרים למען תזכר את יום צאתך
מארץ מצרים כל ימי חייך: שלישי ובשבת ה
ולא יראה לך שאר בכל גבלך שבעת ימים
ולא ילין מן הבשר אשר תזבח בערב ביום
הראשון לבקר: לא תוכל לזבח את הפסח
באחד שעריך אשר יהוה אלהיך נתן לך:
כי אם אל המקום אשר יבחר יהוה אלהיך

לשכן שמו שם תזבח את הפסח בערב כבוא
השמש מועד צאתך ממצרים: ובשלת
ואכלת במקום אשר יבחר יהוה אלהיך בו
ופנית בבקר והלכת לאהליך: ששת ימים
תאכל מצות וביום השביעי עצרת ליהוה
אלהיך לא תעשה מלאכה: ס רביעי ובשבת ו
שבעה שבעת תספר לך מהחל חרמש בקמה
תחל לספר שבעה שבעות: ועשית חג שבעות
ליהוה אלהיך מסת נדבת ידך אשר תתן
כאשר יברכך יהוה אלהיך: ושמחת לפני
יהוה אלהיך אתה ובנך ובתך ועבדך ואמתך
והלוי אשר בשעריך והגר והיתום והאלמנה
אשר בקרבך במקום אשר יבחר יהוה אלהיך
לשכן שמו שם: וזכרת כי עבד היית במצרים
ושמרת ועשית את החקים האלה: פ חמישי
ובשבת ז חג הסכת תעשה לך שבעת ימים
באספך מגרנך ומיקבך: ושמחת בחגך אתה
ובנך ובתך ועבדך ואמתך והלוי והגר והיתום
והאלמנה אשר בשעריך: שבעת ימים תחג
ליהוה אלהיך במקום אשר יבחר יהוה כי
יברכך יהוה אלהיך בכל תבואתך ובכל מעשה
ידיך והיית אך שמח: שלוש פעמים בשנה
יראה כל זכורך את פני יהוה אלהיך
במקום אשר יבחר בחג המצות ובחג השבעות
ובחג הסכות ולא יראה את פני יהוה ריקם:
איש כמתנת ידו כברכת יהוה אלהיך אשר
נתן לך:

מניחין ס"ת השניה אצל הראשונה · ואומרים ח"ק על שניהם · וקורין למפטיר בס' פנחס

ביום השמיני עצרת תהיה לכם כל מלאכת עבדה לא תעשו: והקרבתם עלה אשה ריח
ניחח ליהוה פר אחד איל אחד כבשים בני שנה שבעה תמימם: מנחתם ונסכיהם
לפר לאיל ולכבשים במספרם כמשפט: ושעיר חטאת אחד מלבד עלת התמיד ומנחתה
ונסכה: אלה תעשו ליהוה במועדיכם לבד מנדריכם ונדבתיכם לעלתיכם ולמנחתיכם
ולנסכיכם ולשלמיכם: ויאמר משה אל בני ישראל ככל אשר צוה יהוה את משה:

הפטרה לשמיני עצרת במלכים א' סימן ח'

ויהי ׀ ככלות שלמה להתפלל אל יהוה את
כל התפלה והתחנה הזאת קם מלפני

מזבח יהוה מכרע על ברכיו וכפיו פרשות
השמים: ויעמד ויברך את כל קהל ישראל

קריאה לשמיני עצרת

קול גדול לאמר: ברוך יהוה אשר נתן מנוחה לעמו ישראל ככל אשר דבר לא־נפל דבר אחד מכל דברו הטוב אשר דבר ביד משה עבדו: יהי יהוה אלהינו עמנו כאשר היה עם־אבתינו אל־יעזבנו ואל־יטשנו: להטות לבבנו אליו ללכת בכל־דרכיו ולשמר מצותיו וחקיו ומשפטיו אשר צוה את־אבתינו: ויהיו דברי אלה אשר התחננתי לפני יהוה קרבים אל־יהוה אלהינו יומם ולילה לעשות משפט עבדו ומשפט עמו ישראל דבר־יום ביומו: למען דעת כל־עמי הארץ כי יהוה הוא האלהים אין עוד: והיה לבבכם שלם עם יהוה אלהינו ללכת בחקיו ולשמר מצותיו כיום הזה: והמלך וכל־ישראל עמו זבחים זבח לפני יהוה: ויזבח שלמה את זבח השלמים אשר זבח ליהוה בקר עשרים ושנים אלף וצאן מאה ועשרים אלף ויחנכו את־בית יהוה המלך וכל־בני ישראל: ביום ההוא קדש המלך את־תוך החצר אשר לפני בית־יהוה כי־עשה שם את־העלה ואת־המנחה ואת חלבי השלמים כי־מזבח הנחשת אשר לפני יהוה קטן מהכיל את־העלה ואת־המנחה ואת חלבי השלמים: ויעש שלמה בעת־ההיא את־החג וכל־ישראל עמו קהל גדול מלבוא חמת עד־נחל מצרים לפני יהוה אלהינו שבעת ימים ושבעת ימים ארבעה עשר יום: ביום השמיני שלח את־העם ויברכו את־המלך וילכו לאהליהם שמחים וטובי לב על כל־הטובה אשר עשה יהוה לדוד עבדו ולישראל עמו: ע״כ ויהי ככלות שלמה לבנות את־בית יהוה ואת־בית המלך ואת כל־חשק שלמה אשר חפץ לעשות: ומפסיד פנים תברכות

קריאה לשמחת תורה

וזאת הברכה אשר ברך משה איש האלהים את־בני ישראל לפני מותו: ויאמר יהוה מסיני בא וזרח משעיר למו הופיע מהר פארן ואתה מרבבת קדש מימינו אש דת אשדת מלה תרא כתיב למו: אף חבב עמים כל־קדשיו בידך והם תכו לרגלך ישא מדברתיך: תורה צוה־לנו משה מורשה קהלת יעקב: ויהי בישרון מלך בהתאסף ראשי עם יחד שבטי ישראל: יחי ראובן ואל־ימת ויהי מתיו מספר: ס וזאת ליהודה ויאמר שמע יהוה קול יהודה ואל־עמו תביאנו ידיו רב לו ועזר מצריו תהיה: לוי ס וללוי אמר תמיך ואוריך לאיש חסידך אשר נסיתו במסה תריבהו על־מי מריבה: האמר לאביו ולאמו לא ראיתיו ואת־אחיו לא הכיר ואת־בנו בנו כתיב לא ידע כי שמרו אמרתך ובריתך ינצרו: יורו משפטיך ליעקב ותורתך לישראל ישימו קטורה באפך וכליל על־מזבחך: ברך יהוה חילו ופעל ידיו תרצה מחץ מתנים קמיו ומשנאיו מן־יקומון: ס לבנימן אמר ידיד יהוה ישכן לבטח עליו חפף עליו כל־היום ובין כתפיו שכן: ס שלישי

וליוסף אמר מברכת יהוה ארצו ממגד שמים מטל ומתהום רבצת תחת: וממגד תבואת שמש וממגד גרש ירחים: ומראש הררי־קדם וממגד גבעות עולם: וממגד ארץ ומלאה ורצון שכני סנה תבואתה לראש יוסף ולקדקד נזיר אחיו: בכור שורו הדר לו וקרני ראם קרניו בהם עמים ינגח יחדו אפסי־ארץ והם רבבות אפרים והם אלפי מנשה: ס רביעי ולזבולן אמר שמח זבולן בצאתך ויששכר באהליך: עמים הר־יקראו שם יזבחו זבחי־צדק כי שפע ימים יינקו ושפני טמוני חול: ס ולגד אמר ברוך מרחיב גד כלביא שכן וטרף זרוע אף־קדקד: וירא ראשית לו כי־שם חלקת מחקק ספון ויתא ראשי עם צדקת יהוה עשה ומשפטיו עם־ישראל: ס חמישי ולדן אמר דן גור אריה יזנק מן־הבשן: ולנפתלי אמר נפתלי שבע רצון ומלא ברכת יהוה ים ודרום ירשה: ס ולאשר אמר ברוך מבנים אשר יהי רצוי אחיו וטבל בשמן רגלו: ברזל ונחשת מנעליך וכימיך דבאך: אין כאל ישרון רכב שמים בעזרך ובגאותו שחקים:

רשות לחתן תורה

וקורין לחתן תורה ואומרים לו מרשות האל וקורין מעונה אלהי קדם עד לעיני כל ישראל

מרשות האל הגדול הגבור והנורא · ומרשות מפז ומפנינים יקרה · ומרשות סנהדרין הקדושה והברורה · ומרשות ראשי ישיבות ואלופי תורה · ומרשות זקנים ונערים יושבי שורה · אפתח פי בשירה ובזמרה · להודות ולהלל לדר בנהורא · שהחינו וקימנו ביראתו הטהורה · והגיענו לשמוח בשמחת התורה · המשמחת לב ועינים מאירה · הנותנת חיים עשר וכבוד ותפארה · המאשרת הולכיה בדרך הטובה והישרה · המארכת ימים ומוספת גבורה · לאוהביה ולשומריה בצווי ואזהרה · לעוסקיה ולנוצריה באהבה ובמורא · ובכן יהי רצון מלפני הגבורה · לתת חיים וחסד ונזר ועטרה · לרבי פלוני בר פלוני הנבחר להשלים התורה · לאמצו לברכו ולגדלו בתלמוד תורה · לדורשו לחיים להדרו לועדו בחבורה · לזכותו לחיותו לטכסו בטכס אורה · לישרו לכללו ללמדו לקח וסברה · לסלטו לנשאו לסעדו בסעד ברורה · לעדנו לפרנסו לצדקו בעם נברא · לקרבו לרחמו ולשמרו מכל צוקה וצרה · לתקפו לסמכו להומכו ברוח נשברה · עמוד עמוד עמוד רבי פב״פ חתן התורה · ותן כבוד לאל גדול ונורא · ובשכר זה תזכה מאל נורא · לראות בנים ובני בנים עוסקים בתורה · ומקימי מצות בתוך עם יפה וברה · ותזכה לשמוח בשמחת בית הבחירה · ופניך להאיר בצדקה באספקלריא המאירה · כנבא ישעיהו מלא רוח עצה וגבורה · שמחו את ירושלים וגילו בה מהרה · שישו אתה משוש כל המתאבלים עליה באבלה וצרה · עמוד עמוד עמוד רבי פלוני בר פלוני חתן התורה · מרשות כל הקהל הקדוש הזה והשלם התורה : יעמוד וכו׳

מענה אלהי קדם ומתחת זרעת עולם ויגרש מפניך אויב ויאמר השמד : וישכן ישראל בטח בדד עין יעקב אל ארץ דגן ותירוש אף שמיו יערפו טל : אשריך ישראל מי כמוך עם נושע ביהוה מגן עזרך ואשר חרב גאותך ויכחשו איביך לך ואתה על במותימו תדרך : ס ויעל משה מערבת מואב אל הר נבו ראש הפסגה אשר על פני ירחו ויראהו יהוה את כל הארץ את הגלעד עד דן : ואת כל נפתלי ואת ארץ אפרים ומנשה ואת כל ארץ יהודה עד הים האחרון : ואת הנגב ואת הככר בקעת ירחו עיר התמרים עד צער : ויאמר יהוה אליו זאת הארץ אשר נשבעתי לאברהם ליצחק וליעקב לאמר לזרעך אתננה הראיתיך בעיניך ושמה (לא

תעבר : וימת שם משה עבד יהוה בארץ מואב על פי יהוה : ויקבר אתו בגי בארץ מואב מול בית פעור ולא ידע איש את קברתו עד היום הזה : ומשה בן מאה ועשרים שנה במתו לא כהתה עינו ולא נס לחה : ויבכו בני ישראל את משה בערבת מואב שלשים יום ויתמו ימי בכי אבל משה : ויהושע בן נון מלא רוח חכמה כי סמך משה את ידיו עליו וישמעו אליו בני ישראל ויעשו כאשר צוה יהוה את משה : ולא קם נביא עוד בישראל כמשה אשר ידעו יהוה פנים אל פנים : לכל האתת והמופתים אשר שלחו יהוה לעשות בארץ מצרים לפרעה ולכל עבדיו ולכל ארצו : ולכל היד החזקה ולכל המורא הגדול אשר עשה משה לעיני כל ישראל : חזק

רשות לחתן בראשית

מרשות מרומם על כל ברכה ושירה · נורא על כל תהלה וזמרה · חכם לבב ואמיץ כח וגבורה · ומושל עולם אדון כל יצירה · ומרשות כבודה בת מלך פנימה עטורה ראשית קנינו אלפים אצורה · ברה תמימה משיבת נפש ומחזירה · ישרון נתנה מורשה לעבדה ולשמרה · מלמדיה גאוני יעקב לפארה ולסגרה · כליל הוד נשיא מרבה המשרה · יושבי על מדין משיבי מלחמה שערה ראשי ישיבות ראשי גולה פזורה · ומרשות חבורת צדק עדה המאשרה · זקנים ונערים בכל שורה ושורה · קבוצים פה היום לשמחת התורה · ונעצרים לקים ולהחל בגיל ובמורא · אותה מחבבים כיום נתינתה בהדרה · מסלסלים בה כחדשה ולא כישנה שעברה · צמאים לדון ולהתענג מזיו יקרה · משמחת לב ועצב מסירה · תנחומיה ישעשעו נפשם בה להתפארה · והוגים במקרא ותגדה ביישנה וגמרא · רצים ומביאים טפם לבית התיבה · ועושים גם מעשים באזהרה · לכן גדול שכרם מאת הגבורה · על ראשם שכינת עולם קשורה · האבים לראות בנין בית הבחירה · ובכן נסכמתי דעת כלם לברכה · בחור הרימותי מעם היך החבורה · מצאתיו לב נבון להסבירה · צדק וחסד רודף בארח ישרה · ונשאו לבו ותדבה רוחו להתעוררה · תהלה וראשון היות להתחיל התורה · ועתה קום רבי פב״פ עמוד להתאזרה · בא והתיצב ועמוד לימיני וקרא · מעשה בראשית לכבוד צור ברא · על זאת מתכיפין התחלה להשלמה בתדירה · עד שלא ירגל בעם זו לשקרה · יען נעשית ראשון למצוה גמורה · מה רב טובך ומשכרתך יתרה · טוב עין תבורך בנדבתך מלעצרה · ומברכות בוראיך תבורך ידיך סלקצרה · בעבור שכל המכבד תורה בצפירה · יהי גופו מכבד בכח להתאשרה · מהר עמוד עמוד רבי פלוני בר פלוני חתן בראשית ברא · מרשות הקהל הקדוש הזה לברך אל גדול ונורא · אמן יענו אחריך הכל מהרה: יעמוד יכו׳

בראשית ברא אלהים את השמים ואת
הארץ: והארץ היתה תהו ובהו
וחשך על־פני תהום ורוח אלהים מרחפת על
פני המים: ויאמר אלהים יהי אור ויהי־אור:
וירא אלהים את־האור כי־טוב ויבדל אלהים
בין האור ובין החשך: ויקרא אלהים לאור
יום ולחשך קרא לילה ויהי־ערב ויהי־בקר יום
אחד: פ ויאמר אלהים יהי רקיע בתוך המים
ויהי מבדיל בין מים למים: ויעש אלהים את־
הרקיע ויבדל בין המים אשר מתחת לרקיע
ובין המים אשר מעל לרקיע ויהי־כן: ויקרא
אלהים לרקיע שמים ויהי־ערב ויהי־בקר יום
שני: פ ויאמר אלהים יקוו המים מתחת

השמים אל־מקום אחד ותראה היבשה ויהי־
כן: ויקרא אלהים ליבשה ארץ ולמקוה המים
קרא ימים וירא אלהים כי־טוב: ויאמר אלהים
תדשא הארץ דשא עשב מזריע זרע עץ פרי
עשה פרי למינו אשר זרעו־בו על־הארץ ויהי־
כן: ותוצא הארץ דשא עשב מזריע זרע
למינהו ועץ עשה־פרי אשר זרעו־בו למינהו
וירא אלהים כי־טוב: ויהי־ערב ויהי־בקר יום
שלישי: פ ויאמר אלהים יהי מארת ברקיע
השמים להבדיל בין היום ובין הלילה והיו
לאתת ולמועדים ולימים ושנים: והיו למאורת
ברקיע השמים להאיר על־הארץ ויהי־כן:
ויעש אלהים את־שני המארת הגדלים את־

המאור

הַמָּאוֹר הַגָּדֹל לְמֶמְשֶׁלֶת הַיּוֹם וְאֶת־הַמָּאוֹר הַקָּטֹן לְמֶמְשֶׁלֶת הַלַּיְלָה וְאֵת הַכּוֹכָבִים׃ וַיִּתֵּן אֹתָם אֱלֹהִים בִּרְקִיעַ הַשָּׁמָיִם לְהָאִיר עַל־הָאָרֶץ׃ וְלִמְשֹׁל בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה וּלְהַבְדִּיל בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב׃ וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם רְבִיעִי׃ פ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִשְׁרְצוּ הַמַּיִם שֶׁרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל־הָאָרֶץ עַל־פְּנֵי רְקִיעַ הַשָּׁמָיִם׃ וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת־הַתַּנִּינִם הַגְּדֹלִים וְאֵת כָּל־נֶפֶשׁ הַחַיָּה ׀ הָרֹמֶשֶׂת אֲשֶׁר שָׁרְצוּ הַמַּיִם לְמִינֵהֶם וְאֵת כָּל־עוֹף כָּנָף לְמִינֵהוּ וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב׃ וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים לֵאמֹר פְּרוּ וּרְבוּ וּמִלְאוּ אֶת־הַמַּיִם בַּיַּמִּים וְהָעוֹף יִרֶב בָּאָרֶץ׃ וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם חֲמִישִׁי׃ פ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ בְּהֵמָה וָרֶמֶשׂ וְחַיְתוֹ־אֶרֶץ לְמִינָהּ וַיְהִי־כֵן׃ וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־חַיַּת הָאָרֶץ לְמִינָהּ וְאֶת־הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ וְאֵת כָּל־רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה לְמִינֵהוּ וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים נַעֲשֶׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כִּדְמוּתֵנוּ וְיִרְדּוּ בִדְגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל־הָאָרֶץ וּבְכָל־הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ׃ וַיִּבְרָא אֱלֹהִים ׀ אֶת־הָאָדָם בְּצַלְמוֹ בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָא אֹתָם׃ וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים פְּרוּ וּרְבוּ וּמִלְאוּ אֶת־הָאָרֶץ וְכִבְשֻׁהָ וּרְדוּ בִּדְגַת הַיָּם וּבְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבְכָל־חַיָּה הָרֹמֶשֶׂת עַל־הָאָרֶץ׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים הִנֵּה נָתַתִּי לָכֶם אֶת־כָּל־עֵשֶׂב ׀ זֹרֵעַ זֶרַע אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ וְאֶת־כָּל־הָעֵץ אֲשֶׁר־בּוֹ פְרִי־עֵץ זֹרֵעַ זָרַע לָכֶם יִהְיֶה לְאָכְלָה׃ וּלְכָל־חַיַּת הָאָרֶץ וּלְכָל־עוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְכֹל ׀ רוֹמֵשׂ עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־בּוֹ נֶפֶשׁ חַיָּה אֶת־כָּל־יֶרֶק עֵשֶׂב לְאָכְלָה וַיְהִי־כֵן׃ וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת־כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה־טוֹב מְאֹד וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם הַשִּׁשִּׁי׃ פ וַיְכֻלּוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל־צְבָאָם׃ וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה׃ וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת־יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ כִּי בוֹ שָׁבַת מִכָּל־מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר־בָּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת׃

ח"ק׳ למפטיר קורין בפ׳ פינחס ביום השמיני עצרת כאתמול הנמצא לעיל בקריאה של שמע"צ

הפטרה לשמחת תורה ביהושע סימן א

וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן מְשָׁרֵת מֹשֶׁה לֵאמֹר׃ מֹשֶׁה עַבְדִּי מֵת וְעַתָּה קוּם עֲבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה אַתָּה וְכָל־הָעָם הַזֶּה אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אָנֹכִי נֹתֵן לָהֶם לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ כָּל־מָקוֹם אֲשֶׁר תִּדְרֹךְ כַּף־רַגְלְכֶם בּוֹ לָכֶם נְתַתִּיו כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֶל־מֹשֶׁה׃ מֵהַמִּדְבָּר וְהַלְּבָנוֹן הַזֶּה וְעַד־הַנָּהָר הַגָּדוֹל נְהַר־פְּרָת כֹּל אֶרֶץ הַחִתִּים וְעַד־הַיָּם הַגָּדוֹל מְבוֹא הַשָּׁמֶשׁ יִהְיֶה גְּבוּלְכֶם׃ לֹא־יִתְיַצֵּב אִישׁ לְפָנֶיךָ כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ כַּאֲשֶׁר הָיִיתִי עִם־מֹשֶׁה אֶהְיֶה עִמָּךְ לֹא אַרְפְּךָ וְלֹא אֶעֶזְבֶךָּ׃ חֲזַק וֶאֱמָץ כִּי אַתָּה תַּנְחִיל אֶת־הָעָם הַזֶּה אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי לַאֲבוֹתָם לָתֵת לָהֶם׃ רַק חֲזַק וֶאֱמַץ מְאֹד לִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת כְּכָל־הַתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוְּךָ מֹשֶׁה עַבְדִּי אַל־תָּסוּר מִמֶּנּוּ יָמִין וּשְׂמֹאול לְמַעַן תַּשְׂכִּיל בְּכֹל אֲשֶׁר תֵּלֵךְ׃ לֹא־יָמוּשׁ סֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה מִפִּיךָ וְהָגִיתָ בּוֹ יוֹמָם וָלַיְלָה לְמַעַן תִּשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת כְּכָל־הַכָּתוּב בּוֹ כִּי־אָז תַּצְלִיחַ אֶת־דְּרָכֶךָ וְאָז תַּשְׂכִּיל׃ הֲלוֹא צִוִּיתִיךָ חֲזַק וֶאֱמָץ אַל־תַּעֲרֹץ וְאַל־תֵּחָת כִּי עִמְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל אֲשֶׁר תֵּלֵךְ׃ וַיְצַו יְהוֹשֻׁעַ אֶת־שֹׁטְרֵי הָעָם לֵאמֹר׃ עִבְרוּ ׀ בְּקֶרֶב הַמַּחֲנֶה וְצַוּוּ אֶת־הָעָם לֵאמֹר הָכִינוּ לָכֶם צֵידָה כִּי בְּעוֹד ׀ שְׁלֹשֶׁת יָמִים אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה לָבוֹא לָרֶשֶׁת אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם נֹתֵן לָכֶם לְרִשְׁתָּהּ׃ וְלָראוּבֵנִי וְלַגָּדִי וְלַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה אָמַר יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר׃ זָכוֹר אֶת־הַדָּבָר אֲשֶׁר צִוָּה אֶתְכֶם מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה לֵאמֹר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מֵנִיחַ לָכֶם וְנָתַן לָכֶם אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת׃ נְשֵׁיכֶם טַפְּכֶם וּמִקְנֵיכֶם יֵשְׁבוּ בָּאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם מֹשֶׁה בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן וְאַתֶּם תַּעַבְרוּ חֲמֻשִׁים לִפְנֵי אֲחֵיכֶם כֹּל גִּבּוֹרֵי הַחַיִל וַעֲזַרְתֶּם

הפטרה לשמחת תורה

אתם : עד אשר יניח יהוה לאחיכם ככם וירשו גם המה את הארץ אשר יהוה אלהיכם נתן להם ושבתם לארץ ירשתכם וירשתם אותה אשר נתן לכם משה עבד יהוה בעבר הירדן מזרח השמש : ויענו את יהושע לאמר כל אשר צויתנו נעשה ואל כל אשר תשלחנו נלך : ככל אשר שמענו אל משה כן נשמע אליך רק יהיה יהוה אלהיך עמך כאשר היה עם משה : כל איש אשר ימרה את פיך ולא ישמע את דבריך לכל אשר תצונו יומת רק חזק ואמץ :

המפטיר אומר הברכות וא״כ אומרים שישו ושמחו

אחר הפטרה מברך

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם צור כל העולמים צדיק בכל הדורות · האל הנאמן האומר ועשה המדבר ומקים שכל דבריו אמת וצדק :

נאמן אתה הוא יהוה אלהינו ונאמנים דבריך · ודבר אחד מדבריך אחור לא ישוב ריקם · כי אל מלך נאמן (ורחמן) אתה : ברוך אתה יהוה האל הנאמן בכל דבריו :

רחם על ציון כי היא בית חיינו · ולעלובת נפש תושיע ותשמח במהרה בימינו : ברוך אתה יהוה משמח ציון בבניה :

שמחנו יהוה אלהינו באליהו הנביא עבדך ובמלכות בית דוד משיחך במהרה יבא ויגל לבנו · על כסאו לא ישב זר ולא ינחלו עוד אחרים את כבודו · כי בשם קדשך נשבעת לו שלא יכבה נרו לעולם ועד : ברוך אתה יהוה מגן דוד :

על התורה ועל העבודה ועל הנביאים ועל יום שמיני עצרת החג הזה · ועל יום טוב מקרא קדש הזה שנתת לנו יהוה אלהינו לששון ולשמחה לכבוד ולתפארת :

על הכל יהוה אלהינו אנחנו מודים לך ומברכים אותך · יתברך שמך בפי כל חי תמיד לעולם ועד : ברוך אתה יהוה מקדש ישראל והזמנים :

ולפ״ז אומרים שישו ושמחו · ואשרי יהללו ומתפללין מוסף כדלקמן :

קריאה ליום ראשון של פסח

מוציאין ב׳ ספרי תורות באחת קורא בפ׳ בא ובשניה למפטיר בפרשת פינחס

ויקרא משה לכל זקני ישראל ויאמר אלהם משכו וקחו לכם צאן למשפחתיכם ושחטו הפסח : ולקחתם אגדת אזוב וטבלתם בדם אשר בסף והגעתם אל המשקוף ואל שתי המזוזת מן הדם אשר בסף ואתם לא תצאו איש מפתח ביתו עד בקר : ועבר יהוה לנגף את מצרים וראה את הדם על המשקף ועל שתי המזוזת ופסח יהוה על הפתח ולא יתן המשחית לבא אל בתיכם לנגף : ושמרתם את הדבר הזה לחק לך ולבניך עד עולם : לוי והיה כי תבאו אל הארץ אשר יתן יהוה לכם כאשר דבר ושמרתם את העבדה הזאת : והיה כי יאמרו אליכם בניכם מה העבדה הזאת לכם : ואמרתם זבח פסח הוא ליהוה אשר פסח על בתי בני ישראל במצרים בנגפו את מצרים ואת בתינו הציל ויקד העם וישתחוו : וילכו ויעשו בני ישראל כאשר צוה יהוה את משה ואהרן כן עשו : ס ישראל ויהי בחצי הלילה ויהוה הכה כל בכור בארץ מצרים מבכר פרעה הישב על כסאו עד בכור השבי אשר בבית הבור וכל בכור בהמה : ויקם פרעה לילה הוא וכל עבדיו וכל מצרים

ויהי צעקה גדלה במצרים כי־אין בית אשר אין־שם מת: ויקרא למשה ולאהרן לילה ויאמר קומו צאו מתוך עמי גם־אתם גם־בני ישראל ולכו עבדו את־יהוה כדברכם: גם־צאנכם גם־בקרכם קחו כאשר דברתם ולכו וברכתם גם־אתי: בשבת ד ותחזק מצרים על־העם למהר לשלחם מן־הארץ כי אמרו כלנו מתים: וישא העם את־בצקו טרם יחמץ משארתם צררת בשמלתם על־שכמם: ובני־ישראל עשו כדבר משה וישאלו ממצרים כלי־כסף וכלי זהב ושמלת: ויהוה נתן את־חן העם בעיני מצרים וישאלום וינצלו את־מצרים: פ רביעי בשבת ח ויסעו בני־ישראל מרעמסס סכתה כשש־מאות אלף רגלי הגברים לבד מטף: וגם־ערב רב עלה אתם וצאן ובקר מקנה כבד מאד: ויאפו את־הבצק אשר הוציאו ממצרים עגת מצות כי לא חמץ כי־גרשו ממצרים ולא יכלו להתמהמה וגם־צדה לא־עשו להם: ומושב בני ישראל אשר ישבו במצרים שלשים שנה וארבע מאות שנה: ויהי מקץ שלשים שנה וארבע מאות שנה ויהי בעצם היום הזה יצאו כל־צבאות יהוה מארץ מצרים: ליל שמרים הוא ליהוה להוציאם מארץ מצרים הוא־הלילה הזה ליהוה שמרים לכל־בני ישראל לדרתם: פ חמישי בשבת ו ויאמר יהוה אל־משה ואהרן זאת חקת הפסח כל־בן־נכר לא־יאכל בו: וכל־עבד איש מקנת־כסף ומלתה אתו אז יאכל בו: תושב ושכיר לא־יאכל בו: בבית אחד יאכל לא־תוציא מן־הבית מן־הבשר חוצה ועצם לא תשברו־בו: כל־עדת ישראל יעשו אתו: בשבת ז וכי־יגור אתך גר ועשה פסח ליהוה המול לו כל־זכר ואז יקרב לעשתו והיה כאזרח הארץ וכל־ערל לא־יאכל בו: תורה אחת יהיה לאזרח ולגר הגר בתוככם: ויעשו כל־בני ישראל כאשר צוה יהוה את־משה ואת־אהרן כן עשו: ס ויהי בעצם היום הזה הוציא יהוה את־בני ישראל מארץ מצרים על־צבאתם: פ

ומניחין ס״ת השנית ואומרים ח״ק על שתיהן

ביום שני קורין שור או כשב תמצא ביום א׳ דסוכות

קריאה למפטיר ליום ראשון וליום שני של פסח

ובחדש הראשון בארבעה עשר יום לחדש פסח ליהוה: ובחמשה עשר יום לחדש הזה חג שבעת ימים מצות יאכל: ביום הראשון מקרא־קדש כל־מלאכת עבדה לא תעשו: והקרבתם אשה עלה ליהוה פרים בני־בקר שנים ואיל אחד ושבעה כבשים בני שנה תמימם יהיו לכם: ומנחתם סלת בלולה בשמן שלשה עשרנים לפר ושני עשרנים לאיל תעשו: עשרון עשרון תעשה לכבש האחד לשבעת הכבשים: ושעיר חטאת אחד לכפר עליכם: מלבד עלת הבקר אשר לעלת התמיד תעשו את־אלה: כאלה תעשו ליום שבעת ימים לחם אשה ריח־ניחח ליהוה על־עולת התמיד יעשה ונסכו: וביום השביעי מקרא־קדש יהיה לכם כל־מלאכת עבדה לא תעשו:

הפטרה ליום ראשון של פסח ביהושע סי׳ ג׳

ויאמר יהושע אל־העם התקדשו כי מחר יעשה יהוה בקרבכם נפלאות: ויאמר יהושע אל־הכהנים לאמר שאו את־ארון הברית ועברו לפני העם וישאו את־ארון הברית וילכו לפני העם: ויאמר יהוה אל־יהושע היום הזה אחל גדלך בעיני כל־ישראל

הפטרה ליום שני של פסח במלכים ב׳ סי׳ כג

וישלח המלך ויאספו אליו כל־זקני יהודה וירושלם: ויעל המלך בית־יהוה וכל־איש יהודה וכל־ישבי ירושלם אתו והכהנים והנביאים וכל־העם למקטן ועד־גדול ויקרא באזניהם את־כל־דברי ספר הברית הנמצא בבית יהוה: ויעמד המלך על־העמוד ויכרת

אשר ידעון כי כאשר הייתי עם־משה אהיה עמך׃

בעת ההיא אמר יהוה אל־יהושע עשה לך חרבות צרים ושוב מל את־בני־ישראל שנית׃ ויעש־לו יהושע חרבות צרים וימל את־בני ישראל אל־גבעת הערלות׃ וזה הדבר אשר־מל יהושע כל־העם היצא ממצרים הזכרים כל ׀ אנשי המלחמה מתו במדבר בדרך בצאתם ממצרים׃ כי־מלים היו כל־העם היצאים וכל־העם הילדים במדבר בדרך בצאתם ממצרים לא־מלו׃ כי ׀ ארבעים שנה הלכו בני־ישראל במדבר עד־תם כל־הגוי אנשי המלחמה היצאים ממצרים אשר לא־שמעו בקול יהוה אשר נשבע יהוה להם לבלתי הראותם את־הארץ אשר נשבע יהוה לאבותם לתת לנו ארץ זבת חלב ודבש׃ ואת־בניהם הקים תחתם אתם מל יהושע כי־ערלים היו כי לא־מלו אותם בדרך׃ ויהי כאשר־תמו כל־הגוי להמול וישבו תחתם במחנה עד חיותם׃ ויאמר יהוה אל־יהושע היום גלותי את־חרפת מצרים מעליכם ויקרא שם המקום ההוא גלגל עד היום הזה׃ ויחנו בני־ישראל בגלגל ויעשו את־הפסח בארבעה עשר יום לחדש בערב בערבות יריחו׃ ויאכלו מעבור הארץ ממחרת הפסח מצות וקלוי בעצם היום הזה׃ וישבת המן ממחרת באכלם מעבור הארץ ולא־היה עוד לבני ישראל מן ויאכלו מתבואת ארץ כנען בשנה ההיא׃ ויהי בהיות יהושע ביריחו וישא עיניו וירא והנה־איש עמד לנגדו וחרבו שלופה בידו וילך יהושע אליו ויאמר לו הלנו אתה אם־לצרינו׃ ויאמר ׀ לא כי אני שר־צבא־יהוה עתה באתי ויפל יהושע אל־פניו ארצה וישתחו ויאמר לו מה אדני מדבר אל־עבדו׃ ויאמר שר־צבא יהוה אל־יהושע של־נעלך מעל רגלך כי המקום אשר אתה עמד עליו קדש הוא ויעש יהושע כן׃ ויריחו סגרת ומסגרת מפני בני ישראל אין יוצא ואין בא׃ ויהי יהוה את־יהושע ויהי שמעו בכל־הארץ׃

את הברית ׀ לפני יהוה ללכת אחר יהוה ולשמר מצותיו ואת־עדותיו ואת־חקתיו בכל־לב ובכל־נפש להקים את־דברי הברית הזאת הכתבים על־הספר הזה ויעמד כל־העם בברית׃ ויצו המלך את־חלקיהו הכהן הגדול ואת־כהני המשנה ואת־שמרי הסף להוציא מהיכל יהוה את כל־הכלים העשוים לבעל ולאשרה ולכל צבא השמים וישרפם מחוץ לירושלם בשדמות קדרון ונשא את־עפרם בית־אל׃ והשבית את־הכמרים אשר נתנו מלכי יהודה ויקטר בבמות בערי יהודה ומסבי ירושלם ואת־המקטרים לבעל לשמש ולירח ולמזלות ולכל צבא השמים׃ ויצא את־האשרה מבית יהוה מחוץ לירושלם אל־נחל קדרון וישרף אתה בנחל קדרון וידק לעפר וישלך את־עפרה על־קבר בני העם׃ ויתץ את־בתי הקדשים אשר בבית יהוה אשר הנשים ארגות שם בתים לאשרה׃ ויבא את־כל־הכהנים מערי יהודה ויטמא את־הבמות אשר קטרו־שמה הכהנים מגבע עד־באר שבע ונתץ את־במות השערים אשר־פתח שער יהושע שר־העיר אשר־על־שמאול איש בשער העיר׃ אך לא יעלו כהני הבמות אל־מזבח יהוה בירושלם כי אם־אכלו מצות בתוך אחיהם׃ ויצו המלך את־כל־העם לאמר עשו פסח ליהוה אלהיכם ככתוב על ספר הברית הזה׃ כי לא נעשה כפסח הזה מימי השפטים אשר שפטו את־ישראל וכל ימי מלכי ישראל ומלכי יהודה׃ כי אם־בשמנה עשרה שנה למלך יאשיהו נעשה הפסח הזה ליהוה בירושלם׃ וגם את־האבות ואת־הידענים ואת־התרפים ואת־הגללים ואת כל־השקצים אשר נראו בארץ יהודה ובירושלם בער יאשיהו למען הקים את־דברי התורה הכתבים על־הספר אשר מצא חלקיהו הכהן בית יהוה׃ וכמהו לא־היה לפניו מלך אשר־שב אל־יהוה בכל־לבבו ובכל־נפשו ובכל־מאדו ככל תורת משה ואחריו לא־קם כמהו׃

המפטיר אומר הברכות

היתה עלי יד־יהוה ויוציאני ברוח יהוה
ויניחני בתוך הבקעה והיא מלאה
עצמות: והעבירני עליהם סביב סביב והנה
רבות מאד על־פני הבקעה והנה יבשות מאד:
ויאמר אלי בן־אדם התחיינה העצמות האלה
ואמר אדני יהוה אתה ידעת: ויאמר אלי הנבא
על־העצמות האלה ואמרת אליהם העצמות
היבשות שמעו דבר־יהוה: כה אמר אדני יהוה
לעצמות האלה הנה אני מביא בכם רוח
וחייתם: ונתתי עליכם גידים והעלתי עליכם
בשר וקרמתי עליכם עור ונתתי בכם רוח
וחייתם וידעתם כי־אני יהוה: ונבאתי כאשר
צויתי ויהי־קול כהנבאי והנה־רעש ותקרבו
עצמות עצם אל־עצמו: וראיתי והנה־עליהם
גידים ובשר עלה ויקרם עליהם עור מלמעלה
ורוח אין בהם: ויאמר אלי הנבא אל־הרוח
הנבא בן־אדם ואמרת אל־הרוח כה־אמר
אדני יהוה מארבע רוחות באי הרוח ופחי
בהרוגים האלה ויחיו: והנבאתי כאשר צוני
ותבוא בהם הרוח ויחיו ויעמדו על־רגליהם
חיל גדול מאד מאד: ויאמר אלי בן־אדם
העצמות האלה כל־בית ישראל המה הנה
אמרים יבשו עצמותינו ואבדה תקותנו נגזרנו
לנו: לכן הנבא ואמרת אליהם כה־אמר אדני
יהוה הנה אני פתח את־קברותיכם והעליתי
אתכם מקברותיכם עמי והבאתי אתכם אל־
אדמת ישראל: וידעתם כי־אני יהוה בפתחי
את־קברותיכם ובהעלותי אתכם מקברותיכם
עמי: ונתתי רוחי בכם וחייתם והנחתי אתכם
על־אדמתכם וידעתם כי אני יהוה דברתי
ועשיתי נאם־יהוה:

המפטיר אומר הברכות · והחתימה מקדש השבת לבד · יקום פורקן אשרי כו׳ יהללו כו׳:

קריאה ליום שביעי של פסח

מוציאין ב׳ ס״ת · וקורין בראשונה בפ׳ בשלח ה׳ גברי · עד כי אני ה׳ רפאך · ובס׳ ב׳ בפנחס מתחלק לז׳ גברי:

ויהי בשלח פרעה את־העם ולא־נחם אלהים
דרך ארץ פלשתים כי קרוב הוא כי
אמר אלהים פן־ינחם העם בראתם מלחמה
ושבו מצרימה: ויסב אלהים את־העם דרך
המדבר ים־סוף וחמשים עלו בני־ישראל
מארץ מצרים: ויקח משה את־עצמות יוסף
עמו כי השבע השביע את־בני ישראל לאמר
פקד יפקד אלהים אתכם והעליתם את־עצמתי
מזה אתכם: בשבת ב ויסעו מסכת ויחנו
באתם בקצה המדבר: ויהוה הלך לפניהם
יומם בעמוד ענן לנחתם הדרך ולילה בעמוד
אש להאיר להם ללכת יומם ולילה: לא־
ימיש עמוד הענן יומם ועמוד האש לילה
לפני העם: לוי ובשבת ג וידבר יהוה אל־
משה לאמר: דבר אל־בני ישראל וישבו
ויחנו לפני פי החירת בין מגדל ובין הים
לפני בעל צפן נכחו תחנו על־הים: ואמר
פרעה לבני ישראל נבכים הם בארץ סגר
עליהם המדבר: וחזקתי את־לב־פרעה ורדף
אחריהם ואכבדה בפרעה ובכל־חילו וידעו
מצרים כי־אני יהוה ויעשו־כן: בשבת ד ויגד
למלך מצרים כי ברח העם ויהפך לבב פרעה
ועבדיו אל־העם ויאמרו מה־זאת עשינו כי־
שלחנו את־ישראל מעבדנו: ויאסר את־רכבו
ואת־עמו לקח עמו: ויקח שש־מאות רכב
בחור וכל רכב מצרים ושלשם על־כלו: ויחזק
יהוה את־לב פרעה מלך מצרים וירדף אחרי
בני ישראל ובני ישראל יצאים ביד רמה:
ג ובשבת ה וירדפו מצרים אחריהם וישיגו
אותם חנים על־הים כל־סוס רכב פרעה ופרשיו
וחילו על־פי החירת לפני בעל צפן: ופרעה
הקריב וישאו בני־ישראל את־עיניהם והנה
מצרים נסע אחריהם וייראו מאד ויצעקו
בני־ישראל אל־יהוה: ויאמרו אל־משה המבלי
אין־קברים במצרים לקחתנו למות במדבר
מה־זאת עשית לנו להוציאנו ממצרים: הלא

זֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר דִּבַּרְנוּ אֵלֶיךָ בְמִצְרַיִם לֵאמֹר חֲדַל מִמֶּנּוּ וְנַעַבְדָה אֶת־מִצְרָיִם כִּי טוֹב לָנוּ עֲבֹד אֶת־מִצְרַיִם מִמֻּתֵנוּ בַּמִּדְבָּר׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָעָם אַל־תִּירָאוּ הִתְיַצְּבוּ וּרְאוּ אֶת־יְשׁוּעַת יְהוָה אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה לָכֶם הַיּוֹם כִּי אֲשֶׁר רְאִיתֶם אֶת־מִצְרַיִם הַיּוֹם לֹא תֹסִפוּ לִרְאֹתָם עוֹד עַד־עוֹלָם׃ יְהוָה יִלָּחֵם לָכֶם וְאַתֶּם תַּחֲרִשׁוּן׃ פ

רביעי ובשבת וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה מַה־תִּצְעַק אֵלָי דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וְיִסָּעוּ׃ וְאַתָּה הָרֵם אֶת־מַטְּךָ וּנְטֵה אֶת־יָדְךָ עַל־הַיָּם וּבְקָעֵהוּ וְיָבֹאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיָּם בַּיַּבָּשָׁה׃ וַאֲנִי הִנְנִי מְחַזֵּק אֶת־לֵב מִצְרַיִם וְיָבֹאוּ אַחֲרֵיהֶם וְאִכָּבְדָה בְּפַרְעֹה וּבְכָל־חֵילוֹ בְּרִכְבּוֹ וּבְפָרָשָׁיו׃ וְיָדְעוּ מִצְרַיִם כִּי־אֲנִי יְהוָה בְּהִכָּבְדִי בְּפַרְעֹה בְּרִכְבּוֹ וּבְפָרָשָׁיו׃ וַיִּסַּע מַלְאַךְ הָאֱלֹהִים הַהֹלֵךְ לִפְנֵי מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל וַיֵּלֶךְ מֵאַחֲרֵיהֶם וַיִּסַּע עַמּוּד הֶעָנָן מִפְּנֵיהֶם וַיַּעֲמֹד מֵאַחֲרֵיהֶם׃ וַיָּבֹא בֵּין מַחֲנֵה מִצְרַיִם וּבֵין מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל וַיְהִי הֶעָנָן וְהַחֹשֶׁךְ וַיָּאֶר אֶת־הַלָּיְלָה וְלֹא־קָרַב זֶה אֶל־זֶה כָּל־הַלָּיְלָה׃ וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת־יָדוֹ עַל־הַיָּם וַיּוֹלֶךְ יְהוָה אֶת־הַיָּם בְּרוּחַ קָדִים עַזָּה כָּל־הַלַּיְלָה וַיָּשֶׂם אֶת־הַיָּם לֶחָרָבָה וַיִּבָּקְעוּ הַמָּיִם׃ וַיָּבֹאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּתוֹךְ הַיָּם בַּיַּבָּשָׁה וְהַמַּיִם לָהֶם חוֹמָה מִימִינָם וּמִשְּׂמֹאלָם׃ וַיִּרְדְּפוּ מִצְרַיִם וַיָּבֹאוּ אַחֲרֵיהֶם כֹּל סוּס פַּרְעֹה רִכְבּוֹ וּפָרָשָׁיו אֶל־תּוֹךְ הַיָּם׃ וַיְהִי בְּאַשְׁמֹרֶת הַבֹּקֶר וַיַּשְׁקֵף יְהוָה אֶל־מַחֲנֵה מִצְרַיִם בְּעַמּוּד אֵשׁ וְעָנָן וַיָּהָם אֵת מַחֲנֵה מִצְרָיִם׃ וַיָּסַר אֵת אֹפַן מַרְכְּבֹתָיו וַיְנַהֲגֵהוּ בִּכְבֵדֻת וַיֹּאמֶר מִצְרַיִם אָנוּסָה מִפְּנֵי יִשְׂרָאֵל כִּי יְהוָה נִלְחָם לָהֶם בְּמִצְרָיִם׃ פ

חמישי ובשבת וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה נְטֵה אֶת־יָדְךָ עַל־הַיָּם וְיָשֻׁבוּ הַמַּיִם עַל־מִצְרַיִם עַל־רִכְבּוֹ וְעַל־פָּרָשָׁיו׃ וַיֵּט מֹשֶׁה אֶת־יָדוֹ עַל־הַיָּם וַיָּשָׁב הַיָּם לִפְנוֹת בֹּקֶר לְאֵיתָנוֹ וּמִצְרַיִם נָסִים לִקְרָאתוֹ וַיְנַעֵר יְהוָה אֶת־מִצְרַיִם בְּתוֹךְ הַיָּם׃ וַיָּשֻׁבוּ הַמַּיִם וַיְכַסּוּ אֶת־הָרֶכֶב וְאֶת־הַפָּרָשִׁים לְכֹל חֵיל פַּרְעֹה הַבָּאִים אַחֲרֵיהֶם בַּיָּם לֹא־נִשְׁאַר בָּהֶם עַד־אֶחָד׃ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הָלְכוּ בַיַּבָּשָׁה בְּתוֹךְ הַיָּם וְהַמַּיִם לָהֶם חֹמָה מִימִינָם וּמִשְּׂמֹאלָם׃ וַיּוֹשַׁע יְהוָה בַּיּוֹם הַהוּא אֶת־יִשְׂרָאֵל מִיַּד מִצְרָיִם וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת־מִצְרַיִם מֵת עַל־שְׂפַת הַיָּם׃ וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת־הַיָּד הַגְּדֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה בְּמִצְרַיִם וַיִּירְאוּ הָעָם אֶת־יְהוָה וַיַּאֲמִינוּ בַּיהוָה וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ׃ פ אָז יָשִׁיר־מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת לַיהוָה וַיֹּאמְרוּ לֵאמֹר אָשִׁירָה לַּיהוָה כִּי־גָאֹה גָּאָה סוּס וְרֹכְבוֹ רָמָה בַיָּם׃ עָזִּי וְזִמְרָת יָהּ וַיְהִי־לִי לִישׁוּעָה זֶה אֵלִי וְאַנְוֵהוּ אֱלֹהֵי אָבִי וַאֲרֹמְמֶנְהוּ׃ יְהוָה אִישׁ מִלְחָמָה יְהוָה שְׁמוֹ׃ מַרְכְּבֹת פַּרְעֹה וְחֵילוֹ יָרָה בַיָּם וּמִבְחַר שָׁלִשָׁיו טֻבְּעוּ בְיַם־סוּף׃ תְּהֹמֹת יְכַסְיֻמוּ יָרְדוּ בִמְצוֹלֹת כְּמוֹ־אָבֶן׃ יְמִינְךָ יְהוָה נֶאְדָּרִי בַּכֹּחַ יְמִינְךָ יְהוָה תִּרְעַץ אוֹיֵב׃ וּבְרֹב גְּאוֹנְךָ תַּהֲרֹס קָמֶיךָ תְּשַׁלַּח חֲרֹנְךָ יֹאכְלֵמוֹ כַּקַּשׁ׃ וּבְרוּחַ אַפֶּיךָ נֶעֶרְמוּ מַיִם נִצְּבוּ כְמוֹ־נֵד נֹזְלִים קָפְאוּ תְהֹמֹת בְּלֶב־יָם׃ אָמַר אוֹיֵב אֶרְדֹּף אַשִּׂיג אֲחַלֵּק שָׁלָל תִּמְלָאֵמוֹ נַפְשִׁי אָרִיק חַרְבִּי תּוֹרִישֵׁמוֹ יָדִי׃ נָשַׁפְתָּ בְרוּחֲךָ כִּסָּמוֹ יָם צָלֲלוּ כַּעוֹפֶרֶת בְּמַיִם אַדִּירִים׃ מִי־כָמֹכָה בָּאֵלִם יְהוָה מִי כָּמֹכָה נֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ נוֹרָא תְהִלֹּת עֹשֵׂה פֶלֶא׃ נָטִיתָ יְמִינְךָ תִּבְלָעֵמוֹ אָרֶץ׃ נָחִיתָ בְחַסְדְּךָ עַם־זוּ גָּאָלְתָּ נֵהַלְתָּ בְעָזְּךָ אֶל־נְוֵה קָדְשֶׁךָ׃ שָׁמְעוּ עַמִּים יִרְגָּזוּן חִיל אָחַז יֹשְׁבֵי פְּלָשֶׁת׃ אָז נִבְהֲלוּ אַלּוּפֵי אֱדוֹם אֵילֵי מוֹאָב יֹאחֲזֵמוֹ רָעַד נָמֹגוּ כֹּל יֹשְׁבֵי כְנָעַן׃ תִּפֹּל עֲלֵיהֶם אֵימָתָה וָפַחַד בִּגְדֹל זְרוֹעֲךָ יִדְּמוּ כָּאָבֶן עַד־יַעֲבֹר עַמְּךָ יְהוָה עַד־יַעֲבֹר עַם־זוּ קָנִיתָ׃ תְּבִאֵמוֹ וְתִטָּעֵמוֹ בְּהַר נַחֲלָתְךָ מָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ פָּעַלְתָּ יְהוָה מִקְּדָשׁ אֲדֹנָי כּוֹנְנוּ יָדֶיךָ׃ יְהוָה יִמְלֹךְ לְעֹלָם וָעֶד׃ כִּי בָא סוּס פַּרְעֹה בְּרִכְבּוֹ וּבְפָרָשָׁיו בַּיָּם וַיָּשֶׁב יְהוָה עֲלֵהֶם אֶת־מֵי הַיָּם וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל הָלְכוּ בַיַּבָּשָׁה בְּתוֹךְ הַיָּם׃ פ וַתִּקַּח מִרְיָם הַנְּבִיאָה אֲחוֹת אַהֲרֹן אֶת־הַתֹּף בְּיָדָהּ וַתֵּצֶאןָ כָל־הַנָּשִׁים אַחֲרֶיהָ בְּתֻפִּים וּבִמְחֹלֹת׃ וַתַּעַן לָהֶם מִרְיָם

קריאה ליום שביעי של פסח

שירו ליהוה כי־גאה גאה סוס ורכבו רמה בים : ס ויסע משה את־ישראל מים־סוף ויצאו אל־מדבר־שור וילכו שלשת־ימים במדבר ולא־מצאו מים : ויבאו מרתה ולא יכלו לשתת מים ממרה כי מרים הם על־כן קרא־שמה מרה : וילנו העם על־משה לאמר מה־נשתה : ויצעק אל־יהוה ויורהו יהוה עץ וישלך אל־המים וימתקו המים שם שם לו חק ומשפט ושם נסהו : ויאמר אם־שמוע תשמע לקול יהוה אלהיך והישר בעיניו תעשה והאזנת למצותיו ושמרת כל־חקיו כל־המחלה אשר־שמתי במצרים לא־אשים עליך כי אני יהוה רפאך :

למפטיר בפרש׳ פנחס והקרבתם עולה לעיל בכנס תוספ״

הפטרה ליום שביעי של פסח

בשמואל ב סימן כב

וידבר דוד ליהוה את־דברי השירה הזאת ביום הציל יהוה אתו מכף כל־איביו ומכף שאול : ויאמר יהוה סלעי ומצדתי ומפלטי־לי : אלהי צורי אחסה־בו מגני וקרן ישעי משגבי ומנוסי משעי מחמס תשעני : מהלל אקרא יהוה ומאיבי אושע : כי אפפני משברי־מות נחלי בליעל יבעתני : חבלי שאול סבני קדמני מקשי־מות : בצר־לי אקרא יהוה ואל־אלהי אקרא וישמע מהיכלו קולי ושועתי באזניו : ותגעש ותגעש כתיב ותרעש הארץ מוסדות השמים ירגזו ויתגעשו כי־חרה לו : עלה עשן באפו ואש מפיו תאכל גחלים בערו ממנו : ויט שמים וירד וערפל תחת רגליו : וירכב על־כרוב ויעף וירא על־כנפי־רוח : וישת חשך סביבתיו סכות חשרת־מים עבי שחקים : מנגה נגדו בערו גחלי־אש : ירעם מן־שמים יהוה ועליון יתן קולו : וישלח חצים ויפיצם ברק ויהם ויהמם כתיב : ויראו אפקי ים יגלו מסדות תבל בגערת יהוה מנשמת רוח אפו : ישלח ממרום יקחני ימשני ממים רבים : יצילני מאיבי עז משנאי כי אמצו ממני : יקדמני ביום אידי ויהי יהוה משען לי : ויצא למרחב אתי יחלצני כי־חפץ בי : יגמלני יהוה כצדקתי כבר ידי ישיב לי : כי שמרתי דרכי יהוה ולא רשעתי מאלהי : כי כל־משפטו משפטו כתיב לנגדי וחקתיו לא־אסור ממנה : ואהיה תמים לו ואשתמרה מעוני : וישב יהוה לי כצדקתי כברי לנגד עיניו : עם־חסיד תתחסד עם־גבור תמים תתמם : עם־נבר תתבר ועם־עקש תתפל : ואת־עם עני תושיע ועיניך על־רמים תשפיל : כי־אתה נירי יהוה ויהוה יגיה חשכי : כי בכה ארוץ גדוד באלהי אדלג־שור : האל תמים דרכו אמרת יהוה צרופה מגן הוא לכל החסים בו : כי מי־אל מבלעדי יהוה ומי צור מבלעדי אלהינו : האל מעוזי חיל ויתר תמים דרכי דרכו כ׳ : משוה רגלי רגליו כ׳ כאילות ועל־במתי יעמדני : מלמד ידי למלחמה ונחת קשת־נחושה זרעתי : ותתן־לי מגן ישעך וענתך תרבני : תרחיב צעדי תחתני ולא מעדו קרסלי : ארדפה איבי ואשמידם ולא אשוב עד־כלותם : ואכלם ואמחצם ולא יקומון ויפלו תחת רגלי : ותזרני חיל למלחמה תכריע קמי תחתני : ואיבי תתה לי ערף משנאי ואצמיתם : ישעו ואין משיע אל־יהוה ולא ענם : ואשחקם כעפר־ארץ כטיט־חוצות אדקם ארקעם : ותפלטני מריבי עמי תשמרני לראש גוים עם לא־ידעתי יעבדני : בני נכר יתכחשו־לי לשמוע אזן ישמעו לי : בני נכר יבלו ויחגרו ממסגרותם : חי־יהוה וברוך צורי וירם אלהי צור ישעי : האל הנתן נקמת לי ומוריד עמים תחתני : ומוציאי מאיבי ומקמי תרוממני מאיש חמסים תצילני : על־כן אודך יהוה בגוים ולשמך אזמר : מגדול מגדיל כ׳ ישועות מלכו ועשה־חסד למשיחו לדוד ולזרעו עד־עולם :

המפטיר מברך ברכות · בשבת יקום פורקן · אשרי יהללו ומחזירין ס״ת :

סדר הקריאה ליום אחרון של פסח

מוציאין ב׳ ס״ת וקורין בא׳ ראה כל הבכור המצא בסימני פנים ואם חל יום אחרון בשבת מתחילין עשר תעשר
ולמפטיר קורין בס׳ פינחס המצא לעיל :

והקרבתם אשה עלה ליהוה פרים בני־בקר שנים ואיל אחד ושבעה כבשים בני שנה תמימם יהיו לכם : ומנחתם סלת בלולה בשמן שלשה עשרנים לפר ושני עשרנים לאיל תעשו : עשרון עשרון תעשה לכבש האחד לשבעת הכבשים : ושעיר חטאת אחד לכפר עליכם : מלבד עלת הבקר אשר לעלת התמיד תעשו את־אלה : כאלה תעשו ליום שבעת ימים לחם אשה ריח־ניחח ליהוה על־עולת התמיד יעשה ונסכו : וביום השביעי מקרא־קדש יהיה לכם כל־מלאכת עבדה לא תעשו :

הפטרה ליום אחרון של פסח בישעיה סימן י

עוד היום בנב לעמד ינפף ידו הר בת־ציון גבעת ירושלם : הנה האדון יהוה צבאות מסעף פארה במערצה ורמי הקומה גדעים והגבהים ישפלו : ונקף סבכי היער בברזל והלבנון באדיר יפול : ויצא חטר מגזע ישי ונצר משרשיו יפרה : ונחה עליו רוח יהוה רוח חכמה ובינה רוח עצה וגבורה רוח דעת ויראת יהוה : והריחו ביראת יהוה ולא־למראה עיניו ישפוט ולא־למשמע אזניו יוכיח : ושפט בצדק דלים והוכיח במישור לענוי־ארץ והכה־ארץ בשבט פיו וברוח שפתיו ימית רשע : והיה צדק אזור מתניו והאמונה אזור חלציו : וגר זאב עם־כבש ונמר עם־גדי ירבץ ועגל וכפיר ומריא יחדו ונער קטן נהג בם : ופרה ודב תרעינה יחדו ירבצו ילדיהן ואריה כבקר יאכל־תבן : ושעשע יונק על־חר פתן ועל מאורת צפעוני גמול ידו הדה : לא־ירעו ולא־ישחיתו בכל־הר קדשי כי־מלאה הארץ דעה את־יהוה כמים לים מכסים : והיה ביום ההוא שרש ישי אשר עמד לנס עמים אליו גוים ידרשו והיתה מנחתו כבוד : והיה ביום ההוא יוסיף אדני שנית ידו לקנות את־שאר עמו אשר ישאר מאשור וממצרים ומפתרוס ומכוש ומעילם ומשנער ומחמת ומאיי הים : ונשא נס לגוים ואסף נדחי ישראל ונפצות יהודה יקבץ מארבע כנפות הארץ : וסרה קנאת אפרים וצררי יהודה יכרתו אפרים לא־יקנא את־יהודה ויהודה לא־יצר את־אפרים : ועפו בכתף פלשתים ימה יחדו יבזו את־בני־קדם אדום ומואב משלוח ידם ובני עמון משמעתם : והחרים יהוה את לשון ים־מצרים והניף ידו על־הנהר בעים רוחו והכהו לשבעה נחלים והדריך בנעלים : והיתה מסלה לשאר עמו אשר ישאר מאשור כאשר היתה לישראל ביום עלתו מארץ מצרים : ואמרת ביום ההוא אודך יהוה כי אנפת בי ישב אפך ותנחמני : הנה אל ישועתי אבטח ולא אפחד כי־עזי וזמרת יה יהוה ויהי־לי לישועה : ושאבתם־מים בששון ממעיני הישועה : ואמרתם ביום ההוא הודו ליהוה קראו בשמו הודיעו בעמים עלילתיו הזכירו כי נשגב שמו : זמרו יהוה כי גאות עשה מידעת כ׳ זאת בכל־הארץ : צהלי ורני יושבת ציון כי־גדול בקרבך קדוש ישראל :

המפטיר אומר הברכות · בשבת יקום פורקן · ומזכירין נשמות · אב הרחמים · אשרי · יהללו [illegible]

פיוט אקדמות לשבועות

פיוט זה יסד [illegible] בכריאת התורה [illegible] ובתוך [illegible]

[illegible]

[illegible] :

[illegible]

אַקְדָּמוּת מִלִּין וְשָׁרָיוּת שׁוּ תָּא:
אַוְלָא שָׁקֵלְנָא הַרְמָן וּרְשׁוּ תָּא:
בְּ בָבֵי תְּרֵי וּתְלָת דְּאֶפְתַּח בְּנַקְשׁוּ תָּא:
בְּבָרֵי דְבָרֵי וְטָרֵי עֲדֵי לְקַשִּׁישׁוּ תָּא:
גְ בוּרָן עָלְמִין לֵיהּ וְלָא סְפֵק פְּרִישׁוּ תָּא:
גְוִיל אִלּוּ רְקִיעֵי קְנֵי כָּל חוּרְשְׁ תָּא:
ד יוֹ אִלּוּ יַמֵּי וְכָל מֵי כְנִישׁוּ תָּא:
דָיְרֵי אַרְעָא סָפְרֵי וְרָשְׁמֵי רַשְׁוָ תָּא:
הֲ דַר מָרֵי שְׁמַיָּא וְשַׁלִּיט בְּיַבֶּשְׁ תָּא:
הֲקֵם עָלְמָא יְחִידָאֵי וְכַבְּשֵׁיהּ בְּכַבְּשׁוּ תָּא:
וּ בְלָא לֵאוּ שַׁכְלְלֵיהּ וּבְלָא תְשָׁשׁוּ תָּא:
וּבְאָתָא קַלִּילָא דְלֵית בָּהּ מְשָׁשׁוּ תָּא:
זַ מֵּין כָּל עֲבִידְתֵּיהּ בְּהַךְ יוֹמֵי שִׁ תָּא:
זְהוֹר יְקָרֵיהּ עֲלֵי עֲלֵי כּוּרְסֵיהּ דְּאֶשְׁ תָּא:
חֵ יל אֶלֶף אַלְפִין וְרִבּוֹא לְשַׁמָּשׁוּ תָּא:
חַדְתִּין נְבוֹט לְצַפְרִין סַגִּיאָה טְרָשׁוּ תָּא:
טְ פֵי יְקִידִין שְׂרָפִין כְּלוֹל גַּפֵּי שִׁ תָּא:
טְעֵם עַד יִתְיְהֵב לְהוֹן שְׁתִיקִין בְּאַדִּשְׁ תָּא:
יְ קַבְּלִין דֵּין מִן דֵּין שָׁוֵי דְּלָא בְשַׁשְׁ תָּא:
יְקַר מְלֵי כָל אַרְעָא לְתַלּוּתֵי קְדוּשְׁ תָּא:
כְּ קָל מִן קֳדָם שַׁדַּי כְּקָל מֵי נְפִישׁוּ תָּא:
כְּרוּבִין קֳבֵל גַּלְגַּלִּין מְרוֹמְמִין בְּאַוְשְׁ תָּא:
לְ מֶחֱזֵי בְּאַנְפָּא עֵין כְּוָת גִּירֵי קַשְׁ תָּא:
לְכָל אֲתַר דְּמִשְׁתַּלְּחִין זְרִיזִין בְּאַשְׁוָ תָּא:
מְ בָרְכִין בְּרִיךְ יְקָרֵיהּ בְּכָל לִשָּׁן לְחִישׁוּ תָּא:
מֵאֲתַר בֵּית שְׁכִינְתֵּיהּ דְּלָא צְרִיךְ בְּחִישׁוּ תָּא:
נְ הַם כָּל חֵיל מְרוֹמָא מְקַלְּסִין בַּחֲשַׁשְׁ תָּא:
נְהִירָא מַלְכוּתֵיהּ לְדָר וְדָר לְאַפְרַשְׁ תָּא:
סְ דִירָא בְהוֹן קְדוּשְׁתָּא׳ וְכַד חָלְפָא שַׁעְ תָּא:
סִיּוּמָא דִלְעָלַם וְאוֹף לָא לְשָׁבוּעְ תָּא:
עֲ דַב יְקַר אַחְסַנְתֵּיהּ חֲבִיבִין דִּבְקַבְּעְ תָּא:
עֲבִידִין לֵיהּ חֲטִיבָא בִּדְנַח וּשְׁקַעְ תָּא:
פְּ רִישָׁן לְמָנָתֵיהּ לְמֶעְבַּד לֵיהּ רְעוּ תָּא:

פיום אקדמות

פְּרִישׁוּתֵיהּ שְׁבָחֵיהּ יְחַוּוּן בְּשָׁעוּ — תָא :
צ בִּי וְחָמִיד וְרָגִיג דִּילָאוּן בְּלָעוּ — תָא :
צְלוֹתְהוֹן בְּכֵן מְקַבֵּל וְהַגְיָא בָעוּ — תָא :
ק טִירָא לְחַי עָלְמָא בְּתָגָא בִּשְׁבוּעָ — תָא :
קְבֵל יְקַר טוֹטֶפְתָּא יְתִיבָא בִּקְבִיעוּ — תָא :
ר שִׁימָא הִיא נוּפָא בְּחָכְמְתָא וּבְדַעְ — תָא :
רְבוּתְהוֹן דְּיִשְׂרָאֵל קָרַאֵי בִּשְׁמַעְ — תָא :
ש בַח רִבּוֹן עָלְמָא אֲמִירָא דַכְוָ — תָא :
שְׁפַר עֲלֵיהּ לְחַוּוֵיהּ בְּאַפֵּי מַלְכְוָ — תָא :
ת אִין וּמִתְכַּנְשִׁין מִחֱיזוּ אִדְוָ — תָא :
תְּמֵהִין וְשַׁיְלִין לֵיהּ בְּעֵסֶק אַתְוָ — תָא :
מ גַן וּמָאן הוּא רְחִימָךְ שַׁפִּירָא בְּרֵוָ — תָא :
אֲרוּם בְּגִינֵיהּ סָפִית מְדוֹר אַרְיָוָ — תָא :
י קָרָא וְיָאָה אַתְּ אִין תְּעַרְבִי לְמַרְוָ — תָא :
רְעוּתֵךְ נַעְבֵּיד לִיךְ בְּכָל אַתְרְוָ — תָא :
ב חָכְמְתָא מְתִיבָתָא לְהוֹן קְצָת לְהוֹדָעוּ — תָא :
יְדַעְתּוּן חַכְּמִין לֵיהּ בְּאִשְׁתְּמוֹדָעוּ — תָא :
ר בוּהָבוֹן מָה חֲשִׁיבָא קֳבֵל הַהִיא שְׁבַחְ — תָא :
רְבוּתָא דְּיַעְבֵּד לִי כַּד מַטְיָא שַׁעְ — תָא :
ב מֵיתֵי לִי נְהוֹרָא וְתַחֲפֵי לְכוֹן בַּהֲ — תָא :
יְקָרֵיהּ כַּד אִתְגְּלֵי בְּתוּקְפָא וּבְגֵבוּרְ — תָא :
י שַׁלֵּם גְּמֻלַיָּא לְסַנְאֵי וְנַגְוָ — תָא :
צִדְקָתָא לְעַם חָבִיב וְסַגְיָא זַכְוָ — תָא :
ח דוּ שְׁלֵימָא בְּמֵיתֵי וּמָנָא דַכְיָ — תָא :
קִרְיְתָא דִירוּשְׁלֵם כַּד יְכַנֵּשׁ גָּלְוָ — תָא :
י קָרֵיהּ מַטִּיל עֲלַהּ בְּיוֹמֵי וְלֵילְוָ — תָא
גְּנוּנֵיהּ לְמֶעְבַּד בַּהּ בְּתוּשְׁבְּחָן כְּלִילְ — תָא :
ז יהוֹר עֲנָנַיָּא לְמִשְׁפַּר כִּילְ — תָא :
לְפוּמֵיהּ דַּעֲבִידְתָּא עֲבִידָן מְטַלַּלְ — תָא :
ב תַכְתְּקֵי דְהַב פִּיזָא וְשִׁבְעָה מַסַּלְ — תָא :
תְּחִימִין צַדִּיקֵי קֳדָם רַב פָּעֳלְ — תָא :
ז רֵיוֵיהוֹן דָּמֵי לְשָׁבְעָא חֶדְוָ — תָא :
רְקִיעָא בְּזִיהוֹרֵיהּ וְכוֹכְבֵי זִיוְ — תָא :

הֲדָרָא דְלָא אֶפְשַׁר לְמִפְרַט בְּשִׁפְוָן תָּא׃
וְלָא אִשְׁתְּמַע וְהַמֵּי נְבוּאָן חֶזְוָן תָּא׃
לָא שַׁלְטָא בֵיהּ עֵין בְּגוֹ עֵדֶן גִּנְּ תָּא׃
מְטַיְּלֵי בֵיהּ תִּנְגָּא לְבַהֲדֵי דִשְׁכִינְ תָּא׃
לֵיהּ רַמְזֵי דַיָּן הוּא בְּרַם בְּאֻמְּתָנוּ תָּא׃
שַׁבַּרְנָא לֵיהּ בְּשִׁבְיָן תְּקוֹף הֵמָנוּ תָּא׃
דְּבַר לָן יַעַלְמִין עֲלַמִּין מְרַמּוֹ תָּא׃
מְנָת דִּילָן דְּמִלְקַדְמִין פְּרַשׁ בַּאֲרָמוּ תָּא׃
לוּלָא דְלִוְיָתָן וְתוֹר טוּר רָמוּ תָּא׃
וְחַד בְּחַד כִּי סָבִיךְ וְעָבִיד קְרָבוּ תָּא׃
קַרְנוֹהִי מְנַגַּח בְּהֵמוֹת בִּרְבוּ תָּא׃
יְקַרְטַע נוּן לְקִבְלֵיהּ בְּצִיצוֹי בִּגְבוּרְ תָּא׃
קָרֵב לֵיהּ בָּרְיֵהּ בְּחַרְבֵּיהּ בְּרַבְרְבוּ תָּא׃
אֲרִסְטוֹן לְצַדִּיקֵי יְתַקַּן וְשֵׁרוּ תָּא׃
סַחֲרִין עֲלֵי תַכֵּי דְכַדְכּוֹד וְגוּמַר תָּא׃
נְגִידִין קַמֵּיהוֹן אֲפַרְסְמוֹן נַהֲרָ תָּא׃
מִתְפַּנְּקִין וְרָווּ בְּכַסֵּי רְוָיָ תָּא׃
חֲמַר מְרַת דְּמִבְּרֵאשִׁית נְטִיר בֵּי נַעֲוָ תָּא׃
זַכָּאִין כַּד שְׁמַעְתּוּן שְׁבַח דָּא שִׁירָ תָּא׃
וְקָבִיעִין כֵּן תֶּהֱווֹן בְּהַנְהוּ חֲבוּרָ תָּא׃
תִּזְכּוּן דִּי תֵיתְבוּן בְּעֵלָּא דָרָ תָּא׃
אֲרֵי תְצִיתוּן לְמִלּוֹי דְנָפְקִין בְּהַדְרָ תָּא׃
רוֹמָם הוּא אֱלָהִין בְּקַדְמָא וּבָתְרָ תָּא׃
צְבִי וְאִתְרְעֵי בָן וּמְסַר לָן אוֹרָיְ תָּא׃

בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי לְצֵאת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ
מִצְרָיִם בַּיּוֹם הַזֶּה בָּאוּ מִדְבַּר סִינָי׃
וַיִּסְעוּ מֵרְפִידִים וַיָּבֹאוּ מִדְבַּר סִינַי וַיַּחֲנוּ בַּמִּדְבָּר
וַיִּחַן־שָׁם יִשְׂרָאֵל נֶגֶד הָהָר׃ וּמֹשֶׁה עָלָה אֶל־
הָאֱלֹהִים וַיִּקְרָא אֵלָיו יְהוָה מִן־הָהָר לֵאמֹר כֹּה
תֹאמַר לְבֵית יַעֲקֹב וְתַגֵּיד לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ אַתֶּם
רְאִיתֶם אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְמִצְרָיִם וָאֶשָּׂא אֶתְכֶם עַל־
כַּנְפֵי נְשָׁרִים וָאָבִא אֶתְכֶם אֵלָי׃ וְעַתָּה אִם־
שָׁמוֹעַ תִּשְׁמְעוּ בְּקֹלִי וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־בְּרִיתִי

וִהְיִיתֶם לִי סְגֻלָּה מִכָּל־הָעַמִּים כִּי־לִי כָּל־
הָאָרֶץ׃ וְאַתֶּם תִּהְיוּ־לִי מַמְלֶכֶת כֹּהֲנִים וְגוֹי
קָדוֹשׁ אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תְּדַבֵּר אֶל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל׃ וַיָּבֹא מֹשֶׁה וַיִּקְרָא לְזִקְנֵי הָעָם וַיָּשֶׂם
לִפְנֵיהֶם אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר צִוָּהוּ
יְהוָה׃ וַיַּעֲנוּ כָל־הָעָם יַחְדָּו וַיֹּאמְרוּ כֹּל אֲשֶׁר־
דִּבֶּר יְהוָה נַעֲשֶׂה וַיָּשֶׁב מֹשֶׁה אֶת־דִּבְרֵי הָעָם
אֶל־יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה הִנֵּה אָנֹכִי
בָּא אֵלֶיךָ בְּעַב הֶעָנָן בַּעֲבוּר יִשְׁמַע הָעָם

בְּדַבְּרִי עִמָּךְ וְגַם־בְּךָ יַאֲמִינוּ לְעוֹלָם וַיַּגֵּד מֹשֶׁה
אֶת־דִּבְרֵי הָעָם אֶל־יְהוָה: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־
מֹשֶׁה לֵךְ אֶל־הָעָם וְקִדַּשְׁתָּם הַיּוֹם וּמָחָר וְכִבְּסוּ
שִׂמְלֹתָם: וְהָיוּ נְכֹנִים לַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי כִּי ׀ בַּיּוֹם
הַשְּׁלִשִׁי יֵרֵד יְהוָה לְעֵינֵי כָל־הָעָם עַל־הַר סִינָי:
וְהִגְבַּלְתָּ אֶת־הָעָם סָבִיב לֵאמֹר הִשָּׁמְרוּ לָכֶם
עֲלוֹת בָּהָר וּנְגֹעַ בְּקָצֵהוּ כָּל־הַנֹּגֵעַ בָּהָר מוֹת
יוּמָת: לֹא־תִגַּע בּוֹ יָד כִּי־סָקוֹל יִסָּקֵל אוֹ־
יָרֹה יִיָּרֶה אִם־בְּהֵמָה אִם־אִישׁ לֹא יִחְיֶה בִּמְשֹׁךְ
הַיֹּבֵל הֵמָּה יַעֲלוּ בָהָר: שלישי וַיֵּרֶד מֹשֶׁה מִן־
הָהָר אֶל־הָעָם וַיְקַדֵּשׁ אֶת־הָעָם וַיְכַבְּסוּ
שִׂמְלֹתָם: וַיֹּאמֶר אֶל־הָעָם הֱיוּ נְכֹנִים לִשְׁלֹשֶׁת
יָמִים אַל־תִּגְּשׁוּ אֶל־אִשָּׁה: וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי
בִּהְיֹת הַבֹּקֶר וַיְהִי קֹלֹת וּבְרָקִים וְעָנָן כָּבֵד עַל־
הָהָר וְקֹל שֹׁפָר חָזָק מְאֹד וַיֶּחֱרַד כָּל־הָעָם אֲשֶׁר
בַּמַּחֲנֶה: וַיּוֹצֵא מֹשֶׁה אֶת־הָעָם לִקְרַאת הָאֱלֹהִים
מִן־הַמַּחֲנֶה וַיִּתְיַצְּבוּ בְּתַחְתִּית הָהָר: וְהַר סִינַי
עָשַׁן כֻּלּוֹ מִפְּנֵי אֲשֶׁר יָרַד עָלָיו יְהוָה בָּאֵשׁ וַיַּעַל
עֲשָׁנוֹ כְּעֶשֶׁן הַכִּבְשָׁן וַיֶּחֱרַד כָּל־הָהָר מְאֹד: וַיְהִי
קוֹל הַשֹּׁפָר הוֹלֵךְ וְחָזֵק מְאֹד מֹשֶׁה יְדַבֵּר
וְהָאֱלֹהִים יַעֲנֶנּוּ בְקוֹל: רביעי וַיֵּרֶד יְהוָה עַל־הַר
סִינַי אֶל־רֹאשׁ הָהָר וַיִּקְרָא יְהוָה לְמֹשֶׁה אֶל־
רֹאשׁ הָהָר וַיַּעַל מֹשֶׁה: וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה
רֵד הָעֵד בָּעָם פֶּן־יֶהֶרְסוּ אֶל־יְהוָה לִרְאוֹת וְנָפַל
מִמֶּנּוּ רָב: וְגַם הַכֹּהֲנִים הַנִּגָּשִׁים אֶל־יְהוָה
יִתְקַדָּשׁוּ פֶּן־יִפְרֹץ בָּהֶם יְהוָה: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־
יְהוָה לֹא־יוּכַל הָעָם לַעֲלֹת אֶל־הַר סִינָי כִּי־
אַתָּה הַעֵדֹתָה בָּנוּ לֵאמֹר הַגְבֵּל אֶת־הָהָר
וְקִדַּשְׁתּוֹ: וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוָה לֶךְ־רֵד וְעָלִיתָ
אַתָּה וְאַהֲרֹן עִמָּךְ וְהַכֹּהֲנִים וְהָעָם אַל־יֶהֶרְסוּ
לַעֲלֹת אֶל־יְהוָה פֶּן־יִפְרָץ־בָּם: וַיֵּרֶד מֹשֶׁה אֶל־
הָעָם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם:
וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֵת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה לֵאמֹר:
ס אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים לֹא יִהְיֶה לְךָ
אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל־פָּנַי לֹא תַעֲשֶׂה לְךָ פֶסֶל ׀
וְכָל־תְּמוּנָה אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם ׀ מִמַּעַל וַאֲשֶׁר בָּאָרֶץ
מִתַּחַת וַאֲשֶׁר בַּמַּיִם ׀ מִתַּחַת לָאָרֶץ לֹא־
תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וְלֹא תָעָבְדֵם כִּי אָנֹכִי יְהוָה
אֱלֹהֶיךָ אֵל קַנָּא פֹּקֵד עֲוֹן אָבֹת עַל־בָּנִים עַל־
שִׁלֵּשִׁים וְעַל־רִבֵּעִים לְשֹׂנְאָי: וְעֹשֶׂה חֶסֶד
לַאֲלָפִים לְאֹהֲבַי וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתָי: ס לֹא תִשָּׂא
אֶת־שֵׁם־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לַשָּׁוְא כִּי לֹא יְנַקֶּה יְהוָה
אֵת אֲשֶׁר־יִשָּׂא אֶת־שְׁמוֹ לַשָּׁוְא: פ זָכוֹר אֶת־
יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד וְעָשִׂיתָ
כָּל־מְלַאכְתֶּךָ: וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ
לֹא תַעֲשֶׂה כָל־מְלָאכָה אַתָּה ׀ וּבִנְךָ־וּבִתֶּךָ
עַבְדְּךָ וַאֲמָתְךָ וּבְהֶמְתֶּךָ וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ
כִּי שֵׁשֶׁת־יָמִים עָשָׂה יְהוָה אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־
הָאָרֶץ אֶת־הַיָּם וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּם וַיָּנַח בַּיּוֹם
הַשְּׁבִיעִי עַל־כֵּן בֵּרַךְ יְהוָה אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת
וַיְקַדְּשֵׁהוּ: כַּבֵּד אֶת־אָבִיךָ וְאֶת־אִמֶּךָ לְמַעַן
יַאֲרִכוּן יָמֶיךָ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
נֹתֵן לָךְ: ס לֹא תִרְצָח: ס לֹא תִנְאָף: ס לֹא
תִגְנֹב: ס לֹא־תַעֲנֶה בְרֵעֲךָ עֵד שָׁקֶר: ס לֹא
תַחְמֹד בֵּית רֵעֶךָ ס לֹא־תַחְמֹד אֵשֶׁת רֵעֶךָ
וְעַבְדּוֹ וַאֲמָתוֹ וְשׁוֹרוֹ וַחֲמֹרוֹ וְכֹל אֲשֶׁר לְרֵעֶךָ:
פ חמישי וְכָל־הָעָם רֹאִים אֶת־הַקּוֹלֹת וְאֶת־
הַלַּפִּידִם וְאֵת קוֹל הַשֹּׁפָר וְאֶת־הָהָר עָשֵׁן וַיַּרְא
הָעָם וַיָּנֻעוּ וַיַּעַמְדוּ מֵרָחֹק: וַיֹּאמְרוּ אֶל־מֹשֶׁה
דַּבֵּר־אַתָּה עִמָּנוּ וְנִשְׁמָעָה וְאַל־יְדַבֵּר עִמָּנוּ
אֱלֹהִים פֶּן־נָמוּת: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָעָם אַל־
תִּירָאוּ כִּי לְבַעֲבוּר נַסּוֹת אֶתְכֶם בָּא הָאֱלֹהִים
וּבַעֲבוּר תִּהְיֶה יִרְאָתוֹ עַל־פְּנֵיכֶם לְבִלְתִּי
תֶחֱטָאוּ: וַיַּעֲמֹד הָעָם מֵרָחֹק וּמֹשֶׁה נִגַּשׁ אֶל־
הָעֲרָפֶל אֲשֶׁר־שָׁם הָאֱלֹהִים: ס וַיֹּאמֶר יְהוָה
אֶל־מֹשֶׁה כֹּה תֹאמַר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אַתֶּם
רְאִיתֶם כִּי מִן־הַשָּׁמַיִם דִּבַּרְתִּי עִמָּכֶם: לֹא
תַעֲשׂוּן אִתִּי אֱלֹהֵי כֶסֶף וֵאלֹהֵי זָהָב לֹא תַעֲשׂוּ
לָכֶם: מִזְבַּח אֲדָמָה תַּעֲשֶׂה־לִּי וְזָבַחְתָּ עָלָיו
אֶת־עֹלֹתֶיךָ וְאֶת־שְׁלָמֶיךָ אֶת־צֹאנְךָ וְאֶת־
בְּקָרֶךָ בְּכָל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַזְכִּיר אֶת־שְׁמִי אָבוֹא
אֵלֶיךָ וּבֵרַכְתִּיךָ: וְאִם־מִזְבַּח אֲבָנִים תַּעֲשֶׂה־
לִּי לֹא־תִבְנֶה אֶתְהֶן גָּזִית כִּי חַרְבְּךָ הֵנַפְתָּ
עָלֶיהָ וַתְּחַלְלֶהָ: וְלֹא־תַעֲלֶה בְמַעֲלֹת עַל־
מִזְבְּחִי אֲשֶׁר לֹא־תִגָּלֶה עֶרְוָתְךָ עָלָיו:

קריאה למפטיר יום ראשון של שבועות

וּבְיוֹם הַבִּכּוּרִים בְּהַקְרִיבְכֶם מִנְחָה חֲדָשָׁה לַיהוָה בְּשָׁבֻעֹתֵיכֶם מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃ וְהִקְרַבְתֶּם עוֹלָה לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנַיִם אַיִל אֶחָד שִׁבְעָה כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה׃ וּמִנְחָתָם סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר הָאֶחָד שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל הָאֶחָד׃ עִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת הַכְּבָשִׂים׃ שְׂעִיר עִזִּים אֶחָד לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם׃ מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתוֹ תַּעֲשׂוּ תְּמִימִם יִהְיוּ־לָכֶם וְנִסְכֵּיהֶם׃

הפטרה ליום ראשון של שבועות

ביחזקאל סימן א׳

וַיְהִי בִּשְׁלֹשִׁים שָׁנָה בָּרְבִיעִי בַּחֲמִשָּׁה לַחֹדֶשׁ וַאֲנִי בְתוֹךְ־הַגּוֹלָה עַל־נְהַר־כְּבָר נִפְתְּחוּ הַשָּׁמַיִם וָאֶרְאֶה מַרְאוֹת אֱלֹהִים׃ בַּחֲמִשָּׁה לַחֹדֶשׁ הִיא הַשָּׁנָה הַחֲמִישִׁית לְגָלוּת הַמֶּלֶךְ יוֹיָכִין׃ הָיֹה הָיָה דְבַר־יְהוָה אֶל־יְחֶזְקֵאל בֶּן־בּוּזִי הַכֹּהֵן בְּאֶרֶץ כַּשְׂדִּים עַל־נְהַר־כְּבָר וַתְּהִי עָלָיו שָׁם יַד־יְהוָה׃ וָאֵרֶא וְהִנֵּה רוּחַ סְעָרָה בָּאָה מִן־הַצָּפוֹן עָנָן גָּדוֹל וְאֵשׁ מִתְלַקַּחַת וְנֹגַהּ לוֹ סָבִיב וּמִתּוֹכָהּ כְּעֵין הַחַשְׁמַל מִתּוֹךְ הָאֵשׁ׃ וּמִתּוֹכָהּ דְּמוּת אַרְבַּע חַיּוֹת וְזֶה מַרְאֵיהֶן דְּמוּת אָדָם לָהֵנָּה׃ וְאַרְבָּעָה פָנִים לְאֶחָת וְאַרְבַּע כְּנָפַיִם לְאַחַת לָהֶם׃ וְרַגְלֵיהֶם רֶגֶל יְשָׁרָה וְכַף רַגְלֵיהֶם כְּכַף רֶגֶל עֵגֶל וְנֹצְצִים כְּעֵין נְחֹשֶׁת קָלָל׃ וִידֵי ידו כ׳ אָדָם מִתַּחַת כַּנְפֵיהֶם עַל אַרְבַּעַת רִבְעֵיהֶם וּפְנֵיהֶם וְכַנְפֵיהֶם לְאַרְבַּעְתָּם׃ חֹבְרֹת אִשָּׁה אֶל־אֲחוֹתָהּ כַּנְפֵיהֶם לֹא־יִסַּבּוּ בְלֶכְתָּן אִישׁ אֶל־עֵבֶר פָּנָיו יֵלֵכוּ׃ וּדְמוּת פְּנֵיהֶם פְּנֵי אָדָם וּפְנֵי אַרְיֵה אֶל־הַיָּמִין לְאַרְבַּעְתָּם וּפְנֵי־שׁוֹר מֵהַשְּׂמֹאול לְאַרְבַּעְתָּן וּפְנֵי־נֶשֶׁר לְאַרְבַּעְתָּן׃ וּפְנֵיהֶם וְכַנְפֵיהֶם פְּרֻדוֹת מִלְמָעְלָה לְאִישׁ שְׁתַּיִם חֹבְרוֹת אִישׁ וּשְׁתַּיִם מְכַסּוֹת אֵת גְּוִיֹּתֵיהֶנָה׃ וְאִישׁ אֶל־עֵבֶר פָּנָיו יֵלֵכוּ אֶל אֲשֶׁר יִהְיֶה־שָׁמָּה הָרוּחַ לָלֶכֶת יֵלֵכוּ לֹא יִסַּבּוּ בְּלֶכְתָּן׃ וּדְמוּת הַחַיּוֹת מַרְאֵיהֶם כְּגַחֲלֵי־אֵשׁ בֹּעֲרוֹת כְּמַרְאֵה הַלַּפִּדִים הִיא מִתְהַלֶּכֶת בֵּין הַחַיּוֹת וְנֹגַהּ לָאֵשׁ וּמִן־הָאֵשׁ יוֹצֵא בָרָק׃ וְהַחַיּוֹת רָצוֹא וָשׁוֹב כְּמַרְאֵה הַבָּזָק׃ וָאֵרֶא הַחַיּוֹת וְהִנֵּה אוֹפַן אֶחָד בָּאָרֶץ אֵצֶל הַחַיּוֹת לְאַרְבַּעַת פָּנָיו׃ מַרְאֵה הָאוֹפַנִּים וּמַעֲשֵׂיהֶם כְּעֵין תַּרְשִׁישׁ וּדְמוּת אֶחָד לְאַרְבַּעְתָּן וּמַרְאֵיהֶם וּמַעֲשֵׂיהֶם כַּאֲשֶׁר יִהְיֶה הָאוֹפַן בְּתוֹךְ הָאוֹפָן׃ עַל־אַרְבַּעַת רִבְעֵיהֶן בְּלֶכְתָּם יֵלֵכוּ לֹא יִסַּבּוּ בְּלֶכְתָּן׃ וְגַבֵּיהֶן וְגֹבַהּ לָהֶם וְיִרְאָה לָהֶם וְגַבֹּתָם מְלֵאֹת עֵינַיִם סָבִיב לְאַרְבַּעְתָּן׃ וּבְלֶכֶת הַחַיּוֹת יֵלְכוּ הָאוֹפַנִּים אֶצְלָם וּבְהִנָּשֵׂא הַחַיּוֹת מֵעַל הָאָרֶץ יִנָּשְׂאוּ הָאוֹפַנִּים׃ עַל אֲשֶׁר יִהְיֶה־שָּׁם הָרוּחַ לָלֶכֶת יֵלֵכוּ שָׁמָּה הָרוּחַ לָלֶכֶת וְהָאוֹפַנִּים יִנָּשְׂאוּ לְעֻמָּתָם כִּי רוּחַ הַחַיָּה בָּאוֹפַנִּים׃ בְּלֶכְתָּם יֵלֵכוּ וּבְעָמְדָם יַעֲמֹדוּ וּבְהִנָּשְׂאָם מֵעַל הָאָרֶץ יִנָּשְׂאוּ הָאוֹפַנִּים לְעֻמָּתָם כִּי רוּחַ הַחַיָּה בָּאוֹפַנִּים׃ וּדְמוּת עַל־רָאשֵׁי הַחַיָּה רָקִיעַ כְּעֵין הַקֶּרַח הַנּוֹרָא נָטוּי עַל־רָאשֵׁיהֶם מִלְמָעְלָה׃ וְתַחַת הָרָקִיעַ כַּנְפֵיהֶם יְשָׁרוֹת אִשָּׁה אֶל־אֲחוֹתָהּ לְאִישׁ שְׁתַּיִם מְכַסּוֹת לָהֵנָּה וּלְאִישׁ שְׁתַּיִם מְכַסּוֹת לָהֵנָּה אֵת גְּוִיֹּתֵיהֶם׃ וָאֶשְׁמַע אֶת־קוֹל כַּנְפֵיהֶם כְּקוֹל מַיִם רַבִּים כְּקוֹל־שַׁדַּי בְּלֶכְתָּם קוֹל הֲמֻלָּה כְּקוֹל מַחֲנֶה בְּעָמְדָם תְּרַפֶּינָה כַנְפֵיהֶן׃ וַיְהִי־קוֹל מֵעַל לָרָקִיעַ אֲשֶׁר עַל־רֹאשָׁם בְּעָמְדָם תְּרַפֶּינָה כַנְפֵיהֶן׃ וּמִמַּעַל לָרָקִיעַ אֲשֶׁר עַל־רֹאשָׁם כְּמַרְאֵה אֶבֶן־סַפִּיר דְּמוּת כִּסֵּא וְעַל דְּמוּת הַכִּסֵּא דְּמוּת כְּמַרְאֵה אָדָם עָלָיו מִלְמָעְלָה׃ וָאֵרֶא כְּעֵין חַשְׁמַל כְּמַרְאֵה־אֵשׁ בֵּית־לָהּ סָבִיב מִמַּרְאֵה מָתְנָיו וּלְמָעְלָה וּמִמַּרְאֵה מָתְנָיו וּלְמַטָּה רָאִיתִי כְּמַרְאֵה־אֵשׁ וְנֹגַהּ לוֹ סָבִיב׃ כְּמַרְאֵה הַקֶּשֶׁת אֲשֶׁר יִהְיֶה בֶעָנָן בְּיוֹם הַגֶּשֶׁם כֵּן מַרְאֵה הַנֹּגַהּ סָבִיב הוּא מַרְאֵה דְּמוּת כְּבוֹד־יְהוָה וָאֶרְאֶה וָאֶפֹּל עַל־פָּנַי וָאֶשְׁמַע קוֹל מְדַבֵּר׃ וַתִּשָּׂאֵנִי רוּחַ וָאֶשְׁמַע אַחֲרַי קוֹל רַעַשׁ גָּדוֹל בָּרוּךְ כְּבוֹד־יְהוָה מִמְּקוֹמוֹ׃

המפטיר אומר הברכות

קריאה ליום שני של שבועות

מוציאין שני ס"ת בא' קורין פ' ראה כל הבכור (ובשבת מתחילין עשר תעשר) המנה בשמ"ע ולמפטיר קורין בפ' פינחס וביום הבכורים :

הפטרה ליום שני של שבועות בתרי עשר בחבקוק סימן ג

וַיהֹוָה בְּהֵיכַל קָדְשׁוֹ הַס מִפָּנָיו כָּל־הָאָרֶץ :
תְּפִלָּה לַחֲבַקּוּק הַנָּבִיא עַל שִׁגְיֹנוֹת :

יְהֹוָה שָׁמַעְתִּי שִׁמְעֲךָ יָרֵאתִי יְהֹוָה פָּעָלְךָ בְּקֶרֶב שָׁנִים חַיֵּיהוּ בְּקֶרֶב שָׁנִים תּוֹדִיעַ בְּרֹגֶז רַחֵם תִּזְכּוֹר : אֱלוֹהַּ מִתֵּימָן יָבוֹא וְקָדוֹשׁ מֵהַר־פָּארָן סֶלָה כִּסָּה שָׁמַיִם הוֹדוֹ וּתְהִלָּתוֹ מָלְאָה הָאָרֶץ : וְנֹגַהּ כָּאוֹר תִּהְיֶה קַרְנַיִם מִיָּדוֹ לוֹ וְשָׁם חֶבְיוֹן עֻזֹּה עזו כתיב : לְפָנָיו יֵלֶךְ דָּבֶר וְיֵצֵא רֶשֶׁף לְרַגְלָיו : עָמַד ׀ וַיְמֹדֶד אֶרֶץ רָאָה וַיַּתֵּר גּוֹיִם וַיִּתְפֹּצְצוּ הַרְרֵי־עַד שַׁחוּ גִּבְעוֹת עוֹלָם הֲלִיכוֹת עוֹלָם לוֹ : תַּחַת אָוֶן רָאִיתִי אָהֳלֵי כוּשָׁן יִרְגְּזוּן יְרִיעוֹת אֶרֶץ מִדְיָן : הֲבִנְהָרִים חָרָה יְהֹוָה אִם־בַּנְּהָרִים אַפֶּךָ אִם־בַּיָּם עֶבְרָתֶךָ כִּי תִרְכַּב עַל־סוּסֶיךָ מַרְכְּבֹתֶיךָ יְשׁוּעָה : עֶרְיָה תֵעוֹר קַשְׁתֶּךָ שְׁבֻעוֹת מַטּוֹת אֹמֶר סֶלָה נְהָרוֹת תְּבַקַּע־אָרֶץ : רָאוּךָ יָחִילוּ הָרִים זֶרֶם מַיִם עָבָר נָתַן תְּהוֹם קוֹלוֹ רוֹם יָדֵיהוּ נָשָׂא : שֶׁמֶשׁ יָרֵחַ עָמַד זְבֻלָה לְאוֹר חִצֶּיךָ יְהַלֵּכוּ לְנֹגַהּ בְּרַק חֲנִיתֶךָ : בְּזַעַם תִּצְעַד־אָרֶץ בְּאַף תָּדוּשׁ גּוֹיִם : יָצָאתָ לְיֵשַׁע עַמֶּךָ לְיֵשַׁע אֶת־מְשִׁיחֶךָ מָחַצְתָּ רֹאשׁ מִבֵּית רָשָׁע עָרוֹת יְסוֹד עַד־צַוָּאר סֶלָה : נָקַבְתָּ בְמַטָּיו רֹאשׁ פְּרָזָיו פרזו כתיב יִסְעֲרוּ לַהֲפִיצֵנִי עֲלִיצֻתָם כְּמוֹ־לֶאֱכֹל עָנִי בַּמִּסְתָּר : דָּרַכְתָּ בַיָּם סוּסֶיךָ חֹמֶר מַיִם רַבִּים : שָׁמַעְתִּי וַתִּרְגַּז בִּטְנִי לְקוֹל צָלְלוּ שְׂפָתַי יָבוֹא רָקָב בַּעֲצָמַי וְתַחְתַּי אֶרְגָּז אֲשֶׁר אָנוּחַ לְיוֹם צָרָה לַעֲלוֹת לְעַם יְגוּדֶנּוּ : כִּי־תְאֵנָה לֹא־תִפְרָח וְאֵין יְבוּל בַּגְּפָנִים כִּחֵשׁ מַעֲשֵׂה־זַיִת וּשְׁדֵמוֹת לֹא־עָשָׂה אֹכֶל גָּזַר מִמִּכְלָה צֹאן וְאֵין בָּקָר בָּרְפָתִים : וַאֲנִי בַּיהֹוָה אֶעְלוֹזָה אָגִילָה בֵּאלֹהֵי יִשְׁעִי : יֱהֹוִה אֲדֹנָי חֵילִי וַיָּשֶׂם רַגְלַי כָּאַיָּלוֹת וְעַל־בָּמוֹתַי יַדְרִכֵנִי לַמְנַצֵּחַ בִּנְגִינוֹתָי :

אחר הפטרה מברך

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם צוּר כָּל הָעוֹלָמִים צַדִּיק בְּכָל הַדּוֹרוֹת · הָאֵל הַנֶּאֱמָן הָאוֹמֵר וְעוֹשֶׂה הַמְדַבֵּר וּמְקַיֵּם שֶׁכָּל דְּבָרָיו אֱמֶת וָצֶדֶק : נֶאֱמָן אַתָּה הוּא יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וְנֶאֱמָנִים דְּבָרֶיךָ · וְדָבָר אֶחָד מִדְּבָרֶיךָ אָחוֹר לֹא יָשׁוּב רֵיקָם · כִּי אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן (וְרַחֲמָן) אָתָּה : בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה הָאֵל הַנֶּאֱמָן בְּכָל דְּבָרָיו :

רַחֵם עַל צִיּוֹן כִּי הִיא בֵּית חַיֵּינוּ · וְלַעֲלוּבַת נֶפֶשׁ תּוֹשִׁיעַ וְתִשְׂמַח בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ · בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה מְשַׂמֵּחַ צִיּוֹן בְּבָנֶיהָ :

שַׂמְּחֵנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ בְּאֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא עַבְדֶּךָ וּבְמַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ בִּמְהֵרָה יָבֹא וְיָגֵל לִבֵּנוּ עַל כִּסְאוֹ לֹא יֵשֵׁב זָר וְלֹא יִנְחֲלוּ עוֹד אֲחֵרִים אֶת כְּבוֹדוֹ כִּי בְשֵׁם קָדְשְׁךָ נִשְׁבַּעְתָּ לוֹ שֶׁלֹּא יִכְבֶּה נֵרוֹ לְעוֹלָם וָעֶד : בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה מָגֵן דָּוִד

עַל הַתּוֹרָה וְעַל הָעֲבוֹדָה וְעַל הַנְּבִיאִים וְעַל יוֹם (השבת הזה ועל יום) חַג הַשָּׁבֻעוֹת הַזֶּה וְעַל יוֹם טוֹב מִקְרָא קֹדֶשׁ הַזֶּה שֶׁנָּתַתָּ לָנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ (בשבת לקדושה ולמנוחה) לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה לְכָבוֹד וּלְתִפְאָרֶת :

עַל הַכֹּל יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ אֲנַחְנוּ מוֹדִים לָךְ וּמְבָרְכִים אוֹתָךְ יִתְבָּרַךְ שִׁמְךָ בְּפִי כָּל חַי תָּמִיד לְעוֹלָם וָעֶד : בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה מְקַדֵּשׁ יִשְׂרָאֵל וְהַזְּמַנִּים :

בשבת יקום פורקן . מי שברך לצבור ולקהל . ומזכירים נשמות א"כ . ואח"כ אומרים אשרי יהללו והמחזן אומר

סדר הפרשיות

שקורין בשבת למנחה ובשני ובחמישי

בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֵת הַשָּׁמַיִם וְאֵת הָאָרֶץ׃ וְהָאָרֶץ הָיְתָה תֹהוּ וָבֹהוּ וְחֹשֶׁךְ עַל־פְּנֵי תְהוֹם וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל־פְּנֵי הַמָּיִם׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי אוֹר וַיְהִי־אוֹר׃ וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת־הָאוֹר כִּי־טוֹב וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאוֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ׃ וַיִּקְרָא אֱלֹהִים ׀ לָאוֹר יוֹם וְלַחֹשֶׁךְ קָרָא לָיְלָה וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם אֶחָד׃ לוי וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמָּיִם וִיהִי מַבְדִּיל בֵּין מַיִם לָמָיִם׃ וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־הָרָקִיעַ וַיַּבְדֵּל בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר מִתַּחַת לָרָקִיעַ וּבֵין הַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל לָרָקִיעַ וַיְהִי־כֵן׃ וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לָרָקִיעַ שָׁמָיִם וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם שֵׁנִי׃ ישראל וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים יִקָּווּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל־מָקוֹם אֶחָד וְתֵרָאֶה הַיַּבָּשָׁה וַיְהִי־כֵן׃ וַיִּקְרָא אֱלֹהִים ׀ לַיַּבָּשָׁה אֶרֶץ וּלְמִקְוֵה הַמַּיִם קָרָא יַמִּים וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים תַּדְשֵׁא הָאָרֶץ דֶּשֶׁא עֵשֶׂב מַזְרִיעַ זֶרַע עֵץ פְּרִי עֹשֶׂה פְּרִי לְמִינוֹ אֲשֶׁר זַרְעוֹ־בוֹ עַל־הָאָרֶץ וַיְהִי־כֵן׃ וַתּוֹצֵא הָאָרֶץ דֶּשֶׁא עֵשֶׂב מַזְרִיעַ זֶרַע לְמִינֵהוּ וְעֵץ עֹשֶׂה־פְּרִי אֲשֶׁר זַרְעוֹ־בוֹ לְמִינֵהוּ וַיַּרְא אֱלֹהִים כִּי־טוֹב׃ וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר יוֹם שְׁלִישִׁי׃

אֵלֶּה תּוֹלְדֹת נֹחַ נֹחַ אִישׁ. צַדִּיק תָּמִים הָיָה בְּדֹרֹתָיו אֶת־הָאֱלֹהִים הִתְהַלֶּךְ־נֹחַ׃ וַיּוֹלֶד נֹחַ שְׁלֹשָׁה בָנִים אֶת־שֵׁם אֶת־חָם וְאֶת־יָפֶת׃ וַתִּשָּׁחֵת הָאָרֶץ לִפְנֵי הָאֱלֹהִים וַתִּמָּלֵא הָאָרֶץ חָמָס׃ וַיַּרְא אֱלֹהִים אֶת־הָאָרֶץ וְהִנֵּה נִשְׁחָתָה כִּי־הִשְׁחִית כָּל־בָּשָׂר אֶת־דַּרְכּוֹ עַל־הָאָרֶץ׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְנֹחַ קֵץ כָּל־בָּשָׂר בָּא לְפָנַי כִּי־מָלְאָה הָאָרֶץ חָמָס מִפְּנֵיהֶם וְהִנְנִי מַשְׁחִיתָם אֶת־הָאָרֶץ׃ עֲשֵׂה לְךָ תֵּבַת עֲצֵי־גֹפֶר קִנִּים תַּעֲשֶׂה אֶת־הַתֵּבָה וְכָפַרְתָּ אֹתָהּ מִבַּיִת וּמִחוּץ בַּכֹּפֶר׃ וְזֶה אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה אֹתָהּ שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אַמָּה אֹרֶךְ הַתֵּבָה חֲמִשִּׁים אַמָּה רָחְבָּהּ וּשְׁלֹשִׁים אַמָּה קוֹמָתָהּ׃ צֹהַר ׀ תַּעֲשֶׂה לַתֵּבָה וְאֶל־אַמָּה תְּכַלֶּנָּה מִלְמַעְלָה וּפֶתַח הַתֵּבָה בְּצִדָּהּ תָּשִׂים תַּחְתִּיִּם שְׁנִיִּם וּשְׁלִשִׁים תַּעֲשֶׂהָ׃ לוי וַאֲנִי הִנְנִי מֵבִיא אֶת־הַמַּבּוּל מַיִם עַל־הָאָרֶץ לְשַׁחֵת כָּל־בָּשָׂר אֲשֶׁר־בּוֹ רוּחַ חַיִּים מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם כֹּל אֲשֶׁר־בָּאָרֶץ יִגְוָע׃ וַהֲקִמֹתִי אֶת־בְּרִיתִי אִתָּךְ וּבָאתָ אֶל־הַתֵּבָה אַתָּה וּבָנֶיךָ וְאִשְׁתְּךָ וּנְשֵׁי־בָנֶיךָ אִתָּךְ׃ וּמִכָּל־הָחַי מִכָּל־בָּשָׂר שְׁנַיִם מִכֹּל תָּבִיא אֶל־הַתֵּבָה לְהַחֲיֹת אִתָּךְ זָכָר וּנְקֵבָה יִהְיוּ׃ ישראל מֵהָעוֹף לְמִינֵהוּ וּמִן הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ מִכֹּל רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה לְמִינֵהוּ שְׁנַיִם מִכֹּל יָבֹאוּ אֵלֶיךָ לְהַחֲיוֹת׃ וְאַתָּה קַח־לְךָ מִכָּל־מַאֲכָל אֲשֶׁר יֵאָכֵל וְאָסַפְתָּ אֵלֶיךָ וְהָיָה לְךָ וְלָהֶם לְאָכְלָה׃ וַיַּעַשׂ נֹחַ כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ אֱלֹהִים כֵּן עָשָׂה׃

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אַבְרָם לֶךְ־לְךָ מֵאַרְצְךָ וּמִמּוֹלַדְתְּךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַרְאֶךָּ׃ וְאֶעֶשְׂךָ לְגוֹי גָּדוֹל וַאֲבָרֶכְךָ וַאֲגַדְּלָה שְׁמֶךָ וֶהְיֵה בְּרָכָה׃ וַאֲבָרְכָה מְבָרְכֶיךָ וּמְקַלֶּלְךָ אָאֹר וְנִבְרְכוּ בְךָ כֹּל מִשְׁפְּחֹת הָאֲדָמָה׃ לוי וַיֵּלֶךְ אַבְרָם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלָיו יְהוָה וַיֵּלֶךְ אִתּוֹ לוֹט וְאַבְרָם בֶּן־חָמֵשׁ שָׁנִים וְשִׁבְעִים שָׁנָה בְּצֵאתוֹ מֵחָרָן׃ וַיִּקַּח אַבְרָם אֶת־שָׂרַי אִשְׁתּוֹ וְאֶת־לוֹט בֶּן־אָחִיו וְאֶת־כָּל־רְכוּשָׁם אֲשֶׁר רָכָשׁוּ וְאֶת־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־עָשׂוּ בְחָרָן וַיֵּצְאוּ לָלֶכֶת אַרְצָה כְּנַעַן וַיָּבֹאוּ אַרְצָה כְּנָעַן׃ וַיַּעֲבֹר אַבְרָם בָּאָרֶץ עַד מְקוֹם שְׁכֶם עַד אֵלוֹן מוֹרֶה וְהַכְּנַעֲנִי אָז בָּאָרֶץ׃ וַיֵּרָא יְהוָה אֶל־אַבְרָם וַיֹּאמֶר לְזַרְעֲךָ אֶתֵּן אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה הַנִּרְאֶה אֵלָיו׃ וַיַּעְתֵּק מִשָּׁם הָהָרָה מִקֶּדֶם לְבֵית־אֵל וַיֵּט אָהֳלֹה בֵּית־אֵל

מים והעי מקדם ויבן שם מזבח ליהוה
ויקרא בשם יהוה: ויסע אברם הלוך
ונסוע הנגבה: ישראל ויהי רעב בארץ
וירד אברם מצרימה לגור שם כי כבד הרעב
בארץ: ויהי כאשר הקריב לבוא מצרימה
ויאמר אל שרי אשתו הנה נא ידעתי כי
אשה יפת מראה את: והיה כי יראו אתך
המצרים ואמרו אשתו זאת והרגו אתי ואתך
יחיו: אמרי נא אחתי את למען ייטב לי
בעבורך וחיתה נפשי בגללך:
וירא אליו יהוה באלני ממרא והוא ישב
פתח האהל כחם היום: וישא עיניו וירא
והנה שלשה אנשים נצבים עליו וירא וירץ
לקראתם מפתח האהל וישתחו ארצה:
ויאמר אדני אם נא מצאתי חן בעיניך אל
נא תעבר מעל עבדך: יקח נא מעט מים
ורחצו רגליכם והשענו תחת העץ: ואקחה
פת לחם וסעדו לבכם אחר תעברו כי על
כן עברתם על עבדכם ויאמרו כן תעשה
כאשר דברת: לוי וימהר אברהם האהלה
אל שרה ויאמר מהרי שלש סאים קמח
סלת לושי ועשי עגות: ואל הבקר רץ
אברהם ויקח בן בקר רך וטוב ויתן אל
הנער וימהר לעשות אתו: ויקח חמאה
וחלב ובן הבקר אשר עשה ויתן לפניהם
והוא עמד עליהם תחת העץ ויאכלו:
ישראל ויאמרו אליו איה שרה אשתך ויאמר
הנה באהל: ויאמר שוב אשוב אליך כעת
חיה והנה בן לשרה אשתך ושרה שמעת
פתח האהל והוא אחריו: ואברהם ושרה
זקנים באים בימים חדל להיות לשרה ארח
כנשים: ותצחק שרה בקרבה לאמר אחרי
בלתי היתה לי עדנה ואדני זקן: ויאמר
יהוה אל אברהם למה זה צחקה שרה לאמר
האף אמנם אלד ואני זקנתי: היפלא מיהוה
דבר למועד אשוב אליך כעת חיה
ולשרה בן:

ויהיו חיי שרה מאה שנה ועשרים שנה
ושבע שנים שני חיי שרה: ותמת שרה
בקרית ארבע הוא חברון בארץ כנען ויבא
אברהם לספד לשרה ולבכתה כ׳ זעירא: ויקם
אברהם מעל פני מתו וידבר אל בני חת
לאמר: גר ותושב אנכי עמכם תנו לי אחזת
קבר עמכם ואקברה מתי מלפני: ויענו
בני חת את אברהם לאמר לו: שמענו
אדני נשיא אלהים אתה בתוכנו במבחר
קברינו קבר את מתך איש ממנו את
קברו לא יכלה ממך מקבר מתך: ויקם
אברהם וישתחו לעם הארץ לבני חת:
לוי וידבר אתם לאמר אם יש את נפשכם
לקבר את מתי מלפני שמעוני ופגעו לי
בעפרון בן צחר: ויתן לי את מערת
המכפלה אשר לו אשר בקצה שדהו בכסף
מלא יתננה לי בתוככם לאחזת קבר:
ועפרון ישב בתוך בני חת ויען עפרון החתי
את אברהם באזני בני חת לכל באי שער
עירו לאמר: לא אדני שמעני השדה נתתי
לך והמערה אשר בו לך נתתיה לעיני בני
עמי נתתיה לך קבר מתך: וישתחו אברהם
לפני עם הארץ: ישראל וידבר אל עפרון
באזני עם הארץ לאמר אך אם אתה לו
שמעני נתתי כסף השדה קח ממני ואקברה
את מתי שמה: ויען עפרון את אברהם
לאמר לו: אדני שמעני ארץ ארבע מאת
שקל כסף ביני ובינך מה הוא ואת מתך
קבר: וישמע אברהם אל עפרון וישקל
אברהם לעפרן את הכסף אשר דבר באזני
בני חת ארבע מאות שקל כסף עבר לסחר:
ואלה תולדת יצחק בן אברהם אברהם
הוליד את יצחק: ויהי יצחק בן ארבעים
שנה בקחתו את רבקה בת בתואל הארמי
מפדן ארם אחות לבן הארמי לו לאשה:
ויעתר יצחק ליהוה לנכח אשתו כי עקרה
הוא ויעתר לו יהוה ותהר רבקה אשתו:
ויתרצצו

ויתרצצו הבנים בקרבה ותאמר אם־כן
למה זה אנכי ותלך לדרש את־יהוה׃
לוי ויאמר יהוה לה שני גוים בבטנך ושני
לאמים ממעיך יפרדו ולאם מלאם יאמץ
ורב יעבד צעיר׃ וימלאו ימיה ללדת והנה
תומם בבטנה׃ ויצא הראשון אדמוני כלו
כאדרת שער ויקראו שמו עשו׃ ואחרי־כן
יצא אחיו וידו אחזת בעקב עשו ויקרא שמו
יעקב ויצחק בן־ששים שנה בלדת אתם׃
ישראל ויגדלו הנערים ויהי עשו איש ידע
ציד איש שדה ויעקב איש תם ישב אהלים׃
ויאהב יצחק את־עשו כי־ציד בפיו ורבקה
אהבת את־יעקב׃ ויזד יעקב נזיד ויבא עשו
מן־השדה והוא עיף׃ ויאמר עשו אל־
יעקב הלעיטני נא מן־האדם האדם הזה
כי עיף אנכי על־כן קרא־שמו אדום׃ ויאמר
יעקב מכרה כיום את־בכרתך לי׃ ויאמר
עשו הנה אנכי הולך למות ולמה־זה לי
בכרה׃ ויאמר יעקב השבעה לי כיום
וישבע לו וימכר את־בכרתו ליעקב׃
ויעקב נתן לעשו לחם ונזיד עדשים ויאכל
וישת ויקם וילך ויבז עשו את־הבכרה׃
ויהי רעב בארץ מלבד הרעב הראשון אשר
היה בימי אברהם וילך יצחק אל־אבימלך
מלך־פלשתים גררה׃ וירא אליו יהוה ויאמר
אל־תרד מצרימה שכן בארץ אשר אמר
אליך׃ גור בארץ הזאת ואהיה עמך ואברכך
כי־לך ולזרעך אתן את־כל־הארצת האל
והקמתי את־השבעה אשר נשבעתי לאברהם
אביך׃ והרביתי את־זרעך ככוכבי השמים
ונתתי לזרעך את כל־הארצת האל והתברכו
בזרעך כל גויי הארץ׃ עקב אשר־שמע
אברהם בקלי וישמר משמרתי מצותי
חקותי ותורתי׃

ויצא יעקב מבאר שבע וילך חרנה׃
ויפגע במקום וילן שם כי־בא השמש ויקח
מאבני המקום וישם מראשתיו וישכב במקום
ההוא׃ ויחלם והנה סלם מצב ארצה וראשו
מגיע השמימה והנה מלאכי אלהים עלים
וירדים בו׃ לוי והנה יהוה נצב עליו ויאמר
אני יהוה אלהי אברהם אביך ואלהי יצחק
הארץ אשר אתה שכב עליה לך אתננה
ולזרעך׃ והיה זרעך כעפר הארץ ופרצת
ימה וקדמה וצפנה ונגבה ונברכו בך כל־
משפחת האדמה ובזרעך׃ והנה אנכי עמך
ושמרתיך בכל אשר־תלך והשבתיך אל־
האדמה הזאת כי לא אעזבך עד אשר אם־
עשיתי את אשר־דברתי לך׃ וייקץ יעקב
משנתו ויאמר אכן יש יהוה במקום הזה
ואנכי לא ידעתי׃ ויירא ויאמר מה־נורא
המקום הזה אין זה כי אם־בית אלהים וזה
שער השמים׃ ישראל וישכם יעקב בבקר
ויקח את־האבן אשר־שם מראשתיו וישם
אתה מצבה ויצק שמן על־ראשה׃ ויקרא
את־שם־המקום ההוא בית־אל ואולם לוז
שם־העיר לראשנה׃ וידר יעקב נדר לאמר
אם־יהיה אלהים עמדי ושמרני בדרך הזה
אשר אנכי הולך ונתן־לי לחם לאכל ובגד
ללבש׃ ושבתי בשלום אל־בית אבי והיה
יהוה לי לאלהים׃ והאבן הזאת אשר־שמתי
מצבה יהיה בית אלהים וכל אשר תתן־לי
עשר אעשרנו לך׃

וישלח יעקב מלאכים לפניו אל־עשו
אחיו ארצה שעיר שדה אדום׃ ויצו אתם
לאמר כה תאמרון לאדני לעשו כה אמר
עבדך יעקב עם־לבן גרתי ואחר עד־עתה׃
ויהי־לי שור וחמור צאן ועבד ושפחה ואשלחה
להגיד לאדני למצא־חן בעיניך׃ לוי וישבו
המלאכים אל־יעקב לאמר באנו אל־אחיך
אל־עשו וגם הלך לקראתך וארבע־מאות
איש עמו׃ ויירא יעקב מאד ויצר לו ויחץ
את־העם אשר־אתו ואת־הצאן ואת־הבקר
והגמלים לשני מחנות׃ ויאמר אם־יבוא
עשו אל־המחנה האחת והכהו והיה המחנה

הַנִּשְׁאָר לִפְלֵיטָה׃ ישראל וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֱלֹהֵי
אָבִי אַבְרָהָם וֵאלֹהֵי אָבִי יִצְחָק יְהוָה הָאֹמֵר אֵלַי
שׁוּב לְאַרְצְךָ וּלְמוֹלַדְתְּךָ וְאֵיטִיבָה עִמָּךְ׃
קָטֹנְתִּי מִכֹּל הַחֲסָדִים וּמִכָּל־הָאֱמֶת אֲשֶׁר
עָשִׂיתָ אֶת־עַבְדֶּךָ כִּי בְמַקְלִי עָבַרְתִּי אֶת־
הַיַּרְדֵּן הַזֶּה וְעַתָּה הָיִיתִי לִשְׁנֵי מַחֲנוֹת׃
הַצִּילֵנִי נָא מִיַּד אָחִי מִיַּד עֵשָׂו כִּי־יָרֵא אָנֹכִי
אֹתוֹ פֶּן־יָבוֹא וְהִכַּנִי אֵם עַל־בָּנִים׃ וְאַתָּה
אָמַרְתָּ הֵיטֵב אֵיטִיב עִמָּךְ וְשַׂמְתִּי אֶת־זַרְעֲךָ
כְּחוֹל הַיָּם אֲשֶׁר לֹא־יִסָּפֵר מֵרֹב׃

וַיֵּשֶׁב יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מְגוּרֵי אָבִיו בְּאֶרֶץ
כְּנָעַן׃ אֵלֶּה ׀ תֹּלְדוֹת יַעֲקֹב יוֹסֵף בֶּן־שְׁבַע־
עֶשְׂרֵה שָׁנָה הָיָה רֹעֶה אֶת־אֶחָיו בַּצֹּאן וְהוּא
נַעַר אֶת־בְּנֵי בִלְהָה וְאֶת־בְּנֵי זִלְפָּה נְשֵׁי אָבִיו
וַיָּבֵא יוֹסֵף אֶת־דִּבָּתָם רָעָה אֶל־אֲבִיהֶם׃
וְיִשְׂרָאֵל אָהַב אֶת־יוֹסֵף מִכָּל־בָּנָיו כִּי־בֶן־
זְקֻנִים הוּא לוֹ וְעָשָׂה לוֹ כְּתֹנֶת פַּסִּים׃
וַיִּרְאוּ אֶחָיו כִּי־אֹתוֹ אָהַב אֲבִיהֶם מִכָּל־
אֶחָיו וַיִּשְׂנְאוּ אֹתוֹ וְלֹא יָכְלוּ דַּבְּרוֹ לְשָׁלֹם׃
וַיַּחֲלֹם יוֹסֵף חֲלוֹם וַיַּגֵּד לְאֶחָיו וַיּוֹסִפוּ עוֹד
שְׂנֹא אֹתוֹ׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם שִׁמְעוּ־נָא הַחֲלוֹם
הַזֶּה אֲשֶׁר חָלָמְתִּי׃ וְהִנֵּה אֲנַחְנוּ מְאַלְּמִים
אֲלֻמִּים בְּתוֹךְ הַשָּׂדֶה וְהִנֵּה קָמָה אֲלֻמָּתִי
וְגַם־נִצָּבָה וְהִנֵּה תְסֻבֶּינָה אֲלֻמֹּתֵיכֶם
וַתִּשְׁתַּחֲוֶיןָ לַאֲלֻמָּתִי׃ ישראל וַיֹּאמְרוּ לוֹ אֶחָיו
הֲמָלֹךְ תִּמְלֹךְ עָלֵינוּ אִם־מָשׁוֹל תִּמְשֹׁל בָּנוּ
וַיּוֹסִפוּ עוֹד שְׂנֹא אֹתוֹ עַל־חֲלֹמֹתָיו וְעַל־
דְּבָרָיו׃ וַיַּחֲלֹם עוֹד חֲלוֹם אַחֵר וַיְסַפֵּר אֹתוֹ
לְאֶחָיו וַיֹּאמֶר הִנֵּה חָלַמְתִּי חֲלוֹם עוֹד וְהִנֵּה
הַשֶּׁמֶשׁ וְהַיָּרֵחַ וְאַחַד עָשָׂר כּוֹכָבִים מִשְׁתַּחֲוִים
לִי׃ וַיְסַפֵּר אֶל־אָבִיו וְאֶל־אֶחָיו וַיִּגְעַר־בּוֹ
אָבִיו וַיֹּאמֶר לוֹ מָה הַחֲלוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר חָלָמְתָּ
הֲבוֹא נָבוֹא אֲנִי וְאִמְּךָ וְאַחֶיךָ לְהִשְׁתַּחֲוֺת לְךָ
אָרְצָה׃ וַיְקַנְאוּ־בוֹ אֶחָיו וְאָבִיו שָׁמַר
אֶת־הַדָּבָר׃

וַיְהִי מִקֵּץ שְׁנָתַיִם יָמִים וּפַרְעֹה חֹלֵם
וְהִנֵּה עֹמֵד עַל־הַיְאֹר׃ וְהִנֵּה מִן־הַיְאֹר עֹלֹת
שֶׁבַע פָּרוֹת יְפוֹת מַרְאֶה וּבְרִיאֹת בָּשָׂר
וַתִּרְעֶינָה בָּאָחוּ׃ וְהִנֵּה שֶׁבַע פָּרוֹת אֲחֵרוֹת
עֹלוֹת אַחֲרֵיהֶן מִן־הַיְאֹר רָעוֹת מַרְאֶה וְדַקּוֹת
בָּשָׂר וַתַּעֲמֹדְנָה אֵצֶל הַפָּרוֹת עַל־שְׂפַת
הַיְאֹר׃ וַתֹּאכַלְנָה הַפָּרוֹת רָעוֹת הַמַּרְאֶה
וְדַקֹּת הַבָּשָׂר אֵת שֶׁבַע הַפָּרוֹת יְפֹת הַמַּרְאֶה
וְהַבְּרִיאֹת וַיִּיקַץ פַּרְעֹה׃ לוי וַיִּישָׁן וַיַּחֲלֹם
שֵׁנִית וְהִנֵּה ׀ שֶׁבַע שִׁבֳּלִים עֹלוֹת בְּקָנֶה
אֶחָד בְּרִיאוֹת וְטֹבוֹת׃ וְהִנֵּה שֶׁבַע שִׁבֳּלִים
דַּקּוֹת וּשְׁדוּפֹת קָדִים צֹמְחוֹת אַחֲרֵיהֶן׃
וַתִּבְלַעְנָה הַשִּׁבֳּלִים הַדַּקּוֹת אֵת שֶׁבַע
הַשִּׁבֳּלִים הַבְּרִיאוֹת וְהַמְּלֵאוֹת וַיִּיקַץ פַּרְעֹה
וְהִנֵּה חֲלוֹם׃ ישראל וַיְהִי בַבֹּקֶר וַתִּפָּעֶם רוּחוֹ
וַיִּשְׁלַח וַיִּקְרָא אֶת־כָּל־חַרְטֻמֵּי מִצְרַיִם
וְאֶת־כָּל־חֲכָמֶיהָ וַיְסַפֵּר פַּרְעֹה לָהֶם אֶת־
חֲלֹמוֹ וְאֵין־פּוֹתֵר אוֹתָם לְפַרְעֹה׃ וַיְדַבֵּר שַׂר
הַמַּשְׁקִים אֶת־פַּרְעֹה לֵאמֹר אֶת־חֲטָאַי אֲנִי
מַזְכִּיר הַיּוֹם׃ פַּרְעֹה קָצַף עַל־עֲבָדָיו
וַיִּתֵּן אֹתִי בְּמִשְׁמַר בֵּית שַׂר הַטַּבָּחִים
אֹתִי וְאֵת שַׂר הָאֹפִים׃ וַנַּחַלְמָה חֲלוֹם בְּלַיְלָה
אֶחָד אֲנִי וָהוּא אִישׁ כְּפִתְרוֹן חֲלֹמוֹ חָלָמְנוּ׃
וְשָׁם אִתָּנוּ נַעַר עִבְרִי עֶבֶד לְשַׂר הַטַּבָּחִים
וַנְּסַפֶּר־לוֹ וַיִּפְתָּר־לָנוּ אֶת־חֲלֹמֹתֵינוּ אִישׁ
כַּחֲלֹמוֹ פָּתָר׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר פָּתַר־לָנוּ כֵּן הָיָה
אֹתִי הֵשִׁיב עַל־כַּנִּי וְאֹתוֹ תָלָה׃ וַיִּשְׁלַח
פַּרְעֹה וַיִּקְרָא אֶת־יוֹסֵף וַיְרִיצֻהוּ מִן־הַבּוֹר
וַיְגַלַּח וַיְחַלֵּף שִׂמְלֹתָיו וַיָּבֹא אֶל־פַּרְעֹה׃

וַיִּגַּשׁ אֵלָיו יְהוּדָה וַיֹּאמֶר בִּי אֲדֹנִי יְדַבֶּר־
נָא עַבְדְּךָ דָבָר בְּאָזְנֵי אֲדֹנִי וְאַל־יִחַר אַפְּךָ
בְּעַבְדֶּךָ כִּי כָמוֹךָ כְּפַרְעֹה׃ אֲדֹנִי שָׁאַל
אֶת־עֲבָדָיו לֵאמֹר הֲיֵשׁ־לָכֶם אָב אוֹ־אָח׃
וַנֹּאמֶר אֶל־אֲדֹנִי יֶשׁ־לָנוּ אָב זָקֵן וְיֶלֶד זְקֻנִים
קָטָן וְאָחִיו מֵת וַיִּוָּתֵר הוּא לְבַדּוֹ לְאִמּוֹ
וְאָבִיו אֲהֵבוֹ׃ לוי וַתֹּאמֶר אֶל־עֲבָדֶיךָ
הוֹרִדֻהוּ אֵלָי וְאָשִׂימָה עֵינִי עָלָיו׃ וַנֹּאמֶר
אֶל־אֲדֹנִי לֹא־יוּכַל הַנַּעַר לַעֲזֹב אֶת־אָבִיו
וְעָזַב אֶת־אָבִיו וָמֵת׃ וַתֹּאמֶר אֶל־עֲבָדֶיךָ

אִם־לֹא יֵרֵד אֲחִיכֶם הַקָּטֹן אִתְּכֶם לֹא תֹסִפוּן לִרְאוֹת פָּנָי: וַיְהִי כִּי עָלִינוּ אֶל־עַבְדְּךָ אָבִי וַנַּגֶּד־לוֹ אֵת דִּבְרֵי אֲדֹנִי: ישראל וַיֹּאמֶר אָבִינוּ שֻׁבוּ שִׁבְרוּ־לָנוּ מְעַט־אֹכֶל: וַנֹּאמֶר לֹא נוּכַל לָרֶדֶת אִם־יֵשׁ אָחִינוּ הַקָּטֹן אִתָּנוּ וְיָרַדְנוּ כִּי־לֹא נוּכַל לִרְאוֹת פְּנֵי הָאִישׁ וְאָחִינוּ הַקָּטֹן אֵינֶנּוּ אִתָּנוּ: וַיֹּאמֶר עַבְדְּךָ אָבִי אֵלֵינוּ אַתֶּם יְדַעְתֶּם כִּי שְׁנַיִם יָלְדָה־לִּי אִשְׁתִּי: וַיֵּצֵא הָאֶחָד מֵאִתִּי וָאֹמַר אַךְ טָרֹף טֹרָף וְלֹא רְאִיתִיו עַד־הֵנָּה: וּלְקַחְתֶּם גַּם־אֶת־זֶה מֵעִם פָּנַי וְקָרָהוּ אָסוֹן וְהוֹרַדְתֶּם אֶת־שֵׂיבָתִי בְּרָעָה שְׁאֹלָה: וְעַתָּה כְּבֹאִי אֶל־עַבְדְּךָ אָבִי וְהַנַּעַר אֵינֶנּוּ אִתָּנוּ וְנַפְשׁוֹ קְשׁוּרָה בְנַפְשׁוֹ:

וַיְחִי יַעֲקֹב בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם שְׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה וַיְהִי יְמֵי־יַעֲקֹב שְׁנֵי חַיָּיו שֶׁבַע שָׁנִים וְאַרְבָּעִים וּמְאַת שָׁנָה: וַיִּקְרְבוּ יְמֵי־יִשְׂרָאֵל לָמוּת וַיִּקְרָא ׀ לִבְנוֹ לְיוֹסֵף וַיֹּאמֶר לוֹ אִם־נָא מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ שִׂים־נָא יָדְךָ תַּחַת יְרֵכִי וְעָשִׂיתָ עִמָּדִי חֶסֶד וֶאֱמֶת אַל־נָא תִקְבְּרֵנִי בְּמִצְרָיִם: וְשָׁכַבְתִּי עִם־אֲבֹתַי וּנְשָׂאתַנִי מִמִּצְרַיִם וּקְבַרְתַּנִי בִּקְבֻרָתָם וַיֹּאמַר אָנֹכִי אֶעֱשֶׂה כִדְבָרֶךָ: וַיֹּאמֶר הִשָּׁבְעָה לִי וַיִּשָּׁבַע לוֹ וַיִּשְׁתַּחוּ יִשְׂרָאֵל עַל־רֹאשׁ הַמִּטָּה: לוי וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֹּאמֶר לְיוֹסֵף הִנֵּה אָבִיךָ חֹלֶה וַיִּקַּח אֶת־שְׁנֵי בָנָיו עִמּוֹ אֶת־מְנַשֶּׁה וְאֶת־אֶפְרָיִם: וַיַּגֵּד לְיַעֲקֹב וַיֹּאמֶר הִנֵּה בִּנְךָ יוֹסֵף בָּא אֵלֶיךָ וַיִּתְחַזֵּק יִשְׂרָאֵל וַיֵּשֶׁב עַל־הַמִּטָּה: וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־יוֹסֵף אֵל שַׁדַּי נִרְאָה־אֵלַי בְּלוּז בְּאֶרֶץ כְּנָעַן וַיְבָרֶךְ אֹתִי: ישראל וַיֹּאמֶר אֵלַי הִנְנִי מַפְרְךָ וְהִרְבִּיתִךָ וּנְתַתִּיךָ לִקְהַל עַמִּים וְנָתַתִּי אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת לְזַרְעֲךָ אַחֲרֶיךָ אֲחֻזַּת עוֹלָם: וְעַתָּה שְׁנֵי־בָנֶיךָ הַנּוֹלָדִים לְךָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד־בֹּאִי אֵלֶיךָ מִצְרַיְמָה לִי־הֵם אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה כִּרְאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן יִהְיוּ־לִי: וּמוֹלַדְתְּךָ אֲשֶׁר־הוֹלַדְתָּ אַחֲרֵיהֶם לְךָ יִהְיוּ עַל שֵׁם אֲחֵיהֶם יִקָּרְאוּ בְּנַחֲלָתָם: וַאֲנִי ׀ בְּבֹאִי מִפַּדָּן מֵתָה עָלַי רָחֵל בְּאֶרֶץ כְּנַעַן בַּדֶּרֶךְ בְּעוֹד כִּבְרַת־אֶרֶץ לָבֹא אֶפְרָתָה וָאֶקְבְּרֶהָ שָּׁם בְּדֶרֶךְ אֶפְרָת הִוא בֵּית לָחֶם: וַיַּרְא יִשְׂרָאֵל אֶת־בְּנֵי יוֹסֵף וַיֹּאמֶר מִי־אֵלֶּה: וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־אָבִיו בָּנַי הֵם אֲשֶׁר־נָתַן־לִי אֱלֹהִים בָּזֶה וַיֹּאמַר קָחֶם־נָא אֵלַי וַאֲבָרְכֵם:

וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַבָּאִים מִצְרָיְמָה אֵת יַעֲקֹב אִישׁ וּבֵיתוֹ בָּאוּ: רְאוּבֵן שִׁמְעוֹן לֵוִי וִיהוּדָה: יִשָּׂשכָר זְבוּלֻן וּבִנְיָמִן: דָּן וְנַפְתָּלִי גָּד וְאָשֵׁר: וַיְהִי כָּל־נֶפֶשׁ יֹצְאֵי יֶרֶךְ־יַעֲקֹב שִׁבְעִים נָפֶשׁ וְיוֹסֵף הָיָה בְמִצְרָיִם: וַיָּמָת יוֹסֵף וְכָל־אֶחָיו וְכֹל הַדּוֹר הַהוּא: וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פָּרוּ וַיִּשְׁרְצוּ וַיִּרְבּוּ וַיַּעַצְמוּ בִּמְאֹד מְאֹד וַתִּמָּלֵא הָאָרֶץ אֹתָם: לוי וַיָּקָם מֶלֶךְ־חָדָשׁ עַל־מִצְרָיִם אֲשֶׁר לֹא־יָדַע אֶת־יוֹסֵף: וַיֹּאמֶר אֶל־עַמּוֹ הִנֵּה עַם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רַב וְעָצוּם מִמֶּנּוּ: הָבָה נִתְחַכְּמָה לוֹ פֶּן־יִרְבֶּה וְהָיָה כִּי־תִקְרֶאנָה מִלְחָמָה וְנוֹסַף גַּם־הוּא עַל־שֹׂנְאֵינוּ וְנִלְחַם־בָּנוּ וְעָלָה מִן־הָאָרֶץ: וַיָּשִׂימוּ עָלָיו שָׂרֵי מִסִּים לְמַעַן עַנֹּתוֹ בְּסִבְלֹתָם וַיִּבֶן עָרֵי מִסְכְּנוֹת לְפַרְעֹה אֶת־פִּתֹם וְאֶת־רַעַמְסֵס: וְכַאֲשֶׁר יְעַנּוּ אֹתוֹ כֵּן יִרְבֶּה וְכֵן יִפְרֹץ וַיָּקֻצוּ מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: ישראל וַיַּעֲבִדוּ מִצְרַיִם אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּפָרֶךְ: וַיְמָרְרוּ אֶת־חַיֵּיהֶם בַּעֲבֹדָה קָשָׁה בְּחֹמֶר וּבִלְבֵנִים וּבְכָל־עֲבֹדָה בַּשָּׂדֶה אֵת כָּל־עֲבֹדָתָם אֲשֶׁר־עָבְדוּ בָהֶם בְּפָרֶךְ: וַיֹּאמֶר מֶלֶךְ מִצְרַיִם לַמְיַלְּדֹת הָעִבְרִיֹּת אֲשֶׁר שֵׁם הָאַחַת שִׁפְרָה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית פּוּעָה: וַיֹּאמֶר בְּיַלֶּדְכֶן אֶת־הָעִבְרִיּוֹת וּרְאִיתֶן עַל־הָאָבְנָיִם אִם־בֵּן הוּא וַהֲמִתֶּן אֹתוֹ וְאִם־בַּת הִוא וָחָיָה: וַתִּירֶאןָ הַמְיַלְּדֹת אֶת־הָאֱלֹהִים וְלֹא עָשׂוּ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֲלֵיהֶן מֶלֶךְ מִצְרָיִם וַתְּחַיֶּיןָ אֶת־הַיְלָדִים:

וַיְדַבֵּר אֱלֹהִים אֶל־מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲנִי יְהוָה: וָאֵרָא אֶל־אַבְרָהָם אֶל־יִצְחָק וְאֶל־יַעֲקֹב

בְּאֵל שַׁדָּי וּשְׁמִי יְהוָה לֹא נוֹדַעְתִּי לָהֶם׃ וְגַם הֲקִמֹתִי אֶת־בְּרִיתִי אִתָּם לָתֵת לָהֶם אֶת־אֶרֶץ כְּנָעַן אֵת אֶרֶץ מְגֻרֵיהֶם אֲשֶׁר־גָּרוּ בָהּ׃ וְגַם ׀ אֲנִי שָׁמַעְתִּי אֶת־נַאֲקַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר מִצְרַיִם מַעֲבִדִים אֹתָם וָאֶזְכֹּר אֶת־בְּרִיתִי׃ לוי לָכֵן אֱמֹר לִבְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲנִי יְהוָה וְהוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִתַּחַת סִבְלֹת מִצְרַיִם וְהִצַּלְתִּי אֶתְכֶם מֵעֲבֹדָתָם וְגָאַלְתִּי אֶתְכֶם בִּזְרוֹעַ נְטוּיָה וּבִשְׁפָטִים גְּדֹלִים׃ וְלָקַחְתִּי אֶתְכֶם לִי לְעָם וְהָיִיתִי לָכֶם לֵאלֹהִים וִידַעְתֶּם כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הַמּוֹצִיא אֶתְכֶם מִתַּחַת סִבְלוֹת מִצְרָיִם׃ וְהֵבֵאתִי אֶתְכֶם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָשָׂאתִי אֶת־יָדִי לָתֵת אֹתָהּ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב וְנָתַתִּי אֹתָהּ לָכֶם מוֹרָשָׁה אֲנִי יְהוָה׃ וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה כֵּן אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא שָׁמְעוּ אֶל־מֹשֶׁה מִקֹּצֶר רוּחַ וּמֵעֲבֹדָה קָשָׁה׃ ישראל וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ בֹּא דַבֵּר אֶל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרָיִם וִישַׁלַּח אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאַרְצוֹ׃ וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה לִפְנֵי יְהוָה לֵאמֹר הֵן בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לֹא־שָׁמְעוּ אֵלַי וְאֵיךְ יִשְׁמָעֵנִי פַרְעֹה וַאֲנִי עֲרַל שְׂפָתָיִם׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן וַיְצַוֵּם אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶל־פַּרְעֹה מֶלֶךְ מִצְרָיִם לְהוֹצִיא אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בֹּא אֶל־פַּרְעֹה כִּי־אֲנִי הִכְבַּדְתִּי אֶת־לִבּוֹ וְאֶת־לֵב עֲבָדָיו לְמַעַן שִׁתִי אֹתֹתַי אֵלֶּה בְּקִרְבּוֹ׃ וּלְמַעַן תְּסַפֵּר בְּאָזְנֵי בִנְךָ וּבֶן־בִּנְךָ אֵת אֲשֶׁר הִתְעַלַּלְתִּי בְּמִצְרַיִם וְאֶת־אֹתֹתַי אֲשֶׁר־שַׂמְתִּי בָם וִידַעְתֶּם כִּי־אֲנִי יְהוָה׃ וַיָּבֹא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶל־פַּרְעֹה וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו כֹּה־אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי הָעִבְרִים עַד־מָתַי מֵאַנְתָּ לֵעָנֹת מִפָּנָי שַׁלַּח עַמִּי וְיַעַבְדֻנִי׃ לוי כִּי אִם־מָאֵן אַתָּה לְשַׁלֵּחַ אֶת־עַמִּי הִנְנִי מֵבִיא מָחָר אַרְבֶּה בִּגְבֻלֶךָ׃ וְכִסָּה אֶת־עֵין הָאָרֶץ וְלֹא יוּכַל לִרְאֹת אֶת־הָאָרֶץ וְאָכַל ׀ אֶת־יֶתֶר הַפְּלֵטָה הַנִּשְׁאֶרֶת לָכֶם מִן־הַבָּרָד וְאָכַל אֶת־כָּל־הָעֵץ הַצֹּמֵחַ לָכֶם מִן־הַשָּׂדֶה׃ וּמָלְאוּ בָתֶּיךָ וּבָתֵּי כָל־עֲבָדֶיךָ וּבָתֵּי כָל־מִצְרַיִם אֲשֶׁר לֹא־רָאוּ אֲבֹתֶיךָ וַאֲבוֹת אֲבֹתֶיךָ מִיּוֹם הֱיוֹתָם עַל־הָאֲדָמָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה וַיִּפֶן וַיֵּצֵא מֵעִם פַּרְעֹה׃ ישראל וַיֹּאמְרוּ עַבְדֵי פַרְעֹה אֵלָיו עַד־מָתַי יִהְיֶה זֶה לָנוּ לְמוֹקֵשׁ שַׁלַּח אֶת־הָאֲנָשִׁים וְיַעַבְדוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיהֶם הֲטֶרֶם תֵּדַע כִּי אָבְדָה מִצְרָיִם׃ וַיּוּשַׁב אֶת־מֹשֶׁה וְאֶת־אַהֲרֹן אֶל־פַּרְעֹה וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם לְכוּ עִבְדוּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מִי וָמִי הַהֹלְכִים׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה בִּנְעָרֵינוּ וּבִזְקֵנֵינוּ נֵלֵךְ בְּבָנֵינוּ וּבִבְנוֹתֵנוּ בְּצֹאנֵנוּ וּבִבְקָרֵנוּ נֵלֵךְ כִּי חַג־יְהוָה לָנוּ׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יְהִי כֵן יְהוָה עִמָּכֶם כַּאֲשֶׁר אֲשַׁלַּח אֶתְכֶם וְאֶת־טַפְּכֶם רְאוּ כִּי רָעָה נֶגֶד פְּנֵיכֶם׃ לֹא כֵן לְכוּ־נָא הַגְּבָרִים וְעִבְדוּ אֶת־יְהוָה כִּי אֹתָהּ אַתֶּם מְבַקְשִׁים וַיְגָרֶשׁ אֹתָם מֵאֵת פְּנֵי פַרְעֹה׃

וַיְהִי בְּשַׁלַּח פַּרְעֹה אֶת־הָעָם וְלֹא־נָחָם אֱלֹהִים דֶּרֶךְ אֶרֶץ פְּלִשְׁתִּים כִּי קָרוֹב הוּא כִּי ׀ אָמַר אֱלֹהִים פֶּן־יִנָּחֵם הָעָם בִּרְאֹתָם מִלְחָמָה וְשָׁבוּ מִצְרָיְמָה׃ וַיַּסֵּב אֱלֹהִים ׀ אֶת־הָעָם דֶּרֶךְ הַמִּדְבָּר יַם־סוּף וַחֲמֻשִׁים עָלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־עַצְמוֹת יוֹסֵף עִמּוֹ כִּי הַשְׁבֵּעַ הִשְׁבִּיעַ אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר פָּקֹד יִפְקֹד אֱלֹהִים אֶתְכֶם וְהַעֲלִיתֶם אֶת־עַצְמֹתַי מִזֶּה אִתְּכֶם׃ וַיִּסְעוּ מִסֻּכֹּת וַיַּחֲנוּ בְאֵתָם בִּקְצֵה הַמִּדְבָּר׃ וַיהוָה הֹלֵךְ לִפְנֵיהֶם יוֹמָם בְּעַמּוּד עָנָן לַנְחֹתָם הַדֶּרֶךְ וְלַיְלָה בְּעַמּוּד אֵשׁ לְהָאִיר לָהֶם לָלֶכֶת יוֹמָם וָלָיְלָה׃ לֹא־יָמִישׁ עַמּוּד הֶעָנָן יוֹמָם וְעַמּוּד הָאֵשׁ לָיְלָה לִפְנֵי הָעָם׃ לוי וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיָשֻׁבוּ וְיַחֲנוּ לִפְנֵי פִּי הַחִירֹת בֵּין מִגְדֹּל וּבֵין הַיָּם לִפְנֵי בַּעַל צְפֹן נִכְחוֹ תַחֲנוּ עַל־הַיָּם׃ וְאָמַר פַּרְעֹה לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל נְבֻכִים הֵם בָּאָרֶץ סָגַר עֲלֵיהֶם

המדבר: וחזקתי את-לב-פרעה ורדף
אחריהם ואכבדה בפרעה ובכל-חילו וידעו
מצרים כי-אני יהוה ויעשו-כן: ישראל ויגד
למלך מצרים כי ברח העם ויהפך לבב
פרעה ועבדיו אל-העם ויאמרו מה-זאת
עשינו כי-שלחנו את-ישראל מעבדנו:
ויאסר את-רכבו ואת-עמו לקח עמו:
ויקח שש-מאות רכב בחור וכל רכב
מצרים ושלשם על-כלו: ויחזק יהוה את-
לב פרעה מלך מצרים וירדף אחרי בני
ישראל ובני ישראל יצאים ביד רמה:
וישמע יתרו כהן מדין חתן משה את
כל-אשר עשה אלהים למשה ולישראל
עמו כי-הוציא יהוה את-ישראל ממצרים:
ויקח יתרו חתן משה את-צפרה אשת
משה אחר שלוחיה: ואת שני בניה אשר
שם האחד גרשם כי אמר גר הייתי בארץ
נכריה: ושם האחד אליעזר כי-אלהי אבי
בעזרי ויצלני מחרב פרעה: לוי ויבא יתרו
חתן משה ובניו ואשתו אל-משה אל-
המדבר אשר-הוא חנה שם הר האלהים:
ויאמר אל-משה אני חתנך יתרו בא אליך
ואשתך ושני בניה עמה: ויצא משה
לקראת חתנו וישתחו וישק-לו וישאלו
איש-לרעהו לשלום ויבאו האהלה: ויספר
משה לחתנו את כל-אשר עשה יהוה
לפרעה ולמצרים על אודת ישראל את כל-
התלאה אשר מצאתם בדרך ויצלם יהוה:
ישראל ויחד יתרו על כל-הטובה אשר-
עשה יהוה לישראל אשר הצילו מיד
מצרים: ויאמר יתרו ברוך יהוה אשר
הציל אתכם מיד מצרים ומיד פרעה אשר
הציל את-העם מתחת יד-מצרים: עתה
ידעתי כי-גדול יהוה מכל-האלהים כי בדבר
אשר זדו עליהם: ויקח יתרו חתן משה עלה
וזבחים לאלהים ויבא אהרן וכל זקני ישראל
לאכל-לחם עם-חתן משה לפני האלהים:

ואלה המשפטים אשר תשים לפניהם:
כי תקנה עבד עברי שש שנים יעבד
ובשבעת יצא לחפשי חנם: אם-בגפו
יבא בגפו יצא אם-בעל אשה הוא ויצאה
אשתו עמו: אם-אדניו יתן-לו אשה
וילדה-לו בנים או בנות האשה וילדיה
תהיה לאדניה והוא יצא בגפו: ואם-אמר
יאמר העבד אהבתי את-אדני את-אשתי
ואת-בני לא אצא חפשי: והגישו אדניו
אל-האלהים והגישו אל-הדלת או אל-
המזוזה ורצע אדניו את-אזנו במרצע
ועבדו לעלם: לוי וכי-ימכר איש את-בתו
לאמה לא תצא כצאת העבדים: אם-
רעה בעיני אדניה אשר-לו יעדה והפדה
לעם נכרי לא-ימשל למכרה בבגדו-בה:
ואם-לבנו ייעדנה כמשפט הבנות יעשה-
לה: אם-אחרת יקח-לו שארה כסותה
ועונתה לא יגרע: ואם-שלש-אלה לא
יעשה לה ויצאה חנם אין כסף: ישראל מכה
איש ומת מות יומת: ואשר לא צדה
והאלהים אנה לידו ושמתי לך מקום אשר
ינוס שמה: וכי-יזד איש על-רעהו להרגו
בערמה מעם מזבחי תקחנו למות: ומכה
אביו ואמו מות יומת: וגנב איש ומכרו
ונמצא בידו מות יומת: ומקלל אביו ואמו
מות יומת: וכי-יריבן אנשים והכה-איש
את-רעהו באבן או באגרף ולא ימות ונפל
למשכב: אם-יקום והתהלך בחוץ על-
משענתו ונקה המכה רק שבתו יתן
ורפא ירפא:

וידבר יהוה אל-משה לאמר: דבר
אל-בני ישראל ויקחו-לי תרומה מאת כל-
איש אשר ידבנו לבו תקחו את-תרומתי:
וזאת התרומה אשר תקחו מאתם זהב וכסף
ונחשת: ותכלת וארגמן ותולעת שני ושש
ועזים: וערת אילם מאדמים וערת תחשים
ועצי שטים: לוי שמן למאר בשמים

לא כתיב רשם

לשמן המשחה ולקטרת הסמים: אבני שהם ואבני מלאים לאפד ולחשן: ועשו לי מקדש ושכנתי בתוכם: ככל אשר אני מראה אותך את תבנית המשכן ואת תבנית כל כליו וכן תעשו: ישראל ועשו ארון עצי שטים אמתים וחצי ארכו ואמה וחצי רחבו ואמה וחצי קמתו: וצפית אתו זהב טהור מבית ומחוץ תצפנו ועשית עליו זר זהב סביב: ויצקת לו ארבע טבעת זהב ונתתה על ארבע פעמתיו ושתי טבעת על צלעו האחת ושתי טבעת על צלעו השנית: ועשית בדי עצי שטים וצפית אתם זהב: והבאת את הבדים בטבעת על צלעת הארן לשאת את הארן בהם: בטבעת הארן יהיו הבדים לא יסרו ממנו: ונתת אל הארן את העדת אשר אתן אליך:

ואתה תצוה את בני ישראל ויקחו אליך שמן זית זך כתית למאור להעלת נר תמיד: באהל מועד מחוץ לפרכת אשר על העדת יערך אתו אהרן ובניו מערב עד בקר לפני יהוה חקת עולם לדרתם מאת בני ישראל: ואתה הקרב אליך את אהרן אחיך ואת בניו אתו מתוך בני ישראל לכהנו לי אהרן נדב ואביהוא אלעזר ואיתמר בני אהרן: ועשית בגדי קדש לאהרן אחיך לכבוד ולתפארת: ואתה תדבר אל כל חכמי לב אשר מלאתיו רוח חכמה ועשו את בגדי אהרן לקדשו לכהנו לי: ואלה הבגדים אשר יעשו חשן ואפוד ומעיל וכתנת תשבץ מצנפת ואבנט ועשו בגדי קדש לאהרן אחיך ולבניו לכהנו לי: והם יקחו את הזהב ואת התכלת ואת הארגמן ואת תולעת השני ואת השש: לוי ועשו את האפד זהב תכלת וארגמן תולעת שני ושש משזר מעשה חשב: שתי כתפת חברת יהיה לו אל שני קצותיו וחבר: וחשב אפדתו אשר עליו כמעשהו ממנו יהיה זהב תכלת וארגמן ותולעת שני ושש משזר: ולקחת את שתי אבני שהם ופתחת עליהם שמות בני ישראל: ישראל ששה משמתם על האבן האחת ואת שמות הששה הנותרים על האבן השנית כתולדתם: מעשה חרש אבן פתוחי חתם תפתח את שתי האבנים על שמת בני ישראל מסבת משבצות זהב תעשה אתם: ושמת את שתי האבנים על כתפת האפד אבני זכרן לבני ישראל ונשא אהרן את שמותם לפני יהוה על שתי כתפיו לזכרן:

וידבר יהוה אל משה לאמר: כי תשא את ראש בני ישראל לפקדיהם ונתנו איש כפר נפשו ליהוה בפקד אתם ולא יהיה בהם נגף בפקד אתם: זה יתנו כל העבר על הפקדים מחצית השקל בשקל הקדש עשרים גרה השקל מחצית השקל תרומה ליהוה: לוי כל העבר על הפקדים מבן עשרים שנה ומעלה יתן תרומת יהוה: העשיר לא ירבה והדל לא ימעיט ממחצית השקל לתת את תרומת יהוה לכפר על נפשתיכם: ולקחת את כסף הכפרים מאת בני ישראל ונתת אתו על עבדת אהל מועד והיה לבני ישראל לזכרון לפני יהוה לכפר על נפשתיכם: ישראל וידבר יהוה אל משה לאמר: ועשית כיור נחשת וכנו נחשת לרחצה ונתת אתו בין אהל מועד ובין המזבח ונתת שמה מים: ורחצו אהרן ובניו ממנו את ידיהם ואת רגליהם: בבאם אל אהל מועד ירחצו מים ולא ימתו או בגשתם אל המזבח לשרת להקטיר אשה ליהוה: ורחצו ידיהם ורגליהם ולא ימתו והיתה להם חק עולם לו ולזרעו לדרתם:

ויקהל משה את כל עדת בני ישראל

ויאמר אלהם אלה הדברים אשר־צוה
יהוה לעשת אתם: ששת ימים תעשה
מלאכה וביום השביעי יהיה לכם קדש
שבת שבתון ליהוה כל־העשה בו מלאכה
יומת: לא־תבערו אש בכל משבתיכם
ביום השבת: לוי ויאמר משה אל־כל
עדת בני־ישראל לאמר זה הדבר אשר־
צוה יהוה לאמר: קחו מאתכם תרומה
ליהוה כל נדיב לבו יביאה את תרומת
יהוה זהב וכסף ונחשת: ותכלת וארגמן
ותולעת שני ושש ועזים: וערת אילם
מאדמים וערת תחשים ועצי שטים: ושמן
למאור ובשמים לשמן המשחה ולקטרת
הסמים: ואבני־שהם ואבני מלאים לאפוד
ולחשן: וכל־חכם־לב בכם יבאו ויעשו
את כל־אשר צוה יהוה: ישראל את־
המשכן את־אהלו ואת־מכסהו את־קרסיו
ואת־קרשיו את־בריחו את־עמדיו ואת־
אדניו: את־הארן ואת־בדיו את־הכפרת
ואת פרכת המסך: את־השלחן ואת־בדיו
ואת־כל־כליו ואת לחם הפנים: ואת־
מנרת המאור ואת־כליה ואת־נרתיה ואת
שמן המאור: ואת־מזבח הקטרת ואת־
בדיו ואת שמן המשחה ואת קטרת הסמים
ואת־מסך הפתח לפתח המשכן: את ׀
מזבח העלה ואת־מכבר הנחשת אשר־לו
את־בדיו ואת־כל־כליו את־הכיר ואת־
כנו: את קלעי החצר את־עמדיו ואת־
אדניה ואת מסך שער החצר: את־יתדת
המשכן ואת־יתדת החצר ואת־מיתריהם:
את־בגדי השרד לשרת בקדש את־בגדי
הקדש לאהרן הכהן ואת־בגדי בניו לכהן:
ויצאו כל־עדת בני־ישראל מלפני משה:

אלה פקודי המשכן משכן העדת אשר
פקד על־פי משה עבדת הלוים ביד איתמר
בן־אהרן הכהן: ובצלאל בן־אורי בן־חור
למטה יהודה עשה את כל־אשר־צוה יהוה
את־משה: ואתו אהליאב בן־אחיסמך
למטה־דן חרש וחשב ורקם בתכלת ובארגמן
ובתולעת השני ובשש: לוי כל־הזהב
העשוי למלאכה בכל מלאכת הקדש
ויהי ׀ זהב התנופה תשע ועשרים ככר
ושבע מאות ושלשים שקל בשקל הקדש:
וכסף פקודי העדה מאת ככר ואלף ושבע
מאות וחמשה ושבעים שקל בשקל הקדש:
בקע לגלגלת מחצית השקל בשקל הקדש
לכל העבר על־הפקדים מבן עשרים שנה
ומעלה לשש־מאות אלף ושלשת אלפים
וחמש מאות וחמשים: ויהי מאת ככר
הכסף לצקת את אדני הקדש ואת אדני
הפרכת מאת אדנים למאת הככר ככר
לאדן: ישראל ואת־האלף ושבע המאות
וחמשה ושבעים עשה ווים לעמודים וצפה
ראשיהם וחשק אתם: ונחשת התנופה
שבעים ככר ואלפים וארבע־מאות שקל:
ויעש בה את־אדני פתח אהל מועד ואת
מזבח הנחשת ואת־מכבר הנחשת אשר־לו
ואת כל־כלי המזבח: ואת־אדני החצר
סביב ואת־אדני שער החצר ואת כל־יתדת
המשכן ואת־כל־יתדת החצר סביב: ומן־
התכלת והארגמן ותולעת השני עשו בגדי־
שרד לשרת בקדש ויעשו את־בגדי הקדש
אשר לאהרן כאשר צוה יהוה את־משה:

ויקרא אל־משה וידבר יהוה אליו מאהל
מועד לאמר: דבר אל־בני ישראל ואמרת
אלהם אדם כי־יקריב מכם קרבן ליהוה מן־
הבהמה מן־הבקר ומן־הצאן תקריבו את־
קרבנכם: אם־עלה קרבנו מן־הבקר זכר
תמים יקריבנו אל־פתח אהל מועד יקריב
אתו לרצנו לפני יהוה: וסמך ידו על
ראש העלה ונרצה לו לכפר עליו:
לוי ושחט את־בן הבקר לפני יהוה והקריבו
בני אהרן הכהנים את־הדם וזרקו את־הדם
על־המזבח סביב אשר־פתח אהל מועד:

והפשיט את־העלה ונתח אתה לנתחיה: ונתנו בני אהרן הכהן אש על־המזבח וערכו עצים על־האש: וערכו בני אהרן הכהנים את הנתחים את־הראש ואת־הפדר על־העצים אשר על־האש אשר על־המזבח: וקרבו וכרעיו ירחץ במים והקטיר הכהן את־הכל המזבחה עלה אשה ריח־ניחוח ליהוה: ישראל ואם־מן־הצאן קרבנו מן־הכשבים או מן־העזים לעלה זכר תמים יקריבנו: ושחט אתו על ירך המזבח צפנה לפני יהוה וזרקו בני אהרן הכהנים את־דמו על־המזבח סביב: ונתח אתו לנתחיו ואת־ראשו ואת־פדרו וערך הכהן אתם על־העצים אשר על־האש אשר על־המזבח: והקרב והכרעים ירחץ במים והקריב הכהן את־הכל והקטיר המזבחה עלה הוא אשה ריח ניחח ליהוה:

וידבר יהוה אל־משה לאמר: צו את־אהרן ואת־בניו לאמר זאת תורת העלה הוא העלה על מוקדה על־המזבח כל־הלילה עד־הבקר ואש המזבח תוקד בו: ולבש הכהן מדו בד ומכנסי־בד ילבש על־בשרו והרים את־הדשן אשר תאכל האש את־העלה על־המזבח ושמו אצל המזבח: לוי ופשט את־בגדיו ולבש בגדים אחרים והוציא את־הדשן אל־מחוץ למחנה אל־מקום טהור: והאש על־המזבח תוקד־בו לא תכבה ובער עליה הכהן עצים בבקר בבקר וערך עליה העלה והקטיר עליה חלבי השלמים: אש תמיד תוקד על־המזבח לא תכבה: ישראל וזאת תורת המנחה הקרב אתה בני־אהרן לפני יהוה אל־פני המזבח: והרים ממנו בקמצו מסלת המנחה ומשמנה ואת כל־הלבנה אשר על־המנחה והקטיר המזבח ריח ניחח אזכרתה ליהוה: והנותרת ממנה יאכלו אהרן ובניו מצות תאכל במקום קדש בחצר אהל־מועד יאכלוה: לא תאפה חמץ חלקם נתתי אתה מאשי קדש קדשים הוא כחטאת וכאשם: כל־זכר בבני אהרן יאכלנה חק־עולם לדרתיכם מאשי יהוה כל אשר־יגע בהם יקדש:

ויהי ביום השמיני קרא משה לאהרן ולבניו ולזקני ישראל: ויאמר אל־אהרן קח־לך עגל בן־בקר לחטאת ואיל לעלה תמימם והקרב לפני יהוה: ואל־בני ישראל תדבר לאמר קחו שעיר־עזים לחטאת ועגל וכבש בני־שנה תמימם לעלה: ושור ואיל לשלמים לזבח לפני יהוה ומנחה בלולה בשמן כי היום יהוה נראה אליכם: ויקחו את אשר צוה משה אל־פני אהל מועד ויקרבו כל־העדה ויעמדו לפני יהוה: ויאמר משה זה הדבר אשר־צוה יהוה תעשו וירא אליכם כבוד יהוה: לוי ויאמר משה אל־אהרן קרב אל־המזבח ועשה את־חטאתך ואת־עלתך וכפר בעדך ובעד העם ועשה את־קרבן העם וכפר בעדם כאשר צוה יהוה: ויקרב אהרן אל־המזבח וישחט את־עגל החטאת אשר־לו: ויקרבו בני אהרן את־הדם אליו ויטבל אצבעו בדם ויתן על־קרנות המזבח ואת־הדם יצק אל־יסוד המזבח: ואת־החלב ואת־הכלית ואת־היתרת מן־הכבד מן־החטאת הקטיר המזבחה כאשר צוה יהוה את־משה: ישראל ואת־הבשר ואת־העור שרף באש מחוץ למחנה: וישחט את־העלה וימצאו בני אהרן אליו את־הדם ויזרקהו על־המזבח סביב: ואת־העלה המציאו אליו לנתחיה ואת־הראש ויקטר על־המזבח: וירחץ את־הקרב ואת־הכרעים ויקטר על־העלה המזבחה: ויקרב את קרבן העם ויקח את־שעיר החטאת אשר לעם וישחטהו ויחטאהו כראשון: ויקרב את־העלה ויעשה כמשפט:

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אִשָּׁה כִּי תַזְרִיעַ וְיָלְדָה זָכָר וְטָמְאָה שִׁבְעַת יָמִים כִּימֵי נִדַּת דְּוֺתָהּ תִּטְמָא׃ וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי יִמּוֹל בְּשַׂר עָרְלָתוֹ׃ וּשְׁלֹשִׁים יוֹם וּשְׁלֹשֶׁת יָמִים תֵּשֵׁב בִּדְמֵי טָהֳרָה בְּכָל־קֹדֶשׁ לֹא־תִגָּע וְאֶל־הַמִּקְדָּשׁ לֹא תָבֹא עַד־מְלֹאת יְמֵי טָהֳרָהּ׃ לוי וְאִם־נְקֵבָה תֵלֵד וְטָמְאָה שְׁבֻעַיִם כְּנִדָּתָהּ וְשִׁשִּׁים יוֹם וְשֵׁשֶׁת יָמִים תֵּשֵׁב עַל־דְּמֵי טָהֳרָה׃ וּבִמְלֹאת ׀ יְמֵי טָהֳרָהּ לְבֵן אוֹ לְבַת תָּבִיא כֶּבֶשׂ בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה וּבֶן־יוֹנָה אוֹ־תֹר לְחַטָּאת אֶל־פֶּתַח אֹהֶל־מוֹעֵד אֶל־הַכֹּהֵן׃ וְהִקְרִיבוֹ לִפְנֵי יְהוָה וְכִפֶּר עָלֶיהָ וְטָהֲרָה מִמְּקֹר דָּמֶיהָ זֹאת תּוֹרַת הַיֹּלֶדֶת לַזָּכָר אוֹ לַנְּקֵבָה׃ וְאִם־לֹא תִמְצָא יָדָהּ דֵּי שֶׂה וְלָקְחָה שְׁתֵּי־תֹרִים אוֹ שְׁנֵי בְּנֵי יוֹנָה אֶחָד לְעֹלָה וְאֶחָד לְחַטָּאת וְכִפֶּר עָלֶיהָ הַכֹּהֵן וְטָהֵרָה׃ ישראל וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר׃ אָדָם כִּי־יִהְיֶה בְעוֹר־בְּשָׂרוֹ שְׂאֵת אוֹ־סַפַּחַת אוֹ בַהֶרֶת וְהָיָה בְעוֹר־בְּשָׂרוֹ לְנֶגַע צָרָעַת וְהוּבָא אֶל־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן אוֹ אֶל־אַחַד מִבָּנָיו הַכֹּהֲנִים׃ וְרָאָה הַכֹּהֵן ׀ אֶת־הַנֶּגַע בְּעוֹר־הַבָּשָׂר וְשֵׂעָר בַּנֶּגַע הָפַךְ ׀ לָבָן וּמַרְאֵה הַנֶּגַע עָמֹק מֵעוֹר בְּשָׂרוֹ נֶגַע צָרַעַת הוּא וְרָאָהוּ הַכֹּהֵן וְטִמֵּא אֹתוֹ׃ וְאִם־בַּהֶרֶת לְבָנָה הִוא בְּעוֹר בְּשָׂרוֹ וְעָמֹק אֵין־מַרְאֶהָ מִן־הָעוֹר וּשְׂעָרָה לֹא־הָפַךְ לָבָן וְהִסְגִּיר הַכֹּהֵן אֶת־הַנֶּגַע שִׁבְעַת יָמִים׃ וְרָאָהוּ הַכֹּהֵן בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְהִנֵּה הַנֶּגַע עָמַד בְּעֵינָיו לֹא־פָשָׂה הַנֶּגַע בָּעוֹר וְהִסְגִּירוֹ הַכֹּהֵן שִׁבְעַת יָמִים שֵׁנִית׃

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ זֹאת תִּהְיֶה תּוֹרַת הַמְּצֹרָע בְּיוֹם טָהֳרָתוֹ וְהוּבָא אֶל־הַכֹּהֵן׃ וְיָצָא הַכֹּהֵן אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְרָאָה הַכֹּהֵן וְהִנֵּה נִרְפָּא נֶגַע־הַצָּרַעַת מִן־הַצָּרוּעַ׃ וְצִוָּה הַכֹּהֵן וְלָקַח לַמִּטַּהֵר שְׁתֵּי־צִפֳּרִים חַיּוֹת טְהֹרוֹת וְעֵץ אֶרֶז וּשְׁנִי תוֹלַעַת וְאֵזֹב׃ וְצִוָּה הַכֹּהֵן וְשָׁחַט אֶת־הַצִּפּוֹר הָאֶחָת אֶל־כְּלִי־חֶרֶשׂ עַל־מַיִם חַיִּים׃ לוי אֶת־הַצִּפֹּר הַחַיָּה יִקַּח אֹתָהּ וְאֶת־עֵץ הָאֶרֶז וְאֶת־שְׁנִי הַתּוֹלַעַת וְאֶת־הָאֵזֹב וְטָבַל אוֹתָם וְאֵת ׀ הַצִּפֹּר הַחַיָּה בְּדַם הַצִּפֹּר הַשְּׁחֻטָה עַל הַמַּיִם הַחַיִּים׃ וְהִזָּה עַל הַמִּטַּהֵר מִן־הַצָּרַעַת שֶׁבַע פְּעָמִים וְטִהֲרוֹ וְשִׁלַּח אֶת־הַצִּפֹּר הַחַיָּה עַל־פְּנֵי הַשָּׂדֶה׃ וְכִבֶּס הַמִּטַּהֵר אֶת־בְּגָדָיו וְגִלַּח אֶת־כָּל־שְׂעָרוֹ וְרָחַץ בַּמַּיִם וְטָהֵר וְאַחַר יָבוֹא אֶל־הַמַּחֲנֶה וְיָשַׁב מִחוּץ לְאָהֳלוֹ שִׁבְעַת יָמִים׃ וְהָיָה בַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי יְגַלַּח אֶת־כָּל־שְׂעָרוֹ אֶת־רֹאשׁוֹ וְאֶת־זְקָנוֹ וְאֵת גַּבֹּת עֵינָיו וְאֶת־כָּל־שְׂעָרוֹ יְגַלֵּחַ וְכִבֶּס אֶת־בְּגָדָיו וְרָחַץ אֶת־בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם וְטָהֵר׃ ישראל וּבַיּוֹם הַשְּׁמִינִי יִקַּח שְׁנֵי־כְבָשִׂים תְּמִימִם וְכַבְשָׂה אַחַת בַּת־שְׁנָתָהּ תְּמִימָה וּשְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְלֹג אֶחָד שָׁמֶן׃ וְהֶעֱמִיד הַכֹּהֵן הַמְטַהֵר אֵת הָאִישׁ הַמִּטַּהֵר וְאֹתָם לִפְנֵי יְהוָה פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃ וְלָקַח הַכֹּהֵן אֶת־הַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד וְהִקְרִיב אֹתוֹ לְאָשָׁם וְאֶת־לֹג הַשָּׁמֶן וְהֵנִיף אֹתָם תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה׃

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְּנֵי אַהֲרֹן בְּקָרְבָתָם לִפְנֵי־יְהוָה וַיָּמֻתוּ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן אָחִיךָ וְאַל־יָבֹא בְכָל־עֵת אֶל־הַקֹּדֶשׁ מִבֵּית לַפָּרֹכֶת אֶל־פְּנֵי הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל־הָאָרֹן וְלֹא יָמוּת כִּי בֶּעָנָן אֵרָאֶה עַל־הַכַּפֹּרֶת׃ בְּזֹאת יָבֹא אַהֲרֹן אֶל־הַקֹּדֶשׁ בְּפַר בֶּן־בָּקָר לְחַטָּאת וְאַיִל לְעֹלָה׃ כְּתֹנֶת־בַּד קֹדֶשׁ יִלְבָּשׁ וּמִכְנְסֵי־בַד יִהְיוּ עַל־בְּשָׂרוֹ וּבְאַבְנֵט בַּד יַחְגֹּר וּבְמִצְנֶפֶת בַּד יִצְנֹף בִּגְדֵי־קֹדֶשׁ הֵם וְרָחַץ בַּמַּיִם אֶת־בְּשָׂרוֹ וּלְבֵשָׁם׃ וּמֵאֵת עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יִקַּח שְׁנֵי־שְׂעִירֵי עִזִּים לְחַטָּאת וְאַיִל אֶחָד לְעֹלָה׃ וְהִקְרִיב אַהֲרֹן אֶת־פַּר הַחַטָּאת אֲשֶׁר־לוֹ וְכִפֶּר בַּעֲדוֹ וּבְעַד בֵּיתוֹ׃ לוי וְלָקַח אֶת־שְׁנֵי הַשְּׂעִירִם וְהֶעֱמִיד אֹתָם לִפְנֵי יְהוָה פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃ וְנָתַן אַהֲרֹן עַל־שְׁנֵי

הַשְּׂעִירִם גֹּרָלוֹת גּוֹרָל אֶחָד לַיהוָה וְגוֹרָל אֶחָד לַעֲזָאזֵל׃ וְהִקְרִיב אַהֲרֹן אֶת־הַשָּׂעִיר אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו הַגּוֹרָל לַיהוָה וְעָשָׂהוּ חַטָּאת׃ וְהַשָּׂעִיר אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו הַגּוֹרָל לַעֲזָאזֵל יָעֳמַד־חַי לִפְנֵי יְהוָה לְכַפֵּר עָלָיו לְשַׁלַּח אֹתוֹ לַעֲזָאזֵל הַמִּדְבָּרָה׃ וְהִקְרִיב אַהֲרֹן אֶת־פַּר הַחַטָּאת אֲשֶׁר־לוֹ וְכִפֶּר בַּעֲדוֹ וּבְעַד בֵּיתוֹ וְשָׁחַט אֶת־פַּר הַחַטָּאת אֲשֶׁר־לוֹ׃ ישראל וְלָקַח מְלֹא־הַמַּחְתָּה גַּחֲלֵי־אֵשׁ מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ מִלִּפְנֵי יְהוָה וּמְלֹא חָפְנָיו קְטֹרֶת סַמִּים דַּקָּה וְהֵבִיא מִבֵּית לַפָּרֹכֶת׃ וְנָתַן אֶת־הַקְּטֹרֶת עַל־הָאֵשׁ לִפְנֵי יְהוָה וְכִסָּה ׀ עֲנַן הַקְּטֹרֶת אֶת־הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל־הָעֵדוּת וְלֹא יָמוּת׃ וְלָקַח מִדַּם הַפָּר וְהִזָּה בְאֶצְבָּעוֹ עַל־פְּנֵי הַכַּפֹּרֶת קֵדְמָה וְלִפְנֵי הַכַּפֹּרֶת יַזֶּה שֶׁבַע־פְּעָמִים מִן־הַדָּם בְּאֶצְבָּעוֹ׃ וְשָׁחַט אֶת־שְׂעִיר הַחַטָּאת אֲשֶׁר לָעָם וְהֵבִיא אֶת־דָּמוֹ אֶל־מִבֵּית לַפָּרֹכֶת וְעָשָׂה אֶת־דָּמוֹ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְדַם הַפָּר וְהִזָּה אֹתוֹ עַל־הַכַּפֹּרֶת וְלִפְנֵי הַכַּפֹּרֶת׃ וְכִפֶּר עַל־הַקֹּדֶשׁ מִטֻּמְאֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִפִּשְׁעֵיהֶם לְכָל־חַטֹּאתָם וְכֵן יַעֲשֶׂה לְאֹהֶל מוֹעֵד הַשֹּׁכֵן אִתָּם בְּתוֹךְ טֻמְאֹתָם׃ וְכָל־אָדָם לֹא־יִהְיֶה ׀ בְּאֹהֶל מוֹעֵד בְּבֹאוֹ לְכַפֵּר בַּקֹּדֶשׁ עַד־צֵאתוֹ וְכִפֶּר בַּעֲדוֹ וּבְעַד בֵּיתוֹ וּבְעַד כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל׃

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־כָּל־עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם קְדֹשִׁים תִּהְיוּ כִּי קָדוֹשׁ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ אִישׁ אִמּוֹ וְאָבִיו תִּירָאוּ וְאֶת־שַׁבְּתֹתַי תִּשְׁמֹרוּ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ אַל־תִּפְנוּ אֶל־הָאֱלִילִם וֵאלֹהֵי מַסֵּכָה לֹא תַעֲשׂוּ לָכֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ לוי וְכִי תִזְבְּחוּ זֶבַח שְׁלָמִים לַיהוָה לִרְצֹנְכֶם תִּזְבָּחֻהוּ׃ בְּיוֹם זִבְחֲכֶם יֵאָכֵל וּמִמָּחֳרָת וְהַנּוֹתָר עַד־יוֹם הַשְּׁלִישִׁי בָּאֵשׁ יִשָּׂרֵף׃ וְאִם הֵאָכֹל יֵאָכֵל בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי פִּגּוּל הוּא לֹא יֵרָצֶה׃ וְאֹכְלָיו עֲוֺנוֹ יִשָּׂא כִּי־אֶת־קֹדֶשׁ יְהוָה חִלֵּל וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מֵעַמֶּיהָ׃ וּבְקֻצְרְכֶם אֶת־קְצִיר אַרְצְכֶם לֹא תְכַלֶּה פְּאַת שָׂדְךָ לִקְצֹר וְלֶקֶט קְצִירְךָ לֹא תְלַקֵּט׃ וְכַרְמְךָ לֹא תְעוֹלֵל וּפֶרֶט כַּרְמְךָ לֹא תְלַקֵּט לֶעָנִי וְלַגֵּר תַּעֲזֹב אֹתָם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ ישראל לֹא תִּגְנֹבוּ וְלֹא־תְכַחֲשׁוּ וְלֹא־תְשַׁקְּרוּ אִישׁ בַּעֲמִיתוֹ׃ וְלֹא־תִשָּׁבְעוּ בִשְׁמִי לַשָּׁקֶר וְחִלַּלְתָּ אֶת־שֵׁם אֱלֹהֶיךָ אֲנִי יְהוָה׃ לֹא־תַעֲשֹׁק אֶת־רֵעֲךָ וְלֹא תִגְזֹל לֹא־תָלִין פְּעֻלַּת שָׂכִיר אִתְּךָ עַד־בֹּקֶר׃ לֹא־תְקַלֵּל חֵרֵשׁ וְלִפְנֵי עִוֵּר לֹא תִתֵּן מִכְשֹׁל וְיָרֵאתָ מֵּאֱלֹהֶיךָ אֲנִי יְהוָה׃

וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אֱמֹר אֶל־הַכֹּהֲנִים בְּנֵי אַהֲרֹן וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם לְנֶפֶשׁ לֹא־יִטַּמָּא בְּעַמָּיו׃ כִּי אִם־לִשְׁאֵרוֹ הַקָּרֹב אֵלָיו לְאִמּוֹ וּלְאָבִיו וְלִבְנוֹ וּלְבִתּוֹ וּלְאָחִיו׃ וְלַאֲחֹתוֹ הַבְּתוּלָה הַקְּרוֹבָה אֵלָיו אֲשֶׁר לֹא־הָיְתָה לְאִישׁ לָהּ יִטַּמָּא׃ לֹא יִטַּמָּא בַּעַל בְּעַמָּיו לְהֵחַלּוֹ׃ לֹא־יִקְרְחָה קָרְחָה בְּרֹאשָׁם וּפְאַת זְקָנָם לֹא יְגַלֵּחוּ וּבִבְשָׂרָם לֹא יִשְׂרְטוּ שָׂרָטֶת׃ קְדֹשִׁים יִהְיוּ לֵאלֹהֵיהֶם וְלֹא יְחַלְּלוּ שֵׁם אֱלֹהֵיהֶם כִּי אֶת־אִשֵּׁי יְהוָה לֶחֶם אֱלֹהֵיהֶם הֵם מַקְרִיבִם וְהָיוּ קֹדֶשׁ׃ לוי אִשָּׁה זֹנָה וַחֲלָלָה לֹא יִקָּחוּ וְאִשָּׁה גְּרוּשָׁה מֵאִישָׁהּ לֹא יִקָּחוּ כִּי־קָדֹשׁ הוּא לֵאלֹהָיו׃ וְקִדַּשְׁתּוֹ כִּי־אֶת־לֶחֶם אֱלֹהֶיךָ הוּא מַקְרִיב קָדֹשׁ יִהְיֶה־לָּךְ כִּי קָדוֹשׁ אֲנִי יְהוָה מְקַדִּשְׁכֶם׃ וּבַת אִישׁ כֹּהֵן כִּי תֵחֵל לִזְנוֹת אֶת־אָבִיהָ הִיא מְחַלֶּלֶת בָּאֵשׁ תִּשָּׂרֵף׃ וְהַכֹּהֵן הַגָּדוֹל מֵאֶחָיו אֲשֶׁר־יוּצַק עַל־רֹאשׁוֹ ׀ שֶׁמֶן הַמִּשְׁחָה וּמִלֵּא אֶת־יָדוֹ לִלְבֹּשׁ אֶת־הַבְּגָדִים אֶת־רֹאשׁוֹ לֹא יִפְרָע וּבְגָדָיו לֹא יִפְרֹם׃ וְעַל כָּל־נַפְשֹׁת מֵת לֹא יָבֹא לְאָבִיו וּלְאִמּוֹ לֹא יִטַּמָּא׃ וּמִן־הַמִּקְדָּשׁ לֹא יֵצֵא וְלֹא יְחַלֵּל אֵת מִקְדַּשׁ אֱלֹהָיו כִּי נֵזֶר שֶׁמֶן מִשְׁחַת אֱלֹהָיו עָלָיו אֲנִי יְהוָה׃ ישראל וְהוּא אִשָּׁה בִבְתוּלֶיהָ יִקָּח׃ אַלְמָנָה וּגְרוּשָׁה וַחֲלָלָה זֹנָה אֶת־אֵלֶּה לֹא יִקָּח כִּי אִם־בְּתוּלָה מֵעַמָּיו יִקַּח אִשָּׁה׃ וְלֹא־יְחַלֵּל זַרְעוֹ בְּעַמָּיו כִּי אֲנִי יְהוָה מְקַדְּשׁוֹ׃

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּהַר סִינַי לֵאמֹר׃

דבר אל־בני ישראל ואמרת אלהם כי תבאו אל־הארץ אשר אני נתן לכם ושבתה הארץ שבת ליהוה: שש שנים תזרע שדך ושש שנים תזמר כרמך ואספת את־תבואתה: לוי ובשנה השביעת שבת שבתון יהיה לארץ שבת ליהוה שדך לא תזרע וכרמך לא תזמר: את ספיח קצירך לא תקצור ואת־ענבי נזירך לא תבצר שנת שבתון יהיה לארץ: והיתה שבת הארץ לכם לאכלה לך ולעבדך ולאמתך ולשכירך ולתושבך הגרים עמך: ולבהמתך ולחיה אשר בארצך תהיה כל־תבואתה לאכל: ישראל וספרת לך שבע שבתת שנים שבע שנים שבע פעמים והיו לך ימי שבע שבתת השנים תשע וארבעים שנה: והעברת שופר תרועה בחדש השבעי בעשור לחדש ביום הכפרים תעבירו שופר בכל־ארצכם: וקדשתם את שנת החמשים שנה וקראתם דרור בארץ לכל־ישביה יובל הוא תהיה לכם ושבתם איש אל־אחזתו ואיש אל־משפחתו תשבו: יובל הוא שנת החמשים שנה תהיה לכם לא תזרעו ולא תקצרו את־ספיחיה ולא תבצרו את־נזריה: כי יובל הוא קדש תהיה לכם מן־השדה תאכלו את־תבואתה: בשנת היובל הזאת תשבו איש אל־אחזתו:

אם־בחקתי תלכו ואת־מצותי תשמרו ועשיתם אתם: ונתתי גשמיכם בעתם ונתנה הארץ יבולה ועץ השדה יתן פריו: והשיג לכם דיש את־בציר ובציר ישיג את־זרע ואכלתם לחמכם לשבע וישבתם לבטח בארצכם: לוי ונתתי שלום בארץ ושכבתם ואין מחריד והשבתי חיה רעה מן־הארץ וחרב לא־תעבר בארצכם: ורדפתם את־איביכם ונפלו לפניכם לחרב: ורדפו מכם חמשה מאה ומאה מכם רבבה ירדפו ונפלו איביכם לפניכם לחרב: ופניתי אליכם והפריתי אתכם והרביתי אתכם והקימתי את־בריתי אתכם: ישראל ואכלתם ישן נושן וישן מפני חדש תוציאו: ונתתי משכני בתוככם ולא־תגעל נפשי אתכם: והתהלכתי בתוככם והייתי לכם לאלהים ואתם תהיו־לי לעם: אני יהוה אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים מהית להם עבדים ואשבר מטת עלכם ואולך אתכם קוממיות:

וידבר יהוה אל־משה במדבר סיני באהל מועד באחד לחדש השני בשנה השנית לצאתם מארץ מצרים לאמר: שאו את־ראש כל־עדת בני־ישראל למשפחתם לבית אבתם במספר שמות כל־זכר לגלגלתם: מבן עשרים שנה ומעלה כל־יצא צבא בישראל תפקדו אתם לצבאתם אתה ואהרן: ואתכם יהיו איש איש למטה איש ראש לבית־אבתיו הוא: לוי ואלה שמות האנשים אשר יעמדו אתכם לראובן אליצור בן־שדיאור: לשמעון שלמיאל בן־צורישדי: ליהודה נחשון בן־עמינדב: ליששכר נתנאל בן־צוער: לזבולן אליאב בן־חלן: לבני יוסף לאפרים אלישמע בן־עמיהוד למנשה גמליאל בן־פדהצור: לבנימן אבידן בן־גדעני: לדן אחיעזר בן־עמישדי: לאשר פגעיאל בן־עכרן: לגד אליסף בן־דעואל: לנפתלי אחירע בן־עינן: אלה קריאי העדה נשיאי מטות אבותם ראשי אלפי ישראל הם: ישראל ויקח משה ואהרן את האנשים האלה אשר נקבו בשמות: ואת כל־העדה הקהילו באחד לחדש השני ויתילדו על־משפחתם לבית אבתם במספר שמות מבן עשרים שנה ומעלה לגלגלתם: כאשר צוה יהוה את־משה ויפקדם במדבר סיני:

וידבר יהוה אל־משה לאמר: נשא את־ראש בני גרשון גם־הם לבית אבתם למשפחתם: מבן שלשים שנה ומעלה עד

בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה תִּפְקֹד אוֹתָם כָּל־הַבָּא לִצְבֹא צָבָא לַעֲבֹד עֲבֹדָה בְּאֹהֶל מוֹעֵד׃ זֹאת עֲבֹדַת מִשְׁפְּחֹת הַגֵּרְשֻׁנִּי לַעֲבֹד וּלְמַשָּׂא׃ לוי וְנָשְׂאוּ אֶת־יְרִיעֹת הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד מִכְסֵהוּ וּמִכְסֵה הַתַּחַשׁ אֲשֶׁר־עָלָיו מִלְמָעְלָה וְאֶת־מָסַךְ פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃ וְאֵת קַלְעֵי הֶחָצֵר וְאֶת־מָסַךְ ׀ פֶּתַח ׀ שַׁעַר הֶחָצֵר אֲשֶׁר עַל־הַמִּשְׁכָּן וְעַל־הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב וְאֵת מֵיתְרֵיהֶם וְאֶת־כָּל־כְּלֵי עֲבֹדָתָם וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר יֵעָשֶׂה לָהֶם וְעָבָדוּ׃ עַל־פִּי אַהֲרֹן וּבָנָיו תִּהְיֶה כָּל־עֲבֹדַת בְּנֵי הַגֵּרְשֻׁנִּי לְכָל־מַשָּׂאָם וּלְכֹל עֲבֹדָתָם וּפְקַדְתֶּם עֲלֵהֶם בְּמִשְׁמֶרֶת אֵת כָּל־מַשָּׂאָם׃ זֹאת עֲבֹדַת מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי הַגֵּרְשֻׁנִּי בְּאֹהֶל מוֹעֵד וּמִשְׁמַרְתָּם בְּיַד אִיתָמָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן׃ ישראל בְּנֵי מְרָרִי לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית־אֲבֹתָם תִּפְקֹד אֹתָם׃ מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וָמַעְלָה וְעַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה תִּפְקְדֵם כָּל־הַבָּא לַצָּבָא לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד׃ וְזֹאת מִשְׁמֶרֶת מַשָּׂאָם לְכָל־עֲבֹדָתָם בְּאֹהֶל מוֹעֵד קַרְשֵׁי הַמִּשְׁכָּן וּבְרִיחָיו וְעַמּוּדָיו וַאֲדָנָיו׃ וְעַמּוּדֵי הֶחָצֵר סָבִיב וְאַדְנֵיהֶם וִיתֵדֹתָם וּמֵיתְרֵיהֶם לְכָל־כְּלֵיהֶם וּלְכֹל עֲבֹדָתָם וּבְשֵׁמֹת תִּפְקְדוּ אֶת־כְּלֵי מִשְׁמֶרֶת מַשָּׂאָם׃ זֹאת עֲבֹדַת מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי מְרָרִי לְכָל־עֲבֹדָתָם בְּאֹהֶל מוֹעֵד בְּיַד אִיתָמָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן׃

עד כאן קורין באשכנז . ובפולן מוסיפין זה

וַיִּפְקֹד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּנְשִׂיאֵי הָעֵדָה אֶת־בְּנֵי הַקְּהָתִי לְמִשְׁפְּחֹתָם וּלְבֵית אֲבֹתָם׃ מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וָמַעְלָה וְעַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה כָּל־הַבָּא לַצָּבָא לַעֲבֹדָה בְּאֹהֶל מוֹעֵד׃ וַיִּהְיוּ פְקֻדֵיהֶם לְמִשְׁפְּחֹתָם אַלְפַּיִם שְׁבַע מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים׃ אֵלֶּה פְקוּדֵי מִשְׁפְּחֹת הַקְּהָתִי כָּל־הָעֹבֵד בְּאֹהֶל מוֹעֵד אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל־פִּי יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה׃

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאָמַרְתָּ אֵלָיו בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת־הַנֵּרֹת אֶל־מוּל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה יָאִירוּ שִׁבְעַת הַנֵּרוֹת׃ וַיַּעַשׂ כֵּן אַהֲרֹן אֶל־מוּל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה הֶעֱלָה נֵרֹתֶיהָ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ וְזֶה מַעֲשֵׂה הַמְּנֹרָה מִקְשָׁה זָהָב עַד־יְרֵכָהּ עַד־פִּרְחָהּ מִקְשָׁה הִוא כַּמַּרְאֶה אֲשֶׁר הֶרְאָה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה כֵּן עָשָׂה אֶת־הַמְּנֹרָה׃ לוי וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ קַח אֶת־הַלְוִיִּם מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְטִהַרְתָּ אֹתָם׃ וְכֹה־תַעֲשֶׂה לָהֶם לְטַהֲרָם הַזֵּה עֲלֵיהֶם מֵי חַטָּאת וְהֶעֱבִירוּ תַעַר עַל־כָּל־בְּשָׂרָם וְכִבְּסוּ בִגְדֵיהֶם וְהִטֶּהָרוּ׃ וְלָקְחוּ פַּר בֶּן־בָּקָר וּמִנְחָתוֹ סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן וּפַר־שֵׁנִי בֶן־בָּקָר תִּקַּח לְחַטָּאת׃ וְהִקְרַבְתָּ אֶת־הַלְוִיִּם לִפְנֵי אֹהֶל מוֹעֵד וְהִקְהַלְתָּ אֶת־כָּל־עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ ישראל וְהִקְרַבְתָּ אֶת־הַלְוִיִּם לִפְנֵי יְהוָה וְסָמְכוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־יְדֵיהֶם עַל־הַלְוִיִּם׃ וְהֵנִיף אַהֲרֹן אֶת־הַלְוִיִּם תְּנוּפָה לִפְנֵי יְהוָה מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיוּ לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת יְהוָה׃ וְהַלְוִיִּם יִסְמְכוּ אֶת־יְדֵיהֶם עַל רֹאשׁ הַפָּרִים וַעֲשֵׂה אֶת־הָאֶחָד חַטָּאת וְאֶת־הָאֶחָד עֹלָה לַיהוָה לְכַפֵּר עַל־הַלְוִיִּם׃ וְהַעֲמַדְתָּ אֶת־הַלְוִיִּם לִפְנֵי אַהֲרֹן וְלִפְנֵי בָנָיו וְהֵנַפְתָּ אֹתָם תְּנוּפָה לַיהוָה׃ וְהִבְדַּלְתָּ אֶת־הַלְוִיִּם מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיוּ לִי הַלְוִיִּם׃

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ שְׁלַח־לְךָ אֲנָשִׁים וְיָתֻרוּ אֶת־אֶרֶץ כְּנַעַן אֲשֶׁר־אֲנִי נֹתֵן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל אִישׁ אֶחָד אִישׁ אֶחָד לְמַטֵּה אֲבֹתָיו תִּשְׁלָחוּ כֹּל נָשִׂיא בָהֶם׃ וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה מִמִּדְבַּר פָּארָן עַל־פִּי יְהוָה כֻּלָּם אֲנָשִׁים רָאשֵׁי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הֵמָּה׃ לוי וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם לְמַטֵּה רְאוּבֵן שַׁמּוּעַ בֶּן־זַכּוּר׃ לְמַטֵּה שִׁמְעוֹן שָׁפָט בֶּן־חוֹרִי׃ לְמַטֵּה יְהוּדָה כָּלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה׃ לְמַטֵּה יִשָּׂשכָר יִגְאָל בֶּן־יוֹסֵף׃ לְמַטֵּה אֶפְרָיִם הוֹשֵׁעַ בִּן־נוּן׃ לְמַטֵּה בִנְיָמִן פַּלְטִי בֶּן־רָפוּא׃ לְמַטֵּה זְבוּלֻן גַּדִּיאֵל בֶּן־סוֹדִי׃ לְמַטֵּה יוֹסֵף לְמַטֵּה מְנַשֶּׁה גַּדִּי בֶּן־סוּסִי׃ לְמַטֵּה דָן עַמִּיאֵל בֶּן־גְּמַלִּי׃ לְמַטֵּה אָשֵׁר סְתוּר בֶּן־מִיכָאֵל׃ לְמַטֵּה נַפְתָּלִי נַחְבִּי בֶּן־

ופסי: למטה גד גאואל בן־מכי: אלה שמות
האנשים אשר־שלח משה לתור את־הארץ
ויקרא משה להושע בן־נון יהושע:
ישראל וישלח אתם משה לתור את־ארץ
כנען ויאמר אלהם עלו זה בנגב ועליתם את־
ההר: וראיתם את־הארץ מה־הוא ואת־
העם הישב עליה החזק הוא הרפה המעט
הוא אם־רב: ומה הארץ אשר־הוא ישב
בה הטובה הוא אם־רעה ומה הערים אשר־
הוא יושב בהנה הבמחנים אם במבצרים:
ומה הארץ השמנה הוא אם־רזה היש־בה
עץ אם־אין והתחזקתם ולקחתם מפרי הארץ
והימים ימי בכורי ענבים:

ויקח קרח בן־יצהר בן־קהת בן־לוי ודתן
ואבירם בני אליאב ואון בן־פלת בני ראובן:
ויקמו לפני משה ואנשים מבני־ישראל
חמשים ומאתים נשיאי עדה קראי מועד
אנשי־שם: ויקהלו על־משה ועל־אהרן
ויאמרו אלהם רב־לכם כי כל־העדה כלם
קדשים ובתוכם יהוה ומדוע תתנשאו על־
קהל יהוה: לוי וישמע משה ויפל על־פניו:
וידבר אל־קרח ואל־כל־עדתו לאמר בקר
וידע יהוה את־אשר־לו ואת־הקדוש והקריב
אליו ואת אשר יבחר־בו יקריב אליו: זאת
עשו קחו־לכם מחתות קרח וכל־עדתו: ותנו
בהן ׀ אש ושימו עליהן ׀ קטרת לפני יהוה
מחר והיה האיש אשר־יבחר יהוה הוא
הקדוש רב־לכם בני לוי: ישראל ויאמר
משה אל־קרח שמעו־נא בני לוי: המעט
מכם כי־הבדיל אלהי ישראל אתכם מעדת
ישראל להקריב אתכם אליו לעבד את־
עבדת משכן יהוה ולעמד לפני העדה
לשרתם: ויקרב אתך ואת־כל־אחיך בני־
לוי אתך ובקשתם גם־כהנה: לכן אתה וכל־
עדתך הנעדים על־יהוה ואהרן מה־הוא כי
תלונו עליו: וישלח משה לקרא לדתן
ולאבירם בני אליאב ויאמרו לא נעלה:
המעט כי העליתנו מארץ זבת חלב
ודבש להמיתנו במדבר כי־תשתרר עלינו
גם־השתרר:

וידבר יהוה אל־משה ואל־אהרן לאמר:
זאת חקת התורה אשר־צוה יהוה לאמר
דבר ׀ אל־בני ישראל ויקחו אליך פרה
אדמה תמימה אשר אין־בה מום אשר לא־
עלה עליה על: ונתתם אתה אל־אלעזר
הכהן והוציא אתה אל־מחוץ למחנה ושחט
אתה לפניו: ולקח אלעזר הכהן מדמה
באצבעו והזה אל־נכח פני אהל־מועד מדמה
שבע פעמים: ושרף את־הפרה לעיניו את־
ערה ואת־בשרה ואת־דמה על־פרשה ישרף:
ולקח הכהן עץ ארז ואזוב ושני תולעת
והשליך אל־תוך שרפת הפרה: לוי וכבס
בגדיו הכהן ורחץ בשרו במים ואחר יבא
אל־המחנה וטמא הכהן עד־הערב: והשרף
אתה יכבס בגדיו במים ורחץ בשרו במים
וטמא עד־הערב: ואסף ׀ איש טהור את
אפר הפרה והניח מחוץ למחנה במקום
טהור והיתה לעדת בני־ישראל למשמרת
למי נדה חטאת הוא: ישראל וכבס האסף
את־אפר הפרה את־בגדיו וטמא עד־
הערב והיתה לבני ישראל ולגר הגר בתוכם
לחקת עולם: הנגע במת לכל־נפש אדם
וטמא שבעת ימים: הוא יתחטא־בו ביום
השלישי וביום השביעי יטהר ואם־לא
יתחטא ביום השלישי וביום השביעי לא
יטהר: כל־הנגע במת בנפש האדם אשר־
ימות ולא יתחטא את־משכן יהוה טמא
ונכרתה הנפש ההוא מישראל כי מי נדה
לא־זרק עליו טמא יהיה עוד טמאתו בו:
זאת התורה אדם כי־ימות באהל כל־הבא
אל־האהל וכל־אשר באהל יטמא שבעת
ימים: וכל כלי פתוח אשר אין־צמיד פתיל
עליו טמא הוא: וכל אשר־יגע על־פני
השדה בחלל־חרב או במת או־בעצם אדם

תלנו כתיב

או בקבר יטמא שבעת ימים: ולקחו לטמא מעפר שרפת החטאת ונתן עליו מים חיים אל-כלי:

וירא בלק בן-צפור את כל-אשר-עשה ישראל לאמרי: ויגר מואב מפני העם מאד כי רב-הוא ויקץ מואב מפני בני ישראל: ויאמר מואב אל-זקני מדין עתה ילחכו הקהל את-כל-סביבתינו כלחך השור את ירק השדה ובלק בן-צפור מלך למואב בעת ההוא: לוי וישלח מלאכים אל-בלעם בן-בעור פתורה אשר על-הנהר ארץ בני-עמו לקרא-לו לאמר הנה עם יצא ממצרים הנה כסה את-עין הארץ והוא ישב ממלי: ועתה לכה-נא ארה-לי את-העם הזה כי-עצום הוא ממני אולי אוכל נכה-בו ואגרשנו מן-הארץ כי ידעתי את אשר-תברך מברך ואשר תאר יואר: וילכו זקני מואב וזקני מדין וקסמים בידם ויבאו אל-בלעם וידברו אליו דברי בלק: ישראל ויאמר אליהם לינו פה הלילה והשבתי אתכם דבר כאשר ידבר יהוה אלי וישבו שרי-מואב עם-בלעם: ויבא אלהים אל-בלעם ויאמר מי האנשים האלה עמך: ויאמר בלעם אל-האלהים בלק בן-צפר מלך מואב שלח אלי: הנה העם היצא ממצרים ויכס את-עין הארץ עתה לכה קבה-לי אתו אולי אוכל להלחם בו וגרשתיו: ויאמר אלהים אל-בלעם לא תלך עמהם לא תאר את-העם כי ברוך הוא:

וידבר יהוה אל-משה לאמר: פינחס בן-אלעזר בן-אהרן הכהן השיב את-חמתי מעל בני-ישראל בקנאו את-קנאתי בתוכם ולא-כליתי את-בני-ישראל בקנאתי: לכן אמר הנני נתן לו את-בריתי שלום: לוי והיתה לו ולזרעו אחריו ברית כהנת עולם תחת אשר קנא לאלהיו ויכפר על-בני ישראל: ושם איש ישראל המכה אשר הכה את-המדינית זמרי בן-סלוא נשיא בית-אב לשמעני: ושם האשה המכה המדינית כזבי בת-צור ראש אמות בית-אב במדין הוא: ישראל וידבר יהוה אל-משה לאמר: צרור את-המדינים והכיתם אותם: כי צררים הם לכם בנכליהם אשר-נכלו לכם על-דבר-פעור ועל-דבר כזבי בת-נשיא מדין אחתם המכה ביום-המגפה על-דבר-פעור: ויהי אחרי המגפה ויאמר יהוה אל-משה ואל אלעזר בן-אהרן הכהן לאמר: שאו את-ראש | כל-עדת בני-ישראל מבן עשרים שנה ומעלה לבית אבתם כל-יצא צבא בישראל: וידבר משה ואלעזר הכהן אתם בערבת מואב על-ירדן ירחו לאמר: מבן עשרים שנה ומעלה כאשר צוה יהוה את-משה ובני ישראל היצאים מארץ מצרים:

וידבר משה אל-ראשי המטות לבני ישראל לאמר זה הדבר אשר צוה יהוה: איש כי-ידר נדר ליהוה או-השבע שבעה לאסר אסר על-נפשו לא יחל דברו ככל-היצא מפיו יעשה: ואשה כי-תדר נדר ליהוה ואסרה אסר בבית אביה בנעריה: ושמע אביה את-נדרה ואסרה אשר אסרה על-נפשה והחריש לה אביה וקמו כל-נדריה וכל-אסר אשר-אסרה על-נפשה יקום: ואם-הניא אביה אתה ביום שמעו כל-נדריה ואסריה אשר-אסרה על-נפשה לא יקום ויהוה יסלח-לה כי-הניא אביה אתה: ואם-היו תהיה לאיש ונדריה עליה או מבטא שפתיה אשר אסרה על-נפשה: ושמע אישה ביום שמעו והחריש לה וקמו נדריה ואסרה אשר-אסרה על-נפשה יקמו: ואם ביום שמע אישה יניא אותה והפר את-נדרה אשר עליה ואת מבטא שפתיה אשר אסרה על-נפשה ויהוה יסלח-

לָהּ: לוי וְנֵדֶר אַלְמָנָה וּגְרוּשָׁה כֹּל אֲשֶׁר־אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ יָקוּם עָלֶיהָ: וְאִם־בֵּית אִישָׁהּ נָדָרָה אוֹ־אָסְרָה אִסָּר עַל־נַפְשָׁהּ בִּשְׁבֻעָה: וְשָׁמַע אִישָׁהּ וְהֶחֱרִשׁ לָהּ לֹא הֵנִיא אֹתָהּ וְקָמוּ כָּל־נְדָרֶיהָ וְכָל־אִסָּר אֲשֶׁר־אָסְרָה עַל־נַפְשָׁהּ יָקוּם: וְאִם־הָפֵר יָפֵר אֹתָם ׀ אִישָׁהּ בְּיוֹם שָׁמְעוֹ כָּל־מוֹצָא שְׂפָתֶיהָ לִנְדָרֶיהָ וּלְאִסַּר נַפְשָׁהּ לֹא יָקוּם אִישָׁהּ הֲפֵרָם וַיהוָה יִסְלַח־לָהּ: ישראל כָּל־נֵדֶר וְכָל־שְׁבֻעַת אִסָּר לְעַנֹּת נָפֶשׁ אִישָׁהּ יְקִימֶנּוּ וְאִישָׁהּ יְפֵרֶנּוּ: וְאִם־הַחֲרֵשׁ יַחֲרִישׁ לָהּ אִישָׁהּ מִיּוֹם אֶל־יוֹם וְהֵקִים אֶת־כָּל־נְדָרֶיהָ אוֹ אֶת־כָּל־אֱסָרֶיהָ אֲשֶׁר עָלֶיהָ הֵקִים אֹתָם כִּי־הֶחֱרִשׁ לָהּ בְּיוֹם שָׁמְעוֹ: וְאִם־הָפֵר יָפֵר אֹתָם אַחֲרֵי שָׁמְעוֹ וְנָשָׂא אֶת־עֲוֺנָהּ: אֵלֶּה הַחֻקִּים אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה בֵּין אִישׁ לְאִשְׁתּוֹ בֵּין־אָב לְבִתּוֹ בִּנְעֻרֶיהָ בֵּית אָבִיהָ:

אֵלֶּה מַסְעֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָצְאוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְצִבְאֹתָם בְּיַד־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן: וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת־מוֹצָאֵיהֶם לְמַסְעֵיהֶם עַל־פִּי יְהוָה וְאֵלֶּה מַסְעֵיהֶם לְמוֹצָאֵיהֶם: וַיִּסְעוּ מֵרַעְמְסֵס בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בַּחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן מִמָּחֳרַת הַפֶּסַח יָצְאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּיָד רָמָה לְעֵינֵי כָּל־מִצְרָיִם: לוי וּמִצְרַיִם מְקַבְּרִים אֵת אֲשֶׁר הִכָּה יְהוָה בָּהֶם כָּל־בְּכוֹר וּבֵאלֹהֵיהֶם עָשָׂה יְהוָה שְׁפָטִים: וַיִּסְעוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵרַעְמְסֵס וַיַּחֲנוּ בְּסֻכֹּת: וַיִּסְעוּ מִסֻּכֹּת וַיַּחֲנוּ בְאֵתָם אֲשֶׁר בִּקְצֵה הַמִּדְבָּר: ישראל וַיִּסְעוּ מֵאֵתָם וַיָּשָׁב עַל־פִּי הַחִירֹת אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי בַּעַל צְפוֹן וַיַּחֲנוּ לִפְנֵי מִגְדֹּל: וַיִּסְעוּ מִפְּנֵי הַחִירֹת וַיַּעַבְרוּ בְתוֹךְ־הַיָּם הַמִּדְבָּרָה וַיֵּלְכוּ דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים בְּמִדְבַּר אֵתָם וַיַּחֲנוּ בְּמָרָה: וַיִּסְעוּ מִמָּרָה וַיָּבֹאוּ אֵילִמָה וּבְאֵילִם שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה עֵינֹת מַיִם וְשִׁבְעִים תְּמָרִים וַיַּחֲנוּ־שָׁם: וַיִּסְעוּ מֵאֵילִם וַיַּחֲנוּ עַל־יַם־סוּף:

אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן בַּמִּדְבָּר בָּעֲרָבָה מוֹל סוּף בֵּין־פָּארָן וּבֵין־תֹּפֶל וְלָבָן וַחֲצֵרֹת וְדִי זָהָב: אַחַד עָשָׂר יוֹם מֵחֹרֵב דֶּרֶךְ הַר־שֵׂעִיר עַד קָדֵשׁ בַּרְנֵעַ: וַיְהִי בְּאַרְבָּעִים שָׁנָה בְּעַשְׁתֵּי־עָשָׂר חֹדֶשׁ בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ דִּבֶּר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ אֲלֵהֶם: לוי אַחֲרֵי הַכֹּתוֹ אֵת סִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר יוֹשֵׁב בְּחֶשְׁבּוֹן וְאֵת עוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן אֲשֶׁר־יוֹשֵׁב בְּעַשְׁתָּרֹת בְּאֶדְרֶעִי: בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן בְּאֶרֶץ מוֹאָב הוֹאִיל מֹשֶׁה בֵּאֵר אֶת־הַתּוֹרָה הַזֹּאת לֵאמֹר: יְהוָה אֱלֹהֵינוּ דִּבֶּר אֵלֵינוּ בְּחֹרֵב לֵאמֹר רַב־לָכֶם שֶׁבֶת בָּהָר הַזֶּה: פְּנוּ ׀ וּסְעוּ לָכֶם וּבֹאוּ הַר הָאֱמֹרִי וְאֶל־כָּל־שְׁכֵנָיו בָּעֲרָבָה בָהָר וּבַשְּׁפֵלָה וּבַנֶּגֶב וּבְחוֹף הַיָּם אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי וְהַלְּבָנוֹן עַד־הַנָּהָר הַגָּדֹל נְהַר־פְּרָת: ישראל רְאֵה נָתַתִּי לִפְנֵיכֶם אֶת־הָאָרֶץ בֹּאוּ וּרְשׁוּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב לָתֵת לָהֶם וּלְזַרְעָם אַחֲרֵיהֶם: וָאֹמַר אֲלֵכֶם בָּעֵת הַהִוא לֵאמֹר לֹא־אוּכַל לְבַדִּי שְׂאֵת אֶתְכֶם: יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הִרְבָּה אֶתְכֶם וְהִנְּכֶם הַיּוֹם כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם לָרֹב: יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵכֶם יֹסֵף עֲלֵיכֶם כָּכֶם אֶלֶף פְּעָמִים וִיבָרֵךְ אֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָכֶם:

וָאֶתְחַנַּן אֶל־יְהוָה בָּעֵת הַהִוא לֵאמֹר: אֲדֹנָי יְהוִה אַתָּה הַחִלּוֹתָ לְהַרְאוֹת אֶת־עַבְדְּךָ אֶת־גָּדְלְךָ וְאֶת־יָדְךָ הַחֲזָקָה אֲשֶׁר מִי־אֵל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה כְמַעֲשֶׂיךָ וְכִגְבוּרֹתֶךָ: אֶעְבְּרָה־נָּא וְאֶרְאֶה אֶת־הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן הָהָר הַטּוֹב הַזֶּה וְהַלְּבָנֹן: לוי וַיִּתְעַבֵּר יְהוָה בִּי לְמַעַנְכֶם וְלֹא שָׁמַע אֵלָי וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי רַב־לָךְ אַל־תּוֹסֶף דַּבֵּר אֵלַי עוֹד בַּדָּבָר הַזֶּה: עֲלֵה ׀ רֹאשׁ הַפִּסְגָּה וְשָׂא עֵינֶיךָ יָמָּה וְצָפֹנָה וְתֵימָנָה וּמִזְרָחָה וּרְאֵה בְעֵינֶיךָ כִּי־לֹא תַעֲבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה: וְצַו אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וְחַזְּקֵהוּ

ואמצהו כי הוא יעבר לפני העם הזה והוא
ינחיל אותם את הארץ אשר תראה :
ונשב בגיא מול בית פעור : ועתה ישראל
שמע אל החקים ואל המשפטים אשר אנכי
מלמד אתכם לעשות למען תחיו ובאתם
וירשתם את הארץ אשר יהוה אלהי
אבתיכם נתן לכם : לא תספו על הדבר
אשר אנכי מצוה אתכם ולא תגרעו ממנו
לשמר את מצות יהוה אלהיכם אשר אנכי
מצוה אתכם : עיניכם הראות את אשר
עשה יהוה בבעל פעור כי כל האיש אשר
הלך אחרי בעל פעור השמידו יהוה אלהיך
מקרבך : ואתם הדבקים ביהוה אלהיכם
חיים כלכם היום : ישראל ראה ׀ למדתי
אתכם חקים ומשפטים כאשר צוני יהוה
אלהי לעשות כן בקרב הארץ אשר אתם
באים שמה לרשתה : ושמרתם ועשיתם
כי הוא חכמתכם ובינתכם לעיני העמים
אשר ישמעון את כל החקים האלה ואמרו
רק עם חכם ונבון הגוי הגדול הזה : כי
מי גוי גדול אשר לו אלהים קרבים אליו
כיהוה אלהינו בכל קראנו אליו : ומי גוי
גדול אשר לו חקים ומשפטים צדיקם ככל
התורה הזאת אשר אנכי נתן לפניכם היום :
והיה ׀ עקב תשמעון את המשפטים
האלה ושמרתם ועשיתם אתם ושמר יהוה
אלהיך לך את הברית ואת החסד אשר
נשבע לאבתיך : ואהבך וברכך והרבך
וברך פרי בטנך ופרי אדמתך דגנך
ותירשך ויצהרך שגר אלפיך ועשתרת
צאנך על האדמה אשר נשבע לאבתיך
לתת לך : ברוך תהיה מכל העמים לא
יהיה בך עקר ועקרה ובבהמתך : והסיר
יהוה ממך כל חלי וכל מדוי מצרים הרעים
אשר ידעת לא ישימם בך ונתנם בכל
שנאיך : ואכלת את כל העמים אשר יהוה
אלהיך נתן לך לא תחוס עינך עליהם ולא

תעבד את אלהיהם כי מוקש הוא לך :
כי תאמר בלבבך רבים הגוים האלה ממני
איכה אוכל להורישם : לא תירא מהם
זכר תזכר את אשר עשה יהוה אלהיך
לפרעה ולכל מצרים : המסת הגדלת אשר
ראו עיניך והאתת והמפתים והיד החזקה
והזרע הנטויה אשר הוצאך יהוה אלהיך
כן יעשה יהוה אלהיך לכל העמים אשר
אתה ירא מפניהם : וגם את הצרעה ישלח
יהוה אלהיך בם עד אבד הנשארים
והנסתרים מפניך : לא תערץ מפניהם כי
יהוה אלהיך בקרבך אל גדול ונורא :
לוי ונשל יהוה אלהיך את הגוים האל
מפניך מעט מעט לא תוכל כלתם מהר פן
תרבה עליך חית השדה : ונתנם יהוה
אלהיך לפניך והמם מהומה גדלה עד
השמדם : ונתן מלכיהם בידך והאבדת
את שמם מתחת השמים לא יתיצב
איש בפניך עד השמדך אתם : פסילי
אלהיהם תשרפון באש לא תחמד כסף
וזהב עליהם ולקחת לך פן תוקש בו כי
תועבת יהוה אלהיך הוא : ולא תביא
תועבה אל ביתך והיית חרם כמהו שקץ
תשקצנו ותעב ׀ תתעבנו כי חרם הוא :
כל המצוה אשר אנכי מצוך היום תשמרון
לעשות למען תחיון ורביתם ובאתם
וירשתם את הארץ אשר נשבע יהוה
לאבתיכם : וזכרת את כל הדרך אשר
הוליכך יהוה אלהיך זה ארבעים שנה
במדבר למען ענתך לנסתך לדעת את
אשר בלבבך התשמר מצותו אם לא :
ויענך וירעבך ויאכלך את המן אשר לא
ידעת ולא ידעון אבתיך למען הודיעך כי
לא על הלחם לבדו יחיה האדם כי על כל
מוצא פי יהוה יחיה האדם : ישראל שמלתך
לא בלתה מעליך ורגלך לא בצקה זה
ארבעים שנה : וידעת עם לבבך כי כאשר

יְיַסֵּר אִישׁ אֶת־בְּנוֹ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מְיַסְּרֶךָּ׃ וְשָׁמַרְתָּ אֶת־מִצְוֺת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָלֶכֶת בִּדְרָכָיו וּלְיִרְאָה אֹתוֹ׃ כִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מְבִיאֲךָ אֶל־אֶרֶץ טוֹבָה אֶרֶץ נַחֲלֵי מָיִם עֲיָנֹת וּתְהֹמֹת יֹצְאִים בַּבִּקְעָה וּבָהָר׃ אֶרֶץ חִטָּה וּשְׂעֹרָה וְגֶפֶן וּתְאֵנָה וְרִמּוֹן אֶרֶץ־זֵית שֶׁמֶן וּדְבָשׁ׃ אֶרֶץ אֲשֶׁר לֹא בְמִסְכֵּנֻת תֹּאכַל־בָּהּ לֶחֶם לֹא־תֶחְסַר כֹּל בָּהּ אֶרֶץ אֲשֶׁר אֲבָנֶיהָ בַרְזֶל וּמֵהֲרָרֶיהָ תַּחְצֹב נְחֹשֶׁת׃ וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ וּבֵרַכְתָּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עַל־הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר נָתַן־לָךְ׃

רְאֵה אָנֹכִי נֹתֵן לִפְנֵיכֶם הַיּוֹם בְּרָכָה וּקְלָלָה׃ אֶת־הַבְּרָכָה אֲשֶׁר תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֺת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם׃ וְהַקְּלָלָה אִם־לֹא תִשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֺת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְסַרְתֶּם מִן־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם הַיּוֹם לָלֶכֶת אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא־יְדַעְתֶּם׃ וְהָיָה כִּי יְבִיאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־אַתָּה בָא־שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ וְנָתַתָּה אֶת־הַבְּרָכָה עַל־הַר גְּרִזִים וְאֶת־הַקְּלָלָה עַל־הַר עֵיבָל׃ הֲלֹא־הֵמָּה בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן אַחֲרֵי דֶּרֶךְ מְבוֹא הַשֶּׁמֶשׁ בְּאֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי הַיֹּשֵׁב בָּעֲרָבָה מוּל הַגִּלְגָּל אֵצֶל אֵלוֹנֵי מֹרֶה׃ כִּי אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן לָבֹא לָרֶשֶׁת אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם נֹתֵן לָכֶם וִירִשְׁתֶּם אֹתָהּ וִישַׁבְתֶּם־בָּהּ׃ לוי וּשְׁמַרְתֶּם לַעֲשׂוֹת אֵת כָּל־הַחֻקִּים וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר אָנֹכִי נֹתֵן לִפְנֵיכֶם הַיּוֹם׃ אֵלֶּה הַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר תִּשְׁמְרוּן לַעֲשׂוֹת בָּאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַן יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֶיךָ לְךָ לְרִשְׁתָּהּ כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר־אַתֶּם חַיִּים עַל־הָאֲדָמָה׃ אַבֵּד תְּאַבְּדוּן אֶת־כָּל־הַמְּקֹמוֹת אֲשֶׁר עָבְדוּ־שָׁם הַגּוֹיִם אֲשֶׁר אַתֶּם יֹרְשִׁים אֹתָם אֶת־אֱלֹהֵיהֶם עַל־הֶהָרִים הָרָמִים וְעַל־הַגְּבָעוֹת וְתַחַת כָּל־עֵץ רַעֲנָן׃ וְנִתַּצְתֶּם אֶת־מִזְבְּחֹתָם וְשִׁבַּרְתֶּם אֶת־מַצֵּבֹתָם וַאֲשֵׁרֵיהֶם תִּשְׂרְפוּן בָּאֵשׁ וּפְסִילֵי אֱלֹהֵיהֶם תְּגַדֵּעוּן וְאִבַּדְתֶּם אֶת־שְׁמָם מִן־הַמָּקוֹם הַהוּא׃ לֹא־תַעֲשׂוּן כֵּן לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ כִּי אִם־אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מִכָּל־שִׁבְטֵיכֶם לָשׂוּם אֶת־שְׁמוֹ שָׁם לְשִׁכְנוֹ תִדְרְשׁוּ וּבָאתָ שָׁמָּה׃ ישראל וַהֲבֵאתֶם שָׁמָּה עֹלֹתֵיכֶם וְזִבְחֵיכֶם וְאֵת מַעְשְׂרֹתֵיכֶם וְאֵת תְּרוּמַת יֶדְכֶם וְנִדְרֵיכֶם וְנִדְבֹתֵיכֶם וּבְכֹרֹת בְּקַרְכֶם וְצֹאנְכֶם׃ וַאֲכַלְתֶּם־שָׁם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּשְׂמַחְתֶּם בְּכֹל מִשְׁלַח יֶדְכֶם אַתֶּם וּבָתֵּיכֶם אֲשֶׁר בֵּרַכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ לֹא תַעֲשׂוּן כְּכֹל אֲשֶׁר אֲנַחְנוּ עֹשִׂים פֹּה הַיּוֹם אִישׁ כָּל־הַיָּשָׁר בְּעֵינָיו׃ כִּי לֹא־בָאתֶם עַד־עָתָּה אֶל־הַמְּנוּחָה וְאֶל־הַנַּחֲלָה אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ׃ וַעֲבַרְתֶּם אֶת־הַיַּרְדֵּן וִישַׁבְתֶּם בָּאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מַנְחִיל אֶתְכֶם וְהֵנִיחַ לָכֶם מִכָּל־אֹיְבֵיכֶם מִסָּבִיב וִישַׁבְתֶּם־בֶּטַח׃

שֹׁפְטִים וְשֹׁטְרִים תִּתֶּן־לְךָ בְּכָל־שְׁעָרֶיךָ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ לִשְׁבָטֶיךָ וְשָׁפְטוּ אֶת־הָעָם מִשְׁפַּט־צֶדֶק׃ לֹא־תַטֶּה מִשְׁפָּט לֹא תַכִּיר פָּנִים וְלֹא־תִקַּח שֹׁחַד כִּי הַשֹּׁחַד יְעַוֵּר עֵינֵי חֲכָמִים וִיסַלֵּף דִּבְרֵי צַדִּיקִם׃ צֶדֶק צֶדֶק תִּרְדֹּף לְמַעַן תִּחְיֶה וְיָרַשְׁתָּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ׃ לוי לֹא־תִטַּע לְךָ אֲשֵׁרָה כָּל־עֵץ אֵצֶל מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה־לָּךְ׃ וְלֹא־תָקִים לְךָ מַצֵּבָה אֲשֶׁר שָׂנֵא יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ לֹא־תִזְבַּח לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ שׁוֹר וָשֶׂה אֲשֶׁר יִהְיֶה בוֹ מוּם כֹּל דָּבָר רָע כִּי תוֹעֲבַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא׃ כִּי־יִמָּצֵא בְקִרְבְּךָ בְּאַחַד שְׁעָרֶיךָ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ אִישׁ אוֹ־אִשָּׁה אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֶת־הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה־אֱלֹהֶיךָ לַעֲבֹר בְּרִיתוֹ׃ וַיֵּלֶךְ וַיַּעֲבֹד אֱלֹהִים אֲחֵרִים וַיִּשְׁתַּחוּ לָהֶם וְלַשֶּׁמֶשׁ אוֹ לַיָּרֵחַ אוֹ לְכָל־צְבָא הַשָּׁמַיִם אֲשֶׁר לֹא־צִוִּיתִי׃ וְהֻגַּד־לְךָ וְשָׁמָעְתָּ וְדָרַשְׁתָּ הֵיטֵב וְהִנֵּה אֱמֶת נָכוֹן

הדבר

הַדָּבָר נֶעֶשְׂתָה הַתּוֹעֵבָה הַזֹּאת בְּיִשְׂרָאֵל׃ וְהוֹצֵאתָ אֶת־הָאִישׁ הַהוּא אוֹ אֶת־הָאִשָּׁה הַהִוא אֲשֶׁר עָשׂוּ אֶת־הַדָּבָר הָרָע הַזֶּה אֶל־שְׁעָרֶיךָ אֶת־הָאִישׁ אוֹ אֶת־הָאִשָּׁה וּסְקַלְתָּם בָּאֲבָנִים וָמֵתוּ׃ עַל־פִּי ׀ שְׁנַיִם עֵדִים אוֹ שְׁלֹשָׁה עֵדִים יוּמַת הַמֵּת לֹא יוּמַת עַל־פִּי עֵד אֶחָד׃ יַד הָעֵדִים תִּהְיֶה־בּוֹ בָרִאשֹׁנָה לַהֲמִיתוֹ וְיַד כָּל־הָעָם בָּאַחֲרֹנָה וּבִעַרְתָּ הָרָע מִקִּרְבֶּךָ׃ כִּי יִפָּלֵא מִמְּךָ דָבָר לַמִּשְׁפָּט בֵּין־דָּם ׀ לְדָם בֵּין־דִּין לְדִין וּבֵין נֶגַע לָנֶגַע דִּבְרֵי רִיבֹת בִּשְׁעָרֶיךָ וְקַמְתָּ וְעָלִיתָ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ׃ וּבָאתָ אֶל־הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם וְאֶל־הַשֹּׁפֵט אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּיָּמִים הָהֵם וְדָרַשְׁתָּ וְהִגִּידוּ לְךָ אֵת דְּבַר הַמִּשְׁפָּט׃ וְעָשִׂיתָ עַל־פִּי הַדָּבָר אֲשֶׁר יַגִּידוּ לְךָ מִן־הַמָּקוֹם הַהוּא אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה וְשָׁמַרְתָּ לַעֲשׂוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר יוֹרוּךָ׃ ישראל עַל־פִּי הַתּוֹרָה אֲשֶׁר יוֹרוּךָ וְעַל־הַמִּשְׁפָּט אֲשֶׁר־יֹאמְרוּ לְךָ תַּעֲשֶׂה לֹא תָסוּר מִן־הַדָּבָר אֲשֶׁר־יַגִּידוּ לְךָ יָמִין וּשְׂמֹאל׃ וְהָאִישׁ אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה בְזָדוֹן לְבִלְתִּי שְׁמֹעַ אֶל־הַכֹּהֵן הָעֹמֵד לְשָׁרֶת שָׁם אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אוֹ אֶל־הַשֹּׁפֵט וּמֵת הָאִישׁ הַהוּא וּבִעַרְתָּ הָרָע מִיִּשְׂרָאֵל׃ וְכָל־הָעָם יִשְׁמְעוּ וְיִרָאוּ וְלֹא יְזִידוּן עוֹד׃

כִּי־תֵצֵא לַמִּלְחָמָה עַל־אֹיְבֶיךָ וּנְתָנוֹ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּיָדֶךָ וְשָׁבִיתָ שִׁבְיוֹ׃ וְרָאִיתָ בַּשִּׁבְיָה אֵשֶׁת יְפַת־תֹּאַר וְחָשַׁקְתָּ בָהּ וְלָקַחְתָּ לְךָ לְאִשָּׁה׃ וַהֲבֵאתָהּ אֶל־תּוֹךְ בֵּיתֶךָ וְגִלְּחָה אֶת־רֹאשָׁהּ וְעָשְׂתָה אֶת־צִפָּרְנֶיהָ׃ וְהֵסִירָה אֶת־שִׂמְלַת שִׁבְיָהּ מֵעָלֶיהָ וְיָשְׁבָה בְּבֵיתֶךָ וּבָכְתָה אֶת־אָבִיהָ וְאֶת־אִמָּהּ יֶרַח יָמִים וְאַחַר כֵּן תָּבוֹא אֵלֶיהָ וּבְעַלְתָּהּ וְהָיְתָה לְךָ לְאִשָּׁה׃ וְהָיָה אִם־לֹא חָפַצְתָּ בָּהּ וְשִׁלַּחְתָּהּ לְנַפְשָׁהּ וּמָכֹר לֹא־תִמְכְּרֶנָּה בַּכָּסֶף לֹא־תִתְעַמֵּר בָּהּ תַּחַת אֲשֶׁר עִנִּיתָהּ׃ לוי כִּי־תִהְיֶיןָ לְאִישׁ שְׁתֵּי נָשִׁים הָאַחַת אֲהוּבָה וְהָאַחַת שְׂנוּאָה וְיָלְדוּ־לוֹ בָנִים הָאֲהוּבָה וְהַשְּׂנוּאָה וְהָיָה הַבֵּן הַבְּכֹר לַשְּׂנִיאָה׃ וְהָיָה בְּיוֹם הַנְחִילוֹ אֶת־בָּנָיו אֵת אֲשֶׁר־יִהְיֶה לוֹ לֹא יוּכַל לְבַכֵּר אֶת־בֶּן־הָאֲהוּבָה עַל־פְּנֵי בֶן־הַשְּׂנוּאָה הַבְּכֹר׃ כִּי אֶת־הַבְּכֹר בֶּן־הַשְּׂנוּאָה יַכִּיר לָתֶת לוֹ פִּי שְׁנַיִם בְּכֹל אֲשֶׁר־יִמָּצֵא לוֹ כִּי־הוּא רֵאשִׁית אֹנוֹ לוֹ מִשְׁפַּט הַבְּכֹרָה׃ ישראל כִּי־יִהְיֶה לְאִישׁ בֵּן סוֹרֵר וּמוֹרֶה אֵינֶנּוּ שֹׁמֵעַ בְּקוֹל אָבִיו וּבְקוֹל אִמּוֹ וְיִסְּרוּ אֹתוֹ וְלֹא יִשְׁמַע אֲלֵיהֶם׃ וְתָפְשׂוּ בוֹ אָבִיו וְאִמּוֹ וְהוֹצִיאוּ אֹתוֹ אֶל־זִקְנֵי עִירוֹ וְאֶל־שַׁעַר מְקֹמוֹ׃ וְאָמְרוּ אֶל־זִקְנֵי עִירוֹ בְּנֵנוּ זֶה סוֹרֵר וּמֹרֶה אֵינֶנּוּ שֹׁמֵעַ בְּקֹלֵנוּ זוֹלֵל וְסֹבֵא׃ וּרְגָמֻהוּ כָּל־אַנְשֵׁי עִירוֹ בָאֲבָנִים וָמֵת וּבִעַרְתָּ הָרָע מִקִּרְבֶּךָ וְכָל־יִשְׂרָאֵל יִשְׁמְעוּ וְיִרָאוּ׃

וְהָיָה כִּי־תָבוֹא אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה וִירִשְׁתָּהּ וְיָשַׁבְתָּ בָּהּ׃ וְלָקַחְתָּ מֵרֵאשִׁית ׀ כָּל־פְּרִי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר תָּבִיא מֵאַרְצְךָ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ וְשַׂמְתָּ בַטֶּנֶא וְהָלַכְתָּ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם׃ וּבָאתָ אֶל־הַכֹּהֵן אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּיָּמִים הָהֵם וְאָמַרְתָּ אֵלָיו הִגַּדְתִּי הַיּוֹם לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי־בָאתִי אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵינוּ לָתֶת לָנוּ׃ לוי וְלָקַח הַכֹּהֵן הַטֶּנֶא מִיָּדֶךָ וְהִנִּיחוֹ לִפְנֵי מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ וְעָנִיתָ וְאָמַרְתָּ לִפְנֵי ׀ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲרַמִּי אֹבֵד אָבִי וַיֵּרֶד מִצְרַיְמָה וַיָּגָר שָׁם בִּמְתֵי מְעָט וַיְהִי־שָׁם לְגוֹי גָּדוֹל עָצוּם וָרָב׃ וַיָּרֵעוּ אֹתָנוּ הַמִּצְרִים וַיְעַנּוּנוּ וַיִּתְּנוּ עָלֵינוּ עֲבֹדָה קָשָׁה׃ וַנִּצְעַק אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵינוּ וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶת־קֹלֵנוּ וַיַּרְא אֶת־עָנְיֵנוּ וְאֶת־עֲמָלֵנוּ וְאֶת־לַחֲצֵנוּ׃ וַיּוֹצִאֵנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרֹעַ נְטוּיָה וּבְמֹרָא גָּדֹל וּבְאֹתוֹת וּבְמֹפְתִים׃ וַיְבִאֵנוּ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה וַיִּתֶּן־לָנוּ אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ׃ וְעַתָּה הִנֵּה הֵבֵאתִי אֶת־רֵאשִׁית פְּרִי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־נָתַתָּה לִּי יְהוָה וְהִנַּחְתּוֹ לִפְנֵי

יהוה אלהיך והשתחוית לפני יהוה אלהיך: ושמחת בכל הטוב אשר נתן לך יהוה אלהיך ולביתך אתה והלוי והגר אשר בקרבך: ישראל כי תכלה לעשר את כל מעשר תבואתך בשנה השלישת שנת המעשר ונתתה ללוי לגר ליתום ולאלמנה ואכלו בשעריך ושבעו: ואמרת לפני יהוה אלהיך בערתי הקדש מן הבית וגם נתתיו ללוי ולגר ליתום ולאלמנה ככל מצותך אשר צויתני לא עברתי ממצותיך ולא שכחתי: לא אכלתי באני ממנו ולא בערתי ממנו בטמא ולא נתתי ממנו למת שמעתי בקול יהוה אלהי עשיתי ככל אשר צויתני: השקיפה ממעון קדשך מן השמים וברך את עמך את ישראל ואת האדמה אשר נתתה לנו כאשר נשבעת לאבתינו ארץ זבת חלב ודבש:

אתם נצבים היום כלכם לפני יהוה אלהיכם ראשיכם שבטיכם זקניכם ושטריכם כל איש ישראל: טפכם נשיכם וגרך אשר בקרב מחניך מחטב עציך עד שאב מימיך: לעברך בברית יהוה אלהיך ובאלתו אשר יהוה אלהיך כרת עמך היום: לוי למען הקים אתך היום לו לעם והוא יהיה לך לאלהים כאשר דבר לך וכאשר נשבע לאבתיך לאברהם ליצחק וליעקב: ולא אתכם לבדכם אנכי כרת את הברית הזאת ואת האלה הזאת: כי את אשר ישנו פה עמנו עמד היום לפני יהוה אלהינו ואת אשר איננו פה עמנו היום: ישראל כי אתם ידעתם את אשר ישבנו בארץ מצרים ואת אשר עברנו בקרב הגוים אשר עברתם: ותראו את שקוציהם ואת גלליהם עץ ואבן כסף וזהב אשר עמהם: פן יש בכם איש או אשה או משפחה או שבט אשר לבבו פנה היום מעם יהוה אלהינו ללכת לעבד את אלהי הגוים ההם פן יש בכם שרש פרה ראש ולענה: והיה בשמעו את דברי האלה הזאת והתברך בלבבו לאמר שלום יהיה לי כי בשררות לבי אלך למען ספות הרוה את הצמאה: לא יאבה יהוה סלח לו כי אז יעשן אף יהוה וקנאתו באיש ההוא ורבצה בו כל האלה הכתובה בספר הזה ומחה יהוה את שמו מתחת השמים: והבדילו יהוה לרעה מכל שבטי ישראל ככל אלות הברית הכתובה בספר התורה הזה: ואמר הדור האחרון בניכם אשר יקומו מאחריכם והנכרי אשר יבא מארץ רחוקה וראו את מכות הארץ ההוא ואת תחלאיה אשר חלה יהוה בה: גפרית ומלח שרפה כל ארצה לא תזרע ולא תצמח ולא יעלה בה כל עשב כמהפכת סדם ועמרה אדמה וצבוים אשר הפך יהוה באפו ובחמתו: ואמרו כל הגוים על מה עשה יהוה ככה לארץ הזאת מה חרי האף הגדול הזה: ואמרו על אשר עזבו את ברית יהוה אלהי אבתם אשר כרת עמם בהוציאו אתם מארץ מצרים: וילכו ויעבדו אלהים אחרים וישתחוו להם אלהים אשר לא ידעום ולא חלק להם: ויחר אף יהוה בארץ ההוא להביא עליה את כל הקללה הכתובה בספר הזה: ויתשם יהוה מעל אדמתם באף ובחמה ובקצף גדול וישלכם אל ארץ אחרת כיום הזה: הנסתרת ליהוה אלהינו והנגלת לנו ולבנינו עד עולם לעשות את כל דברי התורה הזאת:

וילך משה וידבר את הדברים האלה אל כל ישראל: ויאמר אלהם בן מאה ועשרים שנה אנכי היום לא אוכל עוד לצאת ולבוא ויהוה אמר אלי לא תעבר את הירדן הזה: יהוה אלהיך הוא עבר לפניך הוא ישמיד את הגוים האלה מלפניך וירשתם יהושע הוא עבר לפניך כאשר דבר יהוה: לוי ועשה יהוה להם כאשר עשה

לסיום

לְסִיחוֹן וּלְעוֹג מַלְכֵי הָאֱמֹרִי וּלְאַרְצָם אֲשֶׁר
הִשְׁמִיד אֹתָם: וּנְתָנָם יְהוָה לִפְנֵיכֶם וַעֲשִׂיתֶם
לָהֶם כְּכָל־הַמִּצְוָה אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶתְכֶם:
חִזְקוּ וְאִמְצוּ אַל־תִּירְאוּ וְאַל־תַּעַרְצוּ מִפְּנֵיהֶם
כִּי ׀ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא הַהֹלֵךְ עִמָּךְ לֹא יַרְפְּךָ
וְלֹא יַעַזְבֶךָּ: ישראל וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לִיהוֹשֻׁעַ
וַיֹּאמֶר אֵלָיו לְעֵינֵי כָל־יִשְׂרָאֵל חֲזַק וֶאֱמָץ כִּי
אַתָּה תָּבוֹא אֶת־הָעָם הַזֶּה אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתָם לָתֵת לָהֶם וְאַתָּה
תַּנְחִילֶנָּה אוֹתָם: וַיהוָה הוּא ׀ הַהֹלֵךְ לְפָנֶיךָ
הוּא יִהְיֶה עִמָּךְ לֹא יַרְפְּךָ וְלֹא יַעַזְבֶךָּ לֹא
תִירָא וְלֹא תֵחָת: וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת־הַתּוֹרָה
הַזֹּאת וַיִּתְּנָהּ אֶל־הַכֹּהֲנִים בְּנֵי לֵוִי הַנֹּשְׂאִים
אֶת־אֲרוֹן בְּרִית יְהוָה וְאֶל־כָּל־זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל:
וַיְצַו מֹשֶׁה אוֹתָם לֵאמֹר מִקֵּץ ׀ שֶׁבַע שָׁנִים
בְּמֹעֵד שְׁנַת הַשְּׁמִטָּה בְּחַג הַסֻּכּוֹת: בְּבוֹא
כָל־יִשְׂרָאֵל לֵרָאוֹת אֶת־פְּנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחָר תִּקְרָא אֶת־הַתּוֹרָה הַזֹּאת
נֶגֶד כָּל־יִשְׂרָאֵל בְּאָזְנֵיהֶם: הַקְהֵל אֶת־הָעָם
הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים וְהַטַּף וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ
לְמַעַן יִשְׁמְעוּ וּלְמַעַן יִלְמְדוּ וְיָרְאוּ אֶת־יְהוָה
אֱלֹהֵיכֶם וְשָׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה
הַזֹּאת: וּבְנֵיהֶם אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ יִשְׁמְעוּ וְלָמְדוּ
לְיִרְאָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר
אַתֶּם חַיִּים עַל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים
אֶת־הַיַּרְדֵּן שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ:

הַאֲזִינוּ הַשָּׁמַיִם וַאֲדַבֵּרָה וְתִשְׁמַע הָאָרֶץ
אִמְרֵי־פִי: יַעֲרֹף כַּמָּטָר לִקְחִי תִּזַּל כַּטַּל
אִמְרָתִי כִּשְׂעִירִם עֲלֵי־דֶשֶׁא וְכִרְבִיבִים עֲלֵי־
עֵשֶׂב: כִּי שֵׁם יְהוָה אֶקְרָא הָבוּ גֹדֶל
לֵאלֹהֵינוּ: לוי הַצּוּר תָּמִים פָּעֳלוֹ כִּי כָל־
דְּרָכָיו מִשְׁפָּט אֵל אֱמוּנָה וְאֵין עָוֶל צַדִּיק
וְיָשָׁר הוּא: שִׁחֵת לוֹ לֹא בָּנָיו מוּמָם דּוֹר עִקֵּשׁ
וּפְתַלְתֹּל: הי רבתי והיא תיבה בפני עצמה
הַ לַיהוָה תִּגְמְלוּ־זֹאת עַם נָבָל וְלֹא חָכָם
הֲלוֹא־הוּא אָבִיךָ קָּנֶךָ הוּא עָשְׂךָ וַיְכֹנְנֶךָ:
ישראל זְכֹר יְמוֹת עוֹלָם בִּינוּ שְׁנוֹת דֹּר־וָדֹר

שְׁאַל אָבִיךָ וְיַגֵּדְךָ זְקֵנֶיךָ וְיֹאמְרוּ לָךְ:
בְּהַנְחֵל עֶלְיוֹן גּוֹיִם בְּהַפְרִידוֹ בְּנֵי אָדָם יַצֵּב
גְּבֻלֹת עַמִּים לְמִסְפַּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל: כִּי חֵלֶק
יְהוָה עַמּוֹ יַעֲקֹב חֶבֶל נַחֲלָתוֹ: יִמְצָאֵהוּ
בְּאֶרֶץ מִדְבָּר וּבְתֹהוּ יְלֵל יְשִׁמֹן יְסֹבְבֶנְהוּ
יְבוֹנְנֵהוּ יִצְּרֶנְהוּ כְּאִישׁוֹן עֵינוֹ: כְּנֶשֶׁר יָעִיר
קִנּוֹ עַל־גּוֹזָלָיו יְרַחֵף יִפְרֹשׂ כְּנָפָיו יִקָּחֵהוּ
יִשָּׂאֵהוּ עַל־אֶבְרָתוֹ: יְהוָה בָּדָד יַנְחֶנּוּ וְאֵין
עִמּוֹ אֵל נֵכָר:

וְזֹאת הַבְּרָכָה אֲשֶׁר בֵּרַךְ מֹשֶׁה אִישׁ
הָאֱלֹהִים אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי מוֹתוֹ: וַיֹּאמַר
יְהוָה מִסִּינַי בָּא וְזָרַח מִשֵּׂעִיר לָמוֹ הוֹפִיעַ
מֵהַר פָּארָן וְאָתָה מֵרִבְבֹת קֹדֶשׁ מִימִינוֹ אֵשׁ
דָּת לָמוֹ: אַף חֹבֵב עַמִּים כָּל־קְדֹשָׁיו בְּיָדֶךָ
וְהֵם תֻּכּוּ לְרַגְלֶךָ יִשָּׂא מִדַּבְּרֹתֶיךָ: תּוֹרָה
צִוָּה־לָנוּ מֹשֶׁה מוֹרָשָׁה קְהִלַּת יַעֲקֹב:
וַיְהִי בִישֻׁרוּן מֶלֶךְ בְּהִתְאַסֵּף רָאשֵׁי עָם יַחַד
שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל: יְחִי רְאוּבֵן וְאַל־יָמֹת וִיהִי
מְתָיו מִסְפָּר: וְזֹאת לִיהוּדָה וַיֹּאמַר שְׁמַע
יְהוָה קוֹל יְהוּדָה וְאֶל־עַמּוֹ תְּבִיאֶנּוּ יָדָיו רָב
לוֹ וְעֵזֶר מִצָּרָיו תִּהְיֶה: לוי וּלְלֵוִי אָמַר תֻּמֶּיךָ
וְאוּרֶיךָ לְאִישׁ חֲסִידֶךָ אֲשֶׁר נִסִּיתוֹ בְּמַסָּה
תְּרִיבֵהוּ עַל־מֵי מְרִיבָה: הָאֹמֵר לְאָבִיו
וּלְאִמּוֹ לֹא רְאִיתִיו וְאֶת־אֶחָיו לֹא הִכִּיר וְאֶת־
בָּנָיו לֹא יָדָע כִּי שָׁמְרוּ אִמְרָתֶךָ וּבְרִיתְךָ
יִנְצֹרוּ: יוֹרוּ מִשְׁפָּטֶיךָ לְיַעֲקֹב וְתוֹרָתְךָ
לְיִשְׂרָאֵל יָשִׂימוּ קְטוֹרָה בְּאַפֶּךָ וְכָלִיל עַל־
מִזְבְּחֶךָ: בָּרֵךְ יְהוָה חֵילוֹ וּפֹעַל יָדָיו תִּרְצֶה
מְחַץ מָתְנַיִם קָמָיו וּמְשַׂנְאָיו מִן־יְקוּמוּן:
לְבִנְיָמִן אָמַר יְדִיד יְהוָה יִשְׁכֹּן לָבֶטַח עָלָיו
חֹפֵף עָלָיו כָּל־הַיּוֹם וּבֵין כְּתֵפָיו שָׁכֵן:
ישראל וּלְיוֹסֵף אָמַר מְבֹרֶכֶת יְהוָה אַרְצוֹ
מִמֶּגֶד שָׁמַיִם מִטָּל וּמִתְּהוֹם רֹבֶצֶת תָּחַת:
וּמִמֶּגֶד תְּבוּאֹת שָׁמֶשׁ וּמִמֶּגֶד גֶּרֶשׁ יְרָחִים:
וּמֵרֹאשׁ הַרְרֵי־קֶדֶם וּמִמֶּגֶד גִּבְעוֹת עוֹלָם: וּמִמֶּגֶד
אֶרֶץ וּמְלֹאָהּ וּרְצוֹן שֹׁכְנִי סְנֶה תָּבוֹאתָה לְרֹאשׁ
יוֹסֵף וּלְקָדְקֹד נְזִיר אֶחָיו: בְּכוֹר שׁוֹרוֹ הָדָר לוֹ

וקרני ראם קרניו בהם עמים ינגח יחדו אפסי ארץ והם רבבות אפרים והם אלפי מנשה:

בתענית צבור קורין ויחל שחרית ומנחה: בשחרית אומר ח"ק קודם הוצאת ס"ת: ואחרי הקריאה ח"ק יהללו אשרי: במנחה אומר ח"ק קודם קריאה ומפטירין דרשו ומברכין עד מגן דוד:

קריאה לתענית צבור

ויחל משה את פני יהוה אלהיו ויאמר למה יהוה יחרה אפך בעמך אשר הוצאת מארץ מצרים בכח גדול וביד חזקה: למה יאמרו מצרים לאמר ברעה הוציאם להרג אתם בהרים ולכלתם מעל פני האדמה שוב מחרון אפך והנחם על הרעה לעמך: זכר לאברהם ליצחק ולישראל עבדיך אשר נשבעת להם בך ותדבר אלהם ארבה את זרעכם ככוכבי השמים וכל הארץ הזאת אשר אמרתי אתן לזרעכם ונחלו לעלם: וינחם יהוה על הרעה אשר דבר לעשות לעמו: לוי ויאמר יהוה אל משה פסל לך שני לחת אבנים כראשנים וכתבתי על הלחת את הדברים אשר היו על הלחת הראשנים אשר שברת: והיה נכון לבקר ועלית בבקר אל הר סיני ונצבת לי שם על ראש ההר: ואיש לא יעלה עמך וגם איש אל ירא בכל ההר גם הצאן והבקר אל ירעו אל מול ההר ההוא: ישראל ויפסל שני לחת אבנים כראשנים וישכם משה בבקר ויעל אל הר סיני כאשר צוה יהוה אתו ויקח בידו שני לחת אבנים: וירד יהוה בענן ויתיצב עמו שם ויקרא בשם יהוה: ויעבר יהוה על פניו ויקרא יהוה יהוה אל רחום וחנון ארך אפים ורב חסד ואמת: נצר חסד לאלפים נשא עון ופשע וחטאה ונקה לא ינקה פקד עון אבות על בנים ועל בני בנים על שלשים ועל רבעים: וימהר משה ויקד ארצה וישתחו: ויאמר אם נא מצאתי חן בעיניך אדני ילך נא אדני בקרבנו כי עם קשה ערף הוא וסלחת לעוננו ולחטאתנו ונחלתנו: ויאמר הנה אנכי כרת ברית נגד כל עמך אעשה נפלאת אשר לא נבראו בכל הארץ ובכל הגוים וראה כל העם אשר אתה בקרבו את מעשה יהוה כי נורא הוא אשר אני עשה עמך:

ברכות הפטרה

קודם קריאת ההפטרה יאמר ברכה זו:

ברוך אתה יהוה אלהינו מלך העולם אשר בחר בנביאים טובים ורצה בדבריהם הנאמרים באמת:

ברוך אתה יהוה הבוחר בתורה ובמשה עבדו ובישראל עמו ובנביאי האמת וצדק:

הפטרה לתענית צבור

בישעיה נ"ה ו'

דרשו יהוה בהמצאו קראהו בהיותו קרוב: יעזב רשע דרכו ואיש און מחשבתיו וישב אל יהוה וירחמהו ואל אלהינו כי ירבה לסלוח: כי לא מחשבותי מחשבותיכם ולא דרכיכם דרכי נאם יהוה: כי גבהו שמים מארץ כן גבהו דרכי מדרכיכם ומחשבתי ממחשבתיכם: כי כאשר ירד הגשם והשלג מן השמים ושמה לא ישוב כי אם הרוה את הארץ והולידה והצמיחה ונתן זרע לזרע ולחם לאכל: כן יהיה דברי אשר יצא מפי לא ישוב אלי ריקם כי אם עשה את אשר חפצתי והצליח אשר שלחתיו: כי בשמחה תצאו ובשלום תובלון ההרים והגבעות יפצחו לפניכם רנה וכל עצי השדה ימחאו כף: תחת הנעצוץ יעלה ברוש ותחת הסרפד יעלה הדס והיה ליהוה לשם לאות עולם לא יכרת: כה אמר יהוה שמרו משפט ועשו צדקה כי קרובה ישועתי לבוא וצדקתי להגלות: אשרי אנוש יעשה זאת ובן אדם יחזיק בה שמר שבת מחללו ושמר

יָדוֹ מֵעֲשׂוֹת כָּל־רָע׃ וְאַל־יֹאמַר בֶּן־הַנֵּכָר הַנִּלְוָה אֶל־יְהוָֹה לֵאמֹר הַבְדֵּל יַבְדִּילַנִי יְהוָֹה מֵעַל עַמּוֹ וְאַל־יֹאמַר הַסָּרִיס הֵן אֲנִי עֵץ יָבֵשׁ׃ כִּי־כֹה ׀ אָמַר יְהוָֹה לַסָּרִיסִים אֲשֶׁר יִשְׁמְרוּ אֶת־שַׁבְּתוֹתַי וּבָחֲרוּ בַּאֲשֶׁר חָפָצְתִּי וּמַחֲזִיקִים בִּבְרִיתִי׃ וְנָתַתִּי לָהֶם בְּבֵיתִי וּבְחוֹמֹתַי יָד וָשֵׁם טוֹב מִבָּנִים וּמִבָּנוֹת שֵׁם עוֹלָם אֶתֶּן־לוֹ אֲשֶׁר לֹא יִכָּרֵת׃ וּבְנֵי הַנֵּכָר הַנִּלְוִים עַל־יְהוָֹה לְשָׁרְתוֹ וּלְאַהֲבָה אֶת־שֵׁם יְהוָֹה לִהְיוֹת לוֹ לַעֲבָדִים כָּל־שֹׁמֵר שַׁבָּת מֵחַלְּלוֹ וּמַחֲזִיקִים בִּבְרִיתִי׃ וַהֲבִיאוֹתִים אֶל־הַר קָדְשִׁי וְשִׂמַּחְתִּים בְּבֵית תְּפִלָּתִי עוֹלֹתֵיהֶם וְזִבְחֵיהֶם לְרָצוֹן עַל־מִזְבְּחִי כִּי בֵיתִי בֵּית־תְּפִלָּה יִקָּרֵא לְכָל־הָעַמִּים׃ נְאֻם אֲדֹנָי יְהוִֹה מְקַבֵּץ נִדְחֵי יִשְׂרָאֵל עוֹד אֲקַבֵּץ עָלָיו לְנִקְבָּצָיו׃

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם צוּר כָּל־הָעוֹלָמִים צַדִּיק בְּכָל־הַדּוֹרוֹת · הָאֵל הַנֶּאֱמָן הָאוֹמֵר וְעוֹשֶׂה · הַמְדַבֵּר וּמְקַיֵּם · שֶׁכָּל־דְּבָרָיו אֱמֶת וָצֶדֶק׃ נֶאֱמָן אַתָּה הוּא יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ וְנֶאֱמָנִים דְּבָרֶיךָ וְדָבָר אֶחָד מִדְּבָרֶיךָ אָחוֹר לֹא־יָשׁוּב רֵיקָם כִּי אֵל מֶלֶךְ נֶאֱמָן וְרַחֲמָן אָתָּה׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה הָאֵל הַנֶּאֱמָן בְּכָל־דְּבָרָיו׃

רַחֵם עַל־צִיּוֹן כִּי הִיא בֵּית חַיֵּינוּ וְלַעֲלוּבַת נֶפֶשׁ תּוֹשִׁיעַ בִּמְהֵרָה בְיָמֵינוּ׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה מְשַׂמֵּחַ צִיּוֹן בְּבָנֶיהָ׃

שַׂמְּחֵנוּ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ בְּאֵלִיָּהוּ הַנָּבִיא עַבְדֶּךָ · וּבְמַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ · בִּמְהֵרָה יָבֹא וְיָגֵל לִבֵּנוּ עַל־כִּסְאוֹ לֹא־יֵשֵׁב זָר · וְלֹא־יִנְחֲלוּ עוֹד אֲחֵרִים אֶת־כְּבוֹדוֹ · כִּי בְשֵׁם קָדְשְׁךָ נִשְׁבַּעְתָּ לּוֹ שֶׁלֹּא יִכְבֶּה נֵרוֹ לְעוֹלָם וָעֶד׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה מָגֵן דָּוִד׃

סימן לקריאת חול המועד פסח

משך · תורא · קדש · בכספא · פסל · במדברא · שלח · בוכרא ·

וזהו כשחל יום א' של פסח בשבת או באחד בשבת או בג' בשבת ·

ואם חל פסח בחמישי בשבת מהפכין סדר הקריאות של דרך זה ·

משך · תורא · פסל · קדש · בכספא · במדברא · שלח · בוכרא .

לעולם בשבת חוה"מ פסח קורין ראה אתה אומר אלי כו' פסל לך כו' עד בחלב אמו ולמפטיר והקרבתם

ליום ראשון דחול המועד פסח

שמות י"ג א'

וַיְדַבֵּר יְהוָֹה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ קַדֶּשׁ־לִי כָל־בְּכוֹר פֶּטֶר כָּל־רֶחֶם בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה לִי הוּא׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־הָעָם זָכוֹר אֶת־הַיּוֹם הַזֶּה אֲשֶׁר יְצָאתֶם מִמִּצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים כִּי בְּחֹזֶק יָד הוֹצִיא יְהוָֹה אֶתְכֶם מִזֶּה וְלֹא יֵאָכֵל חָמֵץ׃ הַיּוֹם אַתֶּם יֹצְאִים בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב׃ לוי וְהָיָה כִי־יְבִיאֲךָ יְהוָֹה אֶל־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי וְהַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ לָתֶת לָךְ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ וְעָבַדְתָּ אֶת־הָעֲבֹדָה הַזֹּאת בַּחֹדֶשׁ הַזֶּה׃ שִׁבְעַת יָמִים תֹּאכַל מַצֹּת וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי חַג לַיהוָֹה׃ מַצּוֹת יֵאָכֵל אֵת שִׁבְעַת הַיָּמִים וְלֹא־יֵרָאֶה לְךָ חָמֵץ וְלֹא־יֵרָאֶה לְךָ שְׂאֹר בְּכָל־גְּבֻלֶךָ׃ וְהִגַּדְתָּ לְבִנְךָ בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹר בַּעֲבוּר זֶה עָשָׂה יְהוָֹה לִי בְּצֵאתִי מִמִּצְרָיִם׃ וְהָיָה לְךָ לְאוֹת עַל־יָדְךָ וּלְזִכָּרוֹן בֵּין עֵינֶיךָ לְמַעַן תִּהְיֶה תּוֹרַת יְהוָֹה בְּפִיךָ כִּי בְּיָד חֲזָקָה הוֹצִאֲךָ יְהוָֹה מִמִּצְרָיִם׃ וְשָׁמַרְתָּ אֶת־הַחֻקָּה הַזֹּאת לְמוֹעֲדָהּ מִיָּמִים יָמִימָה׃ ישראל וְהָיָה כִּי־יְבִאֲךָ יְהוָֹה אֶל־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לְךָ וְלַאֲבֹתֶיךָ וּנְתָנָהּ לָךְ׃ וְהַעֲבַרְתָּ כָל־פֶּטֶר־רֶחֶם לַיהוָֹה וְכָל־פֶּטֶר ׀ שֶׁגֶר בְּהֵמָה אֲשֶׁר יִהְיֶה לְךָ הַזְּכָרִים לַיהוָֹה׃ וְכָל־פֶּטֶר חֲמֹר תִּפְדֶּה בְשֶׂה וְאִם־

לא

לא תפדה וערפתו וכל בכור אדם בבניך
תפדה: והיה כי ישאלך בנך מחר לאמר
מה זאת ואמרת אליו בחזק יד הוציאנו יהוה
ממצרים מבית עבדים: ויהי כי הקשה פרעה
לשלחנו ויהרג יהוה כל בכור בארץ מצרים
מבכר אדם ועד בכור בהמה על כן אני זבח
ליהוה כל פטר רחם הזכרים וכל בכור בני
אפדה: והיה לאות על ידכה ולטוטפת בין
עיניך כי בחזק יד הוציאנו יהוה ממצרים:

לרביעי

במדבר כ״ח, י״ט

והקרבתם אשה עלה ליהוה פרים בני
בקר שנים ואיל אחד ושבעה כבשים בני
שנה תמימם יהיו לכם: ומנחתם סלת
בלולה בשמן שלשה עשרנים לפר ושני
עשרנים לאיל תעשו: עשרון עשרון תעשה
לכבש האחד לשבעת הכבשים: ושעיר
חטאת אחד לכפר עליכם: מלבד עלת
הבקר אשר לעלת התמיד תעשו את אלה:
כאלה תעשו ליום שבעת ימים לחם אשה
ריח ניחח ליהוה על עולת התמיד יעשה
ונסכו: וביום השביעי מקרא קדש יהיה
לכם כל מלאכת עבדה לא תעשו:

ליום שני

שמות כ״ב, כ״ד

אם כסף תלוה את עמי את העני עמך
לא תהיה לו כנשה לא תשימון עליו נשך:
אם חבל תחבל שלמת רעך עד בא השמש
תשיבנו לו: כי הוא כסותה לבדה הוא
שמלתו לערו במה ישכב והיה כי יצעק
אלי ושמעתי כי חנון אני: אלהים לא
תקלל ונשיא בעמך לא תאר: מלאתך
ודמעך לא תאחר בכור בניך תתן לי:
כן תעשה לשרך לצאנך שבעת ימים יהיה
עם אמו ביום השמיני תתנו לי: ואנשי
קדש תהיון לי ובשר בשדה טרפה לא
תאכלו לכלב תשלכון אתו: לא תשא
שמע שוא אל תשת ידך עם רשע להית

עד חמס: לא תהיה אחרי רבים לרעת
ולא תענה על רב לנטת אחרי רבים
להטת: ודל לא תהדר בריבו: כי תפגע
שור איבך או חמרו תעה השב תשיבנו
לו: כי תראה חמור שנאך רבץ תחת
משאו וחדלת מעזב לו עזב תעזב עמו:
יש׳אל לא תטה משפט אבינך בריבו:
מדבר שקר תרחק ונקי וצדיק אל תהרג
כי לא אצדיק רשע: ושחד לא תקח כי
השחד יעור פקחים ויסלף דברי צדיקים:
וגר לא תלחץ ואתם ידעתם את נפש הגר
כי גרים הייתם בארץ מצרים: ושש
שנים תזרע את ארצך ואספת את
תבואתה: והשביעת תשמטנה ונטשתה
ואכלו אבינֵי עמך ויתרם תאכל חית
השדה כן תעשה לכרמך לזיתך: ששת
ימים תעשה מעשיך וביום השביעי תשבת
למען ינוח שורך וחמרך וינפש בן אמתך
והגר: ובכל אשר אמרתי אליכם תשמרו
ושם אלהים אחרים לא תזכירו לא ישמע
על פיך: שלש רגלים תחג לי בשנה:
את חג המצות תשמר שבעת ימים תאכל
מצות כאשר צויתך למועד חדש האביב
כי בו יצאת ממצרים ולא יראו פני ריקם:
וחג הקציר בכורי מעשיך אשר תזרע
בשדה וחג האסף בצאת השנה באספך
את מעשיך מן השדה: שלש פעמים
בשנה יראה כל זכורך אל פני האדן
יהוה: לא תזבח על חמץ דם זבחי ולא
ילין חלב חגי עד בקר: ראשית בכורי
אדמתך תביא בית יהוה אלהיך לא תבשל
גדי בחלב אמו: לרביעי (והקרבתם)

ליום שלישי

שמות ל״ד, א׳

ויאמר יהוה אל משה פסל לך שני לחת
אבנים כראשנים וכתבתי על הלחת את
הדברים אשר היו על הלחת הראשנים

אשר שברת: והיה נכון לבקר ועלית בבקר אל הר סיני ונצבת לי שם על ראש ההר: ואיש לא יעלה עמך וגם איש אל ירא בכל ההר גם הצאן והבקר אל ירעו אל מול ההר ההוא: לוי ויפסל שני לחת אבנים כראשנים וישכם משה בבקר ויעל אל הר סיני כאשר צוה יהוה אתו ויקח בידו שני לחת אבנים: וירד יהוה בענן ויתיצב עמו שם ויקרא בשם יהוה: ויעבר יהוה על פניו ויקרא יהוה יהוה אל רחום וחנון ארך אפים ורב חסד ואמת: נצר חסד לאלפים נשא עון ופשע וחטאה ונקה לא ינקה פקד עון אבות על בנים ועל בני בנים על שלשים ועל רבעים: וימהר משה ויקד ארצה וישתחו: ויאמר אם נא מצאתי חן בעיניך אדני ילך נא אדני בקרבנו כי עם קשה ערף הוא וסלחת לעוננו ולחטאתנו ונחלתנו: ויאמר הנה אנכי כרת ברית נגד כל עמך אעשה נפלאת אשר לא נבראו בכל הארץ ובכל הגוים וראה כל העם אשר אתה בקרבו את מעשה יהוה כי נורא הוא אשר אני עשה עמך: שמר לך את אשר אנכי מצוך היום הנני גרש מפניך את האמרי והכנעני והחתי והפרזי והחוי והיבוסי: השמר לך פן תכרת ברית ליושב הארץ אשר אתה בא עליה פן יהיה למוקש בקרבך: כי את מזבחתם תתצון ואת מצבתם תשברון ואת אשריו תכרתון: כי לא תשתחוה לאל אחר כי יהוה קנא שמו אל קנא הוא: פן תכרת ברית ליושב הארץ וזנו אחרי אלהיהם וזבחו לאלהיהם וקרא לך ואכלת מזבחו: ולקחת מבנתיו לבניך וזנו בנתיו אחרי אלהיהן והזנו את בניך אחרי אלהיהן: אלהי מסכה לא תעשה לך: ישראל את חג המצות תשמר שבעת ימים תאכל מצות אשר צויתך למועד חדש האביב כי בחדש האביב יצאת ממצרים: כל פטר רחם לי וכל מקנך תזכר פטר שור ושה: ופטר חמור תפדה בשה ואם לא תפדה וערפתו כל בכור בניך תפדה ולא יראו פני ריקם: ששת ימים תעבד וביום השביעי תשבת בחריש ובקציר תשבת: וחג שבעת תעשה לך בכורי קציר חטים וחג האסיף תקופת השנה: שלש פעמים בשנה יראה כל זכורך את פני האדן יהוה אלהי ישראל: כי אוריש גוים מפניך והרחבתי את גבלך ולא יחמד איש את ארצך בעלתך לראות את פני יהוה אלהיך שלש פעמים בשנה: לא תשחט על חמץ דם זבחי ולא ילין לבקר זבח חג הפסח: ראשית בכורי אדמתך תביא בית יהוה אלהיך לא תבשל גדי בחלב אמו: לרביעי (והקרבתם)

ליום רביעי

במדבר ט א

וידבר יהוה אל משה במדבר סיני בשנה השנית לצאתם מארץ מצרים בחדש הראשון לאמר: ויעשו בני ישראל את הפסח במועדו: בארבעה עשר יום בחדש הזה בין הערבים תעשו אתו במעדו ככל חקתיו וככל משפטיו תעשו אתו: וידבר משה אל בני ישראל לעשת הפסח: ויעשו את הפסח בראשון בארבעה עשר יום לחדש בין הערבים במדבר סיני ככל אשר צוה יהוה את משה כן עשו בני ישראל: לוי ויהי אנשים אשר היו טמאים לנפש אדם ולא יכלו לעשת הפסח ביום ההוא ויקרבו לפני משה ולפני אהרן ביום ההוא: ויאמרו האנשים ההמה אליו אנחנו טמאים לנפש אדם למה נגרע לבלתי הקריב את קרבן יהוה במעדו בתוך בני ישראל: ויאמר אלהם

משה

קריאה ליום רביעי של חוה״מ פסח

מֹשֶׁה עִמְדוּ וְאֶשְׁמְעָה מַה־יְצַוֶּה יְהוָה לָכֶם׃
ישראל וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ דַּבֵּר
אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אִישׁ אִישׁ כִּי־יִהְיֶה
טָמֵא ׀ לָנֶפֶשׁ אוֹ בְדֶרֶךְ רְחֹקָה לָכֶם אוֹ
לְדֹרֹתֵיכֶם וְעָשָׂה פֶסַח לַיהוָה׃ בַּחֹדֶשׁ
הַשֵּׁנִי בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם בֵּין הָעַרְבַּיִם
יַעֲשׂוּ אֹתוֹ עַל־מַצּוֹת וּמְרֹרִים יֹאכְלֻהוּ׃ לֹא־
יַשְׁאִירוּ מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר וְעֶצֶם לֹא יִשְׁבְּרוּ־
בוֹ כְּכָל־חֻקַּת הַפֶּסַח יַעֲשׂוּ אֹתוֹ׃ וְהָאִישׁ
אֲשֶׁר־הוּא טָהוֹר וּבְדֶרֶךְ לֹא־הָיָה וְחָדַל
לַעֲשׂוֹת הַפֶּסַח וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מֵעַמֶּיהָ
כִּי ׀ קָרְבַּן יְהוָה לֹא הִקְרִיב בְּמֹעֲדוֹ חֶטְאוֹ
יִשָּׂא הָאִישׁ הַהוּא׃ וְכִי־יָגוּר אִתְּכֶם גֵּר
וְעָשָׂה פֶסַח לַיהוָה כְּחֻקַּת הַפֶּסַח וּכְמִשְׁפָּטוֹ
כֵּן יַעֲשֶׂה חֻקָּה אַחַת יִהְיֶה לָכֶם וְלַגֵּר
וּלְאֶזְרַח הָאָרֶץ׃ לרביעי (וה׳ עבתם)

קריאה לראש חדש

בראשי חדשים קורין ד׳ אנשים אין פוחתין מהם ואין מוסיפין עליהם ואין מפטירין בנביא. סדר הקריאה בפרשת פנחס (סימן כ״ח) עד סוף ובראשי חדשיכם. ולפי שיש באמצע פרשה קטנה של וביום השבת שאין בה רק ב׳ פסוקים (ואסור לשייר ב׳ פסוקים סמוך לפרשה) לפיכך קורא כהן ג״פ וידבר צו ואמרת. והלוי חוזר וקורא מן ואמרת. ולא כמנהג [illegible] כפיפס. וישראל קורא עולת תמיד עד ובראשי חדשיכם. ורביעי קורא ובראשי חדשיכם עד סוף:

במדבר כח

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ צַו אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אֶת־
קָרְבָּנִי לַחְמִי לְאִשַּׁי רֵיחַ נִיחֹחִי תִּשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב לִי בְּמוֹעֲדוֹ׃ וְאָמַרְתָּ
לָהֶם זֶה הָאִשֶּׁה אֲשֶׁר תַּקְרִיבוּ לַיהוָה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְמִימִם שְׁנַיִם לַיּוֹם
עֹלָה תָמִיד׃ אֶת־הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַבֹּקֶר וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין
הָעַרְבָּיִם׃ וַעֲשִׂירִית הָאֵיפָה סֹלֶת לְמִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כָּתִית רְבִיעִת הַהִין׃
עֹלַת תָּמִיד הָעֲשֻׂיָה בְּהַר סִינַי לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיהוָה׃ וְנִסְכּוֹ רְבִיעִת הַהִין
לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד בַּקֹּדֶשׁ הַסֵּךְ נֶסֶךְ שֵׁכָר לַיהוָה׃ וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה
בֵּין הָעַרְבָּיִם כְּמִנְחַת הַבֹּקֶר וּכְנִסְכּוֹ תַּעֲשֶׂה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה׃
וּבְיוֹם הַשַּׁבָּת שְׁנֵי־כְבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה
בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ׃ עֹלַת שַׁבַּת בְּשַׁבַּתּוֹ עַל־עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ׃
וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁיכֶם תַּקְרִיבוּ עֹלָה לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד
כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם׃ וּשְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה
בַשֶּׁמֶן לַפָּר הָאֶחָד וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לָאַיִל הָאֶחָד׃
וְעִשָּׂרֹן עִשָּׂרוֹן סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד עֹלָה רֵיחַ נִיחֹחַ
אִשֶּׁה לַיהוָה׃ וְנִסְכֵּיהֶם חֲצִי הַהִין יִהְיֶה לַפָּר וּשְׁלִישִׁת הַהִין לָאַיִל וּרְבִיעִת
הַהִין לַכֶּבֶשׂ יָיִן זֹאת עֹלַת חֹדֶשׁ בְּחָדְשׁוֹ לְחָדְשֵׁי הַשָּׁנָה׃ וּשְׂעִיר עִזִּים אֶחָד
לְחַטָּאת לַיהוָה עַל־עֹלַת הַתָּמִיד יֵעָשֶׂה וְנִסְכּוֹ׃

קריאה לימי חנוכה

ביום ראשון של חנוכה קורין לכהן מן ויהי ביום כלות משה עד לחנוכת המזבח. ללוי עד מלאה קטורת. לישראל פר אחד עד בן עמינדב. ביום שני של חנוכה קורין לכהן ביום השני עד מלאה קטרת. ללוי עד בן צוער. לישראל ביום השלישי. וכן כסדר הזה בשאר הימים. ביום שלישי קורין ביום השלישי וביום הרביעי. ביום רביעי קורין ביום הרביעי וביום החמישי. ביום חמישי קורין ביום החמישי וביום הששי. ביום ששי הוא לעולם ר"ח ומוציאין ב' ס"ת כהן עד רביעית בס"ת ראשון, ורביעי קורא בס"ת שני ביום הששי. ביום ז' קורין ביום השביעי. ביום השמיני קורין לכהן ביום השמיני עד מלאה קטרת. ללוי עד בן פדהצור. ולישראל ביום התשיעי עד כן עשה את המנורה:

במדבר ז׳ °) ויהי ביום כלות משה להקים את־
המשכן וימשח אתו ויקדש אתו ואת־כל־
כליו ואת־המזבח ואת־כל־כליו וימשחם
ויקדש אתם: ויקריבו נשיאי ישראל ראשי
בית אבתם הם נשיאי המטת הם העמדים
על־הפקדים: ויביאו את־קרבנם לפני
יהוה שש־עגלת צב ושני עשר בקר עגלה
על־שני הנשאים ושור לאחד ויקריבו אותם
לפני המשכן: ויאמר יהוה אל־משה לאמר:
קח מאתם והיו לעבד את־עבדת אהל מועד
ונתתה אותם אל־הלוים איש כפי עבדתו:
ויקח משה את־העגלת ואת־הבקר ויתן
אותם אל־הלוים: את ׀ שתי העגלות ואת
ארבעת הבקר נתן לבני גרשון כפי עבדתם:
ואת ׀ ארבע העגלת ואת שמנת הבקר נתן
לבני מררי כפי עבדתם ביד איתמר בן־
אהרן הכהן: ולבני קהת לא נתן כי־עבדת
הקדש עלהם בכתף ישאו: ויקריבו
הנשאים את חנכת המזבח ביום המשח
אתו ויקריבו הנשיאם את־קרבנם לפני
המזבח: ויאמר יהוה אל־משה נשיא אחד
ליום נשיא אחד ליום יקריבו את־קרבנם
לחנכת המזבח: לוי ויהי המקריב ביום
הראשון את־קרבנו נחשון בן־עמינדב
למטה יהודה: וקרבנו קערת־כסף אחת שלשים
ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל
בשקל הקדש שניהם ׀ מלאים סלת בלולה
בשמן למנחה: כף אחת עשרה זהב מלאה
קטרת: ישראל פר אחד בן־בקר איל אחד
כבש־אחד בן־שנתו לעלה: שעיר־עזים אחד
לחטאת: ולזבח השלמים בקר שנים אילם
חמשה עתדים חמשה כבשים בני־שנה
חמשה זה קרבן נחשון בן־עמינדב:
ביום השני הקריב נתנאל בן־צוער
נשיא יששכר: הקרב את־קרבנו קערת־
כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד
כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם
מלאים סלת בלולה בשמן למנחה: כף אחת
עשרה זהב מלאה קטרת: פר אחד בן־בקר
איל אחד כבש־אחד בן־שנתו לעלה: שעיר
עזים אחד לחטאת: ולזבח השלמים בקר
שנים אילם חמשה עתדים חמשה כבשים
בני־שנה חמשה זה קרבן נתנאל בן־צוער:
ביום השלישי נשיא לבני זבולן אליאב
בן־חלן: קרבנו קערת־כסף אחת שלשים
ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל
בשקל הקדש שניהם ׀ מלאים סלת בלולה
בשמן למנחה: כף אחת עשרה זהב מלאה
קטרת: פר אחד בן־בקר איל אחד כבש
אחד בן־שנתו לעלה: שעיר־עזים אחד
לחטאת: ולזבח השלמים בקר שנים אילם
חמשה עתדים חמשה כבשים בני־שנה חמשה
זה קרבן אליאב בן־חלן:
ביום הרביעי נשיא לבני ראובן אליצור
בן־שדיאור: קרבנו קערת־כסף אחת שלשים
ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל
בשקל הקדש שניהם ׀ מלאים סלת בלולה
בשמן למנחה: כף אחת עשרה זהב מלאה
קטרת: פר אחד בן־בקר איל אחד כבש־
אחד בן־שנתו לעלה: שעיר־עזים אחד
לחטאת

°) יש נוהגים בכל יום ויום מן ר"ח ניסן עד י"ג בו לומר הנשיא של אותו היום, וביום י"ג וזאת חנוכת המזבח ואח"כ בהעלותך עד כן עשה את המנורה, ואומרים יהי רצון של אמר הנשיאים:

לחטאת: ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן אליצור בן שדיאור:

ביום החמישי נשיא לבני שמעון שלמיאל בן צורישדי: קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה: כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: פר אחד בן בקר איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה: שעיר עזים אחד לחטאת: ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן שלמיאל בן צורישדי:

ביום הששי נשיא לבני גד אליסף בן דעואל: קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה: כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: פר אחד בן בקר איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה: שעיר עזים אחד לחטאת: ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן אליסף בן דעואל:

ביום השביעי נשיא לבני אפרים אלישמע בן עמיהוד: קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה: כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: פר אחד בן בקר איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה: שעיר עזים אחד לחטאת: ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן אלישמע בן עמיהוד:

ביום השמיני נשיא לבני מנשה גמליאל בן פדהצור: קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה: כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: פר אחד בן בקר איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה: שעיר עזים אחד לחטאת: ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן גמליאל בן פדהצור:

ביום התשיעי נשיא לבני בנימן אבידן בן גדעני: קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה: כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: פר אחד בן בקר איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה: שעיר עזים אחד לחטאת: ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן אבידן בן גדעני:

ביום העשירי נשיא לבני דן אחיעזר בן עמישדי: קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה: כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: פר אחד בן בקר איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה: שעיר עזים אחד לחטאת: ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן אחיעזר בן עמישדי:

ביום עשתי עשר יום נשיא לבני אשר פגעיאל בן עכרן: קרבנו קערת כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה: כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: פר אחד בן בקר איל אחד כבש אחד בן שנתו לעלה: שעיר עזים אחד לחטאת: ולזבח השלמים בקר שנים אילם חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה חמשה זה קרבן פגעיאל בן עכרן:

ביום שנים עשר יום נשיא לבני נפתלי

אֲחִירַע בֶּן־עֵינָן׃ קׇרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם ׀ מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה׃ כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת׃ פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה׃ שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃ וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קׇרְבַּן אֲחִירַע בֶּן־עֵינָן׃

זֹאת ׀ חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ בְּיוֹם הִמָּשַׁח אֹתוֹ מֵאֵת נְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל קַעֲרֹת כֶּסֶף שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה מִזְרְקֵי־כֶסֶף שְׁנֵים עָשָׂר כַּפּוֹת זָהָב שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה׃ שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה הַקְּעָרָה הָאַחַת כֶּסֶף וְשִׁבְעִים הַמִּזְרָק הָאֶחָד כֹּל כֶּסֶף הַכֵּלִים אַלְפַּיִם וְאַרְבַּע־מֵאוֹת בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ׃ כַּפּוֹת זָהָב שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה מְלֵאֹת קְטֹרֶת עֲשָׂרָה עֲשָׂרָה הַכַּף בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ כׇּל־זְהַב הַכַּפּוֹת עֶשְׂרִים וּמֵאָה׃ כׇּל־הַבָּקָר לָעֹלָה שְׁנֵים עָשָׂר פָּרִים אֵילִם שְׁנֵים־עָשָׂר כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שְׁנֵים עָשָׂר וּמִנְחָתָם וּשְׂעִירֵי עִזִּים שְׁנֵים עָשָׂר לְחַטָּאת׃ וְכֹל בְּקַר ׀ זֶבַח הַשְּׁלָמִים עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה פָּרִים אֵילִם שִׁשִּׁים עַתֻּדִים שִׁשִּׁים כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁשִּׁים זֹאת חֲנֻכַּת הַמִּזְבֵּחַ אַחֲרֵי הִמָּשַׁח אֹתוֹ׃ וּבְבֹא מֹשֶׁה אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד לְדַבֵּר אִתּוֹ וַיִּשְׁמַע אֶת־הַקּוֹל מִדַּבֵּר אֵלָיו מֵעַל הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל־אֲרֹן הָעֵדֻת מִבֵּין שְׁנֵי הַכְּרֻבִים וַיְדַבֵּר אֵלָיו׃

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן וְאָמַרְתָּ אֵלָיו בְּהַעֲלֹתְךָ אֶת־הַנֵּרֹת אֶל־מוּל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה יָאִירוּ שִׁבְעַת הַנֵּרוֹת׃ וַיַּעַשׂ כֵּן אַהֲרֹן אֶל־מוּל פְּנֵי הַמְּנוֹרָה הֶעֱלָה נֵרֹתֶיהָ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ וְזֶה מַעֲשֵׂה הַמְּנֹרָה מִקְשָׁה זָהָב עַד־יְרֵכָהּ עַד־פִּרְחָהּ מִקְשָׁה הִוא כַּמַּרְאֶה אֲשֶׁר הֶרְאָה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה כֵּן עָשָׂה אֶת־הַמְּנֹרָה׃

יהי רצון שאומרים אחר פרשת הנשיאים בניסן

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁתָּאִיר הַיּוֹם בְּחַסְדְּךָ הַגָּדוֹל עַל נִשְׁמָתִי קַדִּישִׁין דְּמִתְחַדְּשִׁין כְּצִפֳּרִים וּמְצַפְצְפִין וּמְשַׁבְּחִין וּמְצַלְּאִין עַל עַמָּא קַדִּישָׁא יִשְׂרָאֵל ׃ רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם תְּבַנִּים וְתַעֲיל הַנָּךְ צִפֳּרֵי קַדִּישֵׁי לַאֲתַר קַדִּישָׁא דְּאִיתְמַר עֲלֵיהּ עַיִן לֹא רָאָתָה אֱלֹהִים זוּלָתְךָ ׃ יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהַי וֵאלֹהֵי אֲבוֹתַי שֶׁבְּאִם אֲנִי עַבְדְּךָ מִשֵּׁבֶט (פלוני) שֶׁקָּרָאתִי בְּתוֹרָתְךָ פָּרָשָׁה שֶׁל הַנָּשִׂיא הַיּוֹם אֲזַי יָאִירוּ נָא עָלַי כׇּל נִיצוֹצִין קַדִּישִׁין וְכׇל הָאוֹרוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת הַכְּלוּלוֹת בִּקְדֻשַּׁת זֶה הַשֵּׁבֶט לְהָבִין וּלְהַשְׂכִּיל בְּתוֹרָתְךָ וּבְיִרְאָתְךָ לַעֲשׂוֹת רְצוֹנְךָ כׇּל יְמֵי חַיַּי אֲנִי וְזַרְעִי וְזֶרַע זַרְעִי מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם אָמֵן

קריאה לפורים

שמות יז ח

וַיָּבֹא עֲמָלֵק וַיִּלָּחֶם עִם־יִשְׂרָאֵל בִּרְפִידִם׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ בְּחַר־לָנוּ אֲנָשִׁים וְצֵא הִלָּחֵם בַּעֲמָלֵק מָחָר אָנֹכִי נִצָּב עַל־רֹאשׁ הַגִּבְעָה וּמַטֵּה הָאֱלֹהִים בְּיָדִי׃ וַיַּעַשׂ יְהוֹשֻׁעַ כַּאֲשֶׁר אָמַר־לוֹ מֹשֶׁה לְהִלָּחֵם בַּעֲמָלֵק וּמֹשֶׁה אַהֲרֹן וְחוּר עָלוּ רֹאשׁ הַגִּבְעָה׃ לוי וְהָיָה כַּאֲשֶׁר יָרִים מֹשֶׁה יָדוֹ וְגָבַר יִשְׂרָאֵל וְכַאֲשֶׁר יָנִיחַ יָדוֹ וְגָבַר עֲמָלֵק׃ וִידֵי מֹשֶׁה כְּבֵדִים וַיִּקְחוּ־אֶבֶן וַיָּשִׂימוּ תַחְתָּיו וַיֵּשֶׁב עָלֶיהָ וְאַהֲרֹן וְחוּר תָּמְכוּ בְיָדוֹ מִזֶּה אֶחָד וּמִזֶּה אֶחָד וַיְהִי יָדָיו אֱמוּנָה עַד־בֹּא הַשָּׁמֶשׁ׃ וַיַּחֲלֹשׁ יְהוֹשֻׁעַ אֶת־עֲמָלֵק וְאֶת־עַמּוֹ לְפִי־חָרֶב׃ ישראל וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה כְּתֹב זֹאת זִכָּרוֹן בַּסֵּפֶר וְשִׂים בְּאׇזְנֵי יְהוֹשֻׁעַ כִּי־מָחֹה אֶמְחֶה אֶת־זֵכֶר עֲמָלֵק מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם׃ וַיִּבֶן מֹשֶׁה מִזְבֵּחַ וַיִּקְרָא שְׁמוֹ יְהוָה ׀ נִסִּי׃ וַיֹּאמֶר כִּי־יָד עַל־כֵּס יָהּ מִלְחָמָה לַיהוָה בַּעֲמָלֵק מִדֹּר דֹּר׃

אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא
רַחֲמִים · מִתְנַהֵג
בַּחֲסִידוּת מוֹחֵל עֲוֹנוֹת
עַמּוֹ · מַעֲבִיר רִאשׁוֹן
רִאשׁוֹן · מַרְבֶּה מְחִילָה
לְחַטָּאִים וּסְלִיחָה
לְפוֹשְׁעִים · עוֹשֶׂה צְדָקוֹת
עִם כָּל בָּשָׂר וָרוּחַ · לֹא
כְרָעָתָם תִּגְמוֹל · אֵל הוֹרֵיתָ
לָּנוּ לוֹמַר (מִדּוֹת) שְׁלֹשׁ
עֶשְׂרֵה · זְכָר לָנוּ הַיּוֹם
בְּרִית שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה · כְּמוֹ
שֶׁהוֹדַעְתָּ לֶעָנָו מִקֶּדֶם ·
כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב וַיֵּרֶד יְהוָה
בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם
וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְהוָה :

אֵל אֶרֶךְ אַפַּיִם אַתָּה · וּבַעַל
הָרַחֲמִים נִקְרֵאתָ · וְדֶרֶךְ
תְּשׁוּבָה הוֹרֵיתָ: גְּדֻלַּת רַחֲמֶיךָ
וַחֲסָדֶיךָ תִּזְכֹּר הַיּוֹם וּבְכָל־יוֹם
לְזֶרַע יְדִידֶיךָ: תֵּפֶן אֵלֵינוּ
בְּרַחֲמִים · כִּי אַתָּה הוּא בַּעַל
הָרַחֲמִים : בְּתַחֲנוּן וּבִתְפִלָּה
פָּנֶיךָ נְקַדֵּם · כְּהוֹדַעְתָּ לֶעָנָו
מִקֶּדֶם: מֵחֲרוֹן אַפְּךָ שׁוּב כְּמוֹ
בְּתוֹרָתְךָ כָּתוּב: וּבְצֵל כְּנָפֶיךָ
נֶחֱסֶה וְנִתְלוֹנָן כְּיוֹם וַיֵּרֶד יְהוָה
בֶּעָנָן: תַּעֲבוֹר עַל פֶּשַׁע וְתִמְחֶה
אָשָׁם · כְּיוֹם וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם:
תַּאֲזִין שַׁוְעָתֵנוּ וְתַקְשִׁיב מֶנּוּ
מַאֲמָר · כְּיוֹם וַיִּקְרָא בְשֵׁם
יְהוָה וְשָׁם נֶאֱמַר :

וַיַּעֲבֹר יְהוָה | עַל־פָּנָיו וַיִּקְרָא :

יְהוָה · יְהוָה אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וֶאֱמֶת : נֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים נֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה : וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ :

סְלַח לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטָאנוּ · מְחַל לָנוּ מַלְכֵּנוּ כִּי פָשָׁעְנוּ : כִּי־אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח וְרַב־חֶסֶד לְכָל־קֹרְאֶיךָ :

סְלַח לָנוּ אָבִינוּ · כִּי בְרֹב אִוַּלְתֵּנוּ שָׁגִינוּ · מְחַל לָנוּ מַלְכֵּנוּ כִּי רַבּוּ עֲוֹנֵינוּ :

(א) שמות לד ה ב) שם לד ו ג) שם לד ז ד) שם לד ט ה) תהלים פו ה
ריה"ת

הוֹשִׁיעָה יְהוָה כִּי־גָמַר חָסִיד כִּי־פַסּוּ אֱמוּנִים מִבְּנֵי אָדָם: לוּלֵי יְהוָה שֶׁהָיָה לָנוּ בְּקוּם עָלֵינוּ אָדָם: אֲזַי חַיִּים בְּלָעוּנוּ בַּחֲרוֹת אַפָּם בָּנוּ:

כְּרַחֵם אָב עַל בָּנִים כֵּן תְּרַחֵם יְהוָה עָלֵינוּ: לַיהוָה הַיְשׁוּעָה עַל עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ סֶּלָה: יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: יְהוָה צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בֹּטֵחַ בָּךְ: יְהוָה הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ: סְלַח־נָא לַעֲוֹן הָעָם הַזֶּה כְּגֹדֶל חַסְדֶּךָ וְכַאֲשֶׁר נָשָׂאתָה לָעָם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד־הֵנָּה: וְשָׁם נֶאֱמַר · וַיֹּאמֶר יְהוָה סָלַחְתִּי כִּדְבָרֶךָ: הַטֵּה אֱלֹהַי אָזְנְךָ וּשְׁמָע פְּקַח עֵינֶיךָ וּרְאֵה שֹׁמְמֹתֵינוּ וְהָעִיר אֲשֶׁר נִקְרָא שִׁמְךָ עָלֶיהָ כִּי לֹא עַל צִדְקֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים: אֲדֹנָי שְׁמָעָה אֲדֹנָי סְלָחָה אֲדֹנָי הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה אַל תְּאַחַר לְמַעַנְךָ אֱלֹהַי כִּי שִׁמְךָ נִקְרָא עַל עִירְךָ וְעַל עַמֶּךָ:

אלהינו ואלהי אבותינו

יִשְׂרָאֵל עַמְּךָ תְּחִנָּה עוֹרְכִים · שֶׁהֵם מְצֵרִים וּלְהִוָּשֵׁעַ צְרִיכִים · צָרֵיהֶם עֲלֵיהֶם עַל מַאֲרִיכִים · כָּל זֹאת הִגִּיעָתַם וְשִׁמְךָ מְבָרְכִים: הָלִי וּמַכְאוֹב לְהִכָּתֵב לֹא נִמְכַּר · עֲלוּבִים מִנֹּעַר וּמֵהֶם לֹא הוּכַּר · קָדוֹשׁ בְּיָדְךָ לְפַתֵּחַ מוֹסָר · כְּאָמְנוּתְךָ הַנְּקִיָּה וְלֹא כְּאֻמְנוּת בָּשָׂר: הַלּוֹבֵשׁ צְדָקָה וְלֹא בִּמְעִיל עֲטוּיָה · וּמְמַכָּה עַצְמָה מְתַקֵּן רְטִיָּה · קוֹמֵם עֲדָתְךָ מִנְּפִילָתָהּ הַמְּטוּיָה · בְּכֹחֲךָ הַגָּדוֹל וּבִזְרֹעֲךָ הַנְּטוּיָה: טוֹעִים אוֹמְרִים נַחֲלָתְךָ לְחַבֵּל · כְּבוֹדְךָ לְהָמִיר וּבְהֶבֶל לְהִתְבַּלְבֵּל · בֵּל וּנְבוֹ לֶאֱלוֹהַּ לְקַבֵּל · יִרְאָתְךָ הַקְּדוֹשָׁה לִנְטוֹשׁ וּלְנַבֵּל: בְּאַהֲבָתְךָ וּבְחֶמְלָתְךָ מְנַשֵּׂא וּמְנַטֵּל · עֲצָתָם תְּסַכֵּל וּמַחְשְׁבֹתָם תְּבַטֵּל · רוּחַ תִּגְרוֹת מִבֵּינֵיהֶם הַטֵּל · וּמַלְאַךְ אַכְזָרִי דְּחֵה וְטַלְטֵל: בַּעֲבוּר כְּבוֹד שִׁמְךָ וְשֵׁם קָדְשְׁךָ הַמְּהֻלָּל · נוֹרָאוֹת הַפְלֵא לְבַל בַּגּוֹיִם יִתְחַלָּל · יוֹעֲצֵי רָעָה תּוֹלִיךְ שׁוֹלָל · וּבָהֶם תְּעוֹלֵל כַּאֲשֶׁר בִּי נִתְעוֹלָל: מֵקִים מֵעָפָר דָּל וְאֶבְיוֹן מֵאַשְׁפָּה · כְּנֶסֶתְךָ אַל תִּתֵּן לְכָלָה וּלְחֶרְפָּה · אִם בְּפִקּוּדֶיךָ מִתְעַצֶּלֶת וּמִתְרַפָּה · עַל כָּל פְּשָׁעֶיהָ אַהֲבָתְךָ תְּהֵא מְחַפָּה: יְתֵרָה חִבָּתָם לְפָנֶיךָ אֲדוֹנֵי הָאֲדוֹנִים · בֵּין כָּךְ וּבֵין כָּךְ קְרוּאִים לְךָ בָּנִים · רַחֲמֶיךָ יְקַדְּמוּנוּ

אלהו

א) תהלים יב ב. ב) שם קכד ב ג) שם קכד ג. ד) שם ג ט. ה) שם שם ח. ו) שם פד יג. ז) שם כ י. ח) במדבר יד יט. ט) שם כ. י) דניאל ט יח. כ) שם ט יט.

אֱלוֹהַּ עֶלְיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים · טֶרֶם יִשְׁטְפוּנוּ הַמַּיִם הַזֵּידוֹנִים: חֲפָצֵי קִרְבָתְךָ עַל כָּל הַבָּאוֹת · הָחִישָׁה לָּנוּ יְשׁוּעוֹת הַנִּבָּאוֹת · קָדוֹשׁ עֲשֵׂה עִמָּהֶם לְטוֹבָה אוֹת · חָזָק וְאַמִּיץ גּוֹאֲלָם יְהֹוָה צְבָאוֹת: אל מלך וכו׳ נִשָּׂא לְבָבֵנוּ אֶל כַּפָּיִם אֶל אֵל בַּשָּׁמָיִם: תָּבוֹא לְפָנֶיךָ אֶנְקַת אָסִיר כְּגֹדֶל זְרוֹעֲךָ הוֹתֵר בְּנֵי תְמוּתָה: לַאדֹנָי אֱלֹהֵינוּ הָרַחֲמִים וְהַסְּלִיחוֹת כִּי מָרַדְנוּ בּוֹ: כרחם אב וכו׳

אֱלֹהִים בְּיִשְׂרָאֵל גָּדוֹל נוֹדַעְתָּ · אַתָּה יְהֹוָה אָבִינוּ אָתָּה: בְּכָל קָרְאֵנוּ אֵלֶיךָ קָרַבְנוּ · רָם וְנִשָּׂא אַתָּה בְּקִרְבֵּנוּ: גְּמַלְתָּנוּ הַטּוֹבוֹת בְּחוֹבֵינוּ · לֹא בְּצִדְקוֹתֵינוּ וּבְיוֹשֶׁר לְבָבֵנוּ: דּוֹרֵנוּ גַּם כִּי זָנַחְתָּנוּ · גְּאָלֵנוּ כִּי עֲבָדֶיךָ אֲנַחְנוּ: הִנְנוּ בַּעֲוֹנֵינוּ עַד דַּכָּא · וַתִּקְצַר נֶפֶשׁ לְךָ מִתְכַּכָּה: וְאַיֵּה חֲסָדֶיךָ הָרִאשׁוֹנִים עִמָּנוּ · מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם נֶאֱמָנוּ: זַעַף נִשָּׂא וַתָּשׁ כֹּחֵנוּ · יְהֹוָה אַל בְּאַפְּךָ תוֹכִיחֵנוּ: חַלְחָלוֹת רַבּוֹת בְּלוּ בְשָׂרֵנוּ · נָא אַל בְּאַפְּךָ תְּיַסְּרֵנוּ: טוֹרַח הַצָּרוֹת אֵין לְהִסָּפֵר · אַיֵּה שׁוֹקֵל וְאַיֵּה סוֹפֵר: יָדַעְנוּ רִשְׁעֵנוּ כִּי פָשַׁעְנוּ · כִּי אֱמֶת עָשִׂיתָ וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ: כַּעַס וְחָרוֹן מִמֶּנּוּ יֶחְדָּל · כִּי קָטֹן יַעֲקֹב וְדָל: לַחַץ יוֹסֵר וְעוֹל מִמֶּנּוּ יְחֻבָּל · כִּי כָשַׁל כֹּחַ הַסַּבָּל: מְנָת מִדָּתֵנוּ לֹא תִגְבַּהּ · כִּי נִשְׁאַרְנוּ מְעַט מֵהַרְבֵּה: נַחֵם עַל הָרָעָה לְאֻמָּתֶךָ · מַטֵּה כְּלַפֵּי חֶסֶד אֱמוּנָתֶךָ: סְלִיחָה אִם עֲוֹנֵינוּ עָנוּ בָנוּ · עָזְרֵנוּ כִּי עָלֶיךָ נִשְׁעַנְנוּ: עֲרָפֵנוּ כוֹף לְךָ לְהִשְׁתַּעְבֵּד · בְּאַהֲבָה וּבְיִרְאָה אוֹתְךָ לַעֲבוֹד וּלְכַבֵּד: פּוֹקְדֶיךָ קָדְשׁוּ צוֹמוֹת לִקְבּוֹעַ · דַּעְתָּם קָצְרָה צָרְכָּם לִתְבּוֹעַ: צָקוּן לַחֲשָׁם אֵלֶיךָ תָּבֹא · הָתֵל לְאִישׁ אִישׁ נִגְעוֹ וּמַכְאוֹבוֹ: קוֹל יַעֲקֹב נוֹהֵם מֵתַהֲמוּמוֹתֶיךָ · תִּשְׁמַע הַשָּׁמַיִם מְכוֹן שִׁבְתֶּךָ: רוֹדָה רוֹדֵף בְּאַף תְּכַלֶּה · שְׁנַת שִׁלּוּמִים לְרִיב צִיּוֹן תְּגַלֶּה: שַׁרְתָּ וְרָדִיתָ מִנּוֹעַר קְנוּתֵנוּ · וְאַל תַּשְׁלִיכֵנוּ לְעֵת זִקְנָתֵנוּ: תָּעִינוּ לִשְׂמֹאל וִימִינְךָ תְּקָרְבֵנוּ · כִּכְלוֹת כֹּחֵנוּ אַל תַּעַזְבֵנוּ: תַּבִּיט וְתָצִיץ וְתַשְׁגִּיחַ לְרַחוּמֶיךָ · תִּתְאַזָּר בַּחֲנִינוֹתֶיךָ תִּתְלַבֵּשׁ בְּצִדְקוֹתֶיךָ · תִּתְכַּסֶּה בְּרַחֲמֶיךָ וְתִתְעַטֵּף בַּחֲסִידוּתֶךָ · וְתָבֹא לְפָנֶיךָ מִדַּת טוּבְךָ וְעַנְוְתָנוּתֶךָ: אל מלך וכו׳

סימן

מַלְאֲבֵי רַחֲמִים מְשָׁרְתֵי עֶלְיוֹן · חַלּוּ נָא פְּנֵי אֵל בְּמֵיטַב

א) איכה ג מא ב) [illegible] ג) [illegible]

הִגָּיוֹן ׃ אוּלַי יָחוֹס עַם עָנִי וְאֶבְיוֹן ׃ אוּלַי יְרַחֵם ׃ אוּלַי
יְרַחֵם שְׁאֵרִית יוֹסֵף ׃ שְׁפָלִים וּנְבָזִים פְּשׁוּחֵי שֶׁסֶף ׃
שְׁבוּיֵי חִנָּם מְכוּרֵי בְּלֹא כֶסֶף ׃ שׁוֹאֲגִים בִּתְפִלָּה
וּמְבַקְשִׁים רִשְׁיוֹן ׃ אולי ׃ אוּלַי יְרַחֵם מְעֻנֵּי כֶבֶל ׃ מְלֻמְּדֵי
מַכּוֹת בְּעִנּוּי סֵבֶל ׃ מָנוֹד רֹאשׁ נְתוּנִים בְּיוֹשְׁבֵי תֵבֵל
מָשָׁל בָּעַמִּים בְּקֶצֶף וּבִזָּיוֹן ׃ אולי ׃ אוּלַי יְרַחֵם וְיֵרֶא בָּעֳנִי
עַמּוֹ ׃ וְיַקְשִׁיב וְיִשְׁמַע הַצָּגִים לְעֻמּוֹ ׃ וְעוֹדִים בְּלַחַשׁ
מוּסָר לָמוֹ ׃ וְעֵינֵיהֶם תּוֹלִים לִמְצוֹא רִצָּיוֹן ׃ אולי ׃ אוּלַי
יְרַחֵם אוֹמְרֵי סְלַח נָא ׃ אוֹמְצֵי שִׁבְחוֹ בְּכָל עֵת וְעוֹנָה ׃
אֲגוּדִים בַּצָּרָה לִשְׁפּוֹךְ תְּחִנָּה ׃ אֶת פְּנֵי אֱלֹהֵיהֶם
שׁוֹפְכִים לֵב דִּוָּיוֹן ׃ אולי ׃ אוּלַי יְרַחֵם לְקוּחָה בְּכִפְלַיִם ׃
לְעוּטָה אֲרָיוֹת כְּמוֹ בְּפִי שְׁחָלִים ׃ לְקָה וּמִשְׁתַּקֶּמֶת
בַּעֲוֹן שׁוּלַיִם ׃ לֹא שָׁכְחָה בְּכָל זֹאת מִכְתַּב עוֹז חֶבְיוֹן ׃ אולי ׃
אוּלַי יְרַחֵם כְּבוּשֵׁי פָנִים ׃ הַשּׁוֹמְעִים חֶרְפָּתָם וְלֹא
מְשִׁיבִים וְעוֹנִים ׃ נִצְּחוּ מְקַוִּים וְלִישׁוּעוֹ נִשְׁעָנִים ׃ כִּי לֹא
כָלוּ רַחֲמָיו בְּכִלָּיוֹן ׃ אולי ׃ אוּלַי יְרַחֵם יַחֲלִיץ עָנִי בְּעָנְיוֹ ׃
חֲבוּשׁוֹ יַתִּיר מֵאֶרֶץ שִׁבְיוֹ ׃ יְגַהֶה מְזוֹרוֹ וְיַחֲבוֹשׁ חָלְיוֹ ׃
צַעֲקָתוֹ יִשְׁמַע וְיָחִישׁ עֵת פִּדְיוֹן ׃ אולי ׃ אל מלך ׃ ויעבור.

זְכֹר[א] רַחֲמֶיךָ יְהֹוָה וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה ׃ זָכְרֵנוּ[ב] יְהֹוָה בִּרְצוֹן עַמֶּךָ פָּקְדֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ ׃ זְכֹר[ג] עֲדָתְךָ קָנִיתָ קֶּדֶם גָּאַלְתָּ שֵׁבֶט נַחֲלָתֶךָ הַר צִיּוֹן זֶה שָׁכַנְתָּ בּוֹ ׃ זְכֹר יְהֹוָה חִבַּת יְרוּשָׁלַיִם אַהֲבַת צִיּוֹן אַל תִּשְׁכַּח לָנֶצַח ׃ אַתָּה[ד] תָקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן כִּי עֵת לְחֶנְנָהּ כִּי בָא מוֹעֵד ׃ זְכֹר[ה] יְהֹוָה לִבְנֵי אֱדוֹם אֵת יוֹם יְרוּשָׁלָיִם הָאֹמְרִים עָרוּ עָרוּ עַד הַיְסוֹד בָּהּ ׃ זְכֹר[ו] לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיִשְׂרָאֵל

רוה"ח עבדיך

א) תהלים כה ו. ב) שם קו ד. ג) שם עד ב. ד) שם קב יד. ה) שם קלז ז. ו) שמות לב יג.

עבדיך אשר נשבעת להם בך ותדבר אלהם ארבה את זרעכם ככוכבי השמים וכל הארץ הזאת אשר אמרתי אתן לזרעכם ונחלו לעולם: זכור לעבדיך לאברהם ליצחק וליעקב אל־תפן אל־קשי העם הזה ואל־רשעו ואל־חטאתו: זכור לנו ברית אבות כאשר אמרת וזכרתי את בריתי יעקוב ואף את־בריתי יצחק ואף את־בריתי אברהם אזכור והארץ אזכור: זכור לנו ברית ראשונים כאשר אמרת וזכרתי להם ברית ראשונים אשר הוצאתי־אותם מארץ מצרים לעיני הגוים להיות להם לאלהים אני יהוה: עשה עמנו כמו שהבטחתנו ואף־גם־זאת בהיותם בארץ אויביהם לא־מאסתים ולא־געלתים לכלותם להפר בריתי אתם כי אני יהוה אלהיהם: השב שבותנו ורחמנו כמה שכתוב ושב יהוה אלהיך את־שבותך ורחמך ושב וקבצך מכל־העמים אשר הפיצך יהוה אלהיך שמה: קבץ נדחינו כמה שכתוב אם יהיה נדחך בקצה השמים משם יקבצך יהוה אלהיך ומשם יקחך: מחה פשעינו כעב וכענן כמה שכתוב מחיתי כעב פשעיך וכענן חטאתיך שובה אלי כי גאלתיך: מחה פשעינו למענך כאשר אמרת אנכי אנכי הוא מוחה פשעיך למעני וחטאתיך לא אזכור: הלבן חטאינו כשלג וכצמר כמה שכתוב לכו נא ונוכחה יאמר יהוה אם־יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו אם־יאדימו כתולע כצמר יהיו: זרוק עלינו מים טהורים וטהרנו כמה שכתוב וזרקתי עליכם מים טהורים וטהרתם מכל טמאותיכם ומכל־גלוליכם אטהר אתכם: רחם עלינו ואל תשחיתנו כמה שכתוב כי אל רחום יהוה אלהיך לא ירפך ולא ישחיתך ולא ישכח את־ברית אבתיך אשר נשבע להם: מול את לבבנו לאהבה את שמך כמה שכתוב ומל יהוה אלהיך את־לבבך ואת־לבב זרעך לאהבה את־יהוה אלהיך בכל־לבבך ובכל־נפשך למען חייך: המצא לנו בבקשתנו כמה שכתוב ובקשתם משם את־יהוה אלהיך ומצאת כי תדרשנו בכל־לבבך ובכל־נפשך: תביאנו אל הר

קדשך

א) דברים ט כז. ב) ויקרא כו מב. ג) שם כו מה. ד) שם כו מד. ה) דברים ל ג. ו) שם ל ד. ז) ישעיה מג כה. ח) שם מג כה. ט) שם מד כב. י) ישעיה א יח. כ) יחזקאל לו כה. ל) דברים ד לא. מ) שם ל ו. נ) שם ד כט.

קָדְשֶׁךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בְּבֵית תְּפִלָּתֶךָ כְּמָה שֶׁכָּתוּב וַהֲבִיאוֹתִים אֶל הַר קָדְשִׁי וְשִׂמַּחְתִּים בְּבֵית תְּפִלָּתִי עוֹלֹתֵיהֶם וְזִבְחֵיהֶם לְרָצוֹן עַל מִזְבְּחִי כִּי בֵיתִי בֵּית תְּפִלָּה יִקָּרֵא לְכָל הָעַמִּים:

שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ: הֲשִׁיבֵנוּ יְהֹוָה | אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם:

אַל תַּשְׁלִיכֵנוּ מִלְּפָנֶיךָ וְרוּחַ קָדְשְׁךָ אַל תִּקַּח מִמֶּנּוּ: אַל תַּשְׁלִיכֵנוּ לְעֵת זִקְנָה כִּכְלוֹת כֹּחֵנוּ אַל תַּעַזְבֵנוּ: אַל תַּעַזְבֵנוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ אַל תִּרְחַק מִמֶּנּוּ: עֲשֵׂה עִמָּנוּ אוֹת לְטוֹבָה וְיִרְאוּ שׂוֹנְאֵינוּ וְיֵבֹשׁוּ כִּי אַתָּה יְהֹוָה עֲזַרְתָּנוּ וְנִחַמְתָּנוּ: אֲמָרֵינוּ הַאֲזִינָה יְהֹוָה בִּינָה הֲגִיגֵנוּ: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִינוּ וְהֶגְיוֹן לִבֵּנוּ לְפָנֶיךָ יְהֹוָה צוּרֵנוּ וְגוֹאֲלֵנוּ: כִּי לְךָ יְהֹוָה הוֹחָלְנוּ אַתָּה תַעֲנֶה אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ · תָּבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ וְאַל תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתֵנוּ שֶׁאֵין אָנוּ עַזֵּי פָנִים וּקְשֵׁי עֹרֶף לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטָאנוּ אֲבָל אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ חָטָאנוּ:

אָשַׁמְנוּ · בָּגַדְנוּ · גָּזַלְנוּ · דִּבַּרְנוּ דֹפִי: הֶעֱוִינוּ · וְהִרְשַׁעְנוּ · זַדְנוּ · חָמַסְנוּ · טָפַלְנוּ שֶׁקֶר: יָעַצְנוּ רָע · כִּזַּבְנוּ · לַצְנוּ · מָרַדְנוּ · נִאַצְנוּ · סָרַרְנוּ · עָוִינוּ · פָּשַׁעְנוּ · צָרַרְנוּ · קִשִּׁינוּ עֹרֶף: רָשַׁעְנוּ · שִׁחַתְנוּ · תִּעַבְנוּ · תָּעִינוּ · תִּעְתָּעְנוּ: סַרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁוָה לָנוּ: וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל הַבָּא עָלֵינוּ כִּי אֱמֶת עָשִׂיתָ וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ:

הִרְשַׁעְנוּ וּפָשַׁעְנוּ לָכֵן לֹא נוֹשָׁעְנוּ וְתֵן בְּלִבֵּנוּ לַעֲזוֹב דֶּרֶךְ רֶשַׁע וְחִישׁ לָנוּ יֶשַׁע: כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ יַעֲזֹב רָשָׁע דַּרְכּוֹ וְאִישׁ אָוֶן מַחְשְׁבֹתָיו וְיָשֹׁב אֶל יְהֹוָה וִירַחֲמֵהוּ וְאֶל אֱלֹהֵינוּ כִּי יַרְבֶּה לִסְלוֹחַ:

משו

ריה"ח

א) ישעיה נו ז. ב) איכה ה כא. ג) תהלים נא יג. ד) שם עא ט. ה) שם לח כב (כפשוטו). ו) שם פו יז (כפשוטו). ז) שם ה ב (כפשוטו). ח) שם יט טו. ט) שם לח טו. י) נחמיה ט לג. כ) ישעיה נה ז

משיח צדקך אמר לפניך · שגיאות[א] מי יבין מנסתרות נקני :
נקנו יהוה אלהינו מכל פשעינו וטהרנו מכל טמאותינו וזרוק עלינו מים טהורים וטהרנו · ככתוב על יד נביאך וזרקתי[ב] עליכם מים טהורים וטהרתם מכל טמאותיכם ומכל גלוליכם אטהר אתכם : עמך ונחלתך רעבי טובך צמאי חסדך תאבי ישעך · יכירו וידעו כי ליהוה אלהינו הרחמים והסליחות :

אל רחום שמך · אל חנון שמך · בנו נקרא שמך · יהוה עשה למען שמך : עשה למען אמתך · עשה למען בריתך · עשה למען גדלך ותפארתך · עשה למען דתך · עשה למען הודך · עשה למען ועודך · עשה למען זכרך · עשה למען חסדך · עשה למען טובך · עשה למען יחודך · עשה למען כבודך · עשה למען למודך · עשה למען מלכותך · עשה למען נצחך · עשה למען סודך · עשה למען עזך · עשה למען פארך · עשה למען צדקתך · עשה למען קדשתך · עשה למען רחמיך הרבים · עשה למען שכינתך · עשה למען תהלתך · עשה למען אוהביך שוכני עפר · עשה למען אברהם יצחק ויעקב · עשה למען משה ואהרן · עשה למען דוד ושלמה · עשה למען ירושלם עיר קדשך · עשה למען ציון משכן כבודך · עשה למען שממות היכלך · עשה למען הריסות מזבחך · עשה למען הרוגים על שם קדשך · עשה למען טבוחים על יחודך · עשה למען באי באש ובמים על קדוש שמך · עשה למען יונקי שדים שלא חטאו · עשה למען גמולי חלב שלא פשעו · עשה למען תינוקות של בית רבן · עשה למענך אם לא למעננו · עשה למענך והושיענו :

עננו יהוה עננו · עננו אלהינו עננו · עננו אבינו עננו · עננו בוראנו עננו · עננו גואלנו עננו · עננו דורשנו עננו · עננו האל הנאמן עננו : עננו ותיק וחסיד עננו · עננו זך וישר עננו · עננו חי וקים עננו : עננו טוב ומטיב עננו · עננו יודע יצר עננו · עננו כובש כעסים עננו · עננו לובש צדקות עננו · עננו מלך

א) תהלים יט יג . ב) יחזקאל לו כה .

 מלכי

מַלְכֵי הַמְּלָכִים עֲנֵנוּ: עֲנֵנוּ נוֹרָא וְנִשְׂגָּב עֲנֵנוּ • עֲנֵנוּ סוֹלֵחַ וּמוֹחֵל עֲנֵנוּ • עֲנֵנוּ עוֹנֶה בְּעֵת צָרָה עֲנֵנוּ • עֲנֵנוּ פּוֹדֶה וּמַצִּיל עֲנֵנוּ • עֲנֵנוּ צַדִּיק וְיָשָׁר עֲנֵנוּ: עֲנֵנוּ קָרוֹב לְקוֹרְאָיו עֲנֵנוּ • עֲנֵנוּ קָשֶׁה לִכְעוֹס עֲנֵנוּ • עֲנֵנוּ רַךְ לִרְצוֹת עֲנֵנוּ • עֲנֵנוּ רַחוּם וְחַנּוּן עֲנֵנוּ: עֲנֵנוּ שׁוֹמֵעַ אֶל אֶבְיוֹנִים עֲנֵנוּ • עֲנֵנוּ תּוֹמֵךְ תְּמִימִים עֲנֵנוּ • עֲנֵנוּ אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ עֲנֵנוּ • עֲנֵנוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם עֲנֵנוּ • עֲנֵנוּ פַּחַד יִצְחָק עֲנֵנוּ • עֲנֵנוּ אֲבִיר יַעֲקֹב עֲנֵנוּ • עֲנֵנוּ עֶזְרַת הַשְּׁבָטִים עֲנֵנוּ • עֲנֵנוּ מִשְׂגַּב אִמָּהוֹת עֲנֵנוּ • עֲנֵנוּ עוֹנֶה בְּעֵת רָצוֹן עֲנֵנוּ • עֲנֵנוּ אֲבִי יְתוֹמִים עֲנֵנוּ • עֲנֵנוּ דַּיַּן אַלְמָנוֹת עֲנֵנוּ:

מִי שֶׁעָנָה לְאַבְרָהָם אָבִינוּ בְּהַר הַמּוֹרִיָּה הוּא יַעֲנֵנוּ • מִי שֶׁעָנָה לְיִצְחָק בְּנוֹ כְּשֶׁנֶּעֱקַד עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ הוּא יַעֲנֵנוּ • מִי שֶׁעָנָה לְיַעֲקֹב בְּבֵית אֵל הוּא יַעֲנֵנוּ • מִי שֶׁעָנָה לְיוֹסֵף בְּבֵית הָאֲסוּרִים הוּא יַעֲנֵנוּ • מִי שֶׁעָנָה לַאֲבוֹתֵינוּ עַל יַם סוּף הוּא יַעֲנֵנוּ • מִי שֶׁעָנָה לְמֹשֶׁה בְּחוֹרֵב הוּא יַעֲנֵנוּ • מִי שֶׁעָנָה לְאַהֲרֹן בַּמַּחְתָּה הוּא יַעֲנֵנוּ • מִי שֶׁעָנָה לְפִינְחָס בְּקוּמוֹ מִתּוֹךְ הָעֵדָה הוּא יַעֲנֵנוּ • מִי שֶׁעָנָה לִיהוֹשֻׁעַ בַּגִּלְגָּל הוּא יַעֲנֵנוּ • מִי שֶׁעָנָה לִשְׁמוּאֵל בַּמִּצְפָּה הוּא יַעֲנֵנוּ • מִי שֶׁעָנָה לְדָוִד וּשְׁלֹמֹה בְנוֹ בִּירוּשָׁלָיִם הוּא יַעֲנֵנוּ • מִי שֶׁעָנָה לְאֵלִיָּהוּ בְּהַר הַכַּרְמֶל הוּא יַעֲנֵנוּ • מִי שֶׁעָנָה לֶאֱלִישָׁע בִּירִיחוֹ הוּא יַעֲנֵנוּ • מִי שֶׁעָנָה לְיוֹנָה בִּמְעֵי הַדָּגָה הוּא יַעֲנֵנוּ • מִי שֶׁעָנָה לְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה בְּחָלְיוֹ הוּא יַעֲנֵנוּ • מִי שֶׁעָנָה לַחֲנַנְיָה מִישָׁאֵל וַעֲזַרְיָה בְּתוֹךְ כִּבְשַׁן הָאֵשׁ הוּא יַעֲנֵנוּ • מִי שֶׁעָנָה לְדָנִיֵּאל בְּגוֹב אֲרָיוֹת הוּא יַעֲנֵנוּ • מִי שֶׁעָנָה לְמָרְדְּכַי וְאֶסְתֵּר בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה הוּא יַעֲנֵנוּ • מִי שֶׁעָנָה לְעֶזְרָא בַּגּוֹלָה הוּא יַעֲנֵנוּ • מִי שֶׁעָנָה לְכָל הַצַּדִּיקִים וְהַחֲסִידִים וְהַתְּמִימִים וְהַיְשָׁרִים הוּא יַעֲנֵנוּ:

רַחֲמָנָא דְּעָנֵי לַעֲנִיֵּי עֲנֵינָא • רַחֲמָנָא דְּעָנֵי לִתְבִירֵי לִבָּא עֲנֵינָא • רַחֲמָנָא דְּעָנֵי לְמַכִּיכֵי רוּחָא עֲנֵינָא • רַחֲמָנָא עֲנֵינָא • רַחֲמָנָא חוּס • רַחֲמָנָא פְּרוֹק • רַחֲמָנָא שְׁזִיב • רַחֲמָנָא רַחֵם עֲלָן • הַשְׁתָּא בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב:

סליחות לחמישי

אומרים סלח לנו אל ארך אפים עד ורב חסד לכל קוראיך

הַאֲזִינָה יְהֹוָה תְּפִלָּתֵנוּ וְהַקְשִׁיבָה בְּקוֹל תַּחֲנוּנוֹתֵינוּ: הַקְשִׁיבָה לְקוֹל שַׁוְעֵנוּ מַלְכֵּנוּ וֵאלֹהֵינוּ כִּי אֵלֶיךָ נִתְפַּלָּל: שְׁמַע יְהֹוָה וְחָנֵּנוּ יְהֹוָה הֱיֵה עוֹזֵר לָנוּ: כרחם אב וכו'

אלהינו ואלהי אבותינו

תַּעֲנִית צִבּוּר קָבְעוּ תְּבוֹעַ צְרָכִים • שׁוּב עָדֶיךָ חַפֵּשׂ חֲקוֹר דְּרָכִים • רַךְ לִרְצוֹת בִּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה עֲרָכִים • קָשֶׁה לִכְעוֹס תֵּת לְאַפַּיִם אֲרָכִים: צְדָדֶיךָ מְקֻשָּׁטִים עֲדָיִם בְּלִי תַפְשִׁיט • פְּאֵר הָרַחֲמִים וְהַסְּלִיחוֹת הוֹד תַּכְשִׁיט • עֲטֶרֶת כְּלִילַת קִלּוּס וּפִלּוּל תַּקְשִׁיט • סֵדֶר הַחַיִּים וּפַרְנָסָה לִיצוּרִים תּוֹשִׁיט: נִסְתְּמָה הַבִּירָה וְנִתְרוֹקַן טֹהַר הַשֻּׁלְחָן • מִזּוּן מִזַּיַּת סֹתֶר מֵעֲבוֹדַת פֻּלְחָן • לִשְׁפִּיכוּת הַנֶּפֶשׁ חָשׁוּב כְּבִשּׁוּשִׁית זָלְחָן • כִּמְעַטֵּר וּמַשְׂבִּיעַ גּוֹאֵל רוֹפֵא וְסַלְחָן: יָאוּת לְךָ יַעַן מִמְּנָתְךָ נִשְׁנֶסֶת • טוּב רוּחֲךָ הֱיוֹת נִזּוֹנֶת וּמִתְפַּרְנֶסֶת • חֵלֶף לְךָ נִשְׁאֶלֶת קוֹבֶלֶת וּמִתְגּוֹסֶסֶת • זֵכֶר דַּאֲגוֹתֶיהָ לְפָנֶיךָ מֵשַׁחַת וּמַכְנֶסֶת: וְאֵלֶיךָ הִיא נְשׂוּיָה וּבְךָ חָסָיָה • הַוּוֹתֶיהָ הַעֲבֵר מִי כָמוֹךָ חֲסִין יָהּ • דֶּרֶךְ אֱמוּנָתְךָ בְּחֶלְקְךָ לִלְגִיוֹנְךָ אַפְּסַנְיָא גְּמוֹל חֶסֶד לַעֲלוּבָה הַלָּזוּ אַכְסַנְיָא: בְּקִיאִים וּמְיֻשָּׁבִים לִרְצוֹתְךָ בִּדְבָרִים עֲרֵבִים • אָפְסוּ פַּסּוּ בְּכֹחָם קַטֵּגוֹר מְעַרְבְּבִים • מְאַהֲבֵי לְאָבִי שֶׁבַּשָּׁמַיִם זְרִיזִים מְעֻרְבָּבִים • יְרָאָיו נִדְבְּרֵי דָתוֹ שַׁחַר וַעֲרָבִים: הִקְדַּשְׁנוּ צוֹם עוֹלָלִים וְזִקְנֵי אַשְׁפּוֹת • יְשַׁרְנוּ רִנָּה וּתְפִלָּה שְׁקַדְנוּ סִפּוּת • חָשַׂךְ לְמַטָּה מָעוֹן וְשִׁלּוּמֵנוּ תַּשְׁפַּת • זְקוֹף דַּל מֵעָפָר וְאֶבְיוֹן מֵאַשְׁפּוֹת: בְּתוֹר הַמַּעֲלָה וּבְמִדּוֹת הֲגוּנוֹת הָרוֹמְמוֹת • עֲרֵבָתֵנוּ שִׂים לְטוֹב יוֹשֵׁב מְרוֹמוֹת • וּבְמִקְוֵה טֹהַר תְּדִיחַ קָלוֹת וְרָמוֹת • מְצוֹא תְּפִלָּתֵנוּ חֶסֶד לְאַדֶּרֶךְ רוֹמְמוֹת: אל מלך ויעבור וכו'

הוֹשִׁיעָה יְהֹוָה כִּי־גָמַר חָסִיד כִּי־פַסּוּ אֱמוּנִים מִבְּנֵי אָדָם: כִּי אָדָם אֵין צַדִּיק בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה־טּוֹב וְלֹא יֶחֱטָא: הוֹשַׁע יְהֹוָה אֶת־עַמְּךָ אֵת שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל: יִשְׂרָאֵל נוֹשַׁע בַּיהֹוָה תְּשׁוּעַת עוֹלָמִים: כרחם אב וכו'

אנשי

א) תהלים פו ו (בינוני). ב) שם ה ג (בינוני). ג) שם לא יא (בינוני). ד) שם יב ב. ה) קהלת ז כ. ו) ירמיה לא ז) ישעיה מה יז.

אלהינו ואלהי אבותינו

אַנְשֵׁי אֱמָנָה אָבָדוּ · בָּאִים בְּכֹחַ מַעֲשֵׂיהֶם : גִּבּוֹרִים לַעֲמוֹד בַּפֶּרֶץ · דּוֹחִים אֶת הַגְּזֵרוֹת : הָיוּ לָנוּ לְחוֹמָה · וּלְמַחֲסֶה בְּיוֹם זָעַם : זוֹעֲכִים אַף בְּלַחֲשָׁם · חֵמָה עוֹצְרִים בְּשַׁוְעָם: טֶרֶם קְרָאוּךָ עֲנִיתָם · יוֹדְעִים לַעְתּוֹר וּלְרַצְּךָ (נ״א וּלְרַצּוֹתֶךָ) : כְּאָב רִחַמְתָּ לְמַעֲנָם · לֹא הֱשִׁיבוֹתָ פְּנֵיהֶם רֵיקָם: מֵרֹב עֲוֹנֵינוּ אֲבַדְנוּם · נֶאֶסְפוּ מֶנּוּ בַּחֲטָאֵינוּ : סָעוּ הֵמָּה לִמְנוּחוֹת · עָזְבוּ אוֹתָנוּ לַאֲנָחוֹת : פַּסּוּ גּוֹדְרֵי גָדֵר · צָמְתוּ מְשִׁיבֵי חֵמָה : קָמֵי בַּפֶּרֶץ אַיִן · רְאוּיִם לְרַצּוֹתְךָ בְּעָתָר (נ״א כְּעָתָר) : שׁוֹטַטְנוּ בְּאַרְבַּע פִּנּוֹת · תְּרוּפָה לֹא מָצָאנוּ : שַׁבְנוּ אֵלֶיךָ בְּבֹשֶׁת פָּנֵינוּ · לְשַׁחֶרְךָ אֵל בְּעֵת צָרָתֵנוּ : אל מלך וכו׳

פזמון

יִשְׂרָאֵל נוֹשַׁע בַּיהֹוָה תְּשׁוּעַת עוֹלָמִים · גַּם הַיּוֹם יִוָּשְׁעוּ מִפִּיךָ שׁוֹכֵן מְרוֹמִים · כִּי אַתָּה רַב סְלִיחוֹת וּבַעַל הָרַחֲמִים: שְׁעָרֶיךָ הֵם דּוֹפְקִים כַּעֲנִיִּים וְדַלִּים · צָקוּן לַחֲשָׁם קְשׁוֹב יָהּ שׁוֹכֵן מְעֻלִּים · כי אתה : פְּחוּדִים הֵם מִכָּל צָרֵיהֶם · מִמְּחָרְפֵיהֶם וּמִמְּגַדְּפֵיהֶם · נָא אַל תַּעַזְבֵם יְהֹוָה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵיהֶם · כי אתה : טוּבוֹתֶיךָ יְקַדְּמוּ לָהֶם בְּיוֹם תּוֹכֵחָה · וּמִתּוֹךְ צָרָה הַמְצִיאֵם פְּדוּת וּרְוָחָה · כי אתה : יִוָּשְׁעוּ לְעֵין כֹּל וְאַל יִמְשְׁלוּ בָם רְשָׁעִים · כַּלֵּה שֵׂעִיר וְחוֹתְנוֹ וְיַעֲלוּ לְצִיּוֹן מוֹשִׁיעִים · כי אתה : הַקְשִׁיבָה אָדוֹן לְקוֹל שַׁוְעָתָם · וְלִמְכוֹן שִׁבְתְּךָ הַשָּׁמַיִם תַּעֲלֶה תְּפִלָּתָם : כִּי אַתָּה רַב סְלִיחוֹת וּבַעַל הָרַחֲמִים :

אל מלך · ויעבור · זכור רחמיך ·

סליחות לשני תניינא

סלח לנו אבינו · אל ארך אפים עד לכל קוראיך ·

אַל־תִּקְצֹף יְהֹוָה עַד־מְאֹד וְאַל־לָעַד תִּזְכֹּר עָוֹן הֵן הַבֶּט־נָא עַמְּךָ כֻלָּנוּ : העל

הַאַל־אֵלֶּה תִתְאַפַּק יְהֹוָה תֶּחֱשֶׁה וּתְעַנֵּנוּ עַד־מְאֹד׃ שׁוּבָה יְהֹוָה עַד־מָתָי
וְהִנָּחֵם עַל־עֲבָדֶיךָ׃ כרחם אב וכו׳

אלהינו ואלהי אבותינו

אֲפָפוּנוּ מַיִם עַד נֶפֶשׁ • בָּאנוּ בְּעִמְקֵי מְצוּלָה • גַּלֵּי יָם עָבְרוּ עָלֵינוּ •
דָּכְיוֹת תְּהוֹם כִּסָּתְנוּ • הוּדַנּוּ נֶהְפַּךְ לְמַשְׁחִית • וְעוֹד לֹא
עָצַרְנוּ כֹחַ • וְלֹא עֲפְנוּ עַל חַטֹּאתֵינוּ • חוֹלַחֲלָנוּ עַל רֹב פְּשָׁעֵינוּ • טִכַּסְנוּ
עֵצָה מַה לַּעֲשׂוֹת • יוֹעֵץ בְּקִרְבֵּנוּ אַיִן • כּוֹנַנּוּ בְּלֵב מַחֲשָׁבוֹת •
לְמֵרָחוֹק שְׂאֵת דֵּעָה • מְסוֹרֶת בְּיָדֵינוּ מֵאֲבוֹתֵינוּ • נְאָקָה תְּשׁוּבָה
וּצְדָקָה • סוֹתְרוֹת רוֹעַ גְּזֵרוֹת׃ עוֹד מַעֲנוֹת עָם • פַּצְנוּ בְּהַסְכָּמָה
אַחַת • צוֹם שֵׁנִי וַחֲמִישִׁי וְשֵׁנִי • קָדוֹשׁ אוּלַי יַשְׁקִיף • רַחֲמָיו לְקַדֵּם
לְרוֹגֶז • שַׁדַּי עָשִׂינוּ אֶת שֶׁלָּנוּ • תַּקִּיף עֲשֵׂה אֶת שֶׁלָּךְ • אַל תֵּשֵׁב
עִמָּנוּ בַּדִּין • מִדֶּבֶר וּמֵחֶרֶב וּמֵרָעָב מַלְּטֵנוּ • תֵּיקַר נַפְשֵׁנוּ בְּעֵינֶיךָ •
יָהּ סְלַח לָנוּ • מְחַל לָנוּ • כַּפֶּר לָנוּ • כְּיוֹם רְדְתְּךָ בֶּעָנָן׃ אל מלך וכו׳

הַאֲזִינָה יְהֹוָה תְּפִלָּתֵנוּ וְהַקְשִׁיבָה בְּקוֹל תַּחֲנוּנוֹתֵינוּ׃ שְׁמַע יְהֹוָה קוֹלֵנוּ
נִקְרָא חָנֵּנוּ וַעֲנֵנוּ׃ שִׁמְעָה יְהֹוָה צֶדֶק הַקְשִׁיבָה רִנָּתֵנוּ הַאֲזִינָה
תְּפִלָּתֵנוּ׃ שְׁמַע יְהֹוָה וְחָנֵּנוּ יְהֹוָה הֱיֵה עוֹזֵר לָנוּ׃ כרחם אב וכו׳

אלהינו ואלהי אבותינו

אֹזֶן תִּתֵּן וְהַסְכֵּת עֲתִירָה • אַף הָפֵר וְשַׁכֵּךְ עֶבְרָה • בָּאֵי לְחַלּוֹתֶךָ
בְּנֶפֶשׁ מָרָה • בְּשִׁמְךָ הַגָּדוֹל יִמְצְאוּ עֶזְרָה׃ גַּעֲיַת נֶאֱנָחִים
עֱנוּתָם חֲזֵה • גְּחִינַת קוֹמָתָם נָא אַל תִּבְזֶה • דְּרוֹשׁ עֶלְבּוֹנָם מִצַּר
וּבוֹזֶה • דְּרוֹךְ פּוּרָה וְנִצְחָם יַזֶּה׃ הֲלֹא אַתָּה הָיִיתָ וְהִנְּךָ • הָיוּ תְהֶיֶה
בַּהֲדַר גְּאוֹנֶךָ • וְנִמַּתָּ יִכּוֹן זֶרַע אֱמוּנֶיךָ • וְהִנָּם כָּלִים מִתִּגְרַת
חֲרוֹנֶךָ׃ זוֹעֲמוּ בְּעִוּוּיִם וּמִמְּאַוַּיִם נִסְּחוּ • זוֹרוּ בַאֲפָסִים וְלֹא נָחוּ •
חֻבְּלָה רוּחָם וְלֶעָפָר שָׁחוּ • חָרְשׁוּ חוֹרְשִׁים וּמַעֲנִית הִמְתִּיחוּ׃
טָבְעוּ בְּבוֹץ וְאֵין פּוֹצֶה • טוֹרְפֵיהֶם שָׁלוּ מִקָּצֶה אֶל קָצֶה • יוֹם יוֹם
לוֹחֲמָם מְנַצֵּחַ • יַד פּוֹרְשִׁים מִלַּחַץ לֵיצֵא׃ כָּלוּ חַיֵּיהֶם בְּיָגוֹן וַאֲנָחָה •
כּוֹשֵׁל רַבָּה וְעָרְבָה שִׂמְחָה • לְיֵשַׁע הוֹכִים וְהִנֵּה צְוָחָה • לְבִטּוּם
קָמִים וְכָרוּ שׁוּחָה׃ מַעֲרִימִים סוֹד מִמְּךָ לְהַדִּיחָם • מַכְבִּידִים עוֹל
לְהַכְשִׁיל

ויהלך

א) ישעיה סד יא. ב) תהלים ל יג. ג) שם ה ו (כמיסי)-ד) שם כו ו (כמיסי)-ה) שם יג ה (כמיסי)-ו) שם ל יא (כמגר)-

לְהַכְשִׁיל כֹּחָם · נוֹאֲקִים אֵלֶיךָ בְּהִתְעַטֵּף רוּחָם · נַחַת לִמְצוֹא
מְכוּבָד טָרְחָם: שִׂיחַ צָקִים בְּמַעֲמַד צָפוּף · סְלִיחָה מְבַקְשִׁים
בְּקָדְקֹד כָּפוּף · עוֹשְׁקֵיהֶם יְקַנְּיאוּם וּנְתָנוּם לְשִׁסּוּף · עֹוְעִים יִמְסְכוּ
וִיהְיוּ לְסִפּוּף: פְּדֵה דְבֵקֶיךָ מֵחֶרֶץ וְכִלּוּי · פַּלְּטֵם מִצּוֹרֵר וּתְנֵם
לְעִלּוּי · צַוֵּה יְשׁוּעוֹת מְשַׁחֲרֶיךָ בְּחִלּוּי · צוּר עוֹלָמִים הוֹשִׁיעֵנוּ
בְּגָלוּי: קַנָּא וְנוֹקֵם קַנֵּא לְשִׁמְךָ · קַצֵּץ עָלָם מִצַּוַּאר עַמֶּךָ · רְאֵה
עֲמָלֵנוּ וְשׁוּב מִזַּעְמֶךָ · רִיבָה רִיבֵנוּ מֵעַם חֶרְמֶךָ: שְׁכִינָתְךָ הָשֵׁב
לְהֵיכַל אַרְמוֹנַי · שֶׁאֱנָן הוֹשֵׁב לְוִיַּי וְכֹהֲנַי · הַטֵּה אָזְנְךָ לְקוֹל תַּחֲנוּנַי ·
תְּרַצֵּנִי בְּקָרְאִי יְהוָֹה יְהוָֹה: אל מלך ויעבור וכו׳

יְהוָֹה יְהוָֹה אֵל רַחוּם · וְחַנּוּן · אֶרֶךְ אַפַּיִם · וְרַב חֶסֶד ·
וֶאֱמֶת · נֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים · נֹשֵׂא עָוֹן · וָפֶשַׁע ·
וְחַטָּאָה · וְנַקֵּה · וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ:
אֶזְכְּרָה אֱלֹהִים וְאֶהֱמָיָה · בִּרְאוֹתִי כָּל עִיר עַל תִּלָּהּ
בְּנוּיָה · וְעִיר הָאֱלֹהִים מֻשְׁפֶּלֶת עַד שְׁאוֹל תַּחְתִּיָּה
וּבְכָל זֹאת אָנוּ לְיָהּ וְעֵינֵינוּ לְיָהּ · יהוה: מִדַּת הָרַחֲמִים
עָלֵינוּ הִתְגַּלְגְּלִי · וְלִפְנֵי קוֹנֵךְ תְּחִנָּתֵנוּ הַפִּילִי · וּבְעַד
עַמֵּךְ רַחֲמִים שַׁאֲלִי · כִּי כָל לֵבָב דַּוָּי וְכָל רֹאשׁ לָחֳלִי ·
יהוה: תָּמַכְתִּי יְתֵדוֹתַי בִּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה תֵבוֹת · וּבְשַׁעֲרֵי
דְמָעוֹת כִּי לֹא נִשְׁלָבוֹת · לָכֵן שָׁפַכְתִּי שִׂיחַ פְּנֵי בוֹחֵן
לְבוֹת · בָּטוּחַ אֲנִי בְּאֵלֶּה וּבִזְכוּת שְׁלֹשֶׁת אָבוֹת · יהוה:
יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ שׁוֹמֵעַ קוֹל בְּכִיּוֹת · שֶׁתָּשִׂים
דִּמְעוֹתֵינוּ בְּנֹאדְךָ לִהְיוֹת · וְתַצִּילֵנוּ מִכָּל גְּזֵרוֹת
אַכְזָרִיּוֹת · כִּי לְךָ לְבַד עֵינֵינוּ תְלוּיוֹת · יהוה:

אל מלך וכו׳ זכור רחמיך וכו׳ תמנ״ה לפי׳

סליחות לעשרה בטבת

אומרים סלח לנו אל ארך אפים אתה עד ורב חסד לכל קוראך

כִּ֯י עִם יְהוָה הַחֶסֶד וְהַרְבֵּה עִמּוֹ פְדוּת׃ פְּ֯דֵה אֱלֹהִים אֶת יִשְׂרָאֵל מִכֹּל צָרוֹתָיו׃ וְהוּא יִפְדֶּה אֶת יִשְׂרָאֵל מִכֹּל עֲוֹנוֹתָיו׃ פּוֹדֶה יְהוָה נֶפֶשׁ עֲבָדָיו וְלֹא יֶאְשְׁמוּ כָּל הַחוֹסִים בּוֹ׃ כרחם אב וכו׳

אלהינו ואלהי אבותינו

אֶזְכְּרָה מָצוֹק אֲשֶׁר קְרָאַנִי ׳ בְּשָׁלֹשׁ מַכּוֹת בַּחֹדֶשׁ הַזֶּה הִכַּנִי ׳ גְּדָעַנִי הֱנִיאַנִי הִבְאַנִי ׳ אַךְ עַתָּה הִלְאָנִי׃ דְּעָכַנִי בִּשְׁמוֹנָה בוֹ שְׂמָאלִית וִימָנִית ׳ הֲלֹא שְׁלָשְׁתָּן קָבַעְתִּי תַּעֲנִית ׳ וּמֶלֶךְ יָוָן אֲנָסַנִי לִכְתּוֹב דַּת יְוָנִית ׳ עַל גַּבִּי חָרְשׁוּ חוֹרְשִׁים הֶאֱרִיכוּ מַעֲנִית׃ זוֹעַמְתִּי בְּתִשְׁעָה בוֹ בִּכְלִמָּה וָחֵפֶר ׳ חָשַׁךְ מַעֲלַי מְעִיל הוֹד וָצֶפֶר ׳ טָרוֹף טוֹרַף בּוֹ הַנּוֹתֵן אִמְרֵי שֶׁפֶר ׳ הוּא עֶזְרָא הַסּוֹפֵר׃ יוֹם עֲשִׂירִי צִוָּה בֶּן בּוּזִי הַחוֹזֶה ׳ כְּתָב לְךָ בְּסֵפֶר הַמַּחֲזֶה ׳ לְזִכָּרוֹן לְעַם נָמֵס וְנִבְזֶה ׳ אֶת עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה׃ מְנִין סֵדֶר חֳדָשִׁים בַּעֲשָׂרָה בוֹ הֵעִיר ׳ נְהִי וִילֵל בְּמוֹ פִּי אַפְעִיר ׳ סֵדֶר פֻּרְעָנִיּוֹת בְּתוֹךְ לְבָבִי יַבְעִיר ׳ בְּבֹא אֵלַי הַפָּלִיט לֵאמֹר הֻכְּתָה הָעִיר׃ עַל אֵלֶּה עַל פְּנֵי אָבָק זֵרִיתִי ׳ פִּצַּתִי עַל אַרְבַּעְתָּן לוֹ חֵץ בְּלִבִּי יָרִיתִי ׳ צָרוֹת עַל אֵלֶּה קֶבֶר לִי כָּרִיתִי ׳ צַדִּיק הוּא יְהוָה כִּי פִיהוּ מָרִיתִי׃ קָרָאתִי שִׁמְךָ מִתְנַחֵם עַל רָעָתִי ׳ רְאֵה עָנְיִי וּשְׁמַע קוֹל פְּגִיעָתִי ׳ שְׁמַע תְּחִנָּתִי חִישׁ נָא יְשׁוּעָתִי ׳ אַל תַּעְלֵם אָזְנְךָ לְרַוְחָתִי לְשַׁוְעָתִי׃ יָרֵחַ טֵבֵת מְאֹד לָקִיתִי בוֹ ׳ וְנִשְׂתַּרְגוּ עָלַי סְדָרֵי נְתִיבוֹ ׳ סְרָרָתִי פִּשְׁעָתִי גַּלֵּה לִי טוּבוֹ ׳ הָאוֹמֵר לַיָּם עַד פֹּה תָבֹא׃ אל מלך וכו׳

אֱ֯לֹהִים בָּאוּ גוֹיִם בְּנַחֲלָתֶךָ טִמְּאוּ אֶת הֵיכַל קָדְשֶׁךָ שָׂמוּ אֶת יְרוּשָׁלַיִם לְעִיִּים׃ אֱלֹהִים זֵדִים קָמוּ עָלֵינוּ וַעֲדַת עָרִיצִים בִּקְשׁוּ נַפְשֵׁנוּ וְלֹא שָׂמוּךָ לְנֶגְדָּם׃ כרחם אב וכו׳

אלהינו ואלהי אבותינו

אֶבֶן הָרֹאשָׁה ׃ לְעִיִּים וְלַחֲרִישָׁה ׳ וְנוֹחֲלֵי מוֹרָשָׁה ׳ מְנוֹד רֹאשׁ בַּלְאֻמִּים׃ בְּקִרְבִּי לֵב נִכְאָב ׳ נִדְוֶה וְנִדְאָב ׳ נִשְׁאַרְנוּ כְּאֵין אָב ׳ וְהָיִינוּ כִּיתוֹמִים׃ רַבָּה וַעֲנֻגָּה ׳ בַּשּׁוֹשַׁנִּים סוּגָה ׳ עַתָּה הִיא

נותה

א) תהלים קל ז. ב) שם כה כב. ג) שם קל ח. ד) שם לד כג. ה) שם עט א. ו) שם פו יד (בנוסחי)

נוּגָה • מְסוּרָה בְּיַד קָמִים : הָיְתָה כְּאַלְמָנָה • קִרְיָה נֶאֱמָנָה • וְזֶרַע
מִי מָנָה • נִמְכְּרוּ בְּלֹא דָמִים : מְעֻנָּגָה וְרַכָּה • צָלְחָה לִמְלוּכָה •
וּמַעֲנִיתָהּ אָרְכָה • זֶה כַּמֶּה שָׁנִים וְיָמִים : בֵּית יַעֲקֹב לְבִזָּה • לְלַעַג
וּלְעִזָּה • הָעִיר הָעַלִּיזָה • לְמַטָּעֵי כְרָמִים : רְוּיָה תַּרְעֵלָה • בְּיַד
בְּנֵי עַוְלָה • הָרְצוּיָה כְּעוֹלָה • וְכִקְטֹרֶת הַסַּמִּים : מָאֲסָה לִזְנוֹחַ •
תּוֹרַת אָבִי זָנוֹחַ • וְלֹא מָצְאָה מָנוֹחַ • לֵילוֹת וְיָמִים : נוֹרָא אֵל
עֶלְיוֹן • מִמְּךָ יְהִי צִבְיוֹן • לְהָשִׁיב לְרִיב צִיּוֹן • שְׁנַת שִׁלּוּמִים :
חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם • מְעוֹנָה אֱלֹהֵי קֶדֶם • וְלַבֵּן כַּצֶּמֶר אֹדֶם • וְכַשֶּׁלֶג
כְּתָמִים : חַזְּקֵנוּ בְּיִרְאָתֶךָ • וּבְקִיּוּם תּוֹרָתֶךָ • וּפָקְדֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ •
מֶלֶךְ מָלֵא רַחֲמִים : אל מלך וכו׳

פיסון
אֲבוֹתַי כִּי בָטְחוּ בְּשֵׁם אֱלֹהֵי צוּרִי. גָּדְלוּ וְהִצְלִיחוּ
וְגַם עָשׂוּ פֶרִי. מֵעֵת הֻדְּחוּ וְהָלְכוּ עִמּוֹ קֶרִי •
הָיוּ הָלוֹךְ וְחָסוֹר עַד הַחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי : בָּעֲשִׂירִי לַחֹדֶשׁ
סָמַךְ מֶלֶךְ בָּבֶל . וְצָר עַל עִיר הַקֹּדֶשׁ . וְנִקְרַב רַב
הַחוֹבֵל . נִתַּתִּי הַדֵּשׁ וְעֻנֵּיתִי בַּכֶּבֶל . וְהָיָה מִדֵּי חֹדֶשׁ
לְאֵבֶל כִּנּוֹרִי. אבותי: רֵאשִׁית בִּכּוּרָה לְרֵאשִׁית הַחֵרֶם. שֵׁם
אֲחֵרִים הִזְכִּירָה וְהֶעָוֹן גּוֹרֵם. פְּנֵי אֵל לֹא הִכִּירָה וְשֻׁטְּפָה
בְּזֶרֶם . צָרָה כְּמַבְכִּירָה כָּעֵת בַּמָּרוֹם תַּמְרִיא . אבותי:
אֱלֹהִים הֵבִיא יוֹם רָעָה וּמָצוֹר . צִוָּה צָרַי סְבִיבַי עוֹלְלַי
לִבְצוֹר . יוֹם הֵרַךְ לְבָבִי . וְאֵין כֹּחַ לַעֲצוֹר . וְדִבֶּר אֶל
נָבִיא. מְשׁוֹל אֶל בֵּית הַמֶּרִי . אבותי : מִיּוֹשְׁבֵי שַׁעַר
הֶעֱבִיר אַדֶּרֶת. חֲמָתוֹ כָּאֵשׁ בָּעַר וְהֵרִים עֲטֶרֶת.
וּמִלְּבָנוֹן יַעַר הִשְׁלִיךְ תִּפְאֶרֶת. וְרוּחַ סוֹעָה וָסַעַר תְּסַמֵּר
שַׂעֲרַת בְּשָׂרִי. אבותי: יְפֵיפִית נִמְשַׁלְתְּ. וְעַתָּה קְדוֹרַנִּית.
בְּעָוֹן כִּי כָשַׁלְתְּ . וְלִבֵּךְ אֲחוֹרַנִּית . זְנַבוּךְ וְנֶחֱשַׁלְתְּ .
רִאשׁוֹנָה וְשֵׁנִית . וְהִתְחַל לֹא חִתַּלְתְּ. מְעַט צֳרִי. אבותי:

צַדִּיק הַצּוּר תָּם. נְשׂוֹא עָוֹן נִלְאָה. מֵרוֹב לְמַפְתָּן לְפִנַּת גַּג דָּאָה. מֵעֲוֹן הַנִּכְתָּם. וְצַעֲקָתָם בָּאָה. רַבָּה רָעָתָם כְּעֵץ עֹשֶׂה פֶּרִי. אבותי: חִזֵּק כָּל קָמַי תּוֹכֵן הָעֲלִילוֹת. כִּי מָלְאוּ יָמַי בְּרוֹעַ מִפְעָלוֹת. וּמְבוֹשֶׁשֶׁת עֲלוּמַי שָׁכַחְתִּי גְּמוּלוֹת. נוֹתֵן לַחֲמִי וּמֵימַי פִּשְׁתִּי וְצַמְרִי. אבותי: קָמַי פִּיהֶם פָּעֲרוּ וְנַחֲלָתִי בִּלֵּעוּ. מְאֹד עָלַי גָּבְרוּ וְדָמִי שָׁתוּ וְלָעוּ. נָכְרִים עָלַי צָרוּ. וְאֶת אַחַי הֵרֵעוּ. הָאוֹמְרִים עָרוּ עָרוּ בְּנֵי שֵׂעִיר הַחוֹרִי. אבותי: אָמְרוּ לְכוּ נְכַלֵּם וְנַשְׁבִּיתָה זִכְרָם. אֵל קַנָּא וְנוֹקֵם גְּמוֹלֵם יִשְׂאוּ אֶת שִׁבְרָם. כְּמַעֲשֵׂיהֶם שַׁלֵּם וְיֵבֹשׁוּ מִשִּׁבְרָם. כְּאִישׁ חֲלוֹם חוֹלֵם שְׁלֹשָׁה סַלֵּי חוֹרִי. אבותי: פְּצָעַי לֹא רֻכְּכָה וְחַבּוּרוֹתַי הֶרְצַח. וְעֵינִי הוּכְהֲתָה צוֹפָה לְדוֹדִי צַח. הַעוֹד לֹא שָׁכְכָה חֲמָתוֹ לָנֶצַח. עַל מֶה עָשָׂה כָּכָה וּמֶה חֳרִי. אבותי: רַחוּם זֶה אֵלַי אַל לָעַד תִּזְנַח. אָרְכוּ יְמֵי אֶבְלִי וְעוֹד לִבִּי נֶאֱנַח. שׁוּבָה אֶל לְאָהֳלֵי מְקוֹמְךָ אַל תַּנַּח. שַׁלֵּם יְמֵי אֶבְלִי כִּי תָבֹא עַל שִׁבְרִי. אבותי: יְהוָֹה מְנָת חֶלְקִי חוּשָׁה לִי לְעֶזְרָה. וּפַתַּחְתָּ שַׂקִּי שִׂמְחָה לִי לְאַזְּרָה. וְתַגִּיהַּ אֶת חָשְׁכִּי בְּאוֹרְךָ לְהָאִירָה. אֶת נֶשֶׁף חִשְׁקִי כִּי אַתָּה נֵרִי. אבותי: מָגִנּוֹ וַאֲנָחָה פְּדֵה אֵל אֶת נַפְשִׁי. עֲשֵׂה לְעַמְּךָ הֲנָחָה. מַלְכִּי וּקְדוֹשִׁי. תַּהֲפוֹךְ לִרְוָחָה. אֶת צוֹם הַחֲמִישִׁי. לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה. צוֹם הָרְבִיעִי וְצוֹם הָעֲשִׂירִי. אבותי:

אל מלך וכו׳. זכור רחמיך וכו׳

אומרים סלח לנו אל ארך אפים עד ורב חסד לכל קוראיך

קַוֺּה[א] קִוִּינוּ אֶל יְהֹוָה וַיֵּט אֵלֵינוּ וַיִּשְׁמַע שַׁוְעָתֵנוּ: אַף[ב] אֹרַח מִשְׁפָּטֶיךָ יְהֹוָה קִוִּינוּךָ לְשִׁמְךָ וּלְזִכְרְךָ תַּאֲוַת נָפֶשׁ: כרחם אב וכו׳

אלהינו ואלהי אבותינו

אָדָם בְּקוּם עָלֵינוּ חִיל אֲחָזָתְנוּ לִרְעוֹד • בְּהִסְתַּפְּחוֹ לְמַלְכוּת חָנֵף כִּמְעַט כָּשַׁלְנוּ לִמְעוֹד • גָּמְרוּ לְמָכְרֵנוּ כְּתֵל וְחָרִיץ בְּלִי מִסְעוֹד • אָמְרוּ לְכוּ וְנַכְחִידֵם מִגּוֹי וְלֹא יִזָּכֵר שֵׁם יִשְׂרָאֵל עוֹד: דַּלּוּ עֵינַי לַמָּרוֹם קְרָאתִיךָ אוֹיְבַי לָקוֹב • הַכְרֵת שֵׁם וּשְׁאָר וּמְחֵה שֵׁם לִרְקוֹב: וְצָר צוֹרְרַי בְּנִכְלֵיהֶם אֲשֶׁר נִכְּלוּ לַעֲקוֹב • וַיֹּאמְרוּ לֹא יִרְאֶה יָהּ וְלֹא יָבִין אֱלֹהֵי יַעֲקֹב: זְרוּיִם עָנָה וַיָּגָה וְלֹא מִלֵּב לְכַלּוֹתָם • חָבוּ לְפָנִים וְרָדָם בַּהֲסָרַת טַבַּעַת לְהַחֲלוֹתָם • טוֹב דְּבָרוֹ הֵקִים לְעֵינֵי הַגּוֹיִם לְהַעֲלוֹתָם • בְּאֶרֶץ אוֹיְבֵיהֶם לֹא מְאַסְתִּים וְלֹא גְעַלְתִּים לְכַלּוֹתָם: יָדַע רָמָז הַקּוֹרוֹת לְעַם מְעֻפָּר וּמְהֻדָּם • כָּתַב הַסְתֵּר אַסְתִּיר וּמָר דְּרוֹר מְפֹרְדָּם • לְשַׁבּוֹת הָמָן מִמְּהֶרֶת הָמָן הָעֵץ קֻדָּם • תַּחַת הַנַּעֲצוּץ יַעֲלֶה בְרוֹשׁ וְתַחַת הַסִּרְפָּד יַעֲלֶה הֲדַס: מַקְשִׁיב דְּבַר שֶׁקֶר כָּתַב שִׂטְנָה וָעֶצֶב • נִתְעַטֵּף בְּבִגְדֵי שְׂרָד כְּטָעָה בְּמִנְיַן קֶצֶב • סִדֵּר לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בִּשְׁנַיִם כְּלֵי בֵּית הַמַּחְצֵב • וַיָּבֹא גַם הַשָּׂטָן בְּתוֹכָם לְהִתְיַצֵּב: עַם הַנִּמְצָאִים בְּשׁוּשָׁן בְּאֶבְלָם מִזָּבַח עוֹכְרָם • פָּעַר פִּיו לְהַשְׂטִינָם וּלְהַסְגִּירָם בְּיַד נוֹתֵן מִכְרָם • צוּר הִסְכִּים לִכְתּוֹב אִגֶּרֶת לְאַבֵּד שִׁבְרָם • אָמַרְתִּי אַפְאֵיהֶם אַשְׁבִּיתָה מֵאֱנוֹשׁ זִכְרָם: קְדוֹשִׁים מַלְאֲכֵי שָׁלוֹם מַר יִבְכָּיוּן בִּצְעָקָה • רַחוּם הַבֵּט לַבְּרִית וְאַל תָּפֵר לְהַרְחִיקָהּ • שָׁמְעָה מוֹרָשָׁה וַתִּלְבַּשׁ בִּגְדֵי אַלְמְנוּת וּמוּעָקָה • וַתָּשֶׂם יָדָהּ עַל רֹאשָׁהּ וַתֵּלֶךְ הָלוֹךְ וְזָעָקָה: תִּשְׁבִּי שָׁם אֵזוֹר שַׂק בְּמָתְנָיו תִּתְחַבָּשֶׁת • מִהֵר וְהוֹדִיעַ יְשֵׁנֵי מַכְפֵּל אָבוֹת שְׁלֹשֶׁת • נָחַץ לְרוֹעֶה מַה לְּךָ נִרְדָּם לְהִתְעַשֵּׁת • קוּם קְרָא אֶל אֱלֹהֶיךָ אוּלַי יִתְעַשֵּׁת: חוֹתָם טִיט אֲשֶׁר נַעֲשָׂה לִבְלָשָׁן סִפֵּר • מְנִינָה לָמְדוּ לְאַחַר גְּזֵרָה כְּעַם לְהָפֵר • בֵּן קִישׁ הִקִּישׁ דַּלְתוֹת בֵּית הַסֵּפֶר • וַיְכַס שַׂק וַיֵּשֶׁב עַל הָאֵפֶר: רַבָּן

תינוקות

יהוה

א) תהלים מ ב (בשינוי) . ב) ישעיה כו ח.

תִּינוֹקוֹת לְפָנָיו יָמִים שְׁלשָׁה צְמֵאִים וּמְכֻפָּנִים • בְּקוֹל יַעֲקֹב לַהֲלוֹשׁ
יְדֵי עַז פָּנִים: יָדָיו אֱמוּנָה לָאֵל הִצִּילָנִי מֵעֲלַבּוֹנִים • פֶּן יָבוֹא וְהִכַּנִי
אֵם עַל בָּנִים: מַה זֶּה אֵלֶּה וּמַה זֶּה אֵלֶּה בְּנֵי אֵיתָנַי וְרַבָּנַי • כֻּלָּם צָעֲקוּ
וַתַּעַל שַׁוְעָתָם אֶל יְהֹוָה: יָהּ לְקוֹל רִנּוּן כְּבוֹא שָׁאַל לְפָנַי • וּמַה
קוֹל הַצֹּאן הַזֶּה בְּאָזְנָי: רוֹעֶה הֱשִׁיבוּ הֵם קְטַנֵּי קֹדֶשׁ זֶרַע • יָהּ
הַצֵּל לְקוּחִים לַמָּוֶת מֵאוֹיֵב הָרַע • הַנּוּן נִכְמְרוּ רַחֲמָיו וַיְבַקֵּשׁ
לְבַכּוֹת הַמְּאֹרָע • וַיְהִי כִּקְרוֹא מֶלֶךְ יִשְׂרָאֵל אֶת הַסֵּפֶר וַיִּקְרַע:
יְהוּדִי הוֹקִיעַ יְלָדִים לְמַטָּה וַאֲבִיהֶם לְמַעְלָה • אִישׁ בְּשָׁלֹשׁ אֻמּוֹת
וְהָרְבִיעִית אַוִּיר מְגֻלֶּה • מִשְׁנֶה נָקָם חָזָה וְשָׂמַח וְשָׁח תְּהִלָּה •
אוֹתִי הֵשִׁיב עַל כַּנִּי וְאוֹתוֹ תָּלָה: וַתִּכְתּוֹב אֶסְתֵּר תֹּקֶף לִקְרוֹת
כִּבְהַלֵּל מְהוֹדִים • מִלְּמַעְלָה קִיְּמוּ מַה שֶּׁקִּבְּלוּ לְמַטָּה דוֹדִים • גַּם
יָנוּסֵם לְפַרְסֵם כְּאָז פִּלְאוֹ מַכְהִידִים • בָּעֵת הַזֹּאת רֶוַח וְהַצָּלָה
יַעֲמוֹד לַיְּהוּדִים: אל מלך וכו׳

[א] כִּי עִמְּךָ מְקוֹר חַיִּים בְּאוֹרְךָ נִרְאֶה אוֹר: [ב] בְּקָרְאֵנוּ עֲנֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ בַּצַּר
הִרְחַבְתָּ לָנוּ חָנֵּנוּ וּשְׁמַע תְּפִלָּתֵנוּ: [ג] וְעַתָּה יִגְדַּל נָא כֹּחַ אֲדֹנָי כַּאֲשֶׁר
דִּבַּרְתָּ לֵאמֹר: כרחם אב וכו׳

אלהינו ואלהי אבותינו

אַתָּה הָאֵל עוֹשֵׂה פְלָאוֹת • בָּעַמִּים הוֹדַעְתָּ עוֹז נוֹרָאוֹת • גָּאַלְתָּ
בִּזְרוֹעַ עַמְּךָ מִתְּלָאוֹת • דִּכִּיתָ צָרֵיהֶם בְּמוֹתֵי תַחֲלוּאוֹת:
רָאוּיֵב בְּקוּמוֹ לְעוֹרֵר מְדָנִים • וְדִמָּה לְהַכְרִית פִּרְחֵי שׁוֹשַׁנִּים •
זָמַם לִשְׁקוֹל לְגִנְזֵי אֲדוֹנִים • חֲלִיפֵי מְאַת כִּכְּרֵי אֲדָנִים: טְלָאֶיךָ
הִזְהַרְתָּ שִׁקְלֵיהֶם לְהַקְדִּים • יָדַעְתָּ הָעֲתִידוֹת וְדָרַשְׁתָּ נִשְׁקָדִים •
כִּבּוּי לְהַמְצִיא לְלַהַב יוֹקְדִים • לְקוּחִים לַמָּוֶת לְהַחֲיוֹת נִפְקָדִים:
מַכֵּכָה צָרָה בְּעָבְדָם לְפָנִים • נִמְסְרוּ לְהָתֵז קְנוֹקְנוֹת וּגְפָנִים •
סְבָבוּם מוֹקְשִׁים בְּכָל דְּפָנִים • עֵינֵיהֶם לְךָ תוֹלִים וּבְסִתְרְךָ נִצְפָּנִים:
פּוּר נֶהְפַּךְ בְּאוֹיְבִים לִשְׁלוֹט • צְלוּב הוּכַן אֲגָגִי לִקְלוֹט • קוֹלַע
וּבוֹלֵעַ פְּנֵי הַלּוֹט הַלּוֹט • רִיבֵי עָם בְּאַשְׁמַנִּים לַעֲלוֹט: שָׁלוֹם וֶאֱמֶת
נִכְתַּב לְכָל צַד • תֹּקֶף יֶשַׁע סֶלַע וּמְצָד • שׁוֹדֵד הֻשְׁדַּד וּבְרִשְׁתּוֹ
הוּצָד • מִלָּשְׁנִי נִסְחַף נִצְמַת וְנִרְצַד: עָשׂוּ שְׂמָחוֹת וְלַדּוֹרוֹת

קבעום

א) תהלים לו י. ב) פס ד ב (כביטוי) ג) במדבר יד יז.

קְבָעוּם ׳ וּמִקְרָאוֹת יִשְׁלְשׁוּם וְלֹא רִבְּעוּם ׳ נִסְכְּמוּ מִמַּעַל וּלְמַטָּה טִבְעוּם ׳ בְּסֵפֶר נַחֲגַ״ךְ עַל מַה קְּבָעוּם: רָמָה יָדְךָ לִסְלֹחַ לְפוֹשְׁעִים ׳ יְהוּדִי וַהֲדַסָּה הֲקִמוֹתָ מוֹשִׁיעִים ׳ צִדְקָתָם עוֹמֶדֶת לָעַד לְשַׁעֲשׁוּעִים ׳ חֲקֹר כְּבוֹדָם לְהִזָּכֵר לְנוֹשָׁעִים: קַנָּא לְשִׁמְךָ נוֹרָא וְנִקְדָּשׁ ׳ חֲוֵה כַרְמְךָ נֶהֱרָס וְנִדָּשׁ ׳ זְרוֹיֵינוּ קַבֵּץ וְשִׁיר לְךָ יְחֻדָּשׁ ׳ קַיְּמֵם וְהַחֲיֵם בְּבִנְיַן בֵּית הַמִּקְדָּשׁ: וְכַעֲשׂוֹתְךָ נוֹרָאוֹת בְּאוֹתָן הַיָּמִים ׳ אִתָּנוּ הַפְלֵא תְּשׁוּעַת עוֹלָמִים ׳ מְצוֹא לְפָנֶיךָ כּוֹפֶר וְתַנְחוּמִים ׳ אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים: אל מלך וכו׳

פזמון בִּמְתֵי מִסְפָּר חִלִּינוּ פָּנֶיךָ. לְשַׁוְעַת נְכֵאִים אַל תַּעְלֵם אָזְנֶךָ. הַקְשֵׁב תְּחִנָּתָם מִשְּׁמֵי מְעוֹנֶךָ. כְּבִימֵי מוֹר וַהֲדַס הוֹשַׁעְתָּ בָּנֶיךָ: תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל אַתָּה יוֹשֵׁב. שַׁוְעָתָם מַאֲזִין וְרִנָּתָם קוֹשֵׁב. רְפָאוֹת לְמַחַץ מַקְדִּים וּמְחַשֵּׁב. קְנוּיֶיךָ לְהֵיטִיב וְנָוֵיהֶם לְיַשֵּׁב. במתי: צָר וְאוֹיֵב הִלְטִישׁ עֵינָיו. פִּיהוּ פָּעַר לִשְׁאוֹף עָנָיו. עָשַׂת בְּשֶׁל לְהַשְׁמִיד קְהַל הֲמוֹנָיו. סֶגֶל לְאַבֵּד חָרַת בְּנִשְׁתְּוָנָיו. במתי: נוֹקֵם לְצָרִים וְנוֹטֵר לְאוֹיְבִים. מְדַדְתָּ מִדָּתָם כְּזָדוּ לַאֲהוּבִים. לוֹחֵם וּבָנָיו הוּתְלוּ מוּצְלָבִים. כְּבַחֲרוֹנֶךָ דָּגִים חוֹרְזוּ תְּחוּבִים. במתי: יוֹם אֲשֶׁר שִׁבְּרוּ צוֹרְרִים. טִבְחָה לָשִׁית בְּעַם נְצוּרִים. חֻלְּפָה הַדָּת וְנָפְלוּ פְגָרִים. זוֹלְעָפוּ זוֹעֲמוּ מוּבָסִים מוּגָרִים. במתי: וּבְכֵן יִתְעַלֶּה שִׁמְךָ וְיִתְנַשֵּׂא. הוֹדְךָ שְׁמֵי שָׁמַיִם כִּסָּה. דַּכִּים בְּרוֹמְמָן נְתוּנִים לִמְשִׁסָּה. גֵּיא וַאֲפָסֶיהָ תְּהִלָּתְךָ מְכַסָּה. במתי: בִּינָה הֲגִיגֵנוּ עַתָּה וּרְאֵה בַצָּר. הֲשִׁיבֵנוּ לִמְנוּחָתֶךָ כִּי יָדְךָ לֹא תִקְצָר ׳ אֲדוֹן קְרָאנוּךָ מִן הַמֵּצַר ׳ אָנָּא הוֹצִיאֵנוּ לַמֶּרְחָב וְחַלְּצֵנוּ מִצָּר ׳ במתי: מְאֹד תַּרְבֶּה לָּנוּ מְחִילָה ׳

שמע

סליחות לתענית אסתר

שְׁמַע תְּפִלָּה וְהַעֲבֵר תִּפְלָה · לוֹחֲצֵינוּ יְשַׁלֵּימוּ אִתָּנוּ
נְשׂוּאוֹתֵינוּ תַשְׁלִיךְ בִּמְצוּלָה · מִמֶּנּוּ רַחֲמֶיךָ לֹא תִכְלָא :

במתי : אל מלך · זכור רחמיך וכו׳ :

סליחות לשבעה עשר בתמוז

אומרים סלח לנו אל ארך אפים עד ורב חסד לכל קוראיך ·

אַל תִּתְּנוּ דֳּמִי לוֹ עַד יְכוֹנֵן וְעַד יָשִׂים אֶת יְרוּשָׁלַיִם תְּהִלָּה בָּאָרֶץ : כִּי עִמְּךָ מְקוֹר חַיִּים בְּאוֹרְךָ נִרְאֶה אוֹר : אֱלֹהֵינוּ בּוֹשְׁנוּ בְּמַעֲשֵׂינוּ וְנִכְלַמְנוּ בַּעֲוֹנֵינוּ : כרחם אב וכו׳

אלהינו ואלהי אבותינו

אֶתְאַנּוּ לְךָ יוֹצֵר רוּחוֹת · בְּרוֹב עֲוֹנֵינוּ כָּבְדוּ אֲנָחוֹת · גְּזֵרוֹת עָצְמוּ וְרַבּוּ צְרִיחוֹת · כִּי בְּשִׁבְעָה עָשָׂר בְּתַמּוּז נִשְׁתַּבְּרוּ הַלּוּחוֹת : גָּלִינוּ מִבֵּית הַבְּחִירָה · וְחָשַׁךְ בַּעֲדֵנוּ אוֹרָה · דִּינֵנוּ נֶחְתַּם וְנִגְזְרָה גְזֵרָה · כִּי בְּשִׁבְעָה עָשָׂר בְּתַמּוּז נִשְׂרְפָה הַתּוֹרָה : הָרְסוּ אוֹיְבֵינוּ הַהֵיכָל · וּבָרְחָה שְׁכִינָה מִזָּוִית הֵיכָל · וְנִמְסַרְנוּ בְּיַד זֵדִים לְהִתְאַכָּל · כִּי בְּשִׁבְעָה עָשָׂר בְּתַמּוּז הָעֳמַד צֶלֶם בַּהֵיכָל : זֹרְנוּ מֵעִיר אֶל עִיר · וְנִלְכַּד מִמֶּנּוּ רַב וְצָעִיר · חָרְבָה עִירֵנוּ וְאֵשׁ בָּהּ הִבְעִיר · כִּי בְּשִׁבְעָה עָשָׂר בְּתַמּוּז הָבְקְעָה הָעִיר : טָפַשׁ בְּמִקְדָּשֵׁנוּ צַר הַמַּשְׁמִיד · וְנָטַל מֵחָתָן וְכַלָּה אֶצְעָדָה וְצָמִיד · יַעַן כַּעֲסְנוּךָ נִתַּנּוּ לְהַשְׁמִיד · כִּי בְּשִׁבְעָה עָשָׂר בְּתַמּוּז בָּטֵל הַתָּמִיד : כָּלָה מִמֶּנּוּ כָּל הוֹד וָשֶׁבַח · חַרְבוֹ שָׁלַף אוֹיֵב עָלֵינוּ לְאִבְחָה · לִהְיוֹת עוֹלָלִים וְיוֹנְקִים מוּכָנִים לַטֶּבַח · כִּי בְּשִׁבְעָה עָשָׂר בְּתַמּוּז נִתְבַּטְּלוּ עוֹלָה וָזֶבַח : מָרַדְנוּ לְשׁוֹכֵן מְעוֹנוֹת · לָכֵן נִתְפַּזַּרְנוּ בְּכָל פִּנּוֹת · נֶהְפַּךְ מְחוֹלֵנוּ לְאֵבֶל וְקִינוֹת · כִּי בְּשִׁבְעָה עָשָׂר בְּתַמּוּז בָּטְלוּ קָרְבָּנוֹת : סָרַרְנוּ לְפָנֶיךָ מֵרִיב לְשׁוֹנוֹת · לָכֵן לָמְדָה לְשׁוֹנֵנוּ לוֹמַר קִינוֹת · עֲוֹנֵינוּ רַבּוּ בְּלִי לְהִמָּנוֹת · כִּי בְּשִׁבְעָה עָשָׂר בְּתַמּוּז גָּרְמוּ לָנוּ עֲוֹנוֹת : פֻּזַּרְנוּ בְּלִי מְצוֹא רְוָחָה · לָכֵן רָבְתָה בָנוּ אֲנָחָה · צוּר רְאֵה נַפְשֵׁנוּ כִּי שָׁחָה · וְשִׁבְעָה עָשָׂר בְּתַמּוּז הֲפָךְ לָנוּ לְשָׂשׂוֹן

ולישבתה

א ישעיה סב ז . ב) תהלים ט

וּלְשִׂמְחָה: קְשֵׁינוּ עֹרֶף וְרַבְּתָה בָּנוּ אָסוֹן ˙ לָכֵן נִתַּנּוּ לִמְשִׁסָּה וְרִפְשׁוֹן ˙ רְאֵה יְהֹוָה וְחַלְּצֵנוּ מֵאָסוֹן ˙ וְשִׁבְעָה עָשָׂר בְּתַמּוּז הֲפָךְ לָנוּ לְשִׂמְחָה וּלְשָׂשׂוֹן: שְׁעֵנוּ שׁוֹכֵן רוּמָה ˙ וְקַבֵּץ נְפוּצוֹתֵינוּ מִקַּצְוֹת אֲדָמָה ˙ תֹּאמַר לְצִיּוֹן קוּמָה ˙ וְשִׁבְעָה עָשָׂר בְּתַמּוּז הֲפָךְ לָנוּ לְיוֹם יְשׁוּעָה וְנֶחָמָה: אל מלך וכו׳

אֱלֹהִים אַל דֳּמִי לָךְ אַל תֶּחֱרַשׁ וְאַל תִּשְׁקֹט אֵל: כִּי[ב] הִנֵּה אוֹיְבֶיךָ יֶהֱמָיוּן וּמְשַׂנְאֶיךָ נָשְׂאוּ רֹאשׁ: אֵל[ג] נְקָמוֹת יְהֹוָה אֵל נְקָמוֹת הוֹפִיעַ: כרחם וכו׳

אלהינו ואלהי אבותינו

אֲמָרֵר בִּבְכִי מִפְּנֵי יָד שְׁלוּחָה בְּעִי ˙ בְּנָאֲצִי בְּתוֹךְ בֵּיתוֹ בְּבִגְדִי וְקָבְעִי ˙ גָּז וּבָרַח וְנָסַע עֶשֶׂר וְעָלָה לַשְּׁבִיעִי ˙ דְּמָנִי הִצִּיקַנִי הֵסִיקַנִי בַּחֹדֶשׁ הָרְבִיעִי: הֵבִיא מוֹעֵד בִּמְלֹאתוֹ לִשְׁבּוֹר בַּחוּרֵי גִמּוּז ˙ וְרִבָּה בוֹ פְּעָמִים בְּמִסְמוּס וּמְזִמּוּז ˙ זְבוּלוֹ כְּשָׁר שַׁאֲנַנּוֹת מְבַכּוֹת אֶת הַתַּמּוּז ˙ חִיְּבָנִי אוֹיְבַנִי אֲזַי בְּיֶרַח תַּמּוּז: טָמְנוּ פַּחִים חֲמִשָּׁה בְּמִקְרָא תְלָאוֹת מְשֻׁלָּחוֹת ˙ יָכְלוּ לִי בְּשִׁבְעָה עָשָׂר בּוֹ בַּאֲלִיחוֹת ˙ כִּי נוֹקַשְׁתִּי כְּכַלָּה עֲלוּבָה בְּחֻפַּת שַׁלְוָה וְהַצְלָחוֹת ˙ לְרוֹעִי לֹא הִמְתַּנְתִּי שֵׁשׁ וְנִשְׁתַּבְּרוּ הַלֻּחוֹת: מִיָּדוֹ עֲדִיתִי חֲלִי כֶתֶם וְאֶצְעָדָה וְצָמִיד ˙ נִגְּרוֹת בְּיוֹם אַפּוֹ כְּשִׁחַתִּי דְרָכַי לְהַשְׁמִיד ˙ סֵדֶר עֲבוֹדָתוֹ וְקִיץ מִזְבְּחוֹ קִצַּתִּי לְהַעֲמִיד ˙ עַל כֵּן מִלִּשְׁכַּת הַטְּלָאִים בָּטַל הַתָּמִיד: פּוּר הִתְפּוֹרְרָה וְנִתְפַּזְּרָה סוֹעֲרָה עֲנִיָּה ˙ צִיָּה נִמְשְׁלָה מִבְּלִי חוֹבֵל וְנִטְרְפָה כָּאֳנִיָּה ˙ קָחְתָה בְּחַטָּאתָהּ בְּרֹאשָׁהּ וּבְכֶפֶל תַּאֲנִיָּה וַאֲנִיָּה ˙ רִבּוּהָ צָרֶיהָ כְּהַיּוֹם וְהָבְקְעָה הָעִיר בַּשְּׁנִיָּה: שִׁלְּחָה כִּצְבִי מֻדָּח מֵאֵין דּוֹרֵשׁ לְהַסְתִּירָה ˙ שָׁנְנוּ לְשׁוֹנָם וּנְתָנוּהָ כְּשֶׂה צַמְרָהּ וְחֶלְבָּהּ לְהַתִּירָה ˙ תִּצְעַק עַל כְּלִי חֶמְדָּה שֶׁבּוֹ נִכְתְּרָה ˙ תַּחְמוּד עֵינֶיהָ נִצַּל כְּשָׂרַף אַפּוֹסְטְמוֹס הַתּוֹרָה: חֵרֵף עֲשׁוּקִים וּרְצוּצִים בַּעֲבוּר הַרְעִימָם סָבָל ˙ יוֹרְדִים בְּוֹהֲיָה לֶאֱכוֹל וּבְהַסְתֵּר פָּנִים מִלְּהִסְתַּכָּל ˙ יָד הִשְׁלִים מִכְּנַף שִׁקּוּצִים נֶאֱבָל עֵת צָרָה כְּהִתְכַּנֵּס וְהֶעֱמַד צֶלֶם בְּהֵיכָל: דְּוּוִים סְגוּפִים בָּנִים הָיוּ מִקֶּדֶם רִאשׁוֹנִים ˙ סְמוּכוֹת צָרוֹתֵיהֶם זוֹ לְזוֹ כַּמָּה שָׁנִים ˙ לוֹקִים

ריה״ח כאשר

א) תהלים פג ב. ב) שם שם ג. ג) שם צד א.

כַּאֲשֶׁר תַּעֲשֶׂינָה הַדְּבוֹרִים וְהָעַקְרַבִּים שׁוֹנִים · הוֹגִים אָבַד שִׂבְרָם וּבָטֵל סִכּוּיָם בְּאִישׁוֹנִים · אֵל קַנָּא בְּהִתְאַפֵּק בִּמְקַנְאֶיךָ דְּשֵׁנִים רְטוּבִים · מְחַכִּים תְּקִים עוֹמְדִים לְעוֹלָמִים · כִּנְטִיעִים מְהֻטָּבִים בַּאֲהָבִים · הָאֱמֶת וְהַשָּׁלוֹם בְּצוֹמוֹת הַטּוֹבִים · נֶצַח הֱיוֹתָם לְשִׂמְחָה וּלְשָׂשׂוֹן וּלְמוֹעֲדִים טוֹבִים: אל מלך ויעבור וכו׳

פזמון
שְׁעֵה נֶאֱסַר · אֲשֶׁר נִמְסַר · בְּיַד בָּבֶל וְגַם שֵׂעִיר · לְךָ יֶהֱמֶה · זֶה כַּמֶּה · וְיִתְחַנֵּן כְּבֵן צָעִיר · יוֹם גָּבַר הָאוֹיֵב וַתִּבָּקַע הָעִיר: לְזֹאת אִכַּף · וְאֶסְפּוֹק כַּף · בְּיוֹם חָמֵשׁ פְּזָרוֹנִי · וְעַל רֶגֶל הָעֵגֶל · הַלּוּחוֹת יְצָאוּנִי · וְגַם הִשְׁמִיד הַתָּמִיד · וּבַסּוּגַר הֱבִיאָנִי · וְהוּשַׂם אֱלִיל · בְּהֵיכַל כְּלִיל · וּמֵעֲצָרוֹ כְּלָאָנִי · וְהַמִּנְחָה הוּנָחָה · וְדָתְךָ צָר בָּאֵשׁ הִבְעִיר · יום: מְאֹד אֶתְחַל · וְאֶתְחַלְחַל · בְּיוֹם שַׁדַּי דְּחָפַנִי · מְאוֹר חָשַׁךְ · וְגַם שֵׁשַׁךְ · כְּמוֹ כַדּוּר צְנָפַנִי · וְהַשְׁפִיפוֹן מִצָּפוֹן · כְּשִׁבֹּלֶת שְׁטָפָנִי · וְהַצַּיָּד · שָׁלַח יָד · וְהַצָּפִיר וְהַשָּׂעִיר · יום: הוֹד לְבִּי וּמִשְׂגַּבִּי · הַלְעַד אַפְּךָ יֶעְשַׁן · שַׂמְּחֵנִי וְהַעֲלֵנִי · וּמְחַדֵּק לְקוֹט שׁוֹשָׁן · בְּנֵה בֵּית זְבוּל · לְהָשִׁיב גְּמוּל · הַכַּרְמֶל וְהַבָּשָׁן · וְעַיִן פְּקַח · וְנָקָם קַח · מֵאֵצֶר וּמִדִּישָׁן שְׁפוֹט אִלָּם · וְאָז יְשַׁלֵּם · הַמַּבְעֶה וְהַמַּבְעִיר · יוֹם גָּבַר הָאוֹיֵב וַתִּבָּקַע הָעִיר:
אל מלך · ויעבור · זכור רחמיך:

סליחות לתחלואי ילדים ר"ל

אַל נָא תָשֵׁת עָלֵינוּ חַטָּאת · אֲשֶׁר נוֹאַלְנוּ וַאֲשֶׁר חָטָאנוּ : חָטָאנוּ צוּרֵנוּ סְלַח לָנוּ יוֹצְרֵנוּ ׳

אֵל נָא רְפָא נָא תַּחֲלוּאֵי גֶפֶן פּוֹרִיָּה · בּוֹשָׁה וַחֲפוּרָה וְאֻמְלַל פִּרְיָהּ · גְּאָלֶנָּה מִשַּׁחַת וּמִמַּכָּה טְרִיָּה · עֲנֵנוּ כְּשֶׁעָנִיתָ לְאַבְרָהָם אָבִינוּ בְּהַר הַמּוֹרִיָּה : חטאנו דִּגְלֵי עָם פְּדוּיֵי בִּזְרוֹעַ חֲשׂוּפִי הַצֵּל מִנֶּגֶף וְאַל יִהְיוּ לְשִׁסּוּף · וְתַעֲנֶה קְרִיאָתֵנוּ לְמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ תִּכְסוֹף · עֲנֵנוּ כְּשֶׁעָנִיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ עַל יַם סוּף : חטאנו זְכוּת צוּר חֻצַּב הַיּוֹם לָנוּ תְּגַל · חָשְׂכֵנוּ מֵאֶנֶף וּנְחֵנוּ בְּיוֹשֶׁר מַעְגָּל · טַהֵר טוּמְאָתֵנוּ וְלִמְאוֹר תּוֹרָתְךָ עֵינֵינוּ גַל · עֲנֵנוּ כְּשֶׁעָנִיתָ לִיהוֹשֻׁעַ בַּגִּלְגָּל : חטאנו יָהּ רְאֵה הֶשֵּׁן עָקוּד וְהַצְמַח לָנוּ תְּרוּפָה · כַּלֵּה שׁוֹד וָשֶׁבֶר סַעַר וְסוּפָה · לַמְּדֵנוּ וְחַכְּמֵנוּ אִמְרָתְךָ הַצְּרוּפָה · עֲנֵנוּ כְּשֶׁעָנִיתָ לִשְׁמוּאֵל בַּמִּצְפָּה : חטאנו מוּתְמָם מְרֻחָם שָׁרָשָׁיו אַל תַּקְמֵל · נַקֵּנוּ מִכְּתָם וָשֶׁמֶץ וְלֹא נֶאֱמֵל · סַעֲדֵנוּ וְנִוָּשֵׁעָה וְאָרְחוֹת חֲסָדֶיךָ נִגְמֹל · עֲנֵנוּ כְּשֶׁעָנִיתָ לְאֵלִיָּהוּ בְּהַר הַכַּרְמֶל : חטאנו עוֹדְדֵנוּ בְּצֶדֶק מָשׁוּי מִמַּיִם וְכַפֵּר זָדוֹן וּמְשׁוּגָה · פְּדֵנוּ מִמְּהוּמַת מָוֶת וְאָחוֹר בַּל נִסּוֹגָה · צַוֵּה יְשׁוּעָתֵנוּ וּבַעֲוֹנוֹתֵינוּ אַל נִתְמוֹגְגָה · עֲנֵנוּ כְּשֶׁעָנִיתָ לְיוֹנָה בִּמְעֵי הַדָּגָה : חטאנו קְדֻשַּׁת אִישׁ חֲסִידֶךָ זְכוֹר לְיִפַת פַּעֲמַיִם · רַחֲמֶיךָ תְּעוֹרֵר כִּי לָקִינוּ בִּכְפָלַיִם · שׁוּבֵנוּ תֹּקֶף לְיִרְאָתֶךָ וְלֹא נֶחֱשַׂף שׁוּלַיִם · עֲנֵנוּ כְּשֶׁעָנִיתָ לְדָוִד וְלִשְׁלֹמֹה בְנוֹ בִּירוּשָׁלָיִם : חטאנו (תַּעֲנֶה לְקוֹרְאֶיךָ · וְהַסְכֵּת מִמְּעוֹנִים · תִּשְׁמַע שַׁוְעַת צוֹעֲקֶיךָ · שׁוֹמֵעַ אֶל אֶבְיוֹנִים · תְּרַחֵם עַל בָּנֶיךָ · כְּרַחֵם אָב עַל בָּנִים · עֲנֵנוּ כְּמוֹ שֶׁעָנִיתָ לְמָרְדְּכַי וְאֶסְתֵּר · וְתָלוּ עַל הָעֵץ חֲמִשִּׁים הָאָב עִם הַבָּנִים) : חטאנו · זכור לנו וכו׳

הרחמן לברית מילה

הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ אֲבִי הַיֶּלֶד וְאִמּוֹ · וְיִזְכּוּ לְגַדְּלוֹ לְחַנְּכוֹ וּלְחַכְּמוֹ · מִיּוֹם הַשְּׁמִינִי וָהָלְאָה יֵרָצֶה דָמוֹ · וִיהִי יְהֹוָה אֱלֹהָיו עִמּוֹ :

הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ בַּעַל בְּרִית הַמִּילָה · אֲשֶׁר שָׂשׂ לַעֲשׂוֹת צֶדֶק בְּגִילָה · וִישַׁלֵּם פָּעֳלוֹ וּמַשְׂכֻּרְתּוֹ כְּפוּלָה · וְיִתְּנֵהוּ לְמַעְלָה לְמָעְלָה :

הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ רַךְ הַנִּמּוֹל לִשְׁמוֹנָה · וְיִהְיוּ יָדָיו וְלִבּוֹ לָאֵל אֱמוּנָה · וְיִזְכֶּה לִרְאוֹת פְּנֵי הַשְּׁכִינָה · שָׁלֹשׁ פְּעָמִים בַּשָּׁנָה :

הָרַחֲמָן הוּא יְבָרֵךְ הַמָּל בְּשַׂר הָעָרְלָה · וּפָרַע וּמָצַץ דְּמֵי הַמִּילָה · אִישׁ הַיָּרֵא וְרַךְ הַלֵּבָב עֲבוֹדָתוֹ פְּסוּלָה · אִם שְׁלָשׁ אֵלֶּה לֹא יַעֲשֶׂה לָהּ :

הָרַחֲמָן הוּא יִשְׁלַח לָנוּ מְשִׁיחוֹ הוֹלֵךְ תָּמִים · בִּזְכוּת חֲתַן לַמּוּלוֹת דָּמִים · לְבַשֵּׂר בְּשׂוֹרוֹת טוֹבוֹת וְנִחוּמִים · לְעַם אֶחָד מְפֻזָּר וּמְפֹרָד בֵּין הָעַמִּים :

הָרַחֲמָן הוּא יִשְׁלַח לָנוּ כֹּהֵן צֶדֶק אֲשֶׁר לֻקַּח לְעֵילוֹם · עַד הוּכַן כִּסְאוֹ כַּשֶּׁמֶשׁ וְיָהֲלוֹם · וַיָּלֶט פָּנָיו בְּאַדַּרְתּוֹ וַיִּגְלוֹם · בְּרִיתִי הָיְתָה אִתּוֹ הַחַיִּים וְהַשָּׁלוֹם :

תפלה מעולה לעצירת גשמים

יאמרו אלו מזמורי תהלים תהלה ס יז צא לב נא נג נט מב קב סה סח עו קב פה קג קיד פה קכד קכו קכט קל קמה קמו קמז כו׳:

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ בִּזְכוּת מִזְמוֹרֵי תְהִלִּים שֶׁקָּרָאנוּ לְפָנֶיךָ בִּזְכוּת פְּסוּקָיו וּבִזְכוּת תֵּבוֹתָיו וּבִזְכוּת הַשֵּׁמוֹת הַקְּדוֹשִׁים וְהַטְּהוֹרִים הַיּוֹצְאִים מֵהֶם שֶׁתְּכַפֵּר לָנוּ עַל כָּל חַטֹּאתֵינוּ וְתִמְחוֹל וְתִסְלַח לָנוּ עַל כָּל עֲוֹנוֹתֵינוּ שֶׁחָטָאנוּ וְשֶׁעָוִינוּ וְשֶׁפָּשַׁעְנוּ לְפָנֶיךָ וְתִתְנַהֵג עִמָּנוּ בְּמִדַּת הַחֶסֶד וּבְמִדַּת הָרַחֲמִים וְיִגָּלוּ רַחֲמֶיךָ עַל מִדּוֹתֶיךָ וְתִתְנַהֵג בְּמִדַּת רַחֲמֶיךָ עִם בָּנֶיךָ · וַעֲנֵנוּ מִשְּׁמֵי מְעוֹנֶךָ בִּגְבוּרוֹת יֵשַׁע יְמִינֶךָ · וְתַשְׁקֵנוּ מִנַּחַל עֲדָנֶיךָ · תְּהוֹם אֶל

תהום

תפלה לעצירת גשמים

תְּהוֹם קוֹרֵא לְקוֹל צִנּוֹרֶיךָ לְהַשְׁפִּיעַ וּלְהַשְׂבִּיעַ מֵאוֹצָרֶךָ׳ וְאוֹצָרְךָ הַטּוֹב תִּפְתַּח וּפְתַח אֶת יָדֶךָ׳ כִּי בְּיָדְךָ מַפְתֵּחַ שַׁעֲרֵי רַחֲמִים לְפַרְנֵס וְלָזוּן מִקַּרְנֵי רְאֵמִים עַד בֵּיצֵי כִנִּים׳ אֲבָל אֲנַחְנוּ אֲשֵׁמִים וְגוֹדֶל עֲוֹנוֹתֵינוּ גּוֹרְמִים שֶׁנֶּעֶצְרוּ הַגְּשָׁמִים :

וְעַתָּה עֲשֵׂה לְמַעַן רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים׳ כִּי בֵן מִדּוֹתֶיךָ וְדַרְכֶּךָ לִגְמוֹל לְהַיָּבִים חֲסָדִים טוֹבִים׳ וְנוֹתֵן לֶחֶם לְרָעֵבִים׳ וְהַעַל לָנוּ עֲנָנִים וְעָבִים׳ בְּטַל וּמָטָר וּרְבִיבִים׳ מִמָּקוֹם שֶׁהֵם שׁוֹאֲבִים׳ אֱלֹהֵי שׁוֹכֵן מְעוֹנָה׳ עֲנֵנוּ מִבְּרֵכָה הָעֶלְיוֹנָה : אֱלֹהֵי הַמַּעֲרָכָה׳ עֲנֵנוּ בְּגִשְׁמֵי בְרָכָה : בּוֹחֵן לְבָבוֹת׳ עֲנֵנוּ בְּגִשְׁמֵי נְדָבוֹת : בִּזְכוּת יֻקַּח נָא מְעַט מַיִם׳ הַשְׁקִיפָה מִמְּעוֹן קָדְשְׁךָ מִן הַשָּׁמַיִם : בִּזְכוּת חָפַר בְּאֵרוֹת מַיִם׳ חוֹן חַשְׁרַת מָיִם׳ בִּזְכוּת גָּל אֶבֶן מִבְּאֵר מַיִם׳ יֵצְאוּ מַעְיְנוֹת מַיִם׳ לְמַעַן מָשׁוּי מִמַּיִם וְדָלָה מַיִם׳ יִזַּל מִדָּלְיָו מַיִם : לְמַעַן מְבַל חָמֵשׁ טְבִילוֹת בַּמַּיִם׳ יַעֲלוּ מִתְּהוֹמוֹת בְּחָמֵשׁ שֵׁמוֹת מַיִם׳ (נְשִׂיאִים׳ אֵד׳ חֲזִיז׳ עָנָן׳ וְעָבִים) יִמָּלְאוּ גֶשֶׁם׳ לְנַפּוֹחֵי נֶשֶׁם׳ וְיָרִיקוּ גֶשֶׁם : וּלְמַעַן שְׁנֵים עָשָׂר שְׁבָטִים שֶׁהֶעֱבַרְתָּ בִּגְזָרַת מַיִם׳ יַעֲלוּ נְשִׂיאִים מִן הָאָרֶץ וְיָרִיקוּ מָטָר מִן הַשָּׁמָיִם :

וְעַתָּה בָּאנוּ לְפָנֶיךָ בְּלֵב נִשְׁבָּר וְנִדְכֶּה כַּמַּיִם וְנִשָּׂא לְבָבֵנוּ אֶל כַּפָּיִם אֶל אֵל בַּשָּׁמָיִם׳ כִּי אֶרֶץ עֲיֵפָה לְךָ לַמַּיִם׳ וְאַתָּה יְהֹוָה תִּשְׁמַע מִן הַשָּׁמַיִם׳ וּמִשָּׁם יֵרֵד מָיִם׃ וְאֵד יַעֲלֶה מִן הָאָרֶץ׃ וְהָאָרֶץ תִּתֵּן יְבוּלָהּ׳ [א] לַיהֹוָה הַיְשׁוּעָה עַל עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ סֶּלָה׳ וּמִלְּפָנֶיךָ מַלְכֵּנוּ רֵיקָם אַל תְּשִׁיבֵנוּ׳ כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים׳ וִיקֻיַּם בָּנוּ מִקְרָא שֶׁכָּתוּב [ב] וַיְקַנֵּא יְהֹוָה לְאַרְצוֹ וַיַּחְמוֹל עַל עַמּוֹ : [ג] וַיַּעַן יְהֹוָה וַיֹּאמֶר לְעַמּוֹ הִנְנִי שׁוֹלֵחַ לָכֶם אֶת הַדָּגָן וְהַתִּירוֹשׁ וְהַיִּצְהָר וּשְׂבַעְתֶּם אֹתוֹ וְלֹא אֶתֵּן אֶתְכֶם עוֹד חֶרְפָּה בַּגּוֹיִם : וְנֶאֱמַר [ד] וּמָלְאוּ הַגֳּרָנוֹת בָּר וְהֵשִׁיקוּ הַיְקָבִים תִּירוֹשׁ וְיִצְהָר : אָנָּא נוֹרָא קָדוֹשׁ תַּרְבֶּה מְחִילָתֶךָ׳ פְּשָׁעֵינוּ סְלָחָה תְּגַלְגֵּל מִדּוֹתֶיךָ : פִּתְחֵי סְלִיחָה פְּתַח סַגֵּב יֶשַׁע מְנוּחָתֶיךָ׳ דְּרוֹשׁ יוֹדְעֵי וְעוֹדְךָ נָא סְמוֹךְ יַחַד מַתְּנוֹתֶיךָ׳ יְהֹוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה : יְהֹוָה צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בּוֹטֵחַ בָּךְ : יְהֹוָה הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ : וְקַבֵּל

ברחמים

[א] תהלים ג ט. [ב] יואל ב יח. [ג] שם שם יט. [ד] שם שם כד.

תפלה לעצירת גשמים

ברחמים וברצון את תפלתנו בזכות שלש עשרה מדותיך הרחמים הכתובים בתורתך כמו שנאמר ויעבר יהוה על פניו ויקרא יהוה יהוה אל רחום וחנון ארך אפים ורב חסד ואמת: נוצר חסד לאלפים נשא עון ופשע וחטאה ונקה ׃ וסלחת לעוננו ולחטאתנו ונחלתנו ׃ שאינן חוזרות ריקם מלפניך ׃ עננו אלהי ישענו על דבר כבוד שמך והצילנו וכפר על חטאתינו למען שמך:

לעצירת גשמים בשומע תפלה

יחיד יכול לאמרה בתפלת לחש אבל בחזרת הש"ץ אין לאמרה (טו"ע סי' קי"ז)

ועננו בורא עולם במדת הרחמים ׃ בחרת בעמך ישראל להודיע גדלך והדרת כבודך ׃ שומע תפלה תן טל ומטר על פני האדמה ׃ ותשביע את העולם כלו מטובך ומלא ידינו מברכותיך ומעושר מתנת ידך ׃ שמור והצל שנה זו מכל דבר רע ומכל מיני משחית ומכל מיני פורעניות ועשה לה תקוה טובה ואחרית שלום ׃ חוס ורחם עלינו ועל כל תבואתנו ופרותינו ׃ וברכנו בגשמי ברכה ונדבה ונזכה לחיים ושבע ושלום כשנים הטובות ׃ והסר ממנו דבר וחרב ורעב וחיה רעה ושבי ובזה ויצר הרע וחלים רעים וקשים ומאורעות רעות וקשות ׃ וגזור עלינו גזרות טובות מלפניך ׃ ויגלו רחמיך על מדותיך ׃ ותתנהג עם בניך במדת הרחמים וקבל ברחמים וברצון את תפלתנו: כי אתה שומע תפלת עמך ישראל וכו׳:

לרבוי גשמים בשומע תפלה

יהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו שיכבשו רחמיך את כעסך מעלינו ויגלו רחמיך על מדותיך ותתנהג עם בניך במדת הרחמים ותכנס להם לפנים משורת הדין ובטובך הגדול רחם עליהם שאין פורענות באה לעולם אלא בשביל ישראל והם עמך ונחלתך אשר הוצאת מארץ מצרים ואינם יכולים לקבל לא רוב רעה ולא רוב טובה ׃ השפעת עליהם רוב טובה אינם יכולים לקבל ׃ כעסת עליהם אינם יכולים לקבל ׃
ויהי רצון שיהא רוח בעולם וזכור רחמיך: כי אתה שומע וכו׳

א) שמות לד ו׳ ב) זכריה ט׳ ט׳ (בנוסח).

יום ראשון

אשרי יושבי ביתך, (אין אומרים ועתה יגדל),
קדיש.
לך ה׳ הצדקה
שומע תפלה, סלח לנו
איך נפתח פה
כי על רחמיך הרבים
אל ארך אפים
אבד חסיד
כרחם אב על בנים
סלח נא לעון העם הזה
הטה אלקי אזנך
אין מי יקרא בצדק
אל מלך יושב, יגמה״ר
אל תבוא במשפט
כרחם אב על בנים
סלח נא לעון העם הזה. הטה.
תבא לפניך שועת חנון
אל מלך יושב, יגמה״ר, כרחם
במוצאי מנוחה
אל מלך יושב, יגמה״ר, כרחם
אל תזכור לנו עונות
זכור רחמיך ה׳ וחסדיך
אל נא תשת עלינו חטאת
חטאנו צורנו
זכור לנו ברית אבות
זכור לנו ברית ראשונים
שמע קולנו *)
אלקינו — תבא לפניך תפלתינו
אשמנו, בגדנו
סרנו ממצותיך
אשמנו מכל עם
ועדיין לא שבנו מטעותינו
לעינינו עשקו עמלינו (אין אומרים הרשענו ופשענו)
משיח צדקך
דניאל איש חמודות
עזרא הסופר
אל רחום שמך
ענגו ה׳ עננו
מי שענה לאברהם
ויאמר דוד אל גד
רחום וחנון חטאתי לפניך (אין נופלים ע״פ)
מחי ומסי
מכניסי רחמים
מרן דבשמיא כו׳ כבר שביא
מרן דבשמיא כו׳ כעבדא
שומר ישראל
שומר גוי אחד
שומר גוי קדוש
מתרצה ברחמים
ואנחנו לא נדע, ק״ש

יום שני

אשרי יושבי ביתך. קדיש
לך ה׳ הצדקה
שומע תפלה. סלח לנו
כי על רחמיך הרבים
אל ארך אפים
אבד חסיד
כרחם אב על בנים
סלח נא לעון העם הזה
הטה אלקי אזנך
אם עונינו רבו להגדיל
אל מלך יושב, יגמה״ר
כרחם אב על בנים
סלח נא לעון העם הזה, הטה
אויתיך קויתיך
ישראל נושע
אל מלך יושב, יגמה״ר, כרחם
אל תזכר לנו עונות עד גמירא כב״ל יום א׳

יום שלישי

אשרי יושבי ביתך. קדיש
לך ה׳ הצדקה
שומע תפלה. סלח לנו
כי על רחמיך הרבים
אל ארך אפים
אבד חסיד
כרחם אב על בנים
סלח נא לעון העם הזה
הטה אלקי אזנך
אין כמדת בשר מדתך
אל מלך יושב, יגמה״ר, כרחם, סלח, הטה
אני יום אירא
מלאכי רחמים משרתי עליון
אל מלך יושב, יגמה״ר, כרחם
אל תזכר לנו עונות עד גמירא כב״ל יום א׳

יום רביעי

אשרי יושבי ביתך, קדיש
לך ה׳ הצדקה
שומע תפלה, סלח לנו

---

*) פסוק אחר פסוק, חזן וקהל, עד אל תעזבנו ולא עד בכלל.

סדר הסליחות

כי על רחמיך הרבים
אל ארך אפים
אבד חסיד
כרחם אב על בנים
סלח נא לעון העם הזה
הטה אלקי אזנך
אני קראתיך
אל מלך יושב, יגמה״ר, כרחם, סלח, הטה
איה כל נפלאותיך
חוקר הכל וסוקר
אל מלך יושב, יגמה״ר, כרחם
אל תזכר לנו עונות עד גמירא כנ״ל יום א׳

יום חמישי

אשרי יושבי ביתך. קדיש
לך ה׳ הצדקה
שומע תפלה, סלח לנו
כי על רחמיך הרבים
אל ארך אפים
אבד חסיד
כרחם אב על בנים
סלח נא לעון העם הזה
הטה אלקי אזנך
ישראל עמך תחנה
אל מלך יושב, יגמה״ר, כרחם, סלח, הטה
אלקים בישראל
ישמיענו סלחתי
אל מלך יושב, יגמה״ר, כרחם
אל תזכר לנו עונות עד גמירא כנ״ל יום א׳

יום ששי

אשרי יושבי ביתך. קדיש
לך ה׳ הצדקה
שומע תפלה. סלח לנו
כי על רחמיך הרבים
אל ארך אפים
אבד חסיד
כרחם אב על בנים
סלח נא לעון העם הזה
הטה אלקי אזנך
שקרא בשמך
אל מלך יושב, יגמה״ר, כרחם, סלח, הטה
איה קנאתך וגבורתך
יושב בסתר עליון
אל מלך יושב, יגמה״ר, כרחם
אל תזכר לנו עונות עד גמירא כנ״ל יום א׳

יום שביעי

אשרי יושבי ביתך, קדיש
לך ה׳ הצדקה
שומע תפלה, סלח לנו
כי על רחמיך הרבים
אל ארך אפים
אבד חסיד
כרחם אב על בנים
סלח נא לעון העם הזה
הטה אלקי אזנך
בתולת בת יהודה
אל מלך יושב, יגמה״ר, כרחם, סלח, הטה
אפס הוד כבודה
אם עונינו ענו בנו
אל מלך יושב, יגמה״ר, כרחם
אל תזכר לנו עונות עד גמירא כנ״ל יום א׳

ערב ראש השנה

אשרי יושבי ביתך, קדיש
לך ה׳ הצדקה
שומע תפלה, סלח לנו
ה׳ אלקי הצבאות
כי על רחמיך הרבים
אל ארך אפים
איככה אפצה פה
אדון מועד
אל מלך יושב, יגמה״ר, כרחם, סלח, הטה
מרובים צרכי עמך
אל מלך יושב, יגמה״ר, כרחם
אנא עוררה אהבתך
אל אמונה
חיים ארוכים
אל מלך יושב, יגמה״ר, כרחם
מלך אחד
אדון בפקדך
אדון בשפטך
אל מלך יושב, יגמה״ר, כרחם
שלש עשרה מדות
אל מלך יושב, יגמה״ר,כרחם
אל תבוא במשפט עמנו
אל מלך יושב, יגמה״ר, כרחם, אל תזכר לנו עונות
זכור רחמיך ה׳ וחסדיך, אל נא תשת. חטאנו צורנו, זכור כו׳
אבות זכור כו׳ ראשונים
שמע קולנו
ובכן יהי רצון מלפניך
אלקינו — תבא לפניך תפלתינו עד גמירא כנ״ל יום א׳.

הגהות הוד כ"ק אדמו"ר הגאון האלקי, חסידא ופרישא, כקש"ת מרנא ורבנא שלום דובער זצוקללה"ה נבג"מ זי"ע, אשר הואיל לרשום בעצם כתב יד קדשו על גליונות סדור תורה אור ושער הכולל דפוס ווילנא תרמ"ז ותרמ"ט

ברכות השחר

כ' בס' נהר שלום (בע"ח דפוס ירושלים, בסופו) די"ט ע"א הא"י לתקן כלים ואורות דז"א דעשי' שבאצי' ודעשי' ולהמשיך להם מוחין וברכת"י דמ"ה וב"ן דאו"י ואו"א. ברכת הנותן לשכוי ופוקח עורים באו"י ואו"א דמ"ה וב"ן דעתיק דכור' הנק' חכ' כו'. יעו"ש בפרטי' מבואר הכוונה כהסדר שנסדרו מרבינו ז"ל.

הלכות ציצית:

האריז"ל הי' נוהג ללבוש הט"ק בביתו על חלוקו בלי הפסק שום מלבוש. סידור קול יעקב מהרי"ק ז"ל יעו"ש הטעם ע"פ סוד.

הלכות תפילין:

ובענין הכריכות של התש"י למדני כ"ק אאמו"ר *) זצוקללה"ה לכרוך ז' כריכות עם הב' חצאין, והיינו חצי הכריכה העליונה וב' כריכות שלמות ובקירוב זה אל זה, ואח"כ להניח מקום פנוי מעט ולעשות עוד ד' כריכות שלמות וחצי כריכה באלכסון ולכרוך פעם א' על פס היד (ונעשה כמין ד' הפוכה) ואח"כ לכרוך הג' כריכות על האצבע (ובענין כריכות אלו איך לעשות אינני זוכר בבירור. אך כמדומה לי ברור שראיתי שכרך תחלה כריכה אחת על הפרק התחתון הסמוך לכף היד, ואח"כ כריכה א' על הפרק הב', ואח"כ עוד כריכה א' על הפרק התחתון) ומותר הרצועה לכרוך על פס היד כנ"ל (ולא כאותן שעושין שין על היד).

סדר שחרית:

נפקודת ישועה ורחמים. הד' דפקודות דנושה, כ"כ בפע"ח שער עולם העשי' פ"ג, וס' הכוונות, וס' מגיד ומצוה, וע' במ"א מס' תפלת העשי' פ"ג מ"א.

ע' בסש"ב פרק ל"ג, וע"ש בפרקים הקודמים. ונראה שכ"ז **) צ"ל קודם התפלה והתפלה צ"ל בשמחה היינו שמחת הנפש בה' עושה ולא בנקל לו לבא למצות ולאהבת לרעך כמוך, כי הנו"ר מי יודע גדולתו ושרשו, ובשגם שכולן מתאימות ולב אחד לכולנה כו' יעו"ש מן פרק כ"ה עד פרק ל"ו, וע' במ"א מס' תפלת עשי' פ"א מ"א.

ובד"ה והקרים (רל"א) כ' דענין התפלה הוא הקרבת נה"ב שמבחי' התהו וכמו הקרבן צריכים להקדישו תחלה וגם לסמוך עליו וכ"ז ליתן כח שתתעלה כו' כמ"ש במ"א, כמו"כ עכשו בעבודה שתפלה כנגד תמידין כו' זהו"ע קבלת מצות ואהבת לרעך כמוך רעך הם בחי' תהו ותקון (הלא אח עשו ליעקב כו' אלא שזה בחיצוני' וזה בפנימי'), וענין ואהבת לרע"ך כמו"ך לברר בחי' התהו שתתעלה כמו התקון כו' (וביאור הענין י"ל שיובן ע"פ מ"ש במ"א בדרוש לרוקע הארץ כו' וכמבואר אצלינו בד"ה ***) וידבר כו' אחרי מות שני בני אהרן בקרבתם כו' והמ"י).

---

*) כ"ק אדמו"ר מהר"ש.
**) בסש"ב מדבר שם בענין המרירות.
***) נאמר בשנת תרמ"ט.

הגהות

קדיש:

כתב בשמונה שערים שער הכוונות סוף כוונת הקדיש שא"צ לקום מעומד בעניית אמן יש"ר של הקדיש. אמנם בקדיש שאחר העמידה שחרית ומנחה וערבית, וכן בקדיש תתקבל של אחר התזרת הש"ת להיכל הי' (האריז"ל) נשאר מעומד (כ"כ הלשון בשמ"ש, ובפע"ח כ' הל' ובשל תתקבל ושל התזרת הס"ת להיכל הי' עונה מעומד, והנראה לומר שגם בשמ"ש צ"ל ושל אחר כו' והוא טעות דמוכח, ובסידור האריז"ל של הרר"ש מראשקוב בתפלת חול בענין קרה"ת כ' מנהג הרב ז"ל לישב בשעת קה"ת ולעמוד בעת הקדיש וחוזר ויושב עכ"ל, וכ"כ בפע"ח שעל קה"ת פי"א, ובשמ"ש דרוש הס"ת ד"א, וע"ע לקמן שער כ"ב). ונומר עניית הקדיש ואח"כ הי' יושב (ועי' בשו"ע או"ח סי' נ"ו) וכ"כ בפע"ח שער הקדישים ספי"ד (ושם יש שינוי קצת אך ידוע דהשמ"ש מוסמך יותר ועליו סומכין) ושם הגהת הרר"ש שכתו"כ הקדיש שאחר קבלת שבת צריך לענות מעומד ואח"כ ישב, יעו"ש.

ה' מלך ה' מלך:

פסוקים אלו היינו ה'מלך כו' והי' ה' למלך כו' צ"ל מעומד, ואם עומד בתפלה באיזה זמר אחר והצבור אומרים פסוקים אלו צריך ג"כ לעמוד, אך לא יפסיק לומר עמהם הפסוקים (נראה שם שאפילו הוא עומד במקום שמותר להפסיק) אלא יאמר אותו הזמר שהוא עומד בו. שמ"ש שער הכוונות בכוונת ה' מלך. פע"ח שער הזמירות פ"ב. סידור קול יעקב במקומו, וסי' הרש"ב ובמ"ח מסכת תפלת העשי' פי"א מ"א. בעה"מ ש"ו פע"ב כל דבר שהוא מעולם האצי' צריכים לומר מעומד ובפרט זה הוא אצי' שבאצי' עלכו"כ שצ"ל מעומד.

ברכת ישתבח:

בשבחים דישתבח נקודה קודם תי' שיר, ונקודה אחר תי' וחלכות, להורות שלא להפסיק בי"ג שבחים אלו, וכמ"ש בזח"ב דקל"ב ע"א. ובס' אוה"י למהרמ"פ כ' לאומרם בנשימה אחת (ואפשר מפני שלהפסיק בדבור בלא"ה אסור ע"פ הדין כמ"ש בשו"ע, ולכן מפרש מ"ש בזה היינו שלא להפסיק בנשימה) ובעמוד העבודה פ"ז כ' עד מעתה ועד עולם. אך בהנוסח כ' עד ומלכות (ומש"ש הט"ו שבחים נראה שהוא ט"ס וצ"ל הי"ג כו') ובכתבים אי' ענין הט"ו שבחים היינו (עד והודאות) כנד ט"ו תיבין דאת ה' האמרת והיינו להיות ע"ד ביום ההוא יהי' הוי' אחד ב"פ י"ה שגם ו"ה יהי' במדרי' י"ה. והענין דבהבראם היינו בהי' ה' זעירא ומזה נמשך כרחל לפני נחזי', והיינו מחמת ריבוי הצמצומים, אבל ה' עילאה יובל עלמא דכירו, וע"י הט"ו שבחים ממשיכים בחי' י"ה בו"ה, והוא שבחי' ה' זעירא גם במדרי' התחתונות והיינו גם בהתלבשותה בעוה"ז הגשמי יאיר בו בחי' ה' עילאה בחי' הבירור כו' והיינו ע"י שיקבל מבחי' היו"ד עלמו.

והאופנים וחיות הקדש:

ע' מק"מ בראשית ד"ב ע"ב בענין טבא אנת יאות אנת כו' ובשבת אומרים שרפים וחיות ואופנים, י"ל מפני שבשבת עליות העולמות שעולם התחתון עולה בעולם העליון כו' וכמ"ש במ"א ההפרש בין התכללות להתלבשות כו' וד"ל.

למלך אל חי וקים:

וכן בהסידור של כ"ק אדמו"ר כ"ע זצוקללה"ה זיע"א הי' נדפס למלך בפתח ונתקן למלך בקמץ.

ובא לציון:

וקרא כו' ומקבלין כו' בתו"א פ' כי תשא בד"ה שמאלו כי שהמלאכים הם רק שלוחים שע"י נמשך ההשפעה למטה, והמשכה והשפעה זו היא דרך השתל' כמ"ש וקרא זה אל זה ואמר קדוש ומתרגמין ומקבלין דין מן דין אלא שבלשון המקרא נא' על המשפיעים שקורא וממשיך שפע זל"ז ובל' התרגום נא' על המקבל בחי' נוק' ע"כ.

קבלת שבת:

כי במ"ח מס' ליל יו"ט פ"א מ"ג ואם הוא שבת ויו"ט יאמר בפזמון לכה דודי גם בשמחה במקום אמרו גם ברנה עכ"ל, ונמצא דאל"ל שביהם רק גם בשמחה לבד.

בכתבי כ"ק אדמו"ר האמצעי זצוקללה"ה בד"ה לכה דודי כי ת"ל נוסח קבלת שבת (שייסדו הר"ש אלקבץ ע"פ קבלת הרמ"ק ז"ל ואין הפרש בינו לקבלת האריז"ל אלא שזהו בסוד נקודות לבד דהיינו רק י"ס ולא שתחלק הנקודה לי"ס כמו כתר שבחכמה וחסד שבחכמה כו' שאז נקרא' ספי' וכשכלול' מבי"ע נק' פרצוף כו' שזהו עיקר קבלת האריז"ל אבל בכלל מאתים מנה דמתילא יש בו כוונת האריז"ל וד"ל) הוא ע"פ סדר פסוקי שה"ש כו' עכ"ל.

תפלת ערבית:

בחכמה פותח שערים, ידוע דבבחי' בינה יש נ' שערים כמארז"ל חמשים שע"ב נבראו בעולם (ר"ה כ"א ב') והטעם שנק' שערים ידוע דכמו השער רחב שתשמש כניסה ויציאה, כמו"כ בחי' בינה השגה באו"ר וע"י השערים נמשך במדות וכן על ידם העלאות המדות וכידוע בענין נודע בשערים בעלה, ובענין לך ה' הגדולה כו'. והנה ידוע דההשגה דבינה נמשך מבחי' החכמה שהוא נקודה חדא, והו דקו"ב נק' או"א שהבינה מקבלת טפת החכמה ומצטיירת באו"ר כו'. אמנם באמת יש לבינה מקור בפ"ע וכידוע דבינה יונק ממזל ונקה, דכשם שיש לחכ' מקור בא"ם כמו"כ יש לבינה מקור בא"ם (וכמ"ש בע"ח בתחלתו בענין או"א כחדא נפקין) אלא שההמשכה בהתגלות בבינה הוא ע"י החכ' (עמ"ש בפרד"ם שער ח' פי"ז) והו בחכמה פותח שערים, דפתיחת שע"ב הם בכח הא"ם דוקא, והו שאמר פותח סתם ולא אמר מי הוא הפותח דקאי על בחי' א"ם הנעלם (עמ"ש בזח"א בתחילתו ובמק"מ בענין ברא סתם) אלא שנמשך ע"י החכ'. והו בחכמה ע"י החכ' פותח הא"ם נ"ה שערים דבינה כו'.

ופרוש:

בגוף *) כ"י הק' בעצמו וע' כו' (כ"ה בכי"ק אדמו"ר זצוקללה"ה ולפה"כ ואי הכוונה על רבינו אדמו"ר זצוקללה"ה).

---

*) קאי אמ"ש בשער הכולל שנמצא כתוב דכתי"ק של אדמו"ר מהר"ש ז"ל בזה"ל צ"ל (ופרוש) שי"ן שמאלית כן ראיתי שתקן להיות שי"ן בגוף בי"ק של אדמו"ר הזקן וע' כו' וכ"ק אדמו"ר מהרש"ב הקיף תיבות „בי"ק של אדמו"ר הזקן" והגיה בכ"ל.

הגהות

קידוש לשבת:

שם *) רק מ"א תיבות כי לא גרס תי' וברצון הא'.

כי בנו בחרת וגו' מצאתי בכתבי כ"ק אאזמו"ר **) זצוקללה"ה וז"ל מפה"ש ***) בענין כי בנו בחרת לפי שאנו אומרים זכר ליציאת מצרים (ואומרים אפילו בראש השנה ויום הכפורים שבזה אין שייך לכאורה יציאת מצרים) והענין כי שבת ומועדים הכל יש למעלה אל שהשם יתברך נתנם לנו, ומפני מה זכינו לזה היינו ע"י גלות מצרים, וזהו זכר ליצי"מ שאז בנו בחר ע"כ צ"ל כי בנו בחרת אחר זכר ליצי"מ, כך שמעתי מפי א' ששמע איך שהשיב רבינו ז"ל למחו' הגאון דבארדיטוב ז"ל ששאלו על ענין כי בנו בחרת כו'. עכ"ל.

הטעם מה שאין אומרים בנוסח ברכת קידוש היום דשבת וצונו כמו בכל הברכות, י"ל ע"פ מה דאי' בכתבים בפי' נוסח הברכה אקב"ו, אשר קדשנו הוא בחי' אוא"ס שמובדל מן העולם והיינו בחי' עצמות אוא"ס כמו שהי' קודם שנברא"ע, והו"ע אני ראשון ואני אחרון ומבלעדי אין אלקים כו' וזה ממשיכים ע"י המצות (וי"ל דזהו אשר אור' ראש) וסדר ההמשכה תחלה נמשך במצותיו הקב"ה מניח תפילין הקב"ה מתעטף בציצית כו' והיינו בחי' ספי' העליונות, ואח"כ נמשך למטה, אך בכדי להמשיך במצותיו זהו ע"י וצונו דהיינו המצות שאנו עושין למטה על ידם אנו גורמים המצות העליונות עד שיומשך האור למטה ג"כ כו', ועפ"ז י"ל דמצות שבת ה"ה מיקדשי וקיימא דבו שבת כו' (ולכן חותמין מקדש השבת ולא מקדש ישראל והשבת כמו ביו"ט כידוע) ולא ע"י שצונו. ולכן א"א וצונו וביו"ט י"ל דמ"ש אשר בחר בנו היינו שנקיים תומ"צ כמו ובנו בחרת (דברכת ק"ש דקאי על מ"ת) ואומרים זה קודם וקדשנו במצותיו דהיינו שע"י הבחירה בנו עי"ז קדשנו במצותיו כו' ככ"ל. ועפי"ז י"ל הטעם מה שלא נתקן בקידוש יו"ט הנוסח אשר קדשנו במצותיו (כמו בכל מצות דרבנן ע' במצות השם במ"ע דרבנן) כ"א אשר בחר בנו תחלה ואח"כ וקדשנו במצותיו כו' וצ"ע.

מה רבו מעשיך:

בנוסח אשכנז ליתא זה בברכת יוצר דשבת וכן בסי' רב עמרם ליתא. והטעם דמ"ש מה רבו מעשי"ך היינו שהעולמות נתהוו מהדבור של הקב"ה כמ"ש בדבר הוי' שמים נעשו ודבורו של הקב"ה משיב מעשה כו' והמחדש בטובו בכל יום תמיד מע"ב שבכל עת בחי' דבר הוי' מחי' ומהווה מעולמות מאין ליש. והנה ידוע דבשבת אין העולמות מקבלים מבחי' הדבור דכתיב כי בו שבת כו' ששבת מדבור ובחי' שהדבור נתעלה למעלה והעולמות מקבלים בשבת מבחי' החכ' ולכן נק' שבת בראשית, דחכ' הוא בחי' ראשית כמ"ש ראשית חכמה ולכן השמיטו ענין מה רבו מעשיך שהוא מהנוסח דחול כו'. ורבינו ****) לא שינה את הנוסח כי אם גם בשבת לומר מה רבו מעשיך והיא הנוסחא האמיתית (וכ"ה בסדור האריז"ל) והוא מפני שבאמת גם בחי' חכ' היא כעשי' גופנית לגבי' דלגבי עצמות אוא"ס שלמע' מסדר השתל' הרי החכ' והדבור שוין. וה"ש ברוך עושה בראשית שהוא עושה בחי' ראשית חכ'. וזהו כלם בחכמה עשית שהחכ' היא בחי' עשי'. ולזאת גם בשבת שהעולמות מקבלים מבחי' חכ' שייך לומר מה רבו מעשיך כו' (כתנים).

*) בסידור ר' עמרם גאון.
**) כ"ק אדמו"ר בעל הצ"צ.
***) ספר השמועה.
****) כ"ק אדמו"ר הזקן.

קריאת התורה:

ע' בדה"ח סי' ע"ו סעי' א' אם צריכים לעמוד בשעת קה"ת ובשמ"ש שער הכוונות דרושי הס"ת ד"א כ' שהאריז"ל הי' מנשק הס"ת ומלווה עד התיבה שקורין שם ואח"כ חוזר למקומו הראשון ויושב מיושב עד סיום קריאת הפרשה לא כאותן הנוהגים לעמוד עכ"ל וכ"כ בפע"ח שער קרה"ת פ"א וכ"כ בסדור האריז"ל הרש"ב ז"ל אך שם הוסיף וז"ל וזהו כשיש אלממרא (נר' בימה) בבהכ"נ דהוי רשות בפ"ע אבל כשקורין על השלחן בלא אלממרא צריכים לעמוד. ולישב בין גברא לגברא עכ"ל (ומ"ש באשל אברהם בסי' קמ"ט סק"א נ"ל שזהו שלא בשעת הקריאה יעו"ש) ובס' שלחן הקריאה סי' ט' במסגרת השלחן סק"ה הביא בשם ש"א שאם הוא חלש וא"א לו לכוון היטב כשהוא עומד יש לו לישב אך לא ישב נגד השלחן שקורין עליו כו' ע"כ. ולפ"ז י"ל דאף מי שאינו נזהר לשמוע קרה"ת ומתפלל בשעת קרה"ת והוא חלש וע"י העמידה א"א לו לכוון בתפלתו מותר לו לישב כו'.

מ"ש בשלה"ק שם שלא ישב נוכח השלחן נוכח פני העולה נ"ל פשוט דזהו כשאין מפסיקין אנשים בינו לבין העולה ואז אפי' רחוק מהשלחן אסור לישב נוכח פני העולה, אבל אם עומדין אנשים אצל השלחן נוכח העולה נ"ל שמותר ומ"מ נכון לנהוג קצת שלא ישב נוכח פני העולה ממש.

הפטרה:

וכ"ק אאמו"ר זצוקללה"ה הי' אומר רוב ההפטרות כמנהג ספרדים, וארשום אותן הרשומות בזכרוני. פ' נח עד מרחמך ה'. פ' וירא (כמדומה לי) עד ותשא את בנה ותלך. פ' ויצא ועמי תלואים עד על תלמי שדי ואח"כ ויברח יעקב עד ובנביא נשמר (היינו ב' פסוקים הראשונים). וישלח חזון עובדי'. שמות הבאים ישרש. יתרו עד זרע קדש מצבתה. תשא מן וישלח אחאב, ויקהל (כמדומה לי ברור) וישלח המלך שלמה. פקודי איננו זוכר. נו עד ונכרתה מפיהם ואח"כ כה אמר הוי' אל יתהלל (וזה אינו שייך להנוסחאות הנ"ל). אחרי מות הלא כבני כושיים. כשחל ר"ח ביום ש"ק וביום א' הי' אומר אחר הפטרת שבת ר"ח פסוק ראשון ואחרון מהפטרת מחר חדש.

ברכות הפטרה:

שמעתי בשם כ"ק אאמו"ר זצוקללה"ה וכ"ק אאמו"ר זצוקללה"ה שהיו חותמין בשקוהמ"ם מקדש השבת וישראל והזמנים ובהברכה. לא היו מזכירים של יו"ט כ"א בהחתימה. כנ"ל.

מוסף לשבת:

רצה ומודים וכו' תמצא בשחרית. בהסידור עם ההגהות *) נדפס שם כל הנוסח רצה ומודים כו' עד גמירא (כמו בהסידור הזה) והגי' שם רצה ומודים כו' תמצא בשחרית. ונראה שדקדק שלא יהי' שום שינוי מהסידור של רבינו הגדול ז"ל אף בדבר כזה שאינו נוגע לשום דבר בעצם הנוסחא וכן הנהגתי כאן כמ"ש בהסידור הנ"ל) ולפ"ז לא טוב עשה המו"ל הזה מה ששינה בענינים האלו בהסידור הזה בכמה מקומות כמו אשרי קודם ובלצ"נ ונ"ש ופסוד"ז בשחרית דשבת, וכן אשרי קודם מוסף וקוה ועלינו כו' וכדומה, דהגם שאינו נוגע בעצם הנוסח מ"מ אין לשנות וע"ד קיי"ג אדם לומר בלשון רבו וגם שאפשר שיש בזה איזה כוונה כי נבהו דרכיו כו' וכאשר

---

*) של כ"ק אדמו"ר בעל הצ"צ.

הגהות

מקובל איש מפי איש שההגהות בהסידור הנ"ל הועתקו מההגהות של רבינו הגדול ז"ל שהגי' בעצמו. בודאי יש בזה כוונה מיוחדת.

זמירות לשבת:

ומכ"ק אאמו"ר זצוקללה"ה (בשם כ"ק אאזמו"ר זצוקללה"ה) שמעתי שאמר רבינו הגדול זצוקללה"ה שמה שלא העתיק בהסדור זמירות הוא שהשב שישירו בתוך הסעודה ושיר למעלה מזמרה ופ"א שמה שלא כו' הוא שהשב שידברו חסידות בתוך הסעודה ע"כ (ואינני יודע אם הכוונה על הפזמונים לומר בשבתין, אסדר, בני. הרי כתובים בהסדור, אך זה ידוע שהם לא אמרו הפזמונים הנ"ל, וכמה פעמים הייתי בעת הסעודה ולא ראיתיו שיאמר הפזמונים הנ"ל, ופעם אחד (בהזמן שאכלנו אתו על השלחן) צוה לנו שנאמר הפזמונים הנ"ל אך זה נמשך זמן קצר רק איזה שבתים ולא אמר לנו עוד שנאמר כו').

קידוש לבנה:

וכן ראינו מכ"ק אאמו"ר זצוקללה"ה **), אך לא קודם ג' ימים (מה שאומרים העולם בשם כ"ק אאזמו"ר זצוקללה"ה שאינו יודע אי' מצא הקבלה מז' ימים אלו כו' אינני יודע אם אמר כן, שהרי בההוספות לתו"א פ' יתרו בהביאור לד"ה בחדש השלישי כתיב טעם ע"ז ע"ד הקבלה והחסידות ובמ"ח מס' מו"ש פ"א מ"ע כ' ג"כ טעם ע"ז בתו"א ע"ש. וע' בפע"ח שער ר"ח פ"ג בענין ברכת לבנה כ' ולמו מברכין ברכה זו בר"ח מפני שאז היא מתחדשת כו' וצ"ע. ובההגהות כ"ק אאמו"ר זצוקללה"ה לדרוש הנ"ל העיר מרע"מ כי תשא פקודא בתר דא לקדש החדש כו' ולבתר דיאותה לאורה מברך כו' והרמ"ז שם פי' דהיינו לאחר ז' ימים, וכן בנה"ז כ' דהיינו לאחר ז' ימים: והאריך בזה, ובדרוש בחדש השלישי (מכ"ק אדמו"ר האמצעי זצוקללה"ה) כ' בשם פע"ח דקידוש לבנה צ"ל אחר ז' ימים דוקא, וכ' מה שמ"ת הי' בששי בחדש ולכאו' הי' צ"ל בז' מפני שז' שבועות של ספירת העומר הם במקום הז' ימים כו' יעו"ש, ומ"מ למעשה ראינו כנ"ל, והיינו מפני שאללינו ע"פ הרוב השמים מכוסים מעננים ואם נראית א"א לדקדק בהזמן כ"כ. ובאור החמה כ' על רע"מ הנ"ל בשם הרמ"ק דהיינו לאחר ג' ד' ימים כו'.

ברכת המזון:

כי אל מלך חנון כו' הגיתי כן ע"פ מה שהעיד לי ר' שמואל הורוויץ שי' שעמד אצל כ"ק אאמו"ר זצוקללה"ה בעת הסדר בליל פסח ואמר בברכת המזון כי אל מלך כו' וכ"ה בשו"ע אדמו"ר זצוקללה"ה סי' קפ"ח ס"ג בנ"ל מלך חנון. ולפי"ד בודאי בהסי' הראשון מרבינו הגדול ז"ל לא הי' נוסח יעו"י בפי' כ"א ביו"ט אומר יעו"י, ואף דבהסי' הנדפס כמו סי' הר"ל ז"ל נדפס ג"כ נוסח יעו"י בפי' כמו כאן, אך בדברים כאלו נמצא שינוים גם בסי' הנ"ל, וע' מ"ש לעיל שער כ"ז.סי' ד' *) וע"ש בהסידור הנ"ל. ואף שהרב המו"ל את הסידור הזה בכמה מקומות אף שפרט הדברים מ"מ בשמר שלא לשנות לי רבינו ז"ל וכמו באשרי ובל"צ קודם מנחה דשבת וכדומה יעו"ש, מ"מ לבד מה שבכ"מ לא בשמר מזה וכמ"ש בשער הנ"ל הרי לא ראה את הסדור הראשון, ואפשר בהדפוסים שאח"כ נעשה השינוי ונאמן עלי עדותו של ר"יש הנ"ל ומעשה רב.

**)שלא היה מקפיד להמתין עד אחר ז' ימים.

*) היא ההערה בתפלת מוסף הנ"ל.

הגהות

ברכה מעין שלש:

ג"ע **) . וא"ל דנגד ברכה שני' הוא ת"ש ועל ארץ חמדה כו' והנחלת כו' ורחם ובנה ירושלים הוא נגד ברכה שלישית, וכ"ז טופס הברכה דמעין ג'.

הלל:

בסידור (אור המאיר ד'ווילנא) שהתפלל כ"ק אאמו"ר כ"ע זצוקללה"ה זי"ע קודם הסתלקותו נרשם על זה בכי"ק ח"ל שמעתי מכ"ק אאמו"ר כ"ע זצללה"ה זיע"א שכתדומה לו שכוונת המדפים על דודינו מהרי"ל כ"ע מיקאלאוויטש ומתחת הגליון נסי' הכ"ל נרשם בכי"ק נדפס פ"ר נוואראשא כמדומה ע"י ר"ז בר"י זעלוועד ע"ה עכ"ל. ואני שאלתי מכ"ק אאמו"ר זצוקללה"ה אם לברך תחלה וסוף ביחיד וא"ל שאל זאת מכ"ק אאזמו"ר זצוקללה"ה והשיב לו שיכולים לעשות כמו שרוצים.
אמילם בפתח הלמ"ד כ"ה ע"פ מסורה, וע' במכלול יופי במקומו, ובעט סופר לרד"ק בכינוי אפקדם ובס' השרשים לרד"ק ובקונק' כי אמילם בקמץ הלמ"ד והאבן עזרא כי הלמ"ד קמוצה, אך כמ"ש במסורה הוא העיקר.
קראתי י"ה וכן יסרני י"ה ע"פ המסורה היודי"ן דגושים וא"ע שכאן הן רפוים.

תשליך:

כתוב בפע"ח שער השופר פ"ה ויגער שולי הבגדים כשאומרים ותשליך במצולות ים כו' ובסדור האריז"ל מהר' שבתי ז"ל כי' דדוקא נגד ציצית כי היא נגד השכינה וכן בסי' שער השמים מהשל"ה כי' דדוקא נגד ציצית וכן מהמנינו, לנער את הט"ק אך אחר שגומרים את סדר התשליך וכ"כ מסדור השל"ה ז"ל.

קידוש לשלש רגלים:

בסוכות כו' לכאו' מדלא מחלק בין ליל א' לליל ב' יש ללמוד שגם בליל ב' מברך לישב בסוכה תחלה ואח"כ שהחיינו. אך שמעתי דבר ברור דכ"ק אאמו"ר זצוקללה"ה הי' מברך שהחיינו תחלה בליל ב'. וכן שמעתי בשם כ"ק אאזמו"ר זצוקללה"ה, וכן משמע מלי' השו"ע אדמו"ר סי' תרמ"ג ס"א שהוסיף תי' בליל א' מה שלא נמצא בשו"ע של הב"י. והלבוש כי' הלי' כמו בשו"ע ולי' שו"ע אדמו"ר הוא כלי' הלבוש והוסיף תי' הכ"ל.

הגדה של פסח:

וכ"ק אאמו"ר זצוקללה"ה הי' מגביה בידו את הכוס מן השלחן ואמר לפיכך והי' אוחזו בידו עד ונאמר לפניו הללוי' ומעמידו, ולברכת בפה"ג הי' נוטלו על ידו ומברך כו'.

**) קאי אמ"ש בשער הכולל דטופס ברכת מעין ג' (הוא מעין ג' דברהמ"ז) על המחי' כו' רחם נא כו' ובנה ירושלים כו'.

מחזור

לראש השנה ויום הכפורים.

כפי הנהוג אצל החסידים המתפללים בסידור האריז״ל

נוסח רבינו הקדוש כ״ק אדמו״ר מלאדי נ״ע זי״ע

בעל התניא והשו״ע.

יצא לאור בהגהה מדויקת ע״י אגודת חסידי חב״ד העולמית

ברוקלין, ניו יארק

תש״א

פיוט זה אומרים במוסף יום א׳ דר״ה קודם הפיוט מלך עליון

חזן **אֹמֶץ**, אַדִּירֵי כָל חֵפֶץ. בְּהִתְבַּקְּרָם בַּדִּין, חִיְּבוּ לְנַפֵּץ. כְּלֹא נִמְצָא בָהֶם.
חֵפֶץ: אָדָם, יְצִיר עָפָר, מֵאֲדָמָה. לְאֵילֵי מָרוֹם, אוֹתוֹ דִמָּה. לֹא בָן
וְלַהֶבֶל דָּמָה: לַעֲבוֹד, וְלִשְׁמוֹר גַּן. הִפְרִישׁוֹ. וְעָבַר עַל צִוּוּיוֹ. וַיְגָרְשׁוֹ. וְיוֹם זֶה,
לְיוֹשֶׁר דְּרָשׁוֹ: לְעֵת. הֵאִיר אֶזְרָח, מִמַּאֲפָל. עוֹלָם, הָיָה תֹהוּ, וּמְאֻפָּל. עֶשְׂרִים
דּוֹר, בְּזוּי וְשָׁפָל: עִקְּשִׁים, בְּאוֹרַח מִישׁוֹר, מְסִלּוּל, יָדַע. וְעַל נָאֳמוֹ, בַּמֶּה אֵדַע.
נִדּוֹן, בְּכֵן, יָדוֹעַ תֵּדַע: עוֹבְרִים, בְּעֵמֶק הַבָּכָא, לְהִבָּדֵק. אִם כְּפָעֳלָם, בְּרִיב יְדֻקְדָּק.
לִפְנֵי שׁוֹפֵט, מִי יִצְטַדָּק: זַךְ הַמַּשְׁלִים, בְּעֵקֶד נֶפֶשׁ. בְּזוֹקֶן, לֹא מָצָא, נוֹפֶשׁ.
וְתִכְהֶין עֵינָיו, בְּעָשָׁן טִפֵּשׁ: זַרְעוֹ רֶגֶל, בְּאָהֳלֵי תוֹרָה. וְעַל אָמְרוֹ, דַּרְכִּי נִסְתְּרָה.
נִכְסָה מִמֶּנּוּ, פּוֹרַת בִּסְתִירָה: רֶשַׁע, אֲשֶׁר בְּמַחְבָּא, יֻחְתַּר. צֶדֶק, לְפָנָיו יְהַלֵּךְ
וְיִנָּתֵר. אוּלַי, בְּיוֹם אַף, יִסָּתֵר: רֵעִים, שְׁנֵים עָשָׂר. כְּהִבְדִּיק. בְּרִיב, אוֹתָם לֹא
הִצְדִּיק. עַל מִכְרָם בַּכֶּסֶף, צַדִּיק: בְּנֵי בְלִי שֵׁם, בְּמִכְרָם עֲמוּסִים. בְּזוֹנָה וּבְיַיִן.
וּבְשׁוֹד חֲמָסִים. אֵיךְ בַּדִּין, יִהְיוּ נֶעֱמָסִים: בְּהִתְיַצְּבוּ לָרִיב. בְּעָמְדוֹ לָדִין. עַל
זֹאת, אוֹתָם יָדִין. לְמַעַן יֵדְעוּן, שֶׁדּוֹן בַּדִּין: יֶרֶד אֲשֶׁר הוֹרִיד, אֲמָרִים. וְהִדְרִיר.
בְּכוֹר שׁוֹר, מַחֲמוֹרִים. וְנֶעֱנַשׁ, בְּשָׁמְעוּ נָא, הַמּוֹרִים: יַעַן, אֲשֶׁר נוֹקַשׁ. בְּעֶשֶׂר.
נֶחֱרַתוּ בוֹ. מִיתוֹת עֶשֶׂר. וּכְנָגַע גְּבוּל, כְּבַל בְּאוֹסֶר: רָאשֶׁיהָ, אֲשֶׁר בְּשׁוֹחַד,
יִשְׁפּוֹטוּ. אֵיךְ, בְּכֵן צֶדֶק, יִשָּׁפֵטוּ. כִּי אִם, כְּמוֹ שֶׁפָּטוּ: רוֹבִים. עֲלֵי אֵשׁ זָרָה.
פָּגְעָה בָם בְּאַף, גְּזֵרָה. לְלַמֵּד בָּם. פּוֹשְׁעֵי פְזוּרָה: בָּשָׂר. חָמַד מִן הַחֵרֶם. וְנִלְכַּד
הוּא, וְכָל אֲשֶׁר לוֹ, בַּחֵרֶם. מִגָּדִישׁ וְעַד קָמָה וָכֶרֶם: בּוֹגֵד וְשׁוֹדֵד, מַה מּוֹעִיל.
הוֹן בְּעֶבְרָה, לֹא יוֹעִיל. כִּי אִם לְחַלּוֹת, פְּנֵי מְלַמֵּד, לְהוֹעִיל: יָד שָׁלַח. אֶחָז
בָּאָרוֹן. נַעֲשָׂה בוֹ, מִשְׁפָּט וְחָרוֹן. מַה יַּעֲשׂוּ. עוֹבְרֵי כִּבְנֵי מָרוֹן: יוֹדֵעַ גַּגַּן, כְּפֶץ
בְּחָנֵנִי. נִבְחַן, וְנָם חִנָּם חָנֵנִי. וְאַל תָּבֹא בַמִּשְׁפָּט, לְדַיְּנֵנִי: קוֹרְאֵי בְגָרוֹן, וְקוֹל
שׁוֹפָר. אִם פִּשְׁעָם, בַּדִּין יִסָּפֵר. בְּמַתְּנַת חִנָּם. הַיּוֹם יְכֻפַּר: קָצִין בְּקִנְאָה. לְקַטֵּר
לְשֵׁם. נֶגַע בְּמִצְחוֹ, זָרַח לְהֵרָשֵׁם. וְנִשְׁפַּט, בְּלֹא יָדַע וְאָשֵׁם: לְעֵת תָּמוּט, רֶגֶל
זֵדִים. אֲשֶׁר בָּאוּ לְהֵיכָל, מְזִידִים. יִשָּׁפְטוּ, בְּמַכְנִיעַ זֵדִים: לְעֵת יְבֻקְּרוּ. פּוֹעֲלֵי
שֶׁקֶר. לְהִשָּׁפֵט, בְּתוֹכֵחָה. אַף וָחֵקֶר. יִסָּכֵר פִּי, דּוֹבְרֵי שֶׁקֶר: יָשָׁר, מִתְהַלֵּךְ לְפָנָיו.
בֶּאֱמֶת. אֵיךְ, אַחֲרֵי הַדְּבָרִים, וְהָאֱמֶת. חָשַׁב פָּעֳלוֹ, אֱלֹהִים אֱמֶת: יָדִיד. אֲשֶׁר
לְפָנָיו. וְאַחֲרָיו. לֹא קָם כָּמוֹהוּ. בִּבְחִירָיו. וְאַחֲרֵי כָל זֹאת דִּקְדֵּק אַחֲרָיו: יָבִינוּ.
כָּל יְצוּרֵי אֶרֶץ. אִם כָּךְ. בִּמְצוּקֵי אֶרֶץ. מַה יַּעֲשׂוּ. רִשְׁעֵי אֶרֶץ: רָאָה יִרְאוּ.
יַעֲרֵי שִׂיחִים. אִם אֵשׁ, אָחֲזָה בַלַּחִים. אָז יָנוּעוּ, יְבֵשִׁים כְּסוּחִים: רָאָה. כִּי אֵין
אִישׁ. לְהַפְגִּיעַ, בְּעַד בְּנֵי אִישׁ. וְאַתָּה אֵל, וְלֹא אִישׁ: חזן רָשׁוּם בִּכְתָב אֱמֶת,
אֶשְׁנַנָּה. מַעֲשֶׂה, כָּל יְמוֹת הַשָּׁנָה. לְרַצּוֹתְךָ בַּשּׁוֹפָר, בשבת אומרים (בְּזִכְרוֹן שׁוֹפָר)
בְּזֶה רֹאשׁ הַשָּׁנָה:

במחזורים הובא שהרה"ק ר' אהרן מקארלין נ"ע זיע"א (מגדולי תלמידי הה"מ נ"ע זיע"א) פ"א כשהתחיל לומר המלך נתעלף מאד ואח"כ שאלוהו מה הי' זה והשיב שהתבונן בהמאמר המובא בדחז"ל (בגמ' גיטין) אי מלכא אנא עד השתא אמאי לא אתית לגבאי כו'. ואנן מה נעני אבתרי':

הַמֶּלֶךְ

יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רָם וְנִשָּׂא:

שׁוֹכֵן עַד מָרוֹם וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ. וְכָתוּב רַנְּנוּ צַדִּיקִים בַּיהוָה. לַיְשָׁרִים נָאוָה תְהִלָּה:

בְּפִי יְשָׁרִים תִּתְרוֹמָם:

וּבְשִׂפְתֵי צַדִּיקִים תִּתְבָּרַךְ:

וּבִלְשׁוֹן חֲסִידִים תִּתְקַדָּשׁ:

וּבְקֶרֶב קְדוֹשִׁים תִּתְהַלָּל:

וּבְמַקְהֲלוֹת רִבְבוֹת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּרִנָּה יִתְפָּאַר שִׁמְךָ מַלְכֵּנוּ בְּכָל דּוֹר וָדוֹר שֶׁכֵּן חוֹבַת כָּל הַיְצוּרִים. לְפָנֶיךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְהוֹדוֹת לְהַלֵּל לְשַׁבֵּחַ לְפָאֵר לְרוֹמֵם לְהַדֵּר לְבָרֵךְ לְעַלֵּה וּלְקַלֵּס עַל כָּל דִּבְרֵי שִׁירוֹת וְתִשְׁבְּחוֹת דָּוִד בֶּן יִשַׁי עַבְדְּךָ מְשִׁיחֶךָ:

וּבְכֵן יִשְׁתַּבַּח שִׁמְךָ לָעַד מַלְכֵּנוּ הָאֵל הַמֶּלֶךְ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ. כִּי לְךָ נָאֶה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ לְעוֹלָם וָעֶד שִׁיר וּשְׁבָחָה הַלֵּל וְזִמְרָה עֹז וּמֶמְשָׁלָה נֶצַח גְּדֻלָּה וּגְבוּרָה תְּהִלָּה וְתִפְאֶרֶת קְדֻשָּׁה וּמַלְכוּת בְּרָכוֹת וְהוֹדָאוֹת לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַקָּדוֹשׁ וּמֵעוֹלָם עַד עוֹלָם אַתָּה אֵל: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֵל מֶלֶךְ גָּדוֹל וּמְהֻלָּל בַּתִּשְׁבָּחוֹת אֵל הַהוֹדָאוֹת אֲדוֹן הַנִּפְלָאוֹת בּוֹרֵא כָּל הַנְּשָׁמוֹת רִבּוֹן כָּל הַמַּעֲשִׂים הַבּוֹחֵר בְּשִׁירֵי זִמְרָה מֶלֶךְ יָחִיד חֵי הָעוֹלָמִים:

שִׁיר הַמַּעֲלוֹת מִמַּעֲמַקִּים קְרָאתִיךָ יְהוָה: אֲדֹנָי שִׁמְעָה בְקוֹלִי תִּהְיֶינָה אָזְנֶיךָ קַשֻּׁבוֹת לְקוֹל תַּחֲנוּנָי: אִם עֲוֹנוֹת תִּשְׁמָר יָהּ אֲדֹנָי מִי יַעֲמֹד: כִּי עִמְּךָ הַסְּלִיחָה לְמַעַן תִּוָּרֵא: קִוִּיתִי יְהוָה קִוְּתָה נַפְשִׁי וְלִדְבָרוֹ הוֹחָלְתִּי: נַפְשִׁי לַאדֹנָי מִשֹּׁמְרִים לַבֹּקֶר שֹׁמְרִים לַבֹּקֶר: יַחֵל יִשְׂרָאֵל אֶל יְהוָה כִּי עִם יְהוָה הַחֶסֶד וְהַרְבֵּה עִמּוֹ פְדוּת: וְהוּא יִפְדֶּה אֶת יִשְׂרָאֵל מִכֹּל עֲוֹנוֹתָיו: ח"ק וברכו

יוצר אור. ובשבת הכל יודוך. עד גאל ישראל. שמו"ע דר"ה. תמצא בסידור:

תפלה לשליח צבור בקול

פותחין הארון

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל

יוצר ליום ראשון של ראש השנה

הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים קוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

מִסּוֹד חֲכָמִים וּנְבוֹנִים. וּמִלֶּמֶד דַּעַת מְבִינִים.
אֶפְתְּחָה פִּי בִּתְפִלָּה וּבְתַחֲנוּנִים. לְחַלּוֹת וּלְחַנֵּן
פְּנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים וַאֲדוֹנֵי הָאֲדוֹנִים:

ביום א׳ דר״ה אומר הש״ץ זה.

יָרֵאתִי בִּפְצוֹתִי שִׂיחַ לְהַשְׂחִיל. קוּמִי לְחַלּוֹת פְּנֵי נוֹרָא וְדָחִיל. וְקָטוֹנְתִּי מַעַשׂ לָכֵן אַזְחִיל. תְּבוּנָה חָסַרְתִּי וְאֵיךְ אוֹחִיל. יוֹצְרִי הֲבִינֵנִי מוֹרָשָׁה לְהַנְחִיל. אַיְּלֵנִי וְאַמְּצֵנִי מֵרִפְיוֹן וָחִיל. לַחֲשִׁי יֵרָצֶה כְּמַנְטִיף וּמַשְׂחִיל. בִּטּוּיִי יוּמְתַּק כְּצוּף נְחִיל. רָצוּי בְּיוֹשֶׁר וְלֹא כְּמַכְחִיל. מְשַׁלְּחַי לְהַמְצִיא כּוֹפֶר וּמְחִיל. שַׁאֲגִי יֶעֱרַב וְלֹא כְּמַשְׁחִיל. הֵעָתֵר לְנֶחְשָׁבִים כְּזָחִיל. חַנּוּן כְּהִבְטִיחֲךָ לִבְנִקְרַת מְחִיל. זַעֲקִי קָשׁוּב בְּעֵת אַתְחִיל. קְרָבַי יֶחֱמָרוּ בְּחָקְרְךָ חַלּוּחִיל. וּמֵאֵימַת הַדִּין נַפְשִׁי תַבְחִיל. אִם כְּגְמוּל

הלב

ביום ב׳ דר״ה אומר הש״ץ זה.

אָתִיתִי לְחַנְּנָךְ בְּלֵב קָרוּעַ וּמוּרְתָּח. בַּקֵּשׁ רַחֲמִים כְּעָנִי בַּפֶּתַח. גַּלְגֵּל רַחֲמֶיךָ וְדִין אַל תִּמְתַּח. אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח: דָּבָר אֵין בְּפִי וּבִלְשׁוֹנִי מִלָּה. הֵן יְהוָֹה יָדַעְתָּ כֻלָּהּ: וּמִמַּעֲמַקֵּי הַלֵּב לְפָנֶיךָ אוֹחִילָה. אֶחֱסֶה בְּסֵתֶר כְּנָפֶיךָ סֶלָה: זַלְעָפָה וּפַלָּצוּת אֲחָזוּנִי בְּמוֹרָא. חַלּוֹת פְּנֵי נוֹרָא בְּנֶפֶשׁ יְקָרָה. טוּב טַעַם וָדַעַת קְטוֹנְתִּי לַחֲסָרָה. עַל כֵּן זָחַלְתִּי וָאִירָא: יָגַעְתִּי בְּאַנְחָתִי אֵיךְ לַעֲמוֹד לְפָנֶיךָ. כִּי אֵין מַעֲשִׂים לִזְכוּת בְּעֵינֶיךָ. לְחַלּוֹתְךָ שְׁלָחוּנִי מַקְהֲלוֹת הֲמוֹנֶיךָ. תָּכִין לִבָּם תַּקְשִׁיב אָזְנֶךָ: מָה אֲנִי וּמֶה חַיַּי תּוֹלֵעָה וְרִמָּה. נִבְעַר מִדַּעַת וּבְאֶפֶס מְזִמָּה. סָמַכְתִּי יִתְדוֹתַי בְּסֵפֶר הַחָכְמָה. מַעֲנֶה רַךְ יָשִׁיב חֵמָה: עֻזִּי אֵלֶיךָ אֲשַׁמֵּרָה לְסַעֲדִי. פֵּתַח דְּבָרְךָ הָאֵר לְהַגִּידִי. צַדְּקֵנִי

ואמצני

הַלֵּב יָחִיל . מְקוֹרֵי עַפְעַפַּי אַזִּיל כְּמַזְחִיל . צְדָקָה אֲקַוֶּה
מִמְּךָ וְאוֹחִיל . יוֹשֶׁר הוֹרַי זָכְרָה לְהַאֲחִיל . חַם לִבִּי בַּהֲגִיגִי
יַגְחִיל . יִסְתָּעֵר בְּקִרְבִּי בְּעֵת אָתְחִיל : סוגרין הארון

אֶת חִיל יוֹם פְּקוּדָה . בְּאֵימָיו כָּל לְחוּם לְשָׁקְדָה . גֹּשִׁים בּוֹ בֶּרֶךְ
לִיקוּדָה . דֵּעַם לְיַשֵּׁר כְּעַל מוֹקְדָה . הַיּוֹצֵר יַחַד כֶּסֶל נִשְׁפָּט .
וְשׁוֹעַ וָדַל בְּפִלּוּס יוּשְׁפָּט . זֵכֶר לֹא יֵעָשֶׂה מִשְׁפָּט . חִין עֶרְכּוֹ יְזַכֵּר
בַּמִּשְׁפָּט : טֶרֶם כָּל מִפְעַל חָצָב . יָזַם בְּמַחֲשֶׁבֶת צוּר חָצַב . כְּאָחוֹר
וָקֶדֶם בְּתָוֶךְ נֶחְצַב . לְיָהֵב עָלָיו כָּל הַמַּחְצָב : מָנָתוֹ כְּהַיּוֹם כֹּחַ
דְּשֵׁנָה . נֵצֶר לְהַחֲנִיט לְתִשְׁעִים שָׁנָה . סִימָה אוֹת הֱיוֹת לְשׁוֹשַׁנָּה .
עֲבוּר לְפָנָיו בְּזֶה רֹאשׁ הַשָּׁנָה : פּוֹלְצוּ פַּרְחֶיהָ בְּזֶה יוֹם . צִגְתָּם פְּנֵי
כֵּם אָיוֹם . קוֹל דִּבּוּבָם יַרְחִישׁוּ הַיּוֹם . רוֹגְשִׁים לְהָרִיעַ לִמְצוֹא פִּדְיוֹם :
שְׁעוּנִים עָלֶיהָ בָּהּ לְהִפָּקְדָה . שׁוֹאֲגִים בְּלַהַק דְּלָתוֹת לְשָׁקְדָה :
חזן תְּמוּכִים בְּדֶשֶׁן שֶׂה עֲקֵדָה . תֶּשֶׁר אֲשֶׁר בּוֹ נִפְקָדָה :
נעלה

ליום שני של ראש השנה .

וְאַמְּצֵנִי וְתֵן לְאֵל יָדִי . כִּי אַתָּה מִשְׂגַּבִּי אֱלֹהֵי חַסְדִּי :
קְהָלֶיךָ עוֹמְדִים לְבַקֵּשׁ מְחִילָתֶךָ . רַחֲמֶיךָ יִכְמְרוּ לְרַחֵם
בְּחֶמְלָתֶךָ . שׁוֹפְכִים לֵב כַּמַּיִם לְעֻמָּתֶךָ . וְאַתָּה תִּשְׁמַע
הַשָּׁמַיִם מְכוֹן שִׁבְתֶּךָ : תְּחַזֵּק לְעַמְּךָ יָדַיִם הָרָפָה . שְׁלַח
מֵאִתְּךָ עֵזֶר וּתְרוּפָה . נוֹאֲמֶיךָ יַשִּׂיגוּ לְחַזֵּק וּלְתָקְפָה .
כָּל אִמְרַת אֱלוֹהַּ צְרוּפָה : סוגרין הארון

אִמְרָתְךָ צְרוּפָה וְעֵדוֹתֶיךָ צֶדֶק . בָּאֵי עָדֶיךָ בְּרִיב אַל תְּדַקְדֵּק .
גִּשְׁתְּךָ לְחַפֵּשׂ כָּל תַּעֲלוּם וָבֶדֶק . דִּין עֲנִיֶּיךָ בַּמִּשְׁפָּט
הַצֶּדֶק : הֵן עוֹלָמְךָ בָּנִיתָ בְּחֶסֶד . וְרַב חֶסֶד מַטֶּה כְּלַפֵּי חֶסֶד . זָכִיּוֹת
הַכְרַע וְעֻזְּךָ תְּיַסֵּד . חוֹן עַל נִינֵי מוּצָא מִכֶּשֶׂד : טֶרֶם נִקְרָא אַתָּה
תַעֲנֶה . יִמָּצֵא לָנוּ חֶסֶד בְּמַעֲנֶה . בְּפָקְדְּךָ הַיּוֹם יְצוּרֶיךָ לְהִמָּנֶה . לָנוּ
מַלְאָכֶיךָ סָבִיב יַחֲנֶה : מִדַּת טוּבְךָ עָלֵינוּ הַגְבֵּר . נַקֵּנוּ מֵעָוֹן וּפְשָׁעִים
הַעֲבֵר . שַׂגֵּב בִּזְרוֹעַ לְמַקְוֶיךָ בְּסֵבֶר . עוֹז חֲלִיפוֹת כֹּחַ וַעֲלִיַּת אֵבֶר :
פְּעֻלַּת אֶזְרָחִי לְפָנֶיךָ לְהִזָּכֵר . צִדְקוֹ יָלִיץ כּוֹשֶׁר . וּמַשְׂטִין יִסָּכֵר .
קַבֵּל מוֹרָאֲךָ יְחוּדְךָ לְהַכֵּר . רָץ בְּפִקּוּדֶיךָ לְיַשֵּׁר וּלְיַקֵּר : שָׁלֵם נִמְצָא
בכל

יוצר ליום ראשון של ראש השנה

נַעֲלֶה בְּדִין עֲלוֹת בִּתְרוּעָה. גֵּיא עִם דָּרֶיהָ לְרוֹעֲעָה: חזן בְּשׁוֹפָר אֲפַתֶּנּוּ (בשבת בְּזִכְרוֹן שׁוֹפָר אֲרַצֶּנּוּ) וּבְבֶרֶךְ כְּרִיעָה. בְּמָגִנַּת רֵעִים בְּגַנּוֹ אֶתְרוֹעֲעָה:

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים. וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים. לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים: מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי. מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ: מוֹרִיד הַטָּל: מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים. סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר: מִי כָמוֹךְ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

קהל מֶלֶךְ עֶלְיוֹן וְנוֹרָא. מִשְׁפָּטֵנוּ יוֹצִיא כָאוֹרָה: חזן אֲיַחֲלֶנּוּ כֶּתֶר לַעֲטָרָה. בְּטַלְלֵי תְחִי בְּחַסְדּוֹ אֶתְפָּאֲרָה:

מִי כָמוֹךְ אַב הָרַחֲמָן זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים: וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

יִמְלוֹךְ יְהֹוָה לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדוֹר וָדוֹר הַלְלוּיָהּ:
וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל אֵל נָא:

פותחין הארון

אַתָּה הוּא אֱלֹהֵינוּ: בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ:
גִּבּוֹר וְנַעֲרָץ: דָּגוּל מֵרְבָבָה:
הוא

ליום שני של ראש השנה.

בְּכָל אֲשֶׁר נִפְקַד. שׁוֹעֲשַׁע כְּהַיּוֹם בְּחֶנֶט מוּפְקָד: חזן תְּהִלָּה וָעֹז לִמְרַחֲמוֹ שָׁקַד. תַּמָּתוֹ בְּעֵת אֲשֶׁר פָּקַד:

קהל בּוֹ שׁוֹעֲנוּ מֵעוֹלָם וַיַּעֲנֵנוּ נוֹרָאוֹת. בִּרְצוֹי חִנּוּנֵנוּ יְקַבֵּל כְּהַעֲלָאוֹת: חזן יְחַלְּצֵנוּ בְּמָגִנּוֹ מִתַּחֲלוּאֵי תוֹצָאוֹת. כְּצִפֳּרִים עָפוֹת כֵּן יָגֵן יְהֹוָה צְבָאוֹת: זכרנו עד ומצמיח ישועה

קהל שְׂפָתֵינוּ מְדוֹבְבוֹת עֹז וּבְצִדְקָתוֹ נִחְיֶה. בְּרַחֲמִים יְצַדְּקֵנוּ וּזְרוֹעֵנוּ יִהְיֶה: חזן יְחַיֵּנוּ כְּקֶדֶם מִיּוֹמַיִם אֶהְיֶה. בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי יְקִמֵנוּ וְנִחְיֶה: מי כמוך עד מחיה המתים

פותחין הארון

חזן שְׁלַחְתִּי בְּמַלְאֲכוּת סְגַל חֲבוּרָה. שׁוֹמְרֵי אֱמוּנָתְךָ וּמְיַחֲדֶךָ בְּמוֹרָא. שְׁפַכְתִּי שִׂיחַ לְבַקֵּשׁ עֲתִירָה. שְׁמַע יְהֹוָה קוֹלִי אֶקְרָא: סוגרין הארון. ימלוך. אתה הוא אלקינו.

הוּא שָׂח וַיֶּהִי : וְצִוָּה וְנִבְרָאוּ :
זִכְרוֹ לָנֶצַח : חַי עוֹלָמִים :
טְהוֹר עֵינַיִם : יוֹשֵׁב סֵתֶר :
כִּתְרוֹ יְשׁוּעָה : לְבוּשׁוֹ צְדָקָה :
מַעֲטֵהוּ קִנְאָה : נֶאְפַּד נְקָמָה :
סִתְרוֹ יוֹשֶׁר : עֲצָתוֹ אֱמוּנָה :
פְּעֻלָּתוֹ אֱמֶת : צַדִּיק וְיָשָׁר :
קָרוֹב לְקוֹרְאָיו בֶּאֱמֶת : רָם וּמִתְנַשֵּׂא :
שׁוֹכֵן שְׁחָקִים : תּוֹלֶה אֶרֶץ עַל בְּלִימָה :

חו״ק חַי וְקַיָּם נוֹרָא וּמָרוֹם וְקָדוֹשׁ :

בקהל בדול

חו״ק תָּעִיר וְתָרִיעַ. לְהַכְרִית כָּל מֵרִיעַ. וְתִתְקַדֵּשׁ בְּיוֹדְעֵי לְהָרִיעַ קָדוֹשׁ :
חו״ק מֶלֶךְ מְמַלֵּט מֵרָעָה. לְיוֹדְעֵי תְרוּעָה. הָאֵל קָדוֹשׁ :
חו״ק מֶלֶךְ זְכוֹר אָחוּז קֶרֶן לְתוֹקְעֵי הַיּוֹם לְךָ בְּקֶרֶן. נוֹרָא וְקָדוֹשׁ :

כשחל בשבת מתחילין כאן (ובמחזורים כתוב שכשחל יום א׳ נ״ב בחול א״א זה כ״א ביום שני)

וּבְכֵן וַיהוָה פָּקַד אֶת שָׂרָה כַּאֲשֶׁר אָמָר :
חו״ק צֶאֱצָאֶיהָ כֵּן פְּקוֹד לְטוֹב הַיּוֹם. קָדוֹשׁ :

חו״ק שְׁמוֹ מְפָאֲרִים עֲדַת חֲבֵלוֹ. וְנַעֲרָץ בְּאֶרְאֶלֵּי קוֹדֶשׁ הִלּוּלוֹ. וּבְהֵיכָלוֹ כְּבוֹד אוֹמֵר כֻּלּוֹ. קָדוֹשׁ :
חו״ק שׁוֹמְרֵי מִצְוֹתָיו עוֹד יְשׁוּבוּן לְבִצָּרוֹן. נִדְבָּרִים יִרְאָיו בְּהַכְשֵׁר וְיִתְרוֹן. וַיַּקְשֵׁב יְהוָה וַיִּשְׁמָע וַיִּכָּתֵב סֵפֶר זִכָּרוֹן. קָדוֹשׁ :
חו״ק שַׁפְּרוּ מַעֲשֵׂיכֶם וּבְרִית לֹא תוּפָר. נַאֲקַתְכֶם יַאֲזִין שְׁחָקִים שַׁפָּר. וְתִיטַב לַיהוָה מִשּׁוֹר פָּר. קָדוֹשׁ :
חו״ק שִׁבְטֵי מְקוֹרָאֶיךָ עֲלֵה וְהַמְשֵׁל. נְטִישׁוֹת צָרֶיךָ בְּהַתִּיכָךְ לְנַשֵּׁל. כִּי לַיהוָה הַמְּלוּכָה וּמוֹשֵׁל קָדוֹשׁ :
חו״ק שְׁבוּתֵנוּ מִמֶּרְחָק עֲלוֹת לְהַר קָדְשׁוֹ. וּנְפָאֲרֶנּוּ תָּמִיד בִּדְבִיר מִקְדָּשׁוֹ. כִּי זָכַר אֶת דְּבַר קָדְשׁוֹ. קָדוֹשׁ :
חו״ק כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל וְשׁוֹכְנֵי אָרֶץ. יֹאמְרוּ תָמִיד הִגְדִּיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת בָּאָרֶץ. וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ קָדוֹשׁ :

יוצר ליום א׳ וב׳ של ראש השנה

חזן אֶדֶר וָהוֹד אֶתֵּן בְּצִבְיוֹן . שֶׁוַע אֶעֱרוֹךְ בְּנִיב וְהִגָּיוֹן :
קהל אֶקְרָא לֵאלֹהִים עֶלְיוֹן :
חזן בַּיּוֹם הַנִּבְחַר מִשְּׁמֵי עֶרֶץ . מֵישָׁרִים לִשְׁפּוֹט קְדֻשָּׁתוֹ לְהַעֲרִיץ :
קהל יְהֹוָה מָלָךְ תָּגֵל הָאָרֶץ :
חזן גַּאֲוָתוֹ גָּדְלָה עוֹלָם מֵהָכִיל . עֱזוּזוֹ לְסַפֵּר כֹּחַ מִי יָכִיל :
קהל מֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ אֱלֹהִים זַמְּרוּ מַשְׂכִּיל :
שְׁמוֹ מְפָאֲרִים עֲדַת חֲבָלוֹ . וְנַעֲרָץ בְּאֶרְאֶלֵּי קוֹדֶשׁ הִלּוּלוֹ . וּבְהֵיכָלוֹ כָּבוֹד אוֹמֵר כֻּלּוֹ . קָדוֹשׁ ׃
חזן דֵּעַ יָשִׂימוּ כָּל בְּרִיּוֹתָיו . וְיֵדְעוּ כִּי גָדְלוּ גְּבוּרוֹתָיו :
קהל זֵכֶר עָשָׂה לְנִפְלְאוֹתָיו :
חזן הִצִּיב וְיָרָה אֶבֶן פִּנָּתוֹ . נַחֲלִיאֵל עֲבוּר לְשַׁעֲשֵׁעַ בַּאֲמָתוֹ :
קהל זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ :
חזן וְרָשַׁם בְּחוֹק דַּת הֶגְיוֹנַי . בְּכָל שָׁנָה וְשָׁנָה לִזְכּוֹר זִכְרוֹנַי :
קהל לְזִכָּרוֹן בְּהֵיכַל יְהֹוָה :
שׁוֹמְרֵי מִצְוֹתָיו עוֹד יְשׁוּבוּן לְבִצָּרוֹן . נִדְבָּרִים יְרֵאָיו בְּהַכְשֵׁר וְיִתְרוֹן . וַיַּקְשֵׁב יְהֹוָה וַיִּשְׁמָע וַיִּכָּתֵב סֵפֶר זִכָּרוֹן . קָדוֹשׁ :
חזן זֶבַח קוֹדֶשׁ כְּהוּכְשַׁר אָז בְּעֵינָיו . רֶגֶל תְּמוּרָתוֹ אַיִל לְהַקְרִיב לְפָנָיו :
קהל אַחַר נֶאֱחַז בַּסְּבַךְ בְּקַרְנָיו :
חזן חַכֵּם חֲנִיכָיו לִתְקוֹעַ בְּזֶה חוֹדֶשׁ . יוֹם זֶה אִם יִקָּרֶה בְּשַׁבַּת קוֹדֶשׁ :
קהל זִכְרוֹן תְּרוּעָה מִקְרָא קוֹדֶשׁ :
חזן טִבְעוֹ אִם בְּחוֹל יְבוֹאֲכֶם . צִוּוּ לִתְקוֹעַ בְּכָל גְּבוּלְכֶם :
קהל יוֹם תְּרוּעָה יִהְיֶה לָכֶם :
שַׁפְּרוּ מַעֲשֵׂיכֶם וּבְרִית לֹא תוּפַר . נַאֲקַתְכֶם יַאֲזִין שׁחֲקִים שַׁפַּר . וְתִיטַב לַיהֹוָה מִשּׁוֹר פָּר . קָדוֹשׁ :
חזן יָרוּם צוּר יִשְׁעִי בְּפִי כָל אֻמִּים . חֲשׂוֹף זְרוֹעֲךָ לְהוֹשִׁיעַ מִמִּתְקוֹמְמִים :
קהל מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל עֹלָמִים :
חזן כְּהִגָּלוֹתְךָ לְעֵין כֹּל שְׁכֵנְךָ לְהִוָּעֵד . קְהִלּוֹת וּרְבָבוֹת בְּפִימוֹ לְהָעֵד :
קהל יְהֹוָה יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד :
חזן לְךָ יָאֲתָה כָּבוֹד וָעוֹז הֲגוּיִם . חֶלֶד וְכָל שׁוֹכְנֶיהָ וְכָל הָאִיִּים :
קהל מִי לֹא יִרָאֲךָ מֶלֶךְ הַגּוֹיִם :
שִׁבְטֵי מִקְרָאֶךָ עֲלֵה וְהַמְשֵׁל . נְשִׁישׁוּת צָרֶיךָ בְּהַתִּיךְ לְנַשֵּׁל . כִּי לַיהֹוָה הַמְּלוּכָה וּמוֹשֵׁל . קָדוֹשׁ :

חזן מוֹטוֹת צָרִים שַׁבֵּר וְהַכְחִידֵם . זְרוּיֶיךָ קַבֵּץ וְחִנָּם תִּפְדֵּם :
קהל זְכוֹר עֲדָתְךָ קָנִיתָ קֶּדֶם :
חזן נְדִיבֵי עַמִּים יְנֻחֲמוּ בְּכִפְלַיִם . קָמֵיהֶם עַל פָּנֵימוֹ גַּלֵּה שׁוּלַיִם :
קהל זְכוֹר יְהוָה לִבְנֵי אֱדוֹם אֵת יוֹם יְרוּשָׁלָיִם :
חזן סְלוּל מְסִלָּתֵנוּ יַשֵּׁר לִצְעוֹד . וּבֶן יַקִּירְךָ קַרְסוֹל לֹא יִמְעוֹד :
קהל כְּנַמְתָּ זְכוֹר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד :

שְׁבוּתֵנוּ מִמֶּרְחָק עֲלוֹת לְהַר קָדְשׁוֹ . וּנְפָאֲרֵנוּ תָּמִיד בִּדְבִיר מִקְדָּשׁוֹ . כִּי זָכַר אֶת דְּבַר קָדְשׁוֹ . קָדוֹשׁ :

חזן עֲמוּסֶיךָ תּוֹקְעִין וּמְרִיעִין בַּשּׁוֹפָר . אֲמַרְתְּךָ לְקַיֵּם כְּחוֹק הַמְּסֻפָּר :
קהל תִּקְעוּ בַחוֹדֶשׁ שׁוֹפָר :
חזן פִּשְׁעָם הַעֲבֵר וַעֲוֹנָם יְכֻפָּר . מֵעֲנָם יֶעֱרַב כְּהַקְרָבַת כְּבָשִׂים וָפָר :
קהל בַּחֲצוֹצְרוֹת וְקוֹל שׁוֹפָר :
חזן צִמְחֵיהֶם יִרְבּוּ כְּחוֹל אֵין מִסְפָּר . צִבְרֵיהֶם יְעוֹרְרוּ וְיֵעָלוּ מֵעָפָר :
קהל כִּנְשֹׂא נֵס הָרִים תִּרְאוּ וְכִתְקוֹעַ שׁוֹפָר :

שֶׁבַח מִגְדּוֹל עוֹז שֵׁם הַגָּדוֹל נֶצַח בְּתִתּוֹ לְמַלְכּוֹ עוֹז וּמִגְדּוֹל . בַּיּוֹם הַהוּא יִתָּקַע בְּשׁוֹפָר גָּדוֹל . קָדוֹשׁ :

חזן קִרְיַת מְשׂוֹשׂ הֵיכָל וְאוּלָם . מִזְבֵּחַ יָשִׁיב וּכְלֵי שָׁרֵת כֻּלָּם :
קהל יְהוָה יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם :
חזן שָׁמַיִם וָאָרֶץ יְרַנְּנוּ לִשְׁמוֹ . יְעָרוֹת יִמְחֲאוּ כָף לְהַנְעִימוֹ :
קהל כִּי פָקַד יְהוָה אֶת עַמּוֹ :
חזן תּוֹקֶף אֶרְאֶלִּים וְכוֹכְבֵי צְפַר . תְּהִלּוֹת יִתְּנוּ שֶׁבַח לְהַשְׁפַּר :
קהל הַלְלוּהוּ בְּתֵקַע שׁוֹפָר :

כָּל יוֹשְׁבֵי תֵבֵל וְשׁוֹכְנֵי אָרֶץ . יֹאמְרוּ תָמִיד הִגְדִּיל יְהוָה לַעֲשׂוֹת בָּאָרֶץ . וְהָיָה יְהוָה לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ . קָדוֹשׁ :

חזן וקהל יִשְׁפּוֹט תֵּבֵל בְּצֶדֶק . וּלְאֻמִּים בְּמֵישָׁרִים . הָאֵל קָדוֹשׁ :
חזן וקהל וְהוּא בְאֶחָד וּמִי יְשִׁיבֶנּוּ . וְנַפְשׁוֹ אִוְּתָה וַיָּעַשׂ . נוֹרָא וְקָדוֹשׁ :
יה׳וה

יוצר ליום שני של ראש השנה

חזן וקהל אָדוֹן אִם מַעֲשִׂים אֵין בָּנוּ . שִׁמְךָ הַגָּדוֹל יַעֲמָד לָנוּ . וְאַל תָּבֹא בְמִשְׁפָּט עִמָּנוּ . קָדוֹשׁ .
חזן וקהל הֵן לֹא יַאֲמִין בִּקְדוֹשָׁיו . וּתְהִלָּה יָשִׂים בְּאֵילֵי תַרְשִׁישָׁיו : וְאֵיךְ יִצְדְּקוּ קְרוּצֵי גוּשָׁיו בְּמִשְׁפָּט . קָדוֹשׁ :
ובכן

יוצר ליום א׳ וב׳ של ראש השנה

פותחין — יְהוָה מֶלֶךְ יְהוָה מָלָךְ יְהוָה יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד : — הארון

מיוסד ע״פ א״ב משולש

אַדִּירֵי אֲיֻמָּה . יַאְדִּירוּ בְקוֹל . יְהוָה מֶלֶךְ :
בְּרוּאֵי בָרָק . יְבָרְכוּ בְקוֹל : יְהוָה מָלָךְ :
גִּבּוֹרֵי גוֹבַהּ . יַגְבִּירוּ בְקוֹל יְהוָה יִמְלוֹךְ :

יְהוָה מֶלֶךְ יְהוָה מָלָךְ יְהוָה יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד :

דּוֹהֲרֵי דוֹלְקִים . יְדוֹבְבוּ בְקוֹל . יְהוָה מֶלֶךְ :
הֲמוֹנֵי הַמַּעְלָה . יְהַלְלוּ בְקוֹל . יְהוָה מָלָךְ :
וַחֲיָלִים וְחַיּוֹת . יְוָעֲדוּ בְקוֹל : יְהוָה יִמְלוֹךְ :

יְהוָה מֶלֶךְ יְהוָה מָלָךְ יְהוָה יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד :

זוֹכְרֵי זְמִרוֹת . יְזַמְּרוּ בְקוֹל . יְהוָה מֶלֶךְ :
חַכְמֵי חִידוֹת . יְחַסְּנוּ בְקוֹל . יְהוָה מָלָךְ :
טַפְסְרֵי טְפוּחִים . יְטַכְּסוּ בְקוֹל . יְהוָה יִמְלוֹךְ :

יְהוָה מֶלֶךְ יְהוָה מָלָךְ יְהוָה יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד :

יורשי

ליום שני של ראש השנה

פותחין — חֵן וּבְכֵן וַיְהִי בִישֻׁרוּן מֶלֶךְ : — הארון

שם המחבר שמעון חתום בחרוז האחרון

מֶלֶךְ עֶלְיוֹן : אַמִּיץ הַמְנֻשָּׂא . לְכָל רֹאשׁ מִתְנַשֵּׂא .
אוֹמֵר וְעוֹשֶׂה . מָעוֹז וּמַחְסֶה . נֹשֵׂא וְנוֹשֵׂא .
מוֹשִׁיב מְלָכִים לַכִּסֵּא . לַעֲדֵי עַד יִמְלוֹךְ :
מֶלֶךְ עֶלְיוֹן : גִּבּוֹר בִּגְבוּרוֹת . קוֹרֵא הַדּוֹרוֹת . גּוֹלֶה
נִסְתָּרוֹת . אִמְרוֹתָיו טְהוֹרוֹת . יוֹדֵעַ סְפוּרוֹת . לְתוֹצָאוֹת
מְזָרוֹת . לַעֲדֵי עַד יִמְלוֹךְ :
מֶלֶךְ עֶלְיוֹן : הַמְפֹאָר בְּפִי כֹל . וְהוּא כֹּל יָכוֹל . הַמְרַחֵם
אֶת כֹּל . וְנוֹתֵן מִחְיָה לַכֹּל . וְנֶעְלָם מֵעֵין כֹּל .
וְעֵינָיו מְשׁוֹטְטוֹת בַּכֹּל . לַעֲדֵי עַד יִמְלוֹךְ :
מֶלֶךְ עֶלְיוֹן : זוֹכֵר נִשְׁכָּחוֹת . חוֹקֵר טוּחוֹת . עֵינָיו
פְּקוּחוֹת . מַגִּיד שֵׂחוֹת . אֱלֹהֵי הָרוּחוֹת . אִמְרוֹתָיו
נְכוֹחוֹת . לַעֲדֵי עַד יִמְלוֹךְ :

יוֹרְשֵׁי יְקָרָה . יְיַשִּׁירוּ בְקוֹל . יְהוָֹה מֶלֶךְ:
כַּבִּירֵי כֹחַ . יַכְתִּירוּ בְקוֹל . יְהוָֹה מָלָךְ:
לְבוּשֵׁי לֶהָבוֹת . יְלַבְּבוּ בְקוֹל . יְהוָֹה יִמְלוֹךְ:
יְהוָֹה מֶלֶךְ יְהוָֹה מָלָךְ יְהוָֹה יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

מנעימי

יוצר ליום שני של ראש השנה

מֶלֶךְ עֶלְיוֹן: טָהוֹר בִּזְבוּלָיו . אוֹת הוּא בְּאֶרְאֶלָּיו . אֵין
עֲרוֹךְ אֵלָיו . לִפְעוֹל כְּמִפְעָלָיו . חוֹל שָׂם גְּבוּלָיו .
כַּהֲמוֹת יָם לְגַלָּיו .
לַעֲדֵי עַד יִמְלוֹךְ:

מֶלֶךְ עֶלְיוֹן: כּוֹנֵס מֵי הַיָּם . רוֹגַע גַּלֵּי יָם . סוֹעֵר שְׁאוֹן
דָּכְיָם . מְלֹא הָעוֹלָם דַּיָּם . מַשְׁבִּיחָם בַּעְיָם .
וְשָׁבִים אָחוֹר וְאַיָּם .
לַעֲדֵי עַד יִמְלוֹךְ:

מֶלֶךְ עֶלְיוֹן: מוֹשֵׁל בִּגְבוּרָה . דַּרְכּוֹ סוּפָה וּסְעָרָה . עוֹטֶה
אוֹרָה . לַיְלָה כַּיּוֹם לְהָאִירָה . עֲרָפֶל לוֹ סִתְרָה .
וְעִמֵּהּ שְׁרָא נְהוֹרָא .
לַעֲדֵי עַד יִמְלוֹךְ:

מֶלֶךְ עֶלְיוֹן: סִתְרוֹ עָבִים . סְבִיבָיו לֶהָבִים . רְכוּבוֹ
כְּרוּבִים . מְשָׁרְתָיו שְׁבִיבִים . מַזָּלוֹת וְכוֹכָבִים .
הִלּוּלוֹ מַרְבִּים .
לַעֲדֵי עַד יִמְלוֹךְ:

מֶלֶךְ עֶלְיוֹן: פּוֹתֵחַ יָד וּמַשְׂבִּיעַ . צוֹרֵר מַיִם וּמַנְבִּיעַ
יַבֶּשֶׁת לְהַטְבִּיעַ . לִשְׁלִישׁ וְלִרְבִיעַ . יוֹם לְיוֹם יַבִּיעַ .
שִׁבְחוֹ לְהַבִּיעַ .
לַעֲדֵי עַד יִמְלוֹךְ:

מֶלֶךְ עֶלְיוֹן: קָדוֹשׁ וְנוֹרָא . בְּמוֹפֵת וּבְמוֹרָא . מְמַדֵּי
אֶרֶץ קָרָא . וְאֶבֶן פִּנָּתָהּ יָרָה . וְכָל הַנִּבְרָא
לִכְבוֹדוֹ בָּרָא .
לַעֲדֵי עַד יִמְלוֹךְ:

מֶלֶךְ עֶלְיוֹן: שׁוֹמֵעַ אֶל אֶבְיוֹנִים . וּמַאֲזִין חִנּוּנִים . מַאֲרִיךְ
רְצוֹנִים . וּמְקַצֵּר חֲרוֹנִים . רִאשׁוֹן לָרִאשׁוֹנִים .
וְאַחֲרוֹן לָאַחֲרוֹנִים:
לַעֲדֵי עַד יִמְלוֹךְ:

סוגרין הארון מֶלֶךְ אֶבְיוֹן . בָּלֶה וְיֹרֵד שַׁחַת . בִּשְׁאוֹל וּבְתַחַת . בְּלָאוּת בְּלִי נַחַת .
עַד מָתַי יִמְלוֹךְ:

מַ נְעִימֵי מֶלֶל יְמַלְלוּ בְקוֹל . יְהוָה מֶלֶךְ :
נ וּצְצֵי נוֹגַהּ . יְנַצְּחוּ בְקוֹל . יְהוָה מָלָךְ :
שְׂ רָפִים סוֹבְבִים . יְסַלְסְלוּ בְקוֹל . יְהוָה יִמְלוֹךְ :
יְהוָה מֶלֶךְ יְהוָה מָלָךְ יְהוָה יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד :

עורכי

יוצר ליום שני של ראש השנה

מֶלֶךְ אֶבְיוֹן . תְּגוּמָה תְּעוּפֶנּוּ . תַּרְדֵּמָה תְּעוֹפְפֶנּוּ . תֹּהוּ יְשׁוּפֶנּוּ . עַד מָתַי יִמְלוֹךְ :
וחוזרין ופותחין סיד

אֲבָל מֶלֶךְ עֶלְיוֹן . שׁוֹפֵט הָאֱמֶת . מַעֲבָדָיו אֱמֶת . עֹשֶׂה חֶסֶד וֶאֱמֶת . וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת . נְתִיבֹתָו אֱמֶת . חוֹתָמוֹ אֱמֶת . לַעֲדֵי עַד יִמְלוֹךְ :
יְהוָה מֶלֶךְ יְהוָה מָלָךְ יְהוָה יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד :

מיוסד ע״פ א״ב כפול ושהס״ח מרובע שמעון בר יצחק חזק

כָּל שִׁנְאַנֵּי שַׁחַק בְּאֹמֶר מַאֲדִירִים : יְהוָה מֶלֶךְ :
כָּל שׁוֹכְנֵי שֶׁקֶט . בִּבְרָכָה מְבָרְכִים : יְהוָה מָלָךְ :
אֵלּוּ וָאֵלּוּ בְּגוֹבַהּ מַגְדִּילִים יְהוָה יִמְלוֹךְ :
יְהוָה מֶלֶךְ יְהוָה מָלָךְ יְהוָה יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד :

כָּל מַלְאֲכֵי מַעְלָה . בְּדֵעָה מַדְגִּילִים : יְהוָה מֶלֶךְ :
כָּל מוֹשְׁלֵי מַטָּה בְּהַלֵּל מְהַלְלִים : יְהוָה מָלָךְ :
אֵלּוּ וָאֵלּוּ בְּוַדַּאי מוֹדִים : יְהוָה יִמְלוֹךְ :
יְהוָה מֶלֶךְ יְהוָה מָלָךְ יְהוָה יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד :

כָּל עָרִיצֵי עֶלְיוֹנִים . בְּזֶמֶר מְזַמְּרִים : יְהוָה מֶלֶךְ :
כָּל עוֹבְרֵי עוֹלָמִים . בְּחַיִל מְחַסְּנִים : יְהוָה מָלָךְ :
אֵלּוּ וָאֵלּוּ בְּטַעַם מְטַכְּסִים : יְהוָה יִמְלוֹךְ :
יְהוָה מֶלֶךְ יְהוָה מָלָךְ יְהוָה יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד :

כָּל וְעוּדֵי וָעַד . בְּיוֹשֶׁר מְיַפִּים : יְהוָה מֶלֶךְ :
כָּל וָתִיקֵי וֶסֶת . בְּבוֹשֶׁר מְכַלְּלִים : יְהוָה מָלָךְ :
אֵלּוּ וָאֵלּוּ בְּלַהַג מְלַהֲגִים : יְהוָה יִמְלוֹךְ :
יְהוָה מֶלֶךְ יְהוָה מָלָךְ יְהוָה יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד :

כָּל נְדִיבֵי נְדָבוֹת בְּמַאֲמַר מְמַלְּלִים : יְהוָה מֶלֶךְ :

עֹרְכֵי עֹז . יַעֲנוּ בְקוֹל . יְהוָה מֶלֶךְ :
פְּחוּדֵי פְלָאֶיךָ . יִפְצְחוּ בְקוֹל . יְהוָה מָלָךְ :
צְבָאוֹת צְאָנֶךָ . יְצַלְצְלוּ בְקוֹל . יְהוָה יִמְלוֹךְ :
יְהוָה מֶלֶךְ יְהוָה מָלָךְ יְהוָה יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד :

כָּל נִכְבַּדֵּי נוֹעַם . בְּנִצּוּחַ מְנַצְּחִים : יְהוָה מֶלֶךְ .
אֵלּוּ וָאֵלּוּ בְּשִׂיחַ מְשׂוֹחֲחִים : יְהוָה יִמְלוֹךְ :
יְהוָה מֶלֶךְ יְהוָה מָלָךְ יְהוָה יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד :

כָּל בַּעֲלֵי בִינָה . בְּעִלּוּי מְעַלִּים : יְהוָה מֶלֶךְ :
כָּל בְּרוּאֵי בְרִיָּה בְּפֶצַח מְפַצְּחִים : יְהוָה מָלָךְ :
אֵלּוּ וָאֵלּוּ בְּצִפְצוּף מְצַפְצְפִים : יְהוָה יִמְלוֹךְ :
יְהוָה מֶלֶךְ יְהוָה מָלָךְ יְהוָה יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד :

כָּל רִשְׁפֵּי רוּמָה . בְּקוֹל מַקְדִּישִׁים : יְהוָה מֶלֶךְ :
כָּל רָאשֵׁי רוֹן . בְּרֶנֶן מְרַנְּנִים : יְהוָה מָלָךְ :
אֵלּוּ וָאֵלּוּ בְּשִׁירָה מְשׁוֹרְרִים : יְהוָה יִמְלוֹךְ :
יְהוָה מֶלֶךְ יְהוָה מָלָךְ יְהוָה יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד :

כָּל יַקִּירֵי יוֹפִי . בְּתוֹקֶף מְתַנִּים : יְהוָה מֶלֶךְ :
כָּל יוֹשְׁבֵי יִשּׁוּב . בְּיִחוּד מְיַחֲדִים : יְהוָה מָלָךְ :
אֵלּוּ וָאֵלּוּ בְּאֶדֶר מְאַדְּרִים : יְהוָה יִמְלוֹךְ :
יְהוָה מֶלֶךְ יְהוָה מָלָךְ יְהוָה יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד :

כָּל צוֹבְאֵי צָבָא . בְּלֶמֶד מְלַמְּדִים : יְהוָה מֶלֶךְ :
כָּל צְנוּפֵי צְפִירָה . בְּצֶדֶק מַצְדִּיקִים : יְהוָה מָלָךְ :
אֵלּוּ וָאֵלּוּ בְחַיִל מְחַזְּרִים : יְהוָה יִמְלוֹךְ :
יְהוָה מֶלֶךְ יְהוָה מָלָךְ יְהוָה יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד :

כָּל חֵילֵי חוֹסֶן . בַּחֲרָדָה מְחַלִּים : יְהוָה מֶלֶךְ :
כָּל חֲשׁוּקֵי חֶמֶד . בְּחֶזְקָה מַחֲזִקִים : יְהוָה מָלָךְ :
אֵלּוּ וָאֵלּוּ בְּנִנּוּן מְנַגְּנִים : יְהוָה יִמְלוֹךְ :
יְהוָה מֶלֶךְ יְהוָה מָלָךְ יְהוָה יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד :

יוצר ליום ראשון של ראש השנה

קְהִלּוֹת קֹדֶשׁ . יַקְדִּישׁוּ בְקוֹל . יְהוָה מֶלֶךְ :
רִבְבוֹת רְבָבָה . יְרַנְּנוּ בְקוֹל . יְהוָה מָלָךְ :
שְׁבִיבֵי שַׁלְהָבוֹת . יְשַׁנְּנוּ בְקוֹל . יְהוָה יִמְלוֹךְ :

יְהוָה מֶלֶךְ יְהוָה מָלָךְ יְהוָה יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד :

תּוֹמְכֵי תְהִלּוֹת . יַתְמִידוּ בְקוֹל . יְהוָה מֶלֶךְ :
תּוֹקְפֵי תִפְאַרְתֶּךָ . יַתְמִימוּ בְקוֹל . יְהוָה מָלָךְ :
תְּמִימֵי תְעוּדָה . יִתְּנוּ בְקוֹל יְהוָה יִמְלוֹךְ :

יְהוָה מֶלֶךְ יְהוָה מָלָךְ יְהוָה יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד :

חו״ק וּבְכֵן לְךָ הַכֹּל יַכְתִּירוּ :

פותחין — מיוסד ע״פ א״ב — הארון

לָאֵל עוֹרֵךְ דִּין : לְבוֹחֵן לְבָבוֹת בְּיוֹם דִּין :
לְגוֹלֶה עֲמוּקוֹת בַּדִּין : לְדוֹבֵר מֵישָׁרִים בְּיוֹם דִּין :
לְהוֹגֶה דֵעוֹת בַּדִּין : לְוָתִיק וְעֹשֶׂה חֶסֶד בְּיוֹם דִּין :
לְזוֹכֵר בְּרִיתוֹ בַּדִּין : לְחוֹמֵל מַעֲשָׂיו בְּיוֹם דִּין :
לְטַהֵר חוֹסָיו בַּדִּין : לְיוֹדֵעַ מַחֲשָׁבוֹת בְּיוֹם דִּין :
לְכוֹבֵשׁ כַּעְסוֹ בַּדִּין : לְלוֹבֵשׁ צְדָקוֹת בְּיוֹם דִּין :
לְמוֹחֵל עֲוֹנוֹת בַּדִּין : לְנוֹרָא תְהִלּוֹת בְּיוֹם דִּין :
לְסוֹלֵחַ לַעֲמוּסָיו בַּדִּין : לְעוֹנֶה לְקוֹרְאָיו בְּיוֹם דִּין :
לְפוֹעֵל רַחֲמָיו בַּדִּין : לְצוֹפֶה נִסְתָּרוֹת בְּיוֹם דִּין :
לְקוֹנֶה עֲבָדָיו בַּדִּין : לְרַחֵם עַמּוֹ בְּיוֹם דִּין :

לשומר

יוצר ליום שני של ראש השנה

כָּל קְדוֹשֵׁי קָדוֹשׁ . בִּקְדֻשָּׁה מַקְדִּישִׁים : יְהוָה מֶלֶךְ :
כָּל קְבוּצֵי קָהָל . בְּקוֹשֶׁט מְקַשְּׁטִים : יְהוָה מָלָךְ :
אֵלּוּ וָאֵלּוּ בְּנוֹעַם מַנְעִימִים : יְהוָה יִמְלוֹךְ :

יְהוָה מֶלֶךְ יְהוָה מָלָךְ יְהוָה יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד :

כָּל חַשְׁמַלֵּי זִיקִים . לַבְּקָרִים מִתְחַדְּשִׁים : יְהוָה מֶלֶךְ :
כָּל תַּרְשִׁישֵׁי גוֹבַהּ . בִּדְמָמָה מְלַחֲשִׁים : יְהוָה מָלָךְ :
אֵלּוּ וָאֵלּוּ בְּשִׁלּוּשׁ מְשַׁלְּשִׁים : יְהוָה יִמְלוֹךְ :

יְהוָה מֶלֶךְ יְהוָה מָלָךְ יְהוָה יִמְלוֹךְ לְעוֹלָם וָעֶד :

ובכן

לְשׁוֹמֵר אֹהֲבָיו בַּדִּין : לְתוֹמֵךְ תְּמִימָיו בְּיוֹם דִּין :

וּבְכֵן וּלְךָ תַעֲלֶה קְדֻשָּׁה . כִּי אַתָּה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ :

וגומר הש״ץ השמו״ע ואח״כ אומרים אבינו מלכנו. בקדישך ונעריצך. תמצא בתפלת שחרית דר״ה. קריש תתקבל. ואח״כ אומרים שיר של יום. לדוד ה׳ אורי. ואח״כ תמצא אחר תפלת שחרית דר״ה. אתה הראת לדעת. ויהי בנסוע הארון. י״ג מדות רבונו של עולם. ומוציאין ב׳ ס״ת ואומרים שמע ישראל. על הכל יתגדל. אב הרחמים. הכל תמצא בסידור :

וקורין ביום א׳ בפ׳ וירא וה׳ פקד את שרה בחול חמשה גברי ובשבת שבעה גברי (וביום שני קורין בפ׳ עקדת ה׳ גברי) ובתוך מי שברך אומר ויכתבהו ויחתמהו בספר החיים וכו׳ ובשניה קורין למפטיר ובחדש השביעי בפרשת פינחס :

ואחר קריאת התורה יכין עצמו לתקוע שופר תמצא הכל בסידור. אשרי ומתפללין מוסף.

ברוב קהלות אומר השליח צבור תפלה זו קודם מוסף בר״ה ויוכ״פ.

הִנְנִי הֶעָנִי מִמַּעַשׂ נִרְעָשׁ וְנִפְחָד מִפַּחַד יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל לַעֲמוֹד לְהִתְחַנֵּן לְפָנָיו עַל עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר שְׁלָחוּנִי . אַף עַל פִּי שֶׁאֵינִי כְדַאי וְהָגוּן לְכָךְ . לָכֵן אֲבַקֵּשׁ מִמְּךָ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב. יְהוָֹה יְהוָֹה אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל . שַׁדַּי אָיוֹם וְנוֹרָא הֱיֵה נָא מַצְלִיחַ דַּרְכִּי אֲשֶׁר אָנֹכִי הוֹלֵךְ וְעוֹמֵד לְבַקֵּשׁ רַחֲמִים עָלַי וְעַל שׁוֹלְחַי (וְנָא אַל תַּפְשִׁיעֵם בְּחַטֹּאתַי וְאַל תְּחַיְּבֵם בַּעֲוֹנוֹתַי וְאַל יִכָּלְמוּ בִּפְשָׁעַי וְאַל יֵבוֹשׁוּ בִי וְאַל אֵבוֹשׁ בָּם) וְקַבֵּל תְּפִלָּתִי כִּתְפִלַּת זָקֵן וְרָגִיל וּפִרְקוֹ נָאֶה וּזְקָנוֹ מְגֻדָּל וְקוֹלוֹ נָעִים וּמְעוֹרָב בְּדַעַת עִם הַבְּרִיּוֹת. וְתִגְעַר בְּשָׂטָן לְבַל יַשְׂטִינֵנִי וִיהִי נָא דִגְלֵנוּ (נ״א דִּלּוּגֵנוּ) עָלֶיךָ אַהֲבָה . וּפְשָׁעֵינוּ תְּכַסֶּה בְּאַהֲבָה. וְכָל צָרוֹת וְרָעוֹת הֲפָךְ נָא לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל לְשָׂשׂוֹן וּלְשִׂמְחָה לְחַיִּים וּלְשָׁלוֹם וְהָאֱמֶת וְהַשָּׁלוֹם אֱהָבוּ . וְאַל יְהִי שׁוּם מִכְשׁוֹל בִּתְפִלָּתִי. וִיהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ יְהוָֹה אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן אֶהְיֶה אֲשֶׁר אֶהְיֶה שֶׁכָּל הַמַּלְאָכִים שֶׁהֵם פּוֹעֲלֵי תְפִלּוֹת יָבִיאוּ תְפִלָּתִי לִפְנֵי כִסֵּא כְבוֹדֶךָ וְיָפִיצוּ אוֹתָהּ לְפָנֶיךָ בַּעֲבוּר כָּל הַצַּדִּיקִים וְהַחֲסִידִים וְהַתְּמִימִים וְהַיְשָׁרִים וּבַעֲבוּר כְּבוֹד שִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא כִּי אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלַּת עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל בְּרַחֲמִים: בָּרוּךְ אַתָּה שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה:

יָדַעְתִּי יְהוָֹה כִּי צֶדֶק מִשְׁפָּטֶיךָ וֶאֱמוּנָה עִנִּיתָנִי :
הַקְשִׁיבָה לִי וַעֲנֵנִי אָרִיד בְּשִׂיחִי וְאָהִימָה :
וְנַפְשִׁי תָּגִיל בַּיהוָֹה תָּשִׂישׂ בִּישׁוּעָתוֹ :
הַנּוֹתֵן תְּשׁוּעָה לַמְּלָכִים הַפּוֹצֶה אֶת דָּוִד עַבְדּוֹ מֵחֶרֶב רָעָה :

חצי קדיש. ומתפללין תפלת מוסף תמצא בסידור.

תפלה לשליח צבור בקול

פותחין הארון

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ :

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב

האל

תפלת מוסף לראש השנה

הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים קוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה:

ביום שני אומר הש״ץ כאן זכרנו לחיים וכו׳ עד מחיה המתים ומדלגין הפיוטים שבינתיים. ומתחילין לאל עורך דין תמצא בתפלת שחרית דיום א ואח״כ ונתנה תוקף הכל כמו ביום א׳. תמצא לקמן.

מִסּוֹד חֲכָמִים וּנְבוֹנִים. וּמִלֶּמֶד דַּעַת מְבִינִים.
אֶפְתְּחָה פִי בִּתְפִלָּה וּבְתַחֲנוּנִים. לְחַלּוֹת וּלְחַנֵּן
פְּנֵי מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים וַאֲדוֹנֵי הָאֲדוֹנִים:

אֻפַּד מֵאָז לְשֶׁפֶט הַיּוֹם. בְּחוֹן מַעֲשֵׂה כָּל יוֹם. גִּישַׁת יְקוּמִים פְּנֵי אָיוֹם. דִּינָם בּוֹ לְפַלֵּס לְפִדְיוֹם: הָרִאשׁוֹן אָדָם בּוֹ נוֹצָר. וְצֻוָּה חוֹק וְלֹא נָצָר. זֶה מֵלִיץ כְּהִרְחִיב בַּצָּר. חֲקָקוֹ לְמִשְׁפָּט וְלַדּוֹרוֹת הוּנְצָר: טִיעַת חוֹצֵב גְּבָעוֹת וְצוּרִים. יוּלְּדוּ בוֹ מֵרֹאשׁ צוּרִים. כְּיוֹשְׁבֵי נְטָעִים הֵמָּה הַיּוֹצְרִים. לְלַמֵּד בּוֹ צֶדֶק לַעֲצוּרִים: מְיוּחָס שְׁמוֹ בְּשֵׁם אֵיתָנִים. נֵס לְהִתְנוֹסֵס עֶלְיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים. סְפָרִים נִפְתָּחִים וּמַעֲשִׂים מִתָּנִים. עוֹבְרִים לְפָנֶיךָ וְחֶשְׁבּוֹן נוֹתְנִים: פָּקִיד הוּכַן לְתִקּוּן מוֹעֲדֶיךָ. צֹאן לְהַעֲבִיר בְּשֵׁבֶט עָדֶיךָ: חזן קֶרֶן בְּמִשְׁכָּם (בשבת בְּזָכְרָם) הַיּוֹם עֵדֶיךָ. רַחוּם זְכוֹר שְׁבוּעַת עֲבָדֶיךָ:

קהל נַעֲלֶה שׁוֹפָר עִם תַּחֲנוּן. שַׁדַּי לְפַתּוֹתְךָ בָּם בְּחִנּוּן:
חזן תָּשִׁיב לְנַגְדָּן בְּרַק הַשָּׁנוּן. תְּחַזֵּק מָגֵן לְגוֹנְנֵי בְּגִנּוּן:

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים. וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים. לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים:
מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה מָגֵן אַבְרָהָם:
אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי. מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ: מוֹרִיד הַטָּל: מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים. סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר: מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

תֵּפֶן בְּמָכוֹן לְכֵס שֶׁבֶת. שְׁעוֹן וּמוּסָר כְּעֶלוֹ בְּמַחֲשֶׁבֶת. רָם תְּהִי אָזְנְךָ קַשֶּׁבֶת. קוֹל שׁוֹפָר שְׁעוֹת מְנוּשֶּׁבֶת: צָרַת אוֹמֵר לֹא יָדוֹן. פַּעֲמַיִם לֹא תָקוּם לַאֲבַדּוֹן. עוֹלָם אֲשֶׁר בְּאַרְבָּעָה נִדּוֹן. סְמוֹךְ בְּחַסְדְּךָ וּבַאֲמִתְּךָ אָדוֹן: נוֹעֲדִים בְּיוֹם קְרָב וְנִלְחָמִים. מוּל אֶבֶן

נֶגֶף מִתְלַהֲמִים. לְבוֹב תְּרוּעָתָם שְׁעֵה מִמְּרוֹמִים. כִּסֵּא דִין לְהָמִיר בְּשֶׁל רַחֲמִים. יָחִיד אֲשֶׁר בְּעֵקֶד נִשְׁפָּט. טְלָאָיו בּוֹ יְחָנֶּנוּ מִלְּהִשָּׁפֵט. חָלִילָה לְּךָ אֱלֹהֵי הַמִּשְׁפָּט. זְכוֹר לֹא יֵעָשֶׂה מִשְׁפָּט. וְאִם כְּאָדָם עָבְרוּ בְרִית. הָאֵל כָּאֵל הַבֵּט לַבְּרִית: הזן דִּבְרוֹת אֵלֶּה דִּבְרֵי הַבְּרִית. גַּלֵּה בְּזִכְרוֹן שְׁלוֹשׁ בְּרִית:

עוֹלָם בְּבַקְרָךְ בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה. בְּהַבְרָעַת צֶדֶק תַּבְרִיעַ שָׁנָה: חזן אֲסוּמָה טְלוּלָה גְשׁוּמָה אִם שְׁחוּנָה. אֲטוּמִים לְהַחֲיוֹת בְּטַלְלֵי שֵׁנָה:

מִי כָמוֹךָ אַב הָרַחֲמִים. זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים: וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים: בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה מְחַיֵּה הַמֵּתִים:

יִמְלוֹךְ יְהֹוָה לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:
וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל אֵל נָא:

חזן וקהל אַל אֱמוּנָה בְּעָרְכְּךָ דִּין. אִם תְּמַצֶּה עוֹמֶק הַדִּין. מִי יִצְדַּק לְפָנֶיךָ בַּדִּין. קָדוֹשׁ:
חזן וקהל אִם לֹא לְמַעֲנוֹ יַעַשׂ. וְיָסִיר מֶנּוּ חֲרוֹן אַף וָכַעַס. אֵין לְבַקֵּר וְלִמְצֹא מַעַשׂ. קָדוֹשׁ:

כאן אומרים הפיוט: אומץ, אדירי כל חפץ הנמצא בהתחלת המחזור מעבר לשער

פותחין הארון

חזן וּבְכֵן וַיְהִי בִישֻׁרוּן מֶלֶךְ:

מֶלֶךְ עֶלְיוֹן: אֵל דָּר בַּמָּרוֹם. אַדִּיר בַּמָּרוֹם. אוֹמֶץ יָדוֹ תָּרוּם. לַעֲדֵי עַד יִמְלוֹךְ:

מֶלֶךְ עֶלְיוֹן: גִּבּוֹר לְהָקִים. גּוֹזֵר וּמֵקִים. גּוֹלֶה עֲמוּקִים. לַעֲדֵי עַד יִמְלוֹךְ:

מֶלֶךְ עֶלְיוֹן: הַמְדַבֵּר בִּצְדָקָה. הַלּוֹבֵשׁ צְדָקָה. הַמַּאֲזִין צְעָקָה. לַעֲדֵי עַד יִמְלוֹךְ:

מֶלֶךְ עֶלְיוֹן: זוֹכֵר צוּרִים. זַכּוּת יְצוּרִים. זוֹעֵם צָרִים: לַעֲדֵי עַד יִמְלוֹךְ:

מֶלֶךְ עֶלְיוֹן: טוֹב שׁוֹכֵן עַד. טוּבוֹ לָעַד. טִפַּח שְׁמֵי עַד. לַעֲדֵי עַד יִמְלוֹךְ:

מֶלֶךְ עֶלְיוֹן: כִּשַּׂלְמָה עוֹטֶה אוֹר. כָּל מְאוֹרֵי אוֹר. כַּבִּיר וְנָאוֹר. לַעֲדֵי עַד יִמְלוֹךְ.

מֶלֶךְ עֶלְיוֹן: מֶלֶךְ עוֹלָמִים. מְפַעְנֵחַ נֶעֱלָמִים. מֵשִׂיחַ אִלְּמִים. לַעֲדֵי עַד יִמְלוֹךְ:

מֶלֶךְ עֶלְיוֹן: סוֹבֵל הַכֹּל. סָב וּמְבַלֶּה כֹּל. סוֹקֵר הַכֹּל. לַעֲדֵי עַד יִמְלוֹךְ:

מֶלֶךְ עֶלְיוֹן: פְּאֵרוֹ עוֹז. פּוֹעֵל יְמִינוֹ תָּעוֹז. פּוֹדֶה וּמָעוֹז. לַעֲדֵי עַד יִמְלוֹךְ:

מֶלֶךְ עֶלְיוֹן: קְדוֹשָׁיו לַהַב. קוֹרֵא מֵי רַהַב. קָרוֹב לְקוֹרְאָיו בְּאַהַב: לַעֲדֵי עַד יִמְלוֹךְ:

מֶלֶךְ עֶלְיוֹן: שֵׁנָה אֵין לְפָנָיו. שֶׁקֶט בִּפְנִינָיו. שֶׁבַח טוֹב בְּמַצְפּוּנָיו. לַעֲדֵי עַד יִמְלוֹךְ:

סוגרין הארון

מֶלֶךְ אֶבְיוֹן, בָּלֶה וְיֹרֵד שַׁחַת. בִּשְׁאוֹל וּבְתַחַת. בְּלֵאוּת בְּלִי נַחַת. עַד מָתַי יִמְלוֹךְ:

מֶלֶךְ אֶבְיוֹן, תְּנוּמָה תְּעוּפֶנּוּ. תַּרְדֵּמָה תְּעוֹפְפֶנּוּ. תֹּהוּ יְשׁוּפֶנּוּ. עַד מָתַי יִמְלוֹךְ:

חוזרין ופותחין מיד

אֲבָל מֶלֶךְ עֶלְיוֹן. תָּקְפּוֹ לָעַד. תִּפְאַרְתּוֹ עֲדֵי עַד. תְּהִלָּתוֹ עוֹמֶדֶת לָעַד. לַעֲדֵי עַד יִמְלוֹךְ:

פותחין וּבְכֵן וּלְךָ תַעֲלֶה קְדֻשָּׁה כִּי אַתָּה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ׃ הארון

וּנְתַנֶּה תֹּקֶף קְדֻשַּׁת הַיּוֹם. כִּי הוּא נוֹרָא וְאָיוֹם. וּבוֹ תִנָּשֵׂא מַלְכוּתֶךָ. וְיִכּוֹן בְּחֶסֶד כִּסְאֶךָ. וְתֵשֵׁב עָלָיו בֶּאֱמֶת. אֱמֶת כִּי אַתָּה הוּא דַיָּן וּמוֹכִיחַ וְיוֹדֵעַ וָעֵד. וְכוֹתֵב וְחוֹתֵם וְסוֹפֵר וּמוֹנֶה. וְתִזְכּוֹר כָּל הַנִּשְׁכָּחוֹת. וְתִפְתַּח אֶת סֵפֶר הַזִּכְרוֹנוֹת. וּמֵאֵלָיו יִקָּרֵא. וְחוֹתָם יַד כָּל אָדָם בּוֹ. וּבְשׁוֹפָר גָּדוֹל יִתָּקַע. וְקוֹל דְּמָמָה דַקָּה יִשָּׁמַע. וּמַלְאָכִים יֵחָפֵזוּן. וְחִיל וּרְעָדָה יֹאחֵזוּן. וְיֹאמְרוּ הִנֵּה יוֹם הַדִּין. לִפְקוֹד עַל צְבָא מָרוֹם בַּדִּין. כִּי לֹא יִזְכּוּ בְעֵינֶיךָ בַּדִּין. וְכָל בָּאֵי עוֹלָם יַעַבְרוּן לְפָנֶיךָ כִּבְנֵי מָרוֹן׃ חזן כְּבַקָּרַת רוֹעֶה עֶדְרוֹ. מַעֲבִיר צֹאנוֹ תַּחַת שִׁבְטוֹ. כֵּן תַּעֲבִיר וְתִסְפּוֹר וְתִמְנֶה. וְתִפְקוֹד נֶפֶשׁ כָּל חָי. וְתַחְתּוֹךְ קִצְבָה לְכָל בְּרִיּוֹתֶיךָ. וְתִכְתּוֹב אֶת גְּזַר דִּינָם׃

בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה יִכָּתֵבוּן. וּבְיוֹם צוֹם כִּפּוּר יֵחָתֵמוּן. כַּמָּה יַעַבְרוּן וְכַמָּה יִבָּרֵאוּן. מִי יִחְיֶה. וּמִי יָמוּת. מִי בְקִצּוֹ. וּמִי לֹא בְקִצּוֹ. מִי בַמַּיִם. וּמִי בָאֵשׁ. מִי בַחֶרֶב. וּמִי בַחַיָּה. מִי בָרָעָב. וּמִי בַצָּמָא. מִי בָרַעַשׁ. וּמִי בַמַּגֵּפָה. מִי בַחֲנִיקָה. וּמִי בַסְּקִילָה: מִי יָנוּחַ. וּמִי יָנוּעַ. מִי יִשָּׁקֵט. וּמִי יִטָּרֵף. מִי יִשָּׁלֵו. וּמִי יִתְיַסָּר. מִי יֵעָנִי. וּמִי יֵעָשֵׁר. מִי יִשָּׁפֵל. וּמִי יָרוּם׃

צום קול ממון

וּתְשׁוּבָה וּתְפִלָּה וּצְדָקָה

מַעֲבִירִין אֶת רֹעַ הַגְּזֵרָה׃

קהל כִּי כְּשִׁמְךָ כֵּן תְּהִלָּתֶךָ. קָשֶׁה לִכְעוֹס וְנוֹחַ לִרְצוֹת. כִּי לֹא תַחְפּוֹץ בְּמוֹת הַמֵּת. כִּי אִם בְּשׁוּבוֹ מִדַּרְכּוֹ וְחָיָה. וְעַד יוֹם מוֹתוֹ תְּחַכֶּה לוֹ אִם יָשׁוּב מִיַּד תְּקַבְּלוֹ: חזן אֱמֶת כִּי אַתָּה הוּא יוֹצְרָם. וְאַתָּה יוֹדֵעַ יִצְרָם. כִּי הֵם בָּשָׂר וָדָם: אָדָם יְסוֹדוֹ מֵעָפָר. וְסוֹפוֹ לֶעָפָר. בְּנַפְשׁוֹ יָבִיא לַחְמוֹ. מָשׁוּל כַּחֶרֶס הַנִּשְׁבָּר. כֶּחָצִיר יָבֵשׁ.

וּכְצִיץ נוֹבֵל. כְּצֵל עוֹבֵר. וּכְעָנָן כָּלֶה. וּכְרוּחַ נוֹשָׁבֶת. וּכְאָבָק פּוֹרֵחַ. וְכַחֲלוֹם יָעוּף:

וְאַתָּה הוּא מֶלֶךְ אֵל חַי וְקַיָּם:

אֵין קִצְבָה לִשְׁנוֹתֶיךָ. וְאֵין קֵץ לְאוֹרֶךְ יָמֶיךָ. וְאֵין לְשַׁעֵר מַרְכְּבוֹת כְּבוֹדֶךָ. וְאֵין לְפָרֵשׁ עֵלוּם שְׁמֶךָ. שִׁמְךָ נָאֶה לְךָ. וְאַתָּה נָאֶה לִשְׁמֶךָ. וּשְׁמֵנוּ קָרָאתָ בִשְׁמֶךָ:

כתר המצא בתפלת מוסף.

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה:
לְדוֹר וָדוֹר הַמְלִיכוּ לָאֵל כִּי הוּא לְבַדּוֹ מָרוֹם וְקָדוֹשׁ:

חֲמוֹל עַל מַעֲשֶׂיךָ וְתִשְׂמַח בְּמַעֲשֶׂיךָ. וְיֹאמְרוּ לְךָ חוֹסֶיךָ. בְּצַדֶּקְךָ עֲמוּסֶיךָ. תּוּקְדַּשׁ אָדוֹן עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ. כִּי מַקְדִּישֶׁיךָ כִּקְדֻשָּׁתְךָ (נ״א כְּעֶרְכְּךָ) קִדַּשְׁתָּ. נָאֶה לְקָדוֹשׁ פְּאֵר מִקְּדוֹשִׁים: וּבְכֵן יִתְקַדֵּשׁ שִׁמְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ עַל יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ וְעַל יְרוּשָׁלַיִם עִירֶךָ. וְעַל צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדֶךָ. וְעַל מַלְכוּת בֵּית דָּוִד מְשִׁיחֶךָ. וְעַל מְכוֹנְךָ וְהֵיכָלֶךָ: עוֹד יִזָּכֵר לָנוּ אַהֲבַת אֵיתָן אֲדוֹנֵינוּ. וּבַבֵּן הַנֶּעֱקַד יַשְׁבִּית מְדַיְּנֵנוּ. וּבִזְכוּת הַתָּם יוֹצִיא אָיוֹם (נ״א הַיּוֹם) לְצֶדֶק דִּינֵנוּ. כִּי קָדוֹשׁ הַיּוֹם לַאֲדוֹנֵינוּ: בְּאֵין מֵלִיץ יוֹשֶׁר מוּל מַגִּיד פֶּשַׁע. תַּגִּיד לְיַעֲקֹב דְּבַר חוֹק וּמִשְׁפָּט: וְצַדְּקֵנוּ בַּמִּשְׁפָּט. הַמֶּלֶךְ הַמִּשְׁפָּט:

פותחין | מיוסד ע״פ א״ב כפול | חארון

הָאוֹחֵז בְּיַד מִדַּת מִשְׁפָּט: וְכֹל מַאֲמִינִים שֶׁהוּא אֵל אֱמוּנָה:

הַבּוֹחֵן וּבוֹדֵק גִּנְזֵי נִסְתָּרוֹת : וְכֹל מַ״שֶׁ בּוֹחֵן כְּלָיוֹת :
הַגּוֹאֵל מִמָּוֶת וּפוֹדֶה מִשַּׁחַת : וְכֹל מַ״שֶׁ גּוֹאֵל חָזָק :
הַדָּן יְחִידִי לְבָאֵי עוֹלָם : וְכֹל מַ״שֶׁ דַּיָּן אֱמֶת :
הֶהָגוּי בְּאֶהְיֶה אֲשֶׁר אֶהְיֶה : וְכֹל מַ״שֶׁ הָיָה הֹוֶה וְיִהְיֶה:
הַוַּדַּאי שְׁמוֹ כֵּן תְּהִלָּתוֹ : וְכֹל מַ״שֶׁ וְאֵין בִּלְתּוֹ :
הַזּוֹכֵר לְמַזְכִּירָיו טוֹבוֹת זִכְרוֹנוֹת: וְכֹל מַ״שֶׁ זוֹכֵר הַבְּרִית :
הַחוֹתֵךְ חַיִּים לְכָל חָי : וְכֹל מַ״שֶׁ חַי וְקַיָּם :
הַטּוֹב וּמֵטִיב לָרָעִים וְלַטּוֹבִים: וְכֹל מַ״שֶׁ טוֹב לַכֹּל :
הַיּוֹדֵעַ יֵצֶר כָּל יְצוּרִים : וְכֹל מַ״שֶׁ יוֹצְרָם בַּבָּטֶן :
הַכֹּל יָכוֹל וְכוֹלְלָם יַחַד : וְכֹל מַ״שֶׁ כֹּל יָכוֹל :
הַלָּן בְּסֵתֶר בְּצֵל. שַׁדַּי : וְכֹל מַ״שֶׁ לְבַדּוֹ הוּא :

המליך

הַמַּמְלִיךְ מְלָכִים וְלוֹ הַמְּלוּכָה : וְכֹל מַ״שֶׁ מֶלֶךְ עוֹלָם :
הַנּוֹהֵג בְּחַסְדּוֹ כָּל דּוֹר : וְכֹל מַ״שֶׁ נוֹצֵר חֶסֶד :
הַסּוֹבֵל וּמַעְלִים עַיִן מְסוֹרְרִים : וְכֹל מַ״שֶׁ סוֹלֵחַ סֶלָה :
הָעֶלְיוֹן . וְעֵינוֹ אֶל יְרֵאָיו : וְכֹל מַ״שֶׁ עוֹנֶה לָחַשׁ :
הַפּוֹתֵחַ שַׁעַר לְדוֹפְקֵי בִתְשׁוּבָה : וְכֹל מַ״שֶׁ פְּתוּחָה יָדוֹ :
הַצּוֹפֶה לָרָשָׁע וְחָפֵץ בְּהִצָּדְקוֹ : וְכֹל מַ״שֶׁ צַדִּיק וְיָשָׁר :
הַקְּצַר בְּזַעַם וּמַאֲרִיךְ אַף : וְכֹל מַ״שֶׁ קָשֶׁה לִכְעוֹס :
הָרַחוּם וּמַקְדִּים רַחֲמִים לְרוֹגֶז : וְכֹל מַ״שֶׁ רַךְ לִרְצוֹת :
הַשָּׁוֶה וּמַשְׁוֶה קָטוֹן וְגָדוֹל : וְכֹל מַ״שֶׁ שׁוֹפֵט צֶדֶק :
הַתָּם וּמִתַּמָּם עִם תְּמִימִים : וְכֹל מַ״שֶׁ תָּמִים פָּעֳלוֹ :

תִּשְׂגַּב לְבַדֶּךָ וְתִמְלוֹךְ עַל כֹּל בְּיִחוּד : כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ וְהָיָה יְהֹוָה לְמֶלֶךְ עַל כָּל הָאָרֶץ בַּיּוֹם הַהוּא יִהְיֶה יְהֹוָה אֶחָד וּשְׁמוֹ אֶחָד : ובכן תן פחדך עד עלינו :

ובעלינו פותחין הארון וכשאומרים שלא שם חלקנו כהם סוגרין הארון . ואח״כ כשמגיעים לואנחנו כורעים פותחין הארון וכורעים ונופלים על פניהם הש״ץ והקהל (גם כשחל בשבת) .

קבלה בשם הרוקח כשהחזן אומר הוא אלהינו אין עוד יאמרו הקהל פסוקים אלו (סידור אדמו״ר) .

אַתָּה הָרְאֵתָ לָדַעַת כִּי יְהֹוָה הוּא הָאֱלֹהִים אֵין עוֹד מִלְּבַדּוֹ : שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ יְהֹוָה אֶחָד : הֵן לַיהֹוָה אֱלֹהֶיךָ הַשָּׁמַיִם וּשְׁמֵי הַשָּׁמַיִם הָאָרֶץ וְכָל אֲשֶׁר בָּהּ : כִּי יְהֹוָה אֱלֹהֵיכֶם הוּא אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים וַאֲדֹנֵי הָאֲדֹנִים הָאֵל הַגָּדֹל הַגִּבֹּר וְהַנּוֹרָא אֲשֶׁר לֹא יִשָּׂא פָנִים וְלֹא יִקַּח שֹׁחַד : כִּי שֵׁם יְהֹוָה אֶקְרָא הָבוּ גֹדֶל לֵאלֹהֵינוּ : יְהִי שֵׁם יְהֹוָה מְבֹרָךְ מֵעַתָּה וְעַד עוֹלָם : פותחין הארון

אוֹחִילָה לָאֵל . אֲחַלֶּה פָנָיו . אֶשְׁאֲלָה מִמֶּנּוּ מַעֲנֵה לָשׁוֹן : אֲשֶׁר בִּקְהַל עָם אָשִׁירָה עֻזּוֹ . אַבִּיעָה רְנָנוֹת בְּעַד מִפְעָלָיו : לְאָדָם מַעַרְכֵי לֵב . וּמֵיְהֹוָה מַעֲנֵה לָשׁוֹן : אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח . וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ : יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִי וְהֶגְיוֹן לִבִּי לְפָנֶיךָ יְהֹוָה צוּרִי וְגוֹאֲלִי : סוגרין הארון

ועל כן נקוה לך עד ויום הזכרון .

ותוקעין תשר״ת תש״ת תר״ת והקהל אומרים היום אפילו בשבת שאין תוקעין והש״ץ חוזר .

הַיּוֹם הֲרַת עוֹלָם . הַיּוֹם יַעֲמִיד בַּמִּשְׁפָּט כָּל יְצוּרֵי עוֹלָמִים . אִם כְּבָנִים . אִם כַּעֲבָדִים . אִם כְּבָנִים רַחֲמֵנוּ כְּרַחֵם אָב עַל בָּנִים .

ואם

וְאִם כַּעֲבָדִים עֵינֵינוּ לְךָ תְלוּיוֹת. עַד שֶׁתְּחָנֵּנוּ וְתוֹצִיא כָאוֹר מִשְׁפָּטֵנוּ. אָיוֹם קָדוֹשׁ: בשבת א״א ארשת

אֲרֶשֶׁת שְׂפָתֵינוּ יֶעֱרַב לְפָנֶיךָ אֵל רָם וְנִשָּׂא. מֵבִין וּמַאֲזִין מַבִּיט וּמַקְשִׁיב לְקוֹל תְּקִיעָתֵנוּ וּתְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן

סֵדֶר מַלְכִיּוֹתֵינוּ:	סֵדֶר זִכְרוֹנוֹתֵינוּ:	סֵדֶר שׁוֹפְרוֹתֵינוּ:
אתה זוכר עד זוכר הברית	אתה נגלית עד רצה	רצה ומודים ועל כולם
ותוקעין כנ״ל. היום וארשת	ותוקעין כנ״ל. היום וארשת	עד לעולם ועד.

אָבִינוּ מַלְכֵּנוּ זְכוֹר רַחֲמֶיךָ וּכְבוֹשׁ כַּעַסְךָ וְכַלֵּה דֶּבֶר וְחֶרֶב וְרָעָב וּשְׁבִי וּמַשְׁחִית וְעָוֹן וּמַגֵּפָה וּפֶגַע רָע וְכָל מַחֲלָה וְכָל תַּקָּלָה וְכָל קְטָטָה וְכָל מִינֵי פוּרְעָנִיּוֹת וְכָל גְּזֵרָה רָעָה וְשִׂנְאַת חִנָּם מֵעָלֵינוּ וּמֵעַל כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ:

וּכְתוֹב לְחַיִּים טוֹבִים כָּל בְּנֵי בְרִיתֶךָ: וכל החיים וכו׳.

ברכת כהנים תמצא בסידור ושים שלום עד בשלומך.

וּבְסֵפֶר חַיִּים בְּרָכָה וְשָׁלוֹם וּפַרְנָסָה טוֹבָה יְשׁוּעָה וְנֶחָמָה וּגְזֵרוֹת טוֹבוֹת נִזָּכֵר וְנִכָּתֵב לְפָנֶיךָ אֲנַחְנוּ וְכָל עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל לְחַיִּים טוֹבִים וּלְשָׁלוֹם: וְנֶאֱמַר כִּי בִי יִרְבּוּ יָמֶיךָ וְיוֹסִיפוּ לְךָ שְׁנוֹת חַיִּים: לְחַיִּים טוֹבִים תִּכְתְּבֵנוּ אֱלֹהִים חַיִּים. כָּתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים כַּכָּתוּב וְאַתֶּם הַדְּבֵקִים בַּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים כֻּלְּכֶם הַיּוֹם:

פותחין הארון

הַיּוֹם תְּאַמְּצֵנוּ: אמן הַיּוֹם תִּשְׁמַע שַׁוְעָתֵנוּ אמן

הַיּוֹם תְּבָרְכֵנוּ: אמן הַיּוֹם תְּקַבֵּל בְּרַחֲמִים

הַיּוֹם תְּגַדְּלֵנוּ: אמן וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ: אמן

הַיּוֹם תִּדְרְשֵׁנוּ לְטוֹבָה: אמן הַיּוֹם תִּתְמְכֵנוּ בִּימִין צִדְקֶךָ:

סוגרין הארון אמן

כְּהַיּוֹם הַזֶּה תְּבִיאֵנוּ שָׂשִׂים וּשְׂמֵחִים בְּבִנְיָן שָׁלֵם. כַּכָּתוּב וַהֲבִיאוֹתִים אֶל הַר קָדְשִׁי וְשִׂמַּחְתִּים בְּבֵית תְּפִלָּתִי עוֹלוֹתֵיהֶם וְזִבְחֵיהֶם לְרָצוֹן עַל מִזְבְּחִי כִּי בֵיתִי בֵּית תְּפִלָּה יִקָּרֵא לְכָל הָעַמִּים: וְנֶאֱמַר וַיְצַוֵּנוּ יְהוָה לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל הַחֻקִּים הָאֵלֶּה לְיִרְאָה אֶת יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְטוֹב לָנוּ כָּל הַיָּמִים לְחַיּוֹתֵנוּ כְּהַיּוֹם הַזֶּה: וְנֶאֱמַר וּצְדָקָה תִּהְיֶה לָּנוּ כִּי נִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֶת כָּל הַמִּצְוָה הַזֹּאת לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּנוּ: וּצְדָקָה וּבְרָכָה וְרַחֲמִים

וְחַיִּים וְשָׁלוֹם יִהְיֶה לָנוּ וּלְכָל יִשְׂרָאֵל עַד הָעוֹלָם: חזן בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה הַמְבָרֵךְ אֶת עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל בַּשָּׁלוֹם: קדיש שלם

אין כאלהינו עלינו. קיי תמצא לעיל בסדר התפלה. ותוקעין ל׳ קולות כדי לערבב את השטן מיהו אינן מעכבות שאם לא יעשו כן אין עכוב בדבר שהרי כבר יצאו ידי חובתן ואח״כ נפטרים לבתיהם לשלום:

סדר ליל יום כפור

קודם כל נדרי מוציאין הס״ת ואומרים פסוק זה..

ויש מקומות שמתחילין מתחלת המזמור ה׳ מלך תגל הארץ

אוֹר זָרֻעַ לַצַּדִּיק ס״ת קר״ע וּלְיִשְׁרֵי לֵב שִׂמְחָה ס״ת בגמטריא טוב

עַל דַּעַת הַמָּקוֹם וְעַל דַּעַת הַקָּהָל בִּישִׁיבָה שֶׁל מַעְלָה **כָּל** וּבִישִׁיבָה שֶׁל מַטָּה אָנוּ מַתִּירִין לְהִתְפַּלֵּל עִם הָעֲבַרְיָנִים:

נִדְרֵי. וֶאֱסָרֵי. וּשְׁבוּעֵי וַחֲרָמֵי. וְקוֹנָמֵי. וְקִנּוּסֵי. וְכִנּוּיֵי. דְּאִנְדַּרְנָא. וּדְאִשְׁתַּבַּעְנָא וּדְאַחֲרִימְנָא וּדְאָסַרְנָא עַל נַפְשָׁתָנָא. מִיּוֹם כִּפּוּרִים זֶה. עַד יוֹם כִּפּוּרִים הַבָּא עָלֵינוּ לְטוֹבָה: בְּכֻלְּהוֹן אִחֲרַטְנָא בְהוֹן. כֻּלְּהוֹן יְהוֹן שָׁרָן. שְׁבִיקִין. שְׁבִיתִין. בְּטֵלִין וּמְבֻטָּלִין. לָא שְׁרִירִין. וְלָא קַיָּמִין: נִדְרָנָא לָא נִדְרֵי. וֶאֱסָרָנָא לָא אֱסָרֵי. וּשְׁבוּעָתָנָא לָא שְׁבוּעוֹת: ג״פ

חזן וקהל וְנִסְלַח לְכָל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכָם כִּי לְכָל הָעָם בִּשְׁגָגָה: ג״פ

חזן סְלַח נָא לַעֲוֹן הָעָם הַזֶּה כְּגֹדֶל חַסְדֶּךָ וְכַאֲשֶׁר נָשָׂאתָה לָעָם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד הֵנָּה. וְשָׁם נֶאֱמַר:

קהל ג״פ וַיֹּאמֶר יְהוָה סָלַחְתִּי כִּדְבָרֶךָ:

ברכה שהחיינו נכון שכל יחיד יאמרה ג״כ בלחש ויסיים קודם שיגמור הש״ץ כדי שיענה אמן:

בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם שֶׁהֶחֱיָנוּ וְקִיְּמָנוּ וְהִגִּיעָנוּ לַזְּמַן הַזֶּה:

בשבת אומרים כאן קבלה שבת ובנונא כמו בכל יו״ט שחל בשבת (אבודרהם וכן מובן מסידור האריז״ל וסידור אדמו״ר ז״ל שלא כתבו בהסידור אופן אחר ביוכ״פ שחל בשבת), ואח״כ ח״ק וברכו:

חזן ח״ק בָּרְכוּ אֶת יְהֹוָה הַמְבוֹרָךְ:

קו״ח בָּרוּךְ יְהֹוָה הַמְבוֹרָךְ לְעוֹלָם וָעֶד:

הפלת ערבית ואומרים בשכמל״ו בקול רם. ואהבת עד הפורש סוכת שלום. כמ״ש בסידור. ומתפללים תפלת יו״כ כמ״ש בסידור.

אחר שמו״ע מתחילין יעלה. וכשחל יום כפור בשבת אומרים ויכולו ומגן אבות עד מקדש השבת ואח״כ יעלה.

פותחין הארון

יַעֲלֶה תַּחֲנוּנֵנוּ מֵעֶרֶב. וְיָבֹא שַׁוְעָתֵנוּ מִבֹּקֶר. וְיֵרָאֶה רִנּוּנֵנוּ. עַד עָרֶב:

יַעֲלֶה קוֹלֵנוּ מֵעֶרֶב. וְיָבֹא צִדְקָתֵנוּ מִבֹּקֶר. וְיֵרָאֶה פִּדְיוֹנֵנוּ. עַד עָרֶב:

יַעֲלֶה עִנּוּיֵנוּ מֵעֶרֶב. וְיָבֹא סְלִיחָתֵנוּ מִבֹּקֶר. וְיֵרָאֶה נַאֲקָתֵנוּ. עַד עָרֶב:

יַעֲלֶה מְנוּסֵנוּ מֵעֶרֶב. וְיָבֹא לְמַעֲנוֹ מִבֹּקֶר. וְיֵרָאֶה כִּפּוּרֵנוּ. עַד עָרֶב:

יַעֲלֶה יִשְׁעֵנוּ מֵעֶרֶב. וְיָבֹא טַהֲרֵנוּ מִבֹּקֶר. וְיֵרָאֶה חִנּוּנֵנוּ. עַד עָרֶב:

יַעֲלֶה זִכְרוֹנֵנוּ מֵעֶרֶב. וְיָבֹא וְעוּדֵנוּ מִבֹּקֶר. וְיָבֹא הֲדָרָתֵנוּ. עַד עָרֶב:

יַעֲלֶה דָּפְקֵנוּ מֵעֶרֶב. וְיָבֹא גִּילֵנוּ מִבֹּקֶר. וְיֵרָאֶה בַּקָּשָׁתֵנוּ. עַד עָרֶב:

יַעֲלֶה אֶנְקָתֵנוּ מֵעֶרֶב. וְיָבֹא אֵלֶיךָ מִבֹּקֶר. וְיֵרָאֶה אֵלֵינוּ. עַד עָרֶב:

סוגרין הארון

שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה עָדֶיךָ כָּל בָּשָׂר יָבֹאוּ: יָבֹא כָל בָּשָׂר לְהִשְׁתַּחֲוֹת לְפָנֶיךָ יְהֹוָה: יָבֹאוּ וְיִשְׁתַּחֲווּ לְפָנֶיךָ אֲדֹנָי וִיכַבְּדוּ לִשְׁמֶךָ: בֹּאוּ נִשְׁתַּחֲוֶה וְנִכְרָעָה נִבְרְכָה לִפְנֵי יְהֹוָה עֹשֵׂנוּ: בֹּאוּ שְׁעָרָיו בְּתוֹדָה חֲצֵרֹתָיו בִּתְהִלָּה הוֹדוּ לוֹ בָּרְכוּ שְׁמוֹ: הִנֵּה בָּרְכוּ אֶת יְהֹוָה כָּל עַבְדֵי יְהֹוָה הָעוֹמְדִים בְּבֵית יְהֹוָה בַּלֵּילוֹת: שְׂאוּ יְדֵכֶם קֹדֶשׁ וּבָרְכוּ אֶת יְהֹוָה: נָבוֹאָה לְמִשְׁכְּנוֹתָיו נִשְׁתַּחֲוֶה לַהֲדוֹם רַגְלָיו: רוֹמְמוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לַהֲדֹם רַגְלָיו קָדוֹשׁ הוּא: רוֹמְמוּ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וְהִשְׁתַּחֲווּ לְהַר קָדְשׁוֹ כִּי קָדוֹשׁ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ: הִשְׁתַּחֲווּ

לַיהוָה בְּהַדְרַת קוֹדֶשׁ חִילוּ מִפָּנָיו כָּל הָאָרֶץ: וַאֲנַחְנוּ בְּרוֹב חַסְדְּךָ נָבֹא בֵיתֶךָ נִשְׁתַּחֲוֶה אֶל הֵיכַל קָדְשְׁךָ בְּיִרְאָתֶךָ: נִשְׁתַּחֲוֶה אֶל הֵיכַל קָדְשְׁךָ וְנוֹדֶה אֶת שְׁמֶךָ עַל חַסְדְּךָ וְעַל אֲמִתֶּךָ כִּי הִגְדַּלְתָּ עַל כָּל שִׁמְךָ אִמְרָתֶךָ: יְהוָה אֱלֹהֵי צְבָאוֹת מִי כָמוֹךָ חֲסִין יָהּ וֶאֱמוּנָתְךָ סְבִיבוֹתֶיךָ: כִּי מִי בַשַּׁחַק יַעֲרוֹךְ לַיהוָה יִדְמֶה לַיהוָה בִּבְנֵי אֵלִים: כִּי גָדוֹל אַתָּה וְעֹשֵׂה נִפְלָאוֹת אַתָּה אֱלֹהִים לְבַדֶּךָ: כִּי גָדוֹל מֵעַל שָׁמַיִם חַסְדֶּךָ וְעַד שְׁחָקִים אֲמִתֶּךָ: גָּדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד וְלִגְדֻלָּתוֹ אֵין חֵקֶר: כִּי גָדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד נוֹרָא הוּא עַל כָּל אֱלֹהִים: כִּי אֵל גָּדוֹל יְהוָה וּמֶלֶךְ גָּדוֹל עַל כָּל אֱלֹהִים: אֲשֶׁר מִי אֵל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה כְמַעֲשֶׂיךָ וְכִגְבוּרוֹתֶיךָ: מִי לֹא יִרָאֲךָ מֶלֶךְ הַגּוֹיִם כִּי לְךָ יָאָתָה כִּי בְכָל חַכְמֵי הַגּוֹיִם וּבְכָל מַלְכוּתָם מֵאֵין כָּמוֹךָ: מֵאֵין כָּמוֹךָ יְהוָה גָּדוֹל אַתָּה וְגָדוֹל שִׁמְךָ בִּגְבוּרָה: לְךָ זְרוֹעַ עִם גְּבוּרָה תָּעֹז יָדְךָ תָּרוּם יְמִינֶךָ: לְךָ יוֹם אַף לְךָ לָיְלָה אַתָּה הֲכִינוֹתָ מָאוֹר וָשָׁמֶשׁ: אֲשֶׁר בְּיָדוֹ מֶחְקְרֵי אָרֶץ וְתוֹעֲפוֹת הָרִים לוֹ: מִי יְמַלֵּל גְּבוּרוֹת יְהוָה יַשְׁמִיעַ כָּל תְּהִלָּתוֹ: לְךָ יְהוָה הַגְּדֻלָּה וְהַגְּבוּרָה וְהַתִּפְאֶרֶת וְהַנֵּצַח וְהַהוֹד כִּי כֹל בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ. לְךָ יְהוָה הַמַּמְלָכָה וְהַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ: לְךָ שָׁמַיִם אַף לְךָ אָרֶץ תֵּבֵל וּמְלֹאָהּ אַתָּה יְסַדְתָּם: אַתָּה הִצַּבְתָּ כָּל גְּבוּלוֹת אָרֶץ קַיִץ וָחֹרֶף אַתָּה יְצַרְתָּם: אַתָּה רִצַּצְתָּ רָאשֵׁי לִוְיָתָן תִּתְּנֶנּוּ מַאֲכָל לְעָם לְצִיִּים: אַתָּה בָקַעְתָּ מַעְיָן וָנָחַל אַתָּה הוֹבַשְׁתָּ נַהֲרוֹת אֵיתָן: אַתָּה פוֹרַרְתָּ בְעָזְּךָ יָם שִׁבַּרְתָּ רָאשֵׁי תַנִּינִים עַל הַמָּיִם: אַתָּה מוֹשֵׁל בְּגֵאוּת הַיָּם בְּשׂוֹא גַלָּיו אַתָּה תְשַׁבְּחֵם: גָּדוֹל יְהוָה וּמְהֻלָּל מְאֹד בְּעִיר אֱלֹהֵינוּ הַר קָדְשׁוֹ: יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יוֹשֵׁב הַכְּרוּבִים אַתָּה הוּא הָאֱלֹהִים לְבַדֶּךָ: אֵל נַעֲרָץ בְּסוֹד קְדוֹשִׁים רַבָּה וְנוֹרָא עַל כָּל סְבִיבָיו: וְיוֹדוּ שָׁמַיִם פִּלְאֲךָ יְהוָה אַף אֱמוּנָתְךָ בִּקְהַל קְדוֹשִׁים: לְכוּ נְרַנְּנָה לַיהוָה נָרִיעָה לְצוּר יִשְׁעֵנוּ: נְקַדְּמָה פָנָיו בְּתוֹדָה בִּזְמִרוֹת נָרִיעַ לוֹ: צֶדֶק וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כִּסְאֶךָ חֶסֶד וֶאֱמֶת יְקַדְּמוּ פָנֶיךָ: אֲשֶׁר יַחְדָּו נַמְתִּיק סוֹד בְּבֵית אֱלֹהִים נְהַלֵּךְ בְּרָגֶשׁ: אֲשֶׁר לוֹ הַיָּם וְהוּא עָשָׂהוּ וְיַבֶּשֶׁת יָדָיו יָצָרוּ: אֲשֶׁר בְּיָדוֹ נֶפֶשׁ כָּל חָי וְרוּחַ כָּל בְּשַׂר אִישׁ: הַנְּשָׁמָה לָךְ וְהַגּוּף פָּעֳלָךְ: חוּסָה עַל עֲמָלָךְ: הַנְּשָׁמָה לָךְ וְהַגּוּף שֶׁלָּךְ. יְהוָה עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ: אָתָאנוּ עַל שִׁמְךָ יְהוָה

עשה למען שמך: בעבור כבוד שמך. כי אל חנון ורחום שמך:
למען שמך יהוה וסלחת לעוננו כי רב הוא:

דרכך אלהינו. להאריך אפך. לרעים ולטובים.
והיא תהלתך:
למענך אלהינו עשה. ולא לנו. ראה עמידתנו.
דלים ורקים:

תעלה ארוכה לעלה נדף. תנחם על עפר ואפר. תשליך חטאינו ותחון
במעשיך. תרא כי אין איש עשה עמנו צדקה: ויובן

אל מלך יושב על כסא רחמים מתנהג בחסידות. מוחל עונות
עמו מעביר ראשון ראשון. מרבה מחילה לחטאים וסליחה
לפושעים. עושה צדקות עם כל בשר ורוח. לא כרעתם תגמול.
אל הורית לנו לומר שלש עשרה. זכר לנו היום ברית שלש
עשרה. כמו שהודעת לענו מקדם. כמו שכתוב וירד יהוה בענן
ויתיצב עמו שם ויקרא בשם יהוה: ויעבור יהוה על פניו ויקרא:

יהוה יהוה אל רחום וחנון ארך אפים ורב חסד ואמת:
נוצר חסד לאלפים נושא עון ופשע וחטאה ונקה:
וסלחת לעוננו ולחטאתנו ונחלתנו:

סלח לנו אבינו כי חטאנו. מחל לנו מלכנו כי פשענו: כי אתה אדני טוב
וסלח ורב חסד לכל קוראיך:

האזינה יהוה תפלתנו והקשיבה בקול תחנונינו: הקשיבה לקול
שועתנו מלכנו ואלהינו כי אליך נתפלל: תהי נא אזנך
קשבת ועיניך פתוחות אל תפלת עבדיך עמך ישראל: ושמעת
השמים מכון שבתך את תפלתם ואת תחנתם ועשית משפטם
וסלחת לעמך אשר חטאו לך:
כרחם אב על בנים כן תרחם יהוה עלינו: ליהוה הישועה על
עמך ברכתך סלה: יהוה צבאות עמנו משגב לנו אלהי
יעקב סלה: יהוה צבאות אשרי אדם בוטח בך: יהוה הושיעה
המלך יעננו ביום קראנו: סלח נא לעון העם הזה כגודל חסדך
וכאשר נשאתה לעם הזה ממצרים ועד הנה ושם נאמר: ויאמר

יְהוָה סָלַחְתִּי כִּדְבָרֶךָ: הַטֵּה אֱלֹהַי אָזְנְךָ וּשְׁמָע פְּקַח עֵינֶיךָ וּרְאֵה שׁוֹמְמוֹתֵינוּ וְהָעִיר אֲשֶׁר נִקְרָא שִׁמְךָ עָלֶיהָ כִּי לֹא עַל צִדְקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים: אֲדֹנָי שְׁמָעָה אֲדֹנָי סְלָחָה אֲדֹנָי הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה אַל תְּאַחַר לְמַעַנְךָ אֱלֹהַי כִּי שִׁמְךָ נִקְרָא עַל עִירְךָ וְעַל עַמֶּךָ:

פותחין מיוסד ע"פ א"ב אלהינו ואלהי אבותינו הארוך

סְלַח נָא אֲשָׁמוֹת וּפְשָׁעֵי לְאֻמֶּךָ. לַעֲוֹן בָּנֶיךָ. כַּל יֶחֱרֶה זַעְמֶךָ:

סְלַח נָא גְעוּלִם וְיִחְיוּ מִמְּקוֹר עִמֶּךָ. לַעֲוֹן דְּגָלֶיךָ שָׂא וְתִנָּחֵם כִּנְאֻמֶךָ:

סְלַח נָא הַכֹּל מוֹדִים וְעוֹזְבִים כְּרִשּׁוּמֶךָ. לַעֲוֹן וָפֶשַׁע מְחַל. לְמַעַן שְׁמֶךָ:

סְלַח נָא זְדוֹנוֹת וּשְׁגָגוֹת לִבְרוּאֵי לִשְׁמֶךָ. לַעֲוֹן חַטָּאֵימוֹ חַטֵּא. בִּנְדִיבַת גִּשְׁמֶךָ:

סְלַח נָא טֶפֶשׁ טִפְלוּת רִשְׁעֵי עַמֶּךָ. לַעֲוֹן יְדִידֶיךָ יְבֻקַּשׁ וְאֵינֶנּוּ. כִּנְאֻמֶךָ:

סְלַח נָא כַּחַשׁ כּוֹרְעִים וּמִשְׁתַּחֲוִים לְעֻמֶּךָ. לַעֲוֹן לְקוּחֶיךָ כַּפֵּר. בְּטוּב טַעְמֶךָ:

סְלַח נָא מְרִי מְיַחֲלֶיךָ וּמְיַחֲדֶיךָ בְּעוֹלָמֶךָ. לַעֲוֹן נִדָּחִים מְחֵה. וּבְנֵה אוּלָמֶךָ:

סְלַח נָא סִלּוּפָם וְגוּנְנֵם בְּסֻכַּת שְׁלוֹמֶךָ. לַעֲוֹן עֲבָדֶךָ עַלֵּם וּכְבוֹשׁ בְּעִלּוּמֶךָ:

סְלַח נָא פֶּן יֵעָנְשׁוּ מִמְּרוֹמֶךָ. לַעֲוֹן צֹאנְךָ שַׁכַּח. וְהִיא תְהִלָּתְךָ וְרוֹמְמֶךָ:

סְלַח נָא קְלוֹנָם וַחֲמוֹל עָלֵימוֹ מִמְּרוֹמֶךָ. לַעֲוֹן רְחוּמֶיךָ תִּשָּׂא מִלְּצוֹדָם בְּחֶרְמֶךָ:

סְלַח נָא שֶׁמֶץ תַּעְתּוּעַ תִּעוּב רְחוּמֶיךָ. לַעֲוֹן תְּמִימֶיךָ הַעֲבֵר כְּגֹדֶל רַחֲמֶיךָ:

מוסר ע״פ א״ב אלהינו ואלהי אבותינו

אָמְנָם כֵּן . יֵצֶר סוֹכֵן . בָּנוּ . בְּךָ לְהַצְדֵּק . רַב צֶדֶק . וַעֲנֵנוּ : סָלַחְתִּי :

גְּעוֹל מְרַגֵּל . וְגַם פַּגֵּל . סְפֵרוֹ . דוֹד שׁוֹאֵג . בְּקוֹל . יִתֵּן קוֹל דְּבָרוֹ . סָלַחְתִּי :

הַס קַטֵּגוֹר . וְקַח סַנֵּגוֹר . מְקוֹמוֹ . וִיהִי יְהוָֹה לְמִשְׁעָן לוֹ . לְמַעַן נוֹאֲמוֹ . סָלַחְתִּי :

זְכוּת אֶזְרָח . גַּם יִפְרַח . לְשׁוֹשַׁנָּה . חֵטְא הָעֵבֶר . וְקוֹל הַגֶּבֶר . מִמְּעוֹנָה . סָלַחְתִּי :

טוֹב וְסַלָּח . מֹחֵל וְסֹלֵחַ . אֲשָׁמִים . יָהּ הַקְשֵׁב . וְגַם הָשֵׁב . מִמְּרוֹמִים . סָלַחְתִּי :

כְּאֵב תַּחְבּוֹשׁ . וּבְצוּל תִּכְבּוֹשׁ . עֲוֹנִי . לְךָ תְהִלָּה . אֱמוֹר מִלָּה . לְמַעֲנִי . סָלַחְתִּי :

מְחֵה פֶשַׁע . וְגַם רֶשַׁע . בְּנֵי בְרִית . נְהוֹג חַסְדֶּךָ . כֵּן הוֹדֶךָ . לִשְׁאֵרִית . סָלַחְתִּי :

סְכוּת רַחֲשִׁי . וְגַם לַחֲשִׁי . תִּרְצֶה . עָוֹן נוֹשֵׂא . לְמַעַנְךָ עֲשֵׂה . וְתִפְצֶה . סָלַחְתִּי :

פְּנֵה לְעֶלְבּוֹן . מְקוֹם עָוֹן . לְהָשִׁים . צַחַן הָסֵר . וְגַם תְּבַשֵּׂר . לְבָךְ חוֹסִים . סָלַחְתִּי :

קוֹלִי שְׁמַע . וּרְאֵה דֶמַע . עֵינַי . רִיב רִיבִי . שְׁעֵה נִיבִי . וַהֲשִׁיבֵנִי . סָלַחְתִּי :

שֶׁמֶץ טַהֵר . כְּעָב מַהֵר . כְּנֶאֱמַר . תִּמְחֶה פֶשַׁע . לְעַם נוֹשַׁע . וְתֹאמַר . סָלַחְתִּי :

אל מלך וכו׳

פותחין הארון אחר כל חרוז כופלים כי הנה כחומר וכו׳

כִּי הִנֵּה כַּחוֹמֶר בְּיַד הַיּוֹצֵר . בִּרְצוֹתוֹ מַרְחִיב וּבִרְצוֹתוֹ מְקַצֵּר

מְקַצֵּר . כֵּן אֲנַחְנוּ בְּיָדְךָ חֶסֶד נוֹצֵר .
לַבְּרִית הַבֵּט וְאַל תֵּפֶן לַיֵּצֶר :
כִּי הִנֵּה כָּאֶבֶן בְּיַד הַמְסַתֵּת . בִּרְצוֹתוֹ אוֹחֵז וּבִרְצוֹתוֹ מְכַתֵּת . כֵּן אֲנַחְנוּ בְּיָדְךָ מְחַיֶּה וּמְמוֹתֵת .
לַבְּרִית הַבֵּט וְאַל תֵּפֶן לַיֵּצֶר :
כִּי הִנֵּה כַּגַּרְזֶן . בְּיַד הֶחָרָשׁ . בִּרְצוֹתוֹ דִּבֵּק לָאוֹר . וּבִרְצוֹתוֹ פֵּרַשׁ . כֵּן אֲנַחְנוּ בְּיָדְךָ . תּוֹמֵךְ עָנִי וָרָשׁ .
לַבְּרִית הַבֵּט וְאַל תֵּפֶן לַיֵּצֶר :
כִּי הִנֵּה כַּהֶגֶה בְּיַד הַמַּלָּח . בִּרְצוֹתוֹ אוֹחֵז . וּבִרְצוֹתוֹ שִׁלַּח . כֵּן אֲנַחְנוּ בְּיָדְךָ . אֵל טוֹב וְסַלָּח .
לַבְּרִית הַבֵּט וְאַל תֵּפֶן לַיֵּצֶר :
כִּי הִנֵּה כִּזְכוּכִית בְּיַד הַמְזַגֵּג . בִּרְצוֹתוֹ חוֹגֵג . וּבִרְצוֹתוֹ מְמוֹגֵג . כֵּן אֲנַחְנוּ בְּיָדְךָ . מַעֲבִיר זָדוֹן וְשׁוֹגֵג :
לַבְּרִית הַבֵּט וְאַל תֵּפֶן לַיֵּצֶר :
כִּי הִנֵּה כַּיְרִיעָה בְּיַד הָרוֹקֵם. בִּרְצוֹתוֹ מְיַשֵּׁר . וּבִרְצוֹתוֹ מְעַקֵּם . כֵּן אֲנַחְנוּ בְּיָדְךָ . אֵל קַנֹּא וְנוֹקֵם .
לַבְּרִית הַבֵּט וְאַל תֵּפֶן לַיֵּצֶר :
כִּי הִנֵּה כַּכֶּסֶף בְּיַד הַצּוֹרֵף . בִּרְצוֹתוֹ מְסַגְסֵג . וּבִרְצוֹתוֹ מְצָרֵף . כֵּן אֲנַחְנוּ בְּיָדְךָ . מַמְצִיא לְמָזוֹר תֶּרֶף :
לַבְּרִית הַבֵּט וְאַל תֵּפֶן לַיֵּצֶר : אל מלך ויעבור וכו׳

זְכוֹר רַחֲמֶיךָ יְהֹוָה וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה : אַל תִּזְכָּר לָנוּ עֲוֹנוֹת רִאשׁוֹנִים מַהֵר יְקַדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ כִּי דַלּוֹנוּ מְאֹד : זָכְרֵנוּ יְהֹוָה בִּרְצוֹן עַמֶּךָ פָּקְדֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ : זְכוֹר עֲדָתְךָ קָנִיתָ קֶּדֶם גָּאַלְתָּ שֵׁבֶט נַחֲלָתֶךָ הַר צִיּוֹן זֶה שָׁכַנְתָּ בּוֹ : זְכוֹר יְהֹוָה חִבַּת יְרוּשָׁלָיִם אַהֲבַת צִיּוֹן אַל תִּשְׁכַּח לָנֶצַח : אַתָּה תָקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן כִּי עֵת לְחֶנְנָהּ כִּי בָא מוֹעֵד : זְכוֹר יְהֹוָה לִבְנֵי אֱדוֹם אֵת יוֹם יְרוּשָׁלָיִם הָאוֹמְרִים עָרוּ עָרוּ עַד הַיְסוֹד בָּהּ : זְכֹר לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לָהֶם בָּךְ וַתְּדַבֵּר אֲלֵהֶם אַרְבֶּה אֶת זַרְעֲכֶם כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמָיִם וְכָל הָאָרֶץ הַזֹּאת אֲשֶׁר אָמַרְתִּי אֶתֵּן לְזַרְעֲכֶם וְנָחֲלוּ לְעוֹלָם : זְכוֹר

לַעֲבָדֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב אַל תֵּפֶן אֶל קְשִׁי הָעָם הַזֶּה וְאֶל רִשְׁעוֹ וְאֶל חַטָּאתוֹ:

אַל נָא תָשֵׁת עָלֵינוּ חַטָּאת אֲשֶׁר נוֹאַלְנוּ וַאֲשֶׁר חָטָאנוּ:

חָטָאנוּ צוּרֵנוּ סְלַח לָנוּ יוֹצְרֵנוּ:

הַן יַעֲבִיר זָדוֹן לִמְשׁוּגָה. כִּי לְכָל הָעָם בִּשְׁגָגָה: חטאנו

זְכוֹר לָנוּ בְּרִית אָבוֹת כַּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ. וְזָכַרְתִּי אֶת בְּרִיתִי יַעֲקוֹב וְאַף אֶת בְּרִיתִי יִצְחָק וְאַף אֶת בְּרִיתִי אַבְרָהָם אֶזְכּוֹר וְהָאָרֶץ אֶזְכּוֹר: זְכוֹר לָנוּ בְּרִית רִאשׁוֹנִים כַּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ. וְזָכַרְתִּי לָהֶם בְּרִית רִאשׁוֹנִים אֲשֶׁר הוֹצֵאתִי אוֹתָם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְעֵינֵי הַגּוֹיִם לִהְיוֹת לָהֶם לֵאלֹהִים אֲנִי יְהֹוָה: עֲשֵׂה עִמָּנוּ כְּמָה שֶׁהִבְטַחְתָּנוּ וְאַף גַּם זֹאת בִּהְיוֹתָם בְּאֶרֶץ אֹיְבֵיהֶם לֹא מְאַסְתִּים וְלֹא גְעַלְתִּים לְכַלּוֹתָם לְהָפֵר בְּרִיתִי אִתָּם כִּי אֲנִי יְהֹוָה אֱלֹהֵיהֶם: הָשֵׁב שְׁבוּתֵינוּ וְרַחֲמֵנוּ כְּמָה שֶׁכָּתוּב. וְשָׁב יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת שְׁבוּתְךָ וְרִחֲמֶךָ וְשָׁב וְקִבֶּצְךָ מִכָּל הָעַמִּים אֲשֶׁר הֱפִיצְךָ יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ שָׁמָּה: קַבֵּץ נִדָּחֵנוּ כְּמָה שֶׁכָּתוּב. אִם יִהְיֶה נִדַּחֲךָ בִּקְצֵה הַשָּׁמָיִם מִשָּׁם יְקַבֶּצְךָ יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ וּמִשָּׁם יִקָּחֶךָ: מְחֵה פְשָׁעֵינוּ כָּעָב וְכֶעָנָן כְּמָה שֶׁכָּתוּב. מָחִיתִי כָעָב פְּשָׁעֶיךָ וְכֶעָנָן חַטֹּאתֶיךָ שׁוּבָה אֵלַי כִּי גְאַלְתִּיךָ: מְחֵה פְשָׁעֵינוּ לְמַעַנְךָ כַּאֲשֶׁר אָמַרְתָּ. אָנֹכִי אָנֹכִי הוּא מוֹחֶה פְשָׁעֶיךָ לְמַעֲנִי וְחַטֹּאתֶיךָ לֹא אֶזְכּוֹר: הַלְבֵּן חֲטָאֵינוּ כַּשֶּׁלֶג וְכַצֶּמֶר כְּמָה שֶׁכָּתוּב. לְכוּ נָא וְנִוָּכְחָה יֹאמַר יְהֹוָה אִם יִהְיוּ חֲטָאֵיכֶם כַּשָּׁנִים כַּשֶּׁלֶג יַלְבִּינוּ. אִם יַאְדִּימוּ כַתּוֹלָע כַּצֶּמֶר יִהְיוּ: זְרוֹק עָלֵינוּ מַיִם טְהוֹרִים וְטַהֲרֵנוּ כְּמָה שֶׁכָּתוּב. וְזָרַקְתִּי עֲלֵיכֶם מַיִם טְהוֹרִים וּטְהַרְתֶּם מִכֹּל טֻמְאוֹתֵיכֶם וּמִכָּל גִּלּוּלֵיכֶם אֲטַהֵר אֶתְכֶם: רַחֵם עָלֵינוּ וְאַל תַּשְׁחִיתֵנוּ כְּמָה שֶׁכָּתוּב. כִּי אֵל רַחוּם יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא יַרְפְּךָ וְלֹא יַשְׁחִיתֶךָ וְלֹא יִשְׁכַּח אֶת בְּרִית אֲבוֹתֶיךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לָהֶם. מוֹל אֶת לְבָבֵנוּ לְאַהֲבָה אֶת שְׁמֶךָ כְּמָה שֶׁכָּתוּב. וּמָל יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת לְבָבְךָ וְאֶת לְבַב זַרְעֶךָ לְאַהֲבָה אֶת יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ לְמַעַן חַיֶּיךָ: הִמָּצֵא לָנוּ בְּבַקָּשָׁתֵנוּ כְּמָה שֶׁכָּתוּב. וּבִקַּשְׁתֶּם מִשָּׁם אֶת יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ וּמָצָאתָ כִּי תִדְרְשֶׁנּוּ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשֶׁךָ: כַּפֵּר חֲטָאֵינוּ בַּיּוֹם הַזֶּה וְטַהֲרֵנוּ כְּמָה שֶׁכָּתוּב. כִּי בַיּוֹם הַזֶּה

יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְהוָה תִּטְהָרוּ: תְּבִיאֵנוּ אֶל הַר קָדְשֶׁךָ וְשַׂמְּחֵנוּ בְּבֵית תְּפִלָּתֶךָ כְּמָה שֶׁכָּתוּב: וַהֲבִיאוֹתִים אֶל הַר קָדְשִׁי וְשִׂמַּחְתִּים בְּבֵית תְּפִלָּתִי עוֹלוֹתֵיהֶם וְזִבְחֵיהֶם לְרָצוֹן עַל מִזְבְּחִי כִּי בֵיתִי בֵּית תְּפִלָּה יִקָּרֵא לְכָל הָעַמִּים:

פותחין הארון

שְׁמַע קוֹלֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. חוּס וְרַחֵם עָלֵינוּ וְקַבֵּל בְּרַחֲמִים וּבְרָצוֹן אֶת תְּפִלָּתֵנוּ:

הֲשִׁיבֵנוּ יְהוָה אֵלֶיךָ וְנָשׁוּבָה חַדֵּשׁ יָמֵינוּ כְּקֶדֶם:

אַל תַּשְׁלִיכֵנוּ מִלְּפָנֶיךָ וְרוּחַ קָדְשְׁךָ אַל תִּקַּח מִמֶּנּוּ:

אַל תַּשְׁלִיכֵנוּ לְעֵת זִקְנָה כִּכְלוֹת כֹּחֵנוּ אַל תַּעַזְבֵנוּ: אַל תַּעַזְבֵנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ. אַל תִּרְחַק מִמֶּנּוּ: עֲשֵׂה עִמָּנוּ אוֹת לְטוֹבָה וְיִרְאוּ שׂוֹנְאֵינוּ וְיֵבֹשׁוּ כִּי אַתָּה יְהוָה עֲזַרְתָּנוּ וְנִחַמְתָּנוּ: אֲמָרֵינוּ הַאֲזִינָה יְהוָה בִּינָה הֲגִיגֵנוּ: יִהְיוּ לְרָצוֹן אִמְרֵי פִינוּ וְהֶגְיוֹן לִבֵּנוּ לְפָנֶיךָ יְהוָה צוּרֵנוּ וְגוֹאֲלֵנוּ: כִּי לְךָ יְהוָה הוֹחָלְנוּ אַתָּה תַעֲנֶה אֲדֹנָי אֱלֹהֵינוּ:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. אַל תַּעַזְבֵנוּ וְאַל תִּטְּשֵׁנוּ וְאַל תַּכְלִימֵנוּ. וְאַל תָּפֵר בְּרִיתְךָ אִתָּנוּ. קָרְבֵנוּ לְתוֹרָתֶךָ. לַמְּדֵנוּ מִצְוֹתֶיךָ. הוֹרֵנוּ דְרָכֶיךָ. הַט לִבֵּנוּ לְיִרְאָה אֶת שְׁמֶךָ. וּמוֹל אֶת לְבָבֵנוּ לְאַהֲבָתֶךָ. וְנָשׁוּב אֵלֶיךָ בֶּאֱמֶת וּבְלֵב שָׁלֵם. וּלְמַעַן שִׁמְךָ הַגָּדוֹל תִּמְחוֹל וְתִסְלַח לַעֲוֹנֵינוּ כַּכָּתוּב בְּדִבְרֵי קָדְשֶׁךָ. לְמַעַן שִׁמְךָ יְהוָה וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנִי כִּי רַב הוּא:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. סְלַח לָנוּ. מְחַל לָנוּ. כַּפֶּר לָנוּ. כִּי אָנוּ עַמֶּךָ וְאַתָּה אֱלֹהֵינוּ. אָנוּ בָנֶיךָ וְאַתָּה אָבִינוּ. אָנוּ עֲבָדֶיךָ וְאַתָּה אֲדוֹנֵינוּ. אָנוּ קְהָלֶךָ וְאַתָּה חֶלְקֵנוּ. אָנוּ נַחֲלָתֶךָ וְאַתָּה גוֹרָלֵנוּ. אָנוּ צֹאנֶךָ וְאַתָּה רוֹעֵנוּ. אָנוּ כַרְמֶךָ וְאַתָּה נוֹטְרֵנוּ. אָנוּ פְעֻלָּתֶךָ וְאַתָּה יוֹצְרֵנוּ. אָנוּ רַעְיָתֶךָ וְאַתָּה דוֹדֵנוּ. אָנוּ סְגֻלָּתֶךָ וְאַתָּה אֱלֹהֵינוּ. אָנוּ עַמֶּךָ וְאַתָּה מַלְכֵּנוּ. אָנוּ מַאֲמִירֶךָ וְאַתָּה מַאֲמִירֵנוּ. אָנוּ עַזֵּי פָנִים וְאַתָּה רַחוּם וְחַנּוּן. אָנוּ קְשֵׁי עֹרֶף וְאַתָּה אֶרֶךְ אַפַּיִם. אָנוּ מְלֵאֵי עָוֹן. וְאַתָּה מָלֵא רַחֲמִים. אָנוּ יָמֵינוּ כְּצֵל עוֹבֵר. וְאַתָּה הוּא וּשְׁנוֹתֶיךָ לֹא יִתָּמּוּ:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ תָּבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ. וְאַל תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתֵנוּ. שֶׁאֵין אֲנַחְנוּ עַזֵּי פָנִים וּקְשֵׁי עֹרֶף לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטָאנוּ. אֲבָל אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ חָטָאנוּ:

אָשַׁמְנוּ. בָּגַדְנוּ. גָּזַלְנוּ. דִּבַּרְנוּ דוֹפִי: הֶעֱוִינוּ. וְהִרְשַׁעְנוּ. זַדְנוּ. חָמַסְנוּ. טָפַלְנוּ שֶׁקֶר: יָעַצְנוּ רָע. כִּזַּבְנוּ. לַצְנוּ. מָרַדְנוּ. נִאַצְנוּ. סָרַרְנוּ. עָוִינוּ. פָּשַׁעְנוּ. צָרַרְנוּ. קִשִּׁינוּ עֹרֶף: רָשַׁעְנוּ. שִׁחַתְנוּ. תִּעַבְנוּ. תָּעִינוּ. תִּעְתָּעְנוּ: סַרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁוָה לָנוּ. וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל הַבָּא עָלֵינוּ כִּי אֱמֶת עָשִׂיתָ וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ:

הִרְשַׁעְנוּ וּפָשַׁעְנוּ לָכֵן לֹא נוֹשָׁעְנוּ וְתֵן בְּלִבֵּנוּ לַעֲזוֹב דֶּרֶךְ רֶשַׁע וְחִישׁ לָנוּ יֶשַׁע כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ. יַעֲזֹב רָשָׁע דַּרְכּוֹ וְאִישׁ אָוֶן מַחְשְׁבוֹתָיו וְיָשֹׁב אֶל יְהוָֹה וִירַחֲמֵהוּ וְאֶל אֱלֹהֵינוּ כִּי יַרְבֶּה לִסְלוֹחַ:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ סְלַח וּמְחַל לַעֲוֹנוֹתֵינוּ בְּיוֹם (הַשַּׁבָּת הַזֶּה וּבְיוֹם) הַכִּפֻּרִים הַזֶּה מְחֵה וְהַעֲבֵר פְּשָׁעֵינוּ וְחַטֹּאתֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ וְכוֹף אֶת יִצְרֵנוּ לְהִשְׁתַּעְבֶּד לָךְ. וְהַכְנַע אֶת עָרְפֵּנוּ לָשׁוּב אֵלֶיךָ בֶּאֱמֶת. וְחַדֵּשׁ כִּלְיוֹתֵינוּ לִשְׁמוֹר פִּקּוּדֶיךָ. וּמוֹל אֶת לְבָבֵנוּ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אֶת שְׁמֶךָ. כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ וּמָל יְהוָֹה אֱלֹהֶיךָ אֶת לְבָבְךָ וְאֶת לְבַב זַרְעֶךָ לְאַהֲבָה אֶת יְהוָֹה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל לְבָבְךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ לְמַעַן חַיֶּיךָ: הַזְּדוֹנוֹת וְהַשְּׁגָגוֹת אַתָּה מַכִּיר. הָרָצוֹן וְהָאוֹנֶס הַגְּלוּיִם וְהַנִּסְתָּרִים. לְפָנֶיךָ הֵם גְּלוּיִם וִידוּעִים. מָה אָנוּ. מֶה חַיֵּינוּ. מֶה חַסְדֵּנוּ. מַה צִּדְקוֹתֵינוּ. מַה יְּשׁוּעָתֵנוּ. מַה כֹּחֵנוּ. מַה גְּבוּרָתֵנוּ. מַה נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ. הֲלֹא כָּל הַגִּבּוֹרִים כְּאַיִן לְפָנֶיךָ וְאַנְשֵׁי הַשֵּׁם כְּלֹא הָיוּ וַחֲכָמִים כִּבְלִי מַדָּע וּנְבוֹנִים כִּבְלִי הַשְׂכֵּל. כִּי רוֹב מַעֲשֵׂיהֶם תֹּהוּ וִימֵי חַיֵּיהֶם הֶבֶל לְפָנֶיךָ. וּמוֹתַר הָאָדָם מִן הַבְּהֵמָה אָיִן כִּי הַכֹּל הָבֶל: מַה נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מָרוֹם. וּמַה נְּסַפֵּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים. הֲלֹא כָּל הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִּגְלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ:

שִׁמְךָ מֵעוֹלָם עוֹבֵר עַל פֶּשַׁע. שַׁוְעָתֵנוּ תַּאֲזִין בְּעָמְדֵנוּ לְפָנֶיךָ בִּתְפִלָּה. תַּעֲבוֹר עַל פֶּשַׁע לְעַם שָׁבֵי פֶשַׁע. תִּמְחֶה פְּשָׁעֵינוּ מִנֶּגֶד עֵינֶיךָ:

אתה יודע. על חטא. עד כל דברי התורה הזאת תמצא בסידור ואח"כ מתחילין ודוד עבדך ודוד

ודוד עבדך אמר לפניך . שגיאות מי יבין מנסתרות נקני : נקנו
יהוה אלהינו מכל פשעינו וטהרנו מכל טומאותינו וזרוק
עלינו מים טהורים וטהרנו ככתוב על יד נביאך וזרקתי עליכם מים
טהורים וטהרתם מכל טמאותיכם ומכל גלוליכם אטהר אתכם :

מיכה עבדך אמר לפניך . מי אל כמוך נושא עון ועובר על פשע
לשארית נחלתו לא החזיק לעד אפו כי חפץ חסד הוא :
ישוב ירחמנו יכבוש עונותינו ותשליך במצולות ים כל חטאתם :
וכל חטאת עמך בית ישראל תשליך במקום אשר לא יזכרו ולא
יפקדו ולא יעלו על לב לעולם : ונאמר תתן אמת ליעקב חסד
לאברהם אשר נשבעת לאבותינו מימי קדם :

דניאל איש חמודות שוע לפניך . הטה אלהי אזנך ושמע פקח
עיניך וראה שוממותינו והעיר אשר נקרא שמך עליה כי
לא על צדקותינו אנחנו מפילים תחנונינו לפניך כי על רחמיך
הרבים : אדני שמעה אדני סלחה אדני הקשיבה ועשה אל תאחר
למענך אלהי כי שמך נקרא על עירך ועל עמך :

עזרא הסופר אמר לפניך . אלהי בושתי ונכלמתי להרים אלהי
פני אליך : כי עונותינו רבו למעלה ראש ואשמתנו גדלה
עד לשמים : ואתה אלוה סליחות חנון ורחום ארך אפים ורב
חסד ולא עזבתם : אל תעזבנו אבינו ואל תטשנו בוראנו ואל
תזניחנו יוצרנו ואל תעש עמנו כלה כחטאתינו . וקים לנו יהוה
אלהינו את הדבר שהבטחתנו בקבלה על ידי ירמיהו חוזך .
כאמור בימים ההם ובעת ההיא נאם יהוה יבקש את עון ישראל
ואיננו ואת חטאת יהודה ולא תמצאינה כי אסלח לאשר אשאיר :
עמך ונחלתך רעבי טובך צמאי חסדך תאבי ישעך יכירו וידעו
כי ליהוה אלהינו הרחמים והסליחות :

אל רחום שמך . אל חנון שמך : בנו נקרא שמך . יהוה עשה
למען שמך . עשה למען אמתך . עשה למען בריתך . עשה
למען גדלך ותפארתך . עשה למען דתך . עשה למען הודך .
עשה למען ועודך . עשה למען זכרך . עשה למען חסדך . עשה
למען טובך . עשה למען יחודך . עשה למען כבודך . עשה
למען למודך . עשה למען מלכותך . עשה למען נצחך . עשה

לְמַעַן סוֹדָךְ . עֲשֵׂה לְמַעַן עֻזָּךְ . עֲשֵׂה לְמַעַן פְּאֵרָךְ . עֲשֵׂה לְמַעַן צִדְקָתָךְ . עֲשֵׂה לְמַעַן קְדֻשָּׁתָךְ . עֲשֵׂה לְמַעַן רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים . עֲשֵׂה לְמַעַן שְׁכִינָתָךְ . עֲשֵׂה לְמַעַן תְּהִלָּתָךְ . עֲשֵׂה לְמַעַן אוֹהֲבֶיךָ שׁוֹכְנֵי עָפָר . עֲשֵׂה לְמַעַן אַבְרָהָם יִצְחָק וְיַעֲקֹב . עֲשֵׂה לְמַעַן מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן . עֲשֵׂה לְמַעַן דָּוִד וּשְׁלֹמֹה . עֲשֵׂה לְמַעַן יְרוּשָׁלַיִם עִיר קָדְשָׁךְ . עֲשֵׂה לְמַעַן צִיּוֹן מִשְׁכַּן כְּבוֹדָךְ . עֲשֵׂה לְמַעַן שִׁמְמוֹת הֵיכָלָךְ . עֲשֵׂה לְמַעַן הֲרִיסוּת מִזְבְּחָךְ . עֲשֵׂה לְמַעַן הֲרוּגִים עַל שֵׁם קָדְשָׁךְ . עֲשֵׂה לְמַעַן טְבוּחִים עַל יִחוּדָךְ . עֲשֵׂה לְמַעַן בָּאֵי בָאֵשׁ וּבַמַּיִם עַל קִדּוּשׁ שְׁמָךְ . עֲשֵׂה לְמַעַן יוֹנְקֵי שָׁדַיִם שֶׁלֹּא חָטְאוּ . עֲשֵׂה לְמַעַן גְּמוּלֵי חָלָב שֶׁלֹּא פָשְׁעוּ . עֲשֵׂה לְמַעַן תִּינוֹקוֹת שֶׁל בֵּית רַבָּן . עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ אִם לֹא לְמַעֲנֵנוּ . עֲשֵׂה לְמַעַנְךָ וְהוֹשִׁיעֵנוּ :

עֲנֵנוּ יְהוָֹה עֲנֵנוּ . עֲנֵנוּ אֱלֹהֵינוּ עֲנֵנוּ . עֲנֵנוּ אָבִינוּ עֲנֵנוּ . עֲנֵנוּ בּוֹרְאֵנוּ עֲנֵנוּ . עֲנֵנוּ גּוֹאֲלֵנוּ עֲנֵנוּ . עֲנֵנוּ דּוֹרְשֵׁנוּ עֲנֵנוּ . עֲנֵנוּ הָאֵל הַנֶּאֱמָן עֲנֵנוּ .

עֲנֵנוּ וָתִיק וְחָסִיד עֲנֵנוּ . עֲנֵנוּ זַךְ וְיָשָׁר עֲנֵנוּ . עֲנֵנוּ חַי וְקַיָּם עֲנֵנוּ :

עֲנֵנוּ טוֹב וּמֵטִיב עֲנֵנוּ . עֲנֵנוּ יוֹדֵעַ יֵצֶר עֲנֵנוּ . עֲנֵנוּ כּוֹבֵשׁ כְּעָסִים עֲנֵנוּ . עֲנֵנוּ לוֹבֵשׁ צְדָקוֹת עֲנֵנוּ . עֲנֵנוּ מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים עֲנֵנוּ :
עֲנֵנוּ נוֹרָא וְנִשְׂגָּב עֲנֵנוּ . עֲנֵנוּ סוֹלֵחַ וּמוֹחֵל עֲנֵנוּ . עֲנֵנוּ עוֹנֶה בְּעֵת צָרָה עֲנֵנוּ . עֲנֵנוּ פּוֹדֶה וּמַצִּיל עֲנֵנוּ . עֲנֵנוּ צַדִּיק וְיָשָׁר עֲנֵנוּ :
עֲנֵנוּ קָרוֹב לְקוֹרְאָיו עֲנֵנוּ . עֲנֵנוּ קָשֶׁה לִכְעוֹס עֲנֵנוּ . עֲנֵנוּ רַךְ לִרְצוֹת עֲנֵנוּ . עֲנֵנוּ רַחוּם וְחַנּוּן עֲנֵנוּ :
עֲנֵנוּ שׁוֹמֵעַ אֶל אֶבְיוֹנִים עֲנֵנוּ . עֲנֵנוּ תּוֹמֵךְ תְּמִימִים עֲנֵנוּ . עֲנֵנוּ אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ עֲנֵנוּ . עֲנֵנוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם עֲנֵנוּ . עֲנֵנוּ פַּחַד יִצְחָק עֲנֵנוּ . עֲנֵנוּ אֲבִיר יַעֲקֹב עֲנֵנוּ . עֲנֵנוּ עֶזְרַת הַשְּׁבָטִים עֲנֵנוּ . עֲנֵנוּ מִשְׂגַּב אִמָּהוֹת עֲנֵנוּ . עֲנֵנוּ הָעוֹנֶה בְּעֵת רָצוֹן עֲנֵנוּ . עֲנֵנוּ אֲבִי יְתוֹמִים עֲנֵנוּ . עֲנֵנוּ דַּיַּן אַלְמָנוֹת עֲנֵנוּ :

מִי שֶׁעָנָה לְאַבְרָהָם אָבִינוּ בְּהַר הַמּוֹרִיָּה הוּא יַעֲנֵנוּ . מִי שֶׁעָנָה לְיִצְחָק בְּנוֹ כְּשֶׁנֶּעֱקַד עַל גַּבֵּי הַמִּזְבֵּחַ הוּא יַעֲנֵנוּ . מִי שֶׁעָנָה לְיַעֲקֹב בְּבֵית אֵל הוּא יַעֲנֵנוּ . מִי שֶׁעָנָה לְיוֹסֵף בְּבֵית הָאֲסוּרִים הוּא יַעֲנֵנוּ . מִי שֶׁעָנָה לַאֲבוֹתֵינוּ עַל יַם סוּף הוּא יַעֲנֵנוּ . מִי שֶׁעָנָה לְמֹשֶׁה בְּחוֹרֵב הוּא יַעֲנֵנוּ . מִי שֶׁעָנָה לְאַהֲרֹן בַּמַּחְתָּה הוּא יַעֲנֵנוּ .

מִי שֶׁעָנָה לְפִינְחָס בְּקוּמוֹ מִתּוֹךְ הָעֵדָה הוּא יַעֲנֵנוּ . מִי שֶׁעָנָה לִיהוֹשֻׁעַ בַּגִּלְגָּל הוּא יַעֲנֵנוּ . מִי שֶׁעָנָה לִשְׁמוּאֵל בַּמִּצְפָּה הוּא יַעֲנֵנוּ . מִי שֶׁעָנָה לְדָוִד וּשְׁלֹמֹה בְנוֹ בִּירוּשָׁלַיִם הוּא יַעֲנֵנוּ . מִי שֶׁעָנָה לְאֵלִיָּהוּ בְּהַר הַכַּרְמֶל הוּא יַעֲנֵנוּ . מִי שֶׁעָנָה לֶאֱלִישָׁע בִּירִיחוֹ הוּא יַעֲנֵנוּ . מִי שֶׁעָנָה לְיוֹנָה בִּמְעֵי הַדָּגָה הוּא יַעֲנֵנוּ . מִי שֶׁעָנָה לְחִזְקִיָּהוּ מֶלֶךְ יְהוּדָה בְּחָלְיוֹ הוּא יַעֲנֵנוּ . מִי שֶׁעָנָה לַחֲנַנְיָה מִישָׁאֵל וַעֲזַרְיָה בְּתוֹךְ כִּבְשַׁן הָאֵשׁ הוּא יַעֲנֵנוּ . מִי שֶׁעָנָה לְדָנִיֵּאל בְּגוֹב אֲרָיוֹת הוּא יַעֲנֵנוּ . מִי שֶׁעָנָה לְמָרְדְּכַי וְאֶסְתֵּר בְּשׁוּשַׁן הַבִּירָה הוּא יַעֲנֵנוּ . מִי שֶׁעָנָה לְעֶזְרָא בַגּוֹלָה הוּא יַעֲנֵנוּ . מִי שֶׁעָנָה לְכָל הַצַּדִּיקִים וְהַחֲסִידִים וְהַתְּמִימִים וְהַיְשָׁרִים הוּא יַעֲנֵנוּ :

רַחֲמָנָא דְעָנֵי לַעֲנִיֵּי עֲנֵינָא : רַחֲמָנָא דְעָנֵי לִתְבִירֵי לִבָּא עֲנֵינָא . רַחֲמָנָא דְעָנֵי לְמַכִּיכֵי רוּחָא עֲנֵינָא : רַחֲמָנָא עֲנֵינָא : רַחֲמָנָא חוּס . רַחֲמָנָא פְּרוֹק . רַחֲמָנָא שְׁזִיב . רַחֲמָנָא רַחֵם עֲלָן . הַשְׁתָּא בַּעֲגָלָא וּבִזְמַן קָרִיב :

אבינו מלכנו ובשבת אין אומרים. לדוד מזמור. קדיש שלם. ובשבת מזמור לדוד ה׳ רועי. ח״ק וברכו. עלינו קדיש יתום. כתב השו״ע נוהגים ללון בבית הכנסת ולומר שירות ותשבחות כל הלילה זכר למקדש וטוב הדבר למי שכחו יפה ובוטח בעצמו. שלא ימרד למחר בתפלה ולא יזיק לו בתעניתו דאל״כ יצא שכרו בהפסדו ועכ״פ יאמר ד׳ מזמורים הראשונים שבתהלים קודם שישן כי המה מסוגלים שלא יבא לידי קרי ח״ו :

בתפלת שחרית אומרים המלך הכל כמו בר״ה תמצא לעיל . ואח״כ קדיש וברכו יוצר אור ובשבת הכל יודוך עד גאל ישראל ואח״כ תפלת שמו״ע דיוכ״פ כמ״ש בסידור .

תפלה לשליח צבור בקול

הארון

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ :

פותחין

בָּרוּךְ אַתָּה יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים קוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה :

מִסּוֹד חֲכָמִים וּנְבוֹנִים . וּמִלֶּמֶד דַּעַת מְבִינִים . אֶפְתְּחָה פִּי בִּתְפִלָּה וּבְתַחֲנוּנִים . לְחַלּוֹת וּלְחַנֵּן פְּנֵי מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לַעֲוֹנִים :

אֵימֶךָ נָשָׂאתִי חִין בְּעֶרְכִּי . בְּמַלְאֲכוּת עַמְּךָ בֶּרֶךְ בְּבָרְכִּי . גּוֹחִי מִבֶּטֶן הֲגִיגַ חָשְׁכִּי : דַּבֵּר צַחוֹת וּבַאֲמִתְּךָ הַדְרִיכִי : הוֹרֵנִי שְׁפּוֹךְ שִׂיחַ עָרֵב . וְלוֹנְנִי בְּצִלְּךָ אוֹתִי

לסרב

לְקָרֵב. זַעַק יוֹפַק בְּכִוּוּן קֶרֶב. חַלּוֹתִי פָּנֶיךָ וְצִדְקָתְךָ תְּקָרֵב: טְהוֹר עֵינַיִם מְאֹד נַעֲלָה. יְדַעְנִי בִּין עֶרֶךְ תְּפִלָּה. כַּדָּת לְחַנֵּן בְּלִי תִפְלָה. לְהַמְצִיא לְשׁוֹלְחַי אֲרֻכָה וּתְעָלָה: מִפְתַּח שְׂפָתַי תְּבָרֵר וּתְיַשֵּׁר. נִדְבוֹת פִּי רְצֵה וְהַכְשֵׁר. סֵדֶר הֲגִיגִי כְּשַׁי יְתֻשַּׁר. עֲתַר פִּצְחִי כְּזִילַת חָשֵׁר: פְּעָמַי הָכֵן פְּצוֹתִי מִכֶּשֶׁל. צוּר תְּמוֹךְ אֲשׁוּרַי מֵהִנָּשֵׁל. קוֹמְמֵנִי וְחַזְּקֵנִי מֵרִפְיוֹן וָחֵשֶׁל. רְצוֹת אֲמָרַי וְלֹא אֶכָּשֵׁל: שָׁמְרֵנִי כְּאִישׁוֹן מִפֶּלֶץ וּבְעָתָה. שׁוּר בְּשִׁפְלוּתִי וּלְכָה לִישׁוּעָתָה. תָּחוֹן דִּכְאוּתִי כִּלְחוֹזָךְ פַּצְתָּ. תְּרַחֵם עַל בֵּן אִמַּצְתָּ:

סינרין הארון

אִמַּצְתָּ עָשׂוֹר לְכִפּוּר תַּמָּה. בּוֹ לְצַחְצֵחַ צֵאוּי כְּתְמָה. גְּהוֹץ צַחֲנָתָהּ עֲוִיָּה לְהָתֵמָּה. דִּינָהּ לְהָאִיר לְתֶחִי לְחָתְמָה: הוּחֲרָדָה מִתֵּקַע יוֹם תְּרוּעָה. וּדְבָרִים קָחָה סַרְעַף לְקָרְעָה. זֶה אֵלִי לְצֶדֶק הַכְרִיעָה. חַי חַי יוֹדוּךָ בְּהַרְיָעָה: טְפֵיהָ וִישִׁישֶׁיהָ בְּעִנּוּי עֲיֵפִים. יְצִיגָתָם שׁוּר בְּיָחֵף יְחֵפִים. כֻּלָּם צָגִים וְלוּבֶן מוּצְעָפִים. לְאַדְּרָךְ בַּקּוֹדֶשׁ כִּשְׂרָפִים עָפִים: מָגֵן עֲקָרֵמוֹ בָּךְ חוֹסִים. נִשְׁעָנִים בְּתוּמָם וּבְצִלְּךָ חוֹסִים. סְמוּכִים בִּבְרִית שְׁלֹשֶׁת יְחוּסִים. עוֹדְדֵם הֱיוֹת שׁוֹטְנֵימוֹ הָסִים: פְּנֵה בְּצִדְקַת אֶת מֵעֵבֶר. צֹאנְךָ תַּחַת שֵׁבֶט כְּהַעֲבֵר. קַדְּמֵם רַחֲמֶיךָ בְּלִי הִתְעַבֵּר. רַחֵם עַל פֶּשַׁע עוֹבֵר: שֶׁמֶץ זְדוֹנָם תְּכַבֵּס וּתְטַהֵר. שַׁוְעָם קְשׁוֹב וְאַל תְּאַחֵר: חזן תְּמוּכֵי יְמִינְךָ פְּנֵיהֶם נַהֵר. תְּעִתּוּעַ חֶטְאָם תְּכַפֵּר לְטַהֵר:

כַּצָּהֳרַיִם מִשְׁפָּטֵנוּ הָאֵר. חוֹכֶיךָ לְטוּב תַּשְׁאֵר: חזן צִדְקֵנוּ תְּחַפֵּשׂ וּתְבָאֵר. בְּמָגִנְּךָ נִתְגּוֹנֵן לְהִתְפָּאֵר:

זָכְרֵנוּ לְחַיִּים מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים. וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים. לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים: מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן: בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה מָגֵן אַבְרָהָם:

אַתָּה גִּבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי. מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ: מוֹרִיד הַטָּל: מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים. סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר: מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה:

קהל נֶפֶשׁ נַעֲנָה תְּבַשֵּׂר סְלִיחָה. פַּלְּטֵם מֵעוֹמֶק שׁוּחָה: חזן מִתְקוֹמְמֵנוּ יִהְיוּ כִּסְוּחָה. הַחֲיֵנוּ בְּטַל אֱמוּנָתְךָ לְשׁוּחָחָה:

חו"ק עַד יוֹם מוֹתוֹ . תְּחַכֶּה לוֹ לִתְשׁוּבָה . לְהַנְטוֹתוֹ לִתְחִיָּה :

מִי כָמוֹךָ אַב הָרַחֲמָן . זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים : וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים :
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה מְחַיֵּה הַמֵּתִים :

יִמְלוֹךְ יְהוָֹה לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדוֹר וָדוֹר הַלְלוּיָהּ :
וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל אֵל נָא : הארון

פותחין
אַתָּה הוּא אֱלֹהֵינוּ : בַּשָּׁמַיִם וּבָאָרֶץ :
גִּבּוֹר וְנַעֲרָץ : דָּגוּל מֵרְבָבָה :
הוּא שָׂח וַיֶּהִי : וְצִוָּה וְנִבְרָאוּ :
זִכְרוֹ לָנֶצַח : חַי עוֹלָמִים :
טְהוֹר עֵינַיִם : יוֹשֵׁב סֵתֶר :
כִּתְרוֹ יְשׁוּעָה : לְבוּשׁוֹ צְדָקָה :
מַעֲטֵהוּ קִנְאָה : נֶאְפַּד נְקָמָה :
סִתְרוֹ יוֹשֶׁר : עֲצָתוֹ אֱמוּנָה :
פְּעֻלָּתוֹ אֱמֶת : צַדִּיק וְיָשָׁר :
קָרוֹב לְקוֹרְאָיו בֶּאֱמֶת : רָם וּמִתְנַשֵּׂא :
שׁוֹכֵן שְׁחָקִים : תּוֹלֶה אֶרֶץ עַל בְּלִימָה :

חו"ק חַי וְקַיָּם נוֹרָא וּמָרוֹם וְקָדוֹשׁ : הארון

סוגרין
חו"ק אָנָּא סְלַח נָא . פֶּשַׁע וְעָוֹן שָׂא נָא . וְכֹחֲךָ יִגְדַּל נָא . קָדוֹשׁ :
חו"ק אָנָּא רַחוּם כַּפֵּר . עָוֹן צָגִים תְּהִלָּתְךָ לְסַפֵּר .
וַיּוּחָקוּ לְחַיִּים טוֹבִים בְּסֵפֶר קָדוֹשׁ :

חזן מוֹרֶה חַטָּאִים סְלוֹל לְהִתְהַלֵּךְ . מְלַמֵּד לְהַדְרִיכִי בְּדֶרֶךְ אֵלֵךְ :
קהל אֲרוֹמִמְךָ אֱלֹהַי הַמֶּלֶךְ :
חזן שַׁחַר וָנֶשֶׁף אֲיַחֵד לְהַמְלִיכָךְ . שׁוֹכֵן עַד וְאֵין כְּעֶרְכָּךְ :
קהל בְּכָל יוֹם אֲבָרְכֶךָּ :
חזן לִבִּי חָרֵד עֲבוֹדָתְךָ לִתְמוֹד . לְהַעֲרִיץ קְדֻשָּׁתְךָ בְּמִשְׁמָר אֶעֱמוֹד :
קהל גָּדוֹל יְהוָֹה וּמְהֻלָּל מְאֹד :
אָנָּא סְלַח נָא . פֶּשַׁע וְעָוֹן שָׂא נָא . וְכֹחֲךָ יִגְדַּל נָא קָדוֹשׁ :
חזן מְיַחֲלִים לְחַסְדְּךָ זֶרַע עֲמוּסֶיךָ . מַלֵּא מִשְׁאֲלוֹתָם וְיִשְׂמְחוּ חוֹסֶיךָ :
קהל דּוֹר לְדוֹר יְשַׁבַּח מַעֲשֶׂיךָ :

חזן בְּחִלּוּי וָצוֹם גָּשִׁים לְעָבְדָךְ . בְּרוּאִים כִּי הֵם לִכְבוֹדֶךָ :
קהל הֲדַר כְּבוֹד הוֹדֶךָ :

חזן יְקַר מַלְכוּתְךָ בְּרַעַד יַאֲמִירוּ . יִחוּדְךָ בְּזָר לֹא יָמִירוּ :
קהל וֶעֱזוּז נוֹרְאוֹתֶיךָ יֹאמֵרוּ :

אָנָּא רַחוּם כַּפֵּר . עָוֹן צֹבְּיִם תְּהִלָּתְךָ לְסַפֵּר . וְיוּחְקוּ לְחַיִּים טוֹבִים בְּסֵפֶר קָדוֹשׁ :

חזן רוֹן פְּגִיעוֹת לְפָנֶיךָ יַרְבִּיעוּ . רַחֵשׁ הִלּוּלָךְ בְּיוֹם יְשַׁבֵּעוּ :
קהל זֵכֶר רַב טוּבְךָ יַבִּיעוּ :

חזן בּוֹקֶר אֶעֱרָךְ לְךָ חִנּוּנַי . בִּפְנוֹת עֶרֶב תִּמְהָה זְדוֹנַי :
קהל חַנּוּן וְרַחוּם יְהוָה :

חזן יָהּ צוּר כּוֹפֶר אֶשְׁכּוֹל . יִכְבּוֹשׁ עֲווֹנֵנוּ וְיֹאמְרוּ הַכֹּל :
קהל טוֹב יְהוָה לַכֹּל :

אָנָּא סְלַח נָא . פֶּשַׁע וְעָוֹן שָׂא נָא . וְכֹחֲךָ יִגְדַּל נָא . קָדוֹשׁ :

חזן קוֹמֵם אוּוּ קִרְיַת מְשׂוֹשֶׂךָ . קְדֻשַּׁת אַבְנֵי נֵזֶר בְּנוֹסְסָךְ :
קהל יוֹדוּךָ יְהוָה כָּל מַעֲשֶׂיךָ :

חזן לְוָיֶיךָ וַחֲסִידֶיךָ בְּנוֹעַם יְזַמֵּרוּ . לְבוּשֵׁי שְׂרָד רֶקַח יִתַּמֵּרוּ :
קהל כְּבוֹד מַלְכוּתְךָ יֹאמֵרוּ :

חזן וּשְׁתוּלִים בְּגַנָּךְ יַפְרִיחוּ בְּחַצְרוֹתָיו . וִינוּבוּן בְּשֵׂיבָה דְּשֵׁנִים בְּטִירוֹתָיו :
קהל לְהוֹדִיעַ לִבְנֵי הָאָדָם גְּבוּרוֹתָיו :

אָנָּא רַחוּם כַּפֵּר . עָוֹן צֹבְּיִם תְּהִלָּתְךָ לְסַפֵּר . וְיוּחְקוּ לְחַיִּים טוֹבִים בְּסֵפֶר . קָדוֹשׁ :

חזן נִצְחָךְ יְנַגְּנוּ תְּמִימִים וּשְׁלֵמִים . נְשָׂאֲךָ כִּסְאֲךָ בְּבֵית עוֹלָמִים :
קהל מַלְכוּתְךָ מַלְכוּת כָּל עוֹלָמִים :

חזן יַחַד בְּכַנְּסָךְ לְשִׁכְנָךְ גְּאוּלִים . יַלְבִּישׁוּךָ עוֹז כְּעוֹבְרֵי גַלִּים :
קהל סוֹמֵךְ יְהוָה לְכָל הַנּוֹפְלִים :

חזן מַבִּיעֵי טוּבְךָ בְּוַעַד יִתְחַבְּרוּ . מֵחִים חָשׁוּב תַּחַן יְדַבֵּרוּ :
קהל עֵינֵי כֹל אֵלֶיךָ יְשַׂבֵּרוּ :

אָנָּא סְלַח נָא . פֶּשַׁע וְעָוֹן שָׂא נָא . וְכֹחֲךָ יִגְדַּל נָא . קָדוֹשׁ :

חזן וְדוּיִם יְנוּחַם כְּשֵׁי עָדֶיךָ . וִישׁוּלַם פָּרִים אֶרֶשׁ עָדֶיךָ :
קהל פּוֹתֵחַ אֶת יָדֶךָ :

חזן סֶלָה בְּרַחֲמָיו יָצִיץ מֵחֲרַכָּיו . סְלוֹחַ יַרְבֶּה לָעָם מְבוֹרָכָיו :
קהל צַדִּיק יְהוָה בְּכָל דְּרָכָיו :

חזן חִין יֶשַׁע מְנוּי מְקוֹרָאָיו . חוֹן יָחוֹן קוֹרְאֵי מִקְרָאָיו :

קהל קָרוֹב יְהוָה לְכָל קוֹרְאָיו:

אָנָּא רַחוּם כַּפֵּר. עֲוֹן צָגִים תְּהִלָּתְךָ לְסַפֵּר. וְיוּחָקוּ לְחַיִּים טוֹבִים בַּסֵּפֶר. קָדוֹשׁ:

חזן זֶה אֵלִי פֶּלֶא עוֹשֶׂה. זַעֲקָתֵנוּ יֵרֶץ וְשׁוֹטְנֵינוּ יַעֲסֶה:
קהל רְצוֹן יְרֵאָיו יַעֲשֶׂה:

חזן קוֹוִי יִתֵּן לְלוֹ מַשְׁלִיךְ יְהָבוֹ. קָדוֹשׁ פְּשָׁעֵינוּ יְכַסֶּה בַּאֲהָבָיו:
קהל שׁוֹמֵר יְהוָה אֶת כָּל אֹהֲבָיו:

חזן קַבֵּל צִקּוּנִי כִּבְמִכְלַל יוֹפִי. קוֹלִי תַּאֲזִין וְתַצְלִיל דּוֹפִי:
קהל תְּהִלַּת יְהוָה יְדַבֶּר פִּי:

אָנָּא סְלַח נָא. פֶּשַׁע וְעָוֹן שָׂא נָא. וְכֹחֲךָ יִגְדַּל נָא. קָדוֹשׁ:

חזן וקהל מֶלֶךְ שׁוֹכֵן עַד. לְבַדְּךָ מְלוֹךְ עֲדֵי עַד. הָאֵל קָדוֹשׁ:
חו"ק מֶלֶךְ מַאֲזִין שַׁוְעָה. לְעַמּוֹ מֵחִישׁ יְשׁוּעָה נוֹרָא וְקָדוֹשׁ:

ח"ק הַיּוֹם יִכָּתֵב. בְּסֵפֶר הַזִּכְרוֹנוֹת. הַחַיִּים וְהַמָּוֶת. אָנָּא כַנָּה. עוּרִי נָא. הִתְעוֹרְרִי נָא. עִמְדִי נָא. הִתְיַצְּבִי נָא. קוּמִי נָא. חַלִּי נָא. בְּעַד הַנֶּפֶשׁ חֲנִי נָא. פְּנֵי דַר עֶלְיוֹן:

וּבְכֵן אִמְרוּ לֵאלֹהִים מַה נּוֹרָא מַעֲשֶׂיךָ:

פותחין הארון

מיוסד ע"פ א"ב בראשי התרוזות

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: אֶרֶךְ אַפַּיִם וּגְדָל כֹּחַ. מֵכִין הָרִים בְּכֹחַ. חֲכַם לֵבָב וְאַמִּיץ כֹּחַ נוֹתֵן לַיָּעֵף כֹּחַ. לָכֵן יִתְגָּאֶה גָּדוֹל אֲדוֹנֵינוּ וְרַב כֹּחַ:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: בּוֹנֶה בַשָּׁמַיִם מַעֲלוֹתָיו. מַשְׁקֶה הָרִים מֵעֲלִיּוֹתָיו. זֵכֶר עָשָׂה לְנִפְלְאוֹתָיו. וְלוֹ נִתְכְּנוּ עֲלִילוֹתָיו. לָכֵן יִתְגָּאֶה הַמְקָרֶה בַמַּיִם עֲלִיּוֹתָיו:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: גֵּאֶה וְגָבוֹהַּ בִּשְׁמֵי מַעְלָה. עוֹטֶה אוֹר כַּשַּׂמְלָה. לוֹ הַגְּבוּרָה וְהַגְּדֻלָּה. וְהָעֹז וְהַמֶּמְשָׁלָה. לָכֵן יִתְגָּאֶה וּמַלְכוּתוֹ בַּכֹּל מָשָׁלָה:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: דָּגוּל מֵרְבָבוֹת קֹדֶשׁ. וְנֶאְדָּר בַּקֹּדֶשׁ. דַּרְכּוֹ בַקֹּדֶשׁ. וּמִשְׁתַּחֲוִים לוֹ בְּהַדְרַת קֹדֶשׁ. לָכֵן

יתגאה

יִתְגָּאֶה הֲלִיכוֹת אֵלִי מַלְכִּי בַקֹּדֶשׁ:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: הוֹדוֹ כִּסָּה שָׁמַיִם. רוֹקַע הָאָרֶץ עַל הַמַּיִם. יַרְעֵם מִשָּׁמַיִם. לְקוֹל תִּתּוֹ הֲמוֹן מַיִם בַּשָּׁמַיִם. לָכֵן יִתְגָּאֶה הַנּוֹטֶה כַדֹּק שָׁמַיִם:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: וְכָל בַּשָּׁלִשׁ עֲפַר הָאָרֶץ. יָדוֹ יָסְדָה אָרֶץ. וִימִינוֹ טִפְּחָה שְׁמֵי עֶרֶץ. וְהֶעֱמִידָם בְּלִי פֶרֶץ. לָכֵן יִתְגָּאֶה הַיּוֹשֵׁב עַל חוּג הָאָרֶץ:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: זְהַר כִּסְאוֹ שְׁבִיבֵי אֵשׁ. מְשָׁרְתָיו לוֹהֲטֵי אֵשׁ. נֹגַהּ לָאֵשׁ וּמַבְרִיק הָאֵשׁ. לְפָנָיו נִמְשָׁכִים נַהֲרֵי אֵשׁ. לָכֵן יִתְגָּאֶה אֵשׁ אוֹכְלָה אֵשׁ:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: חַי עוֹלָמִים. צוּר בְּיָהּ עוֹלָמִים. אִוָּה בֵּית עוֹלָמִים. מָכוֹן לְשִׁבְתְּךָ עוֹלָמִים. לָכֵן יִתְגָּאֶה עַתִּיק יוֹמִין:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: טְהוֹר עֵינַיִם. סְבִיבוֹתָיו חַשְׁרַת מַיִם. עָבֵי שְׁחָקִים חֶשְׁכַת מַיִם. טוֹעֲנֵי מֶרְכַּבְתּוֹ גַּבּוֹתָם מְלֵאוֹת עֵינַיִם. לָכֵן יִתְגָּאֶה מִצְוַת יְהֹוָה בָּרָה מְאִירַת עֵינָיִם:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: יוֹדֵעַ מַה בְּסִתְרֵי חֹשֶׁךְ. לֹא יַחְשִׁיךְ מִנּוֹ כָּל חֹשֶׁךְ. קֵץ שָׂם לַחֹשֶׁךְ. הוֹפֵךְ לַבֹּקֶר צַלְמָוֶת וְחֹשֶׁךְ. לָכֵן יִתְגָּאֶה יוֹצֵר אוֹר וּבוֹרֵא חֹשֶׁךְ:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: כּוֹנֵן כִּסְאוֹ לַמִּשְׁפָּט. מְכוֹן כִּסְאוֹ צֶדֶק וּמִשְׁפָּט. אֱלֹהֵי הַמִּשְׁפָּט. תֹּאחֵז יָדוֹ בַּמִּשְׁפָּט. לָכֵן יִתְגָּאֶה וַיִּגְבַּהּ יְהֹוָה צְבָאוֹת בַּמִּשְׁפָּט:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: לוֹ יָאֲתָה מְלוּכָה. שׁוֹכֵן עַד וְאֶת דַּכָּא. מֵשִׁיב אֱנוֹשׁ עַד דַּכָּא. וְאוֹמֵר שׁוּבוּ בְּרוּחַ נְמוּכָה. לָכֵן יִתְגָּאֶה כִּי לַיהֹוָה הַמְּלוּכָה:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: מוֹשֵׁל בִּגְבוּרָתוֹ עוֹלָם. הַכֹּל צָפוּי וְלֹא נֶעְלָם. זֶה שְׁמוֹ לְעוֹלָם. חַסְדּוֹ מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם.

לָכֵן יִתְגָּאֶה בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: נוֹצֵר חֶסֶד לָאֶלֶף דּוֹר. לוֹחֵם קָמָיו מִדּוֹר דּוֹר. מֵקִים סֻכַּת מְשִׁיחוֹ לְגָדוֹר. הָאוֹר חוֹנֶה עִמּוֹ בְּמָדוֹר. לָכֵן יִתְגָּאֶה זֶה זִכְרוֹ לְדוֹר דּוֹר:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: סוֹבֵל עֶלְיוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים. שׁוֹמֵעַ אֶל אֶבְיוֹנִים. מַאֲזִין שִׂיחַ חֲנוּנִים. מַקְשִׁיב שַׁוַע רְנָנִים: לָכֵן יִתְגָּאֶה אֱלֹהֵי הָאֱלֹהִים וַאֲדוֹנֵי הָאֲדוֹנִים:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: עִזּוּז וְגִבּוֹר אִישׁ מִלְחָמָה. נוֹקֵם לְצָרָיו וּבַעַל חֵמָה. מַכְרִית קָמָיו בִּמְהוּמָה. נוֹהֵם עֲלֵיהֶם בִּנְהִימָה. לָכֵן יִתְגָּאֶה יְהוָה אִישׁ מִלְחָמָה:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: פָּעַל וְעָשָׂה הַכֹּל. בְּיָדוֹ לְגַדֵּל וּלְחַזֵּק לַכֹּל. אֵלָיו יְשַׂבֵּרוּ עֵינֵי כֹל. וְעֵינָיו מְשׁוֹטְטוֹת בַּכֹּל. לָכֵן יִתְגָּאֶה עֶלְיוֹן עַל כֹּל:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: צַדִּיק בְּכָל דְּרָכָיו. יָשָׁר מֵצִיץ מֵחֲרַכָּיו. חָפֵץ בְּעַם מַמְלִיכָיו. יִירְשׁוּ אֶרֶץ מְבוֹרָכָיו. לָכֵן יִתְגָּאֶה בָּרְכוּ יְהוָה מַלְאָכָיו:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: קוֹרֵא הַדּוֹרוֹת מֵרֹאשׁ. מַגִּיד אַחֲרִית מֵרֹאשׁ. בָּחַר בְּעַם דַּלַּת רֹאשׁ. עֻזּוֹ יוֹם יוֹם לִדְרוֹשׁ. לָכֵן יִתְגָּאֶה הַמִּתְנַשֵּׂא לְכֹל לְרֹאשׁ:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: רָם וְנִשָּׂא שׁוֹכֵן עַד. בִּטְחוּ בוֹ עֲדֵי עַד. כְּבוֹדוֹ בְּסוֹד קְדוֹשִׁים וָעֵד. וּלְעַם קְדוֹשׁוֹ נוֹעַד. לָכֵן יִתְגָּאֶה הַמַּבִּיט לָאָרֶץ וַתִּרְעָד:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: שְׁבִילוֹ בְּמַיִם רַבִּים. שָׁמָיו מַרְעִיף רְבִיבִים. שְׁמוֹ מְיַחֲדִים שַׁחַר וַעֲרָבִים. בְּשַׁעַר בַּת רַבִּים. לָכֵן יִתְגָּאֶה יְהוָה צְבָאוֹת יוֹשֵׁב הַכְּרוּבִים:

אִמְרוּ לֵאלֹהִים: תְּהִלָּתוֹ מָלְאָה הָאָרֶץ. מַעֲבִיר כִּלָּיוֹן וְחָרֶץ. מֵשִׁיב אַף וְחָרוֹן וָקֶרֶץ. שֶׁוַע מְחַנְּנָיו יֶרֶץ.

לָכֵן יִתְגָּאֶה יְהוָה אֲדוֹנֵינוּ מָה אַדִּיר שִׁמְךָ בְּכָל הָאָרֶץ:

וּבְכֵן גְּדוֹלִים מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ:

מיוסד ע"פ א"ב

מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ. אֵין מִי בַּשַּׁחַק יַעֲרָךְ לוֹ. בִּבְנֵי אֵלִים יִדְמֶה לוֹ. גְּבוֹהִים עָלָה לְמוֹשָׁב לוֹ. דָּרֵי גֵיא כַּחֲגָבִים לְמוּלוֹ. לָכֵן יִתְגָּאֶה הַצּוּר תָּמִים פָּעֳלוֹ:

מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ. הַמְשֵׁל וָפַחַד עִמּוֹ. וְהַרְבֵּה פְדוּת עִמּוֹ. זַעַק וְלַחַשׁ עִמּוֹ. חָשׁ וּמַאֲזִין מִמְּרוֹמוֹ. לָכֵן יִתְגָּאֶה יְהוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ:

מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ. טֶרֶף נָתַן לִירֵאָיו. יוֹבִילוּ שַׁי לְמוֹרָאָיו. כִּתֵּי גְדוּדֵי צְבָאָיו. לֹא יְשׁוּרוּ כְּבוֹד מַרְאָיו. לָכֵן יִתְגָּאֶה הִנֵּה עֵין יְהוָה אֶל יְרֵאָיו:

מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ. מַלְאָכָיו עוֹשֶׂה רוּחוֹת. נִקְדָּשׁ בְּשִׁירוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת. סוֹכֵת שְׁפִיכוֹת שִׂיחוֹת. עוֹנֶה וּמַעֲמִיד רְוָחוֹת. לָכֵן יִתְגָּאֶה אֱלֹהֵי הָרוּחוֹת:

מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ. פּוֹדֶה מִשַּׁחַת עֲמוּסָיו. צוּר יוֹדֵעַ חוֹסָיו. קָדוֹשׁ מַפְלִיא נִסָּיו. רַחוּם לִמְרַצָּיו וּמַכְעִיסָיו. לָכֵן יִתְגָּאֶה וְרַחֲמָיו עַל כָּל מַעֲשָׂיו: סוגרין הארון

מַעֲשֵׂה אֱנוֹשׁ וְתַחְבּוּלוֹתָיו מְזִמָּה. שִׁבְתּוֹ בְּתוֹךְ מִרְמָה. רְפִידָתוֹ רִמָּה. קִבּוּר בִּסְעִיף אֲדָמָה. וְאֵיךְ יִתְגָּאֶה אָדָם לַהֶבֶל דָּמָה: ופותחין סיד

אֲבָל מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ. שׁוֹמֵעַ שַׁוְעוֹת. שׁוֹעֶה עֲרֹךְ שׁוּעוֹת. תּוֹרוֹתָיו מְשַׁעַשְׁעוֹת. תַּכְסִיסוֹ כּוֹבַע יְשׁוּעוֹת. לָכֵן יִתְגָּאֶה הָאֵל לָנוּ אֵל לְמוֹשָׁעוֹת: סוגרין הארון

וּבְכֵן לְנוֹרָא עֲלֵיהֶם בְּאֵימָה יַעֲרִיצוּ:

מיוסד ע"פ א"ב

אֲשֶׁר אֹמֶץ תְּהִלָּתֶךָ: בְּאֶלֵי שַׁחַק. בְּבִרְקֵי נֹגַהּ. בִּגְדוּדֵי גֹבַהּ. בִּדְמוּמֵי דַקָּה. וּקְדֻשָּׁתְךָ בְּפִיהֶם:

וְרָצִיתָ שֶׁבַח: מֵהוֹמֵי בְרֶגֶשׁ. וְעוֹרְכֵי שֶׁוַע. זוֹעֲקֵי תְחִנָּה. חוֹכֵי חֲנִינָה. וְהִיא כְבוֹדֶךָ:

אֲשֶׁר אֹמֶץ תְּהִלָּתֶךָ : בְּמִסְפְּרֵי טֹהַר בְּיִדְדוּן יִדֹּדוּן : בִּכְרוּבֵי כָבוֹד . בִּלְגְיוֹנֵי לַהַב . וּקְדֻשָּׁתְךָ בְּפִיהֶם : וּרְצִית שֶׁבַח : מִמְּעוּטֵי יָמִים (נ״א עַמִּים) . נְשׂוּאֵי טוֹבָה . שְׂבֵעֵי רֹגֶז . עֲגוּמֵי נֶפֶשׁ . וְהִיא כְבוֹדֶךָ :

אֲשֶׁר אֹמֶץ תְּהִלָּתֶךָ : בִּפְלִיאֵי שֵׁמוֹת . בְּצִבְאוֹת עִירִין . בִּקְדוֹשֵׁי קֶדֶם . בְּרֶכֶב רִבּוֹתָיִם . וּקְדֻשָּׁתְךָ בְּפִיהֶם : וּרְצִית שֶׁבַח : מִשּׁוֹקְדֵי דְלָתוֹת . שׁוֹפְכֵי שִׂיחַ . תּוֹבְעֵי סְלִיחָה . תְּאֵבֵי כַפָּרָה . וְהִיא כְבוֹדֶךָ : סוגרין האהרן

וּבְכֵן תְּנוּ עֹז לֵאלֹהִים עַל יִשְׂרָאֵל גַּאֲוָתוֹ :

מוסף ע״פ א״ב

עַל יִשְׂרָאֵל אֱמוּנָתוֹ . עַל יִשְׂרָאֵל בִּרְכָתוֹ . עַל יִשְׂרָאֵל גַּאֲוָתוֹ . עַל יִשְׂרָאֵל דִּבְרָתוֹ . עַל יִשְׂרָאֵל הַדְרָתוֹ . עַל יִשְׂרָאֵל וְעִידָתוֹ . עַל יִשְׂרָאֵל זְכִירָתוֹ . עַל יִשְׂרָאֵל חֶמְלָתוֹ . עַל יִשְׂרָאֵל טָהֳרָתוֹ . עַל יִשְׂרָאֵל יְשָׁרָתוֹ . עַל יִשְׂרָאֵל כַּנָּתוֹ . עַל יִשְׂרָאֵל לְאֻמָּתוֹ . עַל יִשְׂרָאֵל מַלְכוּתוֹ . עַל יִשְׂרָאֵל נְעִימָתוֹ . עַל יִשְׂרָאֵל סְגֻלָּתוֹ . עַל יִשְׂרָאֵל עֲדָתוֹ . עַל יִשְׂרָאֵל פְּעֻלָּתוֹ . עַל יִשְׂרָאֵל צִדְקָתוֹ . עַל יִשְׂרָאֵל קְדֻשָּׁתוֹ . עַל יִשְׂרָאֵל רוֹמְמוּתוֹ : חזן עַל יִשְׂרָאֵל שְׁכִינָתוֹ . עַל יִשְׂרָאֵל תִּפְאַרְתּוֹ :

וּבְכֵן נַאְדִּרְךָ חַי עוֹלָמִים : (נ״א ובכן נאדר לחי עולמים)

ואח״כ האדרת והאמונה תמצא בסידור.

חו״ק לְיוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת . לְרוֹכֵב עֲרָבוֹת . קָדוֹשׁ וּבָרוּךְ :

וּבְכֵן שְׂרָפִים עוֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ :

חו״ק זֶה אֵל זֶה שׁוֹאֲלִים . אַיֵּה אֵל אֵלִים . אָנָה שׁוֹכֵן מְעוֹלִים . וְכֻלָּם מַעֲרִיצִים וּמַקְדִּישִׁים וּמְהַלְלִים :

ק״ח וּבְכֵן לְךָ הַכֹּל יַכְתִּירוּ :

לְאֵל עוֹרֵךְ דִּין : לְבוֹחֵן לְבָבוֹת בְּיוֹם דִּין :
לְגוֹלֶה עֲמוּקוֹת בַּדִּין : לְדוֹבֵר מֵישָׁרִים בְּיוֹם דִּין :
לְהוֹגֶה דֵעוֹת בַּדִּין : לְוָתִיק וְעֹשֶׂה חֶסֶד בְּיוֹם דִּין :
לְזוֹכֵר בְּרִיתוֹ בַּדִּין : לְחוֹמֵל מַעֲשָׂיו בְּיוֹם דִּין :
לְטַהֵר חוֹסָיו בַּדִּין : לְיוֹדֵעַ מַחֲשָׁבוֹת בְּיוֹם דִּין :
לְכוֹבֵשׁ כַּעְסוֹ בַּדִּין : לְלוֹבֵשׁ צְדָקוֹת בְּיוֹם דִּין :

לְמוֹחֵל עֲוֹנוֹת בַּדִּין : לְנוֹרָא תְהִלּוֹת בְּיוֹם דִּין :
לְסוֹלֵחַ לַעֲמוּסָיו בַּדִּין : לְעוֹנֶה לְקוֹרְאָיו בְּיוֹם דִּין :
לְפוֹעֵל רַחֲמָיו בַּדִּין : לְצוֹפֶה נִסְתָּרוֹת בְּיוֹם דִּין :
לְקוֹנֶה עֲבָדָיו בַּדִּין : לְרַחֵם עַמּוֹ בְּיוֹם דִּין :
לְשׁוֹמֵר אֹהֲבָיו בַּדִּין : לְתוֹמֵךְ תְּמִימָיו בְּיוֹם דִּין :

וּבְכֵן וּלְךָ תַעֲלֶה קְדֻשָּׁה . כִּי אַתָּה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ :

נקדישך כו׳ תמצא בתפלה שחרית לשבת בסידור .

אַתָּה קָדוֹשׁ וְשִׁמְךָ קָדוֹשׁ וּקְדוֹשִׁים בְּכָל יוֹם יְהַלְלוּךָ סֶּלָה :
לְדוֹר וָדוֹר הַמְלִיכוּ לָאֵל כִּי הוּא לְבַדּוֹ מָרוֹם וְקָדוֹשׁ :

חֲמוֹל עַל מַעֲשֶׂיךָ וְתִשְׂמַח בְּמַעֲשֶׂיךָ . וְיֹאמְרוּ לְךָ חוֹסֶיךָ . בְּצַדֶּקְךָ עֲמוּסֶיךָ . תּוּקְדַּשׁ אָדוֹן עַל כָּל מַעֲשֶׂיךָ : כִּי מַקְדִּישֶׁיךָ בִּקְדֻשָּׁתְךָ (נ״א כְּעֶרְכְּךָ) קִדַּשְׁתָּ . נָאֶה לְקָדוֹשׁ פְּאֵר מִקְּדוֹשִׁים : בְּאֵין מֵלִיץ יוֹשֶׁר מוּל מַגִּיד פֶּשַׁע . תַּגִּיד לְיַעֲקֹב דְּבַר חוֹק וּמִשְׁפָּט . וְצַדְּקֵנוּ בַּמִּשְׁפָּט הַמֶּלֶךְ הַמִּשְׁפָּט :

עוֹד יִזְכּוֹר לָנוּ אַהֲבַת אֵיתָן אֲדוֹנֵינוּ . וּבַבֵּן הַנֶּעֱקַד יַשְׁבִּית מְדַיְּנֵנוּ . וּבִזְכוּת הַתָּם יוֹצִיא אָיוֹם (נ״א הַיּוֹם) לְצֶדֶק דִּינֵנוּ . כִּי קָדוֹשׁ הַיּוֹם לַאֲדוֹנֵינוּ :

החזן מתחיל ובכן יתקדש עד חנון ורחום אתה ואחר כך מתחילין כאן :

זְכוֹר רַחֲמֶיךָ יְהוָה וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה : אַל תִּזְכָּר לָנוּ עֲוֹנוֹת רִאשׁוֹנִים מַהֵר יְקַדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ כִּי דַלּוֹנוּ מְאֹד : זָכְרֵנוּ יְהוָה בִּרְצוֹן עַמֶּךָ פָּקְדֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ : זְכוֹר עֲדָתְךָ קָנִיתָ קֶּדֶם גָּאַלְתָּ שֵׁבֶט נַחֲלָתֶךָ הַר צִיּוֹן זֶה שָׁכַנְתָּ בּוֹ : זְכוֹר יְהוָה חִבַּת יְרוּשָׁלָיִם אַהֲבַת צִיּוֹן אַל תִּשְׁכַּח לָנֶצַח : אַתָּה תָקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן כִּי עֵת לְחֶנְנָהּ כִּי בָא מוֹעֵד : זְכוֹר יְהוָה לִבְנֵי אֱדוֹם אֵת יוֹם יְרוּשָׁלָיִם הָאוֹמְרִים עָרוּ עָרוּ עַד הַיְסוֹד בָּהּ : זְכֹר לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לָהֶם בָּךְ וַתְּדַבֵּר אֲלֵיהֶם אַרְבֶּה אֶת זַרְעֲכֶם כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמָיִם וְכָל הָאָרֶץ הַזֹּאת אֲשֶׁר אָמַרְתִּי אֶתֵּן לְזַרְעֲכֶם וְנָחֲלוּ לְעוֹלָם : זְכוֹר לַעֲבָדֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב אַל תֵּפֶן אֶל קְשִׁי הָעָם הַזֶּה וְאֶל רִשְׁעוֹ וְאֶל חַטָּאתוֹ :

אַל נָא תָשֵׁת עָלֵינוּ חַטָּאת אֲשֶׁר נוֹאַלְנוּ וַאֲשֶׁר חָטָאנוּ :
חָטָאנוּ צוּרֵנוּ סְלַח לָנוּ יוֹצְרֵנוּ :

קוֹל גָּדוֹל כְּהַשְׁמִיעַ לִרְחוּמִים. קַבְּלוּ מַלְכוּתִי מִמְּקוֹרֵי רְחָמִים. יִזְכּוֹר הַיּוֹם לְסָבִיב מוּתְחָמִים. אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים: חטאנו

זכור לנו ברית אבות תמצא לעיל בערבית עד כל דברי התורה הזאת.
ודוד עבדך עד אטהר אתכם. ואח״כ מתחילין כאן.

אַל תִּירָא יַעֲקֹב שׁוּבוּ בָנִים שׁוֹבָבִים שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל. הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל. כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל עַד יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי כָשַׁלְתָּ בַּעֲוֹנֶךָ. וְנֶאֱמַר קְחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֶל יְהוָה אִמְרוּ אֵלָיו כָּל תִּשָּׂא עָוֹן וְקַח טוֹב וּנְשַׁלְּמָה פָרִים שְׂפָתֵינוּ. וְאַתָּה רַחוּם מְקַבֵּל שָׁבִים כִּי עַל הַתְּשׁוּבָה מֵרֹאשׁ הִבְטַחְתָּנוּ. וְלִתְשׁוּבָה עֵינֵינוּ מְיַחֲלוֹת לָךְ:

וּמֵאַהֲבָתְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שֶׁאָהַבְתָּ אֶת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ. וּמֵחֶמְלָתְךָ מַלְכֵּנוּ שֶׁחָמַלְתָּ עַל בְּנֵי בְרִיתֶךָ נָתַתָּ לָנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ (את יום השבת הזה) וְאֶת יוֹם צוֹם הַכִּפּוּרִים הַזֶּה לִמְחִילַת חֵטְא וְלִסְלִיחַת עָוֹן וּלְכַפָּרַת פָּשַׁע:

יוֹם אֲשֶׁר אֲשָׁמֵינוּ יוּצְלַל וְיוּסְגַּר. הַיּוֹם תִּסְלַח לְכָל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלַגֵּר הַגָּר. כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ וְנִסְלַח לְכָל עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכָם כִּי לְכָל הָעָם בִּשְׁגָגָה:

יוֹם בָּגַדְנוּ תִּשָּׂא וְתִסְלַח. הַיּוֹם שִׁמְךָ יֵאָמֵן אֵל טוֹב וְסַלָּח. כַּכָּתוּב בְּדִבְרֵי קָדְשֶׁךָ. כִּי אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח וְרַב חֶסֶד לְכָל קוֹרְאֶיךָ:

יוֹם גָּעַלְנוּ חֻקֶּיךָ שְׁכַח וַעֲזוֹב. הַיּוֹם רַחֲמֵנוּ וְנָשׁוּב. וְדֶרֶךְ רֶשַׁע נַעֲזוֹב. כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ יַעֲזֹב רָשָׁע דַּרְכּוֹ וְאִישׁ אָוֶן מַחְשְׁבוֹתָיו וְיָשֹׁב אֶל יְהוָה וִירַחֲמֵהוּ וְאֶל אֱלֹהֵינוּ כִּי יַרְבֶּה לִסְלוֹחַ:

יוֹם דָּפַיְנוּ אָנָּא שָׂא נָא. הַיּוֹם קָשׁוּב תַּחֲנוּנֵינוּ. וּבְתַחֲנוּן סְלַח נָא. כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ סְלַח נָא לַעֲוֹן הָעָם הַזֶּה כְּגֹדֶל חַסְדֶּךָ וְכַאֲשֶׁר נָשָׂאתָה לָעָם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד הֵנָּה וְשָׁם נֶאֱמַר. וַיֹּאמֶר יְהוָה סָלַחְתִּי כִּדְבָרֶךָ: בַּעֲבוּר כְּבוֹד שִׁמְךָ הַמְּצֵא לָנוּ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ. סְלַח נָא לְמַעַן שְׁמֶךָ:

יוֹם חַנֵּנְךָ עָנִיו בְּעַדְנוּ תִּזְכּוֹר. הַיּוֹם סְלַח לַעֲוֹנֵינוּ וְחֵטְא אַל תִּזְכּוֹר. כַּכָּתוּב בְּדִבְרֵי קָדְשֶׁךָ אַל תִּזְכָּר לָנוּ עֲוֹנוֹת רִאשֹׁנִים מַהֵר יְקַדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ כִּי דַלּוֹנוּ מְאֹד:

יוֹם טָעוּתֵנוּ יְבֻקַּשׁ וְאָיִן. הַיּוֹם נְאֻם הַקֵּם יְבֻקַּשׁ עָוֹן וְאֵינֶנּוּ. כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ בַּיָּמִים הָהֵם וּבָעֵת הַהִיא נְאֻם יְהוָה יְבֻקַּשׁ אֶת

עון

עֲוֹן יִשְׂרָאֵל וְאֵינֶנּוּ וְאֶת חַטֹּאת יְהוּדָה וְלֹא תִמָּצֶאינָה כִּי אֶסְלַח לַאֲשֶׁר אַשְׁאִיר:

יוֹם יִדְרְשׁוּךָ מְצָרְךָ וּמְטַהֵר. הַיּוֹם מִכָּל חַטֹּאתֵינוּ אוֹתָנוּ תְּטַהֵר. כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ. כִּי בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְהוָה תִּטְהָרוּ:

יוֹם כָּל תִּשָּׂא עָוֹן בְּתַחֲנוּן אֲבַטֵּחָה. הַיּוֹם לְשַׁוְעָתֵנוּ אָזְנְךָ הַטֵּה. כַּכָּתוּב בְּדִבְרֵי קָדְשֶׁךָ הַטֵּה אֱלֹהַי אָזְנְךָ וּשְׁמָע פְּקַח עֵינֶיךָ וּרְאֵה שׁוֹמְמוֹתֵינוּ וְהָעִיר אֲשֶׁר נִקְרָא שִׁמְךָ עָלֶיהָ. כִּי לֹא עַל צִדְקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים. אֲדֹנָי שְׁמָעָה אֲדֹנָי סְלָחָה אֲדֹנָי הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה אַל תְּאַחַר לְמַעַנְךָ אֱלֹהַי כִּי שִׁמְךָ נִקְרָא עַל עִירְךָ וְעַל עַמֶּךָ: בַּעֲבוּר כְּבוֹד שִׁמְךָ הַמְצֵא לָנוּ שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה. שְׁמַע קוֹל תְּפִלָּתֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ:

מִי אֵל כָּמוֹךָ: אֲהַלֶּלְךָ בְּקוֹל רָם. מָגֵן אַבְרָהָם. מִי אֵל כָּמוֹךָ: בְּיָדְךָ מְמִתִים. מְחַיֵּה הַמֵּתִים. מִי אֵל כָּמוֹךָ: גָּדְלְךָ אֶדְרוֹשׁ. הַמֶּלֶךְ הַקָּדוֹשׁ. מִי אֵל כָּמוֹךָ: דּוֹרֵשׁ אִמְרֵי דַעַת. חוֹנֵן הַדָּעַת. מִי אֵל כָּמוֹךָ: הָאוֹמֵר שׁוּבָה. הָרוֹצֶה בִּתְשׁוּבָה. מִי אֵל כָּמוֹךָ: וּמוֹחֵל וְסוֹלֵחַ. הַמַּרְבֶּה לִסְלוֹחַ. מִי אֵל כָּמוֹךָ: קוֹל רִנָּה וְתוֹדוֹת. הַטּוֹב לְךָ לְהוֹדוֹת. מִי אֵל כָּמוֹךָ: רָם בָּרֵךְ קְהַל הֲמוֹנַי. יְבָרֶכְךָ יְהוָה. מִי אֵל כָּמוֹךָ: שְׁכִינָתְךָ שָׁלוֹם. עוֹשֶׂה הַשָּׁלוֹם. מִי אֵל כָּמוֹךָ: תָּבֹא בְרָכָה אֲלֵיכֶם. וְנֶאֱמַר תְּפִלָּה עֲלֵיכֶם. מִי אֵל כָּמוֹךָ: תַּעֲבוֹר עַל פֶּשַׁע. לְעַם שָׁבֵי פֶשַׁע:

כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ מִי אֵל כָּמוֹךָ נוֹשֵׂא עָוֹן וְעוֹבֵר עַל פֶּשַׁע לִשְׁאֵרִית נַחֲלָתוֹ לֹא הֶחֱזִיק לָעַד אַפּוֹ כִּי חָפֵץ חֶסֶד הוּא: יָשׁוּב יְרַחֲמֵנוּ יִכְבּוֹשׁ עֲוֹנוֹתֵינוּ וְתַשְׁלִיךְ בִּמְצֻלוֹת יָם כָּל חַטֹּאתָם: וְכָל חַטֹּאת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל תַּשְׁלִיךְ בִּמְקוֹם אֲשֶׁר לֹא יִזָּכְרוּ וְלֹא יִפָּקְדוּ וְלֹא יַעֲלוּ עַל לֵב לְעוֹלָם: וְנֶאֱמַר תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ מִימֵי קֶדֶם:

אלהינו ואלהי אבותינו מחל לעונותינו. רצה ומודים. וכתוב. וכל החיים. שים שלום עד עושה השלום. הכל תמצא לעיל. כשחל יום כפור בחול אומרים אבינו מלכנו. קדיש שלם: ואומרים אין כמוך. אב הרחמים. ומוציאין ב׳ ספרי תורות ואומרים ויהי בנסוע הארון שלש עשרה מדות רבונו של עולם תמצא בסידור. ואח״כ קורין בס״ת ראשונה בפרשת אחרי מות ששה גברי ובשבת ז׳ ובתוך מי שברך אומרים ויכתבהו ויחתמהו בספר החיים לחיים טובים וכו׳. ובשנית קורין למפטיר בפרשת פינחס ובעשור לחדש השביעי. ומפטירין סלו סלו:

תפלה לשליח צבור בקול

פותחין הארון

אֲדֹנָי שְׂפָתַי תִּפְתָּח וּפִי יַגִּיד תְּהִלָּתֶךָ׃
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אֱלֹהֵי יִצְחָק וֵאלֹהֵי יַעֲקֹב הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא אֵל עֶלְיוֹן גּוֹמֵל חֲסָדִים טוֹבִים קוֹנֵה הַכֹּל וְזוֹכֵר חַסְדֵי אָבוֹת וּמֵבִיא גוֹאֵל לִבְנֵי בְנֵיהֶם לְמַעַן שְׁמוֹ בְּאַהֲבָה׃

מִסּוֹד חֲכָמִים וּנְבוֹנִים. וּמִלֶּמֶד דַּעַת מְבִינִים.
אֶפְתְּחָה פִי בִּתְפִלָּה וּבְתַחֲנוּנִים. לְחַלּוֹת וּלְחַנֵּן
פְּנֵי מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לַעֲוֹנִים׃

שׁוֹשַׁן עֵמֶק אֻיְּמָה. שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן לְקִיְּמָה. שׁוֹרֶשׁ וְעָנָף סִימָה. שָׂוִים יַחַד לְצִיְּמָה. בְּעֵת מָטוּ יְסוֹדוֹתֶיהָ. בָּטְחָה בְּחִין מוֹסְדוֹתֶיהָ. בָּם תְּקָעָה יִתְדוֹתֶיהָ. בְּכֶפֶל לְהַשְׁעִין יְדוֹתֶיהָ׃ תָּמְכָה בְּפוֹעַל צוּרִים. תְּמַת הֵמָּה הַיּוֹצְרִים. תְּרוּפָה תֵּת לַעֲצוּרִים. תֵּבֵל לְהַאֲפִיל לְצָרִים׃ שְׁתִילֵי גְבָעוֹת אַרְבַּע. שַׁאַג סֵפֶר הַמְרֻבַּע. שָׁוַע פְּגִיעוֹת אַרְבַּע. שְׁעֵה צִדְקָם לִתְבַּע׃ בִּיטָה בְּמִתְהַלֵּךְ תָּמִים. בְּמוּסָר לְחוּמוּ חֲתוּמִים. בְּצִדְקוֹ תַּדִּיחַ כְּתָמִים. בְּאֶפֶס אוּרִים וְתוּמִים׃ תְּמוּר תַּשְׁלוּמֵי פָר. תִּבֶן הֶגֶג הַמְּסֻפָּר. תּוֹקְעֵי בַחוֹדֶשׁ שׁוֹפָר. תַּלְאוּבָם בְּכִפּוּר יְכֻפָּר׃ וְשַׁכֵּךְ חֲמַת זַעְמָךְ. וְתָחוֹן שְׂרִידֵי עַמָּךְ. וְעָלֵינוּ יְהִי נוֹעֲמָךְ. וְנִחְיֶה מִמְּקוֹר עִמָּךְ׃ נָאוֹר עִמְּךָ הַסְּלִיחָה. נָכוֹן מַהֵר לִסְלִיחָה׃ חזן נִיב שְׂפָתֵינוּ הַצְלִיחָה. נַאַק שְׁמָעָה וּסְלָחָה׃
קהל שְׂפָתֵינוּ מְדוֹבְבוֹת יְשֵׁנִים. יְנַצְּחוּךָ כְּבַעַל שׁוֹשַׁנִּים. חֲדָשִׁים וְגַם יְשָׁנִים. בְּמָגִנַּת אָב נִשְׁעָנִים׃

חזן זָכְרֵנוּ לְחַיִּים מֶלֶךְ חָפֵץ בַּחַיִּים. וְכָתְבֵנוּ בְּסֵפֶר הַחַיִּים. לְמַעַנְךָ אֱלֹהִים חַיִּים׃ מֶלֶךְ עוֹזֵר וּמוֹשִׁיעַ וּמָגֵן׃ בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה מָגֵן אַבְרָהָם׃
אַתָּה גִבּוֹר לְעוֹלָם אֲדֹנָי. מְחַיֵּה מֵתִים אַתָּה רַב לְהוֹשִׁיעַ׃ מוֹרִיד הַטָּל׃ מְכַלְכֵּל חַיִּים בְּחֶסֶד מְחַיֵּה מֵתִים בְּרַחֲמִים רַבִּים. סוֹמֵךְ נוֹפְלִים וְרוֹפֵא חוֹלִים וּמַתִּיר אֲסוּרִים וּמְקַיֵּם אֱמוּנָתוֹ לִישֵׁנֵי עָפָר׃ מִי כָמוֹךָ בַּעַל גְּבוּרוֹת וּמִי דּוֹמֶה לָּךְ מֶלֶךְ מֵמִית וּמְחַיֶּה וּמַצְמִיחַ יְשׁוּעָה׃

יוֹם מִיָּמִים הוּחַם. יוֹם כִּפּוּר הַמְיוּחָם. יוֹדְעָיו חֲמוֹל וְחַם. יוֹקְשָׁיו לְפוֹעֲרַת הָם׃ וּבוֹ בְּתַחְבּוּלוֹת יוֹעָצוּ. וִדּוּי בְּתַחַן יָאִיצוּ. וְשׁוֹכְנֵי

עָפָר יָקִיצוּ . וּמֵרֹאשׁ הָרִים יְלִיצוּ : מִפְּעֻלּוֹת עוֹקֵד וְעָקוּד . מֵאָז
בְּיָדָם פָּקוּד . מוֹפֵת הַכָּמוּס לִפְקוֹד . מוֹקֵשׁ לְהַבְעִית לְסִקּוּד :
כְּהַבְטָחַת סְבִיכַת אַיִל . כָּפְרוֹ הַנָּצוּר לְחַיִל . כֵּן תַּעֲצִים חַיִל .
כּוֹרְעֶיךָ בְּעֶצֶם וָלַיִל : פַּחְדוֹ יָחִיל שׁוֹטְמִים . פִּיּוֹתָם הֱיוֹת אֲטוּמִים :
פִּרְחָיו בְּמִשְׁעֲנוֹתָיו חֲתוּמִים . פַּלְטֵם מֵרֶכֶל פְּטוּמִים : וְאִם אֵין
מַעֲשִׂים . וֶזֶבַח מִבְּלִי מֵשִׂים . זְכֻרָה לִנְבְזִים וּמְאוּסִים . וּמִגְּזָעָם הָפֵר
כְּעָסִים : רָם קוֹשְׁטְ מַעֲבָדֶיךָ . רָאֵה תִּרְאֶה עוֹבְדֶיךָ . רֵעִים בָּאֵי
עָדֶיךָ . רַחוּם זְכוֹר לַעֲבָדֶיךָ : יְבֻקַּשׁ עָוֹן וְאֵינֶנּוּ . יָמָה בִּמְצוּלוֹת
תְּגַנּוּ . יֶלֶד בְּשַׁעֲשׁוּעָיו תַּעֲנֶנּוּ . יוֹשֶׁר מֵלִיץ יְחָנֶנּוּ : מִבְּרַק חֶרֶב
הַשְּׁנוּן . מַלֵּט מַאֲרִיכֵי רִנּוּן : חזן מַלֵּא מִשְׁאֲלוֹתָם בְּתַחֲנוּן . מֶלֶךְ
רַחוּם וְחַנּוּן :

קהל כּוֹפֶר פִּדְיוֹן נֶפֶשׁ . פְּדֵה מִטְּבִיעַת רֶפֶשׁ : חזן מְיַחֲלֶיךָ בְּעֹנִי
וְכוֹפֶשׁ . הַחֲיֵם בְּטַלְלֵי נוֹפֶשׁ :

חו"ק עוֹד בּוֹ נִשְׁמָתוֹ . יְקַו תְּשׁוּבַת יְצִיר אַדְמָתוֹ . לְהַחֲיוֹתוֹ לְהֵיטִיב אַחֲרִיתוֹ :

מִי כָמוֹךָ אָב הָרַחֲמִים. זוֹכֵר יְצוּרָיו לְחַיִּים בְּרַחֲמִים : וְנֶאֱמָן אַתָּה לְהַחֲיוֹת מֵתִים :
בָּרוּךְ אַתָּה יְהוָֹה מְחַיֵּה הַמֵּתִים :

יִמְלוֹךְ יְהוָֹה לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדוֹר וָדוֹר הַלְלוּיָהּ :
וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל אֵל נָא :

ק"ח נֶחְשַׁב כְּצַג בְּאֵיתוֹן . דָּחוֹת בִּפְלוּלֵי עֲקַלָּתוֹן . וְנַקְדִּישְׁךָ בְּשַׁבַּת שַׁבָּתוֹן . קָדוֹשׁ :
הַיּוֹם בְּפִתְחֲךָ סְפָרִים . חוֹן (אוֹם) שִׁמְךָ מְפָאֲרִים . וְנַקְדִּישְׁךָ בְּיוֹם הַכִּפּוּרִים . קָדוֹשׁ :
מַסְטִין בְּכֶבֶל אֱסוֹר . וְתִקְוַת אֲסִירֵי בַשּׂוֹר . וְנַקְדִּישְׁךָ בְּצוֹם הֶעָשׂוֹר . קָדוֹשׁ :

חזן אֶשָּׂא דֵעִי לְמֵרָחוֹק . שְׁעוֹן בְּאָת מֵרָחוֹק :
קהל בְּפָעֳלוֹ צָרִי דְּחוֹק :
אֲסַפְּרָה אֶל חוֹק . מִסְכּוֹ בְּלִי לִרְחוֹק :
קהל חַיִּים לִי לָחוֹק :
לָשׁוּד כְּחֶתֶף יִמְחוֹק . לוֹחֲמִי לְבַל יִשְׂחוֹק :
קהל וִימַלֵּא פִּי שְׂחוֹק : נחשב
עוֹרְכֵי שֶׁוַע לָרוֹב . חִין עֶרְכָּם יֶעֱרוֹב :
פְּנֵי אֱלֹהִים מִקָּרוֹב :
עֲתִירָתִי אָז תִּקְרוֹב . עֲבַרְתִּי לְבַל תֶּאֱרוֹב :
קהל אֵלַי לְבַל קָרוֹב :

זוֹמֵם אֹם יְזְרוֹב . עֲדַת אֵל לַחֲרוֹב :
קהל אֶשְׁעַן בְּמַצְדִּיק וְקָרוֹב היום :

רֶשַׁע אֹם הִכְרִיעַ . זְכוֹר לִי רוֹעִי :
קהל בְּצִדְקוֹ עַתָּה לְרוֹעֵעַ :

רָעָה צֹאן מִרְעִי . בְּמִרְעֶה טוֹב לְהַרְעִי :
קהל וּבְאוֹר חַיִּים לְזַרְעִי :

בָּעוֹן אֹרַח רִבְעִי . וּבְקוֹ נְטִיַּת מִרְעִי :
קהל נָא אַל יַאֲרִעִי : סמטין

יַסְכִּיתוּ שׁוּבוּ לְבִצָּרוֹן . גָּשִׁים פְּנֵי אָרוֹן :
קהל לְהָעֵצִים אֲרֶשֶׁת רוֹן :

יְחַלּוּ רִאשׁוֹן וְאַחֲרוֹן . מַשְׁבִּית אַף וְחָרוֹן :
קהל בְּזֹאת יָבֹא אַהֲרֹן :

רוֹגְשִׁים קְרוֹא בְגָרוֹן . פִּלּוּשׁ אֲטוּמֵי חֶבְרוֹן :
קהל מְצֹא מְחִילַת וִתָּרוֹן : נחשב

בְּשַׁבְּתוֹ בְּכֵס רִיב . יְרִיבֵי לְעֵינֵי יָרִיב :
קהל יָהּ נִצָּב לָרִיב :

בּוֹזְזֵי חָרוֹב יַחֲרִיב . כְּמוֹ קַדְמוֹנִים הֶחֱרִיב :
קהל וְנַאֲקִי לְפָנָיו יַקְרִיב :

יְצַג אִתִּי בְּרִיב . מְלִיצַי שַׁי לְהַקְרִיב :
קהל וְשִׂיחִי לְנוֹחִי יֶעֱרַב : היום

קוֹל אָרִים כַּשּׁוֹפָר . בְּמַתַּן אִמְרֵי שֶׁפֶר :
קהל לִפְנֵי חֲזָקִים שִׁפֵּר :

קָצֵב שְׂעִירִים וָפָר . בְּנִיב שְׂפָתַיִם יְסֻפָּר :
קהל וּבְכֵן סוֹטֵן יוּחְפָּר :

לְפִלּוּסִים כְּכוֹכְבֵי מִסְפָּר . וְשָׁחִים עַד עָפָר :
קהל בְּצִעָם וַעֲווֹיִם יְכֻפָּר : סמטין

יוֹשְׁלְגוּ אוֹדְמֵי שָׁנִים . שֶׁל כָּל יְמוֹת הַשָּׁנִים :
קהל חֲדָשִׁים וְגַם יְשָׁנִים :

יוֹלְבְּנוּ כִּתְמֵי שׁוֹשַׁנִּים . וְיוּשְׁבוּ לְתַעֲרָם שְׁנוּנִים :
קהל בְּפִלּוּל אֲשֶׁר מְשַׁנְּנִים :

רַחֲצוּ וְהִזַּכּוּ מֵעֲשׁוּנִים . לְאִוֶּלֶת מֵהְיוֹת שׁוֹנִים :
קהל וְעַל מִבְטָחֵימוֹ שְׁעוּנִים : נחשב

את

חזן וקהל אֶת לַחֲשִׁי עֲנֵה נָא . וְעֵקִי רְצֵה נָא . הָאֵל קָדוֹשׁ :

חזן וקהל אָדוֹן לְקוֹל עַמֶּךָ . זְכוֹר רַחֲמֶיךָ . נוֹרָא וְקָדוֹשׁ :

וּבְכֵן אִמְרוּ לֵאלֹהִים מַה נּוֹרָא מַעֲשֶׂיךָ :

פותחין הארון

אִמְרוּ לֵאלֹהִים : אֵל מֶלֶךְ בְּעוֹלָמוֹ . מֵחִישׁ פְּדוּת עַמּוֹ . לְקַיֵּם דְּבַר נוֹאֲמוֹ . כִּי סְלִיחָה עִמּוֹ . הוֹדוּ לַיהוָה קִרְאוּ בִשְׁמוֹ :

אִמְרוּ לֵאלֹהִים : בָּרוּךְ וּמְהֻלָּל בְּרוֹב גָּדְלוֹ . מֵחִישׁ סְלִיחָה לִקְהָלוֹ . לְהֵרָאוֹת לַכֹּל גָּדְלוֹ . מָדַד מַיִם בְּשָׁעֳלוֹ . שִׁירוּ לוֹ זַמְּרוּ לוֹ :

אִמְרוּ לֵאלֹהִים : גּוֹאֵל עַם קְדוֹשׁוֹ . בִּסְלִיחָה לְהַקְדִּישׁוֹ . וּמְכוֹנֵן בֵּית מִקְדָּשׁוֹ . לְזֶרַע אַבְרָהָם קְדוֹשׁוֹ . הִתְהַלְלוּ בְּשֵׁם קָדְשׁוֹ :

אִמְרוּ לֵאלֹהִים : דָּגוּל מִשְׂגָּב בִּרְקִיעַ עֻזּוֹ . סוֹלֵחַ לְעַם זוּ בְּזוֹ . בִּדְבַר עֻזּוֹ וּמָעֻזּוֹ . לָכֵן עֲדַת מָעֻזּוֹ . דִּרְשׁוּ יְהוָה וְעֻזּוֹ :

אִמְרוּ לֵאלֹהִים : הַכֹּל בְּמַאֲמַר עָשָׂה . וְהוּא פָּעַל וְעָשָׂה . סוֹלֵחַ לְאוֹם עֲמוּסָה . לָכֵן עַם בּוֹ חָסָה . זִכְרוּ נִפְלְאוֹתָיו אֲשֶׁר עָשָׂה :

אִמְרוּ לֵאלֹהִים : וּמֵקִים דְּבַר עַבְדּוֹ . עַל אֶרֶץ וְשָׁמַיִם הוֹדוֹ . סוֹלֵחַ לְעַם מְיַחֲדוֹ . אֲשֶׁר נִקְרְאוּ בִּדְבַר סוֹדוֹ . זֶרַע יִשְׂרָאֵל עַבְדּוֹ :

אִמְרוּ לֵאלֹהִים : זֶה רוֹקַע הָאָרֶץ . הַיּוֹשֵׁב עַל חוּג הָאָרֶץ . סוֹלֵחַ לְגוֹי אֶחָד בָּאָרֶץ . לָכֵן אִמְרוּ לְיוֹסֵד אָרֶץ . הוּא יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּכָל הָאָרֶץ :

אִמְרוּ לֵאלֹהִים : חַי בִּמְעוֹנָתוֹ . חַנּוּן וְחוֹנֵן עֲדָתוֹ . יָשׁוּב בְּרַחֲמִים לְבֵיתוֹ . לָכֵן לְבָאֵי בִּבְרִיתוֹ . זָכַר לְעוֹלָם בְּרִיתוֹ :

אִמְרוּ לֵאלֹהִים : טַפֵּי נַחֲלָתוֹ . טְלָאֵי יְרֻשָּׁתוֹ . יָקִים

עלינו

עֲלֵימוֹ אִמְרָתוֹ. כְּחָקוּק בְּתוֹרָתוֹ. אֲשֶׁר כָּרַת
אֶת אַבְרָהָם וּשְׁבוּעָתוֹ:
אִמְרוּ לֵאלֹהִים: יוֹעֵץ מֵישָׁרִים לָחוֹק. יְרֵאָיו לְחַיִּים
לָחוֹק. סוֹלֵחַ לְחֵטְא לִמְחוֹק. כְּנִשְׁמַע לְרוֹעֶה
מֵרָחוֹק. וַיַּעֲמִידֶהָ לְיַעֲקֹב לְחוֹק:
אִמְרוּ לֵאלֹהִים: תַּקִּיף אֱלֹהֵי עוֹלָם. דְּבָרוֹ נִצָּב לְעוֹלָם.
וְהוּא מִכֹּל נֶעְלָם. וַאֲנַחְנוּ מְהַלְלִים שְׁמוֹ לְעוֹלָם.
בָּרוּךְ יְהֹוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם:

וּבְכֵן גְּדוֹלִים מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ:

מיוסד ע"פ א"ב
מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ: אַדִּיר בְּוֹעוּדוֹ. בָּרוּם וּבְתַחַת הוֹדוֹ.
גִּלָּה אוֹר לַעֲבְדוֹ. דָּבָר מֵקִים לְעַבְדּוֹ. לָכֵן
יִתְגָּאֶה אֵין עוֹד מִלְּבַדּוֹ:
מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ: הַמַּכִּיר עוֹלְמֵי עַד. וְסוֹפֵר וּמוֹנֶה עֲדֵי
עַד. זִיו מוֹשָׁבוֹ נוֹעַד. חֶלֶד צוֹפֶה בְּמִסְעָד.
לָכֵן יִתְגָּאֶה הַמַּבִּיט לָאָרֶץ וַתִּרְעָד:
מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ: טוֹעֵן עוֹלָמוֹ. יוֹדֵעַ הֲדוּמוֹ. כִּלְּלוֹ בְּנָאֳמוֹ.
לָעַד לַהֲקִימוֹ. לָכֵן יִתְגָּאֶה יְהֹוָה צְבָאוֹת שְׁמוֹ:
מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ: מוֹשֵׁל בְּמִפְעָלוֹ. נוֹרָא עַל זְבוּלוֹ.
סַלּוּדוֹ כְּגָדְלוֹ. עֻזּוֹ כְּרוֹב חֵילוֹ. לָכֵן יִתְגָּאֶה
שְׂרָפִים עוֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ:
מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ: פְּאֵרוֹ בִּשְׁמֵי מְעוֹנַי. צוֹפֶה וּמַבִּיט
לְעֵינַי. קִלּוּס שְׁמוֹ בַּהֲמוֹנַי. רוֹדֶה בְּקֶרֶב מוֹנַי.
לָכֵן יִתְגָּאֶה גְּדוֹלִים מַעֲשֵׂי יְהֹוָה: סוגרין הארון

מַעֲשֵׂה אֱנוֹשׁ וְתַחְבְּלוֹתָיו מְזִמָּה. שִׁבְתּוֹ בְּתוֹךְ מִרְמָה. רְפִידָתוֹ רִמָּה. קְבוּרָתוֹ
בִּסְעִיף אֲדָמָה. וְאֵיךְ יִתְגָּאֶה אָדָם לַהֶבֶל דָּמָה: וחוזרין ופותחין סיד

אֲבָל מַעֲשֵׂה אֱלֹהֵינוּ: שַׁדַּי רוֹקַע הָאָרֶץ עַל בְּלִימָה.
שׁוֹכְנֶיהָ בְּלִי הֱיוֹת לְשַׁמָּה. תִּכֵּן עַל מַיִם אֲדָמָה.
תַּקִּיף שְׁמוֹ לְרוֹמֵמָה. לָכֵן יִתְגָּאֶה עוֹטֶה אוֹר כַּשַּׂלְמָה:

סוסר ע״פ א״ב וּבְכֵן לְנוֹרָא עֲלֵיהֶם בְּאֵימָה יַעֲרִיצוּ:

אֲשֶׁר אֵימָתֶךָ. בְּאֶרְאֶלֵּי אֹמֶן. בְּאַבִּירֵי אֹמֶץ. בִּבְלוּלֵי קֶרַח. בִּגְדוּדֵי קֶדַח. וּמוֹרָאֲךָ עֲלֵיהֶם:

וְאָבִיתָה תְהִלָּה. מִגְּלוּמֵי גוּשׁ. מִגָּרֵי גַיְא. מִדְּלוּלֵי פֹּעַל. מִדַּלֵּי מַעַשׂ. וְהִיא תְהִלָּתֶךָ:

אֲשֶׁר אֵימָתֶךָ. בַּהֲמוֹן מַלְאָכִים. בְּהִלּוּךְ מַחֲנוֹת. בְּוַעַד אֲלָפִים. בְּוֹכַח רְבָבוֹת. וּמוֹרָאֲךָ עֲלֵיהֶם:

וְאָבִיתָה תְהִלָּה. מִזִּיו שׁוֹנֶה. מִזֹּהַר כָּבָה. מֵחַסְרֵי שֵׂכֶל. מֵחוֹרְשֵׁי רֶשַׁע. וְהִיא תְהִלָּתֶךָ:

אֲשֶׁר אֵימָתֶךָ. בְּטִפּוּחַ עֲרָבוֹת. בְּטִכּוּס שְׁחָקִים. בְּיִשְׁרַת עֲרָפֶל. בִּירִיעוֹת מְעוֹנָה. וּמוֹרָאֲךָ עֲלֵיהֶם:

וְאָבִיתָה תְהִלָּה. מִכְּתוּמֵי שֶׁמֶץ. מִכְּמוּסֵי כֶתֶם. מִלְּכוּדֵי פַח. מִלְּעוּגֵי מַר. וְהִיא תְהִלָּתֶךָ:

אֲשֶׁר אֵימָתֶךָ. בִּמְסִלּוּלֵי זְבוּל. בִּמְרוֹמֵי שְׁפַר. בִּנְטִיַּת דּוֹק. בִּנְחִיַּת עָבִים. וּמוֹרָאֲךָ עֲלֵיהֶם:

וְאָבִיתָה תְהִלָּה. מִסְרוּחֵי מַעַשׂ. מִשְּׂבֵעֵי רֹגֶז. מֵעֲדוּרֵי אֱמֶת. מֵעֲמוּסֵי בֶטֶן. וְהִיא תְהִלָּתֶךָ:

אֲשֶׁר אֵימָתֶךָ. בְּפוֹתְחֵי קָדוֹשׁ. בְּפוֹצְחֵי בָרוּךְ. בִּצְדוּדֵי אַרְבַּע. בִּצְנוּפֵי שֵׁשׁ שֵׁשׁ. וּמוֹרָאֲךָ עֲלֵיהֶם:

וְאָבִיתָה תְהִלָּה. מִקְּרוּאֵי אָיִן. מִקְּרוּאֵי בְּחָנֶף. מֵרְחוּקֵי אֱמֶת. מֵרֵיקֵי צֶדֶק. וְהִיא תְהִלָּתֶךָ:

אֲשֶׁר אֵימָתֶךָ. בִּשְׁבִיבֵי אֵשׁ. בִּשְׁבִילֵי מַיִם. בִּתְלוּלֵי רוּם. בְּתַלְתַּלֵּי גֹבַהּ. וּמוֹרָאֲךָ עֲלֵיהֶם:

וְאָבִיתָה תְהִלָּה. מִבְּשַׂר וָדָם. מֵהֶבֶל וָתֹהוּ. מֵחָצִיר יָבֵשׁ. מִצֵּל עוֹבֵר. וּמִצִּיץ נוֹבֵל. מִמַּשְׁלִימֵי נֶפֶשׁ. מִמַּפְרִיחֵי רוּחַ וּמְמַעוֹפְפֵי חַיָּה. וּמֵחֲנִיטֵי נְשָׁמָה. וּמוֹצִיאֵי יְחִידָה. וְנִשְׁמָעִים בַּדִּין. וּמֵתִים בְּמִשְׁפָּט. וְחַיִּים בְּרַחֲמִים. וְנוֹתְנִים לְךָ פְּאֵר חַי הָעוֹלָמִים. וְתִפְאַרְתְּךָ עֲלֵיהֶם: סוגרין הארון

חז״ק לְיוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת. לְרוֹכֵב עֲרָבוֹת. קָדוֹשׁ וּבָרוּךְ:

וּבְכֵן שְׂרָפִים עוֹמְדִים מִמַּעַל לוֹ :
אֵלּוּ לְאֵלּוּ שׁוֹאֲלִים . אֵלּוּ לְאֵלּוּ מְמַלְּלִים . אָנָה שׁוֹכֵן מְעוֹלִים . לְהַעֲרִיצוֹ לְהַקְדִּישׁוֹ בִּפְאֵר מְסֻלְסָלִים :
וּבְכֵן וּלְךָ תַעֲלֶה קְדֻשָּׁה . כִּי אַתָּה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ :

ונתנה תוקף תמצא במוסף ר"ה. קדושת כתר אתה קדוש . חמול על מעשיך . האוחז ביד. ובכן תן פחדך עד אלהינו כו' מחול לעונותינו . ומתחילים עלינו ואנחנו כורעים כמו בר"ה. ואח"כ אומרים אוחילה לאל (תמצא במוסף דר"ה) . ואוו"כ אתה כוננת וכל העבודה כמ"ש בסידור . ואח"כ אומרים כאהל הנמתח :

כְּאֹהֶל הַנִּמְתָּח בְּדָרֵי מַעְלָה . מַרְאֵה כֹהֵן :
כִּבְרָקִים הַיּוֹצְאִים מִזִּיו הַחַיּוֹת . מַרְאֵה כֹהֵן :
כְּגוֹדֶל גְּדִילִים בְּאַרְבַּע קְצָווֹת . מַרְאֵה כֹהֵן :
כִּדְמוּת הַקֶּשֶׁת בְּתוֹךְ הֶעָנָן מַרְאֵה כֹהֵן :
כְּהוֹד אֲשֶׁר הִלְבִּישׁ צוּר לִיצוּרִים . מַרְאֵה כֹהֵן :
כְּוֶרֶד הַנָּתוּן בְּתוֹךְ גִּנַּת חֶמֶד . מַרְאֵה כֹהֵן :
כְּזֵר הַנָּתוּן עַל מֵצַח מֶלֶךְ . מַרְאֵה כֹהֵן :
כְּחֶסֶד הַנִּתָּן עַל פְּנֵי חָתָן . מַרְאֵה כֹהֵן :
כְּטוֹהַר הַנָּתוּן בְּצָנִיף טָהוֹר . מַרְאֵה כֹהֵן :
כְּיוֹשֵׁב בְּסֵתֶר לְחַלּוֹת פְּנֵי מֶלֶךְ . מַרְאֵה כֹהֵן :
כְּכוֹכַב הַנֹּגַהּ בִּגְבוּל מִזְרָח . מַרְאֵה כֹהֵן :

כָּל אֵלֶּה בִּהְיוֹת הַהֵיכָל עַל יְסוֹדוֹתָיו . וּמִקְדַּשׁ הַקֹּדֶשׁ עַל מְכוֹנוֹתָיו . וְכֹהֵן גָּדוֹל עוֹמֵד וּמְשָׁרֵת . דּוֹרוֹ רָאוּ וְשָׂמֵחוּ : אַשְׁרֵי עַיִן רָאֲתָה כָל אֵלֶּה . הֲלֹא לְמִשְׁמַע אֹזֶן דָּאֲבָה נַפְשֵׁנוּ : אַשְׁרֵי עַיִן רָאֲתָה אָהֳלֵנוּ . בְּשִׂמְחַת קְהָלֵנוּ . הֲלֹא לְמִשְׁמַע אֹזֶן דָּאֲבָה נַפְשֵׁנוּ : אַשְׁרֵי עַיִן רָאֲתָה גִּילֵנוּ . דִּיצַת קְהָלֵנוּ . הֲלֹא לְמִשְׁמַע אֹזֶן דָּאֲבָה נַפְשֵׁנוּ : אַשְׁרֵי עַיִן רָאֲתָה הַמְשׁוֹרְרִים . וְכָל מִינֵי שִׁירִים . הֲלֹא לְמִשְׁמַע אֹזֶן דָּאֲבָה נַפְשֵׁנוּ : אַשְׁרֵי עַיִן רָאֲתָה זְבוּל הַמְתֻכָּן . חַי בּוֹ שָׁכָן . הֲלֹא לְמִשְׁמַע אֹזֶן דָּאֲבָה נַפְשֵׁנוּ : אַשְׁרֵי עַיִן רָאֲתָה שִׂמְחַת בֵּית הַשּׁוֹאֵבָה . עַם שׁוֹאֶבֶת רוּחַ הַקֹּדֶשׁ רוּחַ נְדִיבָה . הֲלֹא לְמִשְׁמַע אֹזֶן דָּאֲבָה נַפְשֵׁנוּ : אַשְׁרֵי עַיִן רָאֲתָה פְּרִישַׁת כֹּהֵן בְּרֶשֶׁם . צוֹעֵק אָנָּא הַשֵּׁם . הֲלֹא לְמִשְׁמַע אֹזֶן דָּאֲבָה נַפְשֵׁנוּ : אַשְׁרֵי עַיִן רָאֲתָה קְהַל קְדוֹשִׁים . רוֹגְשִׁים בְּבֵית קָדְשֵׁי הַקֳּדָשִׁים .

הלא

הֲלֹא לְמִשְׁמַע אֹזֶן דָּאֲבָה נַפְשֵׁנוּ: אַשְׁרֵי עַיִן רָאֲתָה שָׁנִי הַמְלֻבָּן. מִשְּׂעִיר הַקָּרְבָּן. הֲלֹא לְמִשְׁמַע אֹזֶן דָּאֲבָה נַפְשֵׁנוּ: אַשְׁרֵי עַיִן רָאֲתָה תְּמִידִים קְרֵבִים. בְּשַׁעַר בַּת רַבִּים. הֲלֹא לְמִשְׁמַע אֹזֶן דָּאֲבָה נַפְשֵׁנוּ:

אֲבָל עֲוֹנוֹת אֲבוֹתֵינוּ הֶחֱרִיבוּ נָוֶה. וְחַטֹּאתֵינוּ הֶאֱרִיכוּ קִצּוֹ. אֲבָל זִכְרוֹן דְּבָרִים תְּהֵא סְלִיחָתֵנוּ. וְעִנּוּי נַפְשֵׁנוּ תְּהֵא כַּפָּרָתֵנוּ. עַל כֵּן בְּרַחֲמֶיךָ הָרַבִּים נָתַתָּ לָנוּ אֶת יוֹם צוֹם הַכִּפּוּרִים הַזֶּה. וְאֶת יוֹם מְחִילַת הֶעָוֹן הַזֶּה לִסְלִיחַת עָוֹן וּלְכַפָּרַת פָּשַׁע. יוֹם אָסוּר בַּאֲכִילָה. יוֹם אָסוּר בִּשְׁתִיָּה. יוֹם אָסוּר בִּרְחִיצָה. יוֹם אָסוּר בְּסִיכָה. יוֹם אָסוּר בְּתַשְׁמִישׁ הַמִּטָּה. יוֹם אָסוּר בִּנְעִילַת הַסַּנְדָּל. יוֹם שִׂימַת אַהֲבָה וְרֵעוּת. יוֹם עֲזִיבַת קִנְאָה וְתַחֲרוּת. יוֹם שֶׁתִּמְחוֹל לְכָל עֲוֹנוֹתֵינוּ. וּבְעֵת וּבְעוֹנָה הַזֹּאת גָּלוּי וְיָדוּעַ לְפָנֶיךָ וְלִפְנֵי כִסֵּא כְבוֹדֶךָ. שֶׁאֵין לָנוּ לֹא מְנַהֵל כְּיָמִים הָרִאשׁוֹנִים. לֹא כֹהֵן גָּדוֹל לְהַקְרִיב קָרְבָּן וְלֹא מִזְבֵּחַ לְהַעֲלוֹת עָלָיו כָּלִיל: וּמֵרוֹב עֲוֹנֵינוּ:

אֵין לָנוּ לֹא אִשִּׁים. וְלֹא אָשָׁם: לֹא בַדִּים. וְלֹא בְלוּלוֹת: לֹא גוֹרָל. וְלֹא גַחֲלֵי אֵשׁ: לֹא דְבִיר. וְלֹא דַקָּה: לֹא הֵיכָל. וְלֹא הַזָּיָה: לֹא וִדּוּי. וְלֹא פַּר חַטָּאת: לֹא זֶבַח. וְלֹא זְרִיקָה: לֹא חַטָּאת. וְלֹא חֲלָבִים: לֹא טְבִילָה. וְלֹא טָהֳרָה: לֹא יְרוּשָׁלַיִם. וְלֹא יַעַר הַלְּבָנוֹן: לֹא כִיּוֹר. וְלֹא כַנּוֹ: לֹא לְבוֹנָה. וְלֹא לֶחֶם הַפָּנִים: לֹא מִזְבֵּחַ. וְלֹא מִנְחָה: לֹא נִיחוֹחַ. וְלֹא נְסָכִים: לֹא סוֹלֶת. וְלֹא סַמִּים: לֹא עֵרֶךְ. וְלֹא עוֹלָה: לֹא פָּרוֹכֶת. וְלֹא כַפּוֹרֶת: לֹא צִיּוֹן. וְלֹא צִיץ הַזָּהָב: לֹא קְטוֹרֶת. וְלֹא קָרְבָּן: לֹא רוֹקֵחַ. וְלֹא רֵיחַ נִיחוֹחַ: לֹא שַׁי. וְלֹא שְׁלָמִים: לֹא תוֹדָה. וְלֹא תְמִידִים:

כִּי בַעֲוֹנוֹתֵינוּ וּבַעֲוֹנוֹת אֲבוֹתֵינוּ חָסַרְנוּ כָּל אֵלֶּה: וּמֵעֵת חָסַרְנוּ כָּל אֵלֶּה: תָּכְפוּ (נ״א תָּקְפוּ) עָלֵינוּ צָרוֹת. תְּלָאוֹת עָבְרוּ רֹאשֵׁנוּ: שִׁחַרְנוּ יְשׁוּעָה וָאַיִן. שָׁלוֹם וְהִנֵּה קְפָדָה: רַבּוּ הַקָּמִים עָלֵינוּ. רָמוּ וְגַם נָשְׂאוּ רֹאשׁ: קָצְנוּ בְּעוֹל עֻלֵּיהֶם. קָשָׁה עָלֵינוּ סִבְלָם. צְבִי אֶרֶץ חֲנֵפָה עָלֵינוּ. צְמִחָה וְלֹא לִבְרָכָה. פָּנִינוּ לְהַרְבֵּה וְהִנֵּה מְעָט. פַּח נֶפֶשׁ בָּא בַאֲסָמֵינוּ. עָשְׁקוּ זֵיתִים שַׁמְנָם. עֲשׂוֹתָם וְלֹא מָלְאוּ סָפֵק: סְמָדַר אִם יַרְבֶּה כַרְמָם. סָבְאוּ לֹא יַשְׁפִּיעַ יֶקֶב. נֶאֶרְדוּ אִבֵּי שָׂדֶה. נִלְקְחוּ מִטְעַמֵּי אֹכֶל. מִמִּכְלְאוֹת צֹאן עֲדָרִים דָּלְלוּ. מֶגֶד וּמְמִיץ

וּמֵהֵרָיוֹן. לְזָנָב וְלֹא לְרֹאשׁ הוּשַׁתְנוּ. לַעֲבוֹט וְלֹא הֶעֱבַט לָנוּ: כֹּחֵנוּ
לָרִיק וּבֶהָלָה. כָּלָה מִבְּלִי שָׂכָר. יַד כָּל עָמָל בְּכִשְׁרוֹן. יָרְדָה וְאֵין
מִי יַחֲזִיק. טֻלְטַלְנוּ מַיִם וָעַד יָם. טַרְפָּם לֹא מָצְאוּ סֶפֶק (נ״א טַרְפָּם
לֹא סִפֵּק לָמוֹ). חֲשֵׁכָה לְאֵין מִשְׁתַּכֵּר. חֹשֵׁב שְׂכָרוֹ לְמַפָּח: זוּעֲמוּ
מַלְוֶה וְלֹוֶה. זֶה בָּזֶה שָׁלְחוּ מֵעַתָּה. וְנִלְאוּ יְדֵי מַמְצִיאֵי יָד. וְעָשִׁיר
לֹא חוֹנֵן רָשׁ. הֵן אֶרֶץ נִמְכְּרָה בְּיַד רָעִים. הָמוֹן בָּהּ לֹא מָצְאוּ
רֶוַח. דְּבִיר בֵּית אֱלֹהֵינוּ שָׁמֵם. דְּרָכֵינוּ מֵאֲנוּ לְהַצְלִיחַ. גִּיל נָוֶה
שָׁבַת. גִּילָה לִלְבָבֵנוּ מַה נַּעַל. בְּאֵין אֲרוּחַת אָב תָּמִיד. בְּבֶן בֶּטֶן
בָּנִים תֶּחְסַר. אֲדוֹן בַּיִת כְּאוֹרֵחַ בַּמָּלוֹן. אֵפוֹא נִמְצָא מָנוֹחַ:
וּמִשֶּׁחָרַב בֵּית מִקְדָּשֵׁנוּ.

תַּנּוּת צָרוֹת לֹא נוּכַל. שֶׁבֶר בְּכָל יוֹם וַאֲנָחָה. רָבְתָה בָנוּ חַלְחָלָה.
קֶרֶן יָרְדָה עַד עָפָר. צָרֵי עַיִן מָצְאוּ יָד. פֹּעֲלֵי שֶׁקֶר חַיִל עָשׂוּ.
עֹשֵׂי צְדָקָה לֹא נִרְאוּ. שׂוֹנְאֵי בֶצַע לֹא עָמָדוּ. נִדְמִינוּ כִּכְלִי רִיק.
מִכֹּל נִשְׁאַרְנוּ עֲרוּמִים. לֹא וְנָבִיא וְלֹא חָזוֹן בָּנוּ. כְּעִוְרִים נְגַשֵּׁשׁ
וְנֵלֵךְ. יוֹם יוֹם נֹאמַר מַה בְּסוֹפֵנוּ. טוֹב מָוֶת מֵחַיִּים אָמַרְנוּ. חַיֵּינוּ
תְּלוּיִם מִנֶּגֶד. זָרִים לְרֹאשׁ וַאֲנַחְנוּ לְזָנָב. וּמַה נַּעֲשֶׂה וַחֲטָאֵינוּ עָשׂוּ.
הֵן אָנוּ כְּלֹא הָיִינוּ. דַּלִּים נִבְזִים וּשְׁפָלִים. גְּעוּלִים מְאוּסִים וּבְזוּיִם.
בְּנֵי נֵכָר מָשְׁלוּ בָנוּ. אָמַרְנוּ נִגְזַרְנוּ אָבָדְנוּ. אָדוֹן הָקֵל עֻלֵּנוּ.
וּשְׁלַח יֶשַׁע לְגָאֳלֵנוּ.

אלהינו ואלהי אבותינו

אַל תַּעַשׂ עִמָּנוּ כָּלָה. תֹּאחֵז יָדְךָ בַּמִּשְׁפָּט: בְּבוֹא תוֹכֵחָה לְנֶגְדְּךָ.
שְׁמֵנוּ מִסִּפְרְךָ אַל תֶּמַח: גִּשְׁתְּךָ לַחֲתוֹם מוּסָר. רַחֲמֶיךָ יְקַדְּמוּ
רִגְזְךָ: דַּלּוּת מַעֲשִׂים בְּשׁוּרְךָ. קָרֵב צֶדֶק מֵאֵלֶיךָ: הוֹרֵנוּ מַה שֶּׁנִּצְעַק
לְפָנֶיךָ. צַוֵּה יְשׁוּעָתֵנוּ בְּמַפְגִּיעַ: וְתָשִׁיב שְׁבוּת אָהֳלֵי תָם. פְּתָחָיו
רְאֵה כִּי שָׁמֵמוּ: זְכוֹר שַׁחַתְּ לֹא תִשְׁכַּח עֵדוּת מִפִּי זַרְעוֹ: חוֹתֵם
תְּעוּדָה תַּתִּיר. סוֹדְךָ שִׂים בְּלִמּוּדֶיהָ: טַבּוּר אַגַּן הַסַּהַר. נָא אַל
יֶחְסַר הַמָּזֶג. יָהּ דַּע אֶת אֲשֶׁר יְדָעוּךָ. מַגֵּר עַם לֹא יְדָעוּךָ: כִּי
תָּשִׁיב לְבִצָּרוֹן. לְכוּדִים אֲסִירֵי הַתִּקְוָה: וְהֵן אָנוּ עַתָּה:

כְּתוֹעִים וְאֵין לְבַקֵּשׁ. כִּשְׁבוּיִם וְאֵין לְשׁוֹבֵב. כִּרְעֵבִים וְאֵין לְהַאֲכִיל.
כִּקְנוּיִם וְאֵין לִקְנוֹת. כִּצְמֵאִים וְאֵין לְהַשְׁקוֹת. כִּפְתָאִים
וְאֵין לְלַמֵּד. כַּעֲיֵפִים וְאֵין לְהָשִׁיב. כִּשְׂנוּאִים וְאֵין לֶאֱהוֹב. כְּנִרְדָּפִים
ואין

וְאֵין לְקָרֵב. כִּמְנֻדִּים וְאֵין לְהַתִּיר. כִּלְקוּחִים וְאֵין אֲדוֹנִים. כִּכְפוּפִים וְאֵין לִזְקוֹף. כִּיתוֹמִים וְאֵין לָהֶם אָב. כִּטְמֵאִים וְאֵין לְטַהֵר. כַּחֲסֵרִים וְאֵין לְמַלֹּאת. כִּזְנוּחִים וְאֵין לִזְכּוֹר. כְּהוֹמִים וְאֵין לָהֶם מְנוּחָה. כְּדַלִּים וְאֵין לְחָנְנָם. כְּגֵרִים וְאֵין לְקַבֵּל. כִּבְזוּיִם וְאֵין לְכַבֵּד. כַּאֲבֵלִים וְאֵין לְנַחֵם. כַּאֲנוּסִים וְאֵין מָנוֹס:

אלהינו ואלהי אבותינו

אִם תָּעִינוּ לֹא תַתְעֵנוּ. אִם שָׁגַגְנוּ לֹא תַשְׁלֵנוּ. אִם רָחַקְנוּ קָרֵב נָא. אִם קֵרַבְנוּ לֹא תְרַחֵק. אִם צָעַקְנוּ לֹא תַעְלִים. אִם פָּשַׁעְנוּ לֹא תִפְרַע. אִם עָוִינוּ לֹא תָמוּר. אִם סַרְנוּ לֹא תָסוּר. אִם נִקַמְנוּ לֹא תִלְחַם. אִם מָרִינוּ לֹא תַמְרֵנוּ. אִם לַצְנוּ לֹא תִלְחָץ. אִם כִּחַשְׁנוּ לֹא תְכַלֶּה. אִם יָרַדְנוּ לֹא תַטְבִּיעַ. אִם טָעִינוּ לֹא תְטַאטְאֵנוּ. אִם חִבַּלְנוּ לֹא תַחְבּוֹל. אִם זַדְנוּ לֹא תִזְכּוֹר. אִם וְכִחַנוּ לֹא תוֹכִיחַ. אִם הִרְשַׁעְנוּ לֹא תֶהְדוֹף. אִם דָּפַקְנוּ לֹא תִדְחֶה. אִם גָּעַלְנוּ לֹא תִגְעַל. אִם בָּאנוּ לֹא תִמְאַס. אִם אָשַׁמְנוּ לֹא תְאַבֵּד:

וּמֵרוֹב עֲוֹנֵינוּ:

תַּאֲוַת לֵב לֹא הִשַּׂגְנוּ. שֶׁקֶט קִוִּינוּ וַיָּבֹא רוֹגֶז. רוּם קֶרֶן וְהִנֵּה שְׁפָלָה. קָרְבָה יְשׁוּעָה אָמַרְנוּ וְנִתְרַחֲקָה. צִפִּינוּ לְטוֹבָה וּבָרְחָה מִמֶּנּוּ. פַּח נֶפֶשׁ בָּא בַּאֲסָמֵינוּ. עִצָּבוֹן בְּמִשְׁלַח יָדֵינוּ. שִׂמְחָה עָרְבָה מֵאֶרֶץ. נֶאֶרְרוּ יְבוּלֵי שָׂדֶה (בִּרְכוֹתֶיהָ). מְעַט מֵהַרְבֵּה נָבִיא. לַבְּהֵמָה לְרָזוֹן וְלֹא לָשֹׂבַע. כֹּחָהּ לֹא תוֹסִיף תֵּת. יְדֵי עֲמֵלֶיהָ מוּטָטוּ. טַרְפָּם לֹא מָצְאוּ בָהּ. חֵלֶב מִשְׁמַנֶּיהָ לְזָרִים. זְמוֹרוֹת עֲדָנֶיהָ לְנָכְרִים. וְנִמְכְּרָה אֶרֶץ בְּיַד רָעִים. הוֹן בֶּצַע לֹא מָצְאוּ בָהּ. דְּמִינוּ גַם מִמְּצוֹא יָד. גָּלָה שְׂכַר הַיְצוּרִים. בַּעֲוֹנֵינוּ בֵּית מִקְדָּשׁ אֵל חָרֵב. אָסַף חֶסֶד מִכָּל אֱנוֹשׁ:

אלהינו ואלהי אבותינו

תֹּאמַר לִמְחוֹת אֲשָׁמֵינוּ. תָּבֹא לְחַדֵּשׁ יָמֵינוּ. תְּגַלֶּה שְׁנַת שְׁלוֹמֵנוּ. תַּדְגִּיל לְגַדֵּל אֶת שְׁמֵנוּ. תְּהַדֵּר עִיר קָדְשֵׁנוּ. תּוֹפִיעַ מִמְּרוֹם לְרוֹמְמֵנוּ. תִּזְכּוֹר רַחֲמֶיךָ לְרַחֲמֵנוּ. תָּחִישׁ מְנַחֵם לְנַחֲמֵנוּ. תְּטַהֵר שִׁמְצַת גְּוִיֵּנוּ. תּוֹדִיעַ כִּי אַתָּה הוּא אֱלֹהֵינוּ. תְּכַפֵּר עֲוֹן זְדוֹנֵינוּ. תְּלוּי רֹאשׁ תִּתֵּן לְהַחֲיֵינוּ. תִּמְחוֹל עַקְשׁוּת מָרְיֵנוּ. תִּנְאוֹם לְהַעֲצִים פִּרְיֵנוּ. תְּסַכֵּית שְׁפִיכַת שִׂיחֵנוּ. תַּעֲנֶה עָתָר פִּצְחֵנוּ. תִּפְנֶה לְקוֹמֵם

מִזְבְּחֵנוּ . תַּצְדִּיק נִיב שְׂפָתֵינוּ . תְּקָרֵב קֵץ מְשִׁיחֵנוּ . תִּרְצֶה רֵיחַ נִיחוֹחֵינוּ . תְּשׁוֹבֵב מִקְצְווֹת נִדָּחֵינוּ . תְּתַמְּכֵנוּ וְכָאֵזוֹר תַּדְבִּיקֵנוּ :

אלהינו ואלהי אבותינו

אוֹרְךָ תַּזְרִיחַ לַחֲשֵׁכָה . בְּרַחֲמִים גְּדוֹלִים תָּשׁוּב אֵלֶיהָ . גַּלֵּה לָהּ יוֹם יְשׁוּעָה בְּלֵב . דַּרְכְּךָ תְּשַׁלַּח וְתִרְפָּאֵנוּ . הָאֵר פָּנֶיךָ אֵלֵינוּ . וְאַל תִּשְׁכָּחֵנוּ לָנֶצַח . זְכוּת הֲרָרֵי קֶדֶם זְכוֹר . חַטֹּאת נְעוּרִים אַל תִּזְכּוֹר . טוּמְאָה מֵעָלֵינוּ תַּעֲבִיר . יְדִידוּת נַפְשְׁךָ אַל תִּשְׁכַּח . כְּלוּלוֹת אַהֲבָתֵנוּ תִּזְכּוֹר . לֶכְתֵּנוּ אַחֲרֶיךָ בַּמִּדְבָּר . מָשְׁכֵנוּ וְנָרוּץ אַחֲרֶיךָ . נְחֵנוּ וַהֲבִיאֵנוּ אֶל חֲדָרֶיךָ . סְעָדֵנוּ וְסָמְכֵנוּ וְנִחְיֶה . עֵת כִּי תַשְׁמִיעֵנוּ קוֹלֶךָ . פְּצֵנוּ מִשְּׁאוֹן גַּלִּים . צוּלָה תַּחֲרִיב בְּאַפֶּךָ . קוּמָה בַּחֲרוֹנְךָ עַל גֵּאִים . רוֹמָה עֻזְּךָ וְרוֹמֵם שְׁפָלִים . שְׁבוֹר זְרוֹעַ רֶשַׁע . תִּמְלוֹךְ לְבַדְּךָ בְּקוֹרְאֵי שְׁמֶךָ . תּוֹדִיעַ לְעֵין כָּל אֻמִּים . כִּי אֵין אֱלוֹהַּ מִבַּלְעָדֶיךָ . כִּי תְבִיאֵנוּ לְהַר קָדְשֶׁךָ . וּתְשַׂמְּחֵנוּ בְּבֵית מִקְדָּשֶׁךָ :

אלהינו ואלהי אבותינו

אוֹפֶל אַלְמָנָה תָּאִיר . בּוֹהוּ בוֹכִיָּה תַּבְהִיק . גִּיל גַּלְמוּדָה תַּגִּישׁ . דֶּלֶף דִּמְעָתָהּ תַּדְמִים . הַר הַשָּׁמֵם תְּהַדֵּר . וְתָשׁוּב וְאֵלָיו תּוֹפִיעַ . זוֹהַר זְבוּלְךָ תַּזְרִיחַ . חֲדַר חֻפָּתְךָ תְּחַדֵּשׁ . טֶנֶף טֻמְאָתָהּ תְּטַהֵר . יוֹפִי יִקְרַת תְּיַסְּדָהּ . כַּדְכּוֹד כְּבוּדָהּ תְּכוֹנְנָהּ . לְאוֹרָהּ לְאֻמִּים תְּלַוֶּה . מֶלֶךְ מִכְּבוֹדְךָ תְּמַלְּאָהּ . נֶצַח נְצָחִים תְּנוֹסְסָהּ . שׂוֹבַע שְׂמָחוֹת תַּשְׂבִּיעֶנָּה . עֲנַן עָשָׁן תְּעַטְּרֶנָּה . פִּנַּת פְּתָחֶיהָ תְּפָאֵר . צֶדֶק צְנוּעִים תַּצְמִיחַ . קָמֵי קְהָלֶיהָ תָּקִיא . רֶגֶשׁ רְגָלִים תָּרִיץ : חזן שְׁבָטִים שַׁבַּחְתָּ תְּשׁוֹבֵב . תִּקְרָא תִשְׁרוֹק וְתִתְקַע . כִּי תְבִיאֵם לְהַר קָדְשֶׁךָ . וּתְשַׂמְּחֵם בְּבֵית תְּפִלָּתֶךָ :

אלהינו ואלהי אבותינו

תִּתֵּן אַחֲרִית לְעַמֶּךָ . תָּשִׁיב מִקְדָּשׁ לְתוֹכֵנוּ . תְּרוֹמֵם הַר מְרוֹם הָרִים . תְּקוֹמֵם קֶרֶן גְּדוּעָה . תַּצְהִיר מַחֲשַׁכֵּי אוּוִי . תְּפָאֵר יוֹשֶׁבֶת בָּדָד . תַּעֲטֶה בָּהּ מְלוּכָה לְבַדֶּךָ . תָּסִיר חֶרְפָּה מֵעִיר . תְּנַעֵר זֵדִים מִזְּבוּלֶךָ . תַּמְצִיא צְדָקָה לַעֲדָתֶךָ . תְּלַבֵּב אֶת רַעְיָתֶךָ . תִּכְרוֹת לָהּ בְּרִית חֲדָשָׁה . תֵּיקַר נַפְשָׁהּ בְּעֵינֶיךָ . תְּטַהֲרֶנָּה בְּמַיִם טְהוֹרִים . תַּחֲנֶה בְּעִיר חָנָה דָוִד . תִּזְקוֹף קוֹמַת תְּמָרָה . תּוֹדִיעַ לְכָל אַהֲבָתֵנוּ . תְּהַלֵּךְ בְּקֶרֶב מַחֲנוֹתֵינוּ . תִּדְרוֹשׁ גְּאוּלָה לְגָלוּתֵנוּ .

תְּגַלֶּה קֵץ לְקִוּוּתֵנוּ. תָּבֹא מְהֵרָה לְרַחֲמֵנוּ. תַּאֲמִירֵנוּ לְךָ וְנַאֲמִירְךָ לָנוּ: וּמֵרוֹב עֲוֹנֵינוּ:

תָּעִינוּ מֵאַחֲרֶיךָ. שָׁגַגְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ. רָחַקְנוּ מִבֵּית חַיֵּינוּ. קִלְקַלְנוּ אָרְחוֹת עוֹלָם. צְעָדֵינוּ לֹא יִשַּׁרְנוּ. פָּשַׁעְנוּ לְשֵׁם קָדְשֶׁךָ. עָזַבְנוּ תוֹרָתֶךָ. סַרְנוּ מֵאִמְרֵי פִיךָ. נְאַצְנוּךָ בְּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ. מָרִינוּ וּמָרַדְנוּ בָךְ. לֹא הִקְשַׁבְנוּ לְדִבְרֵי נְבִיאֶיךָ. כִּעַסְנוּךָ וְלֹא בִקַּשְׁנוּךָ. יִרְאָתְךָ מִלֵּב שִׁכַּחְנוּ. טָהֳרָתְךָ בְּמַעֲשֵׂה יָדֵינוּ טִמֵּאנוּ. חָטָאנוּ לְךָ יְהֹוָה אֱלֹהֵינוּ. וַעֲמַנוּךָ בְּרוֹב עֲוֹנֵינוּ. וְאִמַּצְנוּ אֶת לְבָבֵנוּ. הִקְשִׁינוּ אֶת עָרְפֵּנוּ. דַּרְכְּךָ אָחוֹר הִשְׁלַכְנוּ. גְּדֻלָּתְךָ לֹא הִגַּדְנוּ. בֵּיתְךָ נֶהֱרַס בַּעֲוֹנֵינוּ. אִוּוּךָ נִתַּץ בַּחֲטָאֵינוּ:

מַה נְּדַבֵּר פְּנֵי מֵישָׁרִים דּוֹבֵר. וּמַה נַּעֲנֶה לְמִמֶּנּוּ מַעֲנֶה. וּמַה נִּצְטַדָּקָה פְּנֵי לוֹבֵשׁ צְדָקָה. גְּמַלְנוּ טוֹבוֹת וְשִׁלַּמְנוּהוּ רָעוֹת. וּמַה יֵּשׁ לָנוּ עוֹד צְדָקָה וְלִזְעוֹק עוֹד אֶל פְּנֵי הַמֶּלֶךְ:

מתחיל החזן סלח לנו ואומרים סליחות. ואח"כ מתחילין כאן

זְכוֹר רַחֲמֶיךָ יְהֹוָה וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה: אַל תִּזְכָּר לָנוּ עֲוֹנוֹת רִאשׁוֹנִים מַהֵר יְקַדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ כִּי דַלּוֹנוּ מְאֹד: זָכְרֵנוּ יְהֹוָה בִּרְצוֹן עַמֶּךָ פָּקְדֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ: זְכוֹר עֲדָתְךָ קָנִיתָ קֶּדֶם גָּאַלְתָּ שֵׁבֶט נַחֲלָתֶךָ הַר צִיּוֹן זֶה שָׁכַנְתָּ בּוֹ: זְכוֹר יְהֹוָה חִבַּת יְרוּשָׁלָיִם אַהֲבַת צִיּוֹן אַל תִּשְׁכַּח לָנֶצַח: אַתָּה תָקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן כִּי עֵת לְחֶנְנָהּ כִּי בָא מוֹעֵד: זְכוֹר יְהֹוָה לִבְנֵי אֱדוֹם אֵת יוֹם יְרוּשָׁלָיִם הָאוֹמְרִים עָרוּ עָרוּ עַד הַיְסוֹד בָּהּ: זְכֹר לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לָהֶם בָּךְ וַתְּדַבֵּר אֲלֵיהֶם אַרְבֶּה אֶת זַרְעֲכֶם כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמָיִם וְכָל הָאָרֶץ הַזֹּאת אֲשֶׁר אָמַרְתִּי אֶתֵּן לְזַרְעֲכֶם וְנָחֲלוּ לְעוֹלָם: זְכוֹר לַעֲבָדֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב אַל תֵּפֶן אֶל קְשִׁי הָעָם הַזֶּה וְאֶל רִשְׁעוֹ וְאֶל חַטָּאתוֹ:

אַל נָא תָשֵׁת עָלֵינוּ חַטָּאת אֲשֶׁר נוֹאַלְנוּ וַאֲשֶׁר חָטָאנוּ:

חָטָאנוּ צוּרֵנוּ סְלַח לָנוּ יוֹצְרֵנוּ:

סימן כד ע"פ א"ב בראשי ההרוזות ובסוף חתום שם המחבר יהודה חזק

אֵלֶּה אֶזְכְּרָה וְנַפְשִׁי עָלַי אֶשְׁפְּכָה. כִּי בְלָעוּנוּ זֵדִים כְּעוּגָה בְּלִי הֲפוּכָה. כִּי בִּימֵי הַשַּׂר לֹא עָלְתָה אֲרוּכָה. לַעֲשָׂרָה הֲרוּגֵי מְלוּכָה: בְּלָמְדוֹ סֵפֶר מִפִּי מְשׁוּלֵי עֲרֵמַת. וְהֵבִין וְדִקְדֵּק בְּדָת

רְשׁוּמַת. וּפָתַח בְּוְאֵלֶּה הַמִּשְׁפָּטִים וְחָשַׁב מְזִמַּת. וְגוֹנֵב אִישׁ וּמְכָרוֹ וְנִמְצָא בְיָדוֹ מוֹת יוּמָת: חטאנו

גָּבַהּ לֵב בִּגְדוֹלִים. וְצִוָּה לְמַלְּאוֹת פַּלְטֵירוֹ נְעָלִים. וְקָרָא לַעֲשָׂרָה חֲכָמִים גְּדוֹלִים. מְבִינֵי דַת וְטַעֲמֶיהָ בְּפִלְפּוּלִים. דִּינוּ מִשְׁפָּט זֶה לְאַשְׁרוֹ. וְאַל תְּעַוְּתוּהוּ בְּכָזָב לְאָמְרוֹ. כִּי אִם הוֹצִיאוּהוּ לַאֲמִתּוֹ וּלְאוֹרוֹ. כִּי יִמָּצֵא אִישׁ גּוֹנֵב נֶפֶשׁ מֵאֶחָיו מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהִתְעַמֶּר בּוֹ וּמְכָרוֹ: חטאנו

הֵם כְּעָנוּ לוֹ וּמֵת הַגַּנָּב הַהוּא. נָם אַיֵּה אֲבוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר אֲחִיהֶם מְכָרוּהוּ. לְאוֹרְחַת יִשְׁמְעֵאלִים סְחָרוּהוּ. וּבְעַד נְעָלִים נְתָנוּהוּ. וְאַתֶּם קַבְּלוּ דִין שָׁמַיִם עֲלֵיכֶם. כִּי מִימֵי אֲבוֹתֵיכֶם לֹא נִמְצָא כָּכֶם. וְאִם הָיוּ בַחַיִּים. הָיִיתִי דָנָם לִפְנֵיכֶם. וְאַתֶּם תִּשְׂאוּ עֲוֹן אֲבוֹתֵיכֶם: חטאנו

זְמַן תְּנָה לָנוּ שְׁלֹשֶׁת יָמִים. עַד שֶׁנֵּדַע אִם נִגְזַר הַדָּבָר מִמְּרוֹמִים. אִם אָנוּ חַיָּבִים וַאֲשֵׁמִים. נִסְבּוֹל בִּגְזֵרַת מָלֵא רַחֲמִים. חָלוּ וְזָעוּ וְנָעוּ כֻּלָּמוֹ. עַל רַבִּי יִשְׁמָעֵאל כֹּהֵן גָּדוֹל נָתְנוּ עֵינֵימוֹ. לְהַזְכִּיר אֶת הַשֵּׁם לַעֲלוֹת לַאֲדוֹנֵימוֹ. לָדַעַת אִם יָצְאָה הַגְּזֵרָה מֵאֵת אֱלֹהֵימוֹ: חטאנו

טִהֵר רַבִּי יִשְׁמָעֵאל עַצְמוֹ וְהִזְכִּיר אֶת הַשֵּׁם בְּסִלּוּדִים. וְעָלָה לַמָּרוֹם וְשָׁאַל מֵאֵת הָאִישׁ לְבוּשׁ הַבַּדִּים. וְנָם לוֹ קַבְּלוּ עֲלֵיכֶם צַדִּיקִים יְדִידִים. כִּי שָׁמַעְתִּי מֵאֲחוֹרֵי הַפַּרְגּוֹד כִּי בְּזֹאת אַתֶּם נִלְכָּדִים. יָרַד וְהִגִּיד לַחֲבֵרָיו מַאֲמַר אֵל. וְצִוָּה הַבְּלִיַּעַל לְהָרְגָם בְּכֹחַ וְלָאֵל. וּשְׁנַיִם מֵהֶם הוֹצִיאוּ תְּחִלָּה שֶׁהֵם גְּדוֹלֵי יִשְׂרָאֵל. רַבִּי יִשְׁמָעֵאל כֹּהֵן גָּדוֹל וְרַבָּן שִׁמְעוֹן בֶּן גַּמְלִיאֵל נְשִׂיא יִשְׂרָאֵל: חטאנו

כְּרוֹת רֹאשׁוֹ תְּחִלָּה הִרְבָּה מָנוֹ לִבְעוֹן. וְנָם הָרְגֵנִי תְּחִלָּה וְאַל אֶרְאֶה בְּמִיתַת מְשָׁרֵת דַּר מָעוֹן. לְהַפִּיל גּוֹרָלוֹת צִוָּה צִפְעוֹן. וְנָפַל הַגּוֹרָל עַל רַבָּן שִׁמְעוֹן: לִשְׁפּוֹךְ דָּמוֹ מִהֵר כְּשׁוֹר פָּר. וּכְשֶׁנֶּחְתַּךְ רֹאשׁוֹ נְטָלוֹ וְצָרַח עָלָיו בְּקוֹל מַר כַּשּׁוֹפָר. אֵי הַלָּשׁוֹן הַמְמַהֶרֶת לְהוֹרוֹת אִמְרֵי שֶׁפֶר. וְאֵיךְ עַתָּה לוֹחֶכֶת אֶת הֶעָפָר: חטאנו מָה מְאוֹד בָּכָה עָלָיו בַּחֲרָדָה. בַּת בְּלִיַּעַל לְקוֹל בְּבִיתוֹ שֶׁל רַבִּי יִשְׁמָעֵאל עָמְדָה. תֹּאַר יָפְיוֹ בְּלִבָּהּ חָמְדָה. וְשָׁאֲלָה מֵאֵת

אָבִיהָ חַיָּתוֹ לְהַעֲמִידָה: נָאַץ בְּלִיַּעַל דָּבָר זֶה לַעֲשׂוֹתוֹ. לְהַפְשִׁיט
עוֹרוֹ מֵעַל פָּנָיו שָׁאֲלָה מֵאִתּוֹ. וְלֹא עִכֵּב דָּבָר זֶה לַעֲשׂוֹתוֹ. וּכְשֶׁהִגִּיעַ
לִמְקוֹם תְּפִלִּין צָרַח בְּקוֹל מַר לְיוֹצֵר נִשְׁמָתוֹ: חטאנו

שַׂרְפֵי מַעְלָה צָעֲקוּ בְּמָרָה. זוֹ תּוֹרָה וְזוֹ שְׂכָרָהּ. עוֹטֶה כַּשַּׂלְמָה
אוֹרָה. אוֹיֵב מְנָאֵץ שִׁמְךָ הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא. מְחָרֵף וּמְגַדֵּף עַל
דִּבְרֵי תוֹרָה: עָנְתָה בַּת קוֹל מִשָּׁמַיִם. אִם אֶשְׁמַע קוֹל אַחֵר אֶהְפּוֹךְ
אֶת הָעוֹלָם לְמַיִם. לְתֹהוּ וָבֹהוּ אָשִׁית הֲדוֹמַיִם. גְּזֵרָה הִיא מִלְּפָנַי
קַבְּלוּהָ מְשַׁעְשְׁעֵי דַת יוֹמַיִם: חטאנו

פְּקִידִים נֶהֶרְגוּ מֵאַחֲרֵי שֶׁבֶת בָּתֵּי כְנֵסִיּוֹת. מְלֵאֵי מִצְוֹת כָּרִמּוֹן
וּכְזָוִיּוֹת. וְהוֹצִיאוּ אֶת רַבִּי עֲקִיבָא דּוֹרֵשׁ כִּתְרֵי אוֹתִיּוֹת.
וְסָרְקוּ בְּשָׂרוֹ בְּמַסְרְקוֹת פִּיפִיּוֹת: צִוָּה לְהוֹצִיא רַבִּי חֲנַנְיָא בֶּן
תְּרַדְיוֹן מִבֵּית אוּלָמוֹ. וּבַחֲבִילֵי זְמוֹרוֹת שָׂרְפוּ גָלְמוֹ. וּסְפוֹגִים שֶׁל
צֶמֶר שָׂמוּ עַל לִבּוֹ לְעַכֵּב עַצְמוֹ. וּכְשֶׁנִּסְתַּלְּקוּ מִיַּד נִשְׂרַף וְסֵפֶר
תּוֹרָה עִמּוֹ: חטאנו

קוֹנְנוּ קְדוֹשִׁים עַם לֹא אַלְמָן. כִּי עַל דָּבָר מוּעָט נֶהֶרְגוּ וְנִשְׁפַּךְ
דָּמָן. לְקַדֵּשׁ שֵׁם שָׁמַיִם מָסְרוּ עַצְמָן. בַּהֲרִיגַת רַבִּי חוּצְפִּית
הַמְתוּרְגְּמָן: רְעָדָה תֶּאֱחוֹז כָּל שׁוֹמֵעַ שָׁמוּעַ. וְתִזַּל כָּל עַיִן דִּמוּעַ.
וְנֶהְפַּךְ לְאֵבֶל כָּל שַׁעְשׁוּעַ. בַּהֲרִיגַת רַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן שַׁמּוּעַ: חטאנו

שִׁחֲתוּנִי צָרַי וּמְעַנַּי וּמִלְּאוּ כְרֵסָם מֵעֲדָנַי. וְהִשְׁקוּנִי מֵי רוֹשׁ וְלַעֲנִי.
בַּהֲרִיגַת רַבִּי חֲנִינָא בֶּן חֲכִינַאי: תָּקְפוּ עָלֵינוּ צָרוֹת מִצְוֹת
לְהָפֵר. וּמֵאֲנוּ לָקַחַת הוֹן וָכוֹפֶר. כִּי אִם נְפָשׁוֹת הוֹגוֹת אִמְרֵי שֶׁפֶר.
כְּמוֹ רַבִּי יְשֵׁבָב הַסּוֹפֵר: חטאנו

יְחֻתּוּנוּ בְּנֵי עֲדִינָה הַשּׁוֹמֵמָה. הֵרֵעוּ לָנוּ מִכָּל מַלְכֵי אֲדָמָה. וְהָרְגוּ
מִמֶּנּוּ כַּמָּה וְכַמָּה. בַּהֲרִיגַת רַבִּי יְהוּדָה בֶּן דָּמָא: דִּבַּרְתָּ
בֵּית יַעֲקֹב אֵשׁ וּבֵית יוֹסֵף לֶהָבָה. הֵן עַתָּה קַשׁ אוֹרֶם כָּבָה. חַי
וְעוֹךְ קוֹמָתָם בְּבִיעוּר הַיּוֹם הַבָּא. כִּי הִסְכִּימוּ לַהֲרוֹג עֲשָׂרָה
צַדִּיקִים עִם רַבִּי יְהוּדָה בֶּן בָּבָא: חטאנו

זֹאת קְרָאַתְנוּ וְסִפַּרְנוּ בְּשִׁנּוּן. וְשָׁפַכְנוּ לֵב שָׁפֵל וְאָנוּן. מִמָּרוֹם
הַסְכֵּת תַּחֲנוּן. יְהוָֹה יְהוָֹה אֵל רַחוּם וְחַנּוּן: חַנּוּן הַבִּיטָה
מִמְּרוֹמִים. תִּשְׁפּוֹכֶת דַּם הַצַּדִּיקִים וְתַמְצִית דָּמִים. תֵּרָאֶה בְּפַרְגּוֹדָךְ
וְהַעֲבֵר כְּתָמִים. אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים:

ואח״כ אומרים זכור לנו ברית אבות וכו׳ אתה יודע וכו׳ . על חטא וכו׳ . עד כל דברי התורה הזאת . ודוד עבדך עד אטהר אתכם . ואח״כ אומרים כאן אל תירא :

אַל תִּירָא יַעֲקֹב שׁוּבוּ בָנִים שׁוֹבָבִים שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל. הִנֵּה לֹא יָנוּם וְלֹא יִישָׁן שׁוֹמֵר יִשְׂרָאֵל . כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ שׁוּבָה יִשְׂרָאֵל עַד יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי כָשַׁלְתָּ בַּעֲוֹנֶךָ . וְנֶאֱמַר קְחוּ עִמָּכֶם דְּבָרִים וְשׁוּבוּ אֶל יְהוָה אִמְרוּ אֵלָיו כָּל תִּשָּׂא עָוֹן וְקַח טוֹב וּנְשַׁלְּמָה פָרִים שְׂפָתֵינוּ . וְאַתָּה רַחוּם מְקַבֵּל שָׁבִים כִּי עַל הַתְּשׁוּבָה מֵרֹאשׁ הִבְטַחְתָּנוּ . וְלִתְשׁוּבָה עֵינֵינוּ מְיַחֲלוֹת לָךְ :

מְנוּיָה וּגְמוּרָה. בְּסוֹד חַכְמֵי תוֹרָה. אַשְׁרֵי מִי שֶׁלֹּא נִבְרָא : וּמֵאַהֲבָתְךָ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ שֶׁאָהַבְתָּ אֶת יִשְׂרָאֵל עַמֶּךָ . וּמֵחֶמְלָתְךָ מַלְכֵּנוּ שֶׁחָמַלְתָּ עַל בְּנֵי בְרִיתֶךָ נָתַתָּ לָּנוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ (את יום השבת הזה) וְאֶת יוֹם צוֹם הַכִּפּוּרִים הַזֶּה לִמְחִילַת חֵטְא וְלִסְלִיחַת עָוֹן וּלְכַפָּרַת פָּשַׁע :

יוֹם אָתָא לְכַפֵּר פִּשְׁעֵי יְשֵׁנָה. הַיּוֹם בִּיאָתוֹ אַחַת בַּשָּׁנָה. כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ. וְהָיְתָה זֹּאת לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם לְכַפֵּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִכָּל חַטֹּאתָם אַחַת בַּשָּׁנָה :

יוֹם זֶה נִתַּן תְּעוּדָה לְעַם זֶה. הַיּוֹם חַל בּוֹ צִיר סְלַח נָא לַעֲוֹן הָעָם הַזֶּה. כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ סְלַח נָא לַעֲוֹן הָעָם הַזֶּה כְּגֹדֶל חַסְדֶּךָ וְכַאֲשֶׁר נָשָׂאתָה לָעָם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד הֵנָּה וְשָׁם נֶאֱמַר. וַיֹּאמֶר יְהוָה סָלַחְתִּי כִּדְבָרֶךָ : בַּעֲבוּר כְּבוֹד שִׁמְךָ הִמָּצֵא לָנוּ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ. סְלַח נָא לְמַעַן שְׁמֶךָ :

יוֹם מְחִילָה בִּשַּׂרְתָּ לְצִיר בְּרֶשֶׁם. הַיּוֹם נִתְיַצַּבְתָּ עִמּוֹ וְקָרָאתָ בְשֵׁם. כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ וַיֵּרֶד יְהוָה בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְהוָה : בַּעֲבוּר כְּבוֹד שִׁמְךָ הִמָּצֵא לָנוּ חַנּוּן וְרַחוּם . רַחֵם נָא לְמַעַן שְׁמֶךָ :

יוֹם שִׁמְמוֹת הֵיכָלְךָ הַבִּיטָה . הַיּוֹם תָּחֹן אֹזֶן הַטֵּה לָנוּ לְהַבִּיטָה . כַּכָּתוּב בְּדִבְרֵי קָדְשֶׁךָ הַטֵּה אֱלֹהַי אָזְנְךָ וּשְׁמָע פְּקַח עֵינֶיךָ וּרְאֵה שֹׁמְמוֹתֵינוּ וְהָעִיר אֲשֶׁר נִקְרָא שִׁמְךָ עָלֶיהָ. כִּי לֹא עַל צִדְקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים. אֲדֹנָי שְׁמָעָה אֲדֹנָי סְלָחָה אֲדֹנָי הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה אַל תְּאַחַר לְמַעַנְךָ אֱלֹהַי כִּי שִׁמְךָ נִקְרָא עַל עִירְךָ וְעַל עַמֶּךָ : בַּעֲבוּר כְּבוֹד שִׁמְךָ הִמָּצֵא לָנוּ שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה . שְׁמַע בְּקוֹל תְּפִלָּתֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ :

מִי אֵל כָּמוֹךָ: אַדִּיר וְנָאֶה. בּוֹרֵא דוֹק וָחֶלֶד. מִי אֵל כָּמוֹךָ: גּוֹלֶה עֲמוּקוֹת. דּוֹבֵר צְדָקוֹת. מִי אֵל כָּמוֹךָ: הָדוּר בִּלְבוּשׁוֹ. וְאֵין כִּתְהִלָּתוֹ. מִי אֵל כָּמוֹךָ: זוֹקֵף כְּפוּפִים. חוֹנֵן דַּלִּים. מִי אֵל כָּמוֹךָ: טְהוֹר עֵינַיִם. יוֹשֵׁב שָׁמַיִם. מִי אֵל כָּמוֹךָ: שׁוֹכֵן שְׁחָקִים. תּוֹמֵךְ תְּמִימִים. מִי אֵל כָּמוֹךָ: נוֹשֵׂא עָוֹן וְעוֹבֵר עַל פֶּשַׁע. מִי אֵל כָּמוֹךָ:

כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ מִי אֵל כָּמוֹךָ נוֹשֵׂא עָוֹן וְעוֹבֵר עַל פֶּשַׁע לִשְׁאֵרִית נַחֲלָתוֹ לֹא הֶחֱזִיק לָעַד אַפּוֹ כִּי חָפֵץ חֶסֶד הוּא: יָשׁוּב יְרַחֲמֵנוּ יִכְבּוֹשׁ עֲוֹנוֹתֵינוּ וְתַשְׁלִיךְ בִּמְצֻלוֹת יָם כָּל חַטֹּאתָם: וְכָל חַטֹּאת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל תַּשְׁלִיךְ בִּמְקוֹם אֲשֶׁר לֹא יִזָּכְרוּ וְלֹא יִפָּקְדוּ וְלֹא יַעֲלוּ עַל לֵב לְעוֹלָם: וְנֶאֱמַר תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ מִימֵי קֶדֶם:

אלהינו ואלהי אבותינו מחל לעונותינו. רצה ומודים. אבינו מלכנו זכור רחמיך. וכתוב. וכל החיים וברכת כהנים. שים שלום עד עושה השלום ק״ש:

מנחה ליום כפור

מוציאין ס״ת ואומרים בריך שמיה גדלו וכו׳ וקורין ג׳ גברי באחרי מות ומפטירין בתרי עשר ביונה: המפטיר אומר הברכות עד מגן דוד. יהללו. ח״ק. שמ״ע.

תפלה לשליח צבור בקול

החזן מתחיל ברוך אתה עד למען שמו באהבה ואח״כ מתחילין כאן:

מִסּוֹד חֲכָמִים וּנְבוֹנִים. וּמִלֶּמֶד דַּעַת מְבִינִים. אֶפְתְּחָה פִּי בִּתְפִלָּה וּבְתַחֲנוּנִים. לְחַלּוֹת וּלְחַנֵּן פְּנֵי מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לַעֲוֹנִים:

אֵיתָן הִכִּיר אֱמוּנָתֶךָ. בְּדוֹר לֹא יָדְעוּ לִרְצוֹתֶךָ. גָּהַץ בְּךָ וַיֵּדַע יִרְאָתֶךָ. דָּץ לְהוֹדִיעַ לְכָל הַדְרָתֶךָ. הִדְרִיךְ תּוֹעִים בִּנְתִיבָתֶךָ. וְנִקְרָא אָב לְאֻמָּתֶךָ. זָהַר לַעֲשׂוֹת דִּבְרָתֶךָ. חָפֵץ לַחֲסוֹת בְּצֵל שְׁכִינָתֶךָ. טָעַם לָעוֹבְרִים כַּלְכָּלָתֶךָ. יָדַע לַשָּׁבִים כִּי אֵין בִּלְתֶּךָ: כִּי הֶאֱמִין בְּךָ לְהַלּוּתֶךָ. לָטַע אֶשֶׁל וּלְהַזְכִּיר גְּבוּרוֹתֶיךָ: צְדָקָה תֵּחָשֵׁב לָנוּ. בְּצֶדֶק אָב סְלַח לָנוּ: חזן לֹא כַחֲטָאֵינוּ תַּעֲשֶׂה לָנוּ. מְגִנֵּנוּ כִּי לְךָ יִחֲלְנוּ: זכרנו לחיים עד מצמיח ישועה

מָאֳהָב וְיָחִיד לְאִמּוֹ . נַפְשׁוֹ לְטֶבַח בְּהַשְׁלִימוֹ . שְׂרָפִים צָעֲקוּ
מִמְּרוֹמוֹ . עוֹנִים חוּסָה לָאֵל מְרַחֲמוֹ . פּוֹדֶה וּמַצִּיל רַחֲמוֹ .
צִוָּה שֶׂה תְּמוּרָה בִּמְקוֹמוֹ . קָשַׁב אַל תִּשְׁפּוֹךְ דָּמוֹ . רְחַפּוּ רַחוּם
לְרוֹמְמוֹ . שְׁמָרוּ וְקִיְּמוּ לִשְׁמוֹ . שִׁפֵּר תָּאֳרוֹ כְּנוֹגַהּ יוֹמוֹ : חזן תֵּרָאֵהוּ
הַיּוֹם כְּשָׂרוּף בְּאוּלָמוֹ . תִּזְכּוֹר עֲקֵדָתוֹ וְתַעֲזוֹר (נ״א וְתָחוֹן) עַמּוֹ :
לְפָנָיו יְקִימֵנוּ וְנִחְיֶה . בְּצֶדֶק אָב נִחְיֶה : חזן יְהוָה מֵמִית וּמְחַיֶּה .
בְּטַלָּיו רְדוּמִים יְחַיֶּה : מי כמוך עד מחיה המתים

אֶרְאֶלִּים בְּשֵׁם תָּם מַמְלִיכִים . לְמֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים . יָפְיוֹ לָשׁוּר
בְּכֵם הוֹלְכִים . יְלָדָיו הַיּוֹם צָגִים כְּמַלְאָכִים . הַמַּקְדִּישִׁים
וְתַחַן עוֹרְכִים . בְּיוֹם זֶה אֵיבָה מַשְׁלִיכִים . יַחַד בְּשֵׁם אֲבִיהֶם
מְבָרְכִים . רָם לְרַצּוֹת בִּדְבָרִים רַכִּים . בִּזְכוּת הַתָּם יָצִיץ מֵחֲרַכִּים .
יָהּ יָאִיר עֵינֵי חֲשֵׁכִים . מֶלֶךְ נִצָּב בַּעֲדַת בְּרוּכִים . רוֹצֶה בְּעַמּוֹ
יְפָאֵר נְמוּכִים . דּוֹפְקִים בִּתְפִלָּה לְהַשְׁכִּים . כְּטוֹב וְסַלָּח עִמָּם יַסְכִּים :
חזן יַשְׁמִיעַ לֹא תֵבוֹשׁוּ דַכִּים . יֵאָמֵר לָכֵן לְבֵית הַמְחַכִּים :

יִמְלוֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדוֹר וָדוֹר הַלְלוּיָהּ :
וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל אֵל נָא :

חו״ק אֲמוּנַת אוֹם נוֹטֶרֶת . לְמַעַנְךָ עֲזוֹר לְנִשְׁאֶרֶת . וַעֲקֵה רְצֵה נָא כִּקְטוֹרֶת . קָדוֹשׁ :
חו״ק יְכַפֵּר וְיִסְלַח . אֵל טוֹב וְסַלָּח . נוֹרָא וְקָדוֹשׁ :
חו״ק תְּפִלָּתֵנוּ מִמְּעוֹנוֹת . יְקַבֵּל בְּקָרְבָּנוֹת . הָאֵל קָדוֹשׁ :

מִיכָאֵל מִיָּמִין מְהַלֵּל . וְגַבְרִיאֵל מִשְּׂמֹאל מְמַלֵּל . בַּשָּׁמַיִם אֵין כָּאֵל . וּבָאָרֶץ מִי כְּעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל :

וּבְכֵן וּלְךָ תַעֲלֶה קְדֻשָּׁה . כִּי אַתָּה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ :

קדושה נקדישך בנוסח הקצר . אתה קדוש . חמול על מעשיך .
ובכן . . . יעלה ויבא עד ורחום אתה . אח״כ מתחילין כאן :

זְכוֹר רַחֲמֶיךָ יְהוָה וַחֲסָדֶיךָ כִּי מֵעוֹלָם הֵמָּה : אַל תִּזְכָּר לָנוּ עֲוֹנוֹת
רִאשׁוֹנִים מַהֵר יְקַדְּמוּנוּ רַחֲמֶיךָ כִּי דַלּוֹנוּ מְאֹד : זָכְרֵנוּ יְהוָה
בִּרְצוֹן עַמֶּךָ פָּקְדֵנוּ בִּישׁוּעָתֶךָ : זְכוֹר עֲדָתְךָ קָנִיתָ קֶּדֶם גָּאַלְתָּ שֵׁבֶט
נַחֲלָתֶךָ הַר צִיּוֹן זֶה שָׁכַנְתָּ בּוֹ : זְכוֹר יְהוָה חִבַּת יְרוּשָׁלָיִם אַהֲבַת
צִיּוֹן אַל תִּשְׁכַּח לָנֶצַח : אַתָּה תָקוּם תְּרַחֵם צִיּוֹן כִּי עֵת לְחֶנְנָהּ כִּי
בָא מוֹעֵד : זְכוֹר יְהוָה לִבְנֵי אֱדוֹם אֵת יוֹם יְרוּשָׁלָיִם הָאוֹמְרִים עָרוּ
עָרוּ עַד הַיְסוֹד בָּהּ : זְכֹר לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיִשְׂרָאֵל עֲבָדֶיךָ אֲשֶׁר
נשבעת

נִשְׁבַּעְתָּ לָהֶם בָּךְ וַתְּדַבֵּר אֲלֵיהֶם אַרְבֶּה אֶת זַרְעֲכֶם כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמָיִם וְכָל הָאָרֶץ הַזֹּאת אֲשֶׁר אָמַרְתִּי אֶתֵּן לְזַרְעֲכֶם וְנָחֲלוּ לְעוֹלָם: זְכוֹר לַעֲבָדֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב אַל תֵּפֶן אֶל קְשִׁי הָעָם הַזֶּה וְאֶל רִשְׁעוֹ וְאֶל חַטָּאתוֹ:

אַל נָא תָשֵׁת עָלֵינוּ חַטָּאת אֲשֶׁר נוֹאַלְנוּ וַאֲשֶׁר חָטָאנוּ:

חָטָאנוּ צוּרֵנוּ סְלַח לָנוּ יוֹצְרֵנוּ:

אֵל נָא רְפָא נָא תַּחֲלוּאֵי גֶּפֶן פּוֹרִיָּה. בּוֹשָׁה וַחֲפוּרָה וְאֻמְלַל פִּרְיָהּ. גְּאָלֶנָּה מִשַּׁחַת וּמִמַּכָּה טְרִיָּה. עֲנֵנוּ כְּשֶׁעָנִיתָ לְאַבְרָהָם אָבִינוּ בְּהַר הַמּוֹרִיָּה: חטאנו

דִּגְלֵי עַם פְּדוּיֵי בִּזְרוֹעַ חָשׂוּף. הַצֵּל מִנֶּגֶף וְאַל יִהְיוּ לִשְׁסוּף. וְתַעֲנֶה קְרִיאָתֵנוּ לְמַעֲשֵׂה יָדֶיךָ תִּכְסוֹף. עֲנֵנוּ כְּשֶׁעָנִיתָ לַאֲבוֹתֵינוּ עַל יַם סוּף: חטאנו

זְכוּת צוּר חֻצַּב הַיּוֹם לָנוּ תְּגַל. חָשְׁכֵנוּ מֵאֶנֶף וּנְחֵנוּ בְּיוֹשֶׁר מַעְגָּל. טַהֵר טוּמְאָתֵנוּ וּלְמְאוֹר תּוֹרָתְךָ עֵינֵינוּ גַּל. עֲנֵנוּ כְּשֶׁעָנִיתָ לִיהוֹשֻׁעַ בַּגִּלְגָּל: חטאנו

יָהּ רְאֵה דֶשֶׁן עָקוּד וְהַצְמַח לָנוּ תְּרוּפָה. כַּלֵּה שׁוֹד וָשֶׁבֶר סַעַר וְסוּפָה. לַמְּדֵנוּ וְחַכְּמֵנוּ אִמְרָתְךָ הַצְּרוּפָה. עֲנֵנוּ כְּשֶׁעָנִיתָ לִשְׁמוּאֵל בַּמִּצְפָּה: חטאנו

מוּתְמָם מְרַחֵם שָׁרָשָׁיו אַל תְּקַמֵּל. נַקֵּנוּ מִכֶּתֶם וְשֶׁמֶץ וְלֹא נֶאֱמַל. סְעָדֵנוּ וְנִוָּשֵׁעָה וְאָרְחוֹת חֲסָדֶיךָ נִגָּמֵל. עֲנֵנוּ כְּשֶׁעָנִיתָ לְאֵלִיָּהוּ בְּהַר הַכַּרְמֶל: חטאנו

עוֹדְדֵנוּ בְּצֶדֶק מָשׁוּי מִמַּיִם וְכַפֵּר זָדוֹן וּמְשׁוּגָה. פְּדֵנוּ מִמְּהוּמַת מָוֶת וְאָחוֹר בַּל נָסוֹגָה. צַוֵּה יְשׁוּעָתֵנוּ וּבַעֲוֹנוֹתֵינוּ אַל נִתְמוֹגְגָה. עֲנֵנוּ כְּשֶׁעָנִיתָ לְיוֹנָה בִּמְעֵי הַדָּגָה: חטאנו

קְדֻשַּׁת אִישׁ חֲסִידֶךָ זְכוֹר לִיפַת פְּעָמַיִם. רַחֲמֶיךָ תְּעוֹרֵר כִּי לוֹקִינוּ בְּכִפְלַיִם. שׁוּבֵנוּ תוֹקֶף לְיִרְאָתְךָ וְלֹא נֶחְשַׁף שׁוּלַיִם. עֲנֵנוּ כְּשֶׁעָנִיתָ לְדָוִד וְלִשְׁלֹמֹה בְנוֹ בִּירוּשָׁלָיִם: חטאנו

ואח״כ אומרים זכור לנו ברית אבות וכו׳ עד ולכפרת פשע תמצא לעיל ואח״כ מתחילין כאן ·

יוֹם אֲשֶׁר הוּחַק לְכַפָּרָתֵנוּ. הַיּוֹם תְּבַשְּׂרֵנוּ צוּרֵנוּ וּתְטַהֲרֵנוּ. כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתְךָ וְהָיְתָה זֹּאת לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם לְכַפֵּר עַל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִכָּל חַטֹּאתָם אַחַת בַּשָּׁנָה:

יוֹם מַנְחִיל דַּת שַׁוַּע בְּעַד דּוֹר . הַיּוֹם נְשָׂא לוֹ בְּבַקְּשׁוֹ סְלַח נָא .
כַּכָּתוּב בְּתוֹרָתֶךָ סְלַח נָא לַעֲוֹן הָעָם הַזֶּה כְּגוֹדֶל חַסְדֶּךָ וְכַאֲשֶׁר
נָשָׂאתָה לָעָם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד הֵנָּה וְשָׁם נֶאֱמַר . וַיֹּאמֶר יְהוָֹה
סָלַחְתִּי כִּדְבָרֶךָ : בַּעֲבוּר כְּבוֹד שִׁמְךָ הַמְּצֵא לָנוּ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ .
סְלַח נָא לְמַעַן שְׁמֶךָ :

יוֹם קוֹרְאֵי בְשִׁמְךָ יְמַלֵּטוֹ . הַיּוֹם רַחֵם עָלֵינוּ כְּאָז קָרָא בְשֵׁם . כַּכָּתוּב
בְּתוֹרָתֶךָ וַיֵּרֶד יְהוָֹה בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְהוָֹה .
וַיַּעֲבוֹר יְהוָֹה עַל פָּנָיו וַיִּקְרָא : יְהוָֹה יְהוָֹה אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם
וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת נוֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים נוֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה :
בַּעֲבוּר כְּבוֹד שִׁמְךָ הַמְּצֵא לָנוּ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ סְלַח לָנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ :

יוֹם שִׁמְמוֹת הֵיכָלְךָ תַּבִּיט . הַיּוֹם תַּעֲשֶׂה לְמַעַן שְׁמֶךָ . כְּנָם אִישׁ
חֲמוּדוֹת כַּכָּתוּב בְּדִבְרֵי קָדְשֶׁךָ הַטֵּה אֱלֹהַי אָזְנְךָ וּשְׁמָע פְּקַח
עֵינֶיךָ וּרְאֵה שׁוֹמְמוֹתֵינוּ וְהָעִיר אֲשֶׁר נִקְרָא שִׁמְךָ עָלֶיהָ . כִּי לֹא
עַל צִדְקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים .
אֲדֹנָי שְׁמָעָה אֲדֹנָי סְלָחָה אֲדֹנָי הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה אַל תְּאַחַר לְמַעַנְךָ
אֱלֹהַי כִּי שִׁמְךָ נִקְרָא עַל עִירְךָ וְעַל עַמֶּךָ : בַּעֲבוּר כְּבוֹד שִׁמְךָ
הַמְּצֵא לָנוּ שׁוֹמֵעַ תְּפִלָּה . שְׁמַע בְּקוֹל תְּפִלָּתֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ :

מִי אֵל כָּמוֹךָ : אָדוֹן אַבִּיר . בְּמַעֲשָׂיו כַּבִּיר . מִי אֵל כָּמוֹךָ : גּוֹלֶה
עֲמוּקוֹת . דּוֹבֵר צְדָקוֹת . מִי אֵל כָּמוֹךָ : הַצּוּר תָּמִים . וּמָלֵא
רַחֲמִים . מִי אֵל כָּמוֹךָ : כּוֹבֵשׁ כָּל כְּעָסִים . לְהַצְדִּיק עֲמוּסִים .
מִי אֵל כָּמוֹךָ :

כַּכָּתוּב עַל יַד נְבִיאֶךָ מִי אֵל כָּמוֹךָ נוֹשֵׂא עָוֹן וְעוֹבֵר עַל פֶּשַׁע
לִשְׁאֵרִית נַחֲלָתוֹ לֹא הֶחֱזִיק לָעַד אַפּוֹ כִּי חָפֵץ חֶסֶד הוּא :
יָשׁוּב יְרַחֲמֵנוּ יִכְבּוֹשׁ עֲוֹנוֹתֵינוּ וְתַשְׁלִיךְ בִּמְצֻלוֹת יָם כָּל חַטֹּאתָם :
וְכָל חַטֹּאת עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל תַּשְׁלִיךְ בִּמְקוֹם אֲשֶׁר לֹא יִזָּכְרוּ וְלֹא
יִפָּקְדוּ וְלֹא יַעֲלוּ עַל לֵב לְעוֹלָם : וְנֶאֱמַר תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב חֶסֶד
לְאַבְרָהָם אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבוֹתֵינוּ מִימֵי קֶדֶם :

אר"א מחול לעונותינו . רצה ומודים . וכתוב . שים שלום עד עושה השלום :

סדר תפלת נעילה

אומרים אשרי ובא לציון שמ"ע המצא בסידור רק במקום וכתבנו אומרים וחתמנו ובמקום וכתוב אומרים וחתום ובמקום ונכתב אומרים ונחתם :

כבוד

תְּפִלַּת נְעִילָה לִשְׁלִיחַ צִבּוּר בְּקוֹל

חזן מתחיל ברוך אתה עד למען שמו באהבה ואח"כ מתחילין כאן:

מִסּוֹד חֲכָמִים וּנְבוֹנִים. וּמִלֶּמֶד דַּעַת מְבִינִים.
אֶפְתְּחָה פִּי בִּתְפִלָּה וּבְתַחֲנוּנִים. לְחַלּוֹת וּלְחַנֵּן
פְּנֵי מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ לַעֲוֹנִים:

פותחין הארון

אָב יְדָעֲךָ מִנּוֹעַר. בְּחַנְתּוֹ בַּעֲשָׂר בַּל עֲבוֹר בְּרֹאשׁ
תַּעַר: חזן גָּשׁ לְחַלּוֹתְךָ כְּנַעַר וְלֹא כְּבַעַר. דְּגָלָיו
לָבֹא בְּזֶה הַשַּׁעַר: קהל אֱמוּנִים גָּשׁוּ לְנַצְּחָךְ אָיוֹם. נֶצַח
כָּל הַיּוֹם: חזן עֲבוֹר כִּי פָנָה יוֹם. גּוֹנְנֵנוּ בְּצֶדֶק יוֹשֵׁב
כְּחוֹם הַיּוֹם: זכרנו לחיים עד ומצמיח ישועה

הַנִּקְרָא לְאָב זֶרַע. וְנִפְנֶה לָסוּר מִמּוֹקְשֵׁי רָע: חזן זָעַק וְחִנֵּן וְשִׂיחָה
לֹא גָרַע. חֲסַן בְּרָכָה בַּאֲשֶׁר זָרַע:
יָהּ שִׁמְךָ בָּנוּ יֶעֱרַב. וְיִשְׁעֲךָ לָנוּ תְקָרֵב: חזן גְּאוּלָּתֵנוּ לָנוּ תְקָרֵב.
הַחֲיֵנוּ בְּטַל כְּשָׁח לִפְנוֹת עָרֶב: מי כמוך עד מחיה המתים

יִמְלֹךְ יְהוָה לְעוֹלָם אֱלֹהַיִךְ צִיּוֹן לְדֹר וָדֹר הַלְלוּיָהּ:
וְאַתָּה קָדוֹשׁ יוֹשֵׁב תְּהִלּוֹת יִשְׂרָאֵל אֵל נָא:

חו"ק שְׁמַע נָא סְלַח נָא הַיּוֹם. עֲבוּר כִּי פָנָה יוֹם. וּנְהַלֶּלְךָ נוֹרָא וְאָיוֹם קָדוֹשׁ:
וּבְכֵן וּלְךָ תַעֲלֶה קְדוּשָּׁה כִּי אַתָּה אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ מוֹחֵל וְסוֹלֵחַ:

שַׁעֲרֵי אַרְמוֹן. מְהֵרָה תִפְתַּח לְבוֹאֲרֵי דַּת אָמוֹן:
שַׁעֲרֵי גְנוּזִים. מְהֵרָה תִפְתַּח לְדָתְךָ אֲחוּזִים:
שַׁעֲרֵי הֵיכָל הַנֶּחֱמָדִים. מְהֵרָה תִפְתַּח לִוְעוּדִים:
שַׁעֲרֵי זְבוּל מַחֲנַיִם. מְהֵרָה תִפְתַּח לְחַכְלִילֵי עֵינַיִם:
שַׁעֲרֵי טָהֳרָה. מְהֵרָה תִפְתַּח לְיָפָה וּבָרָה:
שַׁעֲרֵי כֶּתֶר הַמְיוּמָן. מְהֵרָה תִפְתַּח לְעַם לֹא אַלְמָן: וּבָהֶם תַּעֲרָץ
וְתוּקְדָשׁ. כְּסוֹד שִׂיחַ שַׂרְפֵי קֹדֶשׁ הַמַּקְדִּישִׁים שִׁמְךָ בַּקֹּדֶשׁ:

קדושת כתר כמו במוסף. אתה קדוש. תמול, עוד יזכור לנו. ובכן . . . יעלה ויבא עד ורחום אתה:

חזן וקהל פְּתַח לָנוּ שַׁעַר. בְּעֵת נְעִילַת שַׁעַר. כִּי פָנָה יוֹם:
חזן וקהל הַיּוֹם יִפְנֶה. הַשֶּׁמֶשׁ יָבֹא וְיִפְנֶה. נָבוֹאָה שְׁעָרֶיךָ:

אנא

חזן וקהל אָנָּא אֵל נָא. שָׂא נָא. סְלַח נָא. מְחַל נָא. חֲמָל נָא. רַחֵם נָא. כַּפֵּר נָא. כְּבוֹשׁ חֵטְא וְעָוֹן:

אֵל מֶלֶךְ יוֹשֵׁב עַל כִּסֵּא רַחֲמִים מִתְנַהֵג בַּחֲסִידוּת. מוֹחֵל עֲוֹנוֹת עַמּוֹ מַעֲבִיר רִאשׁוֹן רִאשׁוֹן. מַרְבֶּה מְחִילָה לְחַטָּאִים וּסְלִיחָה לַפּוֹשְׁעִים. עוֹשֶׂה צְדָקוֹת עִם כָּל בָּשָׂר וָרוּחַ. לֹא כְרָעָתָם תִּגְמוֹל. אֵל הוֹרֵיתָ לָנוּ לוֹמַר שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. זְכָר לָנוּ הַיּוֹם בְּרִית שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. כְּמוֹ שֶׁהוֹדַעְתָּ לֶעָנָיו מִקֶּדֶם. כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב וַיֵּרֶד יְהוָה בֶּעָנָן וַיִּתְיַצֵּב עִמּוֹ שָׁם וַיִּקְרָא בְשֵׁם יְהוָה: וַיַּעֲבוֹר יְהוָה עַל פָּנָיו וַיִּקְרָא:

יְהוָה יְהוָה אֵל רַחוּם וְחַנּוּן אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת. נוֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים נוֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע וְחַטָּאָה וְנַקֵּה: וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ:

סְלַח לָנוּ אָבִינוּ כִּי חָטָאנוּ. מְחַל לָנוּ מַלְכֵּנוּ כִּי פָשָׁעְנוּ: כִּי אַתָּה אֲדֹנָי טוֹב וְסַלָּח וְרַב חֶסֶד לְכָל קוֹרְאֶיךָ:

כְּרַחֵם אָב עַל בָּנִים כֵּן תְּרַחֵם יְהוָה עָלֵינוּ: לַיהוָה הַיְשׁוּעָה עַל עַמְּךָ בִרְכָתֶךָ סֶּלָה: יְהוָה צְבָאוֹת עִמָּנוּ מִשְׂגָּב לָנוּ אֱלֹהֵי יַעֲקֹב סֶלָה: יְהוָה צְבָאוֹת אַשְׁרֵי אָדָם בּוֹטֵחַ בָּךְ: יְהוָה הוֹשִׁיעָה הַמֶּלֶךְ יַעֲנֵנוּ בְיוֹם קָרְאֵנוּ: סְלַח נָא לַעֲוֹן הָעָם הַזֶּה כְּגוֹדֶל חַסְדֶּךָ וְכַאֲשֶׁר נָשָׂאתָה לָעָם הַזֶּה מִמִּצְרַיִם וְעַד הֵנָּה וְשָׁם נֶאֱמַר: וַיֹּאמֶר יְהוָה סָלַחְתִּי כִּדְבָרֶךָ: הַטֵּה אֱלֹהַי אָזְנְךָ וּשְׁמָע פְּקַח עֵינֶיךָ וּרְאֵה שׁוֹמְמֹתֵינוּ וְהָעִיר אֲשֶׁר נִקְרָא שִׁמְךָ עָלֶיהָ כִּי לֹא עַל צִדְקוֹתֵינוּ אֲנַחְנוּ מַפִּילִים תַּחֲנוּנֵינוּ לְפָנֶיךָ כִּי עַל רַחֲמֶיךָ הָרַבִּים. אֲדֹנָי שְׁמָעָה אֲדֹנָי סְלָחָה אֲדֹנָי הַקְשִׁיבָה וַעֲשֵׂה אַל תְּאַחַר לְמַעַנְךָ אֱלֹהַי כִּי שִׁמְךָ נִקְרָא עַל עִירְךָ וְעַל עַמֶּךָ:

וּמִי יַעֲמוֹד חֵטְא אִם תִּשְׁמוֹר. וּמִי יָקוּם דִּין אִם תִּגְמוֹר. הַסְּלִיחָה עִמְּךָ סָלַחְתִּי לֵאמֹר. הָרַחֲמִים גַּם לְךָ מָרָתְךָ לִכְמוֹר: דַּכְדּוּךְ דַּלּוּתֵנוּ רְאֵה וְאַל תְּכַלִּים. דַּעַת נְתִיב דְּרָכֶיךָ חֶפְצֵנוּ תַּשְׁלִים. גָּדוֹל וְקָטוֹן רוּחַ שֶׂכֶל הַחֲלִים. גִּבּוֹרֵי כֹחַ רְצוֹנְךָ חִזֵּק וְהָאֵלִים: בְּצִלְּךָ שֶׁבֶת שָׁבִים קַבֵּל נְדָבָה. בֵּיתְךָ יַפְרִיחוּ וְלֹא יוֹסִיפוּ לְדַאֲבָה. אוֹבֵד וְנִדָּח תַּשְׁבִּית נוֹגֵשׂ וּמַדְהֵבָה. אָז יַעֲלוּ וְיֵרָאוּ בְּרוּחַ נְדִיבָה:

שְׁלוֹם פָּרִים שְׂפָתֵינוּ תִּכּוֹן אֱמֶת. לְכָתֵנוּ אַחֲרֶיךָ בְּתוֹם וְיוֹשֶׁר הָעֱמֶת.

מֵלִיץ יוֹשֶׁר קַבֵּל . וּמַלְשִׁנִי צַמֵּת . הֶחָפֵץ בַּחַיִּים וְלֹא בְּמוֹת הַמֵּת .
הֲקִימֵנוּ בְּאוֹר פָּנֶיךָ וְחֶשְׁבּוֹן יִתַּמֵּצֶה . קִיּוּם מֶרֶדֶת שַׁחַת כּוֹפֶר יִמָּצֵא .
טֶרֶם נִקְרָא עוֹד דִּבּוּר יֵצֵא . נִדְבוֹת פִּינוּ יְהוָה רְצֵה :

מְרֻבִּים צָרְכֵי עַמְּךָ וְדַעְתָּם קְצָרָה . מַחְסוֹרָם וּמִשְׁאֲלוֹתָם
בַּל יוּכְלוּ לְסַפְּרָה . נָא בִּינָה הֲגִיגֵנוּ טֶרֶם נִקְרָא :
הָאֵל הַגָּדוֹל הַגִּבּוֹר וְהַנּוֹרָא :

סָפוּ וְגַם כָּלוּ יוֹדְעֵי פְגִיעָה . סֵדֶר תְּפִלּוֹת בְּמַעֲנֵה לְשׁוֹנָם
לְהַבִּיעָה . עֲרוּמִים נוֹתַרְנוּ וְרַבְּתָה הָרָעָה : עַל כֵּן
לֹא הִשַּׂגְנוּ יְשׁוּעָה :

פָּנִים אֵין לָנוּ פָּנֶיךָ לְחַלּוֹת . פָּשַׁעְנוּ וּמָרַדְנוּ וְהֶעֱוִינוּ
מְסִלּוֹת . צְדָקָה לְךָ לְבַד נְבַקֵּשׁ בְּמַעַרְכֵי תְהִלּוֹת :
הָעוֹמְדִים בְּבֵית יְהוָה בַּלֵּילוֹת :

קָדוֹשׁ רְאֵה כִּי פַּס מֵלִיץ כְּשׁוּרָה . קַבֵּל נִיבֵי בְּמַרְבִּית
תְּשׁוּרָה . רִנָּתִי הַיּוֹם תְּהֵא בְּכִתְרְךָ קְשׁוּרָה : אֵל
נֶאְזָר בִּגְבוּרָה :

שַׁוְעָתִי שְׁעֵה וּתְפִלָּתִי תְּהֵא נְעִימָה . שְׁמַע פְּגִיעָתִי
כִּפְגִיעַת תַּמָּה . תְּחוֹקְקֵנוּ לְחַיִּים וְתֵיטִיב לָנוּ
הַחֲתִימָה : תּוֹלֶה אֶרֶץ עַל בְּלִימָה :

יָדְךָ פְּשׁוֹט וְקַבֵּל תְּשׁוּבָתִי בְּמַעֲמָדִי . סְלַח וּמְחַל רוֹעַ מַעֲבָדִי . פְּנֵה
נָא וַעֲסוֹק בְּטוֹבַת מְשַׁחֲרֶיךָ דּוֹדִי וּמְעוֹדְדִי : וְאַתָּה יְהוָה מָגֵן בַּעֲדִי :
זְכוֹר בְּרִית אַבְרָהָם וַעֲקֵדַת יִצְחָק . וְהָשֵׁב שְׁבוּת אָהֳלֵי יַעֲקֹב
וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ . גּוֹאֵל חָזָק לְמַעַנְךָ פְּדֵנוּ . רְאֵה כִּי
אָזְלַת יָדֵינוּ . שׁוּר כִּי אָבְדָה חֲסִידֵנוּ . וּמַפְגִּיעַ אֵין בַּעֲדֵנוּ . וְשׁוּב
בְּרַחֲמִים עַל שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל וְהוֹשִׁיעֵנוּ לְמַעַן שְׁמֶךָ : הָעִיר הַקּוֹדֶשׁ
וְהַמְּחוֹזוֹת . הָיוּ לְחֶרְפָּה וּלְבִזּוֹת . וְכָל מַחֲמַדֶּיהָ טְבוּעוֹת וּגְנוּזוֹת .
וְאֵין שִׁיוּר רַק הַתּוֹרָה הַזֹּאת . וְהָשֵׁב שְׁבוּת אָהֳלֵי יַעֲקֹב וְהוֹשִׁיעֵנוּ
לְמַעַן שְׁמֶךָ :

אֶנְקַת מְסַלְּדֶיךָ . תַּעַל לִפְנֵי כִּסֵּא כְבוֹדֶךָ . מַלֵּא מִשְׁאֲלוֹת
עַם מְיַחֲדֶיךָ . שׁוֹמֵעַ תְּפִלּוֹת בָּאֵי עָדֶיךָ :

יִשְׂרָאֵל נוֹשַׁע בַּיהוָֹה תְּשׁוּעַת עוֹלָמִים. גַּם הַיּוֹם יִוָּשְׁעוּ מִפִּיךָ שׁוֹכֵן מְרוֹמִים. כִּי אַתָּה רַב סְלִיחוֹת וּבַעַל הָרַחֲמִים:

יַחְבִּיאֵנוּ צֵל יָדוֹ. תַּחַת כַּנְפֵי הַשְּׁכִינָה. חֹן יָחֹן כִּי יִבְחֹן לֵב עָקוֹב לְהָכִינָה. קוּמָה נָא אֱלֹהֵינוּ עוּזָּה. עֻזִּי נָא. יְהוָֹה לְשַׁוְעָתֵנוּ הַאֲזִינָה:

יַשְׁמִיעֵנוּ סָלַחְתִּי. יוֹשֵׁב בְּסֵתֶר עֶלְיוֹן. בִּימִין יֶשַׁע לְהוֹשַׁע עַם עָנִי וְאֶבְיוֹן. בְּשַׁוְעֵנוּ אֵלֶיךָ נוֹרָאוֹת בְּצֶדֶק תַּעֲנֵנוּ. יְהוָֹה הֱיֵה עוֹזֵר לָנוּ:

יְהוָֹה יְהוָֹה אֵל רַחוּם וְחַנּוּן. אֶרֶךְ אַפַּיִם וְרַב חֶסֶד וֶאֱמֶת. נֹצֵר חֶסֶד לָאֲלָפִים. נֹשֵׂא עָוֹן וָפֶשַׁע. וְחַטָּאָה וְנַקֵּה. וְסָלַחְתָּ לַעֲוֹנֵנוּ וּלְחַטָּאתֵנוּ וּנְחַלְתָּנוּ:

אֶזְכְּרָה אֱלֹהִים וְאֶהֱמָיָה. בִּרְאוֹתִי כָּל עִיר עַל תִּלָּהּ בְּנוּיָה. וְעִיר הָאֱלֹהִים מֻשְׁפֶּלֶת עַד שְׁאוֹל תַּחְתִּיָּה. וּבְכָל זֹאת אָנוּ לְיָהּ וְעֵינֵינוּ לְיָהּ. " " :

מִדַּת הָרַחֲמִים עָלֵינוּ הִתְגַּלְגְּלִי. וְלִפְנֵי קוֹנֵךְ תְּחִנָּתֵנוּ הַפִּילִי. וּבְעַד עַמֵּךְ רַחֲמִים שַׁאֲלִי. כִּי כָל לֵבָב דַּוָּי וְכָל רֹאשׁ לָחֳלִי. " " :

תָּמַכְתִּי יְתֵדוֹתַי בִּשְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה תֵבוֹת. וּבְשַׁעֲרֵי דְמָעוֹת כִּי לֹא נִשְׁלָבוֹת. לָכֵן שָׁפַכְתִּי שִׂיחַ פְּנֵי בּוֹחֵן לִבּוֹת. בָּטוּחַ אֲנִי בְּאֵלֶּה וּבִזְכוּת שְׁלֹשֶׁת אָבוֹת. " " :

יְהִי רָצוֹן מִלְּפָנֶיךָ שׁוֹמֵעַ קוֹל בְּכִיּוֹת. שֶׁתָּשִׂים דִּמְעוֹתֵינוּ בְּנֹאדְךָ לִהְיוֹת. וְתַצִּילֵנוּ מִכָּל גְּזֵרוֹת אַכְזָרִיּוֹת. כִּי לְךָ לְבַד עֵינֵינוּ תְלוּיוֹת. " " : אל מלך וכו׳

רַחֵם נָא קְהַל עֲדַת יְשׁוּרוּן. סְלַח וּמְחַל עֲוֹנָם. וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ:

שַׁעֲרֵי שָׁמַיִם פְּתַח. וְאוֹצָרְךָ הַטּוֹב לָנוּ תִפְתַּח. תּוֹשִׁיעַ וְרִיב אַל תִּמְתַּח. וְהוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי יִשְׁעֵנוּ:

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ . סְלַח לָנוּ . מְחַל לָנוּ . כַּפֶּר לָנוּ . כִּי אָנוּ עַמֶּךָ וְאַתָּה אֱלֹהֵינוּ . אָנוּ בָנֶיךָ וְאַתָּה אָבִינוּ . אָנוּ עֲבָדֶיךָ וְאַתָּה אֲדוֹנֵינוּ . אָנוּ קְהָלֶךָ וְאַתָּה חֶלְקֵנוּ . אָנוּ נַחֲלָתֶךָ וְאַתָּה גוֹרָלֵנוּ . אָנוּ צֹאנֶךָ וְאַתָּה רוֹעֵנוּ . אָנוּ כַרְמֶךָ וְאַתָּה נוֹטְרֵנוּ . אָנוּ פְעֻלָּתֶךָ וְאַתָּה יוֹצְרֵנוּ . אָנוּ רַעְיָתֶךָ וְאַתָּה דוֹדֵנוּ . אָנוּ סְגֻלָּתֶךָ וְאַתָּה אֱלֹהֵינוּ . אָנוּ עַמֶּךָ וְאַתָּה מַלְכֵּנוּ . אָנוּ מַאֲמִירֶךָ וְאַתָּה מַאֲמִירֵנוּ . אָנוּ עַזֵּי פָנִים וְאַתָּה רַחוּם וְחַנּוּן . אָנוּ קְשֵׁי עֹרֶף וְאַתָּה אֶרֶךְ אַפַּיִם . אָנוּ מְלֵאֵי עָוֹן וְאַתָּה מָלֵא רַחֲמִים . אָנוּ יָמֵינוּ כְּצֵל עוֹבֵר וְאַתָּה הוּא וּשְׁנוֹתֶיךָ לֹא יִתָּמּוּ :

אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ תָּבֹא לְפָנֶיךָ תְּפִלָּתֵנוּ . וְאַל תִּתְעַלַּם מִתְּחִנָּתֵנוּ . שֶׁאֵין אָנוּ עַזֵּי פָנִים וּקְשֵׁי עֹרֶף לוֹמַר לְפָנֶיךָ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ וֵאלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ צַדִּיקִים אֲנַחְנוּ וְלֹא חָטָאנוּ . אֲבָל אֲנַחְנוּ וַאֲבוֹתֵינוּ חָטָאנוּ :

אָשַׁמְנוּ . בָּגַדְנוּ . גָּזַלְנוּ . דִּבַּרְנוּ דֹפִי : הֶעֱוִינוּ . וְהִרְשַׁעְנוּ . זַדְנוּ . חָמַסְנוּ . טָפַלְנוּ שֶׁקֶר : יָעַצְנוּ רָע . כִּזַּבְנוּ . לַצְנוּ . מָרַדְנוּ . נִאַצְנוּ . סָרַרְנוּ . עָוִינוּ . פָּשַׁעְנוּ . צָרַרְנוּ . קִשִּׁינוּ עֹרֶף : רָשַׁעְנוּ . שִׁחַתְנוּ . תִּעַבְנוּ . תָּעִינוּ . תִּעְתָּעְנוּ : סַרְנוּ מִמִּצְוֹתֶיךָ וּמִמִּשְׁפָּטֶיךָ הַטּוֹבִים וְלֹא שָׁוָה לָנוּ . וְאַתָּה צַדִּיק עַל כָּל הַבָּא עָלֵינוּ כִּי אֱמֶת עָשִׂיתָ וַאֲנַחְנוּ הִרְשָׁעְנוּ : מַה נֹּאמַר לְפָנֶיךָ יוֹשֵׁב מָרוֹם . וּמַה נְּסַפֵּר לְפָנֶיךָ שׁוֹכֵן שְׁחָקִים . הֲלֹא כָּל הַנִּסְתָּרוֹת וְהַנִּגְלוֹת אַתָּה יוֹדֵעַ :

אח"כ אומר הש"ץ אתה נותן יד . אתה הבדלת . או"א מחול . רצה ומודים עד את עמו ישראל בשלום ואומרים אבינו מלכנו אפילו כשחל יום כפור בשבת . תמצא בסידור :

מצאתי בשל"ה כשאומרים בתפלת נעילה שמע ישראל בקול רם ובכוונת הלב יכוון כל א' מישראל למסור נפשו על קדושת השם ית"ש ונחשב לו הכוונה כאלו עשה בפועל וכאלו עומד בנסיון על קדו"ה :

פעם אחת שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ יְהוָֹה אֶחָד :

ג' פעמים בָּרוּךְ שֵׁם כְּבוֹד מַלְכוּתוֹ לְעוֹלָם וָעֶד :

ז' פעמים יְהוָֹה הוּא הָאֱלֹהִים :

קדיש שלם . ותוקעין תקיעה אחת ואומרים

לְשָׁנָה הַבָּאָה בִּירוּשָׁלָיִם :

אח"כ אומרים קוה אין כאלהינו ועלינו. ומתפללין מעריב ואומרים אתה חוננתנו ק"ש עלינו ק"י. ומקדשין הלבנה ומבדיל על הכוס ומברכין על הנר (שבת) אע"פ שאינו חל בשבת ואם הוא מוצ"ש מברכין גם על הבשמים ואומרים ויתן לך. ותיכף אחר הבדלה יתחיל לעסוק במצות סוכה.

———

וַֽיהוָ֛ה פָּקַ֥ד אֶת־שָׂרָ֖ה כַּאֲשֶׁ֣ר אָמָ֑ר וַיַּ֧עַשׂ יְהוָ֛ה לְשָׂרָ֖ה כַּאֲשֶׁ֥ר דִּבֵּֽר׃ וַתַּהַר֩ וַתֵּ֨לֶד שָׂרָ֧ה
לְאַבְרָהָ֛ם בֵּ֖ן לִזְקֻנָ֑יו לַמּוֹעֵ֕ד אֲשֶׁר־דִּבֶּ֥ר אֹת֖וֹ אֱלֹהִֽים׃ וַיִּקְרָ֨א אַבְרָהָ֜ם אֶֽת־שֶׁם־
בְּנ֧וֹ הַנּֽוֹלַד־ל֛וֹ אֲשֶׁר־יָֽלְדָה־לּ֥וֹ שָׂרָ֖ה יִצְחָֽק׃ וַיָּ֤מָל אַבְרָהָם֙ אֶת־יִצְחָ֣ק בְּנ֔וֹ בֶּן־שְׁמֹנַ֖ת
יָמִ֑ים כַּאֲשֶׁ֛ר צִוָּ֥ה אֹת֖וֹ אֱלֹהִֽים׃ לוי וְאַבְרָהָ֖ם בֶּן־מְאַ֣ת שָׁנָ֑ה בְּהִוָּ֣לֶד ל֔וֹ אֵ֖ת יִצְחָ֥ק
בְּנֽוֹ׃ וַתֹּ֣אמֶר שָׂרָ֔ה צְחֹ֕ק עָ֥שָׂה לִ֖י אֱלֹהִ֑ים כָּל־הַשֹּׁמֵ֖עַ יִֽצְחַק־לִֽי׃ וַתֹּ֗אמֶר מִ֤י מִלֵּל֙
לְאַבְרָהָ֔ם הֵינִ֥יקָה בָנִ֖ים שָׂרָ֑ה כִּֽי־יָלַ֥דְתִּי בֵ֖ן לִזְקֻנָֽיו׃ וַיִּגְדַּ֥ל הַיֶּ֖לֶד וַיִּגָּמַ֑ל וַיַּ֤עַשׂ
אַבְרָהָם֙ מִשְׁתֶּ֣ה גָד֔וֹל בְּי֖וֹם הִגָּמֵ֥ל אֶת־יִצְחָֽק׃ בשבת ג וַתֵּ֨רֶא שָׂרָ֜ה אֶֽת־בֶּן־הָגָ֧ר
הַמִּצְרִ֛ית אֲשֶׁר־יָלְדָ֥ה לְאַבְרָהָ֖ם מְצַחֵֽק׃ וַתֹּ֙אמֶר֙ לְאַבְרָהָ֔ם גָּרֵ֛שׁ הָאָמָ֥ה הַזֹּ֖את וְאֶת־
בְּנָ֑הּ כִּ֣י לֹ֤א יִירַשׁ֙ בֶּן־הָאָמָ֣ה הַזֹּ֔את עִם־בְּנִ֖י עִם־יִצְחָֽק׃ וַיֵּ֧רַע הַדָּבָ֛ר מְאֹ֖ד בְּעֵינֵ֣י
אַבְרָהָ֑ם עַ֖ל אוֹדֹ֥ת בְּנֽוֹ׃ וַיֹּאמֶר֩ אֱלֹהִ֨ים אֶל־אַבְרָהָ֜ם אַל־יֵרַ֤ע בְּעֵינֶ֙יךָ֙ עַל־הַנַּ֣עַר
וְעַל־אֲמָתֶ֔ךָ כֹּל֩ אֲשֶׁ֨ר תֹּאמַ֥ר אֵלֶ֛יךָ שָׂרָ֖ה שְׁמַ֣ע בְּקֹלָ֑הּ כִּ֣י בְיִצְחָ֔ק יִקָּרֵ֥א לְךָ֖
זָֽרַע׃ ישראל ובשבת ד וְגַ֥ם אֶת־בֶּן־הָאָמָ֖ה לְג֣וֹי אֲשִׂימֶ֑נּוּ כִּ֥י זַרְעֲךָ֖ הֽוּא׃ וַיַּשְׁכֵּ֣ם
אַבְרָהָ֣ם ׀ בַּבֹּ֡קֶר וַיִּֽקַּֽח־לֶחֶם֩ וְחֵ֨מַת מַ֜יִם וַיִּתֵּ֣ן אֶל־הָ֠גָר שָׂ֧ם עַל־שִׁכְמָ֛הּ וְאֶת־הַיֶּ֖לֶד
וַיְשַׁלְּחֶ֑הָ וַתֵּ֣לֶךְ וַתֵּ֔תַע בְּמִדְבַּ֖ר בְּאֵ֥ר שָֽׁבַע׃ וַיִּכְל֥וּ הַמַּ֖יִם מִן־הַחֵ֑מֶת וַתַּשְׁלֵ֣ךְ אֶת־
הַיֶּ֔לֶד תַּ֖חַת אַחַ֥ד הַשִּׂיחִֽם׃ וַתֵּלֶךְ֩ וַתֵּ֨שֶׁב לָ֜הּ מִנֶּ֗גֶד הַרְחֵק֙ כִּמְטַחֲוֵ֣י קֶ֔שֶׁת כִּ֣י אָֽמְרָ֔ה
אַל־אֶרְאֶ֖ה בְּמ֣וֹת הַיָּ֑לֶד וַתֵּ֣שֶׁב מִנֶּ֔גֶד וַתִּשָּׂ֥א אֶת־קֹלָ֖הּ וַתֵּֽבְךְּ׃ וַיִּשְׁמַ֣ע אֱלֹהִים֮ אֶת־
ק֣וֹל הַנַּ֒עַר֒ וַיִּקְרָא֩ מַלְאַ֨ךְ אֱלֹהִ֤ים ׀ אֶל־הָגָר֙ מִן־הַשָּׁמַ֔יִם וַיֹּ֥אמֶר לָ֖הּ מַה־לָּ֣ךְ הָגָ֑ר אַל־
תִּ֣ירְאִ֔י כִּֽי־שָׁמַ֧ע אֱלֹהִ֛ים אֶל־ק֥וֹל הַנַּ֖עַר בַּאֲשֶׁ֥ר הוּא־שָֽׁם׃ בשבת ה ק֚וּמִי שְׂאִ֣י אֶת־
הַנַּ֔עַר וְהַחֲזִ֥יקִי אֶת־יָדֵ֖ךְ בּ֑וֹ כִּֽי־לְג֥וֹי גָּד֖וֹל אֲשִׂימֶֽנּוּ׃ וַיִּפְקַ֤ח אֱלֹהִים֙ אֶת־עֵינֶ֔יהָ
וַתֵּ֖רֶא בְּאֵ֣ר מָ֑יִם וַתֵּ֜לֶךְ וַתְּמַלֵּ֤א אֶת־הַחֵ֙מֶת֙ מַ֔יִם וַתַּ֖שְׁקְ אֶת־הַנָּֽעַר׃ וַיְהִ֧י אֱלֹהִ֛ים
אֶת־הַנַּ֖עַר וַיִּגְדָּ֑ל וַיֵּ֙שֶׁב֙ בַּמִּדְבָּ֔ר וַיְהִ֖י רֹבֶ֥ה קַשָּֽׁת׃ וַיֵּ֖שֶׁב בְּמִדְבַּ֣ר פָּארָ֑ן וַתִּֽקַּֽח־ל֥וֹ
אִמּ֛וֹ אִשָּׁ֖ה מֵאֶ֥רֶץ מִצְרָֽיִם׃ פ רביעי ובשבת ו וַֽיְהִי֙ בָּעֵ֣ת הַהִ֔וא וַיֹּ֣אמֶר אֲבִימֶ֗לֶךְ וּפִיכֹל֙
שַׂר־צְבָא֔וֹ אֶל־אַבְרָהָ֖ם לֵאמֹ֑ר אֱלֹהִ֣ים עִמְּךָ֔ בְּכֹ֥ל אֲשֶׁר־אַתָּ֖ה עֹשֶֽׂה׃ וְעַתָּ֗ה הִשָּׁ֨בְעָה
לִּ֤י בֵֽאלֹהִים֙ הֵ֔נָּה אִם־תִּשְׁקֹ֣ר לִ֔י וּלְנִינִ֖י וּלְנֶכְדִּ֑י כַּחֶ֜סֶד אֲשֶׁר־עָשִׂ֤יתִי עִמְּךָ֙ תַּעֲשֶׂ֣ה
עִמָּדִ֔י וְעִם־הָאָ֖רֶץ אֲשֶׁר־גַּ֥רְתָּה בָּֽהּ׃ וַיֹּ֙אמֶר֙ אַבְרָהָ֔ם אָנֹכִ֖י אִשָּׁבֵֽעַ׃ וְהוֹכִ֥חַ אַבְרָהָ֖ם
אֶת־אֲבִימֶ֑לֶךְ עַל־אֹדוֹת֙ בְּאֵ֣ר הַמַּ֔יִם אֲשֶׁ֥ר גָּזְל֖וּ עַבְדֵ֥י אֲבִימֶֽלֶךְ׃ וַיֹּ֣אמֶר אֲבִימֶ֔לֶךְ
לֹ֣א יָדַ֔עְתִּי מִ֥י עָשָׂ֖ה אֶת־הַדָּבָ֣ר הַזֶּ֑ה וְגַם־אַתָּ֞ה לֹא־הִגַּ֣דְתָּ לִּ֗י וְגַ֧ם אָנֹכִ֛י לֹ֥א שָׁמַ֖עְתִּי
בִּלְתִּ֥י הַיּֽוֹם׃ וַיִּקַּ֤ח אַבְרָהָם֙ צֹ֣אן וּבָקָ֔ר וַיִּתֵּ֖ן לַאֲבִימֶ֑לֶךְ וַיִּכְרְת֥וּ שְׁנֵיהֶ֖ם בְּרִֽית׃ חמישי
ובשבת ז וַיַּצֵּ֣ב אַבְרָהָ֗ם אֶת־שֶׁ֛בַע כִּבְשֹׂ֥ת הַצֹּ֖אן לְבַדְּהֶֽן׃ וַיֹּ֥אמֶר אֲבִימֶ֖לֶךְ אֶל־אַבְרָהָ֑ם
מָ֣ה הֵ֗נָּה שֶׁ֤בַע כְּבָשֹׂת֙ הָאֵ֔לֶּה אֲשֶׁ֥ר הִצַּ֖בְתָּ לְבַדָּֽנָה׃ וַיֹּ֗אמֶר כִּ֚י אֶת־שֶׁ֣בַע כְּבָשֹׂ֔ת
תִּקַּ֖ח מִיָּדִ֑י בַּעֲבוּר֙ תִּֽהְיֶה־לִּ֣י לְעֵדָ֔ה כִּ֥י חָפַ֖רְתִּי אֶת־הַבְּאֵ֥ר הַזֹּֽאת׃ עַל־כֵּ֗ן קָרָ֛א
לַמָּק֥וֹם הַה֖וּא בְּאֵ֣ר שָׁ֑בַע כִּ֛י שָׁ֥ם נִשְׁבְּע֖וּ שְׁנֵיהֶֽם׃ וַיִּכְרְת֥וּ בְרִ֖ית בִּבְאֵ֣ר שָׁ֑בַע
וַיָּ֣קָם אֲבִימֶ֗לֶךְ וּפִיכֹל֙ שַׂר־צְבָא֔וֹ וַיָּשֻׁ֖בוּ אֶל־אֶ֥רֶץ פְּלִשְׁתִּֽים׃ וַיִּטַּ֥ע אֶ֖שֶׁל בִּבְאֵ֣ר
שָׁ֑בַע וַיִּ֨קְרָא־שָׁ֔ם בְּשֵׁ֖ם יְהוָ֥ה אֵ֥ל עוֹלָֽם׃ וַיָּ֧גָר אַבְרָהָ֛ם בְּאֶ֥רֶץ פְּלִשְׁתִּ֖ים יָמִ֥ים רַבִּֽים׃

הפטרה ליום א של ראש השנה

וּבַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ יוֹם תְּרוּעָה יִהְיֶה לָכֶם׃ וַעֲשִׂיתֶם עֹלָה לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה פַּר בֶּן־בָּקָר אֶחָד אַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם׃ וּמִנְחָתָם סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל׃ וְעִשָּׂרוֹן אֶחָד לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת הַכְּבָשִׂים׃ וּשְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד חַטָּאת לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם׃ מִלְּבַד עֹלַת הַחֹדֶשׁ וּמִנְחָתָהּ וְעֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכֵּיהֶם כְּמִשְׁפָּטָם לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיהוָה׃

(שמואל א סימן א)

וַיְהִי אִישׁ אֶחָד מִן־הָרָמָתַיִם צוֹפִים מֵהַר אֶפְרָיִם וּשְׁמוֹ אֶלְקָנָה בֶּן־יְרֹחָם בֶּן־אֱלִיהוּא בֶּן־תֹּחוּ בֶן־צוּף אֶפְרָתִי׃ וְלוֹ שְׁתֵּי נָשִׁים שֵׁם אַחַת חַנָּה וְשֵׁם הַשֵּׁנִית פְּנִנָּה וַיְהִי לִפְנִנָּה יְלָדִים וּלְחַנָּה אֵין יְלָדִים׃ וְעָלָה הָאִישׁ הַהוּא מֵעִירוֹ מִיָּמִים יָמִימָה לְהִשְׁתַּחֲוֺת וְלִזְבֹּחַ לַיהוָה צְבָאוֹת בְּשִׁלֹה וְשָׁם שְׁנֵי בְנֵי־עֵלִי חָפְנִי וּפִנְחָס כֹּהֲנִים לַיהוָה׃ וַיְהִי הַיּוֹם וַיִּזְבַּח אֶלְקָנָה וְנָתַן לִפְנִנָּה אִשְׁתּוֹ וּלְכָל־בָּנֶיהָ וּבְנוֹתֶיהָ מָנוֹת׃ וּלְחַנָּה יִתֵּן מָנָה אַחַת אַפָּיִם כִּי אֶת־חַנָּה אָהֵב וַיהוָה סָגַר רַחְמָהּ׃ וְכִעֲסַתָּה צָרָתָהּ גַּם־כַּעַס בַּעֲבוּר הַרְּעִמָהּ כִּי־סָגַר יְהוָה בְּעַד רַחְמָהּ׃ וְכֵן יַעֲשֶׂה שָׁנָה בְשָׁנָה מִדֵּי עֲלֹתָהּ בְּבֵית יְהוָה כֵּן תַּכְעִסֶנָּה וַתִּבְכֶּה וְלֹא תֹאכַל׃ וַיֹּאמֶר לָהּ אֶלְקָנָה אִישָׁהּ חַנָּה לָמֶה תִבְכִּי וְלָמֶה לֹא תֹאכְלִי וְלָמֶה יֵרַע לְבָבֵךְ הֲלוֹא אָנֹכִי טוֹב לָךְ מֵעֲשָׂרָה בָּנִים׃ וַתָּקָם חַנָּה אַחֲרֵי אָכְלָה בְשִׁלֹה וְאַחֲרֵי שָׁתֹה וְעֵלִי הַכֹּהֵן יֹשֵׁב עַל־הַכִּסֵּא עַל־מְזוּזַת הֵיכַל יְהוָה׃ וְהִיא מָרַת נָפֶשׁ וַתִּתְפַּלֵּל עַל־יְהוָה וּבָכֹה תִבְכֶּה׃ וַתִּדֹּר נֶדֶר וַתֹּאמַר יְהוָה צְבָאוֹת אִם־רָאֹה תִרְאֶה | בָּעֳנִי אֲמָתֶךָ וּזְכַרְתַּנִי וְלֹא־תִשְׁכַּח אֶת־אֲמָתֶךָ וְנָתַתָּה לַאֲמָתְךָ זֶרַע אֲנָשִׁים וּנְתַתִּיו לַיהוָה כָּל־יְמֵי חַיָּיו וּמוֹרָה לֹא־יַעֲלֶה עַל־רֹאשׁוֹ׃ וְהָיָה כִּי הִרְבְּתָה לְהִתְפַּלֵּל לִפְנֵי יְהוָה וְעֵלִי שֹׁמֵר אֶת־פִּיהָ׃ וְחַנָּה הִיא מְדַבֶּרֶת עַל־לִבָּהּ רַק שְׂפָתֶיהָ נָּעוֹת וְקוֹלָהּ לֹא יִשָּׁמֵעַ וַיַּחְשְׁבֶהָ עֵלִי לְשִׁכֹּרָה׃ וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ עֵלִי עַד־מָתַי תִּשְׁתַּכָּרִין הָסִירִי אֶת־יֵינֵךְ מֵעָלָיִךְ׃ וַתַּעַן חַנָּה וַתֹּאמֶר לֹא אֲדֹנִי אִשָּׁה קְשַׁת־רוּחַ אָנֹכִי וְיַיִן וְשֵׁכָר לֹא שָׁתִיתִי וָאֶשְׁפֹּךְ אֶת־נַפְשִׁי לִפְנֵי יְהוָה׃ אַל־תִּתֵּן אֶת־אֲמָתְךָ לִפְנֵי בַּת־בְּלִיָּעַל כִּי מֵרֹב שִׂיחִי וְכַעְסִי דִּבַּרְתִּי עַד־הֵנָּה׃ וַיַּעַן עֵלִי וַיֹּאמֶר לְכִי לְשָׁלוֹם וֵאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל יִתֵּן אֶת־שֵׁלָתֵךְ אֲשֶׁר שָׁאַלְתְּ מֵעִמּוֹ׃ וַתֹּאמֶר תִּמְצָא

שִׁפְחָתְךָ֛ חֵ֖ן בְּעֵינֶ֑יךָ וַתֵּ֨לֶךְ הָאִשָּׁ֤ה לְדַרְכָּהּ֙ וַתֹּאכַ֔ל וּפָנֶ֥יהָ לֹא־
הָֽיוּ־לָ֖הּ עֽוֹד׃ וַיַּשְׁכִּ֣מוּ בַבֹּ֗קֶר וַיִּֽשְׁתַּחֲווּ֙ לִפְנֵ֣י יְהוָ֔ה וַיָּשֻׁ֖בוּ וַיָּבֹ֣אוּ אֶל־
בֵּיתָ֣ם הָֽרָמָ֑תָה וַיֵּ֤דַע אֶלְקָנָה֙ אֶת־חַנָּ֣ה אִשְׁתּ֔וֹ וַיִּֽזְכְּרֶ֖הָ יְהוָֽה׃ וַיְהִי֙
לִתְקֻפ֣וֹת הַיָּמִ֔ים וַתַּ֥הַר חַנָּ֖ה וַתֵּ֣לֶד בֵּ֑ן וַתִּקְרָ֤א אֶת־שְׁמוֹ֙ שְׁמוּאֵ֔ל כִּ֥י
מֵיְהוָ֖ה שְׁאִלְתִּֽיו׃ וַיַּ֛עַל הָאִ֥ישׁ אֶלְקָנָ֖ה וְכָל־בֵּית֑וֹ לִזְבֹּ֧חַ לַֽיהוָ֛ה אֶת־
זֶ֥בַח הַיָּמִ֖ים וְאֶת־נִדְרֽוֹ׃ וְחַנָּ֖ה לֹ֣א עָלָ֑תָה כִּֽי־אָמְרָ֣ה לְאִישָׁ֗הּ עַ֣ד יִגָּמֵ֤ל
הַנַּ֙עַר֙ וַהֲבִאֹתִ֗יו וְנִרְאָה֙ אֶת־פְּנֵ֣י יְהוָ֔ה וְיָ֥שַׁב שָׁ֖ם עַד־עוֹלָֽם׃ וַיֹּ֣אמֶר
לָ֣הּ אֶלְקָנָ֣ה אִישָׁ֡הּ עֲשִׂ֣י הַטּ֣וֹב בְּעֵינַ֡יִךְ שְׁבִי֩ עַד־גָּמְלֵ֨ךְ אֹת֜וֹ אַ֣ךְ יָקֵ֧ם
יְהוָ֛ה אֶת־דְּבָר֖וֹ וַתֵּ֤שֶׁב הָֽאִשָּׁה֙ וַתֵּ֣ינֶק אֶת־בְּנָ֔הּ עַד־גָמְלָ֖הּ אֹתֽוֹ׃
וַתַּעֲלֵ֨הוּ עִמָּ֜הּ כַּאֲשֶׁ֣ר גְּמָלַ֗תּוּ בְּפָרִ֤ים שְׁלֹשָׁה֙ וְאֵיפָ֨ה אַחַ֥ת קֶ֙מַח֙ וְנֵ֣בֶל
יַ֔יִן וַתְּבִאֵ֥הוּ בֵית־יְהוָ֖ה שִׁל֑וֹ וְהַנַּ֖עַר נָֽעַר׃ וַֽיִּשְׁחֲט֖וּ אֶת־הַפָּ֑ר וַיָּבִ֥אוּ אֶת־
הַנַּ֖עַר אֶל־עֵלִֽי׃ וַתֹּ֙אמֶר֙ בִּ֣י אֲדֹנִ֔י חֵ֥י נַפְשְׁךָ֖ אֲדֹנִ֑י אֲנִ֣י הָֽאִשָּׁ֗ה הַנִּצֶּ֤בֶת
עִמְּכָה֙ בָּזֶ֔ה לְהִתְפַּלֵּ֖ל אֶל־יְהוָֽה׃ אֶל־הַנַּ֥עַר הַזֶּ֖ה הִתְפַּלָּ֑לְתִּי וַיִּתֵּ֨ן יְהוָ֥ה
לִי֙ אֶת־שְׁאֵ֣לָתִ֔י אֲשֶׁ֥ר שָׁאַ֖לְתִּי מֵעִמּֽוֹ׃ וְגַ֣ם אָנֹכִ֗י הִשְׁאִלְתִּ֙הוּ֙ לַֽיהוָ֔ה כָּל־
הַיָּמִים֙ אֲשֶׁ֣ר הָיָ֔ה ה֥וּא שָׁא֖וּל לַֽיהוָ֑ה וַיִּשְׁתַּ֥חוּ שָׁ֖ם לַֽיהוָֽה׃ וַתִּתְפַּלֵּ֤ל
חַנָּה֙ וַתֹּאמַ֔ר עָלַ֤ץ לִבִּי֙ בַּֽיהוָ֔ה רָ֥מָה קַרְנִ֖י בַּֽיהוָ֑ה רָ֤חַב פִּי֙ עַל־א֣וֹיְבַ֔י כִּ֥י
שָׂמַ֖חְתִּי בִּישׁוּעָתֶֽךָ׃ אֵין־קָד֥וֹשׁ כַּיהוָ֖ה כִּ֣י אֵ֣ין בִּלְתֶּ֑ךָ וְאֵ֥ין צ֖וּר
כֵּאלֹהֵֽינוּ׃ אַל־תַּרְבּ֤וּ תְדַבְּרוּ֙ גְּבֹהָ֣ה גְבֹהָ֔ה יֵצֵ֥א עָתָ֖ק מִפִּיכֶ֑ם כִּ֣י אֵ֤ל
דֵּעוֹת֙ יְהוָ֔ה וְלֹ֥א ולו קרי נִתְכְּנ֖וּ עֲלִלֽוֹת׃ קֶ֥שֶׁת גִּבֹּרִ֖ים חַתִּ֑ים וְנִכְשָׁלִ֖ים
אָ֥זְרוּ חָֽיִל׃ שְׂבֵעִ֤ים בַּלֶּ֙חֶם֙ נִשְׂכָּ֔רוּ וּרְעֵבִ֖ים חָדֵ֑לּוּ עַד־עֲקָרָה֙ יָלְדָ֣ה
שִׁבְעָ֔ה וְרַבַּ֥ת בָּנִ֖ים אֻמְלָֽלָה׃ יְהוָ֖ה מֵמִ֣ית וּמְחַיֶּ֑ה מוֹרִ֥יד שְׁא֖וֹל וַיָּֽעַל׃
יְהוָ֖ה מוֹרִ֣ישׁ וּמַעֲשִׁ֑יר מַשְׁפִּ֖יל אַף־מְרוֹמֵֽם׃ מֵקִ֨ים מֵעָפָ֜ר דָּ֗ל מֵֽאַשְׁפֹּת֙
יָרִ֣ים אֶבְי֔וֹן לְהוֹשִׁיב֙ עִם־נְדִיבִ֔ים וְכִסֵּ֥א כָב֖וֹד יַנְחִלֵ֑ם כִּ֤י לַֽיהוָה֙ מְצֻ֣קֵי
אֶ֔רֶץ וַיָּ֥שֶׁת עֲלֵיהֶ֖ם תֵּבֵֽל׃ רַגְלֵ֤י חֲסִידָו֙ חסידיו קרי יִשְׁמֹ֔ר וּרְשָׁעִ֖ים
בַּחֹ֣שֶׁךְ יִדָּ֑מּוּ כִּי־לֹ֥א בְכֹ֖חַ יִגְבַּר־אִֽישׁ׃ יְהוָ֞ה יֵחַ֣תּוּ מְרִיבָ֗ו מריביו קרי
עָלָו֙ עליו קרי בַּשָּׁמַ֣יִם יַרְעֵ֔ם יְהוָ֖ה יָדִ֣ין אַפְסֵי־אָ֑רֶץ וְיִתֶּן־עֹ֣ז לְמַלְכּ֔וֹ
וְיָרֵ֖ם קֶ֥רֶן מְשִׁיחֽוֹ׃

קריאה ליום ב של ראש השנה

וַיְהִי אַחַר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְהָאֱלֹהִים נִסָּה אֶת־אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר אֵלָיו אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר
הִנֵּנִי׃ וַיֹּאמֶר קַח־נָא אֶת־בִּנְךָ אֶת־יְחִידְךָ אֲשֶׁר־אָהַבְתָּ אֶת־יִצְחָק וְלֶךְ־
לְךָ אֶל־אֶרֶץ הַמֹּרִיָּה וְהַעֲלֵהוּ שָׁם לְעֹלָה עַל אַחַד הֶהָרִים אֲשֶׁר אֹמַר אֵלֶיךָ׃
וַיַּשְׁכֵּם אַבְרָהָם בַּבֹּקֶר וַיַּחֲבֹשׁ אֶת־חֲמֹרוֹ וַיִּקַּח אֶת־שְׁנֵי נְעָרָיו אִתּוֹ וְאֵת יִצְחָק

בְּנוֹ וַיְבַקַּע עֲצֵי עֹלָה וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־אָמַר־לוֹ הָאֱלֹהִים׃ לוי בַּיּוֹם
הַשְּׁלִישִׁי וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא אֶת־הַמָּקוֹם מֵרָחֹק׃ וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־
נְעָרָיו שְׁבוּ־לָכֶם פֹּה עִם־הַחֲמוֹר וַאֲנִי וְהַנַּעַר נֵלְכָה עַד־כֹּה וְנִשְׁתַּחֲוֶה וְנָשׁוּבָה
אֲלֵיכֶם׃ וַיִּקַּח אַבְרָהָם אֶת־עֲצֵי הָעֹלָה וַיָּשֶׂם עַל־יִצְחָק בְּנוֹ וַיִּקַּח בְּיָדוֹ אֶת־הָאֵשׁ
וְאֶת־הַמַּאֲכֶלֶת וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו׃ וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל־אַבְרָהָם אָבִיו וַיֹּאמֶר אָבִי
וַיֹּאמֶר הִנֶּנִּי בְנִי וַיֹּאמֶר הִנֵּה הָאֵשׁ וְהָעֵצִים וְאַיֵּה הַשֶּׂה לְעֹלָה׃ וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם
אֱלֹהִים יִרְאֶה־לּוֹ הַשֶּׂה לְעֹלָה בְּנִי וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו׃ שליש וַיָּבֹאוּ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר
אָמַר־לוֹ הָאֱלֹהִים וַיִּבֶן שָׁם אַבְרָהָם אֶת־הַמִּזְבֵּחַ וַיַּעֲרֹךְ אֶת־הָעֵצִים וַיַּעֲקֹד אֶת־
יִצְחָק בְּנוֹ וַיָּשֶׂם אֹתוֹ עַל־הַמִּזְבֵּחַ מִמַּעַל לָעֵצִים׃ וַיִּשְׁלַח אַבְרָהָם אֶת־יָדוֹ וַיִּקַּח
אֶת־הַמַּאֲכֶלֶת לִשְׁחֹט אֶת־בְּנוֹ׃ וַיִּקְרָא אֵלָיו מַלְאַךְ יְהוָה מִן־הַשָּׁמַיִם וַיֹּאמֶר
אַבְרָהָם ׀ אַבְרָהָם וַיֹּאמֶר הִנֵּנִי׃ וַיֹּאמֶר אַל־תִּשְׁלַח יָדְךָ אֶל־הַנַּעַר וְאַל־תַּעַשׂ לוֹ

מְאוּמָה כִּי ׀ עַתָּה יָדַעְתִּי כִּי־יְרֵא אֱלֹהִים אַתָּה וְלֹא חָשַׂכְתָּ אֶת־בִּנְךָ אֶת־יְחִידְךָ
מִמֶּנִּי׃ וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם אֶת־עֵינָיו וַיַּרְא וְהִנֵּה־אַיִל אַחַר נֶאֱחַז בַּסְּבַךְ בְּקַרְנָיו וַיֵּלֶךְ
אַבְרָהָם וַיִּקַּח אֶת־הָאַיִל וַיַּעֲלֵהוּ לְעֹלָה תַּחַת בְּנוֹ׃ וַיִּקְרָא אַבְרָהָם שֵׁם־הַמָּקוֹם
הַהוּא יְהוָה ׀ יִרְאֶה אֲשֶׁר יֵאָמֵר הַיּוֹם בְּהַר יְהוָה יֵרָאֶה׃ רביעי וַיִּקְרָא מַלְאַךְ יְהוָה אֶל־
אַבְרָהָם שֵׁנִית מִן־הַשָּׁמָיִם׃ וַיֹּאמֶר בִּי נִשְׁבַּעְתִּי נְאֻם־יְהוָה כִּי יַעַן אֲשֶׁר עָשִׂיתָ
אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה וְלֹא חָשַׂכְתָּ אֶת־בִּנְךָ אֶת־יְחִידֶךָ׃ כִּי־בָרֵךְ אֲבָרֶכְךָ וְהַרְבָּה אַרְבֶּה
אֶת־זַרְעֲךָ כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְכַחוֹל אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת הַיָּם וְיִרַשׁ זַרְעֲךָ אֵת שַׁעַר
אֹיְבָיו׃ וְהִתְבָּרְכוּ בְזַרְעֲךָ כֹּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ עֵקֶב אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ בְּקֹלִי׃ וַיָּשָׁב אַבְרָהָם
אֶל־נְעָרָיו וַיָּקֻמוּ וַיֵּלְכוּ יַחְדָּו אֶל־בְּאֵר שָׁבַע וַיֵּשֶׁב אַבְרָהָם בִּבְאֵר שָׁבַע׃ פ חמישי
וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וַיֻּגַּד לְאַבְרָהָם לֵאמֹר הִנֵּה יָלְדָה מִלְכָּה גַם־הִוא בָּנִים
לְנָחוֹר אָחִיךָ׃ אֶת־עוּץ בְּכֹרוֹ וְאֶת־בּוּז אָחִיו וְאֶת־קְמוּאֵל אֲבִי אֲרָם׃ וְאֶת־כֶּשֶׂד
וְאֶת־חֲזוֹ וְאֶת־פִּלְדָּשׁ וְאֶת־יִדְלָף וְאֵת בְּתוּאֵל׃ וּבְתוּאֵל יָלַד אֶת־רִבְקָה שְׁמֹנָה

אֵלֶּה יָלְדָה מִלְכָּה לְנָחוֹר אֲחִי אַבְרָהָם׃ וּפִילַגְשׁוֹ וּשְׁמָהּ רְאוּמָה וַתֵּלֶד גַּם־הִוא
אֶת־טֶבַח וְאֶת־גַּחַם וְאֶת־תַּחַשׁ וְאֶת־מַעֲכָה׃

וּבַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ יוֹם תְּרוּעָה יִהְיֶה לָכֶם׃ וַעֲשִׂיתֶם עֹלָה לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה פַּר בֶּן־בָּקָר אֶחָד אַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם׃ וּמִנְחָתָם סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאָיִל׃ וְעִשָּׂרוֹן אֶחָד לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת הַכְּבָשִׂים׃ וּשְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד חַטָּאת לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם׃ מִלְּבַד עֹלַת הַחֹדֶשׁ וּמִנְחָתָהּ וְעֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכֵּיהֶם כְּמִשְׁפָּטָם לְרֵיחַ נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיהוָה׃

הפטרה ליום שני של ראש השנה (בירמיה סימן ל״א)

כֹּה אָמַר יְהוָה מָצָא חֵן בַּמִּדְבָּר עַם שְׂרִידֵי חָרֶב הָלוֹךְ לְהַרְגִּיעוֹ יִשְׂרָאֵל׃ מֵרָחוֹק יְהוָה נִרְאָה לִי וְאַהֲבַת עוֹלָם אֲהַבְתִּיךְ עַל־כֵּן מְשַׁכְתִּיךְ חָסֶד׃ עוֹד אֶבְנֵךְ וְנִבְנֵית בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל עוֹד תַּעְדִּי תֻפַּיִךְ וְיָצָאת בִּמְחוֹל מְשַׂחֲקִים׃ עוֹד תִּטְּעִי כְרָמִים בְּהָרֵי שֹׁמְרוֹן נָטְעוּ נֹטְעִים וְחִלֵּלוּ׃ כִּי יֶשׁ־יוֹם קָרְאוּ נֹצְרִים בְּהַר אֶפְרָיִם קוּמוּ וְנַעֲלֶה צִיּוֹן אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃ כִּי־כֹה | אָמַר יְהוָה רָנּוּ לְיַעֲקֹב שִׂמְחָה וְצַהֲלוּ בְּרֹאשׁ הַגּוֹיִם הַשְׁמִיעוּ הַלְלוּ וְאִמְרוּ הוֹשַׁע יְהוָה אֶת־עַמְּךָ אֵת שְׁאֵרִית יִשְׂרָאֵל׃ הִנְנִי מֵבִיא אוֹתָם מֵאֶרֶץ צָפוֹן וְקִבַּצְתִּים מִיַּרְכְּתֵי־אָרֶץ בָּם עִוֵּר וּפִסֵּחַ הָרָה וְיֹלֶדֶת יַחְדָּו קָהָל גָּדוֹל יָשׁוּבוּ הֵנָּה׃ בִּבְכִי יָבֹאוּ וּבְתַחֲנוּנִים אוֹבִילֵם אוֹלִיכֵם אֶל־נַחֲלֵי מַיִם בְּדֶרֶךְ יָשָׁר לֹא יִכָּשְׁלוּ בָּהּ כִּי־הָיִיתִי לְיִשְׂרָאֵל לְאָב וְאֶפְרַיִם בְּכֹרִי הוּא׃ שִׁמְעוּ דְבַר־יְהוָה גּוֹיִם וְהַגִּידוּ בָאִיִּים מִמֶּרְחָק וְאִמְרוּ מְזָרֵה יִשְׂרָאֵל יְקַבְּצֶנּוּ וּשְׁמָרוֹ כְּרֹעֶה עֶדְרוֹ׃ כִּי־פָדָה יְהוָה אֶת־יַעֲקֹב וּגְאָלוֹ מִיַּד חָזָק מִמֶּנּוּ׃ וּבָאוּ וְרִנְּנוּ בִמְרוֹם־צִיּוֹן וְנָהֲרוּ אֶל־טוּב יְהוָה עַל־דָּגָן וְעַל־תִּירֹשׁ וְעַל־יִצְהָר וְעַל־בְּנֵי־צֹאן וּבָקָר וְהָיְתָה נַפְשָׁם כְּגַן רָוֶה וְלֹא־יוֹסִיפוּ לְדַאֲבָה עוֹד׃ אָז תִּשְׂמַח בְּתוּלָה בְּמָחוֹל וּבַחֻרִים וּזְקֵנִים יַחְדָּו וְהָפַכְתִּי אֶבְלָם לְשָׂשׂוֹן וְנִחַמְתִּים וְשִׂמַּחְתִּים מִיגוֹנָם׃ וְרִוֵּיתִי נֶפֶשׁ הַכֹּהֲנִים דָּשֶׁן וְעַמִּי אֶת־טוּבִי יִשְׂבָּעוּ נְאֻם־יְהוָה׃ כֹּה | אָמַר יְהוָה קוֹל בְּרָמָה נִשְׁמָע נְהִי בְּכִי תַמְרוּרִים רָחֵל מְבַכָּה עַל־בָּנֶיהָ מֵאֲנָה לְהִנָּחֵם עַל־בָּנֶיהָ כִּי אֵינֶנּוּ׃ כֹּה | אָמַר יְהוָה מִנְעִי קוֹלֵךְ מִבֶּכִי וְעֵינַיִךְ מִדִּמְעָה כִּי יֵשׁ שָׂכָר לִפְעֻלָּתֵךְ נְאֻם־יְהוָה וְשָׁבוּ מֵאֶרֶץ אוֹיֵב׃ וְיֵשׁ־תִּקְוָה לְאַחֲרִיתֵךְ נְאֻם־יְהוָה וְשָׁבוּ בָנִים לִגְבוּלָם׃ שָׁמוֹעַ שָׁמַעְתִּי אֶפְרַיִם מִתְנוֹדֵד יִסַּרְתַּנִי וָאִוָּסֵר כְּעֵגֶל לֹא לֻמָּד הֲשִׁבֵנִי וְאָשׁוּבָה כִּי אַתָּה יְהוָה אֱלֹהָי׃

קריאה לשחרית יום כפור

כִּי־אַחֲרֵי שׁוּבִי נִחַמְתִּי וְאַחֲרֵי הִוָּדְעִי סָפַקְתִּי עַל־יָרֵךְ בֹּשְׁתִּי וְגַם־נִכְלַמְתִּי כִּי נָשָׂאתִי חֶרְפַּת נְעוּרָי׃ הֲבֵן יַקִּיר לִי אֶפְרַיִם אִם יֶלֶד שַׁעֲשֻׁעִים כִּי־מִדֵּי דַבְּרִי בּוֹ זָכֹר אֶזְכְּרֶנּוּ עוֹד עַל־כֵּן הָמוּ מֵעַי לוֹ רַחֵם אֲרַחֲמֶנּוּ נְאֻם־יְהוָה׃

קריאה לשחרית יום כפור

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אַחֲרֵי מוֹת שְׁנֵי בְּנֵי אַהֲרֹן בְּקָרְבָתָם לִפְנֵי־יְהוָה וַיָּמֻתוּ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה דַּבֵּר אֶל־אַהֲרֹן אָחִיךָ וְאַל־יָבֹא בְכָל־עֵת אֶל־הַקֹּדֶשׁ מִבֵּית לַפָּרֹכֶת אֶל־פְּנֵי הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל־הָאָרֹן וְלֹא יָמוּת כִּי בֶּעָנָן אֵרָאֶה עַל־הַכַּפֹּרֶת׃ בְּזֹאת יָבֹא אַהֲרֹן אֶל־הַקֹּדֶשׁ בְּפַר בֶּן־בָּקָר לְחַטָּאת וְאַיִל לְעֹלָה׃ בשבת ב כְּתֹנֶת־בַּד קֹדֶשׁ יִלְבָּשׁ וּמִכְנְסֵי־בַד יִהְיוּ עַל־בְּשָׂרוֹ וּבְאַבְנֵט בַּד יַחְגֹּר וּבְמִצְנֶפֶת בַּד יִצְנֹף בִּגְדֵי־קֹדֶשׁ הֵם וְרָחַץ בַּמַּיִם אֶת־בְּשָׂרוֹ וּלְבֵשָׁם׃ וּמֵאֵת עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יִקַּח שְׁנֵי־שְׂעִירֵי עִזִּים לְחַטָּאת וְאַיִל אֶחָד לְעֹלָה׃ וְהִקְרִיב אַהֲרֹן אֶת־פַּר הַחַטָּאת אֲשֶׁר־לוֹ וְכִפֶּר בַּעֲדוֹ וּבְעַד בֵּיתוֹ׃ לוי ובשבת ג וְלָקַח אֶת־שְׁנֵי הַשְּׂעִירִם וְהֶעֱמִיד אֹתָם לִפְנֵי יְהוָה פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃ וְנָתַן אַהֲרֹן עַל־שְׁנֵי הַשְּׂעִירִם גֹּרָלוֹת גּוֹרָל אֶחָד לַיהוָה וְגוֹרָל אֶחָד לַעֲזָאזֵל׃ וְהִקְרִיב אַהֲרֹן אֶת־הַשָּׂעִיר אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו הַגּוֹרָל לַיהוָה וְעָשָׂהוּ חַטָּאת׃ וְהַשָּׂעִיר אֲשֶׁר עָלָה עָלָיו הַגּוֹרָל לַעֲזָאזֵל יָעֳמַד־חַי לִפְנֵי יְהוָה לְכַפֵּר עָלָיו לְשַׁלַּח אֹתוֹ לַעֲזָאזֵל הַמִּדְבָּרָה׃ וְהִקְרִיב אַהֲרֹן אֶת־פַּר הַחַטָּאת אֲשֶׁר־לוֹ וְכִפֶּר בַּעֲדוֹ וּבְעַד בֵּיתוֹ וְשָׁחַט אֶת־פַּר הַחַטָּאת אֲשֶׁר־לוֹ׃ ישראל ובשבת ד וְלָקַח מְלֹא־הַמַּחְתָּה גַּחֲלֵי־אֵשׁ מֵעַל הַמִּזְבֵּחַ מִלִּפְנֵי יְהוָה וּמְלֹא חָפְנָיו קְטֹרֶת סַמִּים דַּקָּה וְהֵבִיא מִבֵּית לַפָּרֹכֶת׃ וְנָתַן אֶת־הַקְּטֹרֶת עַל־הָאֵשׁ לִפְנֵי יְהוָה וְכִסָּה ׀ עֲנַן הַקְּטֹרֶת אֶת־הַכַּפֹּרֶת אֲשֶׁר עַל־הָעֵדוּת וְלֹא יָמוּת׃ וְלָקַח מִדַּם הַפָּר וְהִזָּה בְאֶצְבָּעוֹ עַל־פְּנֵי הַכַּפֹּרֶת קֵדְמָה וְלִפְנֵי הַכַּפֹּרֶת יַזֶּה שֶׁבַע־פְּעָמִים מִן־הַדָּם בְּאֶצְבָּעוֹ׃ וְשָׁחַט אֶת־שְׂעִיר הַחַטָּאת אֲשֶׁר לָעָם וְהֵבִיא אֶת־דָּמוֹ אֶל־מִבֵּית לַפָּרֹכֶת וְעָשָׂה אֶת־דָּמוֹ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְדַם הַפָּר וְהִזָּה אֹתוֹ עַל־הַכַּפֹּרֶת וְלִפְנֵי הַכַּפֹּרֶת׃ וְכִפֶּר עַל־הַקֹּדֶשׁ מִטֻּמְאֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִפִּשְׁעֵיהֶם לְכָל־חַטֹּאתָם וְכֵן יַעֲשֶׂה לְאֹהֶל מוֹעֵד הַשֹּׁכֵן אִתָּם בְּתוֹךְ טֻמְאֹתָם׃ וְכָל־אָדָם לֹא־יִהְיֶה ׀ בְּאֹהֶל מוֹעֵד בְּבֹאוֹ לְכַפֵּר בַּקֹּדֶשׁ עַד־צֵאתוֹ וְכִפֶּר בַּעֲדוֹ וּבְעַד בֵּיתוֹ וּבְעַד כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל׃ רביעי ובשבת ה וְיָצָא אֶל־הַמִּזְבֵּחַ אֲשֶׁר לִפְנֵי־יְהוָה וְכִפֶּר עָלָיו וְלָקַח מִדַּם הַפָּר וּמִדַּם הַשָּׂעִיר וְנָתַן עַל־קַרְנוֹת הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב׃ וְהִזָּה עָלָיו מִן־הַדָּם בְּאֶצְבָּעוֹ שֶׁבַע פְּעָמִים וְטִהֲרוֹ וְקִדְּשׁוֹ מִטֻּמְאֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

וְכִלָּה מִכַּפֵּר אֶת־הַקֹּדֶשׁ וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־הַמִּזְבֵּחַ וְהִקְרִיב אֶת־הַשָּׂעִיר הֶחָי: וְסָמַךְ אַהֲרֹן אֶת־שְׁתֵּי יָדָו ידיו קרי עַל־רֹאשׁ הַשָּׂעִיר הַחַי וְהִתְוַדָּה עָלָיו אֶת־כָּל־עֲוֺנֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֶת־כָּל־פִּשְׁעֵיהֶם לְכָל־חַטֹּאתָם וְנָתַן אֹתָם עַל־רֹאשׁ הַשָּׂעִיר וְשִׁלַּח בְּיַד־אִישׁ עִתִּי הַמִּדְבָּרָה: וְנָשָׂא הַשָּׂעִיר עָלָיו אֶת־כָּל־עֲוֺנֹתָם אֶל־אֶרֶץ גְּזֵרָה וְשִׁלַּח אֶת־הַשָּׂעִיר בַּמִּדְבָּר: וּבָא אַהֲרֹן אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד וּפָשַׁט אֶת־בִּגְדֵי הַבָּד אֲשֶׁר לָבַשׁ בְּבֹאוֹ אֶל־הַקֹּדֶשׁ וְהִנִּיחָם שָׁם: וְרָחַץ אֶת־בְּשָׂרוֹ בַמַּיִם בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ וְלָבַשׁ אֶת־בְּגָדָיו וְיָצָא וְעָשָׂה אֶת־עֹלָתוֹ וְאֶת־עֹלַת הָעָם וְכִפֶּר בַּעֲדוֹ וּבְעַד הָעָם: חמישי ובשבת ו
וְאֵת חֵלֶב הַחַטָּאת יַקְטִיר הַמִּזְבֵּחָה: וְהַמְשַׁלֵּחַ אֶת־הַשָּׂעִיר לַעֲזָאזֵל יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְרָחַץ אֶת־בְּשָׂרוֹ בַּמָּיִם וְאַחֲרֵי־כֵן יָבוֹא אֶל־הַמַּחֲנֶה: וְאֵת פַּר הַחַטָּאת וְאֵת ׀ שְׂעִיר הַחַטָּאת אֲשֶׁר הוּבָא אֶת־דָּמָם לְכַפֵּר בַּקֹּדֶשׁ יוֹצִיא אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְשָׂרְפוּ בָאֵשׁ אֶת־עֹרֹתָם וְאֶת־בְּשָׂרָם וְאֶת־פִּרְשָׁם: וְהַשֹּׂרֵף אֹתָם יְכַבֵּס בְּגָדָיו וְרָחַץ אֶת־בְּשָׂרוֹ בַּמָּיִם וְאַחֲרֵי־כֵן יָבוֹא אֶל־הַמַּחֲנֶה: וְהָיְתָה לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי בֶּעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ תְּעַנּוּ אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם וְכָל־מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ הָאֶזְרָח וְהַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכְכֶם:

כִּי־בַיּוֹם הַזֶּה יְכַפֵּר עֲלֵיכֶם לְטַהֵר אֶתְכֶם מִכֹּל חַטֹּאתֵיכֶם לִפְנֵי יְהוָה תִּטְהָרוּ: ששי ובשבת ז
שַׁבַּת שַׁבָּתוֹן הִיא לָכֶם וְעִנִּיתֶם אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם חֻקַּת עוֹלָם: וְכִפֶּר הַכֹּהֵן אֲשֶׁר־יִמְשַׁח אֹתוֹ וַאֲשֶׁר יְמַלֵּא אֶת־יָדוֹ לְכַהֵן תַּחַת אָבִיו וְלָבַשׁ אֶת־בִּגְדֵי הַבָּד בִּגְדֵי הַקֹּדֶשׁ: וְכִפֶּר אֶת־מִקְדַּשׁ הַקֹּדֶשׁ וְאֶת־אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־הַמִּזְבֵּחַ יְכַפֵּר וְעַל הַכֹּהֲנִים וְעַל־כָּל־עַם הַקָּהָל יְכַפֵּר: וְהָיְתָה־זֹּאת לָכֶם לְחֻקַּת עוֹלָם לְכַפֵּר עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִכָּל־חַטֹּאתָם אַחַת בַּשָּׁנָה וַיַּעַשׂ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה:

וּבֶעָשׂוֹר לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי הַזֶּה מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם וְעִנִּיתֶם אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם כָּל־מְלָאכָה לֹא תַעֲשׂוּ: וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה לַיהוָה רֵיחַ נִיחֹחַ פַּר בֶּן־בָּקָר אֶחָד אַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה שִׁבְעָה תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם: וּמִנְחָתָם סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל הָאֶחָד: עִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת הַכְּבָשִׂים: שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד חַטָּאת מִלְּבַד חַטַּאת הַכִּפֻּרִים וְעֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכֵּיהֶם: המפטיר אומר הברכות

הפטרה לשחרית יום כפור

וְאָמַר סֹלּוּ־סֹלּוּ פַּנּוּ־דָרֶךְ הָרִימוּ מִכְשׁוֹל מִדֶּרֶךְ עַמִּי: כִּי כֹה אָמַר רָם וְנִשָּׂא שֹׁכֵן עַד וְקָדוֹשׁ שְׁמוֹ מָרוֹם וְקָדוֹשׁ אֶשְׁכּוֹן וְאֶת־דַּכָּא וּשְׁפַל־רוּחַ לְהַחֲיוֹת רוּחַ שְׁפָלִים וּלְהַחֲיוֹת לֵב נִדְכָּאִים: כִּי לֹא לְעוֹלָם אָרִיב וְלֹא לָנֶצַח אֶקְּצוֹף כִּי־רוּחַ מִלְּפָנַי יַעֲטוֹף וּנְשָׁמוֹת אֲנִי עָשִׂיתִי: בַּעֲוֺן בִּצְעוֹ קָצַפְתִּי וְאַכֵּהוּ הַסְתֵּר וְאֶקְצֹף וַיֵּלֶךְ שׁוֹבָב בְּדֶרֶךְ לִבּוֹ:

הפטרה לשחרית יום כפור

דְּרָכָיו רָאִיתִי וְאֶרְפָּאֵהוּ וְאַנְחֵהוּ וַאֲשַׁלֵּם נִחֻמִים לוֹ וְלַאֲבֵלָיו׃ בּוֹרֵא
נוב ניב קרי שְׂפָתָיִם שָׁלוֹם | שָׁלוֹם לָרָחוֹק וְלַקָּרוֹב אָמַר יְהוָה וּרְפָאתִיו׃
וְהָרְשָׁעִים כַּיָּם נִגְרָשׁ כִּי הַשְׁקֵט לֹא יוּכָל וַיִּגְרְשׁוּ מֵימָיו רֶפֶשׁ וָטִיט׃

אֵין שָׁלוֹם אָמַר אֱלֹהַי לָרְשָׁעִים׃ קְרָא בְגָרוֹן אַל תַּחְשֹׂךְ כַּשּׁוֹפָר הָרֵם
קוֹלֶךָ וְהַגֵּד לְעַמִּי פִּשְׁעָם וּלְבֵית יַעֲקֹב חַטֹּאתָם׃ וְאוֹתִי יוֹם | יוֹם
יִדְרֹשׁוּן וְדַעַת דְּרָכַי יֶחְפָּצוּן כְּגוֹי אֲשֶׁר־צְדָקָה עָשָׂה וּמִשְׁפַּט אֱלֹהָיו
לֹא עָזָב יִשְׁאָלוּנִי מִשְׁפְּטֵי־צֶדֶק קִרְבַת אֱלֹהִים יֶחְפָּצוּן׃ לָמָּה צַּמְנוּ

וְלֹא רָאִיתָ עִנִּינוּ נַפְשֵׁנוּ וְלֹא תֵדָע הֵן בְּיוֹם צֹמְכֶם תִּמְצְאוּ־חֵפֶץ וְכָל־
עַצְּבֵיכֶם תִּנְגֹּשׂוּ׃ הֵן לְרִיב וּמַצָּה תָּצוּמוּ וּלְהַכּוֹת בְּאֶגְרֹף רֶשַׁע לֹא־
תָצוּמוּ כַיּוֹם לְהַשְׁמִיעַ בַּמָּרוֹם קוֹלְכֶם׃ הֲכָזֶה יִהְיֶה צוֹם אֶבְחָרֵהוּ יוֹם
עַנּוֹת אָדָם נַפְשׁוֹ הֲלָכֹף כְּאַגְמֹן רֹאשׁוֹ וְשַׂק וָאֵפֶר יַצִּיעַ הֲלָזֶה תִּקְרָא־
צוֹם וְיוֹם רָצוֹן לַיהוָה׃ הֲלוֹא זֶה צוֹם אֶבְחָרֵהוּ פַּתֵּחַ חַרְצֻבּוֹת רֶשַׁע
הַתֵּר אֲגֻדּוֹת מוֹטָה וְשַׁלַּח רְצוּצִים חָפְשִׁים וְכָל־מוֹטָה תְּנַתֵּקוּ׃ הֲלוֹא
פָרֹס לָרָעֵב לַחְמֶךָ וַעֲנִיִּים מְרוּדִים תָּבִיא בָיִת כִּי־תִרְאֶה עָרֹם וְכִסִּיתוֹ
וּמִבְּשָׂרְךָ לֹא תִתְעַלָּם׃ אָז יִבָּקַע כַּשַּׁחַר אוֹרֶךָ וַאֲרֻכָתְךָ מְהֵרָה תִצְמָח

וְהָלַךְ לְפָנֶיךָ צִדְקֶךָ כְּבוֹד יְהוָה יַאַסְפֶךָ׃ אָז תִּקְרָא וַיהוָה יַעֲנֶה תְּשַׁוַּע
וְיֹאמַר הִנֵּנִי אִם־תָּסִיר מִתּוֹכְךָ מוֹטָה שְׁלַח אֶצְבַּע וְדַבֶּר־אָוֶן׃ וְתָפֵק
לָרָעֵב נַפְשֶׁךָ וְנֶפֶשׁ נַעֲנָה תַּשְׂבִּיעַ וְזָרַח בַּחֹשֶׁךְ אוֹרֶךָ וַאֲפֵלָתְךָ כַּצָּהֳרָיִם׃
וְנָחֲךָ יְהוָה תָּמִיד וְהִשְׂבִּיעַ בְּצַחְצָחוֹת נַפְשֶׁךָ וְעַצְמֹתֶיךָ יַחֲלִיץ וְהָיִיתָ
כְּגַן רָוֶה וּכְמוֹצָא מַיִם אֲשֶׁר לֹא־יְכַזְּבוּ מֵימָיו׃ וּבָנוּ מִמְּךָ חָרְבוֹת עוֹלָם
מוֹסְדֵי דוֹר־וָדוֹר תְּקוֹמֵם וְקֹרָא לְךָ גֹּדֵר פֶּרֶץ מְשֹׁבֵב נְתִיבוֹת לָשָׁבֶת׃
אִם־תָּשִׁיב מִשַּׁבָּת רַגְלֶךָ עֲשׂוֹת חֲפָצֶךָ בְּיוֹם קָדְשִׁי וְקָרָאתָ לַשַּׁבָּת
עֹנֶג לִקְדוֹשׁ יְהוָה מְכֻבָּד וְכִבַּדְתּוֹ מֵעֲשׂוֹת דְּרָכֶיךָ מִמְּצוֹא חֶפְצְךָ
וְדַבֵּר דָּבָר׃ אָז תִּתְעַנַּג עַל־יְהוָה וְהִרְכַּבְתִּיךָ עַל־בָּמֳתֵי יתיר ו אָרֶץ
וְהַאֲכַלְתִּיךָ נַחֲלַת יַעֲקֹב אָבִיךָ כִּי פִּי יְהוָה דִּבֵּר׃

קריאה למנחה של יום כפור

וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר: דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: כְּמַעֲשֵׂה אֶרֶץ־מִצְרַיִם אֲשֶׁר יְשַׁבְתֶּם־בָּהּ לֹא תַעֲשׂוּ וּכְמַעֲשֵׂה אֶרֶץ־כְּנַעַן אֲשֶׁר אֲנִי מֵבִיא אֶתְכֶם שָׁמָּה לֹא תַעֲשׂוּ וּבְחֻקֹּתֵיהֶם לֹא תֵלֵכוּ: אֶת־מִשְׁפָּטַי תַּעֲשׂוּ וְאֶת־חֻקֹּתַי תִּשְׁמְרוּ לָלֶכֶת בָּהֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם: וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־חֻקֹּתַי וְאֶת־מִשְׁפָּטַי אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה אֹתָם הָאָדָם וָחַי בָּהֶם אֲנִי יְהוָה: ס לוי אִישׁ אִישׁ אֶל־כָּל־שְׁאֵר בְּשָׂרוֹ לֹא תִקְרְבוּ לְגַלּוֹת עֶרְוָה אֲנִי יְהוָה: ס עֶרְוַת אָבִיךָ וְעֶרְוַת אִמְּךָ לֹא תְגַלֵּה אִמְּךָ הִוא לֹא תְגַלֶּה עֶרְוָתָהּ: ס עֶרְוַת אֵשֶׁת־אָבִיךָ לֹא תְגַלֵּה עֶרְוַת אָבִיךָ הִוא: ס עֶרְוַת אֲחוֹתְךָ בַת־אָבִיךָ אוֹ בַת־אִמֶּךָ מוֹלֶדֶת בַּיִת אוֹ מוֹלֶדֶת חוּץ לֹא תְגַלֶּה עֶרְוָתָן: ס עֶרְוַת בַּת־בִּנְךָ אוֹ בַת־בִּתְּךָ לֹא תְגַלֶּה עֶרְוָתָן כִּי עֶרְוָתְךָ הֵנָּה: ס עֶרְוַת בַּת־אֵשֶׁת אָבִיךָ מוֹלֶדֶת אָבִיךָ אֲחוֹתְךָ הִוא לֹא תְגַלֶּה עֶרְוָתָהּ: ס עֶרְוַת אֲחוֹת־אָבִיךָ לֹא תְגַלֵּה שְׁאֵר אָבִיךָ הִוא: ס עֶרְוַת אֲחוֹת־אִמְּךָ לֹא תְגַלֵּה כִּי־שְׁאֵר אִמְּךָ הִוא: ס עֶרְוַת אֲחִי־אָבִיךָ לֹא תְגַלֵּה אֶל־אִשְׁתּוֹ לֹא תִקְרָב דֹּדָתְךָ הִוא: ס עֶרְוַת כַּלָּתְךָ לֹא תְגַלֵּה אֵשֶׁת בִּנְךָ הִוא לֹא תְגַלֶּה עֶרְוָתָהּ: ס עֶרְוַת אֵשֶׁת־אָחִיךָ לֹא תְגַלֵּה עֶרְוַת אָחִיךָ הִוא: ס עֶרְוַת אִשָּׁה וּבִתָּהּ לֹא תְגַלֵּה אֶת־בַּת־בְּנָהּ וְאֶת־בַּת־בִּתָּהּ לֹא תִקַּח לְגַלּוֹת עֶרְוָתָהּ שַׁאֲרָה הֵנָּה זִמָּה הִוא: וְאִשָּׁה אֶל־אֲחֹתָהּ לֹא תִקָּח לִצְרֹר לְגַלּוֹת עֶרְוָתָהּ עָלֶיהָ בְּחַיֶּיהָ: וְאֶל־אִשָּׁה בְּנִדַּת טֻמְאָתָהּ לֹא תִקְרַב לְגַלּוֹת עֶרְוָתָהּ: וְאֶל־אֵשֶׁת עֲמִיתְךָ לֹא־תִתֵּן שְׁכָבְתְּךָ לְזָרַע לְטָמְאָה־בָהּ: וּמִזַּרְעֲךָ לֹא־תִתֵּן לְהַעֲבִיר לַמֹּלֶךְ וְלֹא תְחַלֵּל אֶת־שֵׁם אֱלֹהֶיךָ אֲנִי יְהוָה: ישראל והוא מפטיר וְאֶת־זָכָר לֹא תִשְׁכַּב מִשְׁכְּבֵי אִשָּׁה תּוֹעֵבָה הִוא: וּבְכָל־בְּהֵמָה לֹא־תִתֵּן שְׁכָבְתְּךָ לְטָמְאָה־בָהּ וְאִשָּׁה לֹא־תַעֲמֹד לִפְנֵי בְהֵמָה לְרִבְעָהּ תֶּבֶל הוּא: אַל־תִּטַּמְּאוּ בְּכָל־אֵלֶּה כִּי בְכָל־אֵלֶּה נִטְמְאוּ הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־אֲנִי מְשַׁלֵּחַ מִפְּנֵיכֶם: וַתִּטְמָא הָאָרֶץ וָאֶפְקֹד עֲוֺנָהּ עָלֶיהָ וַתָּקִא הָאָרֶץ אֶת־יֹשְׁבֶיהָ: וּשְׁמַרְתֶּם אַתֶּם אֶת־חֻקֹּתַי וְאֶת־מִשְׁפָּטַי וְלֹא תַעֲשׂוּ מִכֹּל הַתּוֹעֵבֹת הָאֵלֶּה הָאֶזְרָח וְהַגֵּר הַגָּר בְּתוֹכְכֶם: כִּי אֶת־כָּל־הַתּוֹעֵבֹת הָאֵל עָשׂוּ אַנְשֵׁי־הָאָרֶץ אֲשֶׁר לִפְנֵיכֶם וַתִּטְמָא הָאָרֶץ: וְלֹא־תָקִיא הָאָרֶץ אֶתְכֶם בְּטַמַּאֲכֶם אֹתָהּ כַּאֲשֶׁר קָאָה אֶת־הַגּוֹי אֲשֶׁר לִפְנֵיכֶם: כִּי כָּל־אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה מִכֹּל הַתּוֹעֵבֹת הָאֵלֶּה וְנִכְרְתוּ הַנְּפָשׁוֹת הָעֹשֹׂת מִקֶּרֶב עַמָּם: וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־מִשְׁמַרְתִּי לְבִלְתִּי עֲשׂוֹת מֵחֻקּוֹת הַתּוֹעֵבֹת אֲשֶׁר נַעֲשׂוּ לִפְנֵיכֶם וְלֹא תִטַּמְּאוּ בָּהֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם:

הפטרה למנחה יום כפור

וַיְהִי דְּבַר־יְהוָה אֶל־יוֹנָה בֶן־אֲמִתַּי לֵאמֹר: קוּם לֵךְ אֶל־נִינְוֵה הָעִיר הַגְּדוֹלָה וּקְרָא עָלֶיהָ כִּי־עָלְתָה רָעָתָם לְפָנָי: וַיָּקָם יוֹנָה לִבְרֹחַ תַּרְשִׁישָׁה מִלִּפְנֵי יְהוָה וַיֵּרֶד יָפוֹ וַיִּמְצָא אָנִיָּה | בָּאָה תַרְשִׁישׁ

הפטרה למנחה יום כפור

וַיִּתֵּן שְׂכָרָהּ וַיֵּרֶד בָּהּ לָבוֹא עִמָּהֶם תַּרְשִׁישָׁה מִלִּפְנֵי יְהוָה׃ וַיהוָה
הֵטִיל רוּחַ־גְּדוֹלָה אֶל־הַיָּם וַיְהִי סַעַר־גָּדוֹל בַּיָּם וְהָאֳנִיָּה חִשְּׁבָה
לְהִשָּׁבֵר׃ וַיִּירְאוּ הַמַּלָּחִים וַיִּזְעֲקוּ אִישׁ אֶל־אֱלֹהָיו וַיָּטִלוּ אֶת־
הַכֵּלִים אֲשֶׁר בָּאֳנִיָּה אֶל־הַיָּם לְהָקֵל מֵעֲלֵיהֶם וְיוֹנָה יָרַד אֶל־יַרְכְּתֵי
הַסְּפִינָה וַיִּשְׁכַּב וַיֵּרָדַם׃ וַיִּקְרַב אֵלָיו רַב הַחֹבֵל וַיֹּאמֶר לוֹ מַה־לְּךָ
נִרְדָּם קוּם קְרָא אֶל־אֱלֹהֶיךָ אוּלַי יִתְעַשֵּׁת הָאֱלֹהִים לָנוּ וְלֹא נֹאבֵד׃
וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ לְכוּ וְנַפִּילָה גוֹרָלוֹת וְנֵדְעָה בְּשֶׁלְּמִי הָרָעָה
הַזֹּאת לָנוּ וַיַּפִּלוּ גּוֹרָלוֹת וַיִּפֹּל הַגּוֹרָל עַל־יוֹנָה׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הַגִּידָה־
נָּא לָנוּ בַּאֲשֶׁר לְמִי־הָרָעָה הַזֹּאת לָנוּ מַה־מְּלַאכְתְּךָ וּמֵאַיִן תָּבוֹא מָה

אַרְצֶךָ וְאֵי־מִזֶּה עַם אָתָּה׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם עִבְרִי אָנֹכִי וְאֶת־יְהוָה אֱ־הֵי
הַשָּׁמַיִם אֲנִי יָרֵא אֲשֶׁר־עָשָׂה אֶת־הַיָּם וְאֶת־הַיַּבָּשָׁה׃ וַיִּירְאוּ הָאֲנָשִׁים
יִרְאָה גְדוֹלָה וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו מַה־זֹּאת עָשִׂיתָ כִּי־יָדְעוּ הָאֲנָשִׁים כִּי־מִלִּפְנֵי
יְהוָה הוּא בֹרֵחַ כִּי הִגִּיד לָהֶם׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו מַה־נַּעֲשֶׂה לָּךְ וְיִשְׁתֹּק
הַיָּם מֵעָלֵינוּ כִּי הַיָּם הוֹלֵךְ וְסֹעֵר׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם שָׂאוּנִי וַהֲטִילֻנִי אֶל־
הַיָּם וְיִשְׁתֹּק הַיָּם מֵעֲלֵיכֶם כִּי יוֹדֵעַ אָנִי כִּי בְשֶׁלִּי הַסַּעַר הַגָּדוֹל הַזֶּה
עֲלֵיכֶם׃ וַיַּחְתְּרוּ הָאֲנָשִׁים לְהָשִׁיב אֶל־הַיַּבָּשָׁה וְלֹא יָכֹלוּ כִּי הַיָּם
הוֹלֵךְ וְסֹעֵר עֲלֵיהֶם׃ וַיִּקְרְאוּ אֶל־יְהוָה וַיֹּאמְרוּ אָנָּה יְהוָה אַל־נָא
נֹאבְדָה בְּנֶפֶשׁ הָאִישׁ הַזֶּה וְאַל־תִּתֵּן עָלֵינוּ דָּם נָקִיא יתיר א׳ כִּי־אַתָּה
יְהוָה כַּאֲשֶׁר חָפַצְתָּ עָשִׂיתָ׃ וַיִּשְׂאוּ אֶת־יוֹנָה וַיְטִלֻהוּ אֶל־הַיָּם וַיַּעֲמֹד
הַיָּם מִזַּעְפּוֹ׃ וַיִּירְאוּ הָאֲנָשִׁים יִרְאָה גְדוֹלָה אֶת־יְהוָה וַיִּזְבְּחוּ־זֶבַח
לַיהוָה וַיִּדְּרוּ נְדָרִים׃ וַיְמַן יְהוָה דָּג גָּדוֹל לִבְלֹעַ אֶת־יוֹנָה וַיְהִי יוֹנָה
בִּמְעֵי הַדָּג שְׁלֹשָׁה יָמִים וּשְׁלֹשָׁה לֵילוֹת׃ וַיִּתְפַּלֵּל יוֹנָה אֶל־יְהוָה
אֱלֹהָיו מִמְּעֵי הַדָּגָה׃ וַיֹּאמֶר קָרָאתִי מִצָּרָה לִי אֶל־יְהוָה וַיַּעֲנֵנִי מִבֶּטֶן

שְׁאוֹל שִׁוַּעְתִּי שָׁמַעְתָּ קוֹלִי׃ וַתַּשְׁלִיכֵנִי מְצוּלָה בִּלְבַב יַמִּים וְנָהָר
יְסֹבְבֵנִי כָּל־מִשְׁבָּרֶיךָ וְגַלֶּיךָ עָלַי עָבָרוּ׃ וַאֲנִי אָמַרְתִּי נִגְרַשְׁתִּי מִנֶּגֶד
עֵינֶיךָ אַךְ אוֹסִיף לְהַבִּיט אֶל־הֵיכַל קָדְשֶׁךָ׃ אֲפָפוּנִי מַיִם עַד־נֶפֶשׁ
תְּהוֹם יְסֹבְבֵנִי סוּף חָבוּשׁ לְרֹאשִׁי׃ לְקִצְבֵי הָרִים יָרַדְתִּי הָאָרֶץ בְּרִחֶיהָ

בְּעָדַי לְעוֹלָם וַתַּעַל מִשַּׁחַת חַיַּי יְהוָה אֱלֹהָי׃ בְּהִתְעַטֵּף עָלַי נַפְשִׁי
אֶת־יְהוָה זָכָרְתִּי וַתָּבוֹא אֵלֶיךָ תְּפִלָּתִי אֶל־הֵיכַל קָדְשֶׁךָ׃ מְשַׁמְּרִים
הַבְלֵי־שָׁוְא חַסְדָּם יַעֲזֹבוּ׃ וַאֲנִי בְּקוֹל תּוֹדָה אֶזְבְּחָה־לָּךְ אֲשֶׁר נָדַרְתִּי
אֲשַׁלֵּמָה יְשׁוּעָתָה לַיהוָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה לַדָּג וַיָּקֵא אֶת־יוֹנָה אֶל־
הַיַּבָּשָׁה׃ וַיְהִי דְבַר־יְהוָה אֶל־יוֹנָה שֵׁנִית לֵאמֹר׃ קוּם לֵךְ אֶל־נִינְוֵה
הָעִיר הַגְּדוֹלָה וּקְרָא אֵלֶיהָ אֶת־הַקְּרִיאָה אֲשֶׁר אָנֹכִי דֹּבֵר אֵלֶיךָ׃
וַיָּקָם יוֹנָה וַיֵּלֶךְ אֶל־נִינְוֵה כִּדְבַר יְהוָה וְנִינְוֵה הָיְתָה עִיר־גְּדוֹלָה
לֵאלֹהִים מַהֲלַךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים׃ וַיָּחֶל יוֹנָה לָבוֹא בָעִיר מַהֲלַךְ יוֹם אֶחָד
וַיִּקְרָא וַיֹּאמַר עוֹד אַרְבָּעִים יוֹם וְנִינְוֵה נֶהְפָּכֶת׃ וַיַּאֲמִינוּ אַנְשֵׁי נִינְוֵה
בֵּאלֹהִים וַיִּקְרְאוּ־צוֹם וַיִּלְבְּשׁוּ שַׂקִּים מִגְּדוֹלָם וְעַד־קְטַנָּם׃ וַיִּגַּע הַדָּבָר
אֶל־מֶלֶךְ נִינְוֵה וַיָּקָם מִכִּסְאוֹ וַיַּעֲבֵר אַדַּרְתּוֹ מֵעָלָיו וַיְכַס שַׂק וַיֵּשֶׁב
עַל־הָאֵפֶר׃ וַיַּזְעֵק וַיֹּאמֶר בְּנִינְוֵה מִטַּעַם הַמֶּלֶךְ וּגְדֹלָיו לֵאמֹר הָאָדָם
וְהַבְּהֵמָה הַבָּקָר וְהַצֹּאן אַל־יִטְעֲמוּ מְאוּמָה אַל־יִרְעוּ וּמַיִם אַל־יִשְׁתּוּ׃
וְיִתְכַּסּוּ שַׂקִּים הָאָדָם וְהַבְּהֵמָה וְיִקְרְאוּ אֶל־אֱלֹהִים בְּחָזְקָה וְיָשֻׁבוּ אִישׁ
מִדַּרְכּוֹ הָרָעָה וּמִן־הֶחָמָס אֲשֶׁר בְּכַפֵּיהֶם׃ מִי־יוֹדֵעַ יָשׁוּב וְנִחַם
הָאֱלֹהִים וְשָׁב מֵחֲרוֹן אַפּוֹ וְלֹא נֹאבֵד׃ וַיַּרְא הָאֱלֹהִים אֶת־מַעֲשֵׂיהֶם
כִּי־שָׁבוּ מִדַּרְכָּם הָרָעָה וַיִּנָּחֶם הָאֱלֹהִים עַל־הָרָעָה אֲשֶׁר־דִּבֶּר לַעֲשׂוֹת־
לָהֶם וְלֹא עָשָׂה׃ וַיֵּרַע אֶל־יוֹנָה רָעָה גְדוֹלָה וַיִּחַר לוֹ׃ וַיִּתְפַּלֵּל אֶל־
יְהוָה וַיֹּאמַר אָנָּה יְהוָה הֲלוֹא־זֶה דְבָרִי עַד־הֱיוֹתִי עַל־אַדְמָתִי עַל־כֵּן
קִדַּמְתִּי לִבְרֹחַ תַּרְשִׁישָׁה כִּי יָדַעְתִּי כִּי אַתָּה אֵל־חַנּוּן וְרַחוּם אֶרֶךְ
אַפַּיִם וְרַב־חֶסֶד וְנִחָם עַל־הָרָעָה׃ וְעַתָּה יְהוָה קַח־נָא אֶת־נַפְשִׁי מִמֶּנִּי
כִּי טוֹב מוֹתִי מֵחַיָּי׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה הַהֵיטֵב חָרָה לָךְ׃ וַיֵּצֵא יוֹנָה מִן־
הָעִיר וַיֵּשֶׁב מִקֶּדֶם לָעִיר וַיַּעַשׂ לוֹ שָׁם סֻכָּה וַיֵּשֶׁב תַּחְתֶּיהָ בַּצֵּל עַד
אֲשֶׁר יִרְאֶה מַה־יִּהְיֶה בָּעִיר׃ וַיְמַן יְהוָה־אֱלֹהִים קִיקָיוֹן וַיַּעַל ׀ מֵעַל
לְיוֹנָה לִהְיוֹת צֵל עַל־רֹאשׁוֹ לְהַצִּיל לוֹ מֵרָעָתוֹ וַיִּשְׂמַח יוֹנָה עַל־הַקִּיקָיוֹן

שִׂמְחָה גְדוֹלָה׃ וַיְמַן הָאֱלֹהִים תּוֹלַעַת בַּעֲלוֹת הַשַּׁחַר לַמָּחֳרָת וַתַּךְ
אֶת־הַקִּיקָיוֹן וַיִּיבָשׁ׃ וַיְהִי ׀ כִּזְרֹחַ הַשֶּׁמֶשׁ וַיְמַן אֱלֹהִים רוּחַ קָדִים
חֲרִישִׁית וַתַּךְ הַשֶּׁמֶשׁ עַל־רֹאשׁ יוֹנָה וַיִּתְעַלָּף וַיִּשְׁאַל אֶת־נַפְשׁוֹ לָמוּת
וַיֹּאמֶר טוֹב מוֹתִי מֵחַיָּי׃ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־יוֹנָה הַהֵיטֵב חָרָה לְךָ עַל־

הפטרה למנחה יום כפור

הַקִּיקָיוֹן וַיֹּאמֶר הֵיטֵב חָרָה־לִי עַד־מָוֶת׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אַתָּה חַסְתָּ עַל־
הַקִּיקָיוֹן אֲשֶׁר לֹא־עָמַלְתָּ בּוֹ וְלֹא גִדַּלְתּוֹ שֶׁבִּן־לַיְלָה הָיָה וּבִן־לַיְלָה אָבָד׃
וַאֲנִי לֹא אָחוּס עַל־נִינְוֵה הָעִיר הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר יֶשׁ־בָּהּ הַרְבֵּה מִשְׁתֵּים־
עֶשְׂרֵה רִבּוֹ אָדָם אֲשֶׁר לֹא־יָדַע בֵּין־יְמִינוֹ לִשְׂמֹאלוֹ וּבְהֵמָה רַבָּה׃

מִי־אֵל כָּמוֹךָ נֹשֵׂא עָוֹן וְעֹבֵר עַל־פֶּשַׁע לִשְׁאֵרִית נַחֲלָתוֹ לֹא־הֶחֱזִיק
לָעַד אַפּוֹ כִּי־חָפֵץ חֶסֶד הוּא׃ יָשׁוּב יְרַחֲמֵנוּ יִכְבֹּשׁ עֲוֹנֹתֵינוּ
וְתַשְׁלִיךְ בִּמְצֻלוֹת יָם כָּל־חַטֹּאתָם׃ תִּתֵּן אֱמֶת לְיַעֲקֹב חֶסֶד לְאַבְרָהָם
אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתֵינוּ מִימֵי קֶדֶם׃